REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT
VII
SEJA
21

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA
21. SEJA

(11., 12., 13., 14. in 15. julij 2016)

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 21. seja (11., 12., 13., 14. in 15. julij 2016)
ISSN 2385-9490
Pripravil: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek
Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, dr. Vesna Moličnik
Izdajatelj: Državni zbor
Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana
Telefon: +386 1 478 94 00
Leto izida publikacije: 2017

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 21. SEJE

1. točka dnevnega reda – VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV

2. točka dnevnega reda – PREDLOG ZA ZAČETEK POSTOPKA ZA SPREMEMBO USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE Z OSNUTKOM USTAVNEGA ZAKONA (UZ70), EPA 463-VII

3. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O DELOVNIH RAZMERJIH (ZDR-1A), NUJNI POSTOPEK, EPA 1315-VII

3.A točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O UKREPIH ZA ODPRAVO POSLEDIC POZEBE IN SNEGA V KMETIJSKI PROIZVODNJI MED 25. IN 30. APRILOM 2016 (ZUOPPSKP), NUJNI POSTOPEK, EPA 1368-VII

4. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O UVELJAVLJANJU PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV (ZUPJS-F), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1242-VII

5. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O ZDRAVSTVENI USTREZNOSTI ŽIVIL IN IZDELKOV TER SNOVI, KI PRIHAJAJO V STIK Z ŽIVILI (ZZUZIS-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1272-VII

6. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DRŽAVNI UPRAVI (ZDU-1J), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1277-VII

7. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNEM NAROČANJU NA PODROČJU OBRAMBE IN VARNOSTI (ZJNPOV-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1218-VII

8. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O PRIJAVI PREBIVALIŠČA (ZPPreb-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1152-VII

9. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GOSTINSTVU (ZGos-D), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1151-VII

10. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O POGREBNI IN POKOPALIŠKI DEJAVNOSTI (ZPPDej), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1139-VII

11. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O KOLEKTIVNEM UPRAVLJANJU AVTORSKE IN SORODNIH PRAVIC (ZKUASP), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1174-VII

12. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DEDOVANJU (ZDC), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1034-VII

13. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU (ZSDH-1A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1179-VII

14. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRISPEVKIH ZA SOCIALNO VARNOST (ZPSV-E), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1198-VII

15. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O UGOTAVLJANJU KATASTRSKEGA DOHODKA (ZUKD-2), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1253-VII

16. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAVILIH CESTNEGA PROMETA (ZPrCP-C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1186-VII

17. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VISOKEM ŠOLSTVU (ZViS-K), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1288-VII
18. točka dnevnega reda – PREDLOG AKTA O DOPOLNITVI AKTA O NASLEDSTVU SPORAZUMOV NEKDANJE JUGOSLAVIJE Z LJUDSKO REPUBLIKO KITAJSKO, KI NAJ OSTANEJO V VELJAVI MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN LJUDSKO REPUBLIKO KITAJSKO (BCNNSNS-A), EPA 1322-VII

19. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI POMOŽNEGA SPORAZUMA MED EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI, ISLANDIJO NA DRUGI STRANI TER KRALJEVINO NORVEŠKO NA TRETJI STRANI O UPORABI SPORAZUMA O ZRAČNEM PROMETU MED ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE NA ENI STRANI, EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA DRUGI STRANI, ISLANDIJO NA TRETJI STRANI IN KRALJEVINO NORVEŠKO NA ČETRTI STRANI (MPSZPIN), EPA 1349-VII

20. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O ZRAČNEM PROMETU MED ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE NA ENI STRANI, EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA DRUGI STRANI, ISLANDIJO NA TRETJI STRANI IN KRALJEVINO NORVEŠKO NA ČETRTI STRANI (MSZPIN), EPA 1350-VII

21. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI EVRO-SREDOZEMSKEGA LETALSKEGA SPORAZUMA MED EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI IN DRŽAVO IZRAEL NA DRUGI STRANI (MLSEUIL), EPA 1351-VII

22. točka dnevnega reda – PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI Z ZAGOTAVLJANJEM UČINKOVITEJŠEGA DELA OBVEŠČEVALNO-VARNOSTNEGA SISTEMA REPUBLIKE SLOVENIJE, EPA 1269-VII

23. točka dnevnega reda – PREDLOG PRIPOROČILA VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE O NUJNIH SISTEMSKIH IN STRUKTURNIH UKREPIH ZA NOV RAZVOJNI ZAGON GOSPODARSTVA IN USTVARJANJA NOVIH DELOVNIH MEST, KAR JE KLJUČNO ZA BLAGINJO PREBIVALSTVA IN VZDRŽNOST JAVNIH FINANC, EPA 1270-VII

24. točka dnevnega reda – MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Predlog za izvolitev sodnice Ustavnega sodišča Republike Slovenije, EPA 1364-VII

Predlog za izvolitev sodnika Ustavnega sodišča Republike Slovenije, EPA 1367-VII

Predlog za imenovanje članov upravnega odbora Prešernovega sklada, EPA 1305-VII
.
Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrajnega sodnika na Okrajnem sodišču v Kranju, EPA 1369-VII

VSEBINA

Določitev dnevnega reda ... **19**

MAG. DEJAN ŽIDAN ... **19**

1. točka dnevnega reda – VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV ... **19**

MAG. ALENKA BRATUŠEK ... **20**
DR. MIROSLAV CERAR ... **20**
MAG. ALENKA BRATUŠEK ... **21**
DR. MIROSLAV CERAR ... **21**
MAG. ALENKA BRATUŠEK ... **22**
DR. ANŽE LOGAR ... **22**
DR. MIROSLAV CERAR ... **22**
DR. ANŽE LOGAR ... **23**
DR. MIROSLAV CERAR ... **24**
DR. ANŽE LOGAR ... **24**
DR. MATEJ T. VATOVEC ... **24**
DR. MIROSLAV CERAR ... **25**
DR. MATEJ T. VATOVEC ... **26**
DR. MIROSLAV CERAR ... **26**
DR. MATEJ T. VATOVEC ... **26**
PETER VILFAN ... **27**
DR. MIROSLAV CERAR ... **27**
PETER VILFAN ... **28**
DR. MIROSLAV CERAR ... **28**
EVA IRGL ... **29**
DR. ANJA KOPAČ MRAK ... **29**
EVA IRGL ... **30**
DR. ANJA KOPAČ MRAK ... **30**
DR. FRANC TRČEK ... **31**
DR. ANJA KOPAČ MRAK ... **31**
DR. FRANC TRČEK ... **32**
DR. ANJA KOPAČ MRAK ... **32**
DR. FRANC TRČEK ... **33**
ERIKA DEKLEVA ... **33**
IRENA MAJCEN ... **34**
MAG. BRANKO GRIMS ... **34**
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR ... **35**
MAG. BRANKO GRIMS ... **36**
MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR ... **36**
MAG. BRANKO GRIMS ... **37**
JOŽEF HORVAT ... **37**
ZDRAVKO POČIVALŠEK ... **38**
JOŽEF HORVAT ... **38**
ZDRAVKO POČIVALŠEK ... **38**
MARINKA LEVIČAR ... **39**
DR. ANJA KOPAČ MRAK ... **39**
MARINKA LEVIČAR ... **39**
DR. ANJA KOPAČ MRAK ... **40**
DR. VINKO GORENAK ... **40**
ANJA BAH ŽIBERT ... **40**
DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ ... **41**
ANJA BAH ŽIBERT ... **41**
DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ ... **42**
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ ... **42**
BORIS KOPRIVNIKAR ... **42**

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ **43**
BORIS KOPRIVNIKAR **43**
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ **44**
LUKA MESEC **44**
ZDRAVKO POČIVALŠEK **44**
LUKA MESEC **45**
ZDRAVKO POČIVALŠEK **45**
MAG. BRANISLAV RAJIĆ **45**
ANTON PERŠAK **46**
SUZANA LEP ŠIMENKO **46**
ZDRAVKO POČIVALŠEK **47**
SUZANA LEP ŠIMENKO **48**
ZDRAVKO POČIVALŠEK **48**
MAG. MARKO POGAČNIK **48**
PRIMOŽ HAINZ **49**
DR. ANJA KOPAČ MRAK **49**
DANIJEL KRIVEC **50**
DR. PETER GAŠPERŠIČ **50**
DANIJEL KRIVEC **51**
DR. PETER GAŠPERŠIČ **51**
VIOLETA TOMIĆ **51**
ANDREJA KATIČ **52**
VIOLETA TOMIĆ **53**
ANDREJA KATIČ **53**
VIOLETA TOMIĆ **53**
BOJAN PODKRAJŠEK **54**
MAG. DEJAN ŽIDAN **54**
BOJAN PODKRAJŠEK **55**
MAG. DEJAN ŽIDAN **55**
DR. JASNA MURGEL **55**
DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ **56**
FRANC BREZNIK **56**
IRENA MAJCEN **57**
FRANC BREZNIK **57**
IRENA MAJCEN **58**
FRANC BREZNIK **58**
ZVONKO LAH **58**
IRENA MAJCEN **59**
ZVONKO LAH **59**
IRENA MAJCEN **59**
ZVONKO LAH **60**
VESNA VERVEGA **60**
DR. ANJA KOPAČ MRAK **61**
MAG. DEJAN ŽIDAN **61**
VESNA VERVEGA **61**
MAG. DEJAN ŽIDAN **62**
DR. ANJA KOPAČ MRAK **62**
ŽAN MAHNIČ **62**
MAG. GORAN KLEMENČIČ **62**
ŽAN MAHNIČ **63**
MIHA KORDIŠ **63**
DR. ANJA KOPAČ MRAK **64**
MIHA KORDIŠ **65**
DR. ANJA KOPAČ MRAK **65**
MIHA KORDIŠ **65**
UROŠ PRIKL **66**
LJUBO ŽNIDAR **66**
DR. PETER GAŠPERŠIČ **67**

LJUBO ŽNIDAR ... 67
DR. PETER GAŠPERŠIČ ... 67
IVAN HRŠAK ... 68
MATJAŽ HANŽEK ... 68
IRENA MAJCEN ... 69
MATJAŽ HANŽEK ... 69
IRENA MAJCEN ... 69
MATJAŽ HANŽEK ... 70
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ ... 70
VESNA VERVEGA ... 71
DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ ... 71
VESNA VERVEGA ... 72
DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ ... 72
MATJAŽ HANŽEK ... 72
IRENA MAJCEN ... 73
MATJAŽ HANŽEK ... 73
IRENA MAJCEN ... 73
MATJAŽ HANŽEK ... 74
VIOLETA TOMIĆ ... 74
MAG. GORAN KLEMENČIČ ... 75
VIOLETA TOMIĆ ... 75
MAG. GORAN KLEMENČIČ ... 75
VIOLETA TOMIĆ ... 76
DR. MATEJ T. VATOVEC ... 76
IRENA MAJCEN ... 77
DR. MATEJ T. VATOVEC ... 77
IRENA MAJCEN ... 78
DR. MATEJ T. VATOVEC ... 78
LUKA MESEC ... 78
MAG. GORAN KLEMENČIČ ... 79
LUKA MESEC ... 80
MAG. GORAN KLEMENČIČ ... 80

2. točka dnevnega reda – PREDLOG ZA ZAČETEK POSTOPKA ZA SPREMEMBO USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE Z OSNUTKOM USTAVNEGA ZAKONA (UZ70), EPA 463-VII ... 80

MAG. ALENKA BRATUŠEK ... 80
DR. MITJA HORVAT ... 81
IRENA MAJCEN ... 82
MAG. BRANKO GRIMS ... 82
PRIMOŽ HAINZ ... 84
MATJAŽ NEMEC ... 85
DR. MATEJ T. VATOVEC ... 86
JOŽEF HORVAT ... 87
DR. BOJAN DOBOVŠEK ... 88
SIMON ZAJC ... 89
MAG. ALENKA BRATUŠEK ... 90
DR. MILAN BRGLEZ ... 91
MAG. BOJANA MURŠIČ ... 91
MAG. MATEJ TONIN ... 92
DR. MILAN BRGLEZ ... 94
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ ... 94
MAG. MATEJ TONIN ... 94
JANKO VEBER ... 95
SAŠA TABAKOVIĆ ... 95
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ ... 96
IRENA GROŠELJ KOŠNIK ... 97

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR ... 97
MARIJA BAČIČ ... 98
MARJANA KOTNIK POROPAT ... 99
DANIJEL KRIVEC ... 100
SIMON ZAJC ... 100
MAG. ALENKA BRATUŠEK ... 101
IRENA MAJCEN ... 101
MAG. ALENKA BRATUŠEK ... 102

12. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DEDOVANJU (ZDC), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1034-VII ... 102

JAN ŠKOBERNE ... 102
MARJANA KOTNIK POROPAT ... 102
JAN ŠKOBERNE ... 103
MIHA KORDIŠ ... 104
IVA DIMIC ... 104
MAG. DUŠAN VERBIČ ... 105
ANJA BAH ŽIBERT ... 106
TINA BRECELJ ... 106
ANJA BAH ŽIBERT ... 107
IVA DIMIC ... 108
MIHA KORDIŠ ... 108
MARJANA KOTNIK POROPAT ... 111
MIHA KORDIŠ ... 111
EVA IRGL ... 112
JOŽEF HORVAT ... 113
ANJA BAH ŽIBERT ... 113
TINA BRECELJ ... 115
ANJA BAH ŽIBERT ... 115
MIHA KORDIŠ ... 115
MARINKA LEVIČAR ... 116
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ ... 116
MARJANA KOTNIK POROPAT ... 117
ANJA BAH ŽIBERT ... 118
MARIJAN POJBIČ ... 118
MARIJAN POJBIČ ... 118
MAG. DUŠAN VERBIČ ... 119
MIHA KORDIŠ ... 121
JAN ŠKOBERNE ... 122
MIHA KORDIŠ ... 123
UROŠ PRIKL ... 123
IGOR ZORČIČ ... 124
JANKO VEBER ... 124
DUŠAN RADIČ ... 125
MIHA KORDIŠ ... 125

15. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O UGOTAVLJANJU KATASTRSKEGA DOHODKA (ZUKD-2), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1253-VII ... 125

JOŽE TANKO ... 125
JOŽE TANKO ... 126
JOŽE TANKO ... 127
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN ... 127
TILEN BOŽIČ ... 128
JOŽEF HORVAT ... 129
VIOLETA TOMIĆ ... 130

FRANC LAJ 130
ZVONKO LAH 131
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN 132
IVA DIMIC 133
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN 134
SIMON ZAJC 135
TOMAŽ LISEC 136
BOJAN PODKRAJŠEK 137
ZVONKO LAH 138
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN 139
VOJKA ŠERGAN 139
BOJAN PODKRAJŠEK 140
IVA DIMIC 140
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN 141
JANKO VEBER 141
JOŽEF HORVAT 142
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN 143
FRANC BREZNIK 143
SIMON ZAJC 143

2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE 144

DR. MATEJ T. VATOVEC 144
MAG. MATEJ TONIN 145
MAG. ALENKA BRATUŠEK 145
JOŽEF HORVAT 146
MAG. ALENKA BRATUŠEK 146
DR. MITJA HORVAT 146
JANKO VEBER 148
DR. FRANC TRČEK 149
MAG. BRANKO GRIMS 149
SIMON ZAJC 150
MAG. MATEJ TONIN 150
MAG. ALENKA BRATUŠEK 150
JOŽEF HORVAT 151
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER 151
SIMON ZAJC 151
JOŽE TANKO 151
DR. MATEJ T. VATOVEC 152
DR. FRANC TRČEK 152
DR. DRAGAN MATIĆ 153
DR. DRAGAN MATIĆ 153

12. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE 154

MIHA KORDIŠ 154
MAG. DUŠAN VERBIČ 154
MIHA KORDIŠ 154
DR. FRANC TRČEK 155
MARJANA KOTNIK POROPAT 155
DR. FRANC TRČEK 155
MIHA KORDIŠ 155
ANJA BAH ŽIBERT 156
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ 156
MAG. DUŠAN VERBIČ 156
JOŽE TANKO 156
ANJA BAH ŽIBERT 157
MARIJAN POJBIČ 157

DR. FRANC TRČEK 157
JOŽEF HORVAT 157
JOŽE TANKO 158
MIHA KORDIŠ 158
MAG. DUŠAN VERBIČ 159
DR. FRANC TRČEK 159

15. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE 159

JOŽEF HORVAT 160
ZVONKO LAH 160
SIMON ZAJC 160

24. točka dnevnega reda – MANDATNO-VOLILNE ZADEVE 161

Predlog za izvolitev sodnice Ustavnega sodišča Republike Slovenije, EPA 1364-VII 161

Predlog za izvolitev sodnika Ustavnega sodišča Republike Slovenije, EPA 1367-VII 161

NATAŠA KOVAČ 161
FRANC JURŠA 162
DR. SIMONA KUSTEC LIPICER 163
FRANC JURŠA 163
MATJAŽ HAN 163
DR. ŠPELCA MEŽNAR 164
DR. ŠPELCA MEŽNAR 164
MARKO ŠORLI 164
MARKO ŠORLI 164

Predlog za imenovanje članov upravnega odbora Prešernovega sklada, EPA 1305-VII 164

Predlog za izvolitev v sodniško funkcijo na sodniško mesto okrajnega sodnika na Okrajnem sodišču v Kranju, EPA 1369-VII 164

DR. MARKO NOVAK 165

6. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DRŽAVNI UPRAVI (ZDU-1J), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1277-VII 165

BORIS KOPRIVNIKAR 165
MAG. LILIJANA KOZLOVIČ 166
MAG. BOJANA MURŠIČ 167
VIOLETA TOMIĆ 167
JERNEJ VRTOVEC 168
DR. BOJAN DOBOVŠEK 169
SIMON ZAJC 169
DR. VINKO GORENAK 170
BENEDIKT KOPMAJER 171
DR. FRANC TRČEK 171
DR. VINKO GORENAK 174
BORIS KOPRIVNIKAR 175
DR. FRANC TRČEK 177
JOŽE TANKO 178
JOŽEF HORVAT 180

ANJA BAH ŽIBERT 181
SIMON ZAJC 182
BORIS KOPRIVNIKAR 182
DARKO STARE 184

10. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O POGREBNI IN POKOPALIŠKI DEJAVNOSTI (ZPPDej), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1139-VII 185

ZDRAVKO POČIVALŠEK 185
ANDREJA POTOČNIK 186
LUKA MESEC 186
JOŽEF HORVAT 187
DR. BOJAN DOBOVŠEK 187
MAG. BOJAN KRAJNC 188
FRANC BREZNIK 189
FRANC JURŠA 189
JAN ŠKOBERNE 190
PRIMOŽ HAINZ 191
JOŽEF HORVAT 192
FRANC JURŠA 193
FRANC BREZNIK 193
MAG. BOJAN KRAJNC 195
MAG. MATEJ TONIN 196
ANDREJA POTOČNIK 197
ZDRAVKO POČIVALŠEK 199

13. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU (ZSDH-1A), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1179-VII 199

URŠKA BAN 199
METOD DRAGONJA 200
MAG. ALENKA BRATUŠEK 201
MAG. DUŠAN VERBIČ 202
MAG. ALENKA BRATUŠEK 205
JANKO VEBER 205
LUKA MESEC 206
MAG. MARKO POGAČNIK 208
MAG. ALENKA BRATUŠEK 209
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ 210
JANKO VEBER 211
JERNEJ VRTOVEC 211
DR. ANŽE LOGAR 213
TILEN BOŽIČ 214
MAG. ALENKA BRATUŠEK 215
MAG. DUŠAN VERBIČ 216
DR. ANŽE LOGAR 216
TILEN BOŽIČ 216
MAG. ALENKA BRATUŠEK 217
METOD DRAGONJA 217
MAG. MARKO POGAČNIK 218
TILEN BOŽIČ 218
MAG. ALENKA BRATUŠEK 219
MAG. DUŠAN VERBIČ 219
MAG. ALENKA BRATUŠEK 219
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ 220
MAG. MATEJ TONIN 220
MAG. ALENKA BRATUŠEK 221

MAG. MARKO POGAČNIK 222
JANKO VEBER 222
MAG. ALENKA BRATUŠEK 223
JANKO VEBER 224
MAG. MARKO POGAČNIK 224
MAG. MATEJ TONIN 225
JANKO VEBER 225
UROŠ PRIKL 226
MAG. MARKO POGAČNIK 226
UROŠ PRIKL 226
MAG. MATEJ TONIN 226
UROŠ PRIKL 227
MAG. ALENKA BRATUŠEK 227
UROŠ PRIKL 227
MAG. ALENKA BRATUŠEK 227

16. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAVILIH CESTNEGA PROMETA (ZPrCP-C), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1186-VII 228

MAG. MATEJ TONIN 228
DR. BOJAN DOBOVŠEK 228
DANILO ANTON RANC 229
LJUBO ŽNIDAR 230
IVAN HRŠAK 230
DR. MATEJ T. VATOVEC 230

6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE 231

DR. VINKO GORENAK 232

10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE 232

MAG. MATEJ TONIN 232
ALEŠ CANTARUTTI 233

13. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE 233

MAG. ALENKA BRATUŠEK 233
LUKA MESEC 233
MAG. ALENKA BRATUŠEK 233

1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE 234

VIOLETA TOMIĆ 234
MAG. BRANKO GRIMS 235
FRANC BREZNIK 235
ZVONKO LAH 235
VIOLETA TOMIĆ 236

3.A točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O UKREPIH ZA ODPRAVO POSLEDIC POZEBE IN SNEGA V KMETIJSKI PROIZVODNJI MED 25. IN 30. APRILOM 2016 (ZUOPPSKP), NUJNI POSTOPEK, EPA 1368-VII 237

MAG. DEJAN ŽIDAN 237
TOMAŽ LISEC 237
FRANC LAJ 238
VOJKA ŠERGAN 239

ZVONKO LAH 239
PRIMOŽ HAINZ 240
JANKO VEBER 241
VIOLETA TOMIĆ 241
IVA DIMIC 242

3. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O DELOVNIH RAZMERJIH (ZDR-1A), NUJNI POSTOPEK, EPA 1315-VII 242

PETER POGAČAR 242
UROŠ PRIKL 243
ERIKA DEKLEVA 244
SUZANA LEP ŠIMENKO 244
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR 245
MARIJA BAČIČ 245
MIHA KORDIŠ 246
IVA DIMIC 246
SUZANA LEP ŠIMENKO 247
MARIJAN POJBIČ 248
PETER POGAČAR 250
SUZANA LEP ŠIMENKO 251
PETER POGAČAR 251
MARIJAN POJBIČ 252
PETER POGAČAR 252
KSENIJA MIHOVAR GLOBOKAR 252
MARIJAN POJBIČ 253
KSENIJA MIHOVAR GLOBOKAR 253
MARIJAN POJBIČ 253

7. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNEM NAROČANJU NA PODROČJU OBRAMBE IN VARNOSTI (ZJNPOV-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1218-VII 253

MAG. TANJA BOGATAJ 253
JANJA SLUGA 254
DR. VINKO GORENAK 255
PETER VILFAN 255
MAG. BOJANA MURŠIČ 255
VIOLETA TOMIĆ 256
JERNEJ VRTOVEC 256
JANJA SLUGA 257

8. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O PRIJAVI PREBIVALIŠČA (ZPPreb-1), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1152-VII 258

BOŠTJAN ŠEFIC 258
JANJA SLUGA 258
BENEDIKT KOPMAJER 259
MAG. BOJANA MURŠIČ 260
VIOLETA TOMIĆ 260
JERNEJ VRTOVEC 261
FRANC LAJ 262
ANITA KOLEŠA 262
DR. VINKO GORENAK 263

9. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GOSTINSTVU (ZGos-D), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1151-VII 263

ALEŠ CANTARUTTI **263**
ANDREJA POTOČNIK **264**
VIOLETA TOMIĆ **264**
JERNEJ VRTOVEC **265**
FRANC LAJ **265**
MARKO FERLUGA **266**
FRANC BREZNIK **266**
TOMAŽ GANTAR **267**

14. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRISPEVKIH ZA SOCIALNO VARNOST (ZPSV-E), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1198-VII **267**

URŠKA BAN **267**
MAG. MATEJ TONIN **268**
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN **269**
MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN **269**
JOŽEF HORVAT **269**
TILEN BOŽIČ **270**
FRANC BREZNIK **271**
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ **272**
JANKO VEBER **273**
MIHA KORDIŠ **273**
JOŽEF HORVAT **274**
MIHA KORDIŠ **274**

22. točka dnevnega reda – PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI Z ZAGOTAVLJANJEM UČINKOVITEJŠEGA DELA OBVEŠČEVALNO-VARNOSTNEGA SISTEMA REPUBLIKE SLOVENIJE, EPA 1269-VII **274**

MAG. MATEJ TONIN **274**
JANJA SLUGA **276**
BOŠTJAN ŠEFIC **277**
MARJAN DOLINŠEK **278**
MAG. BRANKO GRIMS **279**
BENEDIKT KOPMAJER **279**
MAG. BOJANA MURŠIČ **280**
MIHA KORDIŠ **280**
JERNEJ VRTOVEC **281**

3.A točka dnevnega reda – NADALJEVANJE **282**

3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE **282**

SUZANA LEP ŠIMENKO **282**

7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE **283**

8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE **283**

9. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE **283**

14. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE **283**

MAG. MATEJ TONIN **283**
TILEN BOŽIČ **283**
MIHA KORDIŠ **284**

FRANC BREZNIK **284**
JOŽEF HORVAT **285**
MIHA KORDIŠ **285**
MAG. MATEJ TONIN **285**
VIOLETA TOMIĆ **285**
MAG. MATEJ TONIN **286**
MAG. MATEJ TONIN **286**
VIOLETA TOMIĆ **286**
LJUDMILA NOVAK **286**
FRANC BREZNIK **287**
JERNEJ VRTOVEC **287**
IVA DIMIC **287**
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ **288**

22. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE **288**

MAG. BRANKO GRIMS **288**
MIHA KORDIŠ **288**
MAG. MATEJ TONIN **289**
JOŽEF HORVAT **289**
MAG. MATEJ TONIN **289**

18. točka dnevnega reda – PREDLOG AKTA O DOPOLNITVI AKTA O NASLEDSTVU SPORAZUMOV NEKDANJE JUGOSLAVIJE Z LJUDSKO REPUBLIKO KITAJSKO, KI NAJ OSTANEJO V VELJAVI MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN LJUDSKO REPUBLIKO KITAJSKO (BCNNSNS-A), EPA 1322-VII **290**

MAG. KLEMEN POTISEK **290**

19. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI POMOŽNEGA SPORAZUMA MED EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI, ISLANDIJO NA DRUGI STRANI TER KRALJEVINO NORVEŠKO NA TRETJI STRANI O UPORABI SPORAZUMA O ZRAČNEM PROMETU MED ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE NA ENI STRANI, EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA DRUGI STRANI, ISLANDIJO NA TRETJI STRANI IN KRALJEVINO NORVEŠKO NA ČETRTI STRANI (MPSZPIN), EPA 1349-VII **290**

MAG. KLEMEN POTISEK **290**

20. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O ZRAČNEM PROMETU MED ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE NA ENI STRANI, EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA DRUGI STRANI, ISLANDIJO NA TRETJI STRANI IN KRALJEVINO NORVEŠKO NA ČETRTI STRANI (MSZPIN), EPA 1350-VII **291**

MAG. KLEMEN POTISEK **291**

21. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI EVRO-SREDOZEMSKEGA LETALSKEGA SPORAZUMA MED EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI IN DRŽAVO IZRAEL NA DRUGI STRANI (MLSEUIL), EPA 1351-VII **291**

MAG. KLEMEN POTISEK **291**

10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE **292**

JOŽE TANKO **292**

JOŽE TANKO 292

17. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VISOKEM ŠOLSTVU (ZViS-K), PRVA OBRAVNAVA, EPA 1288-VII 293

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ 293
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ 294
SAŠA TABAKOVIĆ 295
TOMAŽ LISEC 296
MARJANA KOTNIK POROPAT 298
JANKO VEBER 299
MIHA KORDIŠ 300
LJUDMILA NOVAK 301
MIRJAM BON KLANJŠČEK 302
JAN ŠKOBERNE 303
LJUDMILA NOVAK 304
IRENA KOTNIK 305
MARIJA BAČIČ 305
VESNA VERVEGA 306
DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ 307
DR. DRAGAN MATIĆ 308
SAŠA TABAKOVIĆ 309
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR 311
IRENA GROŠELJ KOŠNIK 312
KAMAL IZIDOR SHAKER 313
ROBERTO BATTELLI 314
JANKO VEBER 315
TOMAŽ LISEC 316
DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ 318
SAŠA TABAKOVIĆ 319
IVAN ŠKODNIK 319

4. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O UVELJAVLJANJU PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV (ZUPJS-F), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1242-VII 320

DR. MATEJ T. VATOVEC 320
PETER POGAČAR 321
JANJA SLUGA 321
SUZANA LEP ŠIMENKO 322
MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR 322
MARIJA BAČIČ 323
MIHA KORDIŠ 324
IVA DIMIC 324

5. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O ZDRAVSTVENI USTREZNOSTI ŽIVIL IN IZDELKOV TER SNOVI, KI PRIHAJAJO V STIK Z ŽIVILI (ZZUZIS-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1272-VII 325

BRANKO ZORMAN 325
SANDRA TUŠAR 325
SUZANA LEP ŠIMENKO 326
MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ 327
MAG. BOJANA MURŠIČ 327
LUKA MESEC 328
IVA DIMIC 328
IRENA GROŠELJ KOŠNIK 329

11. točka dnevnega reda – PREDLOG ZAKONA O KOLEKTIVNEM UPRAVLJANJU AVTORSKE IN SORODNIH PRAVIC (ZKUASP), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1174-VII ... 330

ALEŠ CANTARUTTI ... 330
MARKO FERLUGA ... 330
TOMAŽ LISEC ... 331
ANITA KOLEŠA ... 331
TOMAŽ LISEC ... 332
ANDREJA POTOČNIK ... 332
TOMAŽ LISEC ... 333
ANITA KOLEŠA ... 334
DR. DRAGAN MATIĆ ... 334
ANITA KOLEŠA ... 335
ANITA KOLEŠA ... 335
TOMAŽ LISEC ... 335
MARUŠA ŠKOPAC ... 335
TOMAŽ LISEC ... 336
ANITA KOLEŠA ... 336
TOMAŽ LISEC ... 336
TOMAŽ LISEC ... 336
ANITA KOLEŠA ... 337
TOMAŽ LISEC ... 337
UROŠ PRIKL ... 338
TOMAŽ LISEC ... 338

23. točka dnevnega reda – PREDLOG PRIPOROČILA VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE O NUJNIH SISTEMSKIH IN STRUKTURNIH UKREPIH ZA NOV RAZVOJNI ZAGON GOSPODARSTVA IN USTVARJANJA NOVIH DELOVNIH MEST, KAR JE KLJUČNO ZA BLAGINJO PREBIVALSTVA IN VZDRŽNOST JAVNIH FINANC, EPA 1270-VII ... 339

UROŠ PRIKL ... 339
LUKA MESEC ... 340
MAG. MATEJ TONIN ... 341
VOJKA ŠERGAN ... 341
SUZANA LEP ŠIMENKO ... 342

22. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE ... 343

LJUDMILA NOVAK ... 343
SAŠA TABAKOVIĆ ... 343
MARJANA KOTNIK POROPAT ... 343
MIHA KORDIŠ ... 343

4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE ... 344

DR. FRANC TRČEK ... 344

5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE ... 344

LUKA MESEC ... 345

11. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE ... 345

24. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE ... 347

Državni zbor
VII. mandat

21. seja
11., 12., 13., 14. in 15. julij 2016

Predsedujoči: dr. Milan Brglez.....predsednik Državnega zbora
Matjaž Nemec.....podpredsednik Državnega zbora
Primož Hainz.....podpredsednik Državnega zbora

Seja se je začela 11. julija 2016 ob 12. uri.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 21. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne more udeležiti naslednja poslanka in poslanci: gospa Iva Dimic, gospod Tomaž Lisec, gospod Jan Škoberne, gospod Branko Zorman do 16. ure in gospod Kamal Izidor Shaker.

Na sejo sem vabil predsednika Vlade, ministrice in ministre ter generalnega sekretarja Vlade k 1. točki dnevnega reda, predstavnika Urada predsednika Republike, kandidatko za sodnico Ustavnega sodišča dr. Špelco Mežnar, kandidata za sodnika Ustavnega sodišča Marka Šorlija in predstavnika Sodnega sveta k 24. točki dnevnega reda ter predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda.

Vse prisotne lepo pozdravljam! Preden preidemo na določitev dnevnega reda seje dovolite, da na kratko nagovorim Državni zbor.

Spoštovani državljanke in državljani, poslanke in poslanci, predsednik Vlade in Vlada!

V teh dneh obeležujemo in se spominjamo vseh tistih bistvenih dogodkov in mejnikov, ki so botrovali nastanku naše države, samostojne in neodvisne Republike Slovenije. Smo v času praznovanja in veselih spominov, zato je tudi prav, da nas v tem trenutku prevevajo občutki radosti, zadovoljstva in ponosa. Radosti, ker smo uspeli uveljaviti svojo temeljno človekovo pravico do samoodločbe, zadovoljstva, ker smo zanjo zmogli doseči zavidljivo raven družbene in politične enotnosti, in ponosa, ker smo svojo odločitev uspeli tudi ubraniti in doseči mednarodno priznanje. A moramo se zavedati, da takšnih spominov niso deležni vsi. Zato bi bilo neodgovorno, če bi obenem pozabili na širše zgodovinsko ozadje, v katerem se je Slovenija rodila. Ozadje, v katerem je razpad naše bivše skupne države ne le presegel vse tiste pregovorne označbe Balkana kot soda smodnika, temveč se je sprevrgel v eno najbolj krvavih, brezčutnih in nečloveških epizod v zgodovine narodov, ki na tem območju živijo že stoletja. Prav na današnji dan pred 21 leti se je na območju Srebrenice namreč začel izvrševati eden najbolj krutih načrtov, ki za dosego nacionalističnih političnih ciljev ni izbiral sredstev, pa naj je ta še tako očitno kljuboval našim skupnim civilizacijskim normam. Srebreniški genocid je celotni mednarodni skupnosti ali, bolje rečeno, moralni skupnosti človeštva zadal globoke rane. Podobe morja tisočerih v zeleno tkanino zavitih krst, ki se stapljajo z obmolklim srebreniškim gričevjem, bodo zavedno vtisnjene v naš kolektivni spomin ter obstale kot opomin, česa je zmožen človek, ko ga v njegovih dejanjih vodi najokrutnejše zlo.

V preteklem letu je v tem državnem zboru gostoval cvet Srebrenice – simbolični spomin na nedolžnost žrtev tragičnih dogodkov izpred dveh desetletjih ter pomenljivo opozorilo nam, da njihove zgodbe prenesemo tudi bodočim generacijam. Vprašanje, ki se nam ob tem upravičeno zastavi, je, ali ne bo mar takšen spomin ob neprestanem vsakoletnem ponavljanju zbledel, ne bodo naši občutku zvodeneli. Odgovor je ne. Ne bodo. Ne smejo. Naša vztrajnost spomina je namreč tista, ki v nas ohranja človeka in nam ne le omogoča, marveč zapoveduje, da se nečlovečnosti upremo ter razčlovečenje zavržemo. Pri tem se velja spomniti besed nedavno preminulega taboriščnika, tudi nobelovca Elija Wiesla, ki je dejal: "Kjerkoli in kadarkoli so človeška bitja podvržena trpljenju in ponižanju, se moramo opredeliti. Nevtralnost pomaga tiranu, nikoli žrtvi. Tišina opogumlja mučitelja, nikoli trpinčene."

Spoštovane in spoštovani!

Zgodovina človeštva je raznolika in mnogokrat nam ne more biti v ponos, še posebej ne takrat, ko priča o naši nezmožnosti in nejevoljnosti učenja. Čas velikih odkritij so na domala vseh celinah našega planeta zaznamovali tudi sistematični in okrutni pokoli domorodnih ljudstev, pripadniki katerih so bili označeni za barbare, divjake, za neljudi, pa na to velikokrat vse prevečkrat pozabimo. Razvoj humanizma in duh razsvetljenstva, ki sta sledila, sta človeka, njegov čut in razum postavila v središče naše skupnosti, postopoma pa se je skozi

intelektualno misel razvilo tudi zavedanje o njegovih neodtujljivih pravicah, pravicah, ki mu pripadajo izključno na podlagi njegove človečnosti, ki smo jo kot civilizacija dolžni varovati. A preteklo stoletje hudodelstev, o katerih sem v tej dvorani že spregovoril, priča, da razvitih vrednot nismo ponotranjili in svojih napak ne popravili. Armenski Metz Yeghern, ukrajinski holodomor, judovska shoah, nacistični holokavst, kamboška morilska polja, ruandske kostnice ter zeleno morje srebreniške tragedije so zgolj nekateri izmed bridkih opominov, kako krhka je človeška volja in kako nezanesljive posledice prinese množična manipulacija z izprijenimi interesi peščice proti etnično drugim ali drugačnim. A morda smo vendarle vsaj delen korak naprej storili s tem, ko smo skrbneje oblikovali jezik, s katerim o hudodelstvih spregovorimo. Kot je dejal znani britanski pisatelj Clive Staples Lewis: »Ne uporabljaj prevelikih besed, ne reci neskončno, ko misliš veliko, saj ti bo tako zmanjkalo besed, ko boš želel spregovoriti o nečem zares neskončnem.« Ne razumite me napak. Jezik ne definira našega odnosa do žrtev razčlovečenja, njihova človečnost je v vsakem izmed nas zasidrana z njihovo lastno usodo. Prav nasprotno – jezik definira naš odnos do človečnosti same, tiste, zaradi katere moramo okrepiti ne le naše besede, ampak tudi dejanja, ki bodo z leti, desetletji in stoletij zmanjšale število žrtev, za katere gojimo in ohranjamo naš spomin. Njegova vztrajnost pa mora ostati za vedno.

Spoštovani in spoštovane!

Kot v prejšnjih letih tudi danes skrbimo za to, da srebreniški kriki groze ne bodo nikoli pozabljeni in da bosta naša solidarnost in sočutje z žrtvami neomajna. Zato vas prosim, da se jim poklonimo z minuto molka.

/ minuta molka/

Hvala.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 21. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v petek, 1. julija 2016, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za umik točke z dnevnega reda seje nisem prejel.

Prehajamo na obravnavo in odločanje o predlogu za širitev dnevnega reda. Po dogovoru na seji Kolegija predsednika Državnega zbora 6. julija 2016 sem Državnemu zboru predlagal, da dnevni red 21. seje razširi z 3a. točko, to je s Predlogom Zakona o ukrepih za odpravo posledic pozebe in snega v kmetijski proizvodnji med 25. in 30. aprilom 2016. Predlog za širitev ste prejeli v sredo, 6. 7. 2016.

Želi besedo predstavnik Vlade mag. Dejan Židan?

Prosim.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovani poslanke in poslanci!

Aprila tega leta je prišlo do pozebe do vremenskega pojava, kakršen ni bil prisoten zadnjih 60 let v državni Sloveniji. Na ministrstvu in na Vladi, skupaj z nevladnimi organizacijami smo pripravili predlog, osnutek interventnega zakona, ki z štirimi ukrepi pomaga tako kmetijam kakor kmetijskim gospodarstvom. Ker je treba z izvajanjem prvega ukrepa začeti že avgusta, vas prosim, da sprejmete širitev dnevnega reda. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi besedo predstavniki poslanskih skupin? (Ne.) Potem zaključujem predstavitvi stališče predlogov za širitev. Prehajamo na odločanje. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav. Odločamo o predlogu za širitev dnevnega reda.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev. Za je glasovalo 80, nihče proti.

(Za je glasovalo 80.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je predlog za širitev sprejet.

V skladu s časovnim potekom seje bo zbor to točko obravnaval v četrtek, 14. 7. 2016.

Prehajamo na glasovanje o določitvi dnevnega reda v celoti. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red, kot ste ga prejeli s sklicem in s sprejeto dopolnitvijo.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev. Za je glasovalo 80, nihče proti.

(Za je glasovalo 80.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 21. seje zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA – VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.**

V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovniškem roku prejel pisne prijave 40 poslanskih vprašanj. Vrstni red postavljanja poslanskih vprašanj je določen v skladu z 244. členom in drugim odstavkom 245. člena Poslovnika Državnega zbora. Na prva tri vprašanja poslanke in poslancev opozicije in na poslansko vprašanje poslanca vladajoče koalicije bo odgovoril predsednik Vlade. Vsak poslanec oziroma poslanka ima za postavitev vprašanja na voljo 3 minute. Predsednik Vlade, ministrice in ministri odgovorijo na vprašanje v največ 5 minutah. Če je vprašanje postavljeno več ministrom, imajo vsi skupaj na voljo 5 minut za odgovor. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postavljati dodatnega vprašanja. Poslanke in poslance prosim, da ste na to pozorni. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec predstavi v 2 minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ 3 minute. Poslanec, ki je postavil vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru predsednika Vlade, ministrice ali ministra. O tem odloča Državni zbor brez

razprave. V primeru, da poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu morajo predsednik vlade, ministrica ali minister v 30 dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki je postavil vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnemu odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.
V zvezi s to točko se je za danes opravičil dr. Dušan Mramor, minister za finance.
Na e-klopi je objavljen pregled poslanskih vprašanj, na katera v poslovniškem roku ni bilo odgovorjeno.

Prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo odgovoril predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar.
Mag. Alenka Bratušek imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala. Spoštovana predsednika, gospe in gospodje!

Gospod Cerar, v zadnjem letu ste jasno pokazali, zakaj ste želeli oblast v svoje roke. Odkar vodite vlado, ste večkrat z besedami in dejanji pokazali, koliko vam je mar za ljudi in državo. Od tega, da si dovolite slovenski narod deliti na male ljudi in tiste bolj posvečene, do tega, da jim iz dobro ohlajene pisarne žugate, da bodo plačali ceno, ker se ne strinjajo z vašimi odločitvami.
Ob zadnjih dogodkih v Luki Koper so maske padle, jasno ste pokazali, da ste se za oblast pripravljeni povezati z lobiji in delati v njihovem interesu. Korist podjetja, korist ljudi, korist države pa so tam nekje daleč, daleč stran. Tako kot se pod vašo vlado lomasti po slovenskem premoženju, se v Sloveniji še ni. V Novi Ljubljanski banki ste želeli nastaviti ljudi, ki niti osnovnih zakonskih pogojev niso izpolnjevali. Zakaj le? Da bodo lahko začeli kopati novo luknjo? Novo Kreditno banko Maribor ste prodali finančnemu skladu za 200 milijonov evrov in ob tem na davkoplačevalce prevzeli morebitno breme obveznic. Prvi korak novega lastnika je bil izčrpanje celotnega dobička iz banke. Nam lahko poveste, zakaj to dovolite. Dogajanje v Luki Koper pa je pika na i. Tisti, ki ste jih v SDH nastavili, javno grozijo, da bi morali nad protestnike spustiti specialce. Gospod Cerar, kje ste ob takšnih izjavah? Zakaj ne ukrepate? Na vodstvo SDH vsak dan letijo očitki, z njihovimi odločitvami se ukvarja KPK, vi pa ne ukrepate. Ali niste rekli, da bo pod vašo vlado vse drugače? In res je drugače. Ste pa ljudem pozabili povedati, kako drugače. Slovenski narod si ni predstavljal, da bodo lobiji in ljudje iz ozadja v državnih podjetjih dobili samopostrežbo – vzemi, kjer hočeš in kolikor hočeš, je metoda, ki ste jo vpeljali. Mislim, da je glede na zadnja dogajanja v Luki Koper prav, da jasno in glasno nam in slovenskemu narodu poveste, kdo je kriv in odgovoren za vse to, kar se je v zadnjem mesecu v Luki Koper dogajalo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

To, kar sem zdaj poslušal, gospa poslanka Bratušek, ni bilo pravzaprav vprašanje, to je bil seznam obtožb, ki so pa tako zelo neresnične, da bi želel nekaj besed ob tem le povedati.

Namreč, pravite, da smo si želeli oblast, da bomo delali slabe stvari. Ni res. Mi smo bili tista vlada, ki smo Slovenski državni holding imenovali, torej s pomočjo Državnega zbora, po strokovnih merilih, s strokovno komisijo neodvisnih strokovnjakov, strokovno komisijo ministrstva preko Vlade in skozi demokratični postopek v Državnem zboru. Spomnite se, kako je vaša vlada imenovala SDH. Spomnite se kako ste vi 15 podjetij postavili na listo za privatizacijo brez reda, smisla, brez cilja, brez vizije in da smo potem mi, naša vlada, s strategijo upravljanja državnih naložb te zadeve uredili tako, kot je treba, da se z gospodarskimi naložbami države, torej z državnim premoženjem, bankami, zavarovalnicami in državnimi podjetij gospodari po nekih kriterijih, brez netransparentnih postopkov, tako kot je dobro za ljudi, za davkoplačevalce. In nenazadnje morem priznati, preden preidem na Luko Koper, da sem resnično, zdaj pa že naveličan tega, da mi ravno vi, gospa Bratušek, ki je uničila politično stabilnost s svojo vladavino, ko je pustila, da je vlada potonila zaradi nekih, jaz bi rekel, nečednih dogovarjanj, ki ste jih imeli, ki je zaradi osebnega interesa, ki ga je dala pred interes države, prepustila državo v slabi kondiciji vsem nam, ki je s spreminjanjem odločitev v času, ko ste vstopali glede upravljanja z državnim premoženjem, naredila Sloveniji celo škodo, jo osramotila pred mednarodno javnostjo. In zdaj od vas poslušam te očitke, pa ne danes, vsak dan, po televiziji, kjerkoli se oglašate, stalno kritizirate, ste nejevoljni. Prav, ampak moram ljudem povedati, da to ne drži, kar govorite. Moram povedati, da ta vlada dela bistveno bolje, kot vaša, zato smo tudi po dveh letih državo pripeljali z te krize, kar nam je Evropska komisija pripoznala, ker nas je izvzela iz postopka nadzora. Ni več nevarnosti trojke, imamo stabilne finance, javni dolg ne narašča več, in delamo naprej.
Luka Koper. Tam je prišlo do manipulacij. Ustavilo se je delo, zaradi nečesa, kar sploh ni bilo nikoli izrečeno niti načrtovano, so delavci, ljudje zaskrbljeno izvajali neka dejanja, h katerim jih je očitno spodbujalo tudi vodstvo Luke. Za vse, kar se dogaja v poslovnem procesu tega državnega podjetja, torej Luke Koper, so seveda odgovorni vodstvo, uprava in nadzorni svet. In če proces ni tekel, če je bil blokiran, če je prišlo

do blokad in celo do tega, da se je mednarodne tuje partnerje obveščalo, da Luka Koper ne deluje in da je za to kriva Vlada, kar je absurd, potem bo nekdo za to moral nositi odgovornost, kajti nastala je škoda, škoda Slovenskim železnicam, škoda določenim podjetjem in predvsem škoda Luki Koper in škoda Sloveniji, ker so se ladje preusmerjale v Trst. In se nam zdaj zunaj vsi smejijo, da je Luka, ki je naša najbolj uspešna državna naložba na obali, za katero ta vlada skrbi, se pripravljamo, da zgradimo drugi tir, spodbujamo, da bo deloval dobro, ji želimo dobro, da je ta Luka sama sebe blokirala v ta proces. Tega ne bomo dovolili več. In mene je zaskrbelo po tem, ko se te manipulacije niso nehale, zato sem res poklical k sebi predstavnike delavcev na razgovor, ki je bil konstruktiven, jih poslušal. Seveda me je najbolj zanimalo, ali so pravice delavcev kršene, ali prihaja do nezakonitih praks, kar se zdaj veliko govori, tudi strokovnjaki, ljudje iz vladnih resorjev, inšpektoratov govorijo, da so tam nepravilnosti. Ne vem, ampak pričakujem in na tem se že dela, da bodo pristojne inšpekcije tudi, če bo treba, če bo treba, če bodo ovadbe, karkoli, kriminalisti, predvsem pa tudi Računsko sodišče in vsi drugi opravili svojo dolžnost, pričakujem te izsledke. Verjamem pa, da je že tako očitno, kaj se je tam dogajalo tudi slovenskim državljanom, da je zdaj pomembno samo to, da Luka Koper normalno dela naprej, da se Vlada lahko normalno posveti temu, da bomo zgradili drugi tir in spodbudam Luki, da bo to dobro za ljudi tam v Luki, v Kopru in širše in za državo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Alenka Bratuše, imate besedo da zahtevate dopolnitev odgovora.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Hvala.

Spoštovani predsednik, mogoče bi bil čas, da se spustite na realna tla. Če bi si vzeli tisti petek eno uro časa za pogovor z ljudmi, ki si to zaslužijo, nobene škode ne bi bilo. Pa se vam niti do slovenske obale ni dalo zapeljati. V Luki Koper ste želeli zamenjati tri nadzornike od devetih. Naj nam nekdo razloži, kaj trije nadzorniki od devetih lahko v podjetju spremenijo. Razlog naj bi bilo slabo poslovanje. Ko smo vam dokazali, da to ne drži, bi naj bil razlog v neuresničevanju strategije. Ko smo vam dokazali, da ste za to, da bo Luka Koper lahko še bolj uspešna, odgovorni prav vi, ki sedite na Vladi, je razlog postal kraja in kriminal v Luki Koper. Zakaj takoj tega argumenta niste dali na mizo, spoštovani predsednik? Veste zakaj? Zato, ker je edini namen bil, da zamenjate nekatere z vašimi. Vse te nečednosti bi se lahko dogajale naprej, tako kot se dogajajo v drugih slovenskih podjetjih, na primer na Darsu, zamenjali ste nadzornike, zamenjali ste upravo in takoj zatem vidni član SMC gospod Avbreht dobi dobro pogodbo za izpeljavo nekega razpisa, kjer se mimogrede dogajajo nečednosti, ker se dopolnjuje razpisna dokumentacija. Da ne omenjam ponovno podjetja Sava, d. d., ki ste ga s sklepom Vlade želeli premakniti na Slovenski državni holding, da boste pustili skrite nečednosti. In vi govorite Slovenkam in Slovencem, da naj se pazijo mafije, ki bo vladala v tej državi. Me skrbi, da že danes dela to.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Bom čisto na kratko, ker se res ne mislim zapletati v te navidezne prepire. Bom samo ponovil.

Ta Vlada dela v skladu s svojimi pristojnostmi tisto, kar mora za ljudi. Delo v podjetju, v tem primeru državnem podjetju v večinski državni lasti, kajti dve tretjini Luke Koper sta v državni lasti, in je to strateško podjetje, ki smo ga mi, naša vlada opredelil kot strateško, ne nobena prej. mi smo rekli, da je to državno podjetje strateškega pomena, ki ga je treba posebej spodbujati. V tem podjetju je prišlo do ultimatov, do zastaja, do upora nezakonitega, to ni bil štrajk, to ni bila stavka, to je bil upor, spodbujan tako ali drugače, ki je blokiral delo v podjetju, blokiral poslovni proces, zato je odgovorno vodstvo in tisti, ki so to sprožili. In očitno res moram pojasniti ponovno. Za kadrovanja v nadzornih svetih Luke Koper in drugih državnih podjetjih ni pristojna Vlada, ampak Slovenski državni holding. Ta vlada spoštuje načelo korporativnega upravljanja, to se pravi, da Slovenski državni holding je tisti, ki po strokovnih merilih – in zato ga imamo – izbira te nadzornike, ki potem izberejo uprave. Seveda ima vsakdo pravico, da javno izrekal svoja mnenja o tem. Tudi sam sem jih, tudi sam sem pozval Slovenski državni holding in Luko k umiritvi strasti. In Slovenski državni holding je temu prisluhnil in umaknil svoj predlog, ki je vznemiril marsikoga. Kaj je bila reakcija na strani tistih tam dol v Luki Koper, težko rečem delavcev, ker so bili zmanipulirani, ne vem točno, kdo je to naredil, še večji upor, ultimati vladi, kot da vlada vodi podjetje, kot da vlada kadruje, kar ni res. In dokler se boste vi obnašali tako, kot da politika namešča ljudi v firmah, kar se je delalo prej, bomo živeli v preteklosti, z našo vlado in z naslednjimi, ko smo spremenili pravila, ko gremo na korporativno upravljanje, pač politika lahko izreče svoje mnenje, ampak kadrovanje se pa dogaja strokovno, po nekih merilih, ki so določena. Na tem bomo tudi vztrajali, vsaj jaz bom na tem vztrajal in ne bom pristajal na takšne neresnice in bom vedno znova ljudem povedal, da nimate prav, da ta vlada dela tako, da bi bilo Luki Koper dobro. Zato tudi delamo na tem, da bomo zgradili drugi tir, železnico in povezali to Luko s srednjo in vzhodno Evropo tudi drugimi deli in Slovenijo ohranili kot geostrateško pomembno državo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Alenka Bratušek imate besedo za postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.
Gospod predsednik, pravljice so ponavadi za bolj pozno uro. Slovenija je šla v zadnjih letih skozi težko obdobje recesije, ki je trajalo dlje kot v evropskih državah, ampak smo se kot država uspeli ponovno postaviti na noge. Beležimo gospodarsko rast, sicer ne prav visoko, ampak jo. Brezposelnost se znižuje, ukrepi, ki so težili ljudi, se počasi, ampak se poslavljajo. Ampak veste kaj, gospod Cerar, za vse to nisem zaslužna jaz ali moja vlada, še manj pa vi ali vaša vlada. Za vse to je zaslužen slovenski narod, ki je z odrekanjem in trdim delom postavil Slovenijo nazaj na pravo pot. Ljudje, ki delajo za 600 evrov na mesec, upokojenci, ki preživijo s 400 evri na mesec, zdravniki, učitelji, policisti in vsi ostali, ki so se bili pripravljeni marsičemu odreči. Vsi ti so zaslužni za to, da je Slovenija spet na pravi poti. In vsi ti si zaslužijo odgovor, zakaj na takšen način upravljate z našim premoženjem.

Ne se zavijati pod krinko korporativnega upravljanja. Vi ste postavili ljudi v Slovenski državni holding in zato ste vi odgovorni za to, kar se tam dogaja. In zadnji čas je, da nekdo za vse to prevzame odgovornost.

Veste kaj me pa pri vsem tem najbolj boli? Da se Vlada, ki pravi, da je levosredinska, na takšen način ukvarja z našim premoženjem. In zato je prav, da se v tem Državnem zboru o Luki Koper in mogoče tudi o vsem ostalem pogovorimo na seji Državnega zbora.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Alenka Bratušek, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v sredo, 13. julija 2016, v okviru glasovanj.

Mag. Anže Logar, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala predsednik.

Ta koalicija je pregon bančnega kriminala na deklarativni ravni postavila precej visoko, na začetek koalicijske pogodbe. Bom citiral samo 3. točko, ki govori o tem: "Za zagotovitev povrnitve zaupanja v finančne institucije, nadzorne inštitucije in institut pravne države je potrebno opredeliti odgovornost za nastalo bančno luknjo in zahtevati odškodninsko ter materialno odgovornost." In naprej: "Odgovornost za izvedbo preiskave bančne luknje se prenese iz DUTB na Banko Slovenije." Zdaj imamo pa težavo. V sredo so namreč bili kriminalisti na Banki Slovenije, torej na instituciji, ki je po odločitvi koalicije primarno odgovorna za odkrivanje razlogov za bančno kriminaliteto. In v prvem odzivu je predsednik Vlade gospod Cerar rekel, da zaupa pristojnim organom, da so pri preiskavi zelo dobro premislili in opravili vsa dejanja v skladu za zakonom. Poglejte, gospod Cerar, vi zelo dobro zaupate vsem, zelo dobro zaupate ministru za pravosodje, čeprav je večkrat dokazano kršil zakonodajo, zelo dobro zaupate zdravstveni ministrici, čeprav še ni sprejela nobene reforme, zaupate gospodu Gašperšiču pri njegovem delu, čeprav javnost in ulica pravi drugače. In naprej, pravite, da morajo organi pregona po vaših opozorilih paziti, da ne presežejo svojih pristojnosti, da ne bi nedopustno posegli v neodvisnost Banke Slovenije in škodili njenemu ugledu ter vlogi v finančnem sistemu. Tukaj ste verjetno mislili na ta zadnji stavek iz te odredbe, ki pravi, citiram, napisala jo je pa sodnica Irena Topolšek: "Izpostavljam tudi, da zasežena oprema in podatki vsebujejo zaupne podatke, ki se ne nanašajo na predmet zaupne preiskave." To zveni malo na fishing, če se ne motim, gospod predsednik Vlade, in verjetno imate zato to izjavo.

In zdaj pa me zanima, kaj boste storili, če bo ta postopek padel zaradi tako imenovanega fishinga, zaradi neustavnosti. In bomo po tem pregonu deležni blamaže na področju pregona bančne kriminalitete. Spomnimo se, računalnike enega poslanca so v tej preiskavi izgubili, izvajali so se prisluhi brez odredbe sodišča, poskušalo se je zaseči strežnik največje opozicijske stranke in nenazadnje, kot sem zdaj izvedel pri rahlo bizarnemu pregonu bivše predsednice vlade, tri pričanja so tu nekako čudežno izginila iz sodnega spisa. Zanimivo.

Zato vas sprašujem:
Kaj boste naredili, če zadeva pade?
Dejali ste, da imate vse scenarije razdelane, zato vas sprašujem:
Kaj se bo zgodilo, če bo Ustavno sodišče odločilo, da je bil izbris podrejencev protiustaven? Kje boste našli dodatnih 600 milijonov?
Kaj boste naredili, če bo to posledica manipulacij in parcialnih podatkov?
Kaj boste naredili, če se ne bo zgodilo nič?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa za vprašanja, spoštovani gospod poslanec.

Vlada dejansko samo lahko pozdravlja proaktivno vlogo pristojnih organov na področju odkrivanja in pregona bančne kriminalitete. Tu se seveda zadeve dogajajo. Ampak moram poudariti, zato ker ste to vprašali, da ravno dodatne premike na tem področju omogočajo nekatere normativne spremembe, spremembe v tem mandatu. Lansko leto je bil sprejet nov zakon o bančništvu, ki je uredil pogoje za dostop do podatkov varovanih kot bančna tajnost, kar vemo, da je bil zelo pomemben premik, prej tega

ni bilo. Lani je bil tudi dopolnjen Zakon o ukrepih za krepitev stabilnosti bank. Ta zdaj za osebe, ki so z DUTB v pravnem razmerju, določa naznanilno dolžnost, kar je pomemben ukrep. Organom pregona morajo osebe, ki so bile seznanjene z morebitnim kaznivim dejanjem, ki je v povezavi z banko, to kaznivo dejanje tudi naznaniti. S tem smo zavrnili vrzel Zakona o kazenskem postopku, ki takšne obveznosti ni predvideval. Se pravi, dve pomembni normativni spremembi, dva zakona v tem mandatu v tej smeri. V tem mandatu smo uvedli tudi višje kazni za korupcijska kazniva dejanja in smo podaljšali zastaralne roke, da ne bi takšna dejanja tudi v povezavi z bančnimi luknjami zastarala. Prej se je velikokrat dogajalo, da je zastaralo marsikaj. Natančneje smo opredelili kazniva dejanja davčnih zatajitev in zlorab notranjih informacij. Omogočili smo kadrovsko optimizacijo sodišče ter s 30 novimi državnimi tožilci okrepili ravno delo pregona. Policija se s temi področji, kot sem rekel, stalno ukvarja in vzporedno s preiskovanjem sumov kaznivih dejanj potekajo tudi finančne preiskave, s ciljem identifikacij, sledenja in zavarovanja protipravno pridobljene premoženjske koristi. Za zagotovitev večje učinkovitosti je policija z Banko Slovenije sklenila celo sporazum leta 2014, marca, to je bilo že prej, o medsebojnem sodelovanju. Policija redno poroča dvema odboroma Državnega zbora o svojih zadevah, teh zadevah, in tako je tudi imenovala strokovnjaka za nudenje strokovne pomoči parlamentarni komisiji. Tako da tu vidite, ukrepov smo kar veliko sprejeli v tem mandatu za odkrivanje bančne luknje.

Moram pa opozoriti, da ne bo dvoma, ta bančna luknja je nastala nekoč prej. Spomnimo se v katerem mandatu, kdaj. Res je nekoliko zanimivo, kdo nas najbolj skuša prikazati v kritični luči. Ne glede na to imate pa prav, ti ukrepi so nujni, potrebni, zato jih zdaj ponovno prestavljam, sicer nekatere že poznate.

Glede preiskave v Banki Slovenija, ki ste jo omenili. Naj rečem to, da noben organ, še tako neodvisen, avtonomen, ne sme biti brez nadzora. Rekli ste, zaupam. Ja, jaz sem človek, ki rad zaupa, še posebej ko nekoga preverim, in glejte, vsak zasluži neko mero zaupanja, ampak neka znana misel pravi Zaupanje je dobro, nadzor je še boljši. Tako da se še posebej kot predsednik Vlade zavedam, da kljub zaupanju pa mora biti stalno prisoten nadzor nad vsakim funkcionarjem, nad vsakim uslužbencem, javnim, pravzaprav nad vsakim, ki opravlja pomembno delo. In zato mora biti nadzor zagotovljen tudi nad Banko Slovenije. Pomembno pa je, da se vsak tak postopek vodi v skladu z zakonom, če pride do nadzora ali pa preiskave, in tudi v skladu z načelom sorazmernosti. Tudi to je pomembno.

Podatki, ki vas zanimajo. Slovenija je banke v težavah leta 2013 dokapitalizirala v skupnem znesku 3 milijarde 647 milijonov evrov. Od tega je bilo v denarju plačanih milijardo 122 in še nekaj milijonov evrov, preostanek so predstavljale državne obveznice. Hkrati je država izdala za milijardo 560 milijonov evrov državnih poroštev, to je bilo leta 2013, za obveznice, ki jih je izdala DUTB, ko je odkupila tvegane postavke, ter za milijardo 30 milijonov evrov poroštva za zadolžitve bank pri Banki Slovenije za potrebe likvidnostnih zadolžitev bank. Seveda so bili v postopku sanacije bank, tudi to je bilo še pred našim mandatom, udeleženi tudi imetniki delnic in podrejenih vrednostnih papirjev. Zdaj se pač naša vlada ukvarja s to težavo, ki je resnično precejšnja, in naj rečem tako, da tukaj tečejo sodni postopki. Končnega stroška bančne sanacije na sploh zaradi sodnih postopkov v teku ni mogoče dokončno napovedati, ampak zagotavljam vam ponovno, zagotavljam tudi javnosti, da je Vlada pripravljena na različne izide. Kako, kaj tukaj ne morem v interesu nadaljnjih procesov jasneje povedati, ampak ponavljam, pripravljeni smo na različne možne izide in počakajmo, da s ti postopki končajo.

Sicer pa ste videli, ukrepov smo sprejeli veliko, zelo konkretnih, zakonskih, imenovanje tožilcev, postopki se vodijo in zdaj si želim samo in pozivam pristojne organe, da se ti postopki vodijo čim hitreje, seveda v skladu s stroko.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Anže Logar, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala predsednik.

Predsednik Vlade je ostal zvest sebi, na nič mi ni odgovoril. Zdaj pa, poglejte, vas bom vprašal tako, kako torej sami komentirate preiskavo v Banki Slovenije ob tem, da vemo, da pri nekaterih, ki so neposredno kopali bančno luknjo pri nekaterih bankirjih, še do danes ni bilo hišne preiskave, pa so bili prijavljeni organom pregona že sredi leta 2012. Celo več, nekatera vabijo in sprašujejo kot priče, da jim razložijo kreditni postopek v institutu strokovnjaka bančne stoke, čeprav so sami podpisovali kredite za več kot 10 milijonske luknje in jih danes plačujemo mi. Nenavadna je tudi časovnica tega pregleda, namreč Data Retention Directive pravi, tri leta ostajajo podatki zapisani na tistih relejih in ravno tri leta bo minilo 6. 9. 2016, zato je verjetno najti tudi razloge, zakaj v Banki Slovenije ne po tistih, ki so bančno luknjo kopali.

Naprej, sprašujem se, kako lahko verjamem vašim besedam, če je vaš pravosodni minister tukaj simpatiziral z izjavo neke sodnice na Okrožnem sodišču v Ljubljani, da je parlamentarna preiskava oziroma zakon protiustaven. Kako naj verjamem resnični želji po preiskovanju razlogov in vzrokov ter odgovornih za bančno kriminaliteto, če je vaša ministrica za notranje zadeve na Odboru za pravosodje dejala, citiram: »Tukaj pa manjka ena zelo pomembna komponenta, ki je bistvena, morda se preveč ukvarjamo s stanjem za

nazaj?« Kako naj torej v takem pogledu verjamem Vladi, da je tisto, kar imajo zapisano v koalicijski pogodbi na začetku ne zgolj mrtva črka na papirju, ampak resno izražena namera, da se ugotovi krivce, tiste, ki so nas vsakega od nas stali 2 tisoč 500 evrov?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala.

Odgovarjal pravzaprav ne bom več, ker očitno ne poslušate, kaj govorim. Rekli ste, da nisem na nič odgovoril. Nasprotno, navedel sem dejstva iz zakonov, ki smo jih sprejeli, navedel sem številke, navedel sem ocene in načrte. Vse je bilo z dejstvi navedeno, tako da očitno ni vaša želja poslušati, ampak kritizirati. Res je, nekaj imate prav, strašne stvari so se dogajale v preteklih letih, strašne stvari. Umetni stečaji, poniževanja delavcev, bančne luknje, TEŠ 6, same afere, avtocestne afere, tukaj, tam, tretje, povsod se je pokradlo davkoplačevalce. In imate prav, ogromno, ogromno nepravilnosti, ogromne finančne luknje so nastale na bremenih naših ljudi. In zdaj naša vlada to rešuje. Tudi različne arbitražne spore iz preteklih obdobij, ki so jih zakuhali drugi. Denimo lansko leto, se spomnite, tik pred novim letom smo morali vplačati nekaj deset milijonov za neko zadevo, ki je nastala več kot 10 let nazaj zaradi neodgovornega ravnanja določenih elit. Zdaj naša vlada vse te zadeve, ki jih ni zakrivila, rešuje, vsaj večji del vlade jih ni zakrivil. In pomembno je tako, da se tega lotimo intenzivno. Jaz sem navedel, kaj počnemo. Zagotavljam vam, da postopkov je veliko, ki tečejo, podatki so dostopni in delali bomo naprej, da se te zadeve rešijo.

Konkretnih postopkov glede Banke Slovenije pa ne morem komentirati, to ni moja pristojnost, bilo bi narobe. Povedal sem, kaj je načelno pomembno, vse ostalo je v domeni stroke.

Naša vlada bo odgovorno peljala zadeve naprej, preiskovala nezakonita dejanja in ne skrbeti, bomo opravili svojo dolžnost po najboljši moči. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Anže Logar, imate besedo za postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala predsednik.

Mene za razliko od predsednika Vlade skrbi. Skrbi me tudi zaradi njegovih izjav včeraj na, mislim, da so imeli neko klavzuro znotraj, ko je dejal, vsaj po poročanju medijev, po njegovih besedah je pred SMC dilema, ali bodo dovolili, da bo Slovenija ostala ali postala mafijska država z interesnimi skupinami, ki jo obvladujejo. Beseda "ostala" pomeni, da je že danes takšna država, vi ste pa na oblasti dve leti. In če vam citiram vaš uvodni nagovor izpred volitev, ki ste si ga sposodili od nekoga drugega, pravi: "Za zmago zla je dovolj, da dobri ljudje ne storijo ničesar." Torej, dve leti je minilo, če izhajamo iz pred dispozicije, da ste bili vi dobri ljudje, glede na to, da ste utemeljili platformo na moralno-etičnih standardih, vas bom pa jaz takole vprašal, pravite, sprejeli smo veliko ukrepov, koliko bančnikov pa sedi? Dve oprostilni sodbi imamo. Dve oprostilni sodbi, ob tem da resorna ministrstva procesne zakonodaje, ki bi neposredno vplivale na to, se niti še niso dotaknila, čeprav so nekateri predlogi na mizi že od leta 2008. Torej ne morete govoriti, da je ta vlada naredila vse, kar je v njeni moči.

In naprej, zdaj ko imamo nov postopek, za katerega upam, da ne bo procesno padel, vas vseeno sprašujem, kje so tisti primarni odgovorni za bančno kriminalno luknjo. Zakaj se njih ne preiskuje? In pridemo spet do novega paradoksa, zato ker so v Banki Sloveniji zasegli nekatere dokumente, originalne dokumente zapisnikov Sveta Banke Sloveniji ravno v trenutku, ko je preiskovalna komisija začela zasegati in pridobivati te zapisnike, so ti dokumenti zdaj za preiskovalno komisijo nedosegljivi. In poglejte, sodišče je ravno odločilo, da bomo lahko zasegli dokumente Nove Ljubljanske banke. Kaj če so tudi v Novi Ljubljanski banki zasegli originalne dokumente in jih je potem parlamentarna preiskava zaradi tega razloga ne bo mogla zaseči? Veliko naključij je v tej zgodbi o bančni kriminaliteti, zagotovo pa ta pregon ni takšen ,kot bi lahko brali na podlagi zapisa v koalicijski pogodbi, zato je smotrno, da o tem eno poglobljeno razpravo naredimo tudi v Državnem zboru, ne samo da nam predsednik Vlade prebere, kar so mu zapisali z že sprejeto zakonodajo, ampak da malce proaktivno poseže v koalicijski pogodbi zapisano prioriteto. Namreč, s tem se strinjam, z zapisom v koalicijski pogodbi – zaupanje državljanov v institucije je ključno za napredek te družbe. In takšni dogodki, ki ne pripeljejo do epiloga, ampak samo še dodatno razgrejejo ozračje brez neke sodne instance, samo povečujejo nezadovoljstvo ljudi z delom pravne države.

Zato predlagam, da o tem opravimo razpravo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Anže Logar, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v sredo, 13. julija 2016, v okviru glasovanj.

Dr. Matej T. Vatovec, imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik.

Spoštovani predsednik Vlade, v zadnjih dneh ste večkrat zagotovili, da ta vlada oziroma tudi vi ne boste privatizirali Luke Koper. Ampak hkrati je tud jasno, da vaš projekt javno-zasebnega partnerstva za drugi tir brez privatizacije nekako

ni izvedljiv. Če pogledamo nekaj dejstev. Vlada je ustanovila projektno podjetje 2TDK, ki bo po vaših načrtih oziroma načrtih vlade v večinski zasebni lasti. To isto podjetje bo upravljalo z drugim tirom, ostale proge pa seveda tako kot zdaj upravljajo Slovenske železnice. Zato je že podelitev koncesije privatnemu podjetju na nek način privatizacija sama po sebi. Privatizacija pa se na tej točki ne konča; uporabnina, ki jo bo zaračunavalo projektno podjetje, ne bo pokrila investicije, to je jasno vsem, in zato boste pravzaprav morali privatnim investitorjem zagotoviti neke dodatne prihodke nekje drugje. Citiral bom tudi odgovor Vlade glede tega na naše pisno vprašanje. »Glavna ideja je, da bi se podjetju 2TDK podelila koncesija za izgradnjo in upravljanje nove železniške povezave in drugih z logistično gospodarsko dejavnostjo povezanih kapacitet.« Konec citata. Mislim, da je matematika precej preprosta. Vsi vemo, da je konkurenčna prednost Kopra ravno v tem, da vse dejavnosti izvaja eno podjetje Luka Koper, ki je v večinski državni lasti.

Zaradi tega vas sprašujem:

Ali nameravate privatnim investitorjem podeliti koncesijo za izgradnjo tretjega pomola na območju koprskega pristanišča?

Če tretji pomol ni opcija, torej če ni to plan, povejte:

Katere so tiste ostale koncesije, ki pridejo v poštev zato, da zagotovite donosnost investicije tem privatnim investitorjem?

In še dodatno:

Ali vaša zagotovila predvsem tista preteklih dni, da je Luka Koper, d. d., strateška državna naložba, ali to pomeni, da je to v taki obliki, kot jo poznamo danes, torej upravitelj javne pristaniške infrastrukture v skladu s koncesijsko pogodbo, ki je sklenjena do leta 2043, če je temu tako, če ostaja v taki obliki, ali ste vi in tudi Vlada pripravljeni to zagotovilo nekako tudi izkazati s sprejetjem ustreznega dokumenta, v katerem bi to bilo jasno in nedvoumno zapisano?

Na vaši programski konferenci v soboto je bilo rečeno, da je SMC stranka dobrih ljudi, bodite dober človek, skušajte biti iskren in podati direktne, zelo jasne odgovore na vprašanja, ki sem jih vam postavil, po možnosti brez branja že vnaprej pripravljenih opomnikov. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa za vprašanje, spoštovani gospod poslanec Vatovec.

Naj uvodoma pojasnim, da podelitev koncesije ne pomeni privatizacije, saj se s koncesijo koncesionarju podeli pravica izgradnje in izkoriščanja objektov, ki jih zgradi. Ti objekti pa po preteku koncesijskega obdobja preidejo v last države, država je tukaj koncendent, kot se temu strokovno reče. Naj poudarim, da se na to družbo za izgradnjo drugega tira, torej 2TDK v nadaljevanju, ki bo pridobila koncesijo za izgradnjo in upravljanje drugega tira proge Koper–Divača, ne bo preneslo lastništvo nad zemljiščih, ampak se mu bo podelila stavbna pravica samo za čas trajanja koncesijske pogodbe. V tem času bo na zemljiščih vknjižena stavbna pravica, lastništvo nad vsemi objekti pa bo ob izteku stavbne pravice prešlo na državo kot lastnico zemljišč. Ker prihodki uporabnine ne bodo zadoščali za pokrivanje investicije kot tudi ne bi, če bi država sama gradila to povezavo, bo treba podjetju 2TDK poleg plačila razpoložljivosti s strani države, to je tako imenovana availability, zagotoviti še dodatne komercialne prihodke, in to pomeni, da moramo k projektu pritegniti zasebne investitorje. Model financiranja bo določen v zakonu in v pogodbi o obsegu in ravni storitve, ki mora vključevati tudi klavzulo, da v primeru, ko storitev ni opravljena, tudi plačilo za to storitev enostavno ni.

Ne drži trditev, da bi morala država zasebnim, domačim ali tujim investitorjem zagotavljati donosnost investicije. Država bo koncesionarju 2TDK plačevala za opravljeno storitev zagotavljanja razpoložljivosti železniške povezave v dogovorjenem obsegu in nivoju storitve. Če pa slednje s strani podjetja 2TDK ne bo zagotovljeno v celoti, mu bo država plačevala sorazmerno manj in lahko tudi pride do situacije, ko podjetje ne bo dobilo nobenega plačila, če povezava ne bo razpoložljiva. Naloga države kot koncendenta pa je, da na javnem razpisu poišče takšne zasebne investitorje, ki bodo zagotavljali dogovorjeni nivo storitev na ekonomsko najugodnejši način. Glede bojazni za privatizacijo upravljanja pristaniške strukture naj opozorim, da je na podlagi Uredbe o upravljanju koprskega tovornega pristanišča upravljavec pristanišča Republika Slovenija, torej država, ki posamezne naloge v zvezi z upravljanjem lahko s koncesijsko pogodbo prenese na koncesionarja, država je to tudi storila in to sedaj izvaja Luka Koper, d. d.

Glede železniške infrastrukture pa naj pojasnim, da je za upravljavca te infrastrukture skladno z zakonom o železniškem prometu določena odvisna družba Slovenskih železnic, to je družba Slovenskih železnic – Infrastruktura. Ker je treba družbi 2TDK dovoliti, da bo na delu omrežja med Divačo in Koprom lahko zagotavljala ustrezno razpoložljivo povezavo, ji mora biti podeljena tudi koncesija storitev za samo ta del omrežja, za obstoječi in za novi tir, ostalo omrežje pa ostane v upravljanju SŽ – Infrastruktura. Podrobnosti takšnega načina upravljanja dela omrežja bomo natančno uredili v predlogu zakona, ki je v pripravi.

Kot torej izhaja iz vsega navedenega, se na družbo 2TDK, torej družbo za izgradnjo drugega tira, ne bo preneslo zemljišč, ampak mu bo podeljena le stavbna pravica in koncesija gradnje ter storitev. Po preteku koncesijskega pogodbe pa bo infrastruktura prešla nazaj v last države, zato do privatizacije, tudi upravljanja z

železniško infrastrukturo pač ne more priti. Tako sem vam na, jaz bi rekel, kar dokaj izčrpen način pojasnil, kako s to zadevo je. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Matej T. Vatovec, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala.
V resnici sem pričakoval to, kar se bo zgodilo, skratka, da odgovora ne bo, kot je že običajno. Med drugim ste prebrali odgovor, ki je bil pripravljen 9. junija, zakon, o katerem govorite, bi pa moral biti že konec marca v javni obravnavi. Toliko o tem.
Jaz imam občutek, da to, kar ste zdaj povedali, sicer že vemo, ker je to na nek način neka mantra oziroma stalni odgovor, govori samo o tem, da drugega tira ne bo. Zdaj že dve leti ste v vladi in na nek način že dve leti naj bi ta drugi tir bil prioriteta, še vedno pa ne veste, kakšen bo ta natančen koncesijski model, kakšen bo način investiranja. Dejansko to, da na nek način ne veste, kaj boste ponudili zasebnemu investitorju, pomeni, da seveda tega zasebnega investitorja ne bo in prav tako ne drugega tira.
Jaz ne bom dodatno tukaj zdaj skušal argumentirati svojih vprašanj, ampak vam jih samo še enkrat zastavljam in vas resnično prosim za jasne in direktne odgovore.
Ponavljam:
Kako boste privabili zasebne investitorje?
Ali vaša zadnja zagotovila, tisto, kar smo slišali prejšnje dni, pomenijo, da bo Luka Koper ostala koncesionar do leta 2043, in ne pomenijo dodatnega razkosanja koprskega pristanišča, s tem seveda mislim na odpiranje koncesijske pogodbe glede tretjega pomola in seveda prihod novih koncesionarjev na območje koprskega pristanišča?
Gre za model, ki ga imamo v Sloveniji, ki nam ga zavidajo druge države. V raziskavah se to jasno poudarja kot konkurenčno prednost, jaz pa imam občutek, da se na nek način vaša vlada pa tudi z ministrom Gašperšičem skuša te konkurenčne prednosti in tudi na nek način dobrega modela skuša znebiti iz nekih drugih motivov.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.
Ne drži, da nisem podal odgovora, kar izčrpno sem navajal neka dejstva, ki so pomembna v zvezi z vašim odgovorom.
Pa vendar pravite, na to pa moram zdaj odgovoriti, da ne bo dvoma, pravite, da smo dve leti na vladi, nismo naredili nič. Nič ni bilo narejenega prej. 23 let nič oziroma se je šlo v to smer, pa ustavilo in padlo nazaj in tako.
Kaj smo naredili? Pridobili smo vsa soglasja, vključno z okoljevarstvenim soglasjem. Pridobljena je pravica graditi na vseh zemljiščih, potrebnih za gradnjo drugega tira. Pridobljeni sta dve gradbeni dovoljenji, ki pokrivata celoten potek drugega tira. Ustanovljeno je posebno podjetje za izgradnjo drugega tira in za to, kar sem prej izčrpno pojasnil v prvem delu ogovora. Intenzivno sodelujemo z zalednimi državami, Evropsko komisijo in Evropsko investicijsko banko s ciljem, da bi pridobili finančna sredstva za to gradnjo, torej, evropska sredstva, EFSI mehanizem, vložki, posojila zalednih držav. Lani je bil tudi realiziran, kar je zelo dobro, projekt poglobitve vplovnih kanalov na 15 metrov v pristanišču. V okviru pretekle finančne perspektive je bilo v posodobitev obstoječe železniške povezave vloženih okrog 200 milijonov evrov. Zaključuje se projekt posodobitve javne železniške infrastrukture na območju pristanišča, to je elektrifikacija ranžirne grupe. Pravkar začenjamo z gradnjo izvlečnega tira, ki v bistvu predstavlja začetni odsek bodočega drugega tira. Poleg tega si seveda prizadevamo za ureditev starih vprašanj.
Mislim, da sem navedel v tem kratkem času, ker mi to čas ne dopušča podrobneje pojasnjevati, kar nekaj dejstev, da mislimo resno. Ni pa lahko, ni lahko in resnično ta projekt je zahteve, terja sodelovanje Slovenskih železnic, terja sodelovanje Luke Koper, za katero se to pravzaprav dela, da bo še bolj uspešno. In res je, če je model uspešen, in je, je to dobro, ampak prihodnost prinaša nove izzive. Luka Koper mora ostati konkurenčna z drugimi lukami v severnem Jadranu, povečati zmožnost pretovor zato tudi bo potrebovala ta drugi tir. In mi gledamo naprej, imamo to vizijo. Zato upam, da bomo vzpostavili dobro sodelovanje z Luko Koper, Slovenskimi železnicami in z vsemi drugimi deležniki, tudi zasebni partnerji, da se bo ta gradnja tira zgodila čim prej in da bo pripomogla k razvoju Luke Koper in ugledu Slovenije na tem geostrateškem položaju. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Matej T. Vatovec, imate besedo za postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Ja, hvala še enkrat.
Dejstvo je, da to niso bili odgovori oziroma, če so bili, so bili odgovori na neke postranske zadeve, so pa bili tudi precej nekorektni oziroma nenatančni. Zemljišča so bila v večini odkupljena že v prejšnjih letih, preden ste prišli na Vlado. 2TDK je projekt, ki pravzaprav prihaja kot neka ideja, ki nima nobenega plana v ozadju, še danes ne veste, kako pravzaprav s takšnim modelom izpeljati izgradnje drugega tira. Velika težava pa je bila seveda tudi že prva prijava na razpisu v okviru evropskih sredstev v programu CEF, ki je bila seveda pripravljena popolnoma diletantsko in jasno je bilo že takrat, da to ne bo uspelo.

Vaši odgovori kažejo zgolj na to, da ta vlada, jaz se bojim, ni sposobna zgraditi drugega tira, sploh pa ne s takšnim odnosom. Če ga bodo izgradili tuji investitorji, bodo to seveda plačali državljanke in državljani s subvencijami in posledično tudi s privatizacijo in koncesijami. Jaz mislim, da Slovenija ima tehnologijo za izgradnjo drugega tira, nima pa očitno političnega razreda, ki bi bil ta projekt sposoben ali pripravljen realizirati brez nekih drugih koristi. To je na žalost razlika med državami, kakršna je Slovenija, in samostojnimi državami, kakršna je Avstrija, ki ta hip seveda pospešeno gradi železniški bajpas okoli Slovenije. Projekt bo stal več kot 9 milijard in tam so ga sposobni graditi z njihovimi državnimi železnicami, z evropskimi sredstvi in tudi s krediti, za katere je dala poroštva država sama. Skratka gradijo na način, ki ga predlagajo v Luki Koper, ki ga predlaga Gospodarska zbornica Slovenije, samo da bi ga pri nas gradil DARS. Jaz mislim, da ni nobeno naključje, da niti minister Gašperšič ne pozna nobenega primera javno-zasebnega partnerstva takšne vrste v Evropi. Evropa pač ni tretji svet, Avstrija ne podeljuje koncesij zato, da bi tuja podjetja, čeprav zanjo veljajo čisto enaka pravila, evropska pravila kot za Slovenijo, še več Avstrija ima tudi višji javni dolg kot Slovenija, ima bistveno nižjo gospodarsko rast in v nasprotju z nami ima še precej nerešeno bančno krizo. Skratka, če pristojni ne znajo zgraditi drugega tira brez javno-zasebnega partnerstva, morajo oditi že zaradi nesposobnosti. Če tega nočejo, ker delajo v interesu privatnega kapitala, potem morajo oditi zaradi skorumpiranosti.

Skratka, v vsakem primeru jaz menim, da bi Državni zbor nemudoma moral opraviti razpravo o odgovoru predsednika Vlade.

Vas predsednik Državnega zbora, pa na nek način naprošam, da zagotovite, da bo predsednik Vlade dejansko odgovarjal na vprašanja, ker pogosto pridemo do situacij, kjer se pravzaprav prebere v naprej pripravljene odgovore, ki nima nobene veze s tistim, kar je institut poslanskega vprašanja, torej, da dobimo konkretne informacije o konkretnih vprašanjih.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Matej T. Vatovec o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v sredo, 13. julija 2016, v okviru glasovanj.

Gospod Peter Vilfan imate besedo, da zastavite vprašanje predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju.

PETER VILFAN (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsednik. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Spoštovani, gospod predsednik Vlade. Cela država skoraj vsakodnevno z veliko žalostjo in ogorčenjem preko medijev spremlja poročanje o tragičnih dogodkih, povezanih z družinskim nasiljem, domnevnimi nepravilnostmi v postopkih odvzema otrok staršem oziroma starim staršem, kot žal tudi hudim nasiljem nad otroki. V javnosti se ustvarja vtis, da Centri za socialno delo, policija, sodišča in nenazadnje tudi zdravstvene ustanove ne delujejo povezano pri zaščiti pravic otrok, ukrepajo posamezno, kar pa je žal premalo, ko gre za zaščito otroka. Praksa kaže, da se veliko žrtev po enkratnem obisku Centra za socialno delo poskuša znajti kar po svoje in se na mesto na organ CSD, ki bi jim moral pomagati, raje obrnejo na nevladne organizacije, ki jim pomoč ponudijo takoj. Še več, centri za socialno delo z določenimi primeri odlašajo predolgo, medtem pa se zlorabljanje v družini, nasilje, in kar je najhuje, nad otroki, nadaljuje. Pri vsem tem pa je najhuje, da trpijo ravno otroci, ki izgubljajo leta svojega otroštva.

25. marca 2012 smo na referendumu odločali o družinskem zakoniku, žal ga je podprlo le 45 % volivcev. Zakaj žal? Ne moremo se namreč izogniti občutki, da slovenska javnost ni niti vedela, o čem odloča oziroma kakšna je dejanska vsebina družinskega zakonika. Referendumska kampanja je bila, kot vedno, osredotočena le na pravice istospolnih partnerjev, a tu moramo biti jasni, družinski zakonik je prinašal mnogo dobrih rešitev tudi na področju delovanja in pristojnosti centrov za socialno delo kot tudi sodišč, predvsem pa je bila rdeča nit zakonika zaščita ranljivih otrok. Zakonik je jasno določal nujni ukrep odvzema otroka, kadar je izkazana huda ogroženost otroka in nenazadnje je bilo vključeno tudi načelo, da je telesno kaznovanje in ponižujoče ravnanje z otroki nedopustno, kar je dvignilo ogromno prahu in negativnih kritik.

Spoštovani gospod predsednik Vlade, v Poslanski skupini Desus z zgroženostjo spremljamo družinske tragedije, ki se, lahko rečemo, dogajajo skoraj vsakodnevno, na žalost se nekatere končajo tudi s smrtjo. Zato vas sprašujem:

Kakšne ukrepe bo sprejela ta vlada, da do takšnih tragedij ne bo več prihajalo in da bodo za te namene ustanovljene institucije tudi pravočasno in ustrezno ukrepale?

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za odgovor.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa za vprašanje, spoštovani gospod poslanec Vilfan.

Ja, ne samo v Desusu, prepričan sem, da v vseh strankah v parlamentu pa v vsej državi z žalostjo, z zgroženostjo, pravzaprav z bolečino vsi spremljamo te oblike nasilja nad ranljivimi skupinami nasilja v družini, nad otroci, celo nad dojenčki. Ne moreš verjeti, mislim, kaj se zgodi, nad ženskami … Seveda Vlada dela na tem, da izboljša situacijo tukaj, da zaščiti te ranljive skupine, ampak naj najprej rečem nekaj – cela družba bo morala še spremeniti, še dodatno spremeniti odnos do tega. Vlada absolutno. Bom odgovoril, pripravljamo zakonske spremembe, spodbujamo policijo, informativno sodeluje šolstvo, izobraževanje je izrednega pomena od vrtca, šole, da se izobražujemo v duhu

spoštljivosti, človečnosti torej. Ampak nekaj je zelo pomembno, se mi zdi, včasih sosed, prijatelj, znanec raje pogleda malo stran, pogleda malo stran, kot da bi se vmešal v nek nastajajoči konflikt, ko zaznava problem, da bi pomagal ali nekoga obvestil. Mislim, da bomo vsi morali čisto individualno storiti več, biti bolj pozorni, biti tudi bolj aktivni. Kajti vsi smo soodgovorni kot ljudje, če se zgodi nek konflikt v naši soseščini, blizu nas pa smo vedeli, da se je že pripravljal in da se je že dogajal, potem pa pride do neke grozne posledice. Tako da to je prvo. Vem, da policija se trudi, da delajo vse, da bi intenzivirali svojo pomoč tem žrtvam, potencialnim žrtvam, kakorkoli. Mi smo seveda že sprejeli leta 2008 Zakon o preprečevanju nasilja v družini. To je bil prvi korak, da to preprečujemo bolj učinkovito, ampak zdaj imamo že na Vladi v obravnavi novelo tega zakona v zaključni fazi. Še pred počitnicami, torej zdaj, bomo na Vladi to obravnavali in poslali v državni zbor.

Ta zakon bo pomemben, ker bo razširil opredelitev družinskih članov, kar pomeni varstvo več oseb. Razširili bomo opredelitev nasilja v družini, recimo, že grožnjo bomo obravnavali kot neko vrsto nasilja, kar bo pomenilo možnost večje preventive, ukrepanje državnih organov že na tej ravni. Dodatno bomo opredelili prevencijo, ukrepe glede fizičnega nasilja, spolnega nasilja, psihičnega nasilja, ekonomskega nasilja. Skratka, treba je tukaj narediti korake naprej. Dodali bomo novo obliko družinskega nasilja, tako imenovano zalezovanje, ki tudi predstavlja neko približevanje temu, kar lahko pripelje do nasilja. Tukaj gre tudi za prepoved telesnega kaznovanja otrok. Gre za poudarjeno dolžnost prijave suma nasilja nad otroki. Dodaja se omejitev izpostavljanja otrok ali njihovih osebnih podatkov v javnosti. Sodišča bodo dobila posebne pooblastitve in kot ste sami ugotovili, škoda je bila narejena že s tem, ko ni bil sprejet nov družinski zakonik. Tudi tukaj bo treba zdaj novo vloženi družinski zakonik, ki ga Vlada pač predlaga, sprejeti, da se ta dolžnost države pri varovanju v korist otrok, načelo najmilejšega ukrepa in tako dalje in druge oblike, ki pomagajo k temu, da bodo te ranljive skupine še posebej varovane, da se to uvede tudi na tej ravni in potem lažje izvaja v praksi.

Seveda si vsi želimo bolj angažiranih, še bolj senzibiliziranih centrov za socialno delo, uslužbencev tam, čeprav imajo tudi oni naporno delo, tega se moramo zavedati, ni jim lahko, soočajo se vsak dan s kriznimi situacijami, s težavami, z bolečinami. Policija, drugi pristojni organi, vsi bomo delali še več. Zagotavljam in ministricam in ministrom polagam to tudi na srce, da vsak v okviru svoje pristojnosti naredi tam, kjer je za to pristojen, še več. Pozivam pa pravzaprav vse državljanke in državljane, da vsakdo od nas, ki zaznava neko možnost nasilja ali že celo nasilje v družini, kjerkoli med sosedi, kjerkoli pač to vidi, da naredi nekaj za to. Če ne more sam, pomaga tudi ukrepati z besedo, ravnanjem, pa naj obvesti pristojne organe. Zagotovo pa bo Vlada, kot sem rekel, s temi zakonodajnimi ukrepi, na ravni pristojnih organov storila v prihodnje vse, da bo še bistveno bistveno omejila možnosti za tako nasilje in preprečevala te grozovitosti, ki so se tudi v Sloveniji žal že prevečkrat zgodile in se še dogajajo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospod Peter Vilfan, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

PETER VILFAN (PS DeSUS): Saj bom kratek. Hvala še enkrat za besedo.

Mi v Poslanski skupini Desus seveda zagovarjamo stališče, da je varovanje in zaščita otrok pred nasiljem seveda prioriteta, ki mora biti prioriteta seveda in te vlade in vsake slovenske vlade. Mene seveda veseli, da ste vi s tem svojim odgovorom to tudi potrdili in da ste tudi vi enakega mnenja.

Tisto, kar me dodatno zanima, je:

Ali ste morda pri pripravi vseh teh ukrepov, o katerih ste govorili, ki so potrebni in tudi dobri, predvideli kakšne roke?

Obstaja morda kakšna časovnica, do kdaj bi se ti ukrepi lahko sprejeli, da bi potem seveda čim prej lahko začeli tudi veljati?

Sam bi se na koncu seveda pridružil temu vašemu apelu ali pa pozivu, ker mislim, da je prav, da velikokrat o tem govorimo, da pozovemo vse državljanke in državljane, da si ne zatiskajo ušesa, da ne zapirajo oči, da poslušajo, da gledajo, in če kaj slišimo in vidimo in če zaznamo tudi najmanjši sum morebitnega nasilja v naši okolici, seveda še posebej nasilja nad otroki, da spregovorimo, da to naznanimo, da to prijavimo ali kakorkoli že temu rečemo, ker naši otroci si to seveda zaslužijo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsednik Vlade Republike Slovenije dr. Miro Cerar, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. MIROSLAV CERAR: Hvala lepa.

Oba zakona, ki sem ju omenil, ki bosta še bistveno pripomogla k nadaljnjemu preprečevanju in omejevanju tega nasilja v družini, in sicer zoper ranljive skupine, oba zakona bosta sprejeta še letos. Kot sem rekel, eden je že v postopku, ga bo Vlada že julija poslala v Državni zbor, drugi bo takoj jeseni poslan. Mislim pa, da lahko glede na to, kar vsi skupaj ugotavljamo, verjamem, da tukaj ni nekih razlik med vsemi nami, naredimo še eno stvar. Lahko že v času kampanje, ko bomo razpravljali o teh zakonih, ko bomo pravzaprav se teh problemov dotikali, vi se jih boste v Državnem zboru, javna razprava bo, da že tam pravzaprav intenzivno ozaveščamo tudi javnost, državljane, kateri ukrepi se pripravljajo in kaj lahko tudi ljudje sami storijo in kako naj tudi v šolah in sicer še večjo pozornost temu dajo. Skratka, ni

nobenega izgovora, da bi čakali na neke roke. Danes in jutri, vsak dan lahko vsak nekaj stori v tej smeri. Jaz mislim, da če bomo to vzdušje v Državi krepili, nam bo bolje, bodo otroci, ženske, kadar so, ranljivejše skupine in ostali bolje zaščiteni. In to je in bo ostala prioriteta te vlade in verjamem, da tudi vsake prihodnje. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predsedniku Vlade Republike Slovenije dr. Miru Cerarju, se zahvaljujem za podane odgovore.

Prehajamo na vprašanja poslank in poslancev v prvem krogu.
Gospa Eva Irgl, imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovani poslanke, poslanci, spoštovana gospa ministrica!

Najprej naj rečem, da bom zastavila podobno vsebinsko vprašanje, kot ga je pred menoj že predsedniku Vlade, gospod Peter Vilfan, ampak vendarle na začetku naj povem, da mi je žal, da koalicijski poslanci takrat, ko govorimo na sejah Komisije za peticije ter za človekove pravice in ena možnosti ravno o teh temah, ko nanje opozarjamo tudi glede ravnanj Centrov za socialno delo, žal te seje obstruirajo. Toliko o tem kako, kako se skladajo besede z dejanjem.

Poglejte, spoštovana gospa ministrica, v zadnjem času javnost pretresajo zgodbe, povezane z ravnanji in odločitvami Centrov za socialno delo, zlasti na področju družinske politike. Veliko se govori o nasilju v družini oziroma nad nemočnimi otroki, kjer centri za socialno delo svojega dela ne opravijo, žal, vse prevečkrat tako, kot bi ga morali. Če pogledamo samo primere koroških dečkov, večkrat smo ta primer obravnavali na seji Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti in tukaj moram reči, da je sramotno, da si niti enkrat niste vzeli časa, da bi prišli na sejo komisije in pojasnili nekatera ravnanja, ki so se odvijala znotraj centra za socialno delo. Obenem naj opozorim, da smo večkrat na komisiji govorili tudi o samem delovanju centrov za socialno delo, o tem kako boste vi kot ministrica reorganizirali ta sistem centrov za socialno, pa se vam ni zdelo vredno, da bi prišli na to sejo komisije in pojasnili svoje stališče. Tako kot se večkrat ne zdi vredno koalicijskim poslanskim skupinam, da bi prisostvovali sejam komisije.
Ampak, če pogledamo primer koroških dečkov, odvzem otrok je bil nezakonit, kar je potrdilo tudi upravno sodišče. Varuhinja človekovih pravic je ponovno povedala tudi na seji komisije, da je bil način odvzema otrok starim staršem neprimeren. Kršene so bile ustavne in človekove pravice. Na koncu pa je 14 dni nazaj tudi Upravna inšpekcija v svojem nadzoru ugotovila večkratne kršitve človekovih pravic v postopku. Na takšen brutalen način, spoštovana gospa ministrica, se lahko, pa še takrat je to vprašljivo, ampak se lahko otroka odvzame samo v primeru, če je ogroženo njuno življenje in zdravje. Glede na vse dokumente pa tudi na izjave na zaprti seji komisije, pač ni šlo zato. Vi pokrivate resor, kamor sodijo tudi ravnanja in delovanja centrov za socialno delo, zato ste, spoštovana gospa ministrica, za njihove nepravilnosti in napake objektivno odgovorni. Minister ne nosi samo subjektivne odgovornosti, ampak nosi tudi objektivno odgovornost.
Zato vas sprašujem:
Ali boste kot ministrica končno odstopili, sploh glede na vse, kar je povedala sedaj Upravna inšpekcija, saj ste nenazadnje pokrili in asistirali pri nezakonitih postopkih in kršenju človekovih pravic tako starima staršema kot obema dečkoma?
Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak, imate besedo za odgovor.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za vprašanje, gospa Eva Irgl.

Bom poskušala odgovoriti, v skladu s poslovnikom sem dobila vprašanje: Ministrico, pristojno za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti bom vprašala glede delovanja centrov za socialno delo na področju izvajanja družinske politike.
Centri za socialno delo so institucije, ki imajo pristojnosti izvajanja. Izvajajo dva sklopa, predvsem odločajo o materialnih pravicah in pa drugi sklop, imajo neposredno delo z družinami. Kar se tiče materialnih pravic odločajo o starševskem dodatku, pomoči ob rojstvu otroka, otroškem dodatku, dodeljujejo dodatek za veliko družino, dodatek za nego otroka, delno plačilo za izgubljeni dohodek. To je določeno v Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Po drugi strani pa tudi odločajo po Zakonu o starševskem varstvu in družinskih prejemkih o prejemkih, ki se nanašajo na porodniško, torej na starševstvo kot tako, torej varovanje materinstva. Po drugi strani pa so neposredno odgovorni za delo z družinami, kjer odgovarjajo, imajo razlike po Zakonu o socialnem varstvu pomoč družini za dom, pomoč družini na dom, socialni servis izvajajo. Na primer, če pogledamo, koliko je bilo teh pomoč na domu – so izvedli v povprečju od leta 2010 do 2015 tisoč 130 takih ukrepov, pomoč za dom, razgovori o obravnavi – jih je bilo v povprečju od 2010 do 2015 2 tisoč 471. Potem je pomembno, da imajo tudi pristojnosti v okviru Zakona o preprečevanju nasilja v družini, kjer imajo predvsem v skladu s tem, da oblikujejo multidisciplinarni tim, takih multidisciplinarnih timov je bilo v povprečju v letu 2010 in 2015 443, imajo pa tudi pristojnost, da izdelajo pomoč pomoči, če gre, takih je bilo 915 v povprečju letno med 2010 in 2015. Imajo pristojnost tudi izvajati ukrepe po Zakonu o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, kjer

vodijo upravne postopke, ki so namenjeni zaščiti otrok, torej lahko izvedejo ukrep za zaščito otrokovih koristi, kjer se poslužijo odvzema otroka in namestijo le-tega v eno od oblik institucionalnega varstva, v rejništvo ali zavod. Odvzemov je bilo v letu 2010 35, leta 2011 47, leta 2012 45, leta 2013 48, leta 2014 38 in leta 2015 32. Odločijo tudi o namestitvi v rejništvo, na primer število odločb o namestitvi po ZUP je bilo v povprečju v obdobju 2004 do 2015 139 letno, število odločb o prekinitvi rejništva, podobno, 141 v povprečju v obdobju od leta 2004 do 2015. Podpisali pa so tudi v povprečju 803 anekse k pogodbam o izvajanju rejniške dejavnosti.

Center za socialno delo mora vedno, vendar ni sama institucija, v skladu z Zakonom o preprečevanju nasilja v družini in na podlagi tega zakona, ki je bil sprejet leta 2008, tudi številni pravilniki določajo način delovanja med vsemi javnimi institucijami in protokoli, na kakšen način je treba javljati. In treba je poudariti, da mora vsak organ ali tudi vsak posameznik, kolikor izve za nasilje, predvsem nad otrokom, to tudi javiti. Tako da so protokoli delovanja med policijo, med zdravstvenimi domovi, izobraževalnimi institucijami; ker vrtci so tisti, ki morajo – center za socialno delo seveda v skladu s svojimi postopki tudi vodi –, morajo, če je kakršenkoli sum zlorabe otrok, takoj odreagirati.

Kar se tiče centrov za socialno delo so torej samostojni v vodenju svojih postopkov, vsekakor pa morajo delovati v skladu z zakonom.

Kar se tiče primera koroških dečkov, bom ponovila nekaj, kar je bilo že velikokrat tudi na komisiji povedano, da so postopki odprti, da tečejo, da noben še ni bil pravnomočno zaključen. 15. 6. smo imeli več kot 13 ur razprave na to temo. Predvsem pa je pomembno, da se podatki iz tekočih postopkov, ki se tičejo posameznika v razmerju do Državnega zbora in poslancev, varovani bolj kot vse druge državne skrivnosti, kjer imajo poslanci pravico vpogleda in skrbnega ravnanja. V tem primeru, zakaj na komisiji nismo, je zaradi tega, ker ne smemo dajati teh podatkov, ker gre za osebne podatke posameznikov. In predvsem, ko gre za otroke, se mi zdi, da odrasli odločajo o tem, kaj bodo povedali in kako bodo zaznamovali te otroke, to nedopustno. In pri tem ne želim sodelovati. Je pa vedno pristojen predstavnik … / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Gospa Eva Irgl, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo.

Poglejte, spoštovana gospa ministrica, najprej na sejo Komisije za peticije ter za človekove pravice in enake možnosti niste prišli, ne zato, ker bi želeli zaščititi in delati v korist otrok, ampak zato, ker ste želeli zaščititi izključno sebe, zlasti pred interpelacijo.

In drugič. Ni res, da pridejo predstavniki ministrstva na vse seje komisije. Nazadnje, ko smo govorili o tem primeru, jih ni bilo. Nikogar ni bilo. In na to je opozoril tudi znani psihoanalitik, gospod Borut Pogačnik. Dajte si pogledati njegovo razpravo s te komisije, mislim, da bi bila zelo dobra za vaše siceršnje nadaljnje ravnanje.

Poglejte, spoštovana gospa ministrica, interpelacija, ki smo jo proti vam vložili v SDS, je kljub temu, da ste jo preživeli, pokazala, da imate zelo šibko podporo še celo v koalicijskih vrstah. Vaša koalicijska partnerica znotraj Vlade, stranka Desus, je namreč našo interpelacijo podprla, in to zato, ker menijo, da ste objektivno odgovorni za postopke, ki so se nepravilno odvijali znotraj primera koroških dečkov. In jaz, spoštovana ministrica, vas nisem spraševala o tem, kakšne so naloge in dela centrov za socialno delo. To ni bilo moje vprašanje. In imam občutek, da sploh ne poslušate, ko vas nekdo nekaj vpraša, ampak preprosto preberete tisto, kar vam napišejo na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Vi ste meni zdaj brali kaj so dela centrov za socialno delo. To ni bilo moje vprašanje. Moje vprašanje je bilo jasno – Kdaj nameravate prevzeti odgovornost? Ker ste objektivno odgovorni za nastalo situacijo, ki jo je povedalo Upravno sodišče, Upravna inšpekcija, tudi varuhinja človekovih pravic, če hočete, čeprav bi po mojem mnenju morala biti še bolj ostra glede tega primera.

In zato vas še enkrat sprašujem, ne kakšne so naloge centra za socialno delo, to jaz vem, ampak vas sprašujem:

Kdaj nameravate prevzeti odgovornost za primer koroških dečkov?

Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, spoštovani predsednik.

Še enkrat ponovim, vi ste mi postavili vprašanje v skladu s Poslovnikom pač navedete tisto, kar je napisano, ste mi postavili: »Ministrico, pristojno za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, bom vprašala glede delovanja centrov za socialno delo na področju izvajanja družinske politike.« Jaz sem v skladu s svojimi najboljšimi možnosti vam razložila, kakšne so pristojnosti centra za socialno delo, kaj delajo, pač v teh petih minutah, ki jih imam na voljo.

O zgodbi koroških dečkov ste imeli 13 ur in ste me povprašali večkrat eno in isto in jaz sem velikokrat eno in isto odgovorila. Če pogledamo zgodbo, tudi to, da govorite na komisiji, da stiki niso določeni, je to zavajanje, ne bom rekla, da niso celo laži. In tega je zelo veliko. Zaradi tega, ker gre tukaj za postopke, ki tečejo, o tem ne

želim govoriti. Če smo konkretni, je treba povedati tudi, da je varuhinja za človekove pravice pogledala in se opredelila, da so bili razlogi za odvzem otrok tehtni. Vi navajate nekaj drugega, ampak to je po navadi temu tako. In jaz bom v skladu s svojimi pristojnostmi in dolžnosti sodelovala pri tem, poskušala pojasnjevati, kadar je dobronamerna. Kadar pa gre zgolj za diskreditacijo, za uničevanje, za zlonamerno, pa o tem ne želim izven tega, kar je seveda moja dolžnost, ker vas cenim kot poslanko in ker ste predstavnica slovenskega ljudstva, bom to nameravala tudi naprej delati. Več kot to, da se bom pa opredeljevala do vsakega posameznega izrečenega, tako ali drugače obrnjenega dejstva v tej zgodbi. Da je Upravna inšpekcija ugotovila, da so bile kršene človekove pravice – prosim, najdite mi ta stavek. In še marsikaj bi lahko z vami, pa ne želim, ker nima smisla. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovana ministrica, spoštovani zbor!

Za razliko od številnih pred menoj ne bi rad zlorabljal inštituta poslanskega vprašanja, rad se bi z gospo ministrico pogovarjal o zadevah, ki sem jih najavil, onkraj očitkov kar počez in izhajajoč iz dejstev.

Gospod premier je rekel ob nekih res tragičnih, žalostnih dogodkih pred kratkim na tej seji, da bi vsi morali delati še več, jaz mislim, da bi morali delati bolj bistroumno. In to je tudi ena od temeljnih nalog opozicije, da izvršilno oblast opozarja. Zadeve niso lahke, če zopet citiram gospoda Cerarja, in pogosto tisti, ki ste v izvršilni veji oblasti že zaradi tempa dnevnega dela ali pa tudi zaradi vaših pogledov na to, kaj naj bi bila socialna država, ne ukrepate tako, kot mi v opoziciji mislimo, da bi morali. Z gospo Kopačevo, stanovsko kolegico, sva se glede tega že večkrat argumentirano kregala, kar je tudi sestavni del parlamenta – odpiranje konfliktov. Moje vprašanje v bistvu izhaja iz seje matičnega delovnega telesa, ki se ukvarja s problematiko zaposlovanja in zaposlenosti, ki se je zgodila dober mesec nazaj v Mariboru, kjer nas je bilo od 17, koliko šteje ta komisija, prisotnih samo 7, jaz sem bil edini iz opozicije, že zaradi tega bi bilo treba opraviti razpravo. Šli smo na Zavod za zaposlovanje Republike Slovenije v Mariboru, kjer smo se ukvarjali s stanjem, problematiko zaposlenosti, nezaposlenosti, zaposljivosti v naši regiji. Tam sem bil seveda etiketiran s strani koalicije, z vaše stranke žal nobenega ni bilo razen državne sekretarke, če to štejete kot kvoto, kot neke vrste ne popravljiv pesimist. Seveda je koalicija trenutno stanje prikazovala zelo optimistično, kar je delno povezano z ekonomskimi trendi, predvsem z boljšimi trendi na področju izvoza. Ampak dejstvo je, da v bistvu tri četrt tako imenovane aktivne politike zaposlovanja, kot se jo imenuje, tvorijo javna dela. In jaz to težko nekako jemljem kot aktivno politiko zaposlovanja, še zlasti, ker se je tudi ta inštitut javnih del, njihov nek izvorni namen v veliki meri, moram reči, izrodil. Ne zagotavljajo vsaj v enem delu, da bi nekdo potem vsaj srednjeročno iz tega dobil neko zaposlitev.
In moje vprašanje je:
Kdaj se bomo začeli res ukvarjati z aktivno politiko zaposlovanja?
Lahko mi to na primeru regije, iz katere jaz izhajam, poveste in se mi zdi, da je nujno, da bi o tem opravili razpravo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak, imate besedo za odgovor.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, spoštovani predsednik, za besedo. Gospod dr. Trček, hvala za vprašanje.

Treba je vseeno na začetku povedati, da je dobra novica, da imamo v temu trenutku manj kot 100 tisoč brezposelnih, to številko smo čakali dolgo, nazadnje je bilo to septembra leta 2010. Pomembno je pa predvsem, da se je v prvi polovici leta zaposlilo bistveno več ljudi kot lansko leto v istem obdobju, ker je treba primerjati enaka obdobja, ker je dinamika ciklična, vemo, kako se odvija tekom leta glede zaposlovanja, da je bilo več kot 9 % več zaposlitev v prvem polletju. Tudi če pogledamo primerjalno, koliko se je znižalo od junija 2016, se je v Sloveniji v povprečju znižala brezposelnost za 9,5 %, v Mariboru pa na območju, ki ga pokriva območna služba Maribora, pa za 10,7, kar je seveda dobro, ker je tam višja stopnja brezposelnosti.

Vemo, da je problem predvsem v trajanju brezposelnosti, problem, da se nam podaljšuje, da imamo problem z dolgotrajnimi brezposelnimi. Pri mladih se stopnja brezposelnosti še hitreje znižuje kot pri drugih. Problem pa nam ostajajo predvsem pri nizko izobraženih in starejših, kar so tudi prednostne, poleg mladih, prednostne skupine v operativnem programu. V letošnjem letu, če pogledamo, je za aktivno politiko zaposlovanja v celoti namenjeno 93,8 milijona evrov, od tega je 53 milijonov evropskih sredstev, 40,8 milijona je integralni proračun. Izpostavili ste javna dela; javna dela od teh 93,8 milijona predstavljajo 37,5 milijona, tako da tri četrtine težko rečeva, da je to aktivne politike zaposlovanja, smo se pa izrazito borili in tudi javna dela fokusiramo vedno bolj res na te ranljive, tudi smo zaostrili, kdo se lahko vključuje v javna dela. Namreč, moramo se zavedati, da so to zdaj ljudje, ki so dolgo časa od trga dela, dolgo časa nevključeni in seveda eno leto možnost zaposlitve in poveča tudi možnost kasnejše vključitve na druga

delovna mesta. Zato smo tudi preprečili to, da bi prehajali več kot leto, da bi verižili javna dela, ker je treba s temi sredstvi, in to so tudi integralna sredstva, večino drugih sredstev so evropska sredstva, samo javna dela plačujemo z integralnimi sredstvi.

Če pogledamo druge, so se letos, predvsem sredi leta šele polno začeli ukrepi aktivne politike zaposlovanja z nove finančne perspektive, tako da imamo usposabljanje in izobraževanje, torej ukrep je 16 milijonov evrov, spodbude za zaposlovanje je predvideno 39,3 milijone evrov. Če pogledamo samo za Maribor in okolico, je letos predvideno skoraj petina vseh sredstev, torej 18 milijonov evrov zaradi stopnje brezposelnosti, ki je višja kot drugje. In tudi, če pogledamo na primer brezposelnost v Mariboru za javna dela, ker je višja stopnja, imajo občina in ostali za doplačati samo 15 %, 85 % plačila pa zagotavljamo mi.

Do konca maja 2016 se je, če pogledamo območno službo Maribora, je ta v ukrep aktivne politike na novo vključila tisoč 260 brezposelnih, od tega 102 ukrep usposabljanje in izobraževanja, 282 program za spodbujanje zaposlovanja mladih, torej prvi izziv, to so nove zaposlitve za nedoločen čas mladih, in pa 876 v javna dela. Hkrati pa je tudi zelo pomembno, da poskušamo z novimi programi aktivne politike zaposlovanja dati večjo vlogo lokalni skupnosti v lokalnem dogajanju in regijam, zaradi tega, da lahko prilagodijo programe potrebam v svojem okolju. Pomembno je, na primer, da se programi usposabljanja za deficitarne poklice, na primer v Mariboru je zelo veliko povpraševanje po varilcih, cevarjih in drugih, da se pač zavod odzove, oblikuje skupaj z delodajalci te programe usposabljanja in da seveda tiste brezposelne osebe, ki so se pripravljene preusposobiti, da jim tudi s tem omogočamo nove zaposlitve.
Večina planiranih sredstev je tudi v drugem polletju 2016, še kar nekaj programov je v pripravi, ker je pač nova finančna perspektiva. Treba je pa šteti tudi sredstva regionalnega razvojnega programa, kjer je pa tudi cilj, da se povečujejo razvojne možnosti regije, ki pa seveda posredno vplivajo tudi na možnosti zaposlovanja v regiji. Dejstvo pa je seveda, da delovna mesta, revitalizacija Maribora in tudi širše Slovenije, tam, kjer je to nujno, ključno, torej aktivna politika zaposlovanja ne more sama po sebi … / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček, imate besedo, da zahtevate dopolnitev odgovora.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za povedano, gospa ministrica.
Seveda, veliko večino oziroma vse to, kar ste povedali, vem, ker pač imam profesionalno deformacijo analitika. Tam na tisti seji sva se z vašo državno sekretarko, vaša kolegica Vuk, strinjala, da večinoma gre za nekaj, kar imenujemo gasilski ukrep, ki so seveda potrebni. Seveda je tudi razveseljivo, da število brezposelnosti upada. Ampak, veste, jaz sem v opoziciji, in tu moram postaviti "ampak", verjetno bi isto reagirali na mojem položaju. Prav neko vprašanje je, kako se čistijo tovrstne statistike. Mene so ljudje v Mariboru klicali: »Na zavodu me silijo, da grem delati preko agencije, čeprav vem, da so slabi plačniki.« Pa ne le enkrat. Na samem zavodu so nam pač gospe odkrito povedale, da pregorevajo. Da običajno ima ena strokovna delavka 700, 800 nezaposlenih, s katerimi se mora ukvarjati, kar pomeni, da pride mogoče dvakrat, trikrat ne leto na vrsto. To ni aktivna politika zaposlovanja. In ko sem rekel, dobro, zdaj sem tu, dajte nam povedati, koliko dodatnih ljudi bi potrebovali, ker je nujno ta resor od ZUJF, če se tako izrazim, je zdaj odsotni predsednik komisije rekel, ja, ja, tako se pa ne moremo pogovarjati, bomo racionalizirati gor in dol. In jaz sem gledal obraze tistih mojih someščank, ki so skoraj skupaj padle. In to so neke zadeve, s katerimi se moramo ukvarjati. Sočasno pa oba kot analitična družboslovca veva, da je treba podatke gledati v daljši longitudi. En tak zelo neprijeten podatek je, da se je plačilna nezmožnost v naši regiji v preteklem letu zmanjšala za eno četrtino. In med temi neplačniki so bila v glavnem mikro in majhna podjetja. Po domače neke pol prisilne espeizacije. In tako je treba celotno sliko gledati. In bi rad odgovor, da se bomo res šli aktivno politiko zaposlovanja, tudi z dodatnimi … / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak, imate besedo za dopolnitev odgovora.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, spoštovani predsednik.
Mi smo v okviru omejitev zaposlovanja v širši javni upravi vedno poskušali zavod in tudi centre za socialno delo čim bolj izvzeti iz tega trenda. Žal ni šlo popolnoma. Je pa zavod pomembno z evropskimi sredstvi tudi dopolnjeval svojo aktivnost, če samo pogledamo, imamo svetovalca za mlade prav posebej, prav v okviru tega, da delajo z mladimi in da je bolj informiran, na drugačen način pristopajo. In seveda je to poleg tistih 700 oziroma malce več kot 700 zaposlenih preko javnih sredstev, imamo tudi kar nekaj preko evropskih sredstev, kjer poskušamo dopolnjevati evre. Saj takšna aktivnost, ki je tudi plačana s strani z evropskimi sredstvi, torej našimi sredstvi, ampak na drugačen način. Skratka, zavod je tudi sprejel v preteklosti doktrino dela z brezposelnimi osebami, kjer je podobno, kot imajo po vzoru tudi drugi zavodi, točno na kakšen način, katero kategorijo brezposelnih oseb morajo obravnavati, v kolikšnem času je potreben razgovor, za katero skupino ljudi. Je pa dejstvo, da seveda s tem, da imajo večinoma 700 ljudi na enega svetovalca,

nekje tudi več, težko zelo aktivno delati in da bo treba v bistvu je zelo pomembno to triažno delo, ki je v doktrini tudi jasno zapisano, da se seveda fokusiraš na tiste, ki so glede na osnovne karakteristike lahko tisti, ki bodo imeli večje težave pri iskanju zaposlitve in da jih pravočasno primeš in tudi z njimi bolj aktivno delaš. Tudi zdaj v okviru Zakona o urejanju trga dela, ki je bil sprejet, mislim da leta 2010, se tudi podeljujejo koncesije za opravljanje storitev na trgu dela, kjer so določene svari, če tako rečem, outsourcane, ker enostavno ni bilo mogoče več, da vse samo zavod za zaposlovanje počne. S tem smo poskušali malce zmanjšati ta negativen vpliv.

Glede ukrepov aktivne politike zaposlovanja pa so bile številne analize opravljene, evalvacije, ker mi, tudi družboslovci veliko damo na te evalvacije, in kažejo, da seveda ni tako, kot se dostikrat ustvari vtis, da mečemo denar skozi okno. To najbolj pokaže delež tistih, ki so vključeni, ki so kasneje zaposleni. Imamo primerljivost naših ukrepov, če primerjate z drugimi evropskimi državami, na visokem nivoju, na primer, jamstva za mlade – je Evropska komisija naše ukrepe pohvalila.

In druga stvar, morda še to, da tudi OECD nam zdaj dela celovito analizo in jaz sem predverzijo, če tako rečem, že videla, bo pa do konca poletja, to je pa connecting, približevanje ljudi delu, lokalnim trgom dela. Tudi ta analiza bo javna in bodo tudi predstavljeni rezultati, ki so zanimiv tudi z vidika delovanja zavoda, povezanosti … / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček, imate besedo, za postopkovno zahtevo, da se na naslednji seji opravi razprava o odgovoru.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo.

Saj tudi ministrica nekako sama je priznala, da so v tem resorju težave, da potrebujemo več ljudi, da potrebujemo več znanj. Jaz sem se spomnil, ko sem vas poslušal, ko sem šel na začetku mandata 2014 v Pariz na OECD, sem zahteval obisk njihovih strokovnjakov, ker sem se ravno pogovarjal o zaposlovanju mladih, in so me malo začudeno gledali, da slovenski parlamentarec pride pa še nekaj hoče, bolj naši ljudje, ker niso bili na to navajeni, pa tudi delno OECD strokovnjaki.

Zdaj iz vsega tega povedano, pogosto se reče nova perspektiva, stara perspektiva, OECD, ta doktrina, tista doktrina. Človek in tudi poslanec na terenu in tudi moje ljube drage Štajerce te velike besede na zanimajo kaj dosti, po domače povedano, radi bi imeli šiht, če ostanejo brez njega, pa neko individualizirano obravnavo na zavodu, kar delajo neke družbe, s katerimi bi rad, da se primerjamo. In tudi zaradi tega se mi zdi potrebno to debato odpreti. Seveda ni to metanje denarja preč, tukaj se z ministrico strinjava, pa bi ji lahko glede na politično razporeditev v temu parlamentu najbolj nabijal, ker smo si verjetno vseeno relativno ideološko blizu, ampak ne bom. Gre dejansko za neko dejstvo, da se moramo resno s problemom soočiti. In problem, ki seveda tudi preči neko gospodarsko politiko, o kateri se premalo pogovarjamo. Problem, ki preči tisto našo – zdaj gospoda Počivalška ni notri – strategijo pametne specializacije. In če se zdaj dotaknemo občin, brez neke resne reforme lokalne samouprave, ki se očitno v temu mandatu ne bo zgodila, dajmo si naliti čistega vina, občine nimajo denarja za financiranje zaposlovanja. Tam mogoče nek drobižek gor in dol. In se bo treba začeti resno ukvarjati, ker se že, v glavnem gospe, ki delajo v tem stresnem resorju, tega zavedajo. Imamo veliko problematiko zaposlovanja mladih, imamo veliko problematiko starejših dolgotrajno brezposelnih z nižjo izobrazbo, imamo problematiko tudi nečesa, kar vi bolj kot jaz obvladate, ker izhajate iz te podstroke, nezaposljivih. Kaj bomo z vsem tem naredili? S temi ukrepi, ki jih trenutno izvajamo, se s tem ne ukvarjamo v zadostni meri, zato predlagam, da opravimo razpravo in se tudi začnemo konkretno pogovarjati, o ukrepih, o ljudeh, o penezih, kje jih bomo vzeli, kako bomo merili in se začnemo s tem resno ukvarjati tako v Mariboru kot tudi drugje, ne pa, da berem kako bo Vlada 2018 zmanjšala število razvojno depreviligiranih regij na polovico. Navsezadnje izvoz in dodana vrednost v Slovenije se v veliki meri … / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Dr. Franc Trček, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v sredo, 13. julija 2016, v okviru glasovanj.

Gospa Erika Dekleva imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Hvala za besedo, predsednik.

Spoštovana ministrica Irena Majcen, jaz sem prepričana, da ste seznanjeni, da se je v Postojni v začetku junija širil neznosen smrad in v Pivki jami so celo poginile ribe. Razlog za to je bilo najbrž gnojenje v okolici mesta. Ljudje so se takrat upravičeno spraševali, ali nemara vse to vpliva tudi na kakovost vode. To je sicer v nadaljevanju direktor podjetja Kovot zanikal. Vendar ne glede na to dejstvo, bo treba najbrž poiskati rešitev za smrad in onesnaževanje reke Pivke, saj je to v zadnjih letih postala bolj stalnica kot pa izjema. Vendar pa je težava drugje. Danes želim izpostaviti predvsem veliko neodzivnost pristojnih služb, saj nihče ni odšel na teren takoj, ko se je to zgodilo, vsi so zgolj prelagali odgovornost drug na drugega.

Iz omenjenih razlogov bi želela konkreten odgovor glede pristojnosti inšpekcijskih služb v takih primerih.

Zanima me tudi:

Na kakšen način se Ministrstvo za okolje in prostor sooča s podobnimi prijavami ter kakšni

so ukrepi, ker predvidevam, da se takšne stvari niso zgodile prvič?
Predvsem pa me zanima:
Zakaj ni bilo pravočasne takojšnje reakcije?
Tako bi se lahko vzorčilo pravočasno, in to vzorčenje bi potem tudi dalo rezultate, kaj točno se je polivalo po poljih in kdo je za to odgovoren. Saj vendar govorimo o onesnaževanju zraka, tal, vode, podtalnice, zato takšne stvari seveda ne moremo zanemariti. Hvala za odgovor.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen, imate besedo za odgovor.

IRENA MAJCEN: Hvala, spoštovani predsednik Državnega zbora. Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovana poslanka, gospa Erika Dekleva!

V svojem odgovoru se bom v prvem delu obrnila na naše inšpekcije oziroma na našo pristojnost. V drugem delu pa bi vam vseeno želela povedati, da je za kmetijska zemljišča pristojna inšpekcija Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Sama sem agronom, zato mi ni težko reči, če se nekaj poliva po njivah ali travnikih in ima močan vonj, je to gnojevka ali gnojnica, drugega ne more biti. Zakaj se to dogaja v pravzaprav poznem času na območju občine Postojna, bo prav gotovo odgovor pripravljen drugje. Lahko pa zagotovim, da s strani našega ministrstva tudi iz naslova kohezije sofinanciramo izgradnjo čistilne naprave tako v občini Pivka kot v občini Postojna. Tudi pri delitvi koncesnine iz Postojnske jame zagotavljamo finančna sredstva za izgradnjo kanalizacijskega sistema in morebitno izgradnjo posameznih enot čistilnih naprav po domovih. Naša skrb, kot ste sami omenili, naša skrb pa je čisto okolje, čiste vode, zato temu namenjamo ne samo skrb, ampak tudi finančna sredstva. Če zdaj to povem malo bolj strokovno, pa lahko rečem, da ima naša inšpekcija za okolje in naravo pristojnost za ukrepanje na podlagi 157. člena Zakona o varstvu okolja ter 175. in 176. člena Zakona o vodah. V primeru okoljske škode pa se uporablja 27. člen Zakona o varstvu okolja, in sicer govori, da mora povzročitelj okoljske nesreče o nesreči nemudoma obvestiti organ, pristojen za obveščanje, določen s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami in izvesti tiste nujne ukrepe, s katerimi je mogoče zmanjšati škodljive posledice za okolje. Prav tako Zakon o vodah v 96. členu določa, da morajo pri izvedbi interventnih ukrepov ob naravni nesreči zaradi škodljivega delovanja voda ali izrednem onesnaženju pristojne službe in organi ravnati tako, da čim manj ogrožajo kakovost vode in poškodujejo vodna in priobalna zemljišča, vodno in drugo infrastrukturo, druge vodne objekte ter z napravami v največji možni meri ohranjajo hidromorfološke razmere vodnih in priobalnih zemljišč.
Ker ste navedli pogin rib, je treba povedati, da Uredba o pravilih ravnanja v zvezi z ukrepanjem ob poginu rib je bila sprejeta na podlagi Zakona o sladkovodnem ribištvu. Ta zakon pa v 3. členu določa, da mora vsakdo, ko opazi ali izve za pogin rib, v skladu z zakonom, ki ureja varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, ter zakonom, ki ureja sladkovodno ribištvo, o tem obvestiti regijski center za obveščanje Republike Slovenije za zaščito in reševanje, to je pa Ministrstvo za obrambo. Tako vidimo, da je v vseh teh postopkih potrebno usklajevanje tudi med resornimi ministrstvi, kar pomeni, da so ribiško upravljanje, ribiška inšpekcija ali izvajalec obvezne gospodarske javne službe spremljanja nenadnega onesnaženja voda po predpisih o vodi morajo na kraju pogina rib ugotoviti, torej priti na teren in ugotoviti, kaj od morebitnih vzrokov je povzročilo navedeno reakcijo.
Za pitno vodo pa v skladu z Uredbo o oskrbi s pitno vodo skrbijo upravljavci vodovodov. Kot ste že sami omenili, so upravljavci vodovodov ugotovili, da je pri njih bila voda neoporečna. Se pa strinjam, da je pri nadaljnjih ukrepih to povezovanje inšpekcijskih služb še pomembnejše, še bolj pa je pomembno, da ljudje odgovorno ravnajo tudi na kmetijskih zemljiščih. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Branko Grims imate besedo, da zastavite vprašanje ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo. Vsem prav lep pozdrav!
Najprej naj rečem, mi je danes kar malo neprijetno govoriti v tem državnem zboru, kajti če smo z največjim spoštovanjem vsi stali v spomin na žrtve v Srebrenici, pa moram reči, da je nekaj zelo zmotilo uvodni del. Ko je predsednik Državnega zbora dr. Brglez našteval vse zločine, masovne zločine in genocide, je izpustil Slovenijo. 600 grobišč leži po Sloveniji, 100 tisoč ljudi, zverinsko pomorjenih v genocidu po drugi svetovni vojni, leži po njih, pa niso bili niti omenjeni z besedo, in tudi njim gre spomin in vsa čast. Zakaj to omenjam? Ne samo zaradi njih, ampak tudi zato, ker zgodovina, če se iz nje nič ne naučimo, se rada ponavlja. Srebrenica in pomori v Sloveniji s Hudo jamo, kje so bila živa zazidana dekleta, imajo skupno točko: oboje so storili častilci rdeče zvezde. In kaj je lansko leto povedala zgodovina? Da se ne sme kršiti predpisov. Če lansko leto ne bi spuščali nezakonito na ozemlje Evropske unije 100 tisoče ljudi, potem se ne bi zgodili številni zločini, številni poskusi zločinov in verjetno, to sem trdno prepričan, tudi brexit nikoli ne bi uspel. Ampak očitno se nekateri iz tega niso nič naučili. Tragedija, ki je zaznamovala Slovenijo pred dvema tednoma, je bil umor policista pri opravljanju njegove službene dolžnosti. Vsak napad na policista, še posebej umor, je tudi zločin proti državi. Zato zahteva sam po sebi, da se ga povsem pojasni, tudi okoliščine, kako je lahko sploh do tega prišlo. Podatkov o tem, kaj

se je zgodilo, nisem zahteval nikoli od policije, ki mi je potem odgovarjala, da oni tega ne dajo. Zahteval sem jih od ministrstva. In seveda ne zaradi tega, da bi se samo objavilo ime in priimek. Pa sem trdno prepričan, da ime in priimek nobenega zločinca ne more ščititi noben zakon o osebnih podatkih. Posebej ne, če je ta že mrtev, ker je sam dvignil roko nase. Ampak tudi zaradi ene druge okoliščine, ki je bila popolnoma zamolčana, pa sem nanjo večkrat opozoril. Kako je ta človek sploh tukaj lahko bil? Če je bil zavrnjen, ker ni imel pravih papirjev, ne bi smel biti na ozemlju Republike Slovenije, še najmanj pa se prosto gibati, in to še oborožen za povrhu z dolgim rezilom, kot smo lahko prebrali. Po drugi strani, če je bil zavrnjen iz varnostnih razlogov na Hrvaškem, bi ga morali takoj naložiti na vlak in poslati nazaj, od koder je prišel. V nobenem primeru se ne bi smel gibati samostojno po Sloveniji, prosto, kot se je zgodilo.

Če bi se spoštovalo zakon, do tega zločina ne bi prišlo, zato vas sprašujem, gospa ministrica:

Kaj je bila resnica o tem dogodku?

Kako je ta človek tukaj ... / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Preden bom predal besedo naprej, bom na tisti prvi del reagiral, tako kot ste vi kršili samo poslansko vprašanje, tisočkrat oziroma že velikokrat sem pojasnil svoje stališče do tega vprašanja. To, kar se je v Sloveniji zgodilo, so bili povojni poboji. Povojni poboji so zločini proti človečnosti, to niso genocidna dejanja. Genocidna dejanja storiš proti drugi etnični skupnosti. In to je osnovna predpostavka, da lahko o tem govorimo, zato prosim, da si ne nalagamo večjega bremena, kot bi ga lahko nosili. Gre pa za pietetno zadevo, zaradi tega si ne dovolim takšnih zadev postavljati v slovenski kontekst. Genocid in zločini proti človečnosti, imamo dve kategoriji, obe sta obžalovanja vredni, obsojanja vredni, nikakor pa nista enaki. Zato bi prosil, da s tovrstnimi zadevami kot reakcija na pietetno dejanje in spominsko dejanje v tem državnem zboru ni več prisotna, pa tudi ne, bom rekel, medijsko, tako kot ste jo danes na podlagi tistega, kar je bilo izrečeno, izpostavili.

Sedaj pa dajem besedo za odgovor ministrici za notranje zadeve mag. Vesni Györkös Žnidar.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani poslanec Grims!

Mislim, da smo v preteklem času že veliko govorili tako o področju schengna kot glede migracij, tako da mislim, da ni treba ponovno poudarjati dejstva, da Slovenija nikogar ni nezakonito spuščala na ozemlje Evropske unije. To ne nazadnje tudi ni mogoče, glede na to da mi ne varujemo zunanje meje Evropske unije, tako preko naše meje migranti ne vstopajo v Evropsko unijo. To je prva vaša napačna trditev.

Kar se pa tiče nadaljevanja vašega vprašanja, moram pa uvodoma povedati, da niste zadeli niti v dejanskem niti v pravnem smislu oziroma vse napačno zatrjujete. S strani Ministrstva za notranje zadeve ni prišlo do nikakršnega prikrivanja kakršnihkoli podatkov. Edini razlog za neobjavo imena storilca je varstvo osebnih podatkov. Policija nikoli, kadar sporoča javnosti, ne posreduje podatkov storilcev v smislu posredovanja njihovih osebnih podatkov, torej imen, priimkov. Če se spomnite, tudi lani, niti predlani ob tragični smrti policista, ko smo izgubili prav tako dva policista pri opravljanju policijskih nalog, nismo sporočali imen storilcev. So pa policisti takoj po tem dogodku začeli v skladu s svojimi pristojnostmi s preverjanjem identitete tega storilca. Ugotovljeno je bilo, da je šlo za 22- letnega nemškega državljana, duševnega bolnika, ki se je že več let zdravil in je bil tudi v preteklosti samodestruktiven, pogosto tudi na begu, bil je tudi uživalec drog, tako da je popolnoma jasno, da vas moram tudi razočarati, da tukaj povezave med migracijskim diskurzom in danim dogodkom ni, da je ta povezava povsem izsiljena, glede na to, da je ta oseba bila rojena v Nemčiji in v Nemčiji je bil rojen tudi njegov oče. Od tujih varnostnih organov tudi nismo dobili nikakršnih podatkov o tem, da bi ta storilec bil obravnavan za kakršnokoli kaznivo dejanje ali da bi bil na kakršenkoli način povezan z radikalnimi skupinami ali terorističnimi organizacijami. Tudi način storitve na policista ne kaže na to. Več kot očitno je, da gre za kaznivo dejanje iz sfere krvnih deliktov, in vsi podatki, ki so se kasneje v javnosti pojavljali, so popolnoma neresnični. Vemo, zakaj se tudi vsi ti podatki pojavljajo, vendar ne bom zahajala v ta diskurz. Kar se tiče izvedbe postopka na meji, tudi tukaj niste z vidika dejanskega stanja pravilno zadeli. Verjetno veste, da naši in hrvaški policisti izvajajo skupno mejno kontrolo. Naši policisti ob izvajanju mejne kontrole na zunanji schengenski meji, torej ob izstopu, velikokrat odkrijejo državljane Evropske unije, ki s seboj nimajo ustreznih dokumentov za prestop meje, v času turistične sezone so takšni dogodki še številnejši. V vseh teh primerih policisti izstopa ne dovolijo in jih napotijo v notranjost države z namenom pridobitve ustreznih dokumentov oziroma vrnitve v svoje države, če ne gre za državljane Republike Slovenije. Ta postopek je bil popolnoma skladen z nacionalno in tudi z evropsko zakonodajo.

Kar se tiče tega dogodka, je dejansko šlo za to, da so policisti na avtobusu na liniji za Zagreb odkrili osebo, ki teh dokumentov ni imela. Po preverbi identitete in državljanstva je sledil postopek, kakor sem ga ravnokar opisala. Policija pa razlogov za pridržanje oziroma za vračanje v matično državo ni imela, saj pravica do prostega gibanja državljanov Evropske unije velja tudi v primerih nesporne ugotovitve državljanstva Evropske unije. Mene sicer veseli, da ste vi izrecno prepoznali tragičnost tega

dogodka. Jaz se s tem globoko strinjam, vendar ker ne vem, kam boste peljali to današnje poslansko vprašanje, bi pa vendarle izkoristila to priložnost, da apeliram na vas, da tega tragičnega dogodka, ki je zares tragičen, ne izrabljate v politične namene. Morda, bom malo sentimentalna, če vam povem, da če bi vi bili dva tedna nazaj v soboto na tem pogrebu, na katerem je bil tudi vaš spoštovani kolega poslanec Zorčič, in če bi vi gledali, kako mati in oče pokopavata svojega sina, ki je bil pošten in predan policist, zagotovo ne bi postavljali tega današnjega vprašanja z namenom poskusa ustvarjanja vtisa neuspešnega dela slovenske policije. Slovenska policija dela zelo dobro in je zelo spoštovana članica schengenskega območja, tako da mislim, da ta smer diskurza ni prava, nezaupanje v delo policije ni prava smer, ker ne nazadnje imamo opravka z enim najzahtevnejših in najnevarnejših poklicev v naši državi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Hvala lepa.
Mag. Branko Grims zahtevate dopolnitev odgovora?
Izvolite.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani, moram reči, da najostreje protestiram proti nesramnosti, ki si jo je ravnokar privoščila ministrica. Prvič, sem sam osebno javno na tiskovni konferenci in potem še preko interneta izrazil sožalje družini, tudi policiji, vsem bližnjim v danem primeru. Tragedija, ki se je pa zgodila, gospa ministrica, pa je po mojem mnenju odraz dveh stvari, da vi v neumnostih, ki ste jih lani govorili in jih še vedno trdite, zdaj že sami iskreno verjamete. Slovenija ni nek varen otoček, ampak je izpostavljena vsem gibanjem in dogajanjem, ki so ta trenutek aktualna v Evropi. Tudi, mimogrede, balkanska pot se spet odpira, 500 do 800 na dan je zdaj že spet frekvenca.
Ampak če se vrneva nazaj na dani primer. V danem primeru je očitno šlo za dvoje. Eno, da očitno ni pravi postopek predpisan, ko se pristopi k nekomu, da ne upošteva realnosti, v kateri smo, kajti sicer se tak zločin ne bi mogel zgoditi. Drugo pa je generalno vprašanje, pravite, "ja, je bil napoten nazaj". Ja, ampak očitno se tega ni držal, gospa ministrica. Ta človek tam oborožen naslednji dan niti slučajno ne bi smel biti. Ne mi govoriti, da je svoboda gibanja to, da se nekdo z dolgim rezilom brez veljavnih dokumentov giba po tuji državi. Tega noben evropski dokument ne dovoljuje, in to vi dobro veste in grobo zavajate javnost. Če nekdo nima veljavnih dokumentov, mora v najkrajšem možnem času to urediti ali pa ga je treba napotiti v matično državo. Da se je pa ta človek gibal še naslednji dan okoli po vaseh in strašil ljudi in imel pri tem pri sebi nedovoljeno orožje, vsi vemo, da enega velikega noža ne smeš nositi s seboj, to pa je zadeva, ki je čisto nekega drugega ranga. Če se ravna na takšen način, potem se samo lahko vprašamo, koliko še takšnih primerov je in zakaj se ravna na takšen način, da se ne upošteva realnosti, v kateri živimo. In za to ste vi osebno odgovorni, in prosim, da na to tudi korektno odgovorite.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Mag. Vesna Györkös Žnidar, izvolite.

MAG. VESNA GYÖRKÖS ŽNIDAR: Spoštovani poslanec, ponovno s tem svojim nadaljevanjem zavajate slovensko javnost. Tej osebi na avtobusu ni bil zavrnjen vstop v Republiko Hrvaško zaradi tega, ker bi imela pri sebi nož, ampak ker pri sebi ni imela ustreznih dokumentov. To je prva stvar. Vidim pa, da vztrajno povezujete to problematiko varovanja schengenskega območja z migracijami, kar ne nazadnje na nek način je povezano, seveda da je. Tudi v preteklosti, če malo zavrtimo čas nazaj, sva se midva tudi velikokrat strinjala glede določenih zadev, kar se tiče migracij. Jaz sem še vedno na stališču, da je treba zaostriti azilno zakonodajo oziroma sploh pogoje vstopa v državo, kar ni povezano s to situacijo, ampak ker vi vztrajno to povezujete z dogodki iz preteklega obdobja, bom pa to dodala, ker menim, da je to potrebno ne nazadnje zaradi dejstva, ki je nam vsem poznan. Gre za mešane migracijske tokove, kot ste tudi sami v preteklih razpravah ugotovili, da v teh tokovih ne potujejo samo osebe, ki potrebujejo mednarodno zaščito, ampak da gre tudi za osebe, ki ne prihajajo z vojnih območij in pa tudi glede na nova dejstva. Vemo, da države okoli nas so znatno zaostrile azilno zakonodajo, tudi na splošno pogoje vstopa v državo. Pravzaprav so prepisale tiste naše rešitve, ki smo jih mi predlagali, vendar pa v tem državnem zboru niso bile takrat sprejete. Če ste, verjamem, da ne berete Mladine, ampak tam je v intervjuju ministra za pravosodje bilo izrecno napisano, da v tisti situaciji je prevladalo stališče Ministrstva za pravosodje, da se zakonodaja ne sme na tak način zaostrovati, kar pa bo zagotovo naši policiji otežilo izvajanje ene najpomembnejših nalog. To pa je varovanje schengenske meje. To je tista naloga, preko katere se je policija v preteklih letih pridobila veliko zaupanje vseh držav evropskega območja oziroma schengenskega območja. Slovenija je obdana z samimi državami članicami Evropske unije, ni prva država vstopa v schengen, tudi ni prva država vstopa v Evropsko unijo. Povsem jasno je, da tranzita več ne bo, če se odpre ponovno ta migracijski tok, in kot potrjuje ta razvoj dogodkov v preteklem obdobju za zdaj podpore koalicijskih partnerjev za hitre in učinkovite postopke oziroma za zavrnitev stopa v državo nimamo. Jaz osebno menim, da so te spremembe nujne, in tudi sama sem na sestanku ministrov v Bruslju opozorila, da mora pravzaprav celotna Evropa dati signal, da nekontrolirani pritok v Evropo na podlagi

tihotapskih modelov je nedopusten in da mora Evropa jasno povedati, da bo zaradi zoperstavljanja temu pojavu pripravljena podvzeti tudi bolj restriktivne ukrepe, pri čemer pa je ključno varovanje zunanje meje Evropske unije, torej tiste zunanje meje Evropske unije kot takšne, preko katere sploh migranti vstopajo v Evropo. Kot pa vemo, Slovenija te meje ne varuje, ima samo zunanjo schengensko mejo. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Branko Grims, izvolite postopkovno.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Vsekakor bi o tem moral spregovoriti Državni zbor, kajti očitno tega, da nekdo brez dokumentov ne sme stopiti na ozemlje Republike Slovenije ali pa se tukaj zadrževati, ministrica sploh noče razumeti ali pa dejansko ne razume. Se pravi, čisto vseeno je, iz katere smeri je ta oseba prišla, ampak brez veljavnih dokumentov se ta oseba ne bi smela zadrževati dneve dolgo na ozemlju Republike Slovenije, še najmanj pa se tam sprehajati po vaseh oborožena. Ali je to prinesla s sabo, očitno ni bila pregledana ali kakorkoli že se je to zgodilo, tukaj je nekaj v postopkih hudo narobe, kar se je žal materializiralo na najhujši možen način – s tragično smrtjo umorjenega policista.

Zaradi tega vas opozarjam na to, da ste se očitno kar navadili, da ljudje lahko brez dokumentov hodijo po državi Sloveniji. Pa ne smejo. Tudi če jih nimajo, se ve, da morajo po najkrajši poti to urediti. Po drugi strani pa v danem primeru bi morali imeti neke mehanizme, postopek, ki bi že tam na meji omogočal zaznavo problematične osebe. Če pa se to ni storilo, pa vsaj po tem, če se pač izvrši kontrola, da se postopa na način, ki zaščiti tudi tistega policista, ki to izvaja. Vse to je dolžna vzpostaviti kot mehanizem institucija, ki jo vi vodite. To je Ministrstvo za notranje zadeve. In v okviru te institucije pač vse službe, ki jo sestavljajo, vključno s policijo. Za to ste, še enkrat poudarjam, vi osebno odgovorni. Očitno se tukaj ravna tako, kot da smo nek varen otok, da je vse v najlepšem redu, da je vse tako, kot je nekoč bilo, pa žel ni. Žal ni. In zaradi tega se je to zgodilo, kar se je. In zgodilo se je zato, ker očitno niso bili predpisi dosledno spoštovani. Tukaj pa je paralela s tistim iz lanskega leta, kar sicer vztrajno zanikate.

Zaradi tega, gospa ministrica, je dobro, da se o tem spregovori, kajti ena stvar je bila včeraj poudarjena, ko se je govorilo o največji vladni stranki: morala, etika in odgovornost. Jaz moram reči, da jo strahovito pogrešam pri tej vladi. Zaradi tega se je treba o tem zelo resno pogovoriti, da se te stvari ne bi ponovile. Kolikor sem jaz slišal, sem se malo pogovarjal z ljudmi ob meji, je takšni primerov, da ljudje tam kar malo hodijo in se sprehajajo brez dokumentov, ker so bili zavrnjeni, še kaj. To se ne sme dogajati. Treba je, gospa ministrica, dosledno spoštovati zakone, ker je to nujno za varnost ljudi, za varnost vseh državljank in državljanov, vseh, ki tukaj živimo, pa tudi za varnost policije same. In to je vaša odgovornost. Dajte prosim to razumeti!

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod poslanec, o vašem predlogu bo Državni zbor odločil v sredo, 13. julija, v okviru glasovanj.

Gospod Jožef Horvat bo postavil vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa za besedo.

Spoštovani minister gospod Zdravko Počivalšek, moje tokratno vprašanje se ne bo nanašalo na gospodarski razvoj in tehnologijo, ampak na načela civilizacije. Pieteta, gospod minister, je globoko spoštovanje do vseh pokojnih, je temelj človeške civilizacije. Je vrednota, ki nas povzdiguje nad vsa ostala živa bitja. Je spoštovanje in spomin na osebnost umrlega, ki ga posameznik goji v skladu s svojim prepričanjem. Zato je namen pravice do pietete tudi posmrtna zaščita osebnosti pokojnika, njegovega dostojanstva in želja, da bodo njegove odločitve, ki so bile sprejete za časa življenja, spoštovane tudi po njegovi smrti. Od nekdaj velja nepisano ljudsko pravilo, da moramo spoštovati voljo pokojnika, ki se nanaša na zadnje slovo. Predvsem na podeželju, gospod minister, kjer imata dom in domačija še vedno drugačen pomen kot v mestih, se ohranjajo različni krajevni običaji, kjer ima posebno mesto slovo od pokojnika.

Veljavni zakon, sprejet v nekem prejšnjem družbenem režimu leta 1984, spoštuje zadnjo voljo pokojnika. Spoštovani gospod minister, predlog novega zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti, o katerem bo Državni zbor Republike Slovenije razpravljal in glasoval na tej redni seji, bo v tem pogledu človeškega dostojanstva in spoštovanja pietete umrlih, popolnoma poteptal voljo pokojnika, ki bi želel ležati doma. Vaš predlog zakona namreč pod nobenim pogojem ne dopušča, da bi svojci izpolnili takšno željo pokojnega v primeru, da je na pokopališču mrliška vežica. Pa ste v predlog zapisali, da je pieteta do pokojnih eno ključnih načel zakona.

Koalicija na seji Odbora za gospodarstvo, in tudi Vlada ni prisluhnila našim argumentom vloženega amandmaja. Ker določbe člena, ki govori o uporabi mrliških vežic, ni mogoče več amandmirati, vas sprašujem, spoštovani gospod minister:

Kako boste pojasnili državljanom, da z uveljavitvijo novega zakona, ki ste ga predlagali, ne bodo mogli več izpolniti zadnje volje pokojnih svojcev glede načina zadnjega slovesa?

Se vam zahvaljujem za vaš odgovor. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospod Zdravko Počivalšek, minister, izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsedujoči, poslanke in poslanci.
Spoštovani gospod poslanec, hvala za vprašanje. Na začetku bi rad poudaril, da smo pri pripravi predloga novega zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti prisluhnili tako stališčem strokovne javnosti kot tudi stališčem drugih deležnikov. Vendar pa žal vseh predlogov nismo mogli upoštevati, ker so si večkrat nasprotovali oziroma so se izključevali.

Pripravljavci zakona smo se morali odločiti za predloge, ki so usklajeni s čim več deležniki ter ustrezno nadgrajujejo in dopolnjujejo predlog zakona. V 40. členu predloga zakona, ki vključuje določbe o mrliških vežicah, je v četrtem odstavku določeno, da ni dovoljeno, da je pokojnik do pogreba doma, kjer je predpisana mrliška vežica. Taka ureditev je bila usklajena med ministrstvi, upoštevajoč tudi sanitarno higienske in zdravstvene pogoje. Čuvanje pokojnika je urejeno v 13. členu predloga novega zakona, in sicer v četrtem in osmem odstavku, kjer je določeno: "Kjer ni mrliške vežice in je pokojnik pred pogrebom doma, se priprava, čuvanje in slovo od pokojnika opravi doma. V ostalih primerih pa je čuvanje in zadnje slovo urejeno v mrliških vežicah." V predlogu novega zakona je tudi določeno, da se priprava pokojnika lahko opravlja le v ustreznih prostorih zdravstvene ustanove ali izvajalca pogrebnih dejavnosti ali domovih za upokojence. Pri pripravi pokojnika morata sodelovati vsaj dva urejevalca. Strokovna javnost ocenjuje, da je z vidika sanitarno-higienskih in zdravstvenih pogojev to najprimernejša rešitev.
Spoštovani poslanec Jožef Horvat, Poslanska skupina Nove Slovenije je dvakrat vložila amandmaje k predlogu novega zakona, in sicer 25. maja in 5. julija 2016. Amandmaji z dne 25. maja 2016 vključujejo pripravo in čuvanje pokojnika. Vaši predlogi amandmajev k 13. členu, ki ureja pripravo pokojnika, so bili v celoti upoštevani in vključeni v dopolnjen predlog zakona z dne 29. junija 2016. Vaš predlog amandmaja k 40. členu, ki ureja mrliške vežice, in sicer da se dopolni četrti odstavek z besedilom, da če je volja pokojnina ali naročnika pogreba lahko pokojnik do pogreba leži doma, pa ni bil podprt. Ta amandma na 19. seji Odbora Državnega zbora za gospodarstvo dne 29. junija 2016 namreč ni dobil podpore. Razloge za to sem že pojasnil. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospod Jožef Horvat zahtevate dopolnitev odgovora? Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa.
Hvala, gospod minister, za vaša pojasnila. Mi le ocenjujemo, da sedaj ta novi zakon dejansko posega v pietetna čustva svojcev do pokojnika, ki so z ustavo varovana v okviru njihove osebnostne pravice do duševne integritete. Motiv za moje ustno poslansko vprašanje je zapisano tudi v ustavi, in sicer 82. členu Ustave, ki med drugim pravi, da je poslanec poslan od vsega ljudstva. Vprašanja ne postavljam, da ne bi bile zadeve v mojem volilnem okraju urejene. Urejene so odlično v moji vasi. Sam sem bil član gradbenega odbora, ko smo gradili mrliško vežico, in od takrat naprej so te zadeve urejene dejansko na maksimalno visokem pietetnem nivoju. Namreč slovo od pokojnika. Ampak Poslanska skupina Nove Slovenije, ki je blizu ljudem, je dobila kar nekaj telefonskih klicev, tudi pisem, kjer nas opozarjajo na primere, in takšnih je veliko v Sloveniji, gospod minister, kjer imamo vas ali kakšen zaselek, kjer ni mrliške vežice, in je danes običajni krajevni način slovesa od pokojnika doma, na domu, na domačiji. Sedaj bo to najbrž nek šok, neke vrste, ja, neke vrste šok za svojce. Enkrat dolgoročno se bodo najbrž navadili. Ampak dejansko posegamo po naši oceni v neko pieteto do pokojnikov. Mislim, da bi tu le morali slediti želji in krajevno ustaljenim navadam, tradicijam državljank in državljanov in ne iti proti njihovi volji.

Tako da vas prosim za razmislek o morebitnem noveliranju tega zakona. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospod minister Zdravko Počivalšek, izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Poudariti moram tudi to, da izjema, ki bi določala, da se pokojnik lahko čuva doma, povzroča problem v tej smeri, da otežuje delo 24-urne dežurne službe, ki je zadolžena za vsak prevoz od kraja smrti do hladilnih prostorov izvajalca javne službe ali pa zdravstvenega zavoda. Obenem se tudi zastavlja vprašanje, kako naj bo izjavljena volja pokojnika, pisno ali ustno, da želi do pogreba biti doma, ter kdo bo preverjal, če je takšna volja pokojnika bila resnično izrečena. Ne nazadnje vaš predlog posega tudi v sam koncept predloga novega zakona. Še enkrat pa moram ponoviti, da je v 40. členu predloga zakona zapisano, da ni dovoljeno, da je pokojnik do pogreba doma, kjer je predpisana mrliška vežica. Tam, kjer je pa ni, je pa ta izjema potem, kar sem prej povedal, določena.

Spoštovani poslanec, upam, da sem vam zdaj uspel vsaj malo odgovoriti, zakaj vaša dopolnitev k 40. členu ni bila sprejeta. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marinka Levičar bo postavila poslansko vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Lepo pozdravljeni vsi trije ministri in vi, kolegi in kolegice!

Moje vprašanje se nanaša na dolge roke za reševanje pritožb na dodeljevanje državnih štipendij. Spoštovanja gospa ministrica, Anja Kopač, s terena smo bili opozorjeni, da se pritožbe na zavrnitev pravice do državne štipendije na vašem ministrstvu rešujejo tudi dve ali še več let. To je nesprejemljivo in tudi ni v skladu z Zakonom o upravnem postopku, po katerem ste dolžni reševati pritožbe in jih pošiljati tistim, ki so jih vložili. Na Ministrstvu za delo in socialne zadeve kršite te določbe ZUP-a. Zanima me:

Zakaj se to dogaja?

Na problem, da se tako dolgo rešujejo te pritožbe, opozarja tudi Varuh človekovih pravic. Dobili smo obvestilo oziroma njegov odgovor gospe Ivi Kačič, ki ji takole odgovarja Varuh človekovih pravic: "Znano nam je, da samo zaostanki pritožb na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve zelo veliki. Pristojne na to opozarjamo že vsaj dve leti. O omenjeni problematiki smo se sredi meseca januarja ponovno pogovarjali z njihovimi predstavniki. Na podlagi našega vztrajanja po dodatnih informacijah smo na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve z dne 26. 21. 2016 prejeli pisno pojasnilo, iz katerega izhaja, da pritožbe zoper otroški dodatek, subvencijo vrtca in štipendije trenutno rešujejo še iz leta 2014. Pristojni so pojasnili, da zato lahko stranke pričakujejo rešitev njihove pritožbe v roku dveh let." Varuh nadalje opozarja, da bo na ta problem opozoril tudi v letnem poročilu za leto 2014.

Gospa ministrica, mene zanima:

Koliko je trenutno nerešenih zaostankov po posameznih področjih socialnovarstvenih pravic na drugi stopnji?

Kakšen načrt imate za učinkovito odpravo teh zaostankov?

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Anja Kopač Mrak, ministrica, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovana poslanka, hvala za vprašanje.

Dejstvo je, da še vedno nismo stvari sanirali tako, kot bi si želeli. Ampak če pogledamo, zakaj je do vsega tega prišlo. Pred Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev je ministrstvo odločalo kot drugostopenjski organ o petih pravicah, z Zakonom o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev pa od trinajstih. Povečalo se je torej za več kot še enkrat, predvideno je bilo povečanje za 20 javnih uslužbencev tistega leta, nakar se je zgodil Zakon za uravnoteženje javnih financ in teh 20 zaposlitev Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ni dobilo v letu 2012. Še celo več. 6 odobrenih v letu 2012 ni dobilo, že odobrenih 6 zaposlitev je bilo odpovedanih, tako da je ministrstvo čez leto 2012 šlo z enakim številom zaposlenih kot pred tem, ko je odločalo o petih pravicah znotraj socialno-varstvene zakonodaje. Stanje aprila 2014 je bilo takšno, da je bilo 9 tisoč 500 nerešenih pritožb. Mi smo v letu 2013 potem vlado, takrat je bila vlada Alenke Bratušek, obvestili o vsem tem in kljub tisti situaciji, ki je bila v državi, dobili 10 dodatnih zaposlitev, 5 za nedoločen čas in 5 za določen čas, kjer so bili osredotočeni k zmanjševanju zaostankov. Tudi spletno aplikacijo, informacijski sistem smo prilagodili, tako da smo prišli od teh grozovitih 9 tisoč 500 zaostankov smo prišli, tako da je bilo decembra 2014 nerešenih okoli 4 tisoč 200, v januarju 2016 smo imeli tam okoli 3 tisoč zadev in še vedno je dokaj podobna številka. Mi se pogovarjamo, da bomo ponovno naredili akcijo, kot smo imeli takrat, da bodo vsi, ki izpolnjujejo pogoje na Ministrstvu za delo, prispevali k temu, da bodo reševali te odločbe, ker se zavedamo, da je to, da toliko časa v pritožbi ljudem ni odločeno, nesprejemljivo. Ampak dejstvo je, da z resursi, ki so, zelo težko naši zaposleni, če vam povem, da je na sociali za celotno področje zaposlenih tam okoli 40 ljudi, se samo s pritožbami, ki jih je veliko več kot na večini drugih ministrstev, ukvarja 8 zaposlenih ljudi, ki so usposobljeni za to, gre pa zahtevne postopke. Poleg tega da je bilo znotraj ministrstva veliko že storjeno, ker če ne bi storili nič, se stanje ne bi spreminjalo, bilo pa je res katastrofalno. Še vedno pa ni zadovoljivo. Je pa tudi odgovor sprememba same zakonodaje na tem področju. Tako kot smo že naredili subvencijo vrtcev, na primer, ko ne odločajo več centri za socialno delo na prvi stopnji, ampak na podlagi odmere otroškega dodatka, potem šole samo izstavijo račun o višini subvencije oziroma koliko je treba plačati računa. To je velika poenostavitev sistemu in tako bodo tudi v prihodnje spremenjene te razmere. Je pa znotraj vseh teh pravic, ki so, zaostanki, kjer se odloča, prednostno odločajo, ves čas zagotavljajo na ministrstvu, tako je navodilo, prednostno o teh nujnih, torej denarna socialna pomoč, izredna denarna socialna pomoč in varstveni dodatek. Te pritožbe se prednostno obravnavajo in so žal potem na področjih, kot je otroški dodatek in drugi, se pa stvari ne rešujejo v roku, ki ga postavlja Zakon o upravnem postopku.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Zahtevate dopolnitev odgovora? Izvolite, gospa Marinka Levičar.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala, gospa ministrica.

Jaz vas popolnoma razumem in vaše ministrstvo in spoštujem to, da ste se trudili, da bi te zaostanke reševali. Ampak vseeno s takšnim

stanjem, kot trenutno je, ne moremo biti zadovoljni. Glede na to, da ste opozorili, da ste že v prejšnji vladi, vladi Alenke Bratušek na ta problem opozorili in dobili nekaj dodatni zaposlitev, jaz ne vem, koliko je sedanja vlada s tem seznanjena in kako ste sedaj to vlado opozorili, da bi vam pa mogoče druga ministrstva ali kakorkoli pomagali strokovni sodelavci, da taki zaostanki se ne bi več dogajali. Jaz si ne predstavljam študenta, ki mora dve leti čakati na pritožbo za socialno štipendijo. Ne predstavljam si življenja v taki nesigurnosti, kako lahko sploh študira, če je socialno ogrožena družina. Če smo res neka socialna država, tudi do takšnih zaostankov ne bi smelo prihajati. Jaz apeliram tudi na to vlado, da bo storila nekaj v pomoč vašemu ministrstvu, da bodo ti zaostanki odpravljeni in da bodo zahteve reševane v skladu z ZUP-om. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Jaz bi se samo zahvalila za izraženo podporo in razumevanje, da lahko samo skupaj rešujemo te probleme, ki so naši skupni. Je pa dejstvo, da tudi na ministrstvu z notranjim prerazporejanjem poskušamo zagotavljati, tudi septembra bo ena večja akcija, cilj pa je, da bi se do konca leta to odpravilo, še pred novo zakonodajo da stare zaostanke odpravimo.
Naslovili ste mi tudi vprašanje, kako centri za socialno delo odločajo pravočasno. Po informacijah, ki sem jih pridobila, naj ne bi prihajalo do večjih zaostankov, problem pa je, ko je večje število vlog, to je te v času septembra, ko je naval za oddajanje. Takrat se določeni zaostanki pojavijo, ampak ni pa toliko, da bi bili večji problemi na tem področju, kar se tiče odločanja na prvi stopnji.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Vinko Gorenak bo postavil vprašanje ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču. Gospa Jerneja me je obvestila, da se je gospod minister Klemenčič nekje zataknil v poletni gneči na cesti in se v tem trenutku opravičuje, tako da vas prosim, da se tudi opredelite do načina odgovora.

Izvolite, gospod Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa. No saj, minister Klemenčič se je že velikokrat zataknil, to vemo, ne.

Prav o tovrstnem zatikanju, v narekovaju, sem nameraval vprašati ministra. Poglejte, govorim o dveh dokumentih. 26. maj 2016, Mandatno-volilna komisija. Tam je gospod Štefanec, kakorkoli smo ga ocenjevali pred dvema letoma ali kdaj je že bil imenovan na tisto delovno mesto vodje KPK, šefa KPK, več ali manj negativno, pa vendarle njegova zadnja ravnanja na tej komisiji kot tudi njegova zadnja ravnanja v dokumentu, ocena stanja, ki je priloga k zadnjemu poročilu Komisije za preprečevanje korupcije, je izjemno, jaz bom kar tako rekel, korekten pa direkten, kot nismo bili vajeni od nobenega od dosedanjih šefov KPK. Na Mandatno-volilni komisiji je precej jasno rekel naslednje. Namreč očitali so mu, da je stopil v prevelike čevlje, on pa je odgovoril, da ne želi stopiti v te prevelike čevlje, ker so okuženi z glivicami nezakonitega delovanja, s čimer je zelo jasno povedal, da je gospod Klemenčič deloval nezakonito. V tem poročilu, ki je priloga, ocena stanja, ki je priloga poročilu Komisije za preprečevanje korupcije, je pa podal eno fantastično sliko vlade. Tu sta samo dva ministra, ampak vseeno, jaz mislim, da vam je nastavil tako ogledalo, da je kar hudo. Takole je zapisal: "V letu 2015 smo bili priča primerom, kjer bi pričakovali uresničitev vladne zahteve po učinkovitejšem boju proti korupciji tudi v praksi. Primeri avtorskih honorarjev ter dodatkov na stalno pripravljenost so na primer vlado in njene člane zadevali neposredno, saj so se domnevne nepravilnosti pa tudi kršitve integritete ugotovile ravno v povezavi s člani vlade. Tik pred tem sprejet vladni etični kodeks je še okrepil pričakovanja komisije tudi javnosti, da bo vlada ustrezno ukrepala in s tem tudi utrdila svojo protikorupcijsko zavezanost ter posledično ugled, vendar smo prej bili priča izmotavanju ministrov in nejasnim odgovorom. Vlada je padla na lastnem preizkusu integritete." To so besede nekoga, ki predstavlja neodvisen organ, Komisijo za preprečevanje korupcije. V nadaljevanju sem imel namen še govoriti o pravosodju, kjer se njegove ocene skladajo s tistim, kar mi govorimo na sejah odborov. Tudi o tem sem imel namen gospoda Klemenčiča vprašati. Prosim pa za ustni odgovor na naslednji seji.
Podpredsednik, zmenite se, prvič sem videl, da nekoga ni bilo. Prav je, da ukrepate. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Smo zabeležili.

Gospa Anja Bah Žibert bo postavila vprašanje ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Maji Makovec Brenčič.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovana ministrica, minister!

V četrtek smo imeli po mojem mnenju eno konstruktivno razpravo o tem, kako pomagati študentom, ki v bistvu zaključujejo študij predbolonjskega študija, bodisi visokošolskega bodisi nadaljevanje študija. Tam je bil sprejet tudi en, se mi zdi, zavezujoč sklep, da se stvari pogledajo in omogoči tako imenovani zaključek študija.

Sama sem bila nekoliko presenečena, ko sem potem doma pogledala eno od informativnih oddaj, kjer je bila tudi vaša izjava, v kateri ste ponovno izpostavili, da se roki ne bodo podaljšali. Dejstvo je, da so v tem primeru, o

katerem je bila največ govora v četrtkovi razpravi, tisti, ki so v skladu z odločitvami in navodili fakultet oddali naloge in zaradi preobremenjenosti profesorjev sedaj ne pridejo na vrsto. Dejstvo je, da so sedaj na nek način tudi pred nekimi zaprtimi ali pa polodprtimi vrati in da tudi ne morejo nadaljevati s pripravami, ker ne vedo, kaj jih čaka. Za njih bo zagotovo treba poiskati neko rešitev in najverjetneje ta do 30. 9. ne bo izvedljiva, glede na to, da je eden od rektorjev mimogrede povedal, da je večina profesorjev sedaj že na dopustu.

Ministrica, še enkrat vas sprašujem, glede na to, da je zdaj nekaj dni minilo, da ste verjetno naredili tudi en razmislek v okviru ministrstva:
Na kakšen način boste pristopili k iskanju rešitev, da damo tem študentom, ki so sedaj na nek način na čakanju, in ne vedo, kaj se bo z njimi zgodilo, nek odgovor, ki ga zagotovo vsi nestrpno pričakujejo?

Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ministrica, dr. Maja Makovec Brenčič, izvolite.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Najlepša hvala, predsedujoči. Spoštovani v dvorani, spoštovana gospa poslanka!

Nujna seja matičnega odbora četrtek popoldne je odprla razpravo o tem, kako iskati rešitve iz akutne situacije, v kateri se je znašel marsikateri posameznik, ki ni uspel do sedaj v tem dvanajstletnem roku zaključiti študija. Seveda so razlogi za to zelo različni. Naj samo povzamem, da je ta zakonodajni del bil sprejet že leta 2004. Seveda so pa zgodbe posameznikov verjetno v različnih življenjskih izidih lahko zelo različne. V tem duhu se je strnila precej velika številka tistih, ki želijo zaključiti do 30. 9., torej do končnega zakonodajnega roka svoje obveznosti. Mi smo, tako kot smo se dogovorili v skladu s sklepi na odboru, nemudoma v petek tudi pozvali vse institucije, da posredujejo tako podatke kot na drugi strani, da se čim prej srečamo. Ravno sedaj je napovedano srečanje tudi na ministrstvu vseh predstavnikov, da poiščemo ne le presek stanja, ampak tudi ustrezne rešitve za naprej. Torej kaj je izvedljivo, kaj ni izvedljivo, kaj v svoji pristojnosti in odgovornosti že v tem trenutku institucije izvajajo, kaj lahko izvedejo do 30. 9.. V ta namen bomo potem tudi v skladu s tem pogovorom danes predlagali nadaljnje korake in rešitve. Tisto, kar je pomembno, je, da dobimo predvsem presek stanja števila tistih, ki so že izpolnili obveznosti do stopnje, da pravzaprav lahko čakajo na ta zagovor ali kakršno koli drugo obliko do končnega preverjanja znanja do 30. 9.. Torej to je tista skupina 4 in 5, o kateri smo tudi govorili na odboru in ki je pravzaprav predmet ne le današnjega vprašanja, ampak že predhodnih vprašanj, ali v zakonodajnem roku v resnici dobijo tudi vso storitev in vso podporo, ki jo potrebujejo, glede na to, da se zakon izvršilno gledano nanaša na 30. 9. 2016, torej morajo postopki do takrat kot običajno tudi teči in zagotavljati vso podporo.

Res je, da so nastale precejšnje težave tudi znotraj postopkov na posamičnih institucijah, ne vseh, nekaterih pa. In prav to bi želeli danes z vsemi predstavniki institucij tudi razčistiti in ugotoviti, ali in do kakšne mere so postopki izvedljivi, predvsem pa da vemo, da smo na to že nekaj časa opozarjali, ne samo na ministrstvu, tudi znotraj institucij, in da se zavedamo, da je tako na eni strani zdaj velika teža na mentorskem delu, na drugi strani pa tudi na delu študentov, študentk, ki morajo te obveznosti zaključiti.

Bi pa morda tudi opozorila, da so tudi sveti, tako Svet za visoko šolstvo kot Svet za znanost in tehnologijo o tem razpravljali, tudi študentje so bili o tem posebej opozorjeni, tudi prek spletne strani. Neposredno pa so tiste najbolj pomembne informacije tiste, ki prihajajo s posamične institucije. Mi pristojnosti same institucije na ministrstvu seveda ne moremo prevzeti, to je pristojnost korektne izvedbe postopka in obravnave posameznega kandidata. Lahko pa seveda na krovni ravni, ne lahko, ampak moramo pa usmerjati na način, da se čim več teh postopkov, ki so zdaj v teku, na najbolj pravi in tudi zakonodajno uveljavljen način dokonča. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospa Anja Bah Žibert, zahtevate dopolnitev odgovora? Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, ministrica za odgovor.

Samo toliko, da dopolnim. Res je, vsi vemo, da je bil zakon sprejet leta 2004, vendar pa je treba poudariti, in to se mi zdi, da prevečkrat zavajamo, da so bili zadnji vpisi 2008/2009. Se pravi, da bi bilo treba te vpise, ker so se takrat že izvajali t. i. bolonjski programi, morda prej zaključiti. Pa vendar, mi govorimo zdaj o teh rokih, in mene veseli, da se iščejo rešitve, vendar pa menim, in tukaj pa pozivam tudi ministrstvo, na previdnost. Mi imamo namreč tudi študente, ki so že bili v obdelavi, imeli prvi pregled nalog, potem pa so dobili odgovore, "zdaj pa ne bo šlo več, ker vas je preveč". Skratka, ko boste zbirali te podatke, se mi zdi zelo pomembno, da se pridobijo čim bolj natančno.
Bi pa ob tem poudarila še nekaj, ker govorimo o t. i. predbolonjskih študijih, in zagotovo je tudi cilj ministrstva, da je čim več ljudi konec koncev izobraženih, sam postopek preusmerjanja na t. i. bolonjske programe. Večina fakultet zdaj t. i. znanstvene magisterije preusmerja na bolonjske magisterije, kar po izenačitvah ni nekako v istem rangu. Prav tako je dilema pri samem vpisovanju

v program, kjer v bistvu ni prehodov. Ker na nek način so to prehodi. Morda bi veljalo na ministrstvu razmisliti tudi o neki kategoriji prehodov iz enih študijev v druge, ne pa na neke ponovne vpise od začetka, ker gre le za eno spremembo v zakonodaji. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Dr. Maja Makovec Brenčič, izvolite.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Najlepša hvala.

Kar se tiče vpisne generacije 2008/2009 v skladu z zakonodajo je bila dovolj dolga možnost izpolnjevanja obveznosti, vključno tudi z absolventskim stažem ali kakršnimkoli zamikom študija, ker gre za stare programe, torej štiriletne programe ali pa znanstvene magistrske, ki so bili običajno enoletni programi ali pa dvoletni, odvisno seveda od programa oziroma vrste študija. Zakon je tudi to predvidel, zato je bila tudi zadnja generacija sploh lahko takrat tudi vpisana, sicer ne bi imeli dovolj priložnosti regularno zaključiti svojega študija.

Kar pa se tiče prehodov oziroma t. i. pravila obstajajo za prehode med programi, ta že delujejo od zaključka večine znanstvenih programov, recimo magistrskih, seveda pa odvisno od stanja na posameznem programu. Nekatere fakultete so prej, druge kasneje uvajale bolonjski prehod in so zato tudi morale zagotoviti ta prehodna obdobja in hkrati tudi programsko prehodnost. Ima pa tudi NAKVIS kot nacionalna agencija tisto krovno nalogo, da poskrbi posebej še ob teh zadnjih načinih prehajanja za ustrezna pravila, t. i. pravila prehoda med programi. To je namreč tudi sicer namera in zahteva NAKVIS, da se hkrati zagotovi tudi ustrezna kakovost. Gre za aktualno znanje, posodobitev znanja, gre za prenavljanje programov. Tudi bolonjski programi so se vmes že prenovili na nekaterih fakultetah, zato je to sledenje še toliko bolj kompleksno. V obdobju 2004–2016 lahko da je kateri od programov doživel tudi že dve, tri prenove. V skladu s tem je treba slediti tudi ustrezni situaciji danes in zagotoviti, da so tudi zaključevanja, ko pride do prehoda, ustrezna in da zagotovijo tudi ustrezen nivo ne le izobrazbe, ampak tudi aktualnosti znanja in izpolnjevanja pogojev po programski akreditirani shemi in seveda kurikulu, ki je odobren. Ti se pa zdaj seveda razlikujejo od tistih prejšnjih. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Lilijana Kozlovič bo postavila vprašanje ministru za javno upravo gospodu Borisu Koprivnikarju.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Spoštovani, predsedujoči hvala za besedo. Lepo pozdravljen minister, vse kolegice in kolegi.

Javna uprava, za katero ste odgovorni minister, je v naši družbi izjemnega pomena, saj sledi potrebam naših državljanov. Če pa želi slediti tem potrebam, se mora kot taka tudi prilagajati in zaznati, kaj je tisto, kar je v družbi potrebno. Že iz samega gospodarstva kot tudi državljani in pa tudi iz tujine nas opozarjajo, da je treba ta naš veliki organizem prilagoditi in pa spremeniti. To pa lahko naredimo na eni strani skozi sistemske spremembe, na drugi strani pa lahko tudi z nekimi ukrepi. Glede na to, da skozi zakonodajni postopek nismo sledili nekim sistemskim spremembam, me zanima:
Ali ste v tem svojem obdobju ministrovanja, se pravi kmalu bosta potekli dve leti, sprejeli ukrepe, ki sledijo konceptu vitke in pa produktivnejše javne uprave?
Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Boris Koprivnikar, izvolite, minister za javno upravo.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoči za besedo. Hvala poslanka za to vprašanje.

Če sem iskren, je bilo to vprašanje pripravljeno že s strani poslanke Brinovškove iz SDS v prejšnji seji, pa mi je žal, da ne bi na tega odgovoril, ker menimo, da imamo kaj pokazati na področju javne uprave, čeprav nismo tako orientirani v spremembe zakonov, ampak želimo predvsem dvigniti točno to, kar sprašujete: učinkovitost delovanja in vitkost javne uprave. Sprejeli smo Strategijo razvoja javne uprave za obdobje 2015– 2020, ki je opredelila 9 jasnih ključnih ciljev, kateri sledi tudi konkreten operativni program, izvedbeni načrt, ki določa nosilce in roke. Po tem načrtu od sprejetja naprej delujemo, o njem tudi redno poročamo na Vladi. Izboljšali smo na ministrstvu notranjo organizacijo, spremenili tako, da je delo na ministrstvu bolje organizirano glede na naravo našega dela, v celoti smo uvedli projektni način dela pri vseh nalogah ministrstva, tudi pri zakonodajnih projektih, uvajamo ciljno vodenje, uvajamo sistem spremljanja kakovosti po modelu CAF in te uvedbe ciljnega vodenja sistema kakovosti prenašamo tudi na druga ministrstva. Izvedli smo oceno organizacijske klime in tudi ocenili vodje s tako imenovanim 360-stopinjskim ocenjevanjem, da vidimo, ali vodje, ki so ključ uspeha v javni upravi, dejansko delujejo dobro. Na področju javnega naročanja smo uvedli obvezno uporabo elektronskih dražb, ta je obvezna od februarja 2015. Povprečno prinaša približno 7-odstotno znižanje stroškov. Uvedli smo aplikacijo statistik in jo predstavili javnosti pred nekaj meseci, ki omogoča popolnoma transparentno pregledno dodeljevanje javnih sredstev prek javnih naročil. Prvič smo začeli s skupim izvajanjem javnega naročanja na področju zdravstva, kjer že izvajamo štiri javna naročila: zdravila rokavice, igle, plenice. Dva se pa še pripravljata. Zelo smo

okrepili število skupnih javnih naročil. Naj povem za primer, da je v letu 2014, ko sem prevzel ministrstvo, bilo 6 skupnih javnih naročil, v letošnjem letu jih izvajamo 16. To so zelo zahtevna najbolj obsežna javna naročila. Med prvimi smo implementirali evropsko direktivo z novelo Zakona o javnem naročanju-3, ki je bila sprejeta že decembra lansko leto in objavljena točno na rok, z aprilom letošnjega leta. Z njo pa povečujemo transparentnost, poenostavljamo postopke, zmanjšujemo stroške in omogočamo tisto, kar smo vedno iskali – tudi načine za javno naročanje inovativnih storitev, se pravi svetovalnih storitev, razvojnih storitev in tako naprej. Izdelali smo e-katalog, ki omogoča javnim naročnikom na zelo transparenten in enostaven način uporabljajo rezultate javnega naročanja, omogoča preglednost in poenostavlja uporabo predvsem za naročnike. Dokončali smo več modulov za popolno e-javno naročanje, za katerega računamo, da bo v celoti obvezno od januarja 2018, štiri od petih pa že danes uporabljamo in testiramo.

S spremembo zakonodaje na področje informacij javnega značaja so zdaj dostopne tudi pogodbe na podlagi javnih naročil v depersonalizirani obliki, tako da jih lahko vsi državljani tudi preverjajo. Izvedli smo funkcijsko analizo javnega sektorja, 240 subjektov s preko 20 tisoč javnimi uslužbenci. Izdelali smo 110 kazalnikov, in to je eno močno orodje, ki ga mi že uporabljamo. Izdelali smo sedem krovnih ukrepov, ki jih vsak predstojnik v javnem sektorju lahko vzame v roko in takoj začne izboljševati organizacijo svojega ministrstva, organov v sestavi. Jih tudi promoviramo, na našem ministrstvu jih pa tudi intenzivno uporabljamo. S spremembo Zakona o državni upravi smo omogočili centralizacijo informatike in upravljanja s stvarnim premoženjem, ki sta tudi dva strateška vladna projekta. S pripravljenimi spremembami Zakona o sistemu plač in javnih uslužbencev povečujemo fleksibilnost, povezanost rezultatov dela z dejansko plačo. Zasnovali smo koncepte kompetentnega modela, ciljnega vodenja, spremljanja kakovosti celotnega modela upravljanja s kadri, postavljamo sistem kompetentnega centra, ki bo omogočal, da se bomo do znanja javnih uslužbencev obnašali bistveno bolj sistematično in bistveno bolj načrtno in dolgoročno. Pri inšpektoratih, ker sem tudi predstojnik inšpekcijskega sveta, smo uvedli sistemske nadzore, letošnje leto potekajo že drugič, okrepili sodelovanje med inšpekcijskimi službami in zasnovali tud informacijski skupni povezan informacijski sistem, ki bo omogočal povezanost in učinkovitost dela inšpekcijskih služb.

Glede informatike, celoten projekt smo začeli izvajati že leta 2014. V letu 2015 smo izvedli zahteven projekt postavitve državnega računalniškega oblaka, ki v tem trenutku zapolni že preko 60 % preko po šestih mesecih dela. Uvedli smo strateški svet za razvoj informatike, uvedli smo uporabo skupnih gradnikov, da se ne ponavljajo razvoji, ki so … /izklop mikrofona/

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospa Lilijana Kozlovič, izvolite.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Hvala, minister.

Verjetno niste uspeli vsega do konca povedati. Verjetno je še marsikaj. Me pa zanima, ali imate tudi ocenjene finančne učinke tega. Seveda nekateri lahko dajo takoj učinke, nekateri pa na dolgi rok.

Me pa zanima, če imate to oceno. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister Boris Koprivnikar, izvolite.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, poslanka.

Se opravičujem, odgovoril sem na dva od šestih področij, tako da mi je, žal zmanjkalo časa, ampak z veseljem bi vam povedal, kaj vse smo še storili na tem področju.

Z odpravo administrativnih ovir smo na podlagi ocene zunanjega izvajalca po evropski metodologiji ugotovili, da smo v zadnjih letih zagotovili tej državi za približno 364 milijonov letnih prihrankov zaradi poenostavitve postopkov, ki smo jih izvedli predvsem s povezovanjem baz v ozadju in z avtomatizacijo postopkov. Naj povem, da na VEM portalu, namenjenem podjetnikom, smo v mandatu te vlade število transakcij s 300 tisoč letno dvignili na preko 2 milijona. In to so tudi tisti neposredni prihranki, ki jih prinašamo podjetjem.

Glede državnega računalniškega oblaka in centralizacije informatike naj povem, da je zelo grobo rečeno skupni strošek državne informatike letno okoli sto milijonov. Mi smo leta 2014 porabili 84 % tega stroška za vzdrževanje. Po zaključku projekta ob koncu leta 2017 bomo za vzdrževanje porabili manj kot 50 milijonov, kar pomeni, da nam bo več kot 50 milijonov ostalo sredstev za dejanski razvoj.

Kar se pa tiče stroškov centralizacije upravljanja s stvarnim premoženjem, nimamo točne ocene, kaj bo ob zaključku projekta leta 2018. Vendar že v letošnjem letu več kot milijon in pol sredstev vlagamo v prenove direktno iz prihrankov, ki smo jih izvedli s samo centralizacijo. Ob tem smo pa že vrsto organov umestili v prostore, ki so last države, ki smo jih pred tem prenovili, in smo na takšen način tudi prekinili najemne pogodbe, ki so precej drage tudi za vse te organe. Te finančne ocene lahko takole z glave na brzino podamo. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Andrej Šircelj bo postavil vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju, ki je pa odsoten.

Prosim, da se opredelite do načina odgovora.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik.
Glede na to da je minister odsoten, bom predlagal pisni odgovor v tridesetih dneh. Zadeva je aktualna in mislim, da jo je treba tudi med počitnicami razrešiti. Gre pa za naslednje.

Predsednik vlade Miro Cerar je danes povedal, da se bo gradil drugi tir. Povedal je to že večkrat, tudi danes je potrdil. Zato je tudi ustanovljena posebna gospodarska družba in ta družba naj bi bila glavni izvajalec, poleg tiste družbe, ki jo ima tudi železniško gospodarstvo. In zdaj je odvisno od tega, kakšna pa bo finančna konstrukcija tega projekta. In ta finančna konstrukcija je odvisna od tega, ali bo vlada pridobila zasebne investitorje ali ne. V zadnjem času imamo tukaj različne informacije o tem. Ampak ne glede na to, gre za naslednjo zadevo. Če bo to gradila država, da tako rečem, v najširšem smislu, se pravi da bo dala vlada denar iz državnega proračuna, potem bo takšen način gradnje imel vpliv na javne finance. Tako glede deficita in verjetno tudi glede tega javnega dolga. In to ni nepomembno. Glede na to, da se omenjajo tudi druge inštitucije, Evropska investicijska banka, sredstva Evropske unije, zasebna sredstva, me seveda zanima:
Kakšna je finančna konstrukcija?
Če pa slučajno ni finančne konstrukcije za ta projekt, me seveda zanima:
Kakšen bi bil vpliv na javne finance, če bi vlada 100-odstotno zagotavljala sredstva za izgradnjo drugega tira med Divačo in Koprom, če bi vlada zagotavljala 75 % sredstev iz državna proračuna ali iz občinskih proračunov, 50 %, 25 % ali nič?
Skratka, želim ta odgovor od ministra za finance, glede na to, kot sem že omenil, da ga ni tukaj v roku 30 dni. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Boste dobili odgovor.

Gospod Luka Mesec bo postavil vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Zdravku Počivalšku.
Izvolite, gospod Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo in lep pozdrav.

Postavil bom vprašanje glede trgovinskega sporazuma CETA, kot sem napovedal. Moje vprašanje je naslednje.
Evropska komisija je v torek, 5. julija, sprejela odločitev glede pristojnosti nad trgovinsko-investicijskim sporazumom CETA. Kljub drugačnim napovedim, ki so se pojavljale, se je vendarle odločila za to, da gre za sporazum mešane pristojnosti, kar pomeni, da naj bi o njem soodločala tako EU raven kot nacionalni parlamenti. In to je tudi v skladu s stališči, ki jih je do zdaj izražala Republika Slovenija.

Ampak kljub temu komisija še vedno vztraja, da pa so s pravnega vidika vsa področja sporazuma CETA v celoti v izključni pristojnosti Evropske unije, ne pa držav članic, kar pa je v nasprotju s stališči naše vlade. V tem kontekstu ste tudi sam, gospod minister, dejali, da sporazum CETA v predlagani obliki pomeni, citiram, "odpoved delu suverenosti države". In komisija zdaj pri tej obliki vztraja.
Tako da to je moje prvo vprašanje, se pravi:
Kaj menite o trenutni obliki sporazuma in ali gre tukaj za odpoved delu suverenosti naše države?

Potem dalje. Mešana narava sporazuma na žalost še ne pomeni, da bomo o njem dejansko demokratično odločali državljanke in državljani držav članic Evropske unije, ampak kot kaže, bo prej začela veljati določba o začasni rabi, kar pomeni, da naj bi že takoj 18. oktobra, ko je postopek sprejemanja CETA na ravni sveta EU zaključen, sporazum stopil v veljavo. Šele potem pa bo prišel v nacionalne parlamente.
Tukaj je moje drugo vprašanje:

Kaj to pomeni? Ali so odločanja na nacionalnih ravneh samo dimna zavesa ali bomo dejansko pač imeli kakršnekoli pristojnosti?
Posebej me to zanima zato, ker ni nobenih predvidenih postopkov, kaj se bo sploh zgodilo, če recimo po tem, ko ta začasna raba že začne veljati, se vendarle neka država članica pač odloči, da CETE ne sprejema. Tukaj si lahko predstavljamo, da če bo sporazum že prej v veljavi, lahko nastopijo tudi tožbe raznih mednarodnih korporacij proti državi, ki bi to storila. To je moje drugo vprašanje.

Potem pa še tretje. V trenutni obliki CETE je izjemno sporen mehanizem ICS, se pravi prej ISDS, torej to arbitražno sodišče, na katerem lahko korporacije tožijo države.
Tukaj me pa zanima:
Kaj si mislite, glede na to, da ste tudi sami mnenja, da gre za odpoved dela suverenosti, o možnosti posvetovalnega referenduma na to temo, ker to nam konec koncev veleva tudi 3.a člen Ustave, ki pravi, da če država pač suverenost prenaša na neko višjo instanco, potem naj o tem odločajo državljani ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod ministre Zdravko Počivalšek, izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani gospod poslanec, hvala za vprašanje!

Prvi dve vprašanji sta povezani, zato dovolite, da podam skupen odgovor. Predlogi sklepov Sveta o podpisu in začasni uporabi in potrditvi CETA, ki jih je pripravila Evropska komisija, predvidevajo podpis, začasno uporabo in potrditev celotnega sporazuma CETA. Investicijske določbe za enkrat niso izvzete. Besedilo sporazuma v celoti ne odraža mešane narave. Predstavniki MGRT se bomo v procesu usklajevanja besedil omenjenih predlogov sklepov Sveta zavzemali, da bi dosegli takšne spremembe, ki bi omogočale Republiki Sloveniji

podpis sporazuma, začasno uporabo ter kasneje ratifikacijo.
Prva izmenjava stališč v Svetu Evrope se je začela v petek, 8. julija na Odboru za trgovinsko politiko. Končno besedilo še ni oblikovano. Republika Slovenija ni edina država članica, ki ima pripombe in zadržke. Predvidena časovnica je izjemno kratka, zato na MGRT delamo s polno paro. Morali se bomo tako organizirati, da bomo v zelo kratkem času pregledali tisoč 500 strani sporazuma. V primeru, da bo besedilo, ki bo predmet podpisa in začasne uporabe, vsebovalo mehanizem ICS, Republika Slovenija ne more podpisati sporazuma. Predlog stališča Republike Slovenije glede omenjenih predlogov sklepov Sveta bo po obravnavi na Vladi Republike Slovenije posredovan v odločanje Državnemu zboru Republike Slovenije. O tem, ali bo Republika Slovenija podpisala sporazum, ga začasno uporabljala in potrdila, bo torej odločal Državni zbor.
Obseg začasne uporabe določa sklep Sveta o začasni uporabi sporazuma, zato se bo, kot sem že prej omenil, Slovenija zavzemala za ustrezno prilagoditev tega sklepa in za začasno uporabo samo tistih določb, ki so tradicionalno in neizpodbitno v izključni pristojnosti Evropske unije. Slovenija je v petek, 8. julija, na prvi obravnavi predlogov na Odboru za trgovinsko politiko predlagala, da se oblikuje posebna priloga k sklepu o začasni uporabi. V tej prilogi naj se izrecno naštejejo določbe, ki se ne bodo uporabljale začasno. Kot drugo rešitev je predlagala oblikovanje začasnega sporazuma. To je poseben sporazum, ki se oblikuje iz celotnega sporazuma in ki vsebuje samo tiste določbe, ki so v izključni pristojnosti Evropske unije.
Stališča drugih držav. Slovenija pri tem stališču ni osamljena, zato ne pričakujemo, da bo doseženo v Svetu soglasje o začasni uporabi celotnega sporazuma. Časovni okvir začasne uporabe se določi s sklepom Sveta o začasni uporabi. Nemčija, na primer, se zavzema za časovno omejeno začasno uporabo, praviloma se sporazum uporablja začasno, dokler ni zaključen postopek ratifikacije. Vsebinsko gledano je sporazum CETA izjemno obsežen, posega na številna področja. Poleg globalnih vplivov na gospodarstvo, konkurenčnost in zaposlovanje bo imel sporazum CETA tudi vplive na potrošnike, podjetja, posameznike. Odločitev glede posvetovalnega referenduma pa prepuščam pristojnim. Tudi mojo izjavo morate citirati v celoti. V osnovi se je nanašala na to, ampak v enem širšem kontekstu. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospod Luka Mesec, izvolite, zahtevate dopolnitev odgovora.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za pojasnila, gospod minister. Posebej me veseli vaše stališče, da Slovenija sporazuma ne bo podpisala, če bo vanj vključen mehanizem ICS. Ob tem me pa zanima mogoče še malo bolj podrobno.
Se pravi:
Kako bo Vlada ukrepala, če stališča Republike Slovenije ne bodo sprejeta na ravni EU?
Za mehanizem ICS ste rekli, da boste odstopili. Kaj pa glede ostalih zadev?
Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Gospod Zdravko Počivalšek, izvolite.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Države članice večinoma še niso imele konkretnih pripomb. Na splošno so se zavzele za to, da naj bi sporazum dejansko odražal mešano naravo za začasno uporabo, omejeno na določbe v izključni pristojnosti Evropske unije, se pravi, tisto naj bi bilo začasno, kar je v pristojnosti Evropske komisije. Prve pisne pripombe so pričakovane do danes, do ponedeljka 11. julija. Nato bo sledilo oblikovanje kompromisnega predloga predsedstva. Belgija je napovedala, da sporazuma ne bo mogla podpisati. Madžarska je napovedala resne zadržke, Bolgarija in Romunija sta opozorili, da še vedno ni enake obravnave vseh držav članic Evropske unije glede viz, kar je za njih resen problem, pa mislim, da mora biti tudi za nas. Pravna služba sveta je opozorila, da sporazum še vedno ni mešan. Pravna služba Sveta je pojasnila, da veliko držav članic ne more izvajati začasno celotnega sporazuma zaradi ustavnih določb. Pravna služba Sveta je tudi dala prve konkretne pripombe na predloge sklepov. Prav tako je pravna služba sveta opozorila, da sodišče EU še ni odločilo v zvezi z mnenjem 2/15 in da CETA ne sme prejudicirati mnenja sodišča. Nemčija in Francija sta izrazili nezadovoljstvo zaradi zamude pri pripravi jezikovnih verzij dokumentov v jezikih držav članic.
Mi bomo še enkrat napeli vse sile, da v zelo kratkem čas, ki nam bo na voljo, natančno preštudiramo ta prečiščen sporazum in bomo ravnali v skladu z vsemi zadevami, ki sem jih napovedal do zdaj, v odnosu do ICS, v odnosu do mešanosti sporazuma in da bo sporazum v celoti obravnavan tukaj v Državnem zboru. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Mag. Branislav Rajić bo postavil vprašanje ministru za kulturo, gospodu Antonu Peršaku.
Izvolite, gospod Rajić.

MAG. BRANISLAV RAJIĆ (PS SMC): Hvala, gospod predsedujoči. Dober dan vsem!
Spoštovani gospod minister, obvestili so me, da hitite s sestanka in sem prvič začutil, kako je, ko daš ministru vetra. Za tolažbo pa je, da je ta veter zelo vroč danes, tako da upam, da ste to dobro preživeli. Za arhitekturno politiko Slovenije se napoveduje, da bo ugledala luč sveta kar

kmalu. V obdobju 2008–2015 je arhitekturna stroka v Sloveniji utrpela veliko škodo zaradi gospodarske krize in zaradi propada vseh večjih gradbenih podjetij. Obe fakulteti za arhitekturo, ljubljanska in mariborska, pa izobražujeta nove arhitekte v številu, ki prekaša potrebe projektantske stroke, gradbeništva in urbanizma. Svoj prispevek je zlasti na Štajerskem dala tudi Fakulteta za arhitekturo v Gradcu. Ob tem pa narašča število individualnih novogradenj, ki so pošastno slabe arhitekture, ki jih projektirajo upokojeni projektanti, tako da reciklirajo stare projekte iz katalogov montažnih hiš.
Sedaj smo v situaciji, da imamo veliko število krasno izobraženih arhitektov, ki nimajo možnosti, da bi si pridobili delo v projektantski praksi, ne da bi dobili delo v državnih institucijah, niti v kulturi. Oni so eksistencialno odvisni od staršev ali od svojih življenjskih sopotnikov. Kako pa naj preživita, če sta oba arhitekta? Ob briljantnem poznavanju fenomena gradnje in nastanitve težko, da bosta zmogla, če sta zakonca arhitekt in arhitektka, zgraditi družino in ustvariti primerno gnezdo zanjo. Veliko se jih odloči poiskati delo v tujini. To pomeni, da jih naša država, naša kultura in naša arhitektura zgubi za vedno. Z veliko verjetnostjo se da pričakovati, da bodo njihovi potomci v deželo svojih staršev prihajali le kot sezonski gostje. To je samo en segment, ki zadeva ta podmladek arhitekturne stroke. To stroko pa pesti veliko več težav.
Zato vas želim vprašati:
Kako daleč ste na Ministrstvu za kulturo s kreiranjem in objavo arhitekturne politike Slovenije?
Kdaj bo ta objavljena in katere ključne ukrepe za izboljšanje sedanjega stanja arhitekturne stroke vsebuje?
Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Minister Anton Peršak, izvolite, beseda je vaša.

ANTON PERŠAK: Spoštovani, gospod poslanec, spoštovani, predsedujoči!

V skladu z določili Nacionalnega programa za kulturo je Ministrstvo za kulturo že v letu 2014 imenovalo strokovno komisijo za pripravo arhitekturne politike Slovenije. Komisijo je imenovala še nekdanja ministrica gospa Julijana Bizjak Mlakar 23. 12. 2015 v sestavi Miha Dešman, Ilka Čerpes, Vlado Krajcar, Aleksander Saša Ostan kot konzultant komisije, poleg tega pa sta kot recenzenta sodelovala tudi Barbara Žižič z ministrstva in Matevž Čelik, ki je arhitekt in direktor Muzeja za arhitekturo in oblikovanje.
Vlada Republike Slovenije je 7. 1. 2016 imenovala medresorsko delovno skupino za arhitekturno politiko in prej navedena komisija je že pripravila osnutek arhitekturne politike, ki jo je v podnaslovu poimenovala Arhitektura za ljudi. Osnutek arhitekturne politike Slovenije je bil že poslan v prvo ali pa, recimo temu, predhodno medresorsko usklajevanje. Na podlagi pripomb iz tega usklajevanja je strokovna komisija pregledala vse prispele pripombe, jih smiselno upoštevala pri oblikovanju končnega osnutka arhitekturne politike, ki bo zdaj dan v javno razpravo, ki naj bi tekla dva meseca. Se pravi od 15. tega meseca do 15. septembra. Sledile bodo dopolnitve na osnovi te javne razprave, nato dokončno medresorsko usklajevanje. S predlogom nameravamo seznaniti in omogočiti razpravo tudi v odboru Državnega zbora za kulturo in potem bo, upam, predlog lahko šel v vladno proceduro in bo sprejet. Računamo, da bo sprejet novembra 2016, se pravi letos.
Skladno z nacionalnim programov se je država Slovenija zavezala, da sprejme arhitekturno politiko, tako kot sem že prej povedal, z namenom izboljšati kulturo in kakovost bivanja za vse prebivalce Slovenije. In osnutek je oblikovan v skladu s tem. Štirje temeljni cilji so kakovostna arhitektura, pametna rast, trajnostna rast in vključujoča arhitektura. V okviru teh štirih ciljev so navedene tudi ustrezne pobude Vladi Republike Slovenije in projekti, ki jih bo treba izpeljati. Med drugim tudi optimizacija študija, potem sistematično vodenje javnih investicij, prenova moderne dediščine, priprava zakona o arhitekturni dejavnosti, optimizacija upravnih postopkov, priprava enotnih standardov, izdelava smernic za javna naročila in podobno.
Kot rečeno, računamo, da bi novembra arhitekturna politika bila sprejeta in potem pripravljen zakon. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, minister.

S poslanskim vprašanjem gospe Suzane Lep Šimenko nadaljujemo, in sicer namenjeno je ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo Zdravku Počivalšku.
Izvolite, gospa Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovani vsi prisotni, spoštovani minister, lepo pozdravljeni!

Slovenija je zelo neenakomerno razvita država. Imamo Osrednjeslovensko regijo, ki je na okoli 140 % razvitosti slovenskega povprečja, in imamo tudi regije, ki ne dosegajo niti 70 % slovenskega povprečja. Regionalni razvoj spada pod Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, zato, spoštovani minister, se mi zdi vseeno prav, da naredite, kar se le da, da se te razlike po posameznih območji tudi zmanjšajo.
Zato me v prvi vrsti zanima:

Kaj boste naredili, da boste zmanjšali razlike v razvitosti na celotnem območju Slovenije?
Če pogledamo ravnanje te vlade. Vemo, da je vlada podpisala dogovor z Mestno občino Ljubljana o 300 milijonih za projekte v prihodnjih dveh letih, torej z občino, ki je že tako daleč nad

razvitostjo, nad slovenskim povprečjem. Zanima me:
Kaj boste naredili za ostale, obrobne, obmejna območja, kaj boste naredili za regije, ki so bistveno pod slovenskim povprečjem glede na razvitost?
Evropska sredstva za regije v novi finančni perspektivi niso več na voljo neposredno, ampak je potreben najprej dogovor med regijo in ne nazadnje tudi državo glede posameznega sofinanciranja. Ti dogovori med regijami pa tečejo zelo počasi. Vemo, da so morale regije pripraviti dogovore do sredine decembra preteklega leta, da so pa posamezni pogovori glede regijskih projektov stekli komaj v mesecu juniju. Sicer ste na eno izmed mojih poslanskih vprašanj odgovorili, da si prve dogovore za razvoj regije prizadevate podpisati že do konca leta 2016. Vseeno ocenjujem, da ti dogovori tečejo prepočasi. Konkretno me zanima:
Koliko sredstev si lahko podpovprečno razvita podravska regija obeta in kako daleč je dogovor s to podravsko regijo?
In zanima me tudi:
Ali drži informacija, da so sredstva za razvoj regij do leta 2018 že tako rekoč zasedena, oddana ali na nek način rezervirana ter da si regije, kot je na primer tudi podravska regija, iz tega naslova do takrat ne morejo nič sredstev obetati?
Spomnila bi vas še tudi na obmejna problemska območja, kot so na primer Haloze.
Koliko sredstev recimo boste pa tem območjem namenili?
Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister Zdravko Počivalšek, beseda je vaša.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsedujoči, poslanke in poslanci. Gospa poslanka, najlepša hvala za vprašanje.
Vesel sem, da sem dobil to priložnost, da odgovorim na vaše vprašanje, ki se dotika pomembne in pereče problematike za en velik del Slovenije. Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo v letošnjem letu nima opredeljene kvote evropskih sredstev za posamezno regijo, kot ste to že sami ugotovili. Tako tudi za Podravje kvota ni opredeljena. V nadaljevanju pa vam želim pojasniti razloge in nekaj predlogov rešitev.
V prejšnjem programskem obdobju, torej v letih 2007–2013 je regionalna politika v okviru evropske kohezijske politike razpolagala z več kot 600 milijoni evrov. To so bila sredstva Evropskega sklada za regionalni razvoj, ki so bila namenjena financiranju regionalnih razvojnih programov. Regionalna politika je imela svojo razvojno prioriteto v okviru operativnega programa. Sredstva so bila razdeljena po regijah na podlagi regijskih kvot in upoštevana je bila, tako kot ste povedali, razvojna ogroženost posameznega področja oziroma regije.

Za trenutno programsko obdobje, to je obdobje 2014–2020 je uveljavljena drugačna rešitev. Posebna sredstva v regionalni politiki niso več na voljo neposredno, torej v proračunu ministrstva, pristojnega za regionalni razvoj, ampak so razpoložljiva v proračunih resornih ministrstev prek javnih razpisov in neposrednih potrditev operacij. Višina sredstev za sofinanciranje regijskih projektov za razvoj regij torej ni več vnaprej opredeljena, saj operativni program evropske kohezijske politike ne dopušča tako imenovanega kvotnega sistema, ki bi omogočal indikativno dodeljevanje sredstev za vseh 12 razvojnih regij.

Prizadevanja za zmanjšanje razvojnih razlik med regijami so v tem programskem obdobju vezana na zmanjševanje razvojnih razlik med vzhodno in zahodno kohezijsko regijo. Pri tem moram poudariti, da se za razliko od prejšnjega obdobja v bistveno manjši meri podpirajo infrastrukturni projekti, kar je naslednja velika težava. Večji poudarek je na spodbujanju podjetništva in na maksimiranju izkoristka že obstoječih infrastrukturnih projektov.

Koliko razvojnih projektov iz podravske regije bo sofinanciranih v okviru sredstev za vzhodno kohezijsko regijo, bo odvisno predvsem od dveh dejavnikov, od dveh faktorjev: kvalitete projektov iz Podravja, ki bodo kandidirali na teh javnih razpisih, in pa delno od zmožnosti uskladitev s strani regij predlaganih projektov, projektnih predlogov s posameznimi ministrstvi v okviru dogovora za razvoj regij. Aktivnosti teritorialnega razvojnega dialoga, usklajevanja med državo in regijami še potekajo, so intenzivna in težka. Moram povedati, da smo tekli že štiri kroge in da smo glede na zastavljeni cilj nekje na polovici tega. Naša želja je priti do treh razvojnih projektov na regijo, ampak konkretnih informacij še ne morem podati v tem trenutku.

V Podravski regiji se trenutno usklajujejo projekti z naslednjih področij: vlaganje v izobraževanje in usposabljanje, javna raziskovalna infrastruktura in pa spodbujanje podpornega okolja za socialno podjetništvo ter področje varstva narave. Mi želimo in delamo na tem, da zaključimo ta poziv z uspešnim dogovorom, da bomo pokrili vse regije, vsa področja, s posebnim poudarkom na ta nerazviti ali pa manj razviti del, ob tem da moram povedati, da se zavedamo tega, da v okviru nabora med ministrstvi ne bomo mogli rešiti celotnega problema - tega se vlada zaveda in iščemo rešitev – in priti z dodatnimi, tudi integralnimi sredstvi za to, da bomo to razliko zmanjšali.

Iščemo pa tudi predvsem kot Ministrstvo za gospodarstvo na problemskih območjih, Maribor s širšo okolico, Prekmurje, Haloze, kot ste ugotovili, Trbovlje, Hrastnik, Zagorje in pa Pokolpje, možnosti oziroma potencialne investitorje za to področje, ker smatramo da je to edina prava pot, da pridemo do zmanjšanja te razlike. Tudi na temu področju

verjamem, da se bo do konca leta zgodilo nekaj pomembnih premikov.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Suzana Lep Šimenko, izvolite besedo za dopolnitev odgovora,

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Najlepša hvala, za vaš odgovor.
Vseeno bi želela dopolnitev. Konkretno me zanima:
Ali so ta sredstva do leta 2018 za razvoj regij že v celoti rezervirana ali so še na voljo?
Želela bi čisto kratek odgovor.

Kar se pa tiče problemskih obmejnih območij, konkretno takrat ko smo v Državnem zboru govorili o območju Haloz, je bilo rečeno, da se bo na nek način takšnim območjem dala ena posebna prednost tudi skozi to, da bodo pri posameznih projektih deležna nekih dodatnih točk, da bodo obstajala posebna merila.
Mene zanima:
Ali v zvezi s tem že obstajajo kakšni projekti in na kakšen način boste dejansko spodbujali ta problemska obmejna območja?
Eno so Haloze, ki smo jih imeli tukaj velikokrat izpostavljene, vemo pa, da imamo v Sloveniji še več takšnih območij. In zdaj recimo en konkreten primer. Nedavno je prišel razpis za sofinanciranje vlaganj v ekonomsko poslovno infrastrukturo za obdobje 2016–2017. Objava je bila 23. junija. Rok za oddajo pa 25. 7. 2016. Izdalo ga je vaše ministrstvo za gospodarstvo. To je recimo eden izmed takšnih projektov, ki je izjemno zanimiv tudi za manj razvita območja. Se pa sprašujem, zakaj dejansko tukaj gre za tako kratek rok, torej obdobje enega meseca. V tem času je težko pripraviti en dober projekt. In pa drugo, na eni strani se navaja vrednost operacije 300 tisoč evrov, vključno z davkom na dodano vrednost, ko pa se prebere konkretno, v izbirni postopek se umestijo operacije, ki predvidevajo vsaj 25 ustvarjenih delovnih mest na en milijon evrov vloženih sredstev sofinanciranja. Če bi pomenilo to sofinanciranje minimalno milijon, je za na primer posamezne manjše občine to že kar konkretna investicija, ki je dejansko ne dosegajo. Če pa gre za 300 tisoč, je pa morda bolj sprejemljivo. Zakaj tako kratki roki … / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister, izvolite, beseda je vaša.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Hvala.
Da na kratko tudi odgovarjam. Sredstva niso razdeljena do leta 2018. Povedal sem, da teritorialni dialog poteka, nismo pa se dogovorili o vsem. Mi si prizadevamo, da sredstva, ki so na ministrstvih, tako ali drugače pripeljemo v ta regijski teritorialni dialog. Tukaj pač zadeva poteka trdo, ampak kljub vsemu sem zmeren optimist. Še enkrat pa ponavljam, da ne vidim možnosti, da bomo vse probleme rešili samo z evropskimi sredstvi in da bomo morali kot država kot vlada nastopiti z neko dodatno kvoto.

Drugič. Vsi razpisi, ki jih dela naše ministrstvo, lahko jih greste prečekirat, posebej tam, kjer se nanašajo na ta del, imajo dodatno točkovanje za nerazvita področja. Roki so velikokrat sporni, tudi ta. Vendar smo pri vseh tistih razpisih, kjer se bodo zadeve ponavljale, bolj restriktivni, da pridemo hitreje do cilja. Tudi na koncu koncev da se v začetni fazi razpisov, na samih razpisih naučimo, na kakšen način jih nadgraditi za naslednje faze. Konkretno ta razpis bo imel nadaljevanje, zato ne gre za omejevanje kakršnegakoli interesa. Na drugi strani pa moram povedati, da v tem konkretnem razpisu gre za razpis, ki je namenjen poslovnim conam z znanim investitorjem. Upravičenci so pa občine. Nobena občina se ne more prijaviti, lahko se prijavi, ampak ne more biti uspešna, če ne dokaže in se izjasni, da ima znanega investitorja, ki bo na tem področju naredil neko gospodarsko dejavnost. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Mag. Marko Pogačnik bo postavil poslansko vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju, ki pa je danes odsoten.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo. Glede na odsotnost dr. Mramorja predlagam pač pisni odgovor.

Spoštovanega ministra za finance želim vprašati v zvezi z zaposlovanjem Družbe za upravljanje terjatev bank, in sicer kdaj bo njihovo letno poročilo za leto 2015 tudi revidirano. Bili smo priča, ko naj bi Družba za upravljanje terjatev bank Odboru za finance in monetarno politiko pripravila poročilo o poslovanju za leto 2015 in po besedah državnega sekretarja smo prišli do zaključka, da se nekako tudi komplicira revidirano letno poročilo. Zame je že nesprejemljivo, da smo v mesecu juliju in da tako pomembna institucija, kot je Družba za upravljanje terjatev bank, še vedno nima revidiranega, ne konsolidiranega letnega poročila za leto 2015. Na tem odboru je tudi državni sekretar povedal, da pa revizorji celo razmišljajo o tem, ali bi Družba za upravljanje terjatev bank morala imeti tudi konsolidirano letno poročilo, zato je predvsem vprašanje za ministra za finance:

Zakaj še vedno Družba za upravljanje terjatev bank nima revidiranega letnega poročila za leto 2015? Kakšni so razlogi?
Kaj je Vlada, ki je odgovorna za to družbo, do sedaj že naredila?
Zanima me tudi stališče ministra za finance do opredelitve revizorjev, da bi Družba za upravljanje terjatev bank potrebovala tudi konsolidirano letno poročilo. Predvsem z vidika kaj to pomeni v primeru kapitalske ustreznosti te družbe.
Glede DUTB smo lahko v zadnjem obdobju brali marsikaj, predvsem tiste negativne informacije,

probleme, ki jih ta družba ima tudi s prenosom Factor banke in pa Probanke na to družbo.
Ali se bo pojavila ta luknja, da bo treba dodatno dokapitalizirati družbo v višini 50 milijonov evrov?
Izpostavil bi tudi odločitev višjega sodišča v Celju, ki je odločilo v korist T2, in sicer da terjatve, ki so bile prenesene na DUTB, niso ustrezno zavarovane, to je v višini približno 120 milijonov evrov.
Kaj bo to dejansko pomenilo za družbo?
Apeliral bi pa še tudi na ministra za finance, da poskrbi, ko bo problematiko DUTB obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko, da se tega odbora udeleži tudi predsednik upravnega odbora gospod Marko Simoniti, kajti do sedaj niti enkrat ni prišel kot predsednik upravnega odbora na ... / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, mag. Marku Pogačniku.

Besedo ima gospod Primož Hainz, ki bo postavil poslansko vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, dr. Anji Kopač Mrak.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Gospod podpredsednik, hvala lepa za besedo. Spoštovani ministri, predvsem seveda dr. Anja Kopač Mrak!

Po podatkih Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije je bilo konec marca leto število uživalcev starostne pokojnine, ki imajo sorazmerni del pokojnine iz tujine, približno 66 tisoč. V povprečju so sprejeli 215 evrov bruto pokojnine. Invalidskih je bilo skoraj 9 tisoč, v povprečju so sprejeli 89 evrov. Družinskih oziroma vdovskih pa je bilo 12 tisoč 200 v povprečni višini 92 evrov. Največ, preko 20 tisoč, jih prejema pokojnine iz Nemčije.
Glede na to, da se prejeta pokojnina iz tujine ne všteva v materialni cenzus za pridobitev drugih pravic, kot sta denimo varstveni in letni dodatek, posledično ti uživalci pokojnin prejemajo zaradi tega višje ostale prejemke, za razliko od tistih, ki prejemajo pokojnino samo v Sloveniji in se jim le- a všteva v materialni cenzus.
V Poslanski skupini Desus se zavzemamo za enako obravnavo vseh upokojencev, zato me, spoštovana gospa ministrica, zanima:

Kako se preverjajo podatki o pokojninah iz tujine?
Ali obstaja možnost postavitve enotne evidence, iz katere bi bile razvidne pokojnine, sprejete iz tujine, ki bi se potem upoštevale pri izračunu materialnega cenzusa za pridobitev drugih pravic?
Zanima me:
Kakšne ukrepe namerava ministrstvo sprejeti za zagotovitev enakopravne obravnave vseh upokojencev v Republiki Sloveniji, ne glede na to, iz katere države prejemajo pokojnino?
Mogoče se vam zdi to vprašanje malenkostno, torej moram reči, da mi ga zastavljajo ves čas upokojenci v mojem volilnem okraju, v moji volilni enoti. Tudi sicer po Sloveniji sem to vprašanje že doživel, pa pravzaprav nekako ne znam dati pravega odgovora. Hvala lepa vam za pomoč.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Anja Kopač Mrak, izvolite, beseda je vaša.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Hvala za vprašanje, gospod Primož Hainz.

Sistem je vzpostavljen, da ni povezave na primer med slovenskim zpizom in na primer nemških zpizom ali pa hrvaškim, da bi bila izmenjava podatkov z vidika, koliko je višina pokojnine, ki jo posameznik, ki je delal v tujini, dobi. ZPIZ dobi podatek, ki govori o tem, da je opravil del svoje pokojninske oziroma delovne dobe v tujini. S tem podatkom ZPIZ razpolaga.
Seveda to ni odvisno samo od želje Slovenije, ampak je potrebno v smislu, da bi tudi nemški zpiz dovolil te podatke, in seveda, ker gre za osebne podatke, to ni tako zelo enostavno zagotoviti. Dejstvo pa je, da pri odločanju o prejemkih, na primer do varstvenega dodatka, kjer v bistvu pride najbolj v ospredje vprašanje višine pokojnin, je pa, kljub temu da ni evidenc, ker bi bilo seveda idealno, da bi bili mi povezani z vsemi zpizi; torej zavodi za pokojninsko zavarovanje po vsej Evropi ali po svetu, kjerkoli ljudje imajo del dobe, pa vseeno mi – mislim na centrih za socialno delo pogledajo bančne izpiske. V bistvu, kot veste, se upoštevajo pri določanju vsi transakcijski računi, ki so – banke, mislim, da glede na pogodbo morajo v treh dneh dati te podatke –, in to tudi vpliva na odmero.
Torej nikakor ni, da se ti dohodki nikakor nikjer ne vidijo, seveda pa bi bila zanesljivost, če bi imeli to vzpostavitev te baze, boljša. Je pa na mestu, da bi lahko zahtevali od ljudi potrdila o tej višini. Torej, da bi mi kot država izpostavili, da želimo za prejemnike, če se vidi, da ima pokojnino iz tujine, če to zavede, da bi potem tudi višino te pokojnine sam moral prinesti, kar je seveda slabše s tega vidika, da ljudje zopet obremenjujemo s papirji, ampak z vidika pravičnosti pa je ta stvar tudi za razmislek.
Torej, prvi del odgovora gre: ni, da se nikakor ne vidi, ni pa seveda sistem tak, da lahko trdimo z gotovostjo, da smo vse te, ki prejemajo pokojnino, in da vemo točno njihovo višini. Ni pa, da se je absolutno ne upošteva.

Kar se tiče letnega dodatka, je pa zanimivo; ZPIZ-2 je letni dodatek, ki ga dobijo upokojenci, določal, da je sorazmernost. Torej, ker na ZPIZ vedo, da je nekdo na primer 30 % delovne dobe dosegel v tujini, je torej on upravičen do 70 % letnega regresa. Seveda je pa problem, ker višine ne vemo, in zdaj razmišljamo, da bi v ZIPRS, ker namreč ZIPRS je določal razrede in višino letnega dodatka za različne razrede, da se enostavno, to je stvar dogovora v koaliciji, dogovorimo, da bi v ZIPRS za naslednje leto določili višino, da bi tisti, ki

dobivajo pokojnino tudi iz tujine, za izplačilo letnega dodatka morali prinesti dokazilo o višini iz tujine prejetega dodatka, da bi na nek način zagotovili, da ne bi bilo tega dvoma v to, koliko nekdo iz tujine dobi, pa tudi vseeno tukaj dobi letni dodatek. To je stvar za razmisliti.
Dejstvo pa je, da ZPIZ-2, torej pokojninski zakon, je določal samo višino letnega dodatka, nikoli pa niso bili razredi, ker je bila višina sama in vse to, kar je bilo povezano, se je samo s sklepom ZPIZ odločalo. Dejansko se je z ZIPRS prvič določal razred, zato tudi vidim najboljšo smotrnost rešitve na tem področju. Pri letnem dodatku je pa treba vseeno omeniti, da to poglavje tudi naslavlja Bela knjiga, o kateri se vrši javna diskusija, tudi z DUS smo o tem že začeli diskusijo, njihov odgovor na našo Belo knjigo podpira razpravo o vlogi letnega dodatka, na kakšen način ga, ker približno 100 milijonov, 94 milijonov, gre letno na tej ravni; torej, ali je, tako kot je zastavljen zdaj, najboljši, kakšno bi bilo razmerje do dolgotrajne oskrbe.
Skratka, to je stvar javne diskusije, ki je okoli tega vprašanja tudi potekala. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, ministrica.

Naslednji je gospod Danijel Krivec, ki bo postavil poslansko vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.
Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik.

Ministra dr. Petra Gašperšiča bom spraševal glede četrte razvojne osi, to je prometna povezava, ki povezuje Posočje ter Idrijsko-Cerkljansko z Gorenjsko regijo in osrednjo Slovenijo, na zahodu pa se navezuje na sosednjo Italijo, opredeljena je že v Strategiji prostorskega razvoja Slovenije iz leta 2004 in v Resoluciji o prometni politiki Slovenije iz leta 2006. Že v teh dveh dokumentih je bila četrta razvojna os predstavljena v obliki črke Y. Trasa teče od Robiča na italijanski meji, preko Tolmina do Želina ter se tam razcepi na krak preko Cerknega in Škofja Loke do Jeprce in krak preko Idrije do Logatca in našega avtocestnega križa. Na strateškem nivoju je bila četrta razvojna os zapisana tudi v Resoluciji o nacionalnih razvojnih projektih 2007–2023, predstavlja pa tudi eno od temeljnih izhodišč razvojnih programov Gorenjske in Severnoprimorske regije. Na operativnem nivoju je bila ta strateška prometna povezava v Operativnem programu razvoja okoljske in prometne infrastrukture zastopana s projekti povezave med Cerknim in Gorenjo vasjo in rekonstrukcijo odseka Bača–Dolenja Trebuša–Želin. Ta projekt je bil uspešno dokončan, razen dela, ki se ureja z državnim prostorskim načrtom, to je umeščanje predora pri Dolenji Trebuši. Nepričakovano in brez pravih argumentov pa je ustavljen postopke državnega prostorskega načrta za umestitev državne ceste med Cerknim in Hotavljami.

Zaradi strateškega pomena četrte razvojne osi za razvoj Posočja in Idrijsko-Cerkljanskega sprašujem ministra za infrastrukturo, prvič:
Katere aktivnosti se izvajajo za pospešitev del na četrte razvojni osi?
Drugič:
Kakšno je trenutno stanje na področju prostorskega umeščanja državne ceste med Hotavljami in Cerknim in pripravo državnega prostorskega načrta s pomočjo optimizacije variante Sever 1 ali Sever 2 ali pa, ne nazadnje, z umestitvijo nove racionalnejše variante povezave?
Hvala za odgovor.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Dr. Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, gospod podpredsednik, za besedo. Hvala tudi spoštovanemu poslancu gospodu Danijelu Krivcu za postavljeno vprašanje. Lep pozdrav tudi vsem ostalim poslankam in poslancem!
Želel bi uvodoma poudariti, da nikakor nismo pozabili na četrto razvojno os, čeprav se morda manj govori o njej kot, recimo, o tretji razvojni osi. Vendar želim zagotoviti, da si ta vlada, in naše ministrstvo, maksimalno prizadeva izboljšati cestne povezave do teh regij, ki so, da tako rečem, v smislu teh infrastrukturnih povezav v deprivilegiranem položaju. Tukaj so vse te regije od te že omenjene, ki se navezuje na četrto razvojno os, se pravi srednje in zgodnje Posočje, Idrijsko-Cerkljansko, potem Koroška regija in tudi na tretji razvojni osi na jugu – Bela krajina. Za vsa ta območja, bom rekel, si posebej prizadevamo, da se tukaj zgodijo ustrezni premiki, tako tudi na četrti razvojni osi.
Najprej bi šel na kratko skozi te projekte, ki so pravzaprav že v teku, katerih priprava je v teku, se izvajajo. To so namreč ti projekti, kot je, recimo, da se izdeluje utemeljitev izbrane variante za obvoznico Idrija; da se izvajajo aktivnosti za izdelavo projekta za izvedbo, za rekonstrukcijo ceste skozi Godovič in projekt za izvedbo skozi Hotedršico; da se izdelujeta projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja in projekt za izvedbo sanacije brežin in zidov na Jeličnem Vrhu; da se nadaljujejo aktivnosti na gradnji, torej naslednji etapi, na cesti Želin–Dolenja Trebuša; da se izdelujeta projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja in projekt za izvedbo obvoznice Tolmin; da je v naročilu dokumentacije za izdelavo državnega prostorskega načrta za predor pri Dolenji Trebuši; da je pripravljen razpis za projekt za izvedbo sanacije zidov na cesti Trebija–Sovodenj, da je pravkar končana sanacija zidov v Tolminu; da se pripravlja izvedba gradbenih del za sanacijo na Visokem in da se izdeluje projekt za izvedbo za križišče Dobje. Se pravi, to

so projekti, ki se izvajajo na tem območju in bodo prispevali k izboljšanju teh povezav.

Kar pa se tiče priprave samega državnega prostorskega načrta za to novo cestno povezavo, ki ste jo omenili, med Cerknim in Hotavljami, pa je bilo res, da so bili v letih 2008 in 2010 izdelani dve študiji variant s predlogom najustreznejše variante poteka ceste, da je ta študija v letu 2008 kot najustreznejšo predlagala varianto jug, potem pa je bilo v letu 2010 ovrednoteno še nadaljnjih pet variant, in sicer dve varianti po severu, ki potekata po dolini Cerknice in nato po dolini Kopačnice, ter varianta jug, ki poteka po približno po sedanji trasi ceste z novim predorom pod Kladjem, in še dve varianti v dolini Idrijce, to je Idrijca 1 in Idrijca 2. Potem pa je bilo s strani Ministra za infrastrukturo in prostor v letu 2012 predlagano, da se nadaljuje postopek DPN po variantah Sever 1 in Sever 2 z možnimi optimizacijami in glede na do sedaj izdelano dokumentacijo je potem predvideno, da se nadaljevanje izdelave projekte dokumentacije, s katero želimo doseči še dodatne izboljšave za zmanjšanje vplivov na okolje in zagotoviti optimalne prostorske rešitve in bolj ekonomično izvedbo, in na podlagi tega potem nadaljevati postopek priprave državnega prostorskega načrta.

Skratka, izdeluje se še dodatna optimizacija teh predlogov, na podlagi katerih potem želimo priti do tistega pravega predloga, na podlagi katerega se bo državni prostorski načrt nadaljeval. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Danijel Krivec, imate zahtevo za dopolnitev odgovora.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Zahvaljujem se ministru za pregled del, ki se izvajajo na četrti razvojni osi, in iz njegovega odgovora sicer sledi, da se v glavnem pripravljajo utemeljitve za nekatere projekte, predvsem za obvoznice. Pripravlja se kar nekaj dokumentacij, vendar tista ključna zadeva, kjer sem imel vprašanje glede same povezave med Hotavljam in Cerknim, pa vidim, da nismo kaj dosti napredovali od predhodnih vprašanj oziroma od nekje stanja v letih 2008, 2009.
Tako me vseeno zanima kaj bolj konkretnega glede te povezave, kajti četrta razvojna os je zamišljena ravno preko povezave čez Cerkno in Hotavlje kot najbližja povezava Posočja, Idrijsko-Cerkljanskega z osrednjo Slovenijo in če vemo, kakšne so ceste na tem območju, si verjetno predstavljate, da je to za to območje vseeno zelo pomembna povezava. Jasno, poleg obnovitve vseh ostalih državnih cest na tem območju.

Ko smo govorili o Y na tej četrti razvojni osi ne smemo pozabiti tudi na Y na drugi strani, kjer govorimo o povezavi proti Novi Gorici, ki je v zadnjem obdobju izredno obremenjena, kajti Gorica je povezana z avtocesto oziroma s hitro cesto in ves tovorni promet poteka po tej soški cesti. Zato vedno govorimo o Y na obeh straneh in o povezavi tudi proti Novi Gorici, na drugi strani pa, jasno, tudi o povezavi preko Predela ali Vršiča na križišča v našem zamejstvu, predvsem Trbižu, in seveda cesti proti Kranjski Gori. Predvsem me zanima še vedno:
Kaj je s tem umeščanjem med Hotavljami in Cerknem?
Kakšen bolj konkreten odgovor prosim.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod minister dr. Peter Gašperšič, izvolite.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Kot rečeno, na ministrstvu smo v fazi optimizacije teh predlogov, ki so bili do sedaj na mizi. To je ta varianta Sever 1 in Sever 2 z morebitnim predlogom te nove variante s ciljem znižanja investicijskih stroškov ter s ciljem čim manjšega posega v naravno okolje doline Kopačnice ter z doseganjem maksimalno mogočega odmika od poseljenega dela Hotavelj.

Ta dokumentacija je predvidena, da se bo izdelala v drugi polovici leta 2016 in na podlagi tega pričakujemo, da se bo državni prostorski načrt nadaljeval po tem optimiranem in izboljšanem predlogu variante. To je to, kar lahko povem na temo državnega prostorskega načrta.

Kar pa se ostalih zadev tiče, kot rečeno, tisti projekti pa se nadaljujejo, določeni so na nivoju izdelave projektne dokumentacije, nekje se pripravljajo predlogi za državne prostorske načrte, kar nekaj jih je pa tudi v izvedbi. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospa Violeta Tomič bo postavila vprašanje ministrici za obrambo gospe Andreji Katič.
Izvolite.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Hvala za besedo.
Dne 24. junija 2016 je v ljubljanski stolnici potekala maša za domovino. Kot je pri teh praznikih že v navadi, se jo je kljub ustavni ločitvi države od verskih skupnosti udeležil ves politični vrh. Zlasti pa bode v oči dejstvo, da sta se maše znova udeležila tudi glasbena enota Slovenske vojske, točneje oktet trobil, in načelnik Generalštaba generalmajor dr. Osterman v uniformi. Poleg tega je najmanj nenavadno, da je orkester Slovenske vojske sodeloval tudi na proslavi, ki jo je organiziralo Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve, ki je nedvomno revizionistična organizacija, ki javno opravičuje kolaboracijo domobrancev z okupatorjem, hkrati pa je znana po svojem angažiranju za interese ene same politične stranke, točneje SDS, in enega človeka, točneje Ivana Janeza Janše.

V Sloveniji na papirju sicer velja načelo ločenosti države in verskih skupnosti, ampak ta ločitev ni namenjena preganjanju vere, ampak zagotavlja nepristranskost države do vseh svojih sodržavljanov. Kajti ti državljani so različnih veroizpovedi in nekateri celo niso verni in če država privilegira vernike ene same cerkve, s tem zavestno diskriminira svoje druge državljane.
Zato vam bom zastavila vprašanja o tem:
Kdo je odobril udeležbo Slovenske vojske in načelnika Generalštaba Slovenske vojske na zadevnih proslavah?
Kako se udeleževanje obredov ene same cerkve, ki si tudi seveda edina prisvaja državne praznike, ujema z ustavnim načelom ločenosti države od cerkve ter ugovora vesti?
Zato vas sprašujem:
Ali se strinjate s tem, da se načelnik Generalštaba udeležuje takšnih obredov?
Ali je bil na obredu prisoten zasebno ali je zastopal Slovensko vojsko?
Ali ima vojak pravico zavrniti udeležbo na takšnem obredu, če ga napoti Generalštab?
Oktet trobil Slovenske vojske se je udeležil tudi proslave ob dnevu državnosti, ki jo je organiziralo Združenje VSO. Menda ste v zvezi s tem zahtevali pisna pojasnila generalmajorja Ostermana in me zanima:
Ali odobravate udeležbo pripadnikov Slovenske vojske na takšnih, poudarjam, strankarskih prireditvah?
Ali je generalmajor Osterman ravnal v skladu z zakonom?
In seveda:
Ali boste dopustili udeležbo na takšnih proslavah?
Hvala za odgovore.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospa ministrica Andreja Katič, izvolite.

ANDREJA KATIČ: Hvala, spoštovani podpredsednik. Spoštovana poslanka, hvala za vprašanje.
Podobno vprašanje ste na Vlado Republike Slovenije naslovili že v začetku letošnjega leta, takrat ste prav tako spraševali o sodelovanju Slovenske vojske pri maši za domovino ob dnevu samostojnosti. Vlada vam je odgovor posredovala v marcu, 10. 3, nekatera stališča Vlade, ki so bila takrat posredovana, lahko v bistvu danes samo še enkrat ponovim.
Niti Ustava Republike Slovenije niti Zakon o verski svobodi ne vsebujeta pravnega pravila, ki bi izrecno prepovedovalo udeležbo javnih uslužbencev, v konkretnem primeru so to tudi pripadniki in pripadnice Slovenske vojske, pri verskih obredih ne le zasebno, ampak tudi protokolarno, posebej ob dogodku, ki ga omenjate.
Zakon o verski svobodi sicer v tretjem odstavku 4. člena v obliki pravnega načela predpisuje nevtralnost države do verskih prepričanj, vendar konkretno in neposredno, na primer s popolno jasnimi pravnimi pravili, pa ne ureja primerov udeležbe predstavnikov države na verskih obredih, posvečenih državnim praznikom, in sodelovanja javnih uslužbencev državnih organov v okviru svojih delovnih nalog na podlagi pristojnosti državnega organa, ki sodelujejo pri sami izvedbi verskega obreda, posvečenega državnemu prazniku. Vsebino tega pravnega načela ločitve države in verskih skupnosti pa je Ustavno sodišče Republike Slovenije tipiziralo oziroma opredelilo v ustavni sodni odločbi številka U-I-92/07 iz leta 2010. Glede na ta stališča Ustavnega sodišča, izražena v tej odločbi, se do ravnanj predstavnikov države, ki sprejmejo odločitev, da se bodo udeleževali verskih obredov, ki so posvečeni državnim praznikom, v skladu s to razlago načela ločitve države in verskih skupnosti ni mogoče opredeliti niti kot vnos verskih oziroma svetovnonazorskih elementov v delovanje države niti kot njihove prevzemanje in nazorsko podpiranje oziroma v konkretnem primeru ustvarjanje videza, da je Katoliška cerkev državna cerkev. Udeležbo predstavnikov države na verskih obredih, posvečenim državnim praznikom, je šteti za ravnanje, ki pritrjuje stališčem Ustavnega sodišča, da pozitiven vidik verske svobode izrecno varuje svobodo izpovedovanja vere tudi v javnem življenju, da je vero in druge opredelitve šteti za sestavni del javnega življenja oziroma družbe in da nihče ne sme biti prizadet v svoji svobodi verovanja ali nazorskega prepričanja samo zato, ker dejavnosti svobode demokratične družbe vključujejo tudi verski vidik.
Glede na navedeno je treba tudi glede Slovenske vojske poudariti, da veljavne pravne podlage ne vsebujejo določb, ki bi neposredno dovoljevale ali prepovedale pripadnikom Slovenske vojske udeleževati se oziroma prisostvovati pri obredih verske skupnosti. Pri tem konkretnem dogodku, kolikor smo preverili, je sodelovanje potekalo na podlagi vabila predsednika Slovenske škofovske konference monsinjorja Andreja Glavana. Pripadniki Slovenske vojske na tovrstnih dogodkih sicer sodelujejo skladno z Direktivo o izvajanju gardnih in protokolarnih nalog Slovenske vojske. Direktivo je izdal Generalštab Slovenske vojske dne 3. 12. 2012. V njej je opredeljeno, da se pri izvajanju gardnih in vojaških protokolarnih nalog, ki vključujejo elemente cerkvene liturgije, državni simboli Republike Slovenije in simboli Slovenske vojske ne vnašajo v cerkvene objekte.
Prisotnost pripadnikov Slovenske vojske na bogoslužjih po našem mnenju glede na navedene razlage pravnih aktov ni protiustavna. Vsekakor se pa popolnoma strinjam, da se nikakor ne sme delati razlik med različnimi registriranimi veroizpovedmi v Republiki Sloveniji. Tako smo vam takrat v tistem odgovoru povedali, da je v preteklem letu Slovenska vojska z zasedbami orkestra sodelovala na več dogodkih Katoliške cerkve in

tudi na več dogodkih Evangeličanske cerkve, da pa s strani drugih verskih skupnosti v Sloveniji Slovenska vojska prošenj za sodelovanje ni sprejela.
Kar se tiče same odločitve. Odločitev o sodelovanju Slovenske vojske na različnih prireditvah je v pristojnosti načelnika Generalštaba Slovenske vojske. Tako je bilo tudi v tem primeru. Poveljevanje s podrejenimi poveljstvi, enotami in zavodi je namreč skladno s 43. členom Zakona o obrambi v pristojnosti načelnika, seveda pa mora načelnik pri svojih odločitvah spoštovati tudi omejitve, ki mu jih narekuje zakon.
Kar se tiče sodelovanja Slovenske vojske na prireditvi Za mojo Slovenijo 25. 6. To sodelovanje je potekalo na podlagi letnega načrta sodelovanja Slovenske vojske z Združenjem za vrednote slovenske osamosvojitve. Odločitev je sprejel načelnik Generalštaba. Sama sem glede na različne informacije, ki so bile podane v medijih tudi glede različnih vabil, od načelnika zahtevala zagotovilo, da sodelovanje v prireditvi ni v nasprotju z drugim odstavkom 37. člena Zakona o obrambi, ki določa, da Slovenske vojske ni dovoljeno uporabljati za politično ali strankarsko dejavnost ali namen. Načelnih Generalštaba Slovenske vojske mi je pred samo udeležbo pisno zagotovil, da sodelovanje na prireditvi ni v nasprotju s prepovedmi, ki veljajo za Slovensko vojsko, za kar naj bi imel tudi zagotovilo predsednika VSO. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospa Violeta Tomić, imate zahtevo za dopolnitev odgovora?
Izvolite.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Spoštovana ministrica, seveda nisem zadovoljna z vašim odgovorom, tako kot nisem bila s tistim pisnim, ki sem ga posredovala pred meseci.
Namreč, nihče ne prepoveduje predstavnikom države ali pa vojakom, da se zasebno udeležujejo verskih obredov. Poudarjam: zasebno. Ampak tukaj gre za maše, s katerimi si RKC prisvaja de facto državni praznik. Tega druge verske skupnosti v Sloveniji ne počnejo. Če je kakšen obred, na katerega res načelnik Generalštaba in vojaki ne bi smeli iti v uniformah, je to maša, s katero si RKC prisvaja državne praznike. Seveda imajo mašo samo za nekatere. Imajo mašo za kolaborante, nimajo pa maše za padle partizane, ki so bili mnogi fantje zelo zelo verni in med njimi je padlo kar nekaj duhovnikov na strani osvoboditeljev. Ampak to je njihov problem, mi samo zahtevamo to, da na takšnih obredih ne sodelujejo Slovenska vojska in funkcionarji te države, ki morajo zastopati vse državljane, tudi po ustavi. In to, da predpisi ne urejajo tega vprašanja, je kvečjemu znak slabosti ureditve. Ravno zato, ker je tukaj pravna praznina, ste vi in načelnik Generalštaba direktno odgovorni in ne bi smeli nikakor dovoliti udeležbe pripadnikov Slovenske vojske na takšnih obredih.
Še vseeno bom vztrajala, da mi odgovorite na vprašanje ugovora vesti:
Kaj se zgodi z vojakom ali predstavnikom orkestra, ki zavrne udeležbo na takšni procesiji?
Prosim, to je zelo pomembno, kajti informacije imamo, da so tudi prisiljeni v takšne stvari. Prosim za ta odgovor, če ga nimate ta trenutek, pa pisno.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Besedo ima ministrica za obrambo gospa Andreja Katič.
Izvolite.

ANDREJA KATIČ: Hvala, spoštovani podpredsednik.
Kot sem že prej povedala, Slovenska vojska je v letu 2015 sodelovala na dogodkih Katoliške cerkve in Evangeličanske cerkve, in sicer Katoliške cerkve 24. 6. v stolni cerkvi v Ljubljani pri maši za domovino, 30. 10. pri maši za pokojne vojake in policiste in stari cerkvi na ljubljanskih Žalah, pri dogodkih Evangeličanske cerkve je Slovenska vojska z zasedbami orkestra Slovenske vojske sodelovala 31. 10. 2015 na slovesnosti ob dnevu reformacije v Ljubljani in na dogodku Vojakova nedelja, ki je potekala 20. 12. 2015 v Moravskih Toplicah, in da s strani drugih verskih skupnosti v Sloveniji Slovenska vojska prošnje za sodelovanje ni prejela. Tako smo vam to že pisno odgovorili.
Kar se tiče pa samega ugovora, meni do sedaj ni bilo znano, bom pa preverila vaše trditve, da bi katerikoli od vojakov po lastnem prepričanju nasprotoval temu, da bi sodeloval na teh dogodkih in vam bomo odgovor posredovali pisno.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo za postopkovno želi gospa Violeta Tomič.
Izvolite.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Hvala za besedo.
Saj vam ne bo noben vojak povedal, kje si pa upa!
Ampak poglejte, v Sloveniji je ena sama verska skupnost in to je Rimskokatoliška cerkev, ki se de facto obnaša kot državna cerkev in ves naš politični razred ji to aktivno omogoča. Upravičenci za denacionalizacijo so pridobili več kot 2 milijardi premoženja, od tega daleč največ RKC, ki je največji zemljiški lastnik v državi. Samo ljubljanska nadškofija ima kar 15 tisoč hektarjev zemljišč, šole v lasti RKC so leta 2014 dobile več kot 9 milijonov javnega denarja, duhovniki RKC so zaposleni in plačani kot uslužbenci Slovenske vojske, torej duhovniki RKC redno blagoslavljajo javno in državno infrastrukturo, na primer tudi ceste, bolnice in podobno. Skratka, je de facto državna cerkev in mi jim to dovolimo. To se tudi najbolj vidi na tako

imenovanih mašah za domovino v ljubljanski stolnici. Nobena druga verska skupnost si ne prisvaja državnih praznikov in predstavniki države s svojo udeležbo priznavajo posebno vlogo RKC v naši ljubi domovini. In tudi 24. junija letos so se maše udeležili načelnik Generalštaba, gardna enota in del orkestra Slovenske vojske.
Da se pa še vrnem na Združenje za vrednote slovenske osamosvojitve, to ni nobena nevtralna veteranska organizacija, to vseeno vemo vsi, ampak je strankarski projekt SDS in aktiven je bil ta VSO tudi v protestih odbora 2014 v podporo Janezu Janši in sama proslava je bila organizirana zaradi nasprotovanja vsedržavni proslavi, ki je bila za vse nas dobra in katere so se udeležili tudi predstavniki drugih držav in visoki gostje in celo nekateri nekdanji sopotniki Janeza Janše, ki so bili povabljeni, so na koncu to proslavo bojkotirali. Vaše ministrstvo pa financira VSO in dovoljuje udeležbo Slovenske vojske na takšnih proslavah.
Zaradi vsega navedenega mislim, da je popolnoma upravičeno, da po poslovniku zahtevam, da se o tem opravi razprava.
Najlepša hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.

Gospod Bojan Podkrajšek bo poslansko vprašanje naslovil na ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejana Židana.
Izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala za dano besedo, spoštovani podpredsednik. Cenjeni minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano gospod mag. Dejan Židan, ministrica, kolegice in kolegi!

Moje vprašanje ministru se bo nanašalo predvsem na to novo perspektivo 2014–2020, kmalu bo 2 leti mimo. Predvsem me, spoštovani minister, zanimajo – mene in seveda tudi vse slovenske kmete – razpisi. To je pozitivno, da jih imamo že na vašem portalu, nekaj jih je že celo mimo. Seveda oba se zavedava, pa vsi, ki smo v dvorani, da je kmetijstvo v zelo težkem položaju na več segmentih. Predvsem bi vas rad vprašal; rekel bom, da dosti spremljam te razpise, tudi se pogovarjam s svetovalnimi službami, bil sem na dveh predstavitvah teh razpisov.
Predvsem me skrbi segment malih kmetij. Dejstvo je, da imamo v Sloveniji povprečno kmetijo, ki je velika 6 hektarjev. Zelo pozitivno je, da imamo v Sloveniji tudi zelo velike kmete, uspešne kmete. Ko pa se dotikamo teh razpisov, ki so sedaj aktualni, je seveda perspektiva Slovenije predvsem na vas, Ministrstvu za kmetijstvo, da se počrpa čim več sredstev, da imamo čim bolj sodobne kmetije. Ampak v tem trenutku se zatika na segmentu, ko te male kmetije ne izpolnjujejo pogojev. Pa vas, spoštovani minister, sprašujem:
Ali že imate s terena in z vseh služb, ki se ukvarjajo s tem pomembnim segmentom, povratne informacije, kje se zadeve zatikajo?
Na drugi strani pa tudi vprašanje:
Ali bo mogoče, da se bodo za te stvari, ki onemogočajo kandidaturo na razpise predvsem manjšim kmetijam, pripravili neki popravki?
Hvala, spoštovani minister.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Mag. Dejan Židan, izvolite, beseda je vaša.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, predsedujoči. Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci, lep pozdrav! Gospod poslanec, hvala za vprašanje.
Dovolite, da takoj na začetku povem, ker je bilo tudi vprašanje fokusirano na gorske kmetije, da če bi hoteli imeti drugačen sistem pravil za gorske kmetije, bi morali imeti v državi več programov razvoj podeželja. Male države, kakor je Slovenija, večinoma imajo en program razvoja podeželja, ker ga je lažje upravljati in je tudi bistveno lažje izvedljiv, tako da v bistvu v tem trenutku ne razmišljamo, da bi imeli dva, tri ali štiri, ker bi to bilo nesorazmerno administrativno breme, pa tudi težko izvedljivo. Vendar so mi poznane informacije, katere tudi vi navajate. Sedanji sistem je takšen: enostavne investicije, kjer je dejansko izjemno enostavno, imajo mejo 15 tisoč evrov na investicijo. Imeli smo mejo, od kdaj naprej pa je velika naložba, kjer je administrativno najbolj veliko breme na 50 tisoč evrih, in ravno na pobudo kmetijskega prostora smo to mejo letos spremenili, in to že velja, na 200 tisoč evrov. Drugače pa, kadar se gre za pridobivanje javnega denarja, se mi ves čas srečujemo v bistvu z diametralno nasprotnimi zahtevami, kar se tiče zahtev naše agencije, administracije, predvsem pa tudi kontrol, ki jih naknadno dobivamo, je vedno strah, da v bistvu je zahtev premalo. Tudi v bistvu pri samih kontrolah, ki jih potem izvajamo, vidimo, da so kršitve. Po drugi strani pa si na ravni kmetijskega prostora želijo, da je v bistvu predpisanih pogojev čim manj, in znotraj tega iščemo neko ravnotežje, upam, da dovoljuje ravnotežje v tem primeru.
Rad bi pa tudi povedal še naslednje; vendar ob tem pa velja, da za gorsko-hribovske kmetije imamo posebne pogoje na nekaterih drugih področjih. Prvo področje je področje točkovanja. Če imajo gorsko-hribovske kmetije vlogo, pridobijo več točk, kar pomeni, da v letih, ko bo manj denarja na razpolago – ne bo to leto, to leto pripravljamo razpise tako, da se pred tem izvede tudi neka vrsta ocena potreb na terenu. Letos pričakujemo, da bo približno, kolikor bo denarja pri posameznem razpisu, da bo kolikor toliko podobna številka tudi vlog, če bo pa upravičenih vlog več, pa lahko tudi denar na posameznih razpisih povečamo. Vendar v bodoče, ko bo pa denar omejen, ko bo, recimo, na razpolago 10 milijonov, pa bo 30 milijonov vlog, pa bodo imele večje točkovanje in s tem

lažje dostop do finančnih sredstev gorsko-hribovske kmetije.

Tisto, kar je pomembno, je tudi to, da gorsko-hribovske kmetije imajo odmik od splošnega načela, in to je, da se več ne financira kmetijskih traktorjev kot individualne naložbe na ravnini. Na gorsko-hribovskih kmetijah tudi kot posledica razgovorov in zlasti skrbi za varnost – namreč ravno tam imamo največ težav z varnostjo – smo se kot država odločili, da kot individualne naložbe pa financiramo kmetijske traktorje na 4-kolesni pogon ravno z namenom, da se poveča varnost ljudi, torej kmetic in kmetov, ki delajo na teh kmetijah.

Potem dovolite še dodatno informacijo; v septembru leta 2016 pa je načrtovan razpis, ki bo namenjen izključno gorskim območjem, to je razlika, torej ne bodo gorsko-hribovske kmetije konkurirale drugim kmetijam, ki imajo mogoče boljše pogoje, ampak bo ta razpis namenjen samo za njih, in stopnja financiranja oziroma denarja bo po teh trenutnih projekcijah na skladu 8 milijonov, kar v praksi pomeni, da je nekje pričakovan investicijski nabor 20 do 30 milijonov evrov. Ta razpis bo pa namenjen tehnološki posodobitvi hlevov, izvedbi agromelioracij, ureditev dostopa do javnih cest, energetske, vodovodne infrastrukture, ureditev zaščite čebeljih panjev pred medvedi, ureditev pašnikov in obor za rejo domačih živali. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Bojan Podkrajšek želi besedo za dopolnitev odgovora.
Izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani minister, hvala za vaš odgovor.

Seveda, pretežno o čemer ste govorili – ni nobena težava. To je pohvalno, da je dovolj denarja zagotovljenega, ampak dejstvo je nekaj, veliko lažje bo verjetno nama tukaj v dvorani to govoriti, ko pa zadeva gre v življenje, ko je treba stvar spraviti v naravi do končnega cilja, je pa veliko težje.

Naj vam povem, da boste lažje razumeli, dva konkretna primera. Bil sem na predavanjih, kjer je bilo verjetno petdeset plus kmetov ali kmetic. Logično vprašanje, seveda z nelogičnimi odgovorom strokovnjakov, da hlev, ki je mogoče star 25 let, ima mogoče 20 glav živine, hribovska kmetija, kupi napravo za hranjenje telet. Seveda, odvisno od velikost, ki stane mogoče od 5 do 10 tisoč evrov. Ampak, pogoj je, da ta kmet potem za celoten hlev, ponavljam, za celoten hlev dobi uporabno dovoljenje. Seveda je to za takšnega kmeta nesprejemljivo.

Na drugi strani strokovnjaki, ki jih tudi država plača, razmišljajo o enem segmentu cilja, pa nikakor ne pridejo do cilja, da bi našli nekoga za dovolj točk, da bi lahko na razpisu uspel. Še enkrat ponavljam, pohvalno je, da razpisi so, pohvalno je, da je denar zagotovljen, bojim se pa, da tega denarja ne bomo počrpali, ali pa celo neka bojazen, da je ta denar namenjen za neke velike sisteme; na drugi strani se pa bojim, da bodo te male kmetije obšli ti razpisi. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister Dejan Židan, izvolite, beseda je vaša.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Mogoče najlažje takole odgovorim, jaz lahko potrdim, razpisi za evropski denar so zahtevni, vendar kljub vsemu smo počrpali v dosedanji perspektivi, mislim da, 99,68 % denarja, ki je na razpolago. Torej Slovenija kot prostor znatno počrpa, to je kot prvo.

Kot drugo, kar se tiče ciljnih razpisov; mi imamo ciljne razpise ravno zato, da ne konkurirajo v bistvu splošnim razpisom, in ti ciljni razpisi so ne samo za gorsko-hribovske kmetije, so za vodovarstvena območja, so za ekološko proizvodnjo in nekatera druga. In korak naprej in tudi v bistvu pri investicijskih razpisih tudi ločeno, koliko denarja je na razpolago za kmetije, ki so večje oziroma ki imajo status gospodarske družbe oziroma za ostale kmetije; ravno zato, da ne pride do nevarnosti, da bi, recimo, veliki počrpali denar, ki je namenjen majhnim.

Kar se pa tiče tega, če se ugotovi kakšna nelogičnost znotraj posameznega razpisa, če smo obveščeni pravočasno, smo pripravljeni tudi sami razpise prilagoditi. Tako da dovolite, gospod poslanec, da na tem mestu dam pobudo tudi kmetijskim svetovalkam in svetovalcem, pa tudi kmetom, če ugotovijo, da je kakšna nelogičnost – prosim lepo, takoj opozoriti! Tam, kjer se da, bomo korigirali. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam, mag. Židan.

Naslednja je dr. Jasna Murgel, ki postavlja vprašanje ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Maji Makovec Brenčič.

DR. JASNA MURGEL (PS SMC): Hvala lepa.
Spoštovana gospa ministrica, glede na to, da sem kot poslanka bila izvoljena v štajerski regiji, me seveda zanima, kako se ta regija financira in ta regija je del vzhodne kohezijske regije. Zato sem za danes pripravila vprašanje v zvezi s sredstvi evropski kohezijske politike v obstoječi finančni perspektivi za 2014–2020.
Na podlagi partnerskega sporazuma, sklenjenega med Slovenijo in Evropsko komisijo za to obdobje, je določeno, da se sredstva iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Evropskega socialnega sklada delijo med obema kohezijskima regijama, torej vzhodno in zahodno, na podlagi enotne metodologije. Za osnovno delitev med tega dvema skladoma so upoštevane razlike v razvitosti regij, potrebe in stanje na trgu dela ter napovedano povečanje stopnje tveganja revščine. Torej, delitev je določena tako, da v kohezijski regiji Zahodna Slovenija je namenjeno 40 % sredstev iz Evropskega socialnega sklada in 60 % sredstev

iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Vzhodna kohezijska regija bi naj po tem prejela 70 % sredstev iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in 30 % sredstev iz Evropskega socialnega sklada.

Vprašanja v zvezi s tem so:

Na kakšen način bo vaše ministrstvo upoštevalo to delitev pri pripravi razpisov za projekte, na katere se bodo lahko prijavili subjekti iz vzhodne kohezijske regije, da bodo doseženi cilji kohezijske politike?

Namreč, bil je že en razpis, na katerega so opozorile tudi univerze in gospodarstveniki ob obisku Vlade v štajerski regiji, pri katerem ta delitev naj ne bi bila upoštevana.

Na kakšen način bo vaše ministrstvo zagotovilo dosledno upoštevanje pravila razdelitve finančnih sredstev med obema regijama in pri tem dodelilo kohezijski regiji Vzhodna Slovenija tisti delež, ki ji pripada?

Kako bo ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport preprečilo, da se ne ponovi ta izkušnja iz prvega razpisa, ko se je že v samih razpisnih pogojih razpisalo bistveno več sredstev za projekte iz regije Zahodna Slovenija, čeprav bi se pač naj upoštevala pravila, kot sem rekla, v določenih odstotkih?

Hvala lepa za odgovor vnaprej.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica Maja Makovec Brenčič, beseda je vaša.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Spoštovani predsedujoči, spoštovani v dvorani, gospa poslanka!

MIZŠ bo in tudi že je pri pripravi javnih razpisov upoštevalo razmerje finančnih sredstev, ki so na razpolago med vzhodno in zahodno kohezijsko regijo, seveda pa ob upoštevanju specifik in tudi politike, ki se zasleduje na različnih področjih tako znotraj prednostnih osi kot seveda posamičnih instrumentov v prednostnih oseh. Ukrepi, ki jih izvajamo, enega ste že omenili, so ukrepi, v tem primeru v okviru prednostne osi 1, ta je namenjena spodbujanju mednarodne konkurenčnosti raziskav, inovacij in tehnološkega razvoja in so in tudi bodo oblikovani na način, da se sledi v resnici ciljem razvojnoraziskovalne politike in da se tudi doseže na ravni kohezijske celote dejansko upoštevanje, vendar ob celotni prednostni osi, spoštovanja predvidenega razmerja, kot je bilo tudi dogovorjeno na krovni ravni.

Kaj to pomeni? Z namenom združevanja potencialov so v bistvu vsi ti instrumenti počrpani kot enoten mehanizem, o pomeni kot instrumenti za celotno državo. Temu rečemo enotni nacionalni pristop, s čimer je mogoče seveda tudi zajeti potem potrebno kritično maso. Določeni deli regij imajo seveda drugačno kritično maso kot drugi – govoriva o podjetniškem potencialu, o konkurenčnosti raziskovanja, seveda absorpcijski moči le-tega in tako naprej.

Tako v izvedbenem načinu to pomeni, da se razmerja med vzhodno in zahodno kohezijsko regijo določajo na ravni celostne, torej celotne prednostne osi, v tem primeru primer 1, torej prednostna os 1, ko govorimo o prvem razpisu pametne specializacije in torej ne posameznega instrumenta. Če se je v tem trenutku 15 % iz celotne prednostne osi namenilo prvemu razpisu, torej temu prvem instrumentu, se bo ostalih 85 % ravno tako namenilo razmerju med vzhodno in zahodno regijo, vendar na način, da bo lahko enemu od instrumentov vzhodna regija imela 90 % sredstev na instrumentu, v drugem primeru pa lahko 70, v tretjem pa 60, recimo. Zakaj je temu tako? Ker dosegamo celoto na prednostni osi in na koncu bomo in moramo zagotoviti ustrezno razmerje med vzhodno in zahodno regijo. Je pa seveda tako, da so raziskovalne kapacitete, podjetniški potencial, seveda stopnje konkurenčnosti, tiste, ki jim pa moramo slediti zaradi razvojnoraziskovalnih ciljev in seveda tudi ciljev iskanja ne le konkurenčnosti, ampak predvsem zagotavljanja dviga dodane vrednosti. Zato je tudi postopek, ki je v tem trenutku v izvedbi, to je evalvacija prejetih predlogov, seveda tisti, ki sledi zelo visokim kriterijem in za te smo se tudi zavezali do Evropske komisije tako z vidika zaposlenosti, zaposljivosti, dodane vrednosti in spodbujanja gospodarske rasti.

V primeru, ki ga navajate, zato ne morem tudi neposredno govoriti o kakršnihkoli podjetjih oziroma pridobivanju sredstev s strani posameznih institucij, ker je postopek še v zaključevanju. Lahko pa ponovno poudarim, da se na celotni prednostni osi držimo pravila delitve, vendar pa posamični instrument lahko nosi večjo težo na eni ali drugi regiji prav iz razloga dosedanja teh ciljev, ki sem jih naštela.

Na koncu, na celotnem delu bomo in moramo zagotoviti ustrezno razmerje, kot je bilo dogovorjeno, in to smo tudi sporočali in tudi še informiramo vse tiste potencialne deležnike, ki se bodo in se želijo vključevati v te instrumente.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

S poslanskim vprašanjem ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen se obrača gospod Franc Breznik.

Izvolite, beseda je vaša.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica!

Kot veste, sem vam že v lanskem letu postavil nekaj poslanskih vprašanj na temo stanovanjskega zakona. Največkrat sem omenil, lahko rečemo, tipičen primer zlorabe tega zakona predvsem večine podjetij ali enega od podjetij, ki se ukvarjajo z upravljanjem stanovanj. V Lenartu smo imel afero z družbo Servostan, ki je sredstva iz rezervnega sklada uporabljala za številne druge namene, pa na istem d. o. o. so imeli celo trgovino. V letu 2014 so večinoma, v večjih stanovanjskih blokih v Lenartu na

Gubčevi, na Trgu osvoboditve, stanovalci nekako začeli dobivati sporočila številnih dobaviteljev plina, elektrike in vseh ostalih, ker ta družba ni plačala naprej vseh teh dajatev.
Tisto, kar se je zgodilo, da je ta družba šla v nek poenostavljen postopek prisilne poravnave, ki ga je, mislim da, uspešno zaključila, in zdaj isti stanovalci, ki so med tem časom, lahko rečemo, ostali brez rezervnega sklada – v Lenartu je tega denarja bilo čez 400 tisoč evrov –, dobivajo ponovno položnice od družbe, ker je ta družba odstopila terjatve, ki so jih že nekoč plačali, za vodo, za elektriko in za odvoz smeti. Imam celo vrsto položnic, kjer ljudje dobivajo ponovno položnice za tiste fiksne stroške, ki jih mesečno plačujejo poleg rezervnega sklada. In to je nekaj nenavadnega, kar se dogaja.
Rad bi povedal tudi, da se v Lenartu, recimo primer Lenarta, ki ga navajam, dogaja, da nova družba, ki upravlja s stanovanji – recimo v letošnjem letu imajo ponovno problem, svet stanovalcev, ki ima izbran svoj nadzorni odbor, ker novi upravnik ne pusti, da bi preverili na banki rezervni sklad in sredstva, ki so na današnji dan v rezervnem skladu. Izmika se številnim predlogom, številnim pozivom, pisnim, ustnim, da bi dobili tudi člani nadzornega odbora dostop do računa, da pogledajo ta rezervni sklad.
S tem poslanskim vprašanjem želim ne odpreti samo problematiko Lenarta, spoštovana ministrica, ampak problematiko številnih upravljavcev stanovanj, kjer se marsikdaj, lahko rečemo, ne samo da se je zlorabljal, ne samo da je prišlo do afer, ampak rezervni sklad največkrat ta podjetja uporabljajo tudi za svoje privatne namene, torej ga zlorabljajo, dvigujejo, manevrirajo s tem denarjem in na koncu, ko pride do večje afere, ljudje ostanejo brez denarja. Zato vas še enkrat prosim:
Ali imate pripravljene kakršnekoli resne zakonske spremembe na tem področju, da se ta sredstva nekako bolj zavarujejo?
Najlepša hvala za odgovor.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen, izvolite, beseda je vaša.

IRENA MAJCEN: Spoštovani predsedujoči. Spoštovani poslanec gospod Franc Breznik, hvala za vprašanje.

Na Ministrstvu za okolje in prostor smo v lanskem decembru pripravili spremembe zakona, torej stanovanjskega zakona, s katerimi smo vsaj v enem delu želeli to vprašanje rešiti na način, da bi se za vsako stavbo, torej upravnik bi za vsako stavbo imel svoj račun, s katerega bi bilo razvidno finančno stanje rezervnega sklada za posamezno stavbo in dvig teh sredstev bi bil mogoč samo ob soglasju oziroma ob upoštevanju stanodajalcev. To spremembo smo imeli v mislih in smo jo pripravili, vendar na žalost nam s pripombami ni nihče pritrdil oziroma s pripombami so nam samo povedali, da na ta način dražimo in povečujemo stroške upravljanja in da v smislu reševanja takšnih ali podobnih težav s to spremembo ne rešujemo ničesar, zato smo od te spremembe tudi se umaknili oziroma smo jo zaprli in povedali, da Stanovanjskega zakona v tem delu ne bomo spreminjali.
Res je, to je nedvomno, če bi se dalo vse z zakonom rešiti, potem ne bi rabili Zakona o prekrških, pa Stvarnopravnega zakonika, pa ne bi rabili sodišč. Tudi to je res, da z zakonom seveda vseh zlorab ne moremo preprečevati, se pa tudi sama se nagibala k temu, da bi stanovalci v neki zaokroženi celoti – ali je to blok ali večstanovanjska stavba – imeli boljšo možnost vpogleda v to finančno stanje rezervnega sklada. Dejstvo je, da seveda posamezni primeri izstopajo, medtem ko, kot kaže, z večino upravnikov ni takšnih težav, sicer bi mi zato spremembo dobili vsaj nekaj potrditev, da gremo v pravo smer.
Ne glede na povedano pa že NSP, nacionalni stanovanjski program, sprejetje tega nam daje nalogo pripravo nove stanovanjske zakonodaje; delamo, smo v fazi priprave analize in iz te analize bodo pripravljena izhodišča, ki bodo osnova za pripravo novega stanovanjskega zakona. Nekje naslednje leto bi ta priprava potekala in kasneje ali konec leta ali v letu 2018 pa eventualno sprejem nove zakonodaje. Ne morem pa sedaj napovedovati, da bo glede upravnikov kakšna sprememba. Še enkrat povem, smo želeli, v lanskem decembru smo tako rešitev v spremenjeni verziji ponudili, pa so žal bile pripombe vse v smeri, da to ni potrebno, da to samo povečuje stroške, tako da smo potem od spremembe odstopili. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Franc Breznik želi besedo za dopolnitev odgovora.
Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospa ministrica.

Saj dobro veste, povedali niste nič, to upam, da vam je jasno.
Kaj povečuje stroške? To, da bi napisali fiksno dikcijo v zakon, da nekdo, ki upravlja stavbe, da pooblaščenim osebam s strani stanovanjskega sveta ali pa nadzornega odbora ali kakorkoli imenujemo, da imajo vpogled in da brez njihovega privoljenja teh sredstev ne more dvigovati. Tu ne vidim, kakšni problemi so, vsak je dolžen takoj dati pooblastilo tem ljudem, da lahko redno preverjajo in javljajo ostalim stanovalcem, koliko imajo torej na samem rezervnem skladu. Poglejte, primer Servostana v Lenartu je tipičen primer, nič ni delovalo. Meni ste v pisnem odgovoru lansko leto poslali, torej vašo ministrstvo, da je bilo 7 inšpekcijskih pregledov, da je imela družba še poleg enega rednega transakcijskega računa, ki je bil blokiran, še 34 posebnih transakcijskih računov vrste TRF, in napisali ste tudi, da pripravljate

spremembo zakona. Sedaj, glejte, gospa, če ni mogoče, jaz bom to podprl, bomo v SDS pripravili te spremembe zakona, ki ne bodo povzročale novih stroškov, ki bodo enostavne, ki bodo imele enostavno, jasno dikcijo, vsaj kar se tega tiče. Ker s tem poslanskim vprašanjem tudi pozivam vse ostale, ki imajo svoje upravljavce teh stanovanj, da preverijo rezervne račune, da se jim ne bo zgodilo isto kot prebivalcem v Lenartu v Slovenskih goricah, kjer so upokojenci, kjer so ljudje, delavci celo desetletje plačevali v ta rezervni sklad. Imamo blok v Lenartu na Trgu osvoboditve, ki je dobesedno osiromašen, kjer bi potrebovali v tem trenutku novo fasado in se ostale zadeve, torej sanacijo tega bloka in ljudje so ostali brez centa. Družba je prisilno poravnavo končala, se lahko smejijo in delajo naprej. Poglejte, nikomur ničesar, nobene kazenske ovadbe, kot je po mojih podatkih znano in tako naprej.
Tako sprememba zakona, spoštovana ministrica, mora priti, ker bo prišlo še do novih zlorab.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica gospa Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCEN: Pravzaprav nimam odgovora. Bolj se oglašam zato, da izrazim strinjanje s tem, da seveda lastniki stanovanj, ki zbirajo sredstva v rezervni sklad, bi tudi po mojem mnenju morali kadarkoli pogledati stanje za eno enoto, ali je to en vhod v paleti mnogih vhodov v bloku ali pa je to pač en blok. Kajti v smislu poštenega upravnika, upravljavca stavbe se v Sloveniji še posebej sedaj, ko se z Eko sklada namenjajo sredstva za energetsko prenovo stavb, na mnogih krajih dogajajo te obnove. Če pa finančni sredstev zaradi raznih malverzacij ni na voljo, pa je seveda prizadetost lastnikov stanovanj lahko velika. Tukaj lahko samo pritrdim vam, ki ste mi danes postavili vprašanje, sicer pa pritrdim vsem, ki trdijo, da je za lastnino odgovoren lastnik in lastnik je dolžan oziroma ima tudi pravico preverjati svoje stanje in prav gotovo so lastniki stanovanj v večstanovanjskih blokih tisti, ki morajo uveljavljati te svoje pravice, ne nazadnje tudi podati kazenske ovadbe, če je to potrebno. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Franc Breznik, imate besedo za postopkovni predlog.
Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala.

Želel bi na podlagi poslovnika odpreti razpravo v Državnem zboru na to problematiko. Mislim, da smo se o tem premalo pogovarjali. Ne gre samo za družbo Servostan, ne gre samo za stanovalce teh stanovanjskih blokov in večstanovanjskih hiš v Lenartu, ki so ostale oropane, ki danes dobesedno plačujejo večje fiksne stroške zaradi tega, ker določena sanacijska dela niso bila narejena na teh stavbah. Gre za rop več kot 400 tisoč evrov te družbe in gre danes za ponovne kršitve. Kot sem omenil, imamo v Lenartu že novega, še enega upravljavca stavbe, ki se prav tako izmika temu, da bi predstavniki stanovalcev teh blokov prišli na banko in lahko pogledali rezervni sklad.
Mislim, da moramo narediti neko zakonsko spremembo, spoštovana ministrica, da ne pride do takšnih zlorab še naprej, in menim, da se stroški ne bi povečali. Upam, da tudi v koaliciji se tega zavedate, da se lahko tudi v vašem kraju zgodilo kakšna taka zgodba, kot se je v Lenartu, in da najdemo neke zakonske rešitve. Zaradi tega predlagam in upam tudi, da me boste potem na glasovanju potrdili, da spregovorimo o tem, torej na podlagi razprave v Državnem zboru.
Zato, spoštovani podpredsednik, dajem predlog, da se v okviru glasovanj opravi razprava na temo predvsem rezervnega sklada in predvsem celega kompletnega Stanovanjskega zakona in teh pravnih praznin, ki še zdaj obstajajo v tem zakonu.

Najlepša hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločil v sredo, 13. julija 2016 v okviru glasovanj.

Nadaljujemo s poslanskim vprašanjem gospoda Zvonka Laha, namenjenega ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.
Izvolite, beseda je vaša.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa, podpredsednik, za besedo. Lep pozdrav ministricam in ministrom, kolegicam in kolegom!

Moje vprašanje se nanaša na legalizacijo črnih gradenj. Na spletu sem našel naslov enega časopisa, starega letu pa pol, Črne gradnje fenomen Balkana. In ker se pripravlja prostorska in gradbena, nova gradbena zakonodaja, me zanima, kako bo to pri nas, ker bi bilo normalno, da bi tovrstna zakonodaja bila vključena tako v prostorsko kot v novo gradbeno zakonodajo, da ne bi parcialno reševali potem ta problem, ker lahko se zaplete.
Zanima me:
Kako je pri nas?
Namreč Hrvaška, sosednja država Hrvaška, je sprejela zakon leta 2011, pa so malo preveč zagrabili pa so leta 2012 dopolnili ta zakon in kar precej – baje od preko 800 tisoč – črnih gradenj so rešili, bojda že okoli 40 %. Isto je Makedonija sprejela zakon v letu 2011, kjer je bilo okoli 350 tisoč črnih gradenj. Tam so pa rešili že do sedaj, do leta 2016 je rok, okoli 80 % vseh.

Kaj pa pri nas? Vem, da je enkrat nekdanji minister Gregor Virant pripravljal zakon o legalizaciji. Mogoče je prav on, ker je veliko sodeloval takrat z Makedonijo, prodal ta zakon tudi Makedoniji, pa so to sprejeli – pri nas pa nič! Leta 2014 sta se tudi Srbija in Črna gora lotila tega trdega oreha – pri nas pa nič! Zato me zanima:

Ali bo to vključeno v našo prostorsko in gradbeno zakonodajo, ki naj bi jo letos že obravnavali?
Če ne, je moje poslansko vprašanje namenjeno temu, da spodbudim k temu, ker smo vsi praktično v bivši Jugoslaviji imeli podobno zakonodajo, če ne enako, in druge države so se tega lotile že pred petimi leti. Mi kot najbolj razvita in napredna republika bivše Jugoslavije pa nič.
Menim, da se dela velika škoda na tem področju, tudi v gospodarstvu in da je skrajni čas, da tudi to rešimo. Moramo se pa zavedati, da je veliko lastnikov teh črnih gradenj, ki živijo na socialnem robu.
Zato bi prosil, če lahko odgovorite.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo za odgovor ima ministrica za okolje in prostor gospa Irena Majcen.

IRENA MAJCEN: Spoštovani poslanec gospod Zvonko Lah, hvala za vprašanje.
V smislu priprave prostorske ali pa gradbene zakonodaje veliko poskušamo narediti na tem, da bi v prihodnje bile črne gradnje omejene oziroma bi jih bilo mogoče ustaviti prej, kot se takšna gradnja sploh zaključi. To pomeni, da se pri začetku gradnje oziroma pri pridobitvi gradbenega dovoljenja takoj javi na inšpekcijsko službo, da je gradbeno dovoljenje pridobljeno in da so se zato začela gradbena dela. Tako je tudi pozornost sosedov in okolice temu primerna in se takšna gradnja v primeru, da je črna gradnja, ustavi takoj. Ne pa tako, kot je dejstvo sedaj, da je število gradenj seveda veliko, da so občine v preteklosti imele nek program za ureditev stanja črnih gradenj. Nekaj teh črnih gradenj se je takrat tudi sprocesiralo, veliko pa ne.
Sama si upam trditi, da bi že sprejemi občinskih prostorskih načrtov omogočali neko boljšo klasifikacijo tega problema, kajti vemo, da če je po prostorskem aktu občine za parcelo, kjer se nahaja objekt brez ustreznega gradbenega dovoljenja, opredeljena možnost gradnje, se seveda s postopkom legalizacije takšnega objekta lahko zadeva uredi in ni treba, že danes ne, spreminjati zakonodaje.
Res pa je, da si v pripravi zakonodaje nekako želimo vsaj en del tega problema nasloviti in tudi rešiti z zakonodajo. Gre za objekte, ki so daljšega obstoja in stojijo oziroma so v nekem okolju že več kot 20 let. Te objekte želimo seveda opredeliti kot objekte – še prav posebej, če so namenjeni bivanju ali pa gospodarski dejavnosti –, da se legalizirajo, ne bo pa moč takih objektov dograditi oziroma izdati kakšno gradbeno dovoljenje, ki bi pomenilo povečanje kapacitet takega objekta. Da je pa moratorij na take objekte že sedaj, pa tako veva.
Potem so pa še nekateri posebni primeri nezakonitih objektov, pri katerih je zaradi posebnih okoliščin, tako kot sem že omenila socialne in gospodarske, ta interes, da ti objekti, ki omogočajo bivanje kakšnim družinam, da seveda ostanejo oziroma da se s pomočjo postopkov ugotovi, ali je ta objekt tam primeren in se ga legalizira oziroma da se v nekem razumnem obdobju taki družini zagotovi nadomestni objekt oziroma nadomestni pogoj za bivanje.
Prav posebne pozornosti drugim objektom, kot sem navedla, seveda ne namenjamo. Vemo pa, da je tudi število objektov brez ustreznih dovoljenj, še posebej nezahtevnih, da o enostavnih sploh ne govorimo, seveda mnogo višje. Ti postopki za take objekte pa bodo vezani na spremembo prostorskih planov občin oziroma jih bo treba odstraniti, kar lastniki pravzaprav že v dosedanjem delu opravljajo, ker za te objekte pa moratorij ne velja. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Zvonko Lah želi besedo za dopolnitev odgovora.
Izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Gospa ministrica, vaš odgovor mi ravno ne daje nekega velikega upanja, da bomo v doglednem času pri nas to rešili.
Govori se, da naj bi bili starejši objekti, 20 let, kar legalizirani. Zanimivo je, da v Makedoniji in na Hrvaškem je dobil objekt vsak možnost za legalizacijo, ki je bil zgrajen pred veljavnostjo tega sprejetega zakona o legalizaciji. Vemo tudi, da veliko ljudi in družin biva v takih objektih, ki so nelegalno zgrajeni, nimajo nobenih dokumentacij. Veva tudi oba, da to družino ne moremo spraviti ven iz tega objekta, da nimamo zakona … Nimamo, smo videli, kakšen je bil problem pri gradnji avtoceste, ko se ni dalo izseliti lastnika tega objekta. Če druge stanovanjske enote nima – nihče ga ne bo spravil ven. Kdo mu bo stanovanje kupil ali dal? Država, občina? Ni res! Ni pa pošteno za tiste, ki so legalno plačali vse komunalne prispevke, vrisali, dali v kataster stavb, plačali vse dajatve, da pa nekaterim to ni treba, pa enako živijo. Treba jih je priključiti na komunalno infrastrukturo, pa ni mogoče, če nima gradbenega dovoljenja.
Zato mislim, da je prav, da bi tudi pri nas sprejeli nek zakon, da ne govorim o gospodarskih dejavnostih – sobodajalstvo, razvoj turizma v zidanicah in podobno. Vse je zavrto zaradi tega, ker nimamo ustreznega zakona, da bi rešili zatečeno stanje. Stvari so zelo zapletene, preko 300 tisoč je takih objektov v Sloveniji, gospa ministrica.
Če ne bomo tega rešili, bomo zadnji od vseh teh bivših republik Jugoslavije.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica gospa Irena Majcen, izvolite, beseda je vaša.

IRENA MAJCEN: Gospod Zvonko Lah, zdaj pa res ne razumem; ali ne znam jaz povedati ali pa

vi ne poslušate. Pa da ne bova tako, bi rekla, na tej diskusiji vztrajala oba. Mislim, da sem prav o tem govorila; torej, kako legalizirati stanovanjske objekte in objekte, primerne za proizvodnjo. Je pa res, da to niso vsi objekti, da poznamo enostavne, nezahtevne, zahtevne in še višje kategorije objektov in da ta nova zakonodaja tudi neke stvari drugače ureja in da si prizadevamo. Vsega, kar pa kdorkoli postavi ne legaliziramo, pa mislim, da je tudi prav. Še posebej, če vzamemo v obzir, da je s sprejetim kmetijskim zakonom kar precej objektov, ki so pa namenjeni kmetijski proizvodnji, dovoljeno postavljati na kmetijskih zemljiščih. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Zvonko Lah želi besedo za postopkovni predlog.

ZVONKO LAH (PS SDS): Izkoristil bom to poslovniško možnost, da se o tem opravi razpravo v Državnem zboru.
Gospa ministrica, jaz sem vas pozorno poslušal. V osnutkih teh zakonov, ki jih pripravljate, se legalizira na enak način, kot se na novo postopek pelje pridobitve gradbenega dovoljenja. Nič drugače. Smo vam povem, da objekt, ki je star 30 let, pripraviti oziroma ga sanirati, da bo po današnjih predpisih zagotavljal vse pogoje za tehnični pregled in potem uporabno dovoljenje, je praktično nemogoče. Boljše ga je podreti. Po teh predpisih je uporabno dovoljenje za eno staro zidanico, ki je mogoče v vrednosti 10 tisoč evrov, 4 tisoč evrov; pa kakšno leto in pol traja postopek. To ne bo šlo. Makedonija ima 1 evro po kvadratnem metru prispevka za legalizacijo. Tudi pogoje za enostavne objekte, tudi po površinah imajo razdeljeno; objekt do 100 kvadratov, objekt do 400 kvadratov, različne pogoje glede dokumentacije, ki je potrebna. Osnova je za tak objekt, da se vriše v zemljiški kataster, v kataster stavb, da se pobere nek znesek uzurpacije in komunalnega prispevka, priključi na komunalno infrastrukturo, da objekt zafunkcionira in dobi uporabno dovoljenje ali pa z nekim zapisnikom se potrdi. Bivši minister Virant je že pripravil osnutek tega zakona. Tako imajo Hrvati, tako imajo Makedonci in so tudi uspešni. Pri nas pa na tak način ne bomo prišli nikamor. Cenejše je potem nekomu za en objekt najeti 20-tonski bager pa skoplje jamo, podre noter in zravna. A je to naš cilj?
Poglejte, ko sem čital zakonodajo, kako imajo to v Zahodni Evropi. Tam celo država daje možnost lokalnim skupnostim, ki izdajo gradbena dovoljenja in legalizirajo, da se same odločijo; sorazmernost dajejo na nivo lokalnih skupnosti. Pri nas edino Ustavno sodišče lahko odloča o sorazmernosti, vsi ostali moramo upoštevati samo zakone. Zahodne države grejo na to, da lokalni skupnosti dajo možnost, da se odloči, čeprav je nasproti nekega predpisa, da se ne ruši določen objekt. Mi pa, kot da mi tega nimamo in kot da ni nobenega problema. Zahtevamo za zidanico uporabno dovoljenje. Kje pa smo s pametjo? Če želimo, da se vse zaraste in vse samo od sebe poruši, potem pa peljimo to politiko tako.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Lah, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v sredo, 13. julija v okviru glasovanj.
Gospa Vesna Vervega postavlja poslansko vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak ter ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu.
Izvolite.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala lepa za besedo. Spoštovana ministrica dr. Anja Kopač Mrak, spoštovani minister mag. Dejan Židan!
Poročilo za Slovenijo pod naslovom Izboljšanje socialne vključenosti na lokalni ravni preko socialne ekonomije iz leta 2010 izpostavlja nekatere pomanjkljivosti našega sistema na področju socialnega varstva. Med drugim je v poročilu omenjeno, da je treba izboljšati vzdržnost socialnih podjetij znotraj razpisnega režima. Omenjeno je tudi, da bi bilo treba razviti strategijo za socialna podjetja pri izvajanju storitev kot dopolnitev ali alternativo javnemu izvajanju, zlasti za socialne storitve.

Izhajajoč iz tega bi želela izpostaviti problematiko deinstitucionalizacije ter nedavno sprejeto novelo Zakona o socialnem varstvu, ki je uvedla ravno podlago, s katero je omogočeno predhodno testiranje organiziranosti dejavnosti oziroma posamezne socialnovarstvene storitve ali programe, katerih vsebina je že dorečena, ter eksperimentalnih programov, ki pa še niso verificirani. Zakon o socialnem varstvu tako omogoča razvoj novih metod, oblik in pristopov za preprečevanje in reševanje stisk posameznih ranljivih skupin, pri čemer želim še posebej poudariti ali izpostaviti starejše, ki so vse življenje živeli na podeželju in zaradi teh razlogov v glavnem ne morejo živeti doma in ne želijo v institucionalno obliko. Torej iščejo neke alternativne možnosti. Ena izmed takšnih alternativnih oblik bivanja bi lahko bila že nekaj časa javno znana ideja o bivalnih enotah na kmetijah. Vstop v tovrstno obliko alternativnega bivanja s podporo bi bil seveda prostovoljen, primeren za starejše od 60 let in še aktivne starejše ljudi, ki pa vseeno potrebujejo dodatno oskrbo.

Zato sprašujem oba dva spoštovana ministra z namenom omogočanja kasnejšega uvajanja programov deinstitucionalizacije:
Kako ocenjujeta opisano idejo o uvedbi teh storitev za starejše?
Katere pravne podlage bi bilo treba zagotoviti za realizacijo?
Predvsem pa me zanima:
Ali obstaja možnost, ali bi bila dopuščena možnost izvajati to vsem pravnim osebam, ki se ukvarjajo z neprofitno dejavnostjo, tudi ne glede na to, ali so pravne osebe zasebnega ali javnega prava, ali celo socialna podjetja? Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Prva ima besedo ministrica dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, podpredsednik, za besedo, spoštovana poslanka, hvala za vprašanje.

Na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti vidimo možnost večjega sodelovanja med našimi izvajalci socialnovarstvenih storitev in dejavnosti, ki se izvajajo na kmetijah. Po našem mnenju gre lahko za pomembno dopolnitev ponudbe, ki uresničuje tudi naša dva cilja, in sicer deinstitucionalizacijo socialnovarstvenih storitev in predvsem povečanju možnosti izbire med storitvami ter z razvojem novih storitev skupnosti, vključno z razvojem alternativnih oblik bivanja za starejše. Torej, to, kar ste izpostavili, se tudi na ministrstvu s to vašo oceno strinjamo.

Da to lahko dejansko preskusimo, nam je v veliko pomoč pred dvema mesecema sprejeta sprememba Zakona o socialnem varstvu, ki ste jo tudi omenili, in z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano smo se že dogovorili za oblikovanje delovne skupine. Delovna skupina bo pripravila izhodišča za poskusno izvajanje dopolnilne dejavnosti socialnovarstvenih storitev na kmetiji. V delovni skupini bodo poleg predstavnikov obeh ministrstev sodelovale tudi ključne nevladne organizacije s področja kmetijstva.

V dosedanjih razgovorih smo razmišljali o naslednji vsebini – dopolnilna dejavnost socialnovarstvene storitve je lahko namenjena odraslim oziroma starejšim uporabnikom institucionalnega varstva, začasnim namestitvam in dnevnega varstva. Na kmetiji se izvaja le posamezni del socialnovarstvene storitve, in sicer bivanje, prehrane in del socialne oskrbe. Dejavnost mora potekati preko izvajalca v javni mreži, s katerim ima nosilec dopolnilne dejavnosti sklenjeno pogodbo in s katero je seznanjeno tudi ministrstvo. Namreč, pomembno je, da zagotovimo, da ljudje, če se poslabša stanje, če potrebujejo, da ne ostanejo tam nekje v prostoru, brez da bi bilo za njih poskrbljeno, ampak da je ta navezava z izvajalcem institucionalnega varstva. Kmetija pa bo pridobila dovoljenje za opravljanje dopolnilne dejavnosti po podpisu pogodbe z izvajalcem v javni mreži.

Potrebna usposobljenost nosilca dopolnilne dejavnosti mora biti najmanj nacionalna poklicna kvalifikacija socialna oskrbovalka/oskrbovalec. V okviru pilotnega projekta bo treba oblikovati normative in standarde za to dodatno ponudbo in oblikovati ceno. Če bo pilotno izvajanje uspešno, se to seveda vnese v zakonodajo. Delovna skupina bo obravnavala tudi ostale prejete predloge, ki sta jih prejeli obe ministrstvi v zvezi z izvajanjem socialnovarstvenih storitev na kmetiji, in s tem pa bomo tudi predlagali razširitev teh pilotnih projektov.

Je pa tudi ob razpisu, sredstva namreč so na voljo tudi ob deinstitucionalizaciji, torej da bi ob tem tudi z evropskimi sredstvi podprli projekte, ki bi potekali na taki osnovi; torej s ciljem, da čim bolj aktiviramo tudi podeželje na ta način in hkrati tudi zagotovimo pluralnost namestitve bivalnih skupnosti, ki bi bile namenjene tudi starejšim na podeželju.
Tako vsekakor gre razmišljanje v tej smeri, kot ste ga omenili.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister mag. Dejan Židan, izvolite, beseda je vaša.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, predsedujoči. Spoštovani, še enkrat lep pozdrav.
Na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano smo zainteresirani za nove dejavnosti znotraj dopolnilnih dejavnosti. To poznate, je povezano s tem, da naše kmetije so nadpovprečno majhne in iščemo možnosti, kako naj imajo nove dejavnosti, kako naj imajo nove prihodke, ne nazadnje tudi tisto, kar je bilo že povedano, kako izboljšati kakovost življenja starejših. Mi smo nosilci Uredbe o dopolnilni dejavnosti. Tukaj v tem konkretnem primeru nimamo veliko možnosti primerjav z Evropsko unijo oziroma z drugimi državami, ker smo mi v tem pogledu že nekaj nad standardom. To pa zato, ker skušamo kmetijam poiskati nove dejavnosti, ki jih do sedaj ni.

Sama uredba velja od 1. 1. 2016 v tem delu. Operativna skupina deluje. Svoje rezultate bo predstavila na sejmu Agra, to zato, ker tam je zbrano največ kmetic in kmetov – ta sejem obišče 130 tisoč ljudi. Bomo pa predstavili v tej fazi kot pilotni projekt, kakor je povedala ministrica, zato da v bistvu vsi pridobijo potem izkušnje za normativno ureditev, znotraj pilotnega projekta pa lahko v bistvu imamo nekaj več odprtih možnosti delovanja. Na nas prihajajo dve obliki prošenj v tem trenutku. Prvo je ,ali lahko zagotovimo to tudi espejem oziroma gospodarskim družbam. Tega mi ne moremo, mi smo nosilci uredbe na kmetijah. Te dopolnilne dejavnosti, ki ne vključuje – bom kasneje, če bo dovoljeno. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Vesna Vervega, želite besedo za dopolnitev odgovora?
Izvolite.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala lepa.
Seveda bi rada, da gospod minister Dejan Židan dokonča, in še mogoče eno stvar.
Ministrica, omenjali ste tokrat izključno izvajalce v javni mreži. Torej samo tiste izvajalce, ki so znotraj javne mreže, če sem prav razumela.
Tako še lepo prosim za pojasnilo.
Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Anja Kopač Mrak, želite vi besedo? Damo prednost mag. Dejanu Židanu? Izvolite, minister.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, predsedujoči.
Na nas prihajajo vprašanja, ki so vezana ne samo na fizične, ampak na espeje in gospodarske družbe. Mi lahko odgovarjamo samo za fizične osebe preko te uredbe.
Kot drugo pa v bistvu prihajajo vprašanja, ali dopustiti mimo strokovne organiziranosti, zlasti mimo javne službe, to je za nas strokovno vprašanje. Mi si ne želimo, ker tukaj gre za občutljivo populacijo, mi si dejansko ne želimo zlasti v času pilotnega projekta, pa mogoče začetnih korakov, da bi prišlo do ugotovitve, da ta novi projekt na slovenskih kmetijah deluje mogoče mimo kakšnih standardov, ki so pa nujni znotraj socialnih standardov oskrbe starejših ali pa tudi mladih, kadar so potrebni socialne oskrbe. Tako gre naš predlog v tej smeri, da v prvi fazi naj bodo kmetije tiste, ki zagotovijo tako hrano, bivanje in del socialnih uslug, ampak pod patronatom nekoga, ki je profesionalec. Potem, ko se ta sistem razvije, pa ponovni razmislek, ali je mogoče iti korak naprej. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Dr. Anja Kopač Mrak, beseda je vaša.
Izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala.
Samo še pojasnilo. Tukaj ne gre, kdo bi lahko to izvajal na kmetijah. Torej tu ni, gredo kmetije, vendar je navezava na obstoječo mrežo, ki jo mi priznamo in so pač tudi znotraj zagotovljene storitve, ki so. Torej, če bi nekdo bival na kmetiji, imel neko oskrbo, če se mu poslabša stanje, je na nek način treba tudi zagotavljati neke normative in standarde, zato da se lahko prenese. S tega vidika preigravamo.
Delovna skupina, ki o tem diskutira, je tu predvsem ta razprava – na kakšen način sicer lahko odpremo, ampak kako navezati na obstoječo kapaciteto javne mreže; torej tukaj so pač koncesionarji in javni socialnovarstveni zavodi, ki so izvajalci javne službe. Da to pa kar odpremo, je pa vprašanje, kaj bomo s tem dobili z vidika varnosti uporabnikov, ker je tukaj treba imeti predvsem ta element. Tako v tem trenutku ima delovna skupina na ta način to navezavo, ni pa še dokončno in seveda se lahko stvari še v okviru delovne skupine, kjer so tudi drugi zainteresirani notri, pač najde neka rešitev, ki bo širša. Razumem, da je potreba po čim večji širitvi, to je na nek način dejavnost prihodnosti, tega bo vedno več zaradi starajoče se družbe, vendar je treba tukaj imeti v mislih tudi zaščito uporabnikov, ki bodo v take namestitve vključeni.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Gospod Žan Mahnič bo postavil poslansko vprašanje ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču.
Izvolite.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala, gospod podpredsednik. Gospod minister, kolegice poslanke in poslanci!
Leta 2011 je bil v Državnem zboru sprejet Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora, ki premoženje nezakonitega izvora opredeljuje kot premoženje, ki je bilo pridobljeno iz nezakonitih dohodkov oziroma na nezakonit način. Takrat je bilo neko upanje, da bodo državljanke in državljani v proračun te države vendarle dobili povrnjeno vsoto, vsaj nekaj denarja, ki je bil pokraden v preteklih letih vse od leta 1991 naprej, zato se je tudi takrat podaljšalo zastaralne roke, pa vendar temu ni bilo tako. Takrat se je tresla gora, rodila se je miš in ko sem vas v pisnem poslanskem vprašanju, na katerega sem dobil odgovor 4. maja 2015, vprašal, kako je z izvajanjem tega zakona, sem dobil odgovor, da je od začetka uporabe tega zakona pa vse do lanskega leta bilo odrejenih 22 finančnih preiskav zoper skupaj 88 fizičnih in 57 pravnih oseb, da je do odvzema premoženja nezakonitega izvora na podlagi tega zakona prišlo v samo enem primeru in da je bilo skupaj odvzetih 309 tisoč evrov, dobrih 309 tisoč evrov.
Skratka, ob vseh mahinacijah, ki so se dogajale, ob vseh razvpitih zgodbah, ob vseh razvpitih posameznikih, ne samo da praktično ni človeka, ni odgovornega iz tistega časa – ne nazadnje lahko tudi sedaj spremljamo v Državnem zboru, odkar imamo preiskovalno komisijo za ugotavljanje zlorab v bančnem sistemu, kako te zgodbe prihajale na plano,– ne samo da nihče ne sedi, tudi do odvzema premoženja ni prišlo v nobenem primeru. Zato me, gospod minister, zanima:
Kako komentirate te rezultate, da je v štirih letih, odkar imamo ta zakon, prišlo samo do enega primera odvzema premoženja v vrednosti slabih 310 tisoč evrov?
Kaj boste storili, da bo izvajanje tega zakona bolj učinkovito?
Ali imate kakšne podatke, če se je v tem dobrem letu, odkar je bilo to pisno vprašanje, kakorkoli spremenilo in so pač to podatki, ki niso več relevantni?
Hvala za odgovor.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima minister za pravosodje mag. Goran Klemenčič.
Izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa, podpredsednik. Spoštovani poslanec Žan Mahnič, poslanke in poslanci, kolegica!
Najprej vam bom povedal zadnjo statistiko, zadnje podatke, ki jih imam v povezavi z uporabo Zakona o odvzemu premoženja nezakonitega izvora na dan 10. 6. To so pač podatki, ki nam jih je posredovalo državno tožilstvo. Skupaj je bilo odrejenih 26 finančnih preiskav zoper 103 fizične osebe in 76 pravnih

oseb, od tega je trenutno odprtih še 12 finančnih preiskav zoper 36 fizičnih oseb in eno pravno osebo, od tega SDT, se pravi Specializirano državno tožilstvo, vodi 17 preiskav, medtem ko različna okrožna tožilstva 9 preiskav. V začasnem zavarovanju je trenutno dobrih 15 ali pa slabih 16 milijonov evrov v 11 primerih. Do 10. 6. je bilo vloženo 13 civilnih tožb za odvzem tovrstnega premoženja, ki je pod sumom nezakonitega izvora. V dveh primerih je bilo že odločeno s sodbo, enkrat žal, imate prav, še vedno samo enkrat, pravnomočno, skupna vrednost dosojenega zneska pa znaša slaba dva milijona evrov.

Kaj iz tega lahko sklepamo? Prvič, nesporno je, da gre za institut, ki se počasi prijema. Eden od razlogov za to je tudi, ker se dolgo časa Specializirano državno tožilstvo na tem področju ni ekipiralo. Zakon je bil sprejet leta 2011, podobno kot v bistvu se je oblikovalo tudi specializirano državno tožilstvo, potem je bilo kar nekaj prostega teka, čeprav boste rekli, da vam vračam žogico, je dejstvo, da tista druga Janševa vlada na tem področju ni storila absolutno, ampak res absolutno nič, ne v smislu popolnitve državnega tožilstva ne v smislu kakršnihkoli zakonskih pobud na to temo in tukaj je bil tudi en del prostega teka. Vendarle so se stvari spremenile v enem letu, kakor ste vprašali. Številke so narasle, rastejo ne samo sorazmerno, ampak v bistvu ekspotencialno, z mojega vidika še nezadovoljivo, vendar verjamem, da se bo pozitiven trend nadaljeval. To pa zato, ker smo lansko leto pomembno okrepili državna tožilstva s 30 novimi tožilci in v Državnem zboru je bila lansko leto sprejeta novela Zakona o državnem tožilstvu, kjer so bile odpravljene dodatne zakonske ovire za dodelitev strokovnjakov s posebnimi znanji v specializirano državno tožilstvo. Ne vem sicer, kako ste takrat glasovali, dejstvo pa je, da je bil zakon potrjen, ustanovil je, prvič, žal šele lansko leto, Civilnofinančni oddelek v Specializiranem državnem tožilstvu in onemogočal dodelitev posebnih strokovnjakov s civilnega področja, vključno z državnimi pravobranilci.

Dejstvo je tudi, da je ZOPNI, kot se mu na kratko reče, že dalj časa pred Ustavnim sodiščem, da so bili sproženi različni ustavnopravni spori, nekateri s strani sodišč, nekateri s strani posameznih oseb, ki so se znašle v njegovem, bomo rekli temu, kolesju in da v tem času vsi na nek način čakamo, kakšna bo odločitev Ustavnega sodišča. Mi smo, bomo rekli, v nizkem startu, kakršnakoli že bo, da bomo zakon, če bo deloma razveljavljen, ga tudi popravili. Gre za pomemben instrument in institut, ki ga je treba še nadalje krepiti, vendar do odločitve Ustavnega sodišča tega ne moremo storiti.

Je pa vsekakor v tem trenutku v javni oziroma strokovni razpravi tudi novela Zakona o kazenskem postopku, ki smo jo pripravili na Ministrstvu za pravosodje, in tudi na tem področju v povezavi z dostopom do podatkov na bankah in intenzitete in hitrosti kazenskega postopka nosi nekatere, po našem mnenju, pomembne pridobitve in rešitve. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Žan Mahnič želi besedo za dopolnitev odgovora.

ŽAN MAHNIČ (PS SDS): Hvala.

Bolj kot nek komentar kot neka dodatna vprašanja. Se pravi, v tem letu je bilo štiri več preiskav, 22 sem jih takrat navedel, sedaj 26. V zavarovanju je pa samo 2 milijona evrov več, kot je bilo leta 2015. To se pravi, s 13 milijonov 660 tisoč smo sedaj prišli, kot ste rekli, na dobrih 15, 16 milijonov evrov.

Strinjam se z vami, da zadeva poteka počasi, sploh če gledamo, da je to že od leta 2011 naprej, skoraj bi lahko rekli, da prepočasi, predvsem zato, ker ste bili na KPK, kjer ste verjetno dobivali številne prijave, in veste, da je tega, vsaj teh sumov nezakonitega premoženja, veliko. To samo potrjuje tezo, ki jo je včeraj izrekel gospod predsednik Vlade, da to državo vodi mafija. Očitno lovke nekaterih sežejo tako daleč, da so svete krave in da so zavarovani tudi pred organi pregona, kajti vemo,da tukaj pač velja obratno dokazno breme in moraš ti dokazati, od kje premoženje. Številni so takšni, ko bi morali dokazati za dolga leta nazaj. Mislim, da bi bilo treba narediti vse, da se ta zakon pospeši, izvajanje tovrstnih aktivnosti, glede na to, da je zakon tudi v ustavni presoji, kajti lahko je, če se mi tukaj v tem državnem zboru pogovarjamo o korupciji, kako je treba izkoreniniti korupcijo, ko pa državljanke in državljani poznajo številne zgodbe, številni tudi iz svojih lokalnih okolij. Dvomil sem sicer, da prihajajo kakšne prijave, ker še vedno, saj veste, kako je, ko se vsak boji prijaviti oziroma izpostaviti, tudi če je anonimno, pa vendarle je to priložnost, ko bi država lahko pokazala, da misli resno in to je dober instrument, institut, s katerim bo lahko državljankam in državljanom povrnili ugled ne samo organov pregona, ampak tudi pravne države, in občutek enakosti.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš ima poslansko vprašanje za ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, dr. Anjo Kopač Mrak.

Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

V Sloveniji narašča pojav dolgotrajne revščine. Ta dolgotrajna revščina se kaže v naraščanju števila prebivalcev, ki socialno pomoč prejmejo več kot 24-krat v treh letih. Dolgotrajna revščina najbolj pogosto prizadene starostnike, ljudi, ki imajo težavo z invalidnostjo in so zaradi tega iz objektivnih okoliščin nezaposljivi oziroma težko zaposljivi. Če postrežem z birokratskim žargonom, se tem

ljudem reče, da so najbolj oddaljeni od trga dela, zato jim še taka gospodarska rast in še tak porast zaposlovanja ne more pomagati, pomagajo jim lahko samo socialni prejemki in redistributivni mehanizmi države.

V socialnem sporazumu je Vlada obljubila, da bo letos pridobila oceno minimalnih življenjskih stroškov in da bo potem uskladila minimalni dohodek. Ta minimalni dohodek je potem osnova za odmero socialne pomoči in varstvenega dodatka. Iz vašega odgovora, gospa ministrica, kolegu Mesecu kaže razbrati, da bo ta ocena v najboljšemu primeru izdelana do konca letošnjega leta, se pa ne da ravno razbrati, če nameravate povišati minimalni dohodek. Se pravi, ne da se samo naračuna nov minimalni dohodek, ampak da se ga konkretno potem z novimi številkami tudi udejanji, zaradi tega ker naši ljudje, ki shajajo z 288 evri na mesec, si z nekimi številkami ne morejo prav čisto nič pomagati. Treba je pač dvigniti socialno pomoč na neko dostojno raven, ki človeku dejansko omogoča neko nujno preživetje.

Vaš lasten izračun iz leta 2009 je pokazal, da bi morali biti minimalni dohodek postavljen vsaj na 385 evrov, no in od takrat do danes se minimalni življenjski stroški niso zmanjšali, kar ne nazadnje dokazuje tudi gibanje statističnega praga revščine.

Zato me zanima dvoje – prvič:
Kdaj se bo začel uporabljati višji znesek minimalnega dohodka, takšen, ki bo vsaj približno ustrezal minimalnim stroškom?
Še enkrat ponavljam, najprej je treba te minimalne stroške naračunati ali pa na novo naračunati, potem pa minimalni dohodek s socialno pomočjo in varstvenim dodatkom dejansko uskladiti.
In potem še drugo vprašanje:
Na kakšen način bi zagotovili, našli sredstva za ta nujen dvig denarne socialne pomoči?
Vemo, da proračun za naslednje leto, se pravi za leto 2017, ni narejen pod predpostavko, da bi se ta minimalni dohodek povišal. Tako me zanima:
Od kod bi pa vi hoteli vzeti finance, če imate kakršnekoli iskrene namene, da se denarna socialna pomoč poveča?

Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Hvala za vprašanje, gospod Miha Kordiš.

Morda velja spomniti, da je minimalni dohodek bil v Sloveniji uveden z letom 2001. Takrat je bil narejen izračun, da je minimalni dohodek 158,33 evra in ta – ne boste verjeli – se do leta 2011 ni nikoli na novo preračunal ali kakorkoli spreminjal v naši državi in se je potem samo usklajeval, torej v obdobju 2001 do 2011, z rastjo minimalnih življenjskih stroškov in je torej znašal leta 2011 230, 61 evrov. Potem je bil izračun, tako kot ste pravilno ugotovili, leta 2009 narejen, ker takrat pod ministrom Svetlikom je bilo osnovno, da se naredijo izračuni in takrat je bil izračun za minimalni dohodek narejen in se je tudi v zakonodajo – zato da se ne bi ponovilo to, kar se je, da nismo imeli 10 let nobenega novega izračuna – v Zakon o socialnem varstvu zapisalo, da se na podlagi primerljive metodologije najmanj vsakih 5 let ugotovi višino minimalnih življenjskih stroškov. Če razlika med višino osnovnega zneska minimalnega dohodka in višino na novo ugotovljenih minimalnih življenjskih stroškov presega 20 %, ministrstvo določi novo višino osnovnega zneska minimalnega dohodka. Torej, to so zakonske določbe, ki jih je takrat vlada Boruta Pahorja sprejela in nas torej zavezujejo.
V letošnjem letu, tako kot je bilo tudi dogovorjeno v socialnem sporazumu, je ministrstvo pristopilo, seveda na podlagi javnega naročila, izbor izvajalca pa bo naredil oceno minimalnih življenjskih stroškov. K temu smo že pristopili. Podatki, ki so osnova, ki je potrebna, bodo znani v oktobru 2016. Torej takrat, ko bojo ti vhodni podatki znani, bo tudi ta raziskava dokončno narejena. Tako predvidevamo, da bo zaključek in rezultati ob koncu leta in če bojo seveda izpolnjeni zakonski pogoji, bomo to uskladitev tudi izpeljali.
Je pa treba povedati, da vsekakor je zelo pomembno zagotavljanje minimalnega dohodka, ki je, kot ste ugotovili, osnova za izračun denarno socialne pomoči in tudi varstvenega dodatka, vendar je bilo tudi takrat, ko smo tudi leta 2010 najvišje dvignili minimalno plačo, in sicer za 23 %, je bilo dogovorjeno, da seveda posameznik, ki ne dela, v primerjavi s tistim, ki dela, ker je bila takrat minimalna plača določena v višini 562 evrov, ne more imeti višjih dohodkov, kot je določena minimalna plača. Zato je bilo takrat določeno, da je določena pravica do varstvenega dodatka maksimalna višini 80 % neto minimalne plače. Tukaj znotraj je treba potem gledati različne kategorije: minimalni dohodek in minimalno plačo in povprečno plačo. Jaz vedno poudarjam, da je absolutno za tiste, ki si ne morejo zagotoviti z delom, je treba, da država poskrbi kot tisti, ki na koncu mora poskrbeti, zadnja varnostna mreža, v kateri morajo posamezniki, vendar moramo se hkrati zavedati tudi višine minimalne plače, ki pa na žalost je pomembna tako socialna kot tudi ekonomska kategorija. Žal pa tudi minimalne plače ne moremo vzeti iz konteksta povprečne plače in zopet žal, bom rekla, pri nas je okoli tisoč 500 evrov povprečna plača, vendar dve tretjini delavcev prejema podpovprečno plačo. Seveda je vse to treba vzeti v kontekst, ko govorimo tudi o višini minimalnega dohodka.
Ampak, da vam odgovorim na kratko. Na podlagi zakona bodo, tako kot je bilo zavezano, izračuni narejeni, tako kot smo takrat v vladi Boruta

Pahorja v največji krizi napravili izračune in dvignili minimalni dohodek, ki se prej 10 let ni dvignil, tako kot smo minimalno plačo dvignili, ki ni bila dvignjena prej več kot 15 let, torej bomo zagotovili tudi finančna sredstva, ko bodo izpolnjeni zakonski pogoji. Počakajmo pa na izračune. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, ministrica.
Besedo za dopolnitev odgovora želi gospod Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči, in hvala za vaš odgovor, gospa ministrica.
Bom še malo elaboriral pa izpostavil to, kar sem navsezadnje vprašal že inicialno. Omenili ste omejitev socialne pomoči glede na minimalno plačo. In res je, takrat 2009, ko so se delali ti izračuni, je bila ugotovljena meja minimalnih življenjskih stroškov na 385 evrov in 80 % minimalne plače bi pomenilo socialno pomoč na 308 evrih. A smo dobili socialno pomoč na 308 evrih? Ne! Takrat je bilo to za reveže še vedno preveč denarja, kar kaže na to, da je bil tukaj odločitev popolnoma politična, sami ste omenili težke čase in tako naprej. Lahko po eni strani to razumem, po drugi strani se mi pa ne zdi okej, da se kakorkoli špara na revnih; še bolj to, da se špara na dolgotrajno revnih, ki so odrezani od trga dela in jim gospodarska rast nič ne pomaga. Ne skrbi me, da bodo novi izračuni dali napačne številke, jaz še zmeraj pričakujem, da bodo pokazali, da mora iti minimalni dohodek vsaj na 385 evrov. Jaz se pač bojim, da po politični poti potem te številke ne bodo upoštevane. Tudi naj na tem mestu spomnim, da je vmes minimalna plača narasla iz 560 evrov na 700 evrov na mesec plus regres, skupaj za malico in prevozom. Tukaj je ogromno manevrskega prostora, da se dvigne varstveni dodatek, da se dvigne denarna socialna pomoč in minimalna plača. Tukaj ni izgovor in nikakršna omejitev.
Sem vas pa prej pobaral tudi:
Kje potencialno iščete resurse za to, da se socialna pomoč, minimalni dohodek okrepi?

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Ministrica dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala.
Jaz bi si v osnovi želela, da bi programi socialne aktivacije dali rezultate, da bi tudi za ljudi, ki so najbolj oddaljeni od trga dela, našli neko možnost sodelovanja na trgu dela. Tudi sprememba invalidskega zavarovanja je pomembna predvsem z vidika, da ni ključna pravica denarno nadomestilo ampak rehabilitacija, torej da se ljudem pomaga priti do dela; tudi če to ni delo za polni delovni čas. Treba je tudi omeniti vlogo socialnih podjetij in drugo; to bi moral biti prvenstveni cilj. Vsekakor pa je tistim, tudi glede na to, da bo socialna aktivacija zaživela, da še vedno ne bodo imeli tega stika s trgom dela, treba zagotoviti, da država pomaga pri dostojnem preživetju. In v zvezi s tem bi ponovila, da so bili po desetih letih narejeni izračuni, metodološko je bila košarica opredeljena, katere so osnovne dobrine, ki so v to košarico vključene. To ni stvar politične volje. Je pa seveda pomembno, ko primerjamo, da govorimo o neto zneskih ali bruto, torej okoli 700 evrov je minimalna plača bruto, neto pa je tisto, kar sem rekla. Z izračuni je potem treba biti korekten in speljati na celotni ravni.
Je pa dejstvo, da je varstveni dodatek, ki ga prejemajo trajno nezaposljive osebe, bistveno višji; je 463 ali 485 evrov, tam nekje, kar pa je bistveno višji, ker ima v košarico vštete tudi dobrine, kjer ni zgolj začasno. Ker DSP naj bi bila v osnovi denarna socialna pomoč, ki je začasna; pri tem varstvenem dodatku so pa v to osnovno košarico vštete tudi trajne dobrine in nadomeščanje teh trajnih dobrin. Nakup pralnega stroja in takšnih stvari so v to košarico tudi vštete. Zato je varstveni dodatek v osnovi bistveno višji, kot je denarna socialna pomoč. Osnova pa je izračun košarice, kjer pa je potem določena košarica, ki je bolj omejene narave, za izračun denarne socialne pomoči. Druga je bila osnova za varstveni dodatek. In v zakonu piše, kot sem omenila, da bodo na podlagi primerljive metodologije narejeni izračuni. Ko bodo izračuni znani, če bo razlika več kot 20 %, bo ministrstvo pristopilo k spreminjanju. In imamo tudi že pogovore z Ministrstvom za finance, kako in na kakšen način bomo zagotovili sredstva.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Miha Kordiš želi besedo za postopkovni predlog.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala.
Seveda bi rad podal predlog, da se o vprašanju revščine, dolgotrajne revščine in sanacije revščine opravi razprava v Državnem zboru. To bi morala biti celo ena izmed prioritet naše družbe. Ministrica pravi, da čaka izračune o minimalnih življenjskih stroških, kar je vse okej, te izračune je treba narediti. Kar je pa zaskrbljujoče in nam preteklost pove, da ta skrb ni neutemeljena, pa je, če bo novim izračunom sledila politična akcija. Če bodo računi pokazali na primer, da je potreben dvig socialne pomoči na 385 evrov, da se bo potem dejansko našel proračunski denar oziroma da se bodo izpeljali ukrepi na prihodkovni strani proračuna. In da se bodo izpeljali na tak način, da bodo napolnili socialno blagajno. Bom tukaj še enkrat poudaril, da ljudje, ki so se znašli v spirali dolgotrajne revščine, so zelo omejeni v svojem dostopu do trga dela. Nekateri celo ne morejo do njega dostopati, tukaj gre pogosto za starejše, še posebej so tukaj kakšne starejše samske ženske na kakšni kmetiji, ki niso zmogle plačati kmečkega zavarovanja, pa so nekoč vsaj prejemale državno pokojnino; pa je bila potem ta državna pokojnina odstreljena.

Znotraj vprašanja revščine, znotraj vprašanja dolgotrajne revščine so še posebej ranljive in izpostavljene skupine, ki nujno potrebujejo materialno, solidarnostno pomoč celotne slovenske družbe. In če so izračuni za dvig minimalnih življenjskih stroškov res v teku, me to veseli, čakam njihove rezultate. Me pa, kot rečeno, skrbi, kaj se bo ukrenilo na prihodkovni strani proračuna. Gospa ministrica prihaja iz vrst socialdemokratov, ki imajo – in to je v resnici ena izmed njihovih boljših idej – v ekonomskem programu napisan dvig davka od dohodkov pravnih oseb na 22,6 %. S tem bi dobili dovolj denarja, še krepko več denarja, da bi zadostili potrebnim od 60 do 100 milijonov evrov, kolikor jih je potrebnih za dvig socialne pomoči na 385 evrov. Seveda pa je pogoj, da ta dvig obdavčitve kapitala dejansko namenimo v redistributivne mehanizme države, da pomagamo najrevnejšim, najranljivejšim v naši družbi; in ne – kot nadaljuje ekonomski program socialdemokratov – v zniževanje dohodnine za višji srednji razred. Tukaj je protislovje. V Združeni levici mislimo, da bi tako pridobljena sredstva morala iti v socialne blagajne.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločal v sredo, 13. julija, v okviru glasovanj.
Gospod Uroš Prikl bo postavil poslansko vprašanje ministru za finance, ki pa je danes žal odstoten.
Izvolite, gospod Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči. Lep pozdrav vsem, ki spremljajo to sejo; pa tudi vsem šestim poslancem in poslankam ter ministru.

Moje poslansko vprašanje se nanaša na terjatve za prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. V Letnem poročilu Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije za leto 2014 je navedeno, da znašajo zapadle terjatve za prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje 293 milijonov 970 tisoč 803 evre. Od tega znašajo pogojno izterljive terjatve za prispevke nekaj več kot 115 milijonov, to je približno 20,4 % vseh terjatev, in nekaj malega manj kot 40 % vezano na zapadle terjatve. Zaradi neizterljivosti je Finančna uprava Republike Slovenije v letu 2014 odpisala za nekaj več kot 33 milijonov evrov prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. V letu 2015 so zapadle terjatve za prispevke za pokojninsko in invalidsko zavarovanje znašale nekaj več kot 294 milijonov, kar pomeni, da se znesek povečal za več kot 800 tisoč evrov.
V zvezi z navedenim ter dejstvom, da je Furs kot nadzornik za evidentiranje terjatev iz naslova prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje posredoval podatke na podlagi Navodila nadzornikom za evidentiranje terjatev javnofinančnih prihodkov, terjatve javnofinančnih prihodkov, posredovane v davčno izvršbo, in odpis terjatev javnofinančnih prihodkov, ki ga je izdalo Ministrstvo za finance; pa spoštovanega ministra za finance gospoda Mramorja sprašujem:
Zakaj je prišlo do tako visokih – jaz ocenjujem, da so to zelo visoki – zneskov zapadlih terjatev in odpisa, ko vendar Finančna uprava Republike Slovenije mora razpolagati s tekočimi podatki o obveznostih za obračunane prispevke in posledično nakazilih?
Kdo je odgovoren za takšno stanje?
Kaj je ministrstvo storilo, namerava oziroma bo storilo za izboljšanje stanja?
Ali je načrtovana sprememba zakonodaje, ki bi šla v smeri večjega nadzora s strani Finančne uprave Republike Slovenije?
Ker finančnega ministra, kot je bilo povedano, danes ni tukaj in upajoč, da na naslednji seji Državnega zbora minister bo prisoten, želim, da mi na naslednji seji tudi poda odgovor. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.

Gospod Ljubo Žnidar bo postavil poslansko vprašanje ministru za infrastrukturo dr. Petru Gašperšiču.

Izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Področje elektrogospodarstva spada na nek način v okrilje ministrskega resorja, ki ima področje infrastrukture v državi. Celotno elektrogospodarstvo je precej širok pojem v državi, tudi oblike družb samega nadzora so zelo različne, vendar bi danes rad poudaril na nekaj stvari, za katere menim, da bi jih bilo treba izboljšati. V zadnjih dveh letih se je zgodilo v teh družbah kar precej kadrovskih zamenjav. Razumem vse tiste, ki so jim ali potekli mandati, tudi nekaj političnih menjav; ampak predvsem se želim dotakniti bolj pomembnega področja, to je gospodarjenja teh družb. Določeni strokovnjaki ocenjujejo, da je tudi kadrovsko resor elektrogospodarstva v Sloveniji precej predimenzioniran. In tu se postavlja tisto vprašanje nadzora, konkretno kako določene družbe upravljajo in kako so te družbe racionalne in gospodarne. Vemo, da je še vedno večinski delež teh družb v državni lasti. To se pravi, da gre za gospodarjenje z državnim premoženjem oziroma z državnim denarjem. Če sem še bolj konkreten, posebno neracionalen se mi zdi primer imenovanja nadzornikov v Holding Slovenske elektrarne, kjer se k šestim nadzornikom še kar vehementno imenuje še dodatnih, novih šest nadzornikov. To je najlažji način, da se pride do glasovalne večine, da se izognemo neki razrešitvi nekih obstoječih nadzornih članov, ampak če pogledamo s stališča, da gre tu za državni denar, se mi zdi to skrajno neracionalno.

Zaradi tega, spoštovani gospod minister, vam postavljam vprašanje:
Na kakšen način, s kakšnimi ukrepi lahko ministrstvo vpliva na to negospodarno kadrovsko ravnanje v elektrogospodarstvu; oziroma tudi vpliva na boljše poslovne rezultate v tej družbi?

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Minister dr. Gašperšič, izvolite, beseda je vaša.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Hvala, predsedujoči, za besedo. Hvala tudi poslancu gospodu Ljubu Žnidarju za postavljeno vprašanje.

Področje elektrogospodarstva res spada pod okrilje oziroma v resor Ministrstva za infrastrukturo, vendar želim poudariti, da pod naše pristojnosti spada zgolj tisti del, ki se tiče določanja politik, zakonodajnega okvira, strategij razvoja na področju elektrogospodarstva. Korporativno upravljanje na področju elektrogospodarstva pa je razdeljeno med Ministrstvo za infrastrukturo in tudi družbo SDH. Ministrstvo za infrastrukturo je na podlagi Energetskega zakona pristojno za spremljanje in izvajanje nalog upravljanja kapitalskih naložb države – predvsem in izključno v družbah Eles, Sodo in Borzen. Vsa ta tri podjetja so v stoodstotni lasti države, opravljajo javno gospodarsko službo in glede na njihovo organizacijsko obliko, vse tri so družbe z omejeno odgovornostjo, poslujejo v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah. Zaradi primerljivosti z upravljanjem družb, ki pa so v pristojnosti SDH, Ministrstvo za infrastrukturo spremlja poslovanje omenjenih treh družb na osnovi aktov, ki jih je sprejela uprava SDH; to sta zlasti Kodeks upravljanja kapitalskih naložb Republike Slovenije ter Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga, za kar ima Ministrstvo za infrastrukturo tudi soglasje SDH.

Glede kadrovskih zadev v teh treh podjetjih lahko povem, da je v Elesu število zaposlenih v letu 2013 iz 516 naraslo na 532 v letu 2015. V družbi Sodo je iz 33 zaposlenih v letu 2013 število zaposlenih v letu 2015 naraslo na 38. V družbi Borzen pa je število zaposlenih iz 30 v letu 2013 padlo na 29 zaposlenih v letu 2015. Te spremembe se gibljejo znotraj letnih načrtov zaposlovanja vseh teh družb; vsebinsko pa je razlog za povečanje števila zaposlenih v Elesu predvsem postopen prevzem nad upravljanjem 110-kilovoltnega omrežja, v družbi Sodo pa zaradi prevzema nadzora načrtovanja projektov, ki jih za gospodarsko javno službo opravljajo pogodbeni partnerji; torej zaradi povečanega obsega na tem področju, tudi informacijske tehnologije, na finančnem in regulatornem področju. Ocenjujemo, da je sedanje stanje komunikacije z vodstvi družb in predsednikov nadzornih svetov dvakrat letno ter pisno portalno poročanje družb ustrezno. Spremljanje načrtovanja pa bo še olajšala sprememba Priporočil in pričakovanj SDH iz letošnjega leta, na podlagi katere bodo družbe poslej pošiljale osnutke poslovnih načrtov do konca septembra tekočega leta za naslednje leto.
Skladno s tem, kar sem povedal, ocenjujem, da v teh družbah ne prihaja do negospodarnega kadrovskega ravnanja in ga ni zaslediti. Za upravljanje ostalih družb na področju elektrogospodarstva pa je, kot rečeno, zadolžen SDH. Glede upravljanja in kadrovskega ravnanja v teh družbah tukaj ne morem podati ustreznega odgovora. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Ljubo Žnidar želi besedo za dopolnitev odgovora.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani minister.

Moram reči, da se strinjam z vašimi odgovori, da vi kot minister niste tisti neposredni nadzornik; ali pa odgovornost za določena nepravilna opažanja. Dejansko pa ste na nek način sestavni del vlade in lahko na določena opažanja, ki jih opazimo, in na določene nepravilnosti zahtevate določene odgovore. Kajti če gre za neracionalno ravnanje z državnim denarjem, potem je odgovornost še toliko večja. Naj navedem dva primera, ki tudi izhajata s primera slabe prakse. Eno je, da kar precej teh elektrogospodarskih družb pri svojih večjih investicijah oddajajo kar precejšen ali zajeten delež gradbenih del brez javnih razpisov. Če gre tukaj za državne ustanove, se taki primeri ne bi smeli dogajati. Primer TEŠ, upravna stavba v vrednosti 11 milijonov se je zgradila na osnovi naročilnic. Te stvari so zame nedopustne. Še večji nonsens pa je, da vse največje projekte, ki jih pelje elektrogospodarstvo, se izvede striktno brez gospodarskih družb, ki so v lasti države. Recimo, brez DRI, ki je v lasti države, pa vemo, da ima največji strokovni inženirski in konzultantski potencial v državi. To so primeri slabe prakse in tudi menim, da bi bilo tukaj treba dobiti določene odgovore.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Minister dr. Gašperšič, izvolite, beseda je vaša.

DR. PETER GAŠPERŠIČ: Glede teh kadrovskih odločitev tukaj dejansko ne morem komentirati, zakaj je prišlo do teh odločitev na SDH.
Predvidevam lahko samo to, da so ocenili, da je pred družbo HSE zahtevno obdobje. Vemo, da se družba nahaja v težki situaciji, ko je na njej, da sanira oziroma da zagotovi uspešno poslovanje ob bremenu, ki ga predstavlja financiranje izgradnje bloka TEŠ 6, ter na drugi strani zahtevne razmere na trgu električne energije, kjer vemo, da je cena električne energije, ki prevladuje na trgu, iz leta v leto nižja. Vsekakor so pred družbo HSE zahtevni časi in veliki izzivi. Lahko samo predpostavljam, da je bilo vodilo, ki je SDH vodilo, da se na nek način

ustrezno tudi okrepi nadzor nad to družbo. Kar se tiče ostalih nepravilnosti, ki jih omenjate, da se v teh družbah izvajajo recimo javna naročila investicij brez razpisov po Zakonu o javnih naročilih, lahko rečem to, če do tega res prihaja, da smo tudi v tem mandatu že spremenili predpise v tej smeri, da bo lahko tudi nadzor nad temi družbami izvajale inštitucije, kot je Računsko sodišče. Pričakujemo in računamo, saj vemo, da Računsko sodišče že revidira dogajanje v družbi TEŠ. Če je prihajalo do tovrstnih napak, računam, da bo tudi s strani Računskega sodišča to ugotovljeno in na to opozorjeno. Toliko bi na te stvari na tem mestu lahko odgovoril. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.

Gospod Ivan Hršak želi postaviti vprašanje ministru za finance dr. Dušanu Mramorju, ki pa je danes odsoten.
Izvolite.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik.

30. junija 2016 smo bili preko sredstev javnega obveščanja seznanjeni, da se je na Svetovalnico za migrante obrnilo 37 delavcev, ki so nepričakovano dobili dopis Finančne uprave Republike Slovenije, da je ugodila njihovi prošnji in jih odjavila iz statusa davčnega rezidenta. Na podlagi vloge njihovega delodajalca naj bi jih namreč že lani aprila Finančna uprava Republike Slovenije na lastno pest odjavila kot davčne rezidente. Kljub temu, da so imeli prijavljeno stalno prebivališče v Republiki Sloveniji, je Furs ugodil prošnji delodajalca in vseh 37 delavcev odjavila. Posledično temu so izgubili možnosti davčnih olajšav za vzdrževane družinske člane; od Fursa pa so letos dobili visoke izračune za plačilo dohodnine. Delavci so pretežni del leta opravljali delo v Republiki Sloveniji.

Tako ne morem izključiti možnosti, da se je zgodila še ena v nizu od množičnih zlorab delavcev, katerim smo priča v zadnjem obdobju, pri čemer so opazno kršenju pravic in zlorabam bolj podvrženi tuji delavci. Zato je pričakovati od pristojnih organov, da so v primerih, kot je bil slednji, še posebej pozorni na to, da preden izpeljejo določen postopek, naredijo vse potrebno, da se eventualna možnost zlorabe prepreči. V konkretnem primeru kar mrgoli indicev na to, da obstaja možnost zlorabe oziroma nepravilnosti, glede na to, da naj bi ob prijavljenem stalnem prebivališču v Republiki Sloveniji delodajalec navedel naslove za dostavo odgovorov o odjavi v tujini, konkretno v Bosni in Hercegovini.
V zvezi z opisanim ministra sprašujem:
Kakšen je postopek odjave statusa davčnega rezidenta?
Kako postopajo pristojni v konkretnih primerih, ko se pojavi sum o zlorabah delavcev – slovenskih in tujih državljanov – z davčnega vidika?
Koliko primerov na letni ravni se odkrije?
Glede konkretnega primera pa prosim za podrobnejšo informacijo o dogodku.
Kaj konkretno se bo posledično zgodilo z delavci na podlagi nadzora in ugotovitev, če seveda bo le-ta opravljen?
Od ministra želim na naslednji redni seji Državnega zbora ustni odgovor. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.
Gospod Matjaž Hanžek bo postavil poslansko vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.
Izvolite.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa, predsedujoči.
Za odsek tretje razvojne osi na odseku Velenje–Šentrupert ste med 4. in 18. julijem 2016 pripravili predstavitev spremenjenih rešitev iz osnutka državnega prostorskega načrta, in sicer za tako imenovano traso F2-2. Mnenja stroke iz Zbornice za arhitekturo in prostor, občanov in občin na zadevni trasi so do te trase izrazito negativna. Kot alternativo predlagajo traso F6, ki poteka vzporedno z obstoječo magistralno cesto Arja vas–Velenje in magistralne ceste nikjer ne prekriva. Torej se prometna povezava na že obstoječem prostorskem koridorju dejansko podvoji. Iz razpoložljive dokumentacije je razvidno, da je bila v postopkih predhodnega ocenjevanja trasa F6 vnaprej izločena iz ekonomskih in okoljskih vrednotenj. Iz dokumentacije je razvidno, da so bili vhodni podatki za predhodno ocenjevanje prilagojeni tako, da trasa F6 ni dosegla dovolj točk za uvrstitev v nadaljnje postopke. Trasa F2-2, na kateri kot ministrica neomajno vztrajate, kot ste izjavili županom in predstavnikom civilnih iniciativ na sestanku 6. julija, je od alternative dražja za vsaj 50 odstotkov, posega v območja Nature 2000, ne upošteva katastra jam Slovenije, nepovratno uniči več kot 100 hektarjev kmetijskih zemljišč najvišjega bonitetnega razreda, porušenih bo več kot 70 objektov, pretežno stanovanjskih, odmakne avtocestni priključek od intermodalnega logističnega centra v regiji za vsaj 20 kilometrov.
Zato vas sprašujem:
Kako se po vašem mnenju trasa F2-2 sklada s Prostorsko strategijo Slovenije in s Prometno strategijo Slovenije kot krovnima strateškima dokumentoma Republike Slovenije za prostor in promet?
Kako se po vašem mnenju postopki izdelovanja državnega prostorskega načrta za traso F2-2 skladajo z določbami Aarhuške konvencije, ki jo je Republika Slovenija ratificirala in torej velja neposredno?
Ali lahko zanikate vzporednice z investicijo v blok 6 Termoelektrarne Šoštanj, ko je investitor ravnal po logiki izvršenih dejstev in je upošteval

samo tisto "stroko", ki mu je v celoti pritrjevala, izvajal utemeljitve investicije s prilagojenimi vhodnimi podatki in ni zmogel določiti končne cene pred odločitvijo o pričetku gradnje?
Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Ministrica gospa Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCEN: Spoštovani poslanec gospod Matjaž Hanžek, hvala za vprašanje.
Sami ste že navedli, da smo prejšnji teden imeli javno predstavitev optimizirane variante F2-2, ki jo je vlada pred tem potrdila kot varianto, za katero se pripravlja izvedbena dokumentacija. Na Ministrstvu za okolje in prostor v okviru svojega delovanja vodimo državne prostorske načrte za številne investicije. Samo ministrstvo v primeru trase ali avtoceste, ki bo potekala po varianti F2-2, ni investitor, ampak vodimo postopek. Vprašanja, katera ste naslovili name, nekako sovpadajo z vprašanji, na katere smo dali odgovore tudi na tej javni predstavitvi, in sicer je bila ta Strategija prostorskega razvoja Slovenije upoštevana ob pričetku samega postopka. Postopek pa sega v leto 2004, ta postopek sprejetja državnega prostorskega načrta poteka že 12 let. Res je, če tvori omrežje daljinskih cestnih povezav mednarodnega pomena, torej je omrežje ne samo čezmejnega pomena, ampak te povezave pomenijo tudi pomemben nacionalni pomen. In ko me sprašujete, ali je ta dilema, ali je ta os F2-2 v skladu s Strategijo prostorskega razvoja Slovenije, je ta dilema bila razrešena že ob samem začetku priprave DPN, to je v letih 2004. Ključno vprašanje, na katerega je treba odgovoriti pred začetkom vsakega državnega prostorskega načrta, je, ali vse variante, ki so nato proučene v študiji variant, izpolnjujejo te cilje Strategije prostorskega razvoja Slovenije. In tudi v študiji variant, veliko variant se je zvrstilo od leta 2004, po vsakoletni razpravi je prišla kakšna varianta zraven.
In ko govorimo o vašem drugem vprašanju, gre za določbe Aarhuške konvencije, da imajo civilne iniciative ali mi kot državljani možnost neposredno vplivati ali podajati pripombe na državne prostorske načrte. Da, imamo jih, tudi naše ministrstvo v postopkih ne samo izbire variant, ampak pristal v postopkih državnih prostorskih načrtov, vodi razprave po terenu, po občinah, kjer potekajo. Kot sem povedala tudi na tem srečanju, moram povedati tudi tukaj, v Državnem zboru, da praktično ni mogoče peljati državnega prostorskega načrta v soglasju s prebivalci, z občani. To pa zaradi tega, ker je pri pripravi teh državnih prostorskih načrtov v Sloveniji praznega prostora praktično premalo ali pa ga skoraj ni; oziroma imamo precej gozdnatih površin, kjer prebivalci ne živijo. Do njih cest, daljnovodov, mogoče tudi plinovodov ali katerihkoli drugih objektov ne vodimo, ne peljemo, saj je takšna investicija brez pomena.
V fazi pripravi študije variant v letih 2007 in 2008 so bile pripravljene vse predstavitve in se je potem že v letu 2012 vlada odločila, da je ta varianta F2-2 sprejemljiva, da je v pripravi dovolj dobro pripravljena za samo izvedbo. Kasneje se je pregledovalo še nekaj drugih variant, v letu 2015 pa je vlada po sprejetju na vladi to varianto F2-2 sprejela in je šla v nadaljnje postopke priprave dokumentacije. En odgovor mi je še ostal, če mi je dovoljeno, bi ga potem v drugem delu podala. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Matjaž Hanžek želi besedo za dopolnitev odgovora.
Izvolite.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa.
Gospa ministrica, kaj veliko novega nisem izvedel. Imam pa tukaj kar nekaj analiz, recimo iz leta 2015 analiza primera načrtovanja gradnje tretje razvojne osi in tako naprej, kjer primerjajo z zakonitostjo evropskih direktiv. Recimo samo mimogrede, "iz navedenih razlogov tudi Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, direktorat ugotavlja, da je poseganje z vidika varstva kmetijskih zemljišč nesprejemljivo". Obe direktivi, to se pravi Environmental Impact Assessment in Strategic Environmental Assessment, obe direktivi sta bili po našem mnenju kršeni na področju. Iz do zdaj pripravljenega okoljskega poročila ni razvidno, da bi bili predpisani pogoji zadovoljeni in tako naprej, ne bom bral.
Leta 2011, pred petimi leti – vemo, da se to že 12 let načrtuje – je medresorska delovna skupina dala mnenje, da predlog najustreznejše variante, vladine, to se pravi F2-2, ni dovolj jasno argumentiran. Zato meni, da bi ga bilo treba dodatno utemeljiti; da je metodologija vrednotenja vplivov, kot jo določa Uredba o okoljskem poročilu, da ne citiram naprej, za področje ocenjevanja vpliva na kmetijska zemljišča neprimerna in omogoča različne interpretacije; da Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano v postopkih priprave državnega prostorskega načrta oziroma preverjanja ustreznosti okoljskega poročila ni dalo soglasja. Medresorska delovna skupina ocenjuje, da je načrtovanje izvedbe katerekoli od variant nove cestne povezave med avtocesto napačno. Bom pa bolj konkreten, skoraj 119 hektarov nasproti 13 hektarom, cena 300 milijonov nasproti 200 milijonov in podobno. Vprašanje pa je bilo, na listu mi potem dajte. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospod Hanžek.
Gospa ministrica, izvolite.

IRENA MAJCEN: Primerjava cen, ki so bile delane na idejnih zasnovah in sedaj, ko se praktično v sami izvedbi trasa tako daleč določa, da so znani vsi elementi stroškov, seveda ne

zdrži nikjer. In na žalost tudi v tem primeru ne. Je pa res nenavadno, da je vlada že aprila 2008 potrdila varianto F2-2 kot najustreznejšo; je pa res, da tista varianta ni bila optimizirana v takšni meri, kot smo jo sedaj pripravili skupaj s strokovnimi službami Kmetijsko gozdarskega zavoda oziroma Kmetijskega inštituta. Pri poznavanju prostorskega načrtovanja sem prepričana, da tudi nobena druga varianta ne bi bila sprejemljiva; je ni variante, kjer bi ne bila neka poselitev, kjer bi ne bile nekatere dobrine. Na nekaterih variantah imamo tudi vodooskrbo. Nagovarjati širšo publiko, da je to neustrezna varianta, je vedno možno. Mi, ki vodimo postopek, pa sledimo temu, da znotraj več variant skupaj z investitorjem najdemo pot, da je investicija izvedljiva. Ta avtocestna povezava avtoceste A1 in Velenja je seveda nujna, še posebej če govorimo naprej o cestni povezavi s Koroško.
Tega projekta pa vsaj jaz ne vidim, v čem bi ga primerjali s TEŠ, gre vsebinsko za povsem drugačno ureditev. Prav gotovo pa je za prebivalce višje – vzamemo Koroško ali vzamemo Velenjčane in vse ob tej cestni povezavi – velika priložnost, kajti avtocestna povezava za kraje pomeni nov gospodarski razcvet, ki na vsak način dolgoročno pomeni tudi za gospodarstvo tiste regije velike pozitivne učinke. Se pa zavedam tega, da vseh teh učinkov pa danes niti ne moremo oceniti. Lahko pa ocenimo to, da obstoječa proizvodnja mora tudi z ustrezno cestno povezavo vztrajati naprej in širiti svoji gospodarski potencial. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Gospod Matjaž Hanžek želi besedo za postopkovni predlog.
Izvolite.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Predlagam, da se o tem na naslednji seji pogovorimo.
Gospa ministrica, sami ste potrdili, da je povezava s TEŠ 6. Jaz ne nasprotujem, nasprotno – želim si, da bi bila čim hitreje ta cesta narejena; ampak vi prvo obrnete. Jaz pa hočem, da je narejena s čim manj socialne škode, čim manj okoljske škode in čim cenejše. Vi pa obrnete, kot da sem proti cesti. Ne, enako se je v TEŠ 6 dogajalo. Tisti, ki je rekel, da je treba narediti bolj racionalno, ne zapraviti 300 milijonov, je bil obtožen, da je proti temu, da dobimo elektriko. Hvala lepa, odgovorili so, da je isto. Zato bom jaz povprašal, kje so tisti argumenti. Po varianti, ki jo zagovarja vlada, se uniči 119 hektarjev s povprečno bonitetno oceno 690, najkvalitetnejše zemljišče. Po drugi varianti 13 hektarjev. Po tej varianti, to so starejše finančne številke, vi ste rekli, da imate nove, ampak novih mi še niste povedali, jaz imam samo še tiste zadnje. Cena vladne trase je 314 milijonov, cena variantne je 218 milijonov. 100 milijonov razlike, ena tretjina cenejše. Po tej varianti, ki jo vlada zagovarja, bo porušenih 108 objektov, od tega 43 stanovanjskih. Po drugi, alternativni varianti je porušenih 9 objektov, od tega 3 stanovanjske hiše. Nisem niti enega argumenta slišal, ki bi vladnega zagovarjal; razen to, da je vlada že leta 2008 rekla, jaz sem vam pokazal, 15. julija 2011 je vlada dala v razpravo poročilo medresorske komisije, kjer so povedali, da nič ne štima. Ne bom še enkrat bral, saj sem že prej na začetku prebral oziroma v drugem vprašanju. Kakšnih boljših odgovorov, razen da je treba narediti in da kamorkoli bodo cesto postavili, bodo ljudje proti. Jasno, tisti, ki bodo; ampak država se mora za nekaj odločiti že zato, da dobi Koroška in Velenjska kotlina dobita novo in boljšo povezavo. Če ne bi vztrajali pri največjem in najdražjem projektu, bi morda že kaj bilo narejeno; ker se pa vztraja vedno pri najdražjem projektu, pa ni. Vsekakor je pa tudi treba poslušati ljudi, zato predlagam, da se na naslednji seji o tej problematiki pogovorimo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospod Matjaž Hanžek, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v sredo, 13. julija.
Gospa Marija Antonija Kovačič bo ministru za finance dr. Dušanu Mramorju postavila poslansko vprašanje. Ker je minister opravičeno odsoten, se, prosim, opredelite do načina odgovora.
Izvolite.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod predsedujoči. Lep pozdrav vsem, ki še vztrajate tukaj! Me veseli, "mnogo" nas je.
Tudi moje vprašanje je namenjeno ministru za finance, ki je danes žal odsoten. Vprašanje pa se nanaša na obračun dohodnine ob samoprijavi. Na podlagi veljavnega Zakona o davčnem postopku morajo davčni zavezanci, ki jim Finančna uprava Republike Slovenije ne pošlje informacijskega izračuna dohodnine do 15. junija in zavezanci zamudijo rok za predložitev davčne napovedi, ki je 31. julija, napoved za odmero za dohodnine vložiti na podlagi samoprijave. Institut samoprijave v praksi žal kaže nekatere pomanjkljivosti, še zlasti v primeru neupoštevanja olajšav za vzdrževane družinske člane.
Zato sprašujem gospoda ministra:
Na kakšen način nameravate odpraviti pomanjkljivosti?
Ali bo priznavanje posebne dohodninske olajšave za vzdrževane družinske člane v primeru samoprijave urejeno v področnem zakonu?
Za vaš odgovor na prihodnji seji se vam že vnaprej zahvaljujem. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Prehajamo na drugi krog vprašanj poslank in poslancev.

Gospa Vesna Vervega bo postavila vprašanje ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Maji Makovec Brenčič.
Izvolite.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala lepa. Spoštovani ministrici, ostali prisotni, lep pozdrav! Spoštovana ministrica dr. Maja Makovec Brenčič, eden od pomembnih izzivov izobraževanja na celotni vertikali od vrtcev do visokošolskega študija je skrb za nadpovprečno nadarjene posameznike. V mednarodnem merilu se tovrstni pomoči oziroma spodbudi šolajočim otrokom in mladostnikom posveča precej pozornosti. Koncepte dela z nadarjenimi učenci in dijaki poznamo tudi v slovenskem izobraževalnem sistemu, ki se jim posamezne šole prilagajajo glede na njihove zmožnosti in aktualne potrebe. Sama ocenjujem, da tega področja ne smemo zanemarjati oziroma je pomembno, da mu znotraj resorja, ki ga vodite, posvečamo vsi skupaj dovolj pozornosti. Koncept dela za odkrivanje in delo z nadarjenimi učenci je bil na Strokovnem svetu Republike Slovenije za splošno izobraževanje sprejet leta 1999.

Zato vas sprašujem:
Ali ocenjujete, da Koncept dela za odkrivanje in delo z nadarjenimi učenci še vedno ustreza aktualnemu stanju in potrebam z delom z nadarjenimi učenci? Ali se načrtujejo njegove spremembe ter v kakšni obliki?
Katere ukrepe v zvezi s spodbujanjem dela z nadarjenimi učenci in mladostniki na sistemski ravni zasledujete na ministrstvu?
Kako bi k temu lahko prispevala inovativna učna okolja, ki jim na ministrstvu preko javnih razpisov že posvečate pozornost?
Hvala za odgovor.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospa ministrica dr. Maja Makovec Brenčič, izvolite.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Spoštovani predsedujoči, spoštovani prisotni, gospa poslanka!
Gre zagotovo za eno od bolj aktualnih in zelo pomembnih vprašanj, s katerimi se srečujemo ne le v izobraževanju, ampak sicer v družbi. Zato smo tudi v tem mandatu na ministrstvu temu področju, torej področju razvoja nadarjenih – najprej pa seveda identifikacija nadarjenih – in sistemske umestitve reševanja nadarjenih posvetili že kar nekaj pozornosti. Na Zavodu za šolstvo Republike Slovenije je bila v preteklem letu imenovana delovna skupina za pripravo posodobitve koncepta za odkrivanje in delo z nadarjenimi. To se nanaša na odgovor na vaše vprašanje, ali se nam zdi koncept iz leta 1999 še dovoljšen, še dovolj osmišljen tudi glede na spremenjene razmere. Odgovor je, da je delovna skupina že pripravila predloge in ta koncept bo jeseni tudi predlagan v sprejetje Strokovnemu svetu Republike Slovenije za splošno izobraževanje. Gre za skupino, ki so jo sestavili svetovalci Zavoda Republike Slovenije za šolstvo ter visokošolski strokovnjaki s tega področja. Vemo, da se posamezne šole, ravnatelji in tudi drugi strokovnjaki v okviru različnih institutov že aktivno ukvarjajo s tem področjem, tudi iz razloga spremenjenih razmer delovanja v družbi in spremenjenih konceptov odkrivanja ne le na strokovni, ampak tudi na dejanski izvedbeni ravni in pri delu z nadarjenimi.
Bistvena novost oziroma smer razvoja in razmisleka je, da predlog koncepta vsebuje prepoznavanje in odkrivanje nadarjenih, predvsem pa modele podpore znotraj rednega pouka nadarjenim ter na nek način obogatitveni programi oziroma aktivnosti, ki identificirajo oziroma lahko tudi vnaprej usmerjajo nadarjene v njihov kurikularni in karierni razvoj. Znotraj pouka, ta razmislek predvideva tudi inkluzivno izobraževalno delo z nadarjenimi, personalizacijo učenja in utemeljenost pričakovanj, načinov in metod dela z nadarjenimi. Gre za širše razmišljanje, ki bo moralo imeti potem tudi ustrezno udejanjenje. Kot veste in kot ste tudi že sami omenili, prav v okviru izvajanja ukrepov, to je predvsem znotraj koncepta inovativnih učnih okolij, je to eden od primerov preverjanja in tudi usmerjanja tovrstne konceptov, pri čemer se bo v kurikulum oziroma tudi z opiranjem na zunanje deležnike šol pomembno lahko razvijalo nove pristope kot način ustvarjanja tistih podpornih okolij, ki na nek način odkrivajo, usmerjajo in potem tudi spodbujajo razvoj nadarjenih.
Tisto, kar smo še storili v zadnjem času na ministrstvu, je tudi zelo zanimiv projekt, ki je dal tudi številne podlage za ta konceptualni razmislek, to je Znanje za prihodnost, ki smo ga izvajali do leta 2014. Vanj je bilo vključenih kar nekaj šol, trinajst srednjih šol, tudi različni instituti, kot so raziskovalne ustanove, tudi raziskovalni inštituti. To je bil recimo primer, kako se spodbuja raziskovanje, znanstveno delo motiviranih dijakov ter hkrati tudi odkriva njihove nadarjenosti in talente. Ker pa je bilo tovrstnih projektov kar nekaj, sistemske obogatitve pa so tiste, ki kličejo po razvoju, pa smo v zadnjem času s predstavniki Centra za spodbujanje in razvoj nadarjenosti na Pedagoški fakulteti ter že omenjenega Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, Zvezo za tehnično kulturo Slovenije, Društvom matematikov in fizikov in tako naprej strnili vrste ter pogledali ta koncept nadarjenih. Vidimo, da je v resnici tista prava sistemska rešitev v gradnji podpornih okolij. Od tod tudi pospešeno pripravljanje ukrepa koncepta inovativnih učnih okolij kot vrste financiranja znotraj kohezijskih virov in da gremo v tako imenovano mrežo regionalnih točk, ki delujejo kot podporna enota tistim, ki želijo usmerjati ta razvoj, predvsem razvoj nadarjenih mladostnikov s pomočjo ustreznih podpornih institucij, tudi javnih zavodov, bodisi raziskovalnih bodisi

visokošolskih, tudi višješolskih; in ukrepov, ki dajejo analitično strokovno podporo, predvsem sprotno ocenjevanje, tudi evalvacijo za to, da lahko lažje, tudi bolj sistematično gradimo celovit pristop najprej odkrivanja, potem pa usmerjanja podpore nadarjenih. Gre za zelo pomembno temo, ki pa je ne moremo posodobiti čez noč, kot temu rečemo, ampak premišljeno in tudi v duhu potreb, ki jih ti mladi mladostniki imajo drugačne, kot so bile nekoč. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Vervega, izvolite, imate zahtevo za dopolnitev odgovora.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala.

Imam še eno vprašanje. Pravzaprav bi rada bolj mnenje. Kot inovativne in odlične prakse dela z najbolj nadarjenimi so se v drugih državah ne prav daleč od nas izkazali raziskovalni centri, ki so namenjeni nadarjenim učencem, dijakom in se primarno osredotočajo na vključevanje mladih v raziskovalno delo. Takšni centri so na primer Znanstveno edukacijski centar Višnjan ter Raziskovalna postaja Petnica v Srbiji. Menim, da bi bil tudi pri nas takšen center odlična priložnost za zgodnje povezovanje izobraževalnega sistema z znanostjo na eni strani in gospodarstvom na drugi strani.
Zato me zanima:
Ali bi veljalo opraviti širši razmislek o tovrstnem raziskovalnem centru, ki bi pomenil ne samo spodbudno okolje za nadarjene mladostnike, ampak tudi za gospodarstvo?
Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospa Vervega, hvala lepa.

Odgovorila bo dr. Maja Makovec Brenčič.
Izvolite.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Najlepša hvala, predsedujoči.

Prav v tej smeri tudi gre razmislek, kako razviti tovrstne centre, seveda s slovensko danostjo in vključenostjo čim večjega števila deležnikov. Ne le da je interes v siceršnjem okolju, ampak je interes tudi na strani delodajalcev, tistih, ki želijo raziskovalnost pospešiti tudi v namene spodbujanja novih talentov, odkrivanja nove nadarjenosti; pa še posebej nekaterih šol, ki so se že usmerile v koncepte razvoja nadarjenih – vsaka lahko na svoj specifičen način, tudi vključen v širše okolje. Prav iz teh razlogov sredstva iz kohezije v tem obdobju namenjamo tudi identifikaciji in razvojnosti tovrstnih potreb, predvsem pa premislekov, kje in na kakšen način naj tovrstni centri zaživijo. Veliko dobrih zametkov je že bilo vzpostavljenih ne le znotraj šolskega sistema, ampak tudi v širšem okolju.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Matjaž Hanžek bo postavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.
Izvolite.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala lepa, predsedujoči.

Varuh človekovih pravic je 9. junija pripravil četrto redno srečanje s predstavniki civilne družbe s področja okolja in prostora v letu 2016. Srečanje je bilo znova namenjeno problematiki onesnaževanja Celjske kotline, na njem pa so sodelovali tudi predstavniki Ministrstva za okolje. Od preteklega srečanja pri Varuhu na to isto tematiko so minila tri leta. V tem času se ni premaknilo nič, nobenih konkretnih ukrepov za sanacijo, izjema je odvoz nevarnih odpadkov iz celjskega parka zaradi grožnje s tožbo Evropske komisije. Še vedno se delajo analize, čeprav je danes že vsem jasno, kako zelo je celjska kotlina onesnažena in da onesnaženost močno vpliva na zdravstveno stanje prebivalcev.

Lansko leto je poročilo podjetja Environ, ki ga je naročila in plačala sama Cinkarna Celje, je pokazalo, da so tudi na novi lokaciji Cinkarne v tleh in vodi prisotne alarmantno visoke koncentracije strupenih snovi: kadmija, arzena, kobalta, svinca. Najbolj pa so v nebo vpijajoče vsebnosti cinka in bakra. Te so v zemlji skoraj še enkrat višje, kot so vsebnosti cinka v cinkovi rudi, ki se komercialno uporablja za pridobivanje cinka. Podstrešni prah in onesnažena zemlja okoli Cinkarne sta pravzaprav kvalitetna, najkvalitetnejša cinkova ruda. Analize mivke z otroških igrišč in vrtcev so letos pokazale, da se otroci igrajo v onesnaženih tleh, saj vsebnost težkih kovin presega opozorilne vrednosti. Ker pa ne presegajo kritičnih, je bilo potem to malo zbalansirano, češ saj se igrajo samo na onesnaženih tleh, ne pa na močno onesnaženih. Mestna občina Celje pa je v sodelovanju s strokovnjaki pripravila Protokol ravnanj pri igri otrok v peskovnikih. Tako se pri nas soočamo z onesnaženostjo tal. Stvari se malo zrelativizirajo, češ saj ni tako hudo, izda se neka opozorila, kako naj vrtci ravnajo; onesnaževanje pa se še naprej nadaljuje. Varuh človekovih pravic ugotavlja, da se v zvezi s sanacijo onesnaževanja v Celju ne dogaja nič.
Zato sprašujem:
Zakaj Ministrstvo za okolje in prostor že leta ne naredi nič za to, da bi se onesnaževanje v Celju ustavilo?
Zakaj Ministrstvo za okolje in prostor ne razglasi širšega območja v okolici Cinkarne za degradirano območje?
Zakaj Ministrstvo za okolje in prostor že leta ne naredi nič za to, da se okoljska škoda sanira in prepreči zdravstveno ogrožanje prebivalstva?

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa ministrica Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCEN: Spoštovani predsedujoči, spoštovani poslanec gospod Matjaž Hanžek, hvala za vprašanje.

Pri ugotavljanju tega, kaj je bilo storjenega v nekajletnem delu Ministrstva za okolje z onesnaženjem Celjske kotline, si upam trditi, da nekaj pa je bilo narejenega, in sicer v smislu priprave dokumentacije oziroma izhodišč. Sami ste že omenili čiščenje nevarnih odpadkov v parku. To smo izvedli v letošnjem letu. Res pa je, da je tudi občina Celje izvedla sanacijo zemljine, ki je bila izkopana v času gradnje objekta. Ta sanacija je trajala praktično tri leta, v določenih pogojih se je lahko izvajala in je tudi zaključena. Res je, da sami peljemo postopek sanacije parcelne številke 115/1 k. o. Teharje. Gre za nasipe, ki so bili izvajani v letih 2006, 2007, 2008. Pripravljena je strokovna ekspertiza, ki je trenutno v preverjanju na Evropski komisiji, da se poti pripeljejo na način, da bo zakonsko ustrezen. Rada bi povedala, da smo v letošnjem letu prejeli prenos IED direktive. To je evropska direktiva, ki govori o ustreznosti delovanja gospodarskih subjektov pri okoljevarstvenih dovoljenjih. Prenos teh direktiv pa v preteklosti ni bil izveden. Prenos IED direktiv pomeni tudi, da bo treba v vseh podjetjih, ki imajo okoljevarstvena dovoljenja, pripraviti nova izhodišča na poročila, izpolnjevati vsa določila pri ustreznih meritvah, kar je za trenutno onesnaženje tal izrednega pomena.

Govoriti o tem, kako sanirati, različne so številke, jaz bom uporabila tisto številko, ki se velikokrat uporablja, 600 hektarjev onesnaženih tal v Celjski kotlini je večja zadeva v smislu ne samo izvajanja del, ampak tudi pokrivanja stroškov. V Zakonu o varstvu okolja je določilo, če nekdo povzroči onesnaženje, ga torej povzročitelj plača. Če govorimo o degradiranem področju Mežiške doline, je situacija povsem nekaj drugega kot za Celjsko kotlino, kjer so ta podjetja še v obratovanju in so zadolžena za sanacijo tistih neustreznih postopkov, s katerimi so v preteklosti ali pa so še sedaj v smislu onesnaženja Celja v izvajanju. Če povem drugače, pri okoljevarstvenih dovoljenjih bo treba izpolnjevati nove pogoje in ustrezno tehnologijo vnesti v svoje proizvodne procese. To pomeni v določenih primerih tudi stroške, nikakor pa ne gre za možnost popuščanja v normativih. Res pa je, da je uredba o tleh, ki jo je do zdaj Slovenija imela bolj kot ne v smislu zapisa, kakšno kvaliteto tal bi naj imela kmetijska zemljišča, v pripravi; bilo je kar nekaj pripomb. Priznam tudi, da so strokovne institucije imele s pripravo teh normativov veliko dela, tako da je trenutno v podaljšanju pripomb. Je pa osnovni dokument, ki bo na nek način v strokovnem smislu povedal, ali je neko področje onesnaženo ali ne.

Če govoriva o prostorih za vrtce, spomnimo se, v Ljubljani se je pokazalo, da je zemljina v nekem vrtcu neustrezna oziroma je takšna onesnaženost, da se je odpeljala v predelavo. Seveda so se ti prostori ob vrtcu ponovno usposobili za igro otrok in tako bo treba storiti tudi v Celju. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Hanžek ima zahtevo za dopolnitev odgovora.

Izvolite.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Hvala.

Bojim se, da bo še naprej reševanje tako, da se bo, kar ste prej rekli, nepopuščanje pri normativih, ravno to dogajalo. Ministrstvo za okolje in prostor je dalo nedavno v javnost osnutek nove uredbe o stanju tal. Vrednosti, ki naj jih posamezne kovine v vašem novem predlogu naj ne bi presegale, so dvakrat višje od sedaj veljavnih mejnih vrednosti v uredbi. Konkretno, mejna vrednost za kadmij, torej vrednost, po kateri so učinki ali vplivi na zdravje človeka ali okolja še sprejemljivi, je v sedaj veljavni uredbi 1 miligram na kilogram suhe snovi; v vašem novem predlogu pa je vednost, po kateri naj bi bilo stanje tal otroških vrtcev dobro, če ne presega 2 miligrama na kilogram. Podobno je za nikelj in tako naprej. Na kmetijskih zemljiščih in stanovanjskih območjih bodo te vrednosti še precej višje.

Strokovnjaki trdijo, da je nov predlog uredbe tudi način, da se izogne temu, da bi se nekatera območja razglasila za degradirana, med njimi tudi nekatera področja v Celju. Stara uredba je v osnutku nove uredbe omenjena zgolj v predhodnih in končnih določilih, kjer piše, kdaj neha veljati, v uvodu pa niti enkrat ni omenjeno, zakaj takšno uredbo sploh sprejemate.

Zato me zanima:

Kaj nova uredba o stanju tal pomeni v Celjski kotlini za njene prebivalce?

Ali bo življenje zaradi drugače postavljenih vrednosti bolj zdravo?

Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCEN: Na vsak način se strinjam z vami.

Uredba ne bo omogočila, da bo kjerkoli v Sloveniji bolj zdravo življenje, z uredbo se na žalost tega ne da rešiti. Bilo bi več kot zaželeno, da bi se dalo, pa se seveda ne da. Res pa je, da se z uredbo določajo parametri za celo Slovenijo. Kot ste že sami omenili, spoštovani poslanec, so za različne kategorije zemljišč različni parametri. Za kmetijska zemljišča eni, tam, kjer so stanovanjske soseske, otroška igrišča, šolska igrišča, so drugačna in za področja, kjer je proizvodnja, so povsem

drugačna. Sem že povedala, da ne samo v Celjski kotlini, ampak približno 200 podjetij je, ki ima okoljevarstveno dovoljenje v Sloveniji. Vsa bodo morala pripraviti izhodiščno poročilo v skladu s sprejetimi IED direktivami. Dejstvo je, da v preteklosti onesnaženju okolja ni bilo namenjene dovolj pozornosti, da so bili proizvodni procesi drugačni, manj namenjeni varstvu okolja, bolj namenjeni delu in zaslužku zaposlenih. Danes se občani, tudi zaposleni obračamo do svojih delodajalcev drugače, zahtevamo tudi ustrezne pogoje dela in seveda čim manjše onesnaženje zraka, tal, voda. Tudi v Celju bodo podjetja v pripravi teh izhodiščnih poročil pripravila ustrezne rešitve. Ker je v Zakonu o varstvu okolja predvideno – in to je tudi v skladu z evropsko usmeritvijo, da povzročitelj plača –, bodo podjetja najverjetneje tisti plačnik sanacije posameznih delov, ki jih bo treba v prihodnosti izvesti.
Če pa govorimo o kakovosti zunanjega zraka, pa so na voljo tudi sredstva, ki jih razpisujemo preko Eko sklada. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Hanžek, izvolite, imate zahtevo za postopkovni predlog.

MATJAŽ HANŽEK (PS ZL): Seveda imam zahtevo za postopkovni predlog.
Iz dosedanjega pogovora je vidno, vsaj meni se zdi, da bomo reševali situacijo na ta način, da bomo pač dvigali dopustno onesnaževanje. Zdaj smo tukaj, potem bomo pa še kje drugod. V resnici je pa stanje okolja v Celjski kotlini katastrofalno. Slovenija je že v postopku prejela uradni opomin Evropske komisije konec aprila letos. V odgovor na ta opomin vlada obljublja novo merilno postajo, ker obstoječih pet postaj po mnenju Ministrstva za okolje in prostor ter vlade ne kažejo dovolj očitno, da je kakovost zraka slaba ali dobra; oziroma v resnici je na psu. Poleg tega Ministrstvo za okolje in prostor prihaja v javnost z osnutkom uredbe o stanju tal, ki bo – kar sem že prej omenil – pomenila znatno poslabšanje kakovosti okoljskih standardov v Sloveniji in bo postavila prebivalstvo degradiranih območij v neenak položaj v primerjavi s prebivalci iz Mežiške doline – da ne bi slučajno kdo mislil, da mislim, da je treba tudi tam znižati; ne, obratno, tukaj je treba iste standarde uveljaviti –, ki je pač uredbo o sanaciji Mežiške doline sprejela na osnovi dosedanje uredbe mejnih, opozorilnih in kritičnih vrednosti nevarnih snovi v zemlji.
Zato zahtevam, da se o tem pogovorimo in da bodo prebivalci Celja in tudi množica drugih ali pa vsaj nekaj drugih področij v Sloveniji morda zvedeli, kdaj bo država poskrbela, da bodo tudi oni enakopravno uživali vsaj približno neonesnažen zrak, zemljo, da se bodo lahko otroci igrali v pesku brez strahu, da jih bodo strupene snovi v zemlji naredile za invalide. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospod Matjaž Hanžek, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v sredo, 13. julija, v okviru glasovanj.

Gospa Violeta Tomić bo postavila vprašanje ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču.

Izvolite.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik.
Ministrstvo za pravosodje je oktobra 2010 pripravilo osnutek predloga zakona o povračilu premoženjske vojne škode, ki so jo jugoslovanski državljani utrpeli med 2. svetovno vojno na ozemlju sedanje Republike Slovenije. Predlog naj bi opredelil upravičence – jugoslovanske državljane, ki so utrpeli škodo med 6. 4. 1941 in 9. 5. 1945, ter njihove pravne naslednike –, vrste priznane škode in dokazovanja. Zgornja omejitev odškodnine posamezniku naj bi bila 150 tisoč evrov, o odškodnini bi odločale upravne enote na podlagi predloženih listin, opisa premoženjske škode, prijave na podlagi povojnih popisov in tako naprej. Podrobnosti o rešitvah so predstavljene v časopisu Delo 5. oktobra 2010 s člankom Zavezanec za vojno škodo bo Republika Slovenija. Čeprav so odškodnino povzročile okupatorske enote, bi bila zavezanec za poplačilo odškodnine Republika Slovenija. To je seveda nenavadno, glede na to, da se tudi po besedah predsednika Vlade dr. Mira Cerarja – nanaša se na odgovor na moje poslansko vprašanje z dne 30. 3. 2015 – Republika Slovenija ni odrekla terjatvam vojne škode do Nemčije. Tako je odgovoril. Ob tem naj navedem, da je bila poleg Grčije prav Jugoslavija tista država, ki ji je Nemčija poplačala najmanj vojne škode, in da oškodovanci individualnih odškodnin niso nikoli dobili. Pred časom je bila uspešna zasebna kolektivna tožba nekaterih slovenskih izgnancev, ki so preko švicarske odvetniške družbe iztožili odškodnino za škodo na zaseženem premoženju, ki ga je upravljalo nemško paradržavno podjetje. Vendar je to le kaplja v morje glede na vso povzročeno škodo.
V zvezi s tem bom ministru zastavila naslednja vprašanja:

Ali se strinjate z osnovnimi rešitvami v zadevnem osnutku, zlasti glede opredelitve upravičencev, načina dokazovanja odškodnine in zavezanca za poplačilo?
Ali nameravate zadevni zakon oziroma njegovo spremenjeno različico vložiti v parlamentarno proceduro?
Ali je dolg sosednjih okupatorskih držav iz naslova povzročene škode še vedno aktualen?
Kaj ste oziroma kaj še boste storili za izterjavo tega dolga?
Ali ste pripravljeni pomagati oškodovancem in njihovim potomcem pri uveljavljanju

odškodninskih zahtevkov do tujih držav po sodni poti?
Za odgovore se vam najlepše zahvaljujem.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Mag. Goran Klemenčič, izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala za besedo, podpredsednik Državnega zbora. Spoštovana poslanka; poslanci, poslanke, kolegica!
Uvodoma naj pojasnim, da vprašanje morebitnega normativnega urejanja področja povračila premoženjske škode iz časa 2. svetovne vojne posega na področje mnogih ministrstev. Drži pa, da je prav Ministrstvo za pravosodje leta 2008, ne leta 2010, pripravilo osnutek predloga zakona o povračilo premoženjske škode iz časa 2. svetovne vojne, ki pa se od tistega osnutka, kot je bil pripravljen, ni bistveno spremenil niti ga nobena vlada ni dala v nadaljnjo proceduro. Kaj si jaz kot minister za pravosodje mislim, je tu mogoče nekoliko bolj ob strani. Glede urejanja tega vprašanja se je 10. marca 2016 izrekla tudi vlada na posebno pobudo poslanke NSi Ive Dimic, ki je predlagala sprejetje tega zakona. Gre za obširen odgovor, ki ga vam bomo tudi posredovali, če želite. In sedajle bom iz njega povzel zgolj tiste ključne poudarke.

Imate prav, res je, oškodovanci za premoženjsko škodo iz časa 2. svetovne vojne niso prejeli nikoli odškodnine za premoženjsko škodo, za uničene domove, poslovne prostore, za razne rekvizicije in tako naprej; torej za škodo, ki so jo povzročili okupatorji iz časa 2. svetovne vojne. Drži tudi, da pravna podlaga, ki bi lahko pomenila pravno podlago za izplačilo takšne škode, je lahko le zakon. Iz ustave ali mednarodnih obveznosti nekaj takšnega samo po sebi ne izhaja in bi bilo zato treba sprejeti zakon. Poročila vojne škode od Nemčije ali Italije po zanesljivih izkušnjah in mnenju našega zunanjega ministrstva, tako nam je bilo sporočeno, ni pričakovati. Na ministrstvu smo glede tega vprašanja skrbno pregledali tudi sodno prakso. Dejstvo je, kot rečeno, edina podlaga bi bilo lahko sprejetje zakona, ki že dolgo časa ni bil vzet iz predala. Tudi sam sem se sestal s predstavniki Združenja oškodovancev in iskreno sočustvujem z njihovimi legitimnimi prizadevanji. Vendar dejstvo je, trenutne finančne posledice oziroma ocenjene finančne posledice sprejetja tovrstnega zakona so glede na situacijo po mnenju vlade nesprejemljive. Stroški bi bili namreč po zelo zadržanih ocenah znašali od 550 do 800 milijonov evrov; da ne govorimo o dolgotrajnih postopkih pred Upravnim sodiščem.

Glede vašega vprašanja o aktualnosti dolga sosednjih, nekdaj okupatorskih držav vam lahko odgovorim, da s tem podatkom ne razpolagam, niti ne razpolagam z informacijami o morebitnih tožbah zasebnikov, kateregakoli od njih, razen to, kar ste sami omenili. V zvezi s tem se na Ministrstvo za pravosodje še nihče ni obrnil. Povedano drugače in na kratko, to je ena zadeva, ki je en ostanek naše preteklosti, ki ga Republika Slovenija verjetno ni povsem v celoti in ustrezno rešila. Dejstvo pa je, da v tem trenutku po mnenju vlade, kot rečeno, je bilo sprejeto mnenje vlade, v tem trenutku na način, ki bi obremenil državno blagajno za skoraj do milijarde evrov, tega si v tem trenutku tudi ne moremo finančno privoščiti. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić, izvolite, imate zahtevo za dopolnitev odgovora.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Kot se oba strinjava, je Slovenija ena od držav, ki ji okupatorske sile praktično niso izplačale vojne škode.
Oškodovanci in njihovi potomci čakajo že 70 let. Čakali so potrpežljivo, vendar je država Slovenija odpravljala neke domnevne krivice v tem času, kot rečeno, denacionalizacije in podobno; medtem ko je na te oškodovance pa pozabila, se pravi na izgnance in požgance. Vaše ministrstvo, kot rečeno, je pripravilo zakon o povračilu premoženjske škode. Na podlagi tega zakona bi Republika Slovenija izplačala odškodnino potomcem lastnikov teh nepremičnin. Seveda bi to škodo morali tudi dokazati, za kar bi se uporabil popis vojne škode, ki ga je po vojni izvedla ljudska oblast.

Tukaj bi izpostavila dve kategoriji, italijanske in nemške enote so velikokrat iz maščevanja požgale cele vasi in žrtve teh ukrepov imenujemo požganci. Po drugi strani pa je okupacija povzročila tudi ogromno škode na nepremičninah izgnancev. Ocena je bila, da je skupne škode samo na nepremičninah okoli 3,5 milijarde evrov, brez kakršnihkoli obresti in revalorizacije.
Mene zanima:
Ali je vlada na kakršenkoli način kadarkoli odprla to vprašanje o bilateralnih odnosih z Zvezno Republiko Nemčijo?
Ali je vlada pripravljena pomagati oškodovancem, na primer Društvu izgnancev Slovenije, pri tovrstnih prizadevanjih?
Seveda gre za precejšnjo vsoto denarja, ampak ti ljudje se počutijo zapostavljene, kajti druge odškodnine pa so bile v tem času vrnjene.
Me zanima:
Ali bi kot resorni minister na vladi podprli takšen predlog, če bi ga vložila recimo Združena levica?

Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Goran Klemenčič, izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa.

Rekli ste – 70 let, se strinjam, grozno. Je pa dejstvo, da je neodvisni državi Republiki Sloveniji težko reševati in se pogajati z Nemčijo in Italijo po tem, ko smo prej toliko in toliko

desetletij živeli v neki drugi skupni državi, ki je te stvari urejala nekoliko drugače. Ali smo te stvari odpirali v bilaterali, ali je vlada to počela, iskreno povedano, ne vem, ker to ni moja pristojnost. Lahko rečem, da smo dobili informacijo s strani Ministrstva za zunanje zadeve, da tukaj, kot rečeno, prav veliko posluha s strani Nemčije ali Italije ni za pričakovati, če temu lahko tako rečem. Če bi se v konkretnih primerih, tako kot ste omenili tega iz Švice, določene civilne skupine obrnile na nas s kakšno prošnjo ali pobudo za pravno pomoč, se bomo v okviru naših možnosti vsekakor na našem ministrstvu pozitivno odzvali.

Kar se pa tiče tega, če recimo nekdo drug vloži ta zakon in je vprašanje, ali ga bi podprl, je pa tako. Moralno vedno, ker mislim, da gre za škodo, ki je nastala, in gre za krivice, ki nikoli niso bile poplačane. Nisem pa prepričan, ali je prav, da to poplačilo stori Republika Slovenija, in to danes in s finančnim vložkom, ki ga preprosto ne moremo sprejeti v tem trenutku. Zato moram reči, da sem bil tudi član vlade takrat, ko je odločala o odgovoru, kot sem prej omenil, na pobudo poslanke Ive Dimic. Glasoval sem za tak odgovor, kot je bil, in to je, da v tem trenutku s tem zakonom ne gremo v proceduro. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Violeta Tomić, imate zahtevo za postopkovni predlog.
Izvolite.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Slovenski politični razred se obnaša biciklistično – navzdol tlači, navzgor se pa klanja. In na področju notranje politike tlači delavce in socialno ogrožene, klanja pa se kapitalu, zlasti tujemu.
Pravite, da Ministrstvo za zunanje zadeve ni navdušeno, da bi pri tem sodelovalo, ampak v zunanji politiki se dela močno do Hrvaške; hkrati pa se popolnoma podreja Avstriji in Nemčiji. Po eni strani smo že dali pobudo za notifikacijo Avstrijske državne pogodbe in tudi tukaj niso navdušeni, da bi karkoli sprožili; po drugi strani pa si tudi ne upajo sprožiti vprašanja vojne odškodnine z Nemčijo. To potrjuje odgovor premiera Cerarja in tudi vaš današnji odgovor. Gospod Cerar je večkrat rekel, da Slovenija dolga ni odpisala, vendar je takoj za tem tudi jasno povedal, da vprašanja pa ne bo odpiral, ker moramo biti konstruktivna članica Evropske unije. Rekel je celo tole, "Slovenija je leta 2004 sprejela neko temeljno prelomno odločitev, da se pridruži Evropski uniji, da s tem pravzaprav pokažemo, da tudi mi začnemo na ta način kot del združene Evrope presegati zgodovinsko delitev in dediščino 2. svetovne vojne na načelih solidarnosti, kohezije in pravičnosti." Mi, ki smo bili žrtev nemške agresije, mi, ki smo se s priključitvijo Evropski uniji odrekli suverenosti in svoji valuti v korist Nemčije, mi se moramo sedaj v zank solidarnosti s to Evropsko unijo odreči še vojni škodi. Ta logika meni, oprostite, ni jasna. Človek se potem vpraša, čemu bi se pa mi še morali odreči, da bi nas spustili v tisti najbolj povezan del Evrope, tisti najbolj privilegiran del Evrope, v katerega si tako želimo priti, da bi vse naredili za to. In k temu poziva tudi predsednik Pahor. In ni čudno, da Evropska unija zaradi take sprevržene logike in sprevržene solidarnosti revnih z bogatimi razpada pred našimi očmi.
Kot slišimo, vlada ne bo poskušala izterjati vojne odškodnine od Nemčije, čeprav se zavedate, da je zadeva krivična. Vlada tudi ne namerava prevzeti nemških obveznosti od svojih državljanov, torej se lahko naši državljani zanesejo samo nase in na svoja društva, ampak vlada jim očitno pri tem tudi ne more pomagati. Torej imamo eklatanten primer nekega realnega družbenega problema, ki pa ga vlada ni nekako sposobna niti začeti reševati; zato predlagam, da Državni zbor opravi razpravo na naslednji seji o teh odgovorih ministra. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospa poslanka, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v sredo, 13. julija.
Dr. Matej Tašner Vatovec bo postavil vprašanje ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen. Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod podpredsednik.
Prebivalci Ilirske Bistrice že desetletja trpijo hudo industrijsko onesnaževanje. Nekoč je bila glavni vir Tovarna organskih kislin, ki je na odlagališču Globovnik pustila več kot 100 tisoč ton nevarnih odpadkov, ki so zaradi erozije in počasnega ukrepanja države potem leta tudi uhajali v okolje. Danes je pa glavni vir onesnaževanja očitno tovarna vlaknenih plošč Lesonit. Prebivalci Ilirske Bistrice se pritožujejo nad lesnim prahom, ki prekriva njihove bivanjske površine, vrtove in tudi avtomobile. Poleg dejstva, da je že sam lesni prah zdravju škodljiv, je stvar še toliko bolj zaskrbljujoča, ker Lesonit pri proizvodnji vlaknenih plošč uporablja tudi strupene formaldehide. Po podatkih Agencije za okolje je Lesonit v letu 2014 v zrak spustil več kot 11 tisoč kilogramov formaldehida, več kot 27 tisoč kilogramov celotnega prahu in več kot 58 tisoč kilogramov organskih onesnaževal. Meritve naj bi bile znotraj sicer zakonsko določenih mejnih vrednosti, vendarle pa prebivalci lahko pokažejo s fotografijami in posnetki avtomobile ter balkone, prekrite z lesnim prahom. Problem je tudi onesnaženje s hrupom, ki načenja živce in hkrati tudi spanec okoliških prebivalcev, zaradi katerega je bila Lesonitu tudi že naložena denarna kazen. Lesonit se je na kazen pritožil, hkrati pa so lokalni civilni iniciativi, ki si prizadeva za čisto okolje, zagrozili tudi s pravnimi postopki zaradi domnevnega blatenja v medijih.
Meritve, ki jih izvaja Lesonit, so po mnenju predstavnikov lokalne skupnosti sporne. Kot

prvo, jih seveda izvaja izvajalec sam in zato niso neodvisne; kot drugo pa se pojavlja problem transparentnosti. Lansko leto je član uprave Lesonita gospod Egon Bratož izjavil, da meritev javnosti ne prikazujejo in da jih tudi ne nameravajo, ker naj bi se s tem izpostavili konkurenci. Ne vidim razloga, zakaj bi bilo podjetje izpostavljeno konkurenci, če bi javno objavljalo podatke o svojih emisijah. Nekatera podjetja, na primer ljubljanski TE-TOL, emisije prikazujejo realno časovno. Vidimo jih v tistem trenutku, ko se dogajajo. Z emisijami se da seveda manipulirati, čeprav je skupna količina lahko znotraj mejnih vrednosti. Upravljavec naprave lahko v kratkem časovnem obdobju izjemno poveča izpuste in jih v drugem zmanjša. Povprečje je tako pod mejnimi vrednostmi, okolje pa je vendarle v določenem času čezmerno onesnaženo. Stalnih meritev kakovosti zraka Arso v Ilirski Bistrici ne izvaja. V okviru projekta Sinica tudi ni predvidena širitev mreže stalnih merilnih mest.
Zato vas sprašujem:
Kako nameravate zagotoviti, da bo Lesonit ves čas obratoval znotraj zakonsko določenih omejitev?
Kako nameravate v prihodnje zagotoviti neodvisnost meritev izpustov emisij v zrak in onesnaženje s hrupom s strani Lesonita?
Ali nameravate sprejeti kakršnekoli ukrepe za izboljšanje okoljske problematike v občini Ilirska Bistrica, ki bodo posledično tudi koristili prebivalcem?
Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospa ministrica Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCEN: Hvala za vprašanje, spoštovani poslanec gospod Vatovec.
Pri vprašanju se vi osredotočate na Ilirsko Bistrico, jaz bi pa v splošnem povedala, da so obratovalni monitoringi ali analize v Sloveniji pri podjetjih sistemsko urejeni, in sicer v Zakonu o varstvu okolja. To absolutno ne pomeni, da podjetja sama opravljajo analize, ampak si pridobijo akreditirane laboratorije oziroma izvajalce in le-ti izvajajo te monitoringe. V tem delu bo po našem prepričanju ureditev še naprej. Akreditirani laboratoriji pa so zavezani k objektivnemu vzorčenju. Če grem na lažji del, grem na področje hrupa. V letih 2013 in 2014 je bilo kar nekaj ukrepov izvršenih v Lesonitu. Po podatkih, ki sem jih pridobila s strani inšpekcij, je bila v lanskem letu le ena pritožba glede hrupa. Mislim, da je podjetje te ustrezne ukrepe izvajalo na način, da v okolju niso moteči.
Se pa strinjam z vami, da je emisija, predvsem gre za prašne delce, jaz težko govorimo o daljšem obdobju, ampak v letih 2012 bila že sprocesirana pri inšpekcijskih službah, bil je sklep o dovolitvi izvršbe. Potem je, kot je običajno pri teh podjetjih, šla pritožba do Upravnega sodišča, ki pa je v letošnjem januarju izdalo odločbo in se tožba zavrne. Tako je izvršba že bila izvršena 24. 5. 2016, kar pomeni, da je zavezanec to denarno kazen plačal. Res pa je, da je s sklepom o izvršbi določen nov rok, v katerem mora zavezanec še na drugem pomembnem izpustu, to je sušilniku druge stopnje, namestiti merilne naprave za prikazovanje koncentracije in celotnega prahu, kar bomo skozi inšpekcijske postopke budno spremljali. V nadaljnjih obratovalnih dnevih, sem prepričana, da bo to podjetje v okolje izpuščalo manj, kot je dovoljeno. Res pa je, da Lesonit d. o. o. nima izdanega okoljevarstvenega dovoljenja, kar pomeni, da se ga preko inšpekcij ne kontrolira tako strogo, kot se tista podjetja – v Sloveniji jih je okoli 200 –, ki pa imajo izdana okoljevarstvena dovoljenja. Po podatkih bi naj bila proizvodna zmogljivost nižja od 600 kubičnih metrov ivernih plošč na dan. Zaradi tega upravljavcu naprave okoljevarstvenega dovoljenja tudi ni treba pridobiti. Bo pa mogoče tudi sama proizvodnja toliko zanimiva. Če pa podjetje zahteva okoljevarstveno dovoljenje, pa je tudi timing oziroma sam postopek budnega spremljanja izpustov lažje izvajati kot sicer.
Glede projekta Sinica pa lahko povem, da se v smislu izvajanja ali bdenja nad kakovostjo zraka v Sloveniji pridobivajo sredstva kohezije, ki bodo omogočala lažje oziroma bolj budno spremljanje po celi Sloveniji. To pomeni, da bodo posamezne mobilne enote omogočale, da se splošna izvedba analize v Ilirski Bistrici tudi izvede v smislu nadzora ali pa v smislu prikaza podatkov, torej samega akreditiranega laboratorija, ki spremlja Lesonit in Salonit, in sicer kot sem rekla, ta premična enota Agencije Republike Slovenije za okolje. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Dr. Matej Tašner Vatovec bo zahteval dopolnitev odgovora.
Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Nekatere stvari so šle narobe, jih boste popravili, laboratorij je akreditiran in je na nek način že s tem zavezan k neki merodajnosti oziroma neodvisnosti.
Izpusti so približno v povprečju na ustrezni oziroma zakonski ravni, ampak mislim, da je dejanska izkušnja prebivalcev in prebivalk Ilirske Bistrice drugačna. Tu bi napotil še na eno študijo, ki se imenuje Pregled zdravstvenega stanja prebivalcev občine Ilirska Bistrica. Ta študija med drugim ugotavlja, da je umrljivost zaradi bolezni dihal v starostni skupini od 0 do 64 let v upravni enoti Ilirska Bistrica za 50 % višja kot v celotni koprski regiji in za 30 % višja od nacionalnega povprečja. Umrljivost za boleznijo srca in ožilja je v upravni enoti Ilirska Bistrica za 34 % višja od regijskega povprečja in 22 % višja od nacionalnega. To so nekateri izmed zaskrbljujočih podatkov iz te študije. Na podlagi teh ugotovitev tudi ocenjujejo, da

okoljski dejavniki niso zanemarljiv dejavnik tveganja in da bi bilo smiselno opraviti nadaljnje poglobljene študije, predvsem na področju okoljskih dejavnikov in tudi zdravega življenjskega sloga prebivalcev, vključujoč dejavnike tveganja v bivalnem okolju in izpostavljenosti na delovnem mestu.
Tu bi vas še dodatno vprašal:
Ali menite, da je zdravstveno stanje prebivalstva v Ilirski Bistrici povezano z industrijskim onesnaževanjem, ki smo mu bili priča v preteklosti in danes?
Zdi se, da se zgodovina ponavlja in da se zopet za ščitenje interesa kapitala dopušča onesnaževanje, iščejo pravne luknje in podobni izgovori. Prebivalcev pa nihče ne sliši.
Ali bo tudi stroške sanacije današnjih onesnaževalcev, tako kot takrat, nosila država; ali pripravljate na ministrstvu dodatne ukrepe, da bi to tudi preprečili?
Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Irena Majcen, izvolite.

IRENA MAJCEN: Spoštovani poslanec!
Ker sem sama ministrica za okolje in prostor, si bom dovolila nekomentirati vaših podatkov, ki govorijo o zdravju. Ne, da tega ne želim; ampak ker tega ne znam. Res pa je, da je ideja Mežiške doline, da se sanacija izvaja preko finančnih sredstev države, kot kaže, prišla v mnoga področja. Kljub vsemu bi rada povedala, da je v Mežiški dolini rudnik šel v stečaj in zaradi tega država plačuje to sanacijo; sicer, kot sem že v enem odgovoru pred tem povedala, je v Zakonu o varstvu okolja določilo, da povzročitelj plača. V Mežiški dolini je bila tragedija, vsaj za moje pojme, povsem drugačna. Rudnik je jalovino odlagal na svoje prostore in dovolil, dopuščal, da so si jo domačini razvozili po celotni občini za utrjevanje cest. V nasprotju s tem, o čemer sedaj govorimo, ko mi predstavljate, da je Lesonit v tem svojem prostoru glavni povzročitelj. Če se v Mežici ta jalovina ne bi razvozila po celotni občini, bi bile meje onesnaženja povsem drugačnega obsega, kot pa so danes, ko se lahko rešuje ta onesnaženost z jalovino na način, da se ceste preplastijo z asfaltom. Študije kažejo, da je vsebnost svinca v krvi otrok manjša, tudi v letošnjem letu so to analize potrdile. Priznam, da smo vsi skupaj z prebivalci Mežiške doline lahko veseli, da je temu tako. Zato je plačilo države za Mežiško dolino bolj izjema kot pravilo. Pričakovati, da bo pa država v smeri plačevanja sanacije tisti glavni plačnik, po moje ni realno. Veliko je primerov, ko govorimo o tem, da okolje povzroča slabo zdravstveno stanje. Prosim, da se v smislu komentiranja zdravstvenih dognanj obrnete na ustrezne resorje; na to res ne morem podati nobenega komentarja. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Dr. Matej Tašner Vatovec, izvolite, postopkovna zahteva.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Glede na odgovore mislim, da je tudi del pristojnosti Ministrstva za okolje tudi zdravstveno stanje, saj gre za onesnaževalce, ki se nahajajo v določenem prostoru.
Mislim, da so podatki, ki sem jih navedel, predvsem kar se tiče izpustov, se pravi da nek obrat izpušča relativno visoke količine nekih delcev v ozračje, ki so potencialno tudi škodljivi, nekaj, kar verjetno morata obravnavati obe ministrstvi skupaj oziroma v sodelovanju. Verjamem tudi, da so kakšni pogovori o tem že potekli; če ne, pa bi bil skrajni čas, da stečejo.

Glede na to, kar sem slišal v odgovoru, in tudi glede na zadnjo novelo Zakona o varstvu okolja, ki je bila sprejeta, mislim, da Ministrstvo za okolje ne dela v prid okolju, ampak da se bolj ubada s prilagajanjem zakonodajnega okvira in izvajanjem monitoringov na način, da se čim bolj zmanjšajo tako imenovane administrativne ovire, ki umazani industriji omogočijo kovanje dobičkov na račun eksternalizacije stroškov njihove proizvodnje ter njihovim prenosom na pleča ljudi. To se dela predvsem na škodo ljudi iz lokalnega okolja, ki morajo s tem onesnaževanjem živeti, ga trpeti in posledično tudi zaradi tega zbolevajo.
Mislim, da je v primeru onesnaženja v Ilirski Bistrici odprtih še mnogo neznank. Prva je definitivno sanacija odlagališča v Globovniku, ki se je dolgo odlašala. Druga pa je obratovanje Lesonita, ki med prebivalci dviguje veliko prahu, če se naj tako izrazim, v dobesednem in prenesenem smislu. Zato menim, kar se tiče tega vprašanja in tudi odgovorov ministrice, da je treba opraviti splošno razpravo, ki bi na ustrezen način naslovila te težave, ki so zelo partikularne oziroma se tičejo prebivalcev Ilirske Bistrice. Kot je ministrica omenila na začetku, imamo podobnih težav v Sloveniji veliko, tako da bi se dalo tudi malo bolj na splošno o tem govoriti, predvsem o pomanjkljivostih sistema, ki ga trenutno imamo. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospod poslanec, o vašem predlogu bo Državni zbor odločal v sredo, 13. julija, v okviru glasovanj.

Gospod Luka Mesec bo postavil vprašanje ministru za pravosodje mag. Goranu Klemenčiču.

Izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo. In še zadnjič danes lep pozdrav!
Gospod minister, jaz vam bom postavil vprašanje v zvezi s preiskavami Banke Slovenije. Kot veste, so prejšnji teden kriminalisti tam izvajali preiskavo, povezano z razlastitvijo imetnikov podrejenih obveznic in malih delničarjev. Vodstvo Banke Slovenije je očitno

nameravalo ovirati postopek. Guverner Evropske centralne banke Mario Draghi pa je protestiral, češ da je šlo za nezakonit zaplen informacij Evropske centralne banke. Generalni tožilec in policija sta se na to že odzvala in zavrnila navedbe. Bi pa želel tudi vaš odziv. To je namreč prvi primer uradne preiskave sanacije bank, ki je potekala v, milo rečeno, sumljivih okoliščinah. Razlika med dvema cenitvama, ki sta bili opravljeni, je bila namreč kar 1,5 milijarde evrov, dokapitalizacija pa je bila odrejena na podlagi fikcije, da so banke nesolventne in da pač gredo v stečaj; čeprav so bile v resnici solventne in po večini tudi likvidne. Razkrita je bila korespondenca med Ministrstvom za finance in uradniki Evropske komisije, ki so zahtevali, da se izvede izbris malih delničarjev in imetnikov obveznic. V bistvu je prišla direktiva iz evropske strani, da se to zgodi. Ne trdim oziroma ne vem, ali je bila škoda povzročena namerno. Dejstvo pa je, da je bila ocena kapitalskega primanjkljaja nerealna in da so bili zato izvedeni ukrepi nesorazmerni. Na vašem ministrstvu pripravljate zakon o sistemski preiskavi bančne sanacije. Odziv Banke Slovenije in ECB kaže, da se imajo na nek način za državo v državi, na kar smo že večkrat opozarjali, in da ščitijo oziroma skrivajo svoje napake. Če bomo evropskim birokratom in njihovim dokumentom to imunitetno tudi priznali, mislim, da lahko že na tej točki pozabimo na kakršnokoli resno ali kredibilno preiskavo teh dogajanj.

Zato vas v zvezi s temi dogodki sprašujem:
Ali se lahko v sodnih postopkih v Sloveniji uporablja dokumentacija Evropske centralne banke?
Ali se Protokol o privilegijih in imuniteti v Evropski uniji uporablja brezpogojno v našem pravnem redu? Kako bo uporaba Protokola vplivala na sistemsko preiskavo sanacije bank?
Ali se vam kot borcu proti korupciji zdi razumno, da se dokumentacija kateregakoli evropskega organa v državah članicah ne bi smela uporabljati v kazenskih postopkih?
Hvala za odgovor.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Mag. Goran Klemenčič, izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa, podpredsednik. Spoštovani poslanec, poslanke in poslanci!
Najprej se bom dotaknil konkretnega vprašanja preiskave na lokaciji Banke Slovenije. Ker gre za odprt predkazenski postopek, v katerem sodeluje več akterjev – policija, tožilstvo, sodišče –, me boste razumeli, da bo končno besedo na obseg in vsebino imunitete v tem primeru moralo dati pristojno sodišče. Zato moj komentar jemljite zgolj kot moje mnenje in moj pogled na zadevo, ki je nikakor ne želim prejudicirati. Sami ste omenili, da gre za imuniteto, ki ureja Protokol o privilegijih in imunitetah Evropske unije, ki velja po Lizbonski pogodbi ter poleg Evropske centralne banke zajema tudi Evropski monetarni sklad in Evropsko investicijsko banko. Namen te imunitete je funkcionalen. Protokol določa nedotakljivost prostorov in stavb Unije, nedotakljivost arhivov. Unija, njena sredstva, prihodki in druga premoženja pa so oproščeni tudi vseh neposrednih davkov in carin držav članic. Določa tudi privilegije in imunitete predstavnikov držav članic, ki sodelujejo pri delu institucije, in sicer privilegije in imunitete uradnikov ter drugih uslužbencev Unije na ozemlju držav članic in tudi privilegije in imunitete predstavništev tretjih držav pri Uniji.

Težko pa razumem, kako bi ta imuniteta bila kakorkoli neposredno povezana s samimi preiskavami v Banki Slovenije. Po moji oceni se imuniteta Evropske centralne banke ne razteza kar sama po sebi na Banko Slovenije, še manj pa na zaposlene v Banki Slovenije. To je bila očitno tudi ocena pristojnega preiskovalnega sodnika oziroma sodnice, ki je poleg tega, da je bila izdana prvotna odredba za preiskavo in za vse dokumentacije, po mojih informacijah oziroma po informacijah v javnosti, potem ko je prišlo do ugovora glede imunitete, še enkrat odločila, da se preiskava lahko nadaljuje. Kot rečeno, najbrž bo to zdaj stvar postopka pred sodiščem in do tega odgovora bomo prej ali slej prišli. Kot minister absolutno podpiram aktivnosti tožilstva pri preiskavah sumov bančnega kriminala. Prepričan sem, da pisma, kot je bilo pismo guvernerja Evropske centralne banke, temu ne bodo naredila konca. Mislim, da jih ne moremo niti šteti kot neke vrste pritisk ali grožnjo slovenskim organom odkrivanja in pregona. Če smo iskreni, slovenski organi odkrivanja in pregona ter slovenska sodišča slišijo veliko hujše besede in več hujših besed v končni fazi prav v tem državnem zboru; pa ne mislim od vas. Tožilstvo se je odzvalo, tako generalni državni tožilec kot vodja specializiranega državnega tožilstva. Tudi policija, mislim da, je ravnala prav in na način, na katerega so se odzvali, in postopek se nadaljuje.
Vaše vprašanje, ali osebno menim, da so določeni dokumenti, pa čeprav v Frankfurtu, Bruslju ali v Luksemburgu, izvzeti iz preiskav; jaz osebno imam s tem precejšnje težave, nisem edini. Zdaj v določenih primerih, določeni dokumenti so izvzeti iz pristojnosti ali dosega nacionalnih organov, v določeni meri celo iz pristojnosti recimo Evropskega urada za boj proti goljufijam – OLAF. Mogoče se boste spomnili afere podkupovanja evropskih poslancev v parlamentu; takrat je celo OLAF imel resne težave pridobiti določeno dokumentacijo s strani Evropskega parlamenta. Potem so se predpisi na tem področju deloma spremenili, vendar po moje še nezadostno. Vendar pa dokumenti, ki so dosegljivi na ozemlju Republike Slovenije, in ta postopek kaže na to, bodo tudi, verjamem da, pridobljeni. Povedano drugače, jaz menim, da ti evropski privilegiji in imunitete ne bodo

pomembno otežili preiskovanja slovenske bančne luknje ali njene dokapitalizacije. Vsekakor to ne bo tisti ključni razlog ali pa ni tisti ključni razlog, zakaj na tem področju nismo tako uspešni, kot bi si vsi želeli. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec, zahtevate dopolnitev odgovora?
Izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala.

Glede imunitete, tukaj me skrbi, kako jo bo Banka Slovenije konec koncev tudi sama uporabljala ali pa celo zlorabljala. Nekaj je že guverner sam nakazal v petek v Državnem zboru, ko je dejal naslednje, citiram: "Po preiskavah se mi zdi, da je tarča Banka Slovenije in ne banke, v katerih je nastala izguba. Verjetno bom kot guverner predlagal, da nehamo sodelovati s policijo, ker se očitno ne razumemo." Se pravi, guverner je neposredno zagrozil, da bo prenehal sodelovati s policijo; in očitno pač za to dejanje izkoristil imuniteto, ki mu jo nudi evropska zakonodaja. To vprašanje je pertinentno in bo bistveno odločalo o tem, ali bo sploh možna kakršnakoli preiskava sanacija bančne luknje ali ne.

Druga stvar, na katero bi vas opozoril, pa je, da je na isti seji guverner povedal tudi naslednje, citiram: "Ne morem se znebiti občutka, da nekdo v državi ne verjame, da so bili skrbni pregledi bank in stresni testi leta 2013 opravljeni v skladu s pravili ter da Banka Slovenije skriva dokumente, ki bi dokazovali, da je želela prikazati potrebe po večji dokapitalizaciji, kot so si nekateri predstavljali." Se pravi, da je osnovni problem v tem, da s tem, kar je tukaj povedal, naravnost zavaja slovensko javnost, ker je tudi svetovalna hiša, ki je delala oceno kakovosti aktive v bankah, izrecno zapisala, da ni delala po mednarodnih računovodskih standardih. Glede te bančne luknje oziroma sanacije na sploh so se širile zgodbe, da so se študentje po Sloveniji prevažali z avtomobili in čez palec ocenjevali vrednosti. Normalno je, da nihče ne verjame takim ocenam, ki so jih oni napisali.
To je po mojem drugo vprašanje, na katerega prej niste odgovorili:

Ali bo vaša sistemska preiskava zajela tudi to vprašanje?

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Goran Klemenčič, izvolite.

MAG. GORAN KLEMENČIČ: Hvala lepa.

Najprej bi vam ponovno povedal, da ne bo Banka Slovenije tista, ki bo odločala o tem, kakšni so njeni privilegiji in imunitete, ampak bodo o tem odločala sodišča. Druga stvar. Tudi posamezniki v Banki Slovenije nimajo ne pravice ne pristojnosti odločati o tem, ali bodo ali ne bodo sodelovali s policijo, ker so to dolžni storiti v primeru, da so za to podani zakonski pogoji. Izjava guvernerja je bila res nekoliko nerodna, če že ne neprimerna; verjetno pa jo je treba dati v kontekst dogodkov, ki so bili dnevno pred tem.

Kar pa se tiče sistemske preiskave, jaz verjamem, da je namenjena tudi temu. Zato smo se zavzemali, če bo zakon v parlamentu potrjen. Je pa treba vedeti, da je tudi v primeru tega zakona prišel dopis iz Frankfurta, takrat, ko smo ga vložili v parlament, češ da ni v celoti usklajen z mnenjem Evropske centralne banke, kar smo mi potem argumentirano zavrnili. V končni fazi bo pa to odločitev parlamenta. Verjamem, da v tej državi neke suverenosti še je. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Predsedniku Vlade, ministricam in ministrom se zahvaljujem za podane odgovore.

S tem prekinjam 1. točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali v sredo, 13. julija, ko bo Državni zbor odločal o predlaganih sklepih. Prekinjam tudi 21. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.
Želim vam prijeten poletni večer!

(SEJA JE BILA PREKINJENA 11. JULIJA 2016 OB 19.14 IN SE JE NADALJEVALA 12. JULIJA 2016 OB 9. URI.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!
Začenjam nadaljevanje 21. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne more udeležiti poslanka Ljudmila Novak od 16. ure dalje.
Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNEGA REDA – PREDLOG ZA ZAČETEK POSTOPKA ZA SPREMEMBO USTAVE REPUBLIKE SLOVENIJE Z OSNUTKOM USTAVNEGA ZAKONA.**

Predlog akta je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina 26 poslank in poslancev s prvopodpisano mag. Alenko Bratušek.
Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predstavnici predlagateljev mag. Alenki Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Hvala. Spoštovani predsednik, ministrica, kolegice in kolegi!

Ustava je temeljni akt države, zato se vanjo posega z velikim premislekom in zelo tehtno. V Zavezništvu smo pred več kot letom dni začeli iskati podporo za dopolnitev naše ustave z zapisom, da se vodo zaščiti. V strankah Desus, Socialni demokrati in Poslanski skupini Združene levice so takoj spoznali, da je takšen korak potreben, in 16. aprila 2015 smo predlog

Zavezništva s 26 podpisi poslank in poslancev vložili v zakonodajni postopek. Hvala vsem za podporo od samega začetka.

Brez vode ni življenja, je rek, ki še kako drži. Slovenija je med državami, ki se lahko pohvalijo z najboljšo vodo. Za marsikoga je nepredstavljivo, da lahko v naši državi odpremo pipo in pijemo vodo, ki je celo boljša kot ustekleničena. Za marsikoga tudi v Evropi, ne samo v manj razvitem delu sveta, je voda že dobrina, ki ni tako samoumevna kot pri nas. Slovenija v tem trenutku res še nima velikih problemov z vodo, ne s kvaliteto in ne s količino, vsaj v velikem delu naše države ne, je pa daleč od tega, da bo tako ostalo za vedno. Klimatske spremembe iz leta v leto spreminjajo naše okolje. Območja, kjer bo v nekaj desetletjih veliko suše, se širijo tudi v našo bližino, to dokazuje več analiz. Z vsemi naštetimi trendi so v zadnjem desetletju povezani tudi privatizacijski pritiski, pritiski za privatizacijo vodnih virov. Ker smo v Zavezništvu ocenili, da je treba privatizacijo vodnih virov preprečiti, je pred vami predlog za spremembo oziroma dopolnitev ustave. In sicer želimo, da se na ustavni ravni voda in dostop do vode določi kot splošna in temeljna pravica, da se prepreči privatizacijo vodnih virov in da se prepreči, da bi pitno vodo obravnavali kot vsako drugo blago, oskrba z vodo mora ostati in se izvajati v obliki neprofitne javne službe. Voda je vir življenja, osnovna in hkrati strateška surovina, brez katere ni mogoč niti razvoj niti življenje samo. Z vpisom vode v Ustavo Republike Slovenije kot univerzalne in temeljne pravice pravočasno razmišljamo o izzivih za prihodnost, s katerimi se bodo še bolj izrazito srečevali naši otroci in vnuki. Privatizacijske pritiske in morebitne napačne politične tendence bomo preprečili na najvišji ravni in dali signal tudi Evropi in svetu, da v Sloveniji oskrba z vodo ne bo namenjena pridobivanju dobička. Nikoli! Voda je javna dobrina in mora biti dostopna vsem za vedno.
Veseli nas tudi, da je Državni svet soglasno podprl naš predlog, kar se, roko na srce, ne zgodi prav pogosto.
Razlogov za spremembo ustave z zapisom vode kot dobrine za vse, ki se je ne bo dalo privatizirati, je več kot dovolj. Pravni strokovnjaki, ustavni pravniki pa naj tekom postopka najdejo najprimernejši zapis, ki bo šel v ustavo. Naš cilj je jasen; voda je javna dobrina, ki je nihče ne sme izkoriščati zaradi svojega dobička. Že v naprej pa hvala vsem, ki podpirate naš predlog.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog akta je obravnavala Ustavna komisija kot matično delovno telo.
Besedo dajem članu komisije dr. Mitji Horvatu za predstavitev poročila.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala za besedo, predsednik. Spoštovana ministrica, spoštovani poslanke in poslanci, spoštovani vsi ostali, ki sodelujete pri tej seji oziroma jo spremljate!

Ustavna komisija je na 3. seji, ko je s svojim delom začela 23. 6. 2015, in na treh nadaljevanjih 3. seje 8. 7. 2015, 25. 5. 2016 in 29. 6. 2016 obravnavala Predlog za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona, ki ga je skupina poslancev vložila 6. 4. 2015 v Državni zbor. Na 3. seji 23. 6. 2015 so člani Ustavne komisije opravili predstavitev predloga, na prvem nadaljevanju 3. seje 8. 7. 2015 ustanovili strokovno skupino za pravico do pitne vode, na drugem nadaljevanju 3. seje dne 25. 5. 2016 opravili prvi del splošne razprave in prešli na odločanje na podlagi 175. člena Poslovnika Državnega zbora, torej o predlogu sklepa, da se začne postopek za spremembo ustave. Na tretjem nadaljevanju 29. 6. 2016 so opravili razpravo o osnutku ustavnega zakona in sprejeli predlog stališča o osnutku za potrebe plenarnega odločanja.
Naj povem, da je v postopku bilo veliko udeleženih, vseh ne bom mogel našteti, ker imam preveč omejen čas, zato naj se na tem mestu zahvalim vsem, predvsem pa strokovni komisiji, ki je opravila veliko delo, in v pričakovanju sprejetja današnjih sklepov se toplo priporočamo tudi za nadaljnje korektno in koristno sodelovanje.

Na drugem nadaljevanju 3. seje 25. 5. smo po končani razpravi prešli na predlog o glasovanju o naslednjem sklepu: Državni zbor Republike Slovenije sprejema predlog skupine poslank in poslancev z dne 16. 4. 2015 za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona. Ta predlog sklepa je Ustavna komisija podprla s potrebno večino navzočih članov.
Na razpravi na drugem nadaljevanju seje je Ustavna komisija najprej odločala o vloženih amandmajih Poslanske skupine Socialnih demokratov, Poslanske skupine Stranke modernega centra in Poslanske skupine Združene levice in po sprejetju amandmajev odločala tudi o osnutku predloga stališča in o osnutku ustavnega zakona, upoštevajoč sprejete amandmaje, in ga v celoti sprejela. Tako sta danes pred nami s strani Ustavne komisije predložena za potrebe plenarnega odločanja v Državnem zboru dva sklepa. Prvi je, da Državni zbor Republike Slovenije sprejema predlog skupine poslank in poslancev z dne 16. 4. 2015 za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona, in v nadaljevanju predlaga Državnemu zboru, da po končani razpravi o osnutku ustavnega zakona glasuje o naslednjem stališču o osnutku ustavnega zakona: V prvem razdelku prvega osnutka ustavnega zakona se predlaga dopolnitev 70. člena Ustave uredi v novem 70.a členu, in sicer v smeri, da ima vsakdo pravico do varne pitne vode, da so naravni vodni viri naravno vodno javno dobro v upravljanju države, da naravni vodni viri služijo

prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev in v tem delu niso tržno blago, da oskrbo prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstvo zagotavlja država preko neprofitne javne službe, tako da naravne vodne vire za ta namen izkorišča neposredno ali izkoriščanje prenese v neposredno upravljanje samoupravnim lokalnim skupnostim. Pri pripravi predloga ustavnega zakona naj se proučijo tudi vsi ostali pomembni vidiki, ki jih je treba v zvezi s pravico do varne pitne vode oziroma njenim izvajanjem upoštevati na ravni ustavnega in posledično zakonskega urejanja. In končno, v izvedbenem delu ustavnega zakona naj se določi v okviru obstoječega mandata Državnega zbora rok za uskladitev zakonov, ki urejajo področje oskrbe prebivalstva in gospodinjstva z varno pitno vodo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Za uvodno predstavitev stališča dajem besedo predstavnici Vlade, ministrici za okolje in prostor gospe Ireni Majcen.

IRENA MAJCEN: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani poslanke in poslanci!

Najprej bi se rada zahvalila za priložnost za vključitev razprave o varstvu pitne vode v Državnem zboru v obliki predloga za spremembo ustave. Z zadovoljstvom spremljam naraščajoče zavedanje pomena pitne vode kot enega najpomembnejših naravnih virov in seveda pobude, da se varstvo vode povzdigne na ustavno raven. S tem dejanjem tako sledimo najvišjim standardom mednarodne skupnosti, saj so Združeni narodi že leta 2010 pravico do pitne vode potrdili kot človekovo pravico.

Za Slovenijo so vprašanja, povezana z učinkovitim upravljanjem vode, pomemben vidik v okviru priprav in izvajanja prav vseh nacionalnih upravljavskih politik. Slovenija poudarja pomen aktivnega sodelovanja pri obravnavi vprašanj varstva in upravljanja z vodo pri oblikovanju politike na ravni Evropske unije in pri načrtovanju čezmejnih prilagoditvenih ukrepov v mednarodnih povodih na subregionalni ravni. Vse predvidene ukrepe in cilje usklajujemo tako v okviru mednarodnih porečij kot tudi s sosednjimi državami. Pomembno in izjemno dobrodošlo je zavedanje pomena varstva vode tako z vidika količin kakor z vidika zagotavljanja njene kakovosti. Slovenija je bogata z vodami, niso pa povsem enakomerno prostorsko in časovno razporejene. Večina naših vodotokov ima povirno lego in hudourniški značaj, zato se pretoki v letu spreminjajo. Ponavlja se vzorec pomanjkanja vode v vegetacijskem obdobju in povečanje količine s poplavami v drugih delih leta. Niha tudi letno obnovljiva količina podzemne vode v plitvih vodonosnikih.

Za oskrbo prebivalstva s pitno vodo je v Sloveniji najpomembnejši proces obnavljanja virov podzemne vode. Kar 93 % vode za javno oskrbo s pitno vodo se zajema iz izvirov, vrtin in vodnjakov. Za oskrbo s pitno vodo je pomembna kakovost pitne vode. Mikrobiološko in kemijsko ustrezna je voda, zagotovljena z večjimi vodooskrbnimi sistemi, ki lahko zagotavljajo ustrezno obdelavo vode in kjer so določena vodovarstvena območja. Za oskrbo s pitno vodo in druge uporabe vode porabimo v Sloveniji le manjši delež razpoložljive vode, in sicer okoli 3 % razpoložljivega odtoka vode. Namreč, letno iz Slovenije z rekami odteče okoli 15 milijard kubičnih metrov vode. Glede na delež izkoriščene vode se Slovenija uvršča med države brez vodnega stresa, kar pomeni, da povpraševanje po vodi nikakor ne presega razpoložljive količine vode v določenem obdobju.

Voda v slovenskem pravnem sistemu že tradicionalno uživa posebno varstvo, področje voda je bilo že v preteklosti urejeno s posebnimi zakoni. Veljavna ustava varstva voda izrecno ne omenja, opredeljuje pojem javnega dobra, na katerem se lahko pridobi samo posebna pravica uporabe in ne lastninska pravica. Glede na pomen vode pa je ustrezno, da voda dobi svoje mesto tudi v ustavi. Z vidika institucionalnega varstva vode je pomembna opredelitev vode kot javnega dobra. Veljavni Zakon o vodah opredeljuje vodo kot naravno vodno javno dobro, in sicer vodo v vseh oblikah, od celinske vode, morja, podzemne vode kot tudi vodno zemljišče. Vodo uporablja vsakdo pod enakimi pogoji za pitje, kopanje, potapljanje, drsanje ali druge osebne potrebe, za druge rabe vode pa je treba pridobiti vodno pravico.

Z vodnimi viri upravlja država. Vodni viri služijo prednostno oskrbi prebivalstva in kot taki ti viri niso tržno blago, kar pomeni, da dobi za ta namen dovoljenje na vodnem viru le država ali občina za oskrbo s pitno vodo, ki je prednostni namen. V primeru ogrožanja oskrbe s pitno vodo pa je mogoče tudi spremeniti ali odpraviti vodne pravice za druge rabe vode. Pomembno je, da se zagotovita varstvo vodnih virov, ki so pomembni za oskrbo s pitno vodo, in ustrezen način izvajanja javne službe oskrbe s pitno vodo. Voda je osnovni pogoj človekovega bivanja in je dobrina, glede katere je Slovenija v prednosti pred marsikatero državo. Oskrba s pitno vodo mora biti deležna vse pozornosti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani, vsem prav lep pozdrav na današnji seji!

Ko govorimo o ustavi, velja eno temeljno ustavno načelo da je Ustavo treba brati kot celoto. In če to storimo v povezavi s temo, o kateri govorimo danes, potem lahko začnemo že kar s 67. in nadaljnjimi členi. Kaj ta pravi? "Zakon določa način pridobivanja in uživanja

lastnine tako, da je zagotovljena njena gospodarska, socialna in ekološka funkcija." To se pravi, ne glede na to, kdo je lastnik, mora spoštovati ustavno načelo, da mora biti spoštovana njena ekološka funkcija, država je pa dolžna zagotavljati vse pogoje in predpise za izpolnjevanje tega člena. Ta člen je bil v Ustavo zapisan na izrecno iniciativo dejanskega očeta slovenske samostojnosti dr. Jožeta Pučnika. Nanj se prepogosto pozablja, toda v Ustavi je in treba ga je spoštovati, pa se večina stvari, o katerih danes govorimo, reši že na ta način.

Če gremo po Ustavi še nekoliko naprej, pridemo do 70. člena, javno dobro in naravna bogastva. Najbrž ga ni, ki bi se ne strinjal z načelom, da je naravni vir zdrave pitne vode naravno bogastvo, celo vse redkejše, vse bolj pomembno, vse bolj dragoceno naravno bogastvo. In kaj pravi Ustava? Prvi odstavek je prebrala že predstavnica Vlade, zato preberem naprej, "Zakon določa pogoje, pod katerimi se smejo izkoriščati naravna bogastva." To se pravi, samo v okviru zakona se jih sploh lahko izkorišča. In drugo, "Zakon lahko določi, da smejo naravna bogastva izkoriščati tudi tuje osebe, in določi pogoje za izkoriščanje." Vse torej, kar naj bi danes urejali na ustavnopravni ravni, je na tej ustavni podlagi mogoče, dopustno in celo nujno urediti z zakonom. Ustavna podlaga in, kar je najbolj bistveno, ustavna zaščita naravnega bogastva že obstaja v Sloveniji, gospodje, samo prebrati je treba Ustavo.

Potem pa gremo še naprej. Če bi se postavili na stališče, da to zajema samo naravne vire, je tu še 72. člen, ki se glasi, "Vsakdo ima v skladu z zakonom pravico do zdravega življenjskega okolja. Država skrbi za zdravo življenjsko okolje. V ta namen zakon določa pogoje in načine za upravljanje gospodarskih in drugih dejavnosti." In seveda še naprej določa, da če nekdo povzroči škodo, jo je dolžan poravnati in storjeno popraviti.

To se pravi, ne samo, da so zaščiteni vodni viri kot naravno bogastvo, zaščitene so vse vode, ker so sestavni del zdravega življenjskega okolja. Vse, torej, o čemer bi danes odločali, je že ustavnopravno zaščiteno. Če pa se tega ne spoštuje, pa je treba povedati, da velja načelo politologije, da je samo eno tretjino pravna norma, dve tretjine je pa tisti, ki pač pravno normo izvaja. Zato je nekoliko nenavadna situacija, da na to stanje opozarja v bistvu "prejšnja vlada", sedanja vlada SMC pa je na nedeljski konferenci to postavila kot svojo največjo nalogo in pridobitev v tem mandatu – zaščititi nekaj, kar je ustavnopravno že zaščiteno, pa se očitno ne izvaja na najboljši možen način.

Pri tej zgodbi je bilo tudi veliko demagogije. Veliko se je govorilo o tem, da en tuj pivovarski velikan je sedaj lastnik ne vem koliko vodnih virov v Sloveniji in da je to treba odpraviti in zaščititi in ne vem kaj. To je pač igranje na socialistični refleks, ampak tisto, kar je tragikomično pri tej zgodbi, tako kot argument nima zveze s tem, kar danes obravnavamo; kajti danes obravnavamo vprašanje virov naravne pitne vode. To se pravi, industrijskih in pa tistih, ki so namenjeni za podjetništvo, se to pravzaprav ne dotika. Razen v tistem delu, ko pravi, da imajo pač tam, kjer so dvojni, da je za zasebnike in za ljudi dostop v prednosti. Vse torej je že urejeno, gospe in gospodje. In kaj je to, kar se danes dogaja? Očitno veliko hrupa za nič, kot je zelo znan pisatelj povedal v preteklosti.

Na koncu, če zelo dobro preberemo in premislimo te ustavne norme, ki sem jih prebral, in pogledamo, kaj se sedaj predlaga, boste videli, da je vse že zajeto – če to hočemo videti in izvajati. Vse je že zaščiteno; naravna bogastva so zaščitena, zdravo okolje, voda je sestavni del zdravega okolja, vse že uživa ustavnopravno varstvo.

Na koncu je pravzaprav edino, kar ostane, tisto načelo notri, kdo naj bi izvajal oskrbo z vodo oziroma transport vode po vodovodih. To naj bi bile lokalne skupnosti. To je edino, kar je v bistvu takega. Je pa to velikansko vprašanje, če je to, prvič, lahko sploh ustavna norma, če to sodi v ustavno normo. O tem bi se dalo zelo veliko reči. Drugo pa, ali bo to zmeraj res idealna rešitev. Sigurno je dobra rešitev. Če bo kdaj kakšna fovšija in medsosedski spori, bo lahko postal problem pod določenimi pogoji. To se pravi, da najbrž ni najbolj pametno to čisto zabetonirati v ustavo.

Žal mi je, če sem komu sedaj pokvaril veselje pri tem, kar je bil namen, ampak treba je Ustavo prebrati in potem bi vedeli, da je voda kot naravno bogastvo, se pravi viri naravne pitne vode, že zaščiteni na ustavnopravni ravni. Da celo zakon po ustavni normi lahko določi – se pravi ni nujno –, lahko določi, da smejo naravna bogastva izkoriščati tudi tujci. Samo če jim z zakonom to dovolimo. To že sedaj vse piše v Ustavi, zato ni treba nobene ustave spreminjati.

O tem se lahko postavimo na vprašanje, kaj pravzaprav pomeni ustavna norma, da ima vsak pravico do pitne vode. Ustavna norma je potem lahko tudi, da vsak ima pravico do svežega zraka, vsak ima pravico do svetlobe. To so približno enake norme. Ali to sodi res v ustavo? Eni boste rekli, ja, veliko vprašanje pa je, ali je ta odgovor pravilen: ja ali ne. Če je stvar že zaščitena, če je dobrina že zaščitena, če je človekova pravica že zaščitena, zakaj je potem treba iz tega delati politični cirkus, razen seveda za pridobivanje političnih točk? Kajti potem lahko pridemo naprej, potem lahko pridemo še, da vsak državljan in vsaka državljanka ima pravico do zdravorazumske vlade. To bi bila, recimo, odlična ustavna norma. Potem bi se seveda postavilo vprašanje, kako, če potem predsednik na sredi mandata po dveh letih reče, da je Slovenija še vedno mafijska država. To je malo nerodno. Če bi bil kdo drug na oblasti, bi najbrž vsi vpili, da je s tem naredil Sloveniji škodo, šaljivci bi verjetno rekli, naj ne

izdaja največjih državnih skrivnosti, realisti bi pa rekli, on že ve, kakšne ljudi je postavil na ključna mesta. Ampak, ali take ustavne norme res sodijo v ustavo? O tem bomo mi danes odločali.
V SDS vsekakor menimo, da so sedaj te dobrine že ustrezno zaščitene, da ni potrebna ta sprememba, da je treba samo izvajati določila Ustave in ščiti naravna bogastva in ščititi zdravo življenjsko okolje in biti v tem dosleden in ne bo nobenih težav in nobenih problemov. Zaradi tega se bomo pri glasovanju vzdržali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Primož Hainz.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Spoštovani gospod predsednik, gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Dovolite, da vas seznanim s stališčem Poslanske skupine Desus glede Predloga za začetek postopka za dopolnitev Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona.

Poslanska skupina Desus je ena izmed podpisnic predloga za začetek postopka za dopolnitev Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona. Namen tega predloga je, da se na ustavni ravni voda, dostop do vode določi kot splošna in temeljna pravica ter da se prepreči privatizacija vodnih virov in obravnava vode kot tržnega blaga. Za zagotovitev vsega naštetega se mora oskrba vode izvajati kot neprofitna javna služba. Dejstvo je, da naša ustava niti v enem členu ne vsebuje neposredne navedbe vode, temveč je ta vključena zgolj v dokaj ohlapen pojem naravna bogastva. 70. člen Ustave določa, da se z zakonom določi pogoje, pod katerimi se ta naravna bogastva smejo izkoriščati in da če zakon tako določi, jo lahko izkoriščajo tudi tuje osebe. Prav zaradi te liberalnosti omenjenega člena in ker voda postaja vse bolj dragocen vir, je po naši oceni nujno, da se v ustavi jasno definira dostop do pitne vode kot splošne in temeljne pravice prebivalcev Republike Slovenije. Prav tako se mora določiti, da se bo oskrba s pitno vodo izvajala kot neprofitna javna služba, s čimer bomo preprečili obravnavo vode in naravnih vodnih virov kot tržno in sprivatizirano blago. Ne moremo in ne smemo si zatiskati oči pred dejstvom, da se bomo zaradi hitrega naraščanja svetovne populacije in posledično povečanih potreb kmetijstva, ki naj bi to vedno večje število ljudi poskrbelo s prepotrebno hrano, srečali s pomanjkanjem vode, kar bo povečalo pritisk na obstoječe vodne vire in kadar nek vir postane redek oziroma težko dostopen, se pojavijo težnje po uzurpaciji tega vira s strani bogatih posameznikov in korporacij.

V naši državi imamo sicer zelo dobro zakonodajo s področja varovanja voda, oskrbe s pitno vodo in zagotavljanje kvalitetne vode, žal pa je zakonska ureditev po eni strani podvržena evropskemu pravnemu redu, po drugi strani pa se zakoni lahko hitro in enostavno spreminjajo z vsako novo vlado, zato je tudi po našem mnenju ustava tista, ki nudi najboljšo zaščito dostopa vseh do pitne vode, če so členi seveda ustrezno zapisani.

Da bo sprememba ustave res napisana tako kot je prav, je poslancem pomagala strokovna skupina uglednih slovenskih pravnikov, ki prav tako kot mi meni, da sedanja ureditev zaščite vode ni zadostna. Zato so pripravili besedo novega 70.a člena, s katerim se ureja način izvrševanja neprofitne javne službe s strani države oziroma s prenosom v neposredne upravne in samoupravne lokalnim skupnostim, prednostna in trajnostna oskrba prebivalcev s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev ter jasna opredelitev vodnih virov kot netržnega blaga.

Po naši oceni se bo s tako dopolnitvijo ustave zagotovil ustrezen, univerzalen dostop do pitne vode, obenem pa še vedno omogočeno gospodarsko izkoriščanje vodnih virov, na primer za polnjenje ustekleničene vode, uporaba za proizvodnjo brezalkoholnih pijač in tako dalje. Zato v naši poslanski skupini menimo, da s spremembo ustave ne bomo onemogočali uresničevanje ustavnega načela svobodne gospodarske pobude. S tem da lahko določni vodni viri pod določenimi pogoji še vedno ostanejo na voljo gospodarstvu, naši državi omogočimo, da izkoristi konkurenčno prednost, ki jo imamo kot dežela, izjemno bogata z vodnimi viri.
Kljub temu da so vodni viri še vedno na voljo gospodarskemu izkoriščanju, pa je nujno, da se jasno zapiše tudi to, da ima oskrba prebivalstva s pitno vodo nedvoumno prednost. Šele ko bo poskrbljeno za trajnostno in nemoteno oskrbo s pitno vodo prebivalstva, se lahko dovolijo tudi druge oblike izkoriščanja. Zavedati se moramo, da je vpis pravice do pitne vode v ustavo šele prvi korak pri vzpostavljanju neprofitne javne službe za oskrbo s pitno vodo. Predlagana dopolnitev ustave bo namreč zahtevala večje spremembe Zakona o varstvu okolja, Zakona o vodah, Zakona o gospodarskih javnih službah in Zakona o lokalni samoupravi ter ne nazadnje tudi Zakona o financiranju občin.
Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus menimo, da je po skoraj dveh letih, odkar smo v ustavo zapisali, oprostite, odkar smo se v parlamentu srečali s prvimi pobudami, napočil čas za vpis pravice do pitne vode v Ustavo. V državi vlada širok konsenz za tako dejanje, ne nazadnje je peticijo za vpis neodtujljive pravice do vode v Ustavo podpisalo več kot 50 tisoč ljudi v samo enem mesecu in pol. Iz vseh teh razlogov bomo v naši poslanski skupini podprli sklep za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona ter tudi stališče v osnutku ustavnega zakona. Hvala lepa za pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Matjaž Nemec.

MATJAŽ NEMEC (PS SD): Spoštovani predsednik, ministrica, kolegice, kolegi!

Skrb za sočloveka, skrb za državljanke in državljane se začne pri skrbi za naravo okoli nas. Narava in njeni darovi so tisti, od katerih živimo in ki nam omogočajo, da preživimo. Navkljub vsej tehnologiji, napredku in razvoju, navkljub temu, da si človek, ta družba vse prevečkrat predstavljata, da sta od narave neodvisna in samozadostna, da lahko znanje preseže naravo, pa lahko nam žal globalizacija ter napredek kažeta, da imata ta pogosto ravno obraten učinek od pričakovanega. Kajti, namesto da bi se ustvarjali pogoji za skrb in dobrobit človeka, se v imenu kapitala in drugih ozkih interesov uničujejo najbolj elementarni sistemi v naravi, s tem pa se ruši pomembno ravnovesje in v naravi ter v družbi ustvarja prevelike prepade, ki vodijo k slabim stvarem: izsiljevanja, vojne, revščine, lakota in sploh politična in ekonomska nestabilnost. Malokdo v tej dvorani bi pred 100, 50 ali pred 15 leti nazaj razmišljal, da bomo nekoč prišli do točke, ko bo morala ne politika, temveč celotna družba postaviti jasne meje pri zaščiti naravnih dobrin. Tiste, za katere se je še pred kratkim zdelo, da jih imamo v izobilju, to je bilo nepredstavljivo tudi Slovenije, kjer je vode zaenkrat še dovolj.

S porastom svetovne populacije in vse bolj intenzivnih globalizacijskih trendih pa je pitna voda pričela pridobivati na vse večji veljavi. Ta trend se je žal razcepil na dve poti; ena pot vodi k vse večji osveščenosti in pomenu skrbi za naravne vire, tudi vodo, druga, katera pa ima žal večje in več finančne podpore, pa gre žal v smeri izkoriščanja vodnih virov, povečini z namenom ustvarjanja dobička. Ta druga pot je svoje bližnjice iskala tudi v Evropi tudi pri tistih, ki bi morali biti na strani nas, nas ljudi, ne pa na strani kapitala. Namreč, kako si lahko razlagamo predlog direktive Evropskega parlamenta o koncesijah iz leta 2012, ki je zelo spretno podala nastavke za privatizacijo vodnih virov? Socialni demokrati smo to direktivo prepoznali kot izjemno škodljivo in sedanji predsednik Socialnih demokratov in takratni predsednik Odbora za kmetijstvo Dejan Židan je to vprašanje umestil na nujno sejo Odbora za kmetijstvo ter Odbora za finance, predvsem da se opravi razprava o stališču Republike Slovenije k Predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o podeljevanju koncesijskih pogodb, in sicer k dvema sklepoma: da se na področju storitev javnega dobra ohranja univerzalnost dostopa za uresničevanje temeljnih človekovih pravic ter da se opravi razprava o možnosti spremembe zakonodaje, ki bi preprečila morebitno bodočo privatizacijo in bo še naprej zagotavljala prost dostop do pitne vode vsem državljankam in državljanom.

Zakaj se mi zdi pomembno to izpostaviti? Ne gre za nek piar, kdo, kdaj in kako ni zaznal in ni znal odreagirati na neko vsebino, temveč za to, da bomo lahko tudi danes, ko je pred nami predlog za spremembo Ustave, vedeli, da te pobude niso nastale zgolj in samo na podlagi nekih vnaprejšnjih pričakovanj ali reakcij na neke negativne trende, temveč da imajo svoje korenine v konkretnih dejanjih in konkretnih aktih, katerih sprejetje je padlo v vodo ravno zaradi tega, ker so nekatere države Evropske unije ter več kot milijon in pol državljank in državljanov Evrope rekli ne: ne liberalizaciji, ne lastninjenju, ne dobičkonosnosti na račun vodnih virov; in da pravici do pitne vode. Tako se je že tekom prejšnjega mandata pomemben del politike poenotil, da ni dovolj samo upreti se vse večjim pritiskom po težnjah liberalizacije pitne vode. Da je zagon dobila tudi v Evropi, zaščititi pitno vodo kot dobrino, ki mora biti dostopna vsem državljankam in državljanom, je v naši državi dobila prostor diskusija za spremembo ustave. Socialni demokrati pri tej nameri nismo oklevali, da se mora politična volja, v tem primeru elementarne pravice, da zaščitimo naše vodne vire ter navsezadnje naše državljanke in državljane, opolnomočiti preko dopolnitve našega najvišjega pravnega akta, Ustave.

Veseli nas, da je ta pobuda oživela tudi z novim mandatom ter da se je k sreči večji del politike sprva preko podpisa k tej pobudi, kasneje preko izkazanega zaupanja ostalih, uspel poenotiti glede dopolnitve ustave. Na tem mestu se zahvaljujemo dobremu in izčrpnemu delu strokovne skupine, ki je delovala v okviru postopka pred Ustavno komisijo. Skupina je pripravila dobro besedilo, ki celostno odgovarja na dvome, vprašanja ter bojazni, povezanimi s pravico do pitne vode. Ravno tako besedilo nastavlja gosto sito vsem morebitnim posegom na tem področju v prihodnje in predvsem v prihodnje. Navsezadnje našim ljudem sporoča, da je slovenska politika dovolj prožna ter odgovorna, da preseže ta politični čas in prostor ter za te in prihodnje generacije ohrani naše naravne dobrine ter pravico do dostopa do le-teh za ljudi, ne pa za kapital.

To je za Socialne demokrate ključnega pomena. Ob tem pa naj dodam, da je to prvi korak, ki mu morajo slediti tudi ostali, da se bo ta dopolnitev lahko realizirala v polni meri. V prihodnje moramo sprejeti tudi ustrezne dopolnitve in spremembe področne zakonodaje ter tisto ključno, dosledno spoštovati predvsem vsebino in sporočilo te ustavne spremembe. Zato danes ni čas – pričakujem namreč, da bo dosežena večinska podpora v postopku in tudi pri spremembi ustave –, da to materijo pospravimo na polico kot rešeno, temveč da dobimo vse večji zagon za delo, ki nas čaka tudi v prihodnje; delo, da ostanemo dojemljivi za zaščito našega naravnega bogastva, ki naj služi v dobro vseh naših državljank in državljanov, da bo vsakdo imel pravico do pitne vode.

Spoštovani! Menim, da smo priče pomembni prelomni točki, ko bo politika z roko v roki s civilnimi pobudami in glasom ljudi družno

postavila trdne temelje ustavne zaščite pitne vode. Danes bomo pokazali, da smo navkljub razlikam odgovorni, zreli in poenoteni v skupni nameri, da slišimo, zaznamo spremembe, ki se dogajajo okoli nas, tako nanje proaktivno in pravočasno odgovarjamo. Socialni demokrati bomo tako postopek spremembe Ustave soglasno podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem!

V Združeni levici že od samega začetka podpiramo vpis pravice do pitne vode v ustavo. Ker so apetiti po obravnavi pitne vode kot tržnega blaga ter posledično po privatizaciji vodnih virov vedno večji, menimo, da je opredelitev pitne vode na ravni ustave še toliko bolj pomembna. Zaradi tega smo tudi prispevali podpise k predlogu.

Ustava določa, da so v Sloveniji vsakomur zagotovljene enake človekove pravice in temeljne svoboščine. Še bolj specifično Ustava opredeljuje pravico, na primer do svobode gibanja, dostojanstva, volilno pravico, pravico do zdravega življenjskega okolja in še bi lahko naštevali. Vendar pa, če je ljudem onemogočen dostop do pitne vode, vse ostale pravice pravzaprav postanejo irelevantne. Voda je temelj življenja, vsi jo potrebujemo in na srečo je imamo v tem trenutku dovolj. A za to srečo ni zagotovil, da bo večna. Strokovno javnost opozarja, da se gladina podtalnih voda niža. V tem trenutku to še ne predstavlja nevarnosti, a v prihodnosti bi se to utegnilo kaj hitro zgoditi. Če poleg opozoril stroke upoštevamo še vedno večje apetite po privatizaciji, po obravnavi pitne vode kot tržnega blaga ter prihajajoče tajne sporazume, kot sta TTIP in CETA, je jasno, da je v zvezi s tem nekaj treba narediti. Na argumente, da gre za strah brez utemeljenih razlogov, ne moremo pristati.

Kako veliki so apetiti mednarodnih korporacij po privatizaciji vodnih virov in kako z lahkoto jim Evropska unija sledi, je bilo jasno že leta 2012 ob sprejetju direktive Evropskega parlamenta in Sveta Evropske unije, ki jo je podprla tudi Slovenija. Direktiva je nato naletela na močen odpor v javnosti, peticijo proti njej pa je podpisalo več kot en in pol milijona Evropejcev. A tolažiti se s tem, da je bil to dovolj jasen signal in se podobni poskusi ne bodo nadaljevali, bi bilo izjemno naivno. Tajni sporazumi so pripravljeni, CETA je tako rekoč dejstvo, TTIP pa pred vrati. Neomajno vztrajanje pri začasni uporabi in ustvarjanje lažnih upov, da bo za sprejetje potrebna tudi ratifikacija v nacionalnih parlamentih, pa še bolj jasno kažeta na to, da privatizacija vodnih virov in ogroženost nemotenega zagotavljanja oskrbe s pitno vodo ni nujno vprašanje, ki bo aktualno šele čez dvajset ali trideset let. To je vprašanje, ki je na mestu danes in sprememba ustave je del odgovora, ki je po našem mnenju v tem trenutku vsekakor potreben.

Kritiki spremembe ustave za svoje nasprotovanje ali pa nepodporo največkrat navajajo razlog, da sprememba ni potrebna, saj imamo pri nas zakonodajo na tem področju dovolj dobro urejeno, a zakon je materija, ki se na žalost lahko zelo hitro spremeni. Določbe zakona so popolnoma nepomembne, če gre za zakonodajo Evropske unije, ki ima neposreden učinek, in zakonodaja je nepomembna, če gre za mednarodne sporazume, sploh takšne, ki vsebujejo določbo o začasni uporabi.

Kot razlog za nasprotovanje se večkrat pojavi tudi argument, da imamo vode v Sloveniji več kot dovolj in zato ni nobene potrebe po spremembah. Že res, da je Slovenija vodnata država, že res, da je vode za oskrbo prebivalstva v tem trenutku več kot dovolj, a ne smemo pozabiti, da se to lahko spremeni v trenutku. Mogoče ne jutri, mogoče ne čez deset let, a glede na zadnje statistike utegne biti že čez dvajset let oskrba prebivalstva dejansko ogrožena. To izhaja tudi iz podatkov Arso, ki opozarja– citiram –, da "ocene količinskega stanja vodnih teles podzemne vode, ki jih izdeluje hidrogeološka služba Arso, kažejo razmeroma dobro stanje. V zadnjih letih pa vzbuja skrb zniževanje gladine v nekaterih predelih vodnih teles podzemne vode." Konec citata. Podatki o stanju podzemne vode so še posebej zaskrbljujoči, saj se iz tega vira oskrbuje kar 97 odstotkov prebivalcev. Trenutno je torej vode za oskrbo prebivalstva s pitno vodo dovolj; dovolj, da lahko vodo koristimo hkrati za oskrbo prebivalstva in hkrati za pijačarsko industrijo, a slednja ima podeljeno koncesijo. Zadnjo uredbo o podelitvi koncesije je Vlada sprejela pretekli četrtek, koncesija pa bo podeljena za trideset let z možnostjo podaljšanja brez javnega razpisa; do leta 2046 torej. In za podjetja s koncesijami prav nikjer ni določeno, da se jim sme koncesija odvzeti ali zmanjšati dovoljenje obseg črpanja, če hkratno koriščenje vode za oskrbo prebivalstva in za pijačarsko industrijo ne bo mogoče. Trenutno pa tudi prebivalke in prebivalci prav nikjer nimajo varovalke, da bodo vodni viri prednostno namenjeni za oskrbo s pitno vodo. Če problem nekoliko ponazorimo. V poletnih mesecih smo pogosto priča novici, da se prebivalke in prebivalce poziva k temu, da naj zaradi suše ne zalivajo vrtov. Ste že kdaj zasledili novico, da naj podjetja zaradi suše zmanjšajo količino izčrpanja vode oziroma zmanjšajo količino proizvodnje ustekleničene vode? In to je eden od poglavitnih razlogov za potrebo po spremembi ustave. S spremembo bomo jasno določili, da vodni viri prednostno služijo oskrbi prebivalstva s pitno vodo. Če želimo ta namen dejansko uresničiti, pa je treba poleg tega tudi jasno določiti, da vodni viri niso tržno blago ter zagotavljanje oskrbe s pitno vodo preložiti v izključno pristojnost oziroma dolžnost države ali občin. In tukaj je stališče Združene

levice precej jasno: sprememba ustave mora biti pripravljena tako, da onemogoča podeljevanje koncesij na tem področju.

Če povzamem naše stališče v tri ključne točke. Prvič. Voda mora biti dostopna vsem univerzalno, obravnavati jo moramo kot človekovo pravico. Trg in profitni motiv pa, vemo, selekcionirata dostop do dobrin na podlagi premoženja, kar je popolnoma nesprejemljivo, zato moramo vodo zaščititi pred lovom na dobiček in preprečiti kakršnekoli oblike privatizacije. Drugič. Primeri iz tujine dokazujejo, da zasebno lastništvo nad vodo je popolnoma neučinkovito. Preskrba se je poslabšala, cene so se dvignile, skupaj z njimi pa so poskočili tudi dobički peščice posameznikov in korporacij in še tako neoliberalne mestne oblasti in vlade iz dneva v dan bolj ugotavljajo, da to preprosto ne gre, zato se organizacija preskrbe s pitno vodo vrača v naročje javnega, v roke državljanov. Isti razlogi – tržna organizacija, kapital in njegovo lovljenje profitov – ravno na primeru vode kažejo svojo pogubnost za ljudi, a so v resnici na delu tudi v drugih panogah. Tretjič. Javna neprofitna podjetja, ki bi po dovolj jasnem predlogu prevzela nase preskrbo s pitno vodo, edina zagotavljajo univerzalen nediskriminatoren dostop do dobrine prav vsakemu in to pod enakimi pogoji. Hkrati pa odpirajo možnost drugačnega, boljšega upravljanja, kot smo mu bili v Sloveniji priča do danes. Če želimo vse to doseči tudi v praksi, je treba besedilo pripraviti na tak način, da bo jasno in nedvoumno določalo, da ima vsakdo pravico do pitne vode, da vodni viri niso tržno blago ter da vodnih virov ni mogoče privatizirati. Prav tako menimo, da mora sprememba ustave brezpogojno onemogočiti podeljevanje koncesij na področju oskrbe s pitno vodo tako domačim kot tujim gospodarskim družbam.

Če besedilo ne bo pripravljeno z upoštevanjem navedenega, bo na koncu nov člen ostal zgolj črka na papirju. Trenutno stališča, ki jih bomo obravnavali kasneje, se bojimo, da gredo vedno bolj v to smer. Tukaj so vsekakor potrebne dodatne izboljšave, a o tem nekoliko več kasneje.

Ker imamo v tem mandatu zgolj en sam poizkus, da vpišemo pravico do pitne vode v Ustavo, in ta edina možnost in priložnost je pred nami danes, bomo predlog sklepa, da se začne postopek za spremembo Ustave v Združeni levici podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica s sodelavcem, drage kolegice in kolegi!

25 let imamo svojo državo, pred kratkim smo praznovali dan državnosti in v tem času gotovo vsi razumemo, kaj je država; tista država, ki smo jo ustanovili ljudje, državljani, zato da bi služila nam. Država je seveda organizirana politična skupnost, ki ima na prostorsko omejenem ozemlju absolutno suvereno oblast. 23. decembra bomo praznovali tudi 25-letnico naše ustave, Ustave Republike Slovenije. To je tudi čas, ko bi moral predvsem najbrž zakonodajalec Ustavo dokaj dobro poznati in ne samo zgolj Ustavo in njene člene, tudi razlago Ustave. To pa je ena takšna debela knjiga oziroma več knjig.

Torej, država je ustanovljena zaradi državljanov, da služi državljanom. Torej tudi, da služi državljanom v tem smislu, da jim zagotovi zdravo življenjsko okolje in vse tiste potrebne pogoje, ki so za življenje potrebni, tudi pitno vodo. Zato je oskrba s pitno vodo, pravica do pitne vode pravzaprav stvar normalnosti neke države. Ali je zapisana v ustavo, seveda nič ne škodi, ni pa nujno potrebno. Zavedamo se danes, da tako lokalne skupnosti kakor tudi ljudje sami z nekoč samoprispevki izgrajujejo vodna omrežja in da je danes pitna voda izjemno draga za državljane, tudi tista, ki priteče po vodovodni infrastrukturi, ki je sofinancirana z evropskimi sredstvi.

Voda je vir življenja, to smo se učili v osnovni šoli in osnovnošolci razumejo, kakšno vodo mislimo, kakšna voda je vir življenja. In ja, človeško življenje je še posebej dragoceno, je sveto, torej nedotakljivo, od spočetja do naravne smrti je nedotakljivo po našem razumevanju. Kaj pa zrak? Pred nekaj dnevi je Mednarodna agencija za energijo izdala poročilo, ki je zastrašujoče. V tem poročilu izpostavlja vpliv energije iz fosilnih virov na onesnaženost zraka in slabšanje zdravja ljudi ter opozarja na nujnost prehoda na čiste vire energije. Mednarodna agencija za energijo napoveduje, da bo slab zrak vzel vsako leto 4,5 milijona človeških življenj, torej več kot dve Sloveniji vsako leto zaradi slabega zraka.

Zapis pravice do pitne vode v Ustavo, kot rečeno, ni nujno potreben, je stvar normalnosti neke države. Materija je solidno urejena v zakonih in podzakonskih aktih, ki se jo da še ustrezno dopolniti, izboljšati, če je treba rešiti morebitne odprte probleme. Tukaj bi rad pokazal na Zakon o vodah, ki je dokaj dobra zakonska materija, in če govorimo o pitni vodi, bi rad tukaj omenil in priporočal branje Pravilnika o pitni vodi, ki v 36 členih zelo natančno pove, govori, kakšna je pitna voda. Zapis pravice do pitne vode v Ustavo je sicer možen, za to ni pravnih ovir. Ob tem je treba opozoriti, da že zgolj zapis pravice v Ustavo, torej zgolj besedilo "vsakdo ima pravico do pitne vode" potegne za seboj pomembne pravne posledice, saj všečna določba nima zgolj programske narave. Teh posledic se moramo prav mi, zakonodajalci, v polni meri zavedati. Sprašujemo se, ali je osnovni namen spremembe ustave v celoti preprečiti zasebnim gospodarskim subjektom, še posebej tujim, pridobitev koncesije za oskrbo

prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev. Če je odgovor pritrdilen, potem se mora v ta namen korenito in široko spremeniti sedanji sistem oskrbe, ki naj bi jo poslej zagotavljala država preko neprofitne javne službe. Posledice predlagane ureditve so tu še bolj problematične. Odprtih vprašanj je več, kot se jih ta trenutek mi sploh zavedamo. Argumentacija spremembe oziroma dopolnitve ustavne materije, utemeljena na strahu pred tako imenovano trojko, velikimi gospodarskimi družbami in tujimi korporacijami, še posebej subjekti iz držav članic EU, je politično in ne strokovno vprašanje. Če bi se politika odločila, da Ustavo spremeni, potem gotovo ne sme hiteti in mora skrbno pretehtati vse posledice predlagane ureditve.

Naj povem, da poslanci Nove Slovenije podpiramo predlog sklepa, da se začne postopek za spremembo Ustave. Vendar bi tu že takoj želel nakazati smer; torej, v kateri smeri bi eventualna sprememba Ustave sploh naj potekala. Prvič bi zapisali, da ima vsakdo pravico do pitne vode. In morda še, če je potrebno, da so naravni vodni viri naravno vodno javno dobro v upravljanju države; tiste države, katere definicijo sem povedal na začetku svoje razprave. Dejstvo je, da členi ustave morajo biti kratki in razumljivi vsem, vsem državljankam in državljanom te države, saj je ustava namenjena državljanom. Poglejte samo 2. člen Ustave, ki je po mojem mnenju eden najbogatejših in tudi najzahtevnejših; pravi, da je Slovenija pravna in socialna država. Ta člen ustave tangira prav vse zakone, ki so in bodo sprejeti v Državnem zboru, tangira torej več tisoč zakonov in je člen sestavljen samo iz nekaj besed.

Torej, mi bomo predlog sklepa, da se začne postopek za spremembo Ustave podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Zakaj razprava o pravici do pitne vode – zato, ker prihaja do kreativnih razlag zakonodaje, ki so lahko korist tistih, ki imajo danes največ denarja. Kdo je to? Multinacionalke. Lahko govorimo o svetu multinacionalk, ne pa o svetu držav.

Izhodišča. Ustava kot takšna ne zagotavlja zadostnega ščitenja teh človekovih pravic in slovenska zakonodaja je podrejena evropski zakonodaji, videli pa smo, kaj lahko nekdo, ki ima nadrejenost, implementira na nižji nivo. In seveda zato je treba zaščititi pravico do pitne vode v ustavi, tako da bo jasno določena. Kakšni so trendi v svetu? Privatizacija dobrih podjetij, privatizacija infrastrukture ter privatizacija javnih služb in javnega dobra. In ravno tu je voda strateško, če pogledamo, najbolj pomembna dobrina – nafta v preteklosti, tu so bili največji dobički. Danes je to voda, v prihodnosti bo to zrak ali še kaj drugega. Zato je te dobrine treba zaščititi, kajti interes multinacionalk je, da na teh dobrinah kujejo visoke dobičke. Kaj hočejo te korporativne skupine? Hočejo vzpostaviti sistem deregulacije, zato da bo teh dobičkov čim več in da njihovi dobički ne bodo sledljivi in da bodo od tega plačali čim manj davka in bo posledično prevaljeno na ljudi, da več plačajo za vodo, šolstvo, elektriko in vse ostalo. Znižujejo okoljevarstvene standarde, umazana industrija – zopet na škodo ljudi, ki živijo v območjih, ki so poceni, vendar so okoljevarstveno ogrožena. In okoljevarstveni predpisi. Nekatere interesne skupine pritiskajo, da so takšni, da zopet na eni strani pomeni več dobička za tiste, ki so že sedaj bogati, več stroškov in slab življenjski prostor za druge.

Tu je potem funkcija države, da zaščiti prebivalce, da zaščiti male ljudi. Kaj je širša problematika, ne samo voda, za kaj mora država poskrbeti – zaščititi živalske in rastlinske vrste. Tukaj podlegamo multinacionalkam. Trgovina s stvarmi, ki tanjšajo ozonski plašč. Trgovina s kuponi CO_2 – to je vse na račun prihodnosti kvalitete zraka, od katerega smo odvisni. Nelegalno odlaganje odpadkov – veliki dobički v trgovini z odpadki. Izsekavanje gozdov, goloseki in podobno. Nelegalen ribolov, ki uničuje oceane, kar se zopet veže na vodo. Vse skupaj kaže na neke nove trge, na katere vstopajo tisti, ki skušajo uničiti življenjsko okolje in skušajo poslabšati kvaliteto življenja ljudi. Funkcija države je, da zaščiti svoje prebivalce in tukaj se krešejo interesi multinacionalk in interesi ljudi. Država mora poskrbeti za ljudi, kajti od njih je še kako odvisna. Zaščita pravice do pitne vode je ena od teh temeljnih pravic in ustava mora ščititi to pravico; in sicer država mora ščititi interese na ravni lokalnih skupnosti, upoštevati interese nevladnih organizacij, civilnih združenj in te interese ščititi tudi v širšem okolju na ravni Evropske unije in širše.

Če preidem na zaključek. V Poslanski skupini nepovezanih poslancev bomo seveda predlog podprli. Trendi, ki so pred nami, kažejo vedno bolj poslabševanje okolja za ljudi, zato mora država preseči tovrstne dogodke in preprečiti privatizacijo tistih virov, ki so najbolj pomembni za ljudi.

Če pogledamo, kaj se v zadnjem času dogaja; dve strateški surovini za Slovenijo: les in voda. Na področju gozdov, lesa je Vlada storila številne napake. Kar vidimo sedaj, da družbena gospodarstva in še posebej podjetje, ki je bilo ustanovljeno za skrb z gozdovi, ne deluje tako, kot bi bilo treba. Niso vzpostavljeni nadzorni mehanizmi in številni ljudje izgubljajo delo. Glede na to, da je predsednik Vlade izjavil, da Slovenijo obvladujejo interesne skupine, se bojim, da bomo s tovrstnimi zaščitami ljudi, še posebej tukaj, ko govorim o pitni vodi, zamudili.

Na Vladi je, da se čim prej odloči in zaščiti pravice ljudi. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Spoštovani! Pitna voda je temeljna človekova dobrina, razpolaganje z naravnimi vodnimi viri, ki nam jo dajejo, pa je veliko bogastvo in privilegij. Narava je bila pri tem do naše države radodarna, zato smo v SMC prepričani, da je potrebno vodne vire z najvišjo možno odgovornosti zaščititi tudi v Ustavi Republike Slovenije.

V SMC si želimo, da bi bil ta sklic Državnega zbora lahko ponosen na to, da je ne glede na politične razlike dosegel politično soglasje o zapisu pravice do pitne vode v ustavo, saj smo prepričani, da bo ta odločitev ena pomembnejših odločitev za prihodnost. Pozitivne posledice vključitve pravice do pitne vode med ustavne pravice se bodo najbolj pokazale v prihodnosti, ko bo voda postala ključna življenjska dobrina. Treba je zagotoviti, da bo tudi v prihodnje za naše zanamce v okolju na voljo dovolj naravnih vodnih virov, primernih za oskrbo prebivalstva z varno pitno vodo.

S tem dejanjem bo Slovenija postala ena redkih držav članic Evropske unije s tako določbo v ustavi oziroma poleg Slovaške šele druga država v EU, ki bo zaščitila vodne vire na najvišji ravni. Slovaška je področje pitne vode uredila tudi na ustavnem nivoju, in sicer da so med drugim tudi podzemne vode in vodni tokovi v lasti države in da je država dolžna varovati in skrbeti za naravna bogastva, vključno z vodo, v imenu svojih državljanov in tudi prihodnjih rodov.

Predpisana je tudi prepoved izvoza vode iz države, vključno prek vodovodnega omrežja, izjema od tega pravila je voda, ki je namenjena za osebne potrebe, ustekleničena voda in voda, ki je namenjena za humanitarno pomoč. Na ustavni ravni imajo zapis te pravice v preostalih državah sveta le še v južni Afriki in Urugvaju; pravico do zadostnih količin hrane in vode ima zapisano v 27. členu svoje ustave Republika Južne Afrike, med ustavne pravice je tudi Urugvaj na podlagi referenduma leta 2004 v ustavo vnesel dostop do pitne vode in sanitarij. Druge države, zlasti vse evropske, pa varujejo pravico do pitne vode na zakonski ravni. Zato si želimo, da bi Slovenija sledila zgledu omenjenih držav, ki so se odločile za zaščito vode na ustavni ravni in da bi tudi znotraj Združenih narodov lahko postala tako imenovana lider država, ki se bo tudi na globalni ravni zavzemala za dojemanje pravice do vode kot javne dobrine in temeljne človekove pravice.

Sloveniji vsekakor ni treba čakati na nekatere preostale države, ki ravno tako kot mi danes razpravljajo o zaščiti svojega naravnega bogastva. Slovenija mora sama braniti svoje interese, namesto nas tega ne bo počel nihče drug. Na slednje so nas na zadnji razpravi na Ustavni komisiji opozorili tudi predstavniki vodarske stroke, ki si želijo višjega nivoja pravnega varstva, saj se povečujejo grožnje zaradi prihajajočih podnebnih sprememb, s tem povezanih ekonomskih in političnih pritiskov in ostalih svetovnih mega trendov, slednje pa nam bo v prihodnosti omogočalo suvereno odločanje o obvladovanju naših naravnih vodnih virov.

V SMC smo se zaradi dejstva, da gre v tem primeru najbolj nazorno za našo skupno stvar in prihodnost – pitna voda je temeljna življenjska dobrina –, odločili, da bomo v ustavnorevizijskem postopku oziroma v postopku spreminjanja Ustave ubrali drugačen pristop, kot je veljal do sedaj, ko so imeli izključno pravico do predlaganja sprememb zgolj poslanci. Pitna voda predstavlja za nas najboljši primer za uveljavitev novih modelov upravljanja javnega vodnega dobra oziroma premik od zagotavljanja individualnih pravic posameznika k skupnostnemu principu oziroma zaščiti pitne vode kot naravnega javnega dobra in skupnostnemu upravljanju. Zato smo se priprave vsebinskega predloga lotili na najširši možen demokratičen način in se zato povezali s civilni iniciativo Za Slovenijo in svobodo ter strokovno javnostjo s področja vodarstva. Skupaj smo na osnovni vsebinskih izhodišč več kot 50 tisoč podpisnikov civilne iniciative pripravili predlog, za katerega verjamemo, da bo predstavljal ustrezno vsebinsko in ustavnopravno osnovo za nadaljnjo politično obravnavo, ki bo v tem primeru izhajala iz neposrednega sodelovanja ter rešitev zainteresirane javnosti in stroke. Slednji pristop za nas ne predstavlja zgolj kvalitativne nadgradnje ustavnorevizijskega postopka, ki bo z udeležbo pravne in vodarske stroke in predstavnikov civilne iniciative omogočil bolj poglobljeno ustavno razpravo in nato odločanje, temveč za premik od ekskluzivnosti politike k inkluzivnosti državljanov, vključevanje državljanskih in strokovnih pobud za kvalitetno iskanje najboljših rešitev. Slovenija bo z ustavnim zapisom postala ena redkih držav, ki so vodne vire zaščitile na najvišji ustavni ravni, želimo pa si tudi, da bo postala sploh prva država, kjer bo ta zapis v ustavo rezultat skupnih rešitev državljanov, stroke in politike v skrbi za naše okolje.

Na tem mestu bi se zato tudi radi zahvalili civilni iniciativi in hkrati vsem prebivalcem Republike Slovenije, ki so podpisali peticijo za vpis pravice do pitne vode v ustavo, saj je prav ta angažma odprl živahno ustavno razpravo o eni najpomembnejših slovenskih naravnih dobrin, ki bo v prihodnosti omogočil njeno dodatno varstvo. Za Poslansko skupino Stranke modernega centra podpora zapisa pravice do vode v Ustavo nikoli ni bila vprašanje, saj smo se k temu zavezali že v koalicijski pogodbi. A za nas je bil ključen način zapisa, saj smo želeli slediti cilju, da bo pravica do pitne vode pod enakimi pogoji dostopna vsakomur. Voda kot naravni vir je vitalna dobrina, ki postopoma dobiva vedno večjo vrednost in zaradi tega je

tudi izjemno privlačna za korporacije in multinacionalke, ki v izkoriščanju vodnih virov vidijo velike možnosti za zaslužek in imajo tudi interes po privatizaciji te strateške dobrine. Voda je vir življenja in bolj ko bo zaradi podnebnih sprememb in naraščaja števila prebivalstva na planetarni ravni postajala redka dobrina, večja je verjetnost, da bo postala tudi tržno blago. Slovenija bo z zapisom pravice do pitne vode v ustavo sledila tudi Resoluciji Generalne skupščine Združenih narodov o človekovi pravici do vode in sanitarij.

Mnenje strokovne skupine oziroma njihov predlog za oblikovanje novega 70.a člena predstavlja zelo dobro osnovo, zato smo ga na Ustavni komisiji podprli. Vseeno pa smo mnenja, da je dopolnitev njihovega predloga, če želimo zagotoviti vsem prebivalcem Republike Slovenije vedno ni v zadostnih količinah dostop do varne pitne vode trajnostno, prednostno in skupnostno upravljanje z naravnimi vodnimi viri nujna, zato smo predlagali amandmaje, ki so bili na Ustavni komisiji z zadostno večino tudi podprti.

Poslanska skupina SMC je bila pri pripravi predlogov dopolnitve stališča v osnutku ustavnega zakona zelo pozorna na cilje zapisa te pravice. Že v programu SMC smo vodo in gozdove opredelili kot naša ključna naravna bogastva, ki jim moramo nameniti posebno skrb. Vsi življenjsko potrebujemo vodo, zato se strinjamo s tem, da se še posebej poudari, da naravni vodni viri, ki služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva z varno pitno vodo in vodo za oskrbo gospodinjstev v tem delu niso tržno blago. Naj država neposredno skrbi, da bo varna pitna voda na razpolago prebivalcem oziroma gospodinjstvom in gospodarstvo. Poslanska skupina SMC sledi cilju, da se ne posega istočasno v svobodno gospodarsko pobudo in da v Sloveniji omogočimo hkratno rabo varne pitne vode tako za prebivalstvo oziroma gospodinjstvo kot tudi za gospodarstvo, pri čemer pa gospodarska raba ne sme ogroziti naravnega vodnega vira za oskrbo prebivalstva. Voda bo lahko nemoteno ostala tudi v rabi gospodarstvu, kjer vodo prav tako potrebujejo od pridelovalne do prehrambne industrije, uporabljala se bo lahko za energetske, reaktivne namene in tako naprej, hkrati pa ne smemo dopustiti, da bi si kdo naravne vodne vire lastil oziroma jih olastninil ali pa da bi lahko tudi multinacionalke in zasebniki namesto države in občin gospodarili z naravnimi vodnimi viri in zagotavljali oskrbo prebivalstva z varno pitno vodo. Le na ta način bomo lahko preprečili možne negativne posledice, kot so podražitve oskrbe, zaradi zasledovanja čim večjega dobička zasebnih izvajalcev oskrbe z varno pitno vodo. Slednja se bo lahko zagotavljala samo preko neprofitne javne službe v režiji države oziroma po prenosu bodo opravljanje te javne službe prevzele občine. Poleg tega smo se potrudili, da z besedilom stališča, ki je priloženo, zavežemo vse deležnike, tako uporabnike, najbolj pa državo in občine, k varovanju javnega interesa, varovanju naravnih vodnih virov ter tudi k učinkovitemu upravljanju z njimi in opravljanju oskrbe prebivalstva, ki bo zagotavljala varno pitno vodo.

Verjamemo, da je Ustavna komisija pripravila stališče, ki predstavlja dobro podlago za nadaljevanje ustavnorevizijskega postopka jeseni na Ustavni komisiji in da bomo skozi njo dosegli temeljne cilje. To pa so: opredeliti naravne vodne vire vode kot naravno vodno javno dobro, opredeliti način upravljanja naravnih vodnih virov, zagotoviti varno pitno vodo vsem prebivalcem Slovenije, zagotoviti, da vodni viri prednostno in trajnostno služijo oskrbi ljudi, zaščiti naravne vodne vire pred prekomernim izkoriščanjem in možnostjo olastninjenja, zagotoviti tako splošno kot tudi posebne rabe vode in učinkovito upravljanje javne neprofitne službe oskrbe z varno pitno vodo. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Sledi razprava poslank in poslancev k predlogu sklepa, da se začne postopek za spremembo Ustave.
Kot prva se je k besedi javila predstavnica predlagatelja mag. Alenka Bratušek. Izvolite. Za vami pa dr. Milan Brglez.
Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala. Spoštovani kolegice in kolegi!

Po predstavitvi poslanskih stališč je jasno, da bo predlog, ki je pred nami, dobil zelo široko podporo, česar sem seveda iskreno vesela. Pravzaprav nobena poslanska skupina ni izrazila stališča, da bo glasovala proti, kar je zelo pozitivno. Še posebej sem vesela, da je leto in pol po vložitvi tega predloga s strani Zavezništva tudi največja stranka v tem parlamentu spoznala, da je voda tako pomembna, da je prav, da se jo zapiše v ustavo. Hvala vam v imenu predlagateljev za to.

Hvala tudi strokovni komisiji, ki je svoje delo v prvi fazi opravila in v svojem mnenju ugotovila, da je Predlog za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona utemeljen, ter predlaga Državnemu zboru, da predlog sprejme.

Bi pa vseeno apelirala na kolegice in kolege. Če ste poslušali mnenje poslanskih skupin, je nekaj nejasnosti glede na vložene amandmaje že na mizi. Upam, da bo postopek v nadaljevanju peljan tako, da bomo vsi skupaj do konca od Nove Slovenije do Združene levice ostali na tem vlaku skupaj; da ne bo zaradi prestiža ene stranke ogroženo vse skupaj. Iskreno si to želim in iskreno upam, da se pri tako pomembni temi, kot je sprememba ustave, poslušamo in da imamo resnično vsi skupaj samo en interes: to je, zaščititi vodo predvsem za naše otroke, naše vnuke in tudi generacije daleč naprej.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Besedo ima dr. Milan Brglez, pripravita naj se mag. Bojana Muršič in mag. Matej Tonin.
Izvolite, gospod predsednik.

DR. MILAN BRGLEZ (PS SMC): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, kolegi in kolegice!
Tudi mene veseli soglasje, ki se danes izraža v Državnem zboru na začetku tega postopka. Seveda je bilo potrebno kar nekaj dela, da smo prišli do sem, in verjamem, da bomo na tem vlaku ostali. Ne gre samo za soglasje političnih sil, ampak mislim, da gre za družbeno soglasje, da je glede naših vodnih virov nekaj treba narediti.

Zakaj je takšen položaj? To je prva takšna točka. Zaradi tega ker mislim, da je naloga države, neodvisno od tega kdo vlada v tej državi, da vzpostavi nadzor nad pogoji za razvoj te družbe. Nadzor nad pogoji za razvoj te družbe pa danes pomenijo še zlasti in tudi vključujejo vodne vire, zaradi tega ker voda postaja strateška dobrina. To je nekaj, zaradi česar naj bi – sedaj se vnemajo bolj razprave, ampak prihodnost je negotova – se lahko dogajajo procesi, ki bi bili izven nadzora te države in tudi izven nadzora tega parlamenta, ki kakorkoli že izraža suverenost naše države.

Ko govorimo o tem, se takoj postavi vprašanje, ja pa saj koncepti so urejeni že na zakonskem nivoju. Tokrat gre za nekaj drugega. Gre za to, da se dvigne zaščita z zakonske na ustavno raven. To ni nepomembno. Tudi vse tisto, kar je bilo povedano o tem, kako so naravna bogastva do sedaj varovana – vedno so varovana skozi zakon; zakon je relativno preprosto spremeniti, ustavo pa veliko težje.

Druga stvar in drugi argument, zakaj je treba brati našo ustavo v celoti, je pa 8. člen Ustave. V 8. členu Ustave mednarodne pogodbe, ki so sprejete, so nad zakoni. Seveda so pod Ustavo, ampak še vedno nad zakoni. Sedaj pa; dokler nismo bili del integracij, še zlasti Evropske unije, na katere smo prenesli izvrševanje dela suverenih pravic, je bil skozi postopek ratifikacije vedno Državni zbor tisti, ki je lahko skozi ratifikacijo premislil, ali bo nekaj dal nad zakonsko ali pa kakršnokoli že drugo ureditev, s tem da je bila navadna večina velikokrat edino merilo, razen tam, kjer je v Ustavi drugače predpisano. Sedaj smo pa v situaciji, ko se lahko nekatere pogodbe, zaradi tega ker se je skozi prenos izvrševanja suverenih pravic izoblikovala lastna pristojnost, še zlasti Evropske unije v pogajanju z vsemi ostalimi, se lahko pojavi situacija, ko pravzaprav te varovalke v pravem času ne bo mogoče vključiti. Zato je postavitev na ustavno raven tako pomembna. To je en del zgodbe.
Drugi del zgodbe je naš politični. Mi smo Stranka modernega centra. Stranka modernega centra zagovarja socialno liberalno. Kaj pomeni socialno liberalno – da je skupno in individualno pogojeno drugo z drugim. Ni enega, ki bi imel absolutno prednost pred drugim. Zaradi tega je ta koncept, ki ga poznamo, ga pa nismo postavili zelo jasno na ustavni nivo, brez zakonske osnove – ker zakon ureja vse te pogoje, zaenkrat –; torej javnega dobra, naravno javno dobro kot izhodišče za varovanje naravnih vodnih virov. Zelo zelo pomembna zadeva! Tu gre za nelastniški princip, tudi država si ne sme tega lastiti. Ne gre za preseganje privatno, državno, kakorkoli že gledamo to zadevo, tu je nekaj, kar je nam skupno, brez tega pogoja na daljši rok ne moremo vzdržati. Tisto, kar je iz razprave in kar je iz tistega osnutka, ki je zdaj pripravljen, absolutno jasno, je, da ima raba za oskrbo in za varno pitno vodo prednost pred vsemi ostalimi rabami. In zaradi tega, ker smo bogati z vodo, si lahko omogočamo tudi druge rabe, ampak ta ima prednost. Ne vemo pa, kako se bo zadeva razvijala naprej. Ne poznamo prihodnosti v smislu tega, kako bogati bomo čez 50 let z vodnimi viri in kaj vse bo treba narediti, da bomo to naravno bogastvo, ki ga imamo, ohranili.
Tako gre tu spet za previdnostni princip, ki je pri sprejemanju tistih zadev, ki prihajajo iz prihodnosti, pravzaprav najbolj primeren začetek tega, na kakšen način se lahko zavaruješ. Tako se mi to previdnostno načelo zdi zelo pomembno. In, končno, vse to bo pa omogočilo, da bo lahko zagotovljena pravica do varne pitne vode. Ta trenutek se v besedo "varne" ne bi spuščal, ampak čez 50, 100 let bo to koncept. Ta koncept nekateri že uporabljajo, ker niti približno nimajo te kvalitetne pitne vode, kot jo imamo ta trenutek pri nas. In je treba vse to pravzaprav tudi omogočiti. Seveda je ta zadeva v upravljanju države in lokalnih skupnosti, saj država je eno in drugo, nobeden od teh si je pa ne more lastiti in tudi to kot lastnino prenašati naprej, to je pa tudi iz sedanje razprave bilo že zelo jasno razvidno.

Torej, kot sem rekel, vesel sem tega soglasja. Povedal sem, zakaj je pomembno glede na ustavno koncepcijo razmerja med mednarodnim pravom, torej med mednarodnimi pogodbami, nad katerimi nimamo več popolnega nadzora, in zakoni pravzaprav ta nivo varovanja postaviti na ustavni nivo, da je ta koncept naravnega javnega dobra zelo pomemben, ker omogoča potem pravico vsakemu do pitne vode. To dvoje je soodvisno in mislim, da je edino pravo. Vsekakor upam, da bo tudi celoten proces – in tudi sam se bom potrudil, da bo celoten proces potekal maksimalno inkluzivno, vključujoč vse, ki jim je mar, da se ta pravica zaščiti na ravni ustave. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima mag. Bojana Muršič. Pripravita naj se mag. Matej Tonin in dr. Laszlo Göncz.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, podpredsednik, za besedo. Spoštovana ministrica s sodelavcem, kolegice in kolegi!

Po tem uvodnem delu moram reči, da kaj dosti ni dodati. Pa vendar, voda predstavlja najpomembnejšo dobrino, brez katere ni življenja. Vodo potrebujemo za pitje, higieno, rast, razvoj, uporabljamo jo tudi v kmetijstvu, gospodarstvu in še kaj več. Ti vodni viri so neenakomerno in neupravičeno razporejeni med ljudi tako v svetu kot tudi žal pri nas. Nekateri v svetu to vodno dobrino jemljejo kot nekaj samoumevnega, drugje pa se soočajo s pomanjkanjem te vode, kar v najhujših primerih pomeni tudi lahko smrt. Tudi v Sloveniji imamo naselja, v katerih nimajo prebivalci dostopa do zdrave pitne vode, kar nam ne more biti v ponos.

Že v prejšnjem mandatu, kot smo slišali iz stališč poslanskih skupin, je bil interes, da se zdrava pitna voda oziroma varna pitna voda zapiše v ustavo. S tem smo nadaljevali zelo intenzivno v tem mandatu in po dobrem letu in nekaj mesecev smo prišli do ključnega momenta, da vpišemo oziroma da pričnemo z ustavno ureditvijo tega člena ustave. Seveda je voda urejena v zakonu, vendar zakonska določila se lahko spreminjajo. Ne glede na to, da je Poslanska skupina SDS navedla, da imamo to urejeno v ustavi, menim, da je treba še bolj konkretno urediti vpis pravice do vode v ustavo. Torej, zgolj ureditev dostopa do pitne vode kot splošne in temeljne pravice v ustavo je edino ključno varovanje pravica do javne oskrbe s pitno vodo. Kaj se želi s tem doseči? S tem se želi preseči morebitno privatizacijo vodnih virov, o kateri sicer delno bi lahko tudi govorili že sedaj, vendar sedaj imamo to urejeno s koncesijo.

Slovenija je relativno bogata z naravnimi viri, vendar to ne pomeni, da se lahko obnašamo mačehovsko, ti viri niso trajni in iz vseh analiz kaže, da temu ne bo tako tudi v prihodnje. Klimatske razmere se seveda spreminjajo, zato je tudi v prihodnje pričakovati, da se bomo soočali s pomanjkanjem. Že sedaj se v sušnih mesecih soočamo s pomanjkanjem vode, vendar glede na vso privatizacijo in vse skupaj, kar se dogaja v zadnjem času, je moč slutiti, da bodo veliki koncerni na račun vode želeli pridobiti možnost za monopolne dobičke. Naša infrastruktura je dotrajana, sredstev za obnovo te infrastrukture ni, zato je moč pričakovati, da bo prihajalo in se odločalo, da bosta obnova in upravljanje prehajala v zasebni sektor. Na ta način se bi lahko oblikovale močne korporacije, ki bi krojile prihodnost naše vode in oskrbe s pitno vodo. Privatizacija lahko na ta način močno škoduje varstvu okolja in ljudi, njen cilj pa je večanje dobička vodnih korporacij. Temu je treba odločno reči ne, kar smo pokazale tudi poslanske skupine v današnji razpravi. Glavni problem bi privatizacija pomenila visoke cene vode ali priključkov na privatne vodovode, ki bi s svojimi vlaganji določale samostojno višino cene vode.

Ob tem lahko povzamemo tudi to, da imamo ustekleničeno vodo, ustekleničena voda, ki je bistveno bistveno dražja, kot je sedaj, ki priteče po teh vodnih virih oziroma ceveh, zato si marsikateri te vode ne bi mogel privoščiti. Zato je to ključnega pomena, da v ustavo vpišemo in zaščitimo te vodne vire, vsekakor je to ključno in zato podpiram predlog za začetek spremembe Ustave. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Matej Tonin. Pripravita naj se dr. Lázsló Göncz in gospod Janko Veber.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dober dan, kolegice in kolegi!

Gre za predlog, ki mu je težko nasprotovati, ker povejte mi poslanca in poslanko, ki bi lahko nasprotoval temu, da bi državljanom zagotovili dostop do čiste pitne vode. Ga ni! Temeljno vprašanje, v katerem pa se lahko sprašujemo, ali pa je ta vpis dejansko potreben in ali ni že sedanja ureditev ustrezna in primerna in da ni morda ta politična akcija zgolj akcija za mobilizacijo določenih volivcev, ne pa toliko, da bi prišlo do nekih konkretnih sprememb. Ker če pogledate dano situacijo v Sloveniji, boste videli, da ima kar nekaj državljanov še vedno, ali pa več stotin državljanov, še vedno neustrezen dostop do vodnih virov, in to ne zaradi privatizacije, ampak ker javna podjetja, ki upravljajo z vodovodi, ne poskrbijo za infrastrukturo, da bi ti ljudje dostopali do te vode.

Če pogledamo nekoliko širše, bi lahko upravičeno dejali, da je Slovenija relativno vodno bogata država, bistvena razlika z nekaterimi afriškimi državami pa tudi azijskimi državami, zato je še toliko bolj žalostno, da še vedno nekateri državljani niti danes, v 21. Stoletju, nimajo dostopa do čiste pitne vode. Zadevo bi tukaj predvsem gledal z drugega vidika; zakaj je temu tako, kje je razlog. Mislim, da smo se stvari lotili z napačne strani, da je ta pritisk za vpis te pravice v ustavo bil zaradi bojazni pred privatizacijo, ki jo dejansko že slovenska zakonodaja onemogoča. Ker če preberete obstoječi Zakon o vodah, ki velja danes, ta v 15. členu piše, da so celinske vode in vodna zemljišča naravno vodno javno dobro. Dokler tega zakona ta parlament ne bo spremenil, teh voda ne bo mogel nihče privatizirati. Torej po domače povedano, govorimo o nečem, kar po danes obstoječi zakonodaji ni mogoče. Vsi tisti, ki ste razpravljali o velikem strahu pred privatizacijo vodnih virov, naj vas pomirim samo s tem, da današnja zakonodaja to onemogoča. Če bi to želeli omogočiti, privatizacijo, bi seveda morali to v tem parlamentu spremeniti. Spremeniti bi morali ti poslanci oziroma ta večina. Če želite, da je to težje, potem nimam problema, da se to zapiše v ustavo, ker za spremembo zakona rabiš navadno večino, medtem ko za spremembo ustave pa rabiš dvotretjinsko večino. V tem duhu in v tem smislu lahko te spremembe podpiram.

Dejansko pa danes voda v Sloveniji, hvala bogu, ni privatizirana. Seveda pa imate tudi upravljavce vodnih virov, ki pa so zasebniki. Vam lahko povem dva konkretna primera, ki ju poznam; eden je kamniški vodovod, od koder prihajam jaz sam, tam z vodovodom upravlja zasebno komunalni podjetje, drugi takšen primer je v Laškem. Ampak ti dve podjetji nista privatizirala vodnih virov, ker smo še vedno vsi državljani lastniki teh vodnih virov, ampak imata koncesijo, da s temi viri upravljata oziroma če sem še bolj natančen; na kakšen način bo v Kamniku zasebno podjetje upravljalo z našimi vodnimi viri, je odvisno od tega, kakšno koncesijsko pogodbo bo z njim sklenila lokalna skupnost. Vpliv na koncesijsko pogodbo imajo pa spet ljudje oziroma preko svojih izvoljenih predstavnikov v občinskem svetu.

Moje zelo jasno sporočilo bi bilo, da po danes obstoječi zakonodaji privatizacija vodnih virov v Sloveniji ni mogoča, zato bi bilo treba spremeniti zakone in če želimo to kadarkoli v prihodnosti preprečiti, je s tem, da prenesemo ali pa povišamo z nivoja zakona na nivo ustave, da to stvar otežimo. V redu, v tem lahko vidim legitimen in pravilen politični cilj. Da pa bi bili določeni konkretni strahovi že danes realnost, o katerih se govori, s tem se žal ne morem strinjati, ker je treba stvari tudi pošteno predstaviti. Vem, od kod ti strahovi izvirajo. Mislim, da je veliko stvari sproduciranih z dogajanjem zlasti v Afriki, kjer imate multinacionalke, kjer so jim države oziroma tisti parlamenti v afriških državah ne samo dovolili, da z neko koncesijo upravljajo z vodnimi viri, ampak so te multinacionalke postale lastnice teh vodnih virov. V takih primerih je pa to seveda bistven problem in težava. Ampak, kot sem dejal, hvala bogu, da imamo zaenkrat te stvari v Sloveniji mnogo bolje urejene.

Še ena stvar, na katero je opozoril predsednik Državnega zbora, ki me je nekoliko presenetila. Ne vem, morda je moje pravno znanje prešibko, ampak izhajam čisto iz načela. Kot je sam dejal, da so mednarodne pogodbe, sprejete mednarodne pogodbe, nad ustavo in nad zakoni in da zato mi sedaj to pravico vpisujemo v ustavo, ker obstaja nevarnost, da bi z neko mednarodno pogodbo te zadeve oziroma upravljanje z vodnimi viri uredili na drugačen način, kar bi bilo lahko problematično za slovenske državljane. To enostavno ne gre skupaj. Če so mednarodne pogodbe nad ustavo in zakoni, potem nam tudi vpis v ustavo popolnoma nič ne pomaga, zdravorazumsko in logično bi jaz tako rekel.

Kar se tiče konkretnih stvari, recimo, TTIP je zdaj ena izmed takšnih stvari, kjer so upravičeni določeni strahovi, da bi se s to mednarodno pogodbo določene stvari neprijetno uredile za Slovenijo, morda tudi za upravljanje vodnih virov. Še enkrat bi rad jasno izpostavil, da vse mednarodne pogodbe sprejemamo v tem parlamentu, torej mora ta parlament, domača hiša paziti na to, da ne sprejmemo škodljivih stvari za slovenske državljane. Se pravi, mi smo prvi tisti skrbniki pri sprejemanju mednarodnih pogodb, da tega ne storimo. Ko pa gre za določene prenesene pristojnosti na višji nivo, na nivo Evropske unije, če hočete, smo pa mi del te Unije in mi smo deležniki pri soustvarjanju mednarodnih pogodb, ki jih dela Evropska unija z nekimi tretjimi državami oziroma direktive in uredbe Slovenija soustvarja. Seveda pa za to potrebujemo aktivno zunanjo politiko, tudi aktivno državo na ravni Evropske unije, da pri oblikovanju tovrstnih mednarodnih pogodb s tretjimi državami budno pazi na vse morebitne pasti. Tako poante predsednika Državnega zbora nisem razumel, morda jo bo v nadaljevanju razložil. Da bi vpis te pravice v ustavo pomenil določeno zaščito pred nevarnimi mednarodnimi pogodbami, enostavno ne gre skupaj, če v isti sapi povemo, da pa so mednarodne pogodbe nad ustavo in zakoni.

Da ne bo pomote, seveda podpiram vpis te pravice v ustavo. Kot sem dejal, je legitimen način ali pa legitimen političen pristop to, da enostavno s sedanjega zakona, ki privatizacijo vodnih virov onemogoča, dvignemo na višji standard, na nivo ustave zaradi tega, da morebitne vsakršne kasnejše poskuse v kasnejših letih otežimo oziroma preprečimo. Zaenkrat so pa stvari dobro urejene, vsaj kar se tiče zakonodaje. Seveda je pa temeljni problem, da pa tisti, ki upravljajo s temi vodnimi viri, in po Sloveniji je to še vedno velika velika večina javnih podjetij oziroma javnih komunal – sam osebno poznam dve komunali, morda jih kdo pozna več, ena je kamniška, eno je podjetje v Laškem, ki sta zasebni družbi in upravljata s širšo vodno oziroma vodovodno infrastrukturo –, ampak večji del pa še vedno upravljajo javna komunalna podjetja in ta bi bila dolžna zagotoviti infrastrukturo tudi v odročnih vaseh, tudi v odročnih krajih, da bi tudi ti slovenski državljani dobili čisto pitno vodo. Ker nam ne bo popolnoma nič pomagalo, če bomo mi tu s stoodstotnim soglasjem zapisali čisto pitno vodo v ustavo, bo ta pravica zgolj mrtva črka na papirju, če ne bodo lokalne skupnosti, v tem primeru občine, zgradile dolžno in nujno infrastrukturo, da bodo te ljudje lahko prišli do te pitne vode. Vem, kaj bodo rekli župani, ker župani so po zakonu dolžni in odgovorni, da to vodo zagotovijo, da je problem v tem, da se tudi država mačehovsko do njih obnaša pri financiranju samih občin. Da če bi občine imele več denarja, bi tudi vodovodna omrežja in infrastrukturo za zagotovitev čiste pitne vode mnogo lažje zgradile.

Sam bi za resnično spremembo na bolje pri naših državljanih rešitve iskal drugje. Mislim, da če bi danes v tem trenutku resnično želeli zagotoviti čisto pitno vodo vsem slovenskim državljanom, potem bi morali predvsem razmišljati, kako povečati določena namenska sredstva slovenskim občinam zaradi tega, da bi lahko zgradile ustrezna vodovodna omrežja. To bi bil mnogo večji doprinos k temu, da imajo

slovenski državljani čisto pitno vodo kot pa sam ta vpis v ustavo. Ampak za zaključek, kot sem dejal, da ne bo pomote, jaz to podpiram, da se podpiše zaradi tega, da dvignemo nivo. Imamo pa še marsikaj pred tem za postoriti, da bodo državljani lahko prišli do čiste pitne vode.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Dr. Milan Brglez je želel besedo za repliko.
Izvolite.

DR. MILAN BRGLEZ (PS SMC): Hvala.

Kolega Tonin, žal ste me napačno razumeli. Rekel sem, da je ustava na vrhu, potem pridejo mednarodne pogodbe. Mednarodne pogodbo so pa nad našimi zakoni. Tako je to razmerje absolutno potrebno poznati. Ne gre za to, da bi bile mednarodne pogodbe nad našo ustavo, je pa v razmerju do EU možno nekatere mednarodne pogodbe tudi z začasno uporabo pravzaprav spraviti v delovanje, preden bi mogoče Državni zbor karkoli naredil, in je zapis na ustavno raven napotilo celotni državi, da naredi vse, da se ta nivo, vsaj kar se te pravice tiče, nikakor ne zgodi. To zavezuje vse. Mi smo pa na tej točki tisti, ki igramo vlogo tistega, ki ustavo sprejema in zato je ta nivo ustavne zaščite tako pomemben.
Sedanja je takšna, ki to prelaga na zakonski nivo in ta zakonski nivo je pod mednarodnimi pogodbami, pa imeli mi za njih neko možnost ali ne, ampak ustava je pa krona našega pravnega reda in vsi jo moramo spoštovati. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Besedo ima dr. Göncz. Pripravita naj se gospod Janko Veber in gospod Saša Tabaković.
Izvolite.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS IMNS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Sam že od začetka, torej od takrat, ko je bil vložen predlog, spremljam to razpravo in to vsebino. Za uvod naj povem, da se že od začetka pojavljata ta dva koncepta oziroma ti dve vprašanji, ali je sedanja ustavna ureditev dovoljšna, da je to vprašanje že urejeno primerno oziroma ali je primerno to nadgraditi. Nedvoumno je, da vsako tako zadevo, vsak tak predlog prejudicira tudi aktualno politično stanje in situacija ali pa torej karkoli, kar je lahko povezano z morebitnimi zlorabami na tem področju – in verjetno je tudi v tem primeru bilo tako –, ampak uvodoma moram povedati, da sem to razumel predvsem kot opozarjanje na strateški pomen pitne vode. Zato sem tudi od prvega koraka najprej poudarjal, da z mojega zornega kota je sprememba ustave nadgradnja sedanje ureditve in sem na stališču tistih, ki podpirajo, da je prav ustavni vidik tisti, kjer moramo to še bolj dosledno postaviti.

Seveda, po drugi strani je moč sprejeti tudi razlage, da če gremo prebirat Ustavo in predvsem razlage, da več ali manj je prav ta ustavni nivo že več ali manj zagotovljen, vendar menim, da glede, kot sem že rekel, na strateški pomen vode in na težave, ki se že pojavljajo tudi v našem širšem prostoru … Ker ne gre samo za Slovaško, kjer so podobne razmere kot so tudi v Sloveniji, tudi v Evropi že imamo težave s pitno vodo; torej je nedvomno, da tudi iz tega elementarnega vidika je ta skrb nekje izražena.
Ne bom se spuščal danes v razprave, ki so bile sicer do neke mere začete, v zvezi z morebitno privatizacijo in z zlorabami morebitnimi na tem področju, je pa dejstvo, da se bodo ta vprašanja postavila zelo hitro že pri spremembi zakonov, ki bodo posledica ustavne spremembe. Torej menim, da bo ta prvi korak verjetno narejen – oziroma tudi sam tako ocenjujem, da je neko vzdušje v Državnem zboru, ki prejudicira sam akt spremembe Ustave kot take, vendar bodo pri sprejemanju področnih zakonov s tega vidika pa še zelo tehtne razprave in bodo tudi potrebne te tehtne razprave, da se bo odgovorilo na tista vprašanja, ki se danes pojavljajo še kot vprašljiva. Lahko bi se poglabljali v neke nianse, ki so danes že bile izpostavljena ali pa so bile izpostavljene na Ustavni komisiji, vendar menim, da morda to ohranimo za naslednje razprave.
Omenil bi zgolj to, da je strokovna skupina, ki je bila imenovana na Ustavni komisiji, vsaj po moji presoji temeljito opravila svoje delo, je tudi predstavila argumente morebitnega nadnormiranja ali prenormiranja tega področja, tako da je bila čisto dobra podlaga za dejansko razpravo, ampak kar predvsem želim poudariti, je to, da je strokovna skupina pripravila res v tej fazi ustrezno podlago za odločanje o tem vprašanju. Torej bom ta predlog oziroma te predloge podprl predvsem v veri, da se opozori na strateški pomen pitne vode in tudi na to, da pitna voda naj nikoli ne postane osnova za kakršnokoli diskriminacijo ne z gospodarskega, socialnega ali kakršnega drugega vidika, ker žal v določenih primerih in tudi na določenih področjih oziroma območjih sveta se to že dogaja in naj se s tem tudi opozori na ta pomen in na ta vidik.
Čisto za konec bi zgolj še poudaril to, da s strogo metodološkega vidika ustavne ureditve in ustave se lahko verjetno tudi postavljajo vprašanja, ali je to dejansko potrebno ali ni potrebno, vendar na tej točki bi se zaustavil. Menim, da je le bolj pomembno, da se to opozorilo na ustavni ravni zapiše in s tem vsi skupaj tudi moralno zadostimo izzivom današnjega časa, ko pa kljub temu žal veliko strokovnjakov ocenjuje strateški pomen pitne vode. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno gospod mag. Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Rad bi popravil samo eno napako; državljan Jože Pušnik mi je

ravnokar pisal in me opozoril, da z vodo oziroma vodooskrbo v Laškem nič več ne upravlja Pivovarna Laško, ampak Komunalno podjetje Laško. Se opravičujem.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Janko Veber. Pripravita naj se gospod Saša Tabaković in mag. Andrej Šircelj.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem!

Glede na to, da poteka danes razprava v dveh fazah oziroma bo potekala, če bo sprejet sklep z dvotretjinsko večino glasov, da se začne postopek za spremembo Ustave, želim najprej govoriti v tem prvem delu prav o razlogih, zakaj je treba začeti postopek za spremembo Ustave. Dejstvo je, da 70. člen Ustave zelo ohlapno ureja to področje in govori o tem, da zakon določi, da smejo naravna bogastva izkoriščati tudi tuje osebe in določi pogoje za izkoriščanje; torej ta zakon. Torej zelo odprt člen v Ustavi, ki pa lahko postane lahek plen predvsem v mednarodnih finančnih institucijah, ki jih predstavlja tako imenovana, lahko rečem zloglasna trojka: Evropska centralna banka, Mednarodni denarni sklad in Evropska komisija. Namreč, ne glede na pravni red v posamezni državi, si ta trojka vzame pravico in določi pogoje, pod katerimi je treba, recimo, ali sanirati bančni sistem ali, v tem primeru, dodeliti koncesijo zasebni korporaciji, ki bo seveda upravljala potem z vodnimi viri. Treba je spomniti, ta postopek se je v Sloveniji začel tudi zaradi tega, ker se je 2 milijona državljank v Evropi uprlo temu principu, ki ga je sprožila imenovana trojka, zato da bi prišle do koncesijskih pogodb tudi največje svetovne korporacije. Problem je v tem, ko dobijo tako koncesijo, praviloma dvignejo ceno vode in znižajo raven stroškov upravljanja z vodovodnim omrežjem samo z enim razlogom – čim večji profit, čim višji profit. Drugo pa je seveda, ali imajo ljudje sploh denar, da si sploh lahko kupi tisti deci ali liter vode; in to je vprašanje, ki ga moramo rešiti z vpisom, s spremembo ustave. Zato bom seveda podprl ta postopek za spremembo ustave in tudi praktični primeri, ki jih imamo v svetu dokazujejo to tezo, ki sem jo predstavil; namreč zgolj profit je tisti, ki je narekoval, da se podeljujejo koncesije in da ne upravljajo z vodnimi viri državna javna podjetja ali pa lokalna javna podjetja.

Ti principi so tudi obrazloženi v samem predlogu za začetek spremembe ustave in naj samo navedem, nekaj podobnega se je zgodilo v Grčiji v Solunu in v Atenah, kjer je korporacija Suez odkupila delež solunskega vodovoda, voda je postala nevarna za zdravje, bistveno dražja, v Parizu ravno tako – bistven dvig cene vode – in Barceloni ravno tako dvig cene vode in problem združevanja vodovodnega sistema v Bolgariji in podobno in tako naprej.

Če želimo dejansko zaščiti in omogoči pravico do vode vsem v Sloveniji, je potrebno spremeniti ustavo, zato bom podprl začetek spremembe Ustave na to temo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Saša Tabaković. Pripravita naj se mag. Andrej Šircelj in gospa Irena Grošelj Košnik.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Spoštovano ministrstvo, spoštovani kolegice in kolegi!

Tudi sam se pridružujem misli in v resnici sem vesel, da velja danes v Državnem zboru med različnimi poslanci neki širši konsenz o tem, da se uporaba varne pitne vode zapiše v ustavo kot nekaj, kar je naša skupina neodtujljiva dobrina.

Če govorim s perspektive liberalnega človeka, torej nekoga, ki politično pripada socialno-liberalni struji, moram poudariti, da globo verjamem, da lahko posameznik razvije neke svoje ustvarjalne in svobodomiselne v resnici potenciale šele takrat, ko ima zagotovljeno neko osnovno dispozicijo, nek osnoven civilizacijski okvir svojega življenja, med katerega spada zagotovo tudi pravica do varne pitne vode. Danes v resnici pravzaprav počnemo prav to, da se s konsenzom odločitve zapisa v ustavo v resnici definira, kaj ta okvir je. Mislim, da je zagotovo danes to prva stopnica k bolj progresivni in pa razsvetljeni sobivanjski politiki in sem v resnici vesel, da sem kot poslanec SMC danes del tega procesa. Tudi zato, ker gre za spremembo v smislu skrbi za prihodnost in vizijo naše skupnosti, ki ni izključno vezana na ta mandat oziroma sklic Državnega zbora.

V Poslanski skupini SMC smo s koaliciji vložili amandmaje, ki so bili na samem delovnem telesu tudi potrjeni, so pa zagotovo pomembni z vidika, da so bili naši amandmaji usklajeni tako s stroko kot tudi civilno iniciativo, izključno zato da se zaobjame čim širši kontekst, kako si kot družba zaščito vode tudi predstavljamo.

Vsi življenjsko potrebujemo vodo, zato so tudi amandmaji šli v tej smeri, da naravni vodni viri, ki služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva z varno pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev, da pa v tem delu niso tržno blago. To je zelo pomembno, ker pomeni, da je varna pitna voda na razpolago prebivalcem oziroma gospodinjstvom. Hkrati pa – to moram poudariti – se s to spremembo ne posega v svobodno gospodarsko pobudo. Je pa res, da gospodarska raba ne sme ogroziti naravnega vodnega vira za oskrbo prebivalstva. Tako se bo voda še naprej uporabljala za gospodarske namene, torej za prehrambene, energetske, rekreativne namene, hkrati pa se preprečuje, da bi si kdo naravne vodne vire olastninil. Na ta način se zagotavlja, da kadar zasebni lastniki oskrbujejo prebivalstvo z vodo, ne bi šlo pri tem za zasledovanje nekih, kako bi rekel, dobičkarskih interesov. To pomeni, da se bo s spremembo oziroma dopolnitvijo Ustave

Republike Slovenije oskrba z varno pitno vodo lahko zagotavljala samo preko neprofitne javne službe pod okriljem države oziroma občin. Dodal bi še, da nas ta sprememba zavezuje k varovanju javnega interesa in varovanju naših naravnih bogastev.
Dodal bi še to, kot smo že v stališču poslanske skupine povedali, da podpora zapisu pravice do varne pitne vode v ustavo nikoli ni bila vprašanje in da tega pomembnega dejstva nismo spoznali na pobudo predlagatelja, kot se rado podtakne, ampak smo se k temu zavezali že v koalicijski pogodbi. Je pa res, da je bil za nas ključen tudi način zapisa, ker smo enostavno želeli slediti cilju, da bo pravica do pitne vode pod enakimi pogoji dostopna vsakomur, kar pomeni, da sledimo liberalni politiki Stranke modernega centra.

Za konec bi se vseeno dotaknil izjav gospoda Horvata iz Nove Slovenije in gospoda Grimsa iz Poslanske skupine SDS, ki pravita, da bi bilo najbolje, če bi lahko svet, ki nas obdaja, sledil nekim postulatom zdravega razuma in normalnosti. Seveda se s tem popolnoma strinjam, je pa res, da živimo v svetu, kjer si vsak po svoje predstavlja, kaj zdrav razum je in kaj je normalnost. Tako bom danes predlog za spremembo Ustave podprl in želim spremembi v tem procesu nadalje vso srečo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Andrej Šircelj. Pripravita naj se gospa Irena Grošelj Košnik in gospod Andrej Čuš.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovana ministrica!

Ko danes razpravljamo o vodi, mislim, da za nikogar ni sporno, da je voda strateška dobrina. Žal je ta strateška dobrina pomembna za cel svet, vendar je tu treba povedati, da se je poraba vode v zadnjih 300 letih na svetovni ravni povečala za 35-krat in poraba vode v 20. stoletju narašča 2-krat hitreje kot prebivalstvo. Kar z drugimi besedami pomeni, da je voda kot strateška dobrina vedno bolj omejena in ne nazadnje ima vedno večjo vrednost.
Slovenija je dežela, ki ima dovolj pitne vode, ki ima dovolj vode in ni nobene nevarnosti, da bi se v naslednjih desetletjih pitna voda omejila. Menim tudi, da že sedanja ustava in sedanja zakonodaja nudita ustrezno zaščito za to, da bi se poraba vode oziroma sama voda kakorkoli izkoriščala za kakršnekoli drugačne namene. Ne nazadnje, ob primerjavi cen, ko govorimo o cenah vode, pri čemer je mišljena ustekleničena voda, o izkoriščanju in tako naprej, je pa, žal, Slovenija med tistimi državami, kjer je cena te vode precej visoka tudi v primerjavi z nekaterimi drugimi državami pa tudi v primerjavi, če želite, z afriškimi državami. Tako bi tukaj glede cene, in seveda tega, čigava lastnina je in koliko je izkoriščanje, tukaj mislim, da te teze ne držijo. Tudi glede te skrbi, da bo voda postala predraga in tako naprej – mislim, da že danes je dejansko predraga.

Drugo pa je upravljanje s to vodo in če gledamo na povprečno porabo v Sloveniji, potem glede na omejenost te dobrine lahko rečemo, da verjetno upravljanje in skrb in varčevanje na drugi strani v tem primeru ni zadostna in ne nazadnje tukaj tudi že obstoječa industrija ali obstoječi lastniki bolj stimulirajo to porabo vode kot ne. Navsezadnje tukaj imamo določene analize, določene ocene, koliko vodo porabi povprečen prebivalec, koliko je poraba vode na osebo, gospodinjstvo in tako naprej. Če jo zaužije od 2 do 3 litre, je pa poraba za vse ostalo približno 150, če ne celo 250 litrov na dan. Verjetno to upravljanje skrbi in seveda skrbi tudi upravljanje, koliko pitne vode se uporabi za hlajenje industrijskih objektov, za hlajenje elektrarn, atomske elektrarne in tako naprej. Ti podatki so zaskrbljujoči glede samega upravljanja tudi danes. Ocenjujem, da se ne najbolje upravlja s to vodo. Tudi danes. In tudi glede na to, da obstaja vedno večja omejitev te vode tudi pri nas, še bolj pa seveda v svetu, kjer 1,2 milijarde ljudi nima zagotovljene pitne vode.
Zaradi tega je sedanje stanje, mislim, dovolj dobro, če se bo to vpisalo v Ustavo kot posebna določba, bo napisano, mislim pa, da prevelike skrbi in predvsem strašenja z nekimi multinacionalkami, z nečim, kako nas bo nekdo zaradi tega postavil v nek drugorazredni položaj, kako bodo multinacionalke prišle sem in tako naprej, ne sme postati informacija, ki bo pomenila: tujci ne hodite v Slovenijo, ne tako ne drugače. Tukaj v bistvu gre, oprostite, tudi v današnjih razpravah, za precejšnje strašenje pred tem, da bi tujci sploh prišli v to državo, zaradi tega da bi karkoli tukaj delali, naredili in tako naprej. Mi smo vseeno del Evrope, smo del sveta in te razprave in ta stališča niso namen temu, da bomo pregnali vse tujce. Saj nekateri ste jih že veliko, pa bodite že s temi zadovoljni, pa v imenu nacionalnega interesa, v imenu vsega tega, nekih drugih interesov, parcialnih interesov, domačih interesov. Zaradi tega mislim – poglejte, izkoriščanje te razprave za to, da se preganja tujce in da se jim vnaprej pove, da naj ne pridejo sploh v Slovenijo, kakorkoli, ker ne bodo dobili niti vode, ni na mestu. Vsi delimo vprašanje glede skrbi vode, glede upravljanja z vodo, ne pa zaradi tega, da bomo še bolj zaprti ali pa da nas enostavno tudi tujci ali pa, če želite, mednarodne organizacije in trojka, o katerih se v povezavi s tem toliko govori. Glejte, mislim, da glede tega ni nobene nevarnosti.
Seveda spoštujem vse tiste, ki gojijo dejansko skrb za vodo. Bi pa tukaj omenil, da v tej razpravi oziroma tem besedilu za spremembo ustave se pojavlja nek nov izraz, ki lahko naredi precejšnje težave pri pravnih razčlembah posameznih besed, to je "varna pitna voda". Pozanimal sem se in stroka nima razčiščenih pojmov o tem, kakšen pojem je "varna pitna voda" in kaj to dejansko pomeni. Tudi v svetovnem pogledu imamo pitno vodo in nepitno

vodo. Jaz bi polagal na srce vsem tistim, ki boste delali na tem besedilo še naprej, da se te zadeve razčistijo, da ne bo kasneje prišlo do različnih nesporazumov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Irena Grošelj Košnik, pripravita naj se gospod Andrej Čuš in mag. Julijana Bizjak Mlakar.

IRENA GROŠELJ KOŠNIK (PS SMC): Hvala, predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!
Tudi sama sem vesela, da slišim dokaj enotna mnenja o tem, da je treba pravico do pitne vode in pitnih virov spraviti na višjo raven zaščite, se pravi z zakonskega nivoja na ustavni nivo, in bom zato tudi sama takšen predlog sprememb ustave seveda podprla.

Imamo srečo, da živimo v deželi, ki je zelo vodnata in da imamo dobre in kakovostne vodne vire in skorajda večini prebivalstva je pri nas samoumevno, da pitna voda priteče iz pipe. Srednjeročno strokovnjaki opozarjajo, da se lahko pri nas nivo podtalnice, ki že sedaj se nekoliko, vendar vztrajno znižuje, da se lahko ta trend nadaljuje in da bo tudi v svetu vedno manj primernih vodnih virov za oskrbo prebivalstva v primerjavi s potrebami. Takšen srednjeročni trend seveda povzroča, da imajo gospodarske družbe in korporacije pri tem velike težnje, da bi vstopile na ta trg, da bi voda postala tržno blago. Na tem področju, kljub temu da se sama zavzemam za svobodno gospodarsko pobudo, mislim, da je na tem področju potrebna velika previdnost.
V državah, kjer so začele upravljati z vodo zasebna podjetja in korporacije, se je namreč pokazalo, da se je kakovost vode znižala, da so se v večini primerov cene zvišale in da je bilo vlaganje v infrastrukturo zelo omejeno in se je zato seveda kakovost zmanjšala. Podobne težnje smo lahko pred kratkim spremljali tudi v poskusu v Evropi, da bi se v storitve oskrbovanja z vodo enakopravno vključevali tudi zasebni pobudniki. To je preprečila državljanska pobuda, saj je peticijo proti takim nameram podpisalo skoraj dva milijona državljanov in zaenkrat voda v Evropski uniji še ni smatrana kot blago. Zato bi še enkrat poudarila, da je treba biti na tem področju zelo previden in zvišati nivo zaščite na ustavno raven.

Pravni strokovnjaki so sedaj mnenja, da je sedanja ustavna ureditev pri nas precej liberalna, da omogoča širok prostor za uveljavljanje koncesij in prepušča tudi možnost oskrbe zasebnim pravnim ali fizičnim osebam. Če k temu dodamo še mednarodne pogodbe, ki so nad našimi zakoni, ki sicer primerno ščitijo vodne vire in oskrbo z vodo, je to še en razlog, da takšno spremembo ustave podpremo. Vesela bi bila in tudi v SMC si prizadevamo, da bi z oblikovanjem nadaljnjega besedila teh sprememb dosegli predvsem cilje, da bo voda opredeljena, in vodni viri, kot naravno javno dobro, da ima vsak pravico do pitne vode, da vodni viri prednostno služijo oskrbi s pitno vodo – torej ta oskrba ima veliko večjo težo kot oskrba za industrijo in za gospodarstvo, še posebej to pride v poštev takrat, če bi začeli vodni viri se zmanjševati – in da z vodo in vodnimi viri upravlja neprofitna javna služba. Mislim, da bomo sposobni oblikovati nadaljnja besedila v tej smeri, da bodo ti cilji doseženi. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Julijana Bizjak Mlakar, pripravita naj se gospe Marija Bačič in gospa Marjana Kotnik Poropat.

Izvolite, gospa.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo. Spoštovane poslanke, poslanci, gospa ministrica!

Slovenija je bila in je, podobno kot tudi druge države, po vstopu v Evropsko unijo izpostavljena zahtevam mednarodnih finančnih institucij po liberalizaciji trga storitev, in sicer Evropske centralne banke, Mednarodnega denarnega sklada in Evropske komisije, torej zloglasne trojke. Zahteve po privatizaciji različnih oblik storitev, tudi vode, na primer v obliki podeljevanja koncesij zasebnim podjetjem, so razvidne iz predloga direktiv Evropskega parlamenta in Sveta o podeljevanju koncesijskih pogodb. Včeraj smo v odgovoru na poslansko vprašanje o Luki Koper slišali, naj bi podelitev koncesije zasebniku za opravljanje javne službe ne bila privatizacija. To seveda ne drži. Stroka pravi, da je podeljevanje koncesij le ena izmed oblik privatizacije in načrtovane koncesije pri Luki Koper so v primeru realizacije teh koncesij njena privatizacija. Seveda napačna odločitev, saj bi se moral drugi tir graditi le z javnimi sredstvi, s čimer bi se prihranilo okoli pol milijarde evrov.
Znano je, da je zloglasna trojka zahtevala privatizacijo vode v Grčiji, Španiji in na Portugalskem. Tam, kjer so oskrbo z vodo liberalizirali, privatizirali in komercializirali in je skrb za opravljanje te službe prešla v zasebne roke, so se zvišale cene pitne vode, kakovost oskrbe z vodo se je znižala, znižale so se tudi investicije v vodovodno omrežje, povečali pa so se dobički novih upravljavcev. Privatizaciji vode so se pred leti uprli prebivalci Evropske unije, saj je več kot 2 milijona prebivalcev podpisalo peticijo o pravici do vode. Gibanje je bilo uspešno, saj je zaradi njega Evropska komisija iz direktive izključila liberalizacijo storitev na področju vode. Kaj bo v prihodnje z liberalizacijo vode v Sloveniji, je zato odvisno predvsem od nas samih. Veseli me, da so v duhu teh dogajanj v letu 2013 Državni svet, kasneje pa še ostali predlagatelji, podali pobudo za spremembo ustave, s katero bi tudi v Sloveniji zavarovali pitno vodo oziroma vodo, ki naj prednostno služi oskrbi prebivalstva preko nepridobitne javne službe.

Ob tem je treba poudariti, da je Slovenija v preteklosti sama pospešeno liberalizirala številne storitve, tudi zdravstvo, socialo, šolstvo, v okviru šolstva predvsem visoko šolstvo, in tudi storitve z vodo. Koncesije za vodo je začela podeljevati leta 1993 z Zakonom o gospodarskih javnih službah. Tako je dopustila zasebnemu kapitalu poseg v vodne vire in udeležbo zasebnega kapitala brez ustreznih omejitev. Z Zakonom o vodah je dopuščeno izkoriščanje vodnih virov vsaki občini brez ustreznega nadzora in brez omejitev, tudi za oskrbo s pitno vodo s pomočjo koncesij, ki so bile podeljene zasebnikom. To pa velja tudi za tujce, saj pravila Evropske unije zahtevajo nediskriminatoren pristop do trga drugim državam. Nikakor se ne bi smelo še naprej dopuščati privatizacijo vodnih virov, zato se zavzemam za prepoved privatizacije vodnih virov in menim, da bi morali v Ustavi poleg predlaganega še določiti, da so nadzemne in podzemne vode z vsemi vodotoki v lasti Republike Slovenije. S tem bi lahko še močneje zavarovali interese Slovenije na področju vodnih virov. Neustrezen je tudi trenutni nadzor nad koncesijami, kar omogoča črpanje vode mimo določb koncesijske pogodbe, neustrezna je tudi možnost pretiranega izkoriščanja vodnih virov, saj gre glede na informacije stroke pri vodah za le delno obnovljivo naravno bogastvo.
Ustavnemu zakonu morajo slediti hitre spremembe zakonodaje, s katerim se bo med drugim poskrbelo za izvedbo ustavnih določb, pa tudi za ustrezen nadzor in regulacijo tega področja. Seveda se postavlja vprašanje, kako zanesljivo je s predlagano vsebino 70.a člena Ustave varovanje slovenskih vodnih virov. Ali bo, na primer, realizirana določba, po kateri ima vsakdo pravico do varne pitne vode? Praksa namreč kaže, da imamo v Ustavi zapisanih precej dobrih določb, s katerimi želi Slovenija varovati pravice ljudi, tudi človekove pravice. V praksi pa se te določbe ne izvaja ustrezno. Tako na primer piše v 2. členu Ustave, da je Slovenija pravna in socialna država, pa vendar vemo, da so v praksi velike težave tako na področju zagotavljanja pravne varnostni državljanov kot tudi pri zagotavljanju socialne varnostni prebivalstva.

Poglejmo si še 11. člen Ustave, ki določa, da je v Sloveniji uradni jezik slovenščina. Pa vendarle obstoječi 8. člen Zakona o visokem šolstvu evidentno krši Ustavo v določbi, po kateri država univerzam financira programe, v okviru katerih slovenski profesorji na univerzah predavajo slovenskim študentom v angleškem jeziku. To je dovoljeno, kadar univerza izvaja enak program tudi v slovenščini. V petek pa bomo obravnavali novelo omenjenega zakona, ki gre v izrinjanju slovenskega jezika iz visokošolskega študija in s tem slabšanju kakovosti študija še dlje, saj bo takšna deviacija možna že, če ima univerza nek primerljiv program, ki se izvaja v slovenskem jeziku.

Skratka, v praksi imamo zakonske določbe, ki negirajo določbe Ustave, Slovenci pa vso to liberalizacijo, privatizacijo in komercializacijo, ki jo poganja pohlep, mirno uveljavljamo v praksi. Pobudniki liberalizacije se običajno pri zagovarjanju svojih finančnih interesov sklicujejo na svobodno gospodarsko pobudo, internacionalizacijo in podobno. Težave imamo, ker smo državo zadnjih 25 let prepustili tistim, ki si prizadevajo predvsem za lastne interese.
Ob vpisu pozitivnih določb v ustavo, ki jih bom seveda podprla, bo zato za realizacijo določb potrebna bistveno večja angažiranost tistih, ki nam je mar za skupno dobro. Sicer se lahko dobri nameni spremenijo v sprevržene prakse, ki sem jih nekatere pravkar tudi omenila. Hvala lepa za pozornost.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Marija Bačič. Pripravita naj se gospa Marjana Kotnik Poropat in gospod Danijel Krivec.
Izvolite.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Spoštovani gospod podpredsednik, ministrica in vsi prisotni!

Danes govorimo o zelo pomembni dobrini, in sicer o pitni vodi. Prav gotovo se vsi zavedamo, da je voda nujna za življenje, včasih celo bolj kot hrana, zato mora biti dostop do vode temeljna in splošna pravica vseh državljanov. Zavedati se moramo, da voda ni samo vitalna dobrina, do katere imamo vsi pravico, pač pa da postaja pitna voda vse bolj redka dobrina. Nekatere države se že srečujejo s pomanjkanjem vode, na primer beremo, da v severnem Maliju se zjutraj zbudijo ljudje v skrbi, kje in kako bodo našli vodo. Naša država se s tem pomanjkanjem na srečo še ne srečuje, vendar je pa zapis pravice do pitne vode v ustavo pomembno sporočilo vsem uporabnikom tudi pri varčni porabi vode. Slovenija, ki ima privilegij, da iz skoraj vsake pipe teče pitna voda, bi bila z zapisom te pravice v ustavo ena prvih držav, ki bi to storila na takšen način. Veliko ljudi še vedno brez občutka troši pitno vodo tudi za zalivanje vrtov, pranje avtomobilov tudi po raznih pozivih v suši, ko varčujemo z vodo. Kot ena izmed najbolj vodnatih držav v Evropi se moramo vsi zavedati, da je kakovostna pitna voda privilegij, ki ga je treba ohraniti. Menim, da mora v Sloveniji vsakdo imeti pravico do pitne vode. Zagotoviti moramo, da vodni viri služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva ter da vodni viri, ki služijo tem namenom, niso tržno blago, ampak so namenjeni za skupno dobro.

Zato je za zaščito te dobrine, ki mora biti dostopna vsem prebivalcem, nujno, da je tudi z Ustavo varovana. Ker se zavedam pomembnosti pitne vode, bom postopek spremembe Ustave tudi podprla. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Besedo ima gospa Marjana Kotnik Poropat, pripravi naj se gospod Danijel Krivec, za njim pa gospod Simon Zajc.
Izvolite.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovani poslanke in poslanci, spoštovana ministrica, državni sekretar!

Danes obravnavamo izredno pomembno pravico, pravico slehernega državljana oziroma slehernega človeka do zagotavljanja zdrave, čiste pitne vode in o vpisu te pravice v Ustavo Republike Slovenije.

Sama sem sopodpisala ta predlog za začetek postopka za dopolnitev Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona. Menim namreč, da je ta temeljna pravica, pravica do pitne vode, tako pomembna, da jo je treba vpisati v ustavo. Vpisati v ustavo zato, kot smo že slišali danes večkrat in bom ponovila, ker je ustavo težje spreminjati kot zakon. To je zelo pomembno. Za spremembo ustave potrebujemo dve tretjini vseh glasov poslancev Državnega zbora, medtem ko zakon, ki danes to pravico sicer zagotavlja, lahko sprejmemo s spremembo zakona z navadno večino poslancev v Državnem zboru. In to je bistvena razlika. Kot sem že rekla, pravica do pitne vode je temeljna osnovna pravica vsakega človeka in zato mora biti zapisana v Ustavi. In sicer zato, da se s tem zagotovi vsakomur pravica do pitne vode, da se zagotovi trajnostna oskrba prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev ter da se vodni viri, ki služijo oskrbi prebivalstva s pitno vodo, zaščitijo v tem smislu, da ne postanejo nikoli tržno blago. To se mi zdi zelo pomembno.

Pa poglejmo, kako to pravico do pitne vode urejajo mednarodni akti. Izrecne pravice do pitne vode nimamo zapisane v nobenem mednarodnem aktu. Pravim izrecne pravice. Tudi ne v nobeni mednarodni pogodbi in nobeni uredbi Evropske unije. Pač pa je mogoče to pravico do pitne vode izpeljati iz Splošne deklaracije o človekovih pravicah, ki pravico do vode ne omenja direktno, govori pa o pravici do življenja in pravici do ustreznega življenjskega standarda, zdravja, stanovanja in hrane. Organizacija združenih narodov je sprejela več dokumentov. Med njimi tudi Agendo 21 o varstvu vodnih virov, kakovostne pitne vode in o vodnem ekosistemu. Govorim agendo. Generalna skupščina Združenih narodov je leta 2010 sprejela še Resolucijo o pravici do čiste pitne vode, pri tem pa pripominjam, da gre za resolucijo, ki ni obvezen mednarodni akt. Zaradi zahteve mednarodnih finančnih institucij, tudi o tem smo že danes slišali, tako imenovane trojke, to so Evropska centralna banka, Mednarodni denarni sklad in Evropska komisija, se je v Evropi okrepil pritisk, da se liberalizira trg storitev in med njimi tudi oskrba s pitno vodo, ki naj bi jo na podlagi koncesij opravljala tudi zasebna podjetja. In tu vidim problem. Kot primer bom navedla zadevo, ki se dogaja v Ruandi, kjer je multinacionalka Nestle zakupila vodne vire in je prišlo do velikih sprememb. Ljudje delajo pri tej multinacionalki za majhen denar, vodo morajo pa drago plačevati. Opozorila bi še na to, da si lahko ta film, ki je bil predvajan na RTV Slovenija, ogledate in boste vsi, ki vas to področje zanima, bolje informirani, zakaj je tako potrebno, da preprečimo, da bi se tudi v Sloveniji multinacionalke kadarkoli lahko polastile vodnih virov.
Ko je Evropski parlament obravnaval predlog direktive, so tudi poslanci iz Slovenije sprejemali določena stališča v zvezi s tem. In tu bi navedla stališče Iva Vajgla, ki se zavzema za pravico do pitne vode za vse, in na drugi strani nekaterih drugih poslancev, ki jih ne bi poimensko navajala … Ali pa jih navedem, na primer, gospod Zver je imel intervju, v katerem je menil, da ne bi bilo nobene razlike, če bi omogočili, da se liberalizira izkoriščanje pitne vode, ker bi to zagotovili na nek način. Medtem ko je Mazej Kukovičeva takrat povedala, da se pa ona s tem ne strinja, pač pa zagovarja dejstvo, da ima vsak človek od rojstva do smrti pravico do zdrave, čiste in kvalitetne pitne vode. Toliko o tem, kaj se je dogajalo v Evropskem parlamentu.

Ugotovljeno je tudi, da skoraj nobena država nima pravice do pitne vode vključene v ustavo. S tem se enostavno države niso ukvarjale, ker pač ni bilo potrebe, ni bilo nobenih skrb vzbujajočih pritiskov na pitno vodo, da bi bilo to potrebno. Vendar, kot sem že prej omenila primer Ruande, je zadeva zelo problematična, kapital oziroma zasebna kapitalska podjetja, te korporacije so tudi tu ugotovile, da je to lahko velik vir dohodka, in zato se trudijo, da bi izkoriščale v svoj prid vodne vire. Iz podatkov, ki smo jih dobili v gradivu, je razvidno, da sta, na primer, Republika Južna Afrika in Urugvaj primera, ki imata to pravico zapisano v ustavi. Pri tem bi opozorila na to, da je v Urugvaju prišlo do tega vpisa na podlagi referenduma, ki so ga izvedli leta 2004. Tako se tudi v drugih državah državljani zelo zavedajo, kaj pomeni ta pravica do zdrave pitne vode. No, v Indiji pa na primer je ustavno sodišče to pravico do čiste pitne vode vključilo v ustavo. Tako zelo različni so primeri.
Ponavljam, jaz podpiram ta predlog za vpis te pravice do pitne vode v našo ustavo in zato bom podprla sklep za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona ter stališče o osnutku ustavnega zakona. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Danijel Krivec. Za njim naj se pripravi gospod Simon Zajc in gospod Jože Tanko.
Izvolite.

DANIJEL KRIVEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik.

Tudi sam nimam neke posebne težave, da se ta pravica na nek način vpiše v ustavo, vendar vse te današnje razprave in tudi razprave, ki smo jih imeli na Ustavni komisiji, kažejo, da to ni tako enostavno, kot si nekateri predstavljajo, in ravno današnje obrazložitve temu še kako pritrjujejo. Zdaj smo slišali s strani koalicija, da je očitno v Sloveniji največji problem pitna voda, ukvarjajo se z Urugvajem, Južno Afriko, ki imata sicer to v ustavi, ampak pozabijo povedati, da imata tudi največ problemov z oskrbo s pitno vodo. Istočasno povedo, da nobena druga država niti v Evropi niti širše tega nima zapisanega v ustavi in res me skrbi, če je na strani koalicije res ta pitna voda največji problem v Sloveniji poleg vsega ostalega. To, kar danes poslušamo, je res zelo zanimivo; Ruanda, Mali, ne vem, ali se bomo ukvarjali tam tudi z vsemi vojnimi dejanji, ki se odvijajo nonstop. Ne vem, predlagam, da se koalicija ukvarja z realnimi problemi, ne pa s pitno vodo, ki je v naši državi hvala bogu tudi zaradi primerno sprejete zakonodaje in izvajanja s strani vseh dosedanjih ministrstev, tudi sedanje ministrice, na zelo visokem nivoju. Dejansko smo, kar se tiče vodne oskrbe, prvi v Evropi, če ne prvi na svetu glede kvalitete, glede dostopnosti, glede vsega. In vse, o čemer ste vi govorili, je že zapisano v zakonodaji, ki smo jo na nek način harmonizirali z evropsko zakonodajo, nekatere stvari imamo pa še bistveno, bistveno bolj strogo zapisane kot ostali.

Govorili ste o tem, da je treba vodo najprej zagotoviti za oskrbo gospodinjstev in tako naprej. To že zdaj stoji v zakonodaji. Kadarkoli pride do omejitve pitne vode oziroma pomanjkanja vode, se najprej omeji gospodarska izraba. Upam, da živite v kakšni občini, kjer pride občasno do pomanjkanja vode, in točno veste, kaj je obvestilo komunale. Najprej se zaprejo gospodarski subjekti, prepove se zalivanje, prepove se gospodarska izraba vode in tako naprej. To imamo že vse rešeno, vi pa govorite, kot da bi z lune padle in da je to največji problem te naše države. Jasno, da pitna voda je prednostno za oskrbo gospodinjstev in ostalega, to imamo zapisano v zakonodaji.

Veliko se ukvarjate s koncesijami in z ostalimi stvarmi. Vodni viri so že zdaj v naši ustavi, v naši zakonodaji zapisani kot javno dobro, noben vodni vir ni sprivatiziran. Če mešate koncesijo in privatizacijo vodnega vira, potem si kakšno stvar tudi bolj podrobno poglejte. Koncesijo je imel prej uporabnik, ki je bil verjetno, vi ves čas greste na zadevo okoli Uniona in Laškega, pa mogoče še kakšnih, ki imajo v gospodarski izrabi posamezen vodni vir, ampak prej je bil en gospodarski subjekt, zdaj je drug gospodarski subjekt, ki črpa to vodo v skladu s pogodbo, ki jo je podpisal z Ministrstvom za okolje in prostor, ki mu je podelilo in količino in čas črpanja, in ko bo to izteklo, bo moral zaprositi za novo koncesijo. Ne vem, kje vi vidite te strahove, da se bo zadeva na nek način razvrednotila.

V tej razpravi veliko stvari prelagate, prenašate dejansko na državo, na ministrstvo, na Vlado, ker govorite, da je za oskrbo prebivalstva s pitno vodo neposredno zadolžena država. Če bo to zapisano v ustavi na tak način, kot ste vi tukaj zapisali, po moje bo večina lokalnih skupnosti z veseljem prenesla upravljanje na državo oziroma verjetno v izvedbenemu delu Ministrstvu za okolje in prostor. S tem, ko bo to napisano v ustavi, bo država zadolžena, da poenoti cene vode po vsej Sloveniji, da zagotovi vodo vsem prebivalcem, tako kot pišete v tem členu, in ta dikcija "ali pa prenese lokalnim skupnostim", pač ne bo veljala, ker nobena lokalna skupnost ne bo tako neumna, da bi te obveznosti prevzela, če si jih je v ustavi naložila država. Država si je v ustavi naložila tudi zaščito premoženja prebivalstva, pa v primeru vodotokov vemo, kako to funkcionira. Mislim, da se nobeden državljan še ni odločil, da bi tožil državo takrat, ko mu odnese privatno zemljišče zaradi neizvajanja poplavne varnosti in podobno. Tudi to je zapisano v ustavi, pa se ne izvaja in vi si sedaj predstavljate, da bo ena taka dikcija rešila vse te probleme, ki jih dejansko ni v Sloveniji; saj v tem je problem. Vi navajate primere Afrike in nekih držav, kjer so mogoče res težave, ampak so težave na vseh drugih področjih in ne samo na vodo oskrbi.

Kar se mene osebno tiče, mogoče glede na to, da v ustavi ni eksplicitno zapisano, tako kot ni tudi pravica do čistega zraka ali do nekih drugih pravic, ki so neke življenjske nuje, vidim mogoče vpis neke dikcije, da ima vsakdo pravico do varne pitne vode, vsa ostala solata, ki je tukaj predvidena, pa bo povzročila po mojem mnenju veliko težavo pri izvajanju te pravice, ki bi jo želeli opisati.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Simon Zajc. Pripravita naj se gospod Battelli in mag. Bratušek.

Izvolite.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala, predsedujoči.

Kaj je cilj te spremembe, kaj je namen te spremembe? Cilj te spremembe oziroma tega dodatka v ustavi je to, da tudi čez 30 let, ko bo Slovenec odprl pipo, ga ne bo skrbelo, da bo zatem pristal na oddelku za zastrupitve, in se ne bo držal za glavo, ker ne bo vedel, kako naj to vodo plača, zaradi tega ker je prišel nekdo do tega, da kuje mastne dobičke na račun tega, da oskrbuje prebivalstvo s pitno vodo. Kako to dosežemo? To dosežemo tako, da ni nihče lastnik vodnih virov, zaščitimo jo na najvišji ravni, in to je v ustavi, ampak nihče ni lastnik, tudi država ni lastnica, to je od vseh nas. Če rečemo, da je država lastnica teh vodnih virov, naredimo nasprotje tega, kar želimo; torej damo lastninski princip in ko je enkrat lastninski princip uveljavljen, ni daleč od tega, da ti vodni viri

postanejo lastnina nekoga drugega, ki ni nujno država.

Kar se tiče koncesij, bi se moral strinjati s svojim predhodnikom in nikakor se ne morem strinjati z gospo Bizjak Mlakar, da je koncesija oblika privatizacije. Če bi to držalo, potem Slovenija ne bi bila več lastnica 20 % slovenskih gozdov, pa vemo, da ko so koncesije potekle, je lastnica naprej, normalno, kot je bila že prej Republika Slovenija. V pogodbi o koncesijah imamo čas, imamo pogoje, kako se neko naravno bogastvo v tem primeru lahko izkorišča. Talo nikakor ne gre za obliko privatizacije in se mi zdi narobe, da se na ta način to podaja.

Kako bomo dosegli to, da imamo zaščiteno vodo? To moramo doseči s spremembo ustave. Imamo predlog besedila, ki je dobra podlaga, končno besedilo pa mora biti takšno, da nas ne bo skrbelo v prihodnosti, kakšno vodo pijemo in za kakšen denar pijemo to vodo, da ne bo gospodarstvo skrbelo, kaj se bo z njimi zgodilo. Gospodarstvo mora naprej funkcionirati normalno, kot že sedaj funkcionira. Seveda se mora ob tem zavedati, da njihova izraba vode ne sme ogroziti oskrbe prebivalstva, kar je logično, in mislim, da tudi za vse gospodarstvenike razumno, ker če nekomu ne daš vode, tudi ne bo tvoj potrošnik. Tako je ena logika zadaj, ki si jo da slediti.

Sedaj je vprašanje, zakaj se sedaj ta koalicija in ta vlada ukvarjata danes s to problematiko, ko imamo že vse rešeno in dobro rešeno v zakonodaji, ko imamo vode več kot dovolj. Ja, zakaj? Zaradi tega, ker ko je enkrat ne bomo imeli dovolj, bo takrat prepozno to reševati, ko bomo enkrat zapravili svoje vodne vire, bo takrat prepozno imeti to razpravo. Se pravi, danes delamo to, da mislimo za 30, 50 let naprej in zato je potrebno danes to početi. To ne pomeni, da se ne ukvarjamo z drugimi problem in z drugimi težavami, ker danes mislimo za prihodnost in v prihodnosti to zna biti problem in je edino odgovorno od nas, da danes o tem govorimo in da danes sprejmemo ukrepe, ki nas bodo v prihodnosti obvarovali pred marsikaterim glavobolom, ki se nam lahko zgodi, če tega zdaj ne storimo. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Alenka Bratušek, za njo gospa Iva Dimic in dr. Matej T. Vatovec.
Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala še enkrat.

Dejstvo je, da je predlog, ki je danes pred vami, res predlog za prihodnost. Če gledamo z vidika sedanjosti, se lahko v celoti strinjam, da ni potrebne neke panike, da mogoče lahko zgleda tudi, kot da ta zapis v ustavo ni potreben, pa je daleč od tega. Težnje in interesi nekaterih, predvsem velikih gospodarskih družb, so v preteklosti pokazali, kaj si želijo, in mislim, da je prav, da jim v Sloveniji jasno povemo in pokažemo, da te poti pri nas ne bo.

Strinjam se z marsikaterim pomislekom, ki je bil dan na mizo. Amandmaji, ki so bili sprejeti na Ustavni komisiji, lahko v predlog vnašajo več zmede kot jasnosti. Zato je bil v osnovi na začetku moj apel namenjen vsem, predvsem pa največji stranki v parlamentu, da ne bi zaradi prestiža, zato da se ve, da je nek amandma, ki ga je pripravila največja stranka, bil sprejet, ogrozil celotnega postopka. V ustavo se ne piše vsake najmanjše podrobnosti. Mislim tudi, da je napačen signal slovenski javnosti, da definiramo v ustavi pravico do varne pitne vode, ker prepričana sem, da mora biti že pitna voda varna, če ne, ne vem, ali se bomo potem spraševali v Sloveniji, ali iz moje pipe teče varna, iz pipe nekoga drugega pa ne varna oziroma manj varna voda. Tako me žalosti, da so ti amandmaji bili sprejeti kljub pomislekom in nasprotovanju strokovne komisije, ampak kot sem že povedala, tudi v nadaljevanju bo čas in mislim, da predvsem čas za strokovnjake in za ustavne pravnike, da povedo, kaj je tisti pravi termin oziroma kaj je tisti pravi člen, ki paše v Ustavo, seveda se pa vsi skupaj, prepričana sem, še posebej na Ministrstvu za okolje in prostor zavedajo, da bo sprememba ustave potegnila za sabo kar nekaj zakonodajnih potreb po kar nekaj zakonodajnih spremembah, ki jih bo nujno treba urediti. Konec koncev tudi ustava, če je ne moremo izvajati, je samo črka na papirju.

Prepričana sem, še enkrat, da je predlog zavezništva, ki je pred vami, prava pot, vsi skupaj pa še enkrat razmislimo, strnimo glave in poglejmo, predvsem pa poslušajmo strokovnjake kaj je tisto pravo, kar paše v ustavo, ostalo bomo pa morali urejati z zakoni.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Prehajamo v sklepni del razprave o predlogu sklepa, v katerem dobita besedo še predstavnica Vlade in predstavnica predlagatelja.

Besedo ima predstavnica Vlade ministrica gospa Irena Majcen, ministrica za okolje in prostor. Izvolite.

IRENA MAJCEN: Hvala.

Razprava, katere priča smo danes, potrjuje, kot je bilo povedano že v uvodu, da je pravica do pitne vode pravica, ki lahko najde oziroma mora najti mesto tudi v ustavi. Je pa res, da sam zapis, kakršen bo sprejet, tisti, ki bo določal, ali je treba v zakonu in podzakonskih aktih karkoli spremeniti. Prav je, da ob takem močnem soglasju, kot je bilo danes tu povedano, pravico do pitne vode zapišemo v ustavo.

Želim si, da bi v nadaljevanju tega postopka bili z zapisom v ustavo zadovoljni predvsem naši državljani in državljanke, kajti njim je ustava pravzaprav namenjena. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima še predstavnica predlagateljev mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Vesela sem, da bo naš predlog danes dobil tako veliko podporo. Pravzaprav nihče – tako so povedali predstavniki poslanskih skupin – ne bo glasoval proti. To je zelo pozitivno in zelo velik signal, ki ga bomo dali tudi Evropi in svetu.
Še enkrat pa moj apel, da v nadaljevanju ne bomo ali pa ne boste zaradi raznoraznih preigravanj koga s tega enotnega vlaka v tem trenutku izgubili. Zapišimo v ustavo to, kar je najmanj potrebno, zato da bo pravica do pitne vode dostopna vsem, zato da se vodni viri ne bodo privatizirali in zato da se bo oskrba s pitno vodo vedno izvajala kot neprofitna služba. Vse ostalo pa urejajmo v zakonodaji, ki jo bomo tako ali tako morali spreminjati.

Na koncu še enkrat zahvala vsem, ki boste naš predlog danes podprli.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Zaključujem razpravo o predlogu sklepa, da se začne postopek za spremembo Ustave.

Odločanje o predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj, in sicer pol ure po prekinjeni 15. točki dnevnega reda. Če bo Državni zbor predlog sklepa sprejel, bo takoj nadaljeval z razpravo o osnutku ustavnega zakona in o stališču Ustavne komisije ter nato še o amandmajih k stališču Ustavne komisije, in sicer v okviru preostanka skupnega časa poslanskih skupin in nepovezanega poslanca, Vlade in predlagateljev.
Amandmaje se lahko vlaga še do konca razprave o osnutku ustavnega zakona in stališču Ustavne komisije.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA – DRUGA OBRAVNAVA PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DEDOVANJU, REDNI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, ki jo še pričakujemo. Samo trenutek.

Bomo kar nadaljevali z delom. Predlagam, da nadaljujemo, in sicer dajem besedo predsedniku Odbora za pravosodje kot matičnemu delovnemu telesu.
Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku Janu Škobernetu.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, gospod podpredsednik. Kolegice in kolegi! Skušal bom biti čim daljši, da bomo pravi čas in vsi prisotni.

Odbor za pravosodje je na svoji 24. seji kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dedovanju, ki ga je v Državni zbor vložila Vlada. Predstavnica predlagatelja, državna sekretarka, je v dopolnilni obrazložitvi poudarila, da je temeljni namen predloga zakona omogočiti učinkovito izvajanje uredbe Evropske unije, ki uvaja evropsko potrdilo o dedovanju in se uporablja za dedovanje po osebah, umrlih od 17. avgusta 2015 dalje. Predlagani zakon tako prinaša nekatere manjše spremembe oziroma dopolnitve, ki so se pokazale za potrebne ob izvajanju veljavne zakonodaje. Tako se med drugim širi možnost sklenitve sporazuma o odpovedi neuvedenemu dedovanju tudi na zakonca oziroma partnerja, spreminja se odgovornost države za zapustnikove dolgove, ko gre za zapuščino brez dedičev, spreminja se ureditev omejitve dedovanja premoženja zapustnika, ki je užival pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu.
Odbor na svoji seji ni sprejel amandmajev poslanskih skupin Združene levice in SDS ter Poslanske skupine Nove Slovenije in je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora po tem, ko so ti amandmaji postali brezpredmetni, glasoval o vseh členih predloga zakona in jih tudi sprejel.
Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika pripravil dopolnjeno besedilo, ki je danes pred vami.

Najlepša hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa predsedniku odbora.

Nadaljujemo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev bo predstavila gospa Marjana Kotnik Poropat.

Izvolite.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Lep pozdrav, spoštovani poslanke in poslanci, državna sekretarka, sodelavec!

Na klopeh imamo danes spremembe in dopolnitve zakona, ki je bil sprejet že daljnega dela 1976, kasneje pa je bil le dvakrat noveliran, in sicer nazadnje pred petnajstimi leti. Dejstvo je, kar je pokazala tudi praksa, da so se želje in potrebe ter interesi ljudi v teh letih spremenili in so določene ureditve zastarele. Korak naprej je s predlogom zakona na podlagi opozoril Notarske zbornice viden predvsem v delu, ki omogoča odpoved dedovanja tudi zakoncem oziroma zunajzakonskima partnerjema in ne zgolj potomcem, kot je to urejala veljavna zakonodaja. Naj ponazorim na primeru. Zakonca ali zunajzakonska partnerja imata otroke še iz prejšnjega zakona, njuna izrecna želja pa je, da se v primeru njune smrti dediči izključno njuni potomci, torej otroci in ne preživeli partner. To

željo bosta lahko po novem zapisala v sporazum. V Poslanski skupini Desus takšno spremembo podpiramo.
V besedilu predloga zakona ob vložitvi v Državni zbor meseca februarja sta bili upoštevani tudi dve odločbi Ustavnega sodišča, prva sega v leto 2009, s katerima se odpravlja neustavnost na področju dedovanja istospolno usmerjenih partnerjev. A ker je bil v vmesnem času sprejet Zakon o partnerski zvezi kot sistemski zakon, so postale določbe v Zakonu o dedovanju nepotrebne. V Poslanski skupini Desus nas veseli, da je po sedmih letih od prve odločitve Ustavnega sodišča končno tudi z zakonom odpravljena očitna diskriminacija na podlagi spolne usmerjenosti na področju dedovanja.
Na matičnem delovnem telesu je potekala razprava predvsem v delu predloga, ki je vsebinsko povezan z zakonom o socialnovarstvenih prejemkih. Ureja se institut omejitve dedovanja premoženja zapustnika, ki je užival pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu. Seveda je jasno, da določba v zakonu o dedovanju samo sledi ureditvi socialnovarstvenih predpisov in ne zapoveduje nič novega. V Poslanski skupini Desus smo sicer ob sprejemanju Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in zakona o socialnovarstvenih prejemkih spremenjeno obliko varstvenega dodatka podprli. Razlog za podporo je bilo zavzemanje Desusa, da se pokojninska blagajna očisti vseh izdatkov, ki nimajo podlage v plačilu prispevkov ter, kar je ključno, zaščita najranljivejših upokojencev, tistih brez premoženja, s pokojnino pod pragom cenzusa, določenega za denarno socialno pomoč, kar danes predstavlja znesek 466 evrov.
Naj ob tem ponovno še enkrat poudarim, varstveni dodatek ni del pokojnine, nikakor ga ne gre enačiti z letnim dodatkom. Varstveni dodatek je socialni transfer. Omejitev dedovanja v primeru prejemanja varstvenega dodatka se izvaja že vse od leta 1976 in vse skozi od leta 1976 dalje niti država niti občine ne uveljavljajo pravice vračila tega zneska v primeru socialno ogroženih dedičev. Drži, da se je število vlog za ta dodatek v zadnjih letih zmanjšalo. In res je, da s strani posameznikov prihajajo predlogi po spremembi tega instituta v smeri pravičnejše ureditve. Zato smo se v koaliciji zavezali, da bomo prejemnike varstvenega dodatka, ki imajo v lasti nepremičnino v manjši vrednosti, razbremenili prepovedi odtujitve nepremičnine. Kako to narediti, kje postaviti mejo manjše vrednosti, je sicer še vedno odprto vprašanje. V Desusu pa pričakujemo, da bo pristojno ministrstvo v kratkem podalo analizo s konkretnimi podatki in predlog spremenjene ureditve, navsezadnje se je ta obljuba Socialnih demokratov vleče že predolgo. Zato v Desusu vztrajamo, da se najde takšna rešitev, ki ne bo povzročala krivic med populacijo upokojencev, ki bo, poudarjam, zaščitila najranljivejši del upokojencev, in da bo ta oblika pomoči prispevala k zagotavljanju dostojnega življenja.
V Poslanski skupini Desus bomo Predlog zakona o dedovanju podprli. Od ministrice za delo, družino in socialne zadeve in invalide pa pričakujemo, da v skladu z dogovori v najkrajšem času pripravi ustrezno zakonodajo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavil gospod Jan Škoberne.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani kolegice in kolegi!
Spoštovani Desus, obljube bodo seveda izpolnjene in pripravljene tudi skladno z vašimi željami.

Glede na obsežnost zakona o dedovanju in njegove novele, ki je danes pred nami, lahko rečemo, da gre v resnici za manjši poseg v zakon in da se slednji usklajuje predvsem s temeljnimi okoliščinami in pravom Evropske unije. S sprejetjem te novele lahko torej rešitve strnemo v štiri ključne stebre. Torej, učinkovitejše izvajanje uredbe Evropske unije, širitev možnosti sklenitve sporazuma o odpovedi neuvedenemu dedovanju tudi na zakonca oziroma partnerja ter spreminjanje odgovornosti državi za zapustnikove dolgove in spreminjanje omejitev dedovanja premoženja zapustnika, ki je užival pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu. Po podatkih ministrstva je približno 12,3 milijona državljanov držav članic Evropske unije, ki trenutno živijo v drugih državah članicah. Vsako leto v Evropski uniji umre približno 4,5 milijona ljudi, zaradi smrti pa je obravnavanih približno 450 tisoč dedovanj z mednarodnimi elementi. Osebe, na katere preide premoženje umrle osebe in ki želijo uveljaviti svoje pravice o mednarodnem dedovanju, pa se seveda po obstoječih zakonih in tudi notranji ureditvi Evropske unije soočajo s številnimi težavami. Zaradi različne obravnave oziroma pravil dedovanja se preprečuje polno izvajanje pravice do zasebne lastnine, ki pa je v skladu z ustaljeno sodno prakso sodišča Evropskih skupnosti del temeljnih pravic, ki jih je treba zagotavljati znotraj skupnosti. V praksi se torej vse bolj kaže potreba dedičev po enostavnem izkazovanju svojega dednopravnega položaja, ne glede na to, v kateri državi članici živijo. V tem pogledu je lahko za dediče torej prednost, če prejmejo uradno potrdilo svojega statusa dediča v obliki verodostojne listine, uradnega organa, s katero bodo v drugi državi članici lahko dokazovali svoj status.

S predlagano novelo se končno odpravlja ugotovljeno neskladje tudi dveh odločb Ustavnega sodišča, na katero se nanaša ureditev dedovanja za partnerje v registrirani in neregistrirani partnerski skupnosti.
Ker gre v resnici za tehničen zakon, ki izboljšuje status in položaj ljudi znotraj postopkov dedovanja, bomo Socialni demokrati predlog zakona podprli. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Gospod Miha Kordiš bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.
Obravnavamo zakon o dedovanju in znotraj njega tudi najbolj sporni del, ki je vračljivost socialne pomoči. Ta zakon, ki je pred nami, je najlepši izkaz protisocialne politike, ki jo že vse od začetka mandata vodi ta vlada in njena koalicija. Ta zakon je tudi jasen dokaz, da je koalicija svoj koalicijski sporazum napisala na način, da je na prvi pogled, vsaj v kakšni točki za javnost privlačen, no, v tej točki pa ga njeni lastni avtorji sploh ne spoštujejo. V koalicijsko pogodbo si je namreč koalicije kot ukrep na področju socialne politike in pokojninskega sistema pod točko 12 zapisala, bom citiral: »Prejemnike varstvenega dodatka, ki imajo v lasti nepremičnino v manjši vrednosti, bomo razbremenili prepovedi odtujitve nepremičnine.« Konec citata. Ta citat se sliši silno lepo in v Združeni levici takšno idejo lahko samo podpremo, ampak – in vedno pride ta nesrečna besedica ampak – namesto da bi to zavezo izpolnili, smo danes soočeni s predlogom, ki prinaša popolnoma nekaj drugega, da ne rečem diametralno nasprotnega. Govorim o vračljivosti socialnih prejemkov. Vračljivost je resda določena v Zakonu o dedovanju, ki ga obravnavamo danes, že iz 70. let, ampak ta odločba se v praksi nikoli ni izvajala. V pretekliku. Namreč, zaradi tega, ker se ni izvajala do spremembe zakonodaje, s katero je takratna socialdemokratska vlada, tudi varstveni dodatek opredelila kot socialni prejemek. In to priznava tudi vlada v svojih mnenjih, kjer je sama zapisala, da določb o vračilu socialnih prejemkov ni mogla izvrševati vse do spremembe zakona, ki so se začela uporabljati z letom 2012. In da je bilo s to spremembo res nekaj zelo hudo narobe, se je pokazalo že nemudoma po uveljavitvi. Inštitut za socialno varstvo je že za isto leto, se pravi za 2012, ugotovil, da se je varstvenemu dodatku odpovedalo 16 tisoč 100 oseb, ki so bile po predpisih do njega upravičene. Govorimo o 16 tisoč 100 posameznikih, ki imajo tako zelo nizke dohodke, da jim pripada varstveni dodatek, pa so se tem dohodkom zaradi zastraševalnega učinka vračljivosti odrekli. Ti ljudje so pomoči vsekakor potrebni, nujno potrebni, govorimo pa tukaj o nekaterih izmed najranljivejših skupin. Govorimo o upokojencih, govorimo o ljudeh iz periferije in še posebej so pri vprašanju revščine na udaru starejše samske ženske, ki živijo na slovenskem obrobju. To so ljudje, ki jim je bila odrečena socialna pomoč oziroma varstveni dodatek, čeprav bi ga za golo preživetje nujno potrebovali. Ampak, namesto odprave enega izmed razlogov za porast revščine, ki se skriva v vračljivosti socialne pomoči, je očitno cilj Vlade in koalicije popolnoma drugačen. Namesto, da bi svojo zavezo iz koalicijskega sporazuma uresničila in socialno najšibkejše reveže naše družbe razbremenila, se je odločila, da jih bo raje še bolj obremenila. Poleg vračljivosti socialnovarstvenih prejemkov, tako Vlada in koalicija predlagata stopnjevanje skozi vračilo stroškov pogreba, če je te stroške krila občina. Cilj vlade in koalicije v praksi, ne v besedi, je torej, da se sčasoma vse oblike socialne pomoči in vsak evro, ki ga država nameni socialno najšibkejšim, spremeni v državni kredit. In to je za nas v Združeni levici popolnoma nesprejemljivo.
Socialna pomoč je solidarnostni ukrep družbe, z vračljivostjo pa postaja komercialni ukrep, postaja brezobrestni kredit namesto brezpogojna pomoč, ki jo najšibkejši, najbolj izpostavljeni v naši družbi potrebujejo. In zaradi tega smo socialisti vložili amandmaje, ki institut vračljivosti v celoti ukinjajo.
Glede na obljube in zaveze vlade in koalicije pred volitvami in potem v koalicijskem sporazumu, bi naši amandmaji vsekakor morali dobiti zadostno podporo. Če že ne zaradi tega, ker bi s to podporo koalicija izpolnila svoje lastne obljube, pa zaradi tega, ker proti ukinitvi do danes ni našla niti enega samega argumenta. Niti enega. In nad to poglabljanje vračljivosti gremo socialisti s protipredlogom, to je črtanje vseh oblik socialne kot kredita, in spremembo socialnega v to, kar bi dejansko moral biti – solidarnostna družbena pomoč.
In če naši amandmaji ne bodo sprejeti, tudi tega zakona vsekakor ne bomo podprli. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani predsedujoči, državna sekretarka, kolegice in kolegi!
Nekatere rešitve predloga novele Zakona o dedovanju so dobrodošle. Uvedba evropskega potrdila o dedovanju, stečaj zapuščine brez dedičev ter izenačitev položaja istospolnega partnerja z zakoncem in zakonskim partnerjem zapustnika, kar je posledica odločbe Ustavnega sodišča. Povsem druga zgodba pa je Predlog omejitve dedovanja premoženje osebe, ki je prejemala pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu. Zdaj Zakon o socialno varstvenih prejemkih to dedovanje zapustnikovega premoženju omejuje na dve tretjini prejete pomoči, medtem ko današnji predlog novele Zakona o dedovanju to dedovanje omejuje do celote, razen če predpisi o socialnem varstvu ne določajo drugače.
V Novi Sloveniji poudarjamo, da je v Sloveniji število ljudi, ki so upravičeni do prejemanja socialnovarstvenih prejemkov veliko. Glede na to, da je naša država v skladu z ustavo socialna država, je zaskrbljujoč podatek, da se kljub slabim premoženjskim razmeram in stiskam tem

prejemkom še vedno veliko upravičencev odreče, zaradi bojazni, da bodo z uveljavitvijo pravice do njihovega prejemanja prenesli bremena na svoje potomce oziroma dediče. Če so dediči pripravljeni državi oziroma občini, ki je socialno pomoč izplačevala, povrniti izplačano vrednost socialne pomoči, ki jo je prejel zapustnik, potem je prav, da se dedovanje omeji le do določen višine. Torej tako kot v zdaj prehodnih določbah določa Zakon o socialno varstvenih prejemkih.

Za Krščanske demokrate je nesprejemljiva tudi širitev omejitve dedovanja do celote na stroške pogreba. Prav je sicer, da se občini, ki je krila stroške pogreba, ti stroški povrnejo, vendar omejitev ne more predstavljati stroškov do celote. To problematiko sicer izpostavlja tudi Državni svet, ki opozarja, da so glede tega tudi občine, na katere je država prenesla odgovornost, v zelo različnem položaju, posebno ob dejstvu, da zapustnikovo premoženje velikokrat ne zadošča za pokritje vseh stroškov. Tukaj trčita skupaj dve problematiki. Na eni strani interes države oziroma občine do povrnitve izplačane socialne pomoči, zlasti zaradi finančnih obremenitev, in na drugi strani vprašanje dedovanja dedičev. Socialna država mora varovati ravno najšibkejše posameznike. Zato je predlagana omejitev dedovanja nesprejemljiva tudi z vidika neenakopravnega položaja zapustnikov in njihovih dedičev. Občine imajo namreč diskrecijsko pravico glede odločanja o morebitni odpovedi pravici do povračila prejete socialne pomoči.

V Novi Sloveniji menimo, da bi morala biti omejitev o dedovanju osebe, ki je uživala pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu, omejena do višine dveh tretjin tistega dela pomoči, ki jo je zapustnik prejemal več kot 12 mesecev. Enako omejitev z amandmajem predlagamo tudi za stroške pogreba, če jih je krila občina v skladu z zakonom, ki ureja pogrebno in pokopališko dejavnost. S tem bi bila višina omejitve dedovanja za zapustnike enaka kot v veljavnem Zakonu o socialno varstvenih prejemkih.

Krščanski demokrati bomo predlog novele Zakona o dedovanju podprli, če bo sprejet naš amandma.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Mag. Dušan Verbič bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, podpredsednik. Spoštovani poslanke, poslanci, državna sekretarka, prav lep pozdrav!

Danes v Državnem zboru obravnavamo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dedovanju. Do zdaj je bil noveliran le dvakrat. Od zadnje spremembe je poteklo tako že kar 15 let. Zato je vpeljava uredbe Evropske unije in nekaterih korekcij neizogibna. Vsi dobro vemo, da so v današnjem času pogoste selitve ljudi iz ene evropske države članice v drugo, kot njihova posledica pa nastopijo tudi dedovanja z mednarodnim elementom. Podatki kažejo, da v EU vsako leto umre preko 4 milijone ljudi, pri tem pa od 9 % do 10 % dedovanj vsebuje mednarodni element. V takšnih primerih prihaja do različnih težav in zapletenih vprašanj, saj se nacionalna pravila držav članic o dedovanju med seboj precej razlikujejo. Te razlike so zlasti v organih, ki so pristojni za odločanje o mednarodnem dedovanju, težave pa so tudi v razdrobljenosti zapuščine, v obsegu oporočnega razpolaganja, v možnosti upravljanja zapuščine in še nekatere druge. Osebe, na katere preide premoženje umrle osebe in ki želijo uveljaviti svoje pravice v mednarodnem dedovanju, se pri tem srečujejo s precejšnjimi težavami. Da bodo takšne situacije dedovanja lažje rešljive, novela Zakona o dedovanju v skladu z normami pravnega reda EU določa, da se bo o celotni zapuščini zapustnika odločalo na enem mestu v enem zapuščinskem postopku. Za odločanje o celotnem dedovanju pa bo pristojno sodišče države članice, v kateri je imel zapustnik ob smrti običajno prebivališče. Zagotavlja se torej rešitev, da čezmejno zapuščinsko zadevo usklajeno obravnava en sam organ v skladu s pravom ene države članice. Uporaba prava ene države članice s strani enega samega organa v čezmejnih zapuščinskih zadevah preprečuje vzporedne postopke, v katerih lahko pride do nasprotujočih si sodnih odločb. Sodne odločbe, izdane v eni državi članici, se tako priznajo po vsej Uniji ne da bi bil zato potreben kakršenkoli poseben postopek. Če so do zdaj v Sloveniji o dedovanju odločala krajevno pristojna okrajna sodišča, se zdaj uvaja smiselna rešitev, in sicer po predlagani ureditvi bo zapuščinsko sodišče, ki bo odločalo v zapuščinskem postopku, pristojno obenem tudi za izdajo evropskega potrdila o dedovanju. Evropsko potrdilo o dedovanju bo omogočalo hitro urejanje vsebine mednarodnega dedovanja, njegova prednost pa je zlasti v učinki potrdila, ki je v vseh državah članicah enak. S tem pa bo zagotovljena pravna varnost, vendar pa uporaba evropskega potrdila o dedovanju ni obvezna, stranka se bo lahko še vedno odločila za postopek razglasitve izvršljivosti in tudi za postopek priznanja odločitve za uporabo v drugi državi članici. Poleg temeljnega namena novele Zakona o dedovanju, to je učinkovito izvajanje uredbe, predlagani zakon prinaša tudi nekatere manjše dopolnitve, ki so se pokazale za potrebne ob izvajanju veljavne zakonodaje. Te rešitve so večinoma predlagali nekateri državni organi, sodišča in drugi predstavniki strokovne javnosti oziroma izhajajo iz odločitev Ustavnega sodišča Republike Slovenije. Tako se med drugim širi možnost sklenitve sporazuma o odpovedi ne uvedenemu dedovanju tudi na zakonca oziroma partnerja. Spreminja pa se tudi ureditev omejitve dedovanja premoženja zapustnika, ki je užival pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu. Ureja se odgovornost države na zapustnikove

dolgove, ko gre za zapuščino brez dedičev, tako da se prenaša možnost zahteve prenosa zapuščine brez dedičev v stečajno maso in možnost vložitve predloga za začetek stečaja zapuščine brez dedičev iz Republike Slovenije na zapustnikove upnike.
Poslanska skupina Stranka modernega centra podpira Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dedovanju, saj poleg ostalih dopolnitev prinaša velik napredek pri poenostavitvi čezmejnega dedovanja. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, mag. Verbič.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavila gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Spoštovani!

Že ob obravnavi zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dedovanju na matičnem odboru, ki ga je v vladno proceduro vložila Vlada oziroma Ministrstvo za pravosodje, se je izkazalo, da bi zakon morali pravzaprav obravnavati skupaj z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. Namreč, najbolj problematičen del omenjenega zakona govori o omejevanju dedovanja premoženja osebe, ki je prejemala pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu, in s tem zadaja nov udarec vsem, ki se znajdejo v stiski, največkrat, žal, ne po lastni krivdi. Tako smo bili priče neki zviti potezi odgovornih in pilatovskemu prelaganju odgovornostni z enega na drugo ministrstvo, državljanke in državljani, ki so se znašli v revščini, pa bodo potegnili najkrajšo. Še več, določila, ki govorijo o omejitvi dedovanja do višine vrednosti prejete socialne pomoči oziroma socialnovarstvenih prejemkov, je nov udarec ustavnemu zapisu, da je Slovenija socialna država. Predsednik Vlade in finančni minister vsako medijsko pozornost izkoristita za hvalisanje s podatki, da so se ekonomske, finančne in gospodarske razmere v državi izboljšale. Javno sprašujem, za koga so se izboljšale? Videti je, da je življenje prav lepo za vse tiste, ki so povzročili krajo našega skupnega premoženja in ugonobili podjetja ter banke. Za sanacijo slednjih je vsak državljan moral nameniti kar 2.500 evrov, nihče za to početje pa še ni bil obsojen. Se mar življenje izboljšuje za vseh 300 tisoč ljudi, ki živijo pod pragom revščine, vas sprašujem. Se življenje izboljšuje za vse tiste, ki so zaradi gospodarske in bančne kriminalitete ostali brez služb in so danes primorani živeti od socialne pomoči, morda za starejše, ki potrebujejo varstveni dodatek. Mnogi od njih so v času zaposlitve dali vse od sebe in državi pustili celo svoje zdravje. Mnogi od njih pa, žal, danes ne zmorejo nuditi svojim odraščajočim otrokom normalnega otroštva. Še tisto, kar so si ti ljudje uspeli ustvariti z odrekanjem in trdim delom, ki so morda tudi s pomočjo dedovanja prišli do strehe nad glavo, bo država vzela njihovim potomcem oziroma dedičem. 6. in 7. člen tega Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o dedovanju sta nekaj, kar ne sledi načelu socialne države. 6. in 7. člen sta nekaj, kar jemlje dostojanstvo našim državljanom, ki so se znašli v stiski. 6. in 7. člen sta nekaj, kar ljudi obravnava, žal, kot številke in pretvarja v denar. Zato sta 6. in 7. člen obravnavanega zakona za Slovensko demokratsko stranko nesprejemljiva in jima ostro nasprotujemo. Namreč, dedovanje premoženja osebe, ki je oziroma je bila primorana živeti od pomoči sredstev iz naslova denarne socialne pomoči, varstvenega dodatka, socialnovarstvenih prispevkov in pomoči za družinskega pomočnika, se ne bi smelo omejevati in jemati še tistega, kar potomcem ostane. Če pristajamo na takšne rešitve, potem več ne moremo govoriti o socialnih transferjih, ampak o pomoči ogroženim v obliki kreditov. Podatek, da je prišlo za kar 78 % znižanja upravičencev do prejemkov socialnovarstvenih dodatkov predvsem zato, ker ne želijo bremena pomoči, ki bi jo sicer potrebovali, prenesti na naslednje generacije, je šokanten. Raje živijo v človeku nedostojnih razmerah in revščini, kot da bi bremena prenašali na svoje dediče. Pravzaprav, če pogledamo podrobneje, ravnajo mnogo bolj odgovorno kot naša država, ki se vedno znova kreditira in dopušča, da bodo te kredite vračali svojci. Skratka, pisati in govoriti pamflete, kot so socialna pravičnost in varnost ter skrb za socialno šibke, hkrati pa sprejemati zakonodajo, ki pomeni jemanje dostojanstva in dodatno degradacijo, je za nas nesprejemljivo.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženih amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 11. 7. 2016. Amandmaji Poslanske skupine Združena levica k 6., 7. in 18. členu so vsebinsko povezani, zato bomo o njih ter o amandmajih Nove Slovenije in Slovenske demokratske stranke k navedenim členom razpravljali skupaj. V razpravo torej dajem 6., 7. in 18. člen ter tri amandmaje Poslanske skupine Združena levica, dva amandmaja Poslanske skupine SDS in en amandma Poslanke skupine NSi.
Kot prva se je prijavila Tina Brecelj, državna sekretarka na Ministrstvu za pravosodje.
Izvolite.

TINA BRECELJ: Hvala lepa, predsedujoči, za besedo in prav lep pozdrav vsem!

Rada bi samo par poudarkov dala, preden se začne razprava.
Še enkrat bi rada povedala, kot je pojasnil tudi mag. Verbič že pred menoj, glavni cilj te novele je uzakonitev postopkovnih določil, ki bodo omogočala učinkovito izvajanje uredbe o dedovanju. Le-ta pa, poenostavljeno povedano, daje dokazno moč mednarodnim listinam o

dedovanju, izdanim v državah, ki so pristopile k uredbi. Skratka, novela, ki je pred vami, omogoča, da bo v elementih mednarodnega dedovanja tovrstno dedovanje potekalo enostavneje in bolj pregledno. Drugi pomemben cilj, ki ga novela zasleduje je, da se, ko je govora o dedovanju, izenačijo položaji partnerjev različnih vrst. Tretji, glavni cilj pa je, drugačna ureditev zapuščine brez dedičev.
Te glavne tri cilje, ki jim bom dodala še racionalizacijo začetnih opravil v zapuščinskem postopku, katero imamo namen doseči s tem, ko bo smrtovnica oziroma njena vsebina in izpolnjevanje smrtovnice ne več večinoma na bremenu dedičev, ampak bo dobilo sodišče smrtovnico izpolnjeno že iz upravne enote, štejemo namreč, da ima, torej upravna enota, matičar na razpolago številne podatke, s katerimi smrtovnico lahko opremi, da tovrstno izpolnjevanje, iskanje podatkov ne bremeni več sodišč, kar bo po naše, menimo, omogočalo tudi hitrejše in racionalnejše zapuščinske postopke.
Torej, na kratko sem omenila osnovne cilje novele. Ker med te pa ne uvrščamo instituta omejitve dedovanja, mi s to novelo samo povemo, da je omejitev dedovanja stvar socialne politike države, torej tisto, kar je država dala ali bo vzela nazaj, če lahko tako rečem, ali ne, in koliko, je stvar zakona o socialnovarstvenih prejemkih in to v tej noveli izrecno še enkrat povemo, čeprav imamo takšno določilo v zakonu o dedovanju že od leta 2013.
Skratka, želim poudariti kaj so osnovni cilji, omejitev dedovanja pa je predmet drugega zakona in verjamem, da bo čas za poglobljeno razpravo takrat, ko bo na mizi tisti zakon.
Ko sem pri besedi, bi pa za konec še predlagala, upoštevaje postopkovna določila in pogoje, da se danes opravi tudi tretja obravnava predloga zakona.
Hvala lepa. Toliko za enkrat.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Ker sem zaznal več želj po razpravi, začnem z možnostjo prijavite. Izvolite. Prijava poteka.
Predlagam gospod Kordiš, da začneva z dvema, in potem boste vi, kot tretji razpravljali. V redu?
Kot prva razpravljavka se je prijavila gospa Anja Bah Žibert.
Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči.
Zdaj je sekretarka povzela tudi druge rešitve, ki so v zakonu. Absolutno nekaj je in nekaj je tudi potrebnih, nenazadnje gre tudi za uskladitev z evropsko zakonodajo oziroma direktivami, ampak vendar mi ostajamo oziroma danes govorimo o 6. in 7. členu. Rečeno je bilo, da ta zakon ne posega v tako imenovane transferje oziroma na to področje. Ni res. Poglejte, kako se glasi 6. člen: "Dedovanje premoženje osebe, ki je uživala pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu, se omeji do višine vrednosti prejete pomoči, če ni v predpisih o socialnem varstvu določeno drugače." Vi dobro veste, da je nekaj v predhodnih določbah. To je zapis in to bo po novem stalo. Dejstvo je, da je to v tem zakonu. Jaz razumem, da tukaj Ministrstvo za pravosodje ni tisto prvopoklicano, zato sem tudi povedala, da bi veljalo ta dva zakona obravnavati skupaj z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve, ampak problem, ki ga imamo, ostaja. Seveda je lepo in prav se rešujejo postopki, ki se tičejo tako imenovane širše države, če govorimo o Evropski uniji, ampak glavni problem za naše državljane pa ostaja, in to je, da tisti, ki danes prejemajo socialne transfere, to niso več socialni transferi, to je kredit. Ker je mnogo državljanov ne samo odgovornih, ampak enostavno njihovo dostojanstvo ne dopušča, da bi to bremena puščali svojim potomcem, otrokom, se tega odpovedujejo in zato tukaj še enkrat klic vsaj stranki Desus, da razmislite o podpori temu amandmaju. 78 % ljudi se je temu odreklo ne zato, ker imajo vsega dovolj, ampak zato, ker so na tak način pokazali še tisto mero dodatne odgovornosti, da ne bodo bremena dajali svojim otrokom. Morda so se celo življenje borili, preživeli že tako težke čase skupaj z družino, otroci so se postavili na noge, zdaj pa naj ta bremena puščajo še njim. Nenazadnje so lahko do svoje nepremičnine prišli tudi prej v postopku dedovanja in so nekaj prejeli od svojih prednikov, morda stoletja in to lahko danes izgubijo.
Potem je tukaj še drugi problem, 7. člen, kjer govorimo o tem, da se lahko država in občina odpove pravici. Lahko. Seveda ena hiša sredi Ljubljane pa tudi, če bo razpadajoča, se verjetno občina temu ne bo odpovedala. Neki hiši tam, bom rekla, na robu Dolenjske ali pa v Prekmurju se bo pa verjetno občina odpovedala, ker za njo predstavlja višji strošek. To tako ne gre. Se pravi, sedaj delimo tudi ljudi na to kje živijo demografsko. Živijo v bolj bogati občini ali revnejši občini, nenazadnje lahko takšno spremembo odločitve sprejme vsaka nova uprava oziroma vsak novi župan. Danes bo neko nepremičnino nekdo vzel, ker bo smatral, da je to koristno in da se bodo stroški poplačali, jutri bo prišel na to mesto nekdo drug in tega ne bo storil, morda za soseda že. Mislim, da ta rešitev tudi s tem lahko ni v redu in prinaša dodatne zaplete. Še enkrat, morda se bom še oglasila, ampak dejstvo je, da mnogi danes živijo težko in da jim s tem še odrekamo tisto, kar naj bi pomenila socialna država – socialne transfere. To enostavno ni prava pot, še toliko bolj ne, ker pravite, da se stanje v državi izboljšuje. To, kar pa je obljubljal prej poslanec SD, da se bo zadeva rešila in da bo ministrica za to poskrbela – ja, dobro jutro, ne samo, da je dve leti, ta ministrica je že od prej, pa se tega ni rešilo. Oprostite, jaz težko verjamem, da se bo. Ostali bodo pa zapisi, zdaj seveda v tem zakonu, ampak to je tisto, kar je trenutno zagotovo najbolj sporno. In tukaj še enkrat poziv

k razmisleku, da se 6. člen spremeni in da se ne jemlje tisto, kar je predmet in kaj naj bi veljalo – socialna država. Potem dajmo to iz ustave ven in napišimo: Smo država, ki nudimo državljanom v stiski kredite. Samo, prosim vas, potem pa najprej poskrbimo, da tisti, ki so jih dobili na nepošten način in ki so jih odobravali na nepošten način, denar vrnejo, ker sicer bo to in je to drobiž proti tistemu, kar so počeli tisti drugi, pa še niso bili pred sodiščem.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Iva Dimic.

Izvolite.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovana državna sekretarka!

V Novi Sloveniji želimo, da imamo v državi pregledne zakone, ki se medsebojno dopolnjujejo, nadgrajujejo, ne pa da so narejeni in sprejeti tako, da nek zakon neko pravico daje do dve tretjini, potem pa drug zakon to pravico omejuje oziroma odvzema. Zato tudi gre v to smer naš amandma k 6. členu, da se vendarle Zakon o socialno varstvenih prejemkih, kjer omejuje pravico oziroma dedovanje na dve tretjini prejete pomoči, da enako stališče zagovarja oziroma zastopa in daje pravno varstvo tudi Zakon o dedovanju. V nasprotnem primeru lahko prihajamo ponovno do dveh različnih mnenj, do dveh različnih interpretacij zakona. Se mi zdi, da je to velika škoda in da to v našo državo, v naš pravni jezik vnaša ponovno nerazumevanje. Osebe, ki prejemajo socialno pomoč, ki je premajhna, ki s tistimi 260 evri praktično ne omogoča niti dostojnega preživetja, in že tam morajo dediči, če so, pomagati svojim starejšim. Enostavno se mi zdi nesprejemljivo, da se na tak način poskuša potem preko Zakona o dedovanju pravico, ki je bila leta 2013 podeljena, ponovno odvzeti. Bilo je celo rečeno, da se bodo občine samoopredeljevale, kako bodo to peljale. Se mi zdi, da je to popolnoma nesprejemljivo, da ljudje morajo biti v državi vsi enako obravnavani, ne glede kdo pozna župana, kdo ga ne pozna, kdo živi v bolje stoječi občini, kdo ne. Predvsem moramo biti državljani vsi enaki, enakovredni tudi pred zakonom in tudi pred Zakonom o dedovanju. Za to gre.

Naš pogoj za podporo k temu zakonu sloni na podpori k našemu amandmaju k 6. členu, ker vsaj z našim amandmajem želimo, da se delno uresniči ustavno načelo, da je Republika Slovenija pravna in socialna država. Govorimo seveda o dveh tretjinah dela prejete pomoči, ki jo je zapustnik prejemal nad dvanajst mesecev, in seveda tudi glede dveh tretjin stroškov pogrebnine. Ljudje, ki se znajdejo na takem pragu, da prejemajo to državno pomoč, se mi zdi, da živijo v težkih situacijah, sem pa še vedno prepričana, da tisti v tej državi, ki jo res potrebujejo, niti ne znajo priti do te denarne socialne pomoči niti je ne želijo prejemati, ker stiska je najhujša. Take stiske, socialne stiske ljudje ne želijo deliti z drugimi, zato prosim za podporo našemu amandmaju.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Naslednji razpravljavec je Miha Kordiš.

Gospod Miha Kordiš, izvolite, beseda je vaša.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Toliko opomb, komentarjev imam na dosedanjo, dasiravno kratko razpravo in na sam predlog, ki je pred nami, da v resnici niti ne vem, kje bi začel.

Mogoče je najbolj smotrno začeti pri tem, da imamo v Zakonu o dedovanju 6. člen, h kateremu je kompletna opozicija vložila vsak svoj amandma. Vsi se dotikamo vprašanja vračljivosti socialne pomoči oziroma tega instituta. Potem imamo pa razprave na strani koalicije, ki se tega jedrnega vprašanja, zakaj imamo na današnji seji konflikt, komaj dotikajo. Komaj dotikajo. Je prišla vsaka poslanska skupina gor, predstavila svoje stališče in hodila okrog teme vračljivosti socialnih prejemkov kot mačka okrog vrele kaše. Komaj so se upali te teme dotakniti, s palico, mogoče še najbolj eksplicitno je to naredila tamle gospa sekretarka, ki je šla nekako v smeri, da Zakon o dedovanju tega področja niti ne ureja in da gre za predmet nekega drugega zakona, konkretno Zakona o socialno varstvenih prejemkih. Ja, če bi bilo to res, če bi bilo to res, da Zakon o dedovanju resnično ne tangira vračljivosti socialne pomoči, zakaj pa potem tukaj piše? Zakaj imamo tri opozicijske amandmaje k 6. členu, ki želijo vsi zamejevati vračljivost socialne pomoči, ki želijo vsi omejevati oziroma v primeru amandmaja Združene levice črtati inštitut vračljivosti socialne pomoči? To je navadno sprenevedanje in tako sprenevedanje smo v resnici poslušali že na odboru, ko je bil ta zakonski predlog v obravnavi. Ampak kot rečeno, mogoče najbolj zgovorna slaba vest Vlade in koalicije je njihova tišina. Ne samo, da niso zainteresirani za to, da se vračljivost socialne pomoči odpravi, enega izmed ključnih vzrokov za revščino v naši družbi želi še stopnjevati s tem, da kot vračljivo kategorizira tudi stroške pogreba, če jih krije občina. Že prej v stališču sem poudaril, da ima vračljivost ne samo neposredne učinke na svojce, ampak z zastraševanjem prejemnikov oziroma potencialnih prejemnikov, upravičencev socialnih transferjev, se jih tako zastraši, da se varstvenemu dodatku, denarni socialni pomoči odrečejo. Te določbe so stopile v veljavo efektivno leta 2012. V istem letu je Inštitut za socialno varstvo ugotovil, da se je število upravičencev drastično skrčilo: 16 tisoč 100 ljudi, starejših, ki so bili upravičeni do varstvenega dodatka, se je temu varstvenemu dodatku kratkomalo odreklo. Še enkrat poudarjam, da gre za eno izmed najranljivejših skupin v naši družbi, to so starejši, pogosto starejši na

periferiji, še posebej izpostavljena je pa tukaj skupina starejših samskih žensk. In to je profil ljudi, ki jim z restriktivno socialno zakonodajo, ki nekaj, kar bi moralo biti družbena solidarnostna pomoč, obravnava kot puf, omejujemo normalno preživetje, in to ni prav. Hudirja, da to ni prav, že na načelni ravni to ni prav, na čisto praktični ravni pa to sploh ni prav v trenutku, ko beležimo enormno gospodarsko rast. To so ljudje, najranljivejši, najrevnejši, najbolj izpostavljeni, ki jim nobena gospodarska rast ne pomaga pri dostopu do trga dela. Preprosto zaradi tega, ker pogosto niso v stanju, da bi na trgu dela sploh lahko participirali. Edini način, da se tem ljudem pomaga, je skozi redistributivne mehanizme države, da država vzame tam, kjer je, konkretno pri bogatih, pri premožnejših, pa da tistim, kjer nimajo. Vsaj za to, da se za normalno, za golo preživetje izvlečejo skozi življenje. Saj nihče od tega ne bo nekaj strašno profitiral, nihče ne bo nekaj strašno zaslužil, samo vsaj približno nekemu normalnemu dostojnemu življenju se bo približal. Ampak ne! To temo koalicija pri Zakonu o dedovanju efektivno zanika s tem, ko se jo izogiba kot hudič križa. Tukaj se spomnim na argumente koalicije, ki smo jih lahko slišali na obravnavi Zakona o dedovanju na pristojnem odboru. Eden izmed argumentov, ki je prišel, mislim da, s strani največje koalicijske stranke, torej SMC, se je glasil, da so materialne razmere dedičev različne in torej seveda ni pošteno, da bi nekdo, ki že ima dovolj, prejel polno dediščino, da ne bi potem vračal socialne pomoči, ki jo je njegov sorodnik prejemal in tako naprej. Mislim, to je argument, ki ga je pes prinesel na koncu repa in je popolnoma privlečen za lase. Prvič, ali vi resno mislite, da se v naši družbi dogajajo v velikem merilu tako abotne stvari, kot je to, da imamo neke starše, stare starše, upokojence, ki živijo v revščini, ki tolčejo bedo, njihovi menda premožni potomci pa ne premorejo toliko človečnosti, da bi jim pomagali? Ali vi resno mislite, da je ta svet pa ta družba že tako zavožena, da otroci ne bi pomagali svojim staršem, če bi jim že lahko? Veš, da ne. Ne bom izključil, da se sem in tja mogoče zgodi kakšen primer, saj tudi rodijo se biološko nori ljudje, temu se ne da opomoči, ampak to vsekakor ni nek družbeni trend. Če mora nekdo vračati po dedovanju socialno pomoč svojih staršev, svojih starih staršev in tako naprej, je to bolj ali manj zaradi tega, ker je tudi sam v slabem materialnem stanju in že za čas življenja svojim roditeljem ni mogel pomagati. To je prvi koalicijski argument, ki pogrne na celotni črti.

Naprej. Če koalicijo iskreno moti neenakost in jo iskreno moti dejstvo, da bi nekdo, ki že ima veliko, ne vračal potem po svojih starših, starih starših socialne pomoči, zakaj pa potem ne posežete po instrumentu dohodnine? Če ste res iskreno zainteresirani, če ne gre za navaden blef, ko omenjate neenakost, ko omenjate nepoštenost v zvezi s tem, da so nekateri v naši družbi silno premožni, drugi so pa na robu preživetja, zakaj potem ne posežete po instrumentu dohodnine in po dvigu obdavčitev za kapital, zaostrovanju dohodninske progresije? Ja, če vam je toliko do tega, potem pa naj tisti, ki že tako imajo več, prispevajo več. Naj prispevajo več. Ampak kakšni so vaši dohodninski plani, draga koalicija? Ravno nasprotni. Tisti, ki že zdaj itak sodijo v višji srednji razred ali so v premožni ali pa celo v top 1 % največjih bogatašev ali pa največjih prejemnikov dohodkov v naši družbi, te ljudi vi hočete razbremeniti. Njim hočete znižati davke, ki imajo že tako denarja toliko, da ne vedo, kaj bi z njim. Potem pa pridemo do vprašanja socialne pomoči, do vračljivosti socialne pomoči, tukaj vas pa kar naenkrat zanima neenakost. Bognedaj, da bi dedoval nekdo po svojih starših, starih starših, ki so prejemali socialno pomoč, in potem te socialne pomoči ne bi vračali. Poglejte, to je hipokrizija, to je kvadrirana hipokrizija in čisto navaden blef. Če želite, da vam kakorkoli verjamemo, potem pa, ne vem, obdavčite kapital vsaj približno toliko, kot je v povprečju obdavčen v Evropski uniji ne pa da je Slovenija, kar se tiče obdavčitve kapitala, na repu Evropske unije, v določenih študijah najdemo tudi formulacijo, da je Slovenija efektivno davčna oaza. Ampak, ne, vi v to ne bi posegali, za vsak cent, ki bi šel za socialno, je pa takoj problem, se pa takoj komplicira. Si dobesedno izmišljujete argumente, tako kot je bilo na odboru, ali pa tako, kot smo soočeni na današnji plenarni seji, greste popolnoma okoli problema in se delate, da ne obstaja. Medtem pa v celotni družbi delate popolnoma drugače, kot se zaklinjate pri Zakonu o dedovanju, da bi bilo pa ja pravilno in pošteno, da se ukrepa. In tukaj se vidi, draga koalicija, da samo iščete izgovore, kako še bolj zatolči reveže. Kot da niso ti v slovenski družbi že itak dovolj na tnalu.

Dejanja, vaša dejanja, koalicija, pričajo glasneje od vaših besed. V koalicijski sporazum ste zapisali, da boste odpravili vračljivost socialne pomoči za nepremičnine nižje vrednosti. Danes počnete diametralno nasprotno. Prepričajte me v iskrenost vaših namenov, vaših besed z dejanji. Podprite naš amandma, amandma Združene levic, ki črta vračljivost socialne pomoči. Šele takrat bodo imele vaše besede, vaše trditve kakršnokoli kredibilnost. V tem trenutku zvenijo prazno, odmevajo kot dežne kaplje ob pločevino, ker jim pač nihče ne verjame, ker nima nobene podlage, da bi jim dejansko verjel. Zakaj pa bi jim?! Govorite eno, delate drugo, ali pa kot je primer danes, celo molčite.

Naprej smo lahko slišali na odboru, mislim, da je bilo prav tako s strani največje koalicijske skupine, da ne vemo, kakšen so posledice za proračun. Okej, dajmo to postaviti v kontekst. Najprej zelo dobro vemo, kakšne posledice instrument vračljivosti socialne pomoči prinaša za ljudi. In to ne za ljudi na splošno, za tiste, ki so najbolj izpostavljeni v naši družbi, še posebej so tukaj na tnalu upokojenci. Koalicija daje ali pa bi želela podeljevati davčne odpustke bogatim, ampak v tistem slučaju, ko se to dogaja, medtem

ko si menda prizadevate za uravnoteženje proračuna, podeljujete davčne odpustke bogatim in vas posledice za proračun ne zanimajo. Zakaj vas posledice, efektivne posledice za proračun ne zanimajo, ko je treba razbremenjevati davčno bogate? Ko pa pridemo do socialnih pomoči, do solidarnostne družbene pomoči tistim, ki so se znašli v revščini, največkrat niti ne po lastni krivdi, takrat pa se kar na enkrat sprašujete o posledicah za proračun. Takrat pa je pomembno, koliko nekaj fičnikov pomeni za proračun. Ko pa se tako stotine milijonov dajejo bogatašem ekstra, kar tako, samo zato ker obstajajo, no takrat pa vas vrtanje proračunske luknje niti minimalno ne zanima. To je še en primer hipokrizije. Ponovno ponavljam, kdo mislite, da vam verjame? Vaša dejanja in vaše besede hodijo vsak k sebi. Ampak v tem primeru proračunskih posledic sem vam šel toliko na roko, in to že pred časom, samo da izbrskam številko, že leta 2015 sem postavil pisno poslansko vprašanje na temo proračunskih posledic skozi institut vračljivosti. Veste, kaj so mi povedali, kaj mi je vlada odgovorila? Za leto 2014 so dobili vrnjenih 216 tisoč evrov iz teh socialnih pomoči in varstvenih dodatkov. 216 tisoč evrov. Manj kot četrt milijona. Manj kot četrt milijona. Slovenski proračun resda ni najbolj bogat proračun med državami tega sveta, sem pa krepko prepričan, da si dobrih 216 tisoč evrov za najrevnejše v naši družbi lahko privošči. Še celo z vidika našega skromnega državnega proračuna je ta denar drobiž. Vlada mi s podatki, koliko so izplenili za prodane nepremičnine, na katere so se usedli, ni znala postreči tega podatka, ga ni imela, ga ni hotela razkriti ali kakorkoli, ampak jaz iskreno verjamem, da ga ni imela, so pa pripisali v svojem odgovoru, da teh sredstev ni nekaj silno veliko. Zdaj pa primerjajmo, dajmo na tehtnico: 216 tisoč evrov je prišlo skozi inštitut vračljivosti nazaj notri v proračun, 16 tisoč 100 upokojencev se je pa že leta 2012 odreklo varstvenemu dodatku, upravičencev do varstvenega dodatka, to so ljudje, ki živijo v revščini, skrajni revščini, ki se stiskajo v nekih malih stanovanjih, po možnosti nekje na periferiji v razpadajočih prostorih, neurejene sanitarije. Ja, tudi ljudje s takimi bivalnimi razmerami se obračajo na nas in nam razlagajo svoje stiske. In to je profil ljudi, ki se je odrekel nujno potrebnemu varstvenemu dodatku, ki jim življenjskega standarda niti ne bi nekaj bistveno dvignil ali karkoli takega, samo njihovo trpljenje bi se malenkost olajšalo. 216 tisoč evrov proti 16 tisoč 100 upokojencem, ki so se odrekli varstvenemu dodatku. Ali se splača, koalicija? Ali se ta račun dejansko splača? Nisem prepričan, da se splača že finančno, v računu kakršnegakoli drugačnega tipa socialnega, družbenega, kohezivnega kakršnegakoli že hočete se pa gotovo ne izplača.

Še dva komentarja na izvajanje stališč. Razpravljavka oziroma kdorkoli že, mislim, da je bila gospa Kotnik Poropat, ki je prišla za govornico predstaviti stališče Poslanske skupine Desus, je rekla, da bodo ta zakon podprli, ampak da vseeno pričakujejo zaščito najrevnejših. Ja, kako hudiča boste v Desusu ta zakon podprli? Bom še petnajstič v svoji razpravi poudaril – leta 2012, ko je v prakso vstopila vračljivost socialne pomoči in varstvenega dodatka, se je temu odreklo 16 tisoč 100 upokojencev. Leta 2012 smo, ste kratkomalo pod prag revščine zabrisali dodatnih 16 tisoč 100 upokojencev. V tem zakonu, Zakon o dedovanju s črtanjem člena o vračljivosti skozi amandma, ki smo ga dali v Združeni levici, imate možnost to napako sanirati, imate možnost vrnitve vsaj trohice dostojanstva omenjenim 16 tisoč 100 ljudem. In ne morete trditi, da pričakujete zaščite najrevnejših, pa podpreti zakon, ki je na mizi, kjer je v 6. členu določena vračljivost socialne pomoči. Zakon o socialno varstvenih prejemkih določa samo višino te vračljivosti, kako daleč gre, kako točno se s tem operira, sama vračljivost je določena v tem zakonu, Zakonu o dedovanju v njegovem 6. členu. Mogoče vas je kdo peljal za nos, mogoče vas je lastna vlada ali vaši lastni koalicijski partnerji so vas peljali za nos, kolegi iz Desusa, ker nisem prepričan, da ste nekaj silno navdušeni nad podporo takemu zakonu, če premislite o socialnih posledicah, ki jih je pustil na ljudeh, ki jih je pustil na starejših.

In na tem mestu se mi zdi vredno tudi opozoriti predvsem zaradi vas v Desusu, da se ta zakon ne spreminja pogosto, to mislim, da so tudi z vladne ali pa še iz kakšne druge koalicijske strani poudarili, da se je noveliral enkrat, dvakrat v zadnjih letih oziroma v zadnjih 25 letih. In danes imamo unikatno priložnost, da vračljivost socialne pomoči črtamo. Eno izmed najbolj krivičnih in nepoštenih, antisocialnih določb v naši zakonodaji danes lahko črtamo. Ali jo bomo? Odvisno, če bo Državni zbor zbral dovolj glasov za kaj takega. Manjše poslanske skupine, koalicijske poslanske skupine, ste nemara jeziček na tehtnici, ne nič ste nemara, zagotovo ste jeziček na tehtnici, ki je nujno potreben za to, da to vračljivost socialnih pomoči in varstvenega dodatka črtamo. Ker drugače s podporo temu amandmaju, ki vračljivost črta, nekako ne vidim, kako lahko s trohico kredibilnosti in integritete v Desusu podprete Zakon o dedovanju z nedotaknjenim 6. členom. Sedaj ne vem, ali bi rekel, se borite za upokojencev, si prizadevate za upokojence ali bi rekel, naj bi se prizadevali za upokojence, naj bi se borili za upokojence. To bomo pa videli, ko pride do glasovanja o tem zakonu in o amandmaju Združene levice k 6. členu.

Za gospo Poropat, ki je predstavljala stališče Poslanske skupine Desus je prišel na vrsto predstavnik SD, ki je začel s svojo intervencijo s tem, da je potolažil kolege iz Desusa, ja, zaščita najrevnejših se bo zagotovo uredila. Ljuba duša, kako se bo uredila? Kdaj se bo uredila? Kdaj se bo uredila? Kje se bo uredila, če je ta določba zapisana tukaj in zdaj v

zakonu, ki ga danes obravnavamo? Inštitut vračljivosti socialne pomoči je tukaj notri. Je to, kar imamo danes na mizi, je v tem papirju. Socialno varstvena zakonodaja se ukvarja samo z izpeljavami iz tega določila naprej. In, oprostite, to je navaden blef. Mislim, paradirate z nekimi socialnimi floskulami, a v praksi delate nekaj popolnoma drugega. V redu, saj bi rekel, da je to business as usually v meščanski politiki, samo v tem primeru me pa res zadeva popolnoma razkuri, ker gre, prvič, za male denarje, sem že prej zelo konkretno navedel številke – mislim, niti do milijona ne prilezemo; in drugič gre za hude hude socialne posledice za ljudi, ki že itak nimajo bogvekaj in so starejši, pa si težko pomagajo in tako naprej. Pa jebela, no! Ali se lahko nehamo sprenevedati, ali se lahko nehamo zafrkavati?! Črtanje vračljivosti socialne pomoči nima bistvenih posledic za proračun, ima pa lahko bistvene posledice za življenja ljudi. Kaj pa veš, mogoče bo celo komu podaljšalo življenjsko dobo glede na to, da vemo, kako premoženjska neenakost in revščina vpliva na krajšanje življenja in kako so revščini sploh najstarejši v slovenski družbi podvrženi.
Pa bom zaključil svojo intervencijo na tej točki. Nemara se nekoliko kasneje še oglasim. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Gospa Marjana Kotnik Poropat je želela besedo, za vami pa gospa Eva Irgl.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala lepa, podpredsednik, za besedo. Spoštovani!
Jaz moram replicirati, pa bom zelo kratka. Ker take razprave se mi zdijo nedostojne. Razpravljajte o svojem problemu, o svojem videnju zadeve, ne pozivati, kaj je drugi rekel, kaj je tista poslanska skupina, kakšnega mnenja je in tako naprej. No, nekaterim je to pač smešno, ampak jaz mislim, gre za Zakon o dedovanju in povedano je bilo tudi pred tem, preden je prišlo do te razprave, je državna sekretarka gospa Tina Brecelj povedala, da zadeve, ki se nanašajo na socialne transfere bodo obravnavane in so obravnavane v posebnem zakonu. In tudi gospod Škoberne je prej povedal, ker smo v Desusu imeli v stališču poslanske skupine tudi poziv ministrici, da čim prej pripravi zakon o socialnih transferih, te spremembe, da bi ne prihajalo do tega, da te skupine socialno ogroženih ljudi v naši državi ne bi bile prizadete. In ta zakon, tako je povedano, bo ministrica dala na mizo v kratkem času. Za zakon o spremembah Zakona o dedovanju pa smo slišali, katera področja ureja, in ureja predvsem dedovanje. In zato mislim, da ta podatek, da je 16 tisoč upokojencev prizadetih, tudi ni točen, ker se ne nanaša na vseh teh 16 tisoč, ta številka je manjša. Jaz zdaj tukaj nimam pri sebi, da bi lahko s podatkom postregla, ampak zadeve niso take, kot so bile predstavljene.
Pozivam pa še enkrat Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve ter invalide, da res pripravi spremembo tega zakona o socialnih transferjih in da bomo potem uredili te stvari.
Tukaj pa seveda smo se v koaliciji odločili, da teh sprememb 6., 7. in sprememb Nove Slovenije ne bomo podprli, ker, kot sem rekla, bo to urejeno v Zakonu o socialnih transferjih. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Dovolite mi, da napovem seznam razpravljavcev v celoti. Repliko ima gospod Miha Kordiš, za njim gospa Eva Irgl in gospod Jožef Horvat.
Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.
Poglejte, kolegica iz vrst Desusa … / oglašanje iz dvorane/ Ona je imela razpravo by the way, ne replike. Tako da, ali smem nadaljevati? Poglejte, gospa kolegica iz Desusa, jaz se niti nisem jezil na vas oziroma na vašo poslansko skupino, jaz vas nisem nabijal, jaz vas nisem karal, če kaj, sem vas silno silno strastno pozival k podpori našega amandmaja, recite temu izraz zaupanja, ja, v resnici izraz zaupanja, ja, v resnici izraz zaupanja, zaradi tega, ker malo cikam pa se nadejam pa tako, da pa mogoče boste storili ta korak in naš amandma podprli, da ne boste podprli samo Zakona o dedovanju. In nikar imeti takih, bom rekel, bolj strastnih razprav v Državnem zboru za nedostojne. Če je kaj nedostojnega, je revščina v državi Evropske unije v 21. stoletju. To je nedostojno. Revščina upokojencev je nedostojna. Mislim, da je moja razprava tukaj kar na mestu in v ostrini in v tonu, kaj šele po vsebini.
Kar se tiče 16 tisoč 100 upokojencev, upravičenih prejemnikov varstvenega dodatka, ki se se mu odrekli, jaz sem tudi prepričan, da ta podatek ni točen. To je namreč podatek Inštituta za socialno varstvo iz leta 2012, ne dvomim, da je takih primerov danes še več in da je situacija še bolj zaostrena. Tako da v tem slučaju se moramo na nek tak hecen način celo strinjati z vami in za zaključek svoje replike vas bom še enkrat pozval k podpori našemu amandmaju. Dajmo izčrtati že to vračljivost socialne pomoči iz Zakona o dedovanju, ki se nahaja v 6. členu. Saj imate vsi papirje, vsi poslanci imate papirje pred seboj, kolikor vidim, odprte zakon in preberite si 6. člen. Tukaj notri je to določeno in ne v Zakonu o socialno-varstvenih prejemkih. Tukaj. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Besedo ima gospa Eva Irgl.
Izvolite.

EVA IRGL (PS SDS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

V Slovenski demokratski stranki smo vložili dva amandmaja, in sicer k 6. in 7. členu. Zanimivo, da koalicija ni še rekla popolnoma nič na to temo, čeprav gre za izjemno pomembno vprašanje, ki nenazadnje definira to, ali smo v resnici socialna država ali nismo. Se pravi, da nimamo to zapisano samo na deklarativni ravni v Ustavi Republike Slovenije, ampak da se dejansko vprašamo na podlagi tega, kar počnemo v Državnem zboru, ali smo socialna država ali nismo. Bojim se, da danes, če ne bo podpore dobil ta naš amandma, da bomo padli na tem izpitu socialne države, tako kot smo že večkrat. Ampak prav je, da v opoziciji na to opozorimo.

Poglejte, mi smo vložili torej amandma k 6. členu, z njim želimo spremeniti obstoječi člen, ki ureja vračilo sredstev iz dediščine za socialne prejemke oziroma oprostitve. Predlagamo namreč, da se dedovanje premoženja osebe, ki je uživala pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu, ne omeji. In kaj to praktično pomeni v praksi? Da bomo vsi skupaj razumeli, da bomo vedli, zakaj je tako pomembno, da danes koalicija pristopi k temu amandmaju in ga podpre. To pomeni, da v primeru smrti tistega, ki je prejemal socialne transferje, ki jih ni prejemal zato, ker se mu ni ljubilo delati, ali pa zato ker, ne vem, je pač želel živeti na račun države. Ni res. Socialne transferje je pridobival zato, ker mu država dejansko ni omogočila, da bi lahko našel kakšno drugo pot in preživel dostojno svoje življenje. Zato pa imamo zapisano v ustavi, da smo socialna država in zato se moramo vedno znova boriti.

V primeru smrti tistega, ki je prejemal socialne transferje, se po tem zakonu zgodi, da sorodniki bodo pač morali plačevati za nazaj vse te socialne transferje, in to je, spoštovani kolegice in kolegi, nesprejemljivo in je nepravično. Socialni transferji so namreč namenjeni za pomoč ljudem. V pomoč so jim. Saj to verjetno vsi razumemo, kaj to pomeni. Socialni transfer je namenjen ljudem v stiski, takrat ko so najšibkejši, ko so ogroženi socialno, zato jim država dodeli pomoč. To ni privilegij. Ampak tukaj, ko govorim pa že o privilegijih, mogoče bi pa koalicija zarezala v nekatere privilegirane pokojnine. Privilegirane pokojnine, ki jih dobivajo nekateri. Pa nekateri so se upokojili že pri 40 in tako naprej pa dobivajo zraven še privilegirane pokojnine. Mogoče bi bilo treba kaj tukaj reči, ne pa da posegate v najšibkejši, zarežete v najšibkejši sloj. To je sramota. In tukaj občudujem pravzaprav držo Desusa. Občudujem to držo, kako močna je ta drža, da se nič ne stori na tem področju. Če ste pokazali odnos do tega, recimo pri interpelaciji ministrice, da ste vedeli, da je objektivno odgovorna za to, kar se je zgodilo v primeru koroških dečkov, pa vendarle pričakujem, da boste tudi tukaj odigrali svojo vlogo. Kajti, moramo vedeti, da v Sloveniji trenutno živi pod pragom revščine približno 300 tisoč ljudi. Okoli 400 tisoč jih trpi socialno izključenost. 400 tisoč. To pomeni, da so stalno nekje na robu, da lahko padejo čez. Vsi ti ljudje potrebujejo pomoč, ki smo jo kot država dolžni tudi zagotoviti. Poglejte, brezposelnost je vedno večja. Če pogledamo samo krog upokojencev, tveganje za revščino je pri mlajših od 65 let okoli 10 %, pri starejših pa več kot 20 % in glavni problem so nizke pokojnine. Nizke pokojnine. Kar 60 % upokojencev prejema manj kot 622 evrov na mesec. 40 % upokojencev ima pokojnino nižjo od 500 evrov. Skoraj 100 tisoč ljudi ima pokojnino nižjo od 400 evrov, zato životarijo, še zlasti če so sami. In danes, kaj počnemo? Ni direktno seveda ta zakon vezan samo na to strukturo ljudi, ampak je pa prav, da takrat, ko se nekdo odloči, da nekega amandmaja ne bo podprl, da se ve, kakšne posledice za socialno državo bo to prineslo in kakšne posledice bo to prineslo za generacijo nad 65 in pod 65. Je pa treba to vedeti. Dejstvo je namreč, da so starejši prebivalci najbolj izpostavljeni največjemu tveganju revščine.

Že prej sem omenila, da je okoli 400 tisoč ljudi socialno izključenih, in to na več področjih, od dohodkovnega do materialnega, stanovanjskega, zdravstvenega, do civilne participacije in medosebnih odnosov. In tukaj naj opozorim, da nas vse to uvršča na nečastno drugo mesto med opazovanimi državami. Slovenija je na predzadnjem mestu. Se pravi, potem edina država, ki ima še večji problem glede socialno izključenih posameznikov, ki so po večini starejši, je Madžarska. Vse ostale države imajo to preko različnih transferjev, preko različnih predlogov bistveno bolje urejeno. Dragi kolegice in kolegi, na tem je treba več delati, to je dejstvo. Četudi bodo, ne vem, mogoče v jeseni že predčasne volitve, ponovno. To ne igra vloge, to ne igra vloge. Mi moramo svoje delo opraviti.

In da se vrnem nazaj k 6. členu oziroma amandmaju k 6. členu. Veliko se jih odpoveduje socialnim prejemkom ravno iz razloga, ker se bojijo, da bi obremenili svoje potomce, ki po tej zakonodaji morajo potem vračati državi socialne prejemke, ki so jih od države ti ljudje prejemali zakonito in zato, ker je bilo tako prav in pravično, da so lahko preživeli. Sploh ne govorimo več niti o izključno dostojnem življenju, ki bi moralo biti že samo po sebi umevno, ampak o golem preživetju govorimo. In zdaj vi spregledate te momente, te trenutke. To je nepravično. In je daleč od tega, kar je zapisano v Ustavi Republike Slovenije, da smo socialna in da smo pravna država.

Spoštovani kolegice in kolegi, jaz vas naprošam, da vendarle razmislite. Vse opozicijske poslanske skupine smo vložile amandma k temu 6. členu z rahlimi variacijami, ampak bistvo je pa nekako skupno pa tista vsebina, ki je ključna. In res vas prosim, da to podprete. Nobene škode ne boste naredili,

kvečjemu korist in dobro v korist vsem tistim, ki so najšibkejši v tej državi. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Zanimivo, lahko bi rekel, posrečeno zaporedje točk dnevnega reda današnje seje. Pri prejšnji točki smo govorili o spremembi ustave, vgradili bi neko novo pravico, tukaj pa pravzaprav testiramo. Zdaj smo praktično v tej točki, da testiramo, ali zapisano konkretno v 2. členu Ustave Republike Slovenije deluje. Ta 2. člen, vemo vsi, pravi: »Slovenija je pravna in socialna država.« Zato bom tudi jaz tisti, ki bo glasno izrazil razočaranje, da danes tukaj med nami ni ministrice za socialo, saj vidite, da so te razprave v glavnem socialno intonirane. Res jo pogrešam in upam, da se je borila na Vladi, ko je Vlada sprejemala to novelo Zakona o dedovanju v smeri nekega socialnega čuta, ki bi ga ministrica morala imeti.

Gospe in gospodje, Nova Slovenija, kot veste, vsak mesec opravlja regijske obiske, tako da smo de facto blizu ljudem, ne samo na neki deklarativni ravni. Saj vem, da tudi vi poslušate zgodbe kot na primer: »Nekaj, za božjo voljo, v parlamentu naredite, da bo moja penzija nekoliko višja.« Gospa ali pa gospod ima kmečko penzijo, saj veste, koliko je to denarja. Saj veste, da se s tem ne da živeti. Če izračunamo 250 evrov na mesec, je to na leto 3 tisoč evrov. 3 tisoč evrov na leto, za leto 2015 pa je izračunano da je prag tveganja revščine 7 tisoč 111 evrov. 3 tisoč na eni strani, prag tveganja revščine 7 tisoč 111 evrov. No, mimogrede, da vas spomnim, zato smo mi pred časom v Novi Sloveniji Državnemu zboru predlagali novelo Zakona o dohodnini, da bi sprejeli novo, višjo splošno olajšavo, to je 7 tisoč evrov. Dobro bi bilo, kolegice in kolegi, da tako, kot nam ljudje največkrat kličejo, spustite se na naš nivo, da bi se vsi spustili, tudi koalicija, da bi poskušali simulirati, kako se da s 3 tisoč evri na leto leto preživeti.

Mi seveda smo tudi odgovorni do državnega proračuna, kar se vidi iz tega našega amandmaja. Mi ne pravimo, da mora socialne prejemke država ali pa lokalna skupnost kar dajati. Ko gre za dedovanje pravimo, dve tretjini mora dobiti država nazaj oziroma lokalna skupnost, ker tudi lokalna skupnost ima premalo denarja, o tem veliko govorimo, predvsem desni blok opozicije. Zato je naša verzija, naša varianta tega amandmaja takšna, ki dejansko na nek način spoštuje 2. člen Ustave – Slovenija je socialna država –, na drugi strani pa skrbi tudi za proračun države in lokalne skupnosti. Nekako bi sprejetje našega amandmaja, amandmaja Nove Slovenije, eliminiralo zmedo v zakonu. Teh dveh tretjin se nismo kar tako spomnili, ampak o teh dveh tretjinah dejansko govori tudi Zakon o socialno varstvenih prejemkih in bi tukaj nekako v tem Zakonu o dedovanju bil v sozvočju s tem Zakonom o socialno varstvenih prejemkih. Ja, tudi sam ugotavljam, kot kolegica pred menoj in tudi drugi, da bi vendarle koalicija morala nekako razumeti ta signal, ta signal, ki ga daje opozicija. Praktično celotna, celotna opozicija je k 6. členu vložila amandmaje, resda gre za različne variante, ampak mi bi si res želeli, da pa, če tudi vi koalicija, predlagate neko rešitev, za katero bi mogoče v tretjem branju, kar bo možnost še na tej seji, da bi morda poskušali najti presečno rešitev vseh teh treh rešitev, ki jih predlagamo tri opozicijske stranke. Predvsem bi si pa želeli mi v Novi Sloveniji, da bi nam prisluhnili. Ali pa vendarle mislite, da smo tukaj zato, da govorimo kar tako v en dan? Naše edino orodje po mojem razumevanje – 25 let že imamo parlamentarno demokracijo – naše edino orodje je razprava. Seveda mora biti ta na visokem kulturnem nivoju, nikogar ne želim žaliti, nikomur kakorkoli delati škodo, gre zgolj za to, da vendarle smo pozorni do te rešitve, ki je zaenkrat zapisana v 6. členu in je po našem mnenju slaba. Je slaba.

Dajmo narediti korak naprej, če smo pri prejšnji točki dnevnega reda govorili in ste govorili, kako fajn je, da smo se poenotili, da praktično nihče ne bo nasprotoval spremembi ustave in tako dalje. Dajmo ta korak tudi zdaj narediti. Dajmo ta korak narediti. Kaj nas bo pa stalo. Naredili bomo nekaj dobrega za ljudi. In naredili in dokazali bomo to, da resno mislimo z nekimi zapisi, tudi novimi v ustavo. Če bo zdaj opozicija gladko povožena pri teh amandmajih k 6. Členu, potem bom jaz imel slabe občutke za prihodnost neke pravice, ki bo zapisana v ustavo in bo vezana na pravico do pitne vode.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Anja Bah Žibert, nato je na vrsti Vlada in bom dodatno še prijave prevzel.

Izvolite, gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči za besedo.

Prej nismo dosti izpostavili, da je včasih žal tako, da tudi potomci tistih, ki prejemajo socialne transferje, socialno pomoč, imajo podobne težave. Zdaj mi pa povejte, dajmo se v njihov položaj. Na primer, da nekako živiš relativno dostojno, hodiš v službo, sicer nisi prejemnik neke oblike socialne pomoči, tvoji starši so, več kot toliko jim ne moreš pomagati, ker moraš preživeti sam. Potem pa, ko usoda ali pa narava naredi svoje, vidiš, da tisto, kar so ti starši zapustili, morda neko hišico ali pa karkoli, kjer si se v njej, ne bom rekla rodil, ampak živel od otroštva, morda je to del tvoje zgodovinske veje, vezan si na njo. Kaj boš naredil, da boš to obdržal, ker ti namerava država vzeti? Ker tvojim staršem ni pomagala, ampak jim je zgolj

posojala. Vzeli bodo kredit, da bodo lahko sploh odplačali tisto, kar bi, če smo res socialna država, morali zagotavljati.
Naj vas nekaj spomnim, ker se mi zdi, da pač morda ni povsem jasno, o čem pravzaprav danes govorimo. Meni je žal, ker je tukaj sekretarka iz Ministrstva za pravosodje, ker, kot sem povedala, menim da bi tukaj morali biti predstavniki predvsem Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve, čeprav je to v tem zakonu, ampak morda je pa namenoma tako, kajti ko bo enkrat to sprejeto in se bo popravljal nek drug zakon, se bo zopet obračalo, ja saj je v tem zakonu nekaj sprejetega in se bo iskalo izgovore. Zakaj imam takšne pomisleke? In da ne boste rekli, da sem vedno črnogleda. 2010 je bil tako imenovani Svetlikov zakon. Ta je opredelil tovrsten način, se pravi, da več ljudem ne pomagamo, ampak jim posojamo. Sicer je šlo in je zapisano v nekih določenih količinah od dve tretjini itn., skratka, različne opcije so. Naj spomnim, tukaj pa želim spomniti predvsem vas, spoštovani poslanke in poslanci Desusa, ki verjamem, da tudi želite nekaj na tem narediti, takrat je aktualna ministrica za delo, družino in socialne zadeve dr. Anja Kopač Mrak izjavila, da je to najbolj socialen zakon. S to spremembo. In od takrat te spremembe, spoštovani, ni bilo. In zdaj verjamete, da bo zasijalo sonce in jutri bomo imeli na mizah obravnavani zakon. Pa še več, v Slovenski demokratski stranki smo predlagali spremembo tega zakona, tega člena. Predlagali smo ga, pa je bil zavrnjen, češ, mi bomo to rešili bolje, celostno in tako naprej, državljanke in državljani pa še naprej tolčejo revščino. Toliko o tem, kaj se bo zgodilo. Nič se ne bo zgodilo. Žal tudi zato, ker pač naša ministrica za delo, družino in socialne zadeve eno govori in drugo dela. Poglejte si to, ta primer, zapis SD na spletni strani: »Socialna politika v državi. Slovenija bo postala zmagovalka v disciplini visoke kakovosti življenja, socialno varna in povezana skupnost.« A bejžite no. Ta povezanost se že zdaj notri vidi, ker nismo sposobni, pa ni pomembno kateri amandma, v Slovenski demokratski stranki ne gre za to, da mora biti sprejet naš amandma, lahko je sprejet katerikoli drug amandma na isto vsebino, ima isto sporočilo. Nam gre izključno za pomoč tem ljudem. Ampak kako lahko nekdo, ki objavlja takšne zapise, na drugi strani ne naredi ničesar. Tukaj seveda sedaj ne morem apelirati na poslance SD, ker pač govorimo o njihovi ministrici. To bi bilo tako, kot bi se zaletavala z glavo skozi zid, ampak na vas, spoštovani Desus, pa apeliram. Prej je gospa Poropat lepo povedala, da pač se dogovarjajo in da naj bi prišlo do spremembe, ampak jaz vas ponovno samo opozarjam, in to breme boste nosili vi, te spremembe bi že lahko bile, če bi bila volja, pa je v tem Državnem zboru ni bilo, da bi prišlo do te rešite. In s tem zapisom v ta zakon gremo pa samo še dlje. In še enkrat vam povem, ne samo, da jemljemo državljanom na nek način smo neka izposojevalnica postali, nimaš, ti posodiš, potem boš pa vrnil. Si predstavljate, kako mora biti to grozno za vsakega posameznika. Ampak gremo še dlje, v 7. člen zapišemo »lahko«, lahko bo tako v eni občini, lahko bo drugače. A je to prava rešitev? Ne gre samo zato, da bodo zdaj ti, med katerimi jih je veliko, in to so ti, ki prejemajo varstveni dodatek, na nek način ta prinaša varnost, ampak zdaj bo še celo pomembno, iz katere občine prihajaš, iz bogatejše ali manj bogate, ker bo tista, ki je manj bogata, seveda naredila vse, da bo pač pobrala in poravnala te obveznosti, to pa zato, ker država zopet bremena daje na občine. Ni bila dosti povprečnina, še to. In seveda bodo revnejše občine zainteresirane, ker tam pač ne morejo slediti samo vsakemu posamezniku, ampak morajo gledati generalno. Bogatejša občina pa bo morda nekoliko bolj usmiljena, bo morda nekdo v tem videl še glasovalno pomoč na naslednjih volitvah. To ni prav! Ne delimo zdaj več ljudi samo še na revne in bogate, zdaj jih že delimo na to, kje v tej državi živijo. Vse povzroča ta zakon in to ni dobra rešitev. Naš predlog za 7. člen je samo, da se beseda lahko odstrani. Naj bo za vse enako. Tudi za to na matičnem odboru ni bilo posluha, seveda predlog Slovenske demokratske stranke – kdo pa nas jemlje tukaj notri resno. Ampak dajete se zdaj malo odmakniti in se vživite v življenje. Ja, zelo dobro, ampak mogoče ne v naša življenja tukaj v tem državnem zboru, ampak v tista odmaknjena, ki velikokrat na glas niti upajo povedati, v kakšnem stanju živijo. In živijo že danes in še bodo v slabšem, ker se bodo tistemu, kar naj bi država, na ven izgleda, da ponuja, odrekli. Si lahko predstavljate, kako jih stiskate ob zid? Mi smo socialna država, lahko imate varstveni dodatek, lahko imate socialno pomoč, potem pa krepko v zid, ampak to bodo vračali vaši otroci. To ni socialna država, to so samo prijetni zapisi, lepe besede, nekateri jih objavljajo po spletnih straneh, realnost je pa kruta in ostaja. Danes imate možnost, jaz se danes nisem niti obračala na SMC, nenazadnje govorimo o stvari, ki je bila prej v zakonu, ampak vi bi jo lahko tudi danes spremenili. Moram povedati, da že s tem, ko smo dali priporočila za neke druge predloge o tem, kako naj se stvari spremenijo in pospešijo, iskanje odgovornih za nastalo bančno luknjo in tudi zato, da danes ne vemo, ali bi teh 100 tisoč dali za socialno šibke, revne, potisnjene na dnu ali ne, niste bili zato. Pač, to je itak vaša etika in morala. Ampak za druge - tukaj bi mogel SD odigrati svoje, če res pišete in mislite tisto, kar pišete in objavljate, potem bi ta amandma podprli. Tukaj apeliram na Desus. Če vam je ta trenutek za upokojence, podprite enega od teh amandmajev, ne čakajte na maj ali pa na lepše čase ali pa na dobro voljo ministrice. Ta bi že lahko bila, pa je ni.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Besedo ima gospa Tina Brecelj, državna sekretarka. Izvolite.

TINA BRECELJ: Hvala lepa, predsedujoči.
Najprej bi rada povedala v zvezi z amandmaji opozicije. Rada bi rekla, čeprav bom zdaj tukaj povedala nekaj vsebinskih stvari, za katere nisem prva poklicana, to sem vam že pojasnila, ker ni to stvar našega resorja, pa vendarle. Ustavno sodišče je že dvakrat presojalo, ali je pravica, da država dobi nazaj tisto, kar je nekomu dala iz naslova socialnih transferjev, poenostavljeno povedano, protiustavna oziroma v nasprotju z načelom socialne države ali ne. In vselej Ustavno sodišče protiustavnosti ni ugotovilo, še več, ugotovljeno je bilo, če država tega ne stori, torej, da, kadar so izpolnjeni kriteriji, ne pobere tistega, kar je dala, pa sedaj lahko dobi nazaj, povzroči, da se socialna krivica oziroma poenostavljam spet, lahko zmanjka sredstev in so prikrajšani tisti, ki bi bili do socialne pomoči upravičeni. Enkrat je, kot rečeno, Ustavno sodišče o tem odločalo leta 2000. Odločbo imam tukaj pred seboj in berem, če v primeru, da država potem, ko oseba pomoči ne potrebuje več, se torej mora poplačati iz njenega premoženja, ki bi ga sicer dobili dediči. Bom kar točno citirala: »Dopustno je, da se država potem, ko oseba pomoči ne potrebuje več, poplača iz njenega premoženja, ki bi ga sicer dobili dediči. V nasprotnem primeru bi država neupravičeno zmanjševala sredstva za zagotavljanje pomoči drugim, ki to pomoč potrebujejo, ker nimajo drugih ustreznih sredstev za življenje.« Toliko samo v zvezi z ustavnostjo oziroma vsebino amandmajev opozicije.

Zdaj pa tisto, za kar sem bolj poklicana, torej Zakon o dedovanju. Naj še enkrat poudarim, da je Zakon o dedovanju postopkovni zakon, ki ureja sodni postopek, komu razdeliti premoženje, ki ostane po zapustnikovi smrti. To je zakon, ki ureja postopek, po katerem sodnik razdeli premoženje, ki je po umrlem ostalo. Zakon ima seveda tudi nekaj materialnih določb, da sodnik postopek lahko izpelje, vendar te določbe se predvsem nanašajo na to, da sodišču pomagajo ugotoviti pravo zapustnikovo voljo, in na to, da sodišču, sodniku povedo, kdo je dedič v konkretnem primeru. V mislih imam določbe o dednih redih, o odstopu pravice, o vstopu v pravico do dedovanja in tako naprej.

Institut omejitve dedovanja, tako pri nas kot tudi v številnih drugih državah, seveda obstaja. Vsebino tega instituta, torej do katere višine, kateri prispevki, kdo je zavezanec in kdaj se dedovanje omeji, pa določajo drugi predpisi, torej predpisi o socialni politiki, v našem primeru Zakon o socialno varstvenih prejemkih. To je tisti zakon, ki da institutu omejitve dedovanja vsebino, sodnik pa, ko to vsebino ima, samo ko vodi zapuščinski postopek mora, poenostavljam spet, pokljukati tudi to, ali imam v konkretnem primeru omejitev dedovanja in ali se ta institut zgodi ali ne. Ali se bo zgodil ali ne, v kakšni višini se bo zgodil, komu se bo zgodil, za katere prispevke se bo zgodil pa pa sodniku povedo drugi predpisi. O tem sodnik, pravnik pač ne more te vsebine sam zapolniti. To sem želela še posebej poudariti. Skratka, ravno obratno je, kot je izpostavil gospod Kordiš, tovariš Kordiš, če uporabim njegovo izrazoslovje. Vsebino instituta omejitve dedovanja napolnjuje nek drug zakon, Zakon o socialno varstvenih prejemkih, način izvedbe v zapuščinskem postopku pa je stvar Zakona o dedovanju. Toliko. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Želi še kdo razpravljati? Replika.
Gospa Anja Bah Žibert, izvolite, replika.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala za besedo.

Sekretarka je povedala neka izhodišča. Mislim, da noben ni govoril o tem, da je zadeva bila neustavna. Sicer pač verjetno ne bi veljala. Ampak veste, vas bom vprašala drugače. Če bi danes šli na Ustavno sodišče in bi vprašali, ali morajo vsi tisti, ki so pokradli družbeno premoženje, vrniti ta denar? Kakšna bi bila odločitev? Verjetno bi rekli, seveda, saj je šlo za krajo družbenega premoženja. Pa ne samo sedeti, tudi vrniti. In takrat bi bilo tudi verjetno nekaj več denarja in tudi takšne odločbe, kot to, da potem zmanjka denarja za druge, ne bi bile potrebne.
Ampak samo še en stavek za razmislek, spoštovani. Trenutno so po tej zadevi najbolj ogrožene samske ženske, ki niso nikoli imele svojega prihodka, vzeli so jim tudi tako imenovano državno pokojnino. Te dobivajo zdaj pomoč, in še, če je kaj, jim bo še potem tisto vzeto. Tudi na to opozarjam.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospod Miha Kordiš, izvolite, replika.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Lepa hvala za besedo, predsedujoči.

Ja, konkretna vsebina vračljivosti in tako se nahaja res v drugih zakonih, ampak sam institut in vračljivost kot takšna, pa se nahaja v tem zakonu, ki ga danes obravnavamo. Če opozicija ne bi o tem razpravljala, koliko že, eno uro, dve uri, koliko časa smo že pri tej točki, in je to pač navaden blef, da se zanika dejstvo, da je vračljivost socialnih prejemkov obravnava socialnih transferjev kot kredita namesto kot solidarnostne družbene pomoči najšibkejšim, najrevnejšim, najbolj izpostavljenim in tako naprej, zabetonira, institucionalizirana v tem zakonu, v Zakonu o dedovanju, nikjer drugod. In nikjer drugje tega ne moramo popravljati, nikjer drugje ne moremo tega črtati, to lahko naredimo samo tukaj in zdaj. V Zakonu o dedovanju, ne pa v Zakonu o socialno varstvenih prejemkih in tako naprej. Glejte, to je blef. Celo na sumu imam, da so si na Vladi izmislili ta narativ in to zgodbico zaradi tega, da so ga prodali Desusovim poslancem, ker si drugače ne znam predstavljati, da bi ljudje podprli tak zakon, ki je

udaril tako zelo močno, še posebej upokojence. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Kdo želi razpravljati zdaj? Prosim za prijave.
Besedo ima gospa Marinka Levičar, izvolite.

MARINKA LEVIČAR (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči. Lep pozdrav vsem, ki spremljate sejo.
Glede na to, da je bilo toliko kritik na račun Desusa izrečenih, nisem mogla mimo tega, da se ne bi tudi jaz oglasila v razpravo.
Vse to, kar so povedali kolegi, tako z desne kot leve politične opcije, je seveda res, kar se tiče revščine upokojencev, kar se tiče vdov, ki so najbolj prizadete, kar se tiče varstvenih dodatkov, ki so jim mnogi odpovedali, zaradi tega, ker se je spremenil predpis za pridobitev in ohranitev pravice do varstvenega dodatka. Skratka, vse to je res.
In zdaj se boste čudili, zakaj pač mi potem smo takšno stališče poslanske skupine napisali, da tega vašega amandmaja oziroma vaših amandmajev k 6. in 7. členu ne podpiramo. Jaz mislim, da je to zaradi tega, to je moje osebno stališče zdaj, seveda govorim o svojem osebnem stališču, ker verjamem temu, kar je rekla gospa državna sekretarka, da bo to urejeno v spremembah Zakona o socialno varstvenih prejemkih. Jaz to verjamem, da bo to res, ampak čudim pa se temu, da ministrica za delo tega ni že prej predlagala. Zdaj so mi kolegi nekako rekli, da bo to do septembra. In jaz mislim, če res ne bo do septembra, da bomo pa, vsaj jaz osebno bom insistirala na tem, da bo Desus vložil predlog sprememb tega zakona, ki bo omogočal omejitev dedovanja. Po tej ureditvi zdaj je omejitev dedovanja do dve tretjini premoženja. Potem naprej pa je tukaj v gradivu zapisano, da se razmišlja o tem, da bi izvzeli premoženje manjše vrednosti. Kaj je to manjše vrednosti, se bomo spet dajali okoli tega. Jaz mislim, da bi morali izvzeti stanovanje oziroma hiše, v katerih ti upravičenci živijo, pa ni važno, koliko so vredne. Ljudje so si pač to zaslužili, v tem živijo in to je njihova lastnina, ki se ji ne morejo odpovedati. jaz ne vem, jaz si ne predstavljam starejšega človeka, ki se bo moral odpovedati svojemu domu zato, da bo dobil varstveni dodatek. Torej, da ne bo izgledalo tako, kot da je Desus popolnoma neobčutljiv na vsa ta socialna vprašanja, ki tarejo starejše, ki tarejo vdove, tako kot ste že povedali. Mi bomo vztrajali, da se bo Zakon o socialno varstvenih prejemkih spremenil, in to v jeseni, torej čim prej.
Rada bi pa še kolegici Anji Bah Žibert odgovorila glede državne penzije, da je bila državna penzija izvzeta iz tega sistema, da je tudi prej pripomogla. Res je bila izvzeta, vendar državno penzijo je lahko prejela vsaka oseba, ki ni imela svoje penzije ali svojih dohodkov. Ni se upoštevalo, da pa ima lahko, recimo, zelo visoko penzijo mož. Ni se upoštevalo družinsko stanje, stanje celotne družine, premoženjsko stanje. In zato je bila ta penzija takrat ukinjena. Tako da je zdaj pa nihče nima. Lahko bi se kako drugače spremenilo, samo takšno je dejstvo. No, toliko v bran Desusu. Hvala za besedo.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Besedo ima mag. Andrej Šircelj.
Izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik. Spoštovana državna sekretarka, kolegi in kolegice!
V temu zakonu se urejajo materialne stvari najrevnejših. In to, kar predlaga Vlada v temu zakonu, je prvovrstna svinjarija. Oprostite za malo težje besede iz mojih ust, ampak res gre za prvovrstno svinjarijo. Ljudem, ki so upravičeni za socialne prejemke, to so tisti, ki imajo najmanj in ki naj bi vse skupaj dobili nekaj čez 400 evrov – se opravičujem, ne poznam točnih številk, ker ni to moje strokovno področje – boste ob dedovanju vzeli še tisto, kar so dejansko dobil, mrtvim oziroma njihovim zanamcem. In to dejansko delate in to dejansko pomeni, da izključujete socialne prejemke iz sistema. Kar pomeni, da mi sploh nimamo socialnih prejemkov, ker jih bodo morali tako ali tako vsi vrniti. Veste, kaj se lahko še bol perfidno spomnite, da je treba vrniti z obrestmi. Samo to se lahko še pomenite. In lahko vam povem, da si nisem mislil javiti za to razpravo, vendar, ko jo poslušam, sem se javil in upravičeno povem, da s tem se dela slovenskim najrevnejšim ljudem največja svinjarija, ki se jo lahko. Gre seveda tudi za nemoralno dejanje, za izprijenost, da bo država tistim, kar je nekaj dala, najrevnejšim, potem pa vzela.
In veste, gospa državna sekretarka, vi imate prav, o tem je Ustavno sodišče že nekaj reklo, ampak danes tukaj se urejajo socialni prejemki. Danes, tukaj in zdaj. In tukaj ni ministrice za delo, zaradi mene naj pride predsednik Vlade sem za takšno vprašanje. Tukaj gre za nekaj 10 tisoč ljudi. In ne misliti, da s tem, ko boste pa z zakonom o socialnih prejemkih… Gospa Levičar, jaz vaše mnenje osebno zelo spoštujem, ampak poglejte, nič ne bo s tem. Prvič, ta september, ne verjeti toliko tej vladi, to je prva zadeva. Drugič, gospa državna sekretarka je za pravosodje in ne za socialne zadev. Vi nimate obljub od ljudi, ki bi vam dali najbrž čisto zelo verodostojne informacije, če je to, je to Ministrstvo za delo. Drugič, enostavno jaz sprašujem, gospa Levičar, vaše mnenje glede tega, ampak delate čisto nekaj drugega. In povem vam, nič se ne bo zgodilo in za socialne, za varstvene dodatke je dala Vlada v letu 2015 okoli milijon in pol, milijon 571 imam napisano., je dala za varstvene dodatke. Nazaj je pa dobila, kot je kolega Kordiš povedal, nekaj čez 200 tisoč evrov. Pa kaj se vi greste tukaj? Ko govorimo o bančnih luknjah, ko govorimo o milijardah in tako naprej, ko govorimo o nekaj 100 tisoč evrih, ki za

proračun ne pomenijo nič, boste pa dejansko zdaj oglobili najrevnejši sloj prebivalstva. Pa vi zanikate celotno socialno državo v tej državi, celotno socialno državo, ker socialne države več ni. Gre v bistvu za bankirstvo, bankirstvo, ker bodo dali v bistvu kredit, potem je pa treba vrniti, in to preko dedovanja. In glejte, res, dajte se malo zamisliti, kaj delate. In dajte morda pa res upoštevati ne opozicijo pa SDS pa Združeno levico in ne vem koga, ampak zdravo logiko, bodite pošteni in bodite pravični.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Besedo ima gospa Marjana Kotnik Poropat.
Izvolite.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovani vsi prisotni!

Jaz sem želela neke stvari odgovoriti, pa je državna sekretarka že pojasnila, kako je s tem vračilom teh dodatkov, ki jih dobijo za socialno pomoč tisti, ki potem preminejo in morajo potomci vračati te prejemke. Gre za to, da v tem primeru, ko so dediči morda premožnejši. Vi veste, da smo Slovenci zelo emocionalni do svojega premoženja in da marsikdaj tudi, če smo socialno ogroženi, ne želimo prejemati socialne pomoči in se ji odpovemo, samo da zadržimo tisto premoženje, tudi če je malo, tudi če je borno, ampak ga želimo zapustiti svojim otrokom in rajši živimo v revščini in, kot sem rekla, ne sprejmemo socialne pomoči. Zgodi se tudi, da so dediči premožnejši, in bi bilo nepravično, nepošteno, da bi država v tem primeru ne dobila nazaj to, kar je vložila za socialno pomoč preminulega državljana, če obstaja možnost, da lahko dediči to vrnejo. Ker glejte, Zakon o socialno varstvenih transferjih ugotavlja tudi premoženje oziroma socialni položaj teh, ki morajo vračati premoženje, in je to zelo pomembno. Gospa Tina Brecelj je tudi citirala odločbo Ustavnega sodišča, ko je reklo da bi bilo protiustavno, če država ne bi zahtevala vračila tistega, kar je dala. Seveda pa tudi ko gre za vzdrževanje starejših v domovih, tudi ti otroci ali drugi sorodniki, ki so pač dolžni skrbeti po Zakonu o družinskih razmerjih za starejšega, plačujejo samo toliko oskrbnine, kolikor jim njihov dohodek dovoljuje, preostalo plača za takega starejšega, ki ni več sposoben skrbeti za sebe, samoupravna skupnost, se pravi občina. In tudi v tem primeru, če ima ta starejši neko premoženje, seveda občina je potem upravičena, da se v postopku dedovanja ta njegova dediščina zmanjša za tisti del, ki je bil plačan za oskrbnino za tega človeka.

Drugo, kar bi rada tudi odgovorila malo gospe Evi Irgl, ko je razpravljala o tem, da smo pokojninsko blagajno obremenili zato, ker so se upokojili mlajši ljudje. Spomnite se tistega leta 1991, 1992, ko so pri 24 pri 30 in tako dalje letih bili upokojeni ljudje, ki seveda niso vplačali v pokojninsko blagajno toliko, kot je bilo potrebno, in tudi starostne meje niso dosegli, ampak neka vlada je pač tako odločila. To ni bila Desusova Vlada, lepo vas prosim, ne nam obešati te stvari. Pokojninska blagajna se je izkoriščala za stvari, ki niso spadale tja notri, ja, gospa Anja Bah Žibert se zdaj smeje, ampak dejansko je tako bilo. Vprašati se je treba, kdo že je bil takrat, kdo že je to odločil – najprej vlada, potem pa poslanci tistega državnega zbora, tistega sklica takrat – in pokojninska blagajna se je osiromašila še z marsičem, danes pa smo tukaj, kjer smo. In verjemite, Desus je stranka, ki ni zadovoljna, da so starejši v takšnem revnem stanju, velika večina njih, da prejemajo tako nizke pokojnine in seveda njim bomo naredili vse, da se te stvari izboljšajo, ampak poglejte, tudi pred leti, ni še tako daleč nazaj, ko je vaša vlada predložila tako imenovani ZUJF in ko smo tudi ljudi, ja, je bil moment, ko smo ljudi tudi spravili v veliko revščino. Jaz tudi ne bom pozabila tega, ko sem ugotovila, da je v moji soseski neka mati otroka vzela iz šole, iz srednje šole, ker mu ni mogla plačati več prevoza iz Ruš v Maribor. Še danes mi je hudo, ko tega fanta vidim, da je ostal pač neizobražen, ker smo jih pač prikrajšali za ta dodatek, tako za štipendijo in tako naprej. To so stvari, ko ne moreš kar tako, danes je fajn, ko opozicija govori, pa to bi morali pa ono bi morali, ko pa za vse ni denarja in ko je treba pač stvari tudi sistemsko reševati. Ne vem kolikokrat je bilo danes povedano, da o teh zadevah, o socialnih transferih, bomo odločali z spremembo Zakona o socialnih transferih in da je ta zakon Zakon o dedovanju, ki ureja elemente mednarodnega dedovanja, se pravi uveljavljanja evropskega potrdila o dedovanju, o dedičih različnih vrst, da jih ne naštevam, o zapuščini brez dedičev in tako naprej. To ni zakon, ki bi naj reševal socialne probleme, socialne transfere. In povedano je bilo in tudi Marinka Levičar je prej povedala, da Desus bo, če res ne bi, ampak ministrica je ob interpelaciji tukaj v Državnem zboru obljubila, da bo ta zakon pripravila v kratkem času, v čim krajšem času, zdaj so dopusti in treba bo res počakati do septembra oziroma oktobra. Jaz verjamem, da bo to tudi storila. Ne moremo zdaj pa reči zato, ker pač tega zakona ta moment nimamo tukaj na mizi, da bomo zdaj v ta Zakon o dedovanju mešali vse, krompir in čebulo in ne vem kaj še vse. To tako ne gre. In da bomo s tem zakonom črtali neki člen v nekem drugem zakonu. Ja, spoštovani, kakšen kaos bi pa nastal v našem pravnem sistemu, če bi kar v različnih zakonih črtali neke člene drugega, tretjega, četrtega zakona? Sistemsko reševanje stvari mora biti in mora se tako nadaljevati in prosim za strpnost, da zdaj končamo to razpravo in da sprejmemo ta zakon o dedovanju in uredimo te zadeve, ki sem jih malo prej naštela, v tem zakonu in da se s socialnimi transferji srečamo takoj po dopustih. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospa Anja Bah Žibert ima repliko.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Spoštovana Kotnik Poropat, izzvali ste me večkrat. Prvič, o dedovanju in o socialnem varstvu govori ta zakon. Dajte si prebrati 6. člen. Ne mešamo hrušk in jabolk, samo brati je treba. Drugič, vedno znova ven vlečete ta ZUJF. Bili ste del vlade, pa ne samo to, del vlad ste že od leta 2000, vedno jezičen na tehtnici. Prej ste tudi povedali, dajte pustiti čas in bomo to uredili. Mi smo predlagali spremembo tega zakona, pa ni bila sprejeta. In kaj naj še čakamo? Da bodo revni še bolj revni.

In samo še za intermezzo in ko mi boste dali ta odgovor, potem vam bom verjela. Kako bodo pa tisti, ki so danes migranti in sploh ne vemo, ali so begunci, vračali vso pomoč, ki jo s strani države dobijo?

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovani gospod podpredsednik.
Najprej moram povedati, da sem izredno razočaran, žalosten, ko poslušam razpravo, predvsem Desusa, resnično predvsem Desusa. Ko sem poslušal, da sami ugotavljajo, da je ta zadeva urejena tako, kot je, nepravična, nepoštena in ne storijo ničesar. In trdite, da boste ta problem reševali, ko bo morda prišel kakšen zakon, naslednji, na klopi, ki bo ta problem uredil mogoče drugače. Tega ne razumem. Kako dolgo še? Dve leti ste že na oblasti, že več kot dve leti in še vedno na tem področju ni bilo narejenega nič. Še vedno delate iz ljudi večje reveže, iz dneva v dan z vašimi sprejetimi odločitvami te vlade in te koalicije. Vedno večje reveže delate. Denar, ki je bil pokraden, niti centa ne pride nazaj. Tu pa s takimi majhnimi zadevami poskušamo še tisto vzeti ljudem, kar so si skozi celo življenje prigarali in živijo v eni hišici, ki je vredna ne vem koliko, in zdaj bi to podržavili. Se pravi, država dela isto, kot je delal leta 1945, ko je bilo treba vsem vse pobrati. Potem pa vidite na drugi strani, kako zna država ravnati z državnim premoženjem. Vsi vidite, vsi ocenjujete. Vse, kar je praktično v državni lasti, izjemno slabo funkcionira. Zelo neracionalno in tako dalje, da ne bi govoril v to smer. In kolega Andrej Šircelj je prej zelo jasno povedal, gre za prvovrstno svinjarijo te koalicije in te vlade, prvovrstno, številka ena. In ne govorite več Socialni demokrati in Desus o tem, kako mora funkcionirati socialna država in kako mora biti urejena pravičnost v tej družbi. Veste, kako vi razumete urejeno pravičnost in socialno državo? Da imamo na eni strani ozko skupino ultra bogatašev, ki lahko naredijo vse, kar hočejo, pokradejo vse, kar hočejo, ne dobimo niti centa nazaj. Na drugi strani pa vsak dan večje število revežev, ki ne morejo preživeti. Tako vi razumete socialno državo. Mi pa ne. Jaz ne. V Slovenski demokratski stranki tudi ne. Mi se zavedamo, kaj pomeni socialna država, se zavedamo, kaj pomeni pravičnost, socialna pravičnost. In prosim vas, nehajte s temi vašimi oslarijami zavajati slovensko ljudstvo na tak način, da pridete s takimi zakoni, ki gredo absolutno na škodo tistih, ki so najbolj ogroženi. Na njihovo škodo gre. In ne govorite tega več v parlamentu, tu imamo državno sekretarko iz Ministrstva za pravosodje, ki čista birokratka, ki živi kot mali bog, ji gre zelo dobro na tem svetu, sto procentno, saj se lahko preveri, pa bi lahko dokazali, da živite kot mali bog. In vi danes tukaj krojite usodo tega ubogega ljudstva, ki izjemno težko preživi. Gospa, povejte, koliko imate plače, nobenega problema, pa bodo ljudje vedeli v kakšni vlogi živite vi, pa tisti, ki imajo 300 ali 200 evrov penzije. Povejte, pa nimamo nobenega problema, saj ne rabimo skrivati. Saj tega ne rabimo skrivati, saj nas davkoplačevalci plačujejo. Za mene vsi vedo, koliko zaslužim, s tem, da moram iti vsake dve leti, tri leta ali štiri leta na volitve. Vi pa ste tam zabetonirani kot mali bog. In vi tukaj birokratizirate in govorite take stvari, ko sem vas zdaj poslušal in še to tako vehementno, čujte, Jezus Marija, ne to pa mi moramo strogo tako narediti, sicer bo država šla k vragu. In govorite o vladavini prava. Za vas je vladavina prava to, kar se v slovenski državi dogaja, in si upate tukaj govoriti o vladavini prava. Si sploh upate? Poglejte, kakšne svinjarije se dogajajo, oproščeni so vsi največji banditi v tej družbi, lahko delajo kaj jim na pamet pade. Vsi največji roparji so oproščeni, lahko naredijo kaj hočejo, se jim nič ne zgodi. in vi tukaj govorite, da je vladavina prava za tistega, ki je ukradel škatlo šibic. Lepo vas prosim, pa nehajte se hecati, ne se sprenevedati in ne govoriti, da ne govorim resnice. Ne glede na to, da jo povem na svoj način, ampak ljudje to resnico razumejo. Pojdite med svoj narod, pa boste videli, kaj vam bodo povedali. Točno to, kar sem vam jaz zdaj povedal. To vam bodo povedali. In to je edina prava, konkretna, poštena resnica v tej družbi. In vas več ne bom poslušal s temi fintami, da boste ubogi narod uničevali iz dneva v dan, da boste ubogemu narodu tistemu, ki že tako ali tako nima nič, vzeli tisto, kar že skorajda nima.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Gospod Pojbič, lepo prosim, če se malo umirite ton in tudi izrazoslovje, prosim.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Gospod podpredsednik, imate prav. Zelo žalostno je, da se moram v tej hiši demokracije, ki bi se ji naj reklo hiša demokracije, tako dvigniti glas, ker enostavno tega več ne moreš gledati. Tega ni možno več na tak način požirati, ni možno, zato ker pri nas gredo stvari v napačno smer, ker se povečuje število tistih, ki ne morejo preživeti, in

na drugi strani stalno manjša skupina tistih, ki so velikanski lopovi in se jim nič ne zgodi, nič se jim ne zgodi. To pa zaradi teh takih in drugačnih stricev iz ozadja, lobijev iz ozadja in tako dalje. Pred kratkim smo imeli eno tako priložnost, mislim, da jutri zakon v obravnavi tukaj, kjer so, da ne bom govoril kdo vse, ministrstva, Vlada, Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, Zakonodajno-pravna služba Vlade spregledali ključno stvar in da imamo zdaj dva meseca ali tri mesece vmes praznega prostora, da bi tisti, ki so delali svinjarije na koncu lepo skozi prišli, ker so lobiji izkoristili priložnosti in te ljudi pripravili, da so tako odločitev spravili v Državni zbor. Jaz ne rečem, da ste politiki tisti, ki tukaj sedite, to vedeli, ampak definitivno se to ni moglo zgoditi brez tega, da ni bila zadaj zlobirana zgodba. Tega mi ne bo noben rekel, ne trdim pa, da ste politiki, ki tu sedite, to vedeli. Mislim pa, da je to svinjsko, svinjsko, skrajno neokusno za to družbo in to državo, da na tak način funkcionira pravna država.
In gospa, glejte, resnično povem, da sem zelo slabe volje, ko vidim tukaj ljudi, ki sedijo toliko časa na neki poziciji in ne poskrbijo in ne storijo čisto nič, da bi enkrat resnično vladavina prava v tej državi funkcionirala in da bi lahko ljudje normalno živeli. Zato bom ta amandmaja, ki smo jih v Slovenski demokratski stranki predlagali, tudi podprl, ker je prav, da je vsaj ena stranka v tem parlamentu, ki se bori za socialno pravičnost.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Besedo ima mag. Dušan Verbič.
Izvolite.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, podpredsednik. Državna sekretarka, lep pozdrav! Spoštovani poslanke in poslanci, tudi!
Moj začetek, pa bom vseeno naprosil vas, podpredsednik, da boste omogočil meni kot poslancu, da bom lahko normalno poslušal te razprave. Jaz razumem, da spoštovanemu poslancu povzroči marsikaj jezo, vendar nisem dolžan poslušati s tako visokimi toni, zaradi tega kot predstavnik Državnega zbora vseeno menim, da smo na nekem nivoju in temu bi tudi pričakoval, da kot podpredsednik tudi takoj na začetku odreagirate. Pri tej burni razpravi, ki je potekala, moram priznati, da sem močno začuden iz več razlogov. Prvič, zakon, ki je pred nami, ima 19 členov. Vseskozi je debata zgolj o enem členu, pa malce drugem, konkretno 6. ali 7. In tukaj se mi takoj pojavlja vprašanje, ali moji predhodni razpravljavci sploh vedo, o čem se danes pogovarjamo. To je Zakon o dedovanju. In Zakon o dedovanju – tisti, ki ga je prebral – ali sploh Predlog zakona o dedovanju je sestavljen iz dveh delov, en je materialne določbe in drugi procesne določbe. In če lahko pomagam. Materialne določbe so Zakon o dedovanju, pa Zakon o dedovanju kmetijskih gospodarstev pa Zakon o denacionalizaciji, procesne določbe so pa pravdni in nepravdni postopek. In če v tem delu, nekako za uvod predno bom razpravljal, bom nekako zaključil. Sprašujem se v zvezi s 6. členom, ali je danes točka dnevnega reda Državnega zbora sprememba Zakona o socialno varstvenih prejemkih ali pa sem na matičnem odboru za delo, družino in socialne zadeve o tem istem zakonu. Očitno imamo v Državnem zboru velik problem poslanci, ki si posamezne določbe zakona popolnoma drugače razlagamo. Legitimno, ampak v neki smeri posiljevanje lastnih stališč drugim poslancem, mislim, da je neka meja.
Preden bom začel razpravo, moram še naslednji stavek povedati. Imam občutek, da marsikateri razpravljavci pred menoj sploh ne vedo, kaj pomeni dedovanje. Sploh pa zaradi tega, kajti s to spremembo zakona se uvajajo neki novi instituti, ki so v predlogu zakona zelo jasno zapisani. V Republiki Sloveniji se še do sedaj nikoli nismo soočili z institutom potrdila o dedovanju z mednarodnim elementom. In moja dolžnost kot poslanca je, da pred sprejemom zakona ne govorim o vseh možnih lumparijah, ker za to so druge točke, drugi odbori, ampak da državljane, državljanke ali kogarkoli, ki je zainteresiran v neki smeri, da ga zanima tovrstno področje, dobi informacijo, kaj zakonodajni organ želi z določenim sprejemom zakona sprejeti. Samo dotaknem se, tisto, kar me je v neki smeri res spodbudilo k temu uvodnemu delu, pa mi je žal, da mi gre čas v ta del, je isto, ki si očitno poslanci med seboj sploh ne razumemo ali pa ne znamo brati, ali pa tisto, kar preberemo, preprosto ne želimo razumeti, kaj je zapisano. Šesti člen, prvi stavek, ki je bil že danes citiran, ga bom še enkrat: »Dosedanje premoženje oseb, ki je uživala pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu, se omeji do višine vrednosti prejete pomoči …« in zanimivo, zelo polemične razprave, ki so bile koristne, vendar ne za to točko dnevnega reda, velja pa drugo, » … če ni v predpisih o socialnem varstvu določeno drugače.« Se pravi, v drugem predpisu, ki ni predmet današnje razprave, se lahko vse anulira. Smatram, da je današnja razprava zelo koristna, vendar ne za to točko dnevnega reda. Če se vseeno dotaknem, ravno zaradi tega, ker do sedaj sem poslušal preprosto točko dnevnega reda Odbora za delo, družino in socialne zadeve, bom se dotaknil tega, na kar je tudi državna sekretarka dvakrat opozorila – o kom se danes pogovarjamo. Prvič, pogovarjamo se o prenosu uredbe EU, o teh tako imenovanih čezmejnih postopkih glede na to, da smo dejansko člani Evropske unije. Drugič, odprava pomanjkljivosti, ki nekateri, ki se v neki smeri tudi zelo glasno pojavljajo ali izražajo, dolgoletni poslanci. Potem se sprašujem, zakaj se šele s tem zakonom odpravlja neskladja z ustavo iz leta 2009. Zdaj smo vendar 2016. Da ne govorim potem spet o odpravljanju neskladnost z ustavno odločbo iz leta 2013. Vse te besede, ki letijo na mojo, našo poslansko skupino, so popolnoma neopravičene. Če je dolgoletni stas

poslancev neka dobra plat, potem bi pričakoval, da bi se tudi določene zadeve odpravljale v preteklosti v razumnem roku, ne pa v šestih, sedmih, osmih letih, vsaj za določene skupine. Nadalje, v tem gradivu, ki je bilo tudi v predstavitvi zelo jasno izpostavljeno, da so še določene manjše spremembe. Te spremembe, ki so ključne za državljane, občane ali nas vse, ki se soočimo z dejstvom, da nekdo preprosto umre ali da je nekdo razglašen za pogrešanega. To sta ti dve ključni zadevi, ki se neposredno dotikata Zakona o dedovanju in takrat se sprožijo postopki. Mislim, da je za tiste, ki se še niso srečali s tovrstnimi postopki, še kako pomembno, kako država te postopke ureja s tem zakonom in temu je tudi namenjeno. In med drugim so te tako imenovane manjše zadeve glede možnosti sklepanja sporazuma odpovedi neuvedenemu dedovanju. Treba je priznati in tukaj kolegi na moji levi strani, se pravi Poslanska skupina SDS, ki toliko govori o odpravi nekih krivic, sam sem bil tudi prisoten nekaj primerov tudi iz tega področja je zelo bolečih, pa se nikoli do sedaj ni nič uredilo. Zavedajmo se pa nekaj, da ta zakon o dedovanju je tretja sprememba. Ali veste, kdaj so bile prejšnje? Zadnja sprememba, druga, je bila pred skoraj dobrimi 15 leti. Kje smo potem vsi tisti ali so tisti, za katere je dolgoletni staž v tem parlamentu nekaj posebnega?

Še naslednja zadeva, ki se pa veže tudi na neke trenutne aktivnosti, ki se dotika zlorabe neupravičene pridobitev premoženja, bančne luknje in podobno. Imamo praktično vezavo na stečajne postopke. Ali veste, to so zadeve, ki pa so marsikaterega tudi v tem primeru v preteklih letih močno prizadele in so bile tudi osebne tragedije, ampak o tem se pa ne pogovarjamo. Pogovarjamo se zgolj samo o eni zadevi, in to je čudežna rešitev skladno z Zakonom o dedovanju, tako imenovani socialni prejemki ali transferi.

Glede na to, da sem tudi sam pozorno poslušal vse razpravljavce, večina ali ves čas namenjen dobesedno socialnim prejemkom, si bom vseeno dovolil, kajti do sedaj ni bilo nobenih besede o bistvu te spremembe zakona, in to je prenos uredbe, ob tem je prav, da občani, državljani vedo, kaj pomeni prenos te uredbe v naš pravni red. Dejstvo je, da je ta uredba stopila v veljavo leta 2012. Dejstvo je, da se je v tej uredbi določil presečni datum, od katerega se uveljavljajo postopki čezmejnega dedovanja ali teh tako imenovanih dednih postopkov. Ta presečni datum predstavlja 17. avgust 2015. Glede na to, da imamo ne tako malo število vsaj mlajše populacije, ki veliko potujejo, in starejši, da ne govorim najverjetneje tudi z naslova poslovnih priložnosti, življenje je naključje in se lahko marsikaj zgodi in zaradi tega je sila pomembno, da se zavedamo sploh pa njihovi dediči, kaj se v takšnih primerih zgodi, če se pripeti tisto, kar preprosto noben od nas ne želi, vendar to so življenjski dogodki in zakonodajalec mora tovrstne zadeve predhodno urediti, sploh pa če je to vezano na evropske uredbe. Tisto, kar je v zvezi s to uredbo pomembno je, da velja to čezmejno dedovanje za vse države članice Evropske unije razen Irske in Danske. Če smo brali uredbo, je zapisana tudi Velika Britanija, ampak vemo, kako je s to državo.

Še ene zadeve bi se rad dotaknil v zvezi s to uredbo, in sicer tistega, kar pa resnično najbolj zadeva vsakega od nas, se pravi občana Republike Slovenije. Evropsko potrdilo o dedovanju, to je tisto, kar sem pogrešal v dosedanji razpravi. To je popolnoma nov institut, ki se ga uvaja. In kaj praktično to potrdilo o dedovanju dokazuje? Dokazuje status ali pravico posameznika, v tem primeru dediča oziroma volilojemnika, zanimivo prav rad bi vprašal, če morda tisti z žolčne razprave glede socialnih pravic, ali se razumemo, kaj pomeni tudi volilojemnik, pa nočem žaliti nobenega, samo to je predmet današnje razprave. To je Zakon o dedovanju. In dejstvo je, da z njimi povezanimi deleži, kajti vemo, da po tej uredbi se preprosto bo odločalo o tako imenovanih zapuščinskih obravnavah na pristojnih sodiščih širom po Evropi kot tudi pri nas in tisto, za kar je zelo pomembno, je, da se združi na eno mesto, se pravi tako krajevno pristojno sodišče kot tudi sam postopek. V enem postopku se bo dobesedno reševalo celotno premoženje zapustnika ali tistega, ki je bil spoznan za pogrešanega. Nadalje dokazuje to evropsko potrdilo dedovanja dodelitev določenega premoženja, ki je del zapuščine dedičev ali volilojemnikov. To je zelo pomembno. Ter tisto, kar se v neki smeri morda v našem slovenskem prostoru še ni toliko pojavilo, bo pa vedno bolj prisotno, da se bomo srečevali tudi z oporokami. Marsikdo o tem je kar dobro seznanjen, mislim pa, da večina o tem ni. In dejstvo je, da v temu evropskemu potrdilu o dedovanju je po tem tudi zelo jasno zapisano, kdo je izvršitelj oporoke ter upravljanje ali upravljavec same zapuščine. Še bi lahko v tem kontekstu nekako razpravljal, ker mislim, da je koristno, da vsem uporabnikom, to so državljani, povemo, kaj s tem zakonom prinašamo novosti in kaj se njih neposredno tiče.

Bi pa vseeno nekaj besed namenil še tistemu področju spremembe tega zakona, kot sem uvodoma rekel, devetnajst členov in ne samo en člen. Verjamem, da je zelo pomemben. Ampak očitno se poslanci ne razumemo, da ne moreš v določeno zakonsko materijo spraviti ali stlačiti vseh področij, to tudi ni namen zakonodajalca niti to ni v skladno z nomotehničnimi pravili. Mislim, da kot predstavniki zakonodajne veje oblasti, da se tovrstnih zadev moramo zavedati ne glede na to, ali smo naklonjeni določeni materiji ali ne.

Želel sem se dotakniti nekaj besed od teh devetnajstih členov, od 13. do vključno 15. člena, dva ali tri. Zakaj menim, da je to pomembno? Ravno zaradi tega, kajti mislim, da večina državljanov ne glede, kje prebivajo, prebivamo, smo se že srečali z institutom

smrtovnica. In dejstvo je, da te smrtovnice so sila pomembna zadeva glede na to, da na podlagi smrtovnice je sploh uveden zapuščinski postopek, v našem pravnem redu je pristojno Okrajno sodišče v Republiki Sloveniji. In te smrtovnice od takrat, ob tistih bolečih trenutkih se dobesedno izpolnjujejo ali opravljajo na pristojnih pravnih enotah. V Republiki Sloveniji vemo, da je to 58 upravnih enot, in temu dodajmo še nekaj deset krajevnih uradov, in to je tisto, ki je servis države v teh tako imenovanih težkih trenutkih za marsikoga. In bistvo teh smrtovnic je nekaj, da matičar, ki je zadolžen v okviru organa državne uprave, da pripravi, opiše in seznani v ta dokument vse potrebne dodatke, informacije, da se zapuščinski postopek lahko čim prej zaključi, predvsem pa v popolnosti. Obstoječi Zakon o dedovanju je imel in ima večino stvari že urejenih, vendar s spremembo tega zakona se dopolnjuje predvsem tiste določbe, ki so se do sedaj ugotovile, da so pomanjkljive, in da pride tudi do zlorab, najsi bo to na naslovu tistih, ki so mislili, da so upravičeni do zapuščine ali tistih, ki so morda v predhodnih fazah tako ali drugače želeli zlorabiti institut oporoke. In to je tisto, za kar menim, da je ključno za spremembo tega zakona in tu se varujejo pravice vsakega, posebno v trenutkih, kot sem omenil, ki niso najbolj rožnati. Dejstvo je, da je v tem 14. členu podrobno dopolnjen obstoječi zakon ravno v zvezi z oporokami. Mislim, da smo se marsikdaj tukaj prisotni v preteklosti že srečali s takšnimi trenutki, in verjamem, da ne s slabimi izkušnjami. Žal pa praksa in vsakdan predvsem tudi pri ljudeh, ki so malce neuki in nimajo sredstev za tovrstna početja še v času življenja, da pride do zlorab. In tukaj pozdravljam tovrstne določbe, da se resnično vpišejo, dopolnijo vse tiste zadeve, za katere so upravni organi ali sodišča v teh zapuščinskih postopkih vsa leta do sedaj ugotovili, da prihaja do zlorab in so tisti dediči, ki so upravičeni do premoženja, v marsikaterem primeru bili zlorabljeni. To je primarna dolžnost nas, kot zakonodajalca v tem primeru.

Še eno zadevo za konec. Dotaknil se bom še enkrat 6. in 7. člena, ki sta danes zelo razburkala praktično ta naš državni zbor. Še malo pa bomo vsi lumpi, ali ne vem, kako si lahko razlagam kot član pozicije, če ne sledim neki zadevi, ki si posamezni poslanec lahko razlaga določeno določbo. Zaradi tega ponovim še enkrat. Prvi stavek 6. člena meni kot poslancu zelo jasno daje sporočilo in zavezo, da se predpisi o socialnem varstvu lahko … se pravi zakon o socialnovarstvenem prejemku določijo vsebine drugače. In če so vsebine drugače določene, v zapuščinskem postopku, ki se vodi na okrajnem sodišču, se to striktno dosledno upošteva. In jaz vse spoštovane kolege Državnega zbora, ki ste razpravljali o tem, prosim, da ste najmanj toliko aktivni in impulzivni tudi na matičnem odboru za delo, družino in socialne zadeve. Hkrati pa kolikor imam informacijo, je ta zakon celo že odprt. In ne vidim razloga, da je zdaj ta žolčna razprava, ki se pa v celoti odmika od vsebine tega zakona. Kar se tiče 7. člena, tudi na matičnem odboru je bila razprava predvsem zgolj »lahko«. Tukaj se pogovarjamo občina oziroma država lahko oprosti nekoga za plačilo tovrstnih stroškov. Sam sem komentiral in tudi tukaj bomo ponovil, v neki smeri pa ne razumem tovrstnega razmišljanja s strani opozicije iz preprostega razloga – kdo pa najbolj pozna socialni status posameznika v nekem lokalnem okolju. Prepričan sem, da je to lokalna skupnost, v tem primeru občina, njegova ekipa, ožji sodelavci, ne pa nekje nek oddaljeni, ki dostikrat govorimo, da je centralizirano, sploh pa urejanje nekih socialnih pravic. In mislim, da so župani s svojimi ekipami, imajo tak socialni čut in zavedanje pomoči svojim krajanom, ki so potrebni tovrstne pomoči, da praviloma sploh ne sme biti problem. Če pa ocenijo, da kljub vsemu njihov socialni položaj ni tako šibek ali pa da bi celo zlorabili, potem je pa prav, da se on odloči drugače, to pomeni, da ne prizna. In tako jaz razumem to besedico »lahko«. Toliko za enkrat. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Jaz bi samo to rekel, spoštovani kolega Dušan Verbič, da vsak poslanec pravzaprav sam določa svoj kulturni nivo. Predsedujoči je seveda tisti, ki prekršek piska potem, ko je že storjen, in v tem smislu ima malo težave. Se pa seveda opravičujem gostji, gospe državni sekretarki, to pa nedvomno je pa tisto, kar moram storiti.
Repliko ima gospod Miha Kordiš.
Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala.

Ker je bila komentirana v sklopu vroče polemike ne vem kakšnih tonov pri tej točki dnevnega reda tudi moja polemika, se vsekakor moram odzvati. To, kar smo ravnokar od predstavnika največje koalicijske stranke, torej SMC, slišali, je navaden blef, je krivica in je svinjarija. Vsem poslancem v tem državnem zboru očitati, da ne vemo, da ne znamo, da ne razumemo, v najbolj elitističnem možnem tonu. In lahko ste prepričani, da ta ton ni letel samo na opozicijske poslance, ampak se je lepo podaljšal do 300 tisoč revnih v naši družbi.

Zakaj sem se pa razjezil zaradi takšnega odnosa in zaradi te kobajagi vsebine, ki v zakonu o dedovanju naj ne bi bila, in mi vsi v celi opoziciji naj bi tolkli mimo, vključno mimo nomotehničnih pravil, se mi zastavlja prvo, seveda retorično vprašanje. Ja, če naši amandmaji o črtanju vračila socialne pomoči niso v skladu z nomotehničnimi pravili, zakaj torej Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora pravi, da so ti amandmaji na mestu. Prvič. Naprej, drugič. Če vračljivost socialne pomoči oziroma vračljivost sploh ni predmet tega zakona, zakaj torej pod istim členom, v katerem naj ne bi bila vsebovana vračljivost, vpeljujete

vračljivost stroška pogreba, če je nekdo toliko reven, da mu stroške pogreba krije občina, če vračljivost ni predmet tega zakona. Poglejte, to je blef, to je nategovanje in to ni prav. Ni prav, jebemtiš, da ni. To je to. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jan Škoberne. Izvolite.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Najlepša hvala, spoštovani gospod podpredsednik! Pa je bila nekoč postavljena teza, da je bila slovenščina skozi stoletno puritanizacijo očiščena vseh zabavnih elementov svojega jezika. Očitno ni bila.

Pravzaprav mi je večji del razprave in za to se zahvaljujem, odnesel kolega Verbič, ki je zelo podrobno, taksativno in zelo jasno razložil smisel in namen tega zakona. Jaz bi som postavil retorično vprašanje, kaj bi se zgodilo glede na to, da danes pri zakonu, ki ureja postopek, poslušamo očitke, da bi moral urejati vsebino, če bi recimo pri zakonu, ki ureja slovensko kulturno politiko, sedela ministrica za obrambo in ga predstavljala skozi Zakon o službi v Slovenski vojski. Verjetno bi se kdo vprašal po zdravju in predvsem bi nas vprašali po zdravju, kako sploh lahko o čem takem razpravljamo. Tukaj ta razlika ni tako zelo jasno manifestirana na prvi pogled, je pa skoraj da enako močna in enako vidna in kljub temu poslušamo očitke o tem, da ta zakon ne ureja prave vsebine, pri čemer, če bi urejal to, o čemer je tekla danes razprava, bi tam sedela najverjetneje državna sekretarka Martina Vuk, namesto mene pa bi poročilo odbora predstavil kolega Prikl. Ampak tam ne sedi niti predstavnica Ministrstva za delo in kolega Prikl ni predstavljal poročila Odbora za delo, družino, socialne zadeve, invalide in enake možnosti, ker pač to ni predmet tega zakona. In vsi tukaj se verjetno strinjamo, da je zakon, ki pa ga je razprava naslavljala, treba ponovno premisliti, da ga je v pomemben delu potrebno spremeniti, ker seveda nihče od nas, to verjetno lahko rečem za vse, ne sprejema logike, da je neka nepremičnina, v kateri človek živi, lahko predmet plombe. Za ostale nepremičnine, ki pa se na to zraven nalagajo in ne posegajo v ta eksistenčni okvir, pa ne razumem razloga, zakaj ne bi bile. In če se je v preteklosti v zakonodajnem postopku zgodila napačna ocena, lahko tudi z naše strani, smo popravi te napake naklonjeni, ampak ne v zakonu, ki tega ne ureja. In ne na način, da bomo danes odpirali razpravo o vsem, samo o vsebini zakona, ki je pred nami, ne.

Od gospoda Pojbiča smo med drugim slišali, da pregon tistih, ki so sokrivi ali pa soodgovorni za bančno luknjo, ne poteka ustrezno. To pod A ni predmet te točke dnevnega reda, pod B, prejšnji teden smo pa, celo ta teden smo poslušali guvernerja Banke Slovenije, ki se je pritoževal nad tem, zakaj ga preganjajo in zakaj posegajo kriminalisti in tožilstvo v Banko Slovenije zaradi izbrisa podrejencev. Potem smo pri Zakonu o dedovanju poslušali celo analizo in kritiko koalicijske davčne reforme, kar po mojem, spoštovani predsedujoči, tudi ni predmet te razprave. Pa je bilo rečeno, da popuščamo najbogatejšim, kljub temu da je bilo danes na tiskovni konferenci sporočeno, da se ohranja 50 % obremenitev za tiste najbogatejše kolege. Kordiš, a ne? Pa je bilo rečeno, imamo enega najnižjih davkov na kapital. Dvigujemo davek od dohodka pravnih oseb. Kolega Kordiš, a ne? To je, če prav razumem, popolnoma obratno od tega, kar ste govorili. Razbremenjujemo tiste, ki imajo največ. Ne. Ohranjamo 50 % razred, razbremenjujemo pa tiste, ki imajo najmanj, in razbremenjujemo nagrado za uspešnost in trinajsto plačo. S tem se menda strinjate ali ste tudi proti temu? In zdaj, ko smo že pri vseh teh razpravah, ali rečemo še kaj o službi v Slovenski vojski, sicer ni predmet tega zakona, ampak tudi tam verjetno vse ne štima. Ali pa, ne vem, slovenska jezikovna politika. Sicer je ZVIS, ki to delno ureja v enem svojem segmentu na sporedu v petek, ampak dajmo danes kaj reči v plenumu, saj nekaj časa še imamo. In potem dajmo to malo mešano v zakone sprejeti, potem bomo imeli pa, dam glavo stran, če ne, izredno sejo, kako si Vlada lahko privošči, da vlaga zakone, ki posegajo navzkrižno v zakone, kar se ne sme, kar ustvarja zmedo, ker pomeni neizvršljivost v zakonu in kje je tu sedaj pravna država, da bomo državljani lahko vedeli, kateri zakon kaj ureja, iz tega naslova urejali pravice ali urejali svoje stvari na sodišču, upravnih enotah ali kjerkoli je to že treba. Ampak danes v tej razpravi očitno to ni logično. Ali pa je logično samo nam nekaterim na tej strani, četudi se mogoče o sami vsebini socialne politike, ki jo vodi ministrica iz naših vrst, v celoti ne strinjamo. Ampak točno to, o tem se bomo pogovarjali na Odboru za delo in o tem se bomo pogovarjali, ko bo v plenumu zakon, ki zadeva ta resor, ker tudi za to obstaja nek zakon o vladi, da te stvari razmeji in razdeli. In ja, lahko sprejmemo kritiko in jo sprejemamo za neki drugi zakon, ki je vsebinsko lahko celo povezan s tem, pa moramo ene reči tam urediti. In zakaj sem na začetku v predstavitvi stališča poslanske skupine povedal, da bo to urejeno. Zato, ker je to zapisano tudi v normativnem načrtu Vlade. In če prav razumem, ima vsakdo možnost pogledati, kdaj je ta zakon na sporedu. Na sporedu je po parlamentarnih počitnicah. Slovenska demokratska stranka je prijazno, zato da se slučajno ne bi zgodila zamuda, ta isti zakon tudi vložila. In če prav razumem, je na razporedu za splošno razpravo na septembrski seji. In potem se tukaj pri enem drugem zakonu, ki ureja postopek in ne vsebino, odvije cela žolčna razprava in ustvarja vtis, da se mi tukaj na tej strani pa požvižgamo na vse in na vsakogar, hkrati bi bili, pa če bi naredili točno to, kar danes opozicija želi od nas, kritizirani, ker ustvarjamo kaos v pravni državi, ker ustvarjamo kaos znotraj sistema zakonov in ker ne

razumemo osnovne razmejitve, kaj je postopek, kaj pa politika, v katerem zakonu se urejajo procesi in skozi katere akte se ureja vsebina politik, ki jo vodi in izvršuje država. In drugega kot to, da zaključim, da jih bomo v vsakem primeru dobili po glavi in da je očitno nekdo narobe izračunal, kdaj bodo predčasne ali redne volitve, ker če bodo jeseni, potem smo po mojem poznavanju, roke zamudili, zdaj pa nismo rokov zamudili, Vlado še vedno imamo, torej jeseni najverjetneje volitev ne bo, razprava je pa ista, kot da imamo še tri dni do volitev in bo v petek konec predvolilne kampanje, v soboto pa molk, v nedeljo pa gremo veselo na volitve, potem pa na dopust. Ampak nič od tega ne drži. Tako kot ne držijo očitki, ki izhajajo pri tem zakonu iz osnovnega nerazumevanja, kaj je danes na mizi, lahko pa tudi iz zavestnega napačnega branja členov, ki so predlagani. Kolega Verbič je to zelo jasno pokazal. Zakon je treba prebrati od začetka do konca. Zelo dobro. Če tega kdo ne naredi, je pa, da prebere vsaj člen, ki ga amandmira, od začetka do konca. Običajno gre za eno poved, lahko večstavčno. In ta zakon danes je iz štirih ključnih točk rešitev, ki jih je podrobneje predstavil kolega Verbič, potrebno sprejeti. In ja, treba se je potem lotiti, pa verjamem, da bomo tudi tam našli razlike, urejanja Zakona o socialno varstvenih prejemkih. In se veselim tiste razprave, pa se veselim tudi današnjih magnetogramov, ker si predstavljam, da bo kdo svoje stališče do takrat in pri tistem zakonu, ko bo dejansko vsebina, lahko tudi v kakšni točki že spremenil. Upam, da ne sicer. Drugače pa ja, zanimiva razprava in z razlogom splošna, ker konkretna je bila samo v primeru kolega Verbiča. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Repliko ima gospod Dušan Radič … Dvignili ste roko, gospod Dušan Radič.
Izvolite, gospod Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala.

Se moram odzvati na tale izvajanja kolega Škoberneta oziroma predstavnika Social demokratov zaradi tega, ker so bila milo rečeno zavajajoča, da govorimo za brezveze in v prazno o davčni reformi danes, ker temu sploh ni mesta. Poglejte, ko se v debati pojavi argument, da je vračljivost socialne pomoči smiselna zaradi tega, ker so dediči menda premožni, ja, če so pa potem te dediči premožni in če je premoženjska neenakost tak velik problem, da je treba vračati socialno pomoč menda zaradi premožnih dedičev, potem pa stopnjujte progresivno obdavčitev za najbogatejše oziroma za menda te premožne. V takšnemu kontekstu seveda zelo hitro pridemo do davčnih vprašanj. Ampak kar sem pa začel govoriti na to temo, je pa naslednje. Ta vlada zoper rastočo neenakost ni naredila nič v zadnjih dveh letih. Social demokrati, člani te vlade, zoper rastočo neenakost v dveh letih niso naredili nič, razen seveda zavrnili več naših socialnih delavskih predlogov. Nenazadnje v ekonomskem programu SD zelo lepo piše, da bi oni šli razbremenjevati višji srednji razred. To piše tam notri, to ni delavski predlog, poglejte. In ena tiskovna konferenca, nekaj besede nemara praznih besede, dve leti nedelovanja oziroma delanja socialne škode preprosto ne izbriše in ne popravi. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima, gospod Uroš Prikl.
Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Podpredsednik, hvala lepa za besedo. Spoštovani kolegice, kolegi, predstavniki Vlade!

Verjemite, res nisem imel namena se oglasiti, ampak, ko slišim Desus pa Desus pa Desus in kako nam je malo mar ali pa nam ni mar za upokojence, jaz vam moram na tem mestu povedati pa ne vem, ker vas mnogih, ki ste razpravljali predhodno, ni več tukaj v dvorani. Tovariš Kordiš, sem vesel, da ste še tukaj, nekaterih pa vas ni. Želim povedati celi slovenski javnost, tisti javnosti, tistim volivkam in volivcem, ki so nas poslali, ki so me poslali v ta Državni zbor: Še kako mi je mar, vsak dan z vsakim trenutkom in povsod. Ko pa slišim, da je ta zakon počelo vsega slabega, da v tem zakonu moramo vse rešiti in razrešiti, kar ni bilo v prejšnjih mandatu in mandatih rešeno, pa moram opozoriti na nekatere strokovne in vsebinske pomanjkljivosti. Če je počelo česa slabega, je to v ZSVarPre – Zakon o socialno varstvenih prejemkih, ZSV – Zakon o socialnem varstvu, nenazadnje pa tudi za ZZZDR – Zakon o zakonski zvezi in družinskih razmerjih, ki ureja, kako morajo otroci poskrbeti za starše in seveda obratno. Nenazadnje počelo nečesa slabega je tudi v famoznem ZUJF. In če bomo danes naredili napako in vse v isti koš Zakona o dedovanju, oprostite, zaradi časovne stiske ne najdem pravnega izraza, stlačili, strpali, umestili, ja, potem bomo naredili to isto napako, kot smo z ZUJF naredili, ko smo tisoč zakonov reševali vse v enem in istem predpisu. Da smo premalo naredili vsi skupaj v preteklosti za socialno ogrožene, oprostite, to je dejstvo. To je dejstvo. Zakaj smo pa premalo naredili? Zato ker smo bili v dani situaciji, takšna kot je in ker so nas nekateri predpisi, ki se imenuje zlato ali pa fiskalno kakorkoli hočete pravilo, kjer v Desusu nismo bili deležni še možnosti tega, da še eno izjemo damo, in to je tista izjema ob elementarnih nesrečah in drastičnem poslabšanju makroekonomskih kazalnikov, da še damo poslabšanje socialnega položaja ranljivih ciljnih skupin, ta zakon nas stiska in seveda že omenjeni ZUJF in še nekatere druge zadeve.
Jaz sem vesel, pa ne bom širil zadeve, da je danes bil dosežen na koaliciji dogovor, da bomo ohranili ta najvišji dohodkovni razred 50 %, da

bomo razbremenili tisti srednji sloj in nižji sloj ter da sicer, to je moj pridevnik zraven, nežno pa vendar zvišujemo višji davek od dohodka pravnih oseb. Aja, to sem pozabil povedati, dejstvo je, da smo premalo naredili, bom podkrepil to, za socialno ogrožene. Meni je resnično hudo, ko vidim, da so socialno ogroženi tisti, ki so danes v zasluženem pokoju, ki so 30, 40 pa še več let plačevali v obe blagajni v proračun. Zelo me žalosti, da so socialno ogroženi in da so na robu socialnega minimuma, če že ne pod njim, tisti, ki hodijo v službo in 8 in več ur delajo in da so seveda v zelo slabem položaju tiste ciljne skupine, ki so nekonkurenčne na trgu dela in ne dobijo prve ali sploh zaposlitve. Kaj nam govori v raziskavi Inštitut Republike Slovenije za socialno varnost? Govorijo, da se je v zadnjem času drastično poslabšal položaj v Republiki Sloveniji in da je čedalje večji procent ljudi, ki so socialno ogroženi; oziroma se je procentualno gledano zvišalo tveganje tistih ljudi, ki padejo pod ta prag socialne izključenosti in socialnega tveganja. Vendarle si želim, da v jeseni – ali bo vroča, ali bo hladna, ali bo zamrznjena ali kakorkoli –, nekatere zadeve s preteklosti, ki smo jih dolžni, popravimo, ZUJF rahljamo, počasi pa vendarle, in da na nekatere zadeve opozorimo in jih spremenimo. Govorim o Zakonu o socialnemu varstvu in Zakonu o socialno varstvenih prejemkih, da tovrstni transferi ne bodo krediti, ampak da bo to pomoč tistim, ki si jo dejansko zaslužijo in so jo potrebni. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Prosim, za prijavo.

Besedo ima gospod Igor Zorčič.

IGOR ZORČIČ (PS SMC): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Danes smo slišali veliko hudih besed na račun Zakona o dedovanju. Novela zakona je, kot smo slišali, prvenstveno namenjena spremembi nekaterih določb, ki se nanašajo na evropsko zakonodajo; oziroma to evropsko zakonodajo nekako implementiramo v ta zakon. Ampak večina razprave se je odvila nekako v smeri, češ da koalicija s sprejetjem tega zakona ne sledi nekim vidikom socialne države, da nekatere prikrajšuje za neke socialne pravice. Jaz moram to zanikati. Meni je žal, da je v tej razpravi prišlo do tako hudih besed, dobesedno do žaljivk, to pa zato, ker je bilo marsikaj spregledanega. Mogoče je bil izpuščen podatek, da se omejitev dedovanja ne nanaša na tistega, ki je v neki socialni težavi, ki prejema socialno pomoč; ampak da ta omejitev dedovanja prizadene njegove dediče. To seveda ni nepomembno, to je pomembno; ampak mi pri sprejemanju tega zakona nimamo nobenih podatkov o tem, kako premožni so ti dediči. Mi imamo lahko celo primere, ko so dediči – se pravi otroci, hčere, sinovi – tisti, na katere je nekdo, ki ima socialno pomoč, prenesel svoje premoženje. Na drugi strani pa moramo nekaj vedeti, omejitev da ali ne, če to omejitev izpustimo, pa imamo primer, ko je tudi otrok, se pravi sin, hči ali kdorkoli, v nekem težkem socialnem položaju, se lahko zgodi, če prejema neko socialno pomoč, če bo podedoval neko večje premoženje, da bo ta socialna pomoč oziroma nek prejemek od države zmanjšan, ker ima večje premoženje, ker ga je več podedoval. Ta omejitev, da ali ne, ne rešuje direktno socialne pomoči potrebnih dedičev. In zaradi tega se mi zdi, da so v tem smislu ti amandmaji celo nekako zavajajoči; da ne govorim o teh očitkih, da ne želimo prisluhniti načelom socialne države. To absolutno ne drži. Z amandmaji se prav tako ne rešuje teh zadev.

Tistemu, ki potrebuje socialno pomoč, mora država v prvi vrsti zagotoviti, da takšne pomoči sploh ni potreben. Če pa je že potreben, pa njegovega statusa država ne bo reševala s tem, da bo čim več podedoval, ker mu bo po drugi strani in po drugem zakonu pa spet zmanjšala tiste prejemke, ki mu jih je dodeljevala do trenutka dedovanja. To je ta osnovni razlog, zaradi katerega zavračamo predlagane amandmaje; še zdaleč ne zato, kot slišimo nekatere res nekorektne očitke, ker ne bi imeli posluha za kogarkoli. Ne smemo pa pozabiti, da je ta določba v neki svoji osnovi v Zakonu o dedovanju že od leta 1976. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber.

Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala.

V luči teh treh amandmajev k 6. členu poslanskih skupin Združene levice, Slovenske demokratske stranke in Nove Slovenije bi mogoče veljalo opozoriti na stališče Združenja občin Slovenije, Skupnosti občin Slovenije in Združenja mestnih občin Slovenije, ki so se vsi postavili na stališče, da je treba v primeru dedovanja izpeljati postopek do celotnega zneska dane pomoči. Občine so tiste, ki pač plačujejo oziroma nekako zapolnijo to vrzel, ko posameznik in dediči ne zmorejo tega bremena. Mislim, da bi bilo povsem neprimerno danes sprejeti amandmaje, ki niso usklajeni s tistimi, ki zagotavljajo sredstva za ta namen. In še posebej, ker so te pripombe dali k osnovnemu besedilu zakona. Iz tega razloga preprosto ni mogoče sprejeti teh amandmajev, sicer bomo imeli v naslednji fazi upor, če lahko tako rečem, občin, ki bodo zagotovo protestirale proti rešitvi, za katero so očitno tudi poskušale skozi princip javne razprave doseči, da je besedilo zakona takšno, kot je ta hip zapisano. Moram pa reči, da verjetno bo treba izčistiti tudi Zakon o socialnih prejemkih, kajti po tem zakonu so nekatere stvari zapisane drugače, kot so zdaj zapisane v tem zakonu. In ne glede na to, da se sklicujemo

v prvem odstavku na dikcijo, da se izplačuje do višine vrednosti prejete pomoči, če ni v predpisih o socialnem varstvu določeno drugače, nekoliko zapolnita to vrzel; ampak mislim, da bo resnično treba odpreti še ta zakon in v celoti izčistiti ali uskladiti ta zakon in že veljavni Zakon o socialnih prejemkih. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Dušan Radič.
Izvolite.

DUŠAN RADIČ (PS SMC): Hvala lepa.

Kot je že dopoldne povedala gospa državna sekretarka Brecelj, glavni cilj spremembe Zakona o dedovanju je uzakonitev novele mednarodne listine o dedovanju; da bo vse enostavneje in bolj pregledno, o izenačitvi različnih partnerjev ter drugačni ureditvi zapuščine brez dedičev. Potem pa je prišlo na vrsto čisto nekaj drugega. Začeli smo poslušati o svinjarijah, o vreli kaši, potem smo tudi požirali, o jebentiših; toda kaj mora gola in hladna resnica proti bleščečim čerem laži. Poglejmo podatke; število prejemnikov denarne socialne pomoči v Sloveniji se povečuje. Leta 2014 je bilo prejemnikov socialne pomoči 50 tisoč, leta 2015 54 tisoč in maja 2016 54 tisoč 882. Na pristojnem ministrstvu razlog za to vidijo v tem, da pomoči ni več treba vračati. Zato razumljivo več ljudi prosi zanjo. Izredne denarne socialne pomoči se ne vrača, pri denarni socialni pomoči pa se je vračilo pri dedovanju omejilo. Glede dedovanja grde države Slovenije, vse podatke sem izbrskal, država je lani dedovala po 270 prejemnikih varstvenega dodatka ali socialne pomoči. 117 zadev pa je Državno pravobranilstvo, ki v teh postopkih zastopa državo, lani tudi zaključilo. Če imajo prejemniki varstvenega dodatka ali trajne denarne socialne pomoči nepremičnine, se nanje v vrednosti dela prejete pomoči vpiše država, čemur se strokovno reče omejitev dedovanja po 128. členu Zakona o dedovanju.
Če so tudi dediči potrebni pomoči, se lahko sodišče odpove pravici države do vračila; vejica, a se to dogaja izjemno redko, da bi tudi dediči bili potrebni socialne pomoči. Sodišča so v večini zadev predlogom Republike Slovenije za omejitev dedovanje ugodila, pravijo na Državnem pravobranilstvu in dodajajo, da so v 95 % dediči terjatev poplačali. Potem pa gremo še k revščini. V Evropski uniji je po zadnjih podatkih pod pragom tveganja revščine živel vsak šesti; v Sloveniji pa vsak sedmi prebivalec. To so res strašljivi podatki, vendar se Slovenija v evropskem merilu uvršča med države z razmeroma nizko stopnjo tveganja revščine. Po podatkih Eurostata je v državah članicah Evropske unije živelo od dohodka, ki je nižji od praga tveganja revščine, 16,6 % ali 83 milijonov ljudi. V Sloveniji pod pragom tveganja revščine živi 14,5 % ali 290 tisoč ljudi. Prepričan sem, da jih bo ob ukrepih sedanje vlade v prihodnje mnogo manj. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati?
Gospod Miha Kordiš, izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala za besedo.

Nad sprenevedanjem, da ne rečem nad lažmi v tej razpravi, ki letijo s koalicijske strani, sem se že razjezil na to temo, se ne bom še enkrat. Bom samo dajal, če nekdo trdi, da vračljivost socialne pomoči ni predmet tega zakona, to še ne pomeni, da je ta trditev dejansko resnična. Kar se tiče preigravanja na temo premoženja, vidimo, da koalicija poskuša svoje protisocialne ukrepe pošlepati s tem, da se špila na fovšijo. V razpravi smo lahko slišali legitimacijo, da ljudje radi zadržijo premoženje in da zato, citiram, "tudi če je malo, tudi če je borno". Ljube duše, ravno zaradi tega, ker imajo ljudje malo premoženja, ravno zaradi tega, ker je to premoženje borno, ga ljudje želijo zadržati. Restriktivna socialna zakonodaja jih zastraši, da po socialnih transferih, ki jih krvavo potrebujejo, ne sežejo. Slišali smo tudi, da Zakon o dedovanju ni zakon, ki bi reševal socialne probleme. Res je, Zakon o dedovanju je v tem trenutku zakon, ki socialne probleme ustvarja. Zakon o socialno varstvenih prejemkih v resnici določa samo, kako se dela zaznamke na nepremičnine; in če se socialnega pufa, ki je zapisan v Zakonu o dedovanju, ne izčrta, bo tudi pri Zakonu o socialno varstvenih prejemkih v septembru, na katerega nekateri toliko stavite, nastal iz kruha poc; sociala kot puf bo pa ostala. Podprite naš amandma.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Smo končali razpravo, dobro. S tem zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 15. točki dnevnega reda.
S tem prekinjam 12. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O UGOTAVLJANJU KATASTRSKEGA DOHODKA V DRUGI OBRAVNAVI V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**
Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade mag. Mateji Vraničar Erman.
Postopkovno, gospod Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Gospod predsedujoči, predlagam, da se seja prekine v tej točki, dokler se ne razčisti, zakaj je bil ta amandma, ki smo ga vložili k 17. členu, zavrnjen. Napisali ste, kot da je

nepravilno vložen. Če ne razčistimo te stvari, ker gre za ključen amandma pri tem zakonu, je tudi ta razprava na nek način brezpredmetna. Predlagam, da se seja prekine, da se skliče kolegij, da te stvari razčistimo, ker je nesmiselno opravljati razpravo, da se na tak način suspendira ali pa izloči amandma opozicijske poslanske skupine. Predlagam, da najprej uredimo to tehnikalijo oziroma to zadevo; potem pa se začne z razpravo o zakonu. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Imam pojasnilo službe, ker je bila to že razprava na delovnem telesu. Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke je vložila amandma k 17. členu predloga zakona, ki ste ga prejeli in ki je objavljen v Lotus Notes. V zvezi s tem amandmajem ugotavljam, da je nepravilno vložen, zato o njem ne bomo niti razpravljali niti glasovali. V skladu z drugim odstavkom 135. člena Poslovnika Državnega zbora je namreč mogoče k dopolnjenemu predlogu zakona vlagati amandmaje le k tistim členom, h katerim je matično delovno telo sprejelo amandmaje. Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke želi vsebino, ki se nanaša na tretji odstavek 16. člena predloga zakona – to je vrednost katastrskega dohodka in pavšalne ocene dohodka na čebelji pan, ki si pripišeta v posameznih letih – urejati v 17. členu, ki pa se nanaša na prenehanje veljavnosti in uporabe tega zakona. Matično delovno telo namreč k 16. členu ni sprejelo nobenega amandmaja, zato na seji zbora k temu členu amandmajev ni mogoče vlagati. Za takšno ravnanje ni podlage v Poslovniku Državnega zbora. V drugi obravnavi je na seji matičnega delovnega telesa Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke amandma s to vsebino vložila k 16. členu, vendar ni bil sprejet. Če bi razpravo in glasovanje o navedenem amandmaju dopustil, bi bil to pomemben precedenčni primer za nadalje delo Državnega zbora, ki se nanaša na vlaganje amandmajev v drugi obravnavi na seji Državnega zbora k dopolnjenemu predlogu zakona. To bi praktično pomenilo, da ne bi veljale skoraj nikakršne omejitve glede vlaganja amandmajev, s katerim bi se zaobšle odločitve, sprejete na seji matičnega delovnega telesa. V skladu s to ugotovitvijo vašega proceduralnega predloga ne bom sprejel.
Izvolite, gospod Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Mislim, da je takšno poseganje vodstva Državnega zbora v amandmaje, ki jih vlaga Slovenska demokratska stranka, neprimerno. Popolnoma nobenega razloga ni, da se v obrazložitvi napiše, da je bil že enkrat en amandma vložen v istem besedilu, pa ni bil sprejet. To ni razlog za to, da se vložitev amandmaja suspendira. Mi lahko vložimo vse iste amandmaje, pa tudi Vlada jih lahko vloži, zato ni popolnoma nobenih ovir. Kar zadeva, kam se vlagajo določbe oziroma vsebina, k prehodnim določbam se lahko vlagajo … Gospod Hainz, prosim, če poslušate. K prehodnim določbam se lahko vlagajo amandmaji, tudi če ni sprejeto določilo. Ni zadržka. Tudi k temu členu ni problem, da se to vloži, ker se s tem urejajo nekatere stvari, ki so povezane s sprejemanjem oziroma uveljavljanjem posameznih določb zakona; isto, kar ureja potem ta 17. člen. Ampak očitno je, da mora koalicija na nek način zakon speljati, da ne dopusti nobene obrazložitve, nobene spremembe določbe člena, ki bi kakorkoli pomembneje vplivala na položaj katastrskih zavezancev, kot je predvidela vlada. Ne pusti se popolnoma nobenega odstopanja od tistega, kar si je vlada namenila.

In to, kar ste si privoščili predsedstvo, vodstvo Državnega zbora in službe Državnega zbora, je zelo podobno tistemu, kar je v enem mandatu prej počel nek drug predsednik Državnega zbora, prav tako s FDV, gospod Gantar. Dejal je, da amandmaja ne dovoli vložiti zato, ker če bo ta amandma sprejet, pade zakon. Ali pa ni dopustil vložiti amandmaja zato, ker je amandma diametralno nasproten od vsebine člena; in takšne neumnosti je počel. In to, kar počnete sedaj, je popolnoma enako tistemu, kar se je dogajalo v času, ko je ta državni zbor vodil gospod Gantar. Zato predlagam, da sejo prekinete, da tisti, ki smo za to poklicani, o tej dilemi razpravljamo in se o njej dogovorimo. Če bi bile službe Državnega zbora dobronamerne, pa bi tudi v tem primeru lahko opozorile, da se amandma vloži tudi drugače. Zato so službe Državnega zbora. Predlagam, da prekinete sejo za pol ure, da to dilemo rešimo.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Kako je potekala seja v času gospoda Gantarja, ne vem, ampak imam pa analogijo iz 13. seje zbora, ki je že obravnavala podoben primer, ko ste hoteli v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke obravnavati pod drugo točko dnevnega reda. In sicer je bila podobna analogija, pri Predlogu zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2016 in drugih ukrepih v javnem sektorju, nujni postopek. Potem je bilo podobno v primeru Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost, nujni postopek, in Predlogu zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2016 in 2017. To je bilo v tem mandatu. Jaz drugače postopati ne morem. V skladu s tistim, kar sem pa prej povedal, da bi bil to nek presedan, ko bi bila možnost vlaganja amandmajev po Poslovniku Državnega zbora, ki omejuje kakršnokoli razpravo na kakršnokoli temo v kakršnemkoli primeru, seveda neomejena. In ne bom prekinjal seje.

Proceduralno, gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Gospod podpredsednik.

Teh presedanov, kar zadeva kršitve Poslovnika in kršitve Ustave ali kršitve zakonov, ustvarjanje pravnih praznin, ste si vi, ki se na to sklicujete, v tem mandatu privoščili že toliko, da bi morali kolektivno odstopiti. Že toliko ste si jih privoščili. Zato je to vaše vztrajanje na tem, da ste nekaj nekoč odločili in da boste to naprej peljali, nesmiselno. Če niste sposobni prekiniti seje za toliko časa, za pol ure, da se o tem pogovorimo vodje poslanskih skupin in da tudi službe Državnega zbora povedo, zakaj niso bile sposobne opozoriti, da je bil amandma po njihovem mnenju narobe vložen, potem je nekaj v tej hiši narobe. Teorija zarote potem drži, ker v vsakem primeru se komaj čaka, da nekdo nekaj vloži, kjer boste našli neko finto, nek trik, da boste zadevo zavrnili in potem speljali postopek tako, kot ste se namenili. S Pomorskim zakonikom ste odpravili določbe pri Zakonu o delovnih razmerjih, ko se sklicujete na postopkovnost, na sistematičnost, na celovitost, integriteto Jemali ste oziroma ugotavljali prekinitve mandatov in tako naprej. Ko pa zdaj dam pobudo za to, da bi se pogovorili o tem zapletu, vi enostavno tega niti ne odredite. Minimalni standard komunikacije v Državnem zboru je, da se o zadevi dogovorimo, minimalni standard. Ampak če se je koalicija odločila za nasilje, da bo na silo speljala tisto, kar se je namenila, čez Državni zbor in točno tako, kot si je zamislila; potem je to kar problem. Z blokadami amandmajev eliminira in ovira popolnoma vse razprave, ki bi se lahko o tej vsebini lahko odvile. Popolnoma neprimerno je to.

Državni zbor je predmet debate in komunikacije, ne pa nekega arogantnega zavračanja vseh pobud, ki so naslovljene na vodenje seje Državnega zbora oziroma tiste, ki sejo vodite. To je, milo rečeno, neprimerno in tudi nespodobno. Predlagam, gospod podpredsednik, da sejo prekinete, gospod predsednik naj skliče posvet, da se bomo o tej zadevi pogovorili, tudi o razlogih, zakaj se je to zgodilo, tudi to je pomembno, ker to je sestavni del parlamentarnega postopka. Večkrat se zgodi, da dobimo kakšno zadevo v dopolnitev ali spremembo zaradi kakšne pomanjkljivosti in bi rad, da tudi o tem prediskutiramo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

To je neke vrste nasilje s strani vodje poslanske skupine, ampak da ne bo občutka …, predvsem za tiste, ki nas poslušajo zunaj, bom prekinil sejo za pol ure, dobimo se ob 15.35; medtem bo predsednik s strokovno službo še enkrat pregledal zadeve in odločil. Hvala lepa. Vodje poslanskih skupin se zberejo pri predsedniku Državnega zbora.

(Seja je bila prekinjena ob 15.04 in se je nadaljevala ob 15.35.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za finance mag. Mateji Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Spoštovani gospod predsednik, hvala za besedo. Gospe in gospodje poslanci!

Pred nami je danes dopolnjen Predlog zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, ki je bil pripravljen ob sodelovanju zainteresirane javnosti. Samo vsebino zakona sem predstavljala že ob prvi obravnavi predloga zakona pred Državnim zborom, zato mi dovolite, da se danes osredotočim predvsem na novosti, ki jih prenaša dopolnjen predlog zakona in so odraz dodatnega usklajevanja z zainteresirano javnostjo, ki smo ga izvedli po opravljeni prvi obravnavi in pred drugo obravnavo na matičnem delovnem telesu. Naj spomnim, že v osnovnem predlogu zakona so bile uveljavljene nekatere rešitve, ki izboljšujejo obstoječi režim ugotavljanja katastrskega dohodka. Tako so iz prihodkov kmetijske dejavnosti, kot jih izkazujejo ekonomski računi, izvzeti prihodki dejavnosti, za katere se dohodki praviloma ugotavljajo na podlagi knjigovodstva; primeroma del prašičereje in perutninarstvo. Izvzeti so tudi prihodki od predelave krme; usklajeni so prihodki od pridelave sadja v intenzivnih sadovnjakih z realno strukturo pridelave. V sistem pavšalnega ocenjevanja dohodka se je vključila tudi pridelava posebnih intenzivnih kultur, kot so intenzivne vrtnine, jagode in druge trajnice na njivah, za katere se je doslej moral dohodek ugotavljati na podlagi vodenja knjig. Uskladili so se količniki za povišanje katastrskega dohodka za proizvodnjo oljčnega olja, vina in posebnih intenzivnih kultur. Priznani stroški za gozd in čebelje panje so določeni na višini 80 % prihodkov. Uredilo se je triletno prehodno obdobje postopnega prehoda na nove zneske katastrskega dohodka. Z amandmaji se je jasneje uredila definicija posebnih kultur, dodatno se je uskladil delež pridelave sadja, ki se upošteva za izračun katastrskega dohodka v intenzivnih sadovnjakih, ter uredil poseben sistem za gozdna zemljišča, ki kot kriterij razporejanja dohodka upošteva rastiščni koeficient in boniteto, s čimer se je delno upoštevalo zahtevo, da se tudi za gozd upoštevajo pridelovalne razmere.

Dodatno se je jasneje uredilo, da se katastrski dohodek vinograda za proizvodnjo vina določi kot dvakratnik katastrskega dohodka vinograda za pridelavo grozdja povprečne proizvodne sposobnosti; to je z boniteto med 51 in 60. Dodatno smo v tem času, povezano z novo metodo ugotavljanja katastrskega dohodka, opravili usklajevanja z zainteresirano javnostjo glede nekaterih določb, ki bodo urejene v noveli Zakona o dohodnini. Le-ta je

prav danes vložen v javno obravnavo. Vlada ocenjuje, da je dopolnjen Predlog zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka dober, enostaven, pregleden in celovit. Rešuje probleme, na katere se je opozarjalo v zvezi s sedanjim sistemom, in omogoča primerljivo obravnavo vseh vrst kmetijske in gozdarske pridelave. Zakon je usklajen z zainteresiranimi skupinami in zato zagotavlja sprejemljivost novega sistema. Spoštovani, kot sem omenila v prvi in tudi v drugi obravnavi na Odboru za finance, je sprejetje zakona zelo pomembno za nemoteno delovanje cele vrste javnih funkcij, pa tudi za same kmete, saj bi v primeru nesprejetja vstopili v razmerje, ko bi začel delovati obstoječi zakon, katerega izvajanje je zamrznjeno do konca letošnjega leta. Zato je pomembno, da se zakon sprejme tako, da ga bo mogoče uveljaviti že za leto 2017. Če bodo izpolnjeni poslovniški razlogi, Vlada predlaga Državnemu zboru, da se na tej seji opravi tudi tretja obravnava in tako omogoči čim hitrejša uveljavitev zakona ter začetek izvajanja novih rešitev. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno.
Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku gospodu Tilnu Božiču.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Gospod predsednik, hvala za besedo. Predstavniki Ministrstva za finance, kolegice, kolegi!

Kot je bilo rečeno, smo na Odboru za finance in monetarno politiko 28. junija obravnavali ta predlog kot matično delovno telo. Za to obravnavo smo prejeli kar nekaj gradiva, najprej zahtevo koalicijskih poslanskih skupin SMS, Desus in SD za sklic nujne seje, prejeli smo mnenje Zakonodajno-pravne službe, prejeli smo tudi mnenje Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki ta predlog tudi pogojno podpira, ter dopis Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, ki je podala predlog enega izmed amandmajev, ki je bil kasneje tudi predlagan kot amandma odbora. Amandmaje smo k predlogu vložili koalicijske poslanske skupine SMC, SD in Desus, Poslanska skupina SDS, v treh tranšah, se pravi 23. 6., 28. 6. in tudi neposredno na seji; ter Poslanska skupina NSi. Prav tako, enega sem že prej omenil, sta bila na seji predložena dva amandmaja odbora. V uvodni dopolnilni obrazložitvi, ki jo je podajala sekretarka na Ministrstvu za finance, so bile predstavljene predvsem aktivnosti, ki so tekle med vlado in zainteresirano javnostjo. Potekalo je namreč intenzivno usklajevanje z interesnimi združenji in nevladnimi organizacijami s področja kmetijstva. Nadalje so bile predstavljene glavne rešitve, izpostavljeno tudi prehodno obdobje, ki je potrebno zaradi takšnih sprememb. Po mnenju sekretarke so našli ustrezne kompromisne rešitve za teme, ki so bile v času vložitve tega predloga zakona še odprte. Sekretarka iz Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je izpostavila bistvene prednosti sprejetja tega zakona, ki so poleg preglednosti in posodobljenosti tudi še možnost pavšalnega izračuna dohodka za intenzivne kulture ter tudi možnost, da bo do manjšega obsega predelave osnovnih pridelkov dohodek vključen v katastrski dohodek. Sledila je predstavitev Zakonodajno-pravne službe, kjer je bilo pojasnjeno, da vloženi amandmaji odpravljajo pomanjkljivosti, na katere so opozorili v svojem mnenju.
Sledila je tudi predstavitev predstavnika Državnega sveta. Ta je povedal, da predlog zakona pogojno podpirajo. Povedal pa je tudi, da so bili njihovi predlogi večinoma sprejeti. Imeli pa so en zadržek, to je ravno tisti amandma, ki je bil potem dan kot amandma odbora. Nadalje se je oglasil tudi predstavnik Zveze lastnikov gozdov. Ta je povedal, da gozd ne opravlja le gospodarske funkcije, pač pa tudi socialno in ekološko funkcijo. Bilo je izpostavljeno, da gozdove lahko pri nas uporabljamo vsi, notri nabiramo gobe, gozdne sadeže, tudi divjad, kar je pa seveda v lasti države. Izpostavil je, da gre za dvig katastrskega dohodka v tem primeru, in izrazil določeno skrb nad morebitnim povišanjem pristojbin za vzdrževanje gozdnih cest. Sledila je razprava poslancev, kjer je prišlo do nekaterih opozoril, predvsem glede morebitnih negativnih posledic za manjše kmetije, družinske in tudi hribovske kmetije. Izpostavljeno je bilo, da samooskrba pada, da se zemljišča zaraščajo. Kar se tiče zvišanja katastrskega dohodka, ki bo sprva res ugodnejši, ampak kasneje, se pravi v tem prehodnem obdobju, se dviga. Na razpravi so polemizirali o tem, ali bi si mladi sploh še želeli nadaljevati z delom na kmetiji. Dodatno so izpostavili še morebiten vpliv zaradi povečanja dohodnine oziroma dohodkov na višino socialnih prejemkov, ki bi bili v takem primeru odmerjeni oziroma dodeljeni. Nasprotno so drugi člani in članice odbora rešitve predloga zakona podprli, prisluhnilo se je številnim deležnikom in tudi skoraj v celoti je usklajen s Kmetijsko gozdarsko zbornico. Poudarjeno je bilo tudi, da je bil po ugotovitvah strokovne skupine katastrski dohodek do sedaj ocenjen prenizko, zato so te spremembe potrebne, saj gre za pravičnejšo razporeditev bremen. Po opravljeni razpravi je odbor sprejel amandma redakcijske narave k 2. členu ter tudi amandmaje koalicijskih poslanskih skupin; preostali amandmaji niso bili sprejeti. Nato je odbor glasoval še o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. In kot običajno, je tudi tokrat besedilo dopolnjenega predloga zakona sestavni del tega poročila. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker je zbor na 20. seji opravil splošno razpravo o predlogu zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni možna.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženih amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 11. 7. 2016.

V razpravo dajem 6. člen ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije in amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo. Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Amandma smo povzeli po amandmaju, ki ga je na matičnem delovnem telesu predlagala Kmetijsko gozdarska zbornica in je bil na matičnem delovnem telesu 28. 6. 2016 tudi posvojen kot amandma odbora. Žal ni dobil zadostne podpore, zato sem vesel, da skupaj s kolegicami in kolegi Slovenske demokratske stranke ponavljamo vajo. Tu želimo apelirati na razmislek, da bi vendarle ta amandma sprejeli. Potem bi lahko Državni zbor rekel, da smo upoštevali praktično vse, kar je zahtevala Kmetijsko gozdarska zbornica. Gre za to, da podatki knjigovodstva po metodologiji FADN izkazujejo razliko med vrednostjo pridelave in stroški za obdobje zadnjih petih let v višini 94 %, zato se predlaga upoštevanje tega podatka. V sedanjem šestem odstavku 6. člena imamo to številko na višini 90 %. Se pravi, da gre praktično za spremembo, ki je pravzaprav različna v niansi. Predlagani novi sedmi odstavek pa je potreben, ker se višina stroškov v osnovni kmetijski pridelavi določa različno za kmetijska zemljišča brez evidentirane podrobnejše dejanske rabe in kmetijska zemljišča, na katerih so trajni nasadi; za slednje znašajo 90 %. Kolegice in kolegi, z veseljem sem nekje prebral, da je že aprila gospod Dejan Židan, ki je na nek način varuh slovenskega kmetstva, izjavil, da ne bo dopustil, da bi se katastrski dohodek povečal za več kot 100 % v primerjavi s trenutnim stanjem. Takrat, ko sem to prebral, sem si dejal: dobro, to bi najbrž kmetje še nekako premogli.

Vendar prav za Pomurje ugotavljamo – in tu sem prosil za posebne izračune Kmetijsko gozdarsko zbornico Slovenije, ki jih imam tule pri sebi in si jih lahko tudi ogledate ali pa vam jih pošljem, kolegice in kolegi –, to so izračuni stroke, za pomursko regijo velja, da se bo glede na trenutno stanje tja do leta 2020 katastrski dohodek dvignil za 500 %, torej za faktor 5. Pustimo zdaj absolutne številke, ampak se sprašujem in vas sprašujem – in upam, da se sami sprašujete –, kako je možno načrtovati neko poslovanje, ko se vam tako drastično dvignejo obremenitve?! Jaz to dobro razumem, to ni davek, to je zgolj osnova za davek, to je katastrski dohodek. Ampak posledično si lahko izračunamo, da se bo tudi davek od katastrskega dohodka dvignil, kar je povsem normalno. Pomurje je zelo izrazita pokrajina tako po kmetijskih površinah kot tudi po deležu kmečkega prebivalstva. Čeprav Pomurje obsega le 6,6 % slovenskega ozemlja, ima 22,3 % slovenskih njiv in vrtov; 12,7 % sadovnjakov in 11,7 % vinogradov. V primerjavi s Slovenijo imamo manjši delež travinja, le 4,5 %, in gozdov le 3,5 %. Gre za neko specifiko, za katero na žalost ugotavljam, pa se ne vtikam v odnose in razmerja znotraj Kmetijsko gozdarske zbornice; ampak ugotavljam, kar sledi iz dopisa območne enote Kmetijsko gozdarske zbornice Murska Sobota, ki je bil med drugim naslovljen na pomurske poslance, da tudi znotraj Kmetijsko gozdarske zbornice niso bile upoštevane zahteve posameznih območnih enot; konkretno območne enote Murska Sobota. Vi veste, da na primer v Pomurju, ki je med drugim znano tudi po bučnem olju, tisti, ki prideluje buče na njivah, ne sme direktno prodajati bučnega olja, kar za oljke ne velja. Tukaj mi enostavno neke logike ne vidimo, to enostavno ni bilo upoštevano in zato sem tudi vesel, da je državna sekretarka na Odboru za finance potrdila, kar sem tudi sam vedel, da obstaja možnost, da bi naredili informativni izračun za zavezance za vsa leta, ko se bo začel izračun katastrskega dohodka po novi metodologiji, oziroma za leto 2016, 2017, 2018, 2019 in leto 2020. Torej informativni izračun po letih za vse zavezance na podlagi trenutnega stanja, trenutnih podatkov, da bi kmetje videli, kaj jih čaka. To je nujno, če želite poslovanje davčno optimirati. To pobudo sem tudi v pisni obliki dal Ministrstvu za finance in Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Upam, da bo tej moji pobudi tudi ugodilo. Dobro bi bilo, da se ta informativni izračun za zavezance izračuna in izračun objavi na spletni strani, če je treba, seveda pod neko zaščito.

Mislim, da je tudi po obravnavi poročila o stanju v kmetijstvu, ki smo ga opravili prejšnji teden na Odboru za kmetijstvo, zelo jasno vidno, kam gre slovensko kmetijstvo in kje so ključni problemi. Dobro je, da je to poročilo, čeprav delno, ne za celo leto 2015, bilo obravnavano pred današnjo obravnavo tega Predloga zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka. Tam smo jasno videli, iz poročila namreč jasno izhaja, da cene kmetijskih proizvodov padajo, in to drastično padajo, v primerjavi z letom 2014 za 4,5 %. To je na letni ravni velik padec. In če bo ta trend šel naprej, kako bomo mi, poslanke in poslanci, imeli obraz, da bomo lahko danes pri glasovanju o zakonu pritisnili tipko "za", ki bo katastrski dohodek konkretno za Pomurje povečal do leta 2020 za 500 %, za faktor 5. Je nekaj dobrih trendov za kmetijstvo, ki izhajajo iz tega poročila, nisem pesimist, sem realist. Je pa nekaj takšnih, ki so pa slabi, ki so skrb zbujajoči in bi zaslužili pozornost tega visokega zbora, ko sprejema ključne odločitve za slovensko kmetijstvo. In ena od ključnih rešitev je gotovo tudi Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka. Prosim za razmislek o našem amandmaju in seveda prosim za podporo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi!

Ta amandma k 6. členu, ki sta ga vložili poslanski skupini Slovenske demokratske stranke in Nova Slovenija, sta v bistvu identična. Preden grem na razpravo o tem amandmaju, bi rada samo to povedala, da v Združeni levici menimo, da je sprejemanje tega zakona do danes potekalo na način, po katerem bi morali potekati vsi zakoni. Bila je burna javna razprava, med katero smo imeli tudi sejo Odbora za kmetijstvo in na kateri smo praktično obravnavali ta zakon, še preden je prišel v Državni zbor. In ko je prišel, je bilo v njem že upoštevanih kar precej pripomb različnih kmečkih organizacij. Nato so bile nekatere dodatne pripombe upoštevane pri razpravi na odboru in zakon je bil ustrezno amandmiran, tako da je zdaj precej bolj sprejemljiv tudi za kmete.

V Združeni levici menimo, da bi bilo precej bolje, če bi se zakon sprejemal skupaj s spremembami Zakona o dohodnini. V tem bo namreč treba nujno določiti količnik znižanja katastrskega dohodka glede na ekonomsko moč kmetije, s čimer se bo davčno razbremenilo tiste manjše, ekonomsko šibkejše in socialno ranljivejše kmete. Ti so namreč še posebej občutljivi tudi na manjša povišanja katastrskega dohodka, zato je po našem mnenju nesprejemljivo, da se Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka sprejema danes, hkrati pa se v neko nedoločeno prihodnost postavlja proučitev možnih rešitev za popravek obremenitve kmetij v okviru sistema dohodnine. Če bi se stvari lotili bolj sistemsko in celovito, o čemer v koaliciji vedno govorite, bi se Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka sprejemal skupaj s spremembo Zakona o dohodnini. To priznava tudi vlada v uvodnem delu predloga zakona, kjer je zapisano, da je ocena katastrskega dohodka pavšalna in da ni mogoče pričakovati, da bo ta odražala realno raven letnega dohodka vsake kmetije, za katero se bodo podatki upoštevali. Zato se bo v okviru predpisov o dohodnini proučilo možnost korekcije pavšalno ocenjenega letnega dohodka glede na velikost kmetije. Žal, očitno je potreba po celovitosti in sistemskosti nekako zahtevana samo za zakone, ki prihajajo iz opozicije. Glede amandmaja k predlaganemu 6. členu pa menim, da to, da bi se stroški za kmetijska zemljišča brez evidentirane dejanske rabe upoštevali v višini 94 % namesto v višini 90 %, ne bi pomembno vplivalo na prihodke v proračun. Bi pa verjetno precej razbremenilo kmete; še zlasti tiste manjše, ki večinoma kmetujejo prav na takšnih zemljiščih in imajo malo hmeljišč, intenzivnih sadovnjakov in ostalih trajnih nasadov. Za te bodo stroški še vedno znašali 90 %. Mislim, da je številka 94 % dobro utemeljena s tem, da je razlika med vrednostjo pridelave in stroški v zadnjih petih letih 94-odstotna. Zato bomo v Poslanski skupini Združena levica ta amandma podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Franc Laj.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo. Spoštovana državna sekretarka, poslanke in poslanci, vsem skupaj prav lep pozdrav!

Že na prejšnji seji sem povedal, da je Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka pomemben zakon, s katerim se zasnuje davčno okolje za kmeta. Poleg tega je zelo pomembno, da bi danes prav zaradi tega obravnavali ta zakon skupaj z Zakonom o dohodnini, ker so tudi pomembni deležniki, ki so bili v tej pogajalski skupini, izrazili zahtevo, da se uveljavi kapica, to se pravi poseben mehanizem, ki bi preprečil enormni porast katastrskega dohodka. Ali se bo to zgodilo ali ne, tega ne vemo, zagotovil ni. Prav zaradi tega imam občutek, ko danes sprejemamo ta zakon, oziroma bo tudi ta zakon najverjetneje sprejet, da bomo sprejeli mačka v žaklju. Ali lahko kdo da zagotovilo, da bo ta poseben mehanizem res sprejet? Drugo, kar je pomembno, če ta mehanizem ne bo sprejet, potem katastrski dohodek več ni samo vsebinsko vprašanje, ampak je tudi pravno vprašanje. Ker enormna enkratna porast katastrskega dohodka bi morala temeljiti na nekih realnih, oprijemljivih dejstvih. In tega trenutno jaz osebno ne vidim. V primeru, da bo zakon sprejet v tej obliki, kot je, to se nanaša tudi na predlog amandmaja na 6. člen, da se priznani stroški tržnega prihodka določijo na devetdesetih odstotkih, pomeni, da bi se najmanj polovici kmečkih gospodinjstev katastrski dohodek povečal med 50 in 300 %. To ima lahko zelo močne negativne učinke na kmetijska gospodarstva; praktično lahko ogrozi tudi marsikatero majhno kmetijo. Prav zaradi tega, da se vrnem na amandma, bom ta amandma podprl, ker menim, če ga podpremo, da bomo na nek način zagotovili bolj zmerno prihodnost tudi za manjše kmetovalce; po drugi strani pa zagotovo ne bo katastrofalnega izpada za državni proračun.

Naj povem poleg vsega tega, kar sem sedaj izpostavil, Kmetijsko gozdarska zbornica je imela tudi zahtevo za investicijsko olajšavo pri nakupu kmetijskih zemljišč. Tudi s tem bi lahko omilili takšno povečanje katastrskega dohodka. Vendar tudi za to nimamo nobenih zagotovil, da bo ta olajšava vgrajena v Zakon o dohodnini. Tako bi rekel, da trenutno zagotovo drži dejstvo, če ta zakon ne bo sprejet, bo situacija izredno kritična, ker bi se uveljavil obstoječi sistem, ki je neustrezen; in bi zelo močno obremenila že takoj v naslednjem letu kmetijska gospodarstva. Ko pa sedaj to sprejemamo, ker to dobesedno izgleda tako, da je pod nujo treba sprejeti, da na nek način preložimo to odgovornost, ki bo nastopila v letu 2020, ko se bo v celoti uveljavila višina katastrskega dohodka. Mislim, da to ni čisto pošteno, zato bi še enkrat povedal, da bi bilo zelo nujno, da bi že danes obravnavali spremembe Zakona o dohodnini. Če pa tega ne

bomo mogli zaradi tega, ker ni v proceduri, pa bi apeliral na vlado, da z vso odgovornostjo pristopi čim prej, da kmetijska gospodarstva ne bodo živela v negotovosti in prepuščena nejasni prihodnosti. Upam, da z današnjim vročim dnem, ko so visoke temperature, ne bomo povzročili vroče prihodnosti za naše kmetovalce. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!

Tudi jaz bi želel, preden pridem k amandmaju k 6. členu, še malo uvoda. Veseli me, da smo danes vse opozicijske poslanske skupine enotne, kar se tiče tega zakona in kar se tiče tudi mnenja o amandmaju k 6. členu. Splošna razprava je bila sicer že opravljena, tudi na Odboru za finance smo obširno razpravljali o tem. Mnenje naše poslanske skupine je, da je v teh petih letih, kar smo podaljševali neko staro stališče in staro stanje, komisija imela od leta 2013 tri leta časa, da ustvari nek nov izračun oziroma novo metodologijo izračuna davka oziroma dohodka iz kmetijskih zemljišč in gozdov. Pa je vseeno to prišlo v neko časovno stisko tik pred časom, ko mora biti ta zakon sprejet; in je bilo potem treba usklajevati na nek način na trdo. Sicer je tukaj vlada popuščala, ampak po našem mnenju se nam zdi tudi ta metodologija izračuna katastrskega dohodka kot osnovo za obdavčitev preko dohodnine nepoštena in nepravična; predvsem do tistih malih kmetov, ki jih imamo v Sloveniji nič koliko. Še enkrat bi rad poudaril, kar večkrat poudarjam, da imamo nezavidljivo situacijo na področju samooskrbe s hrano, da smo v zadnjih sto letih izgubili približno polovico kmetijskih zemljišč za pridelavo hrane. Pred sto leti se je obdelovalo v Sloveniji preko milijon hektarjev kmetijskih zemljišč, sedaj samo še 477 tisoč, se pravi manj kot polovica; da se je samooskrba s hrano zadnjih petdeset let tudi skoraj prepolovila, da smo na nekaterih področjih v zelo nezavidljivem stanju, kot je prašičereja, vrtnine, zelenjava in še drugo. In namesto da bi stimulirali naše kmete, da bi se pridelava povečala, da bi se samooskrba povečala, mi povečujemo katastrski dohodek in s tem povečujemo tudi avtomatsko obdavčitev kmetijskih zemljišč in gozdov.

To, da se bo katastrski dohodek povečal po preteku prehodnega obdobja za preko dvakrat, se nam zdi nepošteno. Glede na nenehno padanje cen, posebej pa še v zadnjih dveh letih, ko so zaradi ruskega embarga in zaradi ukinitve mlečnih kvot cene tako padle, da nič več ne dosegajo lastnih cen pridelave in prireje. Zato se nam zdi tako povečanje katastrskega dohodka nepravično, gre za odvračanje predvsem mladih kmetov po prevzemu kmetij, po nadaljnjem kmetovanju, ker si ne morejo izračunati neke svetle prihodnosti. To se je pokazalo tudi na posvetu o prireji mleka, kjer praktično nobeden od kmetov, tudi tisti večji, ki imajo najboljše pogoje za prirejo mleka, ne bodo dosegali s prodajno ceno svoje lastne cene. Tudi tisti največji ne, velika večina malih kmetov pa nikakor ne. Mislim, da je pred nami še pospešeno opuščanje kmetovanja in hkrati s tem tudi zaraščanje kmetijskih zemljišč. Ta zakon, čeprav ga je vlada zavila v prehodno obdobje, da bodo pravi učinki tega zakona prišli šele po tem mandatu, da bo prvi izračun, ki bo prišel v letu 2018, prve odločbe za leto 2017, nižji, kot je sedaj; se pravi tik pred volitvami, če ne bodo volitve prej. To ni pošteno, prelagati na neko drugo vlado, na drugo obdobje, kot je bila recimo ukinitev starostnih pokojnin, ki jo je vlada sprejela z uveljavitvijo v naslednjem mandatu. In potem so vsi mislili, da je to sprejela naslednja vlada. Po drugi strani imamo pa še upanje in nekaj časa, da tudi ta zakon spremenimo, ker ni pošten, ni pravičen. Posebej ne za tiste male kmete, ki jim kmetijstvo ni edina dejavnost. Kmetov, ki so obvezno pokojninsko in zdravstveno zavarovani kot kmetje, imamo samo okrog 9 tisoč v Sloveniji, s tem da se prijavi za subvencije okrog 70 tisoč kmetov v Sloveniji. Vsi ostali od 9 do 70 tisoč morajo imeti še neko drugo dejavnost, da preživijo. Večina teh hodi še v službo in enostavno se katastrski dohodek prišteje k dohodku oziroma plači, potem gre to v obračun dohodnine in vpliva na več kot deset zakonov o socialnih prejemkih.

Tudi izračuni pokažejo, da bodo mladi kmetje, ki imajo nekaj mladoletnih otrok, učencev, dijakov ali v vrtcu, glede otroškega dodatka, plačila vrtca, štipendij bistveno prikrajšani; pa tudi če gre za manjše povečanje skupnega dohodka za obračun dohodnine. Zato tudi mi menimo, da bi bilo pošteno, da se tudi spremembo Zakona o dohodnini sprejema istočasno, da ti mladi kmetje, ki si znajo izračunati, kaj bo katastrski dohodek pomenil leta 2020 in tudi naprej, mogoče do njihovih pokojnin oziroma ko otroci že odrastejo in ne prejemajo več socialnih prejemkov. Oni si izračunajo, koliko bodo oškodovani. In če si izračunajo, da se to ne splača, se ne bodo odločali za prevzem kmetije, za modernizacijo kmetije, za razvoj in tako naprej. Zato gre po mojem mnenju za strašenje in delamo ravno obratno, kar bi morali, če hočemo povečati samooskrbo. In ni pošteno, tudi recimo pri raznih ujmah, naravnih nesrečah, pred kratkim smo obravnavali tudi interventni zakon, ko lahko nekemu kmetu toča, ki vzame ožji pas, povzroči škodo manj kot 2 milijona in pol evrov, nekaterim lahko popolnoma uniči pridelek, uniči trajni nasad in je škoda večletna. Mi lahko pomagamo tem kmetom samo, če je škoda tako velika, da je ocenjeno kot naravna nesreča, to se pravi, da je škoda večja kot 2,5 milijonov evrov. Potem moramo sprejeti interventni zakon, da lahko tem oškodovancem pomagamo. Pri interventnem zakonu je tudi Zakonodajno-pravna služba povedala, da je treba sistemsko rešiti kmetijstvo, preko zakona o odpravi škode po naravnih nesrečah. Zato je po

mojem treba sistemsko reševati kmetijstvo, čisto drugače kot pa ostalo gospodarstvo, ker je kmetijstvo strateško pomembna panoga. Gre za pridelavo hrane in samooskrbo. In če to zanemarimo; do sedaj, gospe in gospodje, nisem opazil, da bi kje razbremenili kmete administrativnih ovir, birokracije ali bi jih stimulirali na nek način, da bi se trend obrnil. Zaenkrat, kolegice in kolegi, ne. Damo s tem prehodni odločbi nek učinek, ki naj bi bil v letu ali dveh, pokazal naj bi se v letu 2018, ampak to samo za tiste, ki si znajo izračunati, kaj bo prišlo leta 2020. Zato smo mi dali ta amandma k 6. členu, ker je izračun pokazal na osnovi stroškov in cen preteklih let, da bi bilo prav, da bi upoštevali 94 % stroškov tržne cene pri proizvajalcu.
Moramo se zavedati, da si proizvajalci ne morejo postavljati kar tako tržne cene, da se morajo prilagajati konkurenci, da je konkurenca huda in da konkurenca prihaja iz držav, ki imajo bistveno boljše pogoje kmetovanja kot pri nas. Moramo se zavedati, da imamo skoraj 80 % vseh kmetijskih zemljišč na področju z omejenimi dejavniki, kjer so stroški kmetovanja bistveno večji. In če tržna cena ne dosega lastne cene, zakaj mi v zakon pišemo, ker po mojem mnenju bi moral biti vsaj za tri četrtine naših pridelkov katastrski dohodek negativen, kjer so stroški pridelave večji, kot je prodajna cena; kljub temu da dobivajo subvencije. Pa še to, 70 % subvencij gre avtomatsko v obračun dohodnine in sedaj prav subvencije bistveno bolj vplivajo na izračun dohodnine kot pa sam katastrski dohodek. Nekateri kmetje obupujejo in pravijo: ali bo žena nehala hoditi v službo, ker to, kar zasluži, ker hodi v službo, toliko več imam ali pa pol toliko vsaj plačam potem dohodnine, ker to direktno pride v izračun dohodkov družine. S tem zakonom sistemsko ne rešujemo situacije, ne dajemo pozitivnega signala našim kmetom; da ne omenjam zakonov, kot so davčne blagajne in podobno, kjer postavljamo še dodatne ovire kmetom pri njihovi dejavnosti. Mislim, da bi bilo prav, da tudi pozicija ta amandma potrdi, da damo vsaj majhen signal temu, da ne bo katastrski dohodek toliko višji. Čeprav jaz sem prepričan, da preden se bo to pojavilo, da se bo pokazalo breme tega katastrskega dohodka v letu 2019, da bo nujno potrebno, če hočemo povečati samooskrbo in tudi dohodke v kmetijstvu, ta zakon temeljito prevetriti in ga narediti bolj poštenega. Da moramo tudi kmetom dati neko stabilno poslovno okolje, kot je v sosednjih državah, kjer se ta zakonodaja ne spreminja že 30 in več let. Pri nas pa vsakih nekaj let na novo postavljamo samo cokle kmetom. Če ne bomo tega storili v kratkem, ko se bo začela kmetijska zemlja še bolj zaraščati, ko se bodo začeli trajni nasadi opuščati, nihče več ne bo tega nazaj rekultiviral. Bomo lahko samo z žalostjo ugotavljali, kaj smo storili in bomo potem odvisni od nekvalitetne tuje hrane, tujih pridelkov z gensko spremenjenimi organizmi, ker drugega ne bo. Kmetje bodo primorani kupovati, uvažati krmo, ki jo že sedaj uvažajo, živinorejci polovico krme uvozijo iz tujine; postali bomo prehransko odvisni od uvoza. In tega verjetno si ne želimo. Vsaka pametna vlada si tega ne bi dovolila.
Na svetu imamo že preko 40 držav, ki niso v Evropski uniji, ampak ravno zaradi tega, ker znatno subvencionirajo svoje kmetijstvo, da ga obdržijo v kondiciji, so prepovedali izvoz hrane, ker s tem izvažajo tudi subvencije. Dobičke, dohodke, ki jih ustvarja ostalo gospodarstvo, dajejo kmetom; kmetje pa potem svoje pridelke izvažajo s to državno pomočjo. Jaz upam, da se bomo streznili. Predlagam tudi kakšno sejo Odbora za kmetijstvo, ki bi se moralo pri tej zakonodaji bistveno bolj postaviti za kmete, kot se je. Da kakšno sejo naredimo tudi v takih krajih, kot so Haloze ali podobno, da se sami prepričamo, kako tem kmetom gre. Tako bomo lažje razumeli te kmete, zakaj opuščajo kmetovanje in se selijo v mesta, čeprav tudi tam ni rožnato; ali pa selijo čez našo mejo s trebuhom za kruhom, doma pa ostaja kmetijska zemlja neobdelana, kar je velika škoda. Ne gre tukaj moja razprava samo zato, da oponiramo nekemu zakonu, ki ga je pozicija pripravila; ampak zato, ker nam je mar za to, kakšno bo naše podeželje, kakšna bo naša oskrba. Če ne bomo ohranili podeželja, je tudi kaj malo upanja, da bomo razvili tako perspektivno gospodarsko panogo, kot je turizem. Sedaj se še lahko hvalimo z lepim podeželjem. Če bomo postavili taka bremena kmetom, mislim, da bo tudi njim zadosti in tega več ne bodo delali; ker iz pridnega človeka je lahko naredili lenuha, obratno pa zelo težko.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zopet odpiram razpravo, če želi še kdo?
Potem ima besedo državna sekretarka na Ministrstvu za finance mag. Mateja Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.
Najprej v zvezi z amandmajem. Podatki, ki so osnova po dogovoru znotraj strokovne skupine, podatki, ki so osnova za pripravo zakona o katastrskem dohodku, kažejo, da je na kmetijskih zemljiščih dejanskih stroškov nekje med 84 in 85 %. Da bi v bistvu pripoznali pomen kmetijske dejavnosti, smo predlagali in tudi do določene mere uskladili z zainteresirano javnostjo, da se normirani stroški za kmetijska zemljišča določijo na ravni 90 %. To je bilo v prvi fazi usklajeno, naknadno smo bili soočeni z dodatnimi zahtevami, ki so oblikovani tudi v obeh amandmajih k 6. členu. Argument, da so dejanski stroški višji od 90 %, v bistvu ni podprt z dejanskimi številkami. Dejanske številke, razpoložljivi podatki, kot rečeno, kažejo na stroške nekje med 84 in 85 %. Če bi se v nadaljevanju dejansko zgodilo to, na kar opozarjajo predlagatelji, da bi se prihodki znižali, se bo to odrazilo v ravni katastrskega dohodka,

v izračunih za naslednje obdobje. Še en podatek bi rada navedla, v letu 2013 je bila po statističnih podatkih ocena tržnega dohodka zasebnega sektorja 240 milijonov evrov. Katastrski dohodek, vključen v odmero dohodnine, je znašal 31,4 milijona ali 13,1 %. Po predlaganem zakonu izhajamo iz povprečnega obsega ocene tržnega dohodka zasebnega sektorja, govorimo o 259 milijonih, čeprav podatki za leto 2015 kažejo na znatno višjo številko. In od tega bo v prehodnem obdobju vključenega v katastrski dohodek za odmero dohodnine 19,45 milijonov. Po končni rešitvi v letu 2020 pa 64 milijonov ali 24,8 %. Če pogledamo nekaj let nazaj, bomo ugotovili, da smo v preteklosti v dohodninsko osnovo vključevali med 40 in 42 % ocenjenega tržnega dohodka zasebnega sektorja. To v bistvu kaže na to, da novi predlog zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka zmanjšuje razkorak med dejanskim dohodkom zasebnega sektorja iz kmetijske dejavnosti in tistim dohodkom, ki je vključen v odmero dohodnine; pa vendar se še vedno manjši delež katastrskega dohodka dejansko tudi vključi v davčno osnovo za odmero dohodnine.

V uvodnih razpravah je bilo veliko govora o stabilnosti, tudi v razpravah, ki smo jih opravili z zainteresirano javnostjo, je bilo veliko govora o stabilnosti. Ocenjujejo, da jim predlagani zakon daje to stabilnost. Rešitev, kakršno poznamo danes, ko se iz leta v leto podaljšuje zamrznjeno stanje iz leta 2013, ne koristi nikomur. In tiste prednosti, ki jih prinaša ta zakon, ko se določene predelave iz dopolnilne dejavnosti obravnavajo po novem kot osnovna kmetijska dejavnost, ko se nadgrajujejo rešitve še v Zakonu o dohodnini, so kmetje prepoznali kot ugodne oziroma stimulativne, tudi za mlade kmete. Še enkrat bi rada poudarila, da predloga zakona nismo pripravljali z mislijo na javnofinančne prihodke iz naslova kmetijske dejavnosti; ampak z željo, da pripravimo sistem ugotavljanja katastrskega dohodka, ki bo primeren, pravičen in bo enakomerno zajel vse različne vrste kmetijske pridelave; hkrati pa bo na eni strani upošteval posebnosti kmetijske dejavnosti, na drugi strani pa prepoznal, da je tudi kmetijska dejavnost ena od ekonomskih dejavnosti. V zvezi z očitkom, da ni nobenega zagotovila, kakšne rešitve so vključene v Zakon o dohodnini, naj opozorim, da je prav danes, kot sem omenila že uvodoma, dan v javno obravnavo predlog novele Zakona o dohodnini, ki vključuje tudi rešitve na področju kmetijstva. In sicer gre v celoti za rešitve, ki so zaenkrat vključene, ki so povezane z Zakonom o ugotavljanju katastrskega dohodka in so tudi usklajene z zainteresirano javnostjo. V času javne razprave bomo nadaljevali razpravo le še glede tega, kolikšen je dejansko lahko minimalni obseg predelav prve stopnje kmetijskih pridelkov in gozdarskih pridelkov, za katere se dohodek ne bo dodatno posebej ugotavljal; ampak se bo štelo, da je dohodek do te vrednosti že vključen v katastrski dohodek. Predlog Zakona o dohodnini vsebuje tudi prehodno določbo in vsebuje rešitev, po kateri so kmetje, ki pridelujejo vino, ne glede na površino vinogradov, ki jih imajo v uporabi oziroma v lasti, lahko obravnavani preko ugotavljanja katastrskega dohodka.

Danes je bilo veliko govora tudi o subvencijah. Naj ponovim, da davčna obravnava subvencij nima nobene povezave z ugotavljanjem katastrskega dohodka in ne spreminjamo v ničemer obstoječe ureditve na področju subvencij, kjer so vse investicijske subvencije izvzete iz obdavčitve. Med dohodkovnimi pa jih je približno polovica takšnih, ki se vključujejo v davčno osnovo pri fizičnih osebah. V celoti so med dohodkovnimi subvencijami iz obdavčitve izvzete subvencije za kmetijsko pridelavo na območjih z omejenimi možnostmi pridelave, tako imenovana OMD plačila, in plačila za ekološko pridelavo. Žal vsi v svojih razpravah povezujemo rešitve, ki jih prinaša ta zakon, z rešitvami, ki so vključene oziroma ki jih poznamo v Zakonu o dohodnini, zato naj samo še enkrat povem, da ima Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka zgolj namen, da se na ustrezen, stabilen način določi način, kako se ugotavlja katastrski dohodek; kakšna je pa njegova davčna obravnava, je pa potem stvar Zakona o dohodnini. In ocenjujemo, da je prav, če vse davčne zavezance obravnavamo po njihovi ekonomski moči, da to pripoznamo tudi za davčne zavezance, ki opravljajo kmetijsko dejavnost. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Je bil prej še interes za razpravo; prosim, da se prijavite.

Besedo ima gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovana državna sekretarka!

Nova Slovenija povzema amandma k 6. členu, in sicer gre v smer, da za kmetijska zemljišča brez evidentiranja podrobnejše dejanske rabe znašajo stroški 94 % tržnega prihodka. To je povzeto po Kmetijsko gozdarski zbornici, ki ima te podatke, kako poteka in na kakšen način se ugotavljajo tržni prihodki. In podatki knjigovodstva po metodologiji FADN izkazujejo razliko med vrednostjo pridelave in stroški za obdobje zadnjih petih let v višini 94 %, zato se tudi predlaga upoštevanje tega podatka. In sedaj smo pri metodologiji FADN. Kaj pa je metodologija FADN? FADN morajo voditi vsi kmetje, ki se kolikor toliko resno ukvarjajo s kmetijstvom v Sloveniji, ki se prijavljajo na nekatere subvencije, ki prejemajo subvencije; in seveda tudi za investicijske naložbe. FADN je sistem evropskega merila, kot smo razbrali, je priznana metodologija, ki govori o tem, da se zadnjih pet let priznava stroške v višini 94 %. Zato vas sprašujem, spoštovana državna sekretarka, če lahko poveste, po kateri metodologiji znašajo ocenjeni stroški nekje od 84 do 86 %. Katera metodologija v Slovenije je, pravno gledano, enako močna in enako sigurna,

kot je metodologija FADN? Kolikor jaz poznam metodologijo FADN, vnašanje podatkov v to metodologijo je nadzorovano preko naših inšpekcij oziroma nadzornikov, tako da to ne more biti kar nek podatek, ki si ga je Kmetijsko gozdarska zbornica sama od sebe spomnila; ampak je to preverljiv podatek. Jaz resnično ne razumem, zakaj v Sloveniji ne moremo zajemati baze podatkov iz ene skupne baze podatkov. Zakaj je to težava, zakaj kmetje vodijo ta FADN program, če pa vi pravite, da imate vi nek svoj program, po katerem po vašem podatku je ta priznan strošek skoraj deset odstotnih točk nižji?!

Ne razumem, zakaj morajo potem biti slovenski kmetje obremenjeni s to birokracijo, če ne zaleže nikomur, če mi ne znamo teh podatkov zajemati in jih implementirati v lastno zakonodajo. Zato vas sprašujem, spoštovana državna sekretarka, povejte, od kje vaš podatek, da je za našega kmeta dovolj med 84 in 86 %, ker ves čas prejemanja katastrskega dohodka pa že iz leta 2012 govorijo, da je katastrski dohodek je v naši državi podhranjen, kmetje ga premalo plačujejo. Pa ponovno sprašujem, kdo to govori, kdo si to upa trditi?! A tisti kmet, ki obdeluje in predeluje hrano, tudi ekološki kmetje, ki morajo ročno koruzo vkopati in vse ostalo; ali to govorijo ljudje, strokovnjaki, ki sedijo v takšni poletni vročini v klimatiziranih pisarnah? Resnično sprašujem, ker me zanima, ker jaz še nisem nikogar srečala, ki bi rekel – veš kaj, saj jaz bi pa tej državi res lahko dal še ne vem koliko zraven. Vsak evro, ki ga dobijo, je prigaran in ne vem, kdo si to upa trditi, da je katastrski dohodek v naši državi tako grozno prenizek, da mora država tukaj urediti in pobrati tisti višek, ki ga naši kmetje ustvarjajo. Mislim, da država pobira denar tam, kjer bi ga dejansko morala deliti, ker smo pred tem imeli v obravnavi Zakon o dedovanju. Kdo je najbolj ogrožen? Samske podeželske ženske, ki imajo dve njivi in mogoče hiško.

Ne morem razumeti, zakaj se je težko v naši državi normalizirati in poenotiti neko zajemanje podatkov in hkrati vse to, kar sledi; vendar moja razprava tokrat bi šla čisto v druge vode. Spoštovana državna sekretarka, jaz sem prepričana, da ste tudi na Ministrstvu za finance seznanjeni, da je okrog leta 2010 ob prehodu iz ročne v elektronsko zemljiško knjigo prišlo do nekih izpadov. Sama že dve leti opozarjam ministra za pravosodje, da v Sloveniji obstajajo izbrisane gozdne parcele, teh parcel je okrog 140 hektarjev. Zanima me, komu se bo odmeril katastrski dohodek, tudi na kakšnih podlagah in kdo bo prevzel odgovornost za to? Govorim o gozdnih parcelah, 172 lastnikov je takšnih, kolikor jih jaz poznam, pa sem prepričana, da je ta problem širši. Kako se bo pobiral davek od teh 140 gozdnih parcel? Komu se bo odmeril, če ni urejenosti. Ali bo tukaj država rekla: Ah, tukaj pa ne grem teh 140 hektarjev urejati, bom jaz to pustila. Pa država s tem ne bo imela dela, kot Ministrstvo za pravosodje, saj je prekomplicirano, da bi se to v enem mandatu razrešilo; pa se to kar pusti in čaka. Mene zanima, če ima vlada namen pobirati davke, mora to tudi delati. In narediti vse podlage, da se bo lahko sledilo pobiranju davkov. In urejenost zemljiške knjige je izjemno pomembna, ker zemljiška knjiga je edina uradna zbirka listin, ki je osnova za odmero davka posameznemu lastniku. Ker davek se ne odmeri na parcelo, ampak se davek odmeri na lastnika. Ne na parcelo, ampak davke se odmeri lastniku, tistemu, ki je lastnik določene parcele. In če se je pri prenosu iz ročne zemljiške knjige v elektronsko zgodil nek nonsens, jaz mislim, da bi bilo nujno po šestih letih to najprej urediti. Zato vas sprašujem, kaj bo s temi parcelami? Lastniki teh gozdnih parcel so bili že recimo ob žledolomu in zdaj ob sanaciji podlubnikov, enostavno ne morejo priti do sanacijske faze, niti ne do čiščenja, ničesar, tudi ne do prodaje lesa, ker so uradno ob tem prenosu izpadli. To so dejansko izbrisane parcele. Me zanima, kako boste ta davek tem sivim lastnikom, če lahko tako rečem, odmerili; oziroma ali ga sploh ne boste. Hvala zaenkrat.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: K besedi se je javila državna sekretarka na Ministrstvu za finance mag. Mateja Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa.

Naj kar takoj odgovorim na postavljena vprašanja. Dogovorjeno izhodišče znotraj delovne skupine, v kateri je sodelovala tudi zainteresirana javnost oziroma nevladne organizacije s področja kmetijstva, je bilo, da je osnova ekonomski račun za kmetijstvo, to je statistični instrument, statistični podatki. Na to so bile dogovorjene različne korekcije. V postopku priprave novega zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka smo razmišljali tudi o možnosti, da bi uporabili FADN knjigovodstvo, vendar smo od te namere odstopili. Razlogov je več; prvič, FADN knjigovodstvo je namenjeno zgolj zelo ozkemu vzorcu komercialnih kmetijskih gospodarstev. V Sloveniji ga vodi, če imamo točne podatke, okrog 3 tisoč oseb, medtem ko ekonomski račun zajame širšo populacijo oziroma širši nabor informacij ter lahko zaradi tega tudi niveliramo posamezne rešitve za točno določene vrste kmetijske pridelave. Poleg tega naj vas opozorim še na poročilo Evropskega računskega sodišča o smotrnosti oziroma učinkovitosti FADN sistema. Objavljen je na spletni strani europa.eu; to je poročilo iz letošnjega leta, Evropsko računsko sodišče ugotavlja, da je sistem ekonomskega računa poenoten na ravni Evropske unije in glavni statistični vir spremljanja dohodkov kmetov na makroekonomski ravni. Za sistem FADN ugotavljajo, da ima pomembne omejitve ravno zaradi majhnega vzorca, na katerem se zadeve vodijo. Ugotavljajo, da so informacije o dohodkih, zbrane na podlagi FADN

knjigovodstva, nepopolne, da se podcenjujejo prihodki in precenjujejo stroški. Uporabili smo uradni podatek, ki je na razpolago v Republiki Sloveniji, to so statistični podatki iz ekonomskega računa. In to izhodišče, da se uporabi ekonomski račun, je, kot rečeno, bilo dogovorjeno znotraj delovne skupine.

Kar se tiče urejenosti zemljiške knjige oziroma zemljiškega katastra, bi v prvi vrsti opozorila na odgovornost lastnikov; vendar tudi osebe, ki niso lastniki, so pa uporabniki zaradi mogoče določenih nepravilnosti, lahko za davčne namene zadeve uredijo. Ta problem, ki ste ga omenjali, ne bi smel biti ovira za to, da se ugotovi pravilni katastrski dohodek in da se tudi pripiše tistemu, ki dejansko posamezno parcelo uporablja oziroma je njen dejanski lastnik. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala, gospod predsednik.

Dajmo se najprej vprašati, zakaj sploh rabimo nov zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka. Po stari metodi, ki je temeljila na podatkih, ki se več ne zbirajo in niso ažurni, katastrskega dohodka ne moremo več ugotavljati. Teh podatkov niti več ne zbiramo in so bili napačni. To je en del razloga, zakaj potrebujemo nov zakon. Drugi del, ugotovljeno je bilo, da je bil dozdajšnji katastrski dohodek podcenjen. Vprašanje je bilo, kdo pa je to ugotovil. Ugotovila je strokovna skupina, ki se s tem ukvarja in v kateri so bili tudi predstavniki sindikata kmetov ter tudi Kmetijsko gozdarske zbornice. Če je problem v tem, da ni bilo v tej skupini tistega kmeta, ki ima 6,6 hektara zemlje in je zdaj zunaj na vročini, jaz ne vem. Že tako se pritožujejo kmetje, da jih obremenjujemo z birokracijo; ali bi zdaj radi, da jim damo še popisane metode za ugotavljanje katastrskega dohodka?! Mislim, da ne. Mislim, da je dovolj, če so njihovi predstavniki oziroma predstavniki kmetijskih organizacij sodelovali v tej skupini, ki je ugotovila, da je bil katastrski dohodek do zdaj podcenjen. To so bile ugotovitve. Na tej točki bi se rad malo obregnil tudi ob številke. Rečeno je bilo v eni od prejšnjih razprav, da govorimo o 500-odstotnem povečanju, 300-odstotnem povečanju. Raje ne govorimo o številkah, ampak o procentih. Kaj zares pomeni za tistih malo več kot 10 %. Sicer za 3 % se jim bo povečal; za več kot 300 % ... To govorimo, da se jim bo iz 40,9 evra dvignilo na 263 evrov, če sem si jaz prav zapisal na seji Odbora za finance. Torej govorimo o tem, da se bo večjim kmetom ugotovilo, da imajo dohodka, ne dobička, dohodka 263 evrov. O tem govorimo. Mi ne govorimo o tem, da bodo imeli kar naenkrat 500 tisoč evrov katastrskega dohodka. Govorimo nominalno o takšnih številkah. Procentualno – to pa izhaja iz tega, da je bil zdaj podcenjen – se pa to več sliši. Ampak to se bo reševalo za tiste, ki se jim res poveča za več kot dvakrat z Zakonom o dohodnini, ki je danes prišel v javno razpravo. Seveda si vsi želimo, da bi bil že zdaj na mizi in tudi v zakonodajnem postopku. Glede na to, kaj v tem zakonu že piše, lahko verjamemo, da se bo vlada držala teh zavez, ki jih je dala v pogajanjih. Zdaj nimamo razloga, da ne bi temu verjeli.

Bilo je omenjeno tudi, da je problem, da cene padajo, stanje v kmetijstvu res ni najbolj rožnato, ampak to se bo odražalo v katastrskem dohodku. Saj zato pa imamo po dogovoru z zainteresiranimi ta sistem, da se na vsake tri leta ugotavlja za pet let. Zakaj za pet let, zakaj ne za tri leta; to je bil dogovor. Ker se je bilo treba odločiti, je bilo danes tudi rečeno; če kmetuješ, če prevzemaš kmetijo, moraš imeti eno jasno sliko o tem, kaj te čaka. In če hočeš dovolj robustno narediti ta sistem, je treba vzeti daljše obdobje. Lahko bi bilo tri leta, ampak so se dogovorili za pet in v teh petih letih oziroma v tem povprečju se bo odražalo tudi to, da cene padajo. Jaz ne bi mogel pristati na to, da bo ta zakon odvračal mlade od tega, da bi prevzemali kmetije. Jaz bi kvečjemu rekel, da je ravno nasprotno, ta zakon bo pomembno birokratsko razbremenil kmeta. Zdaj se mogoče marsikdo ni odločil za zelenjadarstvo oziroma vrtnine ali za jagode; zdaj si bo pa rekel: Zdaj pa tukaj nimam več teh problemov, kar se tiče knjig, nimam več problemov, kar se tiče računov. To pa je mogoče zdaj opcija, ko jaz od očeta prevzamem kmetijo, da bom zdaj šel v gojenje jagod, ker mogoče to vidim kot dober posel. Na ta način jih kvečjemu spodbujamo. Ni problem v tem, da mladi nočejo prevzeti, da bo katastrski dohodek realen in pravičen; veliko drugih vzrokov je. In tudi ta katastrski dohodek ni razlog za to, da nam samooskrba pada, pač imamo določeno strukturo kmetij v Sloveniji in glede na majhnost so rešitve v tem, da se povezuje. Ampak to zdaj ni tema tega zakona.

Zakaj je prehodno obdobje, ali je to fer, ali je to neka všečna poteza zaradi volitev; to kar naprej poslušamo. Ampak ta novi zakon je sprememba in vsaka sprememba nasploh v življenju prinese s seboj nek določen stres, potrebuje obdobje, da se prilagodiš novi spremembi, da se navadiš nanjo, da prilagodiš vse svoje aktivnosti, kar se tega tiče. Iz tega vidika je to za kmeta zelo dobrodošlo. Prvo leto itak ne bo velike razlike oziroma bo razlika v njegovo korist; potem pa se bo postopno lahko odločal, dobil bo izračune, to je tisto, o čemer smo prej govorili. Proti koncu leta bo Geodetski institut to izračunal in bo videl, koliko bo katastrskega dohodka in kaj ga čaka. In to je tisto, kar je pomembno za kmete, kar vedno govorimo – predvidljivost. Ta metodologija je robustna, je enostavna in je predvidljiva; zato je dobra. Kar se tiče pa amandmaja, skozi cel zakon imamo eno metodologijo, imamo statistične podatke v ekonomskem izračunu v kmetijstvu. Tukaj, kjer bi pa radi še malo popravili vse skupaj oziroma zmanjšali ta znesek, se bomo pa obesili na

drugo metodologijo in s to metodologijo dokazovali, da je stroškov več. Ampak smo že prej dobro slišali, mislim, da je sekretarka bolje pojasnila, kot bi to znal jaz, da se je treba držati ene stvarnosti, ene realnosti. V celem zakonu se uporabljajo takšni podatki, ti podatki kažejo – in tudi Evropsko računsko sodišče temu pritrjuje –, da so upravičeni stroški okoli 84–85 %. Ker se zavedamo pomena kmetijstva, ker prepoznavamo tudi težave, ki jih kmetijstvo trenutno ima, se je šlo nasproti in se je potegnilo črto pri 90. Ampak najbolje bi bilo, da je 100 %, da rečemo, da sploh ni nobenega dobička, da so sami stroški; ampak to ne gre tako; nekje je treba postaviti črto. Pri vseh ostalih zahtevah, ki so jih kmetje imeli, se jim je prisluhnilo, so dali argumente na mizo, argumenti so pili vodo in so bili upoštevani. Tudi zaradi tega je zakon toliko boljši, kakor je bil na začetku dan v obravnavo. Ampak v tem primeru pa se je treba ustaviti oziroma je treba biti realen. In to je po našem mnenju dober procent, 90 %; je 5 več, kot kažejo podatki. In s tem razlogom tudi mi ne bomo podprli tega amandmaja, ga pa razumemo in je legitimen. Ampak če si v opoziciji, je to lažje podpirati in predlagati; je pa treba videti, kaj je realnost in kaj pije vodo, kaj pa ne. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik, za dano besedo. Spoštovana državna sekretarka, je ni več; kolegi, kolegice!

Miro Cerar je večkrat rekel, da ne bo novih davkov. Potem pa reče državna sekretarka, da je katastrski dohodek do sedaj ocenjen prenizko in je potrebna ustrezna prerazporeditev bremen. Beri – kmetje bodo preko katastrskega dohodka posredno bolj obdavčeni, preko davkov; kar pa ima še dodatne negativne vplive, to pa je socialna pravičnost. Oziroma jaz ji bom rekel socialna nepravičnost za slovenskega kmeta, ki je sporna oziroma problematična predvsem iz enega dejstva, ker katastrski dohodek je ocena, jaz pravim fikcija, kaj letos izmerijo, kaj bo kmet drugo leto delal. In potem rečejo koalicijski poslanci: ja, je neka stabilnost, kaj kmeta čaka, je neka predvidljivost. Seveda je predvidljivost – povišanje katastrskega dohodka, ki bo v letu 2017 še nekako všečen; potem pa bo, kar bo. Ampak te vlade ne bo, to je gotovo dejstvo. Še enkrat bom prebral uvod, ki ga je Ministrstvo za finance napisalo. O čemer pa sem sam osebno zgrožen, pa je, da je minister Židan čisto tiho. Kot pri davčnih blagajnah, udarijo po kmetu; minister za kmetijstvo Židan, podpredsednik Vlade, je tiho. Ampak on nima nobenih problemov s tem, ko Ministrstvo za finance napiše, citiram: "Okoli tretjini kmečkih gospodinjstev ob obdavčitvi se bo katastrski dohodek ob upoštevanju nove lestvice ob koncu prehodnega obdobja povečal do 50 %; približno polovici kmečkih gospodinjstev med 50 in 300 %, približno desetim odstotkom pa se bo katastrski dohodek povečal za več kot trikrat." Minister Židan pa je tiho.

Skratka, vsi vemo, kaj čaka slovenskega kmeta potem, ko te vlade ne bo več. Leta 2018, ko bodo predčasne volitve, bodo kmetje dobili izračun za leto 2017 in glede na prehodno obdobje naj bi bilo celo malo boljše, kot je sedaj. Ampak če bi vlada resno mislila s tem zakonom, bi poslanci koalicije na seji matičnega delovnega telesa, torej Odbora za finance, sprejeli amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, kjer smo predlagali, da to, kar bo veljalo za leto 2017, velja tudi za naslednja leta. Ampak koaliciji je mar samo do naslednjih, takšnih ali drugačnih, volitev; potem pa naj se s kmetijstvom ukvarja naslednja vlada. Ker ljudje itak nimajo nekega občutka, kdo je kaj sprejel, bomo imeli verjetno v letu 2020 10 tisoč kmetov na Trgu republike, ki bodo kričali: dol z vlado, dol z vlado. Težko bo kdo spomnil kakšnega kmeta in mu dopovedal, da je bila vlada Mira Cerarja preko poslanskih skupin SMC, SD in Desus tista, ki si je za predvolilni čas dala, kako že rečemo, predvolilni bombonček; potem pa Udri brigu na veselje oziroma kot jaz pravim, ubij me nežno. Da ne govorimo še o naslednji stvari, ki bo verjetno skupaj s katastrskih dohodkom po letu 2019 oziroma po 2020 uničevala slovenskega kmeta oziroma vsaj tistega, ki ni po volji ministru za finance in ministru za kmetijstvo, ki imata željo po ohranitvi le največjih kmetov. Veliko se govori o davku na nepremičnine; pa ne bom, predsednik, veliko govoril, da ne bo kakšne jeze, ampak katastrski dohodek, davek na nepremičnine, potem pa koalicijski poslanci govorijo, da kmeta čaka predvidljivost. Ja, nedavno smo imeli na seji Odbora za kmetijstvo letno poročilo o stanju kmetijstva za leto 2015, ki je vsaj solidno, če že ne katastrofalno. Seveda pa vsi pozabljamo, da je bilo leto 2015 na srečo kolikor toliko prizanesljivo s slabimi vremenskimi pojavi, ki so bili veliko bolje izraziti v letu 2014, tudi že v letu 2016, pa smo komaj na polovici leta.

In zato je prav, da prisluhnemo amandmaju, ki je napisan na podlagi Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, da se ta metodologija nekako spremeni. Danes je bilo večkrat rečeno s strani državne sekretarke in poslancev koalicije – zadeve rešujemo sistemsko s posebnostmi. Zadeve rešujemo sistemsko s korekcijami ali pa s posebnostmi, kakorkoli rečemo. Ta vaša sistemskost se zelo izgublja in me zelo spominja na ta primer davčne blagajne – vsi enotni; ampak čez čas ste pa spremenili malo dejstva pa ste rekli, da za nekatere pa naj bo tisto, kar je ves čas kričala opozicija. Tukaj pa ste že sedaj dali malo posebnosti za čebelarje, malo za gozdarje, malo za intenzivne, za ekstenzivne, za vino, za oljke. Vsak si je malo izpogajal svojega, da ne bo do leta 2018 že popolno opustošenje oziroma to, kar smo brali tudi v poročilu stanja kmetijstva. Mi dvigujemo katastrski dohodek, ki

je po mnenju ministrstva do zdaj ocenjen prenizko, imamo pa poročilo o stanju kmetijstva v letu 2015. Dokaj drastično se vsako leto zmanjšuje obseg površin v kmetijstvu, cene padajo, samooskrba, če gledamo zadnjih pet let, pada; mi pa za nagrado dajemo kmetu višji katastrski dohodek. Pričakoval sem, da bo danes vsaj kakšnih tisoč kmetov prišlo in vprašalo koga po zdravi kmečki pameti pred državnim zborom, če že ne pred vlado; in kakšno vpitje, zakaj uničujemo slovenskega kmeta. Ampak očitno so kmetje zadovoljni, ker so verjetno bili prepričani, da je ta bombonček za leto 2017 in 2018 toliko dober, da bodo že preživeli. Ali pa gre za to, da tudi kmetijstvo oziroma različna združenja obvladujejo največji kmetije, za njih bo verjetno tako ali drugače preskrbljeno.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke tega zakona ne bomo podprli, ker smo že od prve obravnave naprej povedali en pogoj, ki je bil skoraj ključni, da bi sploh razmislili o tem, da bi morda eventualno podprli ta zakon;in sicer da stanje za leto 2017 ostane tudi kot stanje za naprej. Torej ko daste bombonček, da ta bombonček daste tudi naprej, ker vse ostalo je pa čista politična matematika vladajoče koalicije, da zdržijo do leta 2018 brez kmetov na ulicah, potem pa kar bo. Če se bo pa naslednja vlada ukvarjala z novim katastrskim dohodkom, kjer metodologija morda kljub tem posebnostim ne bo zdržala, se boste takrat v verjetno zelo drugačni sestavi s tem ukvarjali. Skratka, prestavili ste reševanje kmetijske politike na naslednjo vlado in to je zelo neodgovorno. Še več, kot je bilo danes rečeno, katastrski dohodek je do zdaj ocenjen prenizko; po drugi strani pa govorimo o nekih dobičkih v kmetijstvu. In ko kmetje po posameznih panogah govorijo, kakšno bi moralo biti nulto stanje, da bi se jim sploh lahko zaračunal ta katastrski dohodek oziroma tisto, kar jim potem lahko gre v osnovo za dohodnino ali pa za socialne transferje; ne. Tudi če je cena mleka pod mejo znosnega, "so what" – rečejo nekateri politiki. In zato je ključen ta 6. člen, ki govori o metodologiji izračuna katastrskega dohodka, kjer so kot v nekaterih drugih členih posamezne, kako smo že rekli, posebnosti in korekcije; kaj se omogoči vinarje, kaj se omogoči oljkarjem, kaj se omogoči gozdarjem in tako naprej. Ta vaša fama o sistemskosti se podreja skoraj znotraj vseh deležnikov na področju kmetijstva. In jaz ne bi problematiziral teh posebnosti, ampak ta vlada je pri vsakem zakonu, predvsem tistih s strani opozicije, alergična; češ to ni sistemsko, mi bomo uredili sistemsko. Ampak če se že greste metodologijo, zakaj po tem niste vse enako vžgali s katastrskim dohodkom?!

Dali ste korekcije, kar pa nikakor ni sistemsko, tako da jaz upam, da od danes naprej oziroma od jutri naprej vlada in poslanci koalicije ne bodo več govorili o sistemskosti zakonodaje, ker bomo že v petek obravnavali sicer nujno potreben zakon o interventnih ukrepih zaradi pozebe v zadnjem tednu aprila, ki je popolnoma nesistemski. Pa brez skrbi, v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ga bomo podprli, ker je potreben; ampak če kdo kdaj prebere kakšno mnenje Zakonodajno-pravne službe, ga je raztrgala v prafaktorje o tem, kako je nesistemsko. Resnično prosim, da o tej sistemskosti počasi prenehate govoriti. Želeli smo na predlog Kmetijsko gozdarske zbornice urediti še tisto, kar so tudi poslanci koalicije na seji odbora rekli, če je še kaj odprtega, še kakšna malenkost, pa bomo to uredili. In ko želi Kmetijsko gozdarska zbornica zapreti še eno poglavje, za malenkost spremeniti to oceno v metodologiji glede podatkov in razlike med vrednostjo pridelave in stroški med 90 in 94 %, je pozicija bolj kot ne tiho, predvsem pa je proti. Eno so besede Mira Cerarja, da ne bo novih davkov; drugo pa je dejanska praksa te vladne koalicije, ki daje nove in nove obremenitve, predvsem finančne pri tem zakonu, da ne bomo nepošteni. Določene birokratske ovire se malenkost zmanjšujejo, ampak predvsem finančni učinki bodo okoli leta 2019, 2020 še ob upoštevanju davka na nepremičnine uničujoči za tistega kmeta, ki ni največji, pa očitno tudi ni po volji ministra za finance in ministra za kmetijstvo. In moram reči, da me je zelo strah, ko bomo naslednja leta poslušali poročilo o stanju v kmetijstvu, ko bodo verjetno ti trendi še bolj šli dolvodno glede zmanjšanja obdelovalnih površin in glede nizkih cen. Pa me resnično zanima, kakšni bodo izgovori tistih poslancev, ko bodo obravnavali tisto poročilo, kdo vse je kriv za takšno stanje na področju kmetijstva. Odgovor bo zelo enostaven. Eden izmed ključnih argumentov je tudi nov Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka, ki ga sam v takšni obliki na žalost ne morem podpreti. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Naslednji razpravljavec je gospod Bojan Podkrajšek.
Izvolite.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, hvala za dano besedo. Cenjena državna sekretarka s sodelavko, kolegice in kolegi!

Ko govorimo o tem predlogu katastrskega dohodka, sem tudi sam kot poslanec Slovenske demokratske stranke prepričan, da je nepošten in da udarja malega človeka in slovenskega kmeta na podeželju. Prihajam iz podeželja in z vsem spoštovanjem do tistih, ki živijo v mestih; smo v času, ko smo praznovali 25. obletnico slovenske državnosti. En teden po tem je predsednik Vlade, prvi človek naše države, govoril o mafijski državi, ali bomo dopustili, da bo mafijska država ostala ali pa postala. Spoštovani kolegice in kolegi ter državna sekretarka, v zadnjem času, ko smo poslušali o mafijskih poslih, je bila koalicija razdeljena. Celo danes sem nekje zasledil, da

so si zopet ponudili zvestobo za v prihodnje. Ampak poudarjam, ko gre pa za malega človeka, ko gre za slovenskega kmeta, ste pa enotni; ampak seveda v negativnem smislu. Jaz povsem razumem državno sekretarko, ko prinaša to v državni zbor, seveda zavito v celofanu, v takšnem celofanu, da se ne vidi. Spoštovana državna sekretarka, vi znate zelo dobro povedati, veliko govorite strokovno. Tisti, ki to malo bolj na rahlo poslušajo, mislijo, da je to stvar, ki je pozitivna za prihodnost. Tukaj vam je tudi zelo dobro pomagal gospod kolega Simon Zajc, ki zna tudi dobro povedati, ampak dejstvo je, da gre to v slepo ulico za vse tiste, ki delajo na kmetijah.

Na zadnjem srečanju največje koalicijske stranke je predsednik vlade tudi govoril, da se je dvignila gospodarska rast in zmanjšala brezposelnost. Naj povem, ker na tej točki govorimo o slovenskem kmetu, o Ministrstvu za kmetijstvo in o ministru Židanu, da od 1. julija preko tisoč slovenskih državljanov, ki so delali v gozdu, ostaja brez službe. Če bo kateremu od teh omogočeno, da bo delal v prihodnje, je to možno, da se skleni pogodba samo do konca leta. Minister za kmetijstvo in gozdarstvo Republike Slovenije je nedavno govoril v Državnem svetu, da vsi tisti, ki imajo težave z mlekom, se bodo morali organizirati tako, da bodo delali iz mleka tudi izdelek. To slovenski kmetje nekako razumejo. Naj pa tudi povem, ko pa dajemo razpise za slovenskega kmeta, včeraj sem govoril o enem primeru, ko kmet kandidira za minimalna sredstva za napravo, da lahko hrani teleta, ki stane od 5 do 10 tisoč evrov, pa mora na koncu, da lahko poda zahtevek, pridobiti uporabno dovoljenje. In jaz mislim, da vsi v dvorani vemo, kaj pomeni pridobiti uporabno dovoljenje za hlev, ki je star 20 ali 25 let. Kaj hočem povedati s tem predlogom zakona? Da se norčujemo iz slovenskega kmeta. Včasih imam celo občutek, kot da iz njih delamo hlapce ali pa želimo iz slovenskega kmeta narediti pastirja, ki pase samo ovce ali krave in poskrbi samo za sebe. Ampak pozitivno do tega vzdevka pastir in do dela, ki ga opravljajo. Zavedati se moramo, da slovenski kmet ne skrbi samo za sebe, ampak skrbi za vso družino. In s tem predlogom zakona o katastrskem dohodku močno posegamo, še enkrat ponavljam – v celofanu zavito, v slovenskega kmeta. Jaz mislim, da je to nepošteno, neupravičeno in da bi vsi tisti strokovnjaki, ki ste na Ministrstvu za finance, tisti, ki vodite to koalicijo, ki ste v tej koaliciji, morali iskati rešitve za prihodnost v Republiki Sloveniji kje drugje. Mogoče pri tistih, o katerih je govoril predsednik Vlade v nedeljo. Zato, spoštovana državna sekretarka, poslanke in poslanci v koaliciji, še enkrat vam polagam na srce v imenu slovenskega podeželja, v imenu slovenskih kmetov, v dobrobit slovenske krajine, da teh bremen ne nalagamo slovenskemu kmetu. To je nespodobno, to breme bo prišlo v novem mandatu, ko bo nova vlada. Sam takšnega zakona ne morem podpreti. Pozivam pa vse, da razmislite o amandmaju, ki je na mizi. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Spoštovani, sprašujem, ali želi še kdo razpravljati o 6. členu in amandmaju? Vidim, da ja.
Gospod Zvonko Lah, izvolite, beseda je vaša.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa.
Tukaj smo kar nekaj slišali o usklajevanju ministrstva in predstavnikov kmetov. Kako je to usklajeno z njimi, čeprav je bilo treba zadnja dva meseca precej popuščati s strani predlagateljev, čeprav so bili v tej skupini, ki je pripravljala ta zakon, tudi predstavnikov kmetov, sindikata kmetov, Kmetijska gozdarska zbornica in tako naprej. Med tem so bile tudi volitve v Kmetijsko gozdarsko zbornico. Koliko članov je šlo na volitve? Sedem odstotkov. Katerih članov? Tisti, ki imajo pod 5 hektarjev zemljišč, niso šli na volitve, niso šli, vam povem, da ne. Koliko predstavnikov je v upravnem odboru Kmetijsko gozdarske zbornice malih kmetov pod 5 hektarjev? Niti enega! Koliko je teh kmetov v območnih kmetijsko gozdarskih zbornicah, upravnih odborih? Jaz ne poznam niti ene. Govorili smo o tem, da katastrski dohodek najbolj obremenjuje tiste male kmete, ki morajo poleg dohodka iz kmetijstva imeti še druge dohodke, kot je služba, ali je eden od družinskih članov v službi ali celo dva. In se k temu prišteje potem še katastrski dohodek in nekatere subvencije, polovico teh subvencij. 70 tisoč je teh kmetov, ki se prijavijo na subvencije. In kaj je cilj teh večjih kmetov, ki imajo premalo kmetijskih zemljišč, da bi lahko povečevali kmetije in bi bili konkurenčni tujim kmetijam? V Avstriji je povprečna kmetija 15 hektarjev, pri nas pa 6,6 hektara. Pridobiti kmetijska zemljišča, pridobiti najboljša kmetijska zemljišča od malih kmetov, saj drugje jih ne more, saj ne more iti na Hrvaško, ne da se zemlje pripeljati. Cilj teh večjih kmetov je, da tukaj mali kmetje prenehajo s kmetovanjem in oni prevzamejo del tistih kvalitetnih kmetijskih zemljišč, ki se dajo obdelovati z velikimi stroji.
Kaj pa tista zemljišča, terasaste njive, široke pet, šest metrov ali pa še manj, ko ne moreš obrniti traktorja. Tisti traktor, ki kosi 9 metrov, ena čelna kosa, dve bočni, nima kaj delati na takšnih njivah; vmes pa meje, brežine tri, štiri metre. Včasih smo občine imele razpis za ročno košnjo in smo dajali potem neke subvencije za vsak ar pokošene na roke. Imeli smo komisijo, da je to preverjala, nekaj let je to lepo zgledalo, potem pa je država rekla – ne, ne smete več. In smo to ukinili in zopet se te brežine zaraščajo. Ali je komu mar?! Po drugi strani pa uvažamo 80 % ekološko pridelane hrane. Saj se postopoma povečuje pridelava ali pa število ekoloških kmetij, samo v zadnjih nekaj letih smo prišli za nekaj odstotkov samo naprej, še vedno

uvažamo. Zakaj se v Avstriji izplača ekološko pridelovati hrano; pri nas pa ne?! Stimulirati jih je treba, res je, da se morajo povezati. Ali je komu cilj, kmeti, ki se pogajajo in usklajujejo z vlado, da se mali kmetje z zemljišči v velikosti hektarja, dva ali tremi med sabo povežejo? Ali imajo za to sredstva, koliko? Ali imajo strokovno podporo, kakšno? Na papirju imajo, kaj pa se v resnici dogaja na terenu. Zato sem prej predlagal, mali kmetje nimajo svojih zastopnikov, vse se pogovarjajo in dogovarjajo v njihovem imenu s figo v žepu. Zakaj jih ne vprašate? Večjim kmetom je pa jasno cilj; enkrat je prišla celo ideja, kako naj bi država dala denar, da bodo večji kmetje kupili od malih kmetijsko zemljo. Ideja je bila od večjih kmetov. To je isto kot tisti graščak, ko je rekel: reveži, bolj kot vas zaničujem, več vas je. Bolj kot obremenjujemo male kmete, jih strašimo; jih bo pa manj, ne več. Ampak bo več revežev, kmetov pa manj.
Zakaj uvažamo 50 % mlečnih izdelkov in izvažamo surovo mleko kot surovino, 30 % izvozimo? Ali ne znamo doma pridelati, predelati? Zato sem jaz zelo skeptičen do tega, kako so ti predstavniki kmetov, ki so se usklajevali z vlado ali pa bili v komisiji, ki je to pripravljala, res predstavniki vseh kmetov. Rezultati kažejo, da niso. Kmetijska zemljišča se še vedno zaraščajo, samooskrba pada. Vprašajte zelenjadarje, kako jim je v tej konkurenci tujih. Imamo Simona tukaj, ki pozna dobro, zakaj je samooskrba takšna. Prašičerejce, vprašajmo ministra, dobro pozna to situacijo, nihče bolje kot on, da ne povem še kaj več. Pa smo v takšni situaciji, kot smo. Tudi delno poročilo nam kaže. Seveda, če ga predstavlja minister in vlada, nam prikazuje določene podatke. Kot je rekel tisti: Ne meni kazati mesec v luži, če jaz vem, da je na nebu. Tako pa tudi vaše poročilo. Ko bomo celoletno obravnavali, bomo videli, kakšni so res rezultati. Očitno je tej državi bolje, da z uvozom tuje hrane država pobere nekaj davkov, ljudje jemo slabo hrano, nekvalitetno; kot da bi domačim kmetom privoščili kakšen cent dobička ali pa kakšen ostanek dohodka, pa bi imeli obdelano zemljo. Mene niste prepričali s tem zakonom, da je sistemski, da dolgoročno rešuje to politiko in daje neko perspektivo našemu povprečnemu kmetu. Ne, nasprotno, pa vprašajte kmete. Mi tega zakona ne bomo podprli; imamo pa srečo, ko bodo učinki tega zakona prav udarili po kmetih, vas tukaj več ne bo.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima državna sekretarka na Ministrstvu za finance mag. Mateja Vraničar Erman.
Za njo pa gospa Vojka Šergan in gospa Iva Dimic.
Izvolite, mag. Mateja Vraničar Erman.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa še enkrat za besedo.

V svojem prejšnjem nastopu nisem omenila finančnega učinka predlaganega amandmaja k 6. členu, pa mi dovolite, da to pomanjkljivost popravim. Če se sprejme predlagani zakon, se bo ocena katastrskega dohodka znižala za 16 milijonov. Če je celoten katastrski dohodek danes glede na obstoječi dopolnjen predlog zakona ocenjen na 76 milijonov, bi ob sprejetju tega amandmaja bil za 16 milijonov nižji. Potem je treba pa odšteti še tisti katastrski dohodek, ki se izloči iz dohodnine, iz obdavčitve, ker je nižji od 200 evrov. Ne smemo pozabiti, da je ena od posebnosti davčne obravnave kmetijske dejavnosti prav v tem, da se dohodki, doseženi do ravni 200 evrov, sploh ne vštevajo v davčno osnovo. In to zajame, upoštevam že končne številke, po poteku katastrskega dohodka s 100-odstotno vključitvijo katastrskega dohodka v davčno osnovo bi to pomenilo na primer kmetijo s 6,5 hektara gozda ali pa kmetijo z 2,5 hektara kmetijskih zemljišč brez podrobnejše določene rabe. In to je hkrati tudi odgovor na vprašanje, zakaj se ne razbremeni najmanjših kmetov. Če v razpravi vzamemo v obzir še predlog, ki je bil predstavljen, da se ohrani samo 40-odstotna vključitev katastrskega dohodka v dohodnino oziroma da se katastrski dohodek določi zgolj na ravni 40 % dejansko ugotovljenega katastrskega dohodka, ne bodo razbremenjeni najmanjši. Razbremenjeni bodo največji, za katere danes slišimo očitek, da je ta zakon preveč ugoden za njih in da preveč obremenjuje male. Pa še z enim podatkom naj postrežem. Danes je iz obdavčitve izključenih 74 % kmečkih gospodinjstev, ker njihov katastrski dohodek ne doseže 200 evrov. Ko bo konec prehodnega obdobja, bo takih kmečkih gospodinjstev 72 % ali 255 tisoč 317 kmečkih gospodinjstev. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Vojka Šergan, pripravita naj se gospa Iva Dimic in gospod Janko Veber.

Izvolite.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala za besedo. Lepo pozdravljeni kolegice in kolegi, državna sekretarka!

Pravkar je gospa državna sekretarka še enkrat obrazložila glede obdavčitve katastrskega dohodka malih kmetov. Mislim, da prav iz tega razloga in iz razloga, da FADN niso primerni podatki za obdavčitev po katastrskem dohodku, tega amandmaja ne bom podprla. Kar se pa tiče nekaterih trditev, ki so jih kolegi izpostavili, kako je vse v kmetijstvu slabo, bi kljub temu izpostavila iz nedavnega poročila, ki smo ga obravnavali na Odboru za kmetijstvo, da so bili v tem vmesnem poročilu predstavljeni podatki, da je v kmetijstvu višji izvoz, višja zaposlenost, in sicer iz 77 tisoč na 81 tisoč zaposlenih, višji prihodki za 8,2 %, višja samooskrba, kolega Lah trdi, da je nižja samooskrba, višja samooskrba v 2015 za 8 %, višja dobičkonosnost za 4 %. Jaz

ne bi rekla, da je v tej panogi tako zelo vse narobe. Iz zakona je razvidno, da se bo razbremenilo manjše kmete; ne pa dodatno obremenilo, ker se katastrski dohodek do 200 evrov ne bo obračunaval. Kar se tega zakona tiče, bi še to poudarila, da je to predvsem tehnični zakon, to je zakon, ki bo nekako uredil metodo ugotavljanja katastrskega dohodka – jaz bom to še enkrat poudarila –, s katerim se bo na podlagi razpoložljivih podatkov na čim bolj razumljiv način določil kar najbolj realen dohodek. S tem pa primerljiva obravnava vseh fizičnih oseb, kajti ne smemo pozabiti, da so kmetje na nek način tudi podjetniki, da so tudi kmetje vedno bolj izobraženi, da znajo dati na tehtnico – ali obdavčitev po katastrskem dohodku ali vodenje knjig. In da je ugotavljanje katastrskega dohodka pavšalno določanje dohodka glede na dohodek posameznika. Pavšalno določanje dohodka, kot je katastrski dohodek, je tudi izbira vsakega posameznika, ker na eni strani vidimo, da je katastrski dohodek enostaven, predvidljiv, robusten za kmete; ni pa nujno, da je tudi pravičen, saj je za nekatere lahko ugodnejši, za druge manj glede na to, kakšno drugo dejavnost še opravljajo. To je stvar izbire glede na to, na kakšen način kmetujejo.

Pri tem naj opozorim, da smo v 2015 v Zakonu o dohodnini omogočili, da se kmetje sami odločijo, kdaj in če bodo vstopili v knjigovodsko vodenje kmetije, tako da je še vedno to izbira. Jaz ta zakon še vedno ne vidim kot nov davek. To ni nov davek. Katastrski dohodek je bil v preteklosti podcenjen, zato pridemo do drugačnih izračunov oziroma do nekih drugih podlag za obdavčitev. Zakon, ki je bil sprejet 2011 in potem zamrznjen v letu 2013, govori o tem, da tudi v preteklosti ni bilo soglasja glede sprejetja tega zakona. In to je sistemski zakon, Ministrstvo za kmetijstvo in Ministrstvo za finance se je z vso zainteresirano javnostjo pogovarjalo, sodelovalo in skupno so prišli do metode ugotavljanja katastrskega dohodka. In ne moremo reči, da je ta zakon nastal kar tako. Mislim, da je treba prisluhniti temu, da so se zainteresirana javnost in pristojni na obeh ministrstvih trudili, da je prišlo do ustreznih zakonskih rešitev. Kar se pa tiče tega, da je bilo zelo veliko usklajevanj, mislim, da je prav, saj smo zaznali tudi mi, kaj se dogaja na terenu. Prav je, da je prišlo do posameznih korekcij, od 19 predlogov, ki so bili dani, se jih je sprejelo kar 18, kar pomeni, da so ministrstva šla naproti kmetom. Glede reprezentativnosti Kmetijsko gozdarske zbornice in malih kmetov, to je pa debata za … ne vem; glede reprezentativnosti posameznih zbornic pa mislim, da je tudi popolnoma druga debata, o kateri bi se lahko glede reprezentativnosti pogovarjali tudi na kakšnem drugem nivoju. Tudi ministrstvo ne more iti na teren in kmete klicati ter jih prositi, da povejo svoje mnenje; za to so posamezna združenja, da se organizirajo in da preko svojih združenj … Saj nihče ne pravi, da je KGZS bila edina zainteresirana javnost. Bili so družinski vinarji, vsi posamezniki, ki so se v kakršnihkoli asociacijah združili, so svoje pripombe dajali. Prehodno obdobje, če ne bi dali prehodnega obdobja, bi bil očitek, da rabijo kmetje neko prehodno obdobje, da se prilagodijo. Sedaj, ko smo ga dali, očitate, da bo to prestavljeno v drugo obdobje. Tudi vi bi lahko v letu 2011 ali 2013 na tem zakonu naredili mogoče kakšen drug korak, pa ste ga zamrznili, ker ni bil v redu. To se pravi, da so bile te spremembe nujne. Zato mislim, da je ta zakon resnično dober, sistemski, da bo v pomoč malim kmetom. Kot je navedla državna sekretarka, 74 % je takih, ki ne plačujejo, niso obdavčeni na osnovi katastrskega dohodka, so izvzeti. Mislim, da je treba ta zakon podpreti in ga uveljaviti tako, kot je predlagan. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Postopkovno, gospod Bojan Podkrajšek.

BOJAN PODKRAJŠEK (PS SDS): Hvala še enkrat za besedo, spoštovani podpredsednik Državnega zbora.

Za lažje razumevanje opozicije, imam občutek, da smo na enkrat kar vsi finančni strokovnjaki v tej dvorani. Ampak nekje v medijih sem danes zasledil, državni sekretar na Ministrstvu za finance v Vladi Republike Slovenije razmišlja o svojem odstopu, ker je na enem segmentu zavajal s podatki. Tako da nas boste razumeli, da močno dvomimo v ta predlog zakona in nas skrbi za slovenskega kmeta. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Nisem ravno razumel, gospod Podkrajšek, kakšen je bil vaš postopkovni predlog.

Ampak predlagam, da nadaljujemo z delom. Če se strinjate, dajem besedo gospe Ivi Dimic.

Izvolite.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa.

Spoštovani predsedujoči, naj čisto na kratko; nerada polemiziram s svojimi kolegi, mogoče mi bo državna sekretarka odgovorila. Res ne vem, na katerem področju bo nov izračun katastrskega dohodka v pomoč malim kmetom. To je moja kolegica rekla, pa bi rada izvedela, na katerem področju bo v pomoč malim kmetom, ker jaz tega nisem zasledila. Naj se vrnem k prejšnji debati. Gospa državna sekretarka, vi ste rekli, da davčne odmere bodo tudi za tiste lastnike, ki nimajo urejenega zemljiškoknjižnega lastništva. In me zanima, na kateri pravni podlagi bo davek odmerjen posestniku lastniku, ki so vpisani v kataster, v zemljiško knjigo pa ne, ker je do tega prišlo pri prenosu iz ročne v elektronsko obliko. In vi ste rekli, da bi si moral vsak lastnik urediti status. Seveda so si urejali in so si želeli urediti status, tudi s tožbo, a je bila pravnomočno zavrnjena, kar lahko potrdi tudi vaš kolega minister Klemenčič. Vsak lastnik. So tožbe, ki so bile zavrnjene. In me samo še enkrat zanima, če je za davčne namene dovolj nek posestni list, da

se odmeri davek, pa predlagam, da je tudi za pravni pomet ta posestni list dovolj; kar pomeni, da se bo lahko na podlagi tistega posestnega lista opravilo dedovanje, prodaja, zamenjava in tako naprej. Ampak temu ni tako. Imamo razlastninjene lastnike, ki si ne morejo preko nobenega instituta v tej državi urediti zemljiškoknjižno posest, saj pravim še enkrat, v katastru jih imamo, ampak ni prenosa v elektronsko. In tudi preko sodbe ne morejo priti do tega lastništva.
Država je odgovorna za vzpostavitev evidenc. V tej nalogi in v tem primeru prenosa zemljiške knjige iz fizične v elektronsko obliko je država odgovorna, da ni bilo v celoti narejeno, ker je bila naročnik in je plačala to nalogo; vendar odgovornosti, zakaj je prišlo do tega, pri tem ni nosil nihče. In mislim, da je čas, da se te stvari uredijo. Po šestih letih je skrajni čas, ker lastniki enostavno nimajo pravice, revirni gozdar jim ne izda poseka, ne morejo opraviti sanacijske sečnje, neke skrbnike se postavlja. Ali boste potem izstavili račun za odmero davka skrbnikom, ali komu boste izstavili?! Zadeve niso tako enostavne, ko ste rekli, za davčne namene bomo mi vseeno izstavili tistemu, ki je tam knjižen. Ja, potem mora imeti pravico tudi prometa s temi nepremičninami. Država je dobesedno projekt zemljiške knjige slabo izpeljala, do zdaj tega še nihče ni rekel, vendar to je prvi primer, ki se kaže. Če mi ne verjamete, pozanimajte se, da je to zelo pereč problem, da je že potekalo kar nekaj okroglih miz na to temo in rešitve ni. Jaz mislim, preden se gre v takšne projekte, je treba urediti evidence. Država je odgovorna, da vsem enako odreja.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Besedo je želela državna sekretarka mag. Mateja Vraničar Erman.
Za njo gospod Janko Veber in gospod Jožef Horvat.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa.
Še enkrat. V čem je prednost predloga zakona za male kmete? Za tiste, ki se ukvarjajo s pridelavo posebnih kultur, ta pridelava se šteje za osnovno kmetijsko dejavnost, ne več za dopolnilno dejavnost. Ni potrebno vodenje knjig in ni potrebno posebno ugotavljanje dohodka iz te dejavnosti. Ampak se bo to štelo v okvir katastrskega dohodka. Prva stopnja pridelave; v manjšem obsegu bo štet dohodek, kot da je vključen v katastrski dohodek, in se ne bo dodatno ugotavljal. To sta samo dve prednosti, ki jih je mogoče uveljaviti na podlagi novega Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka. Seveda pa tudi pri tem, kot celo današnjo razpravo o tej problematiki, povezujem rešitve iz Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka in Zakona o dohodnini. In še enkrat glede zavezanca oziroma osebe, ki se ji katastrski dohodek pripiše v njegovi/njeni dohodninski odločbi. Spet govorimo o rešitvah, ki niso vključene v Zakon o ugotavljanju katastrskega dohodka, ampak v Zakon o dohodnini. In Zakon o dohodnini določa, da se kot zavezanec, kateremu se ta dohodek pripiše, določa zavezanec, ki je kot lastnik opredeljen v zemljiškem katastru, ne zemljiški knjigi, v zemljiškem katastru; ali uporabniku ali tisti osebi, ki se priglasi kot oseba, ki uporablja določeno zemljišče za opravljanje kmetijske oziroma gozdarske dejavnosti. Za dohodninsko odmero ni pomembno, kdo je pravni lastnik, ampak kdo pridobiva dohodek oziroma je ekonomski upravičenec iz izkoriščenja določenega zemljišča. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Gospod Janko Veber, izvolite, beseda je vaša.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem.
Zagotovo je eden najzahtevnejših zakonov zakon o katastrskem dohodku. Z njim se ukvarjamo že vrsto let. Tudi ta, ki je trenutno v veljavi, je takšen, da lahko enormno obremeni slovensko kmetijstvo, če ne bo sprejet nov zakon. Smiselnost sprejemanja novega zakona je že zaradi tega, da odpravimo zdaj veljavnega, ki očitno ni bil dovolj dobro usklajevan in dovolj dobro pripravljen, da bi upošteval osnovno načelo, ki je sicer vodilo pri metodologiji izračuna katastrskega dohodka; in sicer katastrski dohodek se izračuna kot razlika med tržno vrednostjo možne pridelave in stroški, ki nastajajo pri tem. Vsa igra je v tem, zato je za razumeti tudi amandma, ki ga imamo v obravnavi s strani opozicije, da namesto 90 % stroškov tržnega prihodka za kmetijska zemljišča predlagajo 94 % stroškov. To je pričakovana reakcija. Dejstvo pa je, da je izjemno pomembno pri tako veliki spremembi – in tukaj res lahko govorimo o sistemskem pristopu, sistemskem zakonu –, da je upoštevan predlog tudi s pogajalci, ki jih ni bilo malo. Ne samo Kmetijsko gozdarska zbornica, ampak če pogledamo spisek vseh zvez in društev, s katerimi je kontaktirala Kmetijsko gozdarska zbornica, je teh 22. Potem je bil ta dialog izjemno obširen s strani ministrstva in tudi nevladnih organizacij. In rezultat tega je, da je to razmerje med možnimi prihodki in stroški bistveno ugodnejše za kmeta, kot pa je bilo v ustavnem besedilu zakona.
Postopek usklajevanj in dogovarjanj je očitno šel v smeri medsebojnega poslušanja in tudi upoštevanja vseh realnih opozoril in izračunov, ki so prihajala iz prakse, s terena, s strani kmetov in tudi posameznih združenj oziroma društev. V tem prehodnem obdobju se bo pokazalo, ali morebiti pri posameznem zavezancu ni prišlo zaradi takšnih in drugačnih razlogov do enormnega povečanja davčne osnove. Tukaj se pridružujem tudi mnenju Zakonodajno-pravne službe, ki v svojem mnenju pravi, da je vprašanje višine katastrskega

dohodka vsebinsko vprašanje. Če pa gre za to, da se davčna osnova v zelo kratkem obdobju drastično poviša, pa to lahko postane tudi pravno vprašanje. Ravno zaradi tega mislim, da je bilo zelo pomembno, da je prišlo do dogovora, da se upošteva to prehodno obdobje in da v tem prehodnem obdobju ni predvidenih dodatnih obremenitev zavezancev; nasprotno, v posameznem letu celo lahko zasledimo, da bodo te obveznosti nekoliko nižje. In mislim, da dragocenost teh izračunov in podatkov, ki bodo prišli v tem prehodnem obdobju, je izjemno pomembna tudi za dokončno uveljavitev tega zakona v polni vsebini ali v polnih odstotkih, kot je pač predvideno, da se v posameznem letu upošteva izračun katastrskega dohodka. In ravno zaradi tega menim, da je prav, da poskušamo narediti ta korak oziroma da naredimo ta korak ter da tudi skozi konkretne izračune, ki bodo prišli k vsem zavezancem, dobimo zelo natančen pregled, kaj se bo zgodilo. Pri tem ni nepomembno, da se upošteva za ekonomski izračun tudi prihodke in stroške, ki so bili ustvarjeni ali zaznani v preteklih petih letih. Torej ne bo šlo za ugibanje o tem, kaj naj bi nastopilo v prehodnjih letih, ampak bo to temeljilo na znanih podatkih, kar je izjemno pomembno.

Mogoče samo zaradi primerjave z bančno luknjo, kjer smo šli v sanacijo bank na podlagi ocen, kaj bo v prihodnosti, torej nekih ocen, za katere ni nihče natančno vedel, kakšne bodo v realnem svetu, se tukaj srečujemo s podatki, ki so že nastali v preteklosti in so osnova za izračun. Po mojem mnenju so dani pogoji za to, da pridemo do realne slike in v nekem trenutku tudi realne obdavčitve glede na ustvarjene prihodke na kmetijskih in gozdnih zemljiščih, ki jih imajo lastniki oziroma uporabniki v uporabi. In mislim, da bi moral biti takšen princip, da poskušaš oblikovati, tudi v tem primeru, davčno rešitev na način, da je čim bolj preverljiv, je zagotovo dober. Mislim, da bomo lahko v naslednjih letih tudi zelo realno razpravljali in ugotavljali, kaj se bo v resnici zgodilo. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat, ste zadnji prijavljeni razpravljavec.
Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik.

Še zadnjič se oglašam v zvezi z amandmajem, ki smo ga predlagali in ga povzeli po predlogu Kmetijsko gozdarske zbornice. Mi utemeljujemo naš amandma na osnovi knjigovodskih podatkov po metodologiji FADN. Nimam zdaj veliko časa, da bi razložil, kaj ta FADN je, ampak gre za knjigovodske podatke v opazovanem obdobju petih let – ali je to dovolj dolgo opazovano obdobje, po moji oceni je – in v tem opazovanem obdobju ti podatki kažejo, da je razlika med vrednostjo pridelave in med stroški za obdobje teh zadnjih petih let v višini 94 %; in ne 90 %, kot zdaj piše v šestem odstavku 6. člena. Jaz seveda ne morem polemizirati z gospo državno sekretarko, ali je teh 16 milijonov izpada katastrskega dohodka, če sem prav razumel, pravilen izračun ali ne. Pa recimo, da zaupam; čeprav moram reči, da me preseneča na podlagi tega in ob ugotovitvi, da je celotni katastrski dohodek, ne vem sicer za katero leto, le 76 milijonov evrov. Poslušalstvo, ki nas spremlja, in tisti, ki se ne ukvarjajo s kmetijstvom, ne vedo, kaj je FADN. To je mreža knjigovodskih podatkov kmetijskih gospodarstev ali pa še bolj poenostavljeno rečeno, to je kmetijski dejavnosti prilagojeno knjigovodstvo. Zato je pač ta metodologija FADN. Ampak zdaj vlada pravi, da je to irelevantno, to ni pomembno, vrzite v koš te knjigovodske podatke – ne ravno tako, ampak jaz lahko tako razumem –, ker je Evropsko računsko sodišče imelo pripombe in to metodologijo problematiziralo. Ampak podatki FADN se uporabljajo za analiziranje finančnih spodbud in načrtovanje kmetijske politike na nacionalni ravni in ravni Evropske unije. Naprej, po FADN metodologiji se zbirajo knjigovodski podatki o dohodkih in poslovanju kmetijskih gospodarstev v vseh državah Evropske unije. Naenkrat pa ta metodologija ni dobra. Ja, moramo upoštevati priporočila Evropskega računskega sodišče, dobro.

Totalno smo zmedeni glede tega, totalna zmeda. Podobno kot to, ko mi pravimo večji fiskalni napor, minister Mramor pravi: čakajte malo, ni res, metodologija ni pravilna. Ampak to je zdaj druga zgodba. Gospe in gospodje, ta problematika je izjemno kompleksna, seveda se strinjam, nekdo je prej rekel, da bi morali imeti na mizi tudi Zakon o dohodnini. Ja, danes je objavljen, ne vemo, kako bo delovala tako imenovana kapica, ki bo opredeljena v Zakonu o dohodnini. Kolegice in kolegi, kaj pomeni Brexit za slovensko kmetijstvo in za katastrski dohodek? Kaj pomeni Brexit? To sem mislil vprašati predsednika Vlade v četrtek zjutraj na skupni seji, ko bomo obravnavali zasedanje Evropskega sveta; pa ga ne bo. Pa ne bo tudi zunanjega ministra; ne vem, koga naj vprašam. Jaz pa vem, toliko časa pa že sedimo na sejah Odbora za zadeve Evropske unije in drugih odborih, da Brexit pomeni manj kmetijskih subvencij, kar bo velik in strašen bič za slovenske kmete. Brexit pomeni manj kmetijskih subvencij. Tega se kmetje danes gotovo še niti ne zavedajo, bo pa to po moji oceni močno udarilo.

Problematika je zelo kompleksna. Več je vprašanj, kot je odgovorov ta trenutek. In zato bi s tem amandmajem, ki ga predlagamo mi in Slovenska demokratska stranka, vsaj malo šli naproti slovenskemu kmetu. Jaz mislim, kot je kolega Veber rekel, glede na bančno luknjo je to pol kapljice v morje, ne cela; je samo pol kapljice v morje. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospa državna sekretarka, izvolite, beseda je vaša.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Hvala lepa.

Kar se tiče FADN knjigovodstva, naj še enkrat ponovim, tudi to varianto smo preigrali, ampak smo se odločili oziroma smo na podlagi opozoril tudi kmetijskega ministrstva in nevladnih kmetijskih organizacij ugotovili, da je zajem podatkov v FADN knjigovodstvu ali v FADN statistiki premajhen. In smo se zato skupno odločili za uporabo statističnega ekonomskega računa za kmetijstvo. In če se odločimo za eno metodologijo, jo moramo uporabiti konsistentno in znotraj te metodologije potem dogovoriti tiste odstope, ki so bili v tem postopku usklajevanja dogovorjeni. Ne pa mešati na prihodkovni strani eno metodologijo, na normiranih stroških pa drugo metodologijo; to je ključen problem. Dodaten argument glede pomanjkljivosti FADN metodologije je samo dodaten, ne pa temeljni argument.

In kar se tiče Brexita, o učinkih bomo lahko govorili takrat, ko bomo vedeli, na kakšen način bo dejansko do izstopa prišlo. In če smo že pri kmetijskih subvencijah, še enkrat, subvencije niso predmet Zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka, ampak so predmet druge zakonodaje, v tem konkretnem primeru je najpomembnejši Takon o dohodnini. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Spoštovani, ker nimam več prijavljenih razpravljavcev, sprašujem, ali želi še kdo razpravljati o 6. členu ter amandmaju?

Gospod Breznik, izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala.

Ko prihaja vlada Mira Cerarja v javnost ali pa v državni zbor s prvim stavkom, to je, da bodo uvedli sistemsko zakonodajo; takrat je to alarm za to, da se mi, ki smo s podeželja, in manjši obrtniki v tej državi takoj primejo za denarnice. To je modus operandi te vlade in to ugotavljam več kot dve leti. Danes smo imeli kar nekaj floskul: bo prehodno obdobje, vse smo upoštevali, izvzete so kmetije, ki imajo manj kot 200 evrov katastrskega dohodka. Tak zakon lahko napiše nekdo, ki sploh ne pozna reliefa Slovenije. Jaz bi vam priporočil, da se dvignete na helikopter, greste na 2 tisoč 500 ali 3 tisoč metrov ter si poglejte, kako sploh zgleda Slovenija. To ni Nizozemska, to ni Španija, to ni Francija; to je Slovenija. Več kot 80 % zemlje, kar je danes kolega Lah govoril, ima omejene kmetijske dejavnike. To so kmetje, ki jih je komunizem uničil, ki jih je spravil v bregove, ki imajo dva, tri hektarje zemlje, ki ima dve svinji, ki ima štiri jabolka, hodi dopoldan v službo, popoldan pa doma ureja zato, da vsaj kulturno krajino drži v nekem ravnovesju. To je slovensko kmetijstvo v 70 % primerov. Moderna Slovenija je pa prinesla tako imenovane turbo ali kapitalistične kmete, ki so jim omogočili, da so tako, kot so lastninili, tudi kupovali kmetijsko zemljo, ki je bila prej državna; ali pa imajo v poceni najemu. To so pa kmetije tisoč hektarjev in tako naprej. To je slovensko kmetijstvo. Kaj je naša naloga? Kaj se bo v tem dvoletnem moratoriju zgodilo, spoštovani kolegi? Ali se bo struktura teh manjših družinskih kmetij spremenila, spoštovana državna sekretarka? Ali samo palico pa tolčemo po kmetih. Mi rabimo zaključene ekonomsko vzdržne kmetije. To mora biti naša vizija. Mi moramo popraviti to, kar smo 45 let uničevali. To je prvi del domače naloge. Mi rabimo kmetije v velikosti 10, 20, 30 hektarjev, srednjega kmeta, ki bo lahko preživel oziroma bosta dve družini lahko preživeli na tej kmetiji.

Jaz prihajam iz Slovenskih Goric, razen treh, štirih, petih velikih kmetov vsi ostali životarijo na teh kmetijah. In danes govorite o katastrskem dohodku. Ja, spoštovana, spoštovani, seveda se strinjam z njim čez pet let; ampak najprej me zanima, ali imamo kakšne subvencije, da kmetom pomagamo, da si lahko nakupijo zemljo, da lahko zaokrožijo kmetijo, da bo to pocenilo?! Tega mi nimamo. Mi nimamo nobene vizije slovenskega kmetijstva. Mi pridemo z nekimi zakoni, kjer bi v štartu uničili vse, kar je vsaj malo preživelo v tem obdobju. Ta zakon je nemogoče podpreti, spoštovani kolegi, in ga tudi ne bomo podprli. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Sprašujem, ali želi še kdo razpravljati? Gospod Žnidar, nimate več časa na razpolago. Ker so amandmaji, ne bo delitve časa. Sprašujem, ali želi še kdo, ki ima čas na razpolago, razpravljati o 6. členu? Ugotavljam, da ne. Ker nihče ne želi razpravljati, zaključujem razpravo.

Nadaljujemo pa z razpravo k 11. členu ter amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Želi kdo razpravljati o tej točki dnevnega reda in amandmaju?

Gospod Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala, predsedujoči.

Ta amandma je pa zanimiv. Pri prejšnji točki smo poslušali očitke poslanca Slovenske demokratske stranke, zakaj ta vlada ni dala uravnilovke. Zakaj smo šli nekaterim skupinam nasproti, zakaj smo prisluhnili in upoštevali predloge lastnikov gozdov, čebelarjev. Ja, res je, smo jim prisluhnili, smo jim šli naproti, ker za Stranko modernega centra so pomembni gozdovi, je pomembna voda in so pomembne čebele. Vemo, koliko malo časa lahko živimo brez vode, brez čebel malo dlje; ampak bomo tudi izginili; zato smo jim šli naproti. Ampak kakšen amandma nam zdaj dajete vi, ki ste nam očitali to, da nismo dali v uravnilovke, ampak da smo prisluhnili in šli naproti?! Namesto 80 %

predlagate 94 % priznanih stroškov, ker za vas je pa v redu, če greste nasproti; samo mi ne smemo, ali kako. Mi moramo tolči po ljudeh zato, da lahko vi potem po nas tolčete. Ne razumem zdaj, kaj je bil prej točno vaš očitek; s tem da tudi to, da če nočemo dati v uravnilovke, to ne pomeni, da zakon ni sistemski. Mi smo se pogovarjali s čebelarji. Izračuni kažejo, da je v resnici stroškov 60 %, šli smo naproti, šli smo na 80 % in oni se s tem strinjajo. Ali bi se strinjali z več priznanimi stroški – najbrž bi se. Če bi mi rekli, kaj pa če vam damo 97 %, ali bi oni rekli – o ne, tega pa ne sprejemamo. Seveda vsak sprejme več, ampak oni so se strinjali z 80 %, ker je realen procent stroškov.
Mi tega amandmaja ne bomo podprli; se pa opravičujem, če smo šli že prej naproti in smo vam vzeli neko težo, s katero bi lahko po nas tolkli še naprej.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Ali želi še kdo razpravljati k 11. členu? Ugotavljam, da ne. Ker nihče ne želi razpravljati, zaključujem razpravo.
O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali čez pol ure v okviru glasovanj.
S tem prekinjam to točko dnevnega reda.
Prekinjam tudi 21. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 18.30. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 18.02 in se je nadaljevala ob 18.32.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!
Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora. Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona o spremembah Ustave Republike Slovenije.
Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa, da se začne postopek za spremembo ustave. Na glasovanje dajem naslednji predlog sklepa: Državni zbor Republike Slovenije sprejema predlog skupine poslancev z dne 16. 4. 2015 za začetek postopka za spremembo Ustave Republike Slovenije z osnutkom ustavnega zakona. Ustavna komisija predlaga zboru, da predlagani sklep sprejme.
Pred glasovanjem vas želim obvestiti, da bo skladno z določbo drugega odstavka 168. člena Ustave Republike Slovenije sklep sprejet, če bo zanj glasovalo dve tretjini navzočih poslank in poslancev. Je kakšna obrazložitev? Ne.
Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 65, proti nihče.
(Za je glasovalo 65.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je zbor predlagani sklep sprejel.

Ker je Državni zbor sprejel sklep, da se začne postopek za spremembo ustave, prehajamo na razpravo o osnutku ustavnega zakona in o stališču Ustavne komisije o njem. Želi kdo razpravljati? Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo.
Prehajamo na razpravo in odločanje o vloženih amandmajih k stališču Ustavne komisije, ki so objavljeni ne e-klopi.
Amandmaji Poslanske skupine Nove Slovenije k 1., 2. in 3. točki stališča Ustavne komisije so vsebinsko povezani. Zato bomo o njih razpravljali skupaj, glasovali pa o vsakem amandmaju posebej.
V razpravo torej dajem 1., 2. in 3. točko stališča Ustavne komisije, ter amandmaje Polanske skupine Nove Slovenije k tem točkam in amandmaje Poslanske skuine Združene levice k 2. in 3. točki.
Želi kdo razpravljati?
Besedo ima dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik.
Kot sem že uvodoma v stališču povedal danes dopoldne, je za to, da dosežemo cilj, ki smo si ga na nek način zadali, ko smo začeli odpirati ta postopek za spremembo ustave, potrebna majhna korekcija v besedilu, kot je trenutno predlagano, glede stališča. Zato smo vložili v Združeni levici še dva amandmaja, in sicer k 2. in 3. točki.
Če ju na kratko povzamem. K 2. točki dodajamo na koncu besedilo, ki se glasi oziroma dodaja se besedilo, da je treba posebno skrb nameniti oblikovanju jasne pravne ureditve na ravni zakonskega urejanja, ki bo skladno z določbami novega 70.a člena v prihodnje preprečevala podeljevanje koncesij za oskrbo prebivalstva s pitno vodo. To je verjetno ena glavnih točk, ki jo je treba nedvoumno poudariti v samem stališču. Gre za to, če hočemo doseči tisto, za kar se je ta postopek sploh začel, da je treba dejansko te koncesije ustrezno preprečiti in tudi omejiti njihovo podaljševanje. Ta dopolnitev, ki jo premagamo, na nek način bolj jasno določi napotitev, da mora bodoča zakonska ureditev na podlagi ustavnega zakona, kakršen bo sprejet, nedvoumno zagotoviti, da se bo v prihodnje podeljevanje koncesij na področju oskrbe s pitno vodo preprečilo. Če ob sprejemanju ustavnega zakona ne bo povsem jasno, da sprememba ustave preprečuje podeljevanje koncesij na področju oskrbe prebivalstva s pitno vodo, se jasno postavlja vprašanje, ali se bo lahko izvrševanje pravice do pitne vode v praksi potem v celoti tudi nemoteno prednostno in trajnostno izvajalo. Mi smo na stališču, da je treba jasno določiti, da pri proučitvi vseh pomembnih vidikov, ki jih je treba v zvezi s pravico do pitne vode oziroma njenim izvajanjem upoštevati na ravni ustavnega in posledično tudi zakonskega

urejanja, posebno skrb pa jasno nameniti pravni ureditvi, ki onemogoča podeljevanje koncesij za oskrbo prebivalstva s pitno vodo. Danes smo večkrat poslušali, kako so že zakoni dovolj dobri, kako je pravzaprav koncesija nekaj, kar je po eni strani sprejemljivo. Vendar je tu treba dodati, da koncesija dejansko pomeni privatizacijo in v tem primeru, sploh kar se tiče pitne vode, je seveda jasno, da do tega ne sme priti. Ko govorimo o oskrbi s pitno vodo za prebivalke in prebivalce, moramo temu nameniti prav posebno pozornost oziroma skrb. Poudarjam pa, da to nikakor ne posega v področje gospodarske rabe, ampak zgolj jasno določa, da se za oskrbo prebivalstva s pitno vodo ne more podeljevati koncesij zasebnim ali drugim pravnim osebam, ki bi lahko na račun tega kovale dobiček.
Kar se tiče amandmaja k 3. točki, dodajamo tudi novo besedilo, ne bom ga prebral v celoti, ker je nekoliko daljše, ampak ta dopolnitev predlaga, da se v izvedbenem delu ustavnega zakona zakonodajalca zaveže, da bo uredil tudi vprašanje že podeljenih koncesij. Skratka, ko bo ustavni zakon stopil v veljavo in se bo začel tudi izvajati, bo ostalo odprto vprašanje že podeljenih koncesij za oskrbo s pitno vodo, zato je treba to stvar urediti na način, ki bo do prehoda na neposredno oskrbo prek naravnih vodnih virov za oskrbo prebivalstva s pitno … Se opravičujem, neprofitne javne službe zagotavljajo prednostno in trajnostno tisto, kar je namen ustavnega zakona.

Glede na to, da so nekatere koncesije za oskrbo s pitno vodo že podeljene, je nujno, da se v tem delu zagotovijo ustrezne spremembe zakonodaje in določitev prehoda na sistem brez koncesij. Zaradi tega predlagamo, da se pri pripravi predloga ustavnega zakona na primeren način uredi tudi to vprašanje. Poleg tega s to dopolnitvijo hkrati predlagamo, da se v izvedbenem delu uredi tudi zaveza samega zakonodajalca v zvezi z zagotavljanjem oskrbe s pitno vodo, da uredi tudi vprašanje že podeljenih koncesij za proizvodnjo pijač, in sicer tako, da se tudi v teh primerih za prehodno obdobje zagotovi prednostno in trajnostno za oskrbo gospodinjstev. V obeh primerih je tisto, kar je najbolj ključno, in tisto, zaradi česar mora v prvi vrsti to služiti, oskrba prebivalstva s pitno vodo, vse ostalo mora biti v drugem planu.

Glede na časovno trajanje koncesij, ki so že danes podeljene in tudi možnosti podaljševanja brez pravzaprav javnega razpisa, je tako vsekakor treba razrešiti tudi to vprašanje. Tukaj bi rad poudaril, da stroka opozarja, da se gladine podzemne vode na nek način vztrajno znižujejo, to izhaja tudi iz samih podatkov Arsa, ki opozarja na količinska stanja vodnih teles in tudi njihovega upadanja, in tudi dejstva, da je pravzaprav stanje podzemne vode takšno zaradi tega, ker se pravzaprav z njim oskrbuje kar 97 % prebivalstev. Torej na nek način govorimo o tem, da v primeru, ko bo prišlo do nekih pomanjkanj, je treba tukaj tudi že jasno zavzeti stališče in se tudi nekako zavezati v bodoče, da bo te vire v prvi vrsti treba izkoriščati za oskrbo prebivalcev s pitno vodo in s tem dajati prednost temu, da se dejansko ta pravica do pitne vode izvaja tako, kot je bila zamišljena, da so torej prebivalke in prebivalci, državljanke in državljani tisti, ki jim je v prvi vrsti ta pravica namenjena.
To je na nek način bistvo teh dveh amandmajev. Po našem mnenju so ključni zato, da tudi v bodoče pravzaprav s tem, ko se bomo sklicevali na ta zakon, pa tudi kot nekakšno sporočilo, kaj pravzaprav hočemo s tem ustavnim zakonom, da to tudi nekoliko bolj jasno zapišemo. Skratka, v prvem primeru k 2. točki, da se jasno reče ne koncesijam, k 3. točki to, da se ustrezno pripravimo na to, kako bomo že podeljene koncesije obravnavali in kako bomo obravnavali koncesije, ki so podeljene za pijačevsko industrijo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Več se vas je torej skušalo prijaviti, zato prosim za prijavo.
Besedo ima mag. Matej Tonin.
MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dober dan!

Amandma, ki ga je vložila naša poslanska skupina, mislim, da prečiščuje in čisti tekst. V tej osnovni varianti, ki jo je koalicija vložila, je dikcija varna pitna voda. Vprašanje je, kakšna je varna pitna voda. Voda je pitna ali pa ni pitna. Druge možnosti ni. Jaz ne vidim, kakšna bi lahko bila varna pitna voda. Zaradi tega mi v našem amandmaju predlagamo, da se člen v ustavi uredi tako, da se recimo napiše, da ima vsakdo pravico do pitne vode in da so naravni vodni viri naravno javno dobro v upravljanju države. Bistvo našega amandmaja je, da črtamo besedico "varno", ker mislimo, da je v tej konstelaciji besed popolnoma nepotrebna in da je zapis "pitna voda" popolnoma dovolj. Ve se, kakšna je pitna voda, jaz pa varne pitne vode ne poznam. Poznam pitno, obstajajo določeni kriteriji, kjer se jasno določi, v katerih primerih je voda pitna, in v katerih ni. Mislim, da gre za zelo zdravorazumski kriterij in mislim, da, draga koalicija, bi ga veljalo podpreti, ker pa vidim, da ste že zelo v stresu in nemirni, bom tukaj zaključil in ne bom razpravljal naprej.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Alenka Bratušek. Najprej vprašam, ali v imenu poslanske skupine ali kot predlagateljica? V imenu poslanske.
Izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Razpravljam verjetno kot poslanka v imenu poslanske skupine.

Želela bi poudariti, da je na Ustavni komisiji bilo sprejetih nekaj stvari, ki jim je strokovna komisija takrat na seji Ustavne komisije pravzaprav nasprotovala. Ena od takšnih je besedica "varna". Se popolnoma strinjam in pridružujem kolegu Toninu, da upam in želim, da bo v Sloveniji pitna voda vedno in

samo varna. In s takšnim zapisom, kot ga imamo danes na mizi, lahko vnašamo in vnesemo v našo državo malo zmede in ljudje ne bodo vedeli, ali po pipah do njih priteče varna, nevarna, malo manj varna pitna voda. Postopek, predsednik, ste peljali, kot ste ga peljali, v nadaljevanju bo verjetno še vedno možnost, da nas strokovna komisija še enkrat opozori na stvari, ki ne sodijo, da se jih zapiše v ustavo. Tudi sama in vsi mi štirje smo prepričani, da bi bilo prav, da se besedica "varna" umakne ali pa črta s te točke.

Zato bomo ta amandma seveda podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Havla lepa.

Seveda v Novi Sloveniji pravimo, vsakdo ima pravico do pitne vode. To je stvar normalnosti neke države, in to državo imamo že 25 let. Dobro, če bomo zdaj to zadevo prvi v Evropi vpisali v ustavo, ni nič narobe. Vendar mi predlagamo, da smo le pozorni pri besedilu, kaj bomo zapisali v ustavo – ali bomo v Ustavo strpali Zakon o vodah, Pravilnik o pitni vodi, Pravilnik o oskrbi s pitno vodo? Najbrž ne.

Poglejte 2. člen Ustave je po mojem mnenju najmočnejši, je pa vprašanje, če se ga držimo, če se ga ta država drži. Imamo države, ki imajo pravico do pitne vode vpisano v ustavo. To so recimo Južna Afrika, Urugvaj. Vendar ravno te države, ki imajo to zapisano v najvišjem pravnem aktu države, državljanom ne zagotavljajo pitne vode. In mi pravimo, da bi bilo dovolj, da bi zapisali besedilo, kot ga predlagamo v amandmaju "vsakdo ima pravico do pitne vode" in da bi novi 70.a člen šel v smeri, ki bi govoril o tem, da so naravni vodni viri naravno javno dobro v upravljanju države. In pika. Mislim, da je to povsem dovolj.

Kolegice in kolegi, mislim da ne bo dovolj, da se bo Državni zbor trkal po prsih, kakšen uspeh smo naredili, da smo v ustavo zapisali pravico do pitne vode. To pravico je treba realizirati. Mislim, da se tukaj vsaj desni blok opozicije lahko pohvali z nekimi projekti v času svoje vladavine. Recimo pomurski vodovod. Mi smo ga leta 2012 zagnali, ampak ko bo ta zadeva uveljavljena v ustavi, bom jaz prišel trkat na vrata ministra Mramorja in ga bom vprašal: "Minister, kje je denar, da se tudi druga faza pomurskega vodovoda zaključi?" Zagnali smo ga ravno zaradi tega, ker Goričke vasi v Prekmurju niso imele in nimajo pitne vode. In je še vedno nimajo. Tukaj se moram zahvaliti tukaj prisotnemu gospodu Leonu Behinu, ki je izjemno veliko dela naredil v tem projektu, seveda pa če mu Mramor ne da denarja in ministrici Ireni Majcen, potem se ta določbe v ustavi ne bo mogla realizirati. Mi jo tako razumemo, oprostite. To je velika zaveza za državo in država bo morala zagotoviti izgradnjo infrastrukture, torej pravico do pitne vode.

Ja, res je, v Pravilniku o pitni vodi nikjer ni tega pridevnika "varna pitna voda". Jaz sem ga šel prebrat, ima 36 členov plus prehodne določbe itn. Poglejte, pitna voda, natančno so določeni pa parametri, ki jim mora pitna voda ustrezati, natančno je določen monitoring. Ampak to, za božjo voljo, ne spada v ustavo. Pitna voda je pitna voda in normalno je, vsaka normalna država mora zagotavljati svojim državljanom pravico do pitne vode, sicer ni država.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnica predlagatelja mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala še enkrat, predsednik.

Dejstvo je, da smo predlagatelji s predlogom, ki smo ga vložili lanskega aprila, jasno pokazali in povedali, kaj je namen tega, da vodo zaščitimo v ustavi. Strokovna komisija je seveda z argumenti pripravila spremembe člena, ki smo ga vložili. Lahko povem kot predlagateljica, da v celoti podpiram spremembe, ki jih je strokovna komisija pripravila. Mislim pa, da je prav, ker ne vem, če vse kolegice in kolegi v Državnem zboru vedo, da danes pred nami ni zapis, ki ga je pripravila strokovna komisija, ampak je bil ta zapis na seji Ustavne komisije amandmiran. Kljub temu da je strokovna komisija izrazila kar nekaj pomislekov. Ampak kakorkoli, seveda je to pravica poslank in poslancev. Amandmaji Nove Slovenije na nek način spravljajo predlog nazaj, če malo po domače povem, v obliko strokovne komisije, zato bomo mi vse njihove amandmaje podprli. Kar pa se tiče amandmaja Združene levice, bi si pa seveda želeli, preden o njem glasujemo, slišati strokovno mnenje komisije, ki smo jo imeli imenovano. Ampak zaradi postopka, ki je, kakršen je, oziroma je bil zapeljan, kot je bil zapeljan, te možnosti nimamo, zato se bomo tokrat pri glasovanju o amandmajih Združene levice vzdržali, v nadaljevanju pa upam, da bomo vsi skupaj sledili mnenju strokovnjakov. Jaz mislim, da je ustava tako pomemben dokument, da moramo slediti pravnim strokovnjakom, ustavnim strokovnjakom in konec koncev strokovnjakom, ki smo jih mi predlagali v to strokovno komisijo, tudi zato, da ne bomo res na koncu naredili več zmede kot koristi. Jaz prosim še enkrat za razmislek, da naj bo v ustavi zapisano in jasno definirano to, kar je pravzaprav naš cilj, vse ostalo pa urejajmo v zakonih, v podzakonskih materijah.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker sem videl, da je še interes za razpravo, zopet odpiram možnost, da se prijavite.

Besedo ima dr. Mitja Horvat.

DR. MITJA HORVAT (PS SMC): Najlepša hvala za besedo, predsednik. Spoštovani poslanke in poslanci!

Pogosto v Državnem zboru razmišljamo o dveh osnovnih principih, o črkobralstvu in o zdravorazumskem dojemanju prava in tega, da moramo v naš pravni red zapisati stvari tako, da so jasne. Bojim se, in tudi v odgovor morda delno predstavnici predlagatelja. Strokovna komisija je imela tudi določene druge pomisleke, tako da vsaj en član, viden član strokovne komisije je govoril o tem, kar je danes dopoldne sporočila tudi Slovenska demokratska stranka, da ta zapis sploh ni potreben v ustavi. Mislim, da je bilo dovolj argumentov, ki so nas prepričali, da smo dobili kar lepo število glasov za podporo temu predlogu, da odpremo ustavo, da začnemo z ustavnorevizijskim postopkom. Preden nadaljujem o razlogih, naj glede tega dostavka, res je, tudi s strani strokovne komisije bilo izraženo, da je vprašanje, če ga v ustavnem besedilu potrebujemo, ker mora biti to besedilo kratko in od tega smo več ali manj že kar precej daleč. Skratka, pri tem vprašanju nam najverjetneje ne bo uspelo, da bi kratko ali tako kratko določbo, kot so jo predlagatelji predlagali, lahko prišli do uresničitve vseh tistih ciljev, ki jih nameravamo doseči s spremembo ustave. Zagotovo bo v nadaljnji razpravi, ker danes govorimo samo o stališčih, ki naj vodijo tudi strokovno komisijo in seveda Ustavno komisijo in na koncu tudi Državni zbor na plenarnem zasedanju, zato naj vsem tistim in predvsem javnosti sporočim naslednje: Komisija Evropske unije svetuje državam članicam, da same uredijo oskrbo s pitno vodo, tako da zagotovijo varno čisto pitno vodo in tako, da bodo dostop do nje imeli vsi prebivalci. Ne gre torej za neke skrite namene, da bi nekdo nekaj želel doseči. Tudi sami s strani Stranke modernega centra, kot veste, čeprav smo dobili na začetku očitke, da programa nimamo, imamo v našem programu zapisano pravico do pitne vode v našem programu. Zaradi tega tudi naša absolutna podpora od vsega začetka temu predlogu, vendar na način, da preprečimo nastanek nepotrebne škode ali da ne odpremo nova vprašanja, zato morda do razlogov.

Kot rečeno, ni na našem zelniku zraslo, če je to bilo v podtonu začutiti, da dajemo dostavek zaradi tega, ker se mešamo v profesijo ustavnopravnih strokovnjakov. Ampak kot rečeno, za začetek, gre tukaj za predlog komisije Evropske unije, priporočilo, kako naj države članice uredijo vprašanje oskrbe prebivalstva s pitno vodo. Na drugi strani pa smo sledili, kot veste, civilni iniciativi in strokovni javnosti. Torej ne gre za politično odločitev. V delu je utemeljena na političnih razlogih, tudi na priporočilih, v večjem delu pa je zadeva strokovno utemeljena ne samo z vidika ustavnopravne stroke, ampak seveda predvsem z vidika vodarske stroke. To, da v obstoječih aktih nimamo tega vprašanja urejenega na ta način, prepuščam, ne bom na tem mestu dajal nobene ocene, ali je to dobro ali slabo, ali je to argument proti zapisu nečesa, kar bom malo kasneje poskušal utemeljiti. Vsekakor vemo, da kakorkoli bomo posegli v ustavo in s kakršnimkoli tekstom bomo zapisali pravico do pitne vode v ustavo, v vsakem primeru nas v izvedbi čaka prilagoditev naše zakonodaje in, kar je še bistveno pomembneje, tudi prakse na tem področju.

Zato se moramo najprej vprašati, zakaj smo sploh prišli sami v Stranki modernega centra ali zakaj so predlagatelji prišli na to idejo, zakaj so že v prejšnjem sklicu predlagatelji predlagali zapis pravice do pitne vode v ustavo. Zaradi enega najpomembnejših gibal in razlogov, ki nas vodi pri našem delovanju: zaradi strahu. Zaradi strahu, ki ga je povzročila odločitev, da na široko odpremo vrata možnosti, da se vodni viri privatizirajo. V svetu potekajo vojne za vodo, danes smo že ugotovili, da smo lahko zadovoljni in, še več, srečni, ker živimo v s pitno vodo bogati državi. Kot je z večino pravic, je tako tudi s to. Niso nam bile podarjene. Večina njih je bila priborjenih, o samem nastanku vode pa danes ne bi, si boste lahko sami ustvarili sliko, ali lahko obravnavamo vodo kot blago ali ne, ali jo lahko obravnavamo kot tržno blago ali moramo na drugi strani kot skupnost storiti vse, da bomo vsem prebivalcem, poudarjam, vsem prebivalcem, nisem rekel državljankam in državljanom, niti nisem, da bi bili politično všečno, rekel vsem davkoplačevalkam, davkoplačevalcem zagotovimo pitno vodo.

Še več. V našem predlogu in z našimi prizadevanji smo se potrudili, da kaj takega ne bi prišlo na misel tudi državi, vsakokratni oblasti, pa naj bo ta zdravorazumska, kot je bilo danes že opozorjeno, ali naj bo bolj pragmatično usmerjena v reševanje aktualnih problemov. Če zavežemo vse in vsakogar, posameznike, njihove organizacije in tudi državo oziroma v našem primeru tudi samoupravne lokalne skupnosti, da glede vprašanja vode ni šale, gre za osnovno človekovo potrebo, sestavljeni smo večinoma iz vode, zaradi tega to za naš obstoj, za obstoj vseh prebivalcev ne more biti stvar kovanja dobičkov, ne more biti tržno blago. Enostavno je nekaj k, čemur moramo pristopiti skrajno resno. Zakaj tega niso očetje naše ustave predvideli in zapisali v ustavo, zakaj se s tem ukvarjamo v aktualnem času, spet prepuščam vsakomur izmed nas, da o tem sam premisli, si ustvari svojo sodbo in se temu primerno v nadaljnjem procesu ustavne spremembe tudi odloči, tako kot je zapisano v ustavi. Naj se odloči. In danes je velik praznik, veseli me, obeležujemo 25. obletnico naše samostojne države, skoraj na dan nam je uspelo tudi ob drugi obletnici zadnjih državnozborskih volitev, da razpravljamo o teh vprašanjih. Danes smo postavljeni pred osnovno dilemo, in to je, kako bomo kot predstavniki ljudstva ravnali skladno z ustavo in prišli do takšnega teksta, ki bo vsakomur onemogočal, da bi kakorkoli razmišljal o oskrbi prebivalstva in gospodinjstev s pitno vodo kot o tržnem blagu ali da bi na tej podlagi koval dobičke. Vsi bomo sami pri sebi

tudi premislili, kako da se je med našo mladino tako razširilo uporabljanje pijač, vode v plastenkah. Zakaj? Če imamo boljšo vodo, ki nam teče na pipah, kot je bilo nekajkrat danes rečeno. Vendar to samo po sebi ni umevno. Mene veseli, gospod Tonin, da je vsaka pitna voda, do katere pridete, za vas pitna in da jo konzumirate. Jaz sam pa sem zainteresiran zase, za svoje zdravje in za zdravje vseh državljanov in državljank, da je ta pitna voda po naravi stvari mora biti pitna, drugače ni pitna, ampak da je varna. Zato da je varna, je treba pa nekaj storiti, nekaj moramo storiti kot skupnost, da najprej zaščitimo vodne vire. Vodni viri niso samo po sebi umevno že pitna voda. Kot boste morda lahko, če boste sledili stroki, ugotovili, da nam poplave povzročajo več problemov pri oskrbi prebivalstva s pitno vodo kot suše. Res je tudi na drugi strani, da nam rahlo, pa vendarle upada količina vodnih virov, ki jih imamo za oskrbo prebivalstva, ker smo v času sprememb. Te spremembe bodo lahko še bolj dramatične in nekaj bo treba storiti. In z dostavkom "varna pitna voda" želim preprečiti to, kar sem moral sam početi v Pakistanu. Pil sem pitno vodo, ki sem jo bodisi prekuhal in v obliki zelenega čaja popil ali pa sem moral sam filtrirati vodo, ki je bila v ledeniku. Nekaj sem moral storiti. In nekaj moramo kot skupnost storiti. In prav je, ker imamo strokovnjake, ker imamo tudi državne organe, ki so pristojni, da skrbijo, da opravljajo tudi nadzor. Ne boste verjeli, ampak tako kot je morda na kakšnem področju zdravstva ali kot smo imeli zadnjič razpravo tudi glede uporabe kemičnih sredstev v kmetijstvu in tako naprej, obstajajo možnosti, da tudi na podlagi raziskav sprejmemo odločitve o tem, kakšni so nivoji, da o nečem govorimo kot o varnem. Ne želim strašiti in ne verjamem, da imamo pri nas situacijo, da so standardi toliko znižani, da smo pravzaprav že na meji, ali je ta voda še pitna ali ni, in da seveda v različnih območjih Republike Slovenije imamo tud različne situacije. Zato verjamemo, da je treba nekaj narediti in zaradi tega verjamemo, da z dostavkom "varne pitne vode" zavezujemo vse, da morajo opraviti vsak svojo nalogo, vsak na svojem področju, pristojnosti državni organi, strokovnjaki, strokovno delo zato, da zagotavljamo to vodo, da bo pitna in da je to osnovno in tudi ustavno vodilo za zakone in podzakonske akte, da morajo slediti temu cilju, ne da razmišljajo, kaj si še lahko privoščimo in kaj nas bo preveč stalo in tako naprej, kot imamo veliko najrazličnejših, drobnih tudi javnofinančnih interesov. Toliko o tem pojmu. Zaradi tega je za nas silno pomemben dostavek, da trajnostno in prednostno vodni viri služijo oskrbi prebivalstva in gospodinjstva.

Trdo postavljena stališča in definicije iz prve faze, ki so bile usmerjene samo v preprečitev tistega, česar smo se bali, do česa bi lahko prišlo, če voda postane tržno blago, je seveda druga stvar, ki jo moramo upoštevati kot našo realnost, ker imamo dovolj vodnih virov. Vodne vire uporabljamo ne samo za oskrbo prebivalstva in gospodinjstev, ampak tudi za gospodarsko izkoriščanje, tudi v pijačarski industriji. To so naše realnosti in črpamo iz istih virov, ker bi bilo navsezadnje tudi negospodarno, če bi do te mere preprečili, da vodne vire izkoriščamo tudi za gospodarske namene, torej po svobodni gospodarski pobudi, če pa imamo vode dovolj, in bi sicer ta voda iztekla, odtekla in bi seveda z njo lahko na isti način ravnali drugi. Zato smo imeli določene dileme, vprašanja, ali slediti slovaškemu principu, ki je pravzaprav zahteval, da naj voda ostane na Slovaškem. Najverjetneje pri nas te potrebe ni, vendar pa obstaja nujna zaveza, spet iz tega istega razloga, da tisti, ki bo gospodaril, ki bo upravljal, ki bo opravljal storitve, da je tisti zavezan, da v primeru, če uporabljamo iste vodne vire za oskrbo in za gospodarske namene, da jih za gospodarske namene kot tržno blago uporabljamo toliko, da ne ogrozimo oskrbe prebivalstva z varno pitno vodo. Govorim o realnosti, govorim o raznih mislih, ki lahko komu pridejo na misel, govorim o razliki med javno koristjo in javnim interesom. Pa vas ne bom moril s podrobnostmi, kar se tega tiče. Zato seveda smo, kar se vodnih virov tiče, tudi vztrajali na stališču, da gre pri naravnih vodnih virih za naravno vodno javno dobro in da mora biti to v upravljanju države iz razlogov, ki sem jih vmes navedel.

Več kot dovolj razlogov je, da smo torej zaradi realnosti, v kateri živimo, in zaradi realnosti, v kateri živimo, in zaradi najrazličnejših različnih možnih razumevanj smo želeli priti do takšnega besedila, ki bo torej sledil temeljnemu in osnovnemu cilju, za katerega verjamemo, da ga opišemo skladno s priporočili Komisije Evropske unije tako, da gre za naravne vodne vire, da gre za varno pitno vodo in da se zavežemo k temu cilju, da zagotovimo za vse prebivalke in prebivalce varno pitno vodo. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

V osnutku ustavnega zakona imamo zapisano pravico do varne pitne vode. V luči amandmajev tako Združene levice kot tudi Nove Slovenije želim dodatno utemeljiti potrebo po tem, da je zapisana v ustavo pravica do varne pitne vode. To namreč pomeni, da imaš neoporečno pitno vodo, da imaš ustrezno količino in da imaš ustrezen hidravlični izračun, ki je potreben za to, da po vodovodnem sistemu pripelješ vodo do gospodinjstva, do prebivalcev ali tudi do industrije kot porabnika. Vsi ti trije sklopi pomenijo, da govorimo o varni pitni vodi. To daje tudi odgovor na vprašanje podelitve koncesij. Če bi šli tudi še naprej v nek postopek podeljevanja koncesij, je v praksi dokazano, da multinacionalke pravzaprav prihranijo ravno pri vzdrževanju vodnega sistema. Slabo vzdrževan

vodovodni sistem ne omogoča varne pitne vode. Če imamo zapisan pojem "varna pitna voda", pomeni, če tudi bi mogoče bil nek koncesionar, ki bi dobil to možnost, je zavezan tudi redno in kvalitetno vzdrževati sam vodovodni sistem. Do sedaj praviloma temu ni bilo tako.

Ta pojem je usklajen tako, bom rekel, s podporo amandmajev Združene levice, če pa govorim o amandmaju Nove Slovenije, pa vrača tekst nazaj, da je zagotovljena pravica do pitne vode, izpuščena je pa pravzaprav beseda »varna«.

Zato da bomo imeli ne samo higiensko neoporečno vodo, ampak tudi ustrezen vodovodni sistem, je primerneje, da to ostane v osnutku ustavnega zakona. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Lep pozdrav vsem!

Ta debata mi mestoma deluje zelo poetično, da ne rečem celo patetično. Ampak zdi se mi, da je voda preresna zadeva, da bi se na takšen način pogovarjali o njej. Bom poskušal biti relativno kratek, čeprav imam kar nekaj časa.

Prva zadeva. Dolgost ali kratkost zapisov v ustavi. Veste, navsezadnje če bi bili mi malo bolj zrela družba, bi lahko imeli zelo kratko ustavo, preambula, 1. člen, 2. člen in zgolj 3. Člen, v katerem bi pisalo "vsem zagotavljamo enake možnosti." Ampak nismo tako zreli, ne živimo sami na nekem otoku sredi vesolja. Tudi zaradi tega so potrebni ti naši amandmaji glede koncesij in vprašanj, kolega Vatovec je govoril o tem, gospod, ki je govoril pred menoj, je govoril o tem, varnost in pitnost. Kot je rekel kolega Matej, prej sva debatirala, ko se je tukaj začelo, nič ni narobe, če imamo v ustavi neko bolj močno varovalko ali dvojno varovalko. Na zdravorazumski ravni, veste, jaz sem spil pitno vodo, pa sem fasal diarejo. Pika. Tukaj lahko to debato zaključimo. Danes dopoldne me ni bilo, ker sem bil pri zdravnikih, nisem toliko spremljal razpravo, ampak nedopustno je, da v tej državi o vodi govorimo na način, ali je to desna opozicija ali je to SMC ali ZL ali karkoli. Miški z Marsa, če bi padli pa bi vodili Vlado, bi morali zagotoviti pitno vodo ne le miškam z Marsa, ampak vsem v Sloveniji. To, da jaz tukaj ne morem spiti kozarca pitne vode, je tudi šlamastika. To, da imamo v parlamentu balone z vodo, je tudi šlamastika, ki bi jo morali rešiti. Vem, da ste potem hitro naredili raziskovalno nalogo. So parlamenti, kjer je to normalno. In večina teh parlamentov je tistih držav, po katerih se jaz zgledujem glede razvojnih modelov, kam bi rad, da gre ta slovenska družba naprej. Nedopustno je, da v Sloveniji je razlika, ki jo plačamo glede pitne vode, tam nekje več kot ena proti dva. Nedopustno je, da v občini, kjer plačajo najdražjo vodo Costello, ki priteče iz neke sosednje občine, imamo koncesijsko črpališče, pa ni važno, kdo je koncesionar, ker bo kdo sedaj iz Saudske Arabije zgodbo naredil. Nedopustno je, da vlada, katerakoli, na na pol tajni seji, kar se je zgodilo 30. lansko leto, podeli koncesije za neke termalne vode. Ta družba je vodnata, je bogata, opletamo s to vodo, ne bom dokončal tega stavka, in ob teh ustavnih spremembah se moramo tudi začeti ukvarjati z bolj resnimi spremembami. Jaz sem že večkrat rekel, namesto da od Izraelcev kupujemo pokvarjene havbice, dajmo od njih kupiti water supply manegement vednosti. Imamo pa tudi doma kar nekaj tovrstnega znanja. Že 20 let nazaj so govorili, da sodobne vojne bodo po eni strani informatične, po drugi strani vojne okrog vodnih virov, kar je bilo tudi že povedano.

Zaključil bi rad dejansko s tem, že večkrat je bilo povedano, da smo v glavnem sestavljeni iz vode, da voda ne more biti blago, na katerem bi kovali dobiček. Če človek večinoma je sestavljen iz vode, potem bi v tem parlamentu lahko tudi na človeka začeli gledati kot na ne blago, kot na nekaj, na čem zgolj ne kujemo dobička. In to je v srčiki programa Združene levice. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker sem videl, da je še interes, zopet odpiram možnost za prijavo.

Besedo ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Tale današnja razprava je dosežek posebne vrste. Od ustavnega prava je vladajoča koalicija pripeljala razpravo o vrtnarstvu, sajenje rožic. Če pogledamo, s kakšnimi izrazi se sedajle operira tudi v obliki amandmajev pa sicer v razpravi. Pojem "varna čista pitna voda". Ja, kako pa izgleda nevarna pitna voda? Ja tako, da ni pitna. Kako pa izgleda umazana pitna voda? Ja tako, da ni pitna. Skratka, tole iskanje, nabiranje poceni političnih točk pelje razpravo v ene take dimenzije, da milo rečeno, si tema ne zasluži takega načina obravnavanja. In najmanj, kar je, bi jo bilo treba vrniti nazaj v strokovne in ustavnopravne vode. Ampak sami dobro veste, da če bi to vrnili, potem bi se izkazalo naslednje, da ustavni člen že sedaj določa, da mora lastnina biti pač uporabljena tako, da je zagotovljena tudi njena ekološka funkcija. To je ustavna norma. Ta člen je notri prišel na predlog dr. Jožeta Pučnika in rešuje vse tisto, o čemer danes govorite, sam po sebi. Potem so pa še drugi členi, ki to precizirajo. Drugi, tretji odstavek 70. člena pravita, da naravna bogastva se lahko izkoriščajo samo pod pogoji, ki jih določa zakon. Se pravi, naravna bogastva, vključno z viri pitne vode, so že sedaj ustavno zaščitena dobrina. To pomeni to, prevedeno v slovenščino. In za povrh vsega imamo še 72. člen, ki državo izrecno zadolžuje, da država skrbi za zdravo življenjsko okolje, katerega sestavni del je brez dvoma tudi pitna voda. To se pravi, da je tudi po tej plati že sedaj pitna voda ustavno zaščitena dobrina. In vse to leporečje, ki smo mu sedaj priča, je samo

poceni nabiranje političnih točk, je nepotrebno, ker je vse že v ustavi. Očetje ustave so to dobro predvideli. In tudi vem, da so te razprave bile, ker sem bil zraven. Točno take. To je vse že bilo s tem zajeto. Samo nekateri očitno ste v svojih mandatih, prejšnja in sedanja vlada, podelili preveč koncesij, odprodali preveč virov, malo kršili ustavne in zakonske norme, sedaj ste pa prišli s tem leporečjem po odvezo pred svoje socialistično nastrojene volivce, da boste rekli, "ja, veste, to je bilo treba ustavno zaščiti, zato do sedaj tega nismo mogli". Zadeva pa postaja prava parodija ustavnega prava. Če se bo nadaljevalo na tak način, vas opozarjam, da je to že razprava tiste vrste, ko ste razpravljali, kot če bi nekdo predlagal ustavno normo, da ima vsaka punca pravico do plečatega fanta in da ima vsak fant pravico do častne device. Take norme ne sodijo v ustavo. V ustavi je voda vključno z vsemi drugimi naravnimi bogastvi, vključno s pravico do zdravega okolja, že ustavno zaščitena dobrina.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala, gospod predsednik.
Ja, razprava se je kar osredotočila okoli ene besede, ki se nekomu zdi morda smešna, morda nepotrebna. Zakaj se nam zdi potrebna, mislim da sta oba kolega, tako gospod Veber kot dr. Horvat kar dobro objasnila. Me pa čudi, da bo ta amandma Nove Slovenije podprla predlagateljica Alenka Bratušek. Ta amandma namreč iz 1. točke črta tretji in četrto alinejo, ki ima besedilo, za katerega mislim, da smo se vsi borili, da mora notri ostati. Naj preberem: »… da naravni vodni viri služijo prednostno in trajnostno oskrbi prebivalstva s pitno vodo in z vodo za oskrbo gospodinjstev in v tem delu niso tržno blago.« To za vas ni več potrebno, ker se vam zdi besedica »varno« tako smešna. Da oskrbo prebivalstva s pitno in z vodo za oskrbo gospodinjstev zagotavlja država preko neprofitne javne službe tako, da naravne vodne vire za ta namen izkorišča sama neposredno ali izkoriščanje prenese v neposredno upravljanje samoupravnim lokalnim skupnostim. Torej, če sprejmemo amandma, ki ga predlaga Nova Slovenija, teh dveh alinej ne bo več notri. Želimo to doseči? Če je besedica »varna« res takšen problem, se bo potem kasneje mogoče pokazalo ali ja ali ne. Mi mislimo, da je potrebna. Bomo videli, kako bo sam postopek na koncu, kakšno besedilo bo na koncu ven prišlo. Ampak si pa ne želimo, da s podporo temu amandmaju črtamo ti dve alineji, ki sta za nas, za tiste, ki smo podprli to spremembo, zelo pomembni. In me še enkrat čudi, da vas lahko ena taka beseda tako zaslepi, da v bistvu brišete lastne namene, ki ste jih, verjamem, da iskreno imeli ob predlogu tega. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno, mag. Matej Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Poslanca Zajca bi rad opozoril, pa v zaščito poslanki Bratuškovi, če bi si poslanec Zajc natančno prebral naš amandma, imeli pa ste ga na klopi, potem bi lahko ugotovili, da v 1. točki govorimo o tem, kar sem povedal, da se zapiše, da ima vsakdo pravico do pitne vode in da so naravni vodni viri naravno javno dobro v upravljanju države. Potem pa sledita 2. in 3. točka, kjer pa samo piše, da v 2. točki se črta besedica "varne", ne pa celotna alineja, o čemer govorite vi. Poslanec Zajc, ali namerno zavajate, ali pa izrazito slabo berete gradiva. Odločite se sami.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Vi pa zlorabljate poslovnik, da opozarjate poslanca na nekaj. Ker postopkovno je namenjeno temu, da bi jaz karkoli naredil. Kolega Tonin, vam govorim. / oglašanje iz klopi/ Ne, ni bil postopkovni. Postopkovni je bil pravzaprav možnost, vključitev v razpravo, potem ko ste izgubili možnost, da govorite, ker ste čas že porabili za vsebinsko zadevo. Prosim, da uporabljamo postopkovne predloge za tisto, čemur so namenjeni.
Besedo ima kot predlagateljica mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Ja, je res treba to, kar je na klopi, dobro prebrati. In točno to se na žalost dogaja, na kar sem dopoldan opozorila. Ukvarjamo se tukaj z, ne vem katero besedo naj uporabim, namen, ki smo ga imeli predlagatelji, je definitivno bil ta, da se voda v ustavi zaščiti, da je voda pravica vseh, da se z njo ne more prosto razpolagati, da vodnih virov ne moremo prodajati. Zdaj pa poslušamo predavanje o tem, kako v Pakistanu vodo prekuhavajo. Ja, res je, še kje jo prekuhavajo, ampak varna oziroma jaz upam in mogoče bi, ministrica, bilo prav, da tudi vi kaj poveste, da v Sloveniji imamo varno pitno vodo, ne glede na to, kaj bomo v ustavi zapisali. Zato se toliko pogovarjamo o tem. Res bo v nadaljevanju še čas, res bo še čas, zato konec koncev sem že uvodoma povedala, da ne razumem, zakaj je bilo treba že v tej osnovni fazi toliko amandmajev vlagati. Zato smo se v naši poslanski skupini vlaganju kateregakoli amandmaja v tej fazi vzdržali in nismo tega naredili.
Jaz predlagam, da razpravo vrnemo v okvire vsebine. Tistim, ki nam je do tega, da ta stvar res pride do konca in v naslednjih korakih še enkrat poslušamo strokovnjake, ustavnopravne pravnike in naj nam povedo, kaj je tisti minimum, ki bi ga v ustavo lahko zapisali, da so stvari urejene. Katerikoli amandma imamo danes na mizi, v nobenem nismo slišali strokovnega mnenja. In to je lahko v tem postopku problem.
Tako da, predsednik, jaz sem v svojem uvodu in v prvem delu točno na to, kar se zdaj dogaja,

opozarjala, in jaz upam, da bomo res ohladili glave in stvari pripeljali do tja, kamor si želimo in ne bomo zaradi prestižnih iger in prestižnih bojev vse skupaj zapravili. Pa s tako velikim številom glasov smo se uspeli prebiti do tega, da ustavo spreminjamo. Upam, da bo na koncu cilj res dosežen.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa.

Kolega Brane Grims nas je opozoril, da smo zaplavali v kalne vode. Glejte, varna pitna voda, seveda to zagotavlja pravilnik o pitni vodi, zelo kompleksen je, vsebuje mnoge pravilnike, tudi pravilnik o monitoringu, radioaktivnosti v pitni vodi in tako dalje. In ta eliminira ne-varno pitno vodo. Za božjo voljo, še malo pa se bodo predstavniki ministrstva začeli križati, ker poslanci koalicije zgleda ne poznate zakonskih ureditev, ki so že na mizi. Preberite si pravilnik in v skladu z evropsko direktivo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Hvala lepa, predsednik. Kolegice, kolegi!

Veliko smo danes govorili in še bomo o vsebini. Sama bi pa želela nekaj besed spregovoriti o procesu, ki je pripeljal do takšne vsebine, tudi do takšne vsebine, o kateri zdaj govorimo. Gre za proces, ki se je v okviru spreminjanja ustave zgodil prvič na takšen način, kot se je zgodil, in po mojem vedenju tudi prvič sploh pri spreminjanju katerekoli ustave. Zgodil se je v sodelovanju vsaj dela politike, govorim o naši poslanski skupini, Poslanski skupini Stranke modernega centra, v neposrednem sodelovanju z vsebinami, pogledi, z rešitvami, ki so prišle iz civilne družbe, iz iniciative, ki jo je v imenu vseh tistih skorajda 60 tisoč podpisnikov za takšno zaščito vode v ustavi zastopal gospod Brane Golubović in istočasno v sodelovanju z vodarsko stroko. Zato je bilo na naši strani potrebno toliko premisleka in toliko usklajevanj, da smo pripravili vsebinski predlog, ki presega klasično politično pobudo. Podpiram in veseli me, da vidim, da je ta predlog zdaj, ko prihaja v areno formalnega odločanja, dobil takšno podporo, da bomo lahko vsebinsko na njem delali naprej. Verjamem, da bo interes, da bomo delali tudi na ta način naprej. Torej v tesnem sodelovanju, ne samo z iskanjem politične, všečne rešitve, kot nam nekateri očitate, ampak predvsem z iskanjem rešitev, za katere vsi skupaj čim bolj enotno – od državljanov, posameznikov, do stroke in v končni fazi tudi nas v politični vlogi verjamemo, da bo tista, ki bo dodatno še ustavno zaščitila vodo in na ta način tudi naravo. Žal nas je razvoj družbe, tudi mi sami smo se pripeljali do točke, ko ni več dovolj, da zaščitimo z ustavo samo ljudi, ampak moramo zaradi nas samih in zaradi tudi države zaščiti naravo na takšen način, kot pristopamo k tej zaščiti sedaj. Tisto, kar še enkrat posebej izpostavljam, vsebina, ki je danes tako kompleksna, o kateri se zelo veliko zdaj tudi na nek način že konfliktno politično pogovarjamo in pregovarjamo, ni rezultat samo politike, ampak je rezultat sodelovanja med vsemi tistimi, ki so se čutili poslane oziroma poklicane, zato da skupaj z nami kot s formalnimi odločevalci sooblikujejo to rešitev. In veste, ko in če bomo nadaljevali s takšnim procesom do konca, bomo pokazali eno drugačno višjo raven politične kulture, demokracije in odnosa, ki ga imamo tudi pri našem vsakodnevnem delovanju do stroke in do ljudi, ki si želijo aktivno sooblikovati to, kar mi tukaj formalno moramo početi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim, kolega Pojbič. Očitno je še interes, zato prosim za prijavo.
Besedo ima gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala, gospod predsednik.
Naj se na začetku zahvalim gospodu Toninu in gospe Bratušek, da ste me podučila, da je treba stvari prebrati, preden se oglasiš. Lahko se zgodi, da jih narobe prebereš, narediš napako. S tem da tokrat mislim, da nisem jaz naredil, da sta gospod Tonin in gospa Bratušek narobe prebrala amandma. Verjamem, da je prišlo do napake pri branju, ne vem pa, če je prišlo do napake pri pisanju. Amandma govori, da se besedilo 1. točke predloga, in 1. točko predloga si moramo pogledati, kaj je. 1. točka predloga je zelo obširna, ima štiri alineje. In če mi to celo 1. točko predloga spremenimo, tako da se glasi, da v razdelku prvega osnutka ustavnega zakona se predlaga dopolnitev 70. člena Ustave, uredi v novem 70.a členu, in sicer v smeri, da ima vsakdo pravico do pitne vode in da so naravni vodni viri naravno javno dobro v upravljanju države, je to konec. Se pravi, skrčili ste 1. točko do neprepoznavnosti praktično, smo dali ven tisto, za kar smo se zavzemali.

Mislim, da sem jaz pravilno prebral in bi tudi tiste, ki ste morda mislili, ker ste se osredotočili na besedo "varna", razmišljali o tem, da bi podprli ta amandma, da ga ne podprete, da ga ne podpremo in da obdržimo v teh stališčih pač tiste stvari, za katere smo si prizadevali že ob samem začetku, ko smo se pogovarjali o tem, zakaj hočemo spreminjati oziroma dopolniti našo ustavo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Bom jaz poskušal to stališče, ki ga je kolega Grims obrazložil o smiselnosti tega vpisa v ustavo obrazložiti še na nekem drugem primeru iz ustave. Če boste prejeli ustavo in brali recimo drugi razdelek Temeljne ustavne listine,

piše takole: "Državne meje Republike Slovenije so mednarodno priznane meje dosedanje SFRJ z Republiko Avstrijo, z Republiko Italijo in republiko Madžarsko v delu, v katerem te države mejijo na Republiko Slovenijo, ter meja med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvaško v okviru dosedanje SFRJ." To je besedilo.

Zdaj bi nekdo predlagal recimo dopolnitev te ustave oziroma tega drugega razdelka Temeljne ustavne listine recimo z naslednjim besedilom: "Meja med državami teče po reki Kolpi, Sotli, reki Muri, Dravi, Soči." To je približno stil, ki ste ga obrali pri tem, ko je že vse ostalo urejeno. In bi potem na vsak način hoteli to še bolj definirati, bolj izluščiti, bolj se politično uskladiti, tako kot je prej kolegica rekla, in bi vztrajali, da se še to dodatno zapiše v ustavo kot neko dodatno pojasnilo. O tem govorimo sedaj. Ali pa recimo vam dam drug primer iz Ustave, recimo 110. člen: "Vlado sestavljajo predsednik in ministri. Vlada in posamezni ministri so v okviru svojih pristojnosti samostojni in odgovorni državnemu zboru." To je besedilo. In zdaj bi nekdo predlagal še dodatno, dodaten odstavek, kjer bi zapisali recimo takole: "Ministri so dolžni pri vsebinah, ki jih pokrivajo, v državnem zboru odgovarjati poslancem državnega zbora pri vseh zakonih ki so v zakonodajnem postopku." Mi imamo zdaj primere, ko ministri pridejo in ne govorijo ali pa ministrov sploh ni, pa so predlagatelji, ne vem, nekih pomembnih sistemskih zakonov. Ali pa današnji primer, ministrica pri tej razpravi ob tem prepotrebnem vpisu tega vašega predloga v ustavo, še ni spregovorila v okviru te razprave, ki jo imamo sedaj.

Na takšen način ste se vi lotili urejanja tega področja. Nekaj, kar je urejeno, kar vsi razumemo, kar je naravno logično, kar je geografsko logično, bi vi še dodatno zapisali kot neko dodatno ustavno rešitev, samo da bomo nekaj naredili.

Problem, ki je prisoten v tej koaliciji, je to, da se je zelo sposobna lotiti urejanja urejenih zadev. Za tiste, ki so vsem neizpodbitno jasne, imate še neke posebne detajlčke, kjer imate neizmerno željo, da to dodatno urejate. Ne lotevate se pa temeljnih zadev, ki so usodne za to državo. Ni bilo nobenih stimulativnih projektov v dveh letih, nobenih reformnih ukrepov, čakalne dobe se podaljšujejo, davčne obremenitve rastejo, socialni transferi so čedalje bolj podobni nekemu ameriškemu načinu jemanja štipendij, ko dobiš kredit, da se lahko izobražuješ, in potem to vračaš. Vsi ti socialni transferi, ki jih uvajate, ki jih uvajate, so čedalje bolj podobne tistemu, kar najbolj kritizirate, to pa je kreditiranju tudi pri socialnih transferih. Skratka, ukvarjate se s pleonazmi, to, kar je zdaj predmet diskusije, je pleonazem, in z urejanjem urejenih zadev. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Očitno je še interes, zato prosim, da se prijavite.
Najprej ima besedo dr. Matej T. Vatovec.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod predsednik.

Tisti, ki najbolj nasprotujemo temu, da se to uredi, pozablja na eno stvar. Res je, da imamo pravilnike, imamo zakone, ki relativno dobro trenutno urejajo te zadeve, ampak pri zakonih, sploh pa pri pravilnikih obstaja ena zelo velika pomanjkljivost. Pravilnik lahko vlada sama spremeni, zakone se pa v tem državnem zboru tudi da relativno preprosto spremeniti oziroma narediti tako, da bi ne bili več tako dobri, kot so danes. In računati na to, da bomo vedno po zdravi pameti na nek način ohranjali tisto, kar so recimo nastavki v ustavi, tako kot je danes zapisano, ni dovolj. Zdaj Rene Descartes je nekoč rekel, da zdrava pamet je od vseh reči na svetu porazdeljena najbolj enakomerno, vsak namreč meni, da jo ima v tolikšnem obilju, da se je celo tisti, ki jih je v vsaki drugi stvari težko zadovoljiti, ne želi več, nego jo premore. Tako da sklicevanje na zdravo pamet je premalo, sploh pa je je premalo v takšni točki, o kateri govorimo danes. Skratka, če hočemo zaščiti pravico do pitne vode, moramo to seveda jasno narediti s tem, da se spremeni ustava. Gre za akt, ki je najvišji v našem pravnem redu, je akt, ki je nad vsemi ostalimi oblikami, tudi mednarodnimi pogodbami, in edino to je tisto, kar zagotavlja, da bomo tisto, kar na nek način se vsi strinjamo, da je pravica vsakega prebivalca oziroma prebivalke te države pa tudi katerekoli druge, je to edini način, da jo zagotovimo. Opis pravice do pitne vode v ustavo ni neka kaprica, ni nek politični piar performans, ampak je neko dejstvo, ki bo morda aktualno zelo kmalu, gotovo pa v nekaj desetletjih. Način, s katerim se zdaj predlaga, in tudi če bodo potem samo stališče ustavnega zakona pa ustavni zakon kot takšen pravilno formulirali, je to edini način, da dejansko pridemo do tega, kar je tako rekoč danes cilj.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Kratki opazki. Že prej sem rekel, da je tematika prepomembna, da bi bili okrog nje patetični. Ko vse to skupaj poslušam, se mi zdi, da bi mi potrebovali nek drug ustavni zakon, ki bi veleval, da v Sloveniji se razpravlja vsebinsko fokusirano, ne le v parlamentu.
Oglasiti se pa moram tudi zaradi tega, kar je ubesedovala gospa Simona, doktorica politologije, politika ni in se ne dogaja samo v državnem zboru,tudi izven državnega zbora je politika. In upam, da te prakse, tovrstne prakse bomo večkrat gledali. Gre mogoče za malo mlajšo kolegico od mene in nekoliko starejših družboslovcev s FDV, kjer nas je pokojni profesor Bibič učil o politiki v ožjem in širšem smislu. Skrajni čas je, da tudi ta parlamentarna demokracija začne upoštevati tudi to dejstvo. Upam, da bomo to patetiko o varnosti, nevarnosti kmalu zaključili. Hvala za besedo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Dragan Matić.

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane gospe in gospodje!

Ta razprava s strani gospoda Tanka kaže na odnos ene od parlamentarnih strank do okolja, do naravnih dobrin, ki jih pač imamo v tej državi, kaže na določeno lahkomiselnost, češ, da se te dobrine brezmejne, neizčrpne, in morda tudi kaže na določeno skepso glede namena vpisa v ustavo, da se pač omeji uporaba s strani morebitnih komercialnih namenom multinacionalk in drugih v škodo prebivalcev Slovenije.

Kar se tiče pa razprav, s katerimi Nova Slovenija in pa gospa Alenka Bratušek skušajo ironizirati izraz "varna pitna voda" in k čemur se pridružuje tudi gospod Tanko, ko govori, da je to pleonazem, da je to nekaj, kar je povsem nepotrebno oziroma da je to poceni nabiranje političnih točk, kaže samo na njihovo lahkomiselnost in nepoznavanje zadev. Pred seboj imam odprto spletno stran Ministrstva za obrambo Republike Slovenije, Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Tekst se glasi: Kako zagotoviti varno pitno vodo? In beremo naprej. "Če uporaba pitne vode predstavlja potencialno nevarnost za zdravje ljudi, mora upravljavec prenehati z dobavo pitne vode ali omejiti njeno uporabo. Pogost ukrep je, da odredi prekuhavanje, lahko pa zagotovi nadomestno oskrbo s pitno vodo, embalirano, cisterne," itd. Zato je nujno slediti obvestilom v zvezi s pitno vodo. Gospoda v SDS očitna ne želi poslušati razlago, kaj je razlika med pitno vodo in varno pitno vodo. Gospod predsednik, prosim ...

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tišina, prosim!

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Gospod iz SDS, ki nikakor ne more razumeti ali ne želi razumeti razlike med varno pitno vodo in pitno vodo, naj si odpre spletno stran Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, zlasti gospod Tanko, da bo ugotovil, da to ni pleonazem, ampak da je bistvena vsebinska razlika. Mimogrede, eden od napotkov je, da je dezinfekcija pitne vode s prekuhavanjem varna metoda. Torej ne gre za tako poenostavljeno razlago, da je pitna voda tudi varna sama po sebi. Očitno ni, ker je tukaj navedeno, kakšna je razlika med varno pitno vodo in pitno vodo. Mislim, da smo na ta način dokaj eksaktno, malo tudi upam, da sem dovolj preprosto razložil, da sedaj vsi razumejo to razliko, da se ne bodo sedaj iz tega našega predloga delali norca.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Tišina. Porabili ste čas, zaradi tega nimate pravice ta trenutek razpravljati o vsebinskih zadevah. Pa tudi nisem vam dal besede.

Ali se lahko malo discipline držimo v tem državnem zboru? Razpravljamo. Ali želi še kdo razpravljati pri tej temi? Ni več interesa za razpravo.

Ker ni več interesa za razpravo, zaključujem razpravo. Prehajamo na odločanje o amandmajih k stališču Ustavne komisije, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda amandmajev z dne 12. 7. 2016, ki je objavljen na e-klopi. Pred glasovanjem vas želim obvestiti, da je, upoštevaje določbo tretjega odstavka 178. člena Poslovnika Državnega zbora, amandma k stališču sprejet, če zanj glasuje večina vseh poslancev, to je 46 ali več. Enaka večina velja tudi za sprejetje stališča.

Na glasovanje dajem amandma poslanske skupine Nove Slovenije k 1. točki. Amandma je vsebinsko povezan z amandmajem istega predlagatelja k 2. in 3. točki stališča. Če ta amandma ne bo sprejet, postaneta amandmaja k navedenima točkama stališča brezpredmetna.
Glasujemo. Navzočih je 86 poslank in poslancev, za je glasovalo 5, proti 50.
(Za je glasovalo 5.) (Proti 50.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Ker amandma poslanske skupine Nove Slovenije k 1. točki stališča ni bil sprejet, sta postala amandmaja istega predlagatelja k 2. in 3. točki stališča brezpredmetna.

Na glasovanje dajem amandma Poslanske skupine Združena levica k 2. točki.
Glasujemo. Navzočih je 87 poslank in poslancev, za je glasovalo 55, proti 5.
(Za je glasovalo 55.) (Proti 5.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Na glasovanje dajem amandma Poslanske skupine Združena levica k 3. točki.
Glasujemo. Navzočih je 86 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti 8.
(Za je glasovalo 52.) (Proti 8.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih. Prehajamo na odločanje o stališču Ustavne komisije v celoti.
Glasujemo. Navzočih je 86 poslank in poslancev, za je glasovalo 66, proti nihče.
(Za je glasovalo 66.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je stališče v celoti sprejeto.

Končali smo z odločanjem. V skladu s prvim odstavkom 179. člena Poslovnika Državnega zbora bo na podlagi sprejetega stališča Ustavna komisija pripravila predlog ustavnega zakona in ga predložila v obravnavo Državnemu zboru.
S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 12. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in

dopolnitvah Zakona o dedovanju v okviru rednega postopka.
Prehajamo na odločanje o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi vloženih amandmajev z dne 11. 7. 2016.
Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Združena levica k 6. členu. Amandma je vsebinsko povezan z amandmajem istega predlagatelja k 7. in 18. členu. Če ta amandma ne bo sprejet, postaneta amandmaja k navedenima členoma brezpredmetna. Če je ta amandma sprejet, postaneta amandmaja pod točkama 2 in 3 brezpredmetna.
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.
Kot predlagatelji tega amandmaja ga bomo v Združeni levici seveda podprli. Zakaj? Vračljiva socialna pomoč, vračljiv varstveni dodatek in tako naprej niso solidarnostna brezpogojna pomoč tistim, ki so v slovenski družbi najbolj odrinjeni na rob, pa bi morala biti. In sploh ne moremo v primeru socialne kot pufa, kar v tem trenutku je, govoriti o socialnih transferih, kvečjemu lahko govorimo o socialnem kriminalu, ki se dogaja. Vemo, da se je zaradi vpeljave in realizacije vračljivosti socialnih pomoči že v letu 2012, takoj ko se je vse to začelo dogajati, varstvenemu dodatku odpovedalo kar 16 tisoč 100 upravičencev, ki bi ga sicer lahko prejemali. To so starejši ljudje v res težkem socialnem položaju, pogosto na periferiji, se pravi, da so že geografsko razpršeni in oddaljeni od razvitih centrov. Tukaj notri se najdejo tudi še posebej izpostavljene in za revščino ogrožene skupine, kot so starejše samske ženske, vdove. V tem segmentu naših sodržavljank vlada revščina še posebej pogosto. Preko polovice ljudi, posameznic tega profila je revnih. V Združeni levici predlagamo, da se v Zakonu o dedovanju eden od velikih stimulansov revščine v Sloveniji črta. Predlagamo, da se črta vračljivost socialne pomoči, vračljivost varstvenega dodatka in tako naprej, da socialna pomoč najranljivejšim v slovenski družbi postane to, kar bi morala biti: brezpogojna solidarnostna podpora. Neposredni učinki za proračun v smislu financ so zanemarljivi. Za varstveni dodatek v tem trenutku mislim da namenjamo cca 1,5 milijona evrov. To je z vidika proračuna drobiž. Še večji drobiž pa so finance, ki jih je država oziroma občine prinesle nazaj notri na račun vračljivosti socialne pomoči. Na moje poslansko vprašanje so lansko leto na Vladi odgovorili, da je bilo v letu 2015 oziroma v letu 2014 vrnjenih 216 tisoč evrov prihodkov iz nepremičnin, na katere se je usedla država. Ti prihodki so bili pa zanemarljivi. Se pravi, na eni strani imamo drobiž, manj kot četrt milijona evrov, ki jih je država pridobila z vračljivostjo socialne pomoči, na drugi strani imamo pa socialno ceno tega, 16 tisoč 100 ljudi ostalo brez nujne solidarnostne pomoči varstvenega dodatka.
To je samo eden od faktorjev, zato zagovarjamo v Združeni levici ta amandma in … / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine?
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra ima mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, predsednik.
V zvezi z vloženim amandmajem Poslanske skupine Združene levice lahko samo povem, da bo Poslanska skupina Stranka modernega centra glasovala proti. Ta razlog je predvsem v dejstvu, da Zakon o dedovanju, ki ima 19 členov, in to, kar je ravnokar predstavnik Združene levice opisal, je opredeljeno ali je problem 6. člena. V tem 6. členu je zelo jasno zapisano, eno so pravice, ki so v tem matičnem zakonu, Zakonu o dedovanju. Drugo pa so pravice in predvsem njegova razprava, ki ni bila v tem kontekstu samo tukaj prisotna pri obrazložitvi, ampak tudi tekom dneva pri tej točki dnevnega reda, ki se je navezovala neposredno na Zakon o socialnovarstvenih prejemkih. In to je tisti razlog, zaradi katerega bomo glasovali proti, kajti ta Zakon o socialnovarstvenih prejemkih je ta hip tudi odprt zakon. In kot je bilo v razpravi tudi rečeno, je prav zaradi vsebine, zaradi zahtevnosti in občutljivosti teme za določene skupine državljank in državljanov, da se poseže bistveno v samo vsebino Zakona o socialnovarstvenih prejemkih.
V tem kontekstu lahko še povem, da se v nadaljevanju tudi ne bom vključil pri obrazložitvi vloženih amandmajev. Te vsebine amandmajev so namreč vezane na zakon, ki ne spada v ta zakon o dedovanju. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno, Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala, predsedujoči.
Kar smo ravnokar slišali, v velikem delu niti ni bila obrazložitev glasu, ampak je bila direktna polemika tako z mojo predhodno razpravo kot z mojo obrazložitvijo glasu. Mislim, da morate izvajalca gospoda Verbiča, predsedujoči, na to opozoriti. Sploh zaradi tega, ker v svoji obrazložitvi glasu, tako kot že danes na razpravi na veliko zavaja, če uporabim samo mile besede, da ne rečem še česa hujšega. In podobno kot tekom razprave danes na točki dnevnega reda, ko se je preusmerjala pozornost od 6. člena in dejstva, da imamo opravka z vračljivostjo socialne pomoči in da to lahko uredimo v Zakonu o dedovanju, podobno se poskuša tudi pri našem amandmaju o obrazložitvah glasu preusmerjati pozornost od te vsebine.

Moj postopkovni predlog je, da opomnite vašega poslanskega kolega, strankarskega kolega, da naj svoj glas obrazlaga tako, kot se gre, ne pa, da se kot mali bikec zaletava v mojo obrazložitev glasu. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mislim, to ni podobno ničemur, ne postopkovnemu, pa še žaljivo je. Ta razprava res nima smisla. Vi ste imeli svojo obrazložitev glasu, tam je bila obrazložitev, ki je bila vaši nasprotna in uporabite postopkovno zato, da polemizirate z njo, hkrati pa še žalite.

Postopkovno dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Spoštovani predsedujoči, predlagam, da izrečete opomin obema. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Samo eden je kršil postopkovnik. Tista prva zadeva je bila obrazložitev glasu. Kakorkoli na to že gledamo. In vi še imate eno obrazložitev glasu, kar sem videl, zato sprašujem, ali je še kakšna obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine.
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Desus ima gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik.

Tudi v Poslanski skupini Desus ne bomo podprli tega amandmaja, ker Zakon o dedovanju ureja predvsem te zadeve, ki se nanašajo na dedovanje. Tako gre za elemente evropskega potrdila o dedovanju, gre za različne vrste dedičev, ki jih opredeljuje ta zakon, gre za zapuščino v primeru brez dedičev in tako naprej. Kar se pa tiče 6. člena, pa govori o socialnih transferih. To pa je določilo, ki spada v Zakon o socialnih transferih in ga bomo tam tudi uredili. Ministrica za delo, družino in socialne zadeve je zavezana, da bo pripravila spremembo zakona in takrat bomo obravnavali teh 16 tisoč in toliko upokojencev, za katere je bilo povedano, da živijo pod pragom revščine in da bi to morali urediti v tem zakonu.

Poslanska skupina Desus, kot sem rekla, bo glasovala proti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Saj ne morem verjeti besedam, ki jih slišim.

Poglejte, povedal bom nekaj, kar sem že večkrat povedal, ampak mogoče se večina ne bo strinjala s tem. Slovenija je prebogata družba in država, da bi si dovolila tovrstne oblike sistematičnega potiskanja ljudi v revščino. In skrajni čas je že, da ta sistematični salto mortale obrat na glavo, ki nekako pravi, da je sociala kredit, ustavi v katerem koli možnem zakonu. Ker potem bom poslušal vas črkobralce, kako pa zakoni niso med seboj usklajeni. Toliko prava sem se pa naučil v dveh letih tukaj.

In neko sprenevedanje, da boste takrat in takrat to urejali. In da mi to govori Desus, iz katerega je mimogrede kvote prišel minister Svetlik, ki je to obrnil na glavo, pa mi zdaj noče več roke dati, ko ga na faksu srečam, ko se o tem pogovarjamo. Katera koli vlada bi to morala storiti že v prvem tednu mandata.

Glasoval bom za. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Seveda bom glasoval za amandma Združene levice, da se črta vračljivost socialnih transferov in da se ukine ta sramota na ugledu naše socialne države ali pa na učinkovitosti naše socialne države ali pa pravičnosti socialne države, če hočete, ki se ji reče socialna pomoč kot kredit, ki v resnici ni nikakršna pomoč.

Glasoval bom za ta amandma tudi zaradi tega, ker se našim socialnim ukrepom in ukinitvi vračljivosti ni zoperstavil nikakršen argument, nikakršen resen argument temu ni nasprotoval. Trditve, da sploh ne gre za materijo zakona in da se vse dotika Zakona o socialnovarstvenih prejemkih preprosto ne vzdržijo kot nek protiargument s težo. Če bi bilo temu tako, potem tudi vlada ne bi prinesla na mizo zakona, ki bi v 6. člen podtikal vračljivost stroškov pogreba, če te stroške nosi občina v primeru takšnega ali pa drugačnega reveža. Da ta amandma pije vodo, zelo jasno priča tudi opredelitev Zakonodajno-pravne službe, ki misli, da so naši amandmaji popolnoma na mestu.
Skratka, od vsega nasprotovanja našemu amandmaju se je neprestano ponavljala samo trditev, da ne gre za materijo tega zakona, pa še to trditev med razpravo v današnjem popoldnevu večkrat postavil na laž, kar pomeni, da na načelni ravni, na argumentacijski ravni, na ustavni ravni, če hočete, amandma Združene levice stoji. Socialna pomoč kot oblika brezobrestnega državnega kredita se mora zapisati v zgodovino. S sprejetjem našega amandmaja k Zakonu o dedovanju na tej seji to lahko storimo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo.

Navzočih je 83 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 32, proti 48.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Ker amandma Poslanske skupine Združene levice k 6. členu ni bil sprejet, so postali amandmaji istega predlagatelja k 7. in 18. členu brezpredmetni.
Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 6. členu. Če je

ta amandma sprejet, postane amandma pod točko 3 brezpredmeten.
Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine SDS ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoči za besedo.

Najprej da razčistimo, ker včasih dobi človek občutek, kot da nekateri ne vemo, kaj pravzaprav počnemo. Dejstvo je, da govorimo o dedovanju, in to je predmet tega zakona. Govorimo o 6. in 7. členu, in to je predmet tega zakona, in govorimo o amandmajih, ki so bili vloženi v skladu s proceduro. In še enkrat, da bo jasno vsem, dejstvo je, da se tukaj nekdo zelo spreneveda. Govorite o tem, da boste zadeve spremenili v nekem drugem zakonu. Spoštovani, ta zakon je iz leta 2010, tako imenovan Svetlikov zakon. Ministrica, ki bo po vašem zdaj kar na enkrat to uredila, je takrat za isti zakon rekla, da je to najbolj socialen zakon. In vi nas danes prepričujete, kako bomo vse rešili v neki drugi materiji. Spoštovani, takole je. Na eni strani po naših ulicah hodijo tisti, ki so izčrpali naša podjetja, povzročili bančno luknjo s krediti, na drugi strani pa tiste, ki so potisnjeni v kot, danes potiskate še bolj. Tako da v bistvu ukinjate socialne transferje in ponujate njihovim svojcem kredite. Le s čim jih bodo vzeli in le s čim jih bodo poplačali? Nesramno in nevredno socialni državi in ustavnemu zapisu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ali je še kakšna obrazložitev na ravni poslanskih skupin? Ne.
Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Kolegi, kolegice!

Jaz bom podprl amandma Slovenske demokratske stranke, ker želim s tem amandmajem preprečiti, da 10 tisoč 566 ljudi, ki so dobili varstveni dodatek v letu 2015, na svoji smrtni postelji ne bo mislilo o tem, da bo njihova zapuščina šla v roke države, kajti to dejansko s tem zakonom delate. Oni so dobili v letu 2015 milijon in pol varstvenega dodatka vsi skupaj. Vi dejansko s tem zakonom ne posegate samo na ekonomska vprašanja, ampak tudi na pietetna vprašanja. Ti ljudje oziroma njihovi dediči bodo razdedinjeni, kajti država bo vzela del tega premoženja. In drugo, ukinjate kakršnekoli socialne prejemke za ljudi, ki prejemajo varstvene dodatke. Uvajate kreditni mehanizem. Tak kredit v imenu, ki se imenuje varstveni dodatek, nekdo dobiva do smrti, potem pa ga morajo njihovi dediči vrniti, zaenkrat še brez obresti. Če boste še nekaj časa na vladi, boste prišli do ideje, da zaračunate tudi obresti. In to sem imenoval v svoji razpravi prvovrstna svinjarija. In povem vam še enkrat, da je to prvovrstna svinjarija. To, kar vi delate s socialno državo, glejte, jaz mislim, da v najbolj neoliberalnih državah ne bi bili tega sposobni, a dejansko to delate. Ampak to dela SMC, to dela Desus, in to dela SD. In prav je, da ljudje to vedo.
Jaz bom zaradi tega podprl ta amandma in predlagam, da tudi vi to naredite.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa še enkrat za besedo, predsednik.
Preprosto sem se moral oglasiti, ker mislim, da se v teh obrazložitvah nekako izkazuje, da poslanci to tako imenovano zakonodajno pristojnost, tisto, kar je zapisano v predlogu sprememb zakona, si vsak po svoje razlaga. Mislim, da je prav, da preberem to, kar je namen spotike, če temu lahko tako rečem, da če se že naslavlja, vsem tistim uporabnikom tega zakona, da vedo, za kaj gre. Menim, da se v konkretni zadevi preprosto zavaja. Prvič, kaj je določeno in pristojnost tega zakona, in kaj je pristojnost zakonske materije, ki pa ni predmet tega zakona. Jaz verjamem, da je to sila občutljiva tema, vendar dejstvo je, da je ta ločnica za nas zakonodajalce jasna. Prvi stavek pravi, da dedovanje premoženja osebe, ki je uživala pomoč v skladu s predpisi o socialnem varstvu, se omeji do višine vrednosti prejete pomoči. In v nadaljevanju, "če ni v predpisih o socialnem varstvu določeno drugače." Kako to izgleda v praksi ali dejansko? Zapuščinski postopek poteka prek okrajnega sodišča. V tem zapuščinskem postopku okrajno sodišče upošteva ravno to, kar je vseskozi različno tolmačenje nas poslancev, to je pristojnost Zakona o socialnovarstvenih prejemkih. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu. Vsaj dve sta bili. Prosim, da se prijavite.
Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Jaz bom ta amandma podprl. Podprl ga bom zato, ker je dovolj tega sprenevedanja, kako se kakšne stvari v zakonodajnem delu urejajo. Nedavno je bil sprejet Pomorski zakonik, ker je razveljavil en kup določb Zakona o delovnih razmerjih. Nesistemsko in najbrž namensko, pa nikogar ni zmotilo od koalicijskih poslancev. Sedaj ko pa predlagamo, da se te zadeve uredijo v pristojnem zakonu oziroma pravem zakonu na način, kot predlagamo, pa se kar naenkrat neki široki pomisleki o tem, da to ni ne pravilno, ne sistemsko in da se to ureja v drugem zakonu. Jaz mislim, da bi tisti, ki sprejemate zakone, tudi mi smo zraven, morali najbrž imeti enake vatle in soditi vse rešitve, ki pridejo na to zakonodajno mizo, z enakimi kriteriji. Pomorski zakonik je razveljavil določbe Zakona o delovnih razmerjih in je nastala

sistemska pravna praznina, zaradi katerega bodo nekateri veliko profitirali, ker bodo proti njim ukinjeni vsi postopki. Na drugi strani pa se spotikate v neko rešitev, ki je povsem normalna za ta zakon, je sistemska, sodi sem, ker ni bil amandma zavrnjen, tako kot v enem primeru prej, ni nihče nič oporekal, in enostavno je to zadevo treba reševati po korakih. V tem primeru lahko rešimo ta del, ki se predvideva s tem amandmajem. Kar zadeva pa Zakon o socialnovarstvenih prejemkih, pa ga prinesete, bomo pa še tam te zadeve popravili, tisti del, ki se tukaj ne da urediti. Zato bom ta amandma tudi podprl.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospa Anja Bah Žibert.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Seveda bom amandma podprla. Podprla ga bom zato, ker še kako sodi v ta zakon. Dejstvo je, če ne bomo tega spremenili tukaj in boste potem začeli to urejati nekje drugje, boste zopet rekli, ja, saj to je pa tukaj zapisano. Kajti če ne bi bil problematičen, potem bi ta amandma povsem preprosto podprli. Pa se to ne zgodi. In ker smo že govorili o tem, kako je v realnem življenju, 78 % upravičencev do tako imenovanega varstvenega dodatka se mu je odpovedalo zato, ker ne želijo teh bremen prenašati na svoje otroke. To je življenje tega zakona, in to imamo. In nobenega predloga sprememb ni. To, kar pa vi obljubljate, oprostite, to je tako, kot da bi ljudje začeli hraniti skozi steklo. Vaše obljube so že davno, davno pozabljene.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Očitno je še interes za prijavo, zato prosim, da se prijavite za obrazložitev glasu v lastnem imenu.
Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod predsednik.
Jaz upam, da vsi, ki sedimo v tem parlamentu, zelo dobro vemo, da smo v Slovenski demokratski stranki že dvakrat predlagali spremembo tega problema, s katerim se danes tukaj srečujemo. In prav bi bilo, da bi se tisti, ki danes govorite na takšen ali drugačen način, tudi tega zavedali. Hkrati pa bi pa rad zelo jasno povedal, da s tem zakonom se betonira vračljivost socialnih transferjev. To je socialno nepravično, nedopustno in je velika svinjarija. Zavajanja, ki so danes uporabljena, pa so sprenevedanje, ki se jih poslužujeta vlada in koalicija. To tukaj v tem državnem zboru stalno bolj čutimo ne samo opozicija, temveč tudi slovenske državljanke in državljani. Mislim, da je to resnično tako, kot je kolega Andrej Šircelj rekel, velika svinjarija. Temu je treba narediti konec.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.
Ta koalicija zelo rada uporablja besedo sistemsko, sistemski. Vsaka odprava krivic ali svinjarij, če citiram govorca pred mano, je sistemska rešitev. Pika. Če bi se vedel na način, kot se prepogosto vedemo v tem parlamentu, kot najmlajša skupina v jaslicah, pa verjetno žalim zdaj najmlajšo skupino, seveda tega ne bi podprl. Veste, kakšen odnos ima SDS do Združene levice, veste, kaj so vse povedali o meni osebno, o naši tovarišiji in tako naprej. Ampak to je bilo spet svinjarija v tem konkretnem primeru, ker so pač neke zadeve, ki niso hec. Ne glede na to, kdo predlaga, je dolžnost poslank in poslancev, da razmislimo in glasujemo za tovrstne amandmaje, ki odpravljajo krivice, ali, če hočete po Pojbičevo, svinjarije.
Zato bom ta amandma podprl. Verjetno bodo kakšni bolj radikalni združeni levičarji pisali svinjarije o meni danes, in upam, da bodo tudi ostali, poslanka in poslanci Združene levice, podprli ta amandma. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj pa res, glasujemo.
Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 33, proti pa jih je bilo 39.
(Za je glasovalo 33.) (Proti 39.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k 6. členu.
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanski demokrati, gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik.
Poslanska skupina Nove Slovenije, ki se je pod amandma podpisala, bo seveda ta amandma podrla. Malo smo naivni in pravimo, v tretje gre rado. To je tretji amandma k 6. členu. S tem amandmajem mi preprosto usklajujemo, s tem amandmajem se usklajuje višina omejitve dedovanja za zapustnike, ki so prejemali pomoč po predpisih o socialnem varstvu. Usklajujemo s sedaj veljavnimi določili Zakona o socialnovarstvenih prejemkih in pomeni delno finančno razbremenitev dedičev, ki se odločijo za povrnitev državi oziroma občini izplačano vrednost socialne pomoči zapustniku. Gre torej za uskladitev dveh zakonov. Verjetno mora biti Zakon o dedovanju usklajen z zakonom o socialnovarstvenih prejemkih. Dobro bi bilo, kolegice in kolegi, da se spustimo na nivo tistih ljudi, ki nimajo nič drugega po Svetlikovi odločitvi tistega leta, ko jim je ukinil tako imenovane državne penzije, danes nimajo nič drugega kot morda 220 evrov tako imenovane socialne

pomoči. Ali lahko s tem preživijo? Če zaokrožimo na 250 na mesec, je to 3 tisoč na leto. Država je pa izračunala za leto 2015, da je prag tveganja revščine v višini 7 tisoč 111 evrov. Kje pa je potem tisti, ki na leto dobi nič drugega samo 3 tisoč evrov socialne pomoči? In mene ljudje na podeželju za rokav cukajo in pravijo: "Joško, za božjo voljo, malo nam dvignite to pomoč, da bomo lažje preživeli." Jaz vprašam: "Imate kakšno premoženje?" "Ja, poglej, to sva celo življenje skupaj spravljala, tistih nekaj njivic, tri hektarje, pa to domačijo." To je en poseben odnos do tega, kar ljudje celo življenje skup spravljajo na kmetiji, na podeželju. Morda je v mestu drugače, ne vem, ker ne živim v mestu. Ali imamo kaj posluha za to? Ali lahko danes, kolegice in kolegi, naredimo test delovanja 2. člena slovenske ustave, ki med drugim pravi, da je Slovenija tudi socialna država. Jaz imam res občutek, da imamo nek narobe svet. Tukaj se desni blok opozicije, seveda tudi Združena levica, se borimo za socialno državo. Pa se navadno nam desnemu bloku očita, da mi nismo socialni, da smo za kapitaliste. Danes imamo pred očmi te ljudi, ki težko preživijo s socialno pomočjo v višini 220 evrov na mesec. Lepo prosim za razmislek.
Mi bomo seveda glasovali za naš amandma.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine SDS ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Kljub temu da boljši, bolj učinkovit amandma, ki smo ga predlagali, ni bil sprejet, bomo mi ta amandma podprli. Podprli ga bomo tudi zato, ker smo v tem mandatu že dvakrat predlagali Zakon o socialnem varstvu, s katerim smo predlagali odpravo hipotek na prejem socialnovarstvenih prejemkov oziroma socialnovarstvenih transferjev. Žal v tem državnem zboru koalicija tega ni podprla. In tudi zato bomo to podprli, ker ne moremo verjeti nobenim dobrim in velikim besedam koalicijskih poslancev, da bodo to uredili v drugem zakonu. Dvakrat so imeli že priložnost v tem mandatu, pa tega niso storili. Mi se na eni strani srečujemo z nekimi reševanji oseb, ki se najdejo v težki socialni situaciji in jim zato namenjamo premostitveni kredit do smrti v tem primeru, na drugi strani pa imamo nekaj privilegiranih nekdanjih državnih funkcionarjev, ki imajo nekaj tisoč dolarjev pokojnine in živijo in uživajo bonitete subvencioniranega stanovanja recimo v enem izmed socialnih zavodov. Pa ne bodo zato obremenjeni z nobeno hipoteko. Sprašujem sebe in ostale, ali je to pošteno. Je to načelo socialne države? Ali je ta težava v tem ali pa način dela te koalicije in tudi prejšnjih koalicij, ki so jih vodile levo profilirane stranke, da ne sledijo načelom socialne države, ampak samo govorijo o njej, ko je treba odločati, da bo socialna država dejansko socialna, pa so proti. Na drugi strani pa modro furajo, pokrivajo vse tisto, kar je povezano s privilegiji. Taista politična skupina.

Zato ne vidim popolnoma nobenega razloga, utemeljenega razloga, da takšnega amandmaja ne bi podprli. Predlagal bi celo, da bi podprli boljšo rešitev, ki je bila prej predlagana, in da se začne resno delati na krepitvi socialne države in na odpravljanju privilegijev tistih, ki jih dobivajo popolnoma brez potrebe. Nekdo, ki ima nekaj tisoč dolarjev pokojnine z ne vem katerih virov, dobi še subvencijo v socialnem domu, tisti, ki pa to dejansko potrebuje, dobi pa kredit, mu država nameni kredit in ga potem obračuna, ko pride čas za to.

Predlagam, da tudi kdo drug razmisli o tem in podpre ta amandma.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Ne. Potem glasujemo.
Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti pa 47.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 7. členu.
Glasujemo. Navzočih je 87 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti pa 55.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 55.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo zakona.
Prehajamo na **tretjo obravnavo** zakona. Ker k drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica, Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): V Združeni levici, kot rečeno, tega zakona ne bomo podprli, ker ni bil sprejet naš amandma. Zakon o dedovanju se zelo redko spreminja. Mislim, da smo lahko slišali danes v razpravi, da se je v zadnjih dvajsetih letih enkrat ali dvakrat. Skratka, ne ravno prav velikokrat. In danes je draga koalicija zamudila, da ne rečem zgodovinsko priložnost za odpravo zgodovinske krivice, ki je vračljiva socialna pomoč. Imeli so vse možnosti podpreti amandma Združene levice, pa tega niso storili, in socialna pomoč še vedno ostaja v slovenski državi, menda socialni državi, antisocialen puf.

Zaradi tega takšnega zakona o dedovanju v Združeni levici ne moremo podpreti. Poslanci imamo nemara formalno možnost in formalno pravico, da stopimo, teptamo socialni status revnih, upokojenih, odrinjenih, zagotovo

pa nimamo nikakršne moralne pravice, da to storimo.

Mislim, da je danes v temu trenutku v dvorani med poslanic ni nikogar, ki bi prejemal manj kot 2 tisoč evrov neto plače. In mi kot organ, državni zbor smo si vzeli pravico, da ljudem ne naprtimo socialne pomoči ampak, antisocialni puf. To pravico smo zacementirali, inavgurirali v zakonu o dedovanju z nasprotovanjem dela desne tribune, z nasprotovanjem Združene levice, pa vendarle to je ta državni zbor sprejel oziroma bo dokončno danes potrdil.

Poglejte, takega zakona o dedovanju, takih antisocialnih ukrepov socialisti, ma, kakšni socialisti, nobeni normalni ljudje ne morejo podpreti in tudi v Združeni levici in njeni poslanski skupini tega ne bomo podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Še enkrat hvala za besedo, predsednik.

Poslanska skupina Stranka modernega centra bo podprla ta zakon. Uvodoma lahko samo omenim, da kolegi in kolegice v poslanski skupini z žalostjo ugotavljamo nekaj. Da si v tem državnem zboru poslanci in poslanke različnih poslanskih skupin nekako po svoje tolmačijo ali razlagajo zapisane določbe v spremembi tega zakona. In tako kot je bilo v razpravi, kot je bilo tudi že danes v sami obrazložitvi navedeno, da je to Zakon o dedovanju. V dokaz temu se moramo dotakniti tega, kaj pa je predmet tega zakona o dedovanju. Uvodoma je bilo rečeno, da ga sestavlja 19 členov. Ampak bistvo tega zakona je prenos uredbe Evropske unije, ki dobesedno v ta naš slovenski pravni red uvaja nov institut, ki praktično v razpravi sploh ni bil omenjen, razen izjemoma. In to je evropsko potrdilo o dedovanju, ki bistveno olajšuje čezmerne postopke dednih postopkov. Tisto, kar je ključno v tej zadevi, je odprava, če temu lahko tako rečem, neskladja z ustavo iz leta 2009 ter z odločitvijo ustave iz leta 2013. Pozablja se tudi, da se v tem zakonu o dedovanju urejajo posamezna področja, ki še kako vplivajo na posameznike. Kaj to konkretno pomeni? Možnost sklepanja sporazuma o odpovedi neuvedenemu dedovanju. Državljani imajo marsikatere probleme na tem področju. Tisto, kar ključno vpliva tudi na socialni položaj posameznikov, kar sploh ni bilo omenjeno v zvezi s tem zakonom, je naslednje, da se zapustnikovi dolgovi v stečajnih postopkih brez dedičev glede vsebine in tudi nadaljnjih postopkov, vezanih na pripravo smrtovnic, vse te zadeve so še kako pomembne za naše državljane.

In še enkrat ponavljam, 6. člen v povezavi s 7. členom prav gotovo v odprtem postopku, ki je že sedaj, ureja Zakon o socialnovarstvenih prejemkih. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine? Ne.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Tokrat sem res mislil molčati, ampak ne morem. Po dveh letih sestave delovanja tega sklica Državnega zbora bi si nekdo, ki to opazuje od zunaj, mislil, da je res bistvo delovanja Državnega zbora prenos evropskih direktiv, kar ni res. Bistvo delovanja Državnega zbora, parlamentarne demokracije je urejanje pogojev skupnega sobivanja. To je bistvo tega, ker mi tukaj počnemo. Da nove zakone sprejemamo po načelu Paretovega optimuma. Če malo po domače povem, če komu delamo pozitivno diskriminacijo, da na drugi strani nekdo zaradi tega ni prikrajšan in pri amandmiranjih obstoječih zakonov, da popravljamo stare krivice, ne uvajamo novih krivic in zakone prilagajamo spremembam v neki družbi. To je bistvo našega dela, če vam še kdo ni povedal.

Očitno se ta koalicija tega bistva ne zaveda, zato bom glasoval proti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti 13.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 13.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 15. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 11. 7. 2016.

Amandmaja pod točkama 1 in 2 sta vsebinsko enaka, zato bomo o njima glasovali skupaj. Odločamo torej o amandmajih Poslanske skupine Nove Slovenije in Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 6. členu.

Glasujemo. Navzočih je 86 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 51.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 51.)

Ugotavljam, da amandmaja nista sprejeta.

Odločamo še o amandmaju Poslanske skupine SDS k 11. členu.

Glasujemo. Navzočih je 86 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 51.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 51.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k

dopolnjenemu predlogu zakona niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Kolegice in kolegi!
Sporočam, da Poslanska skupina Nove Slovenije ne bo podprla tega zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka oziroma bolj točno, glasovali bomo proti. Ne moremo sprejeti zakona, ki, včasih smo rekli slovenski žitnici, to je v Pomurju dviguje katastrski dohodek za faktor 5, za 500 %. In kljub temu da je območna enota Kmetijsko-gozdarske zbornice, Območna enota Murska Sobota, na to opozarjala, prikazal sem tudi izračune Kmetijsko-gozdarske zbornice, vendar za te izračune, za eksaktne številke se enostavno nihče ni zmenil. Upoštevati moramo tudi, da je zadnja sprememba evropske skupne kmetijske politike dejansko šla v tej smeri, da so zmagali okoljevarstveniki. Nič narobe. Ampak narobe je to, da so poraženci tisti, ki proizvajajo hrano – torej kmetje.
V razpravi okrog zakona o ugotavljanju katastrskega dohodka se praktično nihče – razen Nove Slovenije ni dotaknil tudi vprašanja skupne kmetijske politike in kmetijskih subvencij, ko se bo dejansko brexit zgodil. Za enkrat se še ni zgodil. Ljudje so se samo odločili. Dejstvo je, da bodo kmetijske subvencije, to smo mi trdno prepričani, v Sloveniji znižane, bodo padle. Ali bodo znali kmetje svoje poslovne modele oblikovati tako, da bodo preživeli? Upam vsaj, da bo moja pobuda Ministrstvu za finance in Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano sprejeta. Šla je pa v to smer, da se na spletni strani Ministrstva za finance objavi informativni izračun katastrskega dohodka za leta 2017, morda še boljše 2016, 2017, 2018, 2019 in leto 2020, da bodo lahko kmetje optimirali svoje poslovanje oziroma optimirali svoje davke.
Obžalujemo, da ni bil sprejet naš amandma, ki je temeljil na ugotovitvah Kmetijsko-gozdarske zbornice in je temeljil na knjigovodskih podatkih, knjigovodskih podatkih po tisti metodologiji, ki jih uporabljajo vse države članice Evropske unije. Preveč na silo je šel ta zakon naprej, ne da bi upošteval neke ključne okoliščine, ki čakajo slovensko kmetijstvo v naslednjih letih.
Zato bomo glasovali proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): V Slovenski demokratski stranki tega zakona ne bomo podprli. Komisija, ki jo je sestavila vlada, je delala tri leta v dveh mandatih in ni naredila veliko, skoraj nič. Pred iztekom roka je prišla z zakonom, ki ni bil usklajen s predstavniki kmetov, ne s sindikatom, ne s Kmetijsko-gozdarsko zbornico. Potem je začela popuščati pri svoji nameri, pa se do konca niso uskladili.
V Slovenski demokratski stranki menimo, da sedaj, ko je v zadnjih dveh letih odkupna cena zelo padla in še pada, tako da so kmetje v nezavidljivem položaju, soočajo se s tem, da stroški že presegajo lastno ceno oziroma odkupno ceno, se je vlada odločila povečati katastrski dohodek tudi za nekajkrat. To je zelo slabo sporočilo kmetom.
Minister Židan, ki bi moral zastopati tukaj kmetijstvo, je sam na odboru rekel, da bodo morali mlekarji iti vsaj v delno predelavo mleka, če bodo hoteli preživeti v prihodnje. Vlada pa jih obremenjuje z višjim katastrskim dohodkom. Najbolj bodo prizadeti pa tisti mali kmetje, ki po našem mnenju nimajo pravih predstavnikov v organih, ki so sodelovali s komisijo, ker imajo poleg katastrskega dohodka še druge dohodke, eno plačo ali celo dve plači. Katastrski dohodek se jim pripiše, čeprav je nizek, pa vseeno, jim zviša osnovo za izračun dohodnine.
Zato smo mnenja, da ta zakon ni dober. Poleg tega pa ste v prehodnih določbah določili, da bo v letu 2017 katastrski dohodek še nižji, kot je bil do sedaj. Te odločbe bodo prišle leta 2018 do kmetov, to je pred naslednjimi volitvami. Prava slika oziroma pravo breme pa bo prišlo v naslednjem mandatu, v novi vladi. Po drugi strani nam tudi daje možnost, da se v tem času ta zakon spremeni, bistveno spremeni, da bo bolj pravičen, bolj pošten predvsem do malih kmetov, ki v večini obdelujejo slovensko zemljo.
Zato tega zakona ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra ima gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala, gospod predsednik.
Že leta 2011 smo vedeli, da je treba uvesti novo metodo za ugotavljanje katastrskega dohodka. Danes smo leta 2016. Tista metoda, ki je bila takrat uvedena, se je izkazala za nepošteno – tista se pa je pokazala – in takrat se je ugotovilo, da potrebujemo novo. In novo imamo danes na mizi. Ta današnji zakon je maksimalno usklajen z vsemi, ki se jih tiče. Maksimalno. Razen v eni točki, to se pravi v točki, kjer se moramo odločiti, ali bomo za prihodke in za stroške uporabljali enako metodologijo ali bomo glede na to, kaj nam bolj paše, uporabljali. Ali bomo nekje uporabljali statistične podatke v ekonomskem izračunu ali bomo nekje uporabljali metodologijo FADN. Ampak to tako ne gre. Oboje je enako. Ampak

vse ostalo smo pa uskladili maksimalno, se pravi, da smo prisluhnili in smo šli naproti.

Ta zakon, ki je danes pred nami, je predvidljiv, je enostaven, je pravičen in mislim, da ga je treba sprejeti in naša poslanska skupina ga bo potrdila. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 49, proti pa jih je bilo 28.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 28.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **24. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.**

Prehajamo na obravnavo **Predloga za izvolitev sodnice Ustavnega sodišča Republike Slovenije** in **Predloga za izvolitev sodnika Ustavnega sodišča Republike Slovenije.** Predsednik Republike Slovenije gospod Borut Pahor je 30. 6. 2016 predlagal Državnemu zboru, da za sodnico Ustavnega sodišča namesto sodnika, ki mu mandat poteče 30. oktobra 2016, imenuje gospo dr. Špelco Mežnar, za sodnika Ustavnega sodišča na mesto sodnice, ki ji mandat poteče 19. novembra, pa imenuje gospoda Marka Šorlija. Predlagana kandidatka dr. Špelca Mežnar bo glede na pogoje, določene v 17. členu Zakona o Ustavnem sodišču, v primeru izvolitve za sodnico Ustavnega sodišča začela izvrševati funkcijo 31. oktobra 2016. Predlagani kandidat gospod Marko Šorli pa bo glede na pogoje, določene v 17. členu Zakona o ustavnem sodišču, v primeru izvolitve za sodnika Ustavnega sodišča začel izvrševati funkcijo 20. novembra 2016.

Besedo dajem, gospe Nataši Kovač, predstavnici Urada predsednika Republike Slovenije za dopolnilno obrazložitev predlogov.

NATAŠA KOVAČ: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Pred vami sta predlog kandidatke za sodnico in predlog kandidata za sodnika Ustavnega sodišča Republike Slovenije. Na poziv predsednika republike za zbiranje predlogov kandidatur za obe mesti sodnika Ustavnega sodišča je urad predsednika prejel 9 predlogov kandidatov. Naj jih naštejem: mag. Darinka Dekleva Marguč, izredni profesor dr. Anže Erbežnik, mag. Damjan Gantar, docentka dr. Špelca Mežnar, mag. Boštjan Pintar, izredni profesor dr. Rok Svetlič, redni profesor dr. Bojan Škof, Marko Šorli in dr. Andraž Zidar.

Predsednik republike je postopku izbora kandidatov namenil tokrat še posebno pozornost. Že v mesecu marcu letos se je prav na to temo srečal na poglobljenem pogovoru z nekdanjimi ustavnimi sodniki. Po pregledu vseh prispelih kandidatur so bili v uradu predsednika opravljeni posamični pogovori z vsemi prijavljenimi kandidati in kandidatkami. Predsednik republike je tokrat prvič opravil kar dva kroga posvetovanj z vodji poslanskih skupin in predstavnikoma narodnosti. Presoja namreč, da je poleg nedvoumne strokovne usposobljenosti kandidatov predvsem pomembna zadostna podpora za izvolitev v Državnem zboru v prvem krogu tako z vidika nemotenega dela Ustavnega sodišča kot z vidika krepitve zaupanja v temeljne institucije pravne države. Po opravljenih vseh pogovorih in posvetovanjih predsednik republike utemeljeno sklepa, da oba kandidata med poslankami in poslanci Državnega zbora uživata široko podporo za imenovanje.

Kandidata sta se v prejšnjem tednu po tem, ko je predlog za njuno imenovanje predsednik republike že posredoval v Državni zbor tudi javno predstavila. Širša javnost se je tako lahko neposredno seznanila z njunimi razmišljanji in razlogi za kandidaturo. Na tej osnovi se je predsednik republike odločil, da Državnemu zboru Republike Slovenije za sodnico Ustavnega sodišča Republike Slovenije na mesto mag. Miroslava Mozetiča, ki mu mandat poteče 30. Oktobra, predlaga docentko dr. Špelco Mežnar in za sodnika Ustavnega sodišča Republike Slovenije na mesto mag. Marte Klampfer, ki ji mandat poteče 19. Novembra, predlaga, gospoda Marka Šorlija.

V nadaljevanju mi dovolite še nekaj besed o obeh kandidatih. Docenta dr. Špelca Mežnar je študij na ljubljanski pravni fakulteti končala z najvišjo oceno v svojem letniku ter prejela priznanje te fakultete za odličen študijski uspeh. V času podiplomskega študija je med drugim opravila semestrski študij avtorskega prava v Združenih državah Amerike in enoletno specializacijo prava Evropske unije na Univerzi Cambridge. Po doktoratu, za katerega je prejela stanovsko nagrado Zveze društev pravnikov Mlada pravnica, je do leta 2008 delala na Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani. Trenutno je predavateljica na Mednarodni fakulteti za družbene in poslovne vede v Celju, ob tem pa tudi raziskovalka na Inštitutu za primerjalno pravo pri Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani in odvetniška kandidatka v odvetniški pisarni. Sodelovala je pri pripravi različnih študij, strokovnih podlagah za več področnih zakonov in številnih mednarodnih raziskovalnih projektih. Ves čas se je dodatno izobraževala tako doma kot v tujini. Redno objavlja znanstvene in strokovne prispevke s področja civilnega in gospodarskega prava. Njena bibliografija obsega preko sto enot. Je udeleženka številnih poletnih šol in prejemnica več štipendij. Je članica strokovnega sveta Odvetniške akademije pri Odvetniški zbornici Slovenije in arbitrinja v gospodarskih sporih pri stalni arbitraži pri Gospodarski zbornici Slovenije. Ena bistvenih kvalitet kandidatke je povezovanje pravne teorije in prakse ter odlična sposobnost pisnega in ustnega pravnega argumentiranja. Je redna predavateljica na Odvetniški šoli, Sodniški

šoli, Dnevih civilnega in gospodarskega prava in na ostalih organizacijah in seminarjih. Kljub relativni mladosti je strokovnjakinja z visokim ugledom med svojimi kolegi in kolegicami in je za svoje delo že prejela številne nagrade in priznanja. Pripravljena se je javno izpostaviti o vprašanjih, ki zadevajo širšo družbo. Je odkrita, neposredna in odgovorna. Svoja stališča zagovarja vztrajno in nepopustljivo.

Docentko dr. Špelco Mežnar je za kandidatko za sodnico Ustavnega sodišča predlagal dekan Mednarodne fakultete za družbene in poslovne študije v Celju, njeno kandidaturo pa je podprl tudi Upravni odbor Odvetniške zbornice Slovenije.

Gospod Marko Šorli je vrhovni sodnik, svetnik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije ter vodka kazenskega oddelka Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. Vso svojo karierno pot je posvetil sodniškemu poklicu. V letu 1994 je bil izvoljen za člana Sodnega sveta Republike Slovenije. V letih 1998 in 1999 je bil tudi njegov predsednik. Od leta 1996 dalje je sodnik Vrhovnega sodišča Republike Slovenije. V letih 1999 in 2000 je bil vodja oddelka za mednarodno sodelovanje v sodstvu na Vrhovnem sodišču. Od leta 2000 do marca 2010 pa podpredsednik Vrhovnega sodišča. Od leta 2000 dalje je vodja kazenskega oddelka Vrhovnega sodišča. Je član izpitne komisije za pravniške državne izpite. Bil je član izvršnega odbora Slovenskega sodniškega društva, član delovne skupine za pripravo organizacijskih zakonov s področja sodstva. Sodeloval je v delovnih skupinah, ki so pripravljale novele zakonov s področja kazenskih postopkov, in tudi član strokovne skupine, ki je leta 2002 pripravila analizo vzrokov in predloge za zmanjšanje in odpravo sodnih zaostankov. Med drugim sodeluje v Komisiji za učinkovitost sodstva pri Svetu Evrope od njene ustanovitve leta 2002 ter nadzornem odboru regionalnega projekta za vzpostavitev neodvisnega in zanesljivega funkcioniranja sodnih sistemov držav Zahodnega Balkana v okviru Sveta Evrope. Kot takratni član izvršnega odbora Slovenskega sodniškega društva je avtor veljavnih pravil tega društva. Ob pripravi osnutkov slovenske ustave je podal pobudo, da se določi pravica do zakonitega sodnika po vzoru avstrijske ustave.

Gospod Šorli je ves čas aktiven na strokovnem področju tudi kot pravni teoretik. Kot predavatelj predvsem s področja kazenskega prava redno sodeluje pri številnih oblikah poklicnega izobraževanja. Njegova bibliografija obsega blizu 30 enot in bogato mednarodno kongresno dejavnost s številnimi referati. Kot je med drugim pred leti zapisal Sodni svet, je gospod Šorli vrhunski strokovnjak na področju kaznovalnega prava z obsežno publicistično dejavnostjo ter poudarjenimi delovnimi sposobnostmi. Poleg strokovne dejavnosti ves čas svoje sodniške kariere sodeluje v številnih projektih za izboljšanje organiziranosti in delovanja sodstva. Vseskozi si je intenzivno prizadeval za demokratizacijo sodstva ter neodvisnost sodnikov, povezano z njihovo odgovornostjo. Gospoda Šorlija poleg bogatih izkušenj odlikuje sposobnost razreševanja najzahtevnejših pravnih vprašanj. Pri svojem delu suvereno uveljavlja in argumentira svoja pravna stališča.

Spoštovane poslanke in poslanci, predsednik republike meni, da kandidatka docentka dr. Špelca Mežnar in kandidat gospod Marko Šorli izpolnjujeta visoke strokovne kriterije in izkazujeta ustrezne izkušnje, znanje in integriteto za uspešno opravljanje te pomembne funkcije, funkcije sodnice oziroma sodnika Ustavnega sodišča Republike Slovenije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predloga je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala. Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.
Besedo ima Poslanska skupina Desus, zanjo gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Predsednik, hvala za besedo. Spoštovane kolegice in kolegi!

Letos jeseni se izteče mandat dvema ustavnima sodnikoma, zato morajo po pravilih steči vsi postopki za imenovanje dveh novih. Naj ob tem dodam, da bomo naslednje leto morali poiskati in potrditi izbor štirih novih ustavnih sodnikov, nato pa še v naslednjih dveh letih dva. V kratkem se bo praktično zamenjala skoraj da celotna sestava branika ustavnosti in zakonitosti. Po opravljenih razgovorih s kandidati za ustavnega sodnika, po opravljenih posvetovanjih z vodji poslanskih skupin ter po javnih predstavitvah kandidatov je predsednik Republike Slovenije v Državni zbor posredoval predlog dveh kandidatov, državnozborska Mandatno-volilna komisija je oba potrdila, končna odločitev pa je seveda na nas.
Naj najprej povem, da Poslanska skupina Desus zaupa oceni in presoji predsednika države, zato bosta oba kandidata tako docentka dr. Špelca Mežnar kot Marko Šorli deležna naše podpore. Res pa je, da je bila in je še vedno odločitev predsednika države, da na mesto ustavnih sodnikov tokrat predlaga navedena kandidata, deležna vrste kritik. Kritike so bile usmerjene tako v starost oziroma mladost, strokovno usposobljenost oziroma delovne izkušnje kot politične nazornosti kandidatov. Poslanci Desusa vsega tega nimamo namena polemizirati, saj je evidentno, da oba kandidata izpolnjujeta vse pogoje za kandidaturo, sta strokovno usposobljena, oba izkazujeta in imata veliko mero angažiranosti pri opravljanju te častitljive funkcije.
Naj ponovim, poslanci in poslanke Poslanske skupine Desus bomo podprli oba predloga, ki ju je poslal v Državni zbor predsednik republike.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina SMC, zanjo dr. Simona Kustec Lipicer.

DR. SIMONA KUSTEC LIPICER (PS SMC): Najlepša hvala, predsednik. Gospa Kovač, kolegice in kolegi!

Glasovanje za oba kandidata za ustavna sodnika je tajno in kot običajno v Poslanski skupini SMC ne bomo javno in poimensko razlagali naše podpore. Vsekakor sledimo temu, kar smo povedali oziroma sem sama povedala v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra predsedniku Republike in tudi sporočam, da je spoštoval to, kar je bilo preneseno v našem imenu, tudi v obeh primerih kandidatur.

Mi pa dovolite, da izkoristim to priložnost, da sporočim, kako v Stranki modernega centra in tudi v Poslanski skupini Stranki modernega centra razumemo in vidimo vlogo Ustavnega sodišča in ustavnih sodnikov v demokratičnem političnem sistemu Republike Slovenije. Ustavni sodniki igrajo vlogo vrhovnih razsodnikov v primeru, ko pride do dilem, do nejasnosti, do potrebe po pojasnitvi ustavnopravnih materij in vsebin. Vsak od nas se vsakodnevno v različnih oblikah srečuje z dilemami bodisi na osebni ravni bodisi na ravni lastne družine, skupin ki jim pripadamo, na ravni sistema, v katerem smo. Na ta način pravzaprav s polno odgovornostjo in zaupanjem te dileme rešujemo. Z znanjem, ki ga premoremo, z izkušnjami ki jih imamo, in v končni fazi tudi z nekim svetovnonazorskim pogledom na svet in na družbo, ki ga premoremo vsak pri sebi. Ko te probleme rešujemo kot posamezniki ali pa kot člani neke skupnosti, potem to lahko delamo osebnostno ali pa, če želite, zasebno, interesno. Ko pa to počne Ustavno sodišče in pa ustavni sodniki, pa morajo to početi v javnem interesu in v javnem dobru. To pomeni, da morajo s svojim pristopom k delu, s svojim znanjem, izkušnjami in tudi, bom rekla, uravnoteženostjo vrednotnega pogleda na svet, prvenstveno svet prihodnosti, narediti vse za to, da odprte ustavnopravne materijo razsodijo tako, da bodo dobile ustrezno pojasnilo in da bodo omogočale zdrav in odprt razvoj družbe v prihodnosti. Na takšen način zaupamo, verjamemo in hkrati tudi razumemo težo odgovornosti, ki jo bosta oba nova ustavna sodnika nosila za državljanke in državljane in za državo Republiko Slovenijo pri svojem delu. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zaključili smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prijavljenih k razpravi ni.

Prehajamo na izvedbo glasovanja o predlogih predsednika republike za izvolitev sodnice in sodnika Ustavnega sodišča Republike Slovenije. V skladu s 163. členom Ustave Republike Slovenije ter prvim odstavkom 14. člena Zakona o Ustavnem sodišču Republike Slovenije o izvolitvi Državni zbor odloča s tajnim glasovanjem.

V skladu s prvim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora vodi tajno glasovanje komisija, ki jo sestavljajo predsedujoči ter štirje poslanci, ki jih izvoli Državni zbor. Poslanske skupine so mi že posredovale predloge za člane komisije, ki vodi glasovanje. To so: dr. Mitja Horvat, mag. Bojana Muršič, dr. Matej T. Vatovec in dr. Vinko Gorenak. Član te komisije sem tudi sam kot predsedujoči. Pri delu komisije bo sodelovala tudi namestnica generalne sekretarke gospa Jerneja Bergoč. Ali kdo takšnemu predlogu za sestavo komisije nasprotuje? Prehajamo na … / oglašanje iz dvorane/ Postopkovno? Potem lahko poveste.

Postopkovno, gospod Franc Jurša, izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, predsednik.

Nasprotujem zaradi tega, kajti naša poslanska skupina je tretja največja poslanska skupina in v teh dveh letih še ni sodelovala v komisiji pri tovrstnih glasovanjih, zato namesto enega izmed članov, članic predlagam Uroša Prikla.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Preden jaz karkoli odgovorim, ima postopkovno besedo gospod Matjaž Han.

MATJAŽ HAN (PS SD): Bomo hitro, predsednik, rešili zadevo. Mi kot manjša stranka se odpovedujemo v prid Desusa, tako da ima lahko kandidata Desus. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Namesto mag. Bojane Muršič je kandidat torej gospod Uroš Prikl. O tej listi sedaj glasujemo. Prosim, da ste pozorni.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti 2.

(Za je glasovalo 73.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je komisija v predlagani sestavi izvoljena.

V skladu s tretjim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora bosta poslankam in poslancem vročeni dve glasovnici, in sicer tako da pride vsak poslanec k mizi predsedujočega in pove svoje ime in priimek. Glasuje se tako, da se na glasovnici obkroži beseda "za" ali beseda "proti". V skladu s petim odstavkom 91. člena Poslovnika Državnega zbora je neizpolnjena glasovnica neveljavna. Neveljavna je tudi glasovnica, iz katere volja poslanke oziroma poslanca ni jasno razvidna. V skladu s prvim odstavkom 14. člena Zakona o Ustavnem sodišču Republike Slovenije bosta predlagana kandidata izvoljena, če bo zanju glasovala večina vseh poslank in poslancev, to je 46 ali več. Glasovali bomo v dvorani v glasovalnih kabinah. Poslanke in poslanci boste izpolnjeno glasovnico oddali v glasovalno

skrinjico, ki bo v dvorani na mizi ob kabinah za glasovanje.
Prehajamo na izvedbo tajnega glasovanja. Prosim poslance, ki mi boste pomagali pri glasovanju, da se takoj zglasite v sobi 217, kjer boste prevzeli volilni material. Glasovanje se bo začelo ob 21. uri in 15 minut in bo trajalo do 21. ure in 30 minut. Po končanem glasovanju prosim poslance, ki mi boste pomagali pri glasovanju, da se zberete v sobi 217.
Prekinjam to točko dnevnega reda in sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 21. uri in 50 minut.

(Seja je bila prekinjena ob 21.06 in se je nadaljevala ob 21.50.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci! Nadaljujemo s sejo Državnega zbora.
Prehajamo na obravnavo prekinjene 24. točke, to je dveh predlogov predsednika Republike Slovenije za izvolitev sodnice in sodnika Ustavnega sodišča Republike Slovenije. Dovolite, da preberem oba zapisnika.
Najprej zapisnik o ugotovitvah izida glasovanja o izvolitvi dr. Špelce Mežnar za sodnico Ustavnega sodišča Republike Slovenije. Glasovanje je bilo v prostorih Državnega zbora dne 12. julija 2016. Razdeljenih je bilo 88 glasovnic, oddanih je bilo 88 glasovnic, neveljavnih je bilo 8 glasovnic, veljavnih je bilo 80 glasovnic, za je glasovalo 71 poslancev, proti je glasovalo 9 poslancev. Na podlagi izida glasovanja je bila dr. Špelca Mežnar z večino glasov vseh poslancev izvoljena za sodnico Ustavnega sodišča Republike Slovenije.
In še zapisnik o ugotovitvi izida glasovanja o izvolitvi gospoda Marka Šorlija za sodnika Ustavnega sodišča Republike Slovenije. Glasovanje je bilo v prostorih Državnega zbora dne 12. julija 2016. Razdeljenih je bilo 88 glasovnic, oddanih je bilo 88 glasovnic, neveljavnih je bilo 5 glasovnic, veljavnih je bilo 83 glasovnic, za je glasovalo 60 poslancev, proti je glasovalo 23 poslancev. Na podlagi izida glasovanja je bil gospod Marko Šorli z večino glasov vseh poslancev izvoljen za sodnika Ustavnega sodišča Republike Slovenije.
Prosim izvoljeno sodnico in sodnika, da se nam pridružita. Prva bo zaprisegla dr. Špelca Mežnar. Prosim dr. Špelco Mežnar, sodnico Ustavnega sodišča Republike Slovenije, da priseže pred Državnim zborom.

DR. ŠPELCA MEŽNAR: Prisegam, da bom sodila po ustavi in zakonu in po svoji vesti in si z vsemi svojimi močmi prizadevala za ustavnost in zakonitost ter za varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Izvoljeni ustavni sodnici čestitam in ji želim uspešno delo. Če želite, lahko nagovorite zbor.

DR. ŠPELCA MEŽNAR: Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovani poslanke in poslanci!
Iskreno se vam zahvaljujem za izvolitev. V enaki meri kot meni osebno štejem današnje glasovanje za izraz zaupanja v znanje in sposobnost mlade generacije. Moja naloga v naslednjih letih je dokazati, da smo tega zaupanja vredni. Svoje velike odgovornosti se zavedam.
Danes je zelo lep dan. Hvala.
/ aplavz/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj prosim gospoda Marka Šorlija, sodnika Ustavnega sodišča Republike Slovenije, da se nam pridruži in priseže pred Državnim zborom.

MARKO ŠORLI: Prisegam, da bom sodil po ustavi in zakonu in po svoji vesti in si z vsemi svojimi močmi prizadeval za ustavnost in zakonitost ter za varovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Izvoljenemu ustavnemu sodniku čestitam in mu želim uspešno delo. Če želite lahko nagovorite zbor.

MARKO ŠORLI: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke, poslanci!
Zahvaljujem se za zaupanje in zagotavljam, da si bom z vsemi močmi prizadeval to upravičiti. Prizadeval si bom tudi prepričati tiste, ki so morda dvomili, in pridobiti njihove zaupanje s svojim delom kot ustavni sodnik. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo na **Predlog za imenovanje članov upravnega odbora Prešernovega sklada.** Predlog je v obravnavo zboru predložila Vlada. Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala ter predložila predlog sklepa. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje. Na glasovanje dajem predlog sklepa o imenovanju članov upravnega odbora Prešernovega sklada.
Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 51, proti pa jih je bilo 16.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 16.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prehajamo na **Predlog za izvolitev sodniško funkcijo na sodniško mesto okrajnega sodnika na Okrajnem sodišču v Kranju.** Sodni svet je Državnemu zboru predložil predlog o izvolitvi v sodniško funkcijo in sicer na sodniško mesto okrajnega sodnika na Okrajnem sodišču v Kranju.
Za dopolnilno obrazložitev predloga dajem besedo predsedniku Sodnega sveta dr. Marku Novaku.

DR. MARKO NOVAK: Spoštovane poslanke in poslanci!

Sodni svet na podlagi ustavnih pristojnosti predlaga izvolitev Domna Horvata v sodniško funkcijo na razpisano mesto okrajnega sodnika na Okrajnem sodišču v Kranju s predvideno razporeditvijo na pravdno področje.

Naj povsem na kratko utemeljim predlog. Iz dejanskih potreb zaradi nezasedenih mest in nadpovprečnega pripada na tem sodišču je Vrhovno sodišče razpisalo to sodniško mesto, na katerega se je prijavilo 21 kandidatov. Sodni svet je preučil listinsko dokumentacijo in opravil razgovor z 9 kandidati. Na podlagi razpisne dokumentacije, mnenja predsednice sodišča, osebne predstavitve in odgovorov na posamezna vprašanja je Sodni svet ugotovil, da kandidat Domen Horvat med prijavljenimi kandidati pozitivno izstopa zaradi odličnega strokovnega znanja s civilnega, materialnega in procesnega področja, zelo dobrih delovnih sposobnosti, ki mu omogočajo, da pridobljeno znanje zelo uspešno uporablja pri reševanju tudi najbolj zahtevnih prvostopenjskih zahtev.

Sodni svet je tako ocenil, da je Domen Horvat izmed vseh kandidatov najbolj primeren kandidat za opravljanje sodniške službe na sodniškem mestu okrajnega sodnika na Okrajnem sodišču v Kranju, zato ga predlaga Državnemu zboru v izvolitev na sodniško funkcijo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala. Prijavljenih k razpravi ni. Prehajamo na odločanje. Na glasovanje dajem predlog sklepa o izvolitvi gospoda Domna Horvata na sodniško mesto okrajnega sodnika na Okrajnem sodišču v Kranju.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 50, proti 1.

(Za je glasovalo 50.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Prekinjam to točko dnevnega reda ter tudi 21. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 12. JULIJA 2016 OB 22. URI IN SE JE NADALJEVALA 13. JULIJA 2016 OB 9. URI.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje! Začenjam nadaljevanje 21. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne moreta udeležiti naslednji poslanki in poslanci: Vojka Šergan do 17. ure, Irena Grošelj Košnik med 13. in 15. uro, dr. Franc Trček od 12. ure dalje, Matjaž Hanžek, Matjaž Han do 14. ure, Franc Laj in Marko Ferluga med 13. in 15. uro. Vse prisotne lepo pozdravljam!

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA – PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DRŽAVNI UPRAVI, SKRAJŠANI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, ministru za javno upravo, gospodu Borisu Koprivnikarju.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala za besedo, predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci!

Pred nami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državni upravi, ki ureja delovanje Vlade, pristojnosti za posamezne resorje, za katerega smo po temeljitem premisleku znotraj Vlade tudi predlagali oziroma dogovorili spremembe, ki jih danes predlagamo cenjenemu zboru v potrditev. Gre za zakon, ki ureja notranje delovanje Vlade, osnovni namen pa je, da zagotovimo čim bolj učinkovito izvajanje tistih nalog in funkcij, ki jih je Vlada dolžna tudi zagotavljati.

V vsebini zakona, ki je pred vami, če na kratko povzamem, želimo dopolniti delovno področje Ministrstva za gospodarstvo s področjem pokopališke in pogrebne dejavnosti; na tem področju dejansko ministrstvo že intenzivno dela.

Želimo prenesti pristojnost na področju sistemskega urejanja korupcije s pristojnosti Ministrstva za javno upravo na Ministrstvo za pravosodje, tako kot je to v preteklosti že bilo. Gre pa predvsem za to, da je to sistemsko urejanje korupcije zaradi svoje pravne narave, pomembnosti, postopkovnega vidika, sistemske ureditve ter urejenosti pravic in obveznosti udeležencev v postopkih pred KPK tako zahtevno področje, da ocenjujemo, da bi ga Ministrstvo za pravosodje lahko izvajalo bolje, kajti v njegovo pristojnost že danes sodi urejanje dela sodišč, tožilstva, pravobranilstva, Ustavnega sodišča, s to spremembo pa prenašamo tudi dela Varuha človekovih pravic in Komisije za preprečevanje korupcije. Tako je na enem mestu sistemsko in sinhrono urejeno delovanje vseh teh organov, ki sem jih navedel.

Seveda pa bo Ministrstvo za javno upravo še naprej pokrivalo področje transparentnosti, krepitve integritete v javnem sektorju, kajti to je del osnovnega delovanja javnega sektorja in to je naloga, ki se ji nikakor ne moremo in ne želimo izogniti in je za nas izjemnega pomena.

Določiti želimo tudi pristojnosti organizacije in statusa Varuha človekovih pravic ter proučevanje, načrtovanje, uveljavitve temeljnih človekovih pravic na Ministrstvu za pravosodje, to pa je področje, ki sedaj v Zakonu o državni upravi ni bilo eksplicitno opredeljeno, zato menimo, da zaradi svoje pomembnosti mora biti jasno, kateri resor je nosilec tega področja in ga s to spremembo zakona tudi določamo na Ministrstvu za pravosodje.

Hkrati predlagamo tudi prenos področja informacijske družbe in elektronskih komunikacij z Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport v pristojnost Ministrstva za javno upravo. Ob tem pa naloge in pristojnost oziroma ustanoviteljstvo agencije Arnes ostanejo na Ministrstvu za izobraževanje, tako kot je to tudi do sedaj. V preteklosti je bilo to področje umeščeno v različna ministrstva, bilo je celo samostojno ministrstvo, s prenosom na Ministrstvo za javno upravo pa bomo izkoristili sinergijske možnosti v znanju, v tehnologiji, hkrati pa poudarjamo, da sta to kljub vsemu dva ločena fokusa, ločeni področji, ki bosta med seboj lahko iskala sinergijske možnosti z znanjem in opremo, hkrati pa ostaneta to dva ločena direktorata, ker imata tudi različne pristojnosti. S tem prenosom področja pa seveda na Ministrstvu za javno upravo prevzamemo tudi obveznost za izvajanje strategije Digitalna Slovenija 2020 in pred kratkim sprejete Strategije kibernetske varnosti, obe sta zelo ambiciozni, zahtevni in bo tudi naloga za izvajanje teh strategij za naše ministrstvo zelo pomembna.

Hkrati določamo tudi pristojnosti za zagotovitev delovanja državnega portala eUprava, varnih predalov, centralne storitve za spletno prijavo, elektronske predpise in vse storitve zaupanja, ki so ključne za elektronsko poslovanje države z državljani in tudi morebiti kasnejše nove storitve, kot so elektronske volitve ali kaj podobnega. Uvajamo elektronski centralni imenik oziroma podlago za njegovo vodenje, ki ga po zakonodaji moramo imeti.

Iz procesa centralizacije ravnanja z nepremičnim premoženjem izvzemamo stanovanja v upravljanju Ministrstva za notranje zadeve in Ministrstva za obrambo ter komplekse, ki se uporabljajo za protokolarne dogodke. Ti organi bodo še naprej samostojno, neodvisno od centralizacije upravljali s temi nepremičninami.

Na predlog Službe Vlade za zakonodajo pa tudi odpravljamo neskladnosti med Zakonom o državni upravi in Zakonom o Uradnem listu Republike Slovenije in uvajamo naznanilo kot nov akt ministra, ki se uporablja predvsem pri prenosu predpisov evropskih v naš pravni red, pri katerem smo dolžni seznaniti javnost in takrat lahko uporabo to naznanilo kot nov mehanizem obveščanja javnosti.

Toliko na kratko o predlaganih spremembah, več pa se veselim v debati.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici mag. Lilijani Kozlovič.

MAG. LILIJANA KOZLOVIČ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo. Prav lep pozdrav vsem prisotnim!

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 23. seji 28. 6. 2016 kot matično delovno telo obravnaval omenjeni predlog zakona. Odboru je bilo predloženo mnenje Zakonodajno-pravna službe, mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev, poziv Pobude za vključujoč dialog o razvoju digitalne družbe v Sloveniji za zavrnitev obravnave predloga zakona po skrajšanem postopku, pripombe Foruma za digitalno družbo, predlog Poslanske skupine Združene levice za umik točke in predlog amandmajev.

Na seji odbora je predstavnica Zakonodajno-pravne službe izpostavila 3. člen predloga zakona in pomislek v zvezi z morebitno ogroženostjo celovitosti upravnih nalog ter določnostjo predlagane rešitve. Izpostavila je tudi novi 74.č člen, ki uvaja centralni imenik, v zvezi s katerim se zastavlja vprašanje varstva osebnih podatkov. Predstavnik Komisije za državno ureditev Državnega sveta je podal predlog komisije, ki predlog zakona podpira. Predstavnik KPK gospod Boris Štefanec je izrazil nestrinjanje z načinom priprave predloga zakona in pojasnil, da pri njegovem nastajanju komisija ni bila udeležena. Nujnost udeležbe je pojasnil z dejstvom, da predlog zakona prinaša pristojnosti sistemskega urejanja omejevanja korupcije z Ministrstva za javno upravo na Ministrstvo za pravosodje, in hkrati izrazil nestrinjanje s prenosom, saj je boj proti korupciji po njegovem mnenju vezan na sam javni sektor. Predstavnika Foruma za digitalno družbo dr. Dušan Caf in dr. Tomaž Kalin sta prav tako izrazila nestrinjanje z načinom priprave predloga zakona. Kot problem sta izpostavila selitev Direktorata za informacijsko družbo na Ministrstvo za javno upravo, saj se ministrstvo po njunem mnenju operativno ukvarja z informatizacijo javne uprave, ne pa s politiko informacijske družbe.

V razpravi so članice in člani odbora iz vrst opozicijskih poslancev opozorili na izključenost strokovne javnosti iz postopka priprave predloga zakona ter sprejemanju predloga zakona po skrajšanem postopku, za kar po njihovem mnenju ni utemeljenega razloga. Prav tako so izrazili nestrinjanje z že omenjenim prenosom pristojnosti za področje sistemskega omejevanja korupcije na Ministrstvu za pravosodje. Člani odbora iz vrst koalicijskih poslancev so podprli predlog zakona in njegove spremembe, utemeljili predvsem z naravo samega zakona v državni upravi, s katerim si vsakokratna vlada organizira lastno delovanje na način, ki naj bi težil k njeni največji učinkovitosti.

K predlogu zakona so bili že vloženi amandmaji, in sicer v poslovniškem roku s strani Poslanske skupine SDS, na seji odbora pa so bili predloženi amandmaji poslanskih skupin koalicije, ki so bili tudi sprejeti. S tem pa so amandmaji Poslanske skupine SDS postali brezpredmetni.

Odbor je glasoval o vseh členih predloga zakona in jih tudi sprejel. Vsi vloženi oziroma sprejeti amandmaji so sestavni del poročila in so vključeni v sam zakon. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.
Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Spoštovani predsednik, spoštovani minister, državni sekretar, kolegice in kolegi!

Zakon o državni upravi je zakon, ki ureja delovanje Vlade in pristojnost ministrstev s ciljem čim bolj učinkovitega izvajanja javnih politik in nalog na posameznih ministrstvih. Vlada, katere del smo tudi Socialni demokrati, je v zasledovanju tega cilja pripravila novelo Zakona o državni upravi, s katero se na novo ureja pristojnosti na nekaterih ministrstvih. S to novelo Zakona o državni upravi se ureja dopolnitev delovnega področja Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki se nanaša na področje pogrebne in pokopališke dejavnosti. Ministrstvo navedeno delovno področje dejansko že upravlja, vendar to upravlja na podlagi sklepa.
Z novelo se z Ministrstva za javno upravo na Ministrstvo za pravosodje prenaša tudi pristojnost na področju sistemskega urejanja in omejevanja korupcije. Na Ministrstvu za javno upravo so ocenili, da bo Ministrstvo za pravosodje bistveno bolj učinkovito in strokovno izvajalo te naloge. Po mnenju Vlade pristojnost na področju organizacije in statusa Varuha človekovih pravic in uveljavljanja temeljnih človekovih pravic sedaj ni ustrezno urejeno. Z namenom ustreznejšega ter učinkovitejšega obravnavanja in urejanja se področje preučevanja, načrtovanja, uveljavljanja temeljnih človekovih pravic in svoboščin prenaša v pristojnost Ministrstva za pravosodje.
Cilj predlagane novele Zakona o državni upravi je tudi zagotavljanje gospodarnosti, preglednosti in koordiniranega ravnanja na področju nepremičnin ter izboljšanje in racionalizacija upravljanja z nepremičnim premoženjem države. S predlagano dopolnitvijo se zaradi posebne narave iz procesa centralizacije ravnanja z nepremičnim premoženjem izločijo stanovanja in počitniške enote, ki so v upravljanju Ministrstva za notranje zadeve ter Ministrstva za obrambo, in nepremičnine, ki sestavljajo komplekse, ki se uporabljajo za protokolarne prireditve oziroma dogodke.
Navedene spremembe in dopolnitve so lahko sprejemljive in tudi razumljive, zato jih poslanci in poslanke Socialnih demokratov podpiramo. Imamo pa pomisleke glede prenosa področja informacijske družbe in elektronskih komunikacij iz pristojnosti Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport na Ministrstvo za javno upravo. Pomisleki glede prenosa informacijske družbe na neko drugo ministrstvo smo Socialni demokrati izrekli že enkrat prej in ta pomislek imamo tudi danes. Strinjamo se, da je informatizacija javne uprave pomembna, vendar predstavlja le del razvoja informacijske družbe. Mi informacijsko družbo razumemo širše; ta vključuje izobraževalno-raziskovalni sistem, gospodarstvo, še posebej inovativna podjetja na področju informacijskih in komunikacijskih tehnologij, ter vse poslovne in zasebne uporabnike informacijsko-komunikacijske tehnologije, vključno z nevladnimi organizacijami. Skratka, če si izposodimo strokovno razlago, kaj je informacijska družba, je to globalni fenomen s tehnološko, ekonomsko, profesionalno, prostorsko, kulturno, politično dimenzijo in dimenzijo hitrega spreminjanja. Druge države ustanavljajo ministrstvo za ta najbolj vitalen del gospodarskega napredka, mi pa ga dajemo pod okrilje ministrstva, ki pokriva le javno upravo in nima nobene povezave z razvojem, vsaj ne takšne, ki bi jo zaradi pomembnosti področja informacijske družbe moralo imeti. Zato menimo, da ni vsebinskega razloga, da se področje informacijske družbe prenese pod okrilje Ministrstva za javno upravo.
To je tudi razlog, da v Poslanski skupini Socialnih demokratov nimamo enovite podpore predlagani noveli Zakona o državni upravi. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združene levice, zanjo Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Spoštovani prisotni, lep pozdrav!

Če bi Vlada vsaj malo spoštovala svoje predvolilne obljube ter koalicijski sporazum, tega predloga danes ne bi bilo pred nami. A na žalost je po dveh letih jasno, da so obljube o dialogu s civilno družbo o transparentnosti, o boju proti korupciji, o etiki in o morali le prazne obljube. Ta predlog, ki ga imamo pred sabo, je jasen dokaz tega. V tajnosti, netransparentno in brez možnosti sodelovanja strokovnih ter zainteresiranih javnosti pripravljen zakon vsebuje dve poglavitni spremembi, ki jima številni odločno nasprotujejo. Nepremišljeni in sporni spremembi sta v praksi medsebojno povezani. S predlogom se področje boja proti korupciji prenaša na Ministrstvo za pravosodje, a pri tem ne gre za celovit prenos, ampak se bo en del področja preprosto izbrisal. Na nevarnost, da boj zoper korupcijo ne bo obravnavan celovito, opozarja tudi Zakonodajno-pravna služba. Ker je bil predlog pripravljen v tajnosti, je Komisija za preprečevanje korupcije za spremembe izvedela šele v medijih, predlogu pa seveda v celoti nasprotuje.
Tesno povezana z več kot potrebnimi rešitvami za učinkovit boj proti korupciji je druga poglavitna sprememba zakona, ki na Ministrstvo za javno upravo prenaša področje informacijske družbe. Prenosu nasprotuje izredno širok krog strokovnjakov, ki pa jim ministrstvo sodelovanja pri pripravi zakona ni omogočilo. Težko bi govorili le o nekem nepotrebnem pritoževanju nad postopkom sprejemanja zakona. Opozorila stroke so več kot resna. Opozarjajo, citiram, "S sprejetjem predlaganega zakona boste,

spoštovane poslanke in poslanci, vgradili veliko sistemsko korupcijsko tveganje." Ali to pri koaliciji ni sprožilo rdečega alarma? Informatizacija je področje, kjer je v igri ogromno denarja, je področje dosedanjih ustaljenih spornih in netransparentnih praks. Če pogledamo zgolj področje državne informatike, ki ga že sedaj obvladuje Ministrstvo za javno upravo, je to v obdobju od januarja 2015 do maja 2016 za plače namenilo malce več kot 8,5 milijona evrov. V istem obdobju pa je prvim sedmim podjetjem s področja informatike, s katerimi sodeluje, izplačalo slabih 22,5 milijona evrov. Če bi seštevali vse zneske po drugih ministrstvih in organih, bi na letni ravni prišli do okoli 100 milijonov evrov, imena podjetij pa se pri vseh ponavljajo. Torej obstaja vsaj 100 milijonov razlogov, zakaj številnim kaos na področju informatike ustreza. Lobiji so vplivni, apetiti pa veliki in ker se bo enak kaos po prenosu pristojnosti dogajal še na področju informacijske družbe, se lahko z razlogom že danes primemo za glavo ali pa za denarnico – a ne?

Strokovnjaki, ki obvladujejo področje in ga zelo dobro poznajo, opozarjajo, da bo minister za javno upravo, če bo ta zakon sprejet, postal največji kupec in izvajalec, pisec razvojne politike, usmerjevalec politik, pisec zakonodaje in neodvisni regulator nad vsem naštetim; in to vse v eni osebi. Gre torej za eklatanten oziroma šolski primer konflikta interesov, ki ustvarja idealne pogoje za porast netransparentnih poslov in povečanje korupcijskega tveganja. Nasprotovanje Komisije za preprečevanje korupcije, nasprotovanje strokovne in zainteresirane javnosti ter pripombe in opozorila Zakonodajno-pravne službe, ki opozarja celo na morebitno protiustavnost, bi vsekakor morali biti dovolj, da se predlog zakona zavrne.

V Združeni levici bomo seveda glasovali proti predlogu zakona. Zavrnitev predloga je namreč v tem primeru edina primerna. Glas za namreč pomeni podporo nadaljevanju kaosa tako na področju državne informatike kakor področju informacijske družbe, podporo nadaljevanju netransparentnih praks in korupcijskih tveganj in podporo rešitvam, ki so najverjetneje ustavno sporne. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod minister!

Drži, korupcija v javni upravi predstavlja veliko coklo v poimenovanju demokratične družbe in nobenega dvoma ob tem ni, da je v naši državi korupcija prisotna v velikem obsegu in da so vsi dosedanji ukrepi tako na zakonodajni ravni kot tudi v praksi pokazali, da potrebujemo celoviti pristop k sistemskemu urejanju omejevanja korupcije, ampak hkrati smo v Novi Sloveniji tudi prepričani, da sprejem sprememb in dopolnitev zgolj tega zakona, Zakona o državni upravi, po skrajšanem postopku, torej brez argumentov, brez sodelovanja strokovne javnosti, ne more prinesti ustreznih učinkov, da bi lahko omejili korupcijo v javni upravi. Torej, ne gre za manjše spremembe zakona, kot ste to uvodoma trdili, marveč gre za tehtanje vsebine področja dela posameznega ministrstva, ki posledično prinaša velik poseg tudi na področju sistemskega omejevanja korupcije in razvoja informacijske tehnologije, vključno z upravljanjem informacijsko-komunikacijskih sistemov državne uprave. Sam prenos pristojnosti sistemskega urejanja omejevanja korupcije z Ministrstva za javno upravo na Ministrstvu za pravosodje v odsotnosti drugih posegov v Sloveniji ne bo prinesel manjše korupcije in še naprej bo lahko predsednik Vlade govoril, da smo mafijska država, ampak brez ustreznih ukrepov.

Ker ne gre za prenos vseh pristojnosti tega področja, ampak le za področje sistemskega urejanja omejevanja korupcije, je vprašanje o namenu Vlade kot predlagatelja spremembe sicer na mestu. Takšen pristop ne kaže na sistemsko urejanje, kar naj bi bil cilj novele, temveč ravno obratno; povzroča zmedo, saj bo eno delovno področje odslej razdeljeno med dve ministrstvi. V čem pravzaprav Vlada vidi prednosti takšne notranje organiziranosti? V čem? Ob tem se zdi, da tega v bistvu niti sama ne ve, v čem je ta bistvena razdelitev. Prav tako ni jasno, kakšen je pravi razlog za prenos pristojnosti dela nalog Arnesa, ki se nanaša na področje dela informacijske družbe z Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport na Ministrstvo za javno upravo. Delitev tega področja zaradi velike verjetnosti nastanka konfliktov interesov ni dovolj argumentirana in razvoj informacijske družbe, vključno z elektronskim komunikacijami, je v današnjem času izjemno pomemben in ne smemo si dovoliti nekakšne stagnacije, zato je vključevanje strokovne javnosti pri javnih razpravah in v zakonodajnem postopku nujno potrebna, ampak temu žal ni bilo tako.

Pri vsem tem pa nekaj nedvomno drži, vsaka vlada si z zakonom o državni upravi po svoji volji organizira svoje delovanje z namenom čim boljšega delovanja in učinkovitosti. Zato je tudi prav, da za takšne odločitve tudi sama nosi odgovornost, in prav je, da čez čas skupaj pogledamo, kakšni so rezultati organiziranosti dela vlade oziroma v tem primeru prenosa omenjenih pristojnosti med posameznimi ministrstvo. V Novi Sloveniji bomo tudi amandma SDS podprli, saj je odraz nezadostnega poznavanja Vlade na področju sistema omejevanja korupcije in področje informacijske družbe in elektronskih komunikacij. Brez oblikovanih strategij informacijske družbe namreč napredka ne bo.

Glede na navedeno v Novi Sloveniji, kljub temu da smo izjemno kritični do tega prenosa, kar se tiče omejevanja korupcije ter tudi kar se tiče

prenosa elektronskih komunikacij, temu predloga zakona ne bomo nasprotovali zaradi tega, ker Vlada sama naj si ureja način svojega delovanja, ampak hkrati gospod minister nosi tudi vso odgovornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Bojan Dobovšek.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

V zadnjem času opažamo vzorec obnašanja koalicije do opozicije, in sicer zavračajo naše predloge kot neprimerne za nadaljnjo obravnavo kot nesistemske, kot takšne, ki nimajo obrazložitev, nimajo primerjave s tujini in prenosa dobrih praks in so v nasprotju z mnenjem Zakonodajno-pravne službe in zato sem že večkrat izpostavil, da pričakujem**,** da glede na kritike bodo vsi predlogi koalicije ravno obratni, da bodo izpolnjevali vse pogoje. Če opravimo kratko analizo predloga zakona o državni upravi, vidimo, da je bila priprava netransparentna, celo skrivnostna. Namen, zakaj do takšnih sprememb prihaja, je nejasen. To so strateške spremembe, ne pa majhne, kot jih skuša prikazati predlagatelj; ni bilo vključevanja gospodarstva, civilne družbe, še manj pa stroke, na kar so vedno opozarjali. Ni implementacije izkušenj iz tujine, kje so dobre prakse iz tujine, ki jih prenašamo v podobnih vzorcih. Menim, da gre povsem za nasprotna obnašanja v predlogu zakona. Zavajajoči argumenti! Kaj smo slišali od argumentov – samo optimizacija, racionalizacija in podobno, nobenih strokovnih argumentov. Rešitve ne odpravljajo korupcijskih tveganj; še več, omogočajo korupcijska tveganja, vpliv lobijev na centre odločanja, kar smo v zadnjih dneh slišali s strani gospoda Cerarja, se samo povečuje. Multinacionalke na področju informacijske tehnologije imajo vedno večji vpliv in vedno večje zaslužke. Izlet v Ameriko predsednika Vlade in njegove ekipe ni prinesel pozitivnih rešitev; še več, multinacionalke so se umaknile iz Slovenije in Hrvaška prosperira na tem področju. Nista upoštevana znanost in stroka, ki sta nosilca razvoja informacijske tehnologije. In tisto, kar je najbolj ključno, niso opredeljene finančne posledice. Bojim se, da bo denar izpuhtel v oblaku, katerega tako zelo zagovarja Ministrstvo za javno upravo.

Če povzamem za zaključek, da niso bila upoštevana opozorila civilne družbe, ni bilo upoštevano nasprotovanja stroke, odsotnost dialoga in razprave, prikazovanje sprememb kot zelo majhne in nepomembne, čeprav gre za tektonske premike. Kar se tiče korupcije, ni bilo upoštevano mnenje Zakonodajno-pravne službe, da o sistemski korupciji sploh ne razpravljamo. Pa seveda kot zadnje, niso izpostavljene in prikazane finančne posledice. Sam sem še posebej zaskrbljen glede tega, da Akademska raziskovalna mreža Slovenije prehaja pod drugo streho. Tu sem zaskrbljen predvsem zaradi tega, ker ne bo zagotovljena neodvisnost raziskovalcev, ker ne bo zagotovljena varnost in zaščita podatkov in ker ne bodo odpravljeni konflikti interesov.

Zaradi vsega navedenega v Poslanski skupini nepovezanih poslancev ne moremo podpreti predlaganih sprememb. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Simon Zajc.

SIMON ZAJC (PS SMC): Spoštovani!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državni upravi, ki ga danes obravnavamo, v Poslanski skupini Stranke modernega centra podpiramo.

Takoj na začetku je treba povedati, da je bil Zakon o državni upravi v vsakem mandatu katerekoli vlade sigurno enkrat, lahko tudi večkrat spremenjen in obravnavan po skrajšanem ali celo nujnem postopku in ni bil nikoli dan v javno razpravo, pa nihče ni tega problematiziral, saj gre za organizacijsko ureditev posamezne vlade.

Zdaj pa k vsebini novele. Državno upravo moramo razumeti kot instrument države za izvajanje njenih izvršilnih funkcij na različnih področjih in to tako, da se naloge in cilji, ki si jih zastavi vlada, ustrezno izvršujejo in dosegajo. Z namenom učinkovitejšega izvajanja nalog je zato Vlada predlagala v nadaljevanju izpostavljene spremembe Zakona o državni upravi.

S predlagano novelo se predvideva dopolnitev delovnih področij Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo s področjem pokopališke in pogrebne dejavnosti, s čimer se zakonsko ureja obstoječe stanje, saj naloge s tega področja dejansko že sedaj opravlja.

Z novelo se prenaša pristojnost s področja organizacije in statusa zakonodajnega urejanja Varuha človekovih pravic na Ministrstvo za pravosodje. Slednjemu se dodaja tudi področje proučevanja in načrtovanja uveljavljanja temeljnih človekovih pravic in svoboščin. Priprava predlogov zakonov za uresničevanje posameznih človekovih pravic in spremljanje stanja pa bo še naprej v pristojnosti posameznih ministrstev.

Z Ministrstva za javno upravo na Ministrstvo za pravosodje se prenaša sistemsko urejanje delovnih nalog, povezanih s področjem boja proti korupciji ter integriteto v Republiki Sloveniji, se pravi, dejavnosti spremljanja stanja, oblikovanje politik in priprava predpisov. Ocenjeno je, da se bo področje omejevanja korupcije lahko učinkoviteje izvajalo v okviru pravosodnega ministrstva zaradi obveznosti udeležencev v postopkih, predvsem zaradi vpletenosti dela Komisije za preprečevanje korupcije z državnim tožilstvom in drugimi organi, je pa tudi vsebinsko bolj sorodno področje, glede na pristojnosti urejanja sodišč,

državnega tožilstva, Državnega pravobranilstva in Ustavnega sodišča. Ministrstvo za javno upravo pa ostaja pristojno za krepitev integritete in transparentnosti v javnem sektorju.

Ministrstvo za javno upravo si je s tem, ko je pod svoje okrilje v skladu s to novelo prevzelo tudi področje Direktorata za informacijsko družbo, zadalo dodatne naloge in obveznosti, lahko rečem tudi dodatno breme. S prenosom delovnega področja informacijske družbe želi Vlada ustaviti desetletno stagnacijo razvoja področja digitalne družbe, združiti resurse in okrepiti vire z državno informatiko, z uporabo izkušenj, ki jih Ministrstvo za javno upravo že ima iz medsektorskega sodelovanja in s centralizacijo informatizacije državne uprave. Kljub vsem nasprotovanjem, ki smo jih prejeli pisno in v razpravi na odboru, nismo slišali nobenega trdnega argumenta, konkretnega razloga, zakaj umestitev tega direktorata na MJU ni ustrezna, temveč zgolj nasprotovanje skrajšanemu postopku sprejemanja zakona in očitek o konfliktu interesov med področjem javne uprave in informacijske družbe. Prav zadnji niso utemeljeni, saj bo delovanje Direktorata za informacijsko družbo ločeno od delovanja Direktorata za informatiko, ki bo še naprej pokrivalo delovanje in optimizacijo državne informatike. S prenosom pa bo MJU lažje zasledovalo strateške cilje iz okvira Digitalna Slovenija 2020.

Poudariti pa je treba tudi, da Arnes ostaja v pristojnosti Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, operativno pa enovit zavod. Prenos področja informacijske družbe so na Gospodarski zbornici Slovenije označili kot nujen ukrep za izboljšanje stanja, pozitivno pa se je do te poteze Vlade opredelila tudi dr. Borka Jerman Blažič, nekdanja članica strokovnega in upravnega odbora Arnesa. Podporo predlogu novele so podali člani Komisije Državnega sveta za državno ureditev.

Predlog novele, kot že rečeno, ima našo podporo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Običajno preverim, pri tako enostavnih zakonih nimam opomnika, danes pa imam tak debel špeh pred seboj, ampak to ne pomeni, da bom ne vem kaj citiral iz tega, ampak nekaj drugega želim povedati. Ta zakon nima naše podpore, več ali manj so že ostale poslanske skupine povedale, kaj in kako.

Naj se dotaknem najprej tega prenosa področja informacijske družbe in telekomunikacije na MJU in bom svoj nastop začel z vprašanjem ministru in dvema državnima sekretarjema. Namreč, dr. Pavle Gantar, ki je sedel na mestu predsednika Državnega zbora, temu zakonu nasprotuje; Franci Pivec, nekdanji minister, temu zakonu nasprotuje; Jernej Pikalo, bivši minister, temu zakonu nasprotuje; Žiga Turk, bivši minister, temu zakonu nasprotuje; Tomaž Kalin, državni sekretar za telekomunikacije je bil nekoč, temu zakonu nasprotuje; Nataša Pirc Musar, verjetno je ni treba predstavljati, temu zakonu nasprotuje; Andrej Flogie, nekdanji direktor Direktorata za informacijsko družbo, temu zakonu tudi nasprotuje; dr. Dušan Caf, nekdanji predsednik Sveta za elektronske komunikacije – upam, da me gospod Zajc posluša, ko naštevam –, temu zakonu nasprotuje; mag. Simona Delakorda, direktorica Inštituta za elektronsko participacijo, temu zakonu nasprotuje; Benjamin Lesjak, direktor Inštituta za pravne rešitve informacijske družbe Maribor, temu zakonu nasprotuje. Gospod Zajc je pa naštel enega državnega uradnika, ki ta zakon podpira. Ali ni to zanimivo? In vprašanje za vas, ki sedite za menoj, minister in oba državna sekretarja, glejte, kaj piše tu, kaj pišejo ti ljudje. Tako pravijo, da novela zakona prinaša strokovno neutemeljene in razvojno škodljive spremembe pristojnosti za nadaljnji razvoj odprte digitalne družbe v Sloveniji, izpostavlja vzvode za podržavljanje internetna – u, madonca denar je torej –, posebej še nekaterim za delovanje internetnih ključnih centraliziranih funkcij – in tako naprej, nimam časa, da bi to bral. Zdaj mi pa vi povejte, zakaj ste vi trije bolj pametni kot vsi ostali. To je cel kup bivših ministrov, ki so to področje pokrivali, to je cel kup direktorjev direktoratov, to je cel kup državnih sekretarjev. Zdaj vi meni dopovedujete, da ste bolj pametni. Ker niste

Tega zakona ne moremo podpreti, to je jasna zadeva. S seboj imam še toliko pisnih nasprotovanj različnih institucij, različnih posameznikov, različnih ljudi, ki nimajo nobene zveze z levo, desno ali kakršnokoli drugo politiko, ampak vsi so proti takih rešitvam. Vlada, minister mislijo pa drugače. Torej, za denar gre. In tisto, kar je gospa Tomićeva ponavljala, tudi seveda drži. Pričakoval bi, da se boste v koaliciji, kljub temu da se strinjam s tem, kar je rekel moj predgovornik, da vsaka koalicija po svoje ureja področje delovanja vlade oziroma ministrstev, to sicer v principu popolnoma drži in tudi v preteklosti je tako bilo, vendar vsaj po mojem spominu je to običajno prvi zakon vladne koalicije, ko nastopi mandat. Tisto, kar se pa dogaja zdaj, ko smo na sredini te vladne zgodbe, na sredini mandata, pa seveda smrdi po nečem drugem. Smrdi po tem, da boste to zgodbo peljali še bolj v koruptivne vode.

Drugo področje, ki ga ta zakon zajema, je prenos sistemskega urejanja korupcije. Ali ni zanimivo?! H komu pa to področje odhaja? To področje odhaja h gospodu Klemenčiču in gospodu državnemu sekretarju, ki sedi tukaj za menoj. Hm, krasno! Ampak, ta dva gospoda sta to področje že vodila, ta dva gospoda sta se s tem področjem že ukvarjala. Torej, s področjem korupcije. In sedanji predsednik Komisije za preprečevanje korupcije je rekel, da sta mu zapustila okužene čevlje z glivicami nezakonitosti. Ali ni zanimivo? In zdaj spet to

področje dajete ljudem, ki nosijo okužene čevlje z glivicami nezakonitosti, to so besede šefa KPK. Ali ni zanimivo, koalicija? Zamislite se. Predsednik Vlade bo še naprej lahko govoril, da mafija obvladuje to državo.

Hvala lepa. Mi zakona ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Benedikt Kopmajer.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Dober dan, spoštovani predsednik, spoštovani minister, državna sekretarja, kolegice in kolegi!

Dovolite, da vam predstavnim stališče k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državni upravi.

O predlogu zakona, ki ga imamo na poslanskih klopeh, je bilo že na matičnem delovnem telesu kar nekaj odprtih vprašanj. Denimo, ali je smotrno prenašati Direktorat za informacijsko družbo z Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport na Ministrstvo za javno upravo in ali je smiseln prenos pristojnosti v delu priprave sistemske zakonodaje s področja preprečevanja korupcije, a tu poudarjam, ne pa tudi zagotavljanje njenega izvajanja z Ministrstva za javno upravo na Ministrstvo za pravosodje, ki ga vodi Goran Klemenčič.

V Poslanski skupini Desus smo pozorno proučili pojasnila resornih ministrstev glede odprtih vprašanj in prišli do zaključka, da gre za dobre rešitve. Zakaj je temu tako? Kot je že večkrat povedal in objasnil minister Koprivnikar, morajo pri implementaciji pomembnih strateških dokumentov, kot je Strategija razvoja informacijske družbe, sodelovati različni resorji in deležniki. Osnovni pogoji za uspeh na področju digitalne transformacije pa je zaokroženo delovno področje in nikakor ne razpršenost državnih računalniških omrežji. Prenos direktorata na Ministrstvo za javno upravo bo tako prispeval k bolj učinkovitemu in usklajenemu izvajanju nalog na tem področju in ne nazadnje do prenosa prihaja ob soglasju in na pobudo Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Prav na Ministrstvu za izobraževanje menijo, da je okvir njihovega ministrstva ožji od tega, kar naj bi pokrivala informacijska družba, medtem ko se je Ministrstvo za javno upravo pojavilo kot eno izmed pomembnih in primernih področij, saj pokriva več področji delovanja družbe in prav napredek na področju informacijske družbe in ustavitev stagnacije bi morala biti temeljna cilja.

Še kar se tiče ministra Klemenčiča. Ne moremo se izogniti vtisu, da v resnici ni moteč prenos pristojnosti v delu priprave sistemske zakonodaje s področja preprečevanja korupcije na Ministrstvu za pravosodje, kot je minister sam moteč kot nekdanji vodja protikorupcijske komisije.

Na potrebne spremembe protikorupcijske zakonodaje opozarjajo že mednarodne institucije, Slovenija po opozorilih mednarodnih institucij potrebuje drugačen koncept zagotavljanja integritete in preprečevanja korupcije, kar bo osnovno vodilo priprave novega predloga zakona. Očitek, da goli prenos za pripravo sistemske zakonodaje po odločitvi zakonodajalca preide z enega na drugo ministrstvo, pomeni poseg v neodvisnost institucije, pa je, še posebej glede na dejstvo, da se v matičnem zakonu razmerja med KPK in Vlado v ničemer ne spreminjajo, povsem neutemeljen in zato tudi nerazumljiv.

Ne nazadnje, Zakon o državni upravi je bil na enak način spremenjen že 8-krat, pa tega ni nihče problematiziral. Gre za postopke, kot so jih do sedaj prakticirale vse vlade; leve, desne in, če želite, sredinske, prenosi pristojnosti med ministrstvi pa so čisto običajni. Naj spomnim, prav vlada Janeza Janše je bila tista, ki je leta 2004 ob nastopu mandata kljub nasprotovanju strokovne javnosti po skrajšanem postopku ukinila Ministrstvo za informacijsko družbo, katerega naloge je prenesla na gospodarsko ministrstvo, ki ga je vodil mag. Andrej Vizjak. Pa naj s tem zaključim.

V Poslanski skupini Desus bomo glede na navedeno in na ostale spremembe predlog podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vloženem amandmaju, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženega amandmaja z dne 12. 7. 2016.

V razpravo dajem 9. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Prosim za prijavo.

Besedo ima dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Spoštovane kolegice in kolegi, že vnaprej povem, da ne bom kratek, imam skoraj 25 minut in večino bom pokuril, zato, če morate iti po vodo, pojdite.

Na začetku moram reči, da je resorni minister najbolj spreten minister iz kvote SMC oziroma lahko celo rečem, da je skoraj edini, ki politiko v ožjem smislu razume. Ko nam je predstavljal te spremembe zakona, je lepo napletel oziroma napleteničil naokoli vse živo, ni pa povedal nekega bistva, ki ga ta sprememba, ki jo predlaga, vnaša, proti kateri smo se dejansko uprli vsi, ki se v tej državi že desetletja ukvarjamo s področjem informatike, informatizacije in telekomunikacij. Dr. Gorenak je naštel to dolgo listo – mimogrede, bil je lapsus, Simon Delakorda, ne Simona. Pa če bi se že v bistvu požvižgali na vse politike, pa kaj je kdo bil, pa kaj kdo ni bil, če je nekdo malo razgledan v tej Sloveniji, pa vidi ime in priimek dr. Kalina, pa malo ve, kaj vse je v življenju ta gospod počel, kakšna kapaciteta je na tem področju, bi mu že to lahko malo zabliskalo. Neko osebo je

navajal gospod iz SMC, neko gospo, ki je bila zelo pomembna za razvoj informatike zlasti v 90. letih, ki nekako zdaj pristaja na ta njihov predlog. Ta gospa ima neke zamere med Inštitutom Jožefa Štefana in Arnesom, kdo je prej začel razvijati internet v Sloveniji – malo berite pisma bralcev –, in je to nekako malo del ozadja.

Kaj je ta zakon v bistvu, bom začel s citatom Avgusta Demšarja, knjiga Pohorska transverzala. Avgust Demšar je moj someščan, najboljši pisec detektivk v Sloveniji, tri leta smo čakali njegovo osmo knjigo. Citat je s strani 215, ki ga polaga v usta fiktivni dami, ki ji je ime Adriana in dela na NPU, citiram, "Ni še vse pokradeno in razdeljeno. Drobtinice so še na voljo, in ne samo te, tudi nekaj na debelo namazanih kosov kruha še čaka." In to je srčika, bistvo tega, o čemer se mi tukaj pogovarjamo. Bolj izkušeni politiki so rekli – ker argumentacija SMC je šla tako, saj je vsaka vlada nekaj spreminjala, šarila po tem zakonu, ampak kot so rekli politiki z daljšo kilometrino, seveda, to se zgodi na začetku. Ob vsej etiki in morali in tako naprej sem pričakoval, da bo ta vlada zmanjšala število ministrstev, da bo že skozi poimenovanja števila ministrstev pokazala, da SMC ni prazna vrečka – mimogrede, "off the record" sem jim to celo svetoval, ampak niso upoštevali.

Dotaknimo se zdaj nekega bistva. Ne bom govoril o korupciji, o tem je govoril pred mano strokovnjak za korupcijo, govorim bom pa o stvareh, za katere sem jaz strokovnjak. Za začetek vam bom nekaj prebral, par zadev, o neki reviziji. "Rešitve zavoda med seboj niso bile povezane in niso omogočale dostopa do vseh podatkov vsem, ki bi ga upravičeno potrebovali. Rešitve zavoda niso podpirale dela nekaterih organizacijskih enot, ker so se zato razvijale dodatne ločene informacijske rešitve. Delo je v veliki meri temeljilo na dokumentaciji v papirnati obliki. Zavod ni opredelil pravil deljenja podatkov. Informacijske rešitve niso podpirale niti deljenja podatkov v okviru ene same rešitve. Zaposleni z zavoda so morali ročno izpolnjevati vrsto obrazcev in ta podatke kasneje pretipkavati v informacijske rešitve. Številne informacijske rešitve zavoda niso elektronsko izmenjavale podatkov, zato so jih zaposleni pretipkavali. Zavod je uporabljal tri nepovezane informacijske rešitve za beleženja delovnega časa. Nekatere organizacijske enote zavoda so delovne ure vodile ročno. Podatki o delovnem času je bilo potrebno ročno prenesti v informacijsko rešitev za obračun. Zavod ni imel celovitih elektronskih evidenc materiala na posameznih organizacijskih enotah. Zavod je uporabljal več informacijskih rešitev s podvojenimi ali podobnimi funkcionalnostmi. Zavod je kupil več informacijskih rešitev, ki jih ni uporabljal, jih je pričel uporabljati šele čez več let ali pa jih je v kratkem času opustil. Zavod je naročil razvoj več informacijskih rešitev, pravice njihovih sprememb pa so obdržali zunanji dobavitelji. Zavod zato ni mogel naročati vzdrževanje nadgradnje informacijskih rešitev po tistih postopkih javnega naročanja, ki bi mu zagotavljali najugodnejše cene. Del nakupov računalniške opreme za končne uporabnike je potekal izven postopkov javnega naročanja, poleg tega pa zavod za del te opreme ni imel podatkov o tem, kdo jo je prevzel in kdo jo je uporabljal. Zavod ni nedvoumno opredelil odgovornosti za posamezne vidike zagotavljanja informacijske varnosti. Zavod ni sistematično beležil identitet zunanjih sodelavcev, ki so v okviru svojih delovnih nalog lahko dostopali do občutljivih podatkov. Del aktivnih uporabniških dostopov je pripadel bivšim zaposlenim ali pa zanje ni bilo mogoče ugotoviti, kdo jih uporablja. Zavod ni zagotovil nalaganja varnostnih podatkov in sistematičnega posodabljanja sistemske programske opreme in orodja za upravljanje zbirk podatkov. Mnenje, zavod ni zagotavljal, da bi informacijska podpora učinkovito podpirala njegovo delovanje." Berem vam infografiko Računskega sodišča o – čem že? Ali ste ugotovili, za kateri zavod gre? Ali ste brali te, poslanke in poslanci? Univerzitetni klinični center v Ljubljani, ki letno da okoli 10 milijonov evrov za informatiko.

Živimo v 21. stoletju, 25 let imamo to državo in tako je v glavnem v praksi organizirana informatika pri nas v sektorju javna uprava, državna uprava. Tu se nekako vlade ne razlikujejo. Zaenkrat še Združena levica ni bila v vladi, ne bomo imeli težave z ministrom za področje informatike, ne se bati. Lahko pogledam po celem spektru, imam zelo dober spomni. Neka takrat in se sedaj državna banka Nova Ljubljanska banka – avstralski informacijski sistem. Neka druga zgodba bolj desnosučna Tetra out sourcing, premalo baznih postaj, ugasnejo kriptografijo in dobimo afero Ornik. Neka zgodba, ki vedno znova sprašujem stranko, ki je najdlje v politiki izvršilne oblasti, SD, hišna firmica, ki napiše program za 6 tisoč 500 evrov, letno dobi za vzdrževanje čez 600 tisoč evrov mimo javnega razpisa. Včeraj je kolega Kordiš govoril o socialnih pomočeh in drugem, ki bi znašali tisti dodatek milijon in pol, mimo javnega razpisa čez 2 milijona in pol. Dragi moji, vsi ste to počeli. In potem pride SMC, ki ima polna usta, kako bo neka nova, drugačna ah in oh politika – in kaj naredi? Po dveh letih pride na okus za kadrovanje, pride na okus za peneze in zato dela tudi ta premik. Žal mi je, ker Bojan ni govoril – sedaj bi potreboval kozarec vode, pa ga nimam – o nekih tujih praksah. V Avstriji imajo to pri predsedniku vlade informatiko. V vseh normalnih državah, ki se s tem hočejo ukvarjati, imajo ločeno te zadeve, kar je Violeta brala v stališču in na kar so številni strokovnjaki opozarjali.

Ob energetiki, saj večina časa tukaj, ko sedimo na sejah, vas pol nekaj "štrcka", že sedaj vas pol nekaj "štrcka". Vsi rabimo štrom, pa živimo v informatični družbi. Vse družbe so pa informacijske, tam od Mezopotamije naprej. Problem Slovenije kot družbe, ki ni dovolj bistroumna, je, da preslabo misli sama sebe,

ima preslabo vzpostavljeno notranjo kibernetiko in zato tudi na številnih področjih inplodira. Ne znamo se poslušati. Utrip. Sedaj mi čez glavo roji, da ne govorimo o nekih zadevah, kako smo šlampasti. Spomnim se, kako se je šla prva informatika po osamosvojiti o zdravstvenem sistemu, ko so kar hoteli, kako bodo zaupne podatke o pacientih – če se še spomnite – po flopy diskih med seboj prenašali. Tukaj smo in potem po nekem nujnem postopku porinete to, ker pač hočete zasesti to pozicijo, potem se vmes zgodi fiktivna javna razprava en dan pred sejo odbora, da bo zadoščeno. Včeraj smo imeli ustavni zakon o vodi, sedaj je odsotna vodja poslanske skupine SMC, ki se je hvalila, kako ne le politika, kako smo tukaj vključili, kot se temu reče, deležnike, civilno družbo v razpravo, tukaj pa dobesedno, da bentimo vsi: levo-, desnosučni, nesučni, ki se na področju informatike spoznamo, in potem gospod Zajc prebere, da ni bilo nobenih argumentov. Ne bi rad bil nesramen, ampak še sam del koalicije vam pove, da ima številne zadržke. Argumentov ni, ker jih ne slišite; argumentov ni, ker kot je napisal neki kolumnist pač "jahate" na teh 35 glasovih, ki jih imate, in ono Meni nikoli ništa ne može – da ne bom sedaj turbo pop začel peti. To je to.

V neki informatični družbi nek tak premik narediti in reči, to so neke naše interne zadeve, to ni to, ali boste imeli WC na levi strani ali na desni strani in kateri minister bo imel večji tuš in večjo avto, ker v Sloveniji se vse pri avtomobilih začne in konča. Očitno. Ta zakon, tak način, takšna razprava – to je kriminalno! Gospod minister, vi nimate poslanske imunitete, nekdo bi vas moral tožiti – se opravičujem, govorim kot strokovnjak za to področje.

Kadarkoli 25 let. V državni upravi imam prijatelja, ne bom ga imenoval, ki je prišel iz ene organizacije, ki je bila omenjena, delat na ta direktorat pod nekim gospodom, ki je bil takrat tam, ki je sedaj spet nek gospod na neki drugi pomembni instituciji, in so mu dali pripravljati prvi predlog naročil in potem so mu seveda navili ušesa, ker bi moral ta predlog priporočila napisati tako, da se ve, kdo bo dobil to naročilo. To je praksa, ki se je tukaj dogajala v tej državi. Ali so predlogi napisani, da se točno ve, kdo bo dobil, in pogosto tisti, ki dobi, naredi šlampasto pa kakšni moji prijatelji, ki so ostali v programiranju, morajo to popravljati. To, da se tega ne zavedamo, je tudi lep primer informatizacije Ministrstva Republike Slovenije za obrambo, ko se je govorilo, da bodo to kar v letu in nekaj naredili. Res sem bolj pacifist, ampak če se malo razumem na to, veste, da je to prehod, ki zahteva vsaj pol ducata, če ne do ducat let, in potem smo dobili šlamastiko, ki smo jo dobili. In neka oseba, ki je bila tam odgovorna, ste jo sedaj pripeljali na vaše ministrstvo, gospod minister.

Če se dotaknemo zgodbe odhodov v Združene države Amerike. Tisti iz Mladine se je spraševal, v kakšnem agregatnem stanju je šla tja Vlada, ali je bil to vladni obisk, ali je bil to zasebni obisk. Kolikor vem, noben, še kakšen podsekretar v rangu primerljivem v Združenih državah Amerike vas ni sprejel. Neki moji znanci, ki delajo v sektorju informatike, so rekli: "A veš, Franjo, to je tako; šefi gredo na tovrstni izlet, srednji šefi dobijo večje darilce, mi pa dobimo mug skodelico. En kolega mi je rekel, da mu je že desetletje nazaj žena rekla, da če še enkrat prinese skodelico domov, jo bo v glavo dobil." Potiho podpisana pogodba z Microsoftom o programskem paketu Office, po drugi strani pa se boste hvalili, kako ste za start-upe, za gor za dol. Ma, za petino tega denarja vam naši mladi mulci in mule sprogramirajo te zadeve in bi lahko imeli odprtokodne pakete. Ampak, seveda, se bo reklo, odprtokodnost ni brezplačna, res je, te otroke bo treba plačati, prehod zahteva določene težave, notranji šumi, tudi to je res, ampak kakor je to razsuto 25 let, so še večji šumi in težave. To bi nekako pričakoval od neke vlade!

Strinjam se celo, da bi ta sektor treba nekje premakniti, ker tisto ministrstvo ima preveč nekega drugega dela. Strinjam se celo, da bi šport morali dati pod Ministrstvo za kulturo, ampak to je točka za kakšno drugo sejo. Ampak, seveda, tudi tehtno premisliti. Strinjam se, da bi morali tudi premisliti vlogo Arnesa, pa bodo moji prijatelji z Arnesa, mogoče bo zdaj kdo rekel, da tega bi bilo boljše, da ne bi rekel – onkraj nekih zameri, ki jih imajo ljudje, ki so bili okrog Arnesa, pa niso več, in tako naprej. Kakšna je vloga Arnesa v sedanjem času – podpredsednik spi, me ne more poslušati, je utrujen. Dobro, v redu. Ampak, mi seveda zdaj dobim – kaj? Ah, saj to ni nič takšnega, tehtnih argumentov ni …

Žalosti me, recimo, da celo Nova Slovenija nekako reče, da ne bodo nasprotovali, vsaka vlada naj počne, kar počne. Nisem kar tako omenjal te infografike – tudi dobronamerno govorim, Ljudmila, ker rabimo desnico za 21. stoletje. Nisem te infografike omenjal kar tako, slučajno, UKC, ker veste, pogosto se pozablja, ko govorimo o informatiki, da to ni samo Državni zbor, niso samo ministrstva, niso samo občine. A veste, občina Maribor, čisto za primerjavo, ima proračun, seveda krepko pod 100 milijoni evrov, potem pa imate nekaj, čemur v Zagrebu rečejo holding, celo vrsto paraobčinskih, paradržavnih podjetij, zavodov, ki, recimo, v Mariboru vrtijo 300 milijonov. Če seštejete ves ta gros, bom rekel, preko palca, pridemo do nekaj 100 milijonov evrov, ki se kotali na področju informatike letno iz vseh javnih blagajn. Tudi pokojninska blagajna mora imeti informatiko, pa še kakšna druga. In mi zdaj po hitrem postopku to malo prenašamo iz nekje, kjer je bil privesek, verjetno nekem ministru, ki bolj sposoben za to "handlat", po domače povedano, cela stroka benti, poslanski mail mi pregoreva, in vsem vam, tako da sem nekaj mojim kolegom hekerjem rekel, da počakajte, pa saj vi veste, kakšna so moja stališča. Vi ste mi tudi malo butasti. Me ne znate izločiti iz tega trolanja, iz tega spama? In

nič, vi boste to seveda požegnali, nekaj ljudi v SD bo glasovalo verjetno proti ali bo vzdržanih in mi bomo imeli ta korupcijska tveganja še bolj zapečena naprej. Poniglavost sedanje vlade, a veste, ko so šli v Ameriko z eno veliko korporacijo, niso podpisali pogodbe, namere o sodelovanju, potem so prišli nazaj, pa so jo podpisali tukaj, čeprav je ta firma, ne bom je zdaj imenoval, zaprla svojo filialo v Ljubljani in jo prenesla nekam drugam.

Gremo dalje. Amcham – številni radi hodite na njihove zajtrke. Amcham, ameriška izpostava hibridne vojne, pa mladi predsednik Odbora za obrambo ne bo ničesar skliceval, ima program "young professionals", ki mladim strokovnjakom prinaša dodaten zagon za že uspešno delo. Organizatorji vedo, da svet na mladih stoji, zato pravijo, da so le-ti najboljša naložba. Seveda, se strinjam. Čez nekaj let bodo prav oni krojili in vodili slovensko gospodarstvo. Že od leta 2010 poslovna skupnost zbira najobetavnejše mlade liderje in tako naprej in tako nazaj in letos je nekako med petimi super finalisti naziva največji potencial tovrstnih mladih v letu 2016 pripadel neki dami, ki verjamem, da je uspešna in delovna in vse, z Ministrstva za javno upravo. Potrebujemo komentar? Verjetno ne. Tako, da če poslanke in poslanci koalicije berete kdaj Ustavo, je to skrajni čas, da resno upoštevate tisti člen, ki govori, da niste vezani na katerakoli navodila in dejansko ta zakon pošljemo spat in v zgodovino in odpremo resno debato o informatizaciji javne uprave, državne uprave, lokalnih skupnosti, cele vrste paradržavnih ustanov. Da se nehamo delati norca iz številnih strokovnjakov, ki jih Slovenija premore, a lahko svoja strokovna znanja prodajajo, tržijo ali pa tudi skozi akademska sodelovanja uresničujejo v tujini, doma pa ne morejo, ker žal niso iz pravih kvot, kot se temu reče v slovenski politiki in tudi v tej novi sestavi koalicije in Vlade, kjer prevladuje večinsko neka nova vrečka, ki bi se morala po dveh letih že napolniti z vsebino.

Skratka, to kar je tukaj na mizi, je nek lepo zavit prenos nečesa znotraj naše kvote, tako imenovane SMC, nekomu, ki politiko bolj razume, ki to bolj obvlada, ki je interno znotraj Vlade bil določen, da se bo te deale šel, če je odkrito povedano, in po drugi strani še zmanjšanje boja proti koruptivnosti v tej državi, ki ga je že z izbiro tiste tričlanske ekipe predsednik države že tako ali tako načel. To je to, onkraj teh malih zgodbic. To, da je verjetno bolj interna SMC igra, če slišim iz tega, kar ste povedali ostali dve koalicijski stranki, v SMC vseh teh argumentov ne slišite; ja, ne vem, kaj naj rečem. Očistite si ušesa! Seveda bo zdaj gospod minister lepo to zavil pa kako jaz počez, pa kako to je, pa kako to ni in tako naprej, ker je spreten govorec, vam priznavam; ampak se opravičujem, gospod minister, se opravičujem, koalicija, takšne bučke še moji 7-letni hčerki ne morete prodati. Hvala za besedo.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam, dr. Trček.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak, za njim pa gospod minister Boris Koprivnikar, minister za javno upravo.

Izvolite, dr. Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Beseda teče o amandmaju; amandma, ki smo ga mi vložili, se nanaša na poročanje na to temo, pa vendarle verjetno se ne da iti mimo tega in je treba iti malo širše. Če se strinjam z gospodom Trčkom, pa sva midva hudo na nekih drugih političnih polih, potem bi moral biti to za ministra, Vlado, verjetno pa tudi koalicijo nek hudo resen znak. Zakaj?

Temeljni razlog je v tem oziroma, ko sem prej govoril, kdo vse temu nasprotuje, sem poslušal tudi gospoda Zajca in zdaj iz klopi bi ga prosil, če našteje še kakšne strokovnjake, ki ta zakon podpirajo. Namreč, našteli ste eno gospo – pozabil sem ime in priimek –, ki ta zakon podpira, kje ste jo našli, ne vem, niti kdo je, boste mogoče ponovili. Ampak, ponavljam pa to, kar je zapisalo 16 strokovnjakov, med katerimi so bivši ministri, ki so se ukvarjali s tem področjem, bivši državni sekretarji in drugi ljudje, ki na tem področju informacijske družbe kaj vedo; ne samo kaj vedo, ki so pravzaprav strokovnjaki na tem področju.

Prej mi ni preostalo drugega, ker sem bil omejen na 5 minut, da bi povedal vse tisto, kar tu notri piše, zato nekaj odstavkov vendarle lahko še preberem. Glejte, ti ljudje, teh 16 ljudi, ki so vrhunski strokovnjaki za to področje in poznajo to področje, pravijo takole: "Podpisniki peticije proti podrejanju informacijske družbe državni informatiki vas pozivamo, da na seji 13. julija," to je danes, "glasujete proti noveli tega zakona in s tem preprečite jasno izraženo namero predlagateljev po podržavljanju interneta." To torej menijo strokovnjaki, ministri, državni sekretarji. Naprej: "Novela ogroža avtonomijo delovanja akademske in raziskovalne mreže Arnes, kar lahko vodi k zapostavljanju interneta kot ključne znanstvene, izobraževalne in kulturne infrastrukture napram omrežjem, ki jih potrebuje javni sektor splošno. Poleg tega sistemsko vzpostavlja nasprotovanje interesov ter vodenje področja po načelu deli in vladaj, brez ustreznih nadzornih mehanizmov." Mislim, da so že neki drugi govorniki to utemeljili. Namreč sistem, pa kakršenkoli sistem – recimo, sodni je tak tipičen primer –, ampak katerikoli drug sistem, ki nima ustreznih nadzornih mehanizmov, je prej ali slej deležen deviacij, je prej ali slej neučinkovit, je prej ali slej podvržen korupciji in še čemu. Pravzaprav ravno to, minister, vi hočete, ravno to vi torej želite.

Že prej sem rekel, da je normalno, da vsaka vlada postavlja stvari po načelu, da misli tako, da bo vladala, da bo to kar najbolje. Vendar, glejte, v času tistih debelih krav, kot vi radi rečete, 2004–2008, smo mi imeli, če se prav spomnim, 11 ministrstev. Vi ste jih zdaj naredili

16. Zakaj? Zaradi tega, da ste si razdelili stolčke. Sredi mandata spreminjati zakonodajo na ta način, pa seveda pomeni kar hudo težavo; težavo zato, ker je precej prozorno vse skupaj. Moj predgovornik dr. Trček je rekel, da tega ne morete prodati sedemletnemu otroku. Verjetno to drži, ampak ste zagrešili še kar vrsto drugih stvari. Podpisniki te peticije pravijo še takole: "Skrb vzbujajoč je tudi način priprave zakonskih sprememb. Novela je bila pripravljena brez vsakih analiz, brez strokovnega premisleka, ob odsotnosti konstruktivnega dialoga ter pospremljena s številnimi manipulacijami, ki smo jih zavrnili." Nadalje opozarjajo še na to, da je skrajšan postopek, da niste spoštovali Resolucije o normativni dejavnosti. Minister, tu bi pa vi kaj odgovorili na to temo. Namreč, gre za 30-dnevno javno razpravo, vi ste šli kar mimo tega, to je šlo kar mimo. In tako dalje in tako dalje.

Drugo je pa urejanje področja korupcije. Kakorkoli je bilo postavljeno to vodstvo, kakršnekoli probleme ima to vodstvo Komisije za preprečevanje korupcije, pa je vendar treba reči, pa tudi priznati, ne glede na to, da smo bili proti imenovanju tega vodstva, da nekatere poteze, ki so jih potegnili, in nekatere podatke, ki jih ven dajejo, so relativno jasni. Seveda niso všeč niti gospodu Staretu, državnemu sekretarju, niti ministru Klemenčiču, ki sta "harala" – to je taka zelo priročna beseda, ker lepše ni – na Komisiji za preprečevanje korupcije, tudi nezakonito delovala. Naj spomnim na ugotovitve Računskega sodišča – serija zakonov je bila kršenih. Naj spomnim na poročilo o premoženjskem stanju predsednikov strank, kar je imelo za posledico padec vlade. Tako je torej delovala ta Komisija za preprečevanje korupcije. Zdaj pa, ker niste zadovoljni z delovanjem sedanje komisije, jo želite podrediti tistim, ki so nekoč delali nezakonito, to sta pa vidva z ministrom. Tudi to je torej precej prozorna zadeva in se strinjati s takim, bi bilo seveda hudo narobe.

Zdaj pa naj rečem še to, poglejte, saj serijo, nekaj stvari sem sprintal, saj to je težko vse sprintati, ampak vrsto ljudi, vrsto strokovnjakov, inštitucij opozarjajo, da ne delate prav, a vi še kar naprej. Vi še kar naprej. Ministru sem takrat, ko ste se predstavljali na pristojnem matičnem delovnem telesu kot kandidat za ministra, rekel: "Ja madona, govori ko dohtar." Ja, res je, vi ogromno govorite, ogromno imate povedati, ogromno dajete vtis, kot da se ne dogaja ne vem, ampak tisto, kar je pa izza, o čemer je govoril tudi dr. Trček, je pa hudo, je pa hudo hudo žalostna zgodba. Toliko bom rekel v tem trenutku z moje strani, če bo potrebno, pa še kasneje. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima minister Koprivnikar, minister za javno upravo. Izvolite, gospod minister.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoči, za besedo.

Sicer imam tako kot vi, gospod Gorenak, precej debel opomnik, ampak ga vem več ali manj iz glave, s temo in strokovnimi argumenti, ampak se bom odzval samo na to, kar je bilo povedano v uvodnih nagovorih, da na nek način poskušamo pojasniti te argumente, ki jih imamo.

Informacijska družba in državna informatika sta neločljivo povezani. Veliko je bilo govora o denarju; o denarju, o denarju, o denarju. Ja, gospod Gorenak, točno to, da denar gre. Se strinjam. Država odkupi v tej Republiki Sloveniji približno eno tretjino informacijskih resursov, približno dve tretjine jih pa odkupijo gospodarstvo in druge. Se pravi, da je država zelo velik kupec informacijskih storitev, informacijskih sistemov, informacijskega znanja. Zato je to pomembno. Pa vendar, država kot taka v okviru informacijske družbe ne more biti izolirana od informacijske družbe oziroma če je, to vodi v velike neracionalnosti. Navedeni so bili primeri, tudi gospod Trček je navajal, kako delajo v Avstriji, če želite v Estoniji. V različna mesta so umeščene odgovornosti za informatiko in informacijsko družbo, vendar jih nikjer ne ločujejo. V Estoniji jih imajo na Ministrstvu za gospodarstvo in telekomunikacije, v Avstriji jih imajo v uradu kanclerja, ampak povsod so te storitve združene. V Sloveniji jih še vedno ločujemo med dva resorja in to se kaže kot slabo, neučinkovito tudi v tem, ko smo proučevali v času priprave tega zakona, kako racionalno so izkoriščene informacijske infrastrukture. Mi imamo ločene kapacitete, ki potekajo ena zraven druge, ki jih – ene – gradijo ena podjetja, druge države, tretje agencije, pa se ne souporabljajo. To je, milo rečeno, čista neumnost in čista neracionalnost.

Torej, informacijska družba in država nista ločeni in ju ne moremo ločiti, dejstvo je pa, da je izgradnja državnih informacijskih sistemov popolnoma nekaj drugega kot pa splošna dostopnost do interneta, do informacijskih storitev. In dejstvo je tudi to, da Ministrstvo za javno upravo že v dosedanjem delu v marsičem presega tisto, kar smatrate, da bi moralo biti; se pravi, ozko usmerjenost v državno informatiko, kajti mi že danes zagotavljamo e-upravo za vse državljane, že danes zagotavljamo e-vem za vsa podjetja, že danes delamo certifikate za vse državljane v Sloveniji, že danes delamo promocijo bistveno širše in že danes, to, kar mi je tudi gospod Trček očital – na to se bom še posebej odzval – sodelujemo s številnimi razvojnimi institucijami, fakultetami, multinacionalkami, domačimi podjetji in domačimi združenji, intenzivno z vsemi sodelujemo. To je bistveno širše kot samo državna informatika in tudi menimo, da ne nazadnje tudi po sklepu predsednika Vlade, ki me je imenoval za odgovornega za digitalizacijo, kar so po vzoru zahodnih razvitih držav tako imenovani chief digital officer. S tem mi je tudi

predsednik Vlade naložil širšo skrb za hitrejši prehod v digitalno družbo, v kateri vidim veliko priložnost za celotno državo, ne pa samo za državno upravo; in tako tudi na to gledam.

Kar se tiče tajnosti priprave predloga. Mislim, da so že kolegi poslanci pred menoj odgovorili. 8-krat direktno pa še 3-krat posredno je bil Zakon o državni upravi spremenjen – nikdar ni bilo javne razprave. Nikdar! Danes se to označuje kot tajnost. Mi smo mesece se med resorji pregovarjali, usklajevali argumente in ugotavljali; vendar, ja, znotraj Vlade. Tukaj ni šlo za nobeno tajnost. In nazadnje, organizirali smo posvet s strokovno javnostjo na podlagi tvitov. Povejte mi, kdo od ministrov je bil tako odprt do sedaj, da je na podlagi zapisov na Twitterju organiziral posvet. In med drugim, bom kar direkten, da ne bom tako skrivnosten, gospod Trček, kot ste bili vi, jaz bom operiral z imeni. Gospod Caf, ki je bil najbolj glasen kritik tega prehoda, je na tem posvetu sedel in ni odprl ust, pa zato smo ga organizirali, da bomo soočili argumente. Poglejte, to meni na nek način ne predstavlja nekega konstruktivnega dialoga, za katerega se seveda trudimo.

Združena levica pravi, poslanka je v uvodnem nagovoru govorila, komu ustreza kaos. Ne vem, ali imate vi občutke, da je državna informatika v kaosu? Mislim, da ni. zato ker – lahko vam berem, kaj vse smo naredili v letu in pol. Mislim, da državna informatika skokovito napreduje. V mednarodnem prostoru nas gledajo, kaj smo naredili v letu in pol, v dveh letih, kako smo koncentrirali informatiko, kako smo zgradili enega najmodernejših oblakov, ki mi ga pogosto očitate, ki deluje, za katerega poslušam očitke, da je prazen in da ga ne znamo upravljati. Naj vas seznanim. Državni računalniški oblak je zaseden po dobrih šestih mesecih 60-%. Na njega smo prenesli kompleten carinski sistem, kompletne davčne blagajne, kompleten sistem socialnih transferjev; vse to že deluje na državnem računalniškem oblaku in ne nazadnje tudi aplikacije Komisije za preprečevanje korupcije, ki sedaj delujejo stabilno, brez problema in so njihovi podatki tudi varovani. To je odgovor na te očitke, ki jih moram poslušati in so, žal, neosnovani. To so očitki, ki nimajo nobene povezave z dejanskimi dejstvi.

Kar se tiče netransparentnosti, neodvisnega regulatorja. Poglejte, za področje telekomunikacij imamo neodvisnega regulatorja. V neodvisnega regulatorja ne more ne en, ne drug, ne tretji minister posegati, ker je njegova naloga ta, da je neodvisni regulator. Ne vem, kako bi si lahko podredil regulacijo tega področja, ki je z javnim pooblastilom oziroma z namenom ustanovitve zaupana agenciji, posebej ustanovljeni za ta namen.

Ko govorimo o argumentih, strokovnih argumentih, pri najboljši volji do sedaj nisem slišal drugega strokovnega argumenta kot to, da delamo to z namenom koruptivnosti. To je edini strokovni argument, ki sem ga do sedaj slišal. Koruptivnost, koruptivnost, koruptivnost. Lepo prosim, povejte mi eno zadevo, v kateri sem zavestno v dveh letih svojega mandata kakorkoli spodbudil sum s koruptivnim delovanjem.

Bom pa, gospod Trček, odgovoril tudi na vaše obtožbe, ki se mi zdijo zelo pod pasom, glede na to, kako dejansko se trudimo, da bi na tem področju naredili premik naprej. Pravite, da ne moremo brez oblikovanja strategij nadaljevati. Imamo dve ključni strategiji, sprejeti v tem državnem zboru, ki jih je treba strahovito resno, hitro, odločno in strokovno začeti izvajati. To nalogo prevzemam, verjemite mi, ne z lahkim srcem, ker vem, kako zelo zahtevne so te strategije in kako velik zaostanek smo v zadnjih desetih, petnajstih letih, potem ko je Slovenija v informacijskem področju že pomenila nek pojem v širšem mednarodnem prostoru, kakšen velik zaostanek smo v tem času pridelali ravno zato, ker se nam je skrb za informatiko razletela, ker ni bilo organiziranega strateškega razvoja in zato smo na vseh lestvicah zelo hitro, žal, nadaljevali.

Kar se tujih izkušenj tiče, mislim, da sem povedal.

Kar se tiče znanosti in stroke, naj vam povem, tudi s temi posveti in vsakodnevnim delovanjem zagotavljam, da zelo intenzivno sodelujemo tako z gospodarskimi združenji, s fakultetami, s katerimi sodelujemo na čisto konkretnih projektih, tudi pri pripravah. Intenzivno se udeležujem srečanj tudi raziskovalnih institucij. Zadnjič sem poslušal očitek, kot je bilo spet rečeno, kaj je z Microsoftom. Poglejte, z veseljem grem na IT konferenco, z veseljem grem na HP-jeve dneve, z veseljem gre na dneve ZIT-a na Gospodarsko zbornico, z veseljem grem, sodelujemo z Institutom Jožef Stefan, z veseljem sodelujemo z vsemi, ampak to ni koruptivnost. To je točno to, kar mi očitate. Odkrito, strokovno sodelovanje z vsemi. Nič ne skrivam in sodelujem z vsemi in bom še naprej sodeloval prav z vsemi, ki so pripravljeni tudi odkrito sodelovati.

Mogoče še to, kar se tiče nasprotovanja teh 16 podpisnikov te peticije, ki jo zelo dobro poznam. To je 16 ministrov, visokih državnih uradnikov, funkcionarjev na različnih mestih, ki so svoje delo opravljali v času, za katerega se pa več ali manj, kot jaz razumem debato, tukaj strinjamo, v katerem je stanje informacijske družbe rapidno nazadovalo. Oprostite, to je edina zadeva, okoli katere se strinjamo, da stanje ni dobro, da smo v preteklih letih nazadovali. In ravno zato ta vlada išče odgovor na to, kako naj pospešim, ker mi v tem svetu brez aktivne informacijske družbe, brez digitalne transformacije, brez učinkovite državne informatike, interneta, povezanosti z izobraževanjem, znanostjo in gospodarstvom pač kot družba ne bomo mogli prosperirati in se z vami zelo strinjam. Danes smo vsi informatizirani, se z vami zelo strinjam. Danes smo vsi informatizirani in če ta zadeva ne deluje dobro, potem imamo kot družba bistveno večji problem, kot ga ima Ministrstvo za javno upravo,

če aplikacije javne uprave delujejo dobro ali ne delujejo dobro.
Moram se z gospodom Gorenakom strinjati, mogoče mene ne ščiti imuniteta, pa vseeno bom direkten: ja, za denar gre. Gre za državni denar, gre za približno 100 milijonov državne informatike, za katero smo se s projektom centralizacije – tudi v tem cenjenem zboru sem o tem večkrat govoril –, zavezali, da se bomo borili, da se obseg teh sredstev ne bo zmanjšal, da pa se bo rapidno spremenila struktura porabe teh sredstev, kajti v letu 2014, ko sem prevzel resor, smo od teh približno 100 milijonov državne informatike porabili 84 % za tekoče vzdrževanje, ostalo pa za razvoj, koncem leta 2017 sem dal obljubo, da bo tekoče vzdrževanje to državo stalo manj kot 50 %, vse ostalo pa bo šlo v razvoj. In to je bistvena sprememba, ki jo želimo tej državi prinesti z vsemi temi številnimi ukrepi, ki na področju informatike delujejo, dejansko tudi izvajamo.
Mogoče, kar se tiče obiska Amerike. Namigovali ste na darilca. Prosim lepo, če imate kakršenkoli indic, da sem jaz ali kdo od mojih kolegov prejel darilce, me prijavite in bomo za to ustrezne institucije ukrepali, sicer pa prosim, da me javno ne obtožujete takšnih stvari, ker dejansko menim, da ni primerno.
Kar se tiče paketa MS Office, oddan je bil na javnem razpisu. Tako kot vsa leta, oddan po javnem razpisu, na katerem se pač borijo različni ponudniki.
Kar se tiče odprt kode, intenzivno jo uvajamo in prav v našem mandatu smo odprto kodo uvedli predvsem na strežniških aplikacijah. Kot ste sami že ugotovili, odprta koda za splošno uporabo se je tudi v tujih državah izkazala kot neprimerna. Recimo, Nemci so jo imeli, pa so se vrnili nazaj na licenčno programsko opremo, verjetno to področje zelo dobro poznate.
Kar se tiče Arnesa, še enkrat poudarjam, Arnes ostaja v pristojnosti Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport in v tem nič ne spreminjamo.
Kar se tiče nagrad mojih sodelavcev, ki jih izjemno cenim, moram pač na to referirati. Na te nagrade sem izjemno ponosen, imeli smo kolegico, ki je vodja mojega kabineta, ki je dobila Amchamovo nagrado "young professionals", izbrana – mislim, da med 500 kandidati – po večmesečnem izbirnem postopku, ki je bil izredno zahteven. Na to sem zelo ponosen, mislim, da je s svojim delom to upravičila. Verjetno ste pozabili povedati, da v lanskem letu je bil vodja informatike na našem ministrstvu razglašen prvič izven gospodarstva, prvič izven gospodarstva, je bil proglašen za najboljšega vodja informatike leta, t. i. CIO leta. Tudi na to nagrado smo izjemno ponosni in upam, da tudi tej nagradi ne boste pripisali koruptivnih ozadij, ker pač temu moram odločno nasprotovati. Če pa imate kakšen drugačen dokaz, ga pa, prosim, dajte na mizo, sicer pa moram zaščititi svoje sodelavce, ki jih ženem izjemno, ki delajo dan in noč tako rekoč, ki so mi vsako sekundo na voljo, in si ne dovolim, da te težko zaslužene nagrade na tak način izpuhtijo v neka koruptivna namigovanja.
Kar se tiče posveta in drugih argumentov. Na posvetu so tako gospodarstvo, znanost, raziskovanje izrazili svoja jasna stališča do koncentracije in prehoda DID na Ministrstvo za javno upravo. Vsi so te argumente podprli, ja, niso pa podpisovali internetnih peticij. To je pa res, pa vendar sodelujemo z Gospodarsko zbornico, sodelujemo z Institutom Jožef Stefan, ki je na tem področju vodilni raziskovalec, tesno sodelujemo tudi z Arnesom in tesno sodelujemo tudi z drugimi institucijami na tem področju, pa noben temu ni nasprotoval, razen skupine teh podpisnikov, 16 podpisnikov, te peticije.
Kar pa se tiče podržavljanja interneta, kar notri piše. Internet, sicer ne vem, kako se ga da podržaviti, ker internet je sestavljen iz več komponent: iz optičnih vlaken, iz vmesnikov, iz vsebinskih sklopov, iz vsebine, ki jo dajemo na internet, in naših komunikacij. Odločno pa zagovarjam to, tudi večkrat sem povedal, da je ena mojih temeljnih nalog za digitalno transformacijo, za katero menim, da bomo dolgoročno največ dobrega prinesli tej državi, da zelo široko damo na voljo vse komunikacije, ki jih lahko uporabljajo državljani, gospodarstvo in javna uprava. Ob tem seveda ščitimo tisto, ker je ščititi treba na primerne način, danes na področju kibernetske varnosti ne blestimo in tukaj bomo morali narediti še številne korake naprej. Se pravi, eno je odprte komunikacije, ki morajo biti na voljo vsem, in to je ta digitalna transformacija. In drugo področje, za katerega se tudi odločno zavzemam, je to, da javno dobro postanejo v čim večjem obsegu tisti podatki, ki ne ogrožajo osebnih interesov ali zaščite in poslovnih interesov ali zaščite. S tem lahko v tej družbi damo na voljo eno ogromno – temu rečejo na tem področju tudi nafto prihodnosti –, kajti s širokim dostopom do podatkov lahko tudi gospodarstvu, znanosti, raziskovanjem, šolstvu in javni upravi damo podlage za to, da bodo bistveno bolj racionalno delovali in bistveno bolj učinkovito ukrepali.

Želel sem samo toliko, da se odzovem na te navedbe, ki so bile povedane. Kaj smo v tem letu in pol naredili, vam pa lahko berem, zadnjič mi je tudi pri odgovoru na poslanska vprašanja, žal, zmanjkalo časa. Mislim, da sami dosežki, ki smo jih v tem času naredili, dokazujejo, kako delujemo in težko sprejemam neka splošna in načelna namigovanja, da je za vsem našim delom nek skriti koruptivni namen. To pač moram odločno zavrniti in to je vse, kar lahko na tem mestu naredim. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, minister Koprivnikar.
Replika, dr. Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo. Gospod minister, nimam preveč časa in bom hitel.

Vse, kar ste to navedli, vem in se mi zdi glede na resor, ker so vam to dali na pleča, samoumevno; pa še premalo. O centrih za socialno delo smo na dolgo in na široko debatirali, zakaj nimajo enotne informatike, zakaj ni boljšega nadzora. Na vlaku se vozim z zelo izkušenim hekerjem, certifikat je rabil potrdilo. Šlamastika, kako ga namestiti gor. Lahko bi pogledala analizo spletnih strani, spletnih portalov, ali so berljivi ali niso berljivi, kdaj so prilagodljivi tistim, ki imajo hendikep slabšega vida. Lahko bi se pogovarjala o strojni berljivosti podatkov, lahko bi se pogovarjali o tem, kaj Vlada rada prikaže in kaj skrije in moraš težko poiskati.

Konkretno vas nisem okrivil koruptivnosti, tisto je bil citat, ste ga obrnili na glavo, smo pa jasno povedali, da s tako spremembo možnost koruptivnosti ne zmanjšujete oziroma ga, gospod minister, povečujete. Preveč imate na plečih. Vi bi se morali, veste s čim, ukvarjati? Z reformo lokalne samouprave! Vi bi se morali ukvarjati s tem, ali smo mi dovolj bogati, da imamo dvotirni sistem, da imamo občine in še drugo zgodbo upravnih enot in bi mogoče šli na enotirni sistem in bi tisti denar prihranili za kriptografske zaščite. Če bi tako zelo resno mislili informatiko, potem ko ste delali vlado, bi ne bi naredili ministra brez listnice za Slovence, bi bil to urad v Mladiki in bi naredili ministra za informatiko, ki bi se s tem resno ukvarjal. Vi ste, to me je zbodlo, imeli smo celo ministrstvo za informacijsko družbo. Mislim, da bi ga morali imeti in bi to moralo horizontalo pokrivati, ker sem že večkrat rekel, da moramo začeti razmišljati, da sektorska delitev dela, ki jo copy-paste delajo vse te vlade in malo spreminjajo; to je zgodba 20. stoletja. Jaz ne spadam med tiste Slovence, ki bi rekli, Slovenija naj bo Švica. Ampak če greste na njihovo stran – kaj tam piše? Večina držav ima 15, 20 ministrstev, mi jih imamo samo 7 in še ta se ne imenujejo tako, ker so prišli iz nekega takega razmisleka. Švica pa ne bi rad, da je Slovenija, ker nočem krvavega denarja prati, gospod minister. Zakaj bolj resno ne gremo, včasih smo imeli – kaj je že bil – informatiko na ravni vlade, zakaj ne vzpostavimo tega? V bistvu to, kar se dogaja s tem zakonom, ki ga hočete tako pospraviti, po eni strani si preveč dela nalagate in indic, možnost, ker igrate naenkrat preveč vlog, koruptivnosti. To je ta zgodba. Od dela pregorevamo vsi. Jaz sem "klofnil" skupaj sredi junija, delati bi morali bolj bistroumno – čuvajte vaše zaposlene. Če bi nemška gospodarska zbornica imela isti program v ZDA in bi prvo nagrado dobila neka mlada dama, ki dela na nacionalni varnosti, recimo tam … /izklop mikrofona/

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Spoštovani, sprašujem, ali želi še kdo razpravljati na to točko dnevnega reda oziroma na ta člen.

Gospod Jože Tanko izvolite, beseda je vaša.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Dve leti mandata je mimo. Ta čas bi morali biti pod mizo ključne reforme na mnogih področjih, mi se pa danes ukvarjamo z rekonstrukcijo oziroma s prestrukturiranjem posameznih uradov ali pa pristojnosti znotraj vlade. Se pravi, gre za reorganizacijo vlade in njenih služb. Se vam zdi, da smo v fazi z dinamiko, ki bi jo morala opraviti vlada do sedaj? Zakon o državni upravi zagotovo je tisti, s katerim si vlada odredi in razporedi posamezne pristojnosti znotraj resorjev, ki so za to predvideni. Če je bilo karkoli narobe storjenega v tisti začetni postavitvi, najbrž niste potrebovali dveh let, da bi to ugotovili, da je treba nekaj drugače urediti, da naj bi morda bolje funkcioniralo. Premišljevanje o tem, da je treba posamezne službe, urade ali pa pristojnosti prerazporediti, traja pri tej vladi neskončno predolgo. Zato ker se pač ukvarjate s takimi banalnimi zadevami sredi mandata, namesto da bi do zdaj pospravili vse ključne stvari, je težko verjeti vladnim predstavnikom, ki govorijo o potrebnosti, smiselnosti, celovitosti, učinkovitosti, racionalnosti in še ne vem čem. Nič od tega ni na agendi. Če bi bilo karkoli povezano s temi učinki, o katerih je govoril minister, bi že v obrazložitvi zakona to pisalo. Pričakujemo 200, 300, 50, 7 milijonov evrov dodatnih virov za neke druge stvari, pa tega ni napisanega.

Drugo, na kar je treba opozoriti, je to, da je Zakonodajno-pravna služba napisala mnenje. Ampak mnenja, ki jih piše Zakonodajno-pravna služba, so za koalicijo uporabna samo takrat, kadar kritizirajo ali pa oporekajo kakšni rešitvi, ki jo predlagajo opozicijske stranke v zakonodajni postopek. Če ste vi mnenje Zakonodajno-pravne službe prebrali in ga razumete – in verjamem, da ga razumete –, potem bi morali pri tem zakonu popraviti že nekatere druge člene pred tistim 7.a pa 7.b ali karkoli ste že umestili v zakon. Z vidika sistemskosti bi morali to narediti, pa niste. Odglasovali ste, ne vem po kakšni presoji in navodilih, vse tiste člene, na katere so bili sicer vloženi amandmaji, in ste jih zaprli, tako da jih ni mogoče amandmirati. Moram vas opozoriti, da zelo radi berete mnenja vladne službe za zakonodajo ali pa Zakonodajno-pravne službe pri vseh predlogih zakonov, ki jih vlaga SDS, in opozarjate na drobne malenkosti, ki jih je treba z amandmajčkom lepo urediti. In to citirate, berete do neskončnosti, cela Poslanska skupina SMC to počne. Mnogokrat se ob tem sklicujete tudi na mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Sprašujem ministra, sprašujem SMC, kako, da ste to pri tem zakonu prezrli? Kako, da ste to pri tem zakonu prezrli? Slučajno? Ste pozabili očala? Je bilo presvetlo in se je bleščalo ali v čem je bil razlog, da ste to enostavno spregledali? Zakon ne ureja področja niti sistemsko niti celovito, ampak je za koalicijo, zato ker so ga predlagali, ker so ta v aranžma teh sprememb vpleteni trije ministri SMC, je

povsem sprejemljiv. In to je zadosten razlog, da je sprememba kvalitetna, potrebna, nujna, uspešna in tako naprej. Nič od tega se ne bo zgodilo, nobenih bistvenih učinkov do konca mandata ne bo! Zdaj se boste ukvarjali po sprejetju tega zakona, ne vem, tri mesece s premikanjem posameznih pristojnosti, s kupom prepirov, kdo je za kaj pristojen, kdo je komu šef, kdo bi kaj še pustil za sebe, da bi kakšen vrtiček kje ostal in tako naprej. Istočasno boste sedaj še iskali ministra za finance. Skratka, popoln kolaps razumevanja delovanja države in potrebnosti aktov, ki jih Vlada prinaša v Državni zbor. Administrativne reforme ni, ni reforme javne uprave, ni izboljšave na lokalni samoupravi, ni pokrajinskega sistema, ni racionalizacije, ne vem, državne uprave in tako naprej. Skratka, nobenih pomembnih zadev ni na mizi, ni davčne reforme, ni socialne reforme, ni zdravstvene reforme, mi pa se ukvarjamo danes tukaj s premikanjem dveh ali treh uradov med resorji vlade in petelinjenjem tam nekaterih ministrov.

Rad bi se še dotaknil nekaterih podrobnosti, ki spremljajo umestitev tega zakona v zakonodajni postopek. To, da se je velik del nepolitične javnosti vključil v to razpravo in opozarja na kršitve postopkov pri pripravi zakonov, je najbrž utemeljeno. Je utemeljeno. Vlada je zavezana nekim postopkom priprave oblikovanja zakonov in mora biti na razpolago zadosti časa, da se tudi to javno mnenje do predlogov zakonov izoblikuje in tudi na nek način je treba to potem obravnavati.

Minister Klemenčič, ki je bil nekoč glavni senator na KPK, gospod Stare pa njegova desna strokovna roka, je nekoč spisal mnenje oziroma celo dve mnenji Komisije za preprečevanje korupcije, ki sta se dotikali ekskluzivno postopkov, skrajšanih in nujnih postopkov, pri pripravi zakonov. Dve mnenji obstajata in to se je nanašalo na mandat Janševe vlade, ki je z vidika dostopnosti, z vidika javnosti, z vidika upoštevanja pripomb in tako naprej, s tem, ko je predlagala nekaj zakonov po skrajšanem ali nujnem postopku, kršila vse demokratične postulate. Vse demokratične postulate. To mnenje najbrž poznate oziroma ti dve mnenji poznate, ker sem ju večkrat omenil, tudi citiral, lahko vam jih tudi sedaj prinesem. Gospod Stare je najbrž na njega pozabil ali na njiju pozabil, gospod Klemenčič zagotovo. Sedaj, ko je gospod Klemenčič minister te vlade, ko je minister te vlade, nisem zaznal niti ene javne izjave ali ravnanja, s katerim bi se skliceval na mnenje Komisije za preprečevanje korupcije iz časa, ki jo je on vodil in zadeva postopke priprave zakonov in predlagane zakone v Državnem zboru. Niti enkrat. Sedaj, ko je del izvršne oblasti, sedaj za njega ta pravila ne veljajo več, velja za druge. Podobno kot na vseh drugih področjih, o katerih so nekateri tudi govorili. Minister ima lahko razveljavljene odločbe na sodiščih zaradi kršitve človekovih pravic, pa naj bo to Vrhovno ali Ustavno sodišče, ima lahko negativno mnenje Računskega sodišča za svoje delo, on je še vedno zlahka minister.

Nobena etična norma, nobena pravna norma, nobeno pravilo greha, ki ga zahteva od drugih, za njega ne velja in tudi ne velja za njegovega predstojnika, predsednika Vlade Mira Cerarja. Gospod Stare pozna podrobnosti, kako se je delovalo v tistem času na Komisiji za preprečevanje korupcije, zagotovo jih pozna, ker je bil v marsikateri stvari tudi osebno udeležen, in tudi ve, da najbrž kaj, kar je tedanja Komisija za preprečevanje korupcije ugotovila in napisala, ne drži, je prirejeno, je zlagano – ampak nikomur nič.

Sedaj se delajo spremembe Zakona o državni upravi prav na področju, tudi na področju, ne samo na tem informacijskem ali informatičnem, ampak tudi na tistem, kjer se prenašajo pristojnosti neke vrste nadzora nad koruptivnimi ravnanji, tudi ta. In spet si tam to področje na nek način prisvaja znotraj vlade gospod Klemenčič, za katerega je definitivno jasno, z vrsto ugotovitev inšpekcije Računskega sodišča, Vrhovnega sodišča, Ustavnega sodišča, da je kršil zakone in človekove pravice, in zdaj si spet s to spremembo Zakona o državni upravi pod svoj resor pridobiva neko področje, za katerega po človeški in etični plati ni sposoben obvladovati na nek pošten način.

Tudi vprašanje tega prezaposlovanja iz Komisije za preprečevanje korupcije na Ministrstvo za pravosodje, vprašanje, če poteka v skladu s pravili in razpisi in razpisnimi postopki na tak način, kot se to zahteva od drugih. Vprašanje, če je to usklajeno z načrtom zaposlovanja. Tudi spremembe zakonov, ki prihajajo v Državni zbor s tega področja, so nesistemske in nezakonite. Spomnite se tistega zakona, ki ureja področje sistemskih preiskav velikih projektov, ki je obtičal v zakonodajnem postopku zaradi neustavnih rešitev. Niste ga sposobni sprocesirati in sanirati, ampak ga držite v zakonodajnem postopku, namesto da bi ga odpravili in vrnili nazaj.

Spoštovani minister in drugi predstavniki Vlade, če se pri pripravi zakonov, pri vodenju resorje zavestno zlorablja postopke in rešitve, je to po definiciji, ki jo je zapisal senat Klemenčičeve komisije za preprečevanje korupcije, gospod Stare pa je bil član, definicija sistemske korupcije, kajti vsako ustvarjanje pogojev po tej definiciji – je pa to uvod k letnemu poročilu Komisije za preprečevanje korupcije za leto 2010, zato si ga lahko preberete –, je to definicija sistemske korupcije. Izključevanje javnosti, zavestno izključevanje pravil, norm, kršitev ustavnih določil, vzpostavljanje pogojev, zato da bo nekdo prihajal na drug ali na privilegiran način do določenih projektov ali prednosti, je definicija sistemske korupcije. Težko boste po tej razpravi, ki ste jo povedali tukaj, povedali, da temu ni tako, ker je postopkovno tako izpeljano, vsebinsko tako izpeljano, je necelovita rešitev, če upoštevam mnenje Zakonodajno-pravne službe, člani so pa

zaprti in tako naprej. Skratka, puščajo se sive lise, in to zavestno. Niso upoštevana priporočila oziroma ni upoštevano mnenje in pripombe Zakonodajno-pravne službe posameznim rešitvam, recimo k 3. členu, 5. členu, 9. členu. To ni upoštevano pri tem, kar ste glasovali v Državnem zboru. Če ste se na tak način odločili izpeljati zakone, ta zakon skozi zakonodajni postopek, ste zavestno delali v skladu z definicijo sistemske korupcije, ki jo je zagovarjal pri letnem poročilu leta 2010 gospod Klemenčič. To je njegov zapis, takrat je bil on vodja in šef senata KPK in je to napisal. Preberite si, tudi gospod minister lahko to prebere, pa bo povedal, ali je to tako ali ni tako. Moje mnenje je glede na dokumentacijo, ki jo imam na razpolago, da je temu tako.

Kar zadeva pa naš amandma, ki smo ga predložili, pa mislim, da bi morali ta predlog na nek način upoštevati, da se vsaj delno sanirajo sive lise luknje, ki ste jih naredili. Kajti, če niste v predlogu zakona napisali nič o finančnih posledicah, ampak ste to zavili v neko splošno normo, potem je najbolj normalno, da po enem letu, če boste še ta vlada, kaže slabo, vsaj prišli z nekim poročilom o učinkih sprememb tega zakona. Če pa temu koalicija nasprotuje, poročanju o vplivu novele na stanje, potem je pa še nekaj bolj narobe v tej državi. Celo zavestno prikrivate rezultate, ki bi morali biti pričakovani. Mi zakon spreminjamo, zato da se bodo neki pozitivni učinki na nekem področju. Zakon se najbrž ne spreminja, zato da se bo nekaj zgodilo, pa se bo nekdo nekam skril in se mu ne omogoči niti, da bi korektno poročal Državnemu zboru, da se ne bomo skrivali za temi floskulami o nagradah. Teh nagrad je bilo tudi v preteklosti nekaj podeljenih. Eno je dobila, recimo, Janševa vlada iz mandata 2004–2008, šla jo je iskat Irma Pavlinič Krebs, ki je podedovala resor in je šla v New York po nagrado. Okej, tako je bilo, ampak o tem se ne govori. Pomembnejše so najbrž nagrade, ki si jih podajamo sami sebi, tako kot na kakšnem področju, ker hitro zmanjka lavreatov, pa se hitro najde nekoga, da se mu nekaj da.

Tako predlagam, da ta amandma, ki smo ga vložili, podprete. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod Jožef Horvat, izvolite, beseda je vaša.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

Tisti, ki prisegamo na parlamentarno demokracijo, tisti, ki razumemo, da je Državni zbor pravzaprav nadzornik nad Vlado, nad delom Vlade, tisti bomo seveda ta amandma podprli. Mislim, da bi to moralo biti tudi v interesu ministra. Mi premalo, res premalo govorimo vsaj o digitalni družbi, o digitalni ekonomiji, zelo malo govorimo, skorajda nič. Tu pa tam kdaj kakšno minuto na kakšen odboru, morda največ na Odboru za zadeve Evropske unije. To bi bila priložnost za vas, gospod minister, da čez leto dni – iskreno želim –, da vi osebno pridete pred ta zbor ali pa vsaj pred matično delovno telo in poročate o vaših dosežkih. Saj to je promocija Vlade, promocija koalicije. Če pa boste zdaj rekli, ne nočemo poročila, potem se dejansko parlament, tisti, ki boste glasovali proti, odrekate nadzorni funkciji nad delom Vlade in to nadzorno funkcijo Državni zbor ima. Tako, kar se tiče Poslanske skupine Nove Slovenije, mi bomo seveda ta amandma podprli, ker je potreben. Nas bo tudi zelo zanimalo, kaj se bo dogajalo na področju korupcije oziroma bolje rečeno boja proti korupciji.

Na nek način se zdi zadeva posrečena, da zdaj dobi minister za pravosodje, nekdanji prvi človek KPK, da dobi več moči, bi rekel, za boj proti korupciji. Vedno znova se spomnim tiste ocene stanja, ki jo je sopodpisal gospod Klemenčič, ima datum marec 2013, kjer na 51. strani tega poročila začne pisati in govoriti in utemeljevati, da v slovenskih bankah gre za sistemsko korupcijo. In še več; v prejšnjem mandatu, v preiskovalni komisiji ta isti gospod Klemenčič pove, da so se fantje na Tržaški na vampih dogovorili za neke kreditne posle v državnih bankah. Tukaj je razumljivo, da gospod Klemenčič te fante pozna. Pozna imena in priimke – torej z besedo na dan! Tu bi lahko bila zadeva zelo učinkovita.

Kar se pa tiče informacijske družbe, ta stvar me seveda nekako najbolj zanima. Skoraj četrt stoletja sem delal v poslovni informatiki. Nekako se bojim, da bo prišlo do podrejanja informacijske družbe in tudi, če hočete, digitalizacije ekonomije, da se bo to podrejalo državni informatiki. To se bojim. Vem, da je gospod minister mojster za področje informatike, da to ni samo njegov hobi, da ima tukaj veliko znanja. Seveda pa se pojavlja vprašanje in rečemo: ja, dobro jutro. Po dveh letih od volitev, zdaj gremo tu kar v eno korenito rekonstrukcijo. V redu. Če sedaj tega, recimo, Državni zbor ali pa koalicija ne bo podprla, bo Vlada vedno lahko rekla, da bi delali učinkovito, ampak Državni zbor nam tega ni omogočil. Zato pa je potrebno, da pride Vlada s poročilom o svojih dosežkih, ciljih za eno leto nazaj in to predstavi Državnemu zboru.

Kar se tiče izjave gospod minister, da je e-informatika nekako dosegljiva ali pa eUprava, nisem natančno razumel, za vse državljane – ne bo držalo. Ne bo držalo. Mi enostavno interneta, ki ste ga zelo dobro definirali, nimamo v vsakem koščku te države, v vsaki vasi te države, kjer živijo ravno tako dragoceni državljani kot v središču Ljubljane. Midva oba veva, če danes aplikacija ni mobilna, se pravi, če je ne morete "laufati", kot se reče, torej poganjati na tej škatlici, potem niste naredili nič. Mene še danes boli, da nek minister v prejšnjih časih, piše se gospod Golobič, dejansko ni omogočil konzorciju šestih pomurskih ali bolje prekmurskih občin izgradnje širokopasovnega

omrežja. To ni vaša krivda, ampak to omrežje še danes ni zgrajeno in vas vabim, gospod minister, da greva na Goričko in se bova tam pogovarjala preko teh škatlic. Imela bova težave in bova lovila neke koordinate, ko bo signal vsaj takšen, da se bova vsaj malo slišala. Da ne govorim o mobilnih aplikacijah.
Velikokrat govorim – predvsem na odboru Evropske unije, ko obravnavamo razne uredbe, direktive ali pa izhodišča za razna zasedanja Sveta Evropske unije za konkurenčnost in tako dalje in tako dalje, in govorim in sprašujem, kdaj in na kakšen način bomo implementirali v Sloveniji Digitalno agendo za Evropo. Pravim, in v to sem vedno bolj prepričan, kdor ne bo digitalen, tistega ne bo. Tiste ga ne bo! Gre za izjemno pomembno področje, ki ga pa, upam si trditi, tudi večina tega visokega zbora ne razume. Morda pa bi si postavili vprašanje, zakaj so si Nemci prizadevali, da bi v tej sestavi Evropske komisije zasedali resor digitalna družba in digitalna ekonomija. Zakaj so tja postavili svojega komisarja gospoda Günther Oettingerja? Zato, to je moj odgovor, vi si ga sami dajete, zato ker je to področje najpomembnejše. Najpomembnejše. V Bundestagu boste našli poseben odbor, morda pododbor, ki se ukvarja z digitalno družbo in digitalno ekonomijo. Poglejte, poslovni svet postaja eno veliko digitalno bojišče in na bojišču ni milosti. Ni milosti. Trgovina tretjega tisočletja je drugačna, kot je bila trgovina v mojem otroštvu, je bistveno drugačna in zato so poslovni modeli povsem drugačni, ker je na razpolago ta digitalna tehnologija. Če se sprašujemo, od kod pravzaprav ta rušilna moč digitalnega, in če si postavljamo vprašanje, kaj je z digitalnim darvinizmom, koliko časa bo trajal, po moji oceni bo trajal večno, razen, če bo kdo ugasnil internet. Takrat se bo ta darvinizem tudi zaključil. Poglejte, po obnašanju uporabnikov se je v zadnjih letih korenito spremenilo. V srednji, vzhodni Evropi že 83 % uporabnikov išče informacije o praktično čemerkoli izključno na internetu, kmalu bomo to počeli vsi. Tukaj sedaj seveda mislim tudi na e-demokracijo. Ali je demokracija dovoljena za vse v Republiki Sloveniji? Ja. Ali je e-demokracija sestavni del demokracije? Je. Ali imajo možnost uporabe e-demokracije vsi? Nimajo. Ali veste, na kaj ciljam? Ciljam na zapis v Ustavo, pravica do interneta. Zakaj pa ne? Ker če nimam pravice do interneta, če nimam dostopa do interneta, nimam pravice do vseh komponent demokracije. Tudi to je vprašanje, ki je na mizi. Morda se danes kdo smeji, jutri mi bo potrdil.

Moram pa pohvaliti Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, ki je predvčerajšnjim objavilo javni poziv za kandidate za glasnika digitalnih tehnologij. Mandat prejšnjemu, ki ga je imenovala naša vlada leta 2012, je potekel že pred dvema mesecema. Imam občutek, da ta vlada tega digitalnega glasnika noče imeti in je na nek način zapisan v Digitalni agendi za Evropo in v sklepu vlade, ki ima datum maj 2012. Naša vlada je sprejela ta sklep in želim ministrstvu srečno roko, da bo resnično izbralo pravega človeka, upam, da ne po politični izkaznici. Ko je gospod Barroso, prejšnji šef Evropske komisije, predstavljal Digitalno agendo za Evropo, sem naredil ekstrapolacijo in ugotovil, da bi do konca letošnjega leta pri nas potrebovali … / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Horvat.

Gospa Anja Bah Žibert, beseda je vaša. Izvolite.

ANJA BAH ŽIBERT (PS SDS): Hvala lepa za besedo.
Mislim, da je res, gospod Koprivnikar, minister za javno upravo, vešč nastopa in vešč tistega, kar mora povedati in kar bi bilo dobro slišati. Če bi vas poslušala prvič, morda če bi bil to hearing, bi rekla, tukaj pa bodo res neki pomembni koraki in premiki in zagotovo je nekatere ukrepe smiselno podpreti. Vendar pa, če nekoliko pogledam stvari nazaj, se s tem enostavno ne morem strinjati.
Zakaj? Namreč, dejstvo je, da ste okoli pomena informatike, digitalizacije in vsega ostalega res že govorili, ko je bil hearing, in takrat se mi zdi, da bi bilo bistvenejše, da bi opredelili tudi tovrstne stvari oziroma se dogovorili, kaj je za to potrebno, da lahko nemoteno delate. Tudi te spremembe bi lahko bile uvedene takrat, če bi bilo to res tisto najpomembneje, kar moti ta razvoj. Vendar pa glede na vaša znanja in sposobnosti verjamem, da bi bili lahko učinkoviti brez tega posega v Zakon o državni upravi. To verjamem in nekako mi ne da miru, da pravzaprav ta del ne spreminjamo zaradi prenosa t. i. informacijske družbe pod vaš resor, ampak zaradi tistega drugega prenosa, ko govorimo o KPK, ker na tak način tudi minimaliziramo neko razpravo.
Zakaj vam povsem, gospod Koprivnikar, ne morem verjeti. Tudi zato, ker smo od vas poslušali takrat, ko ste znižali povprečnino občinam, kako boste z nekim drugim zakonom, z ukrepi občinam pomagali in koliko bodo občine iz tistih ukrepov privarčevale, pa se to ni zgodilo. In še danes je ta povprečnina takšna, kot je, in občine se še danes mučijo. Prav tako vam ne verjamem zato, ker iz ust vaših strankarskih kolegov, tudi širše koalicije, velikokrat poslušamo ko vlagamo sami različne zakone, različne predloge amandmajev, kako so naši ukrepi nesistemski, da sicer je v redu, ampak to ne gre, ker je zadeva nesistemska, ni celovita in bomo pripravili celovito. Ta ukrep to ni. Ta ukrep to ni, pa vendar danes ima vašo podporo. Prav tako ste govorili o tem, da marsikateri sistem dela že zelo dobro. Naj vam povem, da sem bila zadnjič prav negativno presenečena, ker praktično skoraj vsako leto pokličem na Gurs zaradi določenih informacij in prvič do sedaj se mi je zgodilo, da mi je uslužbenka rekla,

podatkov vam ne morem dati, ker procesiramo podatke. Za mene je to nesprejemljivo. Rabiš nujno nek podatek, ampak ga ne dobiš, ker se v sistemu procesirajo neki podatki – ne vem, ena položnica ali kaj, nisem potem spraševala. Seveda ta gospa ni prav nič kriva, ampak hočem povedati, da ni vse tako lepo in ni vse zlato, kar se sveti ali pa prihaja povedno s prijetnimi besedami.

Prav tako me čudi, spoštovana koalicija, kako tokrat podpirate ta nesistemski ukrep, necelovit, včeraj na primer pri Zakonu o dedovanju pa niste sledi mnenju vašega ministra, tudi podpredsednika Vlade. Namreč, vas minister je, ko je bil na neki drugi funkciji, povedal socialna pomoč naj se izplača brezpogojno, če je do nje nekdo upravičen, sicer pa lahko banke začnejo posojati hipotekarne kredite. Včeraj sem o tem govorila, pa ste to zanikali oziroma niste podprli. To je mnenje vašega ministra. Bo treba razmisliti, kaj je prav in kaj ne. Zakaj verjamem, da ni bistvena sprememba tega zakona zaradi prenosa informacijske družbe, ker verjamem, da je minister s svojim načinom delovanja sposoben tudi brez tega priti do določenih ukrepov, ampak da je razlog nekje drugje, so besede predsednika KPK: Čevlje mojih predhodnikov so okužene z glivicami nezakonitosti. In glej ga zlomka, sedaj mora pa pod te okužene glivice. Okužene, spoštovani Matić, drugič lahko ste notri in poslušate celotno razpravo.

Skratka, ko pa nekdo to pove, potem pa ga doleti, da mora iti delovati pod okrilje tistih, za katere očitno sumi, da je nekaj zelo narobe, vas pa res sprašujem, kam to pelje. Res mi časa zmanjkuje, ampak dovolj je to. Kam to pelje, spoštovani?

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Spoštovani, sprašujem, ali želi še kdo razpravljati.
Gospod Zajc, izvolite, beseda je vaša.

SIMON ZAJC (PS SMC): Hvala, gospod predsedujoči.
Ja, govorimo o amandmaju, ampak o njem kasneje glede na to, da se ga skoraj nobeden skoraj ni dotaknil. Namreč ta amandma je bil dan, da imamo neko razpravo. Vemo že vnaprej, da to itak ne sodi v zakon in bom kasneje o tem.

Strokovnjaki, ki jih je omenil dr. Gorenak. Ja, tudi mi smo jih povabili v našo poslansko skupino, ker smo želeli slišati, kakšni so njihovi argumenti, in argumenti so bili ti, ki jih je minister že povedal. Se pravi, opozarjanje pred koruptivnostjo. Mislim, da te argumente je že v svoji razpravi gospod minister zelo dobro demantiral. Potem drugi argument, zakaj tega zakona naj ne bi sprejeli, je to, da gre po skrajšanem postopku. Vse vlade do sedaj so to delale po skrajšanem ali pa celo po nujnem, tudi vaša vlada je to naredila. Ta zakon je spremljan na tak način, ker to gre za notranjo organizacijo vlade. Ampak pazite pa to, kaj so izpostavili kot eno večjih napak, eno tisto točko, ki je povzročila to, da imamo že 10 let stagnacijo na področju informacijske družbe oziroma že malo več, je pa to, da smo ukinili Ministrstvo za informacijsko družbo oziroma vi ste jo ukinili, vaša vlada je to ministrstvo ukinila, kljub temu da so takrat strokovnjaki nasprotovali temu, ampak takrat se vam to ni zdelo pomembno, sedaj se vam zdi pomembno, ko selimo direktorat iz enega ministrstva na drugo. Ko ste pa ukinili celo ministrstvo, ki je pa horizontalno spremljali informacijsko družbo in bilo zadolženo za razvoj informacijske družbe, takrat pa ni bilo problema, je šlo po skrajšanem postopku, jih niste poslušali. Takrat je bilo vseeno, danes mi selimo en direktorat – je vse narobe, se te strokovnjake seveda omenja, takrat jih niste poslušali, s tem da tudi oni so izpostavili to, da je bila ena večjih napak.

Kar se tiče samega postopka Zakonodajno-pravne službe. Mi smo z amandmaji nekatere njihove pripombe upoštevali. Na druge pa je ministrstvo podalo dodatna pojasnila. Tako ne gre za to, da jih nismo upoštevali oziroma da jih nismo slišali.

Zdaj pa gremo k temu vašemu amandmaju. Kot sem že prej omenil, amandma – mislim, da se vsi tu zavedamo, da je bil vložen zaradi tega, da imamo zdaj to razpravo o vsem mogočem, o Mramorju in ne vem komu še, o tem, da bomo čez eno leto tako ali tako že razpadli ali pa še prej, kar pri vsaki točki poslušamo, "itak vas ne bo več, takrat vas ne bo več…" Zato imamo to. / oglašanje iz dvorane/ Ja, ja, zato ste to vložili, da lahko to poveste, o amandmaju pa niste nič govorili. Zakaj niste o amandmaju nič govorili, ker vsi vemo, da to ne sodi v zakon. Mi sicer poznamo to, uzakoniti, da se letno poroča o delovanju organov, recimo, policije, KPK, varuha človekovih pravic, ampak to, kar pa vi hočete, da damo v zakon, da Vlada pride po enem letu poročat, kaj se je na tem področju zgodilo, to pa ne gre. Imamo druge instrumente parlamentarnega nadzora, ki jih vi zelo dobro uporabljate in poznate, vsi jih poznamo, to so poslanska vprašanja, to so sklici matičnih delovnih teles. Boste pač čez eno leto sklicali sejo in bomo o tem govorili, ni pa to za v zakon.
Iz tega razloga tega amandmaja ne bomo podprli, se pa zavedamo, zakaj je bil vložen. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.

Minister Koprivnikar, želite besedo?
Besedo ima minister za javno upravo, gospod Boris Koprivnikar.

BORIS KOPRIVNIKAR: Hvala, predsedujoči.

Spoštovani poslanci! Naj se na kratko odzovem samo še na dileme oziroma teme, ki so bile povedane.

Poenotenje informacijskih sistemov centrov za socialno delo je ena od stvari, ki so v načrtu, medtem ko je dodeljevanje pravic, ki jih centri izvajajo, eden bolj uspešnih projektov, tudi nagrajen v preteklosti, v katerem je v ozadju povezanih 54 baz, ki se uporabljajo, preden se nekomu dodeli socialna pravica, eden zglednih projektov.

Certifikati, novi, bistveno bolj enostavni, da bomo lažje izvajali e-demokracijo, bodo do konca septembra objavljeni, celotne storitve zaupanja so na novo že pripravljene.

Kar se tiče spletnih strani za e-upravo, so v celoti pripravljene za osebe s posebnimi potrebami, sodelovali smo z zvezami in društvi in so vzorčni primer, kako morajo biti take spletne strani pripravljene za osebe s posebnimi potrebami. In podobno bomo nadaljevali tudi pri vseh ostalih portalih, ki jih nadaljujemo.

Gospoda Trčka je zelo skrbela moja sposobnost, da bi skrbel za vsa področja, ki jih dejansko pokrivam. Naj opozorim, da pravkar zaključujemo strategijo lokalne samouprave, ki naslavlja kot eno ključnih točk tudi vprašanje, kako izvesti in dejansko priti do področja regionalizacije, in se tudi s temi področji, upam da, popolnoma z enakim pomenom kot z drugimi ukvarjam, in upam, da to lahko dokažem tudi z dejstvi.

Kar se tiče horizontalnosti ministrstva, CVI je bil omenjen. Imeli smo Center vlade za informatiko, ki je bil vladna služba, potem smo imeli Ministrstvo za informacijsko družbo, zdaj imamo pač Ministrstvo za javno upravo, ki se ukvarja s tem področjem. Ampak vsakič, ko govorimo o obvladovanju tega področja v razvojnem smislu, moramo vedeti, da napredujemo takrat, kadar je upravljanje informatike lahko centralizirano vodeno, in nazadujemo takrat, kadar se razdrobi v neke nekontrolirane sisteme.

Gospod Tanko je veliko govoril o učinkovitosti Vlade. Z veseljem vam za svoje področje posredujem, da ne bom tu časa jemal, kaj konkretno smo na našem področju naredili. Ne nazadnje tudi objavljamo na spletnih straneh, na vladnih straneh, medije to, žal, manj zanima, koliko smo v teh letih dejansko naredili na odpravljanju administrativnih ovir, koliko zakonov je bilo spremenjenih, koliko novih storitev za občane je bilo uvedenih, in ti učinki se, če želite, v denarju merijo v desetinah in celo v stotinah milijonov evrov. Tako z veseljem predstavimo vse te uspehe, ki smo jih že dosegli.

Kar se tiče mnenja Zakonodajno-pravne službe, je kolega poslanec sicer že povedal, ampak mi smo se na to mnenje, mislim, da ustrezno odzvali, ga tudi pojasnili in tudi zakonsko rešitev uskladili v sodelovanju s kolegi v Državnem zboru.

Kar se tiče amandmaja, bi povedal bolj osebno videnje tega, mogoče ne preveč pravniško. Nadzorna vloga Državnega zbora je absolutno nesporna. Ne moremo reči, da bomo zdaj v vsak zakon zapisali, da mora izvršna veja oblasti Državnemu zboru poročati, kaj je naredila. Državni zbor lahko kadarkoli na zahtevo pozove in mi smo dolžni poročati in to bomo z veseljem tudi naredili. Tudi v tem duhu, da povemo, kaj je na področju – tako kot ste, gospod Horvat, povedali – digitalizacije narejenega, ker tu se pa moram z vami odločno strinjati. Področju digitalne transformacije dajemo mi v tej državi odločno premajhno pozornost. Mi še vedno na to področje gledamo, da je to nekaj, o čemer se bomo odločili, ali bomo v to šli, ali v to ne bomo šli. To je dejstvo. Mi danes živimo v digitalnem svetu. In če mi ne bomo urejeno, varno, koncentrirano, nadzorovano upravljali z informacijskimi resursi, ne bo ne razvoja demokracije, ne razvoja gospodarstva, ne razvoja civilne družbe. Mi moramo v to digitalizacijo iti, ker je cel svet okoli nas, vključno z našo družbo, digitaliziran; mi pa se pogosto še vedno soočamo z mnenji, da o tem lahko odločamo. Omenjen je bil digitalni darvinizem. Bistvo darvinizma je v tem, da zmaga tisti, ki se najhitreje prilagodi. In mi se moramo digitalnemu okolju prilagoditi, ne moremo se pa odločati o tem, ali bomo v to šli ali ne. Če mi ne bomo popolnoma digitalizirali vseh naših komunikacij, na številnih področjih smo odlični, na številnih področjih grozno zaostajamo, potem ne bomo konkurenčni. To je čisto enostavno. Ne bomo konkurenčni. Mi ne bomo mogli poslovati s tujino, če ne bomo imeli poenotenih komunikacijskih omrežij.

In ko ste govorili o dostopnosti, ta je seveda ključna in to je ena temeljnih vsebin informacijske družbe in digitalizacije širokopasovnih omrežij. Mi smo se malce pozabavali in pogledali, kaj je bilo v preteklosti narejeno na tem področju. Prišli smo do zanimivega izračuna. Iz pretekle finančne perspektive je bilo veliko denarja vloženega v širitev širokopasovnih dostopov po celotni Sloveniji. In to, kar sem uvodoma govoril o neracionalnem pristopu k temu, mi smo izračunali, da je bila cena enega priključka okoli 15 tisoč evrov, ampak zakaj?! Ker telekomi gradijo ena omrežja, država gradi druga omrežja, lokalne skupnosti gradijo tretje omrežje, Slovenske železnice imajo svoje omrežje in tako naprej. In ta trenutek imamo širokopasovnih omrežij v Sloveniji več kot dovolj, ne omrežij, kapacitet. Ampak če jih bomo med seboj povezali, potem smo lahko ena najbolje opremljenih držav. Ampak jih je treba med seboj povezati, zato je tako nujna koordinacija. Mi imamo danes v Sloveniji zmogljivosti širokopasovnih omrežij popolnoma dovolj, to javno trdim, vendar so popolnoma nepovezana in zato jih ne moremo uporabljati. In to je ena glavnih nalog, ki jih moramo na tem področju tudi narediti. In gospod Ettinger, ki na Evropski komisiji to vodi, jaz upam, da bom lahko z veseljem v kratkem povedal, da se bo v kratkem oglasil v Sloveniji in bo tudi on dal neko refleksijo na to, kar dejansko delamo, ker mislim, da smo tudi v okviru Evropske unije na

določenih področjih lahko zgled; na tem, kot ste ga imenovali, digitalnem bojišču. Ampak to digitalno bojišče moramo gledati z različnih strani.

Bom izkoristil še to minuto, da vam povem, da se zavedamo, da digitalno področje je dejansko bojišče, tudi v varnostnem smislu; in to zelo živahno bojišče. Da je digitalno področje pomembno bojišče v gospodarskem smislu in da je digitalizacija pomemben vir, kar ste tudi pravilno povedali, novih modelov poslovanja, tako imenovan shared economy. In tiste države, ki bodo to izkoristile, da bodo v te poslovne modele skočile z državno podporo, bodo zmagovalke tudi na gospodarskem bojišču. In zato je tako pomembno, da je to področje organizirano. Razvijamo, pospešeno razvijamo in racionalno uporabljamo tiste resurse, ki jih imamo.

In naj zaključim samo še s finančnimi posledicami. Oba ključna prenosa finančnih posledic nimata zaradi prenosa samega. Tudi sam sem se zavezal že od samega začetka delovanja, da ne bom terjal več investicij v informatiko. Za enkrat sem govoril o državni informatiki. Podobno pa velja tudi glede na to, kar imamo sredstev na voljo, v novi finančni perspektivi za informacijsko družbo in širokopasovna omrežja. Denarja je toliko, kot ga je, zaradi tega preoblikovanja ga ne bo nič več in nič manj tudi ne, upam. Upam pa, da bo bistveno bolj racionalno izkoriščen. To je edina posledica, ki bi jo lahko opredelil kot finančno posledico, da bo izplen teh sredstev, ki jih imamo v državi na voljo iz lastnih virov, iz tekočega delovanja in iz evropskih sredstev, bistveno večji, kot je bil v preteklosti. Zato se bom tudi sam izredno aktivno zavzemal in sodeloval odprto z vsemi, ki bodo pripravljeni na konstruktivni dialog, in zelo zbrano poslušal vsako strokovno mnenje. Vendar si na tistem področju, za katerega sem odgovoren, moram vzeti pravico, da v končni fazi o teh mnenjih tudi presojam. Mi je kristalno jasno, da s tem jemljem tudi absolutno odgovornost za vse moje odločitve. Zato jih bom tudi vedno zagovarjal. Tudi zmotil se bom, ampak na nek način bomo premaknili voz naprej, samo če se bomo začeli bistveno hitreje odločati, bistveno bolj smelo investirati in bistveno bolj povezano delovati; potem bomo lahko tudi nekoč rekli, da smo neka urejena informacijska družba. Z vidika indeksa učinkovitosti države, kar je bila tudi ena od tem kolegov iz Slovenske demokratske stranke, po zadnji analizi indeksa tega švicarskega inštituta smo napredovali za 10 mest. Največ od vseh posameznih indeksov smo ravno na učinkovitosti države napredovali, pa če se še tako čudno sliši, ampak ta indeks je izmerjen po točno določenih kriterijih; torej menimo, da tudi tukaj kažemo določene uspehe na takem bolj krovnem nivoju. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, minister.

Besedo želi še državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje gospod Darko Stare.

DARKO STARE: Hvala, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem poslankam in poslancem!

Ker ni bilo kakšnih prepričljivih argumentov, da predlagana rešitev Vlade za umestitev področja sistemskega omejevanja korupcije na pravosodje ne bo zagotavljala bolj učinkovitega urejanja tega področja na sistemski ravni, se v razpravi do sedaj nisem oglašal. Mi je pa bila zelo všeč razprava poslanca gospoda Zajca, ki je zelo jedrnato in na kratko sporočil, kako poteka razprava brez argumentov. Predmet razprave je bil amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke, da se umesti v zakon tudi obvezno sporočanje. Dejstvo je, kot je bilo povedano, da imamo v sistemu urejen način nadzora, ki ga vsi želimo, jaz kot del izvršilne veje oblasti si želim nadzor parlamentarne oblasti, ker vem, da lahko na dolgi in tudi na kratki rok to bistveno prispeva k večji kakovosti, učinkovitosti dela cele države, sistema, v kateri vsi živimo. Ampak da se vrnem k zadevi. Razumel bi, če bi bili argumenti za ta predlog dodana vrednost v kontekst, zakaj obstoječi inštrumenti – poslanska vprašanja, sklic pristojnega odbora, obvezna letna poročila pristojnih organov v primeru, ki ga obravnava recimo KPK – ne zadostujejo in je treba v tem primeru to dodati. O tem ni bilo govora. Bilo je govora o popolnoma drugih stvareh, ki nimajo zveze s to točko. In enako je, kar zadeva razprave o predlagani umestitvi oziroma spremembi odgovornosti resornih ministrstev. Gre v bistvu za sistemski ukrep in ena izmed ključnih nalog Vlade je, da pripravlja zakone in podzakonske akte, ki pa ne pomenijo izvrševanje in uporabo teh zakonov; kar je bilo očitano, da je minister Klemenčič ali drugi ministri, ki so bili prej v kakšnih drugih vlogah, napačno uporabljal zakon. Skratka, gre za neko organiziranost, ki po definiciji terja bolj učinkovito zaokroženost dela na nekem zaokroženem strokovnem področju. In ker že po obstoječem, zdajšnjem zakonu in vseh prejšnjih je bilo delo in odgovornost Ministrstva za pravosodje v okviru Vlade zelo jasno definirano, da skrbi za organizacijo in statusna vprašanja pravosodnih organov – od sodišč, Ustavnega sodišča, tožilstva, pravobranilstva –, in po vsebini je delo KPK zelo vezano in tudi v smislu sinergije odvisno za sodelovanje in učinkovitost delovanja tega celovitega sistema. In v tem kontekstu je tudi predlagana rešitev, ker Zakon o integriteti in preprečevanju korupcije, ki je sistemski, vsebuje organizacijske, postopkovne, statusne in tudi kaznovalne določbe. Vse to je pa pristojnost Ministrstva za pravosodje za vsa ostala pravosodna področja oziroma pravosodne organe. Prepričani smo in me veseli tudi stališče poslanca gospoda Horvata, ki verjame, da bo ta umestitev lahko prispevala k še bolj učinkovitim sistemskim ukrepom. Eden izmed elementarnih sistemskih ukrepov je zakonodaja, kar pa ne

pomeni izvajanje in uporaba zakonodaje. Zato je ta bojazen, da bi prišlo do zlorabe te pristojnosti, absolutno odveč, ni utemeljena, niti to sistemsko ni mogoče. To se mi je zdelo pomembno, da ne bi ta skrb ostala v zraku, ker nima nobenega argumenta, nobenega substrata, da bi bilo to sploh izvedljivo. Tudi ta pomislek o domnevni ali možni neustavni sistemski ureditvi ne zdrži. Bistvena razlika je za druga resorna področja, ko imamo samostojne inšpekcijske organe, katera resorna ministrstva tudi upravno nadzorujejo; v tem primeru ne velja zaradi tega, ker je Komisija za preprečevanje korupcije neodvisni organ. Ni samostojni organ znotraj resorja in nobeno ministrstvo oziroma vlada njega v tem kontekstu ne nadzoruje. Gre samo za pripravo sistemskih ukrepov, eden izmed teh sistemskih ukrepov je zakon. Ta skrb in bojazen je odveč. Ker gre pa sedaj za zaokroženo področje, smo prepričani in verjamemo, da bo tudi ta sistemski del pozitivne obveznosti države lahko bolj učinkovito uresničen v prihodnje. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.

Spoštovani, sprašujem, ali želi še kdo razpravljati k 9. členu ter amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po zaključeni 16. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **10. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O POGREBNI IN POKOPALIŠKI DEJAVNOSTI V DRUGI OBRAVNAVI.**
Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade gospodu Zdravku Počivalšku, ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Izvolite, minister.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsedujoči, cenjene poslanke in poslanci, lepo pozdravljeni!

Pred vami je Predlog zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti, ki celovito prenavlja obstoječo in hkrati zastarelo zakonodajo iz leta 1984. Vsebina predloga upošteva dejansko stanje v Sloveniji in sledi evropskim smernicam. Nove zakonske rešitve pa temeljijo na izhodiščih vlade, ki med drugim predvidevajo, da pokopališka dejavnost ostaja v pristojnosti občin in da se pogrebna dejavnost razen zagotavljanja 24-urne dežurne službe, ki ostaja obvezna občinska gospodarska javna služba, izvaja na trgu. Predlog zakona določa enotne pogoje za izvajanje pogrebne dejavnosti in usmerja k poenotenemu urejanju pokopališke dejavnosti na lokalni ravni. Podzakonski predpisi pa bodo določili metodologijo za oblikovanje cen 24-urne dežurne službe in minimalne tehnične standarde ter normative. Izvajalec pogrebne dejavnosti je lahko vsaka pravna ali fizična oseba, ki izpolnjuje pogoje; ter javna pravna in fizična oseba, ki je pridobila dovoljenje za opravljanje pogrebne dejavnosti, ki ga izda Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Izjema pa je lahko izvajalec, ki izvaja samo 24-urno dežurno službo, saj se ta ureja skladno z določili Zakona o gospodarskih javnih službah. Predlog zakona sledi temeljnim načelom zagotavljanja pietete, varovanja zdravja, proste izbire mesta pokopa, proste izbire izvajalca pogrebnih storitev in enakopravne obravnave vseh izvajalcev storitev, tudi kamnosekov in vrtnarjev. Hkrati pa predlog določa jasne pristojnosti nadzora nad izvajanjem zakona in nad skladnostjo lokalnih predpisov, ki bi bili izdani na podlagi tega zakona.

Kot sem že opozoril, veljavni Zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč je bil sprejet še v prejšnji družbeni ureditvi, zato posamezne rešitve v obstoječem zakonu ne ustrezajo več potrebam v današnjem pravnosistemskem in dejanskem okolju. Pomanjkljiva in pretežno zastarela zakonodaja pa je povzročila, da so se določbe v tem zakonu razlagale različno. To pa je povzročilo oziroma privedlo do različnih ureditev pokopališke in pogrebne dejavnosti v različnih lokalnih skupnostih. To ugotavlja tudi Računsko sodišče v svojem revizijskem poročilu iz novembra predlani. Od leta 2009 do 2012 je namreč le 55 občin v svojih odlokih opredelilo pokopališko in pogrebno dejavnost kot obvezno gospodarsko javno službo. Prav tako je iz analize oblik izvajanja pokopališke in pogrebne dejavnosti razvidno, da so v tem času pokopališko in pogrebno dejavnost v 94 občinah vsaj občasno izvajali tudi kot tržno dejavnost.

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je pripravilo Predlog zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti, ki bo odpravil zastarelo zakonodajo in navedene težave v praksi. Pri vsem tem pa se poskuša upoštevati tudi evropske smernice. Naj poudarim, da usklajevanje predloga zakona poteka že od lanskega oktobra. Vlada se je že pri sprejetju koncepta predloga zakona odločila, da je potreben kompromis, zato je vlada predlagala, da se pogrebna dejavnost izvaja na trgu; seveda ob upoštevanju pogojev za izvajanje dejavnosti. Izjema pa je torej le zagotavljanje 24-urne dežurne službe, ki ostaja obvezna gospodarska javna služba. Izjemno pomembno je namreč, da se te storitve izvajajo trajno in nemoteno. Poleg tega se s tem preprečuje morebitno nepietetno ravnanje izvajalcev pogrebne dejavnosti.

Cenjene poslanke in cenjeni poslanci, predlog zakona uživa potrebno strokovno podporo navkljub načelnim konceptualnim pridržkom,

zato predlagamo, da se sprejme. Hvala za vašo pozornost.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, minister Počivalšek.
Predlog zakona je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo.
Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Andreji Potočnik.
Izvolite.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Predsedujoči, minister. Lepo pozdravljeni tudi vsi kolegice in kolegi!
Odbor za gospodarstvo je na 17. seji 31. 5. 2016 in 19. seji 29. 6. 2016 kot matično delovno telo obravnaval omenjeni predlog zakona. V skladu s 129. členom Poslovnika Državnega zbora so amandmaje k predlogu zakona vložile: Poslanska skupina NSi, poslanske skupine SMC, Desus in SD. Glede vloženih amandmajev je predstavnica Zakonodajno-pravne službe pojasnila, da ima služba kljub vloženim amandmajem koalicijskih poslanskih skupin še vedno nekatere pripombe, in sicer k členom oziroma amandmajem 11., 14., 19. in 23. členu. Prisotna predstavnika Državnega sveta sta pojasnila, da Državni svet predloga zakona ne podpira, medtem ko ga Komisija Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance podpira. Komisija Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj kot zainteresirano delovno telo pa ga ne podpira. Predstavnik Skupnosti občin Slovenije je ponovno pojasnil, da Skupnost občin Slovenije, Združenje občin Slovenije in Združenje mestnih občin Slovenije predlaganemu zakonu nasprotujejo. Predstavnik Gospodarske zbornice Slovenije je opozoril, da bodo imele predlagane rešitve zaradi prelivanja dobička zasebnikom vpliv na povišanje cen storitev ter na poslabšanje stanja pokopališč. Predstavnica Obrtno-podjetniške zbornice, ki zakon podpira, pa je podrobneje predstavila pripombe zbornice k vloženim amandmajem koalicijskih poslanskih skupin.
V razpravi so nekateri članice in člani odbora izrazili nasprotovanje predlaganemu zakonu, saj so menili, da se pri njegovi pripravi ni dovolj upoštevalo mnenj občin ter njihovih združenj, Gospodarske zbornice Slovenije ter ostalih deležnikov. Nekateri člani so menili, da gredo predlagane rešitve v smeri omejevanja konkurence; opozorjeno pa je bilo tudi na morebitne negativne finančne in druge posledice predlaganih rešitev za občinske proračune ter same potrošnike. Nasprotno so bili drugi članice in člani mnenja, da je predlog zakona dober in potreben, predlagani koncept ureditve pa predstavlja ustrezno ravnovesje med konceptom popolne liberalizacije storitev pogrebne in pokopališke dejavnosti ter konceptom izvajanja dejavnosti kot gospodarske javne službe. Poudarili pa so, da potreba po spremembi zakonodaje izhaja tudi iz poročila Računskega sodišča, sprememba pa je potrebna tudi z vidika varstva konkurence. V razpravi je bilo več pozornosti namenjene tudi problematiki ureditve 24-urne dežurne službe.
Odbor je obravnaval amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus ter NSi. Odbor je na koncu glasoval o vseh predlogih členov zakona in jih tudi sprejel. Glede na sprejete amandmaje je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del poročila odbora, ki ga najdete v našem sistemu UDIS. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.
Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, v njenem imenu gospod Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, gospod podpredsednik, in lep pozdrav vsem skupaj!

Področje pogrebne in pokopališke dejavnosti vsekakor potrebuje ureditev in regulacijo, ampak nikakor ne način, kakor to počne Predlog zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti. Koncept zakona je napačen, liberalizacija pogrebnih storitev ne bo prinesla pozitivnih učinkov, razen za podjetja, ki to dejavnost izvajajo že zdaj. Tega zakona ni mogoče razumeti drugače, kot da vlada Mira Cerarja uresničuje interese podjetniških lobijev ali pa je slepo prepričana v vsemogočni prosti trg. Verjetno pa kar oboje. V Združeni levici Predlogu zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti nasprotujemo. Zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč, ki ureja to področje, velja še iz leta 1984. Pogrebna in pokopališka dejavnost sta bili opredeljeni kot komunalna dejavnost posebnega družbenega pomena. Kasnejša restavracija kapitalizma pa je prinesla sistem gospodarskih javnih služb. Kljub spremembi sistema je bilo jasno – javni interes je na področju pogrebnih dejavnosti in na pokopališkem področju na prvem mestu. Glavni problem tega zakona je, da komercializira pogrebne storitve, razen opravljanja 24-urne dežurne službe. Logično mora zakon vsebovati mnogo regulacij, saj gre za občutljivo dejavnost. Z amandmaji so bili odpravljeni nekateri minimalni popravki, sicer bi na področju pogrebnih storitev lahko pričakovali prakse Divjega zahoda. Ko se svojci srečajo s smrtjo, ne gledajo na stroške in ceno, denar je v tem primeru tako tudi za tiste v težkem finančnem položaju sekundarnega pomena. Vsekakor pa denar ni sekundarnega pomena za izvajalce. Javni interes bi morali postaviti pred interese zasebnikov oziroma lobijev. Ne gre le za pieteto do pokojnih, gre tudi za odnos do svojcev, za odnos do celotne skupnosti, katere član je bil pokojnik. Hkrati javni interes izhaja tudi iz dejstva, da je pogreb izjemno visok

strošek in za mnoge pomeni poglabljanje socialne stiske.
Predlog zakona je hkrati sporen tudi z vidika vmešavanja v pristojnost lokalne samouprave. Razlogi, s katerimi skušata ministrstvo in koalicija zagovarjati spremembe, ne opravičujejo konceptualnih sprememb pri ravnanju z mrtvimi, zaradi česar je takšna ureditev pravno-sistemsko ter tudi ustavnopravno sporna, predvsem pa socialno škodljiva. V Združeni levici Predloga zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti zato ne moremo podpreti. Koncept zakona je preprosto napačen, javni interes bi na tem področju moral biti zelo jasno izražen. Vlada pa z liberalizacijo služi zgolj interesu podjetniških lobijev; na mrtvih in emocijah bližnjih ob izgubi pa nikakor ne bi smeli kovati zasebnih dobičkov. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov bo predstavil gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani gospod minister s sodelavci, dragi kolegice in kolegi!

Ker je bil veljavni Zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč leta 1984 sprejet še v prejšnji družbeni ureditvi, je sprejetje novega zakona, ki bo temeljil na drugačnih družbenih zakonitostih, nujen. Gre za področje, ki zahteva širok konsenz vseh deležnikov, upoštevanje krajevnih navad in načelo pietete do pokojnih in njihovih svojcev. Kljub temu da v Novi Sloveniji pritrjujemo predlogu, da se del pogrebne dejavnosti prepusti trgu in da pokopališka dejavnost ostaja občinska javna služba, zakonu nasprotujemo. En od razlogov je zagotavljanje 24-urne dežurne službe, ki se kot del pogrebne dejavnosti izvaja kot obvezna občinska gospodarska javna služba in obsega vsak prevoz od kraja smrti do hladilnih prostorov izvajalca javne službe ali zdravstvenega zavoda. Svojci glede tega prevoza ne morejo odločati oziroma izbirati izvajalca; so namreč le plačniki tega prevoza. Zato bi morali imeti možnost izbire, kdo in na kakšen način bo ta prevoz opravil. Kajti izvajalec, ki opravi prvi prevoz, najpogosteje opravi tudi vse ostale pogrebne storitve in tako opravlja čisto monopolno dejavnost. 24-urno dežurno službo bi morale občine kot obvezno gospodarsko javno službo zagotavljati le za interventne prevoze od kraja smrti, torej le v primeru nesreč in nenadne smrti.

Drugi razlog pa je nespoštovanje volje pokojnikov in njihovih svojcev o načinu zadnjega slovesa. Kljub temu da vlada kot eno ključnih načel zakona navaja pieteto do pokojnih, ne želi, vlada namreč, upoštevati nepisanega ljudskega pravila, da je treba spoštovati njihovo zadnjo voljo, še posebno glede pokopa oziroma načina slovesa. Zato je namen pravice do pietete tudi posmrtna zaščita osebnosti pokojnika, njegovega dostojanstva in želja, da bodo njegove odločitve, ki so bile sprejete za časa življenja, spoštovane tudi po njegovi smrti. In če umrli želi, da se slovo opravi v njegovi domači hiši, na njegovem domu, ki je pokojnemu predstavljal vseživljenjske mejnike, od rojstva do smrti, je njegovo voljo treba spoštovati. Predvsem na podeželju, kjer imata dom in domačija še vedno drugačen pomen kot v mestih, se še vedno ohranjajo različni krajevni običaji, kjer ima posebno mesto slovo od pokojnika. Veljavni Zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč določa, da se način pokopa in pogrebna slovesnost opravi v skladu z voljo umrlega. Določa tudi, da se umrli praviloma čuva v mrliški veži, izjemoma pa doma; in to kljub temu, da je na pokopališču predpisana mrliška veža. Veljavni zakon torej spoštuje zadnjo voljo pokojnika, torej ta zakon iz prejšnjega režima spoštuje voljo pokojnika. Spoštovanje te ljudske tradicije, ki ni zakoreninjena le v Sloveniji pomeni spoštovanje njihove pietete, česar pa predlog novega zakona, ki ga sprejemamo danes, ne pozna več, saj pod nobenim pogojem ne dovoljuje, da pokojnik leži doma, če je na pokopališču mrliška veža. Niti v tem primeru ne, če je pokojnik umrl doma in so ga svojci doma tudi uredili.

Krščanski demokrati smo zagovorniki osebnostne pravice do duševne integritete, ki je varovana s slovensko Ustavo. Zato je izražena volja pokojnika glede pokopa za nas edini argument pri odločanju o načinu pokopa. Predlogu zakona nasprotujejo tudi vsa reprezentativna združenja lokalnih skupnosti – Skupnost občin Slovenije, Zveza občin Slovenije, Združenje mestnih občin Slovenije ter Gospodarska zbornica Slovenije in celo ZDUS. Sicer iz povsem drugačnih razlogov, ker se bojijo, da bo prosti trg pri izvajanju pogrebne dejavnosti prinesel same negativne posledice, predvsem povišanje cen. To zagotovo ne drži, saj že zdaj veliko število občin te storitve prepušča zasebnikom, ki jih opravljajo enako dobro, kot se izvajajo v okviru gospodarske javne službe, če ne celo bolje. Pri tem je pomemben le učinkovit nadzor. Poslanci Nove Slovenije Predloga zakona o pokopališki in pogrebni dejavnosti ne bomo podprli.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Dr. Bojan Dobovšek bo predstavil stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Pred nami je predlog zakona, ki ga je pripravila Vlada, ki zagovarja načela pravne države. Vendar vse bolj vidimo, da smo priča novi podobi pravne države, tako imenovani fluidni pravni državi, ki nam polzi iz rok. S kreativno razlago pravil Vlada zagovarja po eni strani, kaj nam veleva Zakonodajno-pravna služba, kaj nam veleva civilna družba in vsi

ostali, kako je treba spoštovati zakon. Po drugi strani pa je to primer povsem drugačnega obnašanja. Naj izpostavim samo nekaj najbolj vidnih zadev. Da zakon ni usklajen z ostalo zakonodajo, nas opozarja Zakonodajno-pravna služba, številne posledice na lokalnem nivoju. Kdo vse nasprotuje predlogu? Skupnost občin Slovenije, Združenje občin Slovenije, Združenje mestnih občin Slovenije, Državni svet je izrazil svoje negativno mnenje, Gospodarska zbornica Slovenije je opozorila na neskladje. Da ne omenjam finančnih posledic, ki v zakonu niso opredeljene; in ravno te so še kako pomembne za ta predlog zakona, kajti vplivale bodo na proračune občin. Občinam se nalaga dodatne obveznosti, nikjer pa ni opredeljeno, kako in na kakšen način se bo to financiralo. Ni upoštevana teritorialna posebnost občin, kar je še kako pomembno za majhno Slovenijo, saj se občina približa človeku; in to je tista stična točka, ko država gradi svojo podobo do ljudi.

Lahko izpostavimo tudi konkretne primere, kot so prvi nujni prevozi, 24-urna služba – ravno v malih občinah bo problem izvajanje tega. Sklep Vlade je bil, da uredi zadeve in omogoča dejavnost na trgu. Iz vsega navedenega lahko vidimo, da smo res priča neki novi fluidni pravni državi, ki ljudem beži iz rok in omogoča s kreativno razlago zakona tistim, ki so na oblasti, uveljavljanje svoje volje. Vsekakor pa je to v velikem nasprotju z interesi občin in nalogami, ki jih morajo občine izvajati. Seveda je zakon povsem nesistemski in neusklajen z drugo zakonodajo. Pa še tisto najbolj pomembno, da se finančnih posledic sploh ne zavedamo. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra bo predstavil mag. Bojan Krajnc.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Spoštovani gospod podpredsednik, hvala za besedo. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Področje pogrebne in pokopališke dejavnosti danes ureja veljavni Zakon o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter o urejanju pokopališč, ki je bil objavljen v Uradnem listu Socialistične republike Slovenije leta 1984 in vse od tedaj ni bil bistveno spremenjen. Ta je pokopališko in pogrebno dejavnost ter urejanje pokopališč opredelil kot komunalno dejavnost posebnega družbenega pomena, ki jo opravljajo komunalne organizacije združenega dela. Z uveljavitvijo Zakona o gospodarskih javnih službah leta 1993 je sistem dejavnosti posebnega družbenega pomena nadomestil sistem gospodarskih javnih služb. Ne glede na te določbe še vedno veljavnega zakona pa se je v praksi vzpostavilo drugačno stanje. Računsko sodišče je leta 2014 v revizijskem poročilu ugotovilo naslednje; da se je od leta 2009 do leta 2012 v 30 občinah pokopališka in pogrebna dejavnost v celoti izvajala tržno. V 35 občinah se je pokopališka in/ali pogrebna dejavnost oziroma vsaj del dejavnosti izvajala tržno; poleg tega pa so v 29 občinah, kjer se je pokopališka in pogrebna dejavnost uradno izvajala v določeni obliki gospodarske javne službe ali v kombinaciji drugih oblik, občani lahko izbrali kateregakoli izvajalca pokopališke in pogrebne dejavnosti na trgu. Skupno se je tako kar v 94 občinah pokopališka in pogrebna dejavnost vsaj občasno opravljala kot tržna dejavnost. Računsko sodišče je Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo zato priporočilo, da preuči možnosti sprememb obstoječe ureditve pokopališke in pogrebne dejavnosti tako, da se pokopališka in/ali pogrebna dejavnost ali pa vsaj del ene ali druge dejavnosti lahko izvaja tržno. Poleg tega pa še, da opredeli osnovne oziroma nujne stroške pogreba, ki vključujejo osnovne pogrebne storitve in osnovno pogrebno opremo.

Predlog zakona, ki ga danes obravnavamo, v celoti sledi priporočilom Računskega sodišča. Pogrebna dejavnost tako obsega zagotavljanje 24-urne dežurne službe, ki je obvezna občinska gospodarska javna služba, ter storitve, ki se izvajajo na trgu; prevoz pokojnika, ki ga ne zagotavlja 24-urna dežurna služba, pripravo in upepelitev pokojnika ter pripravo in izvedbo pogreba. Pokopališka dejavnost pa obsega upravljanje ter urejanje pokopališč in ju zagotavlja občina, ki pa lahko za izvajanje določenih upravljavskih nalog tudi pooblasti koncesionarja. Predlog zakona prav tako sledi priporočilom Računskega sodišča glede opredelitve osnovnega pogreba, njegovega obsega, standardov in normativov za osnovni pogreb ter plačilo osnovnega pogreba, ki ne sme presegati višine pogrebnine in posmrtnine, s čimer smo poleg liberalnega vidika pri opravljanju pogrebne dejavnosti na trgu upoštevali tudi socialni vidik. Tako dokazujemo, da ne verjamemo, še manj pa verujemo v prosto roko trga. Ključna načela, ki jih upošteva predlog zakona, so zagotavljanje spoštovanja in pietete do pokojnic ali pokojnikov ter njihovih svojcev, varovanje zdravja ter upoštevanje zdravstvenih in sanitarno-higienskih predpisov, prosta izbira mesta pokopa oziroma pokopališča, prosta izbira izvajalca pogrebnih storitev, enakopravna obravnava izvajalcev pogrebnih storitev, prosti pretok storitev na notranjem trgu Evropske unije in učinkovit nadzor. Posebej je treba še poudariti, da opredelitev pogrebne dejavnosti kot tržne dejavnosti občinskim javnim podjetjem ne prepoveduje opravljanja pogrebne dejavnosti pod pogoji in na način, kot jih določa predlog zakona; in seveda v konkurenčnih pogojih na trgu, pri čemer bodo lahko morebitni ustvarjeni dobiček v skladu z zakonodajo še vedno lahko namenili za opravljanje pokopališke dejavnosti. Zaradi vsega navedenega bomo Predlog zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti v Poslanski skupini Stranke modernega centra podprli.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, spoštovani kolegice in kolegi!

S Predlogom zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti se sistemsko ureja nov pristop opravljanja pogrebne in pokopališke dejavnosti, saj je, kot ste tudi moji predhodniki danes rekli, 32 let star zakon iz leta 1984 zastarel in nekatere njegove rešitve ne ustrezajo več. Kaj je bistveno, kar se je zgodilo v zadnjih 32 letih, kolegice in kolegi? V bistvu se je spremenila, lahko rečemo, kultura umiranja. Spremenila se je zelo celovito, imamo tudi nove oblike pogrebov; seveda pa zakon, kot bom povedal v nadaljevanju, na žalost ne sledi čisto pieteti pokojnika, njegovi zadnji želji, kar je tudi kolega iz Nove Slovenije prej obrazložil. Pomanjkljiv in zastarel zakon, torej tisti iz leta 1984, pa je razlagal različno, kar je v odsotnosti nadzora povzročalo različne ureditve ter dejavnosti občin, ker je tudi danes minister povedal. Predlog zakona sledi načelom zagotavljanja pietete, vsaj v nekaterih delih, ne pa čisto tiste zadnje želje, predvsem tiste pietete, ki jo poznamo na podeželju, kjer se največkrat pokojnika pospremi od doma, pokojnik leži doma, vsaj nekateri, to so največkrat tudi želje pokojnika. Zakon na koncu sledi varovanju zdravja pred nalezljivimi boleznimi, sledi prosti izbiri mesta pokopa, enakopravni obravnavi izvajalcev pogrebnih storitev, kar v Slovenski demokratski stranki pozdravljamo, in tudi drugih izvajalcev na pokopališču, kot so kamnoseki, vrtnarji in podobno; ter načelu učinkovitega nadzora, ki ga do sedaj ni bilo.

V predlogu zakona se prenavlja vzpostavitev evidenc in registrov, poenostavlja se postopke ter vključuje novosti na tem področju, na primer obravnava mrtvega ploda. Področje urejanja bo po novem celovito in sistemsko opredeljeno z jasno ločnico med izvajanjem javne službe in tržno dejavnostjo. Vzpostavljeni bodo enotni pogoji za opravljanje pogrebne dejavnosti, ob tem pa bo urejen nadzor nad izvajanjem obeh dejavnosti, saj je treba zagotoviti spoštovanje minimalnih standardov ter tudi storitev. Naj povem, da na ravni Evropske unije ni zavezujočih prepisov, ki bi državam članicam nalagali zahteve po ureditvi na področju pogrebne in pokopališke dejavnosti. Prav tako je zelo težko primerjati zakonodajo držav članic na tem področju, saj vsaka ureja to dejavnost v skladu s svojo tradicijo in krajevnimi običaji. Večinoma je upravljanje pokopališč v pristojnosti lokalnih skupnosti, izvajanje pogrebnih dejavnosti je različno. Recimo primer Italije, kjer občine podeljujejo koncesijo za določeno obdobje, v Avstriji morajo imeti izvajalci ustrezno obrtno dovoljenje, na Hrvaškem morajo izpolnjevati določene pogoje za izvajanje pogrebne dejavnosti, ki pa so jo letos liberalizirali. Slovenija se s tem v zvezi najbolj približuje avstrijskemu in hrvaškemu modelu. Prav tako se tudi v Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije že več let zavzemajo, da bi se morali pogrebna in kamnoseška dejavnost v celoti izvajati v okviru proste gospodarske pobude kot tržna dejavnost. Ves čas v obrtni zbornici opozarjajo, da stroške kamnoseških, pogrebnih in pokopaliških storitev plača naročnik storitev sam. Pogrebnina je le še posebna oblika denarne pomoči za socialno najšibkejše, zato bi tudi moral imeti vsak potrošnik možnost izbire na trgu. Kot sem že omenil, sosednja država Hrvaška je že sprejela nov zakon o pogrebni dejavnosti, tam se to imenuje Zakon o pogrebničkoj djelatnosti, s katerim je pogrebno dejavnost povsem odprla trgu.

Predlog zakona torej sledi večini izhodišč, ki smo jih tudi največkrat predstavljali v Slovenski demokratski stranki, in sicer da bo pokopališka dejavnost tudi v prihodnje občinska javna služba zaradi reda, ker je velika večina evropskih pokopališč tudi kulturnih spomenikov, to je treba posebej urejati. In pogrebna dejavnost se bo, upoštevaje določene pogoje, izvajala na trgu. Tukaj vlada sledi Slovenski demokratski stranki. Seveda pa imamo številne pomisleke. Izjema je zagotavljanje 24-urne dežurne službe za prevzem in prevoz pokojnika, saj je to del pogrebne dejavnosti, ki ga trg ne more zagotavljati; to meni vlada. V Slovenski demokratski stranki na tem področju sledimo amandmajem Nove Slovenije, ker menimo, da 24-urna dežurna služba ne more biti vsak prvi prevoz s kraja smrti, ampak le interventni prevoz, ki se izvaja po naročilu policije in sodnih organov. Predlagan način prvih prevozov se namreč ne izvaja po naročilu svojcev, ki so v tem primeru le plačniki. V Slovenski demokratski stranki zakonu ne bomo nasprotovali, če bodo vsaj v tem delu sprejeti amandmaji, ki jih je predlagala Poslanska skupina Nove Slovenije, ker menimo, da sledijo tistem načelom, ki jih imamo tudi v Slovenski demokratski stranki. Toliko z naše strani. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije bo predstavil gospod Franc Jurša.

Izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav ministru, sodelavcem, sodelavki, seveda tudi vam, spoštovani kolegice in kolegi!

Na začetku bi rad povedal, da smo v naši poslanski skupini predlogu zakona namenili več živahnih razprav. Po zadnjem, pravzaprav maratonskem krogu prejšnji teden pa smo sklenili, da predlog zakona večinsko podpremo.

Pomembno dejstvo je, da se v praksi v 30 občinah pokopališka in pogrebna dejavnost v celoti že izvaja tudi tržno. V 35 občinah pa se del dejavnosti izvaja tržno. To kaže na to, da je način organizacije pokopališke in pogrebne dejavnosti odvisen od presoje odločitve določene posamezne občine. Problem pa je v tem, da občinski odloki, s katerimi občine določajo načine in pogoje za opravljanje pokopaliških storitev, dodeljene koncesije in izvajanje del na pokopališčih z javnimi delavci večkrat niso v skladu z veljavno zakonodajo. Med obravnavo smo vseskozi imeli v mislih vprašanje, ali bo predlog zakona omogočil ustrezno pieteto ter zdravstveno sanitarno-higiensko ravnanje s pokojnimi. Nujno je, da se izvajanje storitev, ki je v javnem interesu, zagotavlja trajno in nemoteno. Velikokrat slišim pomislek, ali lahko liberalizacija pogrebne dejavnosti pripelje do tega, da bi za urejanje pokopališč začelo zmanjkovati sredstev, ki so se sedaj prelivale iz bolj dobičkonosne pogrebne dejavnosti. Naj ob tem spomnim na to, da bo moral izvajalec pogrebne dejavnosti upravljavcu pokopališča plačati pogrebno pristojbino, če bo tako določil pokopališki red. Del teh sredstev se bo lahko namenil za pokopališko dejavnost. Predlog zakona tudi ne predvideva popolne liberalizacije pogrebne dejavnosti. Ureja namreč institut 24-urne dežurne službe, ki bo obvezna občinska gospodarska javna služba in bo obsegala prevoz od kraja smrti do hladilnih prostorov, vključno z uporabo le-teh. Občina bo z odlokom predpisala pokopališki red, v katerem bo določila način zagotavljanja njenega delovanja. Treba je omeniti tudi to, da bodo dosedanji izvajalci še vedno lahko izvajali dejavnost; in velika verjetnost je, da bodo tisti, ki so svoje delo opravljali dobro, z delom tudi nadaljevali.

Tisto, kar je tehnico nagnilo v podporo zakonu, je za Poslansko skupino Desus definicija osnovnega pogreba. Želeli smo namreč zagotoviti, da se socialno najbolj ogroženim omogoča dostojen osnovni pogreb in da je ta jasno definiran. Plačilo osnovnega pogreba tako ne bo smelo presegati višine pogrebnine in posmrtnine, kot jo določa zakon, ki ureja socialno varstvene prejemke. Izvajalec pogrebne dejavnosti bo moral v skladu s tem zagotoviti osnovni pogreb. Določajo pa se tudi osnovni standardi in normativi. Za Poslansko skupino Desus bi bilo namreč nesprejemljivo, da bi se socialno ogroženi ob boleči izgubi bližnjega morali ukvarjati še s tem, kako zagotoviti sredstva za zadnji sloves. Kot že rečeno, imamo rahle pomisleke glede koncepta liberalizacije pogrebne dejavnosti, vendar je predlog zakona dodelan, saj je potreben in ureja ohlapno urejeno področje. Najpomembnejše pa je, da bo socialno šibkim omogočil dostojen sloves od ljubljenih; zato bomo predlog zakona večinsko tudi podprli.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Besedo ima gospod Jan Škoberne, ki bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.
Izvolite.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Hvala, gospod podpredsednik. Minister z ekipo; kolegice in kolegi!

Danes obravnavani predlog zakona prinaša novo sistemsko ureditev na področju, ki je zaradi svojega posebnega pomena še iz časov nekdanje države organizirano kot komunalna skupnostna dejavnost posebnega pomena. Ob spremembi pravnega reda smo njen pomen prepoznali tako, da je ostala organizirana kot obvezna gospodarska javna služba, ki je v izvirni pristojnosti občin. Sama ureditev, sprejeta leta 1984, pa se v samostojni državi ni spreminjala. Kljub temu večina deležnikov meni, da je bilo to področje ves čas ustrezno urejeno. Na kakšen način so torej občine izvrševale svoje naloge? Ker gre za njihovo izvirno pristojnost, so jo uredile tako, kot je vsaki občini najbolj ustrezalo; s tem da so se upoštevali krajevni običaji ter da je bil smiselno izkoriščen tudi potencial in naloge. V nekaterih občinah so se torej organizirali tako, da so jo opravljali občinski režijski obrati, komunalna podjetja, spet v drugih s koncesijami različnih obsegov. Nekatere občine so celotno dejavnost prepustile prosti in nevidni roki trga. Pomembno dejstvo pa je ob tem, da kljub različnemu urejanju mnogi niso umirali tam, kjer so pokopani, torej mnogi niso živeli v občinah, kjer se je na koncu zgodil njihov pogreb. Že zaradi tega je treba ob sprejemanju tovrstne zakonodaje imeti enotne ali pa vsaj približno enovite standarde in karseda širok konsenz v okolju uveljavljenih rešitev.
Kljub vsemu temu pa glavni razlog za pobudo za spreminjanje zakonodaje ostajajo ugotovitve Računskega sodišča, saj slednje ocenjuje, da trenutna ureditev ni ustrezna, saj izvajanje tržne dejavnosti delno pokriva stroške nujnih netržnih dejavnosti. Hkrati Računsko sodišče meni, da ne gre za enovito dejavnost ter da sta pokopališka in pogrebna dejavnost dve ločeni dejavnosti, ki ju je treba tudi zakonsko tako obravnavati. Zakonodajalec je bil tako postavljen pred izziv – zarisati jasno ločnico med dvema dejavnostma; in hkrati, kar je pri tovrstni zakonodaji bistveno, zarisati jasno mejo med javnim in zasebnim; med tistim, kar je interes skupnosti, in tistim, kar je svobodna gospodarska pobuda. Zaradi ozkega razumevanja odločbe Računskega sodišča je obstajala tudi nevarnost prevlade neoliberalne logike, da je treba vse, iz česar je možno skovati dobiček, prepustiti trgu; vse, kar je nujen strošek, pa naložiti javnim skupnostnim, občinskim financam in skrbi. Tej logiki smo Socialni demokrati v procesu priprave zakona nasprotovali, kakor smo tudi nasprotovali poskusom, da bi med razpravo prešli meje dostojnosti in zavrnili namere nekaterih, da bi v

postopku oblatili javni interes, javne izvajalce; in v zameno za to dosegli privatizacijo dejavnosti, ki so jo v mnogih občinah uspešno opravljali in jo uspešno opravljajo tudi danes.
Zato smo vztrajali, da prenovljeni zakon uvede nujne rešitve predvsem tam, kjer ležijo osnovni razlogi za poseben status in ureditev pogrebne ter pokopališke dejavnosti, torej zaradi dostojnega ravnanja z umrlimi in spoštljivim ravnanjem do svojcev; zaradi javnega zdravja in preprečevanja širjenja bolezni; zardi javnega interesa, ki po 74. členu Ustave prevlada nad pravico do svobodne gospodarske pobude; ter zaradi izvorne pristojnosti občin, da same karseda v največji meri urejajo to področje na lokalno običajen način. Po mnenju Socialnih demokratov naj se zakonska ureditev prilagodi tam, kjer to zahteva čas in realnost. Po seriji razprav in usklajevanj je danes pred Državnim zborom dober in uravnotežen zakon, ki na vseh ključnih področjih varuje javni interes, ki jasno omejuje tržni del dejavnosti in nalaga enotne standarde ter obvezuje k zagotavljanju jasno določenega minimalnega dostojnega pogreba za razumno ceno. Zakon, ki – kar je ključno – v svoji pripravi ni presegel meje dostojnosti in je dopustil široko izmenjavo predlogov, tudi zasluži podporo, zato ga bomo Socialni demokrati podprli. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospod Škoberne.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.
Prehajamo na razpravo o členih in vloženih amandmajih, ki jih bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 12. 7. 2016.
V razpravo dajem 11. člen ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati? Ker ugotavljam, da ja, predlagam, da se prijavite.
Kot prvi se je prijavil gospod Primož Hainz.
Izvolite.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Predlog zakona je v neki točki nedvomno zelo dober. Gre za to, da predlagatelj poskrbi za socialno ogrožene in prelaga njihovo obremenitev v nekem trenutku ter zagotavlja sredstva za to, da se pokop izvrši ne glede na status družine oziroma pokojnika. Seveda pa zakon na neki točki, vsaj za mene, ni sprejemljiv iz preprostega razloga, ker je njegova temeljna usmeritev tržna usmeritev. Dejstvo je, da se pogrebna dejavnost popolnoma sprošča za nek trg, ki je v nekaterih občinah že uveljavljen, tu ni dvoma, mislim, da jih je 30 ali koliko naštetih. Vendar mislim, da so tiste občine, ki so to do zdaj urejale na ta način, to uredile zato, ker so ocenile, da je to pri njih najbolj enostavno in tudi usklajeno z običajem. Mislim, da bi morali zato pustiti vsem občinam stališče oziroma možnost, da same odločajo, kako bodo izgledale pogrebne in pokopališke svečanosti – ampak dobro, problem so pogrebne svečanosti – na njihovem področju; ne za vso občino, ampak celo za posamezna pokopališča, vsakega posebej; ker tudi znotraj občin so lahko nekatere razlike, ki jih zazna samo občina. Lahko rečem, da ta zakon ureja na novo nekaj, kar je urejeno in deluje, samo mogoče bi bilo treba tisto, kar je, na nek način zapisati. Zato se sam pridružujem mnenju, pa je danes že nekaj uvodničarjev reklo, Zveza občin Slovenije, Zveza mestnih občin Slovenije, Skupnost občin Slovenije, tudi Gospodarska zbornica, kar še posebej na nek način v tem smislu ali kontekstu tržne ekonomije preseneča. Oni ugotavljajo, da bi takšna sprostitev pomenila poslabšanje uslug in povečanje stroškov za ljudi, seveda posledično tudi za državo v primeru socialno šibkih ljudi.
Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, ki se sklicuje na Ustavno sodišče, pa pravi: "To so dejavnosti, ki jih iz pietetnih, zdravstvenih, sanitarno-zdravstvenih razlogov ni mogoče zagotavljati na prostem trgu. Pridobivanje dobička ne more biti podrejeno zagotavljanju javnih potreb. Zakon posega tudi na avtonomijo lokalne samouprave in je zato sporen tudi z vidika Ustave Republike Slovenije, 140. člen. Občina je avtonomna skupnost, ki si svoje naloge določa sama; in je to njena izvirna pristojnost." Torej sama določa samostojno, neodvisno, avtonomno in je to tudi izrazoslovje, to so termini, ki jih določa Evropska listina lokalne samouprave. Trdim, če vzamem primer Ljubljane, kjer obe dejavnosti – pogrebno in pokopališko – ureja zavod Žale in istočasno ureja vse tisto, kar je tudi že bilo omenjeno v razpravi. Žale so množica kulturnih spomenikov, ki jih je prav tako treba vzdrževati; in to Žale sedaj počnejo. In ljubljanske Žale so primer, ko je to oblika velikega lepega parka, če lahko tako rečem. Ampak ne gre samo za Ljubljano; kot vem, velja tudi za Maribor in še mnoge druge občine, ki jih ne bi našteval. In moje osebno mnenje, če zdaj izpustim papirje, torej stališča uradnih dokumentov, mislim, da nas tržna dejavnost na tem področju lahko pripelje do neke bitke za trupla, če sem lahko grob, saj je treba pri pogrebih reagirati v trenutku, torej hitro. In takrat je se ta bitka za to, kdo bo in kdo ne bo izvajal to tako imenovano tržno dejavnost, kdo bo cenejši in kdo ne bo, kdo bo boljši, zgodi svojcem v najbolj neprimernem trenutku, v dnevu ali dveh po smrti sorodnika. Iz tega pietetnega razloga se mi zdi zadeva še posebej neprijetna.
Če lahko komentiram 15. člen, žaro z upepeljenimi ostanki pokojnika sme izvajalec upepelitve izročiti le izbranemu izvajalcu. Kaj pomeni ta formulacija, ki je v predlaganem zakonu? Pomeni to, da krsta s pokojnikom, kjerkoli je bil, pride do upepeljevalnice, jasno, iz estetskih, iz zdravstvenih razlogov s pooblaščeno organizacijo; ampak potem, ko pa žara je, ko je bil sežig opravljen, pa ne vidim

nikakršnega razloga, da bi moral zdaj ta posameznik, sorodnik plačati, ne vem, 100, 150 ali koliko evrov stane ta prevoz, da bi žaro pripeljali do pokopališča. To je popolnoma dodaten strošek, ki je nepotreben in služi samo tistemu, ki to organizira, ki je pooblaščena, torej neka privatna pravna oseba. Ko smo, tu lahko rečem "smo", gradili upepeljevalnico v Ljubljani, smo vdovam obljubili, da bodo lahko žaro s pepelom dale tudi na knjižno omaro. Zato je pomembno upepeljevanje, ker potem iz zdravstvenih razlogov ni nobene nevarnosti, da bi se karkoli lahko zgodilo; in ima lahko to žaro doma. Ampak v socializmu so nam ta princip nekako uničili pravniki, ki so rekli, da to pa ni mogoče. Danes pa bo to očitno naredil kapital, ker bi del zaslužka, pokop na ta način seveda odpadel. In zato imamo komplikacijo okoli raztrosa v morju, da je to velik strošek, imamo težave z raztrosom pepela v hribih, imamo težave z raztrosom tudi na pokopališču; ampak tisto je zdaj malo bolj urejeno, ker je to na nekem primernem mestu na posameznih pokopališčih.

Ker sta mi dedek in babica umrla neposredno po izgradnji sežigalnice v Ljubljani, torej leta 1980, 1981, sem prišel na Žale, na zadnji sedež avtomobila sem dal lep venček, sredi tistega venčka postavil žaro ter smo šli na Zdole nad Krškim in opravili pokop. Nikogar mi ni bilo treba plačati in tako je do zdaj to delovalo. In mislim, da je bilo pietetno in v skladu z željo pokojnika ter seveda nami kot tistimi plačniki, če hočete. Jaz moram vseeno mimogrede eno zgodbo povedati, ki je zanimiva. Kolega gospod Vrtovec je pisal nalogo o dr. Alojziju Šuštarju, ljubljanskem nadškofu in metropolitu. Takrat smo imeli veliko srečo, ker je bil on na vodstvu Rimskokatoliške cerkve v Sloveniji. In ko smo se pogovarjali o tem, žarni pogreb – da ali ne, ker takrat je bilo to za Cerkev nekaj novega; in je potem po nekaterih pogovorih gospod zelo modro rekel: Ni lepo, ampak greh pa tudi ni, če se pokojnika zažge. To moram povedati zato, ker je bilo danes govora o sosedih na Hrvaškem, ker takrat niso imeli Šuštarja, ampak so imeli Kuharića; in je to veliko bolj kompliciranо. Tam imajo dva pogreba zaradi tega. To omenjam samo mimogrede. Najprej se poslovijo od krste oziroma trupla, potem pa morajo sorodniki čez en teden ponovno na pokopališče, da zakop pospravijo, torej to žaro na tisto mesto, torej v grob. To je seveda za tiste svojce zelo mučna zadeva. Ampak to je samo mimogrede.

Kar se pa tiče nekaterih stališč poslanskih skupin, moram pa reči, da se v tridesetih letih, torej od leta 1980, ko smo to upepeljevalnico naredili in kasneje tudi v Mariboru, pogrebi niso v ničemer zamenjali. Režim se je zamenjal, glede pogrebnih načinov pa se jaz ne spomnim, mi smo takrat v sedemdesetih letih, osemdesetih letih na veliko propagirali mrliške vežice in ta zadeva zdaj funkcionira približno tako najmanj trideset let. Ne vidim razloga, da bi rekli, kako je bilo prej grozljivo hudo in sedaj pomembno bolje. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Horvat. Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani, še enkrat prav lep pozdrav vsem!

Ta materija, pogrebna in pokopališka dejavnost, je gotovo izjemno zahtevna materija. Po 32 letih dobivamo novi zakon, v tem pogledu je treba ministru Počivalšku čestitati za njegovo korajžo. Ko zdaj vidimo, da ni soglasja s strani ključnih akterjev, morda bi si morali vzeti še nekaj časa, morda do letošnje jeseni. Mene močno skrbi in nikakor nisem zadovoljen s tem, da vidim, da Skupnost občin Slovenije zakona ne podpira, Združenje občin Slovenije zakona ne podpira, Združenje mestnih občin zakona ne podpira, Gospodarska zbornica zakona ne podpira, Obrtno-podjetniška zbornica v enem delu tudi ne podpira, ZDUS – Zveza društev upokojencev ne podpira. Ja, sedaj pa naj bi poslanci podprli. In v bistvu gre za zakon, ki posega tudi v območje lokalne samouprave. Danes je že bila omenjena Evropska listina o lokalni samoupravi, ki jo je ta državni zbor leta 1994 ratificiral. In to, kar ratificiramo, moramo spoštovati, toliko pa smo se že naučili v teh petindvajsetih letih, če zakonov, mednarodnih pogodb, kakršnihkoli aktov, ki jih sprejme Državni zbor, ne spoštujemo, potem nas presneto glava boli. Jaz ne napovedujem sedaj neke glavobolne prihodnosti temu zakonu, ampak vedno bo nek grenak priokus, ki ga bomo poslanci imeli. Z naše strani na žalost ne moremo dati podpore, želimo pa dobronamerno z amandmaji, ki smo jih vložili, ta zakon izboljšati. Predvsem se ne moremo sprijazniti s tem, da kljub temu, da vlada na deklarativni ravni govori, da je pieteta prvo, kar moramo spoštovati tudi v tem zakonu in predvsem v tem zakonu; pa temu ni tako. Mislim, da v vsej zgodovini človeške civilizacije se je nekako upoštevala volja pokojnika oziroma želja še živega, na kakšen način naj se svojci od njega poslovijo, kje bo ležal in tako naprej. Sam sem bil v gradbenem odboru, ko smo v naši vasi gradili s samoprispevkom – nekateri ste oropani izkušnje samoprispevka – vežico. Lep arhitekturni objekt na visoki kulturni ravni in mnogi so mi takrat govorili, da si pa verjetno zaslužijo, da počivajo zadnjo noč doma, na domačiji, v domu, ki so ga ustvarjali morda celo življenje. K sreči, lahko rečem, k sreči, v mojem volilnem okraju so te vežice zelo dobro pokazale svojo funkcionalnost in ljudje se dejansko odločajo, da slovo od pokojnika poteka v vežici. Poslanec je po 82. členu Ustave poslanec vsega ljudstva in mora videti tudi tiste vasi, tiste zaselke, kjer pa nimajo vežice in kjer je povsem

normalno, da je do danes bilo slovo od doma neka tradicija, del kulture, če hočete. Sedaj pa ta zakon to prepoveduje in bo treba pokojnika peljati nekam drugam, v drugo vas, kjer je vežica. Tako mi razumemo delovanje tega zakona. Vedno je dobro, da naredimo simulacijo.

Naj pridem h konkretnemu amandmaju Nove Slovenije k 11. členu. Mi tukaj želimo v prvem odstavku zamenjati besedno zvezo "vsak prevoz" z besedno zvezo "vsak interventni prevoz". Kako pa to argumentiramo? 24-urna dežurna služba ne more biti vsak prvi prevoz s kraja smrti, ampak le interventni prevoz, ki se izvaja po naročilu policije ali sodnih organov. Vsak naročnik, ki je tudi plačnik storitev, mora imeti možnost izbire, če že živimo v neki demokratični in prostotržni urejeni družbi. Predlagani način prvih prevozov se namreč ne izvaja po naročilu svojcev, ki so v tem primeru le plačniku. Poleg tega poudarjamo, da so prvi prevozi nepietetni, ker se pač pokojni prevažajo še neurejeni, bila je prometna nesreča ali kakšna druga nesreča. Predlagamo torej, da se v okviru 24-urne dežurne službe izvajajo le interventni prevozi v primeru prometnih in drugih nesreč, naravnih katastrof in tako dalje. Za vse ostale prevoze pa je potrebno, da imajo plačniki storitev tudi možnost proste izbire, za to gre. Mislim, da je zadeva dokaj logična. Pričakujemo vašo podporo, kolegice in kolegi, pri tem amandmaju. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.
Besedo ima gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Podpredsednik, hvala za besedo.
Že v stališču poslanske skupine sem omenjal, da smo znotraj naše poslanske skupine imeli eno res maratonsko razpravljanje v zvezi s tem predlogom zakona. V moji kratki razpravi bom skušal prezentirati čisto moje poglede na ta predlog, oziroma kako so sploh do sedaj zadeve nekje urejene in kako funkcionirajo. Res je, da je ta zakon, ki je v veljavi še danes, dejansko iz preteklosti. Ampak to področje, spoštovani kolegice in kolegi ter tudi minister in sodelavci, ljudje na terenu konkretno izpeljejo tako, kot je tam veljavna tradicija. In tradicijo bo zelo težko spremeniti oziroma mislim, da niti noben zakon niti občinski odlok tega ne bo naredil. Je pa res, da bi lahko te zadeve urejali tudi drugače, kot je sedaj predlagano. Lahko bi sprejeli kratek zakon, ki bi določal neke načelne norme na tem področju, potem pa prepustil to vprašanje lokalnim skupnostim, da uredijo vsaka po že obstoječi tradiciji. V zakonu bi morale pa osnovne zadeve nekako biti določene. Ker se je predlagatelj zakona, to je Vlada na osnovi priprave na ministrstvu, odločil, da zadevo pripravi tako, kot je, moram reči, da sem tudi sam imel določene pomisleke. V končni konsekvenci sem prišel do zaključka, da so nekatere stvari že sedaj urejene v lokalnih skupnostih tako, kot je predvideno tudi v zakonu. Zato nisem imel toliko vprašanj oziroma nisem imel toliko pomislekov, da bi se ta zadeva preveč liberalizirala. Moram povedati iz prakse iz preteklosti, ko sem županoval v eni izmed slovenskih občin, da smo imeli do takrat javno podjetje, ki je opravljalo obe dejavnosti. Ampak se nam je vedno pojavilo to, da nam je vodstvo javnega podjetja govorilo o tem, da imajo na pokopališki dejavnosti vedno izgube. In je morala lokalna skupnost na ustrezen način tudi pokrivati te izgube. Na osnovi teh rednih ugotovitev smo se odločili, da bomo zadevo bistveno spremenili, in smo šli v razpis koncesije. Za obe dejavnosti smo razpisali koncesijo. Moram vam povedati, da so ljudje s koncesionarjem in njegovimi storitvami zelo zadovoljni.
In zdaj naj povem še moj razmislek v zvezi s pomisleki posameznikov, da bodo naenkrat prišli espeji, ki bodo izpolnjevali pogoje v skladu z zakonom, da lahko pogrebno dejavnost opravijo v občini oziroma na različnih pokopališčih po Sloveniji. Ta pomislek je, na kakšen način – in z nekim interesom po dobičku – bodo to storili in mogoče ne bodo storili tako pietetno, kot si to zasluži postopek pokopa. Ne, spoštovani kolegice in kolegi, če bo nekdo enkrat tako naredil, potem, verjemite mi, na tem pokopališču pa tudi daleč na okrog te možnosti ne bo več imel. Zelo pomembno je, da smo določali v tem zakonu tudi osnovni pogreb, kaj to pomeni, in istočasno smo rekli, na osnovi česa se lahko oblikuje osnovna cena pogreba. In jaz sem zadeve tako razumel in upam, da tako tudi bo, da bo znotraj te določitve dejansko tudi znesek, ki bi se prelival oziroma bi moral tisti, ki izvaja pogrebno dejavnost, nameniti tudi za pokopališko dejavnost. Ne da zdaj izven tega zneska, ki je na nek način povezan s socialnimi transferi, da bi pa izven tega nekdo rekel – ker pa moram poravnati še pokopališko dejavnost, bom toliko dvigoval račun. To ne bi bilo skladno s tistim, kar mi razumemo oziroma kar tudi osebno razumem. Mislim, da je to moje osnovno razmišljanje povezano s tem predlogom, na koncu bom tudi povedal, da bom ta predlog zakona tudi podprl.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Besedo ima gospod Franc Breznik.
Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, gospod podpredsednik. Spoštovani minister, še enkrat vas lepo pozdravljam; spoštovani kolegice in kolegi!
Kot sem že dejal tudi na odboru, lahko rečem, da predlog zakona, ki ga imamo danes v obravnavi, vsaj v veliki večini sledi tudi načelom Slovenske demokratske stranke. Kot ste mogoče opazili, smo na eni strani lahko poudarjali to tržno dejavnost, ki se tiče pogrebne

dejavnosti, za katero mislim, da mora stopiti na trg, ker ljudje, tudi svojci pokojnika morajo imeti prosto izbiro. To, kar nekdo razlaga, da se nekdo, ki je v težkem čustvenem stanju, težko odloči, ni izgovor. Če je nekdo v težkem čustvenem stanju, se res ne more odločati; največkrat se tako ali tako odloči za lokalnega, znano pogrebno službo, ki je že zdaj opravljala storitev. Seveda pa moramo slediti civilizacijskim načelom zadnje volje pokojnika, njegovih najbližjih, ki se pač odločijo, na kakšen način bodo ta pogreb izpeljali in s kom bodo ta pogreb izpeljali. Drugo je pokopališka dejavnost. Sam sem bil veliko po svetu, od pokopališča v Parizu, kjer so pokopane številne mednarodne zvezde iz sveta politike, glasbe in vsega ostalega, tudi na Dunaju, v Ljubljani in Mariboru. To so kulturni spomeniki. Čisto tržno dejavnost na pokopališču bi težko spustili, niti si ne predstavljam, na kakšen način bi sploh lahko delovala, ali bi bilo pet podjetij na enem pokopališču, to je skoraj nemogoče praktično izpeljati. Tukaj Slovenska demokratska stranka zasleduje stališče, da naj bo to občinska javna služba, da se določi nek upravnik enega pokopališča, navadno en upravnik, ker bi to bilo najlažje. Temu tudi sledimo; če je nekvaliteten, če ne opravlja dela, vključno z načeli tistega, kar tudi občina in občinski svet skleneta, se pač poišče drugega.

Druga zadeva, ki pa nas moti, tisto, kar je v procesu usklajevanja prišlo, je tisto, kar sem danes povedal, 24-urna dežurna služba. Poglejte, lahko samo interventna. To, da meni recimo umre oče doma, katerega smrt smo mogoče pričakovali, največkrat po hudi bolezni. To, da je obvezna služba in da obvezno jaz kot plačnik, kot vemo, po 1. januarju 2014 pogrebnina ima cenzus, torej ni obvezno plačljiva, ampak samo tisti, ki so socialno ogroženi. Mislim, da je trenutno cenzus 606 evrov za posameznika in več kot 900 evrov na družino. Za vse ostalo smo mi plačniki teh storitev. Zaradi tega se nekdo, ki je plačnik teh storitev, lahko odloči. Oprostite, nekomu, ki mu svojec umre na domu, da nekdo določi 24-urno službo, da mora točno ta priti in odpeljati; to se mi ne zdi sprejemljivo. Mislim, da moramo leta 2016 ponuditi drugo izbiro tistim svojcem pokojnika. Jaz tudi ne vidim nekih velikih pretresov, kar se tiče tržne dejavnosti glede pogrebne dejavnosti. Zaradi tega ne, ker so največkrat ljudje vezani na lokalnega ponudnika, poznajo se, bili so na drugih pogrebih; ampak to prosto izbiro pa vseeno ta zakon predvideva in da je ta rešitev tukaj dobra.

Tisto, kar je načelo, kar sem tudi danes na začetku povedal, je, da je se kultura umiranja v Sloveniji spremenila. Če bi pogledali število žarnih pogrebov 20, 25 let nazaj ter za leto 2016, se le-ti spreminjajo. Mislim, da so moji kolegi, tudi podpredsednik Državnega zbora je prej govoril o spremembah. Recimo 30 let nazaj je bil to nek nenavaden pogreb, danes je v bistvu večina žarnih pogrebov. Prvič, so cenejši, so za svojca bolj sprejemljivi, največkrat imajo tudi službe, ki delujejo na pokopališču, manj dela, manj uničujejo že neke spomenike in vse ostalo, je bolj praktično in tako naprej. Se pa tudi tukaj, moram priznati, strinjam z Desusom, predvsem s podpredsednikom, ko je govoril, zakaj mora biti recimo žara predana izvajalcu te službe. V tujini je cela vrsta primerov, ko prideš po žaro pokojnika, naložiš v avtomobil in se jo lahko odpelje. Koliko svojcev to želi? Tukaj ne vidim, da bi to morala biti neka plačljiva dejavnosti in da bi morala biti obvezna. Ne gre za zdravstveno, niti sanitarno; gre za pieteto. In če je to želja tudi pokojnika ali svojcev, da opravijo takšen pogreb, tukaj ne vidim nobenih problemov. Mislim, da tukaj preveč zaostrujemo zadevo, in tukaj imam tudi jaz pomislek. Ampak zakon je v takšni fazi, kot je, podpora Slovenske demokratske stranke predvsem sloni na amandmajih, ki so tudi nam bili, lahko rečemo, domači, ki jih je vložila Nova Slovenija. In tukaj stojimo na temu. Imate našo podporo, če bodo ti amandmaji sprejeti, ker mislim, da so normalni, gredo v neko smer, ki je normalna, ki je zdravorazumska. Seveda pa bi želel še neko obrazložitev, spoštovani gospod minister, predvsem v fazi, ko gre za zadnje pietete. Torej gre za to, če bo recimo danes po novem zakonu nekdo umrl na domu, ali lahko ostane na domu, ali je lahko tisti lokalni običaj, ki je tudi v Slovenskih goricah še marsikje prisoten, da se pokojnika pospremi od doma k zadnjemu počitku, da bi tudi tukaj morali iti v tej sferi. Tukaj do zdaj nismo imeli nekih problemov, ne zdravstvenih ne sanitarnih. Obstajajo po vsej verjetnosti poleg Slovenskih goric številne občine, ki nimajo vežic. Moram priznati, da imajo v Slovenskih goricah vse občine, v katerih sem tudi kandidiral, vzorno urejena pokopališča, vzorno urejene tudi mrliške vežice in ni teh problemov; ampak so pa lokalni običaji v številnih občinah po Sloveniji.

Tukaj ne vidim nobenih problemov, da se ne bi uskladili in da ne bi te možnosti dali svojcem ali pokojniku, ki ima to željo. Gre za neko tradicijo, gre za neko tradicijo, kot sem prej rekel, v kulturi umiranja, ki je vsak dan prisotna. Spoštovani kolegice in kolegi, to je tudi zakon, ki se tiče vseh nas; to je tista pravica, ki na koncu pride, ko smo vsi enaki. In tudi tukaj pozdravljamo to, da ko človek umre, tisti zadnji počitek, mora imeti vsak dostojen pokop. Ne glede na njegov status, na njegovo finančno stanje, tukaj smo vsi enaki. Tisti, ki smo verni, pravimo, da smo pred bogom vsi enaki; ampak mislim, da smo tudi v zadnji uri počitka vsi enaki. Takrat štejejo samo naša dobra dejanja v vsakdanjem življenju, tista dejanja, po katerih se nas bodo spominjali ljudje, ki so živeli okoli nas. Pozivam vas, da mi odgovorite na vprašanje glede teh krajevnih običajev, ko nekdo umre na domu, ali je možno po novem zakonu, ker so formacije zelo dvoumne. Želim podporo tudi amandmaju, kar se tiče 24-urne dežurne službe, da bi bila le-ta samo za interventne prevoze, takrat, ko prihaja do hudih nesreč, ko gre za nepredvidljive smrti,

največkrat na cestah, kjer je treba takoj reagirati in posmrtne ostanke pokojnika odpeljati v najbližjo ustanovo.

Lahko rečem, po eni strani zakon sledi razvoju tudi na tem področju, kakorkoli lahko imenujemo, morda se sliši čudno; ampak jaz temu pravim razvoju kulture umiranja. Je pa polno pomislekov, so tudi interesi. V Slovenski demokratski stranki dokazujemo, da nismo nosilci nekega težkega neoliberalizma tudi na tem področju, ampak gre za neko zdravorazumsko razmišljanje. Po eni strani zdravo tržno dejavnost, tudi tukaj mora biti konkurenca; po drugi strani pa skrbno urejanje pokopališč, saj so tudi pokopališča v Sloveniji kulturni spomeniki. Vsako pokopališče kaže tudi našo identiteto, kdo je kje živel, kako se je tudi mesto razvijalo; lahko v bistvu ugotoviš na vsakem pokopališču, kje so pokopani staroselci in kje mlajši prebivalci nekega kraja. Tudi obiskovanje pokopališč je včasih tudi turistična točka in v številnih velemestih po svetu so pokopališča obiskane turistične točke, največkrat imajo še velike probleme ravno tam, kjer so na pokopališčih pokopani veliki zvezdniki. Na koncu bi želel povedati še nenavadnost, ki jo imajo v Združenih državah Amerike, ko sem se pogovarjal s številnimi obrtniki tudi s področja pokopališča. V Združenih državah Amerike imajo recimo drugače urejeno, zelo nenavadno, na področju pokopališke in pogrebne dejavnost. V večini zveznih države je navada, da tam pokopljejo tudi v betonske krste. Torej pokopljejo betonsko krsto in ko se ljudje v Ameriki selijo, dvignejo betonsko krsto in jo odpeljejo v nov kraj, kamor se seli kompletna družina, tudi pokojnik. In potem ga v novem kraju, kjer dobijo delo, tudi pokopljejo. To je recimo ena takšna posebnost in nenavadnost Združenih držav Amerike, ki tudi sledi neki njihovi tradiciji.

Spoštovani minister, prosil bi, če bi mi lahko dali odgovor na moje prvo vprašanje; ter vas, spoštovani kolegi v koaliciji, za podporo tem amandmajem, za katere mislim, da so dobronamerni in da sledijo tudi neki zadnji želji pokojnika in njegovih svojcev. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Bojan Krajnc.

Izvolite.

MAG. BOJAN KRAJNC (PS SMC): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani kolegice in kolegi, minister z ekipo!

Najprej dovolite, da malo orišem dejansko stanje, kot je trenutno. Najprej de jure, pa potem de facto. V stališču sem že omenil in to so kasneje ponovili tudi nekateri drugi razpravljavci, da imamo že veljavni Zakon o pogrebni in pokopališki dejavnosti ter o urejanju pokopališč. V revizijskem poročilu Računskega sodišča, na katerega smo se danes večkrat mnogi sklicevali, seveda nista samo tisti dve priporočili, s katerima Računsko sodišče priporoča ministrstvu – mimogrede Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, to takrat še ni bilo znano, danes smo pri prejšnji točki s spremembami Zakona o državni upravi določili ravno to, da je ministrstvo za gospodarstvo tisto, ki za to področje skrbi. Torej Računsko sodišče je ugotovilo, da so morale občine na podlagi veljavnega zakona sprejeti občinske odloke. Računsko sodišče ugotavlja, da je velika večina občin to storila, nekatere pa tudi niso. Še več, leta 1993, ko je stopil v veljavo nov zakon o gospodarskih javnih službah, bi morale občine prilagoditi te odloke v skladu s tem novim zakonom. Računsko sodišče spet ugotavlja, da je velika večina občin to storila, nekatere pa spet ne. Še en podatek iz prakse, obstajajo celo občine, ki niso sprejele nobenih odlokov v zvezi s tem. Ne boste verjeli, da je med njimi tudi občina, katere dolgoletni župan je tudi vodja enega od združenj občin. Če pogledate revizijsko poročilo Računskega sodišča v celoti, ima več kot 50 strani, na koncu so štiri priloge, iz katerih je razvidno, kakšna je normativna ureditev pokopališke in pogrebne dejavnosti ter urejanja pokopališč in kakšno je dejansko stanje. Iz teh prilog se vidi, da je to področje, prvič, zapleteno, iz tega razloga se tudi po mojem mnenju do sedaj ni izvajalo ustrezno in enako po vsej državi in so zaradi tega tudi nastajali zapleti. Več kot 50 različnih oblik opravljanja pogrebne in pokopališče dejavnosti po Sloveniji imamo in iz tega je sledilo tudi priporočilo Računskega sodišča, da se to področje boljše in ustrezneje uredi. To je, kar se tiče stanja de jure.

Kar se tiče stanja de facto in glede trditev kritikov zakona, da je do zdaj vse potekalo super in fino, pa imamo številne akte, ki opozarjajo na to, da vse pa le ni bilo tako prav. Naj tukaj omenim, recimo iz leta 2014, to je najnovejša odločba nekega sodišča v Sloveniji, ki je ugotovilo, da se uporabljajo nepoštene poslovne prakse pri sklepanju pogodb o najemu grobnega mesta s pogojevanjem sklenitve pogodbe o nakupu in postavitvi nagrobne opreme. Kako to v praksi izgleda? Jaz sam sem se prepričal ob lanskem 1. novembru, ko se na pokopališčih vidi, kam se pokopališče širi; in tam obstaja okoli 10, 20 pripravljenih grobnih mest s postavljeno grobno opremo, s spomeniki, ki jih na ta način, kot je sodišče v tej odločbi ugotovilo, izvajalci pokopališke in pogrebne dejavnosti pogojujejo, če želijo stranke najeti grobno mesto. Malo starejši dokument, ki govori o kršitvah petega odstavka 10. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence, spet govori o tem, da je neko podjetje zlorabilo prevladujoči položaj na upoštevnem trgu pogrebnih storitev, ki sodijo v javno gospodarsko službo neke občine, s tem, da je na primer zavračalo naročilo za storitev pokopa, prijave in plačila pogreba na podlagi pooblastila stranke, da je zavračalo izdajo računov za opravljene storitve, da je od prijaviteljev pokopa oziroma pogreba kot pravne

osebe zahtevalo plačevanje računov z gotovino in še več drugih ravnanj, ki kažejo na to, da se je preprečevalo omejevanje konkurence. Kljub temu pa se je, kot sem izpostavil že v stališču, v praksi pokazalo, da pogrebna podjetja imamo. Po podatkih Obrtne zbornice Slovenije na dan 31. december 2012 imamo 68 pravnih in fizičnih oseb, ki so imelo pogrebno dejavnost registrirano za glavno dejavnost; in še 202, ki so jih imeli registrirano kot stransko, ne kot glavno dejavnost.

Včasih sem v tem dolgomesečnem usklajevanju od oktobra 2015 dobil občutek, da kritiki sicer včasih imajo neke relevantne pomisleke ob zakonu; ne znajo pa povedati, kaj naj bi s temi pogrebnimi podjetji naredili. Ali jim hočemo kar prepovedati opravljanje dejavnosti, jih hočemo še naprej ovirati pri izvajanju dejavnosti in predvsem kako bomo izpolnjevali predpise Evropske unije v zvezi s pretokom blaga in storitev?! Teh alternativnih boljših predlogov seveda ni bilo. Kritike so se na koncu izkazale za pavšalne in tudi zato si upam trditi, da je ta zakon uravnotežen glede na pričakovanja vseh akterjev, ki so bili omenjeni – Gospodarske zbornice Slovenije, Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije, združenj občin –, in usklajen v smislu politične usklajenosti v največji možni meri, ne glede na to, da imajo predvsem nekateri poslanci iz Poslanske skupine Desus še vedno zadržke.

In če sem že pri tem, kolega Hainz, ki sedaj sedi na mestu predsedujočega, v zvezi s primerom žare in tem, kaj pomeni tista določba, ki ste jo prebrali iz zakona; razlogi za to, da se žara preda izvajalcu pogrebnih storitev. Treba je pač prebrati cel odstavek z amandmaji, sprejetimi na odboru. Ni sprejeta zaradi zdravstvenih razlogov, ampak zaradi pietetnih; tudi s pepelom pokojnika se da ravnati nepietetno, če razumemo pieteto na način, da vsebuje vsa ravnanja v zvezi z ostanki pokojnikov ali pokojnic, ne glede na to, v kakšni obliki se izvajajo. Strinjam se, da si je to v primeru pokopa s krsto možno lažje predstavljati, tudi zaradi velikosti in iz tega izhajajoče potrebe po transportu. Pri žari pa nekoliko manj, pa vendarle je treba poudariti, da je tudi s pepelom pokojnikov in pokojnic treba ravnati pietetno. Če se žara s pepelom izroča, ne sicer komurkoli, sorodnikom oziroma naročnikom pogreba, obstaja možnost nepietetnega ravnanja. In ker je pietetno načelo eno od najvišjih, ki mu sledi ta zakon, seveda tega predloga nismo mogli sprejeti. In če se prav spomnim, je to edini predlog, ki je prišel iz vrst Poslanske skupine Desus, ki ni bil sprejet. Ostali, med njimi najpomembnejši ta, ki ga je kolega Jurša že omenil in se nanaša na socialni vidik pri plačilu osnovnega pogreba, pa je bil sprejet; pa seveda tudi kolegov iz SD, da ne bo kakšne užaljenosti.

Kar se tiče amandmajev Poslanske skupine Nove Slovenije, kar takoj odkrito povem, da jih ne moremo podpreti. Eden od razlogov je ta, da je zakon po dolgotrajnem, na trenutke zelo težavnem usklajevanju med različnimi deležniki – nepolitičnimi in političnimi – prišel v fazo, ko je bil na meji, ko bi vsak odmik od doseženih kompromisov po posameznih členih, celo zakona, pomenil to, da bi bili deležniki še bolj nezadovoljni. To se posebej tiče še vašega amandmaja k 11. členu, ki se nanaša na 24-urno dežurno službo in to, da predlagate, da bi to veljalo samo za interventne prevoze. V tem usklajevanju smo slišali mnoge primere iz preteklosti in iz tega izvirajočega strahu, da bi bili spet soočeni s kolonami vozil pogrebnih podjetij, ki bodo pred domovi za ostarele in zdravstvenimi domovi stala in čakala na to, da bodo lahko prepeljala kakšnega pokojnika. V tej fazi sprejemanja zakona, ki jo ocenjujem kot občutljivo fazo, se mi to nadaljnje liberaliziranje tega dela pogrebne dejavnosti, torej 24-urne dežurne službe, ne zdi sprejemljivo iz že omenjenega socialnega vidika. Tudi ne amandma k 19. členu, prav tako pa izhajajoč iz tega, da kljub vsemu sedanji izvajalci pogrebne in pokopališke dejavnosti, ki bodo večinoma v prihodnje izvajali tudi 24-urno dežurno službo, torej javna podjetja, to počnejo na način, da je zagotovljena pieteta. Če ob tem dam na stran stroške, ki pri tem nastajajo, in so bili tudi primeri, ko so bili nesorazmerno visoki, je pa treba poudariti, da predlog zakona določa, da se pripravi metodologija za izračun teh stroškov za 24-urno dežurno službo. Sam člen pa tudi določa, kaj lahko ti stroški vključujejo. Podaljševanje rokov pa tudi ni potrebno, ker ocenjujemo skupaj z ministrstvom, da so roki nastavljeni dovolj razumno, da jih bo moč izpolniti. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Ali je več prijavljenih ali samo mag. Tonin? Prosim za prijave.
Mag. Matej Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Pri teh zadevah gre za dve stvari. Eno je pokopališka dejavnost, drugo je pogrebna dejavnost. Pri pokopališki dejavnosti na nek način določamo, kakšen bo red na pokopališčih; s pogrebno dejavnostjo določamo, kako se bodo izvajali posamezni pogrebi. V Novi Sloveniji nimamo problemov in težav, če se pokopališko dejavnost, če želite pokopališki red, uredi z nekimi zelo jasnimi predpisi, če je to gospodarska javna služba. Ker v teh primerih je težko dati pokopališki red na trg in da bo vsakdo na pokopališču delal po svoje, vsakdo bo imel svoja pravila. Zdi pa se nam pomembno, da pri določanju tega pokopališkega reda ne bi šli z zakonom preveč v detajle, ampak bi v osnovi določili, da pokopališki red določajo občine, torej lokalna skupnost. Mislim, da prav občine najbolj poznajo tradicijo, najbolj poznajo lokalne posebnosti in običaje in bi se tem praksam lahko tudi čim bolj prilagodile. Zdi se nam, da je šel tukaj zakon v določeni meri

predaleč v določanju vseh detajlov, kar se tiče same pokopališke dejavnosti. Pa bom rekel, da ne boste dejali, da smo pikolovski, tudi ta del lahko odmislimo in rečemo, da smo pripravljeni stisniti zobe in vsaj v zvezi s to pokopališko dejavnostjo in gospodarsko javno službo nimamo problemov.

Zdaj pa pridemo do pogrebne dejavnosti. Pri pogrebni dejavnosti pa se nam zdi osnovno načelo, da svojci lahko sami v polnosti izbirajo, koga bodo izbirali, da v njihovem imenu za njihovega svojca opravi pogrebno slovesnost. In tukaj mislim, da je šel zakon absolutno predaleč, ker je tudi na tem področju določil vsesplošno gospodarsko javno službo za vse prve prevoze. Če sem zelo konkreten. Težko nam je razumljivo, zakaj za svojca, ki je umrl na domačem domu zaradi starosti, zaradi bolezni, zaradi česarkoli, ti svojci ne bi smeli izbrati kogarkoli za ta prvi prevoz; zakaj bi morala biti za ta prvi prevoz določena neka gospodarska javna služba. Za to se nam ne zdi popolnoma nobena potreba. Tudi ta privatna podjetja, ki opravljajo pogrebno dejavnost, imajo organizirane 24-urne dežurne službe in jih lahko v vsakem času praktično pokličete ter jih zaprosite za neko storitev, za prevoz pokojnika, za opravljanje pogrebne slovesnosti. So pa tudi primeri, ko prvi prevoz sploh ni potreben. Če pokojnik umre doma, če ga domači želijo tudi urediti in pripraviti za slovesnost, potem ne vidim razloga, zakaj bi sploh do prvega prevoza moralo priti. Mi bi gospodarsko javno službo pri pogrebni dejavnosti podprli samo v primeru posebnih oziroma, recimo temu, interventnih prvih prevozov. Kdaj? Ko gre za prometne nesreče, ko gre za delovne nesreče, ko gre za samomore, raznorazne zločine, torej ko se v reševanje nekega primera vključi policija in drugi državni organi. V tem primeru pa je prav, da imamo neko službo, ki jo državni organi lahko v vsakem primeru pokličejo, da oskrbi vse potrebno za pokojnika. V tem primeru ja. Ampak v primerih, ko pa gre za naravne smrti, pa ni popolnoma nobenega razloga, da z gospodarsko javno službo predpisujemo tudi ta prvi prevoz.

V čem je problem? Ko nam umre nek svojec, smo seveda v stiski, v stresu. Če ti zakon ali pa predpisi določajo, koga moraš izbrati za prvi prevoz, je zelo velika verjetnost oziroma v veliko primerih – to praksa kaže – se potem svojci tudi odločajo, da to podjetje izvede vse ostale storitve naprej. Ne zgolj smo prvi prevoz, ampak tudi vse, kar spada k pogrebni slovesnosti. In na takšen način mi s tem zakonom na nek način privilegiramo določena podjetja, ki bodo opravljala to gospodarsko javno službo, kar pa ni prav. In tudi ni prav nobene potrebe, da to počnemo. In v tem smislu so pripravljeni tudi naši amandmaji, zlasti k 11. členu, če ga preberete, mi zelo jasno pišemo, da gre za primer gospodarske javne službe zgolj vsak interventni prevoz, ne pa vsak prevoz. Ta stvar se nam zdi smiselna in edina logična. Če povzamem še enkrat naše bistvo, bi rekel naslednje – v zakonu, recimo, je ustrezno urejeno področje pokopališke dejavnosti; čeprav se morda določa v pretirane detajle, ampak na nek način se vzpostavlja določen red. Popolnoma neprimerna pa se nam zdi ureditev pogrebne dejavnosti, zlasti v smislu, ker se omejuje zasebno gospodarsko pobudo, ker se omejuje možnost, da svojci izberejo tistega izvajalca, ki ga sami željo. Jaz tukaj ne razumem, zakaj ima ta levi blok takšne velike strahove, češ da gre za privatizacijo in za nepietetno dejanje. Saj svojci se bodo še vedno lahko odločili za javno podjetje. Če daš ti svojcu na izbiro, koga bo izbral za pogrebno dejavnost, se ta še vedno lahko odloči za javno podjetje, ki opravlja pokopališko dejavnost in zraven tudi pogrebno dejavnost. Ima vso možnost. Če tega ne želi, mu daš tudi možnost. In ne vidim, v čem bi bil problem, če bi ljudem dali možnosti izbire. Tukaj koalicija praktično nima nobenega pravega razloga, zakaj bi bil to problem.

In še ena stvar, ki nas moti v tem zakonu – nismo mogli popraviti v amandmajih, ker je bil člen zaprt –, pa je nespoštovanje lokalnih običajev. Obstoječi zakon, tisti, ki velja danes, omogoča, če svojci to želijo in če je pokojnikova želja, da leži na domu, kljub temu da je v njegovem kraju mrliška vežica, obstoječi zakon to omogoča. Zakon, ki pa bo sprejet, ta novi zakon, ki ga je predlagala Vlada oziroma vladna koalicija, pa v primeru, da je v kraju mrliška vežica onemogoča, da pokojnik leži na svojem domu. Jaz ne trdim, da bo takšnih primerov veliko; trdim pa, da bi morala biti za vse nas pokojnikova želja sveta. Če nek pokojnik želi ležati na svojem domačem domu, ne pa v mrliški vežici, bi mu to z zakonom morali omogočiti. Pa mu ne. To so na nek način naše glavne pripombe k temu zakonu. Jaz bom rekel tako, če bi vseeno sprejeli amandma k 11. členu, potem lahko računate na našo podporo pri tem zakonu; v nasprotnem primeru žal ne.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Andreja Potočnik. Izvolite.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Hvala za besedo.

Naj mogoče tudi jaz na začetku povem, da smo se v Poslanski skupini Stranke modernega centra precej časa in na več sestankih pogovarjali o tej temi. Kolega gospod Jožef Horvat je omenil, da čestita ministru za korajžo. Mene malce skrbi, da moramo pri takem zakonu imeti korajžo. Jaz bi rekla, da je treba korajžo imeti pri zakonu, pri katerem bi želeli dodatno obdavčiti naše državljane; ne pa pri takem zakonu. Tukaj pa se pojavljata dva pola zagovornikov. Na eni strani imamo zagovornike, da pogrebne in pokopališke dejavnosti ne smemo prepustiti prostemu trgu, predvsem iz

razlogov pietete, zdravstvenih in sanitarnih higienskih razlogov. Na drugi strani imamo popolnoma drug pol oziroma druge zagovornike, ki trdijo, da že več kot 20 let na trgu obstaja prosti trg. Se pravi, da se tržna dejavnost na tem področju že odvija. Zato zagovarjajo predvsem, da pogrebna dejavnost ne sodi le v okvir lokalne politike in monopola, temveč v okvir stroke, dogovorjenih pogojev in zdrave konkurence. Tako rekoč imamo na eni strani belo, na drugi strani črno. Nekateri poslanci želijo, da tukaj sprejmemo kompromis. Kompromis, kolegice in kolegi, je siva barva in ne more biti ne črna, ne bela barva; siva. Kar pa pomeni, da nihče pri tem zakonu ne bo popolnoma zadovoljen. Ko sem poslušala kolega Jožeta Horvata, je omenil, da se pač s tem zakonom ne strinja Gospodarska zbornica, ne strinja se Združenje občin, Skupnost občin, Združenje mestnih občin. Po drugi strani kolega Tonin govori, da se ne strinjajo s tem, da 24-urna dežurna služba ni bolj odprta, ni liberalizirana. Ravno tem zadevam nasprotujejo vse te občine, vsa ta združenja, ki sem jih prej omenila. Včasih ne razumem koncepta, kaj nam včasih kdo želi povedati. Jaz mislim, da moramo pri tem zakonu v prvi vrsti upoštevati pieteto, zdravstvene in sanitarne higienske razloge, moramo narediti nek kompromis javnega interesa, svobodne gospodarske pobude, osnovnega pogreba in krajevnih običajev. Vse te elemente, ki sem jih zdaj povedala, je bilo treba pri tem zakonu nekako upoštevati. Verjemite mi, da ni bilo lahko. Jaz sem bila sigurno na več kot 15 sestankih na to temo, več kot pol leta se s to tematiko že ukvarjamo.

Naj mogoče na kratko povzamem osnovne stvari, ki jih ta zakon rešuje. Urejamo osnovni pogreb, urejamo pogrebni red, se pravi red, kjer želimo, da občine preko svojih občinskih svetov upoštevajo krajevne običaje. Tukaj imajo občine možnost, da preko pogrebnega reda, še enkrat ponavljam, ki ga sprejemajo preko občinskih svetov, lahko urejajo in upoštevajo tudi krajevne običaje. Urejamo tudi evidence in registre, kar se mi zdi izjemno pomembno, dodatno bo urejen tudi nadzor in ukrepi, če pač pogrebna in pokopališča dejavnost ne bo ustrezno izvajana. Kolega Tonin, ki ga na žalost ni več v dvorani, je omenil, da zakona ne bodo podprli, če ne moremo podpreti njegovih amandmajev glede 24-urne dežurne službe. Pa tudi okoli tega smo se v poslanski skupini precej pogovarjali, zakaj smo sprejeli takšen člen. Pa naj vam ga preberem. "24-urna dežurna služba obsega vsak prevoz od kraja smrti do hladilnih prostorov izvajalca javne službe ali zdravstvenega zavoda" – zakaj, zdaj pa bistvo – "zaradi obdukcije pokojnika, odvzema organov oziroma drugih postopkov na pokojniku." Tukaj je ključni namen, zakaj smo se odločili, da to ostane javna gospodarska služba. In tukaj je javni interes izjemno pomemben. Oziroma tudi iz pietetnih razlogov. To je bistvo, zaradi katerega smo se v Poslanski skupin Stranke modernega centra odločili, da mora ostati javna gospodarska služba.

Kot pa je kolega Krajnc že omenil, pa na trgu obstaja že več kot 65, 67 podjetij, ki se ukvarjajo s pogrebno dejavnostjo. Pa naj vam preberem iz poročila Računskega sodišča, kakšno je že stanje v Sloveniji, kaj danes že imamo ne glede na to, kakšen zakon že velja. Računsko sodišče v poročilu ugotavlja, da se v tridesetih občinah, to je 14,2 % vseh občin, pogrebna in pokopališka dejavnost izvaja izključno kot tržna dejavnost. Se pravi, da v 14 % sta obe dejavnosti že tržni dejavnosti. In tukaj se ne sprašujemo, nas ne skrbi, da dobiček prevlada nad pieteto. Popolnoma se strinjam s kolegom Juršo, ki je dejal, če je podjetje ustanovljeno, je normalno, da dela dobiček; potem tukaj pietete ne more biti. Še več, konkurenca je, kar pomeni, da se morajo podjetja, espeji, d. o. o.-ji prilagajati krajevnim običajem in tudi temu, da so konkurenčni in da lahko dnevno služijo svoj kruh. Nadalje, v 35 občinah, se pravi v več kot 16 %, se je pogrebna ali pokopališka dejavnost izvajala izključno kot tržna dejavnost. V 29 občinah, se pravi v 13 %, se pokopališka dejavnost izvaja kot gospodarska javna dejavnost, vzporedno pa se izvaja tudi tržna, kjer koristniki storitev lahko sami izbirajo med pogrebnimi in pokopališkimi storitvami. Mislim, da je več kot očitno; v 94 občinah, to je več kot 44 % vseh občin, se pogrebna in pokopališka dejavnost vsaj občasno opravljata kot tržna dejavnost. To pač je dejstvo in to je trenutno stanje, ki ga imamo v slovenskem prostoru. Strah nekaterih poslancev, da dobiček pri pogrebni dejavnosti ne bo zagotovil pietete, ne vem, kakšen izraz naj iščem, da pač tukaj ne bo potem več javnega interesa, mislim, da ne zdrži.

Jaz upam, da korajža bo obveljala in da ta zakon sprejmemo. Pri tem moramo skrbeti, da bodo naročniki pogrebnih storitev, to so v večini primerov svojci, dobili kvalitetno storitev pogreba in pokopa ter pogrebne slovesnosti; bo ta storitev za njih čim cenejša. S tem zakonom smo zagotovili tudi minimalne standarde, tega do sedaj ni bilo. Tudi cena, se pravi neka kapica, je določena, da te cene tudi podjetja, ki se s tem tržno ukvarjajo, ne bodo mogla preseči. Tudi to socialno komponento smo vključili v ta zakon. Naredili smo maksimalno, tudi ministrstvo je tukaj naredilo maksimalno in jaz si želim ter upam, da korajža velja tudi vnaprej. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Lahko zaključimo razpravo k 11. členu? Da, hvala lepa, potem zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 19. člen ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati?

Gospod minister, lahko takoj, ker praksa je taka, da se pri prvem členu razprave zvrstijo in potem je redko zelo burno.

Besedo dajem gospodu ministru Zdravku Počivalšku.

ZDRAVKO POČIVALŠEK: Spoštovani predsednik, poslanke in poslanci!

Še enkrat bi želel povedati, da je po našem mnenju ta predlog zakona zdrav kompromis med dvema velikima ekstremoma; na eni strani popolnoma javnim, na drugi strani popolnoma tržnim. Koncept je pripravljen v skladu z izhodišči, ki jih je sprejela Vlada Republike Slovenije, in sicer da bo pokopališka dejavnost tudi v prihodnje občinska javna služba, pogrebna dejavnost pa bo gospodarska dejavnost, razen zagotavljanja 24-urne dežurne službe za prevzem in prevoz pokojnika, saj tega dela pogrebne dejavnosti trg ne more ustrezno zagotavljati. Upošteva pa se tudi dejansko stanje v Republiki Sloveniji. Iz revizijskega poročila Računskega sodišča je razvidno, da se je v obdobju od leta 2009 do 2012 kar v 94 občinah pokopališka in pogrebna dejavnost vsaj občasno opravljala tudi kot tržna dejavnost. In evropske smernice – uskladitev z Direktivo o storitvah na notranjem trgu. Sledili smo tudi svobodni gospodarski pobudi po vzoru drugih držav, ker se pogrebna dejavnost opravlja tržno. Te države javno izkazujejo, da je mogoče javni interes, pieteto, zdravstvene in sanitarno higienske razloge kot civilizacijski dosežek varovati pri pogrebni dejavnosti tudi na prostem trgu. Še posebej pa moram poudariti to, kar mislim, da danes iz razprave ni bilo jasno razvidno, ali pa vidim, da gre za nerazumevanje. To je tudi odgovor poslancu Nove Slovenije gospodu Jožetu Horvatu, da tam, kjer ni vežice, pokojnik lahko leži na domu. Ne drži trditev, da tam, kjer ni vežice, je treba pokojnika pripeljati v prostore, kjer ta vežica je.

V nadaljevanju pa še nekaj besed. Na MGRT smo se v času usklajevanja večkrat dotaknili problematike 24-urne dežurne službe. Moram povedati, da smo zadržani do predlogov, ki bi določali izjemo v tem okviru, kajti s tem se odmikamo od poenotenja teh prevozov; preprečuje pa se tudi morebitna nepietetna ravnanja izvajalcev pogrebnih dejavnosti in boj za pokojnika, ki bi lahko vodil korupcijo in nepietetna ravnanja na tem področju. Vendar pa moram povedati, da si jaz osebno ne predstavljam oziroma nikjer v zakonu ni napisano, da mora občina imeti samo enega izvajalca 24-urne službe. Jaz si predstavljam, da bo na področju, od koder jaz izhajam, naša občina oziroma naše občine to dovoljenje podelile vsem trem ponudnikom, ki se že danes ukvarjajo s to dejavnostjo. In verjamem, da bom – zlu ne trebalo – imel v prihodnje možnost izbire tudi pri tej 24-urni dežurni službi. Ta liberalizacija na tem področju ni odprta na državnem, ampak je odprta kot možnost na občinskem nivoju. Seveda pa je to prepuščeno v nadaljevanju občinam, da se bodo odločale, na kakšen način bodo ta problem reševale. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Je še želja po razpravi k 19. členu? (Ne.) Zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 58. člen ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati? (Ne.) Zaključujem razpravo.

V razpravo dajem 63. člen ter amandma Poslanske skupine Nove Slovenije. Želi kdo razpravljati o tem členu? (Ne.) Hvala lepa.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.
O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po zaključeni 16. točki dnevnega reda.

S tem zaključujem 10. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **13. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SLOVENSKEM DRŽAVNEM HOLDINGU V DRUGI OBRAVNAVI.**
Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina štirih poslank in poslancev s prvopodpisano mag. Alenko Bratušek.
Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici predlagatelja predloga zakona. (Je ni.) Čakali seveda ne bomo.
Predlog zakona je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.
Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici gospe Urški Ban.
Izvolite.

URŠKA BAN (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, najlepša hvala za besedo.

Odbor za finance in monetarno politiko je na 26. seji 22. 6. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem državnem holdingu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje predložila skupina poslank in poslancev s prvopodpisano mag. Alenko Bratušek. Vložena je bila tudi zahteva za splošno razpravo, ki je bila opravljena 20. 5. 2016; in sprejet je bil sklep, da je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo. Odbor se je seznanil z mnenji Vlade, Zakonodajno-pravne službe in Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance ter z amandmajema poslanskih skupin koalicije k 1. in 4. členu in predlogi za amandmaje odbora Poslanske skupine nepovezanih poslancev k 1., 2., 3. in 4. členu zakona. Seje odbora so se udeležili tudi predstavniki Ministrstva za finance, Zakonodajno-pravne službe ter Državnega sveta. V uvodni dopolnilni obrazložitvi je najprej predlagateljica mag. Alenka Bratušek predstavila vse rešitve predlaganega zakona ter

poudarila ključne zadeve, ki jih predlog zakona tudi ureja. Zakonodajno-pravna služba, ki je predlog zakona preučila z vidika skladnosti z Ustavo, pravnim sistemom in z zakonodajno-tehničnega vidika, je podala nekatere pripombe vsebinske narave ter konkretne pripombe k 1., 2. in 3. členu predloga zakona. Na seji je predstavnica povedala, da vloženi amandmaji deloma sledijo pisnim pripombam mnenja. Ob tem je izpostavila, da je treba predlagane rešitve pretehtati tudi z vidika morebitnega prekomernega posega v pravice oziroma svoboščine drugih oseb. Predlagane rešitve, ki pomenijo določanje notranje organizacije in delovanja Državnega zbora, pa so vsebina, ki bi morala biti zaradi parlamentarne avtonomije urejena tudi v Poslovniku Državnega zbora.

Državni sekretar z Ministrstva za finance je pojasnil, da Vlada predlaganega zakona ni podprla. Na odboru je mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance predstavil njegov predstavnik, ki je povedal, da Državni svet predlog zakona podpira. V razpravi so člani in članice izpostavili vprašanje sledljivosti postopkov prodaje in s tem povezanim vprašanjem nadzora Državnega zbora nad prodajnimi postopki ter vprašanje lastniške strukture kupcev naložb, ki bi morala biti ob nakupu znana. Izpostavili so, da bi morala biti prodaja naložb pogojena z določenimi zahtevami ter da bi moral bodoči lastnik slediti sprejeti strategiji kapitalskih naložb. Ob tem so izpostavili tudi nekatera vprašanja, vezana na pripravo nove strategije upravljanja kapitalskih naložb. V razpravi so izpostavili tudi vprašanje stroškov prodaje naložb, nekateri člani so menili, da bi moral imeti Državni zbor možnost, da predlaga odpoklic članov nadzornega sveta SDH, ob tem da veljajo pogoji za odpoklic, kot so že zapisani v samem zakonu. Predstavnik Vlade je odgovarjal na zastavljena vprašanja in podal dodatna pojasnila.
Odbor je v skladu z določbami Poslovnika Državnega zbora obravnaval vložene amandmaje k členom predloga zakona in je sprejel amandma koalicijskih poslanskih skupin k 1. in 4. členu predloga zakona; ni pa sprejel predlogov za amandmaje odbora Poslanske skupine nepovezanih poslancev. Odbor je na podlagi Poslovnika glasoval še o členih predloga zakona in je sprejel 1., 2. in 4. člen; ni pa sprejel 3. člena predloga zakona. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade.
Državni sekretar gospod Metod Dragonja, izvolite.

METOD DRAGONJA: Hvala za besedo. Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani poslanke in poslanci!

Noveli Zakona o Slovenskem državnem holdingu, ki ga je v zakonodajni postopek vložila Poslanska skupina nepovezanih poslancev, je Vlada vseskozi nasprotovala. Svoje stališče je Vlada sprejela 12. maja in ga posredovala Državnemu zboru. Razlog za nasprotovanje noveli zakona leži predvsem v tem, da se s predlogom zakona posega v samostojnost delovanja Slovenskega državnega holdinga, s tem pa ogroža načelo neodvisnosti, ki je opredeljeno v 7. členu zakona. Ob tem poudarjamo, da neodvisnost Slovenskega državnega holdinga ni absolutna, omejena je s temeljnimi akti upravljanja, ki jih želim našteti po vrsti. Prvič je to Odlok o strategiji upravljanja kapitalskih naložb države, ki ga je sprejel Državni zbor. Potem je to Sklep o soglasju k odtujitvi 15 družb v državni lasti, ki ga je ravno tako sprejel Državni zbor 21. 6. 2013. Tretjič je to Letni načrt upravljanja kapitalskih naložb, ki ga je v decembru 2015 sprejela Vlada Republike Slovenije. Potem je to politika upravljanja Slovenskega državnega holdinga in Kodeks korporativnega upravljanja podjetja v državni lasti kot dva temeljna interna akta Slovenskega državnega holdinga, ki opredeljuje te upravljavske procese in načela znotraj Slovenskega državnega holdinga. Ti akti določajo temeljne strateške cilje, ki jih Republika Slovenija želi uresničiti za vsako od naložb, ki je opredeljena bodisi kot strateška bodisi kot pomembna. S tem je opredeljeno tudi to, kako naj te družbe podpirajo razvojne usmeritve Republike Slovenije kot delničarke ali družbenice teh družb.
V procesu obravnave novele zastopamo stališče, da ni primerno in dobro za Slovenijo, da izstopamo iz okvira smernic za korporativno upravljanje družb v državni lasti, ki jih je sprejela Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj. Prvo načelo smernic je, da mora biti postavljena jasna ločnica med lastniško funkcijo države in drugimi državnimi funkcijami. Ločiti je treba politiko od upravljanja družb v državi lasti. Smernice OECD jasno poudarjajo, da se država ne sme vmešavati v operativne zadeve in je dolžna spoštovati neodvisnost nadzornega sveta in uprave. V kontekstu predlaganih sprememb se lansira teza o številnih nepravilnostih v SDH. Naslednja trditev je, da smo večino podjetij privatizirali v zadnjem obdobju v davčne oaze. V odgovor temu želim poudariti, da so bile vse ključne privatizacije opravljene znotraj Evropske unije na pregleden način. Poleg tega je treba posebej poudariti, da mora Slovenija spoštovati načela prostega pretoka kapitala iz 65. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije. Nedvomno pa so najbolj zahtevni in politično izpostavljeni kadrovski procesi. Na tem mestu ne želimo opravičevati vseh kadrovskih potez SDH v zadnjem obdobju. Politično vmešavanje v te procese pa ne bo koristilo dvigu standardov korporativnega upravljanja. S predlaganim 2. členom novele, tako kot je bil izglasovan v obravnavi na matičnem delovnem telesu, se želi

vzpostaviti stalen politični pritisk na delovanje nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga. V pravni nedorečenosti, ki je nastala s tem, se odpira možnost, da bodo poslanci po tekočem traku vlagali predloge za razrešitev posameznih članov nadzornega sveta ali celotne sestave, s čimer se vzpostavlja veliko tveganje za ohranitev korporativnega upravljanja in nadzora nad delovanjem SDH. Lahko se vzpostavi stanje, da bo Slovenski državni holding v daljšem obdobju nesposoben sprejemati odločitve, s tem pa izvajati upravljavska upravičenja v podjetjih in voditi privatizacijske postopke. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Zbor je na 19. seji opravil splošno razpravo o predlogu zakona, zato predstavitev stališč poslanskih skupin ni mogoča.

Prehajamo na razpravo o členih in vloženih amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 12. julija 2016.

V razpravo dajem 1. člen ter amandma Poslanske skupine nepovezanih poslancev.
Prva je predlagateljica mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala, spoštovani podpredsednik. Si bom pri 1. členu dovolila nekoliko širšo obrazložitev, kot je že praksa v tem državnem zboru.

Pri upravljanju državnega premoženja je vlada Mira Cerarja padla na izpitu. Če kje, je pri upravljanju premoženja koalicija pogrnila na celi črti. Temeljni cilj ustanovitve Slovenskega državnega holdinga je bil boljše in bolj enotno upravljanje državnega premoženja. SDH je upravljavec državnega premoženja in ne lastnik. Z njim upravlja in ga nima v lasti. Biti lastnik ali imeti v upravljanju pomeni nekaj drugega oziroma je bistvena razlika. To poudarjam zato, ker se je ena od predlaganih sprememb v zakonu, ki pa jo je, na žalost, koalicija že črtala na odboru, nanašala prav na to, da mora Slovenski državni holding na zahtevo Državnega zbora in pristojnega delovnega telesa posredovati podatke o svojem poslovanju. Zakaj SDH pred poslanci podatke skriva? Ne vem, očitno želijo in imajo nekaj skriti. Ob vseh kadrovskih aferah se seveda temu sploh ne čudim. Vsekakor pa je Državni zbor organ, ki je nadzornike Slovenskega državnega holdinga imenoval, zato bi moral imeti pravico do preverjanja njihovega delovanja. Transparentnost bi morala biti na prvem mestu. Je tako? Verjetno je vaš odgovor da, spoštovane kolegice in kolegi iz koalicije, ampak ste to predlagano spremembo na odboru vseeno črtali. In očitno naj se še naprej dela netransparentno in skrito ne samo pred očmi javnosti, ampak tudi pred očmi poslank in poslancev.

Naslednja sprememba, ki pa je tudi po odboru ostala v zakonu, se nanaša na razrešitev nadzornega sveta. Obstoječi zakon predvideva, da je samo Vlada tista, ki lahko predlaga razrešitev članov nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga. Glede na to, da je Državni zbor tisti organ, ki nadzornike imenuje, je verjetno prav, da ima pravico predlagati tudi njihovo zamenjavo. Posebej želim poudariti, da so pogoji za zamenjavo, se pravi, nadzornikov se ne da zamenjati oziroma predlagati njihove zamenjave kar tako, pogoji za njihovo zamenjavo se prav nič ne spreminjajo.
Skladno z mnenjem Zakonodajno-pravne službe smo v naši poslanski skupini pripravili amandma in zelo natančno uredili postopek zamenjave nadzornega sveta, enako ali pa podobno, kot je določen postopek za zamenjavo ministra pri interpelaciji, 10 poslancev, jasno napisano, kako in kaj. Škoda, da je koalicija to ureditev zavrnila in podprla osnovni člen, po katerem pa res in resnično lahko vsak poslanec predlaga zamenjavo. Ali je ta člen res bil podprt po pomoti, kot pravijo novinarji oziroma me sprašujejo, ne vem, to boste povedali in pokazali danes. Mislim pa, da je čas, da koalicija pokaže in ne samo govori, da je treba ukrepati.
Zakaj pa je treba ukrepati? Afer, povezanih s Slovenskim državnim holdingom, je – čeprav to vodstvo deluje, mislim da, manj kot eno leto, afer je pa za cel mandat. Pravzaprav so vse afere, povezane s kadrovskimi oziroma prodajnimi postopki Slovenskega državnega holdinga. NLB – imenovanje, predlaganje, zamenjava članov nadzornega sveta, na koncu se ugotovi, no od vsega začetka so ti nadzorniki burili duhove in na koncu se celo ugotovi, da niti osnovnih zakonskih pogojev ne izpolnjujejo. Dars – zamenjava nadzornikov, zamenjava uprave in en velik posel v Darsu dobi gospod, ki je blizu Stranki modernega centra. Nova Kreditna banka Maribor – prodaja finančnemu skladu. Ne vem, zakaj se ni dalo s tem počakati tako dolgo, da bi država vsaj dobiček pobrala iz banke; to, kar je zdaj nov lastnik naredil. Paloma, prodaja Palome, postopek stoji na sodišču, podjetje, ki tako rekoč diha na škrge zaradi napak, ki jih zdaj ugotavlja sodišče, ostaja brez kapitala za tekoče poslovanje, da ne govorim o razvoju. Adria Airways – prodaja lastniku, ki nima niti osnovnih referenc, spet v skladu z nekaj zaposlenimi, mislim, da 18 zaposlenimi z ustanovnim kapitalom 25 tisoč evrov; in vi preprosto prodate našega edinega letalskega prevoznika, in vse to – in še več bi lahko naštevala – kliče po ukrepanju. Če ne ukrepa Vlada, ste za to tukaj vi, gospe in gospodje iz koalicije. Ne gre, da stopiš pred kamero in si kritičen, narediš pa nič. Če vam je res do tega, da se z našim premoženjem upravlja, kot je treba, je treba Državnemu zboru dati možnost ukrepanja; in to brez nepotrebnega zamikanja za eno leto. Čemu naj služi to zamikanje? Ukrepanje je potrebno takoj, razen če pripravljate teren za svojo opozicijsko delo čez eno leto. Dejstvo je, da je seveda najbolj kriva in odgovorna za dogajanje v Slovenskem državnem holdingu največja vladna

stranka, gospod predsednik, Stranka modernega centra, ampak Desus in SD pri tem seveda nista nič manj odgovorna oziroma je njuna odgovornost pri vsem tem enaka ali pa zelo velika, ker če bi ti dve stranki malo bolj ostro nastopili, bi se stvari v Slovenskem državnem holdingu lahko postavile na pravo mesto.

Zakon je bil pripravljen z iskrenimi nameni, da se z našim premoženjem resnično upravlja bolje, kot se upravlja danes. Ni bil namen, da se politika vsak dan vtika v tekoče posle Slovenskega državnega holdinga, čeprav, mimogrede, ta vlada to tudi dela. Primer Save, d. d., kjer preprosto nalagaš eni družbi, da kupi Savo, d. d., od druge družbe oziroma slabe banke, čeprav na Slovenskem državnem holdingu celo povedo, da nimajo denarja za to. Tako se tudi v tekoče posle tako slabe banke kot Slovenskega državnega holdinga Vlada in politika vtikata in vpletata. Naš edini cilj in namen je bil, da če Vlada, ne naredi tega, kar bi morala glede na stanje in dogajanje v Slovenskem državnem holdingu, da to možnost dobimo poslanke in poslanci.

Žal mi je, še enkrat, da je vladajoča koalicija pač zavrnila amandma, s katerim smo sledili mnenju Zakonodajno-pravne službe, in zdaj je pred nami predlog, kakršen je, da res vsak poslanec lahko predlaga zamenjavo nadzornega sveta. Ampak takšno pot ste na koncu izbrali v koaliciji? Tako tudi enoletni zamik, če resno mislite s tem, da je v SDH treba narediti konec takšni šlamastiki, ne bo veliko pomagal. Pozivam vas, predvsem vas v koaliciji, da če nam je resnično kaj do tega, da državnega premoženja sploh še kaj ostane, sploh ga ne boste rabili prodajati, ker bo vrednost tako nizka, da ne boste imeli več s čim upravljati, podprite predlog brez enoletnega zamikanja. Ampak, pravzaprav je ta amandma vložen k prehodnim določbam, tako da mogoče bom takrat še enkrat malo bolj podrobno.

S 1. členom in našim amandmajem, ki je vložen, pa pravzaprav želimo osnovni cilj, ki smo ga imeli ob vlaganju zakona, pripeljati nazaj. To je, da je treba preveriti in pokazati lastništvo tistih, ki slovensko premoženje kupujejo. Ne morete vse, kar imamo, razprodati finančnim skladom, brez da bi sploh vedeli, kdo za tem stoji. Pojavlja se cel kup špekulacij, da naj bi naša podjetja, po nizki ceni seveda, ne toliko na SDH kot na slabi banki, kupovali nazaj tisti, ki so jih spravili na kant. Preko teh t. i. poštnih nabiralnikov. Upam, da se v koaliciji zavedate svoje odgovornosti in da skupaj takšne stvari preprečimo. To je cilj in želja tudi tega amandmaja.

Moram povedati, da je zakon v prvem branju dobil soglasno podporo v Državnem zboru, nihče ni bil vzdržan in nihče ni bil proti, kar je bil velik signal, da nam je vsem skupaj do tega, da stvari uredimo. Ampak potem je koalicija na Odboru za finance ubrala drugo taktiko in drugo pot in zdaj je pred nami nekaj, kar je daleč od osnovnega zakona.

Mogoče lahko prosim še za en razmislek in da res skupaj pokažemo, da nam ni vseeno, kam Slovenski državni holding z upravljanjem našo državo pelje.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Kdo še želi razpravljati? Prosim za prijave.

Mag. Dušan Verbič, izvolite, imate besedo.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa za besedo, podpredsednik. Državni sekretar, poslanke, poslanci, prav lep pozdrav!

Uvodoma bi rad samo povedal v zvezi z razpravo k 1. členu, da spoštovana predlagateljica je pač izkoristila priložnost, to, kar je skoraj običajno v tem državnem zboru, da če se dosti ne motim, je vložen identičen amandma, kot je bil vložen na matičnem odboru, in smatram, da je pač to vložen postopek zaradi tega, da imamo lahko splošno razpravo. Ker si je tudi predlagateljica v neki smeri dovolila splošno razpravo, si bom tudi sam dovolil svoj pogled, kar se tiče tega splošnega dela, na upravljanje, še posebno zaradi tega, kajti iz teh uvodnih besed k 1. členu ali splošne razprave, sem zaključil, da je predlagateljica izrazila veliko skrb za upravljanje z državnim premoženjem, in s tem tudi seveda povezan, jasno, javni interes.

Kaj mi je bilo pomembno v tem primeru vloženega predloga spremembe Zakona o Slovenskem državnem holdingu, ki je vseboval, vsebuje, zgolj štiri člene? Sam ocenjujem, da je velik premik v temu delu razumevanja delovanja tudi tega parlamenta, vezano na korporativno upravljanje z državnim premoženjem. To, kar je tudi predlagateljica omenila, resnično drži; v tej prvi fazi, ki je bilo tudi glasovanje poslancev na plenarni seji, je velika večina, več kot dve tretjini, če se ne motim celo 70 poslancev glasovalo za ta zakon. Priznam, da sem že takrat tudi imel posamezen pomislek, vendar mi je na koncu pretehtalo, da je treba mnenje ali to materijo nekako vključiti ne samo s političnega, ampak tudi s strokovnega vidika, da se malce ta vsebina tudi poanalizira ravno zaradi tega, dveh desetletij upravljanja z državnim premoženjem v Republiki Sloveniji, potem z vnosom ali principi korporativnega upravljanja z državnim premoženjem, vključujoč tudi navezavo s priporočili OECD, do katerega je Republika Slovenija zavezana, in kot vemo, so kar nekaj let potekali tako imenovani akreditacijski postopki. Kajti pri upravljanju z državnim premoženjem prav gotovo ni dovolj, da se pogovarjamo zgolj na nivoju politične razprave.

Tukaj se prav gotovo navezujem, da ko govorimo o korporativnem upravljanju, da moramo imeti v razmišljanju in tudi v teh procesih pred seboj, da je treba prenašati uporabo principov in dobrih praks, preverjenih načel – predvsem družb v privatni lastnini, kar se tiče korporativnega upravljanja in teh družb ne

samo v naši državi, ampak tudi v tujini. Da ne govorim v državah EU ali svoje soseščine, po katerih se velikokrat zelo radi zgledujemo ali nanje sklicujemo. Seveda ne moremo mimo tudi stališč institucij Evropske unije.

Tisto, kar želim že takoj na začetku poudariti, je dejstvo, da se je v tem zakonodajnemu postopku, v tem primeru na matičnemu odboru za finance, zgodilo tisto, kar je izredna redkost v tem državnemu zboru, odkar smo v novejši zgodovini samostojni. Kajti posamezni koalicijski poslanci smo glasovali proti odločitvi Vlade in tudi proti nekako Zakonodajno-pravni službi. Pri tem pa tukaj poudarjam, da sploh ni pomembno, kako je do tega prišlo, pomembno je, da se je to zgodilo. Kajti politična retorika poslanskih skupin praviloma sledi strankarskim interesom in ti so praviloma v marsikaterem primeru nad interesi državljanov in državljank.

Da je temu tako, samo poglejmo primer, ki se že nekaj časa zelo aktivno odvija tudi v naših razpravah, vezano je na bančno luknjo. Pet milijard davkoplačevalskega denarja za trenutno stanje glede neučinkovitega pregona povzročiteljev, ki je nastalo v bankah v državni lasti, je soodgovorna tudi vsa politika, ki je bila na izvršilni veji oblasti; se pravi vse vlade v tem obdobju, lahko rečemo skoraj 23 let. Kajti ne morem mimo izrečenih besed znanega državnega tožilca mag. Kozine, ki je velik poznavalec gospodarskega in bančnega kriminala. V tem državnemu zboru so bile njegove besede naslednje: "Največje zlo za neučinkovit pregon oseb je nastal v tem državnemu zboru, ko se je sprejemala tako imenovana luknjičasta zakonodaja." Kaj to pomeni? Da imamo v slovenskem pravnem redu, ki urejajo določena področja, tako zakonsko ureditev, ki vsebujejo po nekem pravnem izrazoslovju tako imenovane pravne praznine. Značilnost teh pravnih praznih pa je ravno v tem, da določeni poslovni dogodek ali odločitev ni vpisan kot protipravno dejanje ali znak kaznivega dejanja. Da so nastale te pravne praznine, kot se ugotavlja v zadnjem letu, s področja gospodarske in bančne zakonodaje, je prav gotovo razlog v prenosu ali prepisu predvsem avstrijske in nemške zakonodaje, za katero vemo, da imamo v Sloveniji germanski pravni red. Se pravi, nosilci priprave zakonov, ki so praviloma na strani vsake vlade, in z njimi povezani zunanji strokovnjaki, svetovalci, so preprosto vlagali zakone v Državni zbor, ki niso v celoti vsebovali določb, ki jih imajo nemško govoreče države. In to praviloma tisti del, ki je opis znakov kaznivih dejanj. To je bistvo pravnih praznin.

Poslanci smo ali so bili predvsem predstavniki državljanov in državljank in imamo vlogo politika, ne pa strokovnjakov za posamezna področja. Zato v tem primeru in najverjetneje še v kakem drugem ne more biti vse breme in teža odgovornosti na nas, poslancih, kljub temu da se zavedamo, da smo zakonodajni organ. Je pa res, da želi vsaka politična opcija, sploh pa tista na oblasti, preko zakonodajne in izvršilne veje oblasti izvajati svoje poglede in stališča po svoji programih. Legitimno, vendar v ospredju mora biti javni interes.

Če ta delček zaključim. Dejstvo je, da ne želim biti kritik preteklih vlad, vendar za petmilijardno bančno luknjo in neučinkovit pregon njenih povzročiteljev Poslanska skupina Stranka modernega centra ne more biti kriva, kajti pred dvema letoma nas še preprosto ni bilo. Vendar pa se danes težko soočam ali soočim z naslednjim dejstvom: predlagateljica današnje točke, spoštovana poslanka, izkazuje neverjetno zagnanost in željo, da se izvajajo postopki transparentno in zgolj v interesu javnosti, se pravi v javnem interesu, interesu državljank in državljanov. Koliko iskrenosti v tem pa je? In sprašujem, kje je bila ta ista poslanka z enakim razmišljanjem in skrbjo, ko je bilo govora v času njene vlade, ko se je samokandidirala za evropsko komisarko, ko je sprejemala odločitve, ki so škodljive za državo. Predvsem imam v mislih privatiziranje privatnih bank, ki so postale državna lastnina: Probanka, Factor banka, Abanka. Kje je bila ali kje so bile takratne njene besede vezano na izbris obveznic? Da ne govorim tudi, ko se je v takratnem času njenega predsedovanja zadolževala država na ameriškem trgu morda skoraj po komercialnih obrestnih merah, za katere danes na letnem nivoju plačujemo preko milijarde evrov zgolj samo za obresti. In sprašujem, ali je to transparentnost in javni interes. Sam menim, da najverjetneje v enem interesu je bil zgolj osebni interes in to je omogočila politika. Ali potem lahko verjamemo, ali verjamemo poslancu, politiku, da ima po treh letih s svojim predlogom zakona zgolj in samo dober namen javnega interesa? Osebno moram priznati, da težko verjamem, in temu sledi tudi vprašanje, kaj botruje takšnemu preobratu. Po navadi čas prinese odgovore, ali pa to, kar je v zadnjem času velikokrat zelo prisotno, preiskovalni novinarji.

Kje je meja med politiko in korporativnim upravljanjem? To je zadeva, ki se nas prav gotovo s tem zakonom dotika. Ko govorim ali govorimo o upravljanju z državno lastnino, vemo, da gre za podjetja in družbe z različno pravno statusno in organizacijsko obliko, v katerih ima država celoten ali večinski delež. Ko poslanci razpravljamo o tovrstni vsebini zakonov ali spremembah in se to dotika korporativnega upravljanja, preprosto ni dovolj, da imamo zgolj samo politično razpravo. V zadnjem času je v Državnem zboru veliko govora in razprav vezanih ravno na korporativno upravljanje. Moram priznati, da sem vesel, da imamo zdaj veljavno ureditev upravljanja z državnim premoženjem, ki je urejeno tako, da je v pristojnosti politike zgolj in samo priprava akta, ki se imenuje strategija upravljanja z državnim premoženjem. Se pravi, Vlada pripravi in sprejme samo strategijo in jo vloži Državnemu

zboru v potrditev. Po sprejetju tega akta se politika ne sme vključevati v nadaljnje izvedbene aktivnosti, kajti vse operativne procese za realizacijo zapisanih ciljev in s tem povezani riziki so se prenesli skladno z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu na nadzorni svet in njegovo upravo. Menim, da tako bi moralo biti. In se res vprašam, ali je res tako. Vsa dolgoletna praksa vlad in tudi v sedanji se dogaja, da v celoti niso razumeli ali ne razumejo tovrstnih pravil korporativnega upravljanja ali pa ga nočejo.

Žal nam je lahko vsem, menim tudi drugim poslancem, da se v teh 20 letih ni sledilo tem osnovnim principom korporativnega upravljanja z državno lastnino, in dejstvo je, da se izkazuje, da v marsikaterih primerih so imeli največjo korist posamezniki oziroma z njimi povezane skupine. Lahko rečem nekaj, da kjer je politika, so prisotni tudi lobisti, in z njimi tudi različni interesi. Legitimno, prav gotovo in razumljivo, vendar v teh primerih mora biti jasna ločnica med javnim in zasebnim interesom. Z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu je bila dana, kot rečeno, zelo dobra podlaga, da se na organa nadzorni svet in upravo prenese profesionalno vodenje in upravljanje državnega premoženja v izključno korist države. Se pravi, ta dva organa bi morala delovati po najvišjih standardih stroke, brez politike in politične pripadnosti. Kajti, vlada je skrbnik državnega premoženja in kot lastnik ima vse pravice, ki izvirajo iz lastninske pravice, kot tudi iz pravic korporativnega upravljanja. To pomeni, da ima lastnik vsak trenutek možnost zamenjati kateregakoli posameznega člana ali celotni nadzorni svet – govorim o SDH. V takšnem primeru sem na stališču, da ni potrebna nobena razlaga zaradi razloga. Običajno je že to dovolj – nezaupanje. Za takšnega lastnika menim, da lahko rečem, to je odgovorni lastnik. V praksi to pomeni, da praviloma se ne dogajajo zamenjave v družbah, ki dobro poslujejo, predvsem zaradi političnih ambicij posameznikov ali pa širšega ali višjega političnega interesa. Po drugi strani pa zaposleni v družbah nimajo nobene pravice in pravne podlage, da na različne načine, tudi z oblikami prekinitve dela ali onemogočanjem izvajanja delovnih procesov, onemogočajo ali ultimativno pogojujejo lastnika družbe glede njegove odločitve zamenjave članov nadzornega sveta. Vsak poseg v voljo in odločitev lastnika, menim, da je protipraven.

Seveda pa se predpostavlja, da je lastnik v svoji pojavnosti in dejavnosti odgovoren lastnik, ki ima interes delovati po načelu trajnostnega razvoja družbe, ne glede na to, sploh pa v družbah v državni lasti. Dosedanjo 10-letno prakso upravljavca državnega premoženja, da ni treba upoštevati določenih okoliščin, še posebno doseženih poslovnih ali trenutnih rezultatov poslovanja, temveč da je v ospredju pravilo "pomembno, da je naš", se praviloma mora prekiniti. Če pa se že mora vključevati kadrovanje s političnim motivom, ki je in najverjetneje v določeni meri bo še vedno prisotno, se naj to izvede ali izvaja na transparenten način, s strokovno usposobljenimi posamezniki ob poteku mandata ter ob zavedanju, da nova ekipa nekako mora slediti razvoju družbe in ne zgolj finančnemu izčrpavanju, kot smo v marsikaterem primeru priča v zadnjih letih. Se pravi, Vlada kot upravljavec državnega premoženja se mora zavedati ločitev politike od upravljanja. Moje mnenje je, da je Vlada neposredno odgovorna za izpolnjevanje ciljev, določenih v strategiji upravljanja z državnim premoženjem kljub dejstvom, da je operativno dejavnosti prenesla ali delegirala skladno z Zakonom o Slovenskem državnem holdingu na to institucijo. Ravno zaradi tega pa je dolžnost Vlade, da vseskozi spremlja procese v Slovenskem državnem holdingu, njegovem upravljanju in pravočasno ali v razumnem času odreagira in temu primerno sprejema določene ukrepe. Če ta del zaključim, lahko samo rečem, da si tako predstavljam korporativno upravljanje družb v državni lasti.

Bi pa rad vseeno še nekaj besed namenil, ker je bilo tudi s strani predlagateljice omenjeno glede na aktivnost in razprave, ki smo imeli na matičnem odboru. Pravno mnenje Zakonodajne-pravne službe, ko ga nekako prebiramo, ni najbolj naklonjeni tem spremembam. Kot sem že omenil tudi na drugih odborih, bi tudi tukaj omenil svoje stališče, kar se tiče mnenj Zakonodajne-pravne službe. Smatram, da takrat, ko dosledno ni opozorjeno na neskladnosti z zakoni ali kršitvi ustave, tako mnenje smatram kot pripomoček moji lastni presoji glede odločitve, ali se glede na vsebino upošteva ali ne. Glede stališča Vlade v zvezi s tem zakonom, ki se je opiralo in se tudi še vedno opira na priporočila stališče OECD, lahko samo rečem, da tudi na matičnem odboru sem zagovarjal to stališče, kajti priporočila ali tako imenovan akreditacijski postopki, ki ga je država Republike Slovenije izvedla v zvezi z upravljanjem državnega premoženja, in priporočili OECD preprosto povedano pijejo vodo. Mogoče glede na zadnje dogodke in dejanja pa se človek v določenem momentu ali delu vseeno lahko malce zamisli.

Tisto, česar bi se v tem kontekstu splošne razprave dotaknil, je še glede naslednje izjave, kar je neposredno vezano na upravljanje z državnim premoženjem. Izjava spoštovane poslanke, ki je predlagateljica, na sooočenju z mojim poslanskim kolegom Tilenom Božičem pred časom, ki je izjavila naslednje, da Vlada pošilja državnega sekretarja, tukaj prisotnega, na vsa soočanja z državnim premoženjem – tema, vezana SDH in DUTB – zato, ker ni nihče drug sposoben. Tako nekako je zvenelo na tem sooočenju. Pomeni, da si je nekdanja predsednica vlade, ki je hkrati tudi predlagateljica tega gradiva, nekako zagotovila potem primat nad upravljanjem z državnim premoženjem. Zakaj človek tako razmišlja? Iz preprostega razloga, kajti kot strankarska kolega prav gotovo sta dobro informirana in tisti hip, ko

se tega dotikaš, se vprašaš, kdo dela sedaj za javni interes: ali tisti, ki je na strani izvršilne veje oblasti, ali tisti, ki je v opoziciji in z vložitvijo posamezne spremembe zakona želi prikazati veliko skrb javnega interesa. Dejstvo je, da tudi tukaj bi še enkrat omenil, zakaj imam tako razmišljanje. Kajti, oba sta sodelovala v preteklosti tudi pri privatizaciji privatnih bank, se popravljam, podržavljanju privatnih bank Probanke, Factor banke in Abanke, se pravi v državno lastnino, in račun je bil izstavljen davkoplačevalcem. Prav gotovo tudi zamenljive ali podrejene obveznice. Glede na to moram priznati, da ravno zaradi takih primerov sem v neki smeri kritičen, kar mislim, da je tudi prav. Je pa samo dokaz in tudi vprašanje za vse nas, ali je smiselno preteklim politiko dati ponovno možnost in pooblastila, da delujejo v javno korist. Vedno bolj sem prepričan, da to je recept in to so pristopi v privatnem sektorju. V javnem sektorju pa mislim, da se bi bilo treba temu izogibati. Kajti takrat, ko dobiš priložnost, jo preprosto moraš izkoristiti in dokazati, da resnično želiš delovati v javno korist. To se pravi, v politiki ne bi smelo biti tako imenovanega popravnega izpita.

Za konec glede glasovanja na matičnem odboru, o čemer je bilo tudi nekaj rečenega, vezano na tisti tako imenovani 2. člen Predloga zakona o Slovenskem državnem holdingu. Osebno ocenjujem, da je bil to znak, da se bodo dogajale določene spremembe, ki se morajo in imajo pomembno sporočilno vrednost. Se pravi, potrebna je treznost in postopnost uvajanja sprememb dosedanje miselnosti vseh, ki so aktivni v procesih vodenja in odločanja glede državnega premoženja, da ne govorim tudi v procesih prestrukturiranja podjetij.

Toliko v tem delu splošne razprave, se bom pa z veseljem vključil še v nadaljevanju. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Alenka Bratušek v imenu predlagatelja.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Mislim, da splošne razprave v tej fazi postopka nimamo, govorimo o amandmaju k 1. členu, in da bi razprava šla v pravo smer, bom skušala še enkrat povzeti, kaj ta 1. člen opredeljuje. Dejstvo je, da Slovenski državni holding s tem vodstvom pod to vlado in to koalicijo vsa naša podjetja prodal finančnim skladom – vsa. Za nekatere postopki stojijo še na sodiščih, za veliko večino od njih ne vemo niti, kdo so lastniki teh finančnih skladov. Prav, če mislite, da je to prava pot, okej, ni problema. Mi želimo s predlaganim zakonom in z amandmajem, o katerem zdaj govorimo, zagotoviti vsaj to, da Slovenke in Slovenci vedo, kdo naša podjetja kupuje. To je vse. Nobeno predavanje polurno s pogledi in pregledi v preteklost stvari ne bo spremenilo. In v teh postopkih na žalost res ni popravnih izpitov, ko enkrat to prodate, prodate. Pika. In to ste naredili z vsemi podjetji, ki ste se jih lotili prodajati; z vsemi, od A do Ž, pa lahko gremo pogledat vmes. Enega strateškega partnerja niste bili sposobni poiskati za katerokoli podjetje. Če se že odločate, seveda je legitimna pravica, ampak tudi vaša odgovornost; vaša odgovornost, odgovornost koalicije za vse to. Želimo samo s tem amandmajem doseči pravzaprav nazaj cilj, ki je bil v osnovni spremembi zakona tudi podan, da vsaj vemo, mora biti razkrit lastnik podjetij – finančnih skladov, poštnih nabiralnikov, kar hočete. Če najdeš strateškega partnerja, se več ali manj ve, kdo je lastnik. Če pa prodajaš podjetja poštnim nabiralnikom na Cipru, Luksemburgu ali pa še kje drugje, se pa to ne ve. In tako vi prodajate naša podjetja, to je dejstvo. To je dejstvo.

Na žalost tukaj res nimamo popravnega izpita, niti enkrat. Ker ko gre, gre. S tem amandmajem, še enkrat, zato da ne bo razprava šla 25 let nazaj, ampak naj gre raje kakšno leto naprej, želimo zagotoviti transparentnost postopka prodaje naših podjetij. To je vse. Če je to težko razumeti – dobro, ni problem. Ampak ne potem zunaj pred kamerami, novinarjem razlagati, kako je vse transparentno in kako je vse fino in kako je vse lepo in prav. Tukaj imate možnost pokazati, da je treba stvari peljati tako, da bodo transparentne in da bodo ljudje vedeli, kje so podjetja, ki so jih skupaj ustvarjali več desetletij, končala.

Sama nisem med tistimi zagovorniki, ki pravijo, da vse mora ostati v državni lasti, ne, ker je država že v preteklosti pokazala, da je na marsikaterem področju slab lastnik. Nisem zagovornica, sem pa zagovornica tega, da morajo biti postopki izpeljani transparentno in da moramo vedeti in ljudem povedati, kje naše premoženje konča.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav vsem.

Pri amandmaju k 1. členu mislim, da je resnično treba opozoriti na dejstvo, da je ključen podatek, kdo je tisti končni kupec v naših podjetjih, ki se prodajajo v tem primeru skozi postopek Slovenskega državnega holdinga.

Razlogov za to je več. Če bi ta kupec ponujal več, kot smo vložili v sanacijo, recimo, bančnega sistema, pa če uporabim tukaj samo eno od prodanih bank, Novo Kreditno banko Maribor, potem to ni tako pomembno. Če pa je ta kupnina izjemno nizka, potem pa seveda moramo biti zainteresirani, da ugotovimo, kdo je tisti kupec, ki je dobil tako po nizki vrednosti, recimo, Novo Kreditno banko Maribor. In ko ugotovimo, da je ta znesek 250 milijonov evrov in da je ne nazadnje knjižna vrednost Nove kreditne banke Maribor bila 616 milijonov evrov in da je leta 2013 bilo vloženo v Novo Kreditno banko Maribor 870 milijonov evrov, v okviru sanacije, se to vprašanje seveda odpira. Če prodaš banko

po nižji vrednosti, kot je knjižna vrednost, če prodaš banko po nižji vrednosti, kot je bila dokapitalizirana, potem so seveda to zelo relevantna vprašanja, še posebej, ko gre za 100-milijonske zneske pri razliki med tem, kar je bilo vloženo v banko, in med tem, za kakšen denar je bila vložena. In če k temu dodamo še zaveze, ki so bile dane pri tej prodaji, da tudi morebitna izguba tožbe za podrejene obveznice, v tem primeru 60 milijonov evrov pri Novi Kreditni banki Maribor, se teh 250 še zmanjša za 60 milijonov. In če pogledamo te javno dostopne vire, naj bi šlo tudi zavezo, da v kolikor bi prišlo tudi v poznejši fazi do ugotovitve, da je prišlo do nepravilnosti pri utaji davkov oziroma da je prišlo do utaje davkov, kar lahko ugotovi Finančna uprava – tudi tukaj je bila dana zaveza, da to postane strošek države – potem moramo biti resnično zelo zaskrbljeni in stremeti res k temu, da vemo, kdo je ta končni kupec, ki je dobil toliko ugodnosti v fazi prodaje.

Zdajšnja rešitev v 1. členu pač to zaokroži tako na upravo Slovenskega državnega holdinga kot tudi na potrditev s strani nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga. Sam sem uradno vložil tudi pobudo na vlado, da razreši nadzorni svet, to nam ta zakon omogoča, ker menim, da takšen nadzorni svet ne more imeti zaupanja s strani Državnega zbora oziroma s strani ljudi, katerim smo dejansko zavezani, kako se upravlja to premoženje. In če ostane ta dikcija, kot je zdaj veljavna v zakonu, potem se vsi ti postopki preverjanja lastništva zopet dogajajo samo znotraj uprave Slovenskega državnega holdinga in nadzornega sveta. Torej, zaprt krog ljudi. Državni zbor pač ne more priti tudi do teh informacij, in tudi sam, ko postavljam poslanska vprašanja, dobim odgovor s strani Vlade, ker postavljamo lahko Vladi vprašanja, da gre za korporativno upravljanje, da so to odločitve znotraj samega Slovenskega državnega holdinga in da pač ne morejo posredovati teh informacij poslancu Državnega zbora. Po drugi strani pa bi želel tudi na tej točki opozoriti, da Vlada ni samo vlada kot tista, ki predstavlja izvršilno vejo oblasti, ampak jo tudi skupščina podjetja. In če Vlada kot skupščina podjetja nima vseh tistih informacij, za katere sprašujem kot poslanec, potem se mi postavlja vprašanje, kdo sploh nadzira ta zaprti krog uprave in nadzornega sveta, če Vlada ne razpolaga kot skupščina s temi informacijami. To so vprašanja, ki jih je dejansko treba čim prej razrešiti in ena od poti je, da imamo natančno informacijo, kdo je tisti končni kupec te slabe terjatve.

Če k temu dodam še informacijo, ki jo sicer dobimo ravno tako na javno dostopnih mestih, ugotovimo, da ima Slovenski državni holdinga sklenjenih za 58 strani svetovalnih pogodb. Torej, ko jih prebiraš, ugotoviš, da so vse te svetovalne pogodbe objavljene na 58 straneh. Znesek svetovalnih pogodb je 11 milijonov evrov – več kot si prizadeva policija, da se izpogaja za to, da uredi svoj status, in ne pozabimo, policija je namenjena temu, da varuje naše premoženje. Ampak, policija ne more priti do teh 11 milijonov, ima izjemno dolgotrajna pogajanja z Vlado, no, Slovenski državni holding pa z lahkoto sklene za 11 milijonov svetovalnih pogodb, brez kakršnihkoli težav. Torej, tisti, ki nadzira in brani, če lahko rečem, to naše premoženje, se mora boriti za to, da bo lahko svoje delo opravljal, svetovalci pa seveda to z lahkoto pridobivajo. In kako lahko verjamemo, da so te svetovalne pogodbe sklenjene zgolj in samo zato, da bomo dobili čim več denarja v proračun in da bomo lahko tudi ne nazadnje policiji zagotovili ta denar? Zelo težko, če se vrnem zopet na ta podatek, da smo vložili skorajda milijardo v Novo Kreditno banko Maribor, prodali pa za, če odštejem vse tiste zaveze, ki so bile dane še dodatno ob 250 milijonih, zgolj za 100 milijonov evrov.

Pridružujem se tudi ugotovitvi predsednika Vlade, ki je govoril o tem, da očitno mafijske povezave v Sloveniji delujejo in tega se moramo zavedati, da dejansko poskušamo iztrgati Slovenski državni holding iz omrežij, svetovalnih omrežij, ki očitno imajo zelo velik vpliv na to, kako se upravlja slovensko premoženja. In samo kot za primerjavo, glejte, Norveška ima opredeljeno nacionalno premoženje kot nedotakljivo, ne moreš prodajati nacionalnega premoženja na Norveškem; če gre, gre za posamičen primer in državni zbor o tem odloči. Pri nas smo to poenostavili, bodisi s spiskom 15 podjetij, enostavno s sklepom, brez nekih jasnih kriterijev, kaj sploh naj bi to pomenilo, po drugi strani pa zopet ustanovimo holding, ki posluje kot delniška družba, zopet zavezana nekim korporativnim načelom, in z izgovorom, da politika ne sme imeti vpliva, počne to, kar sem opisal.

Glejte, to so dejstva, s katerimi se srečujemo, in zato mislim, da bi bilo res nujno potrebno, da spremenimo zakon vsaj v tistem delu, v tem 1. členu, tako da dobimo jasen odgovor, kdo pa je tisti kupec, in potem so te stvari veliko bolj jasne, veliko bolj primerljive, preverljive tudi za nazaj, kajti vse to oškodovanje gre na račun ljudi. Saj ne gre za premoženje, ki ga bi, ne vem, nekdo ustvaril z nekim lastnim prizadevanjem pa potem se odločil, da bo prodal po neki nižji ceni. Gre za premoženje ljudi in ta odgovornost je pred nami, tako da bom ta amandma seveda ravno zaradi tega podprl. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem.

Zakon o SDH je bistveni predpis za upravljanje državnih podjetij v javnem interesu. Dopolnjeni predlog novele zakona se dotika dveh bistvenih točk, na katere že dlje časa opozarjamo tudi v Združeni levici, in sicer; prvič, kadrovanje v nadzorni svet SDH in, drugič, postopki privatizacije. Preden se opredelim do

predlaganih rešitev amandmajev in amandmajev, bom zato najprej opozoril na naše pretekle predloge in zakaj predlagana novela po našem mnenju ne rešuje bistvenih problemov.
Namreč, prvič, zaposleni v državnih podjetjih še vedno nimajo svojih predstavnikov v nadzornem svetu SDH in drugič, proces masovne privatizacije se nadaljuje, uprava SDH pa še vedno popolnoma prostih rok izbira kupce podjetij. Če se najprej posvetim 1. točki; torej predstavniki zaposlenih v nadzornem svetu. Kot prisotni poslanci veste smo v Združeni levici februarja lani vložili novelo Zakona v SDH, s katero bi zaposleni v državnih podjetij dobili polovico predstavnikov v nadzornem svetu SDH. Takrat smo predvideli, da bi to polovico predstavnikov imenoval skupni svet vseh zaposlenih, ki dela v državnih podjetjih pod okriljem SDH, in ta bi pač imenoval delavce v nadzorni svet, ti bi pa imenovali tudi delavskega direktorja SDH. Se pravi, bi imeli vse pravice, ki zaposlenim pripadajo po Zakonu o sodelovanju delavcev pri upravljanju podjetij.

Prepričani smo, da bi tak nadzorni svet, v katerem bi bila polovica zaposlenih v teh podjetjih, ne bi nikoli v upravo imenoval kadrov, kakršen je, recimo, Marko Jazbec, hkrati pa smo prepričani, da bi tudi nemudoma razrešili upravo, ki bi delovala tako eklatantno proti javnemu interesu, kot se je zgodilo v Luki Koper. Koalicija je lani ta predlog zavrnila, dobili pa smo zagotovilo zdaj državnega sekretarja v odhajanju, gospoda Dragonje, da bo Vlada predlagala svojo obliko zastopstva zaposlenih v SDH. Glede na splošno protidelavsko razpoloženje te vlade, posebej pa premiera Cerarja, ne verjamemo, da se bo to zgodilo, imamo pa svojo rešitev, in sicer da bi namesto novoustanovljenega skupnega sveta delavcev SDH enostavno predstavnike v nadzorni svet SDH imenovale reprezentativne sindikalne centrale. Ta rešitev je bistveno bolj preprosta od našega prvotnega predloga, bila pa bi enako učinkovita. Ti člani nadzornega sveta, se pravi, ki bi jih imenovale reprezentativne sindikalne centrale, bi imeli za seboj več kot 100 tisoč delavcev in celotno sindikalno organizacijo. Vemo pa, da bi bil tak nadzorni svet nočna mora politikov, ki mislijo, da zaposleni ne smejo imeti besed pri upravljanju podjetij in države, med njimi je na žalost tudi aktualni premier Miro Cerar.

Druga zadeva. Soglasje Državnega zbora ob privatizaciji. O tem je že nekaj povedal predhodnik, bom pa ponovil, da smo v Združeni levici ves čas nasprotovali privatizaciji državnih podjetij, ker te uničujejo tako delovna mesta kot priložnosti za razvoj. V tem mandatu smo videli primer Heliosa, videli smo tipičen primer izrivanja domačih dobaviteljev v Mercatorju, vidimo eklatanten primer zanemarjanja podjetja v Aerodromu Ljubljana, kjer bi, če bi podjetje ostalo v državnih rokah, z lastnimi prihranki Aerodroma Ljubljana in že zagotovljenimi evropskimi sredstvi sedaj že stal drugi terminal, tako pa pač nemški Fraport ne namerava vlagati niti v potniški niti v tovorni promet. To so neposredne posledice privatizacije, na katere smo takrat opozarjali.

Ob tem smo v noveli Zakona o SDH februarja letos predlagali, da bi moral po vzgledu številnih drugih držav, med drugim tudi Norveške, ki je bila omenjena, soglasje k privatizaciji vsaj večjih podjetij podati Državni zbor. Tukaj si sicer ne delamo iluzij, da bi koalicija nasprotovala privatizaciji, saj je prav ta koalicija sprejela seznam za privatizacijo, na katerem je 46 podjetij za popolno prodajo, hkrati pa ta koalicija sprejema, recimo, novelo Zakona o Slovenskih železnicah, ki omogoča prodajo 49-odstotnega deleža tovornega prometa Slovenskih železnic, ampak, če bi o soglasju odločal Državni zbor, bi bile privatizacije vsaj minimalno transparentne, javnosti pa bi bili vsaj minimalno predstavljeni argumenti, zakaj je pač nekaj vredno narediti. Hkrati pa se ne bi morali sklicevati na neke avtonomije nadzornega sveta in uprave SDH, ker ne pozabimo, tukaj gre za prvenstveno politične odločitve, kaj bomo prodajali in česa ne, o tem ne odloča ne nadzorni svet ne uprava SDH, to je neposredno navodilo Vlade s privoljenjem ali pa vsaj pristankom koalicije, da se lahko izvede to razprodajo državnega premoženja po spisku. Če bi imeli vsaj to minimalno varovalko, da bi morali o vsaki, vsaj večji privatizaciji odločati v Državnem zboru, bi zagotovili vsaj minimum transparentnosti in odgovornosti upravljanja z državno lastnino.

Sedaj pa, če se opredelim do amandmajev in do členov, ki so predlagani. V Združeni levici bomo podprli amandma Nepovezanih k 1. členu. Namen tega amandmaja je namreč jasen; pri prodaji državnega deleža mora SDH ugotoviti, komu ta delež sploh prodaja. Če SDH te informacije nima, namreč ne more presoditi, ali bo ponudnik izpolnil pogodbene obveznosti. Nedavno smo videli primer Palome, kjer je SDH izbral znanega kupca, poudarjam znanega, pa je ta ob prvih težavah odstopil od podpisane pogodbe. Že v tem primeru je bil kupec nezanesljiv, kaj šele v primerih, ko se za kupca sploh ne ve oziroma sploh ne vemo, kdo je za nekim slamnatim podjetjem. Amandma koalicije, ki je bil sprejet na odboru, pa bi na žalost povem izničil to rešitev. Namreč po predlogu koalicije si bo SDH sam predpisal, kako bo ugotavljal lastništvo, pri tem pa ne bi smel kršiti poslovnih običajev. Tukaj že vidim, kako nam boste kot poslovne običaje prodali to, da je danes običajno, da podjetja, ki prevzemajo neke državne firme, ustanovijo namensko družbo in zakrijejo lastništvo. Mogoče je to danes običajno, ampak tukaj gre za delovna mesta v tej državi, tukaj gre za razvoj najpomembnejših gospodarskih družb v tej družbi in zato ne moremo pristajati na take nizke standarde, tudi če se komu danes zdijo običajni. Amandma koalicije je zato za nas nesprejemljiv, bomo pa vsekakor podprli amandma

Nepovezanih. Med drugim tudi zato, ker zavezuje kupce, ki strateška ali pomembna podjetja kupujejo, prevzemajo, da upoštevajo cilje državne strategije upravljanja. Strategija upravljanja je sicer na žalost precej neuporabna, ker v njej ni niti okvirnih ciljev glede ohranjanja števila delovnih mest, ki naj bi jih zasledovala državna podjetja, in cela vrsta določb, ki niso izvršljive, ampak kljub temu. Podprli bomo, ker vseeno je tudi slabo definiran javni interes še zmeraj boljši od popolnoma nedefiniranega in neomejenega privatnega interesa. Tukaj bomo imeli vsaj neke minimalne postavke, na katere se bomo lahko sklicevali.

Sedaj pa, če preidem še na 2. in 4. člen in amandmaje. Mislim, da ne pretiravam, če rečem, da bo glasovanje o amandmaju koalicije k 4. členu pravzaprav glasovanje o nezaupnici ali pa zaupnici trenutnemu nadzornemu svetu SDH. Predlog Nepovezanih namreč predvideva, da bi lahko poslanci sami predlagali razrešitev članov nadzornega sveta. Trenutno ima to pristojnost samo Vlada, če bo sprejet amandma koalicije, pa bomo poslanci to priložnost dobili šele čez eno leto. Se pravi, namen tega amandmaja je očiten; če bo koalicijski amandma izglasovan, bodo gospod Belič in nadzorniki ostali na svojih položajih vsaj še eno leto in o njih bomo lahko glasovali, ko bo ta zgodba z Luko Koper, ki so jo zakuhali, že zdavnaj pozabljena.

Koalicija bi torej spet rada nekako sedela na dveh stolih. Po eni strani bi predlog podprli, ampak z zamikom, kar pa ne omogoča tistega, kar želimo napraviti. To pa je, jasno povedati, da je trenutna sestava nadzornega sveta popolnoma neprimerno upravljala državno premoženje. V Združeni levici se namreč ne moremo zadovoljiti s tem, da bi se sprijaznili zgolj z odstopom Marka Jazbeca, in sicer iz dveh razlogov. Uprava je vse odločitve sprejemala kolektivno, nadzorni svet pa jo je pri tem podpiral. Če navedem samo dva primera, prvi je NLB. Nadzorni svet SDH je vprašanje imenovanja članov novega nadzornega sveta NLB obravnaval na seji 21. aprila letos in ugotovil, citiram, "da je bilo imenovanje vseh novih članov nadzornega sveta NLB izvedeno skladno s predpisanimi kandidacijskimi postopki, zakonodajo ter s predpisi s tega področja" – konec citata. No, minister Klemenčič, minister te vlade, pa je 3. junija izjavil, da se s tem postopkom, citiram, "kot nekdanji predsednik protikorupcijske komisije nikakor ne more strinjati". Se pravi, imamo nadzorni svet SDH, ki pravi, vse je okej, in imamo bivšega predsednika protikorupcijske komisije, zdajšnjega ministra v tej isti vladi, ki pa pravi, da se s tem nikakor ne more strinjati. Ampak na koncu je obveljalo to, kar je rekel nadzorni svet; se pravi, vse je bilo okej in karavana gre dalje.

Drugi primer je pa predčasna zamenjava nadzornega sveta Luke Koper, ki je bila mišljena kot v uvod v zamenjavo uprave. SDH in Vlada sta si praktično vsak dan izmislila drug razlog za odstavitev, ampak pravi razlog je pa od vsega začetka jasen in povsem preprost: trenutna uprava ima močno podporo zaposlenih in skupaj v Luki Koper nasprotujejo vladnemu projektu javno-zasebnega partnerstva za drugi tir. Ta projekt je škodljiv, ker je v normalnih okoliščinah praktično neizvedljiv. Niti ena železnica v Evropi ni bila zgrajena na ta način. Edini način, da se ta projekt realizira, je podelitev javnih koncesij privatnim investitorjem ali pa kar direktna privatizacija Luke Koper. Ni naključje, da premier Cerar v ponedeljek na našo izredno vprašanje, ali jamči, da bo Luka Koper ohranila vse koncesije, ki jih ima do leta 2043, ni hotel odgovoriti. In seveda, nadzorni svet SDH je na seji 30. junija, torej še v času blokade Luke, ugotovil, da so, citiram, "razlogi uprave SDH za prenovo nadzornega sveta Luke Koper utemeljeni". Konec citata.

Če preidem počasi k sklepu. Združena levica bo seveda glasovala proti vladnemu amandmaju in še enkrat ponavljam: danes bomo v bistvu glasovali o nezaupnici nadzornemu svetu in upravi SDH. Mi smo že lani glasovali proti sedanji ekipi, ki jo je predlagala Vlada, ampak si nismo predstavljali, da bo dejansko peljala tako zgrešeno politiko tako brezkompromisno. Zato danes pozivam vse poslance, posebej pa primorske poslance ali pa poslance SD in Desusa, da glasujejo proti amandmaju in nam s tem dajo priložnost, da napravimo potreben preobrat v upravljanju državnega premoženja, preden bo vse izgubljeno. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.
Besedo ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.

Dejstvo je, da upravljanje državnega premoženja pod to vlado je katastrofalno. O tem govorijo tudi dejstva. To pomeni SDH, Slovenski državni holding, ima začasno vodstvo. Naša največja banka, ki je tik pred privatizacijo, je brez popolnega nadzornega sveta, danes je odstopil minister za finance in odstopil je državni sekretar, ki je zadolžen za upravljanje državnega premoženja. To pomeni, da so to verjetno dovolj tehtni razlogi, da sem si dovolil uporabljati ta termin, da je upravljanje državnega premoženja katastrofalno.

Če gremo na ta predlog zakona, ki ga je predlagatelj predlagal, mislim, da smo bili na Odboru za finance in monetarno politiko, ki je obravnaval prvi del tega zakona, bi rekel, priča eni blamaži. In sicer, da se je dejansko koalicija zmotila pri glasovanju, kajti, če se pa niste zmotili, da ste pa zavestno glasovali, si pa skoraj upam trditi, da ste nori, da podprete takšen člen. Mislim, da je bila ta razprava zelo burna in tukaj bi rekel, sem jaz tudi podprl zakon, ki ga je predlagatelj predlagal, tudi pri prvem in pri 2. Členu, tudi pri tej zamenjavi nadzornega sveta

oziroma predlogu za zamenjavo nadzornega sveta, vendar pa zdaj imamo pred sabo, glede na to šlamastiko, ki si jo je dovolila koalicija, zakon, ki nima ne repa ne glave. Osebno takšnega zakona ne morem podpreti. Tukaj je koalicija zakuhala veliko kašo, tako kot jo kuhate pri upravljanju državnega premoženja, tako ste jo tudi pri tem zakonu. Nedvomno bi rekel, da se koalicija zaveda napake, ki jo je naredila, da bo pa zdaj k temu zakonu predlagala amandma, da bo ta sprememba in dopolnitev začela veljati šele čez eno leto. Spoštovane in spoštovani, v primeru, da bomo mi danes potrdili ta zakon, bomo prišli do take pravne praznine, ki jo verjetno Državni zbor še ni videl, kajti potem bomo sprejeli, da lahko zamenjavo nadzornega sveta predlaga Vlada ali Državni zbor. Meni na eksplicitno vprašanje Zakonodajno-pravni službi Državnega zbora že na odboru, kaj pomeni Državni zbor, niso znali odgovoriti. Kaj je to Državni zbor? Ali je to mogoče celo generalna sekretarka ali zaposleni v Državnem zboru? Ali je to en ali je več poslancev? In res ne razumem koalicije, da ste se tako upirali temu predlogu, da bi lahko najmanj 10 poslancev v Državnem zboru predlagali zamenjavo nadzornega sveta, kajti pogoji se niso spremenili. Mislim, da je tukaj predlagatelj bil v pravi smeri, da se to naredi, kajti prepričan sem, da če nekdo nekoga predlaga, potem lahko tudi predlaga njegov odpoklic. Vendar zaradi te šlamastike, ki je pa zdaj nastala, pa tega zakona žal ne bom podprl, ker to bi bila pa res blamaža. Že zdaj imamo katastrofalno upravljanje in če bomo sprejemali še tako slabe zakone, potem mislim, da bomo tudi morali poslanke in poslanci sprejeti odgovornost za slabo upravljanje državnega premoženja. In moje podpore danes ta zakon ne bo videl.

Dejstvo je pa še eno, mislim, da so pa tukaj potrebne spremembe, in mislim, da najkasneje v septembru bi bilo smiselno, da dobimo spremembo in dopolnitev Zakona o Slovenskem državnem holdingu, kjer bi se vsi ti današnje poudarki te razprave in predlogi smiselno vključili v ta zakon. Meni se pa osebno zdi najbolj pomembno, da bi pa koalicija in seveda vlada sprejeta dejstvo, da je pa nujno potrebno iti v spremembo strategije upravljanja državnega holdinga, ki je napisana pomanjkljivo, nedorečeno, predvsem pa, da se je zdaj tudi v praksi pokazalo, da tisto, kar na smo mi opozarjali pri sprejemanju strategije upravljanja državnega premoženja, v Slovenski demokratski stranki, da se je zdaj pokazalo za realnost. In apeliram tako na koalicijo kot na Vlado, da bi septembra v državnem zboru, ko bomo začeli po počitnicah ponovno delati, da priroma Zakon o Slovenskem državnem holdingu z dopolnitvijo in spremembami in hkrati, da pride tudi spremenjena strategija upravljanja z državnim premoženjem.

Tudi pozivam koalicijo, da razmisli tudi o sestavi nadzornega sveta, kajti prepričan sem, da bi pozicija morala imeti pod enakimi pogoji, ki veljajo za ostale člane nadzornega sveta, svojega predstavnika v nadzornem svetu. Tukaj pa mislim, da tudi predlagateljica nosi odgovornost, kajti prav v času njene vlade se je pa ta določba iz Zakona o Slovenskem državnem holdingu črtala.

Še enkrat, tega zakona sam ne morem podpreti, predvsem zaradi tako nedorečene določbe, in spoštovani, zakaj bi sprejemali takšen zakon, ko bo notri potem določba, da pa zakon začne veljati šele čez eno leto. Mislim, tukaj mora biti res eden, se opravičujem izrazu, ampak tisti, ki boste danes tukaj … To je za me norost, da se ta zadeva gre. Res priporočam, da se tukaj zavedamo, da se je naredila velika napaka, in mislim, da še z večjo napako te napake ne moremo popravljati, ampak, da se naj glasuje proti, septembra pa tukaj ta koalicija – če boste sploh še do jeseni zdržali – pripravi skupaj z opozicijo kvaliteten zakon, tako Zakon o Slovenskem državnem holdingu, predvsem pa tudi strategijo. Mislim, da je danes tukaj izguba časa, da bomo še tri ure razpravljali o tem predlogu, ki je dejansko nor.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Alenka Bratušek. Kot poslanka ali kot predlagateljica? Kot poslanka.
Prosim.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Hvala.

Pravzaprav je kolega pred menoj povedal bistvo, da ste predlog popolnoma spremenili – govorim seveda o koaliciji, o SMC, Desusu in SD –, kljub temu da je naš predlog v osnovi dobil, mislim da, 70 glasov tako rekoč vseh, od levih do desnih. Nihče ni bil proti in nihče se ni vzdržal. S svojimi amandmaji ste pravzaprav naredili popoln zmazek, ničemur ne služi, zdaj samo iščete izhod, ker verjetno je težko v drugem branju zavrniti zakon, če je v prvem branju dobil tako veliko podporo.

Tudi v naši poslanski skupini, ne glede na to, da smo bili predlagatelji, svoje glasove za pogojujemo vsaj s tem, da boste sprejeli naša dva amandmaja. Sicer resnično naj koalicija sprejema zakon, ki ni podoben ničemur.

Ker pa zdaj govorimo o amandmaju k 1. členu, bom prebrala, da boste vsi vedeli; vsi, tudi tisti, ki spremljate to sejo, kakšnih stvari predvsem Stranka modernega centra ne podpira. Dodajamo v 15. člen dve točki, in sicer "Slovenski državni holding mora ob prodaji naložb zagotoviti, da je lastništvo drugega lastnika znano in v uradnih evidencah, kot so sodni register ter Ajpes, preverljivo. V primerih, ko je drugi lastnik namensko ustanovljena družba, mora biti lastništvo te družbe in njene nadrejene družbe jasno prikazano. SDH mora zagotoviti, da je vse faze prodaje naložbe, skladno z 31. členom tega zakona, mogoče naknadno preveriti." In vi ste proti. Super! In naslednji novi odstavek. "Ob prodaji deleža v naložbi, ki je s strategijo opredeljena kot pomembna ali strateška, je potrebno zagotoviti,

da se tudi po prodaji takega deleža uresničujejo cilji, ki so opredeljeni v strategiji in letnem načrtu upravljanja naložb." Na strategijo, ki ste jo sprejeli v tem državnem zboru, ste neznosno ponosni, noro dobra je pravite. Luka Koper je prvič, odkar Slovenija obstaja, po vaše opredeljena kot strateška. Ampak, če boste šli iskati koncesionarja in na način, kot to pravi minister Gašperšič, ki zaenkrat še, vsaj do septembra, ostaja minister, potem bo lahko nov strateški partner, ki bo vstopil v Luko Koper, delal mimo teh ciljev, mimo ciljev, ki so določeni v strategiji. Tako je to! In naj vsi vedo, proti čemu boste glasovali transparentno – kako že – etično, moralno, drugače, kot do zdaj …
Res je, vse je drugače, samo niste ljudem povedali, kako bo drugače. Tako, da so slovenska podjetja postala samopostrežna, kjer prideš in vzameš, kar želiš. Tako drugače! Preberite si amandmaje in povejte eno slabo stvar v tem besedilu! Nič to ne zagotavlja opoziciji, nobenega privilegija, ampak od SDH zahtevamo, da zagotovi vsem, vsem Slovenkam in Slovencem, komu naša podjetja prodajate. Povejte! Pa povejte, komu ste prodali Adrio, pa povejte, komu ste prodali Palomo – lastnike, ne nazive podjetij – pa povejte, komu ste prodali NKBM, če veste! Ne veste! Ker so zadaj ali pa spredaj finančni skladi, zadaj pa ni nič oziroma mi ne vemo, kaj je. In to je problem in to želimo s tem amandmajem preprečiti. Saj vidijo ljudje vedno bolj, kaj so na teh zadnjih volitvah, točno 2 leti nazaj, kupili. Tako lahko rečejo, tista škatla ali pa vrečka presenečenja se je hitro odprla pa pokazala, da je bolj ali manj prazna. Ampak, dokler smo tukaj, dokler smo tukaj, kolegice in kolegi, delajmo v dobro ljudi. Nič! Še enkrat, nič od tega nima opozicija, popolnoma nič, zagotavlja pa tudi vam, tudi vam, da ohranite čisti obraz napram Slovenkam in Slovencem, da jim boste lahko tudi vi povedali, komu smo te družbe prodajali. Zaenkrat za vse, kar je bilo pod vašo vlado prodano, ni znano. Nikomur. Če mene kdo vpraša, ne vem. Veste vi, kdo je lastnik Apola? Veste vi, kdo je lastnik nekega čudežnega sklada, mislim, da je K4, ki je kupil Adrio? Veste vi? Znate povedati ljudem? Ne! To ni prav, ni prav. Preprosto; ni prav!

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Ko govorimo o Slovenskem državnem holdingu in ko govorimo o upravljanju državnega premoženja predvsem, je dejansko tukaj zelo aktualno vprašanje, kdo danes upravlja to premoženje. Ali de facto res Slovenski državni holding upravlja to premoženje ali ga dejansko upravlja nekdo drug? Moje mnenje je, da ni pregledno in da ni razvidno iz dejanj in dogodkov, ki se v tej državi dogajajo, da bi Slovenski državni holding resnično upravljal to premoženje. Zakaj ne, so pa druga vprašanja, in zakaj ne, je pa tukaj tisto aktualno vprašanje, ki ga je tudi predsednik Vlade omenil, skratka o mafiji in tako naprej, kdo dejansko tukaj dela. Ampak, tudi če ne to, dejansko se to ne dogaja. Slovenski državni holding je po zakonu tisti, ki lahko menja nadzorne svete v tistih podjetjih, ki spadajo pod Slovenski državni holding. To je nemogoče. Tega ne more narediti! V Luki Koper tega ne more narediti. To lahko naredi nekdo drug, verjetno. Ali pride do tega, da izbere takšne kandidate za največjo slovensko banko, ki enostavno ne gredo skozi postopke, ki jih ima za banke, za člane nadzornega sveta v bankah Banka Slovenije. Zaradi tega ob teh dogodkih je prvo vprašanje, kdo je tisti, ki upravlja slovensko državno premoženje. Žal, jaz tega danes ne vem. Morda ve to Vlada, morda ve to predsednik Vlade, morda to ve, in zdaj če ve, in ko govori o vseh teh različnih združbah in tako naprej, bi bilo prav, da tudi dejansko pove. Kot pa je razvidno iz medijev, kot je razvidno iz informacij, ki krožijo, je verjetno tega dejansko veliko. In to je slabo.
To je slabo za državo, ki ima v primerjavi z drugimi državami močan državni delež lastnine. Močan državni delež. V osnovi, če imamo močan državni delež, so tudi apetiti zelo veliki in vprašljivo je upravljanje brez politične komponente. Zakaj? Vlada je politična, Vlada je vedno politična po ustavi, po zakonih je Vlada politična in Vlada je tudi skupščina podjetij. Najvišji organ je skupščina v podjetju in Vlada je skupščina. Tukaj si potem lahko bolj ali manj verbalno pomagamo z različnimi izrazi korporativnega upravljanja in tako naprej in tako dalje, kar je morda za slovensko javnost celo prijetno za ušesa, ob tem pa seveda o ozadju ne vemo in ne ve se, kaj se dogaja. Ampak, pri vsaki takšni zadevi se dogaja nekaj nenavadnega, nekaj, če želite, lahko tudi sumljivega, nekaj, kar ni v skladu s pričakovanji, kaj se bo dejansko zgodilo. Tako se na primer zgodi, da o tem, kar govori in kar želi preprečiti ta 1. člen, da dejansko slovenska podjetja, slovenske banke prodajamo tako imenovanim namenskim družbam, ker je to v svetu in Evropi, kot je bilo tudi rečeno na enem izmed odborov s strani predstavnikov Slovenskega državnega holdinga, moderno – če želite –,ali pa najugodnejše, ali pa najoptimalnejše s finančnega vidika, ali pa najmanj rizikov za kupca v tem primeru. Z drugimi besedami, kaj je zdaj ta namenska družba; to je pač družba, ki je ustanovljena za relativno majhen denar v neki ugodno finančno-davčni državi za relativno majhen denar – pomeni, da za nekaj tisoč ali nekaj 10 tisoč evrov lahko ustanovite družbo in ta družba kupi na primer NKBM ali pa Adrio. Ta družba dejansko nima kapitala, ta družba verjetno nima niti toliko denarja na računu, da če bi prišel nekdo v to družbo, da bi mu lahko plačala kavo ali pa mineralno vodo. Nima. Ima pa odnos z družbo, če želite materjo, s tisto glavno družbo, ki ji daje kredite, ki ji daje posojila, podjetniška posojila, in ta družba mora

tej večji družbi, temu finančnemu skladu, če želite, plačevati za to obresti in te obresti bo ta družba dobila tako, da bo na nek način ta dohodek, ta prihodek dobila iz naslova te družbe, ki jo je dejansko kupila. Tako se preliva denar po različnih obrestnih merah, na primer v davčni zakonodaji je to zelo dobro opisano, kdaj se katere obresti šteje med odhodke in katere ne in tako naprej.

Skratka, to je enostavno prelivanje tistega dobička kupljene družbe na družbo matere, ki je spet v neki drugi državi. Mislim, navsezadnje je to popolnoma legalno, legitimno, in tako naprej, težava pri strategiji Slovenije pri upravljanju pa je, da je to za Slovenijo postal model. Da je to za Slovenijo postal model in da je NKBM bila edina banka v Evropi v zadnjem obdobju, ki je bila prodana takemu finančnemu skladu v Evropi. Kajti, tudi v Evropi banke iščejo strateškega partnerja. Na primer, če želite, tudi v Avstriji bo Raiffeisen bank prevzela Zvezo bank, recimo. Obe sta banki. Ampak, tam se to da, izgleda. Tam se da, da pač neka večja banka manjšo banko prevzame in tako naprej. Pri nas se verjetno to ne da. Ali pa, ne vem, vsi smo v Evropski uniji.

Ta prvi amandma je seveda zaželen, je tisti, ki bo na nek način to urejal in ki navsezadnje ne bo tega preprečil, bo pa dejansko pokazal vsaj to, da bomo vedeli, komu dejansko vse skupaj prodajamo. Tudi ta amandma pa ne bo rešil problematike državnega lastništva in problematike vplivov na državno lastništvo preko Slovenskega državnega holdinga ali preko katerih drugih skupin. Te so velike in apetiti so veliki in danes so apetiti za teh 13 ali 12 milijard, kolikor je na Slovenskem državnem holdingu – po moji oceni je to veliko manj, to so knjigovodske vrednosti, ampak še vedno dovolj milijard, da so apetiti veliki za tretjo, četrto, peto privatizacijo. Proti privatizaciji nimam nič, ampak če je enostavno transparentna in če je kupljena, če želite, tudi z nekaj gotovine tega lastnika, ne samo preko kreditov. Ker če je preko kreditov, bo prej kot slej treba te obresti od tega kredita plačevati iz naslova dobičkov družbe tarče; in tukaj je dejansko to slabo. To je čisto ekonomska logika.

Mislim, da tudi toliko časa, dokler bomo imeli še toliko premoženja pa še tudi na različnih področjih toliko premoženja, bomo imeli tudi še veliko težav v zvezi s tem premoženjem, če bo toliko premoženja še vedno državnega. Mislim, da bi tukaj dejansko morali postaviti nek pravilen in nek dober model, da bi postala določena lastnina tudi zasebna, da pa tukaj pač nimamo sreče. Nimamo sreče niti prej, po mojem osebnem mnenju, z Aukn nimamo sreče niti … Tam je bil problem Mercator, da kar povem, pa zakaj, pa tako naprej, pa je politika se vmešavala v to prodajo – da ali ne, stalno, pa zaradi tega je pač en predsednik Nove Ljubljanske banke, predsednik uprave Nove Ljubljanske banke takrat odstopil in tako naprej. Skratka, mi imamo stalno iste težave s to državno lastnino. Seveda mislimo, da je to lastnina ljudi in tukaj nekateri tudi govorite, da je to lastnina ljudi. Ampak ljudje te lastnine ne čutijo. Ne vidijo, ne čutijo. To je lahko čista fantazijam, da je to od ljudi. Navsezadnje tudi gospodarjenje teh družb je takšno, da dejansko od tega nimajo kaj dosti.

Za na konec, seveda mi danes govorimo o zakonu, ki ni zakon, govorimo o nezakonu. Če bo to začelo veljati čez eno leto, poglejte, to je pač narejen nek časovni bypass, zato da se do takrat vsa ta zadeva popravi. Drugega ta koalicija ni imela možnosti, zaradi tega je dala pač nek amandma, preko katerega se bo zdaj vse to skupaj odložilo in preko katerega boste potem imeli eno leto časa, da boste to vse skupaj pripravili. Ampak tukaj dejansko je to absurdna situacija in sploh čista racionalnost, da bo takšen zakon dejansko potem sprejet.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sprašujem, če želite še razpravljati. Prosim, za prijavo.

Besedo ima gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Želel sem se vključiti v razpravo iz razloga, da vendarle opozorim na to, da ljudje lahko občutijo to lastnino, če se za to odločimo in ustrezno organiziramo upravljanje državnega premoženja. Ta hip, tako kot je organizirano v Slovenskem državnem holdingu, ker se stvari dogajajo znotraj nadzornega sveta, znotraj uprave, je seveda temu tako oziroma ljudje to občutijo zgolj skozi obveznosti in skozi zmanjšanja prispevkov, zato da se jim olajša, če so v težavah življenja.

Ampak, če spremenimo način upravljanja državnega premoženja na način, da ljudje to občutijo, potem moramo ustanoviti demografski sklad. Demografski sklad je tisti, ki lahko upravlja s temi 11 milijardami premoženja in sredstva iz tega upravljanja gredo v pokojninski sistem. Ko pa gre enkrat v pokojninski sistem, je interes tako mladih, kot delovno aktivnih kot seveda starejših, ki so že v temu sistemu, da so te pokojnine ustrezne, predvsem pa s tem tudi razbremenimo proračun, ki zagotavlja 1,5 milijarde, recimo, za pokojninski sistem. In takrat se tudi sprostijo sredstva za investicije, izboljša standard ljudi.

Skratka, spremeniti je potrebno način upravljanja z državnim premoženjem na način, da bodo ljudje imeli nekaj od tega in demografski sklad je odgovor na to vprašanje.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Jerneje Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod državni sekretar in vsi ostali zbrani!

Upravljanje z državnim premoženjem je ena izmed rakran te naše države in mnogi se

upravičeno sprašujemo, kdo dejansko kadruje, kdo dejansko upravlja s tem našim premoženjem. Če pogledamo dogodke v zaporedju zadnjih dveh let, se pravi od Telekoma naprej, pa ta vrhunec te piramide kadrovanja pri nadzornikih NLB, boste kaj kmalu tudi koalicijski poslanci ugotovili, da nimate popolnoma nič s tem kadrovanjem niti nimate nima s tem nič predsednik Vlade oziroma imate toliko, da mižite, kako so drugi prevzeli vajeti in delajo. In to je ta mafija, o kateri je govoril predsednik Vlade. Zdaj pa imaš samo dve možnosti: ali to mafijo pustiš še naslednji dve leti, tako kot ste pustili zdaj dve leti, ali pa ji začneš stričі peruti. S to novelo zakona, ki je amandmirana oziroma ki je popravljena od odbora naprej, se bodo te peruti tej mafiji še naprej dopuščale, da bo harala po slovenskem gospodarstvu, nič drugega.

Vsa veličina tega, kakšne težave ima Vlada pri upravljanju z državnim premoženjem, kažejo dogodki v Luki Koper. Dejansko gre za pomanjkljivost delovanja SDH v praksi – o tem, o čemer nonstop govorimo. In Zakon o Slovenskem državnem holdingu je ravno zaradi tega potreben temeljite prevetritve; Luka Koper, NLB nam kažeta v prid temu. Očitno se lahko torej v naši državi zgodi, da je subjekt, ki je poklican za upravljanje lastnine vseh državljanov, s strani določenih vplivnih krogov pri odločanju o tem dobesedno blokiran. V bistvu imamo Slovenski državni holding, ki naj bi upravljal z državnim premoženjem, ne more pa v dotičnem podjetju Luka Koper izpolniti svojo voljo, svojo strategijo, svoje namere. Mi imamo takega upravljavca z državnim premoženjem. Ne vem pa, kdo nam še lahko pomaga, in zaradi tega govorim, da je SDH v primeru Luke Koper kapituliral na celi črti; popolnoma. Tudi volja Vlade je bila tukaj dobesedno blokirana in nezmožnost Slovenskega državnega holdinga za odločanje in uveljavljanje svoje vloge, kot kaže, ni v celoti niti zmotila Vlade, ki je bila itak seveda prva odgovorna za odpravo takšne nenormalne situacije in stvar se je nadaljevala, stvar je šla naprej. Zaradi tega se enkrat vprašajte tudi, koalicija, kdo dejansko kadruje, kdo dejansko v ozadju vlada in zakaj to dopuščate. Zakaj dopuščate, da je temu tako?

Danes dejansko nimamo upravljavcev, nimamo ne finančnega ministra s polnimi pooblastili oziroma polno imenovanega, če hočete v Državnem zboru, državni sekretar je tudi odstopil, imenovan za to, NLB – konec leta 2017 ga moramo prodati. Že sam način postopka, kako ga bomo prodajali, je po mojem prepričanju zgrešen. Se pravi, 75-odstotni delež oziroma to razliko bomo iskali po IP načinu, ne bomo iskali strateškega lastnika, solastnika, ampak spet bomo iskali neke marginalne lastnike, ampak stvari se bodo odvijale popolnoma napačno smer, ne da se popolnoma konceptuirati, kdo bodo v bistvu novi lastniki: finančni skladi ali pa tisti državljanke in državljani, ki v bistvu imajo dovolj denarja in bodo skozi različne načine želeli priti do deleža v Novi Ljubljanski banki. In dogajajo se anomalije. Ena izmed takšnih, kot je pomanjkanje vizije in volje v SDH, je, recimo, prodaja podjetjem, slamnatim lastnikom. Že prej je bilo omenjeno podjetje K4. Pa ne moremo mi prodati eno slovensko podjetje nekemu podjetju v davčni oazi, ki je bilo ustanovljeno le 2 dni prej, le 2 dni prej, preden je bil objavljen razpis oziroma namera o prodaji tega našega podjetja. Ali ni to malce čudno? Ali ni to res malce čudno?

Zaradi tega sem že na odboru zagovarjal preverbo podjetij, ki pa ste zdaj od odbora od te seje naprej izmaličili ta koncept, popolnoma. Preverba podjetij, komu prodajamo, bi mogla biti bolj dorečena, ne pa ... Se pravi, prejšnja oblika 7. člena je bila veliko bolj dorečena, kot pa je nova določitev glede same preverbe. Odpoklic je tudi ena izmed novosti novega zakona, se pravi odpoklic tudi s strani Državnega zbora. Ta možnost. V praksi jo lahko zelo težko razumemo, ampak glede na način in delovanje Slovenskega državnega holdinga v zadnjih 2 letih, pa bi morali priti do te možnosti. Bi morali priti. Po vseh anomalijah, ki smo jim bili priča v primer kadrovanja Nove Ljubljanske banke, Luke Koper, bi Državni zbor moral imeti to možnost. Moral bi imeti to možnost, kajti kot kaže, Vlada ne reagira na ključne težave, s katerimi se ukvarjamo.

Že od samega začetka imam vtis, da dejansko Vlada zaradi tega, ker je popustila, da vladajo lobiji, in samo vprašanje časa je, kdaj se bo vse skupaj sesulo samo vase. Koliko časa boste še dopustili, da bo ali pa vam bodo dopustili, da se bodo takšnega načina delovanja posluževali še naprej. Ključno ob vsem tem, je kakšna bo moč politike v nadaljevanju. Ta novela zakona, če bo sprejeta v takšni obliki, kot ste jo spremenili poslanci koalicije, ne prinaša nobenih novih novosti tudi ne prinaša večje transparentnosti, kar pa bi moralo biti eno izmed načel, ko govorimo o upravljanju državnega premoženja in prav transparentnost je prevečkrat kršena.

Privatizacija, mislim, da konec te celotne zgodbe bo takrat, ko se bomo dejansko odločili, da gremo v postopke iskanja odgovornih lastnikov za naša podjetja; ne v slabšalno obliko, kot jo nekateri jemljete privatizacijo, ampak iskanje odgovornih lastnikov. Takrat bo konec tem anomalijam, katerim smo danes priča. In Luka Koper – tudi zanjo to velja, ko govorite, da to je naša strateška naložba. Peljite si jo nekam – takšno, ki ruši vlado, če hočete. Govorimo o privatizaciji, da ne boste narobe mislili. Eni jemljete privatizacijo za prihvatizacijo. To je pa ta ključni problem, ko finančnim skladom ali slamnatim podjetjem iz davčnih oaz brez preverbe prodajamo podjetja. Če amandmaji, ki so vloženi, ne bodo sprejeti, vsaj v določeni meri, v Novi Sloveniji tudi ne bomo mogli tega zakona podpreti, kljub dobrim namenom predlagatelja v osnovi. Ampak takšen zakon, kot je sedaj, je velik razkorak od tiste prvotne oblike,

ki je bila vložena. Sprašujem se, komu je v interesu, da zakon dejansko začne veljati čez eno leto od današnjega sprejema, rabimo ga pa takoj. Samo na to, prosim, naj mi kdo odgovori. Zakaj čez eno leto uveljavitev zakona, ko v bistvu se bodo postopki ali prodaje oziroma iskanja odgovornih lastnikov ali kadrovanja še naprej dogajali.
Ne vidim smisla, zakaj ne bi začel veljati, ne vem, naslednji dan, v roku 15 dni. To bi bilo smiselno.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Anže Logar, ki mu ob tem tudi čestitam za ta naziv.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala, predsednik.
Mislim, da v tej dvorani, čeprav sedi relativno malo poslancev, ne najdemo osebe, ki bi zastavila dobro besedo za upravljanje državnega premoženja. Zakon je bil sprejet v letu 2012 in ne vem, štiri leta zatem nimamo predstavnika ali nekega močnega podpornika, ki bi lahko pozitivne lastnosti upravljanja sedanje uprave in nadzornega sveta SDH predstavil slovenski javnosti. Mislim, da niti gospod Dragonja tega ne more narediti. Poglejte, danes je odstopil finančni minister, pa lahko jaz kot opozicijski poslanec povem kar nekaj dobrih stvari o finančnem ministru, gospodu Mramorju. Odličen profesor, sodelovanje Ministrstva za finance s preiskovalno komisijo na visokem nivoju, vsakič vse dokumente, ki smo jih zahtevali – pa je odstopil!
Poglejte, tu imamo pa upravljanje z državnim premoženjem, za katerega ne najdemo nobene dobre besede, pa se ne spremeni področna zakonodaja, pa se ne želi spremeniti normativne podlage, ki bi omogoča neko bolj uspešno upravljanje z državnim premoženjem. Če je nekaj slabo, se popravi. Zakon o bančništvu je šel čez več novel zaradi tega, ker se je ugotovilo, da so nekatere stvari podnormirane, slabo rešene, da so našli nove stranpoti tisti, ki so jih želeli iskati, in je bilo treba predlagati ustrezne rešitve. Sedaj smo ugotovili, že kar nekaj časa nazaj, da SDH ne deluje. Mi smo vas na to že opozarjali ob imenovanju nadzornega sveta. Opozicija, mislim da, je takrat jasno povedala, da je nadzorni svet neprimeren za vodenje in upravljanje uprave SDH. Niste nas poslušali in potem so sledile posledice. Imenovala se je takšna uprava SDH, ki ne bi bila mogoča v nobeni EU državi, ki je šla čez bančno sanacijo, ampak pač, pod to vlado se je to zgodilo. No, in potem imamo zopet posledice takšne odločitve. Pa še kar naprej se trmoglavi z vztrajanjem pri slabi rešitvi.
Osebno, moram priznati, da imam dileme. Namreč, ne razumem vladajoče koalicije, ali nisem dorasel tej logiki, ki očitno preveva vladajočo koalicijo, ali je pa nekaj narobe z menoj, da ne razumem te briljantne logike, ki jo sedaj spremljamo s tem zakonom, novelo Zakona o SDH. Poglejte, samo da zelo poenostavim. Opozicijska stranka zaradi vseh anomalij predlaga neko spremembo Zakona o SDH, ki bi vnesla pomemben demokratičen nadzorstveni mehanizem tudi Državnemu zboru. Na prvi obravnavi, čeprav Vlada nasprotuje, tu soglasno s 70 glasovi podpremo to rešitev. V prvem branju. In jo spustimo v drugo branje. Potem pa ne razumem, kje je zdaj nadaljevanje te logike; potem pa vladna koalicija nasprotuje večini v enem amandmaju, ki pa popolnoma nelogično rešuje zadevo, pa to podpre. Glejte, kaj vam je Zakonodajno-pravna služba sporočila o tisti zadevi, ki ste jo pripustili v spremembo novele o SDH. Namreč, pravi, "s predlagano spremembo 44. člena Državni zbor pri odločanju o odpoklicu članov nadzornega sveta na lastno pobudo ne bo mogel uporabiti poslovniške ureditve razrešitve, zato bi bilo treba ponovno preverjati tudi, ali je predlagana rešitev sploh izvedljiva".
Glejte, vi ste pustili noter v spremembi zakona edino rešitev, ki ni izvedljiva, vse ostale ste pa umaknili. Še enkrat, razložite mi, razložite meni in dvema milijonoma oziroma milijonu 999 tisočim Slovencem, kje je logika tovrstne odločitve. In da bo zadeva še hujša, to neizvedljivost potem dodatno oplemenitite še z enoletnim odpovednim rokom, če ga lahko tako imenujem, da se bo šele čez eno leto potem tudi uveljavila. Zakaj pa ne daste 10 let? Sprašujem, zakaj ne daste 10 let. Glejte, na tej seji smo imeli katastrski dohodek, kjer ste rešitev našli, da bo uveljavila, ne vem, čez 3 leta. To je očitno postala neka navada te vlade – čez eno leto boste to uvedli. Spoštovani predsednik Državnega zbora je v enem intervjuju rekel, da bo SMC na oblasti 12 let. Glejte, če daste 10-letni rok, bo ravno ob izteku vaše ere na čelu te države uveljavljena ta novela SDH in bo kriva naslednja vlada. Ali ni to lepo? Glejte, to se je zgodilo že s Svetlikovim zakonom, ko se je socialna država dramatično znižala, breme vsega tega pa je potem padlo leta 2012 na Janševo vlado. Takrat je bil enako dvoletni prehodni rok. Meni, preprostemu državljanu razložite celotno logiko tovrstnega vodenja politike! Ker jaz enostavno ne vidim neke normalne logike, da s takšnimi odločitvami nadaljuje.
In naprej, korporativno upravljanje. Glejte, ko je bila na Komisiji za nadzor javnih financ razprava o tem, ko je SDH, vodstvo SDH s predlogom zamenjave nadzornikov popolnoma zakurila in razkurila slovensko priobalno območje, Luko Koper, ko se je tam skorajda upor zgodil. Na tej komisiji je odstopljeni predsednik uprave SDH rekel na moje vprašanje, zakaj so umaknili ta predlog, ko je že vse gorelo, da je to umaknil zaradi zapore z žerjavi. Ali si predstavljate to upravljanje z državnim premoženjem? Imaš nek predlog, baje je zelo tehtno podprt, tako da prepričaš celo svoj nadzorni svet, potem pa zaradi žerjavov umakneš ta predlog. Ne vem, v Sloveniji je kar nekaj kamionov, kar nekaj

bagrov, kar nekaj vagonov, torej v vseh državnih podjetjih, ki imajo težko mehanizacijo, SDH ne bo mogel uveljaviti svoje volje – ali kako? Samo en kamion ali pa en vagon bodo pripeljali na levo ali pa na desno in bo SDH umaknil svoje predloge. Kako si predstavljate upravljanje z državnim premoženjem na tak način? In če je bil zdaj s tem modus operandi narejen in če je odstopljeni predsednik uprave SDH to priznal, zakaj bi pa drugo podjetje drugače ravnalo, saj smo vsi homo economicusi. Če torej pripelješ žerjav, te ne bodo odstavili. Pripelji žerjav, če ga pa nimaš, ga pa kupi! Pravim, delaš nogavice, pa ker z nogavicami pač ne moreš ustaviti prihoda vladne ali SDH delegacije, pa kupi, ne vem, vodni top ali pa eno drugo sredstvo težke mehanizacije, ki bo ustavilo prihod.

Glejte, do takšni banalnih primerov smo prišli pri upravljanju z državnim premoženjem. In potem naj mi še kdo tu brani upravljanje z državnim premoženjem! Vlada ta predlog, ki je bil v prvotni obliki, v prvem branju dober in ustrezno usmerjen, dobil je tudi široko podporo, je zdaj v tej drugi fazi popolnoma nerazpoznaven; ne vem, zakonodajni spak! Ničesar ne prinaša, ničesar ne rešuje, še več, je neizvedljiv, hkrati pa to neizvedljivost prelaga še za eno leto. In recimo Vlada, kljub temu da je to neka čudna zakonodajna materija, pač zavrača tovrstno sprejemanje z obrazložitvijo, da se na ta način ruši neodvisnost nadzornega sveta SDH, ker je bistvena sestavina načela neodvisnosti Zakona o SDH minus ena smernic OECD in korporativnega upravljanja na splošno. Glejte, sedaj mi pa vi razložite; sklicuje se Vlada na neodvisnost SDH, korporativnega upravljanja in tako naprej. Ko je najbolj gorelo, ko je najbolj gorelo, je podpredsednik te vlade odšel k upravi Luke Koper in jo v brk odločitve uprave SDH podprl napram SDH. Ali to pa ni vmešavanje politike v neodvisno delo SDH in korporativno upravljanje? Ali to pa ni? Če podpredsednik Vlade pride z nasprotnim predlogom, takrat ko najbolj gori, in podpre pač upravo proti tistemu, ki naj bi daleč ali pa neodvisno za namene države in za dobro države upravljal z državnim premoženjem.

In naprej. Ko smo imeli Komisijo za nadzor javnih financ, je gospod Jazbec rekel, da je 15 minut pred tem, preden je odstopil, govoril po telefonu s predsednikom Vlade. Počakajte, zakaj pa? Zakaj pa? Pa kdo? Ali je gospod Jazbec klical predsednika Vlade ali je predsednik Vlade klical gospoda Jazbeca? V kateri smeri je šla komunikacija? Ampak, po katerikoli je že šla, je zelo nenavadno to, da je torej gospod Jazbec govoril s predsednikom Vlade, čeprav je SDH neodvisen, hkrati pa ni obvestil svojega nadrejenega, torej nadzornika. Ker veste, v tistem odzivu gospod Belič je pa rekel, da je presenečen nad to odločitvijo. Torej, imamo domnevno neodvisno korporativno upravljanje s strani SDH, zraven se predsednik uprave SDH posvetuje s predsednikom Vlade, ki javno govori, da nič ne ve, nadzornik SDH pa dejansko nič ne ve in je presenečen nad tem, da je njegov pač šef oziroma šef tiste institucije, ki jo je on nadziral, odstopil. Še enkrat vas sprašujem, ali mi je sposoben v tej dvorani kdo povedati kakšno pozitivno upravljanje z državnim premoženjem. Ali mi zna kdo povedati, no? Z vladne strani, ena replika je, torej en protiargument bo – sem hvaležen za to, ker upam, da bom dojel vso dimenzijo te posebnosti upravljanja neodvisnega upravljanja z državnim premoženjem.

Še enkrat vztrajam: če nekaj ne funkcionira, je treba spremeniti. Tukaj je bil nek predlog v prvem branju, ki je obetal spremembo, to, kar je pa zdaj nastalo, pa poglejte, ni vredno podpore v Državnem zboru. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tilen Božič. Potem se bo prijavil … Lahko tudi vi prej.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Hvala. Izgleda, da bo treba počakati na naslednjega govornika za te pozitivne zgodbe.

Še vedno smo pri tem prvem členu in tem amandmaju. Po mojem mnenju, se pravi, zasleduje se legitimen interes, se pravi tega, da bi se vedelo oziroma bilo to preverljivo in sledljivo, komu se neko premoženje, ki bo državno oziroma za katerega se je odločilo, da se odproda, komu se prodaja. Ali je mogoče neko 100-odstotno identificiranje kupca, danes v teh časih – mislim, da ne. Bolj tudi kot se definira v zakonu in komplicira, kaj in kako naj bi to bilo, po mojem tu neka splošna določba zadostuje in da se potem ureja naprej v nekem pravilniku, ki je sorazmerno fleksibilen dokument, ki se ga da glede na potrebe – v tem smislu izboljševanja ne poslabševanja – prilagajati, da se vedno pride do neke ugotovitve, kdo bi zadaj bil, je po mojem primernejši pristop. Zato ker mislim, da je eno izmed tistih tveganj, ki obstajajo in so bila tukaj v tej hiši že izpostavljena, predvsem to, da bi se določen denar, ki je šel iz te države, začel vračati skozi raznorazne sklade, skozi karkoli drugega, katerekoli druge oblike, ker vedno se da; se pravi, vedno se nekdo lahko skrije, da bi prišel nazaj in potem še enkrat skušal zaslužiti na tem premoženju.

Potem nadalje tukaj napisano, kar se tiče predlogov, kar se tiče te revizijske sledi in tako naprej. Ta tako ali tako mora biti, ne glede na vse. Že tako, kot je zastavljen zakon in tako kot mora družba delovati pri teh zadevah, mora biti ta sled zagotovljena v vseh fazah prodaje, ker če ne nekako odstopa od tistega načela, ki se tiče preglednosti. Od tukaj naprej, če grem nekako na tiste druge zadeve, ki se tičejo nesrečnega ali pa srečnega 2. člena. Moj pogled na to je, da na nek način razumem, to se pravi predlagatelja oziroma predlagateljico, da je prišla s tem predlogom, da bi imel Državni zbor vpliv. Se mi pa zdi to na podlagi nekaj primerov, kljub temu da je to že več kot eden, da jih je res najbrž nekaj, morda neprimerna rešitev. Tako

sem menil tudi, ko sem glasoval o tem na odboru. Zakaj? Predvsem zaradi tega, ker tudi to, kar je bilo zdaj v medijih, da se takšna rešitev, da bi Državni zbor brez, recimo, neke kritične mase ali pa brez 60 poslancev, ko bi se glasovalo o morebitni razrešitvi nadzornega sveta, da se tu ne bi dogajale razne politične igre. Pač ta orodja, ki jih imamo, očitno so pravila demokracije vsaj v Sloveniji takšna, da se pač vsa sredstva izkoriščajo, če so pač na razpolago. Logično je, da če bo takšna rešitev v zakonu, se bo izkoriščalo. In tako kot se ob nekaterih zadevah pogovarjamo znova, znova, znova in znova in se jih tudi konec koncev s poslovnikom ne dajo zadostno omejiti in na ta način se tudi siromaši konec koncev razprava v tej hiši, se ponavljamo v istih zadevah, namesto da bi odpirali tiste težave, ki so res pereče, bi to bila spet ena izmed takšnih; ko pač družba, ki ima pod sabo 12 milijard premoženja, bi praktično vsi nadzorniki držali roko na kljuki, ali bodo danes, ali bodo jutri šli ven, in na takšen način je pač preprosto nemogoče delati.

Nadalje, kjer vidim težavo pri tem, je zagotovo v odgovornosti. Odgovornost glede tega, se pravi predlaganja, preverjanja kandidatov, je bila dana Vladi in tudi odgovornost glede tega, da jih potem razrešujejo oziroma da dajo predlog za razrešitev. Da bi več igralcev o tem odločalo, potem bodo oni rekli, tako kot se nam že zdaj dogaja, da jih je potrdil Državni zbor, mi bomo rekli, da saj ste jih vi predlagali. Ko se množi število tistih, ki lahko predlagajo odpoklice, se nekako umika tista odgovornost oziroma pozornost od tistega, ki je dejansko odgovoren za to. In Vlada, že po njihovem imenu – njihova dolžnost je, da vladajo. Prenašanje določenih funkcij na Državni zbor, razen v nekih izrednih primerih, ko pride res do izrojene situacije – h kateri se morda na trenutke celo približujemo –, pač lahko je. Vendar mora biti zadostna meja že z vidika tega, koliko ljudi lahko to predlaga, kot toliko, koliko lahko takšno razliko, se pravi tak ukrep morebitne razrešitve, potrdi, mora biti dovolj dobro zaščiteno, da ne vnaša nestabilnost. Zaradi tega, ker to je institucija, ki bo – kot razumem – morala v nekem doglednem času doseči visok ugled, kljub temu da si je tega z določenimi dejanji lepo – lahko rečem – tudi zapravljala in bo na tem treba verjetno narediti bistveno več.

Drugače pa, kar je bilo tudi prej rečeno: ta močan državni delež lastnine in tako naprej; to je dejstvo, da Slovenija ima sorazmerno velik delež lastnine, pa tudi dejstvo je to, da statistični podatki, ki so na razpolago, ne omogočajo tega, da bi mi lahko države med sabo primerjali, koliko ima kakšna premoženja, zaradi tega ker marsikatera država skriva to v nekem drugem, tretjem, četrtem rangu oblasti, ki pa ga statistike ne zajamejo, zato lahko neka tuja država pri nas državno podjetje kupi, našo firmo, pa ni to problem, pa ni državna pomoč in tako naprej, mi pa se tega ne smemo iti. Saj tudi pred kratkim je bilo, ne vem, izpostavljeno posebej v medijih, sicer ne naših, da ima, recimo, švicarska centralna banka 120 milijard premoženja v deležih družb. To je pač visoko likvidno premoženje, 120 milijard vseeno ni toliko malo. Pač, so različni načini, kako se da določeno premoženje imeti pod vplivom države, in dokler mi nimamo na razpolago nekih dobrih statističnih podatkov, koliko katera država dejansko ima neposredno in posredno v lasti, je težko takšne argumente uporabljati, ko se pogovarjamo o tem, kdo kaj obvladuje in kako obvladuje.

Prej je bila tudi ena takšna zanimiva, kdo koga kliče in daje komu navodila. Mislim, da če bi takšno razpravo odprli enkrat ločeno, bi glede kakšnih preteklih ravnanj in dogajanj verjetno do še kaj bistveno bolj zanimivega prišli kot do tega, da nekdo koga obvesti o nečem, kar je že praktično izvršeno dejstvo; 11 minut pred tem, preden potezo potegne. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej predlagateljica.
Besedo ima predlagateljica mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Pa naj bo tako, predsednik. Sicer sem hotela repliko, ampak v redu.

Pravzaprav je zanimivo to, kar smo zdaj slišali, in to prvič iz ust koalicijskega poslana, da je Vlada odgovorna za dogajanje na SDH. Ja, globoko se strinjam! Konec koncev za zamenjavo vlade pa obstajajo postopki v poslovniku in to zelo hitro lahko naredimo. Res je, strinjam se, problem je samo ta, da ko pride predsednik Vlade sem, pravi, da on s tem nima nič. Minister za finance pravi, da ste vi nastavili nadzornike v Slovenski državni holding, kar konec koncev drži. Vi ste pritisnili za in zdaj tudi če se z njihovim delom ne strinjate, nimate možnosti zamenjave. Ampak, za to mogoče še enkrat vprašanje kolegu Božiču, če sem prav razumela, da na nek način apelira na nas, da namesto tega, da se trudimo zagotoviti, da bi tudi Državni zbor – tisti, ki smo, ki ste, se opravičujem, tisti, ki ste ljudi tja postavili, bi jih lahko ob nevestnem, nedobrem, da ne rečem še kakšnem delu, tudi zamenjali; vi mi pravite, da ne; zamenjajte vlado, ki je odgovorna za vse, kar se na Slovenskem državnem holdingu dogaja. Tudi to je dobra teorija.

Kar pa se tiče – ker govorimo še vedno o amandmaju k 1. členu. Država, ki prodaja podjetje, ima pravico tudi v razpisu zahtevati, da se kupci razkrijejo. Če se nočejo, pač preprosto ne bodo, ne morejo priti do državnega premoženja. Ne morejo. V razpisu napišeš to kot pogoj. Pika! In to je naš pogoj. Tisti, ki se odloči prodati stanovanje, hišo, avto, tudi on postavlja pogoje, pod kakšnimi pogoji bo to naredil, če ti pogoji niso izpolnjeni, se pač stvari ne prodajajo. To je zelo enostavno in samo to si s tem amandmajem želimo zagotoviti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker sem prej videl, da je še interes za razpravo, prosim, da se prijavite.

Besedo ima mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala za besedo, predsednik.

Mislim, da sem bil izzvan s strani spoštovanega kolega poslanca na dve zadevi. Glede na čas. In bi rad potem še v nadaljevanju imel neko obrazložitev. Sam ocenjujem, spoštovani doktor, če lahko temu tako rečem, da ste zelo bistri, inteligentni in v svojih razpravah dajete, če temu lahko tako rečem, spretno izbrane primere, temu primerne tudi besede, in sem prepričan, da ko postavljate v nekem takšnem kontekstu vprašanja, da zelo dobro v neki smeri veste tudi odgovor.

Tisto, kar sem želel v tem kontekstu še omeniti, ko ste rekli, ali kdo ve odgovore na posamezna vprašanja. Sam se ne želim tukaj pojavljati kot poslanec v vlogi odvetnika za tiste, ki so pristojni in imenovani, da dajejo relevantne odgovore. Menim, da preko pristojnih odborov, predvsem mislim na odbor za nadzor financ, da so bili vabljeni in bodo vabljeni in prav gotovo boste dobili prave, relevantne odgovore. Ne glede, kaj si sam o določeni zadevi mislim, sem na temu stališču, kot sem tudi v tisti uvodni razpravi si dovolil komentirati ali dati svoj pogled na upravljanje z državnim premoženjem, in sem zelo na trdnem stališču, da politika se naj ne vmešava v upravljanje z državnim premoženjem in da je Vlada odgovorna za izvajanje ciljev, ki so sprejeti v strategiji upravljanja z državnim premoženjem, ki smo jo tukaj v državnem zboru tudi sprejeli.

Malce me pa preseneča, kakorkoli se sliši, da sem razbral iz vaših besed hvalo ministra za finance, ki je odstopil, glede na to, da nedolgo časa nazaj je bil pa deležen kar marsikaterih kritik. Ampak to je običajno; takrat, ko je neka okoliščina, potem hvalimo tiste, ki jih ni.

Za konec bi se vseeno rad dotaknil tistega, o čemer ste prej govorili, o 2. členu in da ne razumete, kako, bolj bom se potem apliciral nase, da smo čudno ali nekako nerazumevajoče razpravljali ali se odločali. Vseeno bi se vrnil na stališče, mnenje Zakonodajno-pravne službe glede izvedljivosti in vezano na 2. člen, in je prav, da potem ko berem, da se sliši, kaj je Zakonodajno-pravna služba zapisala. Govori, zadnji stavek: "V zvezi s tem pa se postavlja vprašanje, ali bo Državni zbor glede na ureditev upravljanja SDH v Zakonu o SDH in Zakonu o gospodarskih družbah, ki se subsidiarno uporablja, lahko ugotavljal obstoj razlogov za odpoklic, zato bi bilo treba ponovno preveriti tudi, ali je predlagana rešitev izvedljiva." Sam si tovrstni zapis razlagam, da je nedorečen, tako si razlagam, in praktično ni dokončen.

Iz tega konteksta sem tudi izhajal tako v razpravi kot tudi v stališču, ki ga imam v zvezi s tem 2. členom. Zaenkrat, hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Replika, dr. Anže Logar.

DR. ANŽE LOGAR (PS SDS): Hvala.

V bistvu se zahvaljujem spoštovanemu poslancu za besede, ampak še enkrat ponavljam, meni ni težko priznati kvalitete, in dejal sem, da v bivšemu finančnemu ministru najdem kvalitete in sem jih naštel; je odličen predavatelj in ko je bil on minister, je Ministrstvo za finance odlično sodelovalo s preiskovalno komisijo. To še enkrat povem in mislim, da je dobre stvari treba poudariti. Ampak to pa ne pomeni, da kot opozicijski poslanec ne morem biti kritičen do ministra.

To zadnje, kar pa ste povedali v zvezi z 2. členom, je pa točno to, kar sem povedal, ja. Namreč, Zakonodajno-pravna služba je rekla, da to, kar ste vi, ne vem, ali po pomoti, ali po nekem čudnem naključju, ali po spletu okoliščin, ali pa po tehtnem premisleku z vašo odločitvijo na Odboru za finance zakuhali s tem, ko ste samo ta del predlagane novele sprejeli. Točno to, kar v temu zadnjemu stavku piše, da v bistvu ta rešitev, ki ste jo uzakonili, sploh ni izvedljiva. In če ni izvedljiva, poglejte, ne vem, zakaj se potem Državni zbor pogovarja o rešitvah, ki ni so izvedljive. Ne nazadnje ste tudi vi svojem uvodnem pričanju navedli oziroma citirali besede gospoda Kozine, da je glavni krivec za bančno luknjo Državni zbor zaradi luknjičaste zakonodaje.

Če boste to potrdili, boste torej sami sprejeli luknjičasto zakonodajo; celo tako luknjičasto, da jo boste raje za eno leto odložili. Zato pravim, da ni smiselno takšnih stvari podpirati. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): V bistvu bolj za repliko kot kaj drugega.

Eno se tiče tega lastništva oziroma razkritja, kdo je končni lastnik. Zadeva je takšna, da ni nujno, tudi če ne gre za nek sovražni prevzem ali kaj takega, lahko vedno nekdo, ki ima namen kupiti, svojo identiteto skriva. In v okviru tega je treba narediti vse, kar se da, da se to ugotovi. Ni pa nujno, da se dokončno ugotovi, kaj je. Trenutna dikcija, tako kot postavljena, z dodatnim pravilnikom, ki se bo seveda prilagajal okoliščinam, je po mojem zadostna rešitev. Ker če ne, lahko naredimo še 50 dodatnih členov v tem zakonu in tega ne moremo v popolnosti rešiti.

Kar se pa tiče odgovornosti Vlade in tako naprej. Kot veste, SDH ima upravo, ima nadzorni svet in ima skupščino. V času delovanja je normalno oziroma vedno je Vlada njegova skupščina in tudi v tem smislu gre za neko odgovornost. Kar se tiče vloge Državnega zbora, sem bolj govoril o tem, da je to lahko morda nek instrument, ki mora pa doživeti določene korekcije ravno zaradi tega, da ne vnaša nestabilnost. Take korekcije so prej v smeri tega, da moraš imeti,

ne vem, 60 glasov, da do česa takega pride, ali pa tudi neke ga višjega ranga, ne vem, morda je to tudi pri 40 glasovih, da se sploh takšen postopek začne, ravno zaradi tega, da neka institucija lahko deluje kolikor toliko v miru, ker ne gre vedno spreminjati zakonodaje na podlagi posamičnih primerov. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Mag. Alenka Bratušek kot predlagateljica.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Božič, verjetno se boste spomnili, kaj je bilo na Odboru za finance. Bil je predlagan amandma, ki bi uredil postopek. Okej, če je bilo 10 poslancev, ki lahko predlaga razrešitev ministra – 10 poslancev je potrebnih za to. A za to, da predlagamo razrešitev nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga, bi jih bilo treba pa 40? Okej, če je to vaš predlog. Ampak ni, preprosto ste ga zavrnili, niste šli v smeri, da se to uredi, ampak ste amandma, ki je urejal, zavrnili in potem, roko na srce, pomotoma člen potrdili. Ampak tako to je, to je dejstvo in zato je takšen člen, ki resnično ni dodelan, ni dodela in predlagatelji smo z amandmajem želeli člen dodelati, pa ga je koalicija zavrnila, potrdila pa amandma oziroma potrdila pa člen, ki je tako rekoč neizvedljiv. Ampak to je, če rečem tako, vaše maslo, ne naše. Mi smo si želeli urediti, pa ste to zdaj pač uredili po svoje.
Strinjam se, da ni prav, da lahko samo en poslanec predlaga to, ni prav, zato je bil naš predlog 10 – vi bi dodali 60, 80, 90, kakorkoli mislite, da bi bilo dovolj, ampak povejmo. Ne nič, ne nič!. Zdaj pa razlagati slovenski javnosti, da z upravljanjem z našim premoženjem ni nič narobe, tega pa nihče več ne verjame. Nihče! In Slovenke in Slovenci zahtevajo spremembe. Vse, kar smo želeli, je … In mimogrede, dokler je koalicija trdna – samo imamo občutek, da vas skrbi, da ni tako trdna, da bi to zdržala –, če imate več kot 46 glasov, vam nihče ne more nikogar zamenjati. Samo v eni interpelaciji je bilo malo problema, v drugi interpelaciji je bilo mogoče malo več problema, pri nadzornem svetu SDH pa verjamem, da bi pogrnila ta koalicija. Mogoče je to razlog, da se tega močno otepate, kar ni prav. Verjamem, jaz verjamem, da si marsikdo tudi znotraj stranke Modernega centra misli svoje o tem nadzornem svetu, samo to ne bo nič spremenilo. Je treba stvari popravljati v tisto smer, ki je prava.
O vpletanju politike v gospodarstvo, mislim, to je pa floskula, za katero mislim, da ni niti vredna razpravljanja. Res. Toliko, kot se ta vlada, vključno s predsednikom in ljudmi, zaposlenimi v kabinetu predsednika, vpletajo v slovensko gospodarstvo, mislim, da se že kar dolgo časa ni nihče. Tako če lahko, če zberete toliko poguma, da določene stvari spremenimo, spremenimo, če pa zakon ostane tak, kot je danes pred nami, vključno z amandmajem, da se uveljavi čez eno leto, pa kot predlagateljica apeliram na vse, da ga zavrnete. Ker ni vreden sprejema. Cilji, ki so bili mišljeni, ne bodo doseženi in je res prav v sramoto Državnemu zboru, da takšen zakon sprejme. Preberite si, kaj ste v zakonu pustili.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima predstavnik Vlade, državni sekretar na Ministrstvu za finance gospod Metod Dragonja.

METOD DRAGONJA: Hvala lepa, gospod predsednik, za besedo.

Najprej bi želel reči, da gre za poslanski zakon in da je Vlada vseskozi zastopala stališče, da predlogu zakona nasprotuje. To je tudi ustrezno utemeljevala tako v prvem branju, kot na matičnem delovnem telesu, kot tudi v uvodu na plenarni seji k drugemu branju. Utemeljitev je predvsem v tem, da je treba biti zelo pazljiv, kadar je vprašanje očuvanja avtonomije in neodvisnosti Slovenskega državnega holdinga, ker gre za zahtevne procese, občutljive procese, ker je to praksa, avtonomija pri upravljanju državnega premoženja, ki se je kot dobra praksa uveljavila po svetu in jo priporoča OECD. Vlada ni proti izboljšavam, povečanju transparentnosti, povečanju odgovornosti, da procesi potekajo učinkovito. Predvsem je občutljivo, kako se privatizira, da dobimo dobre investitorje in da se v najširšem smislu uveljavljajo določbe in strategije upravljanja podjetij v državni lasti.

Kdo dejansko upravlja državno premoženje, je bilo eno od vprašanj, ki je bilo tukaj postavljeno. SDH upravlja to v imenu in za račun države, ampak poleg tega je še cela vrsta drugih deležnikov v teh procesih. Kdo upravlja dejansko državno premoženje, se je v veliki meri dokazalo v zadnjem primeru glede Luke Koper, kjer se je pravzaprav SDH izkazal, da je po svojem vplivu, ne glede kot lastnik, predstavnik lastnika, pravzaprav imel postransko vlogo. Parole Luke ne damo!, Luka je naša!, To je premoženje, ki je naše! … Tukaj ne gre za premoženje vseh nas, za državno premoženje, ampak tukaj so naše interesne sfere, naše monopolno področje in to so problemi, s katerimi se pri tem srečujemo. To ni vezano samo na neke načelne politične deklaracije, to je povezano tudi s tem, da so na ta podjetja priklopljeni različni interesi, ki v finančnem smislu imajo od tega korist.

Že Zakonodajno-pravna služba je v svojem mnenju opozorila na neusklajenosti novele z osnovnimi načeli Zakona o Slovenskem državnem holdingu in predvsem opozorilo, da določbe glede odpoklica članov nadzornega sveta ne bo mogoče ustrezno izvajati, ker ni jasno določeno, kako se bodo ocenjevali razlogi za odpoklic. Vzpostavljajo se temeljna vprašanja, vprašanje pravne varnosti, zakonske jasnosti in tega, da so določbe zadosti jasne, določne in nedvoumne.

V tej pravni nedorečenosti, posebej kar se tiče razrešitve članov nadzornih svetov, se odpirajo možnosti, da se bodo po tekočem traku vlagali predlogi za razrešitev posameznih članov nadzornih svetov ali celotne sestave in

vzpostavljalo relativno veliko tveganje za to, kako bo deloval Slovenski državni holding. Brez operativnega nadzornega sveta Slovenski državni holding ne more sprejemati odločitev, ker je statutarna odločitev takšna, da za večino odločitev, posebej pa za najpomembnejše, uprava potrebuje soglasje nadzornega sveta. To lahko vzpostavi paralizo pri delovanju Slovenskega državnega holdinga v smislu nesprejemanja odločitev. Postavlja se vprašanje, ali se je pač v rešitvah, ki so tukaj predlagane, v celoti zavedalo takih možnih posledic, posebej glede na to, da so ti postopki glede razrešitev v predlogu, kot je sedaj izkristaliziral, zelo nedorečene.
Moja ocena je, da Državni zbor mora sprejemati dobre zakone, da ti zakoni morajo potrjevati pravno varnost, da morajo prispevati v tem delu h kvaliteti upravljanja državnega premoženja in ne morem mimo ocene, sedaj je pač tak zakon, kot je, pravzaprav služi drugim ciljem, predvsem tem ciljem, da se lahko skozi konstantne procese političnega izpostavljanja nadzornega sveta SDH ustvarja pritisk na njegovo delovanje in da se skozi to dejansko tudi blokirajo procesi, ki se v SDH izvajajo, posebej pa, da se blokirajo privatizacije. Tako zahtevne privatizacije, ki jo ima sedaj v letošnjem planu dela Slovenski državni holding, privatizacija Nove Ljubljanske banke, v svoji kompleksnosti, v tržnih razmerah, v katerih se bo izvajala, v veliki nestabilnosti, posebej kar se tiče bančnega sektorja, ob taki potencialni negotovosti pri sprejemanju odločitev v Slovenskem državnem holdingu, mislim, da je treba tudi dosti jasno opozoriti Državni zbor, da je vstop v tako privatizacijo ob predlaganih spremembah zelo tvegan. Ker je proces sam po sebi zelo zahteven in moramo opozoriti na posledice, ki bi s sprejemom tega zakona lahko nastopile, da nam večji, pomembnejši projekti se lahko ustavijo. Moja ocena je, da se zakon, kot se sedaj skozi parlamentarni postopek in razpravo v drugem branju razvija, kaj je bilo določeno, kakšne so poslovniške in proceduralne možnosti, ne razvija v dobri smeri in da je potreben zelo resen razmislek, ali se tak zakon v drugem branju podpre ali ne podpre. To je velika odgovornost Državnega zbora.
Še enkrat, Državni zbor mora sprejemati dobre zakone. Upam, da ne bomo prišli v situacijo, da bo novela, ki bo dopolnila zakon, odprla nova tveganja pri delovanju Slovenskega državnega holdinga. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Želi še kdo razpravljati? Prosim za prijavo.
Besedo ima mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsednik, hvala za dano besedo.
Spoštovani državni sekretar, vsaj toliko poguma bi lahko imeli, da bi svetovali svojim poslancem, da ne podprejo tega zakona, če že sami ocenjujete, da je slab, ker ta zakon je res nor.

Nisem imel namena oglasiti se. Že v prvi razpravi sem rekel, da je to izguba časa pri tem zakonu, ko mislim, da je najbolj odgovorna koalicija, da imamo takšnega na mizi, kot ga imamo.

Ampak glede na razpravo dveh poslancev Stranke modernega centra sem se pa moral oglasiti. Še bom vedno trdil, da prvotni predlog amandmaja na Odboru za finance in monetarno politiko, je bil dober, ki pa ste ga vi zavrnili. To pomeni, 10 poslancev lahko predlaga Vladi, ne, da razreši člana nadzornega sveta, ampak da predlaga Vladi, da bo potem o tem Državni zbor razpravljal. V Državni zbor pride in da se Vlada do tega opredeli; ampak seveda pod istimi pogoji, ki veljajo za odpoklic člana nadzornega sveta. Ne pod drugimi. To pomeni, da tudi 10 poslancev ali pa en poslanec ne more reči, poglejte, ta nadzornik mi pa ni všeč, bom pa predlagal njegovo razrešitev. Ne! Pod tistimi pogoji, ki veljajo že v Zakonu o Slovenskem državnem holdingu. Spoštovani kolega Tilen Božič je rekel, da številka 10 ni v redu, da bi morala biti 60. Mislim, poglejte s 46 glasovi se razreši vlado. Vi bi pa radi 60 glasov za predlog za odpoklic enega člana nadzornega sveta. Zresnite se! S 46 glasovi tukaj vlada pade. Vi pa hočete imeti 60 glasov za to, da se bo začel postopek za razrešitev. Mislim, zame bi bilo 10 poslancev čisto korektno; tudi zaradi tega, ker Državni zbor potrjuje člane nadzornega sveta. Lahko pa bi v nadaljevanju dali amandma, da za razrešitev pa Državni zbor potrebuje najmanj 46 glasov. Vse se da, zato bom še enkrat ponovi : temu zakonu ne dajmo podpore, pa septembra pride nov zakon oziroma sprememba in dopolnitev. Ker mislim, da današnja razprava je jasno pokazala, ker pač tako katastrofalnega upravljanja z državnim premoženjem, kot je pod to vlado, še ni bilo.
Mene skrbi, da v primeru, da bo ta vlada ostala, da nobena sprememba zakona ne bo pomagala. Poglejte, vi imate težave predvsem s kadrovskimi resursi in z resnimi političnimi pritiski potem na tiste, ki jih imenujete.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Se prijavljaš k besedi ali repliki?
Replika gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Replika samo glede teh 60 za vložitev predloga ali kakorkoli že. O naslednji stvari sem govoril, da če že si bi nekdo želel takšno rešitev vpeljati v zakonodajo, je zaželeno, da se lahko morebitna razrešitev potrdi z neko ustrezno večino in v takem primeru, recimo, 60. Ne za predlog! Ker to bi potem pomenilo, kaj jaz vem, 60 za predlog, 91 za razrešitev. Mislim, ta logika ne gre nekako skupaj. Samo to sem hotel pojasniti.
Drugače pa na odboru, kot veste, se s to rešitvijo nisem strinjal in pri tem ostajam še zdaj. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna razprava? Besedo kot predlagateljica? Ne.
Besedo ima mag. Alenka Bratušek kot poslanka.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Sicer sem besede državnega sekretarja razumela kot apel, da se takšno skrpucalo, ki je danes pred nami, ne sprejme. Ampak jasno je treba povedati, kdo je kriv, da je zakon tak, kakršen je – vladajoča koalicija! Vi ste naredili takšnega, kot je. In zdaj, če vsi skupaj ugotavljamo, da je slab, sem že prej povedala, da kot predlagateljica predlagam, da ga res ne podpremo. Takšnega, v takšni obliki se ne da in ne sme podpreti. Z enoletnim zamikom! To je pa prav norčevanje iz vsega. Če mislimo, ukrepajmo takoj in se strinjam: izhajajmo iz predloga, ki je bil vložen, popravimo, amandmiramo pred vložitvijo postopek zamenjave nadzornega sveta in gremo septembra znova. Vsi skupaj. Tako kot smo v prvem branju to naredili. Ne enoletni moratorij! Do takrat bo tako vse počiščeno po naših podjetjih, kar mislite počistiti, potem boste pa šli v opozicijo in lahko menjavali nadzorne svete, kot vam bo prijalo. Točno tako se lahko razume vaš predlog. Dokler smo mi na oblasti – ne, tega ne smemo, ampak ko se pa zgodba obrne, potem pa lahko mi kot opozicija delamo in predlagamo vse. Amandma je bil na mizi, zato ne sprenevedanja. Ni pomembna večina, vladajoča večina ga je zavrnila. Je bil gospod Božič zraven, ni bil gospod Božič zraven – nepomembno, rezultat je na mizi. Rezultat je na mizi in rezultat je, kakršen je. Če vam je kaj do tega, da se z upravljanjem z državnim premoženjem resnično stvari obrnejo – lahko ste kritični do preteklosti, lahko poveste marsikaj in verjetno, ne verjetno, sigurno je tudi v preteklosti bilo marsikaj narobe. Ampak za to, kar se dogaja danes in kar se dogaja zadnji dve leti, ste odgovorni pa vi. In s tem boste morali živeti tudi v prihodnosti. Zadnji dve leti ste vi odgovorni za dogajanje. Vsak teden je ena afera povezana s Slovenskim državnim holdingom. Vsak teden. Začenši z Novo Ljubljansko banko in nekaj dni nazaj končana z Luko Koper. Dobro, da je poletje, da bo mogoče Slovenski državni holding malo manj aktiven, ali pa bo prav poleti še bolj aktiven, ker bo mogoče javnost in tudi mi nekoliko manj pozorni na njegovo delo. Tako kot se danes upravlja s premoženjem, se še ni. Vlada in koalicija je pri upravljanju državnega premoženja pogrnila na celi črti. To je dejstvo. Jaz mislim, da to tudi poslanci koalicije ugotavljate. Ampak ni dovolj, da samo ugotavljate, ampak je potrebna akcija in ukrepanje. Če mislite sprejeti zakon, takšnega kot je, in še takšnega kot je zamakniti za eno leto, je to popolnoma neodgovorno. Z našimi amandmaji želimo, seveda 2. člena na žalost, ker ste amandma zavrnili v koaliciji, ne moremo popraviti, se ga pa da v nadaljevanju takoj za tem, ni treba leto dni prehodnega obdobja, ponovno odpreti in urediti tako, kot bi bilo prav, z ostalima dvema amandmajema pa vsaj v veliki večini spravljamo stvari približno v osnovne okvire. To, da poslanem ne dovolite, da dobimo podatke iz Slovenskega državnega holdinga, to ste pa že tako ali tako v osnovi črtali. Ne vem, česa se bojite, da bi prišlo v Državni zbor. Res ne vem, česa se bojite. Dajemo se z vsemi slovenskimi bankami, da morajo one razkriti podatke, a vi jih zdaj skrivate. Vi ste tisti, ki ste člen, da Slovenski državni holding mora na zahtevo poslancev, na zahtevo odbora posredovati podatke, s katerimi razpolaga, črtali. To je transparentnost Stranke modernega centra. Na žalost, ne. To je dejstvo. Jaz upam, upam, da boste res čim prej, vsaj v Desusu in SD, če že v Stranki modernega centra ne, ugotovili, da to, kar se dogaja, ni prav in ni dobro, in nas v tej borbi, ker nam drugega pač ne preostane, kot da tukaj stojimo in govorimo, ukrepati na drugačen način ne moremo, zato smo tukaj, smo pa dolžni in odgovorni Slovenkam in Slovencem. Da boste stopili skupaj z nami in da v tej smeri nekaj spremenimo, ker naša podjetja niso samopostrežba, ne za mafijo, ne za tajkune, ne za kogarkoli. Pa to niso moje besede, to so besede predsednika Vlade, kar nas mora še dodatno skrbeti.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati?
Izvolite, mag. Dušan Verbič.

MAG. DUŠAN VERBIČ (PS SMC): Hvala lepa.
Vidim, da je časa skoraj na koncu in moram priznati, da je pa v teh temah resnično zelo všečno biti opozicijski poslanec.
Prvo, kar je, moram spoštovanemu kolegu takoj povedati, ki ste komentirali mojega kolega Tilna, dejstvo je, da ste napačno navedli, kajti predlog, ki je bil vložen in je na matičnem odboru, se je glasil: Člani nadzornega sveta SDH lahko na predlog Vlade ali na pobudo vsaj 10 poslancev Državnega zbora odpokliče Državni zbor. To pomeni, da ni tisto, kar ste rekli, da gre to prek Vlade. To gre direktno na Državni zbor.
Naslednja zadeva, pa mi je kar malce žal, ko ni spoštovanega kolega Logarja, ki se je dotaknil, da v tem kontekstu, kar sem v razpravah omenjal, gre za luknjičasto zakonodajo. V tem primeru, vezano na 4. člen, se ne pogovarjamo o luknjičasti zakonodaji, če je zgolj zamik, se pravi odložni pogoj z veljavo. To ni luknjičasta zakonodaja, bom pa potem še v nadaljevanju, če bo preostanek časa / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Alenka Bratušek, predlagatelj.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Ja, lahko tudi tako obrnete, da je pač fino biti opozicijski poslanec, ampak tudi to lahko hitro uredite. To ni nobenega problema. Če je lažje s tega konca

upravljati naše premoženje. Ampak, veste kaj, edina stvar, ki bi nas morala vse skupaj skrbeti, je ta, da se tako kot danes ne sme upravljati s premoženjem. Pa ni pomembno, ali so naši ali so vaši ali so levi ali so desni. Na tak način se z državnim premoženjem ne sme upravljati. Jaz sem že v ponedeljek, ko sem predsedniku postavljala vprašanje, povedala, kaj me pri vsem skupaj najbolj boli. Boli me to, da zase pravite, da ste levosredinska vlada, in da levosredinska vlada na takšen način upravlja z našim premoženjem. To me pa ob vsem skupaj še najbolj boli. In še enkrat, spoštovane kolegice in kolegi, ker je resnično mogoče, pa ne, ne bom rekla, da je škoda časa, ker se je kar nekaj stvari danes izpostavilo, ampak tak zakon ni vreden sprejetja, pa smo mi bili predlagatelji. Ni vreden sprejetja. In to je sedaj, ne da kopirate zakone, mislim, da ste od Nove Slovenije vsaj enega ali dva, sedaj je druga praksa, sedaj ga popolnoma obrnete. Mi ga pripravimo, vi z amandmaji pa naredite iz tega vse kaj drugega. Ampak to, da je osnovni predlog dobil 70 glasov, bi vam moralo dati nekaj misliti, dati misliti, da smo vsi skupaj v Državnem zboru očitno prepričani, da stvari ne gredo v pravo smer. Vključno s Stranko modernega centra, ki je takrat glasovala za, pa ste se tekom postopka radikalno obrnili in spremenili stvari na glavo. In to ni prav. Očitno se strinjate, da se s premoženjem ne upravlja dobro, ampak spremenili pa ne bi nič. Ampak samo vi ste tisti. Kolega pravi, da je udobno biti opozicijski poslanec, ko pa predlagamo, da bi opozicija tudi lahko predlagala zamenjavo nadzornega sveta, ups, to pa ne. To pa ne! To pa lahko samo Vlada. Kaj pa nam ostane drugega potem, kot da opozarjamo, govorimo, prosimo, apeliramo? To je vse, kar nam ostane. Grehi, ki se dogajajo, so pa seveda vaši. Ne nam še tistih podariti ali pa spraviti na našo stran, ker s tem pa res nimamo nič.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Andrej Šircelj, izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz sem svojo prejšnjo razpravo začel s stavkom, kdo pravzaprav upravlja s tem premoženjem. Po sedanji razpravi, na koncu te razprave in po vseh teh dejstvih, ki smo jih tukaj povedali, in kar sta sedaj na koncu govorila gospa Bratušek pa kolega Pogačnik, sem pa še bolj zaskrbljen. Kaj pa, če je vsa ta zanka namenoma izvedena? Če je vse to namenoma izvedeno, potem pomeni ne to, da bo samo člen, ki se nanaša na odpoklic članov nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga, ampak tudi členi, ki se nanašajo na to, da je treba najti znanega lastnika, da mora biti ta lastnik preverljiv v evidencah, da mora biti jasno prikazano lastništvo družbe, da mora zagotoviti vse podatke Slovenski državni holding, potem tega ne bo in smo vso zadevo preložili. Jaz ne bom rekel sedaj na september. Kakšen september?! Vprašanje je, če bo to v tem letu 2016. In čigav interes je, da se ta zakon ne sprejme? Čigav interes je, da se ta zakon ne sprejme in da je svoj interes enostavno uveljavil prek koalicijskih poslancev na Odboru za finance in monetarno politiko v škodo slovenskih državljank in državljanov, ker ta sistem bo še naprej netransparenten? Ali smo priča temu? Ne nerodnosti pri glasovanju, ne slučajni nerodnosti, ampak zavestnemu glasovanju, ki je izglasoval to, da je zakon neizvedljiv v enem členu, in zdaj bomo prišli do tega, da ga ne bomo sprejeli ali kakorkoli že. Jaz samo opozarjam, da je treba paziti tudi na to, da je nekdo imel interes, da se to ne bo zgodilo, da se ne bi sprejel tak zakon, da ne bi bil bolj transparenten, da ne bi zavezoval Slovenski državni holding in vsekakor je to danes verjetno nekomu v interesu. Na drugi strani pa govori predsednik vlade o lobijih, govori predsednik vlade o mafiji, ta zakon niti ni vlada podprla, državni sekretar je bil proti temu zakonu, tudi danes je povedal, da je proti temu zakonu, da bi se tukaj ta transparentnost dejansko uveljavila. Z nekim zamikom, z nekim napačnim glasovanjem postane cel zakon neizvedljiv in zadeva gre dalje in podjetja se lahko naprej prodajajo nekim podjetjem v davčnih oazah, podjetjem, ki so namenska podjetja in tako naprej. Jaz samo ne želim biti naiven, zato opozarjam na to. Ne želim biti naiven, da je koalicija na Odboru za finance slučajno, pod narekovajem, narobe glasovala. Mogoče jih je pa kdo prepričal, da je prav, da tako glasujejo. Ne vem, sprašujem. Da imamo danes potem mnenje Zakonodajno-pravne službe, da je neizvedljivo. Sprašujem pa se, koliko prodaj bo zdaj čez počitnice narejenih, preden bo nov zakon. In nov zakon ne bo septembra. Če bo nov zakon leta 2016, bomo lahko veseli. In nov zakon se ne bo sprejel z nami, spoštovana Alenka Bratušek. To so iluzije, da bomo skupaj sprejeli zakon. Če ga ta koalicija ne bo hotela, ga pač ne bo. Dajmo biti realni. In moja teza je, popolnoma upravičena, da je bilo vse narejeno namenoma.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Matej Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Nameni predlagateljice so se meni zdeli pametni in na mestu. Zdi se mi, da je prav, da vemo mi kot lastniki, komu neka podjetja prodajamo in da ima lastnik možnost, da če nadzorni svet nastavi, da ga tudi odpokliče. Če so ljudje lastniki tega premoženja, mi smo njihovi predstavniki v tem parlamentu, mi izvolimo nadzorni svet in popolnoma logično se mi zdi, da moramo imeti tudi priložnost in možnost, da ta nadzorni svet odpokličemo. Vsaj kar se tega tiče, je zadeva zame nesporna.

Zdaj pa do preverjanja lastništva. Vi veste, da Nova Slovenija, tudi jaz osebno zagovarjam privatizacijo, ampak moram zelo jasno poudariti, ne vsakršne privatizacije in ne za vsako ceno, ampak zgolj privatizacijo dobremu in odgovornemu lastniku. In vprašati se moramo, kako bomo lahko to podjetje prodali dobremu in odgovornemu lastniku, če pa niti ne vemo, kdo je lastnik. A si predstavljate to sprevrženost, da na primer nas, ki deklarativno zagovarjamo privatizacijo odgovornim lastnikom, zaradi tega silovito napadajo, a stranke oziroma koalicijo, ki deklarativno pravi, kako je proti privatizaciji, hkrati pa podjetja prodaja nekomu, za katerega sploh ne vedo, kdo se za njim skriva, se mi zdi skrajno sprevrženo. Osnovna stvar za neko odgovorno in pametno privatizacijo je, da poznamo lastnike. Vse ostalo je "prihvatizacija". "Prihvatizacija" v smislu, da se za raznoraznimi slamnatimi podjetji skriva denar, ki je prej odtekel iz teh istih državnih podjetij, zdaj pa se s tem denarjem ta državna podjetja kupujejo nazaj. To je pač praksa modus operandi, ki je očitno po Sloveniji izjemno dobro uveljavljena. Zaradi tega se mi zdi neka določba, da če kdorkoli želi kupovati slovenska podjetja, da mora v celoti transparentno razkriti lastništvo te družbe, ki kupuje to podjetje, popolnoma na mestu. Naj bo še tak strateški lastnik na papirju, če ne želi povedati, kdo se za tem podjetjem skriva, potem slovenskih podjetij ne more kupiti. Pika. V tem duhu bi moral biti napisan tudi člen. Ampak člen, ki je v sedanji verziji, je daleč od tega. Zgolj za predstavo, da bo jasno, kaj je koalicija predlagala in oziroma kaj je koalicija sprejela, da mora ta isti SDH, ki zdaj podjetja prodaja družbam, za katere se ne ve, kdo je njihov lastnik, torej lahko upravičeno trdimo, da jih prodaja netransparentno, ta isti SDH mora zdaj določiti merila preverbe lastništva. Ta isti SDH bo to določil. Kako bo to določil? Pišejo, da skladno z veljavnimi predpisi in mednarodnimi smernicami dobre prakse, pri čemer pa mora upoštevati posebnosti posameznega postopka razpolaganja. Meni se zdi to strašanska latovščina. Težko razumeš, kaj je pravzaprav želela vladna koalicija s tem povedati.

Zdaj pa pridemo na bistvo. Če je opozicija želela, da bi se pri prodaji podjetij, ki jih prodaja SDH, vsaj zelo natančno vedelo, kdo je lastnik teh podjetij, smo sedaj prišli do rešitve, ki to stvar do skrajnosti zamegljuje, kako se bo odkrilo lastništvo kupca. In celo več. Predlaga se, da se to uveljavi tam nekje daleč v prihodnost čez kakšno leto. Če to ni enkratna zgodba za oblikovanje in snovanje teorij zarot, da kar je še uporabnega in koristnega, bomo zdaj prodali oziroma če uporabim govorico s te strani, leve, razprodali, po enem letu pa lahko desetkrat preverjate lastništvo, ker od tistega bistvenega praktično ne bo kaj veliko ostalo. Pri vseh teh borcih, ki so na levi strani, za nacionalni interes proti privatizaciji, za transparentno privatizacijo, pri vseh teh borcih, da dobimo takšno skropucalo! Zdaj odgovarjajte in povejte, kako je to možno. Jaz lahko samo ugotovim, pa mi naj predlagateljica ne zameri, ampak takšen zakon v takšni obliki je nemogoče podpreti. Če si bo koalicija izglasovala še ta člen za enoletni rok uveljavitve, potem je ta zakon popolnoma brezmiseln, ker prodaje se dogajajo danes tukaj.

Tako da bi bilo zelo prijetno in koristno slišati vse borce nacionalnega interesa in borce proti privatizaciji, da te stvari malo pokomentirajo, zakaj njihova koalicija nasprotuje, da bi vedeli, komu prodajamo podjetja. Samo to – enostavno in preprosto vprašanje, ki terja zelo enostaven odgovor.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Potem zaključujem 1. člen. V razpravo dajem 4. člen ter amandma Poslanske skupine nepovezanih poslancev in amandma Poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Želi kdo razpravljati?

Izvolite, mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Naš amandma k 4. členu je pravzaprav povezan s 1. členom, tako da o tem ne bi prav na dolgo in široko izgubljala besed. Amandma koalicije, dobro ste slišali, cele koalicije – SMC, Desus in SD, pa v bistvu za 1 leto uveljavlja zamik tega zakona. Jaz si želim, da ste se tudi tukaj zmotili, da boste glasovali proti, podprli dva naša amandmaja, ki sta vložena, in za silo rešili situacijo. Pravzaprav bi rada slišala, če mi lahko kdo razloži, kaj je s tem enoletnim zamikom bilo mišljeno. Kaj pa v tem prehodnem obdobju? Nič. Pustimo, da se dela, tako kot se dela. Čez eno leto bo pa – kaj? Boste pa v opoziciji in boste potem lahko predlagali zamenjavo nadzornega sveta. Ni najbolj korektno., Če res vemo, da se stvari delajo narobe, je naša odgovornost, da, pa kakor koli se to sliši, stopimo skupaj in te stvari popravimo. Resnično je bil zakon vložen z dobrimi nameni, resnično je bil zakon pripravljen za to, da se stvari pri upravljanju državnega premoženja spremenijo. Ampak ne zdaj metati peska v oči ne nam in ne ljudem in sprejemati amandmaja, da se zakon uveljavi z enoletnim zamikom, in to zakon, ki bo imel, ne boste verjeli, tri člene. Zakon, ki bo imel tri člene, boste uveljavili z enoletnim zamikom. To res ni vredno tega državnega zbora.

Mogoče pred glasovanjem naredite še en koalicijski sestanek in ugotovite, da je to, kar ste vložili, en velik nesmisel in glasujete proti, podprete dva naša amandmaja, ki za silo, še enkrat, za silo rešujeta situacijo, in postopek zamenjave nadzornega sveta oziroma predlog, ker do zamenjave je še daleč, ki ga v Državnem zboru lahko vložimo, lahko popravimo zelo hitro v naslednjem koraku. Tako bomo pokazali vsem, da je Državni zbor tisti, ki lahko tudi odloča o nečem, ne da ste vi samo glasovalni aparat, če se vlada zbudi. Če se pa vlada ne zbudi, pa tudi

pismo ali pa apel vladi, da naj zamenja nadzorni svet, prav nič ne pomaga.

Škarje in platno lahko vzamemo v svoje roke, ampak, lepo prosim, brez enoletnega zamika. To res, ampak res nima smisla.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Izvolite, mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovani predsedujoči, hvala za dano besedo.

Tudi jaz bi rad slišal namen tega amandmaja, ki ga je predlagala koalicija. SMC je zmanjkalo časa, vendar sta še dve koalicijski stranki tukaj podpisani, DeSUS in pa SD. Povejte, zakaj hočete imeti da bo ta zakon uveljavljen šele čez eno leto? Kateri so razlogi, da ste dali ta amandma? Ampak tehtni.

Poglejte, jaz sem še vedno osebnega mnenja, da bi tukaj moralo priti do drugega dogovora. Zdaj nekaj na silo podpreti, zgolj zaradi tega da bo to malo bolj transparentno … Jaz sem pa še vedno nekaj prepričan, ne glede na to, 1. člen te spremembe in dopolnitve ne onemogoča, da bo slovensko državno premoženje, čeprav bi bil ta 1. člen sprejet, prodano ali poštnim nabiralnikom ali podjetjem iz davčne oaze ali pa nekemu finančnemu skladu. Tega ne onemogoča, kar ste danes razpravljali.

Jaz še enkrat predlagam, da bi morali v zakonodajno proceduro vložiti ta predlog predvsem s tem odpoklicem, to transparentnejšo prodajo in pa spremembo strategije, ki je nujna. Pri nadzornem svetu mislim, da bi moral imeti državni zbor tudi ta manever predloga za odpoklic, če je že imenoval, vendar naj tukaj ostane tisti predlog deset poslancev ali da se potem še dogovori, koliko glasov je za odpoklic potrebnih, kajti tukaj potem lahko pride neka nevarnost, da bomo tisto podrli, zaradi česar je to sploh bilo narejeno. Pa to, da opozicija dobi predstavnika v nadzornem svetu pod istimi pogoji. To pa, spoštovana predlagateljica, sem pa že prej povedal, ste pa podrli sami kot predsednica vlade in ste vrgli opozicijo ven. Dajmo tukaj notri, no, ker jaz mislim, da smo že prevečkrat sprejeli kakšen slab zakon, ta razprava poteka že nekaj časa, se mi zdi pa da gre v prazno. In da ne bomo vedeli, kdo je sedaj to Državni zbor, ker tudi že Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora ne zna to korigirati, ali bo lahko posamezen poslanec ali ne, ali lahko tudi generalna sekretarka Državnega zbora predlaga spremembo ... Škoda bi bilo takšne nedorečene zakone sprejemati, ker sem prepričan,da lahko bistveno več škode naredijo kot koristi. Kot sem pa že omenil, noben zakon pri tako slabi vladi ni garancija, da bo to premoženje v upravljanju boljše. Jaz mislim, da je tu potrebna predvsem odgovornost Vlade. Tudi če je zakon slab, lahko Vlada upravlja premoženje dobro. Ampak pri tej vladi Mira Cerarja, Stranke modernega centra, SD in Desusa, sem pa jaz prepričan, da tudi če bi bil najbolj kvaliteten zakon, da bi pa ta vlada z državnim premoženjem upravljala slabo. Tu prevladujejo predvsem osebni parcialni interesi. Govora glede Luke in glede vsega, mislim, da so zadeve eskalirale predaleč. Ulica ni tista, ki diktira upravljanje podjetij. Vlada bi tukaj morala sprejeti odgovornost. In če se je Vlada odločila za zamenjavo oziroma SDH za zamenjavo nadzornega sveta, mora pač to odgovornost sama pri sebi prevzeti in iti naprej. Pa tudi ta predsednica nadzornega sveta Luke Koper ni idealna. Kdo je njej naročil zamenjavo Gašpar Gašpar Mišiča? Sklep sodišča je jasen, Luka bo plačala 700 tisoč evrov, ker je bil nezakonito razrešen, če bo seveda sodba pravnomočna.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Izvolite, gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.
Mislim, da je vendarle treba, da smo natančni tudi pri prebiranju vsebine amandmajev. In ta drugi amandma, ki govori o tem, da se za eno leto zamakne uporaba določbe 2. člena tega zakona, torej ta amandma ne govori o celem zakonu, ampak o 2. Členu, ta 2. člen pa govori o tem, da člana nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga lahko na predlog Vlade ali predlog Državnega zbora razreši Državni zbor. Mislim, da je kljub vsemu treba nekako ugotoviti, tako kot je bilo že povedano, da je že v prvi obravnavi ta zakon dobil zelo široko podporo, zato me ta hip preseneča stališče predlagateljice, da spodbuja poslance, da zavrnemo ta zakon v drugi obravnavi. Tudi če ostane ta določba v 2. členu v osnovnem besedilu, ki je besedilo predlagatelja, ali na predlog Državnega zbora se lahko razreši člane nadzornega sveta, je to še vedno pozitivno sporočilo volje Državnega zbora, da je treba poseči v sistem upravljanja državnega premoženja na način, da lahko tudi Državni zbor predlaga razrešitev člana nadzornega sveta. Če bi se zakon zavrnil, bi zagotovo bila interpretacija, češ, poglejte, saj Državni zbor je zavrnil to možnost, da bi lahko Državni zbor predlagal zamenjavo nadzornega sveta. Mislim, da si bomo naredili zelo veliko škodo, vsaj vsi tisti, ki zagovarjamo stališče, da Državni zbor mora imeti možnost zamenjave in s tem tudi vplivanja na upravljanje premoženje ljudi. Ne nazadnje smo tudi mi izvoljeni s strani ljudi in smo odgovornejši od Vlade glede tega, kaj se dogaja s tem premoženjem. Žal nam pa določbe veljavnega zakona o Slovenskem državnem holdingu tega ne omogočajo. In še enkrat bom poudaril, ta hip je mogoča samo pobuda poslanca, ki sem jo tudi sam vložil, na Vlado, da zamenja člane nadzornega sveta. Do tukaj seže pristojnost Državnega zbora ta hip. Če sprejmemo ta zakon, je jasno sporočilo, da damo možnost Državnemu zboru, da predlaga zamenjavo člana nadzornega sveta brez tega, da se Vlada s tem strinja ali ne. To prehodno obdobje mislim da se po nepotrebnem

problematizira za 2. člen že iz razloga, ker smo pa vsi, od Zakonodajno-pravne službe pa tudi v razpravah smo ugotovili, da ni definiran postopek izpeljave predloga razrešitve s strani Državnega zbora, predvsem tudi ker je bil zavrnjen amandma na matičnem delovnem telesu, ki je to definiral. Sam sem podprl ta amandma, da ne bo dileme. Vendar v tem enoletnem obdobju, če sprejmemo to sporočilo, da Državni zbor želi imeti možnost zamenjave člana nadzornega sveta, imamo možnost v tem obdobju predlagati spremembe in dopolnitve zakona, ki bo izčistil ta postopek. Bolje je razmišljati o tem, da se dogovorimo o tem, da se ponovno vloži sprememba in dopolnitev zakona o Slovenskem državnem holdingu, na podlagi katerega bi izčistili tudi postopek predloga razrešitve člana nadzornega sveta Slovenskega državnega holdinga, če se za to odloči Državni zbor. Po mojem mnenju je bolje, da ta zakon sprejmemo, ker ohranimo to voljo Državnega zbora. To enoletno prehodno obdobje ne škodi, ne koristi, ker je ta določba dejansko v praksi ta hip neizvedljiva, in se je nesmiselno spraševati, ali je to enoletno obdobje predolgo, prekratko. Če pa je to tisti pogoj, da je zakon sprejet, je po mojem mnenju bolje, da se to sprejme in pristopi k spremembi in dopolnitvi zakona, ki bo izčistil postopek, na kakšen način lahko izpeljemo razrešitev člana nadzornega sveta.

Sam zagovarjam, da je dejansko ta rešitev s strani desetih poslancev dobra, čeprav se moramo zavedati, da imajo člani nadzornega sveta v nekem trenutku pravzaprav večjo pristojnost, kot jo ima minister v Vladi, za katerega ravno tako začnemo lahko postopek za interpelacijo, če jo vloži deset poslank in poslancev. Ampak ta analogija z odnosom do Vlade pri upravljanju s tem premoženjem je z desetimi poslanci izkazana na zelo primerljiv način in je po mojem mnenju tudi prav tako, da se to ne dogaja kar po lastni želji enega poslanca, dveh, treh, ampak desetih poslancev. S tem tudi dokažemo to skrb in odgovornost, da ne bo šlo kar za ad hoc predloge, ker bodo morali biti izpolnjeni določeni pogoji, ki so tudi v teh kriterijih navedeni. Samo na podlagi tega se lahko potem začne ta postopek. Vse preveč se poskuša poenostavljati razumevanje, upravljanje z državnim premoženjem, ampak mislim, da smo ta hip prišli res zelo daleč, zato predlagam, da ohranimo to voljo Državnega zbora, da ima možnost vplivati na upravljanje državnega premoženja v večjem obsegu kot in zgolj samo z vlaganjem pobude, na katero potem Vlada pač tako ali drugače odgovori. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Alenka Bratušek, izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Seveda je to, kar je bilo sedaj povedano, pesek v oči. Gospod Veber, vi to dobro veste, ker bo vladajoča koalicija v naslednji fazi ta člen črtala. Ker člen ni odprt, ga zaradi postopka ne morete, zato ste si dali eno leto prehodnega obdobja. In od sporočilnosti, da bo Državni zbor imel neko pravico čez eno leto v naši državi, ne bo prav nič bolje. In od zakona, pod katerega sem se podpisala zaradi koalicijskih amandmajev, ni ostalo nič. Ne dovolite, da nam na zahtevo Državnega zbora SDH mora posredovati podatke. Ne govorim vam, ampak govorim koaliciji. Ne dovolite! Črtali ste ta člen. Ne dovolite! Govorim koaliciji. Ne dovolite, da izvemo, kdo so lastniki, ki kupujejo naša podjetja. To je bila naša želja. In ne dovolite, da poslanci, pa kakorkoli bi se dogovorili, lahko predlagajo, ne zamenjajo kar tako, za to se ve, kakšna večina je potrebna, ampak predlagajo zamenjavo nadzornega sveta. In ker od zakona, ideje in ciljev ni ostalo nič, moj predlog, da se takšnega, če bo takšen ostal do konca, vključno z vašim enoletnim zamikom, ne podpre. Ker to ni več zakon predlagatelja, to je zakon koalicije, ki pravi, da ni treba transparentnosti, ni pomembno, komu prodajamo. In Državni zbor bo čez 1 leto mogoče imel neko pravico. To je zakon, ki je v tem trenutku na mizi, in to je daleč od ciljev, ki smo si jih takrat, ko smo zakon predlagali, dobronamerno zapisali. Še enkrat, nič, mi nismo napisali, da je za zamenjavo nadzornega sveta dovolj 30 poslancev ali pa 45, da bi se v opoziciji lahko to dogovorili. Še vedno imate večino in še vedno lahko preprečite vse ideje, ampak očitno je vas strah tudi razprave o tem, da se pogovarjamo, da gredo stvari narobe. Očitno vas je tega strah. Stvari pa gredo narobe. Jaz mislim, da je vsem kristalno jasno, da stvari pri upravljanju premoženja gredo narobe. In tudi to je pomenljivo, da je Desus danes cel dan tiho. Podpredsednik Vlade gre v Luko Koper podpirat upravo, ampak danes o upravljanju spet nič, ker ste se v koaliciji lepo objeli in je vse tako, kot mora biti, ni več problema. Do naslednje zgodbe, do naslednje afere. Nič, niti a, niti b. Z upravljanjem državnega premoženja je očitno vse v najlepšem redu. Pa ni! Daleč od tega! In jaz sem prepričana, da ne samo gospod Veber iz koalicije, še marsikdo drug ve, da z upravljanjem državnega premoženja ni vse v redu. Samo ni dovolj, da veste, potrebno je ukrepanje. Zato sem bila ob vložitvi predloga, še enkrat danes, od mojega oziroma našega predloga ni ostalo nič. Nič. Roko na srce – nič! Dogovorimo se, ne podpreti enoletnega zamika, dajmo zelo jasen signal Vladi in Slovenskemu državnemu holdingu, kaj Državni zbor lahko naredi in takoj jutri vložimo postopek. Mi imamo pripravljen amandma, mi lahko zakon spišemo takoj po sprejetju. Ni nobenega problema. Ne pa peska v oči metati z enoletnim zamikom, ker to je res smešno. Tega nihče ne verjame, nihče ne verjame, da imate neke resne namene. Nihče. In še enkrat – samo sporočilnost tega, da zdaj pa bo Državni zbor čez eno leto dobil orodje, ki bo po prstih udaril vlado in vladajočo koalicijo, ni dovolj. V enem letu se lahko zgodijo stvari, sploh pri upravljanju premoženja, ki so nepovratne, se

jih ne da popraviti. In to se v zadnjih dveh letih dogaja. Na žalost. Pa še enkrat, zdaj res zgleda, kot ta imamo eno drugo koalicijo sestavljeno, ki se bori za državno premoženje. Pa mislim, da najmanj kolegi na desni so zagovorniki državnega premoženja, sama sem pa tudi prepričana, da ni dobro, da vse ostane v državni lasti, ampak zdaj zgleda, kot da smo mi koalicija zagovornikov državnega premoženja. Tako to zgleda. Smo pa samo borci za transparentnost in da se z našim premoženjem upravlja tako, kot je treba. Če zberemo pogum, podprite naša dva amandmaja, še vedno bomo brez tega, da Državni zbor lahko določene podatke zahteva od Slovenskega državnega holdinga, ampak, bog pomagaj, tega se v tem trenutku ne da urediti, zavrnite amandma koalicije o enoletnem moratoriju in bo stvar za silo urejena. In takoj za tem gremo vložit zakon, ki ureja postopek, kako pridemo v Državnem zboru do predloga razrešitve nadzornega sveta. Samo razrešimo, postopek imenovanja ostaja enak. Še vedno bo treba nove kandidate preverjati, še vedno bodo morali izpolnjevati pogoje, vse isto, še vedno bo vlada in vladajoča koalicija imela večino. Nič. A res ne razumete, da vam nič ne jemljemo iz rok? Nič. Ampak prav nič! Vse, kar bi radi, je transparentnost pri upravljanju našega, državnega premoženja. To je vse. In če naša dva amandmaja ne bosta sprejeta in če bo sprejet amandma o enoletnem zamiku, je ta zakon nevreden sprejetja. Je farsa. In zato tudi moj apel kot predlagateljice, da takšnega zakona pa res ne sprejmimo, ker je škoda. Norca se bodo delali ne iz nas, ker ne bomo glasovali za, ampak iz vas. Trije člani in od tega za en člen, zato da damo sporočilo, da pokažemo, da smo močni, samo čez eno leto bomo pa dobili škarje in platno, ni to prava pot.
Če vam je res do tega, da se določene stvari spremenijo in da ne gre vse tja, kamor ne sme iti, tako kot sem rekla, podprite naša dva amandmaja, zavrnite enoletni moratorij in za silo, za silo rešite zadevo.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Replika Janko Veber, izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Želim samo še enkrat pravzaprav poudariti, da je resnično potrebna generalna sprememba upravljanja slovenskega državnega premoženja. Ne nazadnje če pogledamo samo, koliko nas stane upravljanje tega premoženja. Gre za 34,5 milijonov, kolikor nas letno stane upravljanje državnega premoženja. 14,4 milijona – govorim za leto 2015, nastane Družba za upravljanje terjatev bank, torej slaba banka, 9,1 milijona Slovenski državni holding, Modra zavarovalnica 6,4 milijone in Kad 4,5 milijonov evrov na leto. Torej 14,4 milijone evrov skupen seštevek za leto 2015. Dejansko je treba spremeniti to upravljanje na način, da to premoženje služi ljudem. Demografski sklad, ki sem ga danes že omenil, je tisti, ki ta problem razrešuje. In končno se bomo pogovarjali o tem, da upravljamo to premoženje na dolgi rok, ker bo zagotavljal tudi sredstva za pokojninski sistem. Če bi samo zmanjšali te stroške z enim upravljavcem, bistveno povečamo priliv že takoj v pokojninsko blagajno. Samo za primerjavo. Ko je bila ustanovljena Agencija za upravljanje kapitalskih naložb, je bilo na leto treba zagotoviti zgolj 2 milijona evrov. Ampak to je motilo vso aktualno slovensko politiko. No, ne vso, mene ni, ker sem zagovarjal to varianto kot tisto, ki je daleč najbolj sprejemljiva in daleč najbolj preverljiva. In danes se ne bi pogovarjali o tem, ali bo imel Državni zbor možnost predlagati zamenjavo uprave ali ne. Imel bi jo, ker je agencija tudi neposredno kot javna institucija pod nadzorom tako Računskega sodišča kot tudi Državnega zbora. Vendar to vprašanje je bilo umaknjeno na način, da se je sprejel Zakon o Slovenskem državnem holdingu. Ta oddaljenost od Državnega zbora nam povzroča pri vsakem koraku, ko poskušamo opozoriti na to, da nekaj ni v redu, zelo konkretne težave. S tem se samo potrjujejo tiste ugotovitve, ki sem jih takrat dajal, ko se je ustanavljal Slovenski državni holding, ker ko preneseš v upravljanje na holding, se pravzaprav zgodi kraja stoletja s tem. In to se nam dogaja. To se nam dogaja v praksi. Tako da še enkrat samo utemeljujem potrebo po tem, da Državni zbor in kot poslanke in poslanci resnično posežemo v ta proces na način, da prekinemo to prakso.
Ena od možnosti je ta hip tukaj, tudi sam se strinjam s tem, da je potreben dogovor o tem, ker smo to izrazili že v prvi obravnavi, pravzaprav vse poslanske skupine v Državnem zboru, da dosežemo dogovor za spremembo zakona na način, da ima Državni zbor možnost razrešiti nadzornike. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Magister Matej Tonin, izvolite.
Replika, mag. Marko Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Poglejte, spoštovani kolega Veber, ne zavajati s tem AUKN pa da je to takrat stalo samo 2 milijona evrov. Ko je bil AUKN sta bila tudi Sod in Kad, pa je bil DSU in vse. In tiste zaposlene iz AUKN je zdaj moral prevzeti SDH. Ne zavajati, no, da je bilo samo 2 milijona. Mislim, da to ni pošteno do tistih, ki poslušajo oziroma ki toliko ne poznajo, na kakšen način se upravlja z državnim premoženjem v Sloveniji. Namen, ki ga je takrat pod vlado Janeza Janše leta 2012 predlagal Zakon o Slovenskem državnem holdingu, je šel pa predvsem na to, da bo transparentnejše, racionalnejše, gospodarnejše in odgovornejše, vendar potem pa sta bili še dve vladi vmes, ti vladi imata veliko odgovornost, na kakšen način se danes upravlja s tem premoženjem.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Tonin, zdaj ste pa res na vrsti. Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Nisem verjel, da bo prišel čas, ko bova celo s poslancem Vebrom govorila isti jezik. Neverjetno. On trdi, da je upravljanje slovenskega državnega premoženja slabo in potratno. Lahko samo naredim kljukico in rečem, da se strinjam s poslancem Vebrom. Absolutno. In niti ne morem verjeti, da danes dejansko v tem parlamentu se zdi zgodba obrnjena, da tisti, ki ste največji borci proti privatizaciji in za to, da ostanejo vsa podjetja v državnih rokah, ne želite, da bi mi kot državljani, če hočete kot predstavniki ljudstva, izvedeli, komu prodajamo ta podjetja. Ampak v redu. Bom pustil to stvar tukaj.

Glede tega odložilnega roka. Jaz sem poslanec kratko obdobje, poslanec Veber je daljše časovno obdobje. Ne morem verjeti, da določene stvari berete tako črkobralsko. Stvari, ki so, niso v detajle napisane, po navadi se poslovnik smiselno uporablja za te zadeve in je celo določba, da predsedujoči, ki vodi sejo, potem tudi usmerja, kako zadeve tečejo. Jaz mislim, in to za moje skromno pravno mnenje bi jaz razumel zadevo tako, če mi v zakon zapišemo, da lahko Državni zbor predlaga razrešitev nadzornikov, je zame vse, kar potrebuje. Se pravi, to so enostavni zakoni. Ne pa mi, ki smo neki takšni črkobralci, da hočemo imeti vse od A do Ž do minute natančno napisano, kaj je treba vse narediti. Jaz sem prepričan, da je to absolutno dovolj, da piše v zakonu, da Državni zbor lahko predlaga razrešitev. Od tukaj dalje bo pa predsednik Državnega zbora ali predsedujoči ustvaril parlamentarno prakso, najverjetneje se bo obrnil na Zakonodajno-pravno službo, ki mu bo svetovala, da v teh primerih, ko zadeva ni čisto detajlno odločena, lahko smiselno uporablja te in te primere in te in te določbe poslovnika in tako naprej. Skratka, če bi bila volja, da se ta določba začne uporabljati takoj, se lahko po moji oceni začne nemudoma uporabljati. Ker pa imam občutek, da je ta določba v zakonu zgolj zato, ker vam je nerodno glasovati ali nerodno reči, da ste proti temu, da Državni zbor lahko odpokliče, hkrati pa ste zadevo zapeljali na način, da bo ta določba – ali pa jo vsaj obrazlagate na tak način – nefunkcionalna. To se mi pa res ne zdi pošteno. Problem je v tem, pa jaz teh stvari ne izpostavljam, ker vem, da ima vsak svoje obveznosti, ampak veste, mi tukaj debatiramo, pohvalno za poslanca Vebra, ampak poglejte, sam sedi od Socialnih demokratov. Združene levice ni, polovica SMC manjka. Mi govorimo sami sebi eden drugemu. Če bi bila kaj večja prisotnost v tej dvorani, bi najverjetneje tudi ostali poslanci lahko doumeli, da tukaj je koalicija naredila napako. In vsak pameten človek kdaj napako prizna in jo tudi popravi. Saj se koalicija počasi uči, ji je treba tudi to priznati. Če je bila v fazi, ko je bilo treba vsako stvar zavrniti, recimo za to točko bomo obravnavali en zelo enostaven, preprost zakon o motornih kolesih, ki ga je vsa stroka podprla, ampak koalicija se je potem na koncu odločila, da bo z nekim svojim aktom, z neko svojo diverzantsko akcijo to zadevo povozila. Ampak v redu. Jaz koaliciji priznam, da je že naredila korak naprej. In ta korak naprej je, da so zdaj spoznali, da včasih pa vendarle ni pametno vseh opozicijskih predlogov zavračati, ampak je bolje, da ga lepo posvojiš in po svoje amandmiraš in gre zadeva naprej. Ampak problem je, da se jim je akcija zaradi pomanjkanja izkušenj nekoliko ponesrečila in pri teh amandmajih niso bili najbolj natančni, če gledam dobronamerno. Če pa gledam zlonamerno, bom pa rekel, da so toliko prefrigani, da so zadevo tako napisali, da bo neuporabna. Pa bom ostal pri pozitivni interpretaciji, da verjamem, da se je zadeva ponesrečila in da nimate slabih namenom. Ampak verjemite pa mi, da bo spet prišel čas, ko bomo govorili o privatizaciji slovenskih podjetij, o upravljanju slovenskega državnega premoženja in ko me bo poslanec Veber ali še kakšen drug napadel zaradi naših stališč, ko govorimo zgolj in samo to, da je treba najti odgovornega lastnika, ki bo z družbami upravljal odgovorno. Odgovornega lastnika pa ni možno najti na drugačen način kot na takšen, da natančno vemo, kdo se skriva za tem podjetjem in kakšni so njegovi nameni. Ko bomo prišli v situacijo, da jih bom spet slišal z vaše strani in o branjenju nacionalnega interesa in slovenskega državnega premoženja, takrat vam bom zelo lepo povedal, čisto enostavno, da ste imeli priliko, da bi to naredili, pa ste rekli:" Ne, hvala lepa."

Pa tukaj jaz mislim za poslanca Vebra še vse dobro, jaz upam samo, da vam bo uspelo prepričati vaše kolege, da vendarle tukaj naredijo še en razmislek in to potencialno napako tudi popravijo. Jaz mislim, da vam ne bo padla ne krona z glave, da se ne bo zgodilo nič dramatičnega, ampak včasih je napaka trdno vztrajati pri svojih stališčih.

Jaz upam, da boste vsaj pri tem odložilnem členu vendarle nekoliko popustili, ga ne sprejeli, da se ta zakon lahko sprejme. Ker v vseh ostalih primerih je pa res škoda našega časa, bolje da bi bili tamle čez na sladoledu.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber, izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Se strinjam, treba je dopolniti tudi še kakšne podatke glede tega, koliko je bilo treba dati za Kad, koliko za Sod, ko sta še obstajala kot samostojna. Dva milijona je definitivno bilo za agencijo takrat dovolj, dejstvo pa je, da so stroški ušli izpod nadzora. Zato sem takrat kot predsednik Državnega zbora zavrnil predlog Zakona o Slovenskem državnem holdingu, ker ni imel finančnih posledic

ugotovljenih. Danes ugotavljamo, da so ti stroški ušli izpod nadzora.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Uroš Prikl, izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, za besedo. Spoštovani predsedujoči, kolegice in kolegi!

Dosti nelagodno se počutim, ko slišim takšne pavšalne kritike, kot da smo vsi koalicijski poslanci, celotna vlada in vsi, ki nekako na nek način s pozicije nastopamo, krivi, umazani, delamo same škodljive posle, ni nam mar za to, kvečjemu vrečo držimo, ko se krade, ko se ne vem kaj dela. Pa seveda ni tako. Seveda ni tako, in to vsi dobro veste. Ne nazadnje smo sprejeli tudi strategijo. No, da se razumemo, stvar se najbrž ni preobrnila. V Desusu nismo začeli preko noči zagovarjati privatizacijo, prodajo ali pa razprodajo, če hočete, ampak smo še vedno zelo zadržani pri tem. Strategija, ki sem jo prej omenil, govori o upravljanju s premoženjem. In nam gre predvsem za to, da smotrno, smiselno, umno upravljamo z državnim premoženjem in da tam, ko je naložba opredeljena kot nepomembna, torej kot portfeljska, odprodamo tiste deleže. Matej, jaz se s teboj strinjam, za čim večji znesek. Tam, kjer smo opredelili naložbe kot pomembne, ohranimo tisti kontrolni delež, tam, kjer so pa strateške, pa se jih enostavno ne dotikamo, torej jih ne prodajamo, jih zadržimo v večinskem deležu. Kar nekaj takšnih naložb je tudi na račun Desusa, ki je vztrajal pri nekaterih izmed njih in bodo ostale nedotaknjene, se ne bodo prodajale, ker za to ni nobene potrebe, ker to ni gospodarsko smotrno.

Nekaj je bilo v tem obdobju do sedaj narejenega, da se kontrola kar tako ne izgublja, da kar tako zadeve ne izpustimo iz rok. Bilo bi neumno, če si ne bi želeli imeti kontrole, bilo bi neumno, če ne bi želeli smotrno gospodariti s premoženjem države, s premoženjem, od katerega bodo lahko nekoč nekaj imeli lahko naši zanamci, sedanji in bodoči upokojenci, če hočete to slišati. Kolega Veber je tudi omenil demografski sklad ali pa rezervni demografski sklad – REDS, ga imenujemo žargonsko. To je mantra Desusa. Pa ni samo mantra Desusa, ampak je to eno izmed počel, ena izmed bistvenih zadev, ki je zapisana v koalicijski pogodbi. In vemo, kaj ta zadeva dolgoročno pomeni. Dolgoročno pomeni vzdržnost javnih financ in dolgoročno to pomeni vzdržnost in nemoteno izplačevanje pokojnin. Tako da zadeve tukaj tečejo.

Jaz bi si pridružil temu razmišljanju, da neka sporočilna vrednost tega, da na ta način sprejmemo zakon, seveda bo, da se ne bo čisto izničilo, kar je kolegica Bratuškova govorila. Absolutno se ne bo čakalo eno leto, ne bo se 365 dni počakalo, da mine, ampak bomo tisti člen, ki ga je, pustimo zdaj, kako je do tega prišlo, zdaj nemogoče izvajati. Jaz bi si želel, da ga je mogoče izvajati, da se samo po sebi razume, kako bomo to zdaj torej izvajali, da Državni zbor lahko odpokliče oziroma predlaga, da ves postopek steče. Ampak se bojim, ko bomo pa do tega prišli, da bo to predsednik Državnega zbora ali bo to predsednik Mandatno-volilne oziroma ne vem katerega telesa in katerikoli poslanec to obrazložil, aha, bomo pa imeli sigurno tri, štiri različna stališča, ja, to pa bi tako, to pa drugače. Jaz verjamem, da bomo zadevo dorekli in sporočilna vrednost je ta, da nam ni mar za državno premoženje in ga ne želimo kar tako prodati, razprodati ali podariti. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik, izvolite.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Ja, spoštovani, zelo na hitro.

Da bomo zakon sprejeli samo zato, da bomo imeli sporočilo za javnost, mislim, da je to katastrofa. Na tem odboru, ki je ta zakon obravnaval, sem jaz, spoštovani gospod Prikl, vam tudi nekaj povedal in sem danes še vedno isto prepričan. Desus je razvojna cokla Slovenije, in to ste zdaj s tem svojim govorim tudi dokazali. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Matej Tonin, izvolite.

Replika, Uroš Prikl.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Jaz bi vas prosil, predsedujoči, da kolega Pogačnika opozorite, da tukaj v Državnem zboru pač ni mesto, da se žalijo predstavniki drugih poslanskih skupin oziroma druge stranke. In težko nekako mi je, ko me nekdo ozmerja, stranko, ki ji pripadam, poslansko skupino, ki ji pripadam, kot coklo razvoja. In to mislim, da ni korektno se na takšen način v Državnem zboru pogovarjati.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Matej Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Jaz ne vidim, da je žalitev razvojna cokla. Razvojna cokla je neko poimenovanje, ki govori o tem, da neka posamezna skupina zavira razvoj ali pa hitrejše reforme. In to se ne sme nič kot žaljivo jemati. Se razume, da Desus ovira reforme v tej koaliciji in pika. To je vaša pozicija, zaradi tega tudi vi dobite določeno število glasov. Jaz vam tega ne zamerim, samo situacija je takšna. Se mi pa zdi blazno neverjetno, da nekdo to kupuje, da se poslanec Prikl oglasi in čisto mrtvo hladno reče, mi nismo za privatizacijo, mi smo za odgovorno lastništvo, za odgovorno upravljanje državnih podjetij. In s tem je zgodba zaključena. Ampak kot da ni bistva, bistvo je pa to, da ta ista stranka, ki jo poslanec Prikl zastopa,

onemogoča, da bi vedeli, komu prodajamo slovenska podjetja. Res me to malo jezi, ampak saj nimam kaj narediti, očitno ljudje bolj verjamejo poslancu Piklu kot pa meni v tem smislu, da če on to reče, da se oni tako zavzemajo, da je vse v redu. Ampak problem so dejstva. Dejstva so pa takšna, kakršna so. Jaz upam, da se bo enkrat vendarle v tej državi začelo gledati na dejstva. Ko se bo, takrat bodo v tej državi stvari drugačne. Ker zdaj je slika, da je Karl Erjavec največji borec za penzije. Ampak realnost Statističnega urada pa je, da od kar je Karl Erjavec v vladah, so penzije realno padle za 16,5 %. Nisem si jaz tega podatka izmislil. Celo ZDUS ga je v svojem dopisu zapisal. To so realni podatki. Ampak seveda za nas bodo rekli, "ne, ne, vi niste za penzioniste, vi ste za podjetnike, ampak Desus, ta pa je za penzioniste". Ampak če pogledaš realne, konkretne podatke, je pa zgodba diametralno nasprotna. Ampak v redu, to ni naša stvar. Jaz lahko poslancu Priklu to še desetkrat povem, pa on meni še desetkrat nazaj odgovori, kako jaz nimam prav in je to popolnoma vseeno. Bistveno je, da se bodo na koncu ljudje na volitvah odločili, kdo ima prav. Lahko se čisto zgodi, da bodo poslanci Priklu bolj verjeli kot meni. Ampak poglejte, takšna je pač politika. V politiki vedno rezultati ne štejejo, ampak včasih šteje tudi simpatičnost in pa bleščeč nastop.
Pa da se vrnem nazaj na vsebino. Amandma govori o tem, da bi se to črtalo, da se za eno leto odloži in preloži. Ampak v osnovni verziji zakona pa lepo piše, da Državni zbor lahko predlaga razrešitev nadzornika. Vsak, ki uporablja malo zdravega razuma, bi lahko vedel, da se odločitve v Državnem zboru sprejemajo z večino, kar pomeni, da ne jaz, Matej Tonin, ne poslanec Prikl, ne poslanec Veber, tudi če si še tako želimo, mi sami nadzornikov SDH ne moremo zamenjati, ampak je za to zamenjavo potrebna večina v tem parlamentu. Na katerem odboru se bo to prej obravnavalo, kako bo zadeva tekla, koliko podpisov je za to potrebno, ali enega poslanca ali deset poslancev. Dokler te zadeve niso jasno v zakonu določene, bo pač predsednik Državnega zbora ustvaril neko parlamentarno prakso. Bistveno pa je, da pridemo na koncu do odločanja in da za te stari mora biti večinska podpora. Zame je stvar jasna.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospod Uroš Prikl, izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Ne vem, zakaj vam je ta izraz "cokla" tako povšeči. Zame je to žalitev. Zame je to žalitev. Matej, nisem govoril pri tej točki o privatizaciji. Ti si načel to temo. Nikoli nisem rekel, da smo a priori proti privatizaciji, ampak včasih se kolegi, koalicijski poslanci se včasih malo hecajo, ko rečem, da s tresočo roko za kakšen predlog stisnem. Ampak pri tej privatizaciji, ki mi ni osebno blizu, tudi ideološko, če hočete, mi ni blizu, sem pa zelo previden. Če je le možno, ne prodati, ne pa zlatih jajc. Kolega Tonin, ti dobro veš, da če Desusa ne bi bilo, bi še bolj drastično penzije padle. In to je dejstvo, kar vsi vemo. Ali sem jaz črkobralski? Očitno sem, ker mislim, ne mislim, prepričan sem, da bi v zakonu moralo biti zapisano točno opredeljeno, kakšen je postopek, da pride do razrešitve ali odpoklica kakšnega izmed članov nadzornega sveta. In verjamem, da bo to rešeno. Pika.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Predlagateljica mag. Alena Bratušek, izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Gospod Prikl, na istem odboru sva sedela, kjer je koalicija – SMC, Desus in SD zavrnila predlog zelo natančno določenega člena. Govorim zato, ker slovensko javnost zavajate. Na mizi je bil predlog, ki ga je koalicija zavrnila. Pika. Se pravi, ni namen. Če je namen, da damo sporočilo za javnost, jaz sprašujem, spoštovani podpredsednik, mogoče pa lahko sprejmemo sklep in damo sporočilo za javnost, da smo enotni, da moramo to urediti. Za to se ne sprejemajo zakoni. Za to se ne sprejemajo zakoni. In ne sprenevedajte se, preprosto povejte, da vam ni do transparentnosti, da je z upravljanjem državnega premoženja vse v redu in da naj ostane tako, kot je. Ne samo Stranka modernega centra, skupaj z Desusom in skupaj s Socialnimi demokrati ste odgovorni za to šlamastiko, ki se na Slovenskem državnem holdingu dogaja. Če bi dve stranki udarili po mizi, bi se stvari obrnile, ampak jim, kot rečemo, držite štango pri vsem tem. Na žalost. Tukaj ste polni besed, kako vam je do tega, gor, dol, sem, tja, vse. Ampak na žalost so dejanja tista, ki bodo lahko stvari spremenila. In še enkrat apeliram, zavrnite ta nespodobni amandma o enoletnem zamiku.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospod Uroš Prikl, izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Drži, kar pravi kolegica Bratušek. Na nek način čistimo, ja, določene anomalije iz preteklosti. Kar tako čez palec, petnajst podjetij je prišlo na seznam brez kakršnihkoli kriterijev za odprodajo. In potem so se te odprodaje zgodile. Mi smo prišli do strategije, nekatere so se zgodile, na žalost, tudi Nova Kreditna banka. Rešujemo te zadeve, čistimo jih za nazaj. Naj se pa predlagatelj odloči, ali naj zastopa stališče, da vržemo cel zakon, ki ga predlaga, ali pa ga z amandmaji skozi spravimo.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Mag. Alenka Bratušek, izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Spoštovani poslanec, jaz nisem sedela v

Državnem zboru, so pa, če se prav spomnim, poslanci Desusa glasovali za. Tako kot že zadnjih 16 let sedijo v Vladi. Poslanci Desusa ne v Vladi, ampak Desus sedi v Vladi in je kriv in odgovoren za vse, kar se v naši državi dogaja od leta 2002 dalje. To je dejstvo.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Še kakšna razprava? Ne. Se zahvaljujem. Zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj pol ure po zaključeni 16. točki dnevnega reda.
S tem prekinjam 13. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **16. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAVILIH CESTNEGA PROMETA V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**
Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina petih poslank in poslancev, s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom. Predlog zakona je na 21. seji 23. 6. 2016 obravnaval Odbor za infrastrukturo, okolje in prostor kot matično delovno telo. Ker po končani razpravi odbor članov predloga zakona ni sprejel, je bila druga obravnava predloga zakona na seji delovnega telesa končana. Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitev stališč.
Besedo ima mag. Matej Tonin, ki bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dober dan. Evo, pa smo prišli še do ene cvetke, ki jo je ta vladna koalicija storila. Veste, da imamo v Sloveniji vozila, ki se razumejo pod kategorijo "kolesa s pomožnim motorjem". V javnosti uporabljajo izraz "petindvajsetke". Te petindvajsetke lahko vozijo mladi od 12. leta naprej, ki imajo kolesarski izpit. Lahko jih vozijo brez čelad, lahko jih vozijo tudi po kolesarskih stezah in teh vozil ni treba registrirati. Nastal je problem, na katerega so nas opozorili zlasti na Primorskem, da so ta vozila naredila kar nekaj nesreč, kjer ni bilo možno potem pokriti škode. Da so bile nekatere nesreče s hudimi poškodbami, ker se ni uporabljala čelada, in da so številna takšna vozila predelali na način, da so šla več kot 25 km/h, kar je pomenilo, da ne bi smela več spadati v to kategorij. Ker pa niso imeli nobene identifikacijske tablice, če jih policija ni ujela na licu mesta, jih praktično ni mogla oglobiti.
Nova Slovenija je pristopila k reševanju tega problema. Pripravili smo zakon, ki uvaja štiri novosti: obvezna uporaba čelade do 18. leta; dvig starosti za uporabo teh vozil z 12 na 14 let; obvezno zavarovanje v višini 30 evrov, iz katerega bi se krila vsa potencialna škoda in identifikacijska tablica. Kaj je razlika med identifikacijsko in registrsko tablico? Za registrsko tablico morate peljati vozilo na tehnični pregled, plačati vse dajatve in potem dobite registrsko tablico. Pri identifikacijski tablici nesete zgolj papirje, ki dokazujejo vaše lastništvo vozila, na upravno enoto in tam vam izdajo identifikacijsko tablico, ki jo namestite na vozilo in ga začnete uporabljati. Ta naš zakon je v prvi obravnavi podprla večina v Državnem zboru. Ta naš zakon je podprla večina v Državnem svetu. Ta naš zakon je celo podprla stroka in policija. Stroka, to govorim o Agenciji za varnost v cestnem prometu. A potem se na drugi obravnavi na odboru najde neka koalicijska diverzantska skupina, drugače ne morem reči, ki z neverjetnimi razlogi ta naš predlog kljub vsej tej podpori zavrne z obrazložitvijo, da so pripravili boljši, bolj sistemski zakon. Glavni razlog za zavrnitev našega predloga pa je bil, da bi mogli te stvari urediti v treh različnih zakonih, mi smo pa to naredili samo v enem. Res super razlog. Potem pa koalicija pride z dvema, niti ne s tremi zakoni. In kaj koalicija predlaga? Koalicija predlaga nič več tako kot mi identifikacijsko tablico, ampak registrsko tablico, kar pomeni, da bodo morali ljudje vsa ta vozila registrirati, jih peljati na tehnični pregled. Predstavljajte si, kaj to pomeni za ljudi, ki živijo na podeželju in imajo prvo postojanko tehničnega pregleda nekje 20, 25 kilometrov stran, kam bodo morali voziti ta vozila. Seveda povečana birokracija. In celo spremenijo dikcijo oziroma definicijo vozila, torej kolesa s pomožnim motorjem, to so vozila, ki ne gredo več kot 25 kilometrov, ampak da morajo imeti tudi pedala. Kar pomeni, da se bodo številna ta vozila selila nazaj na cesto, kjer pa praktično zaradi svojih karakteristik nimajo kaj iskati.

Resnično težko razumem, da si je koalicija vse to privoščila, in to ob dejstvu, da je zakon podprl in ta parlament in državni svet in stroka, da je koalicija nasedla predlogom dela poslancev koalicije in da sedaj bomo očitno danes zgolj sprejeli sklep, da je zakon, ki smo ga podlagali mi, neprimeren za nadaljnjo obravnavo in bo s tem zaključil svoj zakonodajni postopek. Prišel bo pa koalicijski zakon, ki bo pa ljudem naložil nove dajatve, mnogo več birokracije in številne premike teh vozil iz kategorije "koles s pomožnim motorjem" v kategorijo "mopedi". Skratka, koalicija je zakomplicirala stvari do konca, in to zgolj zaradi prestižnostih razlogov. Meni je zelo žal, ampak to ste storili.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Bojan Dobovšek bo predstavil stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev. Izvolite.

DR. BOJAN DOBOVŠEK (PS NP): Spoštovani vsi, ki spremljate to sejo!

Predlog, ki je bil pred nami in ki je bil obravnavan, je bil dober. Zakaj? Zato ker je bil preventivno naravnan, ker je bil v skladu z evropskimi standardi, ker je temeljil na načelih defenzivne varne vožnje in ker je zaščitil tiste, ki so najbolj ranljivi v prometu, to so mladi. Uredil je stanje koles s pomožnim motorjem, uredil je varnostno uporabo čelade, omejil najnižjo starostno mejo, preprečil je zlorabe in poskrbel za zavarovanje, kar je še kako pomembno v teh kriznih časih. Na odboru predlagani zakon ni bil sprejet in je bil zavrnjen z obrazložitvami, ki smo jih že večkrat slišali, da je nesistemski, da ni narejena primerjava s tujino, da ni predlaganih finančnih rešitev in podobno.

Čemu smo priča danes ves dan? Priča smo pojavu "state capture" ali ugrabitve države, pa naj bo to kadrovsko ali zakonodajno. Nekaj podobnega omenja tudi predsednik vlade, ko pravi, da Slovenijo obvladujejo interesne skupine. Naj jih pokaže, on je na vladi že dve leti, in bi bilo prav, da kaj stori proti njim. Čemu smo mi priča v Državnem zboru danes? Zakon o državni upravi, Zakon o SDH in pa sedaj predlagana sprememba Zakona o pravilih cestnega prometa. Trije vzorci obnašanja pojava "state capture" ali ugrabitve zakonodajnega postopka. Če opozicija predlaga zakon, potem je bilo do sedaj tako, da je koalicija zavrnila zakon kot neprimeren, neskladen, nesistemski in podobno. Danes smo bili priča dvema novima vzorcema obnašanja. Eden od vzorcev je, da zakon, ki ga predlaga opozicija, Zakon o SDH, se spremeni tako, da se ne more izvajati, kot je bil namenjen. In se pridružujem kolegu Širclju, da je namensko bilo izglasovano tako, da zakon ne bo uporaben. Ne verjamem več v naključja in v napake.

In pa še tretji vzorec obnašanja, ko se zakon, ki je bil predlagan s strani opozicije, zavrne in se ga prevzame ter se ga predstavi kot svojega. Temu pa smo priča sedaj, ko je največja opozicijska stranka predlagala identičen zakon, kot se bo sedaj zaprl. Zato opozarjam na primer ugrabitve države. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospod Danilo Anton Ranc bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

DANILO ANTON RANC (PS SMC): Spoštovani podpredsednik Državnega zbora, spoštovane kolegice poslanke in poslanci!

Predstavil bom stališče v zvezi z zakonom. Slišal sem tudi nekaj žaljivih komentarjev, da je tu neka združba nekaj predlagala. Vendarle smo v parlamentarni proceduri, postopkih, ki so bili pravno legitimni, predvsem pa je bilo upoštevano tudi stališče Zakonodajno-pravne službe, ki je nek varuh zaščite prava v tem parlamentu, da ne bi producirali zakonov, ki so neuporabni, medsebojno v koliziji in tako dalje.

Naj na kratko preberem obrazložitev. Predlog novele Zakona o pravilih cestnega prometa, ki ga je v državnozborsko obravnavo vložila Poslanska skupina NSi, ponuja rešitve, vezane na področje uporabe koles z motorji, katerih konstrukcijsko omejena hitrost naj ne bi presegala 25 kilometrov na uro. Tako predlog predlaga rešitve, ki se nanašajo na določitev najnižje starostne meje, obvezno uporabo zaščitne čelade, uvedbo sklenitve obveznega osnovnega zavarovanja in tudi obvezno uporabo identifikacijskih tablic.
V Poslanski skupini Stranke modernega centra konceptualno podpiramo pobudo kolegov poslancev, naj poudarim, podpiramo, da se ta materija nekako uzakoni in uredi. Smo pa seveda pri tem, kot bi morali biti vsi, ki delamo v dobro državljanov in državljank, vezani na spoštovanje tehničnozakonodajnih pravil pri pripravi nove zakonodaje in Zakonodajno-pravne službe te hiše demokracije. Tekom obravnave predloga se je namreč izkazalo, da predlog vsebinsko posega v vsebine treh drugih zakonov, in sicer Zakona o pravilih cestnega prometa, Zakona o voznikih in Zakona o motornih vozilih, in je zato neprimerno umeščen v obstoječi pravni red. Na to sta opozorila Ministrstvo za infrastrukturo kot tudi Zakonodajno-pravna služba, ki opozarja, da bi sprejetje teh spornih rešitev lahko predstavljalo tveganje za pravilno implementacijo želenih rešitev v praksi. Ne glede na argumentacijo, da je treba te priloge sistemsko umestiti v obstoječo zakonodajo, pa v Poslanski skupini modernega centra menimo, da je rešitev treba poiskati nemudoma in tudi na način omogočiti višje standarde varnosti uporabnikov teh vozil in tudi posredno vključenih v cestni promet. Zato smo tudi pripravili in vložili dva zakona, ki to materijo pravilno in celovito umeščata v obstoječo zakonodajo. Dejstvo je, da danes zakonodaja dejansko enači kolesa z motorjem do 25 kilometrov na uro z navadnimi kolesi. Zato menimo, da je treba zadevo reševati na terminološki ravni, z jasnejšo opredelitvijo kolesa s pomožnim motorjem, pri čemer je po našem mnenju smiselno, da sledimo evropski homologacijskim predpisom. Veseli pa nas, da je politika nekako vsaj tokrat enotna, ko govorimo o varnosti v prometu. Vsi vendarle z vsemi temi predlogi sledimo istemu cilju: zagotoviti višjih standardov varnosti uporabe koles z motorjem oziroma tako imenovanih mopedov, le pot do tega je bila nekako različna. Zaradi tehnične nedovršenosti predloga na odboru nismo sprejeli, saj bi predstavljal tveganje, da se te rešitve v praksi ne bi mogle izvajati. Bomo pa naredili vse, kar je v naši moči, da se področje v čim krajšem možnem času uredi na primeren način in da se umesti v obstoječo zakonodajno ureditev, tako kot je tudi predlagala Zakonodajno-pravna služba. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani podpredsednik, spoštovane kolegice in kolegi!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa, ki ga je v redni postopek vložil prvopodpisani poslanec Matej Tonin, je vzdržal do druge obravnave. Tukaj pa je bil na matičnem telesu zavrnjen in s tem umaknjen iz nadaljnje obravnave. S tem dejanjem še letošnja poletna sezona ostaja nerešena glede problematike voženj koles s pomožnim motorjem in dejansko je s tem tudi manjša varnost na tem segmentu. Predlog zakona namreč ureja določitev najnižje starostne meje na 12 let ter obvezno uporabo varnostne čelade do starosti 18 let. Pomembna novost bi bila obvezna sklenitev osnovnega zavarovanja za kolesa s pomožnim motorjem, s tem pa je omogočeno, da se bo iz zavarovalne police v primeru prometne nesreče krila odgovornost. Kot novost pa se uvede obvezna uporaba identifikacijskih tablic, ki bi bile nameščene na kolesu s pomožnim motorjem.

V Slovenski demokratski stranki smo na matičnem delovnem telesu vse te dobre predloge podprli, saj bi se implicirali takoj v prakso in izboljšali varnost med mladimi že to poletje. Koalicija je ta predlog zakona zavrnila in čez čas predložila svoj modificirani predlog, ki to področje ureja veliko bolj kompliciranо, zbirokratizirano in tudi podraži določen segment uporabnikom, saj kolesa s pomožnim motorjem z maksimalno dovoljeno hitrostjo 25 kilometrov na uro, če izvzamem še povprečno hitrost nekje med 15 in 20 kilometrov na uro, pošilja na registracijo in obvezen tehnični pregled, s tem pa še dodatno finančno obremenjuje vse uporabnike.

Takšnih rešitev pa v Slovenski demokratski stranki ne bomo podprli, saj se zavzemamo, da so zakoni spodbuda in priložnost, ne pa omejevanje in prepoved.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Ivan Hršak bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik, kolegice in kolegi.

Poslanke in poslanci Poslanske skupine DeSUS smo v prvi obravnavi predlog novele Zakona o pravilih cestnega prometa večinsko podprli. S predlagateljem namreč delimo skrb zaradi problematike koles s pomožnim motorjem torej skuterji, ki naj bi dosegali najvišjo hitrost vožnje 25 kilometrov na uro. Teh se zaradi lahke dostopnosti in ohlapnih pravil za vožnjo v prometu pojavlja vedno več. Policija pa opozarja tudi na mnoge prekrške, ki so povezani prav s temi skuterji oziroma njihovimi vozniki.

V Poslanski skupini DeSUS smo prisluhnili opozorilom tako pristojnega ministrstva kot tudi Zakonodajno-pravne službe da te problematike ne moremo urediti s spremembo samo enega zakona, saj gre za kompleksen problem. Tudi predlagani amandmaji, ki jih je pripravil predlagatelj zakona, po oceni Zakonodajno-pravne službe niso odpravili bistvenih pomanjkljivosti predloga novele, zato smo se v naši poslanski skupini odločili, da na seji matičnega delovnega telesa zakona ne bomo podprli, obenem pa smo v koaliciji vložili dve noveli zakona za ureditev tega področja. Poleg novele Zakona o pravilih cestnega prometa še novelo Zakona o motornih vozilih, s katerima se bodo bolj ustrezno uredile vse bistvene vsebine, ki jih je že s tem predlogom želel urediti tudi predlagatelj. Za to potezo smo se odločili, kajti naša želja za ureditev te problematike je iskrena in nam bi bilo žal, da bi šli dobri nameni vseh nas v nič.

Problem, na katerega opozarjajo predlagatelji, je realen in zelo prisoten. S temi skuterji, ki naj bi dosegli samo 25 kilometrov na uro, se lahko vozijo že 12-letni otroci, ki so opravili kolesarski izpit. Večina teh skuterjev, ki jih vozijo starejši otroci, je predelana tako, da presegajo največjo dovoljeno hitrost, torej več kot 25 kilometrov na uro. Policija opozarja, da je poleg teh predelav in prehitre vožnje zaznala tudi mnoge druge kršitve, prekrške, ki ogrožajo varnost teh mladih voznikov kot tudi ostale udeležence. Gre za nenakazovanje smeri vožnje, neupoštevanje talnih označb, vožnje v nasprotno smer na kolesarskih stezah in podobno. Policisti so ob obravnavi teh voznikov velikokrat nemočni, kajti le-ti nimajo ustrezne dokumentacije o vozilu, kar policistom onemogoča izvedbo ustreznih ukrepov ali pa postopek znatno podaljša zaradi ugotavljanja podatkov o vozilu.

Poslanke in poslanci Poslanske skupine Desus v drugi obravnavi predloga zakona na matičnem delovnem telesu nismo podprli, saj smo našli bolj primerno rešitev. Obenem pa pričakujemo, da bodo predlagatelji te novele, katere obravnava se danes končuje, podprli vložena predloga novel, ki na bolj ustrezen način rešujeta problematika koles s pomožnim motorjem.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Dr. Matej Tašner Vatovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod podpredsednik. Lep pozdrav vsem!

Za kolesa s pomožnim motorjem, katerim tovarniška zaščita omejuje doseganje hitrosti večje od 25 km na uro, danes veljajo ista pravila, kot veljajo za čisto navadna kolesa. Število koles s pomožnim motorjem se je v zadnjih letih močno povečalo. Ta kolesa imajo isti zgled kot

različice, ki spadajo v kategorijo koles z motorjem, ki lahko dosegajo hitrosti do 50 km na uro. Poleg tega so načeloma cenejša, tehnično pa se od izvedb v kategoriji koles z motorjem ločijo samo v tem, da imajo vgrajeno elektronsko blokado, ki preprečuje pospeševanje nad 25 km na uro. To blokado se da z manjšim tehničnim posegom odstraniti in tako kolo s pomožnim motorjem takoj lahko doseže hitrosti, precej višje od 25 km na uro, z nekaj dodatnimi posegi v izpušni sistem in zobnike pa lahko dosegajo tudi hitrosti do 100 km. Ker gre pri kolesih s pomožnim motorjem in kolesih z motorjem za popolnoma isti izgled samega vozila, policisti to vozilo ustavijo, tudi ne morejo vedeti, ali gre dejansko za kolo z motorjem ali kolo s pomožnim motorjem. To lahko ugotovi šele tehnični pregled vozila, za odredbo katerega se policisti sploh v primeru manjših prekrškov običajno ne odločijo. Kolo s pomožnim motorjem lahko vozijo mladoletniki brez opravljenega preizkusa znanja cestnoprometnih predpisov in brez zaščitne varnostne čelade in tudi brez registracije. Z vozili, ki po predelavah omogočajo doseganje zelo velikih hitrosti, pa ogrožajo lastno varnost in varnost ostalih udeležencev v prometu. Ne moremo zanemariti niti dejstva, da je rast števila koles s pomožnim motorjem spremljala tudi nesorazmerno velika rast števila prometnih nesreč, v katerih so bila ta vozila udeležena, in tudi posledično poškodb udeležencev v teh nesrečah. To niti ni čudno, saj se s kolesom s pomožnim motorjem lahko voziš po kolesarski stezi, velikokrat pa lahko lastnike vidimo tudi, ko se vozijo po pločnikih in pešconah, in to s hitrostmi, ki krepko presegajo dovoljenih 25 km na uro. Če se en dan sprehodite po Kopru, boste takih primerov videli vsaj tri ali štiri.

Poleg tega ne gre samo za problem udeležencev v prometu, mladi se pogosto zadržujejo in vozijo tudi po igriščih, kjer ogrožajo svoje vrstnike, predvsem pa mlajše otroke, ki na nevarnosti v tistem trenutku seveda niti niso pozorni. Ker gre za neregistrirana vozila, je identifikacija voznika v primeru, da s kraja prometne nesreče pobegne, praktično nemogoča. Namen predlagane novele Zakona o pravilih cestnega prometa je bil tako odpraviti pomanjkljivost sedanjega stanja s tem, da bi se določila najnižja starostna meja za vožnjo koles s pomožnim motorjem in obvezna uporaba varnostne čelade za mladoletne osebe. Poleg tega bi se zagotovila večja sledljivost koles s pomožnim motorjem z uvedbo identifikacijskih tablic in vzpostavitvijo obveznega vodenja evidenc lastnikov pri pristojnem upravnem organu. Lastniki bi morali tudi skleniti obvezno zavarovanje za kolesa s pomožnim motorjem.

V Združeni levici smo zaradi tega zakon v prvi obravnavi podprli. Menimo, da je bil v drugi obravnavi ustrezno amandmiran in da bi njegovo sprejetje pomembno pripomoglo k izboljšanju varnosti v cestnem prometu. Lahko bi bile sprejete vsaj nekatere določbe, če morda ne vse. Žal pa je bil politični prestiž koalicije tudi tokrat pomembnejši. Zakon je moral pasti, da bo koalicija sedaj lahko sprejela svojega. Izgovori o sistemskosti in celovitosti so postali že izpeti, obravnave na matičnih delovnih telesih pa pogosto pokažejo, da so samo maska za to, da se opozicijski predlogi zakonov sistematično zavračajo in da lahko koalicijske stranke na koncu žanjejo zasluge za majhne, a kljub vsemu pomembne popravke zakonov. Dobre ideje se tako najprej zavrnejo, nato malo kozmetično popravijo in na koncu prodajo kot svoje. Takšna je pač ta koalicija. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. V skladu z razlago Komisije za poslovnik z dne 9. decembra 2009 Državni zbor ugotavlja, da je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem 16. točko dnevnega reda.

Prekinjam 21. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanji nadaljevali ob 18. uri.

(Seja je bila prekinjena ob 17.31 in se je nadaljevala ob 18.03.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora. Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 6. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državni upravi po skrajšanemu postopku.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 12. 7. 2016.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanska skupina SDS k 9. členu.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 17, proti pa 52.

(Za je glasovalo 17.) (Proti 52.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagani amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Čas mi ne omogoča, da bi povedal vse tisto, kar bi rad, pa vendarle, dotaknil se bom samo dveh segmentov, prenos področja informacijske družbe pod MJU in pa prenos področja urejanja korupcije pri Ministrstvu za pravosodje. To slednje je zdaj tako. V ljudskih pregovorih najdemo ljudske modrosti in eden od teh pravi, da nekdo, ki da ovce, bom rekel pasti tako, da jih čuva volk, je pač neumen. Ker jih bo požrl. In tudi tukaj je tako. H gospodu Klemenčiču, h gospodu Staretu gre področje korupcije, urejanja tega področja, oba pa sta po mnenju sedanjega šefa KPK "okužena z glivicami nezakonitosti", je rekel. Take čevlje da nosita. Po domače, nezakonito sta delala. In ker sta delala nezakonito, gre zdaj to tja k njima. Kar se tiče pa področja informacijske družbe pa tole. Poglejte, jaz bom naštel samo nekaj ljudi. Pavle Gantar, nekdanji predsednik Državnega zbora, Franci Pivec, nekdanji minister, Jernej Pikalo, nekdanji minister, Žiga Turk, nekdanji minister, Tomaž Kalin, nekdanji direktor direktorata, državni sekretar za telekomunikacije, Nataša Pirc Musar in tako dalje in tako dalje. Še vrsta teh ljudi, kar 16 ljudi je podpisalo peticijo, v kateri so rekli, da to področje preprosto ne sodi pod Ministrstvo za javno upravo in da je v ozadju, tako menijo ti ljudje, privatizacija področja, podržavljenje področja interneta. Mi imamo nekega ministra, ki je sedanji minister, ki je seveda pametnejši od vseh teh, ki so bili pred njim, zato naj bi to šlo k njemu. Koalicija pa je uspela dopoldne, gospod Zajc je to predstavil, našteti enega strokovnjaka, mislim da strokovnjakinjo, ki se pa s tem strinja. Ampak 16 ljudi, ki so se s tem ukvarjali v tej državi, ki vedo, kako je s tem, ki so vodili ta področja, ne ve nič. Gospod Koprivnikar in koalicija pa ve. To področje preprosto ne sodi tja, čeprav koaliciji načeloma ne oporekamo tega, da spreminja Zakon o državni upravi, vendar ga vsaka koalicija spremeni na praktično prvi seji Državnega zbora, ne pa v sredini. Čim je to spremenjeno v sredini mandata, potem je jasno, da so neki drugi interesi, ki so bolj koruptivne narave. In to počnete.

Mi tega zakona ne bomo podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 26.
(Za je glasovalo 48.) (Proti 26.)
Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda, **to je z drugo obravnavo Predloga zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti v okviru rednega postopka**.

Prehajamo na odločanje o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 12. 7. 2016. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k 11. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): V Poslanski skupini Nove Slovenije bomo ta amandma podprli, ker na nek način uvaja normalnost. Ljudem ničesar ne jemlje in pa veliko daje. Ljudem daje možnost izbire. Ljudje bodo za ureditev pogrebne slovesnosti lahko izbrali javno podjetje, lahko pa tudi katerokoli drugo, ki te dejavnosti opravlja. Ta naš amandma govori o tem, da v okvir gospodarske javne službe sodi zgolj interventni prvi prevoz. Kar pomeni, da lokalna skupnost uredi in določi neko službo, ki pokojnike prepelje do primernih ustanov v primeru nesreč, zločinov in drugih posebnih okoliščin, medtem ko pa za primer, ko gre za naravno smrt, pa lahko posamezniki in državljani popolnoma sami odločijo, koga si bodo izbrali za ta prvi prevoz pokojnika, če je potreben. Je lahko javno podjetje, da ne bo pomote, lahko je pa tudi katerokoli drugo podjetje. Skratka, državljanom damo zgolj možnost izbire.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ:
Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 22, proti pa 55.
(Za je glasovalo 22.) (Proti 55.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k 19. členu.
Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 21, proti 55.
(Za je glasovalo 21.) (Proti 55.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k 58. členu.
Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 55.
(Za je glasovalo 20.) (Proti 55.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine Nove Slovenije k 63. členu.
Glasujemo. Navzočih je 77 poslank in poslancev, za je glasovalo 21, proti 55.
(Za je glasovalo 21.) (Proti 55.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.
Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. V zvezi z usklajenostjo zakona dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Alešu Cantaruttiju.

ALEŠ CANTARUTTI: Hvala lepa, predsednik. Spoštovani poslanci, spoštovane poslanke!

Ugotovljeno je bilo, da bo zaradi sprejetih amandmajev na matičnem delovnem telesu potrebno pripraviti uskladitveni amandma. To smo že pripravili in bomo tudi predložili. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ker je Vlada opozorila, da je po končani tretji obravnavi predlog zakona zaradi sprejetih amandmajev na seji matičnega delovnega telesa neusklajen, prosim predlagatelja, da pripravi uskladitveni amandma. Državni zbor pa bo z obravnavo te točke nadaljeval jutri, 14. julija 2016, po končanem glasovanju.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 13. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Slovenskem državnem holdingu v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 12. 7. 2016.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine nepovezanih poslancev k 1. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine nepovezanih poslancev ima mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Najlepša hvala.

Z vloženim amandmajem želimo zagotoviti, da bo javno in jasno, komu se državna podjetja prodajajo. Skratka, lastništvo kupcev mora biti znano in mora biti razkrito. Se pravi, želimo transparentnost pri postopkih privatizacije.

Seveda bomo v naši poslanski skupini glasovali za, bo pa zanimivo videti rezultat tega glasovanja, ker bo jasno pokazal, komu je za transparentnost in kdo si želi, da se slovenska podjetja prodajajo znanim kupcem, in kdo želi, da se še naprej skrivajo ali pa skrivate za poštnimi nabiralniki v Luksemburgu in Cipru.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 40.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine nepovezanih poslancev k 4. členu.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 43.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 4. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica, Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, gospod predsednik. In lep pozdrav!

Kot sem povedal že v razpravi, je glasovanje o tem amandmaju v bistvu glasovanje o nezaupnici trenutnemu nadzornemu svetu in trenutni upravi SDH. V Združeni levici bomo zato, če bo amandma sprejet, se pri zakonu vzdržali, sicer pa ga bomo podprli. V enem letu, kolikor nam dajete rok, bo namreč za Luko Koper že prepozno. Nadzorniki SDH in uprava, z gospodom Beličem na čelu, bodo dobili še eno leto mandata in v enem letu lahko kadarkoli napišemo precej boljši zakon z jasnim postopkom odpoklica od tega, kar je zdaj predlaga koalicija s tem amandmajem. To je nomotehnično slabo, to podaljšuje mandat trenutni zasedbi v SDH za eno leto in Luko Koper neposredno postavlja v ogroženost.

V Združeni levici zato tega amandmaja seveda na noben način ne moremo podpreti, hkrati pa pozivamo vse poslance, ki vam je za Luko Koper, da storite podobno.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine nepovezanih poslancev ima mag. Alenka Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK (PS NP): Ja, res je, ob glasovanju pri tem amandmaju boste jasno pokazali, koliko vam je do tega, da se stvari v SDH uredijo. Z glasom za ta amandma boste pač pokazali, da ste s tem, kar se dogaja v Slovenskem državnem holdingu, zadovoljni in kar naj tako ostane. Pesek v oči, pesek v oči, da zakon, ki ima tri člene, pravzaprav edini člen, ki je nekaj vreden, zamikate za eno leto. In mimogrede, če kaj poznam postopek sprejemanja, če bo ta amandma sprejet, bomo tako ali tako septembra morali še enkrat o tem zakonu govoriti, ker bo sprejetih več kot desetina členov. Se pravi do septembra, potem pa še za eno leto in bomo res kmalu pri koncu mandata.

Cilj zakona je bil vse kaj drugega, kot je vladna koalicija s svojimi amandmaji naredila. Tudi v naši poslanski skupini, če bo ta amandma sprejet, zakona ne bomo podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 46, proti pa jih je bilo 25.

(Za jih je glasovalo 46.) (Proti 25.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil na naslednji seji. Besedilo predloga zakona za tretjo obravnavo bodo pripravile službe

Državnega zbora. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to so Vprašanja poslank in poslancev.

Predlog predlogov, sklepov poslank in poslancev za razpravo o odgovorih predsednika Vlade, ministric in ministrov je objavljen na e-klopi.

V skladu s predlogom poslanke mag. Alenke Bratušek bo zbor odločal v naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje mag. Alenke Bratušek v zvezi z dogajanjem v Luki Koper, d. d.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 23, proti pa jih je bilo 46.

(Za jih je glasovalo 23.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Anžeta Logarja bo zbor odločal v naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje dr. Anžeta Logarja v zvezi z odkrivanjem in pregonom bančne kriminalitete.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 22, proti 50.

(Za je glasovalo 22.) (Proti 50.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Mateja T. Vatovca bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednika Vlade dr. Mira Cerarja na poslansko vprašanje dr. Mateja T. Vatovca v zvezi s privatizacijo upravljanja pristaniške in železniške infrastrukture.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 25, proti 47.

(Za je glasovalo 25.) (Proti 47.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Franca Trčka bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anje Kopač Mrak na poslansko vprašanje dr. Franca Trčka v zvezi z aktivno politiko zaposlovanja v Mariboru z okolico.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 49.

(Za je glasovalo 23.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Branka Grimsa bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za notranje zadeve mag. Vesne Györkös Žnidar na poslansko vprašanje mag. Branka Grimsa v zvezi z varnostjo schengenske meje v luči nedavnih tragičnih dogodkov.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 18, proti 55.

(Za je glasovalo 18.) (Proti 55.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke Violete Tomić bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklep: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za obrambo gospe Andreje Katič na poslansko vprašanje Violete Tomić v zvezi z udeležbo pripadnikov Slovenke vojske na obredih Rimskokatoliške cerkve. Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine združena levica Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Hvala za besedo.

V Sloveniji na papirju velja ustavno načelo ločenosti države od cerkve. Ta ločitev zagotavlja nepristranskost države do vseh svojih državljanov. V Sloveniji, kot vemo, so državljani različnih veroizpovedi, nekateri celo niso verni. Če država privilegira vernike samo ene cerkve, potem s tem zavestno diskriminira vse svoje druge državljane. V Sloveniji je ena verska skupnost, in to je Rimskokatoliška cerkev, ki se de facto obnaša kot državna cerkev. Naš politični razred pa ji to aktivno omogoča. Duhovniki RKC so zaposleni in plačani kot uslužbenci Slovenske vojske. Duhovniki RKC redno blagoslavljajo javno in državno infrastrukturo, na primer ceste in bolnišnice. Skratka, de facto, to je državna cerkev. In to se najbolj vidi na t. i. mašah za domovino v ljubljanski stolnici. Nobena druga verska skupnosti si ne prisvaja državnih praznikov. Predstavniki države pa ji s svojo udeležbo priznavajo posebno vlogo.

Nihče seveda ne prepoveduje predstavnikom države ali vojakom, da se zavestno ali privatno zasebno udeležujejo teh verskih obredov. Ampak tukaj gre za mašo, s katero si RKC prisvaja državni praznik. Tega nobena druga verska skupnost ne počne. Če je kakšen obred, kjer načelnik Generalštaba in vojaki ne bi smeli biti prisotni, in to celo v uniformah, je to sigurno maša, s katero si RKC prisvaja državni praznik. Oni imajo maše samo za nekatere. Imajo recimo maše za kolaborante, nimajo pa maše za osvoboditelje. Ampak to je njihova stvar in v to se ne bomo vpletali. Kar mi pričakujemo v imenu mnogih državljanov, ki nas na to opozarjajo, pa je, da na takšnih obredih ne sodeluje Slovenska vojska in funkcionarji te države.

Prosim, da se o tem opravi razprava. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Zdaj pa je čisto pravilno, da vam povem, da bi bilo potreben tam nek mir. Niste dobili besede.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.
Obrazložitev bo povsem kratka, kajti uporabil bom besede poslanca, ki sedi samo dva sedeža tam stran od vas, pa sodi, kot sami veste, na slovensko tranzicijsko levico. In kaj je on dejal? "Evropa bo ali utemeljena na krščanskem izročilu ali pa to ne bo več Evropa."

V tem je odgovor na vse to, kar ste vi dejali, in seveda bom zato glasoval proti. Upam samo, da boste njegove besede nekoč razumeli vsi.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 8, proti pa 63.

(Za je glasovalo 8.) (Proti 63.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Franca Breznika bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor gospe Irene Majcen na poslansko vprašanje gospoda Franca Breznika v zvezi s problematiko zlorab sredstev iz rezervnega sklada večstanovanjskih stavb.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala, spoštovani predsednik.

Poglejte, moje poslansko vprašanje je v bistvu postavljeno v tem mandatu že drugič. Gre pa za primer, mislim, da gre za serijo primerov, najbolj obširni je v kraju, od koder prihajam, torej Lenart v Slovenskih goricah, kjer je družba Servostan lahko rečemo prevajala prek rezervnega sklada stanovalcev večstanovanjskih stavb v Lenartu, katerih stanovanja je upravljala, v višini več kot 450 tisoč evrov iz rezervnega sklada. Številni upokojenci, stanovalci z nizkimi dohodki danes ne morejo sanirati številnih blokov, ne morejo narediti fasad, toplotnih fasad, ekološko sprejemljivih in tako naprej.

Gre za celo vrsto zadev, ki se tičejo pravnih praznin v samem stanovanjskem zakonu. To podjetje je pod istim računom imelo trgovino in tudi upravljanje stanovanj. Z rezervnim skladom je v bistvu barantalo in imelo kot neka sredstva za obračanje v trgovinskem sektorju.

Želim povedati, da imamo ponovno izkušnjo novega podjetja, kjer recimo stanovalci ali pa ljudje, ki so člani hišnega sveta, ne morejo vpogledati v rezervne sklade. In takšnih informacij je polno iz cele Slovenije. Gre za izkoriščanje teh sredstev za druge namene, kot so bili prvotni. Gre za zavarovanje teh sredstev. Sam menim in tudi cela vrsta strokovnjakov, da imamo pravno praznino v stanovanjskem zakonu.

Zato vas prosim, da podprete razpravo tukaj v Državnem zboru, da vam lahko jaz in ekipa predstavimo probleme, kar se tiče stanovanjskega zakona. Bojim se, da bo teh stari vedno več. Mislim, da prihajate z različnih delov Slovenije, bojim se, da če boste pogledali tudi številne upravljavce stanovanjskih stavb, njihove račune, predvsem račune rezervnih skladov, da boste lahko ugotovili, da ta sredstva, ki jih predstavljajo predvsem stanovalcem številnih blokov, ne držijo. Stanovalci nimajo vpogleda, ta rezervni sklad ni zavarovan in sam menim, da prihaja do zlorab rezervnih skladov predvsem s strani upravljavcev stavb.

Zato vas prosim za podporo temu poslanskemu vprašanju, da tukaj v Državnem zboru opravimo to razpravo, ker mislim, da je nujno potrebna. To bo tudi za vas dobro, ker mislim, da se bo v kakšnem kraju še našel še kakšen Črni Peter, ki zlorablja sredstva stanovalcev. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 49.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca gospoda Zvona Laha bo zbor odločil o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor gospe Irene Majcen na poslansko vprašanje gospoda Zvonka Laha v zvezi z novo prostorsko in gradbeno zakonodajo.
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Glede na to, da se pripravlja nova gradbena in prostorska zakonodaja, sem ministrico vprašal, ali bo v tej zakonodaji vključena tudi legalizacija črnih gradenj. Vemo, da je v Sloveniji približno 300 tisoč objektov zgrajenih na črno ali v neskladju s predpisi. Odgovora nisem dobil. Predvideno je, da bi legalizacije potekale enako, kot je postopek nove gradnje, kar je nesprejemljivo, predrago in preveč kompliciranо. Moram povedati, da je to fenomen črne gradnje na Balkanu. Vse bivše republike Jugoslavije imajo ta problem. Hrvaška in Makedonija sta ste lotili tega v letu 2011, Srbija in Bosna v letu 2014. Bivši minister Omerzel je tudi pripravljal zakonodajo za Slovenijo, vendar je takrat obstala, ker je Vlada propadla. Zato me je zanimalo, če bo v novi zakonodaji tudi to vključeno, pa nisem dobil odgovora. Baje tega ne bo. Zato se sprašujem, ali moramo res čakati še Črno Goro, da oni prej to naredijo, potem bomo pa mi kot najnaprednejša republika bivše Jugoslavije, zadnji bomo šli to reševat, ker se

dela gospodarska škoda. In bi bilo prav, da se v tej zakonodaji tudi to reši, če ne bomo sprejeli čisto posebej nek zakon, tako kot ostale republike, da se legalizirajo ti objekti, da se pokasira uzurpacija prostora, komunalni prispevki in s temi sredstvi zgradi komunalna infrastruktura. Veliko ljudi oziroma družin že živi ali pa že dolgo živi v teh objektih, ki so nelegalno zgrajeni, in ni pošteno, da ti ne plačajo prispevkov oziroma komunalnih prispevkov in ostalih dajatev vizavi tistih, ki so vse gradili legalno. Mislim, da je skrajni čas, da tudi mi to storimo. Sedaj bi bila edinstvena prilika, da se vključi v to novo zakonodajo, kar pa očitno ne bo, kot da je pri nas vse v redu in delamo naprej po balkansko.

Zato prosim,da podprete ta predlog, da se opravi razprava in da se tudi ta zakonodaja, ki jo bomo obravnavali jeseni, popravi, dopolni, da tudi to začnemo reševati v Sloveniji.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 17, proti 51.

(Za je glasovalo 17.) (Proti 51.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Miha Kordiša bo zbor odločil o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anje Kopač Mrak na poslansko vprašanje Mihe Kordiša v zvezi z dvigom socialne pomoči in varstvenega dodatka.

Glasujemo. Navzočih je 70 poslank in poslancev, za je glasovalo 16, proti 53.

(Za je glasovalo 16.) (Proti 53.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Matjaža Hanžka bo zbor odločil o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor gospe Irene Majcen na poslansko vprašanje Matjaža Hanžka v zvezi s tretjo razvojno osjo na odseku Velenje AC1.

Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 20, proti 51.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 51.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Matjaža Hanžka bo zbor odločal v naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor gospe Irene Majcen na poslansko vprašanje Matjaža Hanžka v zvezi z onesnaženjem celjske kotline.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 20, proti pa jih je bilo 52.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 52.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke Violete Tomić bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za pravosodje mag. Gorana Klemenčiča na poslansko vprašanje Violete Tomić v zvezi z odškodninami za premoženjsko vojno škodo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica, Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Hvala za besedo.

Slovenija je ena od držav, ki ji okupatorske sile praktično niso izplačale vojne škode. Posamezni oškodovanci in njihovi potomci niso dobili nobene odškodnine za škodo na premoženju. Tokrat bi posebej izpostavila dve kategoriji. Italijanske in nemške enote so velikokrat iz maščevanja požagale cele vasi in žrtve teh ukrepov včasih imenujemo požganci. Po drugi strani je okupacija povzročila ogromno škodo tudi na nepremičninah izgnancev. Ocena je, da je bilo skupne škode samo na nepremičninah za 3,5 milijarde evrov brez kakršnikoli obresti in revalorizacije. Pravosodno ministrstvo je pred leti pripravilo zakon o povračilu premoženjske škode. Na podlagi tega zakona bi Republika Slovenija izplačala odškodnino potomcem lastnikov teh nepremičnin. Seveda bi morali to škodo dokazati, za kar bi se uporabil popis vojne škode, ki ga je po vojni izvedla ljudska oblast. Oškodovanci in njihovi potomci čakajo že 70 let. Med tem je naša vlada popravljala marsikatere druge krivice, marsikatere denacionalizacije, na požgance oziroma izgnance pa je popolnoma pozabila. Naša vlada tega vprašanja, in tako je povedal tudi dr. Cerar v odgovoru na moje poslansko vprašanje pred enim letom, v odnosu do Nemčije ni odpirala tega vprašanja že od našega vstopa v Evropsko unijo leta 2004. Pred kakšnimi desetimi leti so sicer nekateri izgnanci prek švicarske firme uspeli izterjati nekaj odškodnine s kolektivno tožbo in edine aktivnosti v tej smeri izvaja Društvo izgnancev Slovenije.

Zato predlagam, da o tem opravimo razpravo, kajti gre za precej ljudi, ki se jim je zgodila krivica, in mislim, da je 70 let dovolj dolga doba, da so čakali na popravo teh krivic. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 14, proti pa jih je bilo 54.

(Za je glasovalo 14.) (Proti 54.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca dr. Mateja T. Vatovca bo zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za okolje in prostor gospe Irene Majcen na poslansko vprašanje dr. Mateja T. Vatovca v zvezi z onesnaženostjo na območju Ilirske Bistrice.

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 18, proti pa jih je bilo 53.

(Za je glasovalo 18.) (Proti 53.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda ter prekinjam 21. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 13. JULIJA 2016 OB 18.39 IN SE JE NADALJEVALA 14. JULIJA 2016 OB 10.01)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!
Začenjam nadaljevanje 21. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti poslanka in poslanci: gospa Jelka Godec, dr. Franc Trček, dr. Matej T. Vatovec, dr. Bojan Dobovšek od 16. ure dalje, gospod Jernej Vrtovec od 18. ure dalje, gospod Branko Zorman do 14. ure, gospod Matjaž Han od 17. ure dalje in Matjaž Hanžek.
Vse prisotne lepo pozdravljam!

Preden preidemo na 3.a točko dnevnega reda, prehajam na **Obvestilo predsednika Vlade o odstopu dr. Dušana Mramorja s funkcije ministra za finance.** Predsednik Vlade dr. Miro Cerar me je 13. 7. 2016 obvestil, da je dr. Dušan Mramor odstopil s funkcije ministra za finance. V zvezi s tem Državni zbor Republike Slovenije na podlagi 115. člena Ustave Republike Slovenije ugotavlja, da je dr. Dušanu Mramorju prenehala funkcija ministra za finance. Predsednik Vlade je 13. 7. 2016 Državni zbor obvestil, da bo do imenovanja novega ministra za funkcijo ministra za finance začasno opravljala gospa Alenka Smerkolj, ministrica brez resorja, pristojna za razvoj, strateške projekte in kohezijo.
Dr. Dušanu Mramorju se zahvaljujem za sodelovanje in mu želim najboljše pri nadaljnjem delu.

Prehajamo na **3.A DNEVNEGA REDA, to je obravnavo PREDLOGA ZAKONA O UKREPIH ZA ODPRAVO POSLEDIC POZEBE IN SNEGA V KMETIJSKI PROIZVODNJI MED 25. IN 30. APRILOM 2016 po nujnem postopku.**
Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, ministru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano mag. Dejanu Židanu.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!
Želim se vam zahvaliti, ker ste s širitvijo dnevnega reda omogočili obravnavo interventnega zakona na redni seji Državnega zbora. Posebna zahvala gre pa Odboru za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki je na nujni seji obravnaval in sprejel predlog zakona, ter Zakonodajno-pravni službi, ki je v najkrajšem možnem času pripravila mnenje k zakonu. Sam predlog zakona sicer pomeni odstop od sistemske ureditve, hkrati pa je tudi sama pozeba bila zelo nesistemska. Namreč, takšne pozebe v mesecu aprilu ni bilo zadnjih 60 let in na podlagi tega je nastal osnutek oziroma predlog zakona, ki je, spoštovane poslanke in poslanci, danes pred vami.
Sam zakon omogoča izvajanje štirih ukrepov. Prvi ukrep je razširitev določb Zakona o vinu, ki fizičnih osebam omogoča, kadar nimajo grozdja zaradi pozebe, ga lahko dokupijo izven vinarskega vinogradniškega območja, kar je pa pomembno, saj na ta način obdržijo svoje poslovne partnerje. Ker se bodo prvi dokupi grozdja verjetno pričeli že v mesecu avgustu, je zlasti zato pomembna obravnava in sprejemanje na tej seji Državnega zbora in zaradi tega se vam tudi zahvaljujem. Prav tako zakon omogoča podaljšanje zakonsko predpisanega roka za vlaganje vlog za odpis ali zmanjševanje obveznosti plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za zavarovance, ki so zavarovani na podlagi opravljanja kmetijske dejavnosti, zaradi ocene škode, ki jo je moč podati šele po določenem času. Prav tako zakon daje pravno podlago za znižanje ali odpis najemnin pri Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije zaradi škode na pridelkih kot posledice spomladanske pozebe v letu 2016 in prav tako zakon omogoča dodelitev finančne pomoči najbolj prizadetim kmetijskim gospodarstvom, dejavnim v sadjarstvu in vinogradništvu.
Spoštovane gospe, spoštovani gospodje, spoštovane poslanke in poslanci, izvrševanje zakona bo dosti prilagojeno času, ko kmetije pridobivajo tudi prihodek iz prodaje kmetijskih pridelkov, ki jih zdaj zaradi zmrzali ponekod ne bo, in s tem ocenjujemo, da bomo omogočili, da kmetije, kar je tudi javni interes, ohranimo pri življenju in s tem ohranimo tudi poseljenost slovenskega podeželskega prostora. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam, minister Dejan Židan.
Predlog zakona je obravnaval Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano kot matično delovno telo.
Za predstavitev poročila obora dajem besedo predsedniku gospodu Tomažu Liscu. Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za dano besedo. Spoštovani minister, državna sekretarka z ekipo, kolegi in kolegice, lep pozdrav!

Odbor za kmetijsko, gozdarstvo in prehrano je Predlog zakona o ukrepih za odpravo posledic pozebe in snega v kmetijski proizvodnji med 25. in 30. aprilom letošnjega leta obravnaval na 29. nujni seji 8. julija 2016. V razpravi o predlogu zakona so sodelovali

predstavniki Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, Gospodarske zbornice Slovenije, Sindikata kmetov Slovenije, Zadružne zveze Slovenije in Vinske družbe Slovenije, ki so vsi predlog zakona podprli, s tem da je direktor Vinske družbe Slovenije opozoril, da se vinarji ne strinjajo s tem, da se posledice pozebe in snega rešujejo s poseganjem v veljavni Zakon o vinu, ki ga ocenjujejo kot povsem ustreznega.

Odbor je prejel tudi mnenje Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki predlog zakona podpira.

V razpravi je sodelovala tudi predstavnica Zakonodajno-pravna služba, ki je izpostavila, da predlog za amandmaje odbora koalicijskih poslanskih skupin, v katerih so povzete nekatere njihove pripombe iz pisnega mnenja, le deloma odpravlja nekatere nejasnosti, predvsem terminološke, ne rešujejo pa temeljnih vprašanj. Med drugim predlog zakona pomeni odstop od sistemske ureditve Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč. Predlog zakona odpira tudi vprašanje sporočilne vrednosti zakona, lahko se namreč zastavi vprašanje enake obravnave vseh subjektov, predvsem gospodarskih, ki poslujejo z lastnimi sredstvi. V primeru, da jih bo prizadela naravna nesreča, ki je prav tako ne bo mogoče reševati v okviru sistemskega zakona, bodo upravičeno terjali od zakonodajalca, da jim povrne nastalo škodo na primerljiv način, kot ga zlasti za sadjarje in vinogradnike rešuje predlog zakona, ki ga danes obravnavamo. V zvezi z določbo, ki določa obligatoren odpis zakupnin pri Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, pa je predstavnica opozorila, da je nejasno, od česa se zakupnine sploh računa.

V razpravi so člani odbora opozorili predvsem na določbo 9. člena predloga zakona, ki izjemoma dovoljuje fizičnih osebam, ki niso samostojni podjetniki posamezniki in so utrpeli škodo na vinogradih po pozebi in snegu za pridelavo mošta, vina in drugih proizvodov iz grozdja, možen dokup tudi grozdja iz leta 2016, ki ni pridelano v vinorodnem okolišu oškodovanega pridelovalca grozdja. Opozorjeno je, da bo v tem letu treba okrepiti nadzor pri transportu grozdja, da ne bi prihajalo do kakršnihkoli malverzacij pri nakupu grozdja.

K določbi 11. člena, ki določa, da morajo biti sredstva upravičencem izplačana najpozneje v 4 letih po nastanku škode, je Poslanska skupina SDS predlagala amandma odbora, s katerim bi se prelagani rok skrajšal na dve leti, saj po mnenju Poslanske skupine SDS je 4-letno obdobje predolgo za sanacijo škode. Odbor predloga za amandma odbora ni sprejel.

V zaključku razprave so člani odbora iz vseh poslanskih skupin v okviru obrazložitve glasu predlog zakona podprli. Poudarili so, da je interventni zakon potreben, da bi se vsem tistim pridelovalcem, ki so zaradi pozebe in snega utrpeli največjo škodo, takoj zagotovila potrebna finančna pomoč. Kljub soglasni podpori predlaganim rešitvam pa so tudi opozorili, da se podnebne razmere spreminjajo, posledično so naravne nesreče vse pogostejše oziroma so že stalnica. Zato so pozvali pristojna ministrstva, da resno in čim prej pripravijo nov sistemski Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč, predvsem z namenom, da se v bodoče takšni in podobni primeri v kmetijstvu ne bi več reševali z interventnimi zakoni, ki odstopajo do sistemske rešitve, in da povečujejo možnost za morebitne špekulacije. Hkrati pa so pozvali tudi predstavnike kmetov, da v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano razmislijo o reševanju podobnih primerov na podlagi vzajemnosti. Proučiti pa bi kazalo tudi, da se v okviru proračunskih možnosti postopno poveča sofinanciranje zavarovalnih premij za trajne nasade.

Odbor je v razpravi na podlagi pisnih predlogov koalicijskih poslanskih skupin z amandmaji odbora sprejel 13 amandmajev, ki so vključeni v besedilu dopolnjenega predloga zakona.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Začenjamo s Poslansko skupino nepovezanih poslancev, zanjo gospod Franc Laj.

Izvolite.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovani predsedujoči, spoštovani minister, državna sekretarka, drage kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev bomo podprli interventni zakon, in sicer predvsem zaradi tega, ker se zavedamo posledic naravne nesreče, ki je prizadela kmetijstvo, in brez te državne pomoči bi zagotovo marsikatero kmetijsko gospodarstvo tudi ugasnilo. Da bi lahko država dodelila dovoljeno državno pomoč, je potrebno po vseh analizah, tako kaže, sprejeti interventni zakon, ki je pred nami, in na ta način lahko kmetom, kmetijskim gospodarstvom država dodeli pravočasno pomoč v zadovoljivem obsegu, tako da bodo lahko nadomestila izpad dohodka in da bo ta državna pomoč tudi prispevala k obnovi proizvodnega potenciala. To je zagotovo najbolj pomembno, da se to stori čim prej in v zadovoljivem obsegu. Pozivamo pa Vlado, da razmisli o politiki zavarovanja kmetijske proizvodnje, ker v zadnjem obdobju in to predvsem od takrat, ko je stopil v veljavo Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč, je sofinanciranje zavarovalnih premij padlo praktično na polovico. Posledica tega pa je, da so se tudi zmanjšale zavarovane površine kmetijske. Da bi lahko porazdelili tveganje med vse deležnike, je potrebno zagotovo storiti na tem področju to, da se sofinanciranje zavarovalnih premij tudi poveča.

Ocenjujemo, da so zasnovani ukrepi pravilno usmerjeni in da bodo s tem tudi učinkoviti. Hvala za vašo pozornost.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa tudi vam.
Stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra bo predstavila gospa Vojka Šergan.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala. Spoštovani minister, predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!
Spoštovani, danes po nujnem postopku obravnavamo predlog interventnega zakona o ukrepih za odpravo posledic pozebe in snega v kmetijstvu med 25. in 30. aprilom letos, ki določa ukrepe za odpravo posledic izrednega dogodka v kmetijstvu, kakršnemu nismo bili priča zadnjih 60 let. Spomladanska katastrofa je v sadovnjakih in vinogradih po predhodnih ocena povzročila za 23,6 milijonov evrov škode na okoli 56 tisoč hektarih. Najbolj so bili prizadeti sadovnjaki in vinogradi, več kot 60 % je bilo uničenih, 3 tisoč 200 hektarjev in tisoč 700 hektarjev vinogradov. Sadjarjem je tako ostala le okoli petina jabolk.
V Poslanski skupini Stranke modernega centra se zavedamo, da predlog zakona, kljub temu da smo na matičnem delovnem telesu na podlagi pripomb Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora sprejeli več amandmajev, tako je za današnjo obravnavo odprt skorajda ves dopolnjen predlog zakona – še vedno predstavlja odmik od sistemskega Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč. Zakonodajno-pravna služba je opozorila, da je bil naveden sistemski zakon sprejet v izogib vsakokratnemu reševanju posameznih naravnih nesreč z interventnimi zakoni, pomisleke pa je izrazila tudi predvsem o predlaganih ukrepih, ki se dotikajo nezavarovanih nasadov, čeprav bi jih bilo mogoče zavarovati in je država zanje omogočala sofinanciranje zavarovalne premije.
V Poslanski skupini SMC se z opozorili Zakonodajno-pravne službe do neke mere strinjamo, zato smo že na matičnem delovnem telesu Vlado oziroma pristojno resorno ministrstvo opozorili, da se je koalicija zavezala, da bo uredila sistem pomoči ob pojavu naravnih nesreč in da naj se sistemska zakonodaja spremeni na način, da Državnemu zboru v tovrstnih primerih ne bi bilo treba sprejemati interventnih zakonov za odpravo posledic posamičnih naravnih ujm in da bi slednje ukrepe lahko sprejemala zgolj Vlada. Ne glede na slednje pa smo se na podlagi izrednosti tega dogodka in predhodne ocene škode ter slabega ekonomskega položaja v sadjarstvu in vinogradništvu odločili, da predlog zakona podpremo. Odločitev o podpori je bila na matičnem delovnem telesu sprejeta soglasno. Vsi članice in člani odbora oziroma vse parlamentarne politične stranke smo se strinjale, da je treba interventni zakon sprejeti, in izrazili zadovoljstvo, da je bil predlog zakona po tej naravni ujmi pripravljen hitro in da bo zaradi nujnosti sprejet že na tej seji. Ker bo zaradi škode največji izpad letošnjega pridelka grozdje, je namreč nujno, da predlagani ukrepi pričnejo veljati še pred začetkom letošnje trgatve, ki se, kot je znano, za zgodnje sorte zadnja leta po navadi začenja že konec avgusta.
Podporo hitremu ukrepanju in zakonu so izrekli tudi v Kmetijsko-gozdarski zbornici, Zadružni zvezi in Sindikatu kmetov Slovenije. Zakon bo podaljšal rok za vložitev zahtevka za zmanjšanje ali odpis obveznosti plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za kmete, omogočil bo znižanje ali odpis najemnin pri Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov, izjemoma bodo lahko tudi fizične osebe, ki se ukvarjajo s pridelavo vina iz lastnega grozdja in imajo več kot 60-odstotno škodo, grozdje dokupile na širšem območju zunaj vinorodnega okoliša, zunaj vinorodne dežele in celo države, na primer Hrvaške, Madžarske, Avstriji, Italiji, ne pa izven EU. V zvezi s to rešitvijo je bilo na matičnem delovnem telesu odprtih kar nekaj dilem in v zvezi s tem podanih predlogov, da naj se dodaten odkup grozdja omeji na posamezno vinorodno deželo, da bi okrepil nadzor prevoza grozdja. Tudi v SMC smo sprva sami imeli pomisleke glede predlagane rešitve, zavedamo pa se, da samo z dovoljenjem o dokupu grozdja znotraj okoliša ali dežele težav ne bi rešili. Nekatere vinorodne dežele, denimo Podravje, so bile skoraj v celoti prizadete, grozdja ne bi bilo dovolj, vinogradnikom oziroma vinarjem pa je treba omogočiti predvsem zaščito tržnih deležev oziroma ohranitev na trgovinskih policah in v gostinskih lokalih. V SMC smo se za podporo temu ukrepu odločili, ker bo moral vinogradnik oziroma vinar pri označevanju vina, pridelanega iz grozdja, ki ga je dokupil na podlagi tega zakona, upoštevati tudi določbe vseh predpisov, ki urejajo označevanje porekla in kakovosti vina, kar pomeni, da ne bo moglo prihajati do zavajanja potrošnikov glede zaščite geografskega porekla.
Interventni zakon bo omogočal nepovratno finančno pomoč kmetijam, katerih sadovnjaki ali vinogradi so imeli izgube ne več kot na 30 % površin, pri čemer je škoda na posameznem GERK-u več kot 60 %. Če so imeli pridelek zavarovan, bodo lahko dobili do 20 % priznane škode, če niso imeli zavarovano, pa do 10 % škode. Cilj tega zakona je torej zagotoviti obstoj prizadetim kmetijskim gospodarstvom in jim s takojšnjim sprejetjem interventnega zakona zagotoviti nujno potrebna finančna sredstva, ki jim bodo deloma omilila izpad dohodka zaradi povzročene škode, ker so ukrepi oblikovani tako, da se bo neposredna finančna pomoč dodelila res zgolj najbolj prizadetim in ogroženim. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Spoštovani predsednik, minister, državna sekretarka, kolegice in kolegi!

V Slovenski demokratski stranki smo takoj po tej strašni pozebi bili pobudniki za sklic

nujne seje Odbora za kmetijstvo, kjer smo ugotovili, da je bila pozeba tako obširna in velika, da presega mejo naravne nesreče; se pravi, škode več kot za 2,5 milijona evrov, in pozvali – tudi sklep odbora je bil –, da Vlada primerno ukrepa. Vlada se je po našem mnenju kar hitro odzvala, sprejela ta interventni zakon, ki ga v Slovenski demokratski stranki podpiramo, čeprav predloženi zakon pomeni odstop od sistemske ureditve, kar je povedal tudi minister, in zasleduje prav tisti cilj, ki ga kot nedopustnega določa ta zakon, to je povračilo škode za nezavarovane zadeve, ki jih je bilo mogoče zavarovati in je država sofinancirala zavarovalne premije. Vendar je zavarovanih sadovnjakov v letu 2015 bilo samo 20 % in 9 % vinogradov tudi zaradi tega, ker so zavarovalnice uvedle odbitno franšizo v višini 15 %, pa tudi odkupne cene so tako padle, da si vinogradniki, ki prodajajo grozdje, enostavno ne morejo zavarovanja privoščiti, ker bi imeli izgubo. Vseeno ta interventni zakon na nek način rešuje to situacijo, vprašanje je, ali v zadostni meri, o čemer je bila tudi burna razprava na odboru.

V Slovenski demokratski stranki smo pripravili dva amandmaja s ciljem, da se ta škoda povrne v roku dveh let, ne v štirih, saj pravimo, kdor hitro da, dvakrat da. Druga zadeva pa je, da bi se odkup grozdja omejilo zaradi morebitnih špekulacij na vinorodno deželo. Vendar je bilo pojasnjeno, da je vinorodna dežela Podravje bila tako prizadeto, da se v tej vinorodni deželi ne da kupiti grozdja in ga je nujno kupiti drugje, vendar pa to lahko prinese določene špekulacije, ki pa niso pozitivne in lahko nekateri to izkoriščajo.

V razpravi smo potem ugotovili, ne samo mi, tudi največja pozicijska stranka, ki je predlagala oziroma pozvala ministrstvo, da čim prej pripravi nov sistemski Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč, predvsem z namenom, da se v bodoče takšnih in podobnih primerov v kmetijstvu ne bi več reševalo z interventnimi zakoni, ki odstopajo od sedanje sistemske ureditve, na kar je opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba. Obenem pa tudi pozivamo kot poslanska skupina Vlado, da bi v bodoče preučili in po možnosti postopno povečali sofinanciranje zavarovalnih premij za trajne nasade, da jih ne bi bilo treba potem reševati na ta način.

Skratka, v Slovenski demokratski stranki podpiramo ta zakon, apeliramo pa tudi na Vlado, da poskuša zaradi vse večjih podnebnih sprememb, večjih naravnih nesreč v kmetijstvu, kar je že stalnica, da bi kmetijstvo na nek način reševali drugače in ne vsakič sprejemali interventnih zakonov za reševanje tega področja. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Primož Hainz.

PRIMOŽ HAINZ (PS DeSUS): Spoštovani predsednik, gospod minister, državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Dovolite, da vas seznanim s stališčem Poslanske skupine Desus glede Predloga zakona o ukrepih za odpravo posledic pozebe in snega v kmetijski proizvodnji med 25. in 30. aprilom 2016.

Letošnja spomladanska pozeba in sneg sta nas ponovno opozorila, da so podnebne spremembe realnost, ki prinaša vedno več nenavadnih, pogosto uničujočih vremenskih pojavov. Povzročena je bila ogromna škoda, predvsem v vinogradih in sadovnjakih, kar je celo ogrozilo obstoj kmetij, ki se ukvarjajo izključno z eno ali drugo dejavnostjo oziroma obema. Ne gre samo za izpad prihodkov, temveč tudi za dodatne višje stroške oskrbe nasadov, saj bo na primer potrebno drevesa primerno oskrbeti, ker ne bodo imela več plodov, kar je zanje še dodatne šok. Ker gre pri pozebi za naravno nesrečo, ki jo je moč zavarovati, in ker država sofinancira zavarovalno premijo, posledic te pozebe ni mogoče obravnavati v skladu z veljavnim Zakonom o odpravi posledic naravnih nesreč. Žal je bilo zavarovanih zelo malo nasadov, kar pomeni, da bi večina kmetov ostala brez pomoči. Ker pa je po naši oceni potrebno pomagati tudi tistim, ki nasadov niso zavarovali zaradi različnih dejavnikov, smo v naši poslanski skupini podprli predlog interventnega zakona o odpravi posledic omenjene spomladanske pozebe in snega, ki bo omogočil pomoč tudi nezavarovanim kmetom, vendar v manjši meri kot zavarovanimi.

Pomoč se bo tako dodelila najbolj prizadetim kmetom, ki imajo oziroma bodo imeli izpad pridelka, večji od 60 % običajne letne kmetijske proizvodnje v vinogradu ali sadovnjaku. Gre predvidoma za finančno pomoč v skupini višini do 3,5 milijona evrov, izvajala pa se bo v različnih oblikah. Med drugim bodo izjemoma lahko tudi fizične osebe, ki se ukvarjajo s pridelavo vina iz lastnega grozdja in imajo več kot 60 % škodo, grozdje dokupile na širšem območju, bo pa moralo biti poreklo ustrezno označeno.

V Poslanski skupini Desus nas veseli, da so ministrstvo in interesne skupine, kot je Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije, našli skupen jezik in pripravili zakon, ki vsebuje skoraj vse ukrepe, ki jih predlagala zbornica. Tudi v razpravi na matičnem delovnem telesu se je pokazalo redko videno soglasje vseh prisotnih za sprejem interventnega zakona. Med razpravo o tem zakonu se je izkazalo, da je potrebno nemudoma spremeniti politiko zavarovanja kmetijskih zemljišč, saj se, kot se je pokazalo tudi ob tej nesreči, večina kmetov ne odloča za zavarovanje, saj je predrago, pojavljajo se previsoke odbitne franšize, pa tudi sofinanciranje zavarovanje s strani države se je drastično zmanjšalo. Ker lahko pričakujemo vedno več nenavadnih naravnih pojavov, ki kmetijstvu povzročajo ogromno škodo, je

potrebno, da se kmete stimulira za sklepanje zavarovan. Obenem pa upamo, da bodo kmetje znali izkoristiti razpis Evropskega kmetijskega sklada za podporo naložbam v kmetijska gospodarstva za leto 2016, ki so v višini 10 milijonov v obliki nepovratnih sredstev namenjene prilagoditvi kmetij na podnebne spremememba.
Poslanci in poslanke Poslanske skupine Desus bomo predlog zakona podprli. Hvala lepa za pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo in lep pozdrav tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov, kjer bomo Predlog zakona o ukrepih za odpravo posledic pozebe in snega v kmetijski proizvodnjo med 25. in 30. aprilom letošnjega leta podprli. Seveda pozdravljamo tudi nujni postopek, saj imamo zagotovo vsi še pred očmi žalostne prizore v vinogradih in sadovnjakih, ki so nastali kot posledica hude pozebe in snega v navedenem obdobju.
Zakon bo zagotovo prispeval k temu, da omili težko popravljive posledice za slovensko kmetijstvo in tukaj lahko izpostavimo ponovno vlogo Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov, ki ga tako kot vedno do sedaj vključimo med ukrepe za odpravo posledic, in sicer z zmanjšanjem oziroma znižanjem ali odpisom zakupnin za kmetijska zemljišča. Med ukrepe se uvršča tudi zmanjšanje ali odpis prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za kmete, kar bo zagotovo razbremenilo njihove obveznosti, in omogočen bo tudi nakup grozdja iz širšega območja vinarjem, kar bo seveda omogočalo, da ohranjajo svoje tržne poti in prisotnost na trgu, ne glede na to, da jim je sneg in pozeba uničila lastni pridelek. Ta ukrep pravzaprav ni vezan neposredno na finančno podporo, ampak na možnost, ki jo s tem zakonom dajemo, da sami prebrodijo to nesrečo. Najbolj prizadetim pa bo seveda omogočena pomoč tudi iz sredstev iz proračuna in proračunska rezerva bo tudi tokrat namenjena v odpravo posledic pri tistih kmetijskih gospodarstvih, kjer je bila škoda najvišja.
Glede na to, da so ukrepi dobili visoko podporo tudi na matičnem delovnem telesu, lahko govorimo o tem, da je zakon dobro usmerjen, pravočasno pripravljen, hkrati pa je potrebno vendarle tudi pozvati, da se v nadaljevanju opravi resna razprava tako s predstavniki zavarovalnic kot tudi pristojnih ministrstev in drugih inštitucij glede problematike zavarovanja kmetijskih zemljišč. Mislim, da je tudi to ena od priložnosti, ker lahko na konkretnih primerih lahko ugotovimo, koliko tudi kot država in posamezno kmetijsko gospodarstvo prihrani, če oboji, skupaj z zavarovalnicami, pravzaprav oblikujemo ustrezno shemo zavarovanj za kmetijska zemljišča. To se bo seveda v miru opravilo v nadaljevanju. Med nujnimi ukrepi pa so ti, ki sem jih tudi v tem prejšnjem delu predstavil, takšne narave, da bodo s sprejemom tega zakona prišli čim prej v veljavo in zato bomo ta zakon podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS SMC): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovani predstavniki ministrstva, gospod minister, kolegice in kolegi!
Ko se je takoj po zmrzali konec aprila ugotavljala povzročena škoda, se je ugibalo, ali bo številka presegla 2 in pol milijona evrov ali ne. Končna ocena škode za skorajda desetkratnik presega prve ocene. V Združeni levici menimo, da je kljub pomanjkanju sistemske ureditve v primerih naravnih nesreč sprejem zakona, ki ga obravnavamo, nujen, da se čim bolj ublažijo negativne posledice pozebe za slovensko kmetijstvo. Zato bomo v naši poslanski skupini predlog zakona podprli kljub nekaterim pravnoformalnim pomislekom, ki so se pojavili ob njegovi obravnavi.
Zakon podaljšuje rok vložitve zahtevka za zmanjšanje ali odpis prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za kmete, znižanje ali odpis najemnin pri Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije, razširja določbe Zakona o vinu na način, da se bo fizičnim osebam, ki niso samostojni podjetniki posamezniki, omogočil nakup grozdja iz širšega območja, predvsem pa predvideva pomoč najbolj prizadetim kmetijskim gospodarstvom, dejavnim v primarni kmetijski proizvodnji v sadjarstvu in vinogradništvu. Nesprejetje zakona bi pomenilo eksistenčno ogroženost prenekaterih kmečkih gospodarstev.
Moramo pa ob tem zopet opozoriti na zaskrbljujoče naraščajočo pogostost naravnih nesreč, ki so vse bolj posledica podnebnih sprememb. V zadnjih letih smo priča stopnjevanju ekstremnih vremenskih pojavov, ki vse močneje prizadevajo naše kmetijstvo in gozdarstvo. Žledolom, podlubniki, vsakoletne suše ali poplave ali pa kar oboje v istem letu niso več nič nenavadnega. Škoda, ki z vsem tem in tudi z nedavno pozebo nastaja, ni samo materialna, čeprav kmetje seveda to najbolj neposredno občutijo. Posredno škodo zaradi takšnih pojavov nosi gospodarstvo, živilsko predelovalna industrija, naša samooskrba z lokalno pridelano in predelano hrano in tako naprej.
V Združeni levici menimo, da Vlada ni pretirano zavzeta za sprejemanje ukrepov, ki bi imeli neposredni učinek v boju proti podnebnim sprememba. Že pri sprejemanju proračuna smo v Združeni levici ministra opozarjali na to, da se za prilagajanje podnebnim spremembam namenja premalo denarja, poleg tega pa gre večina tega denarja za zavarovanja, kar pa ni

ukrep, ki bi spodbujal dejansko prilagajanje. Podnebne spremembe so realnost, katere se bomo žal morali navaditi. Kljub podpisu Pariškega sporazuma ni pretirano verjetno, da se bo trend globalnega segrevanja kaj kmalu ustavil, še posebej ne, ker države podpisnice, tudi Slovenija, bolj kot zavezujoče politike iščejo izgovore za nadaljevanje obstoječih politik. Kmetijstvo se mora, če hoče preživeti, podnebnim spremembam prilagoditi, če ne, bodo interventni zakoni, kot je ta, postali stalnica. Skratka, potrebujemo preventivo in ne samo kurative. Vendarle pa je tudi slednja, žal, včasih potrebna.
Zato bomo, kot sem že dejala, v Združeni levici zakon o ukrepih za odpravo posledic pozebe in snega v kmetijski proizvodnji med 25. in 30. aprilom 2016 seveda podprli. Hvala za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani predsednik, spoštovani minister, državna sekretarka, kolegice in kolegi!
Predlog zakona o ukrepih za odpravo posledic pozebe in snega v kmetijski proizvodnji med 25. in 30. aprilom 2016 je zakon, ki mu ni mogoče nasprotovati in je na odboru prejel soglasno podpro vseh parlamentarnih strank. Tudi krščanski demokrati ga podpiramo, delimo pa nekaj kritičnih mnenj glede njega s številnimi deležniki, predvsem pa s kmeti. Skupaj z Zakonodajno-pravno službo Državnega zbora številni opozarjamo ministrstvo, da gre za nesistemski zakon. Ministrstvo se tega sicer zaveda in tudi utemeljuje ta odstop od sistemske ureditve.
Krščanski demokrati pa pozivamo ministrstvo, da čim prej strokovno uredi in dopolni krovni Zakon o odpravi posledic naravnih nesreč ter ga popravi v smer, da bo pokrival tudi vedno pogostejše ujme v našem podnebnem območju. Že ob obravnavi spremembe Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč zaradi žleda smo krščanski demokrati pozivali ministra, da naj pripravi spremembe, da se bo sistemski zakon lahko uporabil neposredno v večini primerov in ne bo potreba vsakič sprejemati dodatnega intervencijskega zakona za odpravo posledic konkretnih naravnih nesreč. Pomislek imamo tudi glede namenjene višine sredstev 3,5 milijona evrov. Glede na dosedanje podatke menimo, da sredstva ne bodo zadostovala niti za osnovno sanacijo sadovnjakov in vinogradov. Če pa bo ugotovljena škoda presegla ta znesek, se bodo pomoči prizadetim kmetom upravičencem še znižale.
Komisija Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano pa v mnenju o predlogu zakona navaja tudi dober predlog, in sicer naj se uvede možnost avansov, torej predhodnih delnih izplačil upravičencem že v letošnjem letu, saj prizadeti kmetje denar potrebujejo takoj, da lahko začnejo s sanacijo sadovnjakov in vinogradov. Vsi vemo, da kdor hitro da, dvakrat da. Kmetje so v težkem položaju in trenutno jim država ne pomaga niti toliko, da jim ne bi nalagala novih in novih bremen.
Poslanci Nove Slovenije bomo zakon podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.
Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 22. točki dnevnega reda.
S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA, to je na obravnavo PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O DELOVNIH RAZMERJIH v okviru nujnega postopka**.
Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.
Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti gospodu Petru Pogačarju.

PETER POGAČAR: Spoštovani predsednik, spoštovane poslanke in spoštovani poslanci!
Vlada Republike Slovenije je Državnemu zboru predložila dopolnitev Zakona o delovnih razmerjih. Predlagane dopolnitve so nujne zaradi ponovne uveljavitve določb, ki so bile pomotoma razveljavljene z uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika. Ob uveljavitvi novega Zakona o delovnih razmerjih leta 2013 je Zakon o delovnih razmerjih iz leta 2003 prenehal veljati, razen v delu, v določbah, ki so urejale delovnopravno varstvo pomorščakov. Le-te so ostale v veljavi do ustrezne ureditve v področnem zakonu, to je Pomorskem zakoniku. Zakon o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika, sprejet letos spomladi, ustrezno ureja delovnopravno varstvo pomorščakov, hkrati pa seveda razveljavlja določbe starega Zakona o delovnih razmerjih, saj te niso več potrebne. Pri tem pa je pri sprejemanju Zakona o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika pomotoma prišlo do več kot očitne pomote. Gre za napačno navajanje uradnih listov. Navedena bi morala biti Uradna lista številka 42/02, 103/07, se pravi, stari Zakon o delovnih razmerjih, ki je tako ali tako že prenehal veljati. Pomorski zakonik je tako pomotoma razveljavil določbe novega Zakona o delovnih razmerjih, kar seveda ni bil namen. Razveljavljene določbe novega Zakona o delovnih razmerjih, veljavnega od 218. do 220. člena Zakona o delovnih razmerjih, so prekrškovne določbe, pri katerih gre za blažje

sankcioniranje prekrške delodajalcev, in razveljavljeni 221. člen Zakona o delovnih razmerjih pa ureja pristojnost za izrekanje glob v celotnem okviru predpisanega razpona za posamezen prekršek. Razveljavljeni 222. in 223. člen pa sta prehodni določbi Zakona o delovnih razmerjih, ki urejata ureditev dodatka za delovno dobo in ekonomsko odvisno osebe.

Cilj predloga zakona je tako odprava napake po nujnem postopku, in sicer na način, da se čim prej ponovno uveljavi pomotoma razveljavljene določbe veljavnega Zakona o delovnih razmerjih; in sicer 1. člen zakona ponovno uveljavlja razveljavljene kazenske določbe in pooblastilo inšpektorju za izrek globe v razponu, 2. in 3. člen sta prehodni določbi, ki vzpostavljata nazaj razveljavljeni prehodni določbi Zakona o delovnih razmerjih, in 4. člen predloga ureja začetek veljavnosti zakona, ki je v skladu z nujnostjo postopka predviden že naslednji dan po objavi.

Poudariti velja, to je zelo pomembno, da se nadzor nad delodajalci s strani Inšpektorata Republike Slovenije za delo kljub temu nemoteno opravlja naprej. Pomorski zakonik je namreč črtal samo določene prekrškovne določbe veljavnega Zakona o delovnih razmerjih, tako da so najostreje zagrožene sankcije za najhujše prekrške zoper delavske pravice še naprej ostale v veljavi. Najstrožje sankcioniranje z vidika varstva delavcev, najpomembnejši prekrški so urejeni v 217. členu Zakona o delovnih razmerjih, na katerega uveljavitev sprememba Pomorskega zakonika ni učinkovala, saj ni bil zajet v krog odločb, ki so bile razveljavljene. Poudariti velja, da Inšpektorat za delo lahko delodajalcu tudi v tem vmesnem času Še vedno, kadar ugotovi nepravilnosti, kadar ugotovi kršitve pravice delavcev, izda upravno odločbo, s katero mu odredi odpravo ugotovljenih nepravilnosti. Ta nadzor se vseskozi tudi od uveljavitve Pomorskega zakonika dalje opravlja nemoteno. Ob morebitnem nespoštovanju upravne odločbe s strani delodajalca pa lahko že na podlagi Zakona o inšpekciji dela inšpektor izreče globo delodajalcu zaradi nespoštovanja z odločbo odrejenih ukrepov inšpektorja, in to inšpektorji za delo vseskozi tudi počnejo.

Na koncu ponovno poudarjam, da obžalujemo nastali položaj in si želimo, da se s ponovno uveljavitvijo določb čim prej vzpostavi prejšnje stanje, zato je Vlada Republike Slovenije sprejela predlog sprememb Zakona o delovnih razmerjih in predlaga Državnemu zboru, da jih sprejme po nujnem postopku. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Urošu Priklu.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo. Spoštovane kolegice, kolegi, predstavniki Vlade!

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je na svoji 40. seji 7. 7. kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih. Kot rečeno, je ta zakon predložila v obravnavo Državnemu zboru Vlada. Pri delu odbora so sodelovali predstavniki Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, vladna služba za zakonodajo ter Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, ki je proučila zakon v okviru svojih pristojnosti in dala pripombe k 2. členu, zato je bil vložen tudi amandma koalicijskih poslanskih skupin, ki te pripombe smiselno upošteva.

Osnovni cilj predloga zakona je odprava redakcijske napake na način, da ponovno uveljavi razveljavljene določbe prej veljavnega zakona, ki so bile razveljavljene z očitno pomoto. Zakon o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika v prehodnih določbah razveljavlja člene od 218 do 223 Zakona o delovnih razmerjih. Pri navajanju Uradnih listov je nastala očitna pomota, kar pa, kot rečeno, novela oziroma sprememba tega zakona odpravlja.

V razpravi, ki je potekala o vseh členih predloga zakona, je bilo postavljeno vprašanje, kako je lahko do take napake sploh prišlo in kakšne bodo posledice razveljavitve členov od 218 do 223 ZDR. Razpravljavce je tudi zanimalo, ali so bile zaradi pravne praznine kršene kakšne pravice delavcev in kakšen vpliv so imele razveljavitve omenjenih določb na delo Inšpektorata Republike Slovenije za delo oziroma na sankcioniranje prekrškov po razveljavljenih členih v tem vmesnem času. Predlagatelj je poudaril, da ne glede na črtanje določenih prekrškovnih določb preostalo besedilo ZDR-1 ostaja veljavno v enaki meri kot prej, kar pomeni, da so obveznosti in pravice v delovnih razmerjih v celoti nespremenjene. Prav tako se lahko nadzor Inšpektorata za delo kljub temu izvaja, torej nadaljuje kontinuirano, nepretrgoma. Novela Pomorskega zakonika je namreč črtala samo določene prekrškovne določbe tega zakona, ZDR-1, tako da so najostreje zagrožene kazenske sankcije še naprej ostale v veljavi. Najstrožje sankcioniranje z vidika varstva delavcev, najpomembnejši prekrški, so urejeni v 217. členu ZDR, na katerega uveljavitev sprememb Pomorskega zakonika ni učinkovala, saj ni bil zajet v krog določb, ki so bile razveljavljene. Hkrati pa je lahko Inšpektorat delodajalcu, pri katerem je morebiti ugotovil kršitve, na katere se nanaša črtanje prekrškovne določbe, izdal upravno odločbo, s katero mu je odredil odpravo ugotovljenih nepravilnosti. Inšpektor sme na podlagi določb ZDR-1 izreči globo tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe.

V nadaljevanju je bil s strani Poslanske skupine SDS predlagan sklep, na podlagi

katerega bi Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti v roku 3 mesecev Odboru predložilo število in vrsto tistih prekrškov, za katere je bil uveden postopek o prekršku, okvirno število oškodovancev in datum domnevno storjenega prekrška, vendar ta predlog ni bil izglasovan.
Odbor je, kot sem že uvodoma povedal, sprejel amandma, ki so ga predlagale koalicijske poslanske skupine, ki je v celoti upošteval priporočila oziroma mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora. Odbor je sprejel tudi vse člene predloga zakona. Glede na sprejeti amandma ter na podlagi določil prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega je vključen tudi sprejeti amandma. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila, ki sem ga zdaj na kratko povzel in ste ga dobili na svoje klopi. Hvala lepa za vašo pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.
Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospa Erika Dekleva.

ERIKA DEKLEVA (PS SMC): Spoštovani predsednik Državnega zbora, kolegice in kolegi!

Danes obravnavamo novelo Zakona o delovnih razmerjih, ki odpravlja napako, nastalo s sprejetjem Pomorskega zakonika aprila letos. Določene posebnosti v zvezi s pogodbo o zaposlitvi za pomorščake je namreč urejal prej veljavni Zakon o delovnih razmerjih v členih od 218 do 223, katerega določbe so ostale še v veljavi do ureditve omenjenih vsebin v posebnem zakonu, tako imenovanem Pomorskem zakoniku. Gre za določbe, ki so se nanašale na pogodbo o zaposlitvi za pomorščake in so vsebovale naslednje vsebine: registracijo pogodbe o zaposlitvi za pomorščake, minimalno starost osebe, ki sme delati na ladji, trajanje poskusnega dela članov posadke, trajanja delovnega časa in nadurnega dela, prepoved nočnega dela pomorščakov ter možnost izrabe celotnega dopusta. Te vsebine so se tako aprila letos uredile z novelo Pomorskega zakonika, ki pa je z navedbo napačnih številk Uradnih listov razveljavil določbe členov od 218 do 223 iz veljavnega Zakona o delovnih razmerjih namesto iz starega, ki je bil sprejet leta 2002. Razveljavljene določbe so prenehale veljati 24. maja letos.
Novela Zakona o delovnih razmerjih, ki jo obravnavamo ponovno, uveljavlja naslednje po pomoti razveljavljene določbe: tri prekrškovne določbe, pri katerih gre za blažje sankcionirane prekrške delodajalcev in prekrške, ki se nanašajo na uporabnika pri opravljanju dela z agencijskimi delavci, določbo, ki ureja pristojnost za izrekanje glob v celotnem okviru predpisanega razpona za posamezen prekršek, določbo, ki ureja dodatek za delovno dobo, in pa določbo, ki ureja ekonomsko odvisne osebe.

V razpravi na matičnem delovnem telesu se je zaradi razveljavljenih prekrškovnih določb Zakona o delovnih razmerjih razvila tudi razprava o varstvu delavcev in možnosti retroaktivne veljave prekrškovnih določb. Ker prekrški sodijo v kazniva dejanja, za katere Ustava določa načelo stroge zakonitosti oziroma načelo zakonitosti v kazenskem postopku, po katerem ni mogoče nikogar kaznovati za dejanje, ki v času storitve ni bilo razglašeno oziroma določeno za kaznivo, prekrškovne določbe v tem primeru ne morejo veljati za nazaj. Ob tem pa moremo izpostaviti, da so delavci kljub temu imeli varovan položaj oziroma jim je bilo pravno varstvo zagotovljeno, saj inšpektor za delo lahko ob ugotavljanju kršitev vodi postopek tudi po Zakonu o inšpekciji dela ter tako zahteva, da se vzpostavi zakonito stanje. V primeru neupoštevanja ureditvene določbe se tako lahko izrečejo sankcije in globe tudi po Zakonu o inšpekciji dela, ki pa so v določenih primerih v normiranih vrednostih lahko tudi višje kot po Zakonu o delovnih razmerjih.
Upoštevajoč okoliščine in prej omenjene razloge, zaradi katerih danes sprejemamo novelo Zakona o delovnih razmerjih, bomo v Poslanski skupini Stranke modernega centra predlog zakona podprli. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik. Spoštovani poslanke, poslanci, predstavnika ministrstva, lepo pozdravljeni!
Danes po nujnem postopku obravnavamo Zakon o delovnih razmerjih. S 24. majem je namreč vstopil v veljavo Pomorski zakonik, ki je s svojo določbo posegel na drugo področje, na področje dela. Z njegovo spremembo so se namreč razveljavile določbe 218., 219., 220., 221., 222. in 223. člena Zakona o delovnih razmerjih. Razveljavile so se določbe, ki predstavljajo pravno podlago za določitev prekrškov v veljavnem Zakonu o delovnih razmerjih. Gre za določbe, ki se nanašajo na varovanje pravic agencijskih delavcev in kršitve delodajalcev, ki se nanašajo na varovanje pravic delavcev pri sklepanju pogodb in v delovnem razmerju. Vlada v Predlogu zakona o dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih navaja, da se z njo odpravlja anomalija na trgu dela, ki je nastala zaradi očitne pomote pri uveljavitvi Pomorskega zakonika. Je pa resnično nenavadno, kako je lahko do tako imenovane pomote sploh prišlo. Besedilo zakona namreč najprej pregledajo strokovne službe na ministrstvih, morajo iti čez medresorsko usklajevanje, čez pregled Službe Vlade za zakonodajo, sprejela ga je Vlada, preverila oziroma pregledala ga je Zakonodajno-pravna služba v Državnem zboru, podprli ste ga koalicijski poslanci in tudi opozicijska Združena

levica. In ne nazadnje, razglasil ga je tudi predsednik države.
Ob tem je treba še posebej izpostaviti odgovornost ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, kamor Zakon o delovnih razmerjih tudi spada in ki v medresorskem usklajevanju očitno ni ugotovila nikakršnih nepravilnosti. Težko je verjeti, da je v vsem tem procesu šlo za zgolj spregled oziroma pomoto. Ima pa sprejem tega zakona pomembne posledice. Od 24. maja 2016 namreč ni več zakonske podlage za kaznovanje po kar štirih razveljavljenih členih, od 218. do 221. Če bi ministrica za delo res tako zelo ščitila delavce, kar sama večkrat rada izpostavlja in poudarja, verjamem, da si takšne napake ne bi smela privoščiti. Tako imenovana redakcijska napaka, kot je navedeno tudi v predlogu zakona, ki je danes pred nami, in kar radi izpostavljate tudi koalicijski poslanci, je povzročila dva meseca pravne praznine na področju kazenskih sankcij. Le-to pomeni, da kršitve, ki so se ali se bodo zgodile od 24. 6. in do sprejema zakona, in tudi tiste, ki so se zgodile prej, a o njih še ni bilo pravnomočno odločeno, ne bodo sankcionirane. Zakon o prekršku v 2. členu namreč določa, da če se po storitvi prekrška spremenijo materialnopravne določbe tega zakona ali predpis, ki določa prekršek, se uporabi zakon ali predpis, ki je za storilca milejši. S to tako imenovano napako ste tako rehabilitirali storilce prekrškov iz delovnopravne zakonodaje, o katerih do 24. 5. še ni bilo pravnomočno odločeno.
V izpostavljenem primeru tako zagotovo ne moremo govoriti zgolj o redakcijski napaki. Upravičeno se lahko tudi vprašamo, ali je šlo za očitno ali namerno pomoto, gre namreč za napako, ki ima velike posledice za številne zaposlene in rehabilitira kršitelje delovnopravne zakonodaje. Za napako do danes ni nihče odgovarjal, ne na Vladi ne na resornem ministrstvu.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke smo že za matični odbor predlagali amandma, s katerim bi lahko nastalo odpravili. Želeli smo namreč napako odpraviti za nazaj. Doseči smo želeli in tudi z amandmajem, ki smo ga vložili za obravnavo na tej seji Državnega zbora, retroaktivnost uporabe prekrškovnih določb. Več o amandmaju seveda v nadaljevanju v razpravi. Če je resnično pri sprejemu zakonodaje prišlo do pomote, ni najmanjšega zadržka, da ne bi našega amandmaja tudi podprli.
V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke podporo zakonu vežemo na podporo našemu amandmaju. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupine Demokratičen stranke upokojencev Slovenije, zanjo mag. Julijana Bizjak Mlakar.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, poslanke, poslanci in drugi prisotni!
Redkokdaj se zgodi, vendar se lahko zgodi, da se v zakonodajnem postopku nenamerno naredi napako, zaradi katere je treba pomoto odpraviti in v zakonodajnem postopku zakon povrniti v prejšnje stanje. Seveda je tako prav, saj smo poslanke in poslanci v službi ljudstva, zato je od nas pričakovati, da pravne predpise, ki narekujejo življenje družbe in slehernega posameznika, nenehno izboljšujemo in prilagajamo potrebam družbe. Z njimi odpravljamo posledice naravnih nesreč, sledimo zahtevam iz zavezujočih nadnacionalnih predpisov in neko dosedanjo ureditev spreminjamo v celoti. Zgodi se tudi, da popravljamo prenekateri zakon, kjer je kakšna zapisana norma v njem protiustavna in nam varuh ustave naloži odpravo neustavnega člena. Tokrat pa imamo poslanke in poslanci na klopeh predlog zakona, do katerega ni prišlo iz pravkar naštetih razlogov, ampak gre za popravek napake, storjene v nekem drugem zakonodajnem postopku in v drugem zakonu. Šlo pa je zgolj za napačno navajanje Uradnega lista. Ne glede nato, da je bila napaka malenkostna, da je bila ugotovljena hitro in da zato zaradi nje ne bo huje oškodovan nihče, pa je po oceni Poslanske skupine Desus na mesto opozorilo vsem, ki sodelujemo pri pripravi besedil zakonskih predpisov, da pri tem ravnamo z vso skrbnostjo, tako da se tudi najmanjše in najbolj banalne napake ne bi dogajale. Zmotiti se je človeško, kljub temu pa so izgovori tudi za konkretno storjeno napako težko sprejemljivi.
Z današnjo potrditvijo Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih poslanke in poslanci verjamemo, da tovrstnih pomot v prihodnje ne bo več. Hvala lepa za pozornost.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospa Marija Bančič.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Spoštovani gospod predsednik, spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Zakon, ki je danes pred nami, je dvignil veliko prahu, pa ne zaradi vsebine, temveč zaradi razloga, zakaj ga dopolnjujemo. V postopku sprejemanja Pomorskega zakonika se je pripetila, verjamemo da, nehotena napaka, lahko ji rečemo tudi šlamparija, ki se ne bi smela pripetiti. Zadeva je še toliko bolj težavna, saj je pokazala, da ne glede na to, koliko različnih oči pregleda določene predloge, se nam kljub vsemu lahko pripeti, da kaj spregledamo. Seveda, motiti se je človeško, a kljub temu naj bo ta procedura v bodoče opomin vsem, da se kaj podobnega ne pripeti več. Na videz majhen tiskarski škrat bi lahko povzročil neslutene

posledice pri varovanju pravic delavcev, kar je nedopustno.
Pomorski zakonik je črtal neke določbe iz Zakona o delovnih razmerjih, ki je vmes bil že nekajkrat spremenjen. Na tem mestu zato dajem v razmislek predlog, da se prečiščena besedila zakonov sprejemajo bolj ažurno, idealno bi bilo po vsakem popravku, ker se je na tem primeru jasno pokazalo, kaj lahko povzroči samo malo neprevidnosti, ki pa je dodatno spodbujena včasih s skoraj nepregledno množico sprememb. Kakorkoli že, danes ministrstvo, ki za napako ni odgovorno, le-to popravlja. S predlogom zakona se tako odpravljajo redakcijske napake na način, da se ponovno uveljavljajo razveljavljene določbe prej veljavnega zakona, ki so bili razveljavljene z očitno pomoto. Gre za določbe od 218. do 220. člena, ki so prekrškovne določbe, pri katerih gre za blažje sankcioniranje prekrškov delodajalcev, in prekrške, ki se nanašajo na uporabnika pri upravljanju dela z agencijskimi delavci. Razveljavitev 221. člena, ki ureja pristojnost za izrekanje glob v celotnem okviru predpisanega razpona za posamezen prekršek, pa bi pomenila, da bi inšpektorji za delo lahko izrekali le najnižje predpisane globe. Razveljavljena 222. in 223. člen sta prehodni določbi ZDR-1, ki ureja dodatek za delovno dobo in ekonomsko odvisne osebe. Ker gre glede na vse navedeno za očitno napako, ki jo je treba sanirati, bomo Socialni demokrati predlog novele Zakona o delovnih razmerjih seveda podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Združena levica, zanjo Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsednik.

S tem zakonom se v naš pravni red vračajo sankcije za nekatere kršitve delavskih pravic. Gre za enega izmed redkih zakonov, pri katerih je nujni postopek dejansko upravičen in zato bomo socialisti ta zakon tudi podprli. Ne podpiramo pa drugih usmeritev Vlade na področju delavskih pravic zato, ker kratko malo niso sprejemljive.
V zvezi s konkretnim predlogom je treba povedati naslednje. Zaradi črtanja členov delovna inšpekcija ni mogla izrekati glob za določene prekrške. Delno se je lahko opirala na Zakon o inšpekciji dela, delno tudi na Zakon o inšpekcijskem nadzoru. Koliko je bila pri tem uspešna, ni jasno, zato od Vlade pričakujemo, da bo o posledicah te pomote poročala. In ker Odbor za delo ni sprejel sklepa s to zahtevo, bomo te informacije zahtevali s poslanskimi vprašanji. Drugo, kar pa od Vlade zahtevamo, je, da ugotovi, kje je prišlo do napake in zakaj te napake na nobeni instanci niso zaznali. Motiti se je človeško, biti malomaren pa je disciplinski prekršek. Za ta disciplinski prekršek je objektivno odgovoren minister za infrastrukturo Peter Gašperšič, pristojen za pomorstvo.

Ker razpravljamo o prekrških za kršitve delavskih pravic, bom stališče zaključi z oceno dela Vlade na tem področju. Delo ocenjujemo v Združeni levici kot nezadostno na podlagi naslednjih dejstev. Prvič, koalicija SMC, Desus in SD je sprejela že dva rebalansa in dva letna proračuna, v katerih pa še vedno ni zagotovila zadostnih sredstev za delovno inšpekcijo. Vsako leto se poveča število nadzorovanih subjektov in obseg kršitev. Število delovnih inšpektorjev pa je od leta 2008 dalje upadlo s 87 na 77. Koalicija zavrača vse naše predloge za povečanje sredstev. Zato je stanje tako, kot je. Delovna inšpekcija, ki je lani ugotovila 30 tisoč 805 kršitev delavskih pravic, ima v celem letu na razpolago manj kot 5 milijonov evrov. Sedaj za primerjavo, vojaške patrulje, ki so ugotovile 5 nezakonitih prehodov meje, so samo v treh mesecih porabile 2,2 milijona, v kar niti niso vštete osnovne plače. Če te podatke preračunamo na letno raven, je Vlada namenila samo 5 milijonov za 30 tisoč 800 ugotovljenih kršitev delavskih pravic, za zajetje 15 ilegalcev pa 9 milijonov. Kdo je tukaj nor, naj presodijo državljani.

Drugič, delovna inšpekcija je Vladi že lani predlagala, naj spremeni Zakon o inšpekciji dela. V Združeni levici smo zakon marca predložili Državnemu zboru s podporo vseh sindikalnih central. Ampak zaradi strankarskega prestiža koalicije inšpekcija še vedno nima ustreznih pooblastil in prekarni delavci, na primer, ostajajo nezaščiteni.

Tretjič, ne samo da Vlada ni zagotovila zakonske podlage, vladni sektor je celo eden od največjih naročnikov prekarnega, velikokrat nezakonitega agencijskega dela. Govorimo o 8 milijonih za pogodbe za zunanje izvajalce čiščenja in varovanja. Obseg outsourcinga v celotnem javnem sektorju pa je seveda še bistveno večji. Outsourcing ni omejen na podporne dejavnosti, ampak se širi tudi na osnovno dejavnost. Ministrstvo za delo z razpisi za osebne asistente in drugo socialno varstvo ustvarja množico delavcev, ki delajo za minimalne plače, so zaposleni za določen čas, pa nimajo kolektivnih pogodb in sindikatov. Takih primerov je ogromno, še celo naraščajo.

Črtanje določb zakona je lahko pomota, ki jo bomo danes popravili z glasovanjem, ampak protisocialna politika te vlade je pa zavestna odločitev, ki jo lahko spremenimo samo s spremembo vlade in s spremembo politične usmeritve. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije - krščanskih demokratov, zanjo gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani predsednik, državni sekretar, kolegice in kolegi!
Vladi oziroma Ministrstvu za delo se je ob sprejemanju Pomorskega zakonika zgodila velika nerodnost oziroma napaka. Verjetno je temu botroval človeški faktor in krščanski

demokrati razumemo, da se napake dogajajo in ne bomo problematizirali. Pričakujemo pa, da bo Vlada Republike Slovenije to dejstvu upoštevala predvsem pri svojih mnenjih o zakonih, ki jih bo predlagala opozicija, kjer je običajno prav pikolovsko natančna in očita tudi vsako nedoslednost in nesistemskost. Pa smo nekaj minut nazaj tudi obravnavali nesistemski zakon.

Mi sklepamo, da če se to lahko zgodi Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti z vsem birokratskim aparatom in Vladi Republike Slovenije z vsemi sodelavci in svetovalci, potem bodo bolj prizanesljivi pri ocenjevanju opozicijskih predlogov. Kot je vsem znano in jasno, opozicijske stranke nimamo na voljo tako širokega in strokovnega aparata, ki bi lahko predloge zakonov dodelal do najmanjše podrobnosti.

Naj dodam še, da krščanski demokrati upamo, da ta napaka ni bila namerna in da se ni s tem kogarkoli začasno oprostilo sankcij, ki bi ga morale doleteti za kršitve. Ob sprejemanju Pomorskega zakonika so namreč bile razveljavljene prekrškovne določbe za prekrške delodajalcev in prekrške, ki se nanašajo na uporabnika pri opravljanju dela z agencijskimi delavci. Vemo, da je to zelo občutljivo področje, kjer ne sme prihajati do takšnih napak.

Krščanski demokrati bomo iz tega razloga podprli amandma kolegov iz SDS, ki ureja to pravno praznino retroaktivno. Poslanci Nove Slovenije - krščanskih demokratov bomo novelo podprli.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu. V razpravo dajem 4. člen in amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati?

Gospa Suzana Lep Šimenko, izvolite, beseda je vaša.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči.

Slišali smo mnenja poslanskih skupin in se strinjamo, da je resnično to eden izmed redkih zakonov, ki jih je treba obravnavati po nujnem postopku. Vemo, da dobivamo z Ministrstva za delo večino takšnih zakonov, vendar pa je tu ta nujnost resnično upravičena. Slišali smo besede: očitna pomota, očitna napaka, šlamparija, redakcijska napaka, pa vendar se v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke sprašujemo, kako je to mogoče, glede na to, čez koliko postopkov in institutov je ta zakon šel. Pa tudi glede odgovornosti je bilo nekaj rečeno, na kateri strani je odgovornost. Res je, Pomorski zakonik, ki spada na področje infrastrukture, je razveljavil člene v Zakonu o delovnih razmerjih, ampak tudi tisti zakon je šel skozi medresorsko usklajevanje. Verjamem, da ste kolegi z Ministrstva za delo tisti zakon morali dobro pregledati. Mene resnično zanima, kako je to usklajevanje potekalo, kdo je pri tem sodeloval in kako je mogoče, da ta napaka ni bila odpravljena.

Bilo je rečeno in tudi v predlogu zakona piše, da gre za blažje sankcionirane prekrške delodajalcev, pa se mi vseeno zdi prav, da nekatere izmed njih izpostavim, ker osebno ocenjujem, da ne gre za tako blage prekrške. In sicer, da se ne obvesti delavcev o sprejetih ukrepih za zaščito delavcev pred spolnim in drugim nadlegovanjem ali pred trpinčenjem na delovnem mestu; da se naloži delavcu, ki dela krajši delovni čas, delo preko dogovorjenega delovnega časa; da se odredi delo preko polnega delovnega časa; da se delavcu ne zagotovi odmora med delovnim časom, počitka med zaporednima delovnima dnevoma in tedenskega počitka; da delavcu ne zagotovi pravice do letnega dopusta, da ne zagotovi pravic do posebnega varstva delavcev, ki še niso dopolnili 18 let, in tudi, da se delavki naloži opravljanje dela v nasprotju s 184. členom tega zakona – gre za noseče delavke –, da se ne zagotovi delavki, ki doji otroka, ki še ni dopolnil 18 mesecev starosti, odmora med delovnim časom in tako naprej.

Kakorkoli, težko rečemo, da gre zgolj za blage kršitve ali pa blage prekrške. Tisti po vsebini nekoliko težji so res v členu, ki se ga ni razveljavilo, ampak kakorkoli, tudi tu gre za hude prekrške. Takšna napaka se ne bi smela zgoditi. In če je resnično šlo za napako, potem pa še toliko težje razumem vas, spoštovani koalicijski poslanci, da ne podprete našega amandmaja, ki bi za nazaj rešili nastalo situacijo. Tukaj se zdaj sklicujete, da se Ustavno sodišče pa s tem ne bo strinjalo. V redu, ampak naj o tem odloči Ustavno sodišče, ne pa vi. Pri drugih primerih, ko je na primer šlo za odvzem mandata našemu predsedniku, ste tudi dobili opozorila s strani uglednih pravnikov, pa ste ravno takrat to podprli. Tukaj pa gre za kršitve delodajalcev, gre za zaščito delavcev, ki jo tako radi poudarjate, in ne vem v čem imate težavo, da bi sprejeli ta naš amandma.

Nekoliko o amandmaju, da vam ga predstavim. To, kar smo vložili na samem matičnem odboru za delo, je bil amandma, ki bi reševal retroaktivnost za čas obdobja od 24. maja, ko je ta Pomorski zakonik razveljavil te člene, in do sprejetja novega ter tudi za nazaj. Ampak, ker je bilo tolikokrat izrecno poudarjeno, da gre tukaj za kazenske primere, kjer se ne more to reševati na tak način, smo rekli, v redu, potem pa gremo na tiste, v katerih so dejansko prekršek storili pred 24. 5. in so bili v postopki in o njih še ni bilo pravnomočno odločeno. In retroaktivnost v amandmaju, ki ga predlagamo danes, se nanaša ravno na te prekrške.

Bilo je tudi rečeno, da ne gre tukaj za polno pravno praznino. Mi smo rekli, da gre za dva meseca pravne praznine, že na odboru smo slišali, da ne gre za polno pravno praznino, torej gre, ampak ne za polno, in da ima Inšpektorat

za delo druge možnosti. Rečeno je bilo, da lahko delodajalcem izda upravno odločbo, saj problem je ravno v besedici "lahko" – lahko jo ali pa tudi ne. Problem so prekrški, ki so bili storjeni do takrat in delodajalci za njih še niso bili sankcionirani. In ker po 2. členu Zakona o prekrških v teh primerih velja za storilca blažji ukrep, ti ne bodo sankcionirani. Zato mi želimo retroaktivnost, in to predlagamo z amandmajem, ki ga imamo danes, ki ga imate pred sabo. Poglejte, 155. člen Ustave določa, da je retroaktivnost zakona mogoča takrat, kadar to zahteva javna korist in se s tem ne posega v pridobljene pravice. Oba ta dva pogoja sta v tem primeru izpolnjena. Če je resnično šlo za napako, spoštovani poslanci, potem prosim, podprite naš amandma in res rešimo situacijo, tako kot se spodobi, da dejansko ne bo obstajal tu nek sum oziroma dvom – bom rekla, da če ne boste podprli, že kar upravičen dvom –, da ste tu želeli pa nekoga nesankcionirati. Vemo, da je bilo veliko izpostavljenih primerov v preteklosti, tu se ga agencijske delavce, o katerih smo slišali veliko tudi medijsko izpostavljenih primerov, nedolgo nazaj. Mi ne poznamo postopkov, ne vemo, koliko tega je, ne vemo, kaj pomeni dejansko ta napaka, ki se je zgodila za to obdobje, ampak s tem lahko situacijo rešimo. Če ta rešitev ni prava, pa naj potem Ustavno sodišče o tem odloča, ne pa vi tukaj, ker običajno nimate s tem težav, samo zdaj se na to sklicujete.
Resnično, še enkrat vas pozivam, rešimo napako, tako kot je treba. Ne gre za zanemarljive kršitve, resnično ne. Razmislite, prosim. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Sprašujem, ali želi še kdo razpravljati o 4. členu ter amandmaju Poslanske skupine SDS. Ugotavljam, da.
Gospod Marijan Pojbič, izvolite, beseda je vaša.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.
Mislim, da je kolegica Suzana zelo nazorno povedala, zakaj smo v Slovenski demokratski stranki vložili amandma, ker enostavno želimo retroaktivno urediti zadevo za nazaj za tista dva meseca vakuuma. Velikokrat smo danes slišali, da je bila storjena napaka pri tem sprejetju tega Pomorskega zakonika na način, ko je bilo to sprejeto, ker so se razveljavili določeni členi Zakona o delovnih razmerjih. Mislim in osebno sem prepričan, da je to daleč od tega. V tem trenutku ne krivim tistih politikov, ki sedite tukaj v Državnem zboru, da ste krivi za nastalo situacijo, sem pa prepričan, to si pa upam trditi, da so drugorazredni ali pa tretjerazredni birokrati, ki so pa tako ali drugače odgovorni za nastalo situacijo, ki so te dokumente pripravljali, pa vedeli, kaj so počenjali in zato se mi zdi izjemno pomembno, da enkrat v tej družbi začnemo sankcionirati tudi tiste, ki so v državni ali pa javni upravi zaposleni in odgovorni za to – in dobro plačani za to –, da svoje delo opravljajo v skladu z zakonom in vsem tistim, kar je zapisanega. Ampak tokrat se to ni zgodilo.
Mi nismo omenjali tega problema in izpostavljali, zato ker bi bil nedolžen, temveč zato ker smo prepričani, da tukaj ni prišlo do napake. Še enkrat bom ponovil tisto, kar se meni zdi zelo pomembno. Glejte, medresorsko usklajevanje na Vladi, vsa ministrstva, so spregledali to zgodbo, Služba Vlade za zakonodajo je to spregledala, Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora je to spregledala in za konec, kjer pa jaz vidim tudi izjemno pomemben problem, je pa Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in invalide, ki ga v celoti praktično pokriva in ker ima tudi svojo ministrico stranka Socialnih demokratov. Gospa, ki je predstavljala stališče Socialnih demokratov, je povedala naslednje: "Danes ministrstvo, ki za to napako ni odgovorno, to napako popravlja." Kako je to lahko rekla, če je pa to napako spregledalo? Ampak mislim, da to ni bila napaka, da je bila to zrežirana zgodba, ki jo pač politiki niste zasledili. Zrežirana. Zagotovo! Ne morem verjeti in me nihče ne bo prepričal, da je toliko teh različnih služb, ki so dobro plačane v tej družbi, v tej državi lahko se to spregledalo. Potem, če bi želeli, in takrat bi mene prepričali, prepričali tudi Slovensko demokratsko stranko, da ne bi bilo niti kančka dvoma za to, o čemer se danes pogovarjamo, če bi podprli amandma, ki smo ga predlagali v Slovenski demokratski stranki, da bi sanirali situacijo tudi za tisti dvomesečni vakuum, ki je nastal. Ampak tega ne storite in sprašujem se potem, pa ko začnem to zadevo v svoji glavi razvijati naprej, pa imam občutek, da niso bili samo krivi tisti birokrati, ki so to zadevo zapeljali, da pa na koncu očitno imajo podporo tudi politike, da imajo podporo tudi koalicijskih strank, ker sicer, če temu ne bi bilo tako, bi brez vsakega problema podprli amandma, ki smo ga pripravili v Slovenski demokratski stranki. Brez vsakega problema, zaradi tega ker ni nobenega razloga – če želimo to zadevo sanirati in če je bila storjena napaka –, da tega amandmaja ne bi podprli. Nobenega razloga ne vidim, racionalnega nobenega, absolutno nobenega!
Še enkrat bi rad, da se tukaj razumemo in tudi to stvar razčistimo. Poglejte, če en delavec naredi napako, če en podjetnik, obrtnik naredi napako, ni nobenega problema, razen če ima dobre zveze pri določenih političnih strukturah, potem ni nobenega problema in tukaj je morda tudi ena cela ta zgodba ravno zaradi tega nastala na tak način. Nekateri tisti, ki bi morali biti kaznovani za nespoštovanje zakona, imajo morda zelo močne politične povezave s to koalicijo – morda. Zaradi tega je nastala tudi ta praznina. Zato da se te sankcije ne bi uveljavile. To je tisto, kar enostavno ne vzdrži. In skupaj prevzemate politično odgovornost za to, kar se je pri tej situaciji zgodilo, če ne boste podprli našega

amandmaja, ker v tistem primeru, če bi pa amandma Slovenske demokratske stranke podprli, še enkrat ponovim, bi pa verjel in bil prepričan, da vam gre resnično za popravo napake. Tudi ko se na tak ali drugačen način izgovarjate, da retroaktivno neke stvari ni mogoče izpeljati – je mogoče, samo pravi način in pravo pot je treba poiskati. Potem bom prepričan, da neka politična struktura ni varovala določenih posameznikov, ki so kršili zakon in bi morali plačati toliko in toliko kazni.

Ko sem zadnjič na odboru poslušal razprave določenih posameznikov, strokovnjakov, kvazi strokovnjakov – mislim, to je moja ocena –, češ da inšpektor lahko kaznuje ali pa nadaljuje postopek; lahko! Na to sem takrat opozoril. Gospa, za katero ne vem več, kako se piše, tista je tudi po mojih ocenah na Ministrstvo za delo in družino odgovorna, da je to zadevo spregledala – to je moja ocena, ampak se ne spomnim več, gospod bo verjetno vedel ali pa tisti, ki je bil prisoten na odboru. Ona je celo med drugim priznala, da bodo določeni prekrški lahko plačani, "lahko" je rekla. Če se pa inšpektor odloči drugače, se pa lahko odloči drugače. Tu zadaj vidim mogočo koruptivno dejanje in povezavo. To me strašansko moti, ker v tej naši družbi po vsem tem času, ko vidimo, kako birokracija dela in kaj počenja, kako tudi celotno politiko okrog prinese, moram reči, da zaradi tega imam ta občutek.

Kot sem prej rekel, delavec bo kaznovan takoj; se pravi, birokrati, ki so odlično plačani, ki jim nihče nič ne more, ki živijo v tej družbi kot mali bogovi in imajo celotno družbo pod kontrolo, njim se pa ne zgodi nič. Najmanj, kar bi pričakoval, tako v Zakonodajno-pravni službi, tako v Službi Vlade Republike Slovenije za zakonodajo, na Ministrstvu za delo, je, da sankcionirajo in povedo, koga so sankcionirali, zato ker svojega dela v skladu z zakonodajo in svojo odgovornostjo, za katero so dobro plačani, niso opravili. Ne smejo se zgoditi take napake. Morali bi za to odgovarjati. Takrat bomo enkrat pokazali pravi obraz, ker hočemo, da bo v tej družbi veljala neka pravičnost. Ne pa na eni strani delavci – da, kaznovani, delodajalci – da, kaznovani, tisti, ki v državni in javni upravi naredijo napako – pa nič! Pa dobivajo lepo svojo plačo, krasno plačo. Preprosti ljudje to vidijo, dragi moji, in ne morete temu oporekati, ker nimate niti enega najmanjšega argumenta za to.

Ta razlika, ta nepravičnost v slovenski družbi je vzpostavljena tako daleč, da imajo ljudje resnično že vsega dovolj. Če mi, politiki, ki smo odgovorni, ki smo od ljudi poslani v Državni zbor, ne glede na to, v kateri stranki je kdo, ne bomo začeli zahtevati direktne odgovornosti tistih, ki so svoje delo slabo opravili, potem se sprašujem, ali smo na pravem mestu tu, v tem parlamentu, ali nismo. To velja za ministrstva, vodstva ministrstev, funkcionarje na ministrstvih in tako velja tudi za vse, ki sedimo v Državnem zboru, ne glede na to, kdo prihaja iz katere politične opcije oziroma stranke, ker to ni vprašanje politike. Lahko pa je vprašanje politike. In to mene strašno moti, da politika zadaj drži štango določenim strukturam, drugega pa tretjega razreda menedžmenta v naši družbi, da lahko počenjajo to, kar se je v tej dani situaciji zgodilo. Prepričan sem, da temu moramo narediti konec. Moramo narediti konec zaradi svoje verodostojnosti. In ne iskati vedno izgovorov, tako kot je danes v stališču gospa iz SD povedala. Da ne bi nadaljeval te teme, stranka SD, poglejte, kaj se dogaja v zadnjem času! Da ne govorim o koroških dečkih, da ne govorim sploh o področju celotne sociale, kako je med sabo povezano in praktično vse niti držijo v rokah Socialni demokrati. Da ne govorim o Luki Koper! Preberite si, preberite si, kaj je včeraj pisalo v Dnevniku, kdo so tisti ključni ljudje, ki so spodbujali, da se ta zgodba tam na tak način razvija in se povzroča dolgoročno škodo slovenski državi. In tako dalje in tako dalje.

To so Socialni demokrati! S takimi Socialnimi demokrati sedite SMC v koaliciji! Kako dolgo boste še to gledali zraven? Na koncu boste vi nosili celotno breme, vsega, kar se je zgodilo, boste krivi vi! Oni se bodo po drugi strani smejali, naredili novo stranko, karkoli, levico potegnili tja in naprej funkcionirali, pred slovensko javnostjo pa nobene dokončne odgovornosti. In to je tisto, kar je narobe. Je narobe! Vi imate to moč v rokah, ki je mi v opoziciji nimamo.

Vem, da to marsikateremu, ki sedi danes v tem parlamentu, ne paše, ampak to je dejstvo. Dejstvo, ker se da prebrati. Če bi danes bil, želel operirati z imeni, bi prinesel sem Dnevnik, ki je sicer levičarski, ampak očitno je prišlo do spopada v levici; in to močnega spopada dveh skupin; enih, ki so želeli priti tja na pozicije, ker pač TEŠ, onega že ni tam več, sedaj tam ni več kaj počrpati in sedaj je treba neko novo priložnost. Nova priložnost pa je tam milijarda 200 do milijarde pa pol spet; se pravi, drugi tir, Luka in tako dalje in tako dalje. Ampak ne bom sedaj nadaljeval te razprave. Mislim, da počasi Slovenke in Slovenci tako že razumejo, vedo, kam gredo stvari in kje je treba stvari ustaviti. Ustaviti je treba tam in pri tistih, ki zlonamerno zlorabljajo politiko, stranke za to, da uresničujejo svoje pokvarjene, bolne in lopovske interese in cilje.

Spoštovani državni sekretar, o vas imam osebno dobro mnenje, pričakujem, da boste na ministrstvu, ki je v resnici spregledalo to zadevo in kdo je na tej zadevi delal, ustrezno ukrepali. To pričakujem od vas. Vas pa ne krivim za to napako, ker ne morete biti odgovorni, lahko ste samo objektivno ali kakorkoli že. Ko bom enkrat vedel in dobil občutek, da smo v tej državi pravični, da tako tudi delavec mora odgovarjati in leteti za vsako malenkost iz službe, delodajalci plačevati kazni za nezakonite stvari, kar je prav, absolutno, tako mora tudi javni uslužbenci odgovarjati za svoje dejanja in na tak ali drugačen način, s sankcijami. Taki ljudje tudi

nimajo na tisti poziciji več kaj iskati, ker je danes mladih ljudi, ki nimajo službe, so izjemno izobraženi, ne morejo nikamor, jih ti asi, ki so tam po deset, petnajst let, ne spustijo blizu. To je tudi ena izmed izjemno velikih težav in problemov, ki tarejo našo družbo, našo državo. Tukaj mislim, da bo treba narediti velike premike, če hočemo, da pridemo do tistih ciljev, ki smo si jih skupaj, ko smo verjetno prišli v ta parlament, vse politične stranke, zadali kot ključ, da to državo peljemo kakšen korak v korist naših državljank in državljanov. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa tudi vam.

Besedo ima gospod Peter Pogačar, državni sekretar na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

Izvolite.

PETER POGAČAR: Hvala, gospod podpredsednik, za besedo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Ob razpravi o tem amandmaju bi skušal vendarle podati še nekaj odgovorov na stališča, ki so bila izpostavljena. Ne pozabimo, v času od uveljavitve Pomorskega zakonika dalje pa do današnjega dne in do uveljavitve – vse pravice in obveznosti delavcev in delodajalcev po Zakonu o delovnih razmerjih veljajo! To ne pomeni, da delodajalcem ni potrebno spoštovati pravic delavcev oziroma delavci, da pač nimajo obveznosti. Vsa ureditev nadzora s strani Inšpektorata Republike Slovenije za delo nad kršitvami pravic delavcev velja, vsa pravila so jasna, vsa pravila nadzora so jasna. To pomeni – in tukaj se spoštovani poslanki Lep Šimenko opravičujem, dejansko sem v uvodu nekoliko nerodno uporabil izraz, da inšpektor lahko, mislil sem lahko, ker mu zakon kljub tej razveljavljeni določbi to omogoča. Po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru je inšpektor dolžan, se pravi, ni diskrecijske pravice, tukaj ste me nekoliko narobe razumeli, pa tudi sam sem nekoliko nerodno povedal, če želite. Se pravi, po Zakonu o inšpekcijskem nadzoru ima inšpektor za delo pravico in dolžnost, da ukrepa. Se pravi, ni prepuščeno njemu, če bi ugotovil kršitelje ... Enako velja za uporabljen izraz blažja kršitev. Tukaj se strinjava z gospo poslanko in verjetno vsi poslanci delite moje mnenje. Nobena kršitev Zakona o delovnih razmerjih ni blaga kršitev. Vsaka kršitev je huda, vsako kršitev je treba odkriti in vsako je potrebno sankcionirati.

Zakaj sem uporabil ta izraz? Že Zakon o delovnih razmerjih je razdelil kršitve delovnopravne zakonodaje v tri različne sklope, jih razdelil – saj če me boste poslušali, ker vam odgovarjam, gospa poslanka –, jih je razdelil v tri različne sklope, v 217., 218. in 219. člen. Kako jih je razdelil? Tako, da je različen razpon sankcij določal in zato pravimo, da tiste, ki so najstrožje sankcionirane, je seveda bil namen zakonodajalca takrat leta 2013, da je ocenil, da so te kršitve najhujše. Tako na primer kršitve, ki so v 217. členu, za katere smo rekli, da so najhujše, so sankcionirane s sankcijo za delodajalca med 3 tisoč evrov in 20 tisoč evrov. In te so ostale v veljavi, na srečo jih Pomorski zakonik tudi pomotoma ni razveljavil. Na primer 218. člen določa sankcijo tisoč 500 evrov do 4 tisoč evrov. Se pravi, že tukaj jih je zakonodajalec razdelil v različne skupine in glede na težo sankcije sem uporabil izraz blažje ali težje kršitve. Lahko bi rekel tudi kršitve, ki so najstrožje sankcionirane, verjetno bi bilo bolj pravilno.

Opozorjeno je bilo tudi na agencijske delavce, to ste korektno opozorili. Tukaj bi želel opozoriti, da kljub razveljavitvi 220. člena Zakona o delovnih razmerjih, ki govori o agencijskih delavcev, so delavci pri agencijah vendarle varovani v razmerju do agencije kot svojega delodajalca po 217. členu Zakona o delovnih razmerjih. Ta 220. člen se nanaša na razmerje agencija-uporabnik. Se pravi to, hkrati pa vendarle velja uporabljati, če bi res bili kakšni nameni, bi bilo treba drug zakon spremeniti, Zakon o urejanju trga dela, ki določa, da mora uporabnik agencijskega dela ravnati v skladu z določbami Zakona o delovnih razmerjih. Tukaj je pa globa še hujša, od 10 do 30 tisoč evrov, in tako je tudi prav. Se pravi, neposrednega vpliva ta sprememba na poslovanje agencij za posredovanje dela ni bilo.

Kar se tiče amandmaja – nisem bil prisoten na odboru prejšnji teden. Absolutno! Amandma, ki ste ga vložili naslavlja – in verjamem, da je vložen z res dobrimi nameni, verjamem –, ampak amandma, če bi bil sprejet v takšni vsebini, bi Inšpektoratu za delo na nek način olajšal mnenje. Lahko bi dokončal postopke in tako naprej. Ampak, kaj bi se zgodilo? V 28. členu Ustave, še zlasti načelo zakonitosti v kazenskem pravu, ki izrecno prepoveduje retroaktivno veljavnost kazenskih določb in ukrepov. Lahko rečemo, prepustimo Ustavnemu sodišču, lahko – sicer ne vem, če je to smiselno, da Državni zbor zavedoma sprejema, pa vendar bi opozoril na to. Če bi se ta določba znašla pred ustavnim postopkom, pred Ustavnim sodiščem, češ da je kršena prepoved retroaktivnosti – sicer ne upam prejudicirati, kakšna bi bila odločitev Ustavnega sodišča, to je stvar Ustavnega sodišča, to je stvar Ustavnega sodišča, s tem se strinjam. Ampak, si predstavljate hipotetično, da Ustavno sodišče to določbo razveljavi? Vsi ti kršitelji bi imeli regresni zahtevek do države, da jim vrnemo, verjetno še z obrestmi, pa še odškodninsko tožbo zoper državo. Ali si res to želimo? Ali ne bi bilo bolje, čim prej sprejeti ta zakon po nujnem postopku, da začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu, jaz pa zagotovim in vam zagotavljam, da smo tudi na Ministrstvu za delo se naučili, da bomo bolj pozorni in takšnih spregledov ne bo več prihajalo.

Verjamem, verjemite mi, takšne napake so izjemno redke, lahko pa se zgodijo, lahko se zgodijo komurkoli in so napake. Tako je stališče

Vlade enako, kot je bilo stališče na matičnem odboru, da je namen vsebine amandmaja dober, da pa je problem s skladnostjo z ustavo, s prepovedjo retroaktivnosti, na kar sta na seji matičnega odbora opozorili tako Služba Vlade za zakonodajo ko Zakonodajna-pravna služba Državnega zbora. Odločitev o sprejemu pa je seveda prepuščena poslancem. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Sprašujem, ali želi še kdo razpravljati o tem členu in amandmaju?
Gospa Lep Šimenko, izvolite, beseda je vaša.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo.

Ne morem se čisto strinjati z državnim sekretarjem, ki je rekel, da bi bilo najbolje, da bi ta zakon čim prej sprejeli. Rekla bi, da bi bilo najbolje, da ga sploh ne bi imeli na mizi, ker se mi vseeno zdi nesprejemljivo, da do takšne napake pride. In resnično, mene malo skrbi tišina koalicijskih poslancev, ki več kot očitno želijo čim bolj na tiho, nič se o tem ne sme govoriti, samo naj gre to mimo pa bo že vsek O. K. Ni čisto tako! Zelo sem vesela, če drži, da ta beseda lahko pomeni dejansko, da je dolžan inšpektor ukrepati, potem v redu, je marsikaj nekoliko lažje. Ampak kakorkoli. Naš amandma je zelo dobronameren, ker namreč želeli smo poiskati rešitev, da bi spravili zadevo v stanje, kot da do te napake, če jo vi tako imenujete, ne bi prišlo. To pomeni, da bi veljalo vse, kot da se to enostavno ni zgodilo. Zato retroaktivnost, ker edino na ta način bi lahko, kakorkoli obračamo, še vedno imamo pravno praznino zdaj tu vmes, tudi če bo ta zakon danes sprejet, glede na napovedi verjetno bo. Obstajata dva meseca.
Mene zanima to, ali bo delodajalec, ki je naredil enega izmed teh prekrškov, na primer na dan 30. maj ali pa v začetku junija, za to kaznovan. Ali bo lahko kaznovan? In zanima me: Kako je s temi prekrški, ki so bili storjeni do 24. 5., pa o njih ni bilo odločeno? To bi vas prosila, spoštovani državni sekretar, da še pojasnite, ker se vseeno nanaša na naš amandma. Ja, 28. člen Ustave, ki prepoveduje retroaktivnost kazenskih določb, ampak saj to ni naša stvar, to je stvar Ustavnega sodišča, da bodo odločali; ampak vseeno, tu gre za identične določbe, ki so že veljale, zgodila se je tako imenovana napaka, in verjetno bi tukaj tudi šlo za neko sorazmernost pri presojanju. Ne gre za nekaj, kar bi se na novo uvedlo in bi veljalo za nazaj.
Tako, da vseeno mislim, da je naš amandma na mestu in pozivam poslance koalicije, da ga podprete. Je pa seveda na Ustavnem sodišču, da bi svoje glede tega reklo, če bi bilo kaj od tega sporno. Resnično pa bi želeli, če je resnično prišlo do napake, da najdemo način, da spravimo zadevo tja, kjer je bila, brez te pravne praznine. Več kot očitno ne bo šlo, ampak prav bi bilo. In da se nihče zaradi te napake od delodajalcev, ki je storil prekršek, tukaj skozi ne bi mogel izmuzniti v tem vmesnem času. Tudi tisti, o katerih še ni bilo pravnomočno odločeno. To je naš namen našega amandmaja in je resnično na mestu. Res me skrbi, prvič, že sama najava časa koalicijskih poslancev, poslanskih skupin, ker dejansko več kot očitno nihče ne želi o tem razpravljati. Mene ta tišina malo skrbi. To bom rekla. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Peter Pogačar, državni sekretar, izvolite, beseda je vaša.

PETER POGAČAR: Hvala za besedo, gospod predsednik.

Me veseli, spoštovana poslanka, da sva to razrešila. Še enkrat, ponovno vam zagotavljam, ne gre za "lahko"; inšpektor ima dolžnost, da ukrepa v skladu z veljavno zakonodajo, kadar ugotovi, da gre za kršitev zakonodaje.
Vprašali ste me čisto konkretno, bom tako odgovoril: 30. maja, če je inšpektor ugotovil kršitev s strani delodajalca. Še enkrat; če je ugotovil za kršitev po 217. členu – ni nobenih težav. Če je ugotovil po tem členu, ki v tem trenutku, danes, v tem trenutku še vedno ne veljajo in takrat niso veljali, ima inšpektor … V bistvu edina razlika je, da ne more izreči globe, denarne sankcije, vsekakor pa inšpektor tudi za takšno kršitev lahko izreče upravno odločbo – ureditveno, po domače povedano –, se pravi, da mora delodajalec nekaj urediti; lahko izreče prepovedno odločbo, da prepove nadaljnjo opravljanje nezakonite dejavnosti in če delodajalec tega ne spoštuje oziroma ne ravna v skladu z odločbo, takrat pa je sankcija zagrožena po Zakonu o inšpekciji dela, ki je še veliko višja kot po razveljavljenih členih, to pa je od 4 tisoč 500 evrov do 20 tisoč evrov. Se pravi, vendarle tudi v tem primeru Inšpektorat za delo je opravljal svoje naloge, je ukrepal, je zaščitil pravice delavcev. Edina razlika je bila v tem času, da kršitelji teh kršitev po 218. in 219. členu niso bili sankcionirani z denarnimi globami. In samo za to gre.
Še enkrat poudarjam glede vsebine amandmaja: namen je vsekakor dober. Se pravi, da se zagotovi, da se nam nihče ne izmuzne. Tako. Absolutno, to sem že povedal, da je namen dober. Vsekakor pa je težava, ker tukaj govorimo o kaznovalnem pravu za kršitve zakonodaj, kjer je ta prepoved retroaktivnosti, načela zakonitosti v kazenskem pravu in sploh prepoved retroaktivnosti še toliko bolj pomembna kot sicer. To je bil pomislek Zakonodajno-pravne službe, to je bil pomislek Službe Vlade za zakonodajo in to je tudi pomislek Ministrstva za delo.
Sicer pa hvala lepa za vašo razpravo in tudi vprašanja. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam, gospod državni sekretar. Sprašujem, ali želi še kdo razpravljati k tej točki oziroma členu?

Gospod Marijan Pojbič, beseda je vaša.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani podpredsednik.
Rad bi prebral del obrazložitve, ki smo jo mi dodali k temu našemu amandmaju, pa bi rad, da državni sekretar to pokomentira. In sicer Ustava Republike Slovenije v 28. členu določa ožje varstvo prepovedi glede načela zakonitosti, kot je določeno z drugim odstavkom 2. člena Zakona o prekrških, ki določa, da se, če se po storitvi prekrška enkrat ali večkrat spremenijo predpisi, ki določajo prekršek, uporabi predpis, ki je za storilca milejši. Ustava Republike Slovenije v 28. členu pa določa, da se dejanja, ki so kazniva, ugotavljajo in kazni zanje izrekajo po zakonu, ki je veljal ob storitvi kaznivega dejanja, razen če je novi zakon za storilca milejši. Ustava Republike Slovenije načelo zakonitosti v kaznovalnem pravu veže na ugotavljanje in izrekanje kazni po predpisu v času storitve prekrška ali v času kasneje veljavnega milejšega prepisa. Zakon o prekrških pa napotuje na uporabo kasneje sprejetega milejšega predpisa za storilca, ne glede na to, kdaj se ugotavlja prekršek ali izreka kazen.
Glede na to, da se prekrškovne določbe, ki so bile v veljavi pred 24. majem 2016, identične tistim, ki bodo stopile v veljavo z uveljavitvijo tega zakona, po mnenju predlagatelja ne more predstavljati protiustavnosti po 28. členu Ustave Republike Slovenije, če se ugotavljajo in izrekajo kazni za tiste prekrške, ki so bili storjeni pred 24. majem 2016 in se bo obstoj prekrškov ugotavljal in zanje izreklo kazni po uveljavitvi tega zakona. Prekrškovna dejanja pred 24. majem 2016 se bodo torej ugotavljala in kazni zanje izrekale po zakonu v času storitve ter v času uveljavitve tega zakona, ki za storilca ni milejši, ampak isti. Rešitev, ki se predlaga, ne pomeni neskladje z 28. členom Ustave Republike Slovenije, ampak pomeni drugačno ureditev, ki je urejena na ravni zakona, torej v veljavnem Zakonu o prekrških. Takšna retroaktivna uporaba zakona je tudi v skladu s 155. členom Ustave Republike Slovenije, ki določa, da lahko zakon določi, da imajo posamezne njegove določbe učinek za nazaj, če je ta zahteva javna korist in če se s tem ne posega v pridobljene pravice. V primeru, da se retroaktivna veljava ne določi, bi to pomenilo rehabilitacijo vseh prekrškov, ki se sedaj s 1. členom ponovno vračajo v Zakon o delovnih razmerjih in ki so bile z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Pomorskega zakonika izbrisani. V drugem odstavku 2. člena Zakona o prekrških je namreč določeno, da če se po storitvi prekrška enkrat ali večkrat spremenijo materialne določbe predpisa, ki določa prekršek, se uporabi zakon, ki je za storilca milejši. V primeru, da so bili za določen čas izbrisani vsi prekrški, to pomeni, upoštevajoč 2. člen veljavnega Zakona o prekrških, da ni pravne podlage, milejši predpisi, za preganjanje vseh prekrškov, o katerih ni bilo pravnomočno odločeno do uveljavitve novih odločb. S tem so izpolnjeni pogoji za retroaktivno veljavo zakona, saj je sankcioniranje storjenih prekrškov iz delovnopravne zakonodaje zahteva za javno korist, poleg tega pa zakon ne bi posegel v pridobljene pravice storilcev prekršek. Večino teh prekrškov, ki so bili izbrisani, pomeni kršitev človekovih pravic po Ustavi Republike Slovenije: pravica do dela, pravica do socialne varnosti, pravica do osebnega dostojanstva in tako dalje, ko se uporablja in uresničuje neposredno 15. člen Ustave Republike Slovenije. Poleg tega pa gre za prekrške, ki se sklicujejo na točno določeno ravnanje in prepovedi, ki so že določene z Zakonom o delovnih razmerjih, ter tako ne predstavljajo dopustnega ravnanja, ki bi pomenilo pridobljeno pravico storilca prekrška, saj je prepoved takšnih ravnanj že uzakonjena, samo za določen čas je bila izbrisana kot opredelitev prekrška.
Sedaj pa, spoštovani gospod državni sekretar, prosim, če pokomentirate to, kar sem zdaj v obrazložitvi povedal.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod državni sekretar, izvolite, beseda je vaša.

PETER POGAČAR: Spoštovani gospod Pojbič, saj to, kar ste povedali, mi smo pozorno prebrali obrazložitev vašega amandmaja ravno zato, ker sem vam že povedal, da razumemo namen in verjamemo, da je dober namen tega amandmaja. Vendar morate ločiti, skušal bom pojasniti, pa nisem ustavni pravnik, daleč od tega, da bi to znal. 28. člen Ustave določa prepoved retroaktivnosti v kaznovalnem pravu in je izključujoč. 155. člen Ustave, na katerega pa se vi v obrazložitvi amandmaja sklicujete, zdaj v tem momentu, pa govori, da je retroaktivnost izjemoma dopustna, kadar to zahteva javni interes. Se pravi, dve različni stvari sta; izrecno, izključno je prepovedana retroaktivnost v kaznovalnem pravu. Tukaj govorimo o prekrških, o sankcijah, o kršitvah Zakona o delovnih razmerjih in izrekanju glob. Pri 155. členu Ustave, o katerem pa govorite, gre za dopustnost retroaktivnosti, vendar v povezavi z 28. členom nikoli ni dopustna retroaktivnost v kaznovalnem pravu. Žal. Hvala.

Morda bi prosil za dodatno pojasnilo mojega stališča še direktorica Službe Vlade za zakonodaje gospo Ksenijo Mihovar Globokar. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Tako je. Besedo dajem gospe Kseniji Mihovar Globokar, direktorici Službe Vlade Republike Slovenije za zakonodajo. Izvolite.

KSENIJA MIHOVAR GLOBOKAR: Lep pozdrav!

Tako kot sem poskušala že na odboru pojasniti. Zakaj ob vsej sprejemljivosti tovrstnega amandmaja z vidika vsebine, z vidika Ustave te retroaktivnosti ni bilo mogoče oziroma je ni mogoče vzpostaviti.

Namreč, za prekrške za kazniva dejanja lahko odgovarjamo samo, če je prekršek oziroma kaznivo dejanje določeno kot takšno v času storitve. Glede na to, da smo žal imeli ta vakuum dveh mesecev, glede na napako, ki se nam je zgodila pri sprejemanju Pomorskega zakonika, sedaj ne moremo vzpostaviti stanja pred to razveljavitvijo določb.
Namreč, zelo suvereno lahko zatrdim, če bi vzpostavili takšno retroaktivno stanje, bi prav gotovo Ustavno sodišče ugotovilo, da je to protiustavno. Zato tako Ministrstvo kot Služba Vlade za zakonodajo oziroma kot Vlada kot predlagateljica tega zakona ne more pristati na vaš amandma. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam, gospa Globokar.

Gospod Marijan Pojbič, izvolite, beseda je ponovno vaša.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani gospod podpredsednik.

Glejte, gospa, ki je zdaj tukaj razlagala, je ena izmed tistih, ki je sokriva za stanje, ki se je zgodilo. In kako zdaj ona lahko razlaga, da lahko suvereno nekaj razlaga? Kako? Ko je sokriva, da je šlo skozi to zgodbo skozi njihov aparat in nihče tega ni zasledil. In danes tu soliti pamet, da je … Ne vem, to se mi zdi neokusno, namesto da bi prevzeli odgovornost za napako, ki so jo storili. Zame je opravičiti se pred Državnim zborom, zato ker si naredil pomembno napako, premalo. Za to je treba ustrezno odgovarjati. Če lahko delavec za delovnim strojem odgovarja za vsako malenkost, praktično že skoraj izgubi službo, ali pa delodajalec. Vi, birokrati, ki pa sedite v tej družbi na odlično plačanih mestih, pa nič! Naredite napako in zdaj še pridete solit pamet, da lahko verodostojno o nečem govorite. Gospa, taki ljudje ne morejo verodostojno govoriti, ki delajo take napake, to vam pa jaz povem.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Ksenija Mihovar Globokar, beseda je vaša, izvolite.

KSENIJA MIHOVAR GLOBOKAR: Hvala lepa.

Kot direktorica Službe Vlade za zakonodajo se zavedam te napake in tako kot na odboru bi rada še enkrat pojasnila, zakaj je do te napake prišlo. Vem, da vi te napake ne sprejemate.
Moram reči, da sva se tudi s sodelavko, ki je pregledovala ta zakon, zelo temeljito pogovorili, zakaj je prišlo do te napake. Če pogledate Pomorski zakonik in pogledate veljavni Zakon o delovnih razmerjih, boste lahko ugotovili, da je veljavni Zakon o delovnih razmerjih pustil v uporabi določbe, ki so popolnoma identične po številu, edini spregled je bilo citiranje Uradnega lista. Tu ni šlo za noben namen, tu je šlo zgolj za spregled. Verjamem, da ob 300 členih se lahko zgodi tudi takšna napaka. Ali naj zdaj v svoji službi vpeljem nek postopek, neko sankcijo … / oglašanje v dvorani/ Ampak, poglejte … / oglašanje v dvorani/ Lahko, lahko. Pa vendar, napaka ni bila storjena namenoma, prav gotovo ne. V 33 letih službe se ne spomnim tovrstne napake, razen pri Kazenskem zakoniku pred desetimi leti, ki smo jo reševali na popolnoma enak način, spremenili smo prehodno določbo in dejansko potem peljali zadeve naprej. Tu ni šlo za noben namen, verjemite mi. Gre zgolj in samo za spregled citiranja Uradnega lista. Vse ostalo, če pogledate, so določbe povsem identične. Kolegica, ki je gledala ta predpis, je gledala predvsem to, da so določbe, ki jih razveljavljamo, tiste, ki so veljale do uveljavitve Pomorskega zakonika. In res, nekako sem žalostna, da nam očitate neko napako, ki bi jo morala potem sankcionirati, ne vem, z odpovedjo pogodbe o zaposlitvi ali še kaj hujšega. Res ni šlo za namen. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam, gospa direktorica.

Gospod Pojbič, imate še 10 sekund, izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Saj bom zelo kratek.

Gospe, ki pravi, da ni šlo za namen, bi rad povedal samo to, 90 % prometnih prekrškov, ki jih kdorkoli naredi, jih ne naredi namensko, ker morda spregleda tablo, kjer piše 50 – in na koncu plača kazen. Mora jo plačati. Za njega sankcija je, a za birokrate sankcij ni!

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Kolegice in kolegi, ali želi še kdo razpravljati o 4. členu in amandmaju Poslanske skupine SDS? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 22. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **7. TOČKO DNEVNEGA REDA – PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNEM NAROČANJU NA PODROČJU OBRAMBE IN VARNOSTI, SKRAJŠANI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, in sicer mag. Tanji Bogataj, državni sekretarki na Ministrstvu za javno upravo.
Izvolite.

MAG. TANJA BOGATAJ: Hvala lepa za besedo, predsedujoči. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Bistvena sprememba predlaganega zakona je uskladitev Zakona o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti z novim Zakonom o javnem naročanju, tako imenovani ZJN-3, ki je začel veljati 1. 4. letošnjega leta. Zakon o javnem naročanju na področju obrambe in varnostni se namreč v posameznih členih sklicuje na uporabo konkretnih določb še prej veljavnih zakonov, torej Zakona o javnem naročanju ZJN-2 iz leta 2013 s spremembami in Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštarskih storitev iz leta 2011, ki sta z dnem uveljavitve ZJN-3 tudi prenehala veljati. Hkrati pa se institut javnega naročanja, ki so na novo in drugače urejeni v ZJN-3, tudi v tem predlogu zakona enako urejajo. Naj jih naštejem nekaj: omogoča se popravek in dopolnitev nebistvenih delov ponudbe. Za naročila, ki so namenjena izvajanju obveščevalne in protiobveščevalne dejavnosti ali zagotavljanju bistvenih varstvenih interesov, zaradi česar zanje ni treba izvesti postopka javnega naročanja in jih objavljati na portalu javnih naročil, se mejna vrednost, od katere dalje mora naročnik pridobiti soglasje posebne medresorske komisije, uskladi na 40 tisoč evrov. S tem zakonom določa isto mejno vrednost za tajna naročila in za varnostna in obrambna naročila, ki se objavljajo na portalu javnih naročil. Dodaja se tudi nekaj kaznivih dejanj iz ZJN-3 in zaradi katerih se ponudnik izloči iz postopka javnega naročanja – recimo, ščuvanje in javno poveličevanje terorističnih dejanj, trgovina z ljudmi in druga.
V zvezi z neplačili davkov se, tako kot je v ZJN-3, tudi tukaj določa, da se preverjajo ne le davki, temveč tudi druge obvezne dajatve in predložitev obračunov davčnih odtegljajev pri plačah. Enotno z ZJN-3 se ureja tudi evidenca ponudnikov z negativnimi referencami, ki jo vodi Ministrstvo za javno upravo. Vpogled v ponudbe se omogoča enako kot v ZJN-3 le v ponudbo izbranega ponudnika in le tistim, ki so oddali popolno ponudbo. Podobno tudi kot v ZJN-3 se zagotavlja v tem zakonu objavo odločitev o oddaji javnega naročila na portalu javnih naročil. Doslej so se le-te odločitve vročale po Zakonu o upravnem postopku.

Enotno pa se uredijo tudi primeri, v katerih je mogoče skleniti pogodbo o izvedbi javnega naročila, preden potečejo pritožbeni roki.
Upoštevano je v predlaganem zakonu tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora in glede na navedeno Vlada predlaga, da se predlagani zakon podpre. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo.
Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsednici odbora, in sicer gospe Janji Sluga.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa, predsedujoči.
Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 23. redni seji dne 28. junija 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po skrajšanem postopku predložila Vlada in je objavljen na spletni strani Državnega zbora v Poročevalcu z dne 9. maj 2016. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 61. seji dne 13. maj 2016 odločil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku.
Odbor je bil predhodno seznanjen z Mnenjem Zakonodajno-pravne službe in mnenjem Komisije Državnega sveta za državno ureditev. K predlogu zakona so amandmaje vložile Poslanske skupine SMC, Desus in SD z dne 17. 6. 2016.
Predstavnik predlagatelja minister za javno upravo Boris Koprivnikar je v dopolnilni obrazložitvi članov poudaril, da gre pri predlaganih rešitvah za spremembe in dopolnitve pretežno nezahtevne narave, ki so primarno posledica nedavne uveljavitve novega Zakona o javnem naročanju. Generalni direktor Direktorata za javno naročanje na ministrstvu gospod Sašo Matas je k temu dodal, da predlagana ureditev vsebuje še določene druge rešitve, ki pretežno izhajajo iz potreb v praksi. Dodatno se pri plačilu davkov določa obvezno preverjanje ponudnikov, enotno se ureja evidenca ponudnikov z negativnimi referencami, pri preverjanju ponudb pa se dodaja socialna nota.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe gospa Nataša Voršič je v svoji predstavitvi njihovega pisnega pravnega mnenja poudarila, da so se pripombe nanašale na potrebne manjše uskladitve znotraj predloga zakona, ki pa so bile z vloženimi amandmaji poslanskih skupin koalicije tudi ustrezno odpravljene.
Državni svetnik Jernej Verbič je dejal, da Komisija Državnega sveta za državno ureditev predlog zakona podpira, saj so njeni člani na svoje poizvedbe prejeli ustrezna pojasnila in zagotovila.
Razprave poslank in poslancev na matičnem delovnem telesu na temo predlaganih rešitev predloga zakona ni bilo. V nadaljevanju je odbor sprejel amandmaje poslanskih skupin SMC, Desus in SD, in sicer k 21., 26., 27. ter 29. členu. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.
Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Na področju javnega naročanja, kot vam je vsem poznano, imamo pač ta temeljni zakon, ki se nanaša na javno naročanje. Imamo tudi tega posebnega, ki se nanaša na javna naročanja na vodnem, energetskem področju, in seveda zakon, o katerem govorimo danes, to je Zakon o javnem naročanju na področju obrambne in varnosti. Logično je, da ta zakon imamo, ampak predvsem iz temeljnega razloga, ker dejansko nekatera naročila ne potekajo povsem javno, kar je tudi iz teh varnostnih obrambnih vidikov nekaj povsem normalnega. Precej jasen pa je tudi podatek, da gre zelo malo sredstev skozi ta zakon, od 0,3 do 0,5 % vseh javnih naročil, kar je tudi pokazatelj, koliko dajemo za obrambno in varnostno področje. Skratka, najverjetneje premalo.

Ta zakon je dosti tehnične narave, gre za to, da se sklicuje na Zakon o javnem naročanju tri, ki je bil sprejet pred kratkim in je potrebno seveda te določbe, sklicevanja na ta zakon urediti na drug način. Upam, da so urejene na tak način, da ne bo spet pri sklicevanju kaj narobe, da bo, kot je bilo pri prejšnjem zakonu.

Skratka, torej zakon, ki ni posebej zahtevne narave in mi mu ne bomo nasprotovali. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Peter Vilfan, predstavil bo stališča Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

PETER VILFAN (PS DeSUS): Hvala. Spoštovani podpredsednik, spoštovane poslanke, poslanci, predstavniki Vlade!

Naj na začetku spomnim, da je Državni zbor Republike Slovenije novembra lani sprejel popolnoma nov Zakon o javnem naročanju. Že ob sami obravnavi navedenega zakona smo v Poslanski skupini Desus opozorili, da gre za izjemno pomemben zakon, saj v Sloveniji letno oddajo za kar 3,7 milijarde evrov javnega denarja. Do sprememb in dopolnitev predloga zakona, ki ga imamo danes na poslanskih klopeh, je prišlo predvsem zaradi uveljavitve novega Zakona o javnem naročanju, kajti v prvi vrsti se s predlaganim zakonom usklajujejo sklicevanja na prej veljavni Zakon o javnem naročanju. Zakon o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti je bil nazadnje spremenjen leta 2014, istega leta pa je v Evropski uniji potekala reforma zakonodaje javnega naročanja, v okviru katere sta bili sprejeti dve direktivi. Direktivi sta bili z določbami Zakona o javnem naročanju, ki je začel veljati aprila 2016, preneseni v slovenski pravni red in kot sem že omenil, s predlogom, ki ga obravnavamo danes, usklajujemo določbe, ki se sklicujejo na stari Zakon o javnem naročanju.

Ni zanemarljivo povedati, da predlog zakona predvideva tudi prihranke v državnem proračunu in prihranke za druga javnofinančna sredstva. Ti bodo sicer majhnega obsega, nastali pa bodo zaradi zmanjšanja stroškov vročanja odločitev o naročilu v skladu z zakonom, ki ureja upravni postopek, saj se bodo te po uveljavitvi zakona objavljale na portalu javnih naročil.

Z novim Zakonom o javnem naročanju je poenoten tudi način preverjanja ponudnikovega izpolnjevanja obveznih dajatev in drugih denarnih nedavčnih obveznosti, ki po novem vključuje tudi preverjanje predložitve obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za preteklih pet let.

Zaradi poenotenja so v predlogu zakona na enak način kot v Zakonu o javnem naročanju urejana tudi kazniva dejanja, prekrški v zvezi s plačili za delo in evidenca gospodarskih subjektov z negativnimi referencami, zaradi katerih kandidati in ponudniki ne smejo sodelovati pri izvedbi naročil.

V Poslanski skupini Desus smo že ob sprejemanju novele Zakona o javnem naročanju ocenili, da gre za izjemno obsežno problematiko na področju javnega naročanja, kar je pokazala že praksa glede porabe javnega denarja. Bili smo mnenja, da je potrebno zakonu dati priložnost, da zaživi v praksi, na podlagi katere bo šele vidno, ali bo potrebno zakon dopolniti oziroma spremeniti.

V povezavi z navedenimi spremembami Zakona o javnem naročanju bomo v poslanski skupini podprli tudi Zakon o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Mag. Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlog novele Zakona o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti, ki pokriva urejanje postopkov za oddajo javnih naročil gradenj, blaga in storitev, ki jih oddajo naročniki na področju obrambe in varnosti, podprli. Predlagatelj ocenjuje, da gre za manj zahteven poseg v zakon, vendar nujen. Zakon je treba uskladiti z novim Zakonom o javnem naročanju tri in z dvema direktivama Evropskega parlamenta in Sveta, ki smo ju sprejeli leta 2014.

Že ob obravnavi in sprejemanju Zakona o javnem naročanju tri smo bili seznanjeni, da se pripravlja novela tega zakona. Ne glede na to, da na matičnem delovnem telesu ni bilo razprave, pa bi izpostavila kljub temu nekaj sprememb in dopolnitev, ki jih ureja predlog zakona. Torej, zakon natančneje opredeljuje dopustnost odprave pomanjkljivosti in napak v ponudbi, ki pa v Direktivi 2009/81 ES ni urejena, a je o tem vprašanju že odločalo Sodišče Evropske unije. To sodišče je namreč zavzelo stališče, da so ob upoštevanju načela enakopravne obravnave ponudnikov in načela transparentnosti dopolnitve in spremembe ponudb dopustne, če iz njih izhaja, da so

podatki, s katerimi se dopolnjuje ali spreminja ponudba, obstajali pred potekom roka za oddajo ponudb. In če naročnik v razpisni dokumentaciji za oddajo javnega naročila ni predvidel, da je že sama nepredložitev ali podaja napačne informacije razlog za izločitev ponudbe iz postopka javnega naročanja. Z novelo zakona se urejajo vrednostni pragovi za naročila na področju obrambe in varnosti, katere direktiva ne ureja, urejanje je pa prepuščeno državam članicam. Poenostavljeno se postopki določajo, da se pravila elektronske komunikacije s ponudniki, v večji meri pa se omejuje tudi pojav manipulacij z vlaganjem pravnih sredstev v primerih, ko zanje ni dejanske osnove.

Izpostavila bi še širitev nabora kaznivih dejanj, ki v primeru pravnomočne obsodbe povzročajo izključitev ponudnikov iz postopka naročanja. V zvezi s plačilom davkov se podobno kot ZJN-3 določa obvezno preverjanje ponudnikov in tudi v tem zakonu se enotno ureja tudi evidenca ponudnikov z negativnimi referencami. Po tem zakonu, ki ureja javno naročanje na področju obrambe in varnosti, se letno odda okoli 0,2 do 0,5 % skupnih javnih naročil. Te podatke je podal minister. Se pa strinjamo, da teh javnih naročil, kjer gre za občutljive narave področja in ne potekajo popolnoma javno, ni veliko, vendar je prav tako potrebno urediti natančno zakonsko ureditev in na ta način preprečiti morebitne nepravilnosti.

Kot sem že v uvodu navedla, v Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo navedeni zakon podprli. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Besedo ima gospa Violeta Tomić, predstavila bo stališče Poslanske skupine Združene levice.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Hvala za besedo.
O javnem naročanju je bilo v tem mandatu že veliko govora, največ ob sprejemanju že tretjega novega Zakona o javnem naročanju. V Združeni levici so že takrat izpostavili kar nekaj pomanjkljivosti na tem področju. Podali smo tudi nekaj predlogov za izboljšave, a podpore s strani koalicije, tako kot po navadi, nismo dobili. Naš največji pomislek se je takrat in se še danes nanaša na več kot prepogosto uporabo besede "lahko". Že takrat smo opozarjali na dejstvo, da je zakonodaja napisana tako, da se jo lahko zlorablja. Drug problem, s katerim imamo na področju javnih naročil velike težave, je netransparentnost. In ko govorimo o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti, je ta problem še posebej velik, saj gre za zaupne razpise. V preteklosti smo imeli s tovrstnimi razpisi povezanih afer že več kot preveč. Res je, da se je leta 2012 ustanovila posebna komisija, ki ocenjuje, ali je posamezno naročilo res tako občutljivo, da bi bilo razkritje informacij v zvezi z njim v nasprotju z bistvenimi varnostnimi interesi države. A o tem, ali je ta rešitev dejansko učinkovita, je težko soditi, saj je bilo teh naročil po letu 2012 veliko manj kot pred tem. Je pa vsekakor jasno, da večina nakupov vojaške opreme brez afer praktično še ni potekala – od 52 milijonov težke prenove tankov T-55, nakupa prevelike in na koncu šestkrat dražje vojaške bolnice Role 2, nakup zastarelega raketnega sistema roland II z raketami v vrednosti 80 tisoč evrov na kos. Tukaj imamo še afere okoli nakupa izraelskih havbic, minometov, šestkolesnih oklepnih vozil valuk, pa seveda mati vseh afer – Patria. Težko bi torej rekli, da na tem področju nimamo težav.
Sporna, netransparentna in zaupna naročila so zelo velik problem. Pa ne zgolj takrat, ko gre za vojaško opremo. V zadnjem času najbolj aktualno in niti malo javno naročilo se na primer nanaša na nakup rezilne žice in panelnih ograj, ki jih je in jih še vedno postavlja vlada na slovensko-hrvaški meji. Podatki, povezani s tem, so seveda zaupni, cena same rezilne žice in panelnih ograj tudi. Niti tega, zakaj in kako so bila izbrana podjetja, ki ograjo postavljajo, vlada ne želi povedati. Še danes je torej zaupen podatek, koliko je povsem neupravičen in nepotreben projekt vlade Mira Cerarja stal in v katere privatne žepe se je na popolnoma netransparenten način stekel denar. Če imamo zakonodajo na tem področju napisano tako, da je lahko nakup rezilne žice zaupen, in če zakonodaja dovoljuje, da se vlada v takšnih primerih izgovarja na zaščito interesa države, ki naj bi bil v primeru razkritja teh podatkov ogrožen, je povsem jasno, da je z našo zakonodajo nekaj hudo, hudo narobe. Povsem jasen pa je tudi razlog, zakaj pravega interesa za spremembe na tem področju ni. Razkritje podatkov o nakupih rezilne žice in panelnih ograj bi sicer težko ogrozil interese države, bi pa vsekakor ogrozil interese te vlade in z njo povezanih podjetij, ki na ta račun povečujejo svoje dobičke. Jasno je, da zakonodaje, ki bo tovrstne prakse dopuščala še naprej, v Združeni levici ne moremo podpreti.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, v njenem imenu gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani predsedujoči; kolegice poslanke in kolegi poslanci!

Zakonsko urejanje področja javnih naročil mora poleg zasledovanja cilja preglednosti in gospodarnosti porabe javnih sredstev zagotavljati tudi ustrezno varstvo in zaščito pogodbenih strank. Še toliko bolj, če gre za javna naročila na področju obrambe in varnosti. Uskladitev z določbami Zakona o javnem naročanju 3 (ZJN-3) v delih, kjer se Zakon o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti sklicuje na določbe Zakona o javnem naročanju 2 (ZJN-2) in Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštnih

storitev, je nedvomno potrebna. Dobrodošle so tudi predlagane odprave pomanjkljivosti, ki so se pokazale v praksi pri izvajanju Zakona o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti. Ker gre za posebej občutljivo področje, je treba zaradi transparentnosti in učinkovitejšega naročanja jasneje definirati postopke, vključno z opredelitvijo posameznih pojmov. Prav je, da bomo odslej vedeli, kakšna je formalno nepopolna ponudba in kdaj jo mora ponudnik dopolniti. Prav je tudi, da to področje javnega naročanja usklajujemo z letos sprejetim Zakonom o javnem naročanju 3 (ZJN-3); tudi glede kaznivih dejanj, prekrškov v zvezi s plačili za delo in evidence gospodarskih subjektov z negativnimi referencami, zaradi katerih kandidati in ponudniki ne smejo sodelovati pri izbiri naročil.

V Novi Sloveniji pa ponovno izpostavljamo dejstvo, da je sistem javnega naročanja tako rekoč talec korupcijskih tveganj in da korupcija na tem področju davkoplačevalce stane veliko denarja, ki se izteka v napačne denarnice. Pomanjkanje preglednosti je še posebej problematično na področju zaupnih javnih naročil blaga, storitev in gradenj, kar lahko vpliva tudi na gospodarnost. Zato pozdravljamo predlog, ki prinaša širitev nabora kaznivih dejanj, ki v primeru pravnomočne obsodbe pomenijo izključitev ponudnikov iz postopka naročanja. Prav tako glede obveznega preverjanja ponudnikov, ali imajo plačane vse davke. Glede teh vidikov namreč ne more veljati nič drugače kot za ostala javna naročila, vključno s plačili podizvajalcev. V Novi Sloveniji bomo iz navedenih razlogov Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti podprli.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima Poslanska skupina Stranke modernega centra, v njenem imenu gospa Janja Sluga.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa še enkrat.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti, ki ga danes obravnavamo, bomo v Poslanski skupini Stranke modernega centra seveda podprl. Pri noveli zakona gre za uskladitev z novim Zakonom o javnem naročanju, sprejetim v novembru 2015, in uskladitev s spremenjenimi direktivami s področja javnega naročanja na obrambnem in varnostnem področju. Veljavni Zakon o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti se v posameznih členih sklicuje na uporabo določb prejšnjega zakona o javnem naročanju in Zakona o javnem naročanju na vodnem, energetskem, transportnem področju in področju poštnih storitev, ki sta s sprejetjem novega Zakona o javnem naročanju prenehala veljati. Zato se posledično novela usklajuje z novimi določbami. S predlogom novele se smiselno uvaja institute javnega naročanja, ki so na novo in drugače urejeni v novem Zakonu o javnem naročanju, na primer bolj omejen vpogled v ponudbe, učinkovitejši način vročanja odločitev oddaj naročila, enoten način preverjanja pogojev glede sposobnosti ponudnika za izvedbo naročil. Predlog novele Zakona o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti, ki ga je pripravilo Ministrstvo za javno upravo, usklajuje sklice na posamezne določbe novega Zakona o javnem naročanju; predstavlja pa tudi poenotenje ureditve posameznih institutov javnega naročanja po tem zakonu. Odpravlja tudi ostale pomanjkljivosti veljavnega zakona, ki so se pokazale pri njegovem izvajanju v praksi. Sicer pa je namen predlagatelja tudi večja transparentnost in učinkovitost na področju javnega naročanja. Tako se s predlogom novele jasneje definira formalno nepopolno ponudbo v povezavi z dopustnimi dopolnitvami in spremembami take ponudbe. Predlog opredeljuje možnost, da v nujnih primerih ali kriznih situacijah ni treba preverjati obstoja in vsebine podatkov iz najugodnejše ponudbe, če se o njih ne dvomi.

Predlog ureja obveščanje nadzornega organa oziroma vlade v primerih spremembe pogodb po izvedbi naročila, za katere novi Zakon o javnem naročanju pod pogoji, ki so v njem določeni, ne zahteva več izvedbe postopka; prav tako pa ne obveščanja nadzornega organa zaradi obveznosti objave obvestila na portalu javnih naročil. Nadalje v skladu z določbami novega Zakona o javnem naročanju predlog novele uvaja poenoten način preverjanja ponudnikovega izpolnjevanja plačil prispevkov zaposlenim. Po novem vključuje tudi preverjanje predložitve obračunov davčnih odtegljajev za dohodke iz delovnega razmerja za preteklih pet let. Na enak način kot Zakon o javnem naročanju 3 (ZJN-3) so urejena tudi kazniva dejanja, prekrški v zvezi s plačili za delo in evidenca gospodarskih subjektov z negativnimi referencami, zaradi katerih slednji ne smejo sodelovati pri izvedbi naročil. Glede na vse navedeno naj povem, da ima novela zakona podporo Poslanske skupine Stranke modernega centra. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa vsem.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 22. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **8. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O PRIJAVI PREBIVALIŠČA V DRUGI OBRAVNAVI.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.
Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, in sicer državnemu sekretarju na Ministrstvu za notranje zadeve gospodu Boštjanu Šeficu.

BOŠTJAN ŠEFIC: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani poslanke in poslanci!

Pred vami je nov zakon o prijavi prebivališča. Predlog zakona odpravlja nekatere pomanjkljivosti veljavne zakonodaje, pri čemer zasleduje temeljni cilj, to je zagotavljanje točnosti podatkov v registru stalnega prebivalstva. Cilj bo dosežen predvsem z zmanjšanjem možnosti fiktivnih prijav, poenostavitvijo in zmanjšanjem števila ugotovitvenih postopkov, odpravo administrativnih ovir pri delu upravnih enot in prijaviteljev ter pri obveznostih poročanja v turizmu. Register stalnega prebivalstva je skladen in točen z dejanskim stanjem takrat, ko so posamezniki prijavljeni na naslovih, kjer resnično prebivajo. Ker pa je na naslov prebivališča vezanih veliko pravic in obveznosti, se v praksi pogosto dogaja, da posamezniki zlorabijo institut prijave prebivališča. Posledično so podatki v registru prebivalstva nepravilni, letno pa se povečuje tudi število postopkov ugotavljanja dejanskega stalnega prebivališča, ki jih vodijo upravne enote. Za posameznike, ki imajo prijavljeno prebivališče na naslovu, pa tam v resnici ne prebivajo, lahko upravne enote uvedejo ugotovitvene postopke. Cilj zakona je zmanjšati število postopkov in jih tudi skrajšati. Zakonsko prebivališče je namenjeno najbolj ranljivim posameznikom, ki sicer ne izpolnjujejo pogojev za prijavo prebivališča na določenem naslovu. Jasno je opredeljeno kot fiktivni naslov, kot tak pa omogoča registracijo prebivališča ter iz tega izhajajoče uresničevanje pravic in dolžnosti. Zakonsko prebivališče se lahko določi samo v ugotovitvenem postopku. Predlog zakona opušča stroge pogoje za določitev zakonskega prebivališča.
Po predlogu zakona se lahko zakonsko prebivališče žrtvi nasilja v družini ali žrtvi trgovine z ljudmi določi tudi zgolj na predlog centra za socialno delo, državnega tožilstva ali policije. S tem se odpravlja pomanjkljivosti obstoječe zakonodaje, na katero že več let opozarja Varuh človekovih pravic. Pomembna novost je tudi sprememba glede prijav začasnega prebivališča. Skladno z novim predlogom začasno prebivališče namesto enega velja dve leti, kar bo razpolovilo delo upravnih enot v zvezi z evidentiranjem prijav; seveda pa tudi posameznikom oziroma stanodajalcem prijav ne bo treba obnavljati tega vsako leto. Vzporedno s tem predlog določa možnost ugotavljanja začasnega prebivališča za državljane Republike Slovenije in ne zgolj za tujce, ki nimajo stalnega prebivališča v Republiki Sloveniji, kot to velja doslej. Omejuje se tudi število začasnih prebivališč, saj praksa izkazuje, da posamezniki prijavljajo več začasnih prebivališč zaradi pridobitve določenih pravic in ne dejanske potrebe po začasnem bivanju na naslovu. Pomembna novost je tudi ukinitev gospodinjske evidence v štiriletnem prehodnem obdobju. V praksi se je namreč ta izkazala kot neustrezna. Predlog zakona prinaša učinkovitejše in hitrejše izvajanje prekrškovnih postopkov. Po novem bodo prekrškovni organi upravne enote, ki neposredno izvajajo določbe zakona, pa tudi policija in občinski inšpektorji.
Na koncu izpostavljam še izrazito racionalizacijo dela gostiteljev v okviru poročanja podatkov v turizmu. Poročanje podatkov o gostih bo podprto z elektronskim postopkom preko enotne točke, spletne aplikacije Ajpes. Gostiteljem oziroma turističnim in gostinskim objektom ne bo več treba pošiljati podatkov o gostih ločeno statističnemu uradu, občinam in policiji. Zaradi vsebin, ki se nanašajo na poenostavitve poročanja gostiteljev, je predlog zakona neločljivo povezan s sprejetjem Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gostinstvu, ki ga je pripravilo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Predlagatelj meni, da so predstavljene rešitve ustrezne, zato predlaga, da se predlog zakona sprejme. Prav tako predlaga, da se na isti seji opravi tudi tretja obravnava predloga zakona. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo.
Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsednici gospe Janji Slugi.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa.

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 23. seji 28. junija 2016 kot matično delovno telo obravnaval omenjeni predlog zakona. Odboru je bilo poleg predloga zakona predloženo naslednje gradivo: Mnenje Zakonodajno-pravne službe, mnenje Komisije Državnega sveta za državno ureditev, mnenje in pripombe Mestne uprave Mestne občine Ljubljana, mnenje Občine Domžale, mnenje Skupnosti občin Slovenije, pregled amandmajev in mnenje Mladinskega sveta Slovenije. V skladu s 129. členom Poslovnika Državnega zbora so amandmaje k predlogu zakona vložile poslanske skupine SMC, Desus in SD ter Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke. Članicam in članom odbora je bil na seji predložen tudi predlog za amandma odbora poslanskih skupin SMC, Desus in SD. Odbor je glasoval o amandmajih poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 8. in 14. členu in Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 21. in 39. členu ter o predlogu za amandma odbora poslanskih skupin

SMC, Desus in SD ter sprejel svoj amandma za novi 46.a člen in amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 39. členu, ki sta bila vsebinsko povezana. Sprejel je tudi oba amandmaja poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 8. in 14. členu. Odbor amandmajev Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 21. členu ni sprejel. Na seji je predstavnica Zakonodajno-pravne službe pojasnila, da so bile pripombe Zakonodajno-pravne službe za amandmaje poslanskih skupin koalicije v večji meri upoštevane. Na seji je sodeloval tudi predstavnik Komisije Državnega sveta za državno ureditev, ki je pojasnil, da Komisija predlog zakona podpira.

V razpravi so članice in člani odbora izrazili podporo predlogu zakona. Pohvalili so ugodne rešitve, ki jih prinaša predlog zakona, katerega glavni namen je zagotoviti skladnost registra stalnega prebivalstva z dejanskim stanjem nastanitve posameznikov, s čimer naj bi se v praksi tudi preprečile morebitne zlorabe. Izpostavljena je bila funkcija varovanja posameznikov, ki jo predlog zakona predvideva z možnostjo pridobitve zakonskega prebivališča za ranljive osebe. Na koncu so izpostavili še vsebinsko povezanost predloga zakona s Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gostinstvu in hkrati pozdravili zmanjševanje administrativnih ovir turističnih delavcev, prijava gostov na enem mestu, kar na koncu pripomore k spodbujanju gospodarskega razvoja. Odbor je obravnaval amandmaja poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 8. in 14. členu in ju sprejel; amandmaje Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 21. in 39. členu, pri čemer je bil amandma k 39. členu zaradi vsebinske povezanosti s predlogom za amandma odbora sprejet. Amandma k 21. členu pa ni bil sprejet. Predlog za amandma odbora za nov 46.a člen je bil sprejet. Odbor je glasoval tudi o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, v njenem imenu gospod Benedikt Kopmajer.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovani gospod državni sekretar, kolegice in kolegi!

Stališče Poslanske skupine Desus do Predloga zakona o prijavi prebivališča je naslednje. Predlog zakona, ki ga imamo poslanke in poslanci danes na klopeh, se je pripravljal vse od leta 2013. Ministrstvo za notranje zadeve je s strokovno javnostjo, občinami ter ostalimi deležniki pripravilo usklajen, popolnoma nov zakon o prijavi prebivališča. Da je zakon treba nadgraditi, je pokazala že praksa, prihajalo je namreč do mnogih zlorab pri prijavi prebivališča, vsem so znani primeri, ko je bilo na enem naslovu prijavljeni nenavadno veliko oseb. Zato je temeljni cilj predloga zakona zagotoviti skladnost registra stalnega prebivalstva z dejanskim stanjem nastanitve posameznikov, s tem pa se želi preprečiti vsakodnevne zlorabe. S takšno ureditvijo se želi doseči čim bolj pravilen zajem podatkov o stalnem prebivališču posameznikov, ki je za državne organe podatek bistvenega pomena. Naslov prebivališča, kot številni drugi osebni podatki, namreč ni le stvar posameznika, ki ne zadeva drugih. Iz naslova stalnega prebivališča lahko izvira marsikatera pravica, na primer pravica do vpisa otroka v lokalni vrtec, pravica do nekaterih subvencij in drugih; zato so mogoče tudi zlorabe. V luči preprečevanja zlorab še enkrat poudarjam, na kar je pokazala praksa, predlog ukinja gospodinjsko evidenco, saj se je sedanja ureditev v praksi izkazala kot neustrezna. Iz naslova skupnega gospodinjstva namreč izhajajo številne pravice posameznikov, zato posamezniki izjave o članstvu v določenem gospodinjstvu pogosto spreminjajo.

Nov zakon o prebivališču bo ljudem brez stalnega prebivališča prihranil marsikatero težavo, saj je z zakonom bistveno bolje urejen institut zakonskega prebivališča. Ker določene skupine posameznikov nimajo naslova, kjer bi lahko stalno prebivali, denimo brezdomci, je Zakon o prijavi prebivališča leta 2001 uvedel posebno kategorijo prebivališča, tako imenovano zakonsko prebivališče. Predlog zakona z namenom, da bi lahko zakonsko prebivališče določili različnim skupinam posameznikov, opušča stroge pogoje za posameznike. Zakonsko prebivališče bo tako lahko določeno tudi tistemu, ki ni prejemnik materialne pomoči. S tem se želi urediti najbolj pereče primere, ko posamezniku kljub soglasju organa ali organizacije ni mogoče določiti prebivališča. V Poslanski skupini Desus pozdravljamo odločitev koalicijskih članic in članov Odbora za notranje zadeve, ki so na matičnem delovnem telesu poleg amandmajev koalicijskih poslanskih skupin podprli tudi amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Amandma namreč povzema predlog zakonske materije novele Zakona o prijavi prebivališča, ki ga je Slovenska demokratska stranka vložila letos spomladi in ga je Državni zbor takrat zaradi razloga priprave novega zakona zavrnil. Danes pa imamo na klopeh popolnoma nov zakon, ki bo uredil tudi določbe glede odgovornosti za vnos podatkov v evidenco gostov ter točnost podatkov. V Poslanski skupini Desus pozdravljamo in podpiramo vse spremembe predloga zakona, ki jih je podrobneje že predstavil predstavnik Ministrstva za notranje zadeve. Na podlagi vsega navedenega bomo predlog zakona podprli. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsedujoči, ponovno za besedo. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!

Zagotoviti točno in ažurno evidenco prebivalstva ter skladnost registra prebivalstva z dejanskim stanjem prebivanja posameznikov je vsekakor pomembno za vsako družbo. V Poslanski skupini Socialnih demokratov ocenjujemo, da se s predlaganim novim zakonom o prijavi prebivališča smiselno urejajo zadeve na področju evidence prebivalcev v Republiki Sloveniji tudi zato, ker je na naslov prebivališča vezanih veliko pravic. V praksi se pogosto dogaja, da posamezniki zlorabljajo institut prijave prebivališča tako, da prijavljajo prebivališča na naslovih, kjer dejansko sploh ne bivajo. Posledično so podatki v registru prebivalstva nepravilni, letno pa se povečuje tudi število postopkov ugotavljanja dejanskega stalnega prebivališča, ki jih vodijo upravne enote. S predlaganim zakonom se torej skrajšujejo ugotovitveni postopki s ciljem zmanjševanja števila teh postopkov. Predlog zakona predvideva možnost predhodnega obveščanja posameznika o prijavno-odjavi obveznosti, da prijava prebivališča tujcu preneha z dnem prenehanja veljavnosti dovoljenja za prebivanje. Eden izmed ciljev predloga zakona je odprava administrativnih ovir, kar bi v praksi pomenilo na eni strani doseči racionalizacijo dela na upravnih enotah, na drugi strani pa razbremenitev posameznikov in stanodajalcev. Enotna praksa pri izvajanju zakonodaje, kar naj bi se doseglo z jasno opredeljenimi pojmi in postopki izvajanja predloga zakona, pa je nujen in logičen cilj.

Urejen je institut začasnega prebivališča za državljane Republike Slovenije in tujce z veljavnostjo dveh let. Bolj jasno je urejeno zakonsko prebivališče, ki omogoča registracijo prebivališča in s tem vse pripadajoče pravice in dolžnosti ter je opredeljeno kot fiktivni naslov stalnega prebivališča. Zakonsko določeno prebivališče na naslovu občine omogoča prijavo prebivališča brezdomcem, posameznikom, ki so nastanjeni v socialnih ustanovah, varstvenih zavodih, zavetiščih, zaporih. Doslej so bili to centri za socialno delo, na katere pa bo še vedno zvezano zakonsko prebivališče za žrtve nasilja v družini, za tiste, ki bivajo v varnih hišah, za žrtve trgovine z ljudmi. Predlog zakona ukinja gospodinjsko evidenco, ki se je v praksi izkazala za neustrezno. Zaradi velikega števila fiktivnih prijav v praksi se v zakonu dopolnjujejo tudi kazenske sankcije na tem področju. Rešitve, ki jih prinaša nov zakon o prijavi prebivališča, gredo v prid tudi turističnim delavcem. Zato se tudi oba predlagana zakona o prijavi prebivališča in novela Zakona o gostinstvu obravnavata vzporedno. Po novem naj bi podatke iz knjige gostov, ki so vzpostavljene na novo, in druge podatke za poročanje o nastanitvah gostov posredovali le preko spletne aplikacije Ajpes, kar bo zelo poenostavilo in pocenilo poročanje. Poročanje zavezancev preko enotne vstopne točke, preko katere bodo nastanitveni obrati z enkratnim pošiljanjem podatkov poslali potrebne podatke vsem upravičenim subjektom, ki potrebujejo te podatke, le-ti jih bodo zajemali iz enega administrativnega vira, bo nadomestilo sedanjo prakso, ko morajo nastavitveni organi poročati istovrstne podatke različnim institucijam – policiji, občinam, davčnemu organu in celo Statističnemu uradu Republike Slovenije. Predlog zakona bo na mala in srednja podjetja zato učinkoval pozitivno in ugodno, saj večina nastanitvenih obratov sodi mednje. Predlagani predpis se nanaša na okoli 3 tisoč nastanitvenih obratov oziroma izvajalcev dejavnosti s področja turizma. Zmanjševanje finančnih bremen bo pozitivno vplivalo tudi na konkurenčnost poslovnih subjektov. Socialni demokrati bomo Predlog zakona o prijavi prebivališča in Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gostinstvu soglasno podprli. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Gospa Violeta Tomić bo predstavila stališče Poslanske skupine Združena levica.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Hvala za besedo.
O potrebi po spremembi zakona o prijavi bivališča smo v državnem zboru razpravljali že večkrat. V praksi je namreč ta zakon povzročal kar nekaj težav, na katere so številni opozarjali. Za nas najbolj sporna določba se je nanašala na zakonsko prebivališče. Na ta problem je prav vsako leto opozoril tudi Varuh človekovih pravic. Kako dolgo smo čakali na rešitev tega problema, jasno ponazarja že to, da je bil zakon, ki je danes pred nami, prvič javno objavljen že leta 2011. Šele po petih letih od prve objave pa smo ga prejeli tudi v Državni zbor. In kar se problematike zakonskega prebivališča tiče, je ustreznejša rešitev vsekakor nujno potrebna. Gre za primere, ko posamezniki ostanejo brez strehe nad glavo, so v zaporu, v varni hiši ali v drugi ustanovi in se jim prebivališče prijavi na centru za socialno delo ali na kateri od organizacij, ki nudijo pomoč. In tukaj so bile težave ogromne. Po sedaj še veljavnem zakonu je bil namreč eden izmed pogojev za prijavo zakonskega prebivališča ta, da se posameznik prijavi tam, kjer prejema pomoč. Če je šlo za nekoga, ki pomoči še ni prejemal, pa to ni bilo mogoče. In zaradi tega je kar nekaj ljudi ostalo brez prijave stalnega bivališča, ki pa je pogoj za uveljavljanje skoraj vseh drugih pravic. In ta problematika ter priporočilo za njeno rešitev je vključena v prav vsako poročilo Varuha. Skrajni čas je, da se torej to uredi in da se ta pogoj črta. Upamo, da je predlagana določba takšna, da bo tudi v praksi omogočala vsem tistim, ki se

znajdejo v res hudi stiski, da bodo lahko uveljavljali vse pravice, ki jim pripadajo.
Seveda pa zgolj sprememba zakona nikakor ni dovolj. Že to, da nekdo ostane brez strehe nad glavo in ima zaradi tega bivališče prijavljeno na centru za socialno delo, občini ali kjerkoli drugje, je že samo po sebi nesprejemljivo. In če želimo to preprečiti, je treba v prvi vrsti spremeniti zgrešeno socialno politiko te vlade in koalicije. Svoje predloge smo v Združeni levici že večkrat predstavili. Če se bo obseg socialne države še naprej krčil, če se bo še naprej vztrajalo pri trenutno določenem minimalnem dohodku in če ne bomo sprejeli rešitev, ki bodo zmanjšale obseg revščine, bo teh zakonskih prebivališč vedno več. In to seveda ni rešitev. Eno je, če nekdo potrebuje prijavo prebivališča na občini, ker je na prestajanju zaporne kazni, je v vzgojnem zavodu ali pa zaradi zaščite pred nasilnim partnerjem v varni hiši. Povem nekaj drugega pa je, če je govora o posameznikih, ki se znajdejo v hudi finančni stiski, ki ne zmorejo več plačevati stroškov najemnine, ki se zaradi nekaj sto evrov dolga znajdejo v postopku deložacije in še bi lahko naštevali. V teh primerih prijava zakonskega prebivališča ne more in ne sme biti rešitev. Take primere je treba s pravilno socialno politiko preprečiti; pa s tem nikakor ne mislim na propadli projekt odpisa dolgov, protiustavno ukinitev subvencije za najemnine ali pa nadaljevanja obravnavanja socialnih transferjev kot brezobrestnih kreditov. Dva od teh popolnoma protisocialnih ukrepov obravnavamo celo na tej seji Državnega zbora. Tudi to pušča več kot grenak priokus. A zakon, ki je pred nami, ga sam po sebi ne more odpraviti. Kot rečeno, so bile spremembe glede zakonskega prebivališča potrebne in vsekakor pričakujemo, da tega opozorila v naslednjem poročilu Varuha človekovih pravic ne bomo videli.

Imamo pa v Združeni levici v zvezi s predlogom zakona tudi dva pomisleka. Prvi se nanaša na to, da v njem ponovno niso odpravljeni vsi pomisleki in opozorila Zakonodajno-pravne službe. Drugi pa se nanaša na sprejetje amandmaja na matičnem odboru. Amandma se nanaša na odgovornost za vnos pravilnih podatkov v knjigo gostov. Ker se z amandmajem in novo kazensko določbo doda določilo, da za pravilen vnos odgovarja delavec, če gostitelj izkaže, da je ravnal z vso skrbnostjo, nas skrbi, da bodo delodajalci v praksi to izrabljali in bodo posledično z globo od 200 do 600 evrov kaznovani zaposleni. Kljub temu da v zvezi z zakonom imamo nekaj pomislekov, pa zaradi nujno potrebne ureditve pogojev za prijavo zakonskega prebivališča v Združeni levici predlogu zakona ne bomo nasprotovali. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Gospod Jernej Vrtovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani kolegice in kolegi!
Koliko ima občina prebivalcev, je pomemben podatek, še zlasti če govorimo o njihovem stalnem prebivališču. Ta podatek vpliva na višino povprečnine, ki jo dobijo občine, na število volilnih upravičencev, ki ima aktivno ali pasivno volilno pravico, ter na mnoga druga področja. Predlog zakona o prijavi prebivališča je sicer dobrodošel, saj prinaša nekatere pomembne izboljšave; ni pa noben presežek, ne odpravlja številnih dilem, ki se pojavljajo v praksi, in posega v obveznosti tudi občin. Na naslov prebivališča je namreč vezanih tudi več socialnih pravic, ki jih upravičenci uveljavljajo v posameznih postopkih. Poznamo nič koliko primerov fiktivnih prijav prebivališča in prijav velikega števila ljudi – 20, 30, tudi 100 fiktivnih prijav na enem naslovu na majhnih stanovanjskih površinah. Največkrat gre za državljane tretjih držav, ki so na delu v Sloveniji in na tej podlagi v skladu z zakonom, ki ureja volitve, pridobijo tudi volilno pravico. Dejstvo je, da predlog novega zakona teh problemov ne rešuje. Zagotovilo predlagatelja, da bodo upravne enote v ugotovitvenih postopkih takšne prijave preverjale, je zgolj nerealno zatrjevanje. Tudi doslej tega niso počele, niti na lastno pobudo niti na pobudo občin; in to kljub temu, da veljavni Zakon o prijavi prebivališča to omogoča. Kljub temu da je cilj novega zakona povečanje skladnosti registra stalnega prebivalstva z dejanskim stanjem nastanitve, omenjeni problem ne bo odpravljen.
V Novi Sloveniji opozarjamo tudi na možnost prijave stalnega prebivališča na naslovu, kjer prijavitelj nima pravice prebivati. Prijavitelj mora upravni enoti predložiti le dokazilo o pravici do prebivanja. In kaj je to dokazilo? Morda soglasje lastnika nepremičnine, njegov podpis, kaj? Poznamo namreč primere, ko je lastnik, ko ugotovi, da je na naslovu njegove nepremičnine brez njegovega soglasja prijavljena oseba ali več oseb, popolnoma nemočen. Postavljen je v podrejen položaj, ki mu onemogoča prosto razpolaganje s svojo nepremičnino. Prepričani smo, da bi moral zakon izrecno določati obveznost lastnika, da svoje soglasje za prijavo stalnega prebivališča tretje osebe poda osebno na pristojni upravni enoti. Le v tem primeru bi se izognili številnim zlorabam tega instituta. Poglejmo še institutu zakonskega prebivališča, s katerim se posameznikom, ki jim ni mogoče prijaviti stalnega prebivališča, omogoča registracija prebivališča. Gre za ranljive skupine ljudi, brezdomce, zapornike, ki bodo imeli zdaj določeno zakonsko prebivališče na naslovu občine; žrtve nasilja v družini in žrtve trgovine z ljudmi pa na naslovu centra za socialno delo. Ta fiktivni naslov prinaša posledice za občine, saj iz tega izhajajo številne pravice in obveznosti – pravica kandidiranja za neprofitna stanovanja, pravica do uveljavljanja pravic iz javnih sredstev. Upravna enota bo v teh primerih občino le obvestila o prijavi zakonskega prebivališča, ki pri

tem vprašanju ne bo imela nobene možnosti sodelovanja, prav nobene. Tukaj moramo pritrditi mnenju nekaterih občin, da bi morale v tem postopku tudi občine biti stranke v postopku. Spoštovani kolegice in kolegi, spoštovani gospod državni sekretar, glede na navedeno, glede na vse te argumente, pomanjkljivosti, ki so z novim zakonom o prijavi stalnega prebivališča, mi tega predloga ne bomo podprli.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Franc Laj bo predstavil stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovani predsedujoči, spoštovani državni sekretar, dragi kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini nepovezanih poslancev pozdravljamo način, postopek sprejetja tega predloga zakona. Zakaj? Ker bi želeli, da bi se uveljavila ta parlamentarna praksa, da se zakoni, ki so medsebojno povezani, sprejemajo oziroma se obravnavajo vzporedno. Mislimo, da s tem lahko prispevamo tudi h kvaliteti sprejetih zakonom. Predlog zakona ni idealen, to smo že slišali, da ima nekatere pomanjkljivosti; vendar pa prinaša tudi določene koristi, tudi na javnofinančnem področju. Tukaj predvsem mislim kot največji prispevek k javnofinančnim obremenitvam občin, ker na institut prebivališča je vezana marsikatera pravica – socialna in tudi volilna. In imamo veliko podatkov o tem, da je bila marsikdaj ta pravica tudi zlorabljena s fiktivno prijavo prebivališča. To zagotovo ni dobro in je treba to stvar zelo resno vzeti ter delati na tem, da se to stanje izboljša. Prav tako predlog zakona na nek način izboljšuje upravno okolje do prebivalstva, ker z uporabo sodobne tehnologije in sodobnim načinom urejanja prebivališča se postopki poenostavijo, se postopki pocenijo zaradi racionalizacije dela v državni upravi oziroma na upravnih enotah. To je vsekakor pozitivno. Prav tako bo lahko v določeni meri zakon prispeval k zmanjšanju števila ugotovitvenih postopkov, kar spet pomeni racionalizacijo na upravnih enotah.
Želel bi izpostaviti še naslednje. Ker smo v zadnjem času priča velikemu, intenzivnemu pretoku prebivalstva med pokrajinami, med državami in tudi kontinenti, je izrednega pomena, da imamo kvaliteten sistem, ki bo omogočal tudi učinkovit nadzor nad ljudmi, ki se nahajajo v naši državi. To je tudi zelo pomembno z vidika zagotavljanja varnosti in preprečevanja kriminalitete. Bistveno pri celotnem zakonu je to, da ima tudi pozitivne učinke na gospodarstvo; tu mislim na turistično panogo. Tudi tukaj prihaja do racionalnih rešitev, racionalizacije poslovanja in uvedbe enotnega sistema, poenostavljenega sistema poročanja. Hvala za vašo pozornost.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospa Anita Koleša bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Spoštovane in spoštovani, vsem lep dober dan!

Zakon o prijavi prebivališča je eden tistih zakonov, ki nam v precejšnji meri kroji naš vsakdanjik. Ta zakon je temeljni predpis, ki ureja prijavo in odjavo prebivališča tako za državljane Republike Slovenije kot tudi za tujce. Seveda pa dolžnosti prijave in odjave ne smemo razumeti kot omejevanje svobode gibanja. Zavedati se je treba, da je temeljni namen prijave prebivališča v prvi vrsti vodenje ažurnih evidenc, ki omogočajo ugotavljanje dejanskega stanja populacije in gibanje posameznika. V drugi vrsti pa se na prebivališče kot kraj, ki pomeni središče življenjskih interesov posameznika, vežejo pravice in dolžnosti. Zakon, ki ga danes obravnavamo, predstavlja neke vrste mini reformo prijave prebivališča. Pričel se je pripravljati skoraj pred šestimi leti, kar pomeni, da je bil deležen usklajevanj s številnimi deležniki; in veseli nas, da tudi večinskega soglasja reprezentativnih združenj lokalnih skupnosti. Ustreznost predlaganih rešitev so prepoznali tudi v Državnem svetu. Pri nastajanju novele so sodelovali tudi mladi, ki so opozorili na rešitve, s katerimi bo moč odpraviti težave mladih družin, ki jim najemodajalci onemogočajo prijavo stalnega prebivališča. Z zakonom pa se uresničuje tudi priporočilo varuhinje človekovih pravic, da mora imeti vsak posameznik naslov stalnega prebivališča. Zato zakon tudi več ne pozna inštituta izbrisa iz registra. Predlog zakona pa rešuje še vprašanje določanja zakonskega prebivališča zapornikom.
V zvezi z naravo prijave prebivališča velja opozoriti, da je prijava upravni postopek, saj se pri njem odloča o pravici, obveznosti in pravni koristi posameznika na področju upravnega prava. Da bi se zagotovil namen zakona, je dolžnost upravnega organa, da v postopku ugotavljanja dejanskega prebivališča v vsakem konkretnem primeru ugotovi, kje posameznik prebiva. Bistveno je, da nekdo dejansko na določenem naslovu živi, pri tem pa ni bistvena okoliščina, ali tam prebiva po svoji volji. Zakon vsebuje tudi varovalke za preprečevanje fiktivnih prijav. Zakon s predlaganimi rešitvami znižuje stroške, ki jih imajo zaradi prijav in odjav posamezniki ter pravne osebe, in sicer zaradi ukinitve administrativni ovir za občane, zaradi lažje elektronske komunikacije z upravno enoto; za subjekte, ki se ukvarjajo s turizmom, pa zaradi vzpostavitve evidence gostov, kar predstavlja racionalizacijo poročanja z elektronsko podprtim postopkom. Zakon o prijavi prebivališča je v tem delu v vsebini povezan z novelo Zakona o gostinstvu, katerega obravnavamo tudi na tej seji. Zakon bo bolje uredil inštitut tako imenovanega zakonskega prebivališča. Zaradi izpostavljene problematike financiranja s strani občine, v kateri ima sedež

center za socialno delo, predlog zakona ureja prijavo zakonskega prebivališča na naslovu občine, na območju katere posameznik stalno prebiva. Tako tudi najbolj sledi temeljnemu namenu zakona, saj ima posameznik prijavljeno prebivališče na območju, kjer se dejansko nahaja. Občina bo za posameznika prejemala glavarino in zanj plačevala prispevke, kar predstavlja pravično porazdelitev prihodkov in odhodkov.
Glede dobrih rešitev velja posebej izpostaviti varstvo posameznikov, ki bivajo v nastavitvenih socialnovarstvenih centrih, kot so varne hiše, materinski domovi, krizni centri za odrasle in otroke, ki so žrtve nasilja. Anonimno bivanje na tej lokaciji je namreč bistveno za varnost žrtve in je posebna pomembna okoliščina takrat, ko povzročitelju nasilja ni odrejena prepoved približevanja ali pripora. In za konec, pri kazenskih sankcijah zakon sledi ciljem novele zakona, ki ga je predlagala skupina poslank in poslancev Slovenske demokratske stranke. Že takrat smo jasno povedali, da smo predlog novele zavrnili izključno zaradi naše ocene, da je treba v preprečevanje fiktivnih prijav usmeriti več napora in da je moč generalno prevencijo doseči z oblikovanjem primernih glob glede na težo prekrška. Kot vidite, sedaj globe znižujemo bolj, kot je bil njihov predlog. V obravnavi na matičnem delovnem telesu pa smo v spremembe vnesli še njihov predlog prenosa kazenske odgovornosti za točnost vpisa gostov v evidenco gostov, in sicer iz gostitelja na receptorja. Opozarjamo pa na to, da je pravilnost vnosa podatkov izrednega pomena, saj se podatki vnesejo v evidence policije in prepoznavajo, ali so morda med gosti osebe, ki jih policija išče. Na podlagi navedenega bomo predlog zakona v Poslanski skupini Stranke modernega centra seveda podprli.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Dr. Vinko Gorenak bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.
Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.
Zakon o prijavi prebivališča je tisti zakon, ki smo ga obravnavali februarja letos na naš predlog, in sicer predvsem tisti del, ki se je nanašal na sankcije. Takrat smo namreč ocenili, da je, kot veste, po uvedbi evra prišlo do sprememb številnih zakonov, ki imajo kazenske določbe v obliki denarne kazni, kjer je bilo treba tolarje prevesti v evre. In ta zakon je tisti, pri katerem je očitno prišlo do velike napake v tistem času. Zakaj? Ker je globe podeseteril. Dobesedno podeseteril. Zato smo mi tudi takrat predlagali spremembo. Meni je žal, da koalicija ni prepoznala in da je bilo v koaliciji toliko, kako naj rečem, pavjega obnašanja in pavjega ponosa, da niso bili pripravljeni takrat tega zakona sprejeti. Jaz sem že takrat napovedal, da če ne bo zakon vložen pravočasno, ga bomo vložili še enkrat. Tokrat moram reči, da je koalicija nekako obljubo držala – to se sicer zgodi redko, ampak se pa očitno zgodi – in je zakon poslala v Državni zbor.
Kar se tiče samega zakona, je treba zelo jasno reči, da ima vsa modernizirana določila, ki sledijo tehniki, tehnologiji, računalništvu in tako dalje; po drugi strani pa so nekatere težave še vedno prisotne z vidika prijavljanja ljudi na sedežih občin ali centrov za socialno delo. Ampak tudi mi tu nismo imeli nekih boljših rešitev, drugače bi jih verjetno predlagali z amandmaji. Je pa bil sprejet naš amandma, kar me še posebej veseli. To je namreč tisti amandma, ko sem za to govornico spomladi oziroma februarja govoril o tem, da preprosto lastnik hotela ne more biti odgovoren za malomarno delo receptorja, ki recimo napiše "mekani" ć namesto trdi č; ali pa kakšno podobno tiskarsko napako, recimo v mojem primeru se pogosto vstavi črko j v priimek. In za to zagotovo ni kriv lastnik hotela, ampak je kriv tisti receptor, ki je to vnašal. Koalicija je tudi tokrat prisluhnila in zdaj ne ostane drugega, kot da zakon podpremo. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.
Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 22. točki dnevnega reda.
S tem prekinjam 8. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GOSTINSTVU V DRUGI OBRAVNAVI.**
Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.
Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo gospodu Alešu Cantaruttiju.
Izvolite.

ALEŠ CANTARUTTI: Hvala lepa, predsedujoči. Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci!
Dovolite mi nekaj besed o predlaganemu zakonu. Pred vami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gostinstvu, s katerim bo podana pravna podlaga za vzpostavitev registra nastanitvenih obratov. Ta register bo kot sestavni del projekta poenostavitve poročanja v zvezi z nastanitvijo, dejavnostjo oziroma e-poročanjem upravljal Ajpes. Pravna podlaga za uvedbo e-poročanja bo podana z novim zakonom o prijavi prebivališča. Gostitelji bodo podatke iz knjige

gostov sporočali samo še na Ajpes, nič več ločeno še na policijo, Statistični urad Republike Slovenije, občino in na Finančno upravo Republike Slovenije. To bo zelo razbremenilo in zmanjšalo stroške poslovanja ne le gospodarskim subjektom, ampak tudi organom, ki podatke potrebujejo. Izračun administrativnih stroškov oziroma bremen je namreč pokazal, da se bo s tako zastavljenim poročanjem na letni ravni zmanjšalo administrativno breme poslovnim subjektom na področju turizma v višini 560 tisoč evrov in javnemu sektorju nekje v višini 150 tisoč evrov. S tem se bo tudi povečala kakovost zbranih podatkov, poenostavilo in pocenilo se bo poročanje in tak način poročanja bo vplival tudi na zmanjšanje sive ekonomije, saj bo zajemanje podatkov doslednejše.
Po uveljavitvi novele Zakona o gostinstvu se bodo morali vsi nastanitveni obrati vpisati v register nastanitvenih obratov in pridobiti enotno identifikacijsko številko. Register bo javen, dostop do podatkov iz registra pa brezplačen. Ker je predpogoj za izvajanje ukrepa e-poročanja sočasna uveljavitev Predloga zakona o prijavi prebivališča ter tudi Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gostinstvu, se predloga obeh zakonov obravnavata v svežnju. Predlagam še, da skladno s 138. členom Poslovnika Državnega zbora sklenete, da se še na tej seji opravi tudi tretja obravnava predstavljenega predloga zakona. Ob koncu še, po prvih petih mesecih letošnjega leta so se nočitve tujih turistov v Sloveniji povečale za 6 %, prihodki pa za 1,5 %. Nadaljujemo v tej smeri. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Predlog zakona je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo.
Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici odbora gospe Andreji Potočnik.
Izvolite.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovani državni sekretar ter kolegice, kolegi!

Odbor za gospodarstvo je na 19. seji 29. 6. 2016 kot matično delovno telo obravnaval omenjeni predlog zakona. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona preučila z vidika skladnosti z Ustavo, pravnim sistemom in zakonodajno-tehničnega vidika. Služba je k predlogu zakona podala konkretne pripombe k posameznim členom, in sicer k 2., 4., 5. in 6. členu. Odboru je bilo posredovano tudi mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki je predlog zakona podprla. V skladu s Poslovnikom Državnega zbora so amandmaje k predlogu zakona vložile poslanske skupine SMC, Desus in SD, in sicer k 2. členu. Na seji je predstavnica Zakonodajno-pravne službe povzela pripombe iz pisnega mnenja službe ter pojasnila, da služba vztraja pri pripombi k 4. členu predloga zakona. Na seji je sodeloval tudi predstavnik Kmetijsko gozdarske zbornice Slovenije, ki je pojasnil, da so preučili predlog zakona in pripombe ter mnenja zveze turističnih kmetij, ter poudarili, da predlagane rešitve pomenijo zmanjšanje administrativnih bremen, zato jih podpirajo.
V krajši razpravi je bila izražena podpora predlogu zakona, saj se z e-poročanjem razbremeni vse poslovne subjekte. Poenostavlja se postopek ter vzpostavlja enotno poročanje. Sledi tudi koalicijski pogodbi zmanjševanja administrativnih bremen. V nadaljevanju je odbor obravnaval amandma poslanskih skupin SMC, Desus in SD k 2. členu ter ga sprejel. Odbor je glasoval tudi o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Glede na sprejet amandma je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, ki je sestavni del poročila odbora. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.
Besedo dajem gospe Violeti Tomić, ki bo predstavila stališče Poslanske skupine Združena levica.
Izvolite.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Hvala za besedo.
V Združeni levici bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gostinstvu podprli. Menimo, da je uvedba registra nastanitvenih obratov koristna, saj bo prispevala k bolj enostavnemu in preglednemu opravljanju nastanitvene gostinske dejavnosti. Poleg tega bo uveljavitev projekta e-poročanja prispevala k bolj preglednemu poslovanju, s tem pa bo omogočen boljši nadzor in možnost za zmanjšanje obsega sive ekonomije. Vendar se ob tej noveli zakona o gostinstvu odpirajo še mnoga druga vprašanja. Določena poenostavitev poslovanja je dobrodošla, saj je regulacija gostinsko-turistične dejavnosti v Sloveniji v nekaterih aspektih izjemno stroga, celo neživljenjska, kar povzroča obilo težav posebej manjšim izvajalcem te dejavnosti; ne zagotavlja pa dejanskih višjih standardov za potrošnike in zaposlene. Prav njih pa je treba posebej omeniti. Položaj delavk in delavcev v gostinsko-turistični panogi je zelo težek. Plače so sramotno nizke, celotna panoga pa je zaradi deregulacije poklicev utrpela škodo, saj primanjkuje kakovostnih kadrov. Velika večina delavk in delavcev je v izredno prekarnem položaju, ogromno je dela prek študentskih napotnic. Ti delavci so najbolj izkoriščani, saj jim ne pripadajo nikakršne delavske pravice, hkrati pa kakovost storitev za potrošnike, jasno, ne more biti zelo visoka, saj zaposleni nimajo primerne izobrazbe in znanj. To pa je slabo s širšega vidika razvoja turističnih zgodb na ravni celotne države. Predvsem pa to niža plače in poslabšuje delovne pogoje ter vodi v zlorabe, ki jih izvajajo zaposlovalci, ko si na primer

privoščijo več tednov neplačanega preizkusnega obdobja za študente in študentke. Prav deregulacija poklicev je tisti ukrep, ki ga ves čas napoveduje vlada Mira Cerarja. Že pravilo je, da bolj socialno škodljiv kot je nek ukrep, bolj verjetno bo ga ta vladna garnitura na čelu z Ministrstvom za delo, ki je že dolgo pod kontrolo Socialnih demokratov, posvojila in izpeljala. Je pa z novelo, ki je pred nami, povezna tudi druga problematika, kjer pa razen praznih besed ni bilo storjenega za enkrat še prav nič. To je spletni portal za najeme Airbnb, kjer je položaj zaenkrat neurejen, da ne rečem kaotičen. Vendar vlada očitno ne zmore dovolj hitro predelati novosti, ki jih prinaša 21. stoletje. Kot rečeno, pa bomo novelo Zakona o gostinstvu podprli. Hvala za vašo pozornost.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospod Jernej Vrtovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.
Izvolite.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovani predsedujoči, cenjeni poslanke, poslanci!
Poenostavitev birokratskih ovir je gotovo ena izmed glavnih komponent za izboljšanje poslovnega okolja v naši državi. Ljudem je treba pri njihovem delu zagotoviti čas za ukvarjanje z njihovim delom in podjetniško vizijo; administrativne obremenitve pa naj bodo minimalizirane in čim bolj poenostavljene. Zakonska ureditev državne administracije mora biti namenjena uresničevanju idej državljanov; na žalost pa se zdi, da ta zakonodaja prepogosto služi le za izgovore upravnih organov, da ene ali druge ideje ni mogoče uresničiti. Odpravljanje takega stanja bi po mnenju krščanskih demokratov moralo biti ena izmed glavnih prioritet vlade. Novela zakona o gostinstvu je nedvomno v tej luči korak v pravo smer. Temeljni razlog za sprejetje tega zakona je potreba po določitvi pravne podlage za vzpostavitev in upravljanje registra nastanitvenih obratov in s tem omogočanje izvedbe projekta e-poročanja o nastanitvah gostov. Vsi nastanitveni obrati se bodo morali po uveljavitvi tega zakona vpisati v register in pridobiti enotno identifikacijsko številko; register bo javen, dostop do podatkov pa brezplačen, s tem bodo prvič na enem mestu zajeti vsi nastanitveni obrati. Po zatrjevanju predlagatelja pa se bo bistveno povečala tudi kakovost in ažurnost podatkov v teh obratih. Podatke iz knjige gostov, ki bo vzpostavljena na novo, in druge podatke za poročanje o nastanitvah gostov bo mogoče pošiljati le preko spletne aplikacije Ajpes, kar bo poenostavilo in pocenilo poročanje. Nastanitveni obrati morajo zdaj zelo podobne ali celo enake podatke sporočati več različnim institucijam – Statističnemu uradu, policiji, občini in pristojnemu davčnemu organu.

Zakon uvaja poenostavite birokratskih postopkov in pomeni olajšanje dela gostincev. Od ministrstva pa v Novi Sloveniji predvsem zahtevamo, da uporabnikom zagotovi vso pomoč pri vzpostavitvi identifikacijske številke in pri delovanju predvidenega sistema poročanja. Glede na celoten aparat, ki ga ima vlada na razpolago, v Novi Sloveniji tudi pogrešamo večje posege v administrativne ovire na različnih področjih. Vlado ob tej priložnosti spodbujamo, naj v prihodnosti naredi še več za poenostavitev birokratskih ovir s katerimi se pri svojem delu srečujejo gospodarstvo in naši državljani na sploh. Spoštovani kolegice in kolegi ter spoštovani državni sekretar, v Novi Sloveniji bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gostinstvu podprli. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospod Franc Laj bo predstavil stališče Poslanske skupine nepovezanih poslancev.
Izvolite.

FRANC LAJ (PS NP): Spoštovani predsedujoči, spoštovani državni sekretar.
V Poslanski skupini nepovezanih poslancev Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gostinstvu podpiramo, ker rešitve, ki so predvidene, prispevajo k izboljšanju poslovnega okolja v turizmu. Turizem je panoga, ki ima zelo veliko prihodnost tudi na področju razvoja podeželja; in prav zaradi tega vidimo, da bodo učinki tega zakona zelo velikega pomena in bodo zelo veliko prispevali tudi k razvoju turizma na podeželju. Zavedati se moramo, da imamo že kar nekaj let, desetletje bazo podatkov poslovnih subjektov, ki ga upravlja Ajpes. Zakaj ne bi izkoristili zadeve, tudi tehnologije in to bazo podatkov, če jo že imamo na razpolago; in tudi v določenih primerih so ti podatki v teh bazah podatkov brezplačni. Poenostavljeno poslovno okolje z vzpostavitvijo projekta e-poročanja bo zagotovo povečalo učinkovitost pri pobiranju turističnih taks občin. Zavedati se moramo, da imajo občine ta sredstva, ki se zbirajo iz turistične takse, namensko določena v svojih proračunih in jih ponovno vračajo v to panogo, da se te panoge lažje razvijajo in na ta način prinašajo pozitivne učinke za njihove proračune ter za državni proračun. Prav tako imajo vse te naložbe tudi učinek odpiranja novih, kvalitetnih delovnih mest. Predvsem se odpirajo možnosti mlademu izobraženemu kadru, ki govori več jezikov. Na ta način lahko ustvarimo pogoje, da ti izobraženi mladi kadri najdejo delovna mesta v okolju, v katerem živijo. Želel bi izpostaviti še učinek na ostale panoge, kot je kmetijstvo, saj z razvojem turizma dobi določeno perspektivo tudi kmetijstvo na podeželju. Upam, da bo ta zakon res v tej obliki, kot se kaže, tudi sprejet in bo doprinesel k temu, kar sem izpostavil. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Marko Ferluga bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Pozdrav državnemu sekretarju!

Dovolite mi, da predstavim stališče Stranke modernega centra glede Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gostinstvu. Vlada je na 83. redni seji podala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gostinstvu hkrati s Predlogom zakona o prijavi prebivališča, ki je predpogoj temu zakonu, in ga posredovala Državnemu zboru v obravnavo. Obenem je Vlada predlagala, da se na isti seji Državnega zbora le-to obravnava prav zaradi njune vsebinske povezanosti in potrebe po sočasni uveljavitvi in objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Kaj je temeljni namen in cilj tega zakona? Uvedba registrov nastanitvenih obratov. S tem se omogoča tudi uveljavitev projekta e-poročanje, ki bo precej zmanjšalo administrativne ovire pri opravljanju nastanitvene, turistične in gostinske dejavnosti. S predlaganimi spremembami in dopolnitvami želi predlagatelj vzpostaviti pravni temelj za register namestitvenih obratov, ki ga bo vzpostavil in upravljal Ajpes. Predlog zakona določa podatke, ki bodo v tem registru in bodo obvezni za vse nastanitvene obrate. Slednji se bodo morali po uveljavitvi tega zakona vpisati v register Ajpes, s čimer bodo pridobili enotno identifikacijsko številko, register bo javen, dostop do podatkov pa brezplačen. S tem bodo prvič na enem mestu celovito zajeti vsi nastanitveni obrati, kar bo bistveno povečalo kakovost in ažurnost podatkov ter racionalizacija dela s temi podatki tudi za uporabnike podatkov. Na ta način se bo vzpostavilo ugodnejše poslovno okolje in zmanjšal tudi obseg sive ekonomije. Gostinci, kmetje in sobodajalci, ki nudijo gostom nastanitev, so morali do sedaj zelo podobne ali celo enake podatke sporočati najmanj štirim različnim ustanovam; od policije, statističnega urada, občine in Fursa, kar je nepotrebno in predstavlja administrativno breme. S tem pridobimo za podjetja učinkovitejše poslovanje, prihranek pri času, znižanje stroškov in kakovostnejši pregled informacij.

V Stranki modernega centra menimo, da gre za pomemben korak, kajti sledi koalicijski pogodbi v smeri zmanjševanja administrativnih ovir, tudi olajšanju poslovanja oziroma razbremenjevanju gospodarskih poslovnih subjektov; v tem konkretnem primeru turističnih. Obenem pa se vzpostavlja načelo Vse na enem mestu, kar je tudi zelo pomembno. Ta vlada je v turizmu prepoznala zelo pomembno gospodarsko panogo oziroma dejavnost z visokim potencialom za razvoj in rast, zato se ji tudi toliko bolj posveča. Zavedamo se, da ta panoga ključno prispeva k prepoznavnosti Slovenije in zagotavlja neke možnosti novih kakovostnih delovnih mest in spodbujanje podjetnikov za ustvarjanje novih podjemov. To spremembo zakona pa obenem vidimo tudi kot neko osnovo oziroma nastavek za ureditev razmer na področju Airbnb oziroma kratkoročnih in individualnih najemov nepremičnin. Zato smo se v Poslanski skupini Stranke modernega centra odločili, da bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gostinstvu jasno podprli. Se pa zavedamo, da je to le prvi izmed potrebnih korakov v tem zakonu, ki ga bo treba radikalno spremeniti, če želimo tej panogi omogočiti razvoj. Zato s tega mesta pozivamo pristojnega ministra, da se čim prej sistematično loti urejanja Zakona o gostinstvu. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.
Izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala, gospod podpredsednik. Gospod državni sekretar, državna sekretarka!

Vlada je kot predlagatelj tega zakona navedla, da se s predlaganimi spremembami zakona želi podati pravni temelj za register nastanitvenih obratov, ki ga bo kot sestavni del uveljavitve projekta ponastavitev poročanja v zvezi z nastanitveno dejavnostjo, tako imenovano e-poročanje, vzpostavil in upravljal Ajpes. Vsi nastanitveni obrati se bodo morali po uveljavitvi tega zakona vpisati v register in pridobiti enotno identifikacijsko številko. Register bo javen, dostop do podatkov pa brezplačen. S tem bodo po navedbi predlagatelja prvič na enem mestu celovito zajeti vsi nastanitveni obrati v Republiki Sloveniji. Bistveno pa se bo tudi povečala kakovost in ažurnost podatkov o teh obratih. Predlog zakona določa podatke, ki se bodo upravljali v registru in bodo obvezni za vse nastanitvene obrate, ki se po zakonu morajo vpisati v register obratov. Pravna podlaga za uvedbo oziroma obveznost e-poročanja bo po navedbah predlagatelja podana z novim Zakonom o prijavi prebivališča. Gostitelji bodo podatke iz knjige gostov, ki bodo prav tako na novo vzpostavljene z novim Zakonom o prijavi prebivališča, in druge podatke za poročanje preko posebne spletne aplikacije sporočali samo na Ajpes. Na Ajpesu bo tako vzpostavljena enotna kontaktna točka za poslovne objekte, ki morajo poročati statistične podatke o nastanitvah gostov, ter tudi za druge uporabnike tovrstnih podatkov. S tem po navedbah predlagatelja ne bodo razbremenjeni le poslovni subjekti, ampak tudi vsi organi, ki potrebujejo podatke. Hkrati pa se bo tudi povečala kakovost zbranih podatkov, poenostavilo in pocenilo se bo poročanje. Tak način poročanja bo po mnenju predlagatelja vplival tudi na zmanjšanje sive ekonomije, saj bo povzemanje podatkov doslednejše.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke vsako poenostavitev birokratskih ovir pozdravljamo. Prav tako se zavedamo, da takšno poročanje podatkov pomembno vpliva tudi na nastanitvene obrate predvsem na podeželju, ki so že danes nekako odmaknjeni od nekih centrov. Prav tako bo ta register lahko pripomogel k različnim spletnim aplikacijam, kjer bi se lahko boljše promovirali ti obrati. Menimo, da je pomemben korak naprej vsaka bistvena poenostavitev v birokratskih ovirah, vsako priporočanje vseh manjših obratov, da se jim zmanjšajo ovire; in po drugi strani, da se pripomore, da se tudi turizem na podeželju nekako dvigne na višjo raven. Zato lahko pozdravljamo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke predlagatelja tega zakona, mu verjamemo; zato predlogu tega zakona tudi ne bomo nasprotovali. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Gantar bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

Izvolite.

TOMAŽ GANTAR (PS DeSUS): Hvala lepa za besedo. Vsem lep pozdrav!

Predlog zakona gre v smeri administrativne in finančne razbremenitve poslovnih subjektov ter pristojnih organov. In ker smo že globoko zakorakali v turistično sezono, je predlagana rešitev nujna olajšava za vse deležnike. V povezavi z novim zakonom o prijavi prebivališča se vzpostavlja register nastanitvenih objektov, za katerega bo po novem skrbel Ajpes. Vsi deležniki bodo po novem svoje podatke s pomočjo e-poročanja sporočali enemu pristojnemu organu. S tem se dosedanji sistem bistveno poenostavlja in kar je še bolj pomembno, doseže se večja transparentnost in učinkovitost uporabe dobljenih podatkov. Sistem bo tako po mnenju Poslanske skupine Desus zagotovo pridobil na kakovosti, kar je pozitiven signal za celotno turistično panogo. Čeprav v Poslanski skupini Desus podpiramo tovrstno odpravo administrativnih ovir, pa smo prepričani, da s tem predlogom delo še ni povsem zaključeno. Slovenija potrebuje veliko več pozitivnih in učinkovitih ukrepov, saj turističnega potenciala ne primanjkuje. Osredotočiti se je treba predvsem na kvaliteto storitev, ki temelji na novih unikatnih idejah, ter trend promocije države na vseh področjih. Sama skrb za naravne lepote, brez da bi nadgrajevali celotno turistično ponudbo, že zdavnaj ni več zadosten ukrep. Je pa res, da slovenska geografska raznolikost od morja do hribov predstavlja tisto ključno dodano vrednost h krepitvi turizma, ki se jo nemalokrat resnično zavedamo. Za uspešen razvoj turizma so nujno potrebna vlaganja na več nivojih, če želimo biti konkurenčni v tej gospodarski dejavnosti, ki nudi veliko možnosti za izboljšave in razvoj. In kot rečeno, se v Poslanski skupini Desus zavzemamo za vse potrebne napore, ki bodo pripomogli k povečanju konkurenčnosti slovenskega turizma; zato bomo ta predlog zakona tudi podprli.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Glasovanje o predlogu zakona bomo opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 22. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 9. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRISPEVKIH ZA SOCIALNO VARNOST V DRUGI OBRAVNAVI.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina petih poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom.

V zvezi s tem predlogom zakona Odbor za finance in monetarno politiko predlaga Državnemu zboru sprejetje sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Besedo dajem predsednici odbora gospe Urški Ban za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

Izvolite.

URŠKA BAN (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, hvala za besedo.

Odbor za finance in monetarno politiko je na 26. seji 22. 6. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prispevkih za socialno varnost, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejetje predložila skupina poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom. Odboru je bilo poleg predloga zakona predloženo tudi mnenje Vlade, mnenje Zakonodajno-pravne službe in mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance. V skladu s 129. členom Poslovnika Državnega zbora je amandmaje k predlogu zakona vložila Poslanska skupina Nove Slovenije; in sicer k posameznim členom zakona. Seje odbora so se udeležili tudi predstavniki Ministrstva za finance ter Zakonodajno-pravne službe. V uvodni dopolnilni obrazložitvi je predstavnik predlagatelja izpostavil tri glavne cilje predloga zakona, in sicer znižanje obremenitve bruto plač s prispevki za socialno varnost, nadalje se želi doseči odpiranje večjega števila delovnih mest v gospodarstvu preko znižanja obremenitev prejemnikov zaposlenih in samozaposlenih s prispevki za socialno varnost, pri čemer se obremenitev delodajalcev ne povečuje. Pomemben cilj zakona je tudi izboljšati gmotni položaj prejemnikov minimalne plače ter

prejemnikov plače v višini štirih minimalnih plač z omejitvijo plačevanja prispevkov za socialno varnost navzdol in navzgor ter z znižanjem oprispevčenja božičnice po zgledu regresa za letni dopust. Predlagatelj še meni, da bo predlog zakona res povzročil izpad javnofinančnih sredstev, pri čemer pa je treba upoštevati tudi povratne učinke z naslova plačane dohodnine in pobranega DDV zaradi višje potrošnje, ki jo bodo povzročili predlagani ukrepi.

V nadaljevanju je predstavnica Zakonodajno-pravne službe na kratko predstavila pisno mnenje službe ter pojasnila, da mu vloženi amandmaji sledijo; razen v delu, ki se nanaša na predpisovanje sankcij. V nadaljevanju je državna sekretarka na Ministrstvu za finance pojasnila razloge, zaradi katerih Vlada predloga zakona ne podpira. Strinjala sicer se je, da je treba to področje primerno urediti, pri tem pa je pomembno zagotoviti javnofinančno stabilnost, ki pa jo predlog zakona ruši. Nemogoče je podpreti ta predlog zakona, ne da bi hkrati zagotovili tudi pravice iz socialne varnosti, ki so že bile dogovorjene. To področje je treba nujno urejati vzporedno z reformo zdravstvenega in pokojninskega sistema. Glede božičnice je povedala, da predlagana rešitev ni najprimernejša za dosego cilja, zato Vlada predlaga, da se rešitev išče v okviru sprememb Zakona o dohodnini. Na seji je sodeloval tudi predstavnik Državnega sveta, ki je predstavil pisno mnenje Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki predlog zakona podpira. V nadaljevanju je član odbora predlagal, da odbor v skladu z drugim odstavkom 128. člena Poslovnika Državnega zbora razpravlja in odloča o predlogu sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Po opravljeni razpravi je odbor sprejel sklep, da Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prispevkih za socialno varnost ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Za predstavitev stališča dajem besedo predlagatelju mag. Mateju Toninu.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dober dan, spoštovani kolegice in kolegi!
Ko gre za davke, smo v Novi Sloveniji sledili temu, če nekatere stvari kritiziramo, potem je pravilno tudi, da ponudimo alternativne rešitve. In kar se tiče davčnega okolja, so stvari v svetu in tudi v Sloveniji več ali manj razdeljene v tri različne kategorije. Ena je obdavčitev plač, druga je obdavčitev kapitala in tretja obdavčitev nepremičnin. Če pogledamo konkurenčnost Slovenije znotraj teh treh kategorij, lahko ugotovimo, da je Slovenija relativno konkurenčna na področju obdavčitev nepremičnin, da smo tudi konkurenčni pri obdavčitvi kapitala. Smo pa izrazito nekonkurenčni pri obdavčitvi plač. In zato smo želeli v Novi Sloveniji predvsem z zakonsko pobudo nasloviti ta problem, kako znižati obdavčitev plač oziroma obdavčitev dela. Pri tem smo iskali formulo, ki bi dosegla naslednje – da bi se hkrati povišali neto prihodki državljanov in da hkrati ne bi zvišali stroškov delodajalcev. Po domače povedano, iskali smo rešitev, kjer se bruto plače ne bi povečale, bi se pa povečale neto plače. In na nek način smo našli izredno enostavno rešitev; rešitev, ki na nek način povzema principe in koncepte splošne olajšave pri dohodnini. Zastavili smo na naslednji način, da je 3 tisoč 300 evrov vašega letnega zaslužka neoprispevčenega, torej neobdavčenega. Mesečno to pomeni, da bi bilo 275 evrov vašega zaslužka neobremenjenega z vsemi prispevki in davki. Zaradi tega bi se državljanom povečale neto plače za kar 50 evrov. Pri državljanih, ki imajo minimalno plačo, bi ta naša rešitev pomenila, da bi v enem letu dobili kar še eno dodatno minimalno plačo zraven.
Zakaj vam te stvari govorim? Ker če želimo spodbuditi gospodarstvo, potem vam vse študije kažejo na to, da je treba povečati domačo potrošnjo. Domače potrošnje pa ni mogoče povečati drugače, kot da ljudem ostane več v njihovih žepih, da trošijo. In če naredimo reforme, ki bodo ljudem pustile v žepih 5, 10, 15, 20 evrov, potem si s tem denarjem ljudje kaj bistveno ne morejo pomagati in tudi ne bo bistveno prispevalo k večji domači potrošnji. Medtem ko pa so zneski 500, 600 evrov že nekoliko drugačni. To je bila ena rešitev, ki smo jo predlagali. Druga rešitev se je nanašala na razvojno kapico. Zdelo se nam je nerazumljivo, da imajo v Sloveniji razvojno kapico že ekstremno bogati in espejevci. Espejevci imajo postavljeno razvojno kapico na nekaj več kot 5 tisoč evrov, medtem ko se lahko ekstremno bogati davčno optimizirajo preko izplačil dobička in drugih inovativnih rešitev, ki jim zmanjša obdavčitev. Najbolj pa nastradajo visoko usposobljeni delavci, ki so zaposleni pri teh posameznikih. Mi smo tudi težko razumeli socialista, kako lahko zagovarjajo razširitev, da imajo razvojno kapico lahko bogati, ne smejo pa je imeti ljudje srednjega razreda. In prav zato smo postavili neko mejo na štirikratnik minimalne plače, da bi to bila meja za razvojno kapico. Seveda je ta meja diskutabilna in se lahko o njej pogovarjamo. In tretja rešitev je bila drugačna obdavčitev božičnice, mnogo boljša in mnogo manjša, kot je sedanja; ker številni so dejali, da je trenutna obdavčitev božičnice pretirana in se je zaradi tega ne poslužujejo. Naš zakon je predvideval tri dobre rešitve. Kot kaže današnja razprava in tudi Odbor za finance, ki je to zadevo obravnaval, bo večina v tem parlamentu izglasovala, da so te naše rešitve neprimerne za nadaljnjo obravnavo, kar pa je žalost. Jaz mislim, da bi bil to pomemben prispevek h temu, da bi državljani lahko lažje in boljše zadihali.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa dajem besedo predstavnici Vlade mag. Mateji Vraničar Erman, državni sekretarki na Ministrstvu za finance.
Izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo. Gospe in gospodje poslanci!
Kot je bilo že omenjeno v prvi uvodni predstavitvi, Vlada meni, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. S predlogom zakona se sicer naslavlja namene in cilje, ki so tudi prioritete vlade, torej slediti cilju izboljšanja konkurenčnosti gospodarstva …

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Lepo prosim, kolegice in kolegi, gospa sekretarka ima besedo. Velja seveda tudi za Stranko modernega centra. Hvala lepa in oprostite za prekinitev.

MAG. MATEJA VRANIČAR ERMAN: Iščemo rešitve tudi v smeri znižanja obremenitev dela, vendar moramo postaviti zelo jasno ločnico. Danes ne govorimo o obdavčitvi dela, govorimo o obremenitvi s prispevki. In predlagatelji pozabljajo, da je pravica zaposlenega po Zakonu o delovnih razmerjih bruto plača, ne neto plača. In razliko med bruto in neto plačo predstavljajo prispevki za socialno varnost, ki jo zaposleni nameni za svojo socialno varnost in za socialno varnost drugih zavarovancev po sistemu medsebojne solidarnosti, za katerega smo se dogovorili. Ravno zaradi tega ocenjujemo, da je z vidika sistemov socialne varnosti predlagani zakon parcialen in ne naslavlja vseh elementov. Razpravo o višini prispevkov za socialno varnost je treba voditi skupaj z razpravo o reformi pokojninskega oziroma zdravstvenega sistema. Po drugi strani pa je predlog nemogoče podpreti, ker pomeni porušenje finančne vzdržnosti sistema socialnih zavarovanj ob hkratnem porušenju razmerij v sistemu javnih financ v celoti. Predlog namreč po oceni vlade pomeni znižanje javnofinančnih prihodkov med 797 in 826 milijonov evrov. Z vidika posamezne blagajne javnega financiranja to pomeni sicer zvišanje prihodkov državnega proračuna za kakšnih 140 milijonov, mogoče 145; vendar hkrati znižanje prihodkov pokojninskega in invalidskega zavarovanja za več kot 600 milijonov in znižanje prihodkov zdravstvenega zavarovanja za več kot 326 milijonov. In ob tako velikih javnofinančnih izpadih predlagatelji ne predlagajo ukrepov za zagotovitev javnofinančne vzdržnosti.
Poleg navedenega predlog tudi ne zdrži presoje razumljivosti, nedvoumnosti in izvedljivosti predlaganih rešitev. Vsebinsko in nomotehnično ni jasen; pri določanju novega načina pobiranja prispevkov ni upoštevano dejstvo, da so zavezanci za prispevke tudi delodajalci, ki niso zavezanci za dohodnino, da so za pobiranje prispevkov v področni zakonodaji določeni drugačni postopki kot za pobiranje dohodnine; niti dejstva, da se prispevki ne plačujejo od vseh dohodkov iz dela. Predlog drastično povečuje administrativno zahtevnost sistema pri zavezancih oziroma zavarovancih ter pri delodajalcih in Finančni upravi. Doseči razbremenitev dela je ena izmed prioritet, ki si jih je zastavila vlada, vendar ob hkratnem sledenju in zavezam za javnofinančno konsolidacijo do leta 2020. Ob tem pa je v danih javnofinančnih razmerah in obstoječih sistemih socialnih zavarovanj na kratek rok možno rešitve iskati le na davkih, kar vlada tudi aktivno počne. Ravno ta teden je bil dan v javno obravnavo paket davčnih zakonov, ki pomeni prvi korak v smeri razbremenitve dohodkov iz dela. V tem paketu se predlaga tudi ugodnejšo davčno obravnavo del plače za poslovno uspešnost, kar predlagatelji v tem zakonu imenujejo božičnica. Upoštevaje vse navedeno še enkrat poudarjam, da Vlada ocenjuje, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.
Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.
Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka, dragi kolegice in kolegi!

Predlog novele Zakona o prispevkih za socialno varnost, ki smo ga v parlamentarno obravnavali ponovno predlagali Nova Slovenija – krščanski demokrati, je rezultat trdega dela širokega kroga ljudi. Naj na začetku povem, da bi ta zakon začel veljati šele 1. 1. 2018; torej za leto, ko še nimamo sprejetega državnega proračuna. Večkrat ponosno povem, da poslanci Nove Slovenije vsaj enkrat mesečno obiščemo teren in v tem kontekstu smo od leta 2012 že najmanj dvakrat prekrižarili Slovenijo. Na teh obiskih se srečujemo z obrtniki, podjetniki, gospodarstveniki in tudi preprostimi ljudmi, državljani naše države. Rešitve, ki jih predlagamo v noveli, so tudi posledice predlogov številnih od njih. Tukaj moramo omeniti gospodarski program Nove Slovenije, glavni predlogi našega zakona sodijo pod kategorijo nizki davki in odprto gospodarstvo. Zakonski predlog tako uresničuje del naših predvolilnih obljub. Vizija krščanskih demokratov je namreč družba, kjer so temeljne vrednote svoboda, pravičnost in varnost. Predlog zakona prinaša tri glavne rešitve, do katerih se bom v nadaljevanju opredelil. Prva predlagana rešitev je uvedba spodnje meje za obračunavanje prispevkov za socialno varnost. Ukrep bi po analogiji s splošno dohodninsko olajšavo uvedel

splošno prispevčno olajšavo. Rezultat bo pozitiven predvsem za prejemnike minimalne plače, saj bi se mesečna neto plača povišala za 50 evrov; to na letni ravni pomeni 600 evrov, kar gotovo ni zanemarljivo. Gre za okrog 40 tisoč ljudi, kolegice in kolegi, ki prejemajo minimalno plačo. In kar je zelo pomembno in moramo omeniti, delodajalci zaradi tega ne bi bili finančno bolj obremenjeni. Mirno lahko rečem, da bo ta ukrep posredno spodbudil potrošnjo in posledično zagon slovenskega gospodarstva, ki ga v teh trenutkih krvavo potrebujemo.

Druga predlagana rešitev je uvedba zgornje meje za obračunavanje prispevkov za socialno varnost oziroma uvedba razvojne kapice za vse zaposlene v Republiki Sloveniji. Glede tega ukrepa je bilo v Sloveniji do danes že veliko demagoških razprav. Naj navedem samo nekaj dejstev. Kapica v Sloveniji že obstaja, in sicer za samozaposlene osebe, trenutno je postavljena pri višini 3,5-kratnika povprečne letne plače v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec. Nova Slovenija predlaga, da se za vse zaposlene navzgor omeji znesek plače za obračun prispevkov za socialno varnost pri štirikratniku minimalne plače v Republiki Sloveniji, kar je trenutno pri 3 tisoč 200 evrih. Ocenjujemo, da bi s tem razbremenili delodajalce v podjetjih v tehnološko intenzivnih dejavnostih. Hkrati pa bi povišali neto prejemke inženirjev in drugih zaposlenih na kakovostnih delovnih mestih ter s tem povečali njihovo motivacijo, da ostanejo v naši državi in pri nas zvišujejo dodano vrednost. Ta ukrep bi, kolegice in kolegi, zagotovo učinkoval proti aktivni politiki izseljevanja, ki smo ji priče. Selitvena bilanca je bila namreč v letu 2015 najslabša po letu 1991. Zaskrbljujoče. Tretji predlagani ukrep se nanaša na božičnico oziroma 13. plačo. Nova Slovenija predlaga, da se božičnica glede obračuna prispevkov izenači z regresom za letni dopust. Regres je namreč precej manj obremenjen s prispevki za socialno varnost, in sicer le v znesku, ki presega 70 % povprečne bruto plače v Republiki Sloveniji. Ocenjujemo, da bi na tak način več delodajalcev motivirali, da bi ob koncu leta zaradi dobrega poslovanja nagradili svoje zaposlene. Zaposleni pa bi prejeli bolj pravičen znesek, saj jim ne bi dobre tretjine nagrade pobrala država. Na terenu nam lastniki podjetij pravijo, da so se pripravljeni odreči delu dobička v korist delavcev, ki so njihov največji kapital; pričakujejo pa, da se delčku proračunskih prihodkov odreče tudi država.

V Poslanski skupini Nove Slovenije po številnih posvetovanjih s socialnimi partnerji ocenjujemo, da je novela predlagana v pravem trenutku, ko še vedno ni na vidiku predlogov reform aktualne vlade – kozmetični popravki zakonov niso reforma –, gospodarstvo in državljani pa dobesedno prosijo za razbremenitve, ki bi pomagale k zagonu gospodarstva v naši državi. Ni zanemarljivo, da zakon podpirajo praktično vse delodajalske organizacije, pa tudi nekateri sindikati so izrazili prepričanje, da je zakon dobra podlaga za prihodnje ukrepe. Dovolim si reči tudi, da je ta in ostali predlogi na nek način tudi pomoč Nove Slovenije trenutni vladi, ki se očitno ne znajde, v katero smer bi naj šle reforme v Sloveniji. Moramo pa izraziti tudi razočaranje nad nivojem razprave oziroma nad poskusi utišanja vsebinske razprave o našem predlogu zakona na seji matičnega delovnega telesa. In zaključujem; po našem mnenju je koalicija pokazala svoj pravi obraz, razočarani smo, jasno je, da se ni pripravljena pogovarjati o vsebinskih predlogih rešitev. Ko pa gre za predloge opozicije, pa koalicija le-to zlahka in brez sramu poskuša utišati. Kolegice in kolegi, krščanski demokrati vam sporočamo, da nas ne boste utišali. Iz navedenih razlogov poslanci Nove Slovenije menimo, da novela Zakona o prispevkih za socialno varnost je primerna za nadaljnjo obravnavo in bomo glasovali proti predlogu sklepa. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Tilen Božič bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, gospa državna sekretarka z Ministrstva za finance, kolegice in kolegi!

Naj dopolnim stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra najprej z uvodnimi besedami, da vas nikakor nimamo namena utišati, spoštovani gospod Horvat, kar se tiče našega stališča. Predlog poslanskih kolegov iz vrst Nove Slovenije skuša nasloviti obračunavanje in plačevanje prispevka za socialno varnost na praktično enak način, kot je bil predstavljen že na januarski seji Državnega zbora. Stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra se v tem času ni spremenilo in ga zato ne bi v celoti ponavljal. Bi pa v naši poslanski skupini podali nekatere ključne poudarke, ki so nas vodili k ponovni ugotovitvi, predstavljeni že na seji Odbora za finance in monetarno politiko, da se nam predlog ne zdi primeren za nadaljnjo obravnavo. Kar se tiče programa Stranke modernega centra, tam je tudi bilo predvideno, se pravi kapica na pokojninske prispevke glede na to, da so pokojnine omejene navzgor. Predvideno je bilo tudi rahljanje davčnega primeža pri plačah. V okviru koalicijske pogodbe smo dogovorili določene zadeve z našimi koalicijskimi partnerji, na katerih delamo, in v okviru tega tudi prestrukturiranje davčnih bremen. Ravno pred kratkim je bilo nekako koalicijsko usklajeno, o čem se bomo pogovarjali jeseni, zato da bodo v naslednjem letu že določene davčne spremembe, tudi na nek način razbremenitve; saj od nekaj čez sto milijonov evrov približno 50 milijonov iščemo v notranjih rezervah.

Nadalje, kar se tiče tega vašega predloga, tudi nekatere zadeve naslavljamo,

vendar na drugačen način. Omenjali ste pomoč tistim najšibkejšim, omenjena je bila tudi božičnica. Predlog, ki je sedaj v javni obravnavi, predvideva določene rešitve na tem področju. Gleda pa tudi na nekaj drugega. In to je to, da ne gre za drastične spremembe sistema na način, ki bi bistveno vplival na kvaliteto življenja naših državljanov; s smislu tega, kot je bilo prej že rečeno s strani državne sekretarke, kakšen je vpliv recimo na zdravstveno blagajno, kakšen je vpliv na pokojninsko blagajno. Posebej pri zdravstveni blagajni je ta težava, da ni mogoče tako velikega izpada – gre za več sto milijonov evrov – kar preprosto iz proračuna nadomestiti, kot se to včasih lahko naredi pri pokojninski blagajni. In ker imamo sistem solidarnosti pri zdravstvu, je treba tudi opozoriti, zakaj ta solidarnost obstaja. Zaradi izrazite asimetrije. Tisti, ki so pomoči potrebni, niso nujno tudi tisti, ki imajo dovolj denarja, da bi ob morebitnem manjšanju obsega pravic iz košarice oziroma slabših storitvah, konec koncev zdravilih in tako naprej, lahko to ustrezno nadomestili. Nekaj deset evrov na mesec, ki bi jih nekdo, ki ima izjemno nizke dohodke, imel, mu nič ne pomaga, če bi moral plačati več deset, več sto, več tisoč evrov za tisto, kar potrebuje iz našega zdravstvenega sistema. In tukaj so najbolj na udaru ravno tisti najranljivejši – starejši, morda konec koncev družine z malimi otroki. Že sedaj se včasih dogodi, da ponekod zbirajo denar zato, da izvedejo določene operacije v tujini, ki se jih v okviru našega sistema ne naredi. Če bi se za to rešitev odločili, bi bilo tega še bistveno več.

Omeniti velja še to, da se do leta 2020 približujemo srednjeročnemu cilju, da bomo imeli izravnan proračun; in do takrat bo treba še marsikaj postoriti. Smo sicer že pod tremi odstotki primanjkljaja, vendar še vedno se bo vsako leto treba za nekaj deset oziroma več sto milijonov evrov potruditi, da ostanemo na pravi poti. In v takem času je všečno zniževanje obveznosti, vendar po drugi strani je tudi treba to na nek način nadomestiti. Zato mi govorimo prej o prestrukturiranju kot o reformi, kljub temu da smo na račun nekaterih pozitivnih ukrepov, predvsem z vidika učinkovitosti pobiranja davščin ter izterjave in tako naprej, lahko zagotovili nekatere dodatne interne rezerve. Teh rešitev, ki so tukaj predlagane, ne gre jemati lahkotno. Bi pa izpostavil, da je vseeno pozitivno, da takšni predlogi pridejo na mizo, da se o njih pogovarjamo. Nekoliko pa je vprašljivo, ali je smiselno večkrat dajati iste predloge, ker mislim, da potem težje naredimo korak naprej. Če sklepno povem, stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra glede konkretnega predloga, ki smo ga januarja 2016 ocenili kot neprimernega za obravnavo, ostaja nespremenjeno. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Spoštovani podpredsednik, državna sekretarka, spoštovani kolegice in kolegi!

Pred nami je že drugič Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prispevkih za socialno varnost, ki ga je predlagala Poslanska skupina Nove Slovenije. Glavni cilji načela tega zakona so razdeljeni v tri glavne skupine, in sicer znižati obremenitev bruto plač s prispevki za socialno varnost; doseči odpiranje večjega števila zdravih delovnih mest in izboljšati gmotni položaj prejemnikov minimalne plače ter prejemnikov plač v višini štirih minimalnih plač. V Slovenski demokratski stranki se strinjamo z večino rešitev, ki so predlagane v tem zakonu. Ta zakon pozdravljamo tudi zato, ker v tem mandatu s strani vlade Mira Cerarja prihajajo zakoni in dopolnitve zakonov, ki dodatno finančno, administrativno in birokratsko obremenjujejo predvsem gospodarstvo in državljanke ter državljane Republike Slovenije. Tak izrazit ukrep je bila recimo uvedba davčnih blagajn, ki je totalno, lahko rečemo, iznakazila ter uničila številne male proizvajalce vrtnin, tudi na podeželju. To je tipičen primer močnih obremenitev, predvsem administrativnih ovir. Pri tem predlogu zakona pa lahko vidimo, da gre v smeri, kjer se dodatno ne obremenjuje gospodarstva. Seveda se pa razbremenjujejo predvsem neto prihodki, ki jih bodo dobili vsi zaposleni v Sloveniji ne glede na to, ali so zaposleni v gospodarstvu, ali so zaposleni v javni upravi.

Danes se preštevamo, kdo je resnično za delavca in kdo ni za delavca. Kdo je resnično tisti, ki bi s svojimi zakonskimi rešitvami dal nekaj več v žep delavcev in delavk v gospodarstvu ali tudi v javni upravi. Dejstvo je, da Slovenija nima poslovnega okolja, ki bi bilo naravnano v pozitivno smer. Mnenje vlade, da so davčne obremenitve v povprečju teh obremenitev v Evropski uniji, je zavajajoče. Povprečje je povprečje; ko pa pridemo v realno življenje, pa vidimo, da so predvsem davčne in administrativne obremenitve v Sloveniji tiste, ki odganjajo tuje investitorje ter silijo državljanke in državljane Republike Slovenije, da se čedalje bolj množično selijo v tujino. Če bomo dodatno razbremenili delodajalce in delojemalce, lahko pričakujemo potem na drugi strani večje prihodke v proračun. Vlada niti z eno analizo ni ocenila, koliko dodatnih prihodkov bi te davčne razbremenitve prinesle v proračun, koliko več delovnih mest bi pridobili, koliko manj najbolj produktivnih državljanov Republike Slovenije bi se iz te države, spoštovani kolegice in kolegi, izselilo; in koliko več domačih in tujih investicij bi dobili. V Slovenski demokratski stranki smo prepričani, da je takšen predlog zakona nujen za Slovenijo. Nujno je, da začne Vlada in Državni

zbor sprejemati zakone, ki bodo razbremenjevali gospodarstvo ter državljanke in državljane Republike Slovenije, in da je dovolj zakonov v tem državnemu zboru, ki so bili sprejeti ali se pripravljajo k sprejetju, ki dejansko samo dodatno obremenjujejo. Dejstvo je, da slovenski delavec dela približno do konca meseca julija samo za državo, spoštovani kolegice in kolegi. Potem pa pride tistih štiri, pet mesecev, ko dejansko delaš za svoj žep. Predlagam, da vsak delavec ob koncu meseca pogleda svojo plačilno listo, kjer je jasno razvidno, koliko prispevkov in davkov plačuje državi ter za zdravstvo in pokojnino.

Kot veste, smo tudi v Slovenski demokratski stranki že pred dobrim mesecem nazaj predlagali zakon, imeli smo razprave, predvsem razprave na omenjeno temo, koliko prispevkov plačujemo in kaj od države preko njenih institucij dobimo nazaj. In stanje na tem področju je porazno. V Sloveniji je tipičen primer, kjer država pobere vse preko svojih institucij, ki delajo neracionalno, nerentabilno, ta denar porabi in nekako miloščino da potem delavcu nazaj. Zaradi tega, spoštovani kolegice in kolegi, imate čakalne vrste v zdravstvu. Zaradi tega. Zaradi tega se nam številni mladi odseljujejo v tujino, zaradi tega obrtniki večinoma na mejnih območjih, od koder tudi sam izhajam, selijo svoje obrtne obrate preko meje. Zaradi tega se število ljudi, ki so v srednjem življenjskem obdobju, seli v Avstrijo, ker vedo, da si bodo v petnajstih letih preko prispevkov zagarantirali neko dostojno penzijo, ker tam se ta denar dobi prej nazaj in je bolj racionalno porabljen.

Zato lahko rečemo, da bomo v Slovenski demokratski stranki ta predlog, ki so ga predlagali kolegi iz Nove Slovenije, ponovno podprli oziroma bomo glasovali proti sklepu, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Takšen zakon je potreben, je nujno potreben, je predvsem tehtnica za vse tiste, ki dnevno govorite v slovenskih medijih, da imate skrb za delavce in delavke te države. Danes vam mi dokazujemo, da nismo neoliberalci, da smo naklonjeni delavcem in delavkam in da samo njim v žep mora priti več. To je mnenje Slovenske demokratske stranke in še enkrat ponavljam, zakon bomo podprli. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Marija Antonija Kovačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Spoštovani, pozdrav vsem!

Dovolite, da predstavim stališče k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prispevkih za socialno varnost. Predlagane zadeve so ponovno urejene površno in brez konkretne analize. Za razumevanje je dovolj že samo podatek, da je ocena finančnih posledic v primeru sprejetja zakona postavljena zgolj okvirno; in še to bistveno podcenjena. Okvirna projekcija upada javnofinančnih sredstev za pokojninsko in zdravstveno blagajno znaša 490 milijonov evrov. Vlada je zadevo resno proučila in v svojem mnenju zapisala, da bi bil skupen izpad bistveno višji, in sicer v višini 800 milijonov evrov. Torej je to skoraj podvojen znesek. Največji izpad predstavlja omejitev plačevanja socialnih prispevkov. V Poslanski skupini Desus smo večkrat opozorili na neenako in nepravično porazdelitev obveznosti plačevanja socialnih prispevkov med delodajalci in delojemalci. Doslej se je prispevna stopnja razpolovila samo za delodajalce, medtem ko delavci še vedno plačujejo enkrat več. V Poslanski skupini Desus ocenjujemo, da bi bil mogoče smiseln postopen prehod na izenačitev prispevne stopnje. Dvig prilivov v pokojninsko blagajno pomeni vzdržnost in neodvisnost pokojninske blagajne glede na ostale vire financiranja. Pokojninska blagajna je tudi na ta račun utrpela veliko finančno škodo, zato moramo zdaj iskati nove finančne vire. Ravno zato ponovno apeliramo za čim prejšnjo ustanovitev demografskega rezervnega sklada, prihranek pa bi lahko brez slabe vesti porabili za izplačevanje pokojnin in letnega dodatka brez omejitvenih lestvic glede na višino pokojnine ter za dostojno usklajevanje pokojnin. Predvidevamo, da predlagatelji s tem ne soglašajo, saj bi s svojim celotnim sklopom predlogov še dodatno osiromašili pokojninsko blagajno za okoli 600 milijonov evrov. Poleg tega bi za dodatnih 300 milijonov evrov priliva onemogočili, da steče v zdravstveno blagajno.
Posegom v sistem plačevanja prispevkov za socialno varnost na način, da niža prihodke posamezne blagajne, pa v Poslanski skupini Desus ostro nasprotujemo, še zlasti ker predlagatelji nikjer ne navajajo, kako bodo nadomestili javnofinančni primanjkljaj. Celo Komisija Državnega sveta v svojem mnenju poziva vlado, naj poišče alternativne finančne vire. Nekatere izmed njih vlada že intenzivno načrtuje v sklopu predlogov ukrepov za davčno prestrukturiranje. Predlagatelji poskušajo argumentirati, da bodo ljudje imeli več denarja in ga tudi več zapravili. V Poslanski skupini Desus opozarjamo, da gre za zavajanje brez ustreznega zagotovila; in ne verjamemo, da bo sama rast zasebne potrošnje in investicij rešila celotno proračunsko luknjo. Socialni položaj posameznika ne bodo izboljšali samo s tem, da ukinemo obveznosti plačevanja socialnih prispevkov, temveč da mu ponudimo možnost, da na trgu dela zaslužijo svojo plačo. Zagotovila za učinkovitost ukrepa ne najdemo niti na področju obdavčitve delovne uspešnosti. Čeprav v Poslanski skupini Desus soglašamo, da je treba davčno obravnavo božičnice ustrezno zakonsko definirati, to še ne pomeni avtomatičnega izplačila za vse zaposlene. Prav tako je bilo v preteklosti že dokazano, da nižje obdavčitve niso prispevale h konkurenčnosti

gospodarstva oziroma niso zaznale posebnega učinka. Prihranki, ki naj bi bili namenjeni odpiranju novih delovnih mest in vlaganju v razvoj, so žal večinoma končali v zasebnih žepih. Zaradi kontinuiranega fiskalnega napora Slovenije pri krepitvi vzdržnosti javnih financ pa v Poslanski skupini Desus toliko bolj nasprotujemo kakršnemukoli ukrepu, ki bi porušil sistem delovanja vseh treh blagajn; zato menimo, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Janko Veber bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.
Izvolite.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.
Lep pozdrav v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov, v kateri Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prispevkih za socialno varnost ponovno ne bomo podprli zaradi vsebinskih razlogov, ki so bili razlog, da smo zavrnili zakon tudi že v obravnavi 29. 1. letošnjega leta. Gre namreč zato, da bi predlagane rešitve povzročile javnofinančno nevzdržnost oziroma izpad v javni blagajni v višini skoraj 800 milijonov evrov; sami prihodki zaradi višjih neto plač pa bi prispevali v javno blagajno vsega nekje okrog 140 milijonov evrov. Ta razlika bi se poznala predvsem v sistemu pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter v sistemu zdravstvenega zavarovanja. Obstaja zelo velik dvom, ali si bi lahko ljudje z majhnimi plačami, kljub temu da bi imeli recimo 50 evrov večjo neto plačo, res lahko zagotovili ustrezno pokojnino in tudi ustrezno zdravstveno oskrbo. Mislim, da bi bilo bolje, če bi si vsi skupaj zadali cilj, da skušamo zagotoviti z uravnoteženo javnofinančno politiko minimalno pokojnino recimo v višini 500 evrov, in videli, kako lahko ta cilj dosežemo. Velikokrat in praviloma je uporabljena Avstrija kot primer iz tujine, kako imajo tam urejen ta sistem, vendar se prikaže samo tisti del prihodkov, ki so vezani na socialne prispevke. Ti so nižji v Avstriji. Seveda se pa ne prikaže tistega dela, ki pa obremenjuje kapital oziroma dobiček iz kapitala. Ta pa je v Avstriji bistveno višji kot v Sloveniji in s tem so uravnotežili odnos do javnih financ in zagotovili tudi višje pokojnine.

Nekaj podobnega se poskuša pripravljati tudi v novi davčni zakonodaji, ki je v javni razpravi. Zagotovo pa je dejstvo, da tega zakona, ki samo prispeva k zmanjšanju sredstev za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje, ni mogoče sprejeti, če na drugi strani nimaš urejenih prihodkov, s katerimi bo ta vrzel zapolnjena. Zato bomo tudi po zaključeni razpravi glasovali o predlogu sklepa odbora, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica.
Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Zakon jasno ni primeren za nadaljnjo obravnavo in mu v Združeni levici tudi nasprotujemo. Če bi bil sprejet, bi zdravstvena in pokojninska blagajna izgubili skoraj milijardo evrov. In ker prihodki obeh blagajn že zdaj ne zadostujejo za dostojne pokojnine in normalno zdravstveno varstvo, lahko govorimo kar o atentatu na socialno državo. Rezultat tega predloga bi bil tudi hud padec zaposlenosti in bruto domačega proizvoda. Če bi bil zakon sprejet, bi se zgodilo točno nasprotno od tega, kar napovedujejo krščanski demokrati in kar v različnih variacijah sicer obljubljajo vse politične stranke z izjemo Združene levice. Neoliberalna doktrina, da znižanje davkov prinese povečanje zaposlovanja, v praksi ne deluje. Padec BDP in državne potrošnje zaradi zmanjšanja javne porabe je bistveno večji od učinka znižanja davkov. V Sloveniji to na primer potrjuje študija Nataše Jemec in soavtorjev iz Banke Slovenije. Če hočete imeti pa praktičen primer, se pa lahko ozrete proti Bolgariji, ki ima daleč najnižjo stopnjo dohodnine – 10 % na vse plače, tudi tiste najvišje. In to, kar danes predlaga desnica, je natančno to – bolgarski razvojni model. Če parafraziram predlagatelja, lahko rečem, da gre za vrtanje luknje v zdravstveno in pokojninsko blagajno. Ena milijarda evrov pomeni več kot 18 % vseh načrtovanih prihodkov obeh blagajn, ki so že tako prenizki. Sicer pa to ni edini predlog krščanskih demokratov za sesutje javnih financ. Na prejšnji seji, če se spomnite, smo obravnavali novelo Zakona o dohodnini. Po oceni Ministrstva za finance bi bil neto negativni učinek teh dveh predlogov za javne finance 1,3 milijarde evrov, to je 826 milijonov evrov od tega predloga in še 470 milijonov evrov iz naslova izpada dohodnine. V neki normalni državi tak predlog ne bi prišel dlje od vložišča; stranka, ki bi ga predlagala, pa ne bi prišla niti do vhoda v parlament. Ampak to je pač periferna neoliberalna normalnost Slovenije.
Krščanskim demokratom v teh politikah ni mogoče očitati nedoslednosti. Luknjo v javne finance vrtajo že deset let. Prva Janševa vlada, v kateri je bil finančni minister Andrej Bajuk, je znižala davek od dohodkov pravnih oseb iz 25 % na 20 %. Bistveno je znižala tudi dohodnino za najvišje plače in v celoti odpravila solidarno obdavčitev dohodkov od kapitala. S tem je samo v letih 2007 in 2008 ustvarila 2,2 % strukturnega primanjkljaja. Rečeno drugače, predlagatelji se hvalijo, da so imeli leta 2007 izravnan proračun. No, če bi upoštevali fiskalno pravilo, za katerega se zavzemajo danes, bi morali imeti vsaj eno milijardo presežka. Toliko o učinkovitosti tovrstnih politik. V Sloveniji imamo nizke

pokojnine zaradi primanjkljaja v pokojninski blagajni, zato se spomnimo, kdo je ta primanjkljaj povzročil. Prva napaka je bilo znižanje prispevkov delodajalcev v letu 1996. Na ta račun smo samo do leta 2014 izgubili 12 milijard potencialnih prihodkov. Drnovškova vlada je približno 60 % tega izpada kompenzirala z davkom na izplačane plače. Potem pa se je zgodila prva Janševa vlada, ki je ta davek popolnoma ukinila. In Karl Erjavec ob ukinitvi tega davka tudi ni odšel iz vlade. In danes imamo luknjo v pokojninski blagajni. Radikalno zniževanje davkov v času prve in druge Janševe vlade ni prineslo razvoja, ampak izgubljeno desetletje. Toliko opevanih delovnih mest ni bilo. Med leti 2005 in 2008 je sicer nastalo 66 tisoč delovnih mest, ampak ta delovna mesta niso prišla zaradi nizkih davkov, ampak zaradi tujega kreditiranja. Toda vse te službe so bile do leta 2012 izgubljene. Leta 2013 pa se jim je pridružilo še dodatnih 18 tisoč izgubljenih delovnih mest. In zato smo imeli v Sloveniji konec lanskega leta še vedno 9 tisoč služb manj kot leta 2005. V Združeni levici zavračamo protisocialne recepte, ki so se ne samo v teoriji, ampak tudi v tuji in domači praksi izkazali za zgrešene. Zavračamo tudi vladno davčno reformo, ki bo povečala dohodke 7,3 % najbolj plačanih za 100 milijonov evrov, proračunske prihodke pa na ta račun zmanjšala za 46 milijonov evrov. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Končali smo s predstavitvijo stališč.
Proceduralno, gospod Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod podpredsednik.
Najprej se želim zahvaliti, da ste mi dovolili, da sem za nekaj sekund prekoračil svoj odmerjeni čas. Po drugi strani pa bi, gospod predsedujoči, od vas pričakoval, da bi kolega Kordiša opozorili, da obravnavamo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prispevkih za socialno varnost; nimamo pa zdaj neke razprave o oceni programov določenih političnih strank, sploh pa ne Nove Slovenije – krščanskih demokratov, in tudi nimamo neke ure zgodovine. Dobro bi bilo, da bi ga tudi spomnili, ker kolega Kordiš očitno ima slab spomin, na mandat 2004–2008, ko je bil najboljši mandat, ko smo 2007–2008 imeli izravnan proračuna države, ko smo 2008 znižali dolg države na vsega približno 22 % BDP – zdaj smo nekje skoraj štirikrat višje –, da je bil takratni finančni minister dr. Andrej Bajuk imenovan za evropskega ministra leta. Gospoda Kordiša bi morali tudi spomniti, ker vedno pozablja, da denar ne raste na drevesu, ampak se denar ustvarja v gospodarskem, torej realnem sektorju. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

To seveda ni bilo proceduralno, je bila čista razprava in je seveda zaradi tega nekorektno. Ne bom dovolil nadaljnje razprave; je pa res, da v uvodih, v stališčih poslanskih skupin poslušamo marsikaj marsikdaj. In enkrat, ko sem sam na to reagiral, me je gospod Tanko takoj potolkel, da te pravice pa nimam. Ker je gospod Tanko ravno tu, sicer vas ne bi omenjal. Mislim, da je uvod tak, kot je, poslanska skupina v svojem uvodu pove tisto, kar pove. In mislim, da bi pri tem lahko ostalo.
Gospod Kordiš, izvolite, upam, da ne boste zlorabili proceduralnega postopka.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Najlepša hvala, predsedujoči.
Zahvalil bi se vam za to odločitev, ki ste jo ravnokar sprejeli, in sicer sem jo hotel tudi sam vam predlagati, ker se mi ne zdi korektno in v redu, kar je prišlo ravnokar z desne tribune. Nisem razpravljal in v stališču Združene levice nisem govoril o ne vem kakšnih programih režimskih strank; sem pa govoril o škodljivosti neoliberalnih učinkov, ki jih ti programi prinašajo in jih v praksi vidimo danes s predlogom tega zakona. In to mislim, da sodi v stališče Poslanske skupine Združene levice. Mislim, da takšna razprava sodi v stališče katerekoli poslanske skupine. Saj ste sami ta proceduralni predlog zavrnili. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Tudi to ni bilo proceduralno, ampak dobro.
Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. O predlogu sklepa bomo odločali danes pol ure po prekinjeni 22. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 14. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **22. TOČKO DNEVNEGA REDA**, **TO JE NA PREDLOG PRIPOROČILA V ZVEZI Z ZAGOTAVLJANJEM UČINKOVITEJŠEGA DELA OBVEŠČEVALNO-VARNOSTNEGA SISTEMA REPUBLIKE SLOVENIJE.**
Predlog priporočila je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina petih poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom.
Za dopolnilno obrazložitev predloga priporočila dajem besedo predstavniku predlagatelja mag. Mateju Toninu.
Izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dober dan, poslanke in poslanci!

Živimo v nevarnem in nepredvidljivem svetu. Če so bile vojne še nekaj časa nazaj tam nekje daleč, se v zadnjem času teroristične aktivnosti in dejanja dogajajo vse bližje, tudi slovenski meji. Poglejte Pariz, poglejte Bruselj, nekoliko v bolj oddaljeni časovni distanci tudi Madrid in London. Svetovna obveščevalno-varnostna srenja oziroma vsaj evropska na nek način odgovarja na te izzive, ki jih prinašajo ti

dani trenutki. Med drugim so v Evropi zelo intenzivne razprave o prenovi obveščevalnih in varnostnih služb. In nedavno smo lahko brali v eni izmed depeš, kako intenzivno delajo v Franci pri prenovi varnostno-obveščevalnih služb, ustanovili so celo posebno parlamentarno komisijo, ki se je s to nalogo ukvarjala po vseh teh napadih, ki so se zgodili v Franciji. In ena izmed temeljnih stvari, ki jo je ta komisija ugotovila, je pomanjkljivo sodelovanje obveščevalnih služb znotraj države. In to je ena pot, ki se je lotevajo službe na evropski ravni, da izboljšujejo izmenjavo informacij znotraj države ter tudi izven svojih meja, z drugimi partnerskimi službami. Opazen je tudi trend povečanja sredstev za delo varnostnih in obveščevalnih služb. Zelo zgovoren je primer Velike Britanije, ki je v zadnjem času zaposlila tisoč 900, prav ste slišali, tisoč 900 novih obveščevalcev oziroma agentov. Številne države, med njimi tudi nam primerljive oziroma tiste, s katerimi se želimo primerjati, kot na primer Nemčija, so šle v smeri zaostrovanja zakonodaje in omogočanja boljših orodij varnostnim in obveščevalnim službam. Zelo zanimiva je zadnja razprava v Nemčiji, ko je nemško ustavno sodišče zavrnilo del zakona, ki govori o pooblastilih in orodjih, ki jih imajo nemške obveščevalne službe. Vi veste, da je v Sloveniji problem, da bi uzakonili zelo preprost IMSI lovilec, medtem ko so na primer v Nemčiji celo sprejeli zakonodajo, ki dovoljuje nameščanje posebnih programov in opreme, ki omogoča zajemanje komunikacije že na samem izvoru.

V današnjem svetu, ko je šla kriptografija zelo daleč naprej in se jo lahko poslužuje praktično že vsak državljan na svojih pametnih telefonih, je to bistveno poslabšalo tudi možnost prestrezanja komunikacij s strani varnostnih in obveščevalnih služb. Seveda smo vedno v precepu oziroma dilemi in je vedno neka tehtnica, ko kolebamo med človekovimi pravicami in pravico do zasebnosti ter do omogočanja dela varnostnih in obveščevalnih služb. Ampak dejstvo je, da tehnologija je šla naprej, da so se kriminalne in teroristične združbe teh tehnologij poslužile in jih zelo spretno uporabljajo v svojo korist. In če se tem trendom ne bodo prilagodile tudi varnostno-obveščevalne službe, potem učinkovito ne bodo mogle ukrepati zoper tovrstne skupine. In kaj od teh treh ključnih elementov, ki so se jih poslužili v zahodnem svetu – da ne bo napačnega razumevanja, ne govorim o Afriki, ne govorim o Aziji ali drugih avtoritarnih državah, ampak govorim o Zahodni Evropi – o izboljšanju medsebojne komunikacije o povečanju sredstev in zaostritvi zakonodaje, smo pa postorili v Sloveniji? Morda edini napredek, ki smo ga postorili, je izboljšanje medsebojnega obveščanja in sodelovanja slovenske Sove, policije in Obveščevalno varnostne službe Ministrstva za obrambo. Pod vodstvom sedanjega direktorja Klemenčiča se je ta izmenjava nekoliko izboljšala, seveda je pa to tudi edina točka, kjer smo nekaj konkretnega naredili, medtem ko pri vseh ostalih točkah, pri zakonodaji in pri sredstvih bistveno zaostajamo. Če pogledate danes proračune naših varnostnih in obveščevalnih služb, ugotovite, da so podfinancirani. Posledica tega, da imajo premalo sredstev, je to, da imajo zastarelo tehnično opremo; zastarelost pri tehnični opremi pa ponovno zmanjšuje učinkovitost teh služb. Drugi problem, ki ga imamo in je povezan tudi s financiranjem, je, da dodatno ne zaposlujemo svežih, novih kadrov, ki imajo tudi številna nova znanja, ki so danes še posebej pomembna v izrazito tehnološkem in kibernetskem svetu. Starost naših agentov in uslužbencev varnostnih in obveščevalnih služb v Sloveniji je precej visoka. In če bomo želeli bistveno povečati učinkovitost teh služb, bo treba tudi zmanjšati povprečno starost, kar pa se ne more storiti drugače, kot da se zaposli nove, visoko tehnološko usposobljene mlade.

Še eden izmed večjih problemov, ki ga mi kot predlagatelji vidimo pri delovanju slovenskih varnostnih in obveščevalnih služb, je notranja razdeljenost. Službe so notranje razdeljene, jaz si bom drznil reči, med spletkarje in prave domoljube. Domoljubi so tisti, ki razumejo, kaj njihovo poslanstvo in da je njihova dolžnost, da delajo v interesu te države, te naše domovine. Potem pa imate razno razne spletkarje, ki jih zanima bolj njihov lastni položaj, njihova lastna plača in njihove politične preference, zadoščevanje njihovih političnih prijateljev in podobne zgodbe.

Člani Komisije za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb smo v preteklem času dobili kar nekaj tako imenovanih anonimk. Anonimke so najbolj priročno orodje za obračune zlasti znotraj Sove in pa tudi OVS. Ko se v teh službah ne morejo dogovoriti, kako in kaj bi rešili določen problem, takrat najverjetneje ali pa največkrat nastopijo anonimke, ki jih posredujejo nam članom komisije in zelo velikokrat medijem. Uporabljene so, da se poskuša neka skupina znotraj obveščevalne službe diskreditirati. Seveda takšen pristop in takšno delo bistveno obremenjuje Sovo in OVS, ker služba, ki je notranje razdeljena in ki se ukvarja predvsem z medsebojnimi spopadi in notranjimi konflikti, ne more svoje energije osredotočiti na svoje poslanstvo, na tisto, za kar so ustanovljeni, in tisto, kar bi morali početi. Več časa in tudi denarja, ki ga porabijo za medsebojne obračune, manj koristnih informacij lahko zagotovijo za našo domovino. Veste pa, da je v današnjem svetu informacija najmočnejša valuta. Več kot imaš informacij, močnejši si. Če Slovenija želi resno delati v vsej tej evropski srenji in javnosti, potem je treba tudi imeti dobre informacije.

Še ena zadeva, ki jo izrazito zanemarjamo v tem obdobju, je preohlapna zakonodaja. V Državnemu zboru sta bila najmanj dva poizkusa, da bi zaostrili recimo temu teroristično zakonodajo oziroma kazenski

zakonik. Ampak vedno je bila opozicija kot pobudnica teh zaostritev zavrnjena pod pretvezo, da je vse v redu oziroma da se določene zadeve že pripravljajo.

Če se ponovno obrnemo v Zahodno Evropo, Nizozemsko, Francijo, Nemčijo, potem lahko vidimo, da so tam bistveno zaostrili zakonodajo, ki se nanaša na tako imenovane sirske borce oziroma evropske državljane, ki se borijo na strani Islamske države. Da imajo zakonsko podlago, da odvzamejo potovalne dokumente potencialnim posameznikom, ki se želijo priključiti Islamski državi.

Pri teh zadevah je zelo problematičen visok dokazni standard, da lahko nekoga obsodiš. Številne države so šle v zmanjševanje tega dokaznega standarda v smislu, da je že prostovoljno zadrževanje na območjih, ki jih obvladuje Islamska država, dovolj, da evropska država zoper tebe tudi ukrepa.

Da v Sloveniji ni vse v največjem redu, govori tudi primer Roka Žavbija, mislim da najbolj znanega slovenskega terorista oziroma posameznika, ki je obtožen terorizma. Medtem ko ga v Sloveniji nismo mogli obsoditi za njegovo udejstvovanje v oboroženih formacijah na območju Sirije in Alepa, so očitno te stvari lahko postorili naši sosednji Italijani, ki so ga obtožili novačenja terorističnih borcev. Mislim, da če kaj, potem nam prav ta konkreten primer kaže, da vsekakor pa s slovensko zakonodajo ni vse v redu. Če mi posameznika ne moremo obsoditi, ga bo na drugi strani očitno lahko obsodila sosednja Italija. Jaz mislim, da je to zgolj dodaten razlog, da ponovno razmislimo pri tem, kako prenoviti zakonodajo, da bo čim bolj učinkovita. Treba se je v tej točki vprašati tudi, kako prenoviti, zaostriti, omogočiti boljšo preventivno dejavnost. Jaz sem to že večkrat poudaril, pa bom zdaj ponovno, da je očitno nekaj zelo narobe, da v tej Sloveniji lahko mladega posameznika, ki je po svojem izvoru ateist, neka skupina radikalizira do te mere, da se ta posameznik odloči, da odide na bojišče v Sirijo. Očitno bo treba več pozornosti posvetiti tudi posameznim skupinam, ki izpričujejo, pridigajo in govorijo o relativno radikalni verziji islama.

Če se ponovno vrnem na obnovo, prenovo naših obveščevalno- varnostnih služb, je treba poudariti, da so bile te zgrajene v 90. letih. Vsa zakonodaja, na kateri temeljijo te naše tri službe, je bila sprejeta v 90. Letih, ko so bile okoliščine dramatično drugačne, kot so danes. V tistih časih nam je v bistvenem smislu nevarnost grozila predvsem z Balkana zaradi vojn na Balkanu, zaradi trgovine z orožjem, trgovine z belim blagom, z drogami in podobnimi zgodbami. V današnjem času so se grožnje in nevarnosti pomembno spremenile, ustroj in delovanje teh naših služb se pa še vedno ni bistveno spremenil. Vsaj v Novi Sloveniji si želimo, da bi Vlada, ki je dejansko odgovorna, za te službe zlasti za Sovo, obveščevalno-varnostno službo Ministrstva za obrambo in tudi za policijo, da bi začela neko resno delo, kako reformirati in prenoviti te službe. Jaz mislim, da morajo iti te pozivi, predlogi za izboljšavo teh služb predvsem v smeri, kako še izboljšati njihove sodelovanje, kako odpraviti podvajanje morebitnih nalog, kako čim boljše izkoristiti resurse, ki jih imajo. Več je treba postoriti tudi na točki učinkovitejšega boja proti terorizmu. Sam minister za pravosodje Klemenčič je na eni izmed zadnjih debat o tej temi v parlamentu priznal, da imamo nekaj sivih lis, ki ne določajo točno, kako se stvari selijo, od tega ko gre za kazenska preiskovanja do klasičnega obveščevalnega dela. Zagotovo pa moramo spremeniti tudi kazenski zakonik v smislu večje učinkovitosti.

V Novi Sloveniji potem, ko smo začeli kampanjo za večji obrambni proračun, začenjamo na nek način tudi kampanjo za prenovo obveščevalnih in varnostnih služb. Upam, da nam bo na tej točki Vlada tudi prisluhnila.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Predlog priporočila je obravnaval Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo kot matično delovno telo.
Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsednici gospe Janji Sluga.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa, predsedujoči za besedo.

Odbor za notranje zadeve, javno upravo in lokalno samoupravo je na 23. redni seji dne 28. junija kot matično delovno telo obravnaval predlog priporočila v zvezi z zagotavljanjem učinkovitejšega dela obveščevalno-varnostnega sistema Republike Slovenije, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila skupina poslank in poslancev, s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom, in je objavljen na spletni strani Državnega zbora v Poročevalcu z dne 26. maja 2016. Odbor je bil predhodno seznanjen še z mnenjem Zakonodajno-pravne službe. V poslovniškem roku so bili vloženi amandmaji Poslanske skupine NSi, na seji pa so poslanske skupine koalicije vložile predloge za amandmaje odbora. V dopolnilni obrazložitvi, ki jo je v imenu predlagatelja podal poslanec mag. Matej Tonin, je slednji na kratko obrazložil razloge, zaradi katerih je bil predlog priporočila vložen v parlamentarni postopek. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je v predstavitvi pisnega pravnega mnenja poudarila, da vloženi amandmaji Poslanske skupine Nove Slovenije ustrezno upoštevajo njihove pripombe, glede vsebine predlogov za amandmaje odbora poslanskih skupin koalicije pa tudi nimajo pripomb.

V imenu Vlade oziroma Ministrstva za pravosodje je mag. Goran Klemenčič poudaril, da šteje razpravo o vsebini predloga priporočila za dobronamerno, saj se tudi sam strinja, da naš

obveščevalno-varnostni sistem ni optimalno delujoč. Potrebna je njegova nadgradnja, saj teroristične grožnje v sodobnem sistemu ne počivajo. Strinjal se je, da ima sistem vrzeli in sive cone, prav tako ni odpravljeno podvajanje nalog na določenih segmentih med organi kazenskega preiskovanja in pregona, na eni strani, ter varnostnimi službami, na drugi strani. Nove, boljše rešitve so potrebne, saj je tudi varnost ena temeljnih človekovih pravic.

V imenu Ministrstva za notranje zadeve je državni sekretar Andrej Špenga k temu dodal, da je treba na področju zagotoviti kontinuiteto dela in pripadajočih aktivnosti. Glede kadrovske problematike pristojnih služb pa je poudaril, da jim je vsaj v vrstah policije uspelo obrniti negativni trend preteklih let. Na ta način se bodo lažje spopadali tudi z izzivi na področju varnostnih groženj, a jih vseeno čaka veliko dela že zaradi intenzivne dinamike spreminjanja in kompleksnosti novih s terorizmom povezanih tveganj.

Tudi Ines Konradi z Ministrstva za obrambo je poudarila, da bo treba sicer razmeroma dobro sodelovanje med policijo, obveščevalno-varnostno službo, Ministrstvom za obrambo in Slovensko obveščevalno-varnostno agencijo na tem področju normativno in tudi organizacijsko modernizirati. Zagotoviti je treba hiter in odločen odziv na vsako nastalo varnostno grožnjo na tem področju.

Direktor Sove gospod Zoran Klemenčič je poudaril, da je po ocenah tujine res, da naj bi bilo splošno stanje slovenskega obveščevalno-varnostnega sistema zadovoljivo, na določenih segmentih celo zgledno. Poudaril pa je, da pojava terorizma v Evropi še tako dobro delujoče službe na področju varnosti in obveščanja ne bodo mogle odpraviti, saj preprečevanje radikalizacije posameznikov in skupin ni njihovo delo, niti to ne more biti že po sami naravi stvari. Ekstremisti obstajajo, spopadanje s to problematiko pa je izziv za celotno družbo.

V razpravi so poslanke in poslanci opozicije ponovili nekatere izražene pomisleke, prav tako pa so se strinjali, da se kvaliteten kader težko dobi za relativno nizko plačo, ki so jo v javnem sektorju deležni zlasti poklicni profili na področju informatike. Tudi poslanke in poslanci iz vrst koalicije so se strinjali, da je treba odpraviti pomanjkljivosti slovenskega obveščevalno-varnostnega sistema in ga temeljito prenoviti, pri tem pa končno zagotoviti strokovno neodvisnost pristojnih služb brez vmešavanja politike, kot se je to že prevečkrat dogajalo v preteklosti.

Odbor je sprejel amandmaje Poslanske skupine Nove Slovenije k 3. točki in k preambuli, ni pa sprejel njihovih amandmajev k 1., 2., 4. in 5. točki. Odbor je sprejel tudi svoje amandmaje k 1., 2., 4. in 5. točki ter k naslovu. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh točkah predloga akta skupaj in jih sprejel, prav tako je sprejel tudi preambulo in naslov. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za uvodno obrazložitev mnenja dajem besedo predstavniku Vlade gospodu Boštjanu Šeficu, državnemu sekretarju Ministrstva za notranje zadeve. / oglašanje iz dvorane/ Nimam na spisku, se opravičujem. Pooblastila nimate.

BOŠTJAN ŠEFIC: Spoštovani gospod podpredsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Vlada Republike Slovenije je na svoji seji 12. julija 2016 sprejela mnenje k Predlogu priporočila v zvezi z zagotavljanjem učinkovitejšega dela obveščevalno-varnostnega sistema, ki ga je vložila skupina poslank in poslancev, s prvopodpisanim gospodom Matejem Toninom. Iz te pobude med drugim izhaja, da se pobudniki zavedajo pomena učinkovitega obveščevalno-varnostnega sistema za omejevanje nacionalnovarnostnih tveganj. Tudi Vlada Republike Slovenije se s to ugotovitvijo strinja, zato tudi nekatere njene aktivnosti v zadnjem obdobju gredo prav v tej smeri, da bi povečali učinkovitost našega obveščevalno-varnostnega sistema, da bi se zmanjšala določena tveganja, s katerimi se soočamo v našem varnostnem okolju. Seveda se to zavedanje krepi tudi v okviru dosedanjih strokovnih razprav, ki so se odvijale na različnih nivojih, predvsem v smeri, kako okrepiti naš obveščevalno-varnostni sistem. Največji izziv ta trenutek obstaja v tem, da določimo oziroma nekako zapolnimo vrzel, ki se pojavlja in o kateri smo tudi že v parlamentu večkrat govorili. To je vrzel med organi odkrivanja kaznivih dejanj, se pravi med policijo in obveščevalnimi službami. Namreč na neki točki se pristojnosti policije končajo, na drugi strani so tudi pooblastila naše obveščevalno-varnostne službe na neki točki omejena in zlasti na varnostno-protiobveščevalnem področju obstaja neka siva cona, ki jo moramo v naslednjem obdobju zapolniti in ki se kaže zlasti pri soočenju z nekaterimi pojavi, kot so radikalizacija, ekstremizem, pa tudi na področju terorizma. Drug pomemben element, kateremu moramo posvetiti veliko pozornosti v tem prihajajočem naslednjem obdobju, pa je to, da bomo tako na eni strani prilagodili pooblastila obveščevalno-varnostnim službam, da bodo lahko adekvatno odgovarjale na izzive sedanjega časa novega varnostnega okolja in na drugi strani vzpostavili ustrezen nadzor nad temi službami, da bomo lahko ves čas sledili načelu sorazmernosti pri uporabi teh pooblastil. Pomembno je tudi to, kar je bilo uvodoma omenjeno, kadrovska okrepitev vseh teh služb. Zlasti v zadnjih letih smo veliko govorili o policiji. Tukaj so dejansko nekateri koraki narejeni, vendar še zdaleč to ni dovolj. Na drugi strani pa moramo okrepiti kadrovsko, strokovno z vseh zornih kotov in na vseh

področjih, od operativnega, do analitičnega in operativno-tehničnega kadra in zagotoviti tem službam, da bodo lahko s tem kadrom obvladovale vsa tveganja, s katerimi se soočamo.

Vlada Republike Slovenije, če strnem, pozdravlja in predvsem meni, da je ta razprava v Državnem zboru več kot koristna. Tudi razprava v okviru Odbora za notranje zadeve je bila koristna in pričakujemo, da bomo te razprave nadaljevali bodisi v teh odborih pa tudi v Komisiji za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb ob različnih poročanjih pa tudi ob obravnavi zakonskih predlogov in drugih rešitev, ki jih bo pripravila Vlada. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Bomo preverili to zadevo. Sedaj ne vem, gospodu Staretu se sicer opravičujem, če to ni bilo res, ampak mislim, da Vlada ni poslala pravega papirja v hišo. Bomo to razčistili in upam, da je to bilo zadnjič. Ampak mislim, da se strinjate s stališčem gospoda Šefica. V redu. Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.
Gospod Marjan Dolinšek bo predstavil stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

MARJAN DOLINŠEK (PS SMC): Hvala, predsedujoči. Lep pozdrav vsem, visoki gostje, kolegice, kolegi!

V Poslanski skupini SMC se zavedamo pomena nacionalne varnosti države, ki je temelj za njen nemoten razvoj in pomena varovanja strateških interesov. Zato se strinjamo, da Republika Slovenija potrebuje obveščevalno-varnostni sistem, ki bo sposoben podpirati strateške interese države in bo predstavljal v mednarodnem varnostnem okolju avtoriteto ter spoštovanje partnerjev. Zaradi spremenjenih mednarodnih okoliščin bo treba v varnost države, ljudi in premoženja investirati več sredstev. Ne smemo si delati napačnih predstav, da je varnost nekaj trajnega in nesprejemljivega. Nihče ne bo varnosti zagotavljal namesto nas. Na slednje nas opominja migracijska kriza, s katero smo se soočili pred kratkim. Soočamo se z ukrajinsko krizo. Evropa je podvržena hudim grožnjam in terorističnim napadom: Pariz, Bruselj. Krizi v Siriji ni videti konca. Izredno pereče je vprašanje tujih terorističnih borcev. Republika Makedonija se je znašla v hudi politični in varnostni krizi, poslabšuje se varnostna situacija v Afganistanu, Libiji in še bi lahko naštevali. Tudi zadnje neuradno poročilo Evropskega policijskega urada o varnostni ogroženosti za leto 2015 opozarja na teroristične grožnje. Slovenija je za enkrat še vedno varna država, zato so vsakršni strahovi pretirani in največkrat predmet politične manipulacije.

Slovenske obveščevalno-varnostne službe se po naši oceni na te grožnje ustrezno odzivajo, zaupamo pa jim tudi, da bodo tudi v naprej zagotavljale visoko stopnjo varnosti. Glede omenjenih potencialnih groženj namreč obveščevalno-varnostne službe že krepijo nadzor. Na slednje je na seji matičnega delovnega telesa opozoril tudi direktor Sove. Služba je svoje notranjo organizacijo že prilagodila nadnacionalnim grožnjam, krepi se tudi nadzor kritične infrastrukture, ki bi lahko predstavljala kakršenkoli potencialni in teroristični cilj. Na področju protiterorističnih kapacitet in zmogljivosti je pripravljenost Slovenije pozitivno ocenila posebna ekspertna skupina v obdobju 2008–2010. Se pa policija, o slednjem je bilo govora na matičnem delovnem telesu, zaveda, da je treba na tem področju zagotoviti stalnost in kontinuiteto dela, ki je nekoliko zastala. Poleg tega je na tem področju pomembno sodelovanje med vsemi obveščevalnimi službami tako na nacionalnem, regionalnem nivoju kot tudi na ravni držav članic EU. Zavedati pa se je treba, da terorističnih groženj, s katerimi se trenutno srečuje Evropa, ne bodo mogle odpravljati zgolj obveščevalno-varnostne službe s svojim delovanjem, saj so vzroki zanje zelo kompleksni. V SMC opozarjamo, da so obveščevalno-varnostne službe v preteklem obdobju delile usodo finančne in gospodarske krize, ki se je po letu 2009 odražala tudi v zniževanju izdatkov, ne glede na to pa navkljub temu korektno in na ustrezen način z ustreznimi ukrepi zagotavljajo nacionalno varnost. Se pa materialno stanje predvsem varnostnih služb oziroma policije s prihodom te vlade z zagotavljanjem dodatnih sredstev za delovanje policije celo izboljšuje. Prvič v zadnjih letih se omogočajo pogoji za normalno operativno delo policije in zaustavitev trenda njene stagnacije. Zagotovilo se je dodatnih 87 milijonov evrov za tehnična sredstva, oborožitev in prevozna sredstva ter za izvedbo dodatnih zaposlitev v slovenski policiji. Podpisan je bil strokovni sporazum, ki poravnava dolgove iz sporazumov, ki so jih policisti sklenili s prejšnjimi vladami. Na seji matičnega delovnega telesa smo lahko slišali, da bo tudi na Ministrstvu za obrambo v letu 2017 v proračunu namenjeno tudi več finančnih sredstev za delovanje obveščevalne službe na MORS-u. Kljub temu pa se je moč strinjati s predlogi, da je treba boju proti terorizmu, preventivi in zaščiti posvetiti več sredstev in pozornost tako na zakonodajni kot operativni ravni.

V SMC pozdravljamo konstruktivno razpravo in sodelovanje pri tej točki. Ne glede na naravo nacionalnovarnostnih tveganj pa bomo v SMC pri nadgradnji obveščevalno-varnostnega sistema zaradi iskanja ravnovesja med varovanjem človekovih pravic in zagotavljanjem nacionalne varnosti vselej zagovarjali štiri načela – načelo zaščite parlamentarne demokracije, ustavne ureditve in interesov države, načelo varovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin, načelo ločevanja obveščevalno-varnostnih dejavnosti od policijske dejavnosti in

pa načelo nujnosti in sorazmernosti pri pridobivanju podatkov, potrebnih za delovanje obveščevalno-varnostnih služb, posebnih oblik pridobivanja podatkov in pri izvajanju prikritih preiskovalnih ukrepov ter drugih pooblastil varnostnih organov oziroma policije. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Branko Grims bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani! Varnost je vrednota katere pomena se zavemo takrat, ko jo izgubimo. Je pogoj zdravja, blaginje, pravzaprav je pogoj vsega. Če parafraziramo znan pregovor: varnost ni vse, toda vse brez varnosti je nič.

Veliko razprav je bilo v parlamentu v zadnjem obdobju o tem vprašanju in skoraj vse so bile na iniciativo komisije, ki jo vodim, to je Komisije za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb. Ko danes govorimo o teh priporočilih, osnovnem besedilu in o tem, kar je zdaj predlagano, ne moremo mimo tega, kar se je dogajalo v minulem obdobju. Najprej naj samo na kratko rečem o predlaganem končnem sklepu. Veste, obstaja en Murphyjev zakon, ki pravi, če hočeš zamegliti, kompliciraj. In ta sklep, če ga bo nekdo trikrat zaporedoma naglas prebral, bi bilo zelo zanimivo, če ga zna potem še kdo ponoviti pa mu tudi razložiti, kakšno vsebino čisto točno ima.

Zato nekaj besed o prvotno predlaganih sklepih. Najprej tisto, da potrebujemo več strokovnih sodelavcev pri Komisiji za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb. Poglejte, to komisijo se je umetno oviralo, da ni začela z delom več kot pol leta po novem mandatu Državnega zbora, s popolnoma bednim in kot se je kasneje izkazalo celo protiustavnim argumentom. No, dejanski razlogi so se pa pokazali zelo hitro, kajti ta komisija je dosegla izjemne uspehe. Veste, da zaradi ugotovitev komisije, ki je razgalila nezakonito početje na Ministrstvu za obrambo, konkretno njene varnostne službe, je moral predsednik vlade dr. Cerar predlagati zamenjavo takratnega obrambnega ministra.

Kasneje smo pravočasno opozorili na prihajajočo migrantsko krizo, tudi napovedali točno, kaj se bo dogajalo, lahko preverite za nazaj. In takrat ste nekateri iz SMC to kasneje komentirali, kot ja, vi ste lahko pravočasno opozarjali, ampak takrat so bili migranti še daleč, mi pa na dopustu. Kolegice in kolegi, dobro bi bilo kdaj temu, kar povemo, tudi prisluhniti, in se naj tisto, kdo kaj reče, ampak se raje posluša, kaj kdo reče, ker je to v funkciji varnosti in v javnem interesu, v interesu vseh, predvsem pa države in njenih državljank in državljanov skupaj.

Iz tega razloga naj opozorim tudi, da smo v zadnjem času precej priče oviranju informacij, ki gredo v javnost. Včasih se to konča s kakšno neslavno blamažo za kakšen medij. Tako kot zadnjič ko smo opozarjali, da je nevarno obdobje, ko je pričakovati še teroristične napade, pa je potem nek medij zato naredil cel oseben napad na predsednika komisije, konkretno delo. Da je bila pa parodija popolna, parodija namreč tistega, čemur se reče levo novinarstvo, je bilo pa to objavljeno v isti številki časopisa kot novica o tem, da je nekdo povezan z Isisom, pač radikalen musliman, postrelil tam nekih 50 ljudi pa še nekih 100 hudo ranil, da o vsem ostalim ne govorim.

Po drugih strani je podobno se srečati s tišino ali pa neodzivnostjo ali pa, če hočete, tabu temo, ko smo opozarjali, da pri umoru policista, ki smo mu bili priča pri tej tragediji, ni vse tako, kot se zdi na prvi pogled,da odpira številna, tudi varnostna vprašanja, zelo resna, da so se očitno nedosledno izvajali, če sem zelo diplomatski, nekateri pravni akti. Zato to malo spominja na tisto, kar se je dogajalo v času migrantske krize lani, in da če bi se dosledno izvajala vsa pravna pravila, bi se človeka sprocesiralo, usmerilo k njihovi ambasadi v Ljubljani ali pa v Nemčijo in do umora ne bi moglo priti. Ampak na to še danes nihče korektno ne odgovori, čeprav tisto ime, ki pravijo, da je iz Nemčije, v arabščini pomeni "modri". Pa bi to modrost pričakovali tudi od ministrstva. Ko gre za Svet za nacionalno varnost, smo na komisiji sprejeli soglasen sklep, naj se oživi njegovo delo, ker ga je Vlada iz neznanega razloga popolnoma omrtvičila. Predvsem pa bi želel, in to je tudi naše skupno stališče, naj Vlada dosledno realizira sklep, ki je bil sprejet, da se nameni več sredstev za policijo, za službe, za vojsko, da se naredi spet obrambni sistem in varnost v tej državi, tako kot si ta država in njene državljanke in državljani zaslužijo.

Ko bo ta sklep realiziran, bo čas za vse ostalo, do takrat pa se bomo o preostalih sklepih, vključno s sedaj predlaganim, vzdržali.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Benedikt Kopmajer bo predstavil stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

BENEDIKT KOPMAJER (PS DeSUS): Spoštovani gospod podpredsednik, državna sekretarja, direktor Sove, kolegice in kolegi.

Kot najavljeno, predstavljam stališče Poslanske skupine Desus glede Predloga priporočil v zvezi z zagotavljanjem učinkovitejšega dela obveščevalno-varnostnega sistema v Republiki Sloveniji.

Poslanke in poslanci Nove Slovenije so vložili Predlog priporočil, s katerim na Vlado Republike Slovenije apelirajo, naj pristopi k nadgradnji obveščevalno-varnostnega sistema. Na matičnem delovnem telesu smo z dopolnili predlog priporočila sprejeli, kajti tudi koalicija se še kako dobro zaveda pomena nacionalne

varnosti države. Ne nazadnje je na to problematiko opozoril tudi sam pristojni minister.
Dejstvo je, da smo priča spremenjenim varnostnim razmeram tako na globalnem nivoju kot tudi v sosednjih državah. Slovenija je, to moram poudariti, sicer varna država, vendar moramo biti pripravljeni tudi na morebitne varnostne grožnje. Primeri v praksi so pokazali, da naš obveščevalno-varnostni sistem ni optimalno zastavljen. Zato so tudi v luči globalne grožnje terorizma potrebne spremembe oziroma nadgradnja obstoječega sistema. Vzpostaviti moramo učinkovitejšo koordinacijo pristojnih služb in zgraditi sodoben ter učinkovit obveščevalno-varnostni sistem ter spremeniti zastarelo zakonodajo.
V novi zakonodaji bo med drugim potrebno natančno določiti, kje se končajo pooblastila klasičnih služb po kazenskih postopkih in kje se začnejo pooblastila obveščevalno-varnostnih služb. Imamo namreč področje, za katerega je pristojna policija, in področje, ki ga pokriva Sova, vmes pa je siva cona, in to je treba urediti. Prav tako na določenih mestih prihaja do podvajanja nalog in še bi lahko našteval.
Poudariti pa želim, da v Poslanski skupini Desus nismo za to, da se gre v spremembe zakonodaje na vrat na nos, ampak da se zakonodaja spreminja in dopolnjuje na podlagi predhodnih in utemeljenih strokovnih razprav. Kot sem že povedal, smo v naši poslanski skupini prepričani, da za Slovenijo še vedno lahko rečemo, da je varna država. Konec koncev tako našo državo ocenjujejo tudi v tujini. Zato se ne strinjamo s tistimi, ki želijo med državljane širiti strah in občutek ogroženosti, kar je bilo še posebej čutiti v tednih, ko so skozi naše ozemlje prehajali begunci oziroma migranti.
V Poslanski skupini Desus smo prepričani, da smo tako koalicijske kot opozicijske poslanske skupine pripravljene stopiti skupaj ter z vso skrbnostjo in odgovornostjo pripraviti in sprejeti potrebne zakonske spremembe, saj imamo na eni strani skrb za varnost, na drugi strani pa je treba paziti, da se prekomerno ne poseže v človekove pravice. Naj zaključim. Ministrstvo za pravosodje je že pristopilo k pripravi sprememb Zakona o slovenski obveščevalno-varnostni agenciji, zato v Poslanski skupini Desus pričakujemo, da bo v kratkem na poslanskih klopeh dober in strokovno usklajen predlog zakona.
Glede na navedeno bomo v Poslanski skupini Desus predlog priporočila podprli. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Mag. Bojana Muršič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Spoštovana državna sekretarja, kolegice in kolegi, ki še vztrajate. V zadnjem desetletju smo priča nenehnim spremembam, ki se odražajo tako v informacijski družbi kot tudi na področju varnosti. Gre za spremembe, ki se jih nekateri zavedajo, drugi pa jih šele odkrivajo. Mir in varnost mnogi še vedno dojemajo kot nekaj, kar nam je dano, ker živimo na pravi strani, in to kljub temu da se varnostne razmere v svetu spreminjajo tako rekoč vsak dan. Ker pa se zavedamo, da mir in varnost le nista samoumevna, se strinjamo s predlagateljem te točke, Poslansko skupino Nove Slovenijo – krščanskih demokratov, da je treba preveriti, kako naše varnostno-obveščevalne službe delujejo, kaj je treba spremeniti in posodobiti, zato predlog smatramo za dobronamernega. Lahko se strinjamo s predstavniki ministrstva in služb, ki so zadolžene za obravnavano področje, da obveščevalno-varnostni sistem ni optimalno zastavljen. Poudarili pa so, da sodelovanje poteka in da si vsi želijo višjo kakovost sodelovanja med vsemi vpletenimi službami tako na nacionalni kot tudi nadnacionalni ravni. Teroristične grožnje in drugi elementi, ki vplivajo na varnostne sisteme ne le v Sloveniji, ampak tudi v Evropi in drugje v svetu v sodobnem sistemu žal ne počivajo. Izvajanje poostrenih varnostnih ukrepov samo v eni državi ne more prinesti globalne varnosti, zato je nujno potrebno, kot je bilo že omenjeno, združevanje vseh varnostnih služb in skupno sodelovanje, delovanje, obveščanje, predvsem pa skupno izmenjevanje podatkov ter s tem zagotavljanje pokritosti celotnega našega planeta.
Na ministrstvu so se že lotili izhodišč za zakonsko ureditev Sove, saj naj bi bila v teku široka strokovna razprava v krogu različnih deležnikov o ključnih tezah prihodnje normativne ureditve tega zakona. Ne glede na potrebe, preoblikovanja, delovanja varnostno-obveščevalnih služb je treba zagotavljati kontinuiteto dela, prav tako pa dobre prakse, ki so se razvile, še podkrepiti. Poleg normativne prevetritve tega področja bo treba zagotoviti tudi ustrezna sredstva ne le za opremo, ampak predvsem za kvalitetne kadre, ki bodo lahko svoje znanje nadgradili z izkušnjami svojih starejših uslužbencev. Pomanjkljivosti slovenskega obveščevalnega sistema je treba odpraviti in ga temeljito prenoviti. Pri tem pa je treba še posebej paziti na pravico do zasebnosti, ki je dandanes vse prevečkrat kršena ali celo izrabljena.
V Poslanski skupini Socialnih demokratov se strinjamo s priporočili, ki smo jih sprejeli na matičnem delovnem telesu, še posebej, ker se zavedamo pomena nacionalne varnosti države, ki je temelj za nemoten razvoj in pomen varovanja strateških interesov Republike Slovenije. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.
Gospod Miha Kordiš bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči. Privatizacija in varčevalni ukrepi

so slovenskim delovnim ljudem pobrali več let življenja, kot jih lahko terorizem kadarkoli.

Predlog priporočila v zvezi z zagotavljanjem učinkovitejšega dela obveščevalno-varnostnega sistema RS v prvem odstavku obrazložitve ugotavlja, da je finančna kriza močno oslabila širši varnostno-obrambni sistem Republike Slovenije. Žal je finančna kriza in vladno soočanje z njo predvsem oslabilo možnost ljudi za neko normalno in človeka dostojno življenje. Število brezposelnih je še vedno nenormalno visoko, prekarne oblike zaposlitve vse bolj postajajo standardne oblike zaposlitve. Tisti, ki so redno zaposleni, pa pogosto prejemajo dohodke, ki njim in njihovim družinam ne omogočajo preživetja. Tako imenovani protikrizni ukrepi, uvedeni z Zakonom za uravnoteženje javnih financ, še vedno trajajo. Vlada ne izkazuje niti najmanjše pripravljenosti, da bi jih ukinila in tako ti ukrepi postajajo neka normalnost tudi v času gospodarske rasti. V tej luči je povečevanje sredstev in pristojnosti represivnega aparata skrajno neprimerno, čeprav je to nemara z vidika neoliberalne politične opcije logično. Večja družbena razslojenost narekuje povečanje represije za zatiranje družbenih vrenj, ki jih neoliberalne ekonomske politike povzročajo. Glede same vsebine prvotnega predloga priporočila, pomanjkanje kadrov v policiji ni toliko problem financ, kolikor je problem omejevanja zaposlovanja v javni upravi v zadnjih nekaj letih, utemeljenega na neoliberalnih predpostavkah vitke države. Slovenska vojska se pa sploh s kadrovskim pomanjkanjem ne sooča zaradi finančnih sredstev, ampak zadostnim finančnimi sredstvom navkljub. Vojaški poklic pač ni več privlačen, kar je v veliki meri tudi posledica tega, da je ustroj obrambnega sistema danes popolnoma zgrešen. Slovenska vojska ni sposobna izvajati svoje temeljne naloge. To je obramba države pred napadom od zunaj in je bolj kot temu namenjena servisiranju imperialističnih operacij zveze Nato. Afera s prisluhi je bolj kot pomanjkljivosti obveščevalno-varnostnega sistema pokazala na lahkomiselno in površno delo ostalih služb, predvsem Ministrstva za zunanje zadeve, kar je sicer sporno, ampak tukaj ne bom izgubljal besed, ker ni to tema teh priporočil. V primeru Roka Žavbija predlagatelji sami ugotavljajo, da so obveščevalno-varnostni organi proti njemu zbirali podatke, da pa ti niso zadoščali za pripor in sojenje. Italijanski organi so zbirali podatke o Žavbijevem delovanju v Italiji in sodili mu bodo tam. Naši obveščevalci niso zatajili. Samo pač ne ravno pogosta praksa, da zbiraš podatke o kaznivih dejanjih, ki so jih tvoji lastni državljani storili v neki tretji državi, in potem lastne državljane deportiraš v te tretje države, še preden bi njihovi organi pregona sprožili kakršnekoli postopke. Če bi delali tako, potem bi dejansko morali Žavbija že davno izročiti Sirski arabski republiki. Navsezadnje je najhujša kazniva dejanja zagrešil prav tam.

Osnovni predlog priporočila kot tudi to, kar od njega ostaja po amandmiranju na odboru, ni nič drugega, kot nadaljnja sekuritizacija naše družbe. V imenu boja proti terorizmu bi širili varnostne službe in druge varnostne organe ter njihova pooblastila in pristojnosti. V danih razmerah, ko je ogroženost Slovenije zaradi terorističnih napadov islamističnih skupin nizka, je to milo rečeno nehigienično, služi pa lahko samo neutemeljenemu poostrenemu nadzoru nad posamezniki, našimi lastnimi sodržavljani.
Zato v Združeni levici predlaganemu priporočilu Vladi nasprotujemo. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala.
Gospod Jernej Vrtovec bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani podpredsednik!
Nacionalna varnost države je temelj in garant njenega obstoja, je najvišji interes, ki zagotavlja preventivno delovanje in preprečevanje vseh dogodkov, ki ogrožajo ali pa bi lahko ogrozili našo skupno vrednoto – to pa je mir. Zagotavljanje varnosti na lastnem ozemlju je v spreminjajočem se svetu ena najpomembnejših nalog države. Namreč nastanek novih kompleksnih in med seboj povezanih oblik ogrožanja varnosti, ki so se pojavile v procesu globalizacije, je izzval številna vprašanja glede delovanja institucij, ki zagotavljajo varnost države in njenih državljanov. Zato se v Novi Sloveniji zavedamo spremenjenih varnostnih razmer v svetu in v naši bližnji soseščini, ki so v zadnjem času povezane z grožnjo terorizma. Ta predstavlja veliko nevarnost, pomeni pravzaprav novo obliko vojne, proti kateri se lahko bojujemo le s skupnimi močmi in z učinkovitim obveščevalno-varnostnim sistemom, ki je sposoben zaznati vsako najmanjšo, poudarjam najmanjšo nevarnost. Res je, kot navaja direktor Sove gospod Zoran Klemenčič, da še tako dobro delujoče službe na področju varnosti in obveščanja ne bodo odpravile pojava terorizma, saj preprečevanje radikalizacije posameznikov in skupin ni njihovo delo. To torej drži, kajti vzroki za terorizem tičijo v slabih ekonomskih, političnih in drugih razmerah. Vendar pa mora dobro delujoč OVS zaznavati vse vrste nevarnosti, ki bi lahko ogrozile našo varnost. To je torej dolžnost obveščevalno-varnostne službe.
Evropska strategija boja proti terorizmu se osredotoča na 4 glavne stebre: preprečevanje, zaščito, pregon in odkrivanje. Ena izmed prednostnih nalog Evropske unije na tem področju je torej prepoznavanje in odpravljanje dejavnikov, ki prispevajo k radikalizaciji, in procesov, ki do same radikalizacije tudi pripeljejo. Gre torej za preventivno delovanje, ki ga moramo v naši državi zagotovo izpolniti do te mere, da bomo sposobni pravočasno zaznavati tudi takšne primere, kot je na primer primer Žavbi. Po našem mnenju je eden od problemov

obveščevalno-varnostne službe tudi pomanjkanje jasnih strateških usmeritev. Te so sicer zapisane v resolucijah, strategijah in zakonih, kar pa ne zadošča, če usmeritve niso podprte s konkretnimi zavezami, tudi zavezami v obliki samih zakonov. V Novi Sloveniji smo kot predlagatelji zadovoljni, da je koalicija vsaj tokrat prisluhnila našim predlogom in da bo na podlagi podanih izhodišč razmislila tudi o zakonskih pooblastilih oziroma pristojnostih, kadrih, izobraževanju in usposabljanju ter povezovanju vseh deležnikov.

Predlog priporočila v zvezi z zagotavljanjem učinkovitejšega dela obveščevalno-varnostne službe v Republiki Sloveniji bomo krščanski demokrati seveda podprli.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu priporočila niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga priporočila. Glasovanje o Predlogu priporočila v celoti bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili čez pol ure v okviru glasovanj.

Spoštovani gospod Darko Stare, v obrazložitev se vam moram opravičiti, v Državni zbor smo dobili dva dokumenta, zadnji je bil tisti, na katerem ste bili navedeni, in se v tem smislu res opravičujem.

S tem prekinjam 22. točko dnevnega reda, prekinjam tudi 21. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 15.45.

(Seja je bila prekinjena ob 15.17 in se je nadaljevala ob 15.47.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje.

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora. Prehajamo na glasovaje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 3.A točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o ukrepih za odpravo posledic pozebe in snega v kmetijski proizvodnji med 25. in 30. aprilom 2016 po nujnem postopku.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 74, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih po nujnem postopku.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženega amandmaja z dnem 14. 7. 2016, ki ste ga prejeli na e-klop.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 4. členu.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke gospa Suzana Lep Šimenko.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsednik.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo podprli naš amandma. Zakaj? Tako imenovana pomota oziroma redakcijska napaka ali kako drugače je koalicijski poslanci in ne nazadnje tudi v predlogu zakona imenujete, je povzročila dva meseca pravne praznine na področju prekrškov po členih 218–222 Zakona o delovnih razmerjih. Z našim predlaganim amandmajem želimo doseči retroaktivnost uporabe prekrškovnih določb do 24. maja 2016 za vse prekrške, ki so bili storjeni do 24. maja 2016. To pomeni za vse tiste prekrške, ki so bili narejeni, pa o njih še ni bilo pravnomočno odločeno od takrat, ko je stopil v veljavo Pomorski zakonik, ki je razveljavil tri določbe.

Ker želimo, da dejansko ne pride do izkoriščanja, bomo ta amandma v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke seveda podprli.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 24, proti pa 48.

(Za je glasovalo 24.) (Proti 48.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagani amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajnopravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da je bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 74, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 74.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 7. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnem naročanju na področju obrambe in varnosti po skrajšanem postopku.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajnopravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 55, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 55.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o prijavi prebivališča v okviru rednega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajnopravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 66, 5 pa jih je bilo proti.

Za je glasovalo 66.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 9. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gostinstvu v okviru rednega postopka.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajnopravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev sprejetih na matičnem delovnem telesu predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 60, nihče pa ni bil proti.

(Za je glasovalo 60.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 14. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prispevkih za socialno varnost v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prispevkih za socialno varnost ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Poslanska skupina Nove Slovenije bo glasovala proti sklepu, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Morda bi koalicija tudi v primeru tega zakona lahko uporabila načelo, ki ga je uporabila pri Zakonu o Slovenskem državnem holdingu. Tam se je koalicija poslužila principa, da je opozicijski predlog sama amandmirala in ga tudi dopolnila po svojih lastnih predlogih. In tudi v tem primeru, ko je bil naš zakon sestavljen iz treh različnih delov s povišanjem neto minimalne plače z razvojno kapico in pa z drugačno obdavčitvijo božičnice, predlagali smo tri novosti, tri različne koncepte, bi se koalicija lahko sama izbrala, kateri je za njih sprejemljiv in ga uredila na način, kot si želi. Glede na to, da je zdaj vladna koalicija predlagala drugačno obdavčitev božičnice, bi tudi v tem našem primeru lahko ostale stvari z amandmajem črtala pa samo sprejela vprašanje božičnice. Lahko bi tudi za morebitni kakšen drugačen predlog ravnali podobno. Skratka, mene moti ta pristop vladne koalicije, da zakone, ki navadno prihajajo s strani opozicije, v načelu vedno zavrača in izglasuje sklepe, da so neprimerni za nadaljnjo obravnavo. Mnogokrat se je že zgodilo, da so bili opozicijski predlogi označeni kot neprimerni za nadaljnjo obravnavo, s strani koalicije so bili potem pozivi oziroma utemeljitve, češ, kako bo prišel nov sistemski zakon, do tega sistemskega zakona pa nikoli ni prišlo. Moj apel bi bil v smeri, da tako kot sta se začeli obnašati in ravnati v primeru Zakona o Slovenskem državnem holdingu, tudi v drugih primerih ravnate z opozicijskimi predlogi. Torej, da pristopite proaktivno, da poskušate z amandmaji ta zakon dopolniti tako, kot si ga želite, in na nek način dosežete to, da upoštevate tudi zakonodajno iniciativo opozicije. Jaz sem prepričan, če bi uporabljali prakso iz mandata 2004–2008, ko so se upoštevali tudi opozicijski predlogi, ko so se upoštevali tudi predlogi kar zadeva proračun, bi to bistveno razbremenilo napetost med koalicijo in opozicijo. To je pa zagotovo dobro sporočilo.

Moj predlog bi bil, da upoštevate več opozicijskih predlogov.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra gospod Tilen Božič.

TILEN BOŽIČ (PS SMC): Skoraj bi me postavili za nekaj sedežev bolj levo.

Gre za isti predlog, kot smo ga že obravnavali v januarju 2016. Takrat smo tudi, mislim da, dobrih 5 ur namenili razpravi, smo se pogovorili o vseh teh rešitvah, ki jih je predlagatelj tudi izpostavil. Gre za rešitve na področju socialnih prispevkov, pri čemer smo se

nekako tudi v koaliciji zdaj v zadnjih dneh sporazumeli, da bomo določene popravke naredili predvsem na področju dohodnine. V določeni meri odsevajo, lahko rečemo, da podobno področje rešujemo, vendar na drugačen način, tudi z drugačnimi posledicami. Se pravi, ne govorimo o tem, da gre za večstomilijonska znižanja sredstev v nekaterih ključnih blagajnah, se pravi zdravstveni in pokojninski, ki so tudi nam konec koncev z neko socialno afiniteto zelo pomembne predvsem zaradi tega, ker težko sprejemamo to, da bi morda nekdo z nekaj deset evrov na mesec višjo plačo si lahko privoščil nekaj tisoč evrov za morda dodatne zdravstvene storitve, dodatna zdravila, dodatne druge zadeve, ki prihajajo iz te blagajne, se pravi za tisto krčenje košarice, ki bi jih tako drastične spremembe lahko prinesle. Nekako stojimo za tem, da imamo solidaren sistem in solidarnost je potrebna ravno zaradi tega, ker so potrebe po koriščenju izjemno asimetrične. Se pravi po navadi to bistveno več koristijo recimo starejši, mlade družine z majhnimi otroki, z nizkimi dohodki in tako naprej. Ravno zaradi se s temi rešitvami ne strinjamo. Tudi ne bi bilo možno dejansko v tem zakonu tega amandmirati na tak način, kot smo potem pripeljali do teh rešitev, o katerih se bomo pogovarjali, koalicijskih, v jeseni.
Ravno zaradi tega tudi stojimo na tem, da bomo podprli sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena ima levica Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.
V Združeni levici teh predlogov spremembe Zakona o prispevkih za socialno varnost seveda ne bomo podprli, ker gre še za enega izmed vrst predlogov desnice za pot v bolgarski razvojni model. Kar predlagajo, pomeni eno milijardo težko vrtanje pokojninske in zdravstvene blagajne, efektivno atentat na javne finance, ki pa učinkov, ki jih predlagatelji obljubljajo, ne bo proizvedel. Še nikjer na svetu jih ni, ne v teoriji in jih ne more niti v praksi. Edini učinek vsesplošnega takšnega davčnega razbremenjevanja pelje v neenakost, pelje v padec bruto družbenega proizvoda in pelje v dvig brezposelnosti. Torej diametralno nasprotno od neoliberalne dogme, ki pravi, da če posekamo davke, se bo gospodarska aktivnost dvignila, dvignilo se bo zaposlovanje in tako naprej. Dokazano je, da so to natančno to, kar sem rekel, navadne dogme, da v praksi ne pijejo vode. Še učbeniška ekonomija teh dogem ne jemlje več resno. Ta današnji predlog v resnici služi samo in izključno neki neoliberalni propagandni agendi, v smislu tega, kar obljublja, gre pa za čisto navaden blef. Če vas v praksi zanima, kako te stvari zgledajo, se lahko ozrete po naši evropski sočlanici Bolgariji, kjer so peljali 10 % flat tax na vse plače, pa vemo, kakšne so posledice, visoka brezposelnost, kljub temu da se ljudje odseljujejo v države, nobene razvojne perspektive in tako naprej. To je pot na periferijo, ne pa pot med razvite, še manj pa pot v socialno državo, v zaposlovanje in v dober standard bivanja. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala, gospod predsednik.
Glejte, danes smo v enem žalostnem trenutku, kjer se stranke, ki govorijo, da podpirajo delavce pri njihovem boljšem položaju v družbi, torej danes Slovenska demokratska stranka in Nova Slovenija dokazujeta, da resnična pot spoznanja tega, da cenimo kvalitetno delovno silo, je preko tega zakona. Mi bomo glasovali proti sklepu, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, ampak bomo proti temu, da se tak zakon, da gre naprej ker je nujno potreben. Nujno je treba razbremeniti bruto plače, nujno je, da ljudje, ki imajo minimalne plače, manj plačujejo, predvsem v socialno blagajno in zdravstveno, ker ti dve blagajni delujeta netransparentno, delujeta neracionalno in porabita ves ta denar, ki bi moral biti namenjen potem za socialo in za zdravstvo. To ugotavljamo, imamo celo vrsto preiskovalnih komisij. In tu je to dejstvo. Govoriti, da zmanjšujemo davke, to niso davki, to so prispevki za socialno in zdravstveno blagajno. To niso davki, spoštovane kolegice in kolegi. Te pojme je treba poznati. Zato smo prepričani, da danes govorimo predvsem o tem, da potrebujemo takšne zakone, potrebujemo zato, da bomo konkurenčni v Evropi in v svetu, potrebujemo takšne zakone zaradi tega, da bo v Sloveniji več tujih vlaganj. Več tujih vlaganj pomeni večjo kreacijo delovnih mest, večja kreacija delovnih mest pomeni več prispevkov in več prispevkov pomeni tudi več prispevkov v blagajno. To je ta zgodba, ki je zelo enostavna in ki deluje v Evropi in svetu. Deluje v tistih državah, spoštovani kolegice in kolegi, kjer danes mladi bežijo. Mladi ne bežijo v tiste države, kjer so ti prispevki veliki, kjer vse te blagajne delujejo netransparentno in neracionalno, ampak bežijo tja, kjer delujejo blagajne transparentno, kjer ni čakalnih, da nekdo plača velike prispevke in ima velike čakalne vrste. To je skregano z zdravo pametjo, spoštovane kolegice in kolegi. Danes smo tukaj in zdaj, da se prevagamo, kot sem danes rekel, da stopimo na tehtnico, kdo je v resnici na strani delavcev, delavk, kdo v resnici ceni kvalitetno delovno silo. Če nekdo reče, da nekaj deset evrov na mesec nekemu delavcu več neto plače ne pomeni ničesar, vam lahko povem, da pomeni nekaj. Vsakemu, ki ima 500 evrov plače, pomeni novih 40 ali pa 60 evrov kar nekaj v

družinskem proračunu. In danes, poglejte, vsi ki ste glasniki socialne države, danes smo tukaj, da se preštejemo, da stopimo na tehtnico in da vidimo, koliko ste glasniki socialne države. Koliko vas je v hlačah, koliko vas je v tem, da stopite na stran delavcev in delavk. To je cela zgodba danes tega zakona.
V Slovenski demokratki stranki smo proti temu, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo in smo za to, da se ta zakon nadaljuje in da se morda v nadaljnji obravnavi izboljša. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: V nadaljevanju prosim argumente brez hlač. Sprašujem, ali ima še kdo obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Ne. Potem pridemo do obrazložitev glasu v lastnem imenu.
Najprej ima obrazložitev glasu v lastnem imenu gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Pravkar mi je moj prijatelj poslal SMS, da naj bomo vizionarji. Seveda tudi zaradi tega bomo glasovali proti, bom glasoval proti, ker gledamo naprej. Gospe in gospodje, mi potrebujemo novo ekonomsko politiko. To nam govori Umar. Umar ni inštitut Nove Slovenije. Umarju bi morali pravzaprav vsi slediti. Poglejte, dokler sem tukaj na sedežu številka 90, to je zadnjem mestu v tem parlamentu, bom govoril, da potrebujemo razvojno kapico, če hočete socialno kapico. In dokler tega ne bo, tudi k nam ne bo investitorjev. Dokler ne bomo drugače obravnavali božičnice, k nam ne bo investitorjev. Mi smo skoraj hermetično zaprta ekonomija. Potrebujemo resnično odprto gospodarstvo. Danes samo 1,37 ljudi dela za enega upokojenca. To je najslabše razmerje v zgodovini Slovenije. Lansko leto smo imeli najslabšo selitveno bilanco po letu 1991. Kaj se dogaja oziroma kaj bomo naredili mi? Potrebujemo, kolegice in kolegi, novo ekonomsko politiko. Če želite v praksi preveriti, kako delujejo družbe, kjer imajo napačen poslovni model, morate iti v Venezuelo in videti, kako tam ljudje navalijo, kot se reče, v samopostrežno trgovino in se stepejo za kos kruha in za eno kilo moke.

Glasoval bom proti, ker želim vsaj malo prispevati k temu, da bi vendarle naredili v Sloveniji vsaj nekaj elementov nove ekonomske politike. Ta bi nam prišla zdaj, ko je optimizem, ko je gospodarski optimizem in da bi zdaj, ko je na nek način gospodarstvo v naletu, da bi temu naletu dali še dodatnega pospeška, dodatnega kisika za nova delovna mesta, predvsem pa za investicije. Mi nimamo investicij, in to je strahoten problem te države.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala lepa za besedo, predsedujoči.

Ta predlog, ki ga imamo pred seboj, je plod vizije desnice po novi ekonomski politiki. Edin problem s to vizijo je, da se ozira proti Bolgariji. Zaradi tega ga ne moremo v Združeni levici podpreti, ker se sami raje oziramo proti dobrim praksam na severu. Bolgarski razvojni model v slovenski družbi ni nujno potreben. Ravno nasprotno. Če se ga je Slovenija do sedaj poslužila, je dal negativne rezultate. In če kaj, ga moramo še v teh zametkih in nastavkih, ki je že prisoten v naši družbi, odpraviti.

Ta predlog je protisocialen in je protidelavski in zato ga v Združeni levici kot socialisti ne moremo podpreti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Glasoval bom proti temu, da je zakon neprimeren za nadaljnjo obravnavo, ker nasprotujem venezuelskemu razvojnemu modelu, ki ga zagovarja Združena levica. Pojdite si pogledat televizijo, v venezuelskem razvojnem modelu so trgovine prazne, tam se ljudje tepejo za hrano, ljudje so lačni. To je venezuelski razvojni model. Ne, hvala lepa.

To, kar pa predlagamo mi, pa je, da bi imeli delavci z minimalno plačo 50 evrov večji prihodek. Ljudje božji, poslušajte, Združena levica, ki naj bi se zavzemala za delavce, je proti temu, da bi ljudje z minimalno plačo imeli 50 evrov večji minimalni prihodek. In oni pravijo, da je to sesutje zdravstvene in socialne blagajne. Se opravičujem, ampak bom moral naredit en tak mini kurz ekonomije. Tako bom rekel, če ljudem več ostane v njihovih žepih, če jim na mesec ostane več kot 50 evrov, to pomeni, da ta denar lahko zapravijo. Če ga zapravijo, potem v trgovinah kupujejo. Če kupujejo, potem podjetnik lahko izdelke proizvajajo. Da jih proizvajajo, lahko na novo zaposlujejo. Ko pa na novo zaposlujejo, ti ljudje plačujejo v – katere? Zdravstvene in socialne blagajne. In ta predlog, ki ga mi predlagamo, je ta, da bi ljudem ostalo več v žepih, da bi povečali domačo potrošnjo in da bi na takšen način ustvarili nova delovna mesta, s katerimi bi polnili zdravstveno in socialno blagajno. Sedaj pa razumi, kdor more, da so borci za delavske pravice proti temu. Jaz ne razumem.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Postopkovno, Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Spoštovani predsednik, obrazložitev gospoda Tonina ni bila obrazložitev njegovega glasu, ampak je bila polemika z obrazložitvijo glasu Mihe Kordiša. Predvsem pa je precej jasnoviden kolega Tonin, kajti on ve, kaj mi mislimo, on ve, kaj mi zagovarjamo, tako da pravzaprav sploh nima

smisla, da imamo obrazložitev glasu v lastnem imenu, če pravzaprav on že ve, kaj mi hočemo in za koga se zavzemamo in na kakšen način. Tako, da hvala lepa, kolega Tonin. Meni ni treba prav nič povedati … /oglašanje iz dvorane/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Najprej, počakajte malo, bilo je postopkovno. Postopkovno je bilo pravilno v tistem smislu, da sedaj nobena od teh obrazložitev, sploh v lastnem imenu, nima zveze z obrazložitvijo glasu, sploh ne o lastnem glasu. Vsekakor pa sta tu dva očitno modela, o katerih glasujemo: bolgarski in venezuelski. Jaz bi pa želel, da se v slovenskem parlamentu pogovarjamo o tem, kaj bomo sprejeli v Sloveniji … /oglašanje iz dvorane/ Samo ugotavljam dejstva.

Sedaj pa bi prosil, da bi od tod naprej se pogovarjali o tisti točki, pri kateri smo, o lastnem glasu in o nobenem drugem glasu. Smo na točki obrazložitve glasu v lastnem imenu. Postopkovno, mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Predsednik Državnega zbora, jaz mislim, da bi me morali vi zaščititi. Jaz sem absolutno obrazlagal moj lasten glas. In če greste pogledat magnetogram moje razprave, boste lahko videli, da sem jaz v samem začetku povedal, kako bom glasoval. Glasoval bom proti. Od tu dalje pa jaz upam, predsednik Državnega zbora, da dovoljujete demokracijo in svobodo razprave nam poslancem, da ta glas proti pač obrazložimo tako, kot mislimo, da je prav. In glede na stvari, ki so se obravnavale v tem parlamentu, sem jaz svoj glas proti obrazložil tako, kot sem ga obrazložil. In to je najbrž stvar demokracije.

In še ena stvar, kjer ste bili netočni. Mi ne govorimo o bolgarskem modelu. Ta model, ki ga predlagamo mi, je model za Slovenijo, je model za to, da bi v Sloveniji ustvarili več delovnih mest. Predsednik Državnega zbora, jaz mislim, da ne pričakujem preveč, če od vas pričakujem spoštovanje do zakonodajnih predlogov Nove Slovenije.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ni bilo nobenega nespoštovanja, ampak iz celotne razprave sem razbral, da se pogovarjamo samo še o tem in da je celotna zadeva prešla v razpravo, ne pa v obrazložitev lastnega glasu, in da je temu namenjena, ker smo že dobili obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin, in dodajanja ognja oziroma olja na ogenj z ene in z druge strani, to je dejstvo … /oglašanje iz klopi/ Postopkovno, kolega Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Poglejte, še ena stvar, na katero ste pozabili opozoriti poslanko Violeto Tomić. Ona mi je govorila, češ, kako jaz vse vem. Ja, za božjo voljo, saj je vaš poslanec Miha Kordiš obrazložil, kakšno bo stališče poslanske skupine, kako naj potem ne vem, kakšno bo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Ali lahko nehamo s temi postopkovnimi, ko nima nobenega smisla? Kdor še ima obrazložitev glasu v lastnem imenu, naj se prosim prijavi.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima Violeta Tomić.

VIOLETA TOMIĆ (PS ZL): Sedaj pa že moram spregovoriti, kajti sploh ne vem, v čem je problem. Tako Nova Slovenija kot Združena levica bosta glasovali proti. Seveda verjetno iz različnih argumentov, vendar tudi to je legitimno, saj smo rekli, da smo v hramu demokracije. Zato ne vidim prav nobenega tehtnega razloga, niti nekako racionalnega razloga, sedaj ko se bližamo že dopustniškemu času, da bi se prepirali okoli tega, okoli česa se pravzaprav strinjamo, da smo seveda proti. Iz kakšnih nagibov pa kateri je proti, pa dragi moji, pustimo stati. Jaz bom glasovala proti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Jaz bom glasovala proti sklepu, da naš zakon ni primeren, ker mislim, da je zelo primeren. Vsi skupaj vemo, da v Sloveniji imajo mnogi prenizke plače, zato smo mi predvideli, da tisti, ki imajo najnižje plače, da bi imeli višjo neto plačo, da pa hkrati ne bi zaradi tega bolj obremenili gospodarstva. Vsi vemo, da je gospodarstvo tisti temelj, na katerem lahko gradimo državo. Gospodarstvo, ki plačuje davke, je temelj socialne države. Na drugi strani pa sem ničkolikokrat slišala v različnih podjetjih v Sloveniji, da enostavno odhajajo mladi šolani ljudje, ki jih podjetja potrebujejo, zato ker je razlika med neto in bruto plačo v Sloveniji povsem neprimerna, če se primerjamo s konkurenčnimi državami na zahodu. Zaradi tega izobraženi kadri, razvojni kadri, tisti, ki jih potrebujemo, odhajajo v tujino, ker je tam ob enaki bruto plači lahko precej višja neto plača. In tretji razlog. Poglejte, zakaj ne bi podjetja, ki bolje stojijo, dala tudi božičnico. In po navadi iščejo obhode, obvoze, kako bi državi dali manj, da bi delavce lahko nagradili bolj. In to smo mi predvideli. Jaz se ne bom prepirala z Združeno levico, ampak sedaj ugotavljam, da pravzaprav v tem, kar ste se vi usklajevali o mini davčni reformi, nas delno posnemate, samo razlika je v tem, da vi podjetja še dodatno obremenjujete, mi pa menimo, da to ni prav, ampak smo predlagali bolj realne in primerne ukrepe.
Zato podpiram naš zakon in sem proti vašemu sklepu.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Preden predam naprej, naj vas obvestim, da je za 10. točko pod oznako "novo", bil vložen nov in je objavljen nov uskladitveni amandma, o katerem bomo glasovali po koncu 21. točke, to pomeni čisto na koncu.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala, predsednik.

Poglejte, jaz bom nekaj ekonomije za telebane danes poskušal obrazložiti, če pa nimam več kot, mislim da, tri minute. Prva zadeva. Danes se resnično pogovarjamo o delavcih in delavkah. Glede prispevkov, o katerih so predhodniki danes govorili, mi se borimo proti institucijam, spoštovani kolegi, ki so predrage, ki so netransparentne in neracionalne. Jaz bom dal samo en primer. Vsi ti delavci, ki imajo 600 evrov plače, plačujejo RTV prispevek. Na RTV dela 2 tisoč 450 ljudi dopoldne, 400 jih je na bolniški, 300 jih dopoldne hodi h kozmetičarkam, dve sta na tržnici, zjutraj pridejo s kartico štempljat, opoldne kartico štempljat. Ali se vam zdi to moralno in etično, spoštovani kolegi? Se vam to zdi moralno in etično do vaših delavcev, ki delajo za 400 evrov? Ali ste normalni? Pa nadaljevanje. Zdravstveni sistem, vsak stent, ki stane v Nemčiji 250 evrov, stane v Sloveniji tisoč evrov. Vsak aspirin, ki stane v Makedoniji manj kot evro, v Sloveniji stane tri evre. Ali je to moralno in etično do delavcev in delavk v Sloveniji, spoštovani kolegi? Vsak software program na obeh ministrstvih stane 10 do 15-krat več kot v Nemčiji. Ali je to normalno? Kam se vse to prelevi? Ali je to, da imamo najdražji sodni sistem z največ sodniki, z največ sodnimi zaostanki, normalno? Kdo to plačuje? Delavke in delavci. Kdo je sedaj socialen, kdo je za delavce in delavke. In ta zakon prisiljuje institucije, da bodo šle v reforme, da ne bodo še umetno zaposleni v institucijah, da bodo imeli transparentne cene in da bodo delovali tako kot gospodarstvo. To je bistvo tega zakona. In spoštovana kolegica vi ste govorili o Venezueli, jaz vsako jutro samo preberem v Spiegelu ali Fokusu, da Coca Coca ne more niti izdelovati Coca Cole v Venezueli, ker nimajo niti za sladkor, da ljudje jedo, vsi tisti, ki so še podpirali bivšega totalitarca, jedo danes iz smetiščnih kant. Ljudje umirajo na ulicah. Vse to je vaša zgodba, danes propada, socializem je vedno propadel, in to je največji problem. Problem je zagovarjati nekaj, kar nikoli ni delovalo. Mi v Slovenski demokratski stranki … / izklop mikrofona/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Lahko prosim, da v obrazložitvi glasu poveste, kako boste glasovali. Jasno je, da sem jaz teleban, ja, samo to je jasno. Ampak s tem tudi najverjetneje čisto vsi ostali, ki nas poslušajo. Tako da bi bilo pametno, da se držimo teme, o kateri govorimo.
Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Jernej Vrtovec.

JERNEJ VRTOVEC (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, jaz bom glasoval proti, ker si želim, da ta zakon zaživi. In to je mini davčna reforma. Ta zakon prinaša dvoje. Več delovnih mest in večjo neto plačo. Enostavno ne razumem, kako ste lahko proti temu predlogu Nove Slovenije – več delovnih mest in večja neto plača. Glejte, Slovenija je preveč oprispevčena država in nižji prispevki pomenijo večjo neto plačo. Tisti z minimalno plačo po tem našem predlogu bi dobili na mesec 50 evrov več v svoje denarnice. Kaj bi naredili s temi 50 evri več? Zapravili jih bi v trgovinah. Spet se bi denar obrnil. Danes odhajajo najboljše generacije, srednje generacije, 15 tisoč teh ljudi se izseli v tujino. Zakaj? Tudi zaradi tega, ker so tukaj preveč obdavčeni. Tudi zaradi tega iščejo nove priložnosti za boljše plačilo, kajti tukaj jim delodajalci ne morejo dati takšne plače. In ta zakon je tudi korak k temu, da preprečimo beg možganov. In ne nazadnje še božičnica. Zakaj ste proti temu, da bi delodajalci nagradili svoje delavce v obliki božičnice? Zakaj? Ta zakon prinaša tudi to, da lahko delodajalci nagradijo svoje zaposlene in jim izplačajo božičnice, kajti zdaj je božičnica preveč obdavčena. Ta zakon si dejansko zasluži podporo, kajti Slovenija je davčno preobremenjena in preveč oprispevčena. In veste, kako pravijo, socializem živi in je dober do takrat, ko ne zmanjka denar drugih.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Še kakšna obrazložitev glasu? Prosim za prijavo.
Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala lepa, predsednik.

Ne vem oziroma delno vem, kako se dogaja v ostalih tujih državah. Vendar zelo dobro pa vem, kakšno razmerje pa imajo ljudje, delavci v naši državi. V naši državi imamo vedno več ljudi, ki imajo minimalno plačo. Vedno več ljudi, ki prosijo tako humanitarne organizacije, kot sta Rdeči križ in Karitas, za pomoč. Vedno več ljudi, ki jih je sram prositi za pomoč, pa živijo v neki socialni bedi. Naš predlog zakona gre v smer, da tem ljudem nekaj več damo. Zato smo tukaj v tem državnem zboru, da delamo dobro za ljudi. In če ni 50 evrov dovolj, da tem ljudem pomagamo, da jim bo več ostalo, da bodo lahko sami plačali kosila otrokom, malice v šoli ali še kaj drugega, ne vem več, kakšna je smer te politike, socialne politike v tej državi. Če ne prisluhnemo tistim, ki jo najbolj potrebujejo. In to so ljudje z minimalnimi plačami. O tem je bilo v teh dneh, teh tednih v tem državnem zboru veliko povedanega. In enostavno je nerazumno, kako lahko rečemo, da teh ljudi ni, da ti ljudje ne potrebujejo 50 evrov več na mesec in da bi jim to nekaj pomenilo. Ne razumem današnjega razmišljanja v tem državnem zboru.
Sama bom glasovala proti temu in za naš predlog.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.
Jaz bom glasoval proti temu, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo iz več razlogov. Eden je socialni vidik, o tem smo že govorili in veliko kolegov in kolegic je poudarilo to. In s tem se strinjam. Drugi razlog pa je to, da se dejansko v tem državnem zboru bomo morali kolegi in kolegice enkrat spoprijeti z našo konkurenčnostjo in s tem, da je treba dejansko zmanjšati vse obremenitve podjetij, kajti dejansko od podjetij živimo mi in živi ves javni sektor. Ta podjetja dejansko zagotavljajo blaginjo, kakršno imamo danes, in lahko zagotovijo še večjo blaginjo za ljudi. Skratka, treba je veliko narediti za konkurenčnost. Mi v Državnem zboru smo pred nekaj tedni obravnavali eno informacijo, kjer je en podatek, ki kaže na naše stanje v naših obremenitvah in na naš davčni sistem. Plača tisoč 500 evrov bruto, to je slovenska povprečna plača, je v Sloveniji obdavčena za 200 evrov več kot v Avstriji. Od tisoč 500 evrov v Avstriji dobi delavec 200 evrov več neto plače. In to je zaskrbljujoče. Ob istem znesku. In enkrat, gospe in gospodje, se je treba spopasti s temi težavami in je treba zagristi tudi v to morda nekoliko kislo jabolko za gospodarstvo in za blaginjo ljudi.
Sedaj imamo to možnost, da gre zakon v nadaljnji postopek in da to tudi odpravimo.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev. Za jih je glasovalo 48, proti pa 25.
(Za je glasovalo 48.) (Proti 25.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet. Zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 22. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga priporočila v zvezi z zagotavljanjem učinkovitejšega dela obveščevalno-varnostnega sistema Republike Slovenije.
Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu priporočila niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu priporočila v celoti. Obveščam vas, da me Zakonodajnopravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog priporočila neusklajen.
Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke ima mag. Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Spoštovani!
Približno 9 mesecev je minilo, kar je Državni zbor sprejel priporočila, ki jih je oblikovala komisija, ki jo vodim. Bistvo teh priporočil je bilo, da je treba spremeniti politiko in povečati sredstva namenjena varnosti, se pravi namenjena vojski, namenjena policiji in namenjena vsem drugim službam, ki skrbijo za varnost državljank in državljanov. Varnost je temeljna vrednota, ni vse, toda vse brez varnosti je nič. Nič ne pomeni možnost zdravstva, nič ne pomeni možnost šolstva, če ni varnosti. Varnost je temelj blaginje. Devet mesecev je minilo in v devetih mesecih bi že ženska rodila, jalova vlada pa nič. Še pojavila se je neka, ne vem, kaj je to, novokomponirana skromnost pri službah, ki pravijo: "Joj, dobro je, da se je vsaj ustavilo padanje sredstev." Gospe in gospodje, ni dovolj. Realizacija tistega sklepa, ki je bil v Državnem zboru sprejet praktično soglasno, bi pomenila, da je treba tudi nadoknaditi stvari za nazaj. Čas, ko smo vsi verjeli, da bo skupna varnost, evropska politika in vse ostalo trajen vir stabilnosti, varnosti in blaginje na tem območju. Žal se je izkazalo, da so nekateri verjeli, da lahko sami ukinejo kar en del pravnega sistema Evropske unije, odprejo meje, tudi žal slovenska vlada je ravnala tako in izničila schengen. In rezultat tega je, da je prišlo do ogrožanja. Rezultat tega je, da so se stvari drastično spremenile. Rezultat tega je, da tudi Slovenija ni več nek varen otoček. Žal nekateri dogodki v minulih tednih to nedvoumno pričajo.

Spremembe v Evropski uniji, vključno z brexitom, narekujejo, da mora biti Slovenija brez dvoma sposobna zagotavljati v celoti sama svojo varnost. Zagotavljati jo mora na področju policije, tajnih služb, obveščevalnih služb, zagotavljati jo mora biti sposobna na področju vojske. Nič od tega še ni uresničeno.

Zaradi tega je nepotreben sklep, ki zgolj zamegljuje in komplicira, ki je zdaj predlagan v gradivu. Dovolj in nujno bi bilo, da vlada uresniči tisti sklep, da ga uresniči v celoti, in to čim prej. Do takrat pa se bomo v SDS glasovanja o vseh teh dodatnih sklepih, ki zgolj zamegljujejo dejstvo, da vlada ne stori dovolj za varnost državljank in državljanov, vzdržali.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica ima Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Privatizacija in varčevalni ukrepi so pobrali več let življenja slovenskim delovnim ljudem, kakor jih lahko pobere terorizem kadarkoli. V primeru teh priporočil gre za stopnjevanje represije nad ljudmi in financ za to represijo, pri tem da Slovenija s strani terorizma v resnici ni bistveno ogrožena. Se da pa z vidika režimskih političnih strank razumeti naslednje sosledje. Neoliberalni ukrepi direktno botrujejo socialni bedi, ki poraja socialna vrenja. Seveda režimska oblast ta vrenja želi kontrolirati, nadzorovati in ne nazadnje poseči po represiji zato, da jih zatira.

V Združeni levici takšnega zaostrovanja represije ne moremo podpreti. Še toliko manj, ker je naravnost perverzno dvigovanje moči in krepitev represivnega aparata v trenutku, ko niti še menda krizne določbe Zakona za

uravnoteženje javnih financ niso bile odpravljene. Če kaj potrebujemo v tej državi, je fokus na razvojnih temah in družbenih podsistemih, od izobraževanja, infrastrukture, zdravstva in tako naprej. Še najmanj pa na krepitvi razvojnega aparata. Hvala. Represivnega aparata, oprostite.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov ima mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Na podlagi situacije v svetu in pa tudi na podlagi razmer v slovenskih varnostnih in obveščevalnih službah smo v Novi Sloveniji ocenili, da te službe potrebujejo neke resne reforme. In v teh zadnjih dneh se je vendarle zgodil nek premik.

Če se spominjate še razprav mesecev nazaj, so vladni predstavniki, koalicijski predstavniki vendarle trdili, da je Slovenija najbolj varna država na svetu in da je vsa zakonodaja ustrezna in da naše službe delujejo odlično. Vendarle smo naredili korak naprej v smislu, da celo minister Klemenčič in druga ministrstva priznavajo, da pa morda sedanja ureditev naših varnostnih in obveščevalnih služb pa vendarle ni tako bleščeča, da tudi na področju zakonodaje ostajajo določene sile lise. Kljub temu da sem lahko morda razočaran, da tiste sklepe, ki smo jih predlagali v Novi Sloveniji, koalicija ni sprejela, je pa vsaj to korak naprej, da je sama predlagala nek splošen sklep v smislu, da se priporoča reforma teh služb. Ker po navadi so bila ta priporočila, saj veste, v smislu, da so bila vsa priporočila zavrnjena in da je bila na koncu razprava v prazno. Danes bomo vsaj o enem priporočilu glasovali. Zdi pa se mi ena stvar ključna, in jaz upam, da tukaj, ko imajo koalicijski poslanci veliko obveznosti ravno zdaj, da bi vsaj v tem delu poslušali. Zakonodajna veja oblasti je dala zdaj izvršni veji oblasti priporočilo. Mi jim tega ne moremo s priporočilom naložiti, jim pa lahko priporočamo. In za realizacijo tega priporočila ste v največji meri odgovorni koalicijski poslanci. Mi v opoziciji lahko priporočamo, pa se vlada na vsa ta naša priporočila lahko gladko malo požvižga. Vi, koalicijski poslanci pa imate to moč. Če vlada tistega, kar ste vi sprejeli v tem državnem zboru, kar ste vi priporočali vaši vladi, za kar ste glasovali za, vaša vlade tega ne realizira, potem je prišel trenutek, da se vprašate, ali je vredno to vlado še podpirati, ker ignorira vaša priporočila. In to mislim, da je srž parlamentarne demokracije, da imamo poslanci največjo moč prav takrat, ko govorimo o podpori posamezni vladi. Jaz si želim, in vas bom na te stvari opozoril, da ko se bodo zavrteli neki meseci, če na tem področju ne bo nič postorjenega, potem je prišel čas, da vi storite svoje.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Sprašujem najprej, ali je še kakšna obrazložitev v imenu poslanske skupine. Ne.

Je torej v lastnem imenu? Prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima gospod Jožef Horvat.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik.

Na žalost, kolegice in kolegi, živimo v času ko varnost ni več samoumevna. Nekoč je gospod Robert Schuman povedal naslednje: "Nismo imeli Evrope, imeli pa smo vojno." Danes se ta Evropa piše skorajda že z malo začetnico, saj veste, na kaj mislim. In vsaj člani Odbora za zunanjo politiko in seveda tudi članice, smo prejeli pismo naših kolegov ruske dume. Jaz predlagam, da ga med počitnicami preberete tudi med vrsticami. To pismo smo dobili mi, slovenski parlament, kakor tudi parlamenti ostalih držav članic Evropske unije. In dobili smo ga mi, kakor tudi ostale članice zveze Nato, dobili so ga parlamenti Srbije, Črne gore, Makedonije in Bosne in Hercegovine. Grožnja je o neki novi hladni vojni. Preberite tudi med vrsticami.

Jaz bom glasoval za, žal sicer za samo eno priporočilo, ključno pa je, in to naj bo nek signal, da se v prihodnje bistveno več pogovarjamo o varnosti naših državljanov, o varnosti v Evropi. In seveda pogovarjanje ne bo dovolj. Potrebna bodo tudi dejanja. Zelo konkretna. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prosim za prijavo.

Obrazložitev glasu v lastnem imenu ima mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Glasoval bom za sklep, da je treba slovenske varnostno-obveščevalne službe reformirati. Zakaj? Zaradi tega ker živimo v resnično nevarnem in nepredvidljivem svetu. Tudi zaradi vseh slabih stvari, ki se dogajajo po svetu. Tudi zaradi socialnih in ekonomskih zadev se posamezne skupine v svetu radikalizirajo. In še ena nevarnost, ki nam v Evropi grozi, ki jo bodo vse te grožnje še dodatno pospešile, je zdaj ta bančna kriza v Italiji, ki bo imela velik vpliv tudi na banke v Nemčiji, ki imajo pokupljene italijanske obveznice. Vse to nas lahko spravi v neko novo spiralo nevarnosti. In jaz kot poslanec tega Državnega zbora bi si pri svojem delu resnično želel storiti vse, kar je treba, da našim varnostnim in obveščevalnim službam damo čim več orodij, da lahko naše državljane tudi zaščitijo. Če pogledate, kaj se je dogajalo v Bruslju in Parizu, jaz težko pristajam na tezo, da tovrstni ukrepi pomenijo dodatno represijo nad državljani. Jaz bi si želel, da bi te službe nad skupinami, ki so zagrešile zločine v Bruslju, v Franciji in ki morda razmišljajo tudi, da to počnejo v Sloveniji, resnično izvrševali represijo in storili vse, da jim ta dejanja onemogočijo, ker

v teh primerih ne gre za nobena demokratična urejanja, za nobeno preprečevanje demokratičnih vrenj, ampak zgolj za preprečevanje kriminalnih dejanj in zločinov.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 52, proti pa jih je bilo 5.
(Za jih je glasovalo 52.) (Proti 5.)
Ugotavljam, da je priporočilo sprejeto. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **18. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA AKTA O DOPOLNITVI AKTA O NASLEDSTVU SPORAZUMOV NEKDANJE JUGOSLAVIJE Z LJUDSKO REPUBLIKO KITAJSKO, KI NAJ OSTANEJO V VELJAVI MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN LJUDSKO REPUBLIKO KITAJSKO.**
Predlog akta je v obravnavo zboru predložila Vlado. Za dopolnilno obrazložitev predloga akta dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvo za infrastrukturo mag. Klemnu Potisku.

MAG. KLEMEN POTISEK: Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani gostje!
Socialistična federativna Republika Jugoslavija in Kitajska sta 14. aprila 1972 podpisali sporazum med vladama SFRJ in Ljudske Republike Kitajske o civilnem zračnem prometu, ki je bil ratificiran z uredbo, ki je objavljena v Uradnem listu SFRJ, številka 51/73. Z Aktom o nasledstvu sporazumov nekdanje Jugoslavije z Ljudsko Republiko Kitajsko, ki naj ostane v veljavi med Republiko Slovenijo in ljudsko Republiko Kitajsko, je bilo nasledenih 5 mednarodnih pogodb, med njimi pa ni omenjenega letalskega sporazuma. Iz dostopnih podatkov ni razvidno, zakaj navedeni sporazum ni bil uvrščen na seznam. Predvidevamo, da je razlog v tem, da sporazum v tistem obdobju še ni bil registriran pri Mednarodni organizaciji civilnega letalstva skladno s 83. členom Čikaške konvencije, ki določa obveznost registracije mednarodnih sporazumov. Ljudska Republika Kitajska je namreč šele 10. 8. 2004 sporazum registrirala pri Mednarodni organizaciji civilnega letalstva, iz česar je mogoče sklepati, da kitajska stran šteje sporazum kot veljaven. Ker je Republika Slovenija ena izmed enakopravnih naslednic bivše skupne republike, je treba tudi v notranjem pravnem redu dejstvo veljavnosti sporazuma ustrezno zaključiti in uvrstiti na seznam nasledenih mednarodnih pogodb. Navedeni sporazum o zračnem prometu med SFRJ in Kitajsko je namreč pričel veljati z dnem podpisa, to je 14. aprila 1972. S pravnoformalnim zaključenim postopkom nasledstva letalskega sporazuma med SFRJ in Kitajsko, ki velja od dne njegovega podpisa, bo med državama možno opravljati redni zračni prevoz.
Glede na navedeno predlagamo, da Republika Slovenija pravnoformalno zaključi postopek in sprejme akt o dopolnitvi akta o nasledstvu sporazumov nekdanje Jugoslavije z ljudsko Republiko Kitajsko, ki naj ostane v veljavi. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog akta je v obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejel nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni možno vlagati, zato prehajamo na odločanje o predlogu akta.
Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za jih je glasovalo 70, proti pa sta bila 2.
(Za jih je glasovalo 70.) (Proti 2.)
Ugotavljam, da je akt sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **19. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI POMOŽNEGA SPORAZUMA MED EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI, ISLANDIJO NA DRUGI STRANI TER KRALJEVINO NORVEŠKO NA TRETJI STRANI O UPORABI SPORAZUMA V ZRAČNEM PROMETU MED ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE NA ENI STRANI, EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA DRUGI STRANI, ISLANDIJO NA TRETJI STRANI IN KRALJEVINO NORVEŠKO NA ČETRTI STRANI.**
Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.
Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, državnemu sekretarju na Ministrstvu za infrastrukturo mag. Klemnu Potisku.

MAG. KLEMEN POTISEK: Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani gostje!
Dne 10. 7. 2009 je Državni zbor Republike Slovenije sprejel stališča o podpisu in začasni uporabi sporazuma o zračnem prometu med Združenimi državami Amerike na eni strani, Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi strani, Islandijo na tretji strani in Kraljevino Norveško na četrti strani ter ob podpisu in začasni uporabi pomožnega sporazuma med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani, Islandijo na drugi strani in Kraljevino Norveško na tretji strani glede uporabe sporazuma o zračnem prometu med Združenimi državami Amerike na eni strani, Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi strani, Islandijo na tretji strani ter Kraljevino Norveško na četrti strani. Navedena sporazuma sta bila tako podpisana v Luksemburgu in Oslu 16. in 21. junija 2011. Za pravno uveljavitev podpisanega mednarodnega sporazuma pa je potrebna še njegova ratifikacija. S podpisanim pomožnim

sporazumom se določajo medsebojne pravice, obveznosti in način zastopanja interesov v tako imenovanem skupnem odboru med državami članicami Evropske unije, Evropsko komisijo, Islandijo in Kraljevino Norveško. Pomožni sporazum pa zagotavlja ohranitev dvostranskega značaja sporazuma o zračnem prometu med Evropsko skupnostjo in Združenimi državami Amerike. Glede na navedeno predlagamo, da Republika Slovenija skladno z že sprejetim stališčem o podpisu navedenega sporazuma le-tega tudi ratificira. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejel nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni možno vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.
Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 70 poslank in poslancev, proti nihče.

(Za je glasovalo 70.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **20. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA O ZRAČNEM PROMETU MED ZDRUŽENIMI DRŽAVAMI AMERIKE NA ENI STRANI, EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA DRUGI STRANI, ISLANDIJO NA TRETJI STRANI IN KRALJEVINO NORVEŠKO NA ČETRTI STRANI.**
Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade mag. Klemnu Potisku, državnemu sekretarju na Ministrstvu za infrastrukturo.

MAG. KLEMEN POTISEK: Spoštovane poslanke in poslanci, gostje! Dne 10. 7. 2009 je Državni zbor Republike Slovenije sprejel stališča o podpisu in začasni uporabi sporazuma o zračnem prometu med Združenimi državami Amerike na eni strani, Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi strani, Islandijo na tretji strani in Kraljevino Norveško na četrti strani ter o podpisu in začasni uporabi pomožnega sporazuma med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani, Islandijo na drugi strani in Kraljevino Norveško na tretji strani glede uporabe sporazuma o zračnem prometu med Združenimi državami Amerike na eni strani, Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi strani, Islandijo na tretji strani ter Kraljevino Norveško na četrti strani. Navedeni sporazum je bil tako podpisan v Luksemburgu in Oslu dne 16. in 21. junija 2011. Za pravno uveljavitev podpisanega mednarodnega sporazuma pa je potrebna še njegova ratifikacija. S podpisanim sporazumom o zračnem prometu sta Islandija in Kraljevina Norveška pridobili pravice in obveznosti glede uporabe sporazuma o zračnem prometu med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Združenimi državami Amerike na drugi, ki je bil podpisan 25. in 30. aprila 2007.
Glede na navedeno predlagamo, da Republika Slovenija skladno z že sprejetim stališčem v podpisu navedenega sporazuma le-tega tudi ratificira. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni možno vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.
Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **21. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI EVRO-SREDOZEMSKEGA LETALSKEGA SPORAZUMA MED EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI IN DRŽAVO IZRAEL NA DRUGI STRANI.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.
Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade mag. Klemnu Potisku, državnemu sekretarju na Ministrstvu za infrastrukturo.

MAG. KLEMEN POTISEK: Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani gostje!

Predstavniki držav članic Evropske unije so dne 10. 6. 2013 v Luksemburgu podpisali Evro-sredozemski letalski sporazum med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani in Državo Izrael na drugi strani.

Sporazum zagotavlja postopno vzpostavitev skupnega zračnega prostora med Evropsko unijo in Državo Izrael ter opredeljuje priznavanje prometnih pravic za opravljanje zračnega prevoza v oziroma iz katere koli države članice Evropske unije v oziroma iz Države Izrael. Sporazum nadalje določa postopek izdaje dovoljenj letalskim prevoznikom za opravljanje zračnih prevozov med ozemlji, določa pogoje za preklic, zavrnitev, začasno razveljavitev ali omejitev dovoljenj ter določa tudi vzajemno priznavanje predpisov glede

sposobnosti in državljanstva letalskega prevoznika.

Sporazum omogoča tudi naložbe nad letalskimi prevozniki Evropske unije ali Države Izrael, in sicer omogoča večinsko lastništvo in ali dejanski nadzor nad njimi. Sporazum pa vsebuje tudi določbe o carinskih dajatvah in taksah, pristojbinah za uporabnike letališč, opredeljuje regulativno sodelovanje na področju varnosti, varovanja civilnega letalstva, določa sodelovanje na področju upravljanja zračnega prometa z namenom razširitve enotnega evropskega neba, zagotavlja minimalno spoštovanje pravic potnikov in osebnih podatkov potnikov, za nadzor nad izvajanjem sporazuma pa se ustanovi skupni odbor. Določbe navedenega sporazuma bodo prevladale nad obstoječimi določbami dvostranskih sporazumov o zračnem prometu med državami članicami Evropske unije in Državo Izrael. Tako tudi nad sporazumom o zračnem prometu med Republiko Slovenijo in Državo Izrael.

Glede na navedeno predlagamo, da Republika Slovenija skladno z že sprejetim stališčem o podpisu navedenega sporazuma letega tudi ratificira. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni možno vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.
Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 71, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 71.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o pogrebni in pokopališki dejavnosti.

Ker je Vlada opozorila, da je predlog zakona zaradi sprejetih amandmajev na seji matičnega delovnega telesa neusklajen, je pripravila uskladitveni amandma k 6., 11., 12., 19., 25.c, 56., 58., 59., 60., 63. in 64. členu, ki je objavljen na e-klopi z oznako "novo".

Želi o uskladitvenem amandmaju besedo predstavnik Vlade, državni sekretar? Ne želi?
Postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Mi smo včeraj obravnavali predlog zakona. 1. julija je bilo napisano poročilo k temu zakonu. Do 5. je bil rok za vlaganje amandmajev. Ugotavljam, da ne Vlada, ne koalicija nista k temu predlogu zakona vložila nobenih amandmajev. Zdaj pa prihaja Vlada z uskladitvenimi amandmaji k 11 členom zakona, od katerih jih je bila velika večina možno amandmirati za sejo Državnega zbora. Očitno gre v tem primeru za neko diverzijo, ki se je zgodila zato, da bi si Vlada zagotovila tretjo obravnavo tega zakona še na tej seji in ne jeseni. Če so več kot k desetini členov vloženi amandmaji in sprejeti, potem tega zakona ni možno v tretji obravnavi obravnavati na tej seji ampak kasneje. Glede na to, da ste zelo pozorni, kadar opozicijske poslanske skupine, predvsem SDS karkoli vlagamo v zakonodajni postopek, da so tudi službe Državnega zbora zelo pedantne, ko se obravnavajo rešitve zakona, da ni nihče opozoril pravočasno, da je treba zakon ustrezno redaktirati, zdaj pa je k več kot petini členov zakona vložen uskladitveni amandma. Gre za nedoslednost in za, bi rekel, špekulacijo, kako obiti legalno, normalno proceduro v Državnem zboru in zapeljati zakonodajni postopek tako, da se konča v bistvu kot skrajšani postopek.
Gospod predsednik, predlagam, da ste pri teh zadeva pozorni, da ste vi, vaše poslanske skupine iz koalicije in tudi vladne službe pri delu dosledne. Kajti na tak način se zapira razprava, na tak način se omejujejo tudi druge aktivnosti. Če bi koalicija in Vlada imela resno voljo, bi vsaj k nekaterim členom, h katerim je Nova Slovenija vložila amandmaje, lahko te amandmaje sprejela ali pa amandmirala. Tako bi nekateri členi lahko bili že sanirani v toku druge obravnave zakona v Državnem zboru. Predlagam, da spoštujete neko normalno proceduro, da se spoštuje način dela Državnega zbora, ne da se iščejo bližnjice in načini, kako bi se zakonodajni postopek izigral. Da je paradoks še večji, je Vlada prišla danes še s popravkom uskladitvenega amandmaja. Težko rečemo, da gre za neko resno premišljeno delo, da gre za neko koordinirano delo v koaliciji, in opozarjam, da tak način dela za drugo obravnavo zakona ni sprejemljiv, ker ste preskočili v bistvu eno obravnavo in rešujete to z rezervnim scenarijem.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Jaz ničesar ne rešujem. Dejstvo je, da me je Vlada včeraj opozorila na to, da je zakon neusklajen. In po tistem postopam po tistem postopku, kakor je pač predvideno. Gre za uskladitveni amandma, o katerem se najprej razpravlja in potem sprejme, če se sprejme. In šele potem glasujemo o celotnem zakonu. S tega vidika ne vidim nekega problema, edino časovno, da bi to zadevo vsekakor Vlada lahko opazila pred tem. To je pa dejstvo.
Postopkovno, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Gospod predsednik, poglejte, uskladitveni amandma je namenjen za saniranje sprememb ali pa popravkov zakona, če so v drugi obravnavi na plenarni seji Državnega zbora sprejeti amandmaji, ki pomenijo notranje neravnovesje ali neskladje z drugimi zakoni. Če se pa druga obravnava zavestno preskoči, pa to niso več uskladitveni amandmaji, ker vse to, kar je predmet

uskladitvenega amandmaja, bi moralo amandmiramo v rednem postopku pri drugi obravnavi včeraj. Pa se to ni zgodilo. Zato vam povem, da si privoščite na nek način neke manevre z uporabo Poslovnika Državnega zbora, ki za to ni namenjen. Če bi bili včeraj sprejeti amandmaji, ki bi pomenili neko napako, neko spremembo, neko odstopanje, je uskladitveni amandma logična posledica. Ker pa se to ni zgodilo, pa to ni logična posledica, ampak je zavestna odločitev Vlade in koalicije, da speljeta neko zadevo čez postopek na način, ki za to ni predviden. Predlagam vam, da si takšnih stvari ne dovolite več.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Nimam dodatnega pojasnila. Vsebinsko imate prav, postopkovno pač moram ravnati na ta način, kot se je v tem primeru zgodilo, ker je bil uskladitveni amandma vložen in včeraj tudi najavljen.
Zdaj pa sprašujem, ali želite besedo poslanke in poslanci. Ne.
Potem razpravo zaključujem in prehajamo na odločanje o uskladitvenem amandmaju.
Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 4.
(Za je glasovalo 45.) (Proti 4.)
Ugotavljam, da je uskladitveni amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona v celoti.
Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 44, proti 10.
(Za je glasovalo 44.) (Proti 10.)
Ugotavljam, da je zakon sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 21. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 14. JULIJA 2016 OB 17.03 IN SE JE NADALJEVALA 15. JULIJA 2016 OB 10.03.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!
Začenjam nadaljevanje 21. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanke in poslanci: gospa Jelka Godec, Violeta Tomić od 16. ure dalje, mag. Alenka Bratušek, gospa Nada Brinovšek, dr. Matej T. Vatovec od 15. ure dalje, dr. Bojan Dobovšek od 14.30 ure dalje, gospod Franc Laj in gospod Jožef Horvat.
Vse prisotne lepo pozdravljam!

Spoštovani! Včeraj, 14. julija, nas je pretresla nova vest o terorističnem napadu, tokrat v Nici, v Franciji, ko je pod nezamisljivim dejanjem življenje izgubilo prek 80 ljudi. To podlo, sprevrženo in neodpustljivo dejanje najostreje obsojamo. Ob tem tragičnem dogodku iskreno sočustvujemo s francoskim narodom in vsemi prizadetimi, ki žalujejo ob neizprosni in nenadomestljivi izgubi svojih najdražjih. Prav tako sočustvujemo z vsemi tistimi, ki so svoje najbližje in najdražje izgubili v nedavnih dejanjih terorja in strahopetnosti v Istanbulu, Daki in Bagdadu. Naše misli stojijo v bran človekovega dostojanstva in svobode ter človečnosti same.
Spoštovani, poklonimo se vsem žrtvam včerajšnjega dogodka ter omenjenih dejanj, ki so znova pretresla vest človeštva, z minuto molka.
/ minuta molka/

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Hvala.

Prehajamo na **17. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PRVO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O VISOKEM ŠOLSTVU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. V zvezi s tem predlogom zakona je skupina 20 poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Jožetom Tankom zahtevala, da Državni zbor opravi splošno razpravo. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, ministrici za izobraževanje, znanost in šport dr. Maji Makovec Brenčič.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke, poslanci!

Pred vami je Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu – ZViS-K, ki je rezultat intenzivnega dela in dialoga v zadnjem letu z vsemi ključnimi deležniki visokošolskega prostora in širšo javnostjo. Danes uresničujemo napovedan prvi korak spremembe področne zakonodaje. Predlagana novela uvaja najpomembnejše spremembe, ki so potrebne zaradi večje odzivnosti, razvoja kakovosti, demokratičnosti, mednarodne odprtosti in tudi boljšega povezovanja visokošolskega prostora z okoljem in gospodarstvom. Če Slovenija želi postati družba znanja, kar je ena ključnih prioritet te vlade in ministrstva v tem mandatu, potem potrebujemo tudi spremembe normativnega okvira. Danes je pred vami prvi korak sprememb in predlog besedila, katerega namen je prav to.

Predlog novele ZViS razumemo kot pomemben korak pri uresničevanju tudi zavez iz Resolucije o Nacionalnem programu visokega šolstva, da je znanje javno dobro in visoko šolstvo naša skupna javna odgovornost. Poglobljena analiza nacionalnega programa visokega šolstva, ki smo jo opravili letos in prejšnje leto, kaže, da se nekateri cilji in ukrepi ne uresničujejo s predvideno dinamiko, predvsem zaradi nespremenjene zakonodaje in še posebej zaradi padanja proračunskih sredstev za visoko šolstvo. Sredstva za visoko šolstvo so se letos prvič – in lansko leto tudi – po letu 2011 povečala in sicer za 5,6 %. Predlog novele ZViS, ki je danes v razpravi in ki ga vi

podrobneje proučujete, pa kaže prepotrebne premike tudi na zakonodajnem področju. In zato seveda tudi utemeljeno videnje, da lahko kljub zaostankom, ki smo jih ustvarili na temu področju, še vedno ohranimo razvojni korak z najboljšimi v svetu.

Kaj prinaša novela? Vzpostavitev predvidljivega in stabilnega sistema financiranja visokega šolstva, prilagodljivost sistema oziroma povečanje fleksibilnosti študijskih programov z zagotavljanjem in razvojem kakovosti v bolj omejeni obliki, kar se tiče izvajanja na strani NAKVIS in večji avtonomiji na ravni univerz oziroma visokošolskih institucij, odprtost visokošolskih institucij v mednarodno okolje, vzpostavitev inkluzivnega sistema upravljanja visokošolskih zavodov, spremljanje zaposljivosti diplomantov, zmanjšanje osipništva, hitro ali hitrejše vključevanje na trg delovne sile, skrajševanje časa študija.

Skupna točka vseh teh navedenih ciljev pa je spodbujanje in vzpostavljanje kakovosti visokošolskih zavodov, temelječe na pedagoški in raziskovalni odličnosti, sodelovanju z zunanjim okoljem, vpetosti v mednarodne tokove in seveda tudi s tem večje avtonomije, a tudi odgovornosti visokošolskih zavodov.

Sistem proračunskega financiranja visokošolskega področja je eno ključnih področij, ki ga v tej noveli prvič urejamo na predvidljiv, pregleden, predvsem pa razvojno usmerjen način. Oblikovan je tako, da spodbuja odličnost na vseh področjih, hkrati pa omogoča diverzifikacijo institucij, s čimer bodo le-te razvijale predvsem svoje konkurenčne in kompetenčne prednosti. Poudarek pri tem je na kriterijih in izpolnjevanju kriterijev ter ciljev kakovosti, učinkovitosti in razvoja, ki bodo določali variabilni del obsega financiranja visokošolskih zavodov in s tem spodbujali tudi k večji odgovornosti in preudarnosti pri porabi proračunskih sredstev. Z njimi na eni strani krepimo avtonomnost visokošolskih zavodov in omogočamo doslednejše uresničevanje nacionalnih institucionalnih ciljev, hkrati pa, kot že povedano, tudi krepimo odgovornost.

Glede na obstoječe stanje dodajamo tudi pomemben segment, kjer prvič urejamo tudi redno proračunsko sofinanciranje tretje študijske stopnje, česar do zdaj nismo urejali. Predstavljeni sistem financiranja bo omogočil tudi pregledno kvantitativno spremljanje učinkovitosti porabe proračunskih sredstev. Kot veste, nas na to opozarja tudi Računsko sodišče. Hkrati uvajamo tudi avtonomijo univerz in s tem odgovornost s spremembami in dopolnitvami poglavja o evalvacijah in akreditacijah, sproščamo sistem programskih akreditacij v institucionalne in s tem dajemo tudi večjo možnost agenciji, da lahko bolje spodbuja svetovalno in razvojno krepitev kakovosti institucij. Kakovost mora biti zagotovljena, izpostavljena in vidna, zato tudi odpiramo univerze in visokošolski prostor mednarodnemu sodelovanju, z možnostjo poučevanja tudi v tujih jezikih. Poudarjam, slovenski jezik je in ostaja ključni jezik izobraževanja na visokošolskem področju. Dodajamo in zgolj opredeljujemo izjeme, pod katerimi je možno izvajati študijske programe tudi v tujih jezikih, vendar ob izpolnjevanju ustreznih pogojev. Tako tudi prvič urejamo rabo tujih jezikov v visokošolskih programih.

Naj zaokrožim. Predlagana novela je bila pripravljena tako na delovni skupini z obširnim dialogom z vsemi deležniki visokega šolstva, potrjena na Svetu Republike Slovenije za visoko šolstvo, kot tudi na Svetu Vlade Republike Slovenije za študentska vprašanja. Ob vsem povedanem lahko zatrdim, da s predlogom novele postavljamo jasnejše temelje za nadaljnji razvoj odličnosti slovenskega visokega šolstva in znanosti, raziskovanja. Naša zaveza je, da vzpostavljamo kakovostno, odprto, vsevključujoče izobraževanje tudi na tej stopnji izobraževanja. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Besedo ima Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti, zanjo dr. László Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS IMNS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Vsekakor razumemo potrebo po noveliranju Zakona o visokem šolstvu, tako z vidika zakonske neurejenosti financiranja visokega šolstva, kakor tudi zaradi težnje po večji kakovosti izvajalcev visokošolskega programa in njihovega uspešnejšega medsebojnega povezovanja, ter poleg drugih pomembnih vidikov tudi glede urejenosti mednarodne odprtosti univerz oziroma visokošolskih ustanov. Kar se tiče financiranja, ki je bilo doslej urejeno zgolj z uredbo, velja opozoriti na mnenje Ustavnega sodišča, ki opozarja, da mora biti financiranje zakonsko tako urejeno, da državne univerze in visoke šole lahko predvidijo obseg finančnih sredstev, ki jih lahko za svoje programe pridobijo. Temu mnenju velja slediti, kar predlagatelj v predlogu spremembe zakona poskuša ustrezno urediti. Soglašamo tudi z rešitvami, ki se nanašajo na poenostavitve in hkrati iz kulture kakovosti visokega šolstva na bolj ustrezno ureditev, kar preoblikuje ter glede učinkovitosti tudi nadgradi in hkrati razbremeni dejavnost Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu. Pri tem predlog zakona ustrezno uveljavlja načelo samostojnosti in odgovornosti visokošolskih ustanov, predvsem pri odločanju o študijskih programih in njihovem spreminjanju. Bolj kompleksna in občutljiva pa je ureditev večje mednarodne odprtosti visokošolskih zavodov. Vsekakor mora biti skupni interes, da na področju vključenosti v mednarodne visokošolske programe in procese

Slovenija ne zaostaja za primerljivimi državami v Evropi oziroma Evropski uniji. Pri tem oziroma vzporedno s tem pa bi morali zagotavljati tudi celovit razvoj slovenskega jezika in terminologije v visokem šolstvu in znanosti, kar pa glede na tempo razvoja globalizacijskih procesov nikakor ne bo lahko doseči. Težave naj bi se po nekaterih informacijah pojavljale že danes, zato to vprašanje ne glede na to, da je opredeljeno kot posebna odgovornost visokošolskih zavodov, ne bi smeli prepuščati zgolj odgovornosti univerz oziroma drugih visokošolskih ustanov. V predlogu zakona so sicer postavljene določene osnove za urejanje te vsebine, vendar menimo, da bo treba v nadaljnji fazi sprejemanja zakona temu posvetiti dodatno pozornost. Na to nas opozarjajo pomembne državne ustanove in različne skupine intelektualcev in širše javnosti, kar nikakor ne bi smeli ali pa ne smemo prezreti. Pri manjših državah, kot Slovenija je, se mora ta vidik še posebej izpostavljati in biti pod drobnogledom, zato opozarjamo pristojno ministrstvo in pristojno matično delovno telo, da tudi v zadnji fazi sprejemanja zakona ostanejo ali pa ostanemo odprti do iskanja čim bolj usklajenih, predvsem pa z vidika celovitega razvoja slovenskega jezika in kulture optimalnih rešitev. Ob morebitni večji napaki bo pri tem, če se simbolno izrazim, težko delati popravi izpit. Na koncu pa moram opozoriti tudi na pomembno zadevo oziroma zahtevo madžarske narodne skupnosti glede visokošolskih programov. Ker na narodnostno mešanem območju, kjer omenjena skupnost živi, ni univerze oziroma adekvatne visokošolske ustanove, se mora v duhu Ustave Republike Slovenije in celovitosti sistemskega reševanja šolstva narodne skupnosti katedri za madžarski jezik in književnost, ki deluje v okviru Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, v okviru predlagane novele zakona zagotoviti stalni in stabilni razvojno naravnani status. V zadnjih letih je prihajalo do težav na tem področju, bodisi zaradi notranjih nesoglasij v okviru univerze bodisi zaradi drugih razlogov, zato je treba ta visokošolski program nedvoumno organizacijsko in finančno primerno urediti v okviru noveliranja tega zakona, torej Zakona o visokem šolstvu. Podobno velja tudi za adekvatne programe italijanske narodnosti. V upanju na ustrezno nadgradnjo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu v nadaljnjih postopkih, kakor tudi glede na poznejše celovite spremembe na tem področju, kar je ministrica tudi najavila, bova v tej fazi, torej v prvem branju predlog podprla. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima poslanska skupina Stranke modernega centra, zanjo gospod Saša Tabaković.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Spoštovani predsednik, ministrica, poslanke in poslanci!

V Poslanski skupini SMC visokošolsko politiko smatramo kot temeljno politiko za človeka. Zakon o visokem šolstvu je bil sprejet leta 1993 in je od takrat naprej doživel kar nekaj sprememb in dopolnitev. Nesporno dejstvo je, da so se do danes razmere v visokošolskem prostoru spremenile, predrugačile in temu primerno potrebujejo tudi ustrezen normativni okvir za uspešno in učinkovito delovanje. Novela, ki je danes pred nami, v mnogih točkah te spremenjene pogoje delovanja naslavlja in jih umešča v dejansko in realno stanje, ki mu naš visokošolski prostor ne sledi, kot bi mu moral. Dovolite, da na začetku izpostavim nekaj dejstev, ki so s tem povezana.

S sprejetima proračunoma za leti 2016 in 2017 se ponovno, po večletnem zmanjševanju povečujejo sredstva za področje visokega šolstva. V letu 2016 je predvidenih kar 5,6 % več integralnih sredstev na tem področju, trend se torej obrača navzgor. Povezano s tem se prioritetni ukrepi med drugim osredotočajo na financiranje razvojnih shem za doktorski in postdoktorski študij. Po večletnem zatišju omogočamo ponovno proračunsko financiranje študija tretje stopnje na javnih visokošolskih zavodih. Predlog novele prinaša dobrodošle spremembe za študentsko skupnost, saj jim omogoča možnost ohranitve študentskega statusa do izteka študijskega leta, v katerem diplomirajo, polnopravno članstvo v akademskih zborih in boljši sistem zdravstvenega varstva. Nezanemarljive so spremembe nadaljnjega razvoja visokošolskega prostora s spremljanjem zaposljivosti študentov in diplomantov, ter vzpostavitev inkluzivnega sistema upravljanja visokošolskih zavodov, kar pomeni odgovor na večletna pričakovanja univerzitetne skupnosti po bolj pravičnem zastopanju vseh deležnikov, ki delujejo znotraj tega prostora. Prav tako novela predvideva pomembne premike za dvig kulture kakovosti na visokošolskih institucijah, predvsem z opolnomočenjem Nacionalne agencije za kakovost v visokem šolstvu in prehodom s programskih na institucionalne akreditacije glede na kriterije in standarde kakovosti.

Spoštovani in spoštovane, univerze že od osamosvojitve delujejo, ne da bi bilo njihovo financiranje zakonsko urejeno. Na to že od leta 2011 opozarja Ustavno sodišče. S to novelo po predolgem času končno vzpostavljamo predvidljiv in stabilen sistem financiranja visokega šolstva Uvaja se transparenten model določanja proračunskih sredstev za študijsko dejavnost med posameznimi visokošolskimi zavodi v skladu s kazalniki, ki omogočajo stabilnost, konkurenčnost in razvojnost študijske dejavnosti. Določena je tudi ciljna vrednost proračunskih sredstev, ki se bodo namenjala za študijsko dejavnost. Razumemo, da vsi deležniki s prehodno določbo, kjer je določen vzdržen model za dosego tega cilja, niso zadovoljni, vendar poudarjamo, da je to potrebno in pomembno zaradi ohranjanja javnofinančne vzdržnosti in upoštevanja fiskalnega pravila, ki je

bil z zadostno večino sprejet v tem državnem zboru. Da se s predlogom misli resno, je temu ustrezno vključena varovalka – ohranjanje nominalne rasti sredstev preteklega leta, s čimer se zagotavlja ustrezna stabilnost in načrtovanje aktivnosti.

V imenu poslanske skupine SMC bi želel izpostaviti še naslednje. Res je, da s to novelo v celoti, kot bi nekateri želeli, ne rešujemo vprašanja javne službe, vendar poudarjamo, da je pomembno, da je ta del komplementarno usklajen z raziskovalno in razvojno dejavnostjo. Krovni zakon na tem področju se že pripravlja, izhodišča se usklajujejo. Ne glede na to pa novela posredno prek stabilnega in predvidljivega modela financiranja naslavlja tudi ta vprašanja, saj natančno določa pogoje in merila, ki jih bodo visokošolski zavodi morali dosegati, da bodo upravičeni do proračunskega financiranja. Naj dodam še, da do razmejitve med javnim in zasebnim izvajanjem visokošolske dejavnosti nikakor ne odstopamo, saj to ostaja naša in tudi koalicijska zaveza.

In sedaj še nekaj besed o učnem jeziku. Prvič. Veljavni nacionalni visokošolski dokumenti izpostavljajo potrebo po večji mednarodni odprtosti visokošolskega prostora ter hkrati poudarjajo soobstoj ohranjanja in nadaljnjega razvoja slovenščine na eni strani ter krepitev mednarodne razsežnosti delovanja na drugi strani. Ukrepi za to so bili začrtani že v prejšnjih vladah in državnozborskih mandatih. Zaradi tega bi morali vedeti, kje smo in kaj želimo, saj imamo smernice in cilje že začrtane. Če citiram Resolucijo o nacionalnem programu visokega šolstva za obdobje 2011-2020, ki pravi: "Trenutno je privlačnost našega visokošolskega prostora v primerjavi z drugimi državami na izjemno nizki ravni, zato je treba sprejeti vrsto takojšnjih ukrepov za povečanje internacionalizacije slovenskega visokošolskega prostora." Eden od ukrepov, ki jih resolucija predvideva, je tudi omogočanje poučevanja v tujih jezikih, pri čemer je zapisano, da bodo za doseganje vrhunske kakovosti internacionalizacije in mednarodne privlačnosti visokošolske institucije lahko, poudarjam lahko, izvajale študijski proces tudi v tujih jezikih, hkrati pa so enako ali morda še bolj pomembni komplementarni ukrepi za ohranjanje in razvoj slovenskega jezika. Temu se v poslanski skupini SMC ne odrekamo, saj je treba zagotoviti nadaljnji razvoj slovenskega jezika in terminologije v visokem šolstvu in znanosti. Naj v zvezi s tem samo dodam, da že obstoječi zakon predvideva podrobnejši način skrbi za razvoj in učenje slovenskega jezika, pa ta določba ostaja mrtva črka na papirju. Do oblikovanja in sprejetja podzakonskega akta namreč do danes v resnici nikoli ni prišlo. Strinjamo se in nikakor ne oporekamo temu, da ima slovenski študent na državni univerzi pravico poslušati predavanja v slovenskem jeziku. Slovenski jezik spoštujemo in zato izpostavljamo, da prvi odstavek noveliranega 8. člena jasno določa, da je učni jezik slovenski, in takšen tudi ostaja. Poudarjamo, da novela jasneje določa pogoje oziroma izjeme za dopustno izvajanje študijskih programov tudi v tujih jezikih.

V poslanski skupini si želimo, da se v nadaljnjih obravnavah predloga zakona izčistijo nekateri pojmi, da ne bo prihajalo do morebitnih manipulacij, o katerih nas seznanja in opozarja zainteresirana javnost. Zavračamo pa pretirane teze o izdaji naroda, popolnem izgonu slovenskega jezika in podobno. Na to, spoštovani in spoštovane, nikakor ne bi pristali, in to tudi ni namen novele, ki je pred nami danes. Zavedamo se, da bo današnja razprava osredotočena na spremembe, ki se dotikajo uporabe učnega jezika, kar je tudi prav in razumljivo. Ne želimo pa, da bi s tem zameglili druga področja in rešitve, ki so po več letih zatišja v noveli predvidene, ter so prav tako izrednega pomena za dvig kakovosti visokega šolstva. Pričakujemo, da nas bo ob današnji razpravi vse skupaj vodil predvsem racionalen diskurz, v Poslanski skupini SMC pa bomo razpravi skrbno prisluhnili, ker se zavedamo pomembnosti čim bolj usklajene visokošolske politike v naši državi. Ocenjujemo pa, da je predlog zakona vsekakor primeren za nadaljnjo obravnavo, zato bomo sklep o tem tudi podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsednik, za dano besedo. Ministrica s sodelavci, lep pozdrav! Kolegice in kolegi, prav tako tudi vam!

Ministrstvo je ob predstavitvi tega zakona zapisalo, citiram: "Poleg vzpostavitve predvidljivega in stabilnega sistema financiranja visokega šolstva novela prinaša odprtost sistemov v mednarodno okolje, povečuje se fleksibilnost študijskih programov in zagotavlja večja avtonomija visokošolskih zavodov." Torej: financiranje, odprtost sistema, fleksibilnost, večja avtonomija. Tako v teoriji. Drugo pa so zakoni, podzakonski akti, statuti univerz in predvsem praksa na področju visokega šolstva. Dejstvo je, da je na področju visokega šolstva ogromno odprtih vprašanj in problemov. Ne bom jih našteval, nekateri so čisto akademskega značaja, določeni pa se dotikajo tudi področja, ki je pred nami v Državnem zboru, to pa je, da zakonodajna veja oblasti na predlog izvršilne veje oblasti določi, kakšen visokošolski sistem v Sloveniji si želimo.

Prvo dejstvo je, da moramo končno dobiti sistemski zakon. Beseda "sistemski" je v tem mandatu poleg besede "deležniki" ena izmed stalnic te vlade, vsaj v tistih momentih, ko reče, da opozicijski predlogi zakonov niso dobri. Pred nami imamo nek zakon, ki v določeni meri ureja posamezna vprašanja, vprašanje pa je, ali jih v zadostni meri, predvsem pa, ali sistemsko. In

spoštovani in spoštovane, ravno tisto, kar že dve leti oponašate predvsem opozicijskim poslanskim skupinam, da zakoni niso sistemski, je danes pred nami. Še več, v Sloveniji imamo pravni red, ustava, zakoni, podzakonski akti. Imamo odločitev Ustavnega sodišča iz leta 2011, ki govori o financiranju visokega šolstva. Ampak glejte, pred dobrim mesecem oziroma dvema je to ministrstvo sprejelo Uredbo o javnem financiranju visokošolskih zavodov in drugih zavodov. Skratka, sedaj pa sprejemamo zakon in študijsko leto, upam da se vsi zavedate, se začne s 1. oktobrom. In resnično, še enkrat sprašujemo pristojno ministrstvo, kateri so bili ključni argumenti, zakaj se je pred spremembo zakona hitelo s spremembo uredbe. Ustavno sodišče je reklo, "zakonsko moramo urediti", pristojno ministrstvo pa je najprej spremenilo uredbo, danes pa imamo zakon. In v uredbi in danes se dogajajo stvari, ki nimajo nič z odločbo Ustavnega sodišča, in v Poslanski skupini SDS smo prepričani, da bi lahko tudi kakšno leto počakali. Ali pa na drugi strani tisto, kar že dve leti trdimo, da bi lahko pristojno ministrstvo pohitelo in sprejelo sistemski zakon na področju visokega šolstva. Ampak verjetno, če danes vprašamo ministrico z ekipo, kakšen zakon o visokem šolstvu sploh želimo? Želimo samostojni sistemski zakon ali pa bomo na klop dobili zakon o visokem šolstvu in raziskovalni dejavnosti, ali pa se bomo z raziskovalno dejavnostjo ukvarjali po tem, nekje po letu 2018 oziroma glede na tempo državnih uradnikov po letu 2020?

Da je vse v nekem slow motion sistemu, govori tudi problematika financiranja. V 43. členu sicer ministrstvo lepo zapiše, da se bodo dvignila sredstva za financiranje visokega šolstva do 1 % BDP, ampak v naslednjih 15 letih. Kdo od nas lahko trdi, da bo sploh še živ, da bo sploh tukaj in da bo kdo pogledal Zakon o visokem šolstvu, kjer bo pisalo, ja, leta 2031 pa imamo 1 % BDP namenjen za visoko šolstvo. Če še vemo, da nimamo ministra za finance, je ta zgodba o financiranju visokega šolstva še toliko bolj vprašljiva, kajti verjetno se tudi na področju visokega šolstva sprašujejo deležniki, kakšnega ministra bomo dobili. Ali bomo dobili ministra, ki bo odprl mošnjiček in rekel, "gremo v porabo tudi na področju visokega šolstva", ali pa bo še bolj stisnil v smeri predhodnega ministra tudi področje visokega šolstva. Skratka, ta zakon sprejemamo v trenutkih, ko ima pomembne tudi finančne posledice; pa ni problem, da nimamo ministra za finance. Ključen problem je, kakšen bo ta minister – ali bo odprl mošnjiček ali ga bo še bolj zaprl.

In še enkrat, odločba Ustavnega sodišča govori o stabilnem in predvidljivem financiranju. Če pa, vsaj po mnenju Poslanske skupine SDS, natančno preberemo zakon, imamo tukaj dve možnosti. Eno je to, kar zasleduje zakon, to je glavarina. Ampak po našem mnenju glavarina ni tisto, kar piše "stabilen sistem". Predvsem pa bo ta sistem zmanjšal kakovost področja visokega šolstva, kajti profesorji bodo čim bolj štancali dobre ocene, kajti več kot bo študentov na fakultetah in na univerzi, več bo denarja. Pred časom smo imeli nujno sejo Odbora za izobraževanje glede dokončanja tako imenovanih bolonjskih znanstvenih magisterijev in doktoratov. Ko smo se spraševali – kakovost študentskih del, magistrskih in doktorskih nalog, ali pa štancanje pa kljukanje čez, saj smo spustili čez ... In po našem mnenju je ta sistem financiranja na glavarino napačen.

In ko smo že ravno pri financiranju, se lahko obregnemo ob naslednjo točko, to pa je 1. člen zakona – slovenski ali tuji jezik. Slovencev nas je milijon in pol tukaj pa približno nekaj takšnega oziroma malo manj v tujini, ki še govorimo slovenski jezik, vsaj na dnevni bazi. Torej eno predmestje enega večjega mesta. In po našem mnenju slovenski jezik ni na trgu, tako kot niso na trgu naši nacionalni simboli. In že obstoječi zakon govori, da se lahko del izobraževalnega procesa uvede tudi v tujem jeziku. Tam je beseda lahko, podrobneje pa se določi s statutom. In resnično ne vem, ali držijo teze vseh tistih, ki so nasprotniki te spremembe 1. člena, da gre za ekonomsko moč posameznih fakultet, ki želijo na ta račun tega člena pridobiti tisto, kar so izgubili z dodatki za stalno pripravljenost. Govori se točno o določenih profesorjih, o določenih fakultetah, ki so najbolj zavzete, da se ta zakon zapiše v 1. členu tako, kot je tudi predviden. Pa bodimo praktični – kdo prihaja na slovenske fakultete in kam odhajajo slovenski študentje? Kdo bo prišel v Slovenijo študirat? Skandinavci? Nemci? Francozi? Ne. Mi, naši študentje hodijo v te obljubljene države. Za koga pa je naša država obljubljena? Poglejmo malo migrantski tok, pa poglejmo samo znotraj Evropske unije migrantski tok na področju visokega šolstva. In z vsem spoštovanjem do določenih južnih in vzhodnih držav – ali so to tisti ljudje, ki jih želimo pridobiti v naš kakovosten visokošolski model, ali pa jim bomo mi le odskočna možnost zato, ker smo še vedno poceni v primerjavi s fakultetami in univerzami v zahodnem in severnem delu Evrope.

Tudi Ministrstvo za finance in Ministrstvo za kulturo sta v dosedanjem delu podala določena mnenja; sicer so bila določena upoštevana, določena pa še verjetno bodo. Predvsem me je strah glede na dejstvo, da se zakonodajno-pravna služba Vlade v zadnjih tednih in mesecih ukvarja z marsičim drugim, samo s tem ne, za kar so plačani – da izčistijo nomotehnično in vsebinsko predloge zakonov. In tudi sam bom z zanimanjem – glede na to, da bo koalicija v prvi fazi verjetno stoprocentno podprla ta predlog zakona, z zanimanjem prebral mnenje zakonodajno-pravne službe, ali predvsem ti segmenti, ki govorijo o financiranju visokega šolstva, imajo temelje tako v ustavi kot tudi v drugih členih. Skratka, glede na to, da zakon v določeni meri sledi usmeritvi odločbe Ustavnega sodišča, imamo v Poslanski skupini SDS

mešane dvome o tem, ali potrditi Zakon v prvi obravnavi ali pa mu dati rdečo luč, na kar opozarjajo tudi določeni visokošolski deležniki, ki govorijo o področju slovenskega ali tujega jezika.

Predvsem pa upamo, spoštovana ministrica in spoštovana koalicijska ekipa, da ko bomo v Poslanski skupini SDS predlagali na samem matičnem delovnem odboru, da se opravi javna predstavitev mnenj o tem zakonu, da ne boste glavo dali med ramena in pritisnili tipke proti. Če pravite, da so z vsemi deležniki mnenja usklajena, verjetno tista ura, dve ali tri ne bo nikakršen bavbav, da ne bi slovenski javnosti, slovenskim študentom, slovenskim profesorjem spregovorili, da je zakon dober. In zakon ima še nekatere dobre nastavke v teoretičnem delu tega zakona: ustanovitev visokošolskega zavoda, problem akreditacije študijskih programov, ki je problem, vprašanje akademskega zbora, skupnih študijskih programov, akreditacij in pa evalvacij. Ampak glede na to, da deset let spremljam področje visokega šolstva, tako službeno kot tudi zasebno, je ogromno problemov.

Pa se bom vrnil nazaj na problem financiranja. Tudi če bomo dosegli en procent BDP za študijske dejavnosti, sem sam zgrožen, ko v zadnjih mesecih, pa tudi leto ali več poslušam zgodbe, kam denar znotraj visokošolskega polja odteka. Za kakšne neumnosti se denar porablja izključno zaradi tega, da do 31. 12. določenega leta visokošolski zavodi upravičijo sredstva, napihnejo balon, ker jih je strah, da naslednje leto pa bodo dobili manj, ker so pač bili racionalni, tako kot so marsikateri drugi deležniki na drugih področjih.

Skratka, kar nekaj še je odprtih vprašanj. Glede na to, da pa ta koalicija in ta vlada teži k sistemskosti, upamo, spoštovana ministrica, da se boste res dokončno odločili, čeprav bo kakšen dan dopustna manj, in se odločili, ali sistemski zakon samo za področje visokega šolstva ali sistemski zakon za področje visokega šolstva in raziskovalne dejavnosti. In predvsem, da uradniki ne bodo do 1. septembra gledali v luft, ampak pripravili tisto, kar je nujno potrebno, to pa je resnično dober sistemski zakon o visokem šolstvu, ki bo odgovoril na marsikatera odprta vprašanja, ki so še bolj potrebna prevetritve, predvsem pa sprememb kot ta novela zakona, ki je pred nami. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovane poslanke, poslanci, ministrica s sodelavci, lep pozdrav vsem!

Danes je zadnji dan redne seje Državnega zbora pred počitnicami in kaže, da zna biti tudi pri aktualni točki dnevnega reda temperatura primerna letnemu času, vsaj na točki, kjer predlog govori o slovenskem jeziku.

Naj že takoj na začetku povem, da bomo v Poslanski skupini Desus Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu večinsko podprli, da pa imamo določene pomisleke, ki jih bom v nadaljevanju predstavila.

Žal moram tudi izpostaviti, spoštovana ministrica, da je bilo besedilo vladnega, torej našega zakona koalicijsko neusklajeno, zato tudi določeni naši pomisleki, ki pa pričakujem, da jih bomo, kot smo se dogovorili, do konca procedure sprejemanja zakona tudi rešili. V Poslanski skupini Desus si želimo, da v bodoče do takšnih ignoranc ne bi več prihajalo, saj smo vendar koalicijski partnerji in protokoli o sodelovanju v koaliciji se morajo spoštovati.

Spoštovana gospa ministrica, nisem želela biti preostra, vendar menim, da je na takšno ravnanje treba opozoriti. Opozoriti tudi zato, da se tovrstna praksa v prihodnje ne bi več dogajala.

Pojdimo k vsebini oziroma natančneje, na katerih točkah v Poslanski skupini Desus vidimo morebitne pasti, na katera vprašanja moramo še odgovoriti, preden zakon v celoti podpremo, kaj je treba še rešiti oziroma drugače definirati. Najbolj kritična točka za nas, torej za Poslansko skupino Desus je 1. člen novele, ki spreminja veljavni 8. člen osnovnega zakona, to je učni jezik. Skozi prizmo ustave in najbolj pomembnega zakona, ki bi mu lahko rekli varuh slovenskega, torej našega jezika – to je Zakon o javni rabi slovenščine –, je slovenski jezik temeljna človekova pravica slehernega Slovenca in Slovenke, da se z njim manifestira na vseh področjih družbenega življenja, tako javnega kot zasebnega. Temu, spoštovana ministrica, ne morete oporekati. Vsi področni zakoni, od vrtca do vključno srednješolskega izobraževanja, zagotavljajo podajanje znanja v Republiki Sloveniji v slovenskem jeziku in hkrati dobro poskrbijo tudi za varovanje obeh narodnih manjšin na našem ozemeljskem teritoriju. Pri visokošolskem izobraževanju pa je že zdaj drugače. Možno je namreč izvajanje študijskih programov poleg v slovenskem jeziku tudi v tujih jezikih. Absolutno se v Poslanski skupini Desus strinjamo, da je na univerzitetni stopnji nujno nadgrajevati znanje tudi s pomočjo literature in predavanj v tujem jeziku. Ampak, vse ni tako niti enostavno niti enoznačno, kot je v duhu internacionalizacije, širjenje možnosti uporabe tujih jezikov, zamišljeno prav s to novelo Zakona o visokem šolstvu.

Porajajo se mnoga vprašanja in pomisleki, kot je denimo ta, ali želja po večji mednarodni odprtosti morebiti ne pomeni obsežnejše liberalizacije in komercializacije visokošolske dejavnosti, ki pa v tem delu, ko gre za javno službo, za javno dejavnost, ki se financira iz prispevkov vseh davkoplačevalcev, v prvi vrsti mora služiti temu, da nudi kakovostno ponudbo izobraževalnih programov našim otrokom, vnukom in naslednjim generacijam. Tukaj

izluščimo dve nadaljnji ključni vprašanji. Prvo vprašanje je vezano na to, ali tisto, kar naj bi se izvajalo kot javno, zadosti tem zahtevam, če niti ni jasno razmejeno oziroma opredeljeno, kaj je to javna služba v visokem šolstvu, kakšen naj bo njen obseg, kateri so temeljni pogoji za dostop posameznikov do storitev visokošolskega izobraževanja v okviru te javne službe, kakšni so temeljni pogoji za izvajalce javne službe, če ni določen način opravljanja javne službe in način njenega financiranja? No, pa smo pri odločbi Ustavnega sodišča, ki je naložilo odpravo teh pomanjkljivosti, kar je bilo ugotovljeno tudi kot ustavna neskladnost, pa tega ta novela ne odpravlja. Ministrica obljublja, da bo slednje storjeno ob naslednjem novem in celovitem zakonu, ki se trenutno pripravlja. Prav, ji zaupamo in verjamemo, da bo končno postavila jasne temelje javne službe, hkrati tudi na znanstvenoraziskovalni dejavnosti.

Drugo vprašanje pa se nanaša na kakovost izobraževalnih programov. Da bi bilo to tako, ni dovolj, da NAKVIS – Nacionalna agencija za kakovost v visokem šolstvu – potrdi ustreznost nekega programa, pa naj se slednji izvaja v slovenščini ali, na primer, v angleščini. Ključno po naši oceni je, da predavatelj lahko suvereno in strokovno podaja osnovno razlago, slušatelj pa jo v celoti pravilno absorbira. Ampak, ali je tak namen dosežen, če ne eden ne drugi v angleščini nista tako odlično podkovana kot naravni govorci? Zato smo v Poslanski skupini Desus zaskrbljeni, da se bo zaradi morebitne poplave razpisovanja primerljivih in ustreznih študijskih programov osiromašila kakovost znanja naših študentov. Da se to ne bi zgodilo in tudi zato, da naši študenti ne bi bili prikrajšani poslušati in študirati v materinščini, ne moremo z neko ohlapno in nedefinirano normo tako imenovanih primerljivih in ustreznih študijskih programov dovoliti, da bo slovenščino na slovenskih univerzah morebiti čez čas izpodrinila angleščina. Verjamemo, da to ni bil namen ministrstva, zato smo prepričani, da lahko novelo zakona skupaj ustrezno popravimo in bolje definiramo.

Pa še nekaj o skrbi za slovenski jezik. Ne bojimo se, da bi bil zaradi več angleščine, nemščine, italijanščine ali kateregakoli drugega jezika na univerzah naš materni jezik ogrožen. Toliko zavedanja, kako so naši predniki bíli trd boj tudi za to, da ga danes lahko govorimo celo kot uradni jezik Evrope, pa menda naša družba že premore, da ne bomo dovolili, da naš jezik ne bo več živ. Ne smemo se pa zapirati. Smo majhen narod, zato je jasno, da moramo govoriti več jezikov.

Kot že povedano, v tem trenutku dajemo poslanke in poslanci Desusa k predlogu novele zakona zeleno luč, potrditev predloga zakona z naše strani pa terja pričakovano modifikacijo določil v zvezi z učnim jezikom na univerzitetnem izobraževanju, za katerega mislimo, da mora biti prioritetno slovenski, tujejezični pa zgolj kot dopolnitev in nadgradnja v programski ponudbi kakovostnih študijev. Predlog zakona bomo večinsko podprli, ker verjamemo ministrici, da bomo v drugi obravnavi na točkah, ki so še odprte, vsebino zakona dodelali tako, da bo sprejemljiv za vse državljanke in državljane Republike Slovenije. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Socialnih demokratov, zanjo gospod Janko Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo. Lep pozdrav vsem tudi v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov!

V okviru obravnave Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu želim v uvodu poudariti, da je samo znanje in razvoj slovenskega jezika na področju znanosti tisto, ki nas lahko ohrani v prihodnosti kot suveren narod in kot narod, ki si bo lahko izoblikoval odgovore na številna vprašanja, ki jih prinaša globalizacija. Ravno interes korporacij, ki imajo pravzaprav samo en cilj, zmanjšati vpliv posameznih držav, je tisti, ki se najlažje doseže s tem, da krniš način financiranja izobraževanja in tudi vplivaš na izničenje razvoja jezika v posamezni državi. Če se ozremo na področje visokega šolstva v Sloveniji, lahko ugotovimo, da tudi naše visokošolske zavode vsako leto pretresa negotovost javnofinančne podpore, ki onemogoča dolgotrajno načrtovanje dela. Reševanje položaja z vsakoletnim spreminjanjem Uredbe o financiranju visokošolskih zavodov zavodom tudi krni avtonomijo delovanja in jih prepušča volji vsakokratne vladne politike in interesom za vpeljavo šolnin, s tem pa seveda tudi zmanjševanju dostopnosti do izobrazbe. Tudi predlog, ki je danes na naših klopeh, ima po presoji Socialnih demokratov dve ključni pomanjkljivosti, in menimo, da se išče rešitve za financiranje visokošolskih zavodov v napačni smeri. Prva pomanjkljivost je neopredelitev, kaj javna služba na področju visokega šolstva je. Manko definicije namreč omogoča različno razumevanje, kje je meja med javnim in tržnim interesom pri visokošolskih zavodih. In učinke zasledovanja takšne zamegljene meje smo lahko spremljali pred kratkim tudi na področju afer z avtorskimi honorarji. In odmik od koncepta znanja kot javnega dobra je mogoče zaznati tudi v drugi ključni pomanjkljivosti, to pa je izrinjanje slovenskega jezika iz predavalnic. Glede na navedeno bomo v poslanski skupini v drugi obravnavi pripravili in vložili amandmaje v zvezi z definicijo javne službe in v zvezi s slovenskim jezikom, uporabo slovenskega jezika v visokošolskih zavodih. Po naši oceni je namreč nedopustno, da vprašanje izvajanja javnega interesa ostaja podnormirano, saj zopet ni določeno, kaj sodi v okvir javnega interesa in v kakšnem obsegu se to financira iz javnih sredstev.

Nedopustno je tudi, da bi spregledali opozorila strokovne javnosti glede jezika in javnega interesa v zvezi z njim. Tudi Ustavno sodišče je v odločitvi leta 2011 podrobno opredelilo zahteve za spremembo Zakona o visokem šolstvu. Naložilo je opredelitev javne službe, pogoje dostopnosti do visokošolskega izobraževanja, pogoje za izvajalce ter natančno opredelitev javnega financiranja. V široki javni razpravi o novem visokošolskem zakonu v letih 2013 in 2014, to je bil predlog dr. Pikala, je bil v veliki meri usklajen zakon z vsemi deležniki, torej zelo dobra podlaga za to, da bi lahko nadaljevali začrtano delo, ker je bila zelo visoka stopnja usklajenosti z vsemi deležniki.

Ta novela, ki je danes pred nami, ne izkazuje te usklajenosti. Pravzaprav odlaganje opredelitve javnega interesa v visokem šolstvu oziroma javne službe v visokem šolstvu na neko nedefinirano časovno obdobje zagotovo ni prava rešitev. Res je, da je v tem zakonu tudi nekaj dobrih rešitev. Zakon prinaša v temu predlogu novosti, ki jih tudi podpiramo in pozdravljamo; med njimi je seveda tudi večja vključenost nepedagoških delavcev v imenovanje rektorjev in dekana, saj pridobivajo volilno pravico, ter drugih delavcev v sodelovanje pri delu akademskega zbora. Podpiramo tudi določbe, ki urejajo status in pravice študentov. Med njimi izpostavljamo novost, ki bo študentu, ki konča študij na prvi stopnji, omogočila, da se mu status izteče s koncem študijskega leta in ne več z dnem, ko diplomira, kar naj bi prispevalo k lažjemu prehodu na drugo stopnjo ali na zaposlitev.

Pomembna je tudi dopolnitev, s katero se nedvoumno določi, da ni mogoče predpisati šolnine niti za drugo stopnjo, kadar je program javno veljaven in financiran iz državnega proračuna. Glede prehoda iz programske v institucionalno akreditacijo imamo zaradi predstavljenih uvodnih okoliščin nekoliko mešane občutke in upamo, da bo ohranitev prve akreditacije ter koncept izrednih in vzorčnih evalvacij omogočil dovolj učinkovito slednje kakovosti visokošolskega prostora.

In naj zaključim. Torej, zakon je v tej prvi obravnavi neusklajen s Poslansko skupino Socialnih demokratov in v drugi obravnavi bomo, tako kot sem napovedal, pripravili amandmaje, s katerimi želimo opredeliti, kaj je javna služba v visokem šolstvu in potem tudi dati jasen odgovor, kaj je treba financirati iz javnih sredstev, in seveda tudi amandma, s katerim se ohrani razvoj slovenskega jezika v znanosti. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanske skupine Združena levica, zanjo Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

V Združeni levici Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu ne bomo podprli. Ne moremo podpreti novele, ki želi poglabljati komercializacijo visokega šolstva in vsiljuje podjetniško logiko tja, kjer ji ni mesto. Poleg tega novela ne ureja financiranja visokega šolstva na primeren način, ampak bolj kot ne krpa luknjo, namesto da bi kakovostno in vsem dostopno javno šolstvo postavila kot prioritetno razvojno področje v Sloveniji.

Predvsem pa novela popolnoma ignorira vprašanje javne službe, čeprav je ureditev te ne samo nujna, ampak je to tudi zahtevano s strani odločbe Ustavnega sodišča.

V noveli je treba izpostaviti tri ključne sklope. Prvič, imamo tukaj internacionalizacijo. Večina vsebine novele ZViS je posvečena internacionalizaciji, ampak ta ne bi smela biti sporna, prej obratno; znanost in izobraževanje se ne bi smela ujeti v nikakršne meje, sploh pa ne v nacionalne meje in meje nacionalnega jezika. Prav možnost izvajanja programov zgolj v tujem jeziku, seveda v angleščini pa je tista točka, ki je sprožila največ nasprotovanj iz različnih koncev. Tudi danes smo in verjetno še bomo veliko slišali na to temo, predvsem z vidika kulturno-nacionalistične obravnave slovenščine, ampak ta konservativni pogled v resnici spregleda dejanske razloge za škodljivost te določbe.

Sprejetje takšne določbe bi negativno vplivalo na kakovost samega študija, saj se ustrezne stopnje znanja tujega jezika namreč ne zahtevajo niti za predavatelje niti za študente, hkrati pa to spravlja slovenske in tuje študente v neenak položaj. Ampak kar je ključno, kar se skriva za tem spornim členom, je iskanje novih virov zaslužka. Univerzitetne elite z roko v roki z Vlado – itak se nam dogaja kadrovsko prekrivanje med akademskimi mandarini na eni strani in Vlado na drugi strani – želijo z omogočenim študijem v tujem jeziku v kombinaciji s pravno praznino glede razmejitve javnega in zasebnega dejavnostim na univerzi omogočiti, da bodo fakultete vedno večji poudarek usmerjale na tržno zanimive programe v tujem jeziku, ki jih bodo ponujale študentom iz tujine in jim bodo za to računali šolnine oziroma jih bodo komercialno tržile. Seveda bi na ta način študentje in študentke izgubili možnosti za študiranje na nekaterih programih v slovenskem jeziku. Poleg tega bi zmanjšanje vloge slovenskega jezika pomembno vplivalo na druge aspekte, na primer na prevodno dejavnost ali produkcijo znanstvenih oziroma teoretskih besedil, kar bi se potem poznalo v manjši dostopnosti za splošno javnost in še naprej v manjšem angažmaju študentov pri branju zahtevnejših vsebin. V Združeni levici nam gre za branjenje pred komercializacijo visokega šolstva, s katero želijo svoj položaj krepiti privilegirane akademske elite, ne pa toliko za ne kritično branjenje nacionalnega jezika na neki sentimentalni osnovi, kar me pripelje do vprašanja financiranja.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport bi moralo zagotoviti stabilno in dolgoročno financiranje univerze z zakonom, kot to zahtevata 58. člen Ustave in odločba Ustavnega sodišča iz leta 2011. Novela zagotavlja proračunska sredstva za študijsko dejavnost v višini 1 % bruto družbenega proizvoda, ampak je ta formula vprašljiva – ne samo zaradi škodljivega fiskalnega pravila, ampak zaradi opredelitve usklajevanja z realno rastjo BDP, kar izključuje inflacijo. V trenutnih ekonomskih razmerah to ni problematično, potencialno pa lahko vodi v dejansko znižanje sredstev za visoko šolstvo. In to je maslo Ministrstva za finance, ki s svojo logiko zategovanja pasu za vrat drži vse ključne družbene podsisteme. In tukaj je še ena podrobnost: do te ravni financiranja, se pravi 1 % BDP, naj bi prišli v 15 letih. Se pravi, Vlada bi s to novelo želela nameniti 1 % BDP visokemu šolstvu, ampak šele čez 15 let. Treba je spomniti, da Nacionalni program visokega šolstva določa, da bo financiranje visokega šolstva obsegalo 2 % BDP do leta 2020 – bolje rečeno, naj bi obsegalo 2 % BDP do leta 2020.

Potem pa je tu še demokratizacija. To je pomemben pozitivni del novele, ki se je tam znašel na predlog sindikatov, ne pa ministrstva. Splošne in neposredne volitve dekanov in rektorjev, ki volilno pravico dajejo vsem zaposlenim in študentom, so pomemben – skromen, ampak pomemben – korak k demokratizaciji univerz, ki ohranjajo mnoge nedemokratične in netransparentne, fevdalne načine upravljanja. Ravno manko demokratičnih mehanizmov pa predstavlja pomemben branik akademskih mandarinov oziroma akademske elite. Tukaj naj še izpostavim, da je to znana zahteva študentskih gibanj že nekaj časa; tudi tekom zasedbe filozofske fakultete 2011 smo artikulirali zahtevo po demokratizaciji univerze ravno kot obliko demokratične kontrole nad akademskimi elitami, ker ravno manko te kontrole je, kot vemo, pripeljal v izplačevanje astronomskih honorarjev, pa odstop nekdanje ministrice za za šolstvo in tako naprej. Določba me v resnici veseli, ker se po petih letih pritiskov od spodaj s strani sindikatov in študentov zadeva vendarle ureja. Ampak kot rečeno, je to samo začetek začetka, prvi korak; do popolne demokratizacije univerze bo še dolgo. Je pa ob tem treba opozoriti, da del nepedagoških delavcev, na primer čistilno osebje na fakultetah dela prek zunanjih izvajalcev, podobno kot v javni upravi, in so s tem v slabšem socialnem položaju, hkrati pa ostajajo brez politične pravice sodelovanja na volitvah.

Glavna pomanjkljivost predlog zakona ni tisto, kar je v njem, ampak tisto, kar v njem manjka. Novela ZViS ne vsebuje razmejitve med zasebno dejavnostjo in javnim, vsem prebivalcem dostopnim visokim šolstvom. Namesto definicije javne službe se celo uvajajo novi pojmi, s čimer se neustavno stanje samo še poglablja. Zasebni del, naravnan profitno bi morali jasno in strogo ločiti od javnega, in ponovno se lahko spomnimo na nekdanjo ministrico Stanko Setnikar Cankar in sedaj tudi že bivšega finančnega ministra Dušana Mramorja, ki sta poleg rednih plač zaslužila ogromne honorarje na zelo sporen in neupravičen način. V noveli zakona ni niti natančne določitve neposredne pedagoške obveznosti, čeprav tudi na tem področju prihaja do hudih kršitev, v najbolj neenakopraven položaj pa so postavljeni mladi akademski prekarci. Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu izraža interese privilegirane skupine akademskih elit, zato ker namesto internacionalizacije, ki bi šla v smeri napredka akademskih delavcev in izboljševanja možnosti študentov za kakovosten študij, prinaša internacionalizacijo zgolj kot poligon za nadaljnje vdore tržne logike v visokošolsko izobraževanje. To je pa zelo škodljiva praksa, kar pričajo leta slabih izkušenj, vodi v poslabševanje položaja večine zaposlenih, vodi v zniževanje kakovosti študija, predvsem pa zmanjšuje dostopnost študija vsem, ne glede na socialno ozadje. Kar je pozitivnega v tej noveli, so koraki k demokratizaciji univerzitetnega fevdalnega sistema, ker imajo potencial, da pristržejo peruti akademskim elitam, ampak te določbe so se znašle v tej noveli na podlagi večletnega, natančneje 5-letnega pritiska sindikalnih in študentskih gibanj, ne pa iz globočin dobrote srca Ministrstva za izobraževanje. Skratka, novela ZViS, ki bo povzročila še večjo erozijo javnega, vsem dostopnega visokega šolstva, v Združeni levici ne bo dobila podpore. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina Nove Slovenije – krščanskih demokratov, zanjo gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Novela Zakona o visokem šolstvu je obsežna in prinaša številne spremembe na področju ureditve visokega šolstva. Naj izpostavimo nov model financiranja študijske dejavnosti. S tem, ko novela predlaga vzpostavitev štiriletnega modela, bo izpolnjena odločba Ustavnega sodišča Republike Slovenije, ki je zakonodajalcu naložila, naj uzakoni stabilen način financiranja študijske dejavnosti. Novela širi krog članov akademskega zbora in volilno pravico za volitve dekana ter rektorja. Zakon tudi odpravlja birokratske ovire, ukinja podvajanje postopkov ter v skladu z načelom subsidiarnosti, ki je za krščanske demokrate zelo pomembno, uvaja večjo samostojnost visokošolskih zavodov pri svojem delovanju. Zakon uvaja akreditiranje visokošolskega zavoda, v okviru tega pa bodo lahko sami spreminjali, prilagajali svoje študijske programe tako, da bodo odgovarjali dejanskim potrebam časa. Zelo pomembna sprememba, ki je izzvala tudi največji upor strokovne javnosti, literarnih ustvarjalcev, akademikov in celo

zamejskih Slovencev, pa je širitev možnosti za izvajanje študijskih programov v tujem jeziku. Zakon namreč omogoča izvajanje študijskih programov ali njihovih delov v tujem jeziku, če se izvajajo primerljivi, ne zgolj enaki študijski programi tudi v slovenskem jeziku. V tujih jezikih se lahko izvajajo celotni študijski programi, ne le njihovi deli, če pri njihovem izvajanju sodelujejo gostujoči visokošolski učitelji iz tujine ali če je vanje vpisano večje število tujih študentov. Omenjena sprememba uvaja pravno podlago za degradacijo slovenščine in po našem mnenju tudi za siromašenje njenega razvoja na vseh nivojih ter področjih. Predlagana rešitev bi lahko pripeljala celo do absurda, ko bi slovenski profesor slovenskim študentom za slovenski davkoplačevalski denar predaval v angleškem jeziku. Na to v Novi Sloveniji ne moremo in ne bomo pristali. Pozivamo ministrstvo, da prisluhne glasnim pozivom in tudi konstruktivnim predlogom slavistične stroke ter do obravnave na matičnem delovnem telesu pripravi ustrezne amandmaje, ki bojo ustrezno umestili slovenski jezik v visokem šolstvu. Živimo v Sloveniji, naš uradni jezik je slovenščina, poleg italijanščine in madžarščine na narodnostno mešanih območjih, zato zahtevamo in pričakujemo, da slovenščina ostane jezik predavanj tudi na visokošolskem nivoju. Samo tako se bo ta zvrst jezika tudi ustrezno razvijala. Z novimi pojavi, odkritji in razvojnimi dosežki pa bomo ustrezno izrazoslovje dobili tudi v slovenščini. V Novi Sloveniji se sprašujemo, ali je ta zakon nov dokaz, da nekateri deležniki v visokem šolstvu postavljajo zgolj materialne interese na prvo mesto in se ne zavedajo, kakšno škodo bi z nekontroliranim uvajanjem predavanj v tujem jeziku povzročili slovenskemu jeziku. Seveda je nujno in potrebno, da Slovenci znamo in uporabljamo tudi tuje jezike. Ni pa potrebno, da v svoji domovini slovenski predavatelji predavajo in prenašajo svoje znanje slovenskim študentom v tujem jeziku, za katerega niso niti dovolj usposobljeni. Ali bo res samo to izboljšalo kakovost naših fakultet in povečalo vpis tujih študentov? Krščanski demokrati smo presenečeni tudi zaradi postopka. Po našem mnenju gre za ponovni primer sprejemanja novele z obljubo, da se takoj po njenem sprejetju prične pripravljati nov celovit zakon. Sprašujemo se, zakaj sploh sprejemati delne popravke Zakona o visokem šolstvu, nato pa v kratkem času spet zakonsko spreminjati področje. To ne pripomore k stabilnemu delovanju sistema. Še posebej zaradi novega modela financiranja študijske dejavnosti, saj za dobro analizo in oceno ustreznosti in učinkovitosti zakona potrebujemo vsaj nekaj let.
Poslanci Nove Slovenije takšnega predloga zakona ne moremo podpreti v prvi obravnavi, čeprav prinaša tudi nekaj zelo pozitivnih rešitev. Ekonomski interesi ne smejo biti grobarji slovenščine. Nenazadnje, ali res morajo nas naši rojaki iz zamejstva opozarjati na to, kaj hočemo narediti s slovenščino v našem visokem šolstvu? Nenazadnje, ali si lahko privoščimo, da naš zelo cenjeni pisatelj Boris Pahor izjavi, da bo izstopil iz Slovenske akademije znanosti in umetnosti, če bomo sprejeli zakon v takšni obliki? Ali ni to žalitev tudi za Primoža Trubarja, ki je izdal prvo knjigo Katekizem in Abecednik zato, da bomo lahko brali božjo besedo ali kaj drugega v svojem jeziku? Jaz menim, da je to žalitev tudi za Prešerna, ki je dokazal, da lahko tudi v slovenščini izrazimo svoja najgloblja čustva v različnih pesniških oblikah. To je žalitev tudi za vse tiste, ki so si prizadevali za slovensko univerzo. In spoštovana gospa ministrica, prosim, ne bodite ponovno žrtev tistih, ki postavljajo ekonomske interese na prvo mesto. In spoštovani kolegi poslanci in poslanke, ne bodimo mi grobarji slovenščine.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Poslanska skupina nepovezanih poslancev, zanjo dr. Mirjam Bon Klanjšček.

DR. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS NP): Hvala lepa.
Spoštovani! Zakon o visokem šolstvu, ki ga imamo danes na poslanskih klopeh, je brez dvoma eden izmed ključnih zakonov za izdajanje pomembnega dela slovenskega izobraževalnega sistema. Glede na to, kakšen odstotek mladih, včasih pa tudi nas nekoliko starejših se odloči za visokošolsko izobraževanje, je to zakon, ki pomembno vpliva na del življenja zelo velike generacije. Nameniti mu moramo veliko pozornosti in ga spreminjati premišljeno in temeljito. Parcialne rešitve, za katere se zdi, da ne bodo imele velikega vpliva, lahko namreč spremenijo izobraževalno okolje do te mere, da nanj ne bomo več mogli biti ponosni. V Poslanski skupini nepovezanih poslancev menimo, da novela Zakona o visokem šolstvu prinaša nekaj dobrih rešitev, ki predstavljajo korak naprej na področju visokošolskega izobraževanja. Ministrstvo je pripravilo novelo, ki odpravlja neskladnost z ustavo glede financiranja visokega šolstva, in videli bomo, ali bo v praksi pomenilo, da smo našli način za stabilno in dolgoročno financiranje univerz. Na žalost pa vsebuje tudi nekaj določb, s katerimi se ne moremo sprijazniti. Še bolj pomembno pa je, da dokaj obsežna novela ne naslavlja nekaterih odprtih vprašanj, ki bi jih po našem mnenju morala. Med temi zadnjimi je ostalo odprto vprašanje glede opredelitve obsega in vsebine javne službe v visokem šolstvu. Kljub temu, da je ministrstvo že v uvodu novele zapisalo, da se bodo teh sprememb lotili leta 2017, se v Poslanski skupini nepovezanih poslancev sprašujemo, zakaj niso izkoristili priložnosti že sedaj. K temu Vlado zavezuje odločba Ustavnega sodišča in bojimo se, da bo tudi tokrat podobno kot pri noveli Zakona o financiranju vzgoje in izobraževanja. Opredelitev obsega in vsebine javne službe je neločljivo povezana s financiranjem, zato je to zelo kislo

jabolko, vendar pa bo vanj zagotovo treba ugrizniti.

Skoraj vsi poslanci, ki so predstavljali stališča poslanskih skupin pred menoj, so opozorili tudi na vidik slovenščine oziroma učnega jezika. V poslanski skupini smo dobili tudi številna pisma. V javnosti je bilo slišati veliko mnenj in predvsem kritik na račun izvajanja celotnih študijskih programov v tujem jeziku. Tudi v Poslanski skupini nepovezanih poslancev se strinjamo, da si slovenske univerze ne bi smele zapirati vrat pred svetom; konec koncev znanost in raziskave ne bi smele poznati državnih meja. Vendar pa v želji po čim večji mednarodni odprtosti ne smemo pozabiti na študente, ki jim je prvenstveno namenjeno slovensko visokošolsko izobraževanje. To so ne glede na to, kaj bi si kdo želel, še vedno v največji meri slovenski študentje. In če bomo programe prilagajali tujcem, moramo poskrbeti, da bodo vsebine dostopne tudi tistim, ki bi si po istih programih želeli študirati v slovenščini. Ne more nam biti v ponos, da nekateri študentje po zaključku študija ne obvladajo niti enega tujega jezika, čeprav jim je izobraževalni sistem dal možnost, da ga osvojijo. Ne bi pa bilo prav, da študentje sploh ne bi imeli možnosti izbrati učenja določenih programov v slovenskem jeziku. V Poslanski skupini nepovezanih poslancev še nismo pozabili prahu, ki se je dvignil ob aferah z dodatki za stalno pripravljenost in s honorarji visokošolskih učiteljev. Zato bi pričakovali, da na to niso pozabili tudi na Vladi in da bodo v Državni zbor poslali predlog novele, ki bi prinesla primerne rešitve in odgovore na še vedno odprta vprašanja. Ker temu ni tako, novele v Poslanski skupini nepovezanih poslancev ne moremo podpreti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Končali smo s predstavitvijo poslanskih skupin.

Sledi splošna razprava poslank in poslancev o predlogu zakona. Besedo ima gospod Jan Škoberne, pripravita naj se gospa Ljudmila Novak in gospa Irena Kotnik.

JAN ŠKOBERNE (PS SD): Spoštovani gospod predsednik, spoštovana ministrica z ekipo, kolegice in kolegi!

Slovenski visokošolski prostor predstavlja pravzaprav enega izmed ključnih stebrov narodne samobitnosti in razvojne perspektive naše države in skupnosti. Zato je izjemno pomembno, da se vsakršne spremembe lotevamo s pomembnim preudarkom, predvsem pa z ustrezno mero racionalnosti in razumevanjem tudi globalnih okoliščin, ki posege v tovrstni prostor narekujejo. Verjetno ni nikogar, ki se ne bi strinjal, da ta naš prostor potrebuje posodobitev, osvežitev in da tudi zaradi tega, ker je številnost deležnikov in zahtevnost normativne ureditve tega področja pomenila tudi to, da že pet let zamujamo z najnujnejšim, kar je naročilo Ustavno sodišče, kaj šele z vsem ostalim, kar zraven spada, je treba razumeti tudi pripravljavce zakona, ministrstvo, da so v logiki priprave se odločili za varnejšo pot, morda tudi bolj oportuno, pa vendar tisto, ki lahko Zakon o visokem šolstvu vsaj v najnujnejšem delu parlamentarnega postopka pripelje tudi do konca. Ali bomo s tem zakonom uspeli rešiti dokončno vprašanje internacionalizacije, kakovosti, razmerij med visokošolskimi zavodi, vprašanja inflacije zasebnih visokošolskih zavodov dvomljive kvalitete – ne govorim o vseh, govorim o tistih z dvomljivo? Ne vem, v nekaterih segmentih ja, v nekaterih ne. Vendar je pomembno, da ob vseh kritikah, ki jih upravičeno naslavljamo na ta zakon, hkrati tudi jasno povemo, da bo po letih nestabilnosti – pa tudi, tu si drznem izreči tezo, pravzaprav fevdalnih in vrtičkarskih pričkanj znotraj visokošolske skupnosti – zakon omogočil nekaj miru in nekaj stabilnosti za to, da bo mogoče nasloviti tudi vsebinska vprašanja, ki jih celostno urejanje visokošolskega polja zahteva. Tega seveda ni mogoče storiti brez ustreznih dopolnitev in popravkov v drugi obravnavi zakona, verjamem namreč, da bo v prvi sprejet; slednji se seveda tičejo ustreznejše definicije, ki je vezana na rabo in zaščito, pa tudi razvoj slovenskega jezika, in seveda javne službe, ki je, vsaj kar se tiče ustavne odločbe, ključna ali pa celo najpomembnejša z vidika socialnih demokratov.

Nasloviti pa bo treba v naslednji fazi tudi ostala ključna vprašanja, kot je vprašanje, kaj pravzaprav želimo z diseminacijo znanja, kako želimo povezati raziskovalno sfero z gospodarskim potencialom, ki ga univerzitetno raziskovanje ima. To seveda lahko naredimo na dva načina: skozi znanje študentk in študentov, ki se zaposlijo v gospodarstvu, v javnem sektorju in pač kjerkoli že, uporabljajo in aplicirajo svoja znanja na trgu ali pa v javnem sektorju, in pa skozi to, kar se nam danes dogaja v sivi coni in popolnoma neregulirano – t.i. spin offe, neposredne gospodarske podjeme, ki izhajajo iz rezultatov univerzitetnega raziskovalnega dela. To je področje, ki ga je treba podpreti, hkrati pa zagotoviti, da bo od gospodarskih aplikacij nekaj imela tudi javna infrastruktura, ki bo skozi dodano vrednost, ki je prek tega ustvarjena, lahko nadalje krepila, tukaj je pomemben poudarek, predvsem bazična znanja, ki se mi zdi, da so v javni percepciji zapostavljena. Ker, ko si bomo vzeli pravico in dolžnost financirati in zagotavljati visok standard bazičnega raziskovanja, in tudi vloge univerze pri tem, bomo izgubili tudi njen aplikativni potencial in s tem možnost za zagotavljanje ustrezne dodane vednosti. Kljub temu, da gre za izjemno obsežno materijo, jo v pomembnem delu ureja tudi ta ZViS. Če rečem samo, kar se tiče kvalitete, kar se tiče internacionalizacije in tistega, kar ni nepomembno, pa je bilo preslišano. In to je nastavek za sistemsko urejanje tretje stopnje izobraževanja – doktorskega študija – in s tem tudi umestitve naših univerz in študentov v

evropski prostor, konkurenčno, morda celo s kančkom prednosti pred ostalimi. In ko govorimo o internacionalizaciji, je bilo v predstavitvah poslanskih skupin med drugim izpostavljeno tudi to, da je vprašanje, kdo bo hodil k nam študirat – tisti iz vzhoda ali zahoda; da bi morda raje imeli koga iz zahoda kot tiste iz vzhoda. Sam bi si želel, da bi japonski, avstralski, novozelandski študentje študirali tudi pri nas, in tudi študirajo, ker prepoznavajo kvaliteto, kakor tudi tisti, ki pri nas študirajo in prihajajo iz zahoda, denimo iz Združenih držav, ni jih malo. Kvečjemu je ključno vprašanje, zakaj v svoji polnosti niso izkoriščeni programi Erasmusa in še česa, kar je na razpolago slovenskim študentkam in študentom, kar kaže na to, da internacionalizaciji kot taki, pa je danes ključna, še vedno ne dajemo dovolj poudarka. In v tem zakonu so nastavki za to. Tisto, kar je predvsem pomembno, torej je, da na nek način ob vseh razpravah deležniških jasno povemo, da je treba prekiniti tudi s fevdalizacijo znotraj visokošolskega sistema, da je treba narediti korak naprej v zdravi konkurenčnosti, ampak konkurenčnosti na bazi kvalitete, na bazi ustrezne raziskovalne podpore in, jasno, razumevanja, da sta pedagoški proces in raziskovalni proces neobhodno povezana. In srčno upam, da bo tudi možnost institucionalne akreditacije doprinesla k temu, da bo slovenski univerzitetni prostor kvalitetnejši, tudi iz tega naslova, da bo manj obremenjen z birokracijo in da se bo lažje prilagajal sodobnim trendom.

Dve stvari, ki nam po prvi obravnavi ostajata, sta vprašanje javne službe in vprašanje slovenskega jezika. To je neobhodno treba nasloviti, ampak to je nekaj, čemur je parlamentarna obravnava tudi namenjena.

Dovolite mi, da za zaključek rečem še stavek o tem, kar pa se mi zdi, da je bilo sploh spregledano. Ta novela ZViS med drugim nadgrajuje tudi skrb za zdravstveno varnost študentk in študentov. To je nekaj, kar je bilo v preteklih letih v celoti pozabljeno. Ta novela ZViS polnopravno vključuje v akademske zbore študentke in študente. Omogoča realno izvajanje avtonomije univerze v njeni polni demokratični kapaciteti. Seveda vsega zakon ne bo naredil; predvsem bodo morali korak naprej narediti vsi deležniki in predvsem bo marsikdo v našem visokošolskem in univerzitetnem prostoru – podobno kot je bilo pri Luki Koper – moral za trenutek vdihniti, odložiti svoj lastni interes in pomisliti na to, kaj je interes države, kaj je interes univerze in kaj je njegova ali pa naša dolžnost v smislu dolgoročnega razvoja države. In to lahko naredimo, ob vsem kar imamo, predvsem v Državnem zboru, s tem da racionalno pogledamo, kaj je na mizi, kaj je treba spremeniti, in da ne dovolimo tega, da bi zaradi parcialnih interesov ne prišlo do uskladitve dveh ključnih vprašanj in da bi v jesen ponovno prenesli vprašanje otvoritve priprave popolnoma novega zakona, ob tem da imamo vse, kar je tudi v tem dobrega, nerešeno. Ker slovenski visokošolski prostor, če kaj, potrebuje posodobitev, ker inflacija nekvalitetnih programov, ki se podvajajo, potrojujejo, početverjajo, nam govori to, da uporabniki, torej študentje, raziskovalci, s trenutnim stanjem ne morejo biti zadovoljni in niso. In včasih je tudi postopnost sprejemanja ukrepov in odločitev pravi način, da se do končnega cilja pride, kot že rečeno, tudi z nujnimi popravki, ki se tičejo javne službe in slovenskega jezika, v okviru drugega branja. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Ljudmila Novak. Pripravita naj se gospa Irena Kotnik in gospa Marija Bačič.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Ponovno. Spoštovana gospa ministrica, ne dvomim v dobre namene, ki ste jih izrazili s tem zakonom, in tudi vem, da so v njem dobre rešitve. Ponovno se bom pa ustavila pri problemu jezika, ki me pa res skrbi in tudi muči. Pa ne, da se jaz bojim tujih jezikov; sama sem polovico predavanj morala poslušati v tujem jeziku, ker sem pač nemški jezik študirala, vendar moji profesorji, predavatelji so bili za to visoko usposobljeni – ali je bila prav nemščina njihov materni jezik ali pa so imeli visoko znanje tega tujega jezika, v katerem so predavali. Vsi pa vemo, da vsi strokovnjaki, vsi predavatelji na visokošolskih ustanovah niso tako usposobljeni v nekem tujem jeziku, da bi lahko suvereno predavali, da bi bilo njihovo znanje res tako popolno. Po drugi strani pa, zakaj pa bi slovenskim študentom morali predavati v tujih jezikih? Zakaj pa bi? Ali je res to takšen doprinos znanja ali kvalitete, če pridejo tuji študentje, ki prav tako po navadi angleščina ni njihov materni jezik? Ali res prinesejo toliko znanja, da moramo za to riskirati naš materni jezik? Veste, ko smo govorili o kvotah slovenske glasbe v naših medijih, smo, ste bili nekateri zelo zavzeti za to, da mora biti več slovenske glasbe, tudi jaz si to želim. Pa je tisti zakon neprimerno manj pomemben, kot je pa ta zakon, ki je pa lahko tudi usoden. Če se spomnimo, vsaka odvisnost se začne z majhnimi količinami – od alkohola, mamil ali česar koli drugega –, in se to povečuje. In glede na to da tudi naša ekonomska oziroma naša akademska sfera ni imuna za materialne koristi, se opravičujem vsem tistim, ki pošteno delajo pa so premalo plačani, potem vemo, kam lahko vse to pripelje. In ker se današnji svet tako hitro vrti – toliko novih znanj, toliko novih izrazov –, moramo tudi mi temu zelo hitro slediti. In če bomo na akademski ravni zanemarjali razvoj jezika, se bo to poznalo na vseh ravneh. To se bodo potem prinesle zahteve po več tujega jezika v srednjih šolah … Pa nimam nič proti, da naši dijaki, da znamo bolje tuje jezike; tudi jaz se jih rada učim, hvala bogu jih nekaj tudi znam, pa vedno premalo, ker to nam daje večjo moč, smo bolj kompetentni, imamo več možnosti, to zagotovo.

Vendarle, to se lahko prenese na vse ravni potem, do tega trenutka, ko bomo rekli, "saj slovenščine ne potrebujemo, ne

potrebujemo slovenskih pisateljev, naj kar pišejo v angleščini ali v kakem drugem jeziku, ker bodo lažje prodali svoje knjige". Morajo se učiti naši študentje tudi tujih jezikov, izrazoslovja za njihovo področje, saj tudi literaturo večkrat študirajo v tujih jezikih. Seveda sem pa proti temu, da se povečuje število predavanj oziroma da nimamo enakih programov v slovenščini in s tem dajemo možnost študentom, da poslušajo predavanje v svojem jeziku. Pazimo na to in res ne bodimo grobarji slovenščine.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Irena Kotnik, pripravita naj se gospa Marija Bačič in gospa Vesna Vervega.

IRENA KOTNIK (PS SMC): Spoštovani predsednik, spoštovana ministrica s sodelavci, spoštovane kolegice in kolegi!

Pogovarjamo se o Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu in pred nami je nova novela zakona. Ne bom naštevala vse vsebine, ker je kar nekaj vsebin, ki so zelo koristne, oziroma bom rekla, ki so ključne za oblikovanje visokošolskega sistema, kot ga določa tudi Nacionalni program visokega šolstva 2011–2020.

Novela pa govori tudi o spremembi 8. člena zakona, ki se dotika rabe jezika v našem šolskem sistemu. 11. člen Ustave Republike Slovenije nam pravi, da je uradni jezik v Sloveniji slovenščina, in to je eno varovalo slovenskemu jeziku. Kljub temu varovalu pa menim, da je treba postaviti natančne pogoje za izvajanje vsebinsko in pa formalno primerljivih študijskih programov, kot tudi jasno opredeliti izvajanje študijskih programov. Mislim, da so preohlapni pogoji za določitev števila tujih študentov. Kaj naj bi to v praksi pomenilo? Predlog vključuje predavanje v tujem jeziku, če je v program vpisano večje število tujih študentov. Število ni opredeljeno. Ali to pomeni, da 3, 4 študentje pomenijo že večje število in bi slovenski profesor v temu primeru 20, 30 slovenskim študentom predaval v angleščini? Predlog je, da bi se lahko predavalo v tujem jeziku, če se deli študijskih programov na visokošolskem zavodu izvajajo tudi v slovenskem jeziku. Ali bi to v praksi pomenilo, da bi profesor, ki ima 45 ur predavanj, imel 5 ur predavanj v slovenščini kot del študijskega programa, preostalih 40 pa v tujem jeziku?

Prav tako je treba opredeliti, kaj spremembe tega člena pomenijo finančno za državo in univerzo. Naš visokošolski sistem je v evropskem vrhu po obsegu socialnih pravic, redni študij je brezplačen. Kaj bi se zgodilo, če bi številna vpisna mesta na redni študij zasedli kandidati iz drugih držav? Prav tako se postavlja vprašanje, kaj pomeni, če obvezni obseg izvajanja vzgojno-izobraževalnega procesa v slovenskem jeziku v celoti prepustimo univerzam, in pa kakovostni vidik izvajanja vzgojno-izobraževalnega procesa z vidika znanja angleščine – profesorjev, maturantov, študentov in pa tujih študentov. Glede na vse te nejasnosti je nujno nadaljnje sodelovanje in pa usklajevanje med ministrstvom in med vsemi deležniki, da se kljub členu 11 Ustave Republike Slovenije še dodatno zavaruje dodatni jezik. Slovenščina se je skozi zgodovino izkazala kot uspešen in trdoživ jezik, na katerega smo lahko upravičeno ponosni. K temu so veliko doprinesli tudi veliki Slovenci, ki so s svojim znanjem, svojo sposobnostjo, svojo karizmo, osebnostjo, pa najsibo to na kulturnem področju, na umetniškem področju ali pa na znanstvenem ponesli svoj glas v svet, tako da je bila Slovenija prepoznavna in je še prepoznavna v svetu. Vendar pri tem so bili ponosni na svoje korenine, bili so ponosni na svojo tradicijo in so bil tudi ponosni Slovenci. Danes je slovenski jezik eden uradnih jezikov Evropske unije in ima edinstven položaj med jeziki v vsej svoji zgodovini. Prav zato je pomembno, da dobro premislimo, kaj sprememba 8. člena pomeni za državljane, za študente, najsibo to tuje ali naše, predvsem pa za prihodnost Slovenije. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima gospa Marija Bačič, pripravita naj se gospa Vesna Vervega in ministrica.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa ministrica z ekipo, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

V svoji razpravi se bom posvetila 1. členu novele, ki govori o spremembah 8. člena aktualnega Zakona o visokem šolstvu, to je učni jezik. Če se vrnem malo v zgodovino, naj spomnim, da je 3. decembra 1919 imel prvo predavanje na tedaj novoustanovljeni Univerzi v Ljubljani Fran Ramovš, jezikoslovec, narečjeslovec in imenoslovec. Na prvem predavanju na ljubljanski univerzi je Ramovš govoril o zgodovinski slovnici slovenskega jezika. Ta dan danes še vedno naša univerza praznuje kot svoj praznik. To govorim predvsem zato, ker želim poudariti, kako zelo pomemben je slovenski jezik – ne le za univerzo, ampak za slovenski narod. Res je, da ohranjanje in neprestano bogatenje slovenskega jezika zahteva tudi znanje drugih jezikov, še posebno njihovih strokovnih izrazov. Ne smemo pa dovoliti, da programi za tuje študente nadomestijo programe za slovenske študente. Pomanjkanje skrbi za slovenski jezik je stvar, ki me je najbolj zmotila pri predlagani noveli Zakona o visokem šolstvu, žal ali bolje rečeno pa nisem edina. Nazadnje, ko sem preverila, je že več kot 8 tisoč 500 ljudi podpisalo spletno peticijo s pomenljivim naslovom "Za vsestranski razvoj slovenskega jezika". Zato mi dovolite, da preberem naslednjo izjavo Slavističnega društva Slovenije, ker se mi zdi prav, da se v celoti sliši v tej dvorani. Citiram: "Vsi, ki nam je mar za boljši in hitrejši razvoj slovenščine na vseh področjih, protestiramo proti očitnemu zapostavljanju lastnega jezika v visokem šolstvu. Ugotavljamo,

da v smer slabšanja položaja slovenščine kot učnega jezika vodijo tudi predlogi noveliranja Zakona o visokem šolstvu. Dvoumnosti glede opredelitve jezikovnega izvajanja nekaterih študijskih programov in predlagane razširjene možnosti za izvajanje študijskih programov v tujem jeziku brez natančnih pogojev in zagotovil za izvajanje vsebinsko in formalno primerljivih študijskih programov v slovenščini pomenijo krnjenje strokovnih vsebin v slovenščini in s tem onemogočajo njihove dostopnosti v slovenščini sploh. Ob sprejemanju Predloga o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu opozarjamo, da člani, ki obravnavajo učni jezik, zanemarjajo nujnost kontinuiranega razvijanja večfunkcijskosti slovenščine, ki pa je osnovni pogoj za njen nemoten celovit nadaljnji razvoj." Konec citata. Spoštovani, prepričana sem, da mora biti skrb za slovenski jezik ena glavnih prioritet, ne samo Ministrstva za izobraževanje, za kulturo ali kakega drugega. Skrb za slovenski jezik mora biti namreč naša skupna naloga in obveznost, če želimo v tem globaliziranem svetu kot narod stati inu obstati, če si lahko izposodim besedno zvezo, ki jo je v prvi slovenski knjigi leta 1550 zapisal Primož Trubar. Zato iskreno upam in verjamem, da bo pristojno ministrstvo našlo skupni jezik s strokovno javnostjo in v noveli Zakona o visokem šolstvu ustrezno zaščitilo slovenski jezik ter zagotovilo vsestranski njegov razvoj. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima Vesna Vervega, pripravita naj se gospa ministrica in dr. Dragan Matić.

VESNA VERVEGA (PS SMC): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovana ministrica, ostali prisotni!
Novela Zakona o visokem šolstvu tokrat naslavlja, bom kar uporabila izraz – nekaj akutnih vprašanj, predvsem iz visokošolskega prostora. In med temi so nedvomno na prvem mestu vzpostavitev predvidljivega in stabilnega sistema financiranja, potem drugo vprašanje odprtost sistema v mednarodno okolje oziroma internacionalizacija, potem prehod v institucionalno akreditacijo, in seveda zelo pomembno področje demokratizacije oziroma urejanje pravic študentov.
Naj se ustavim na kratko pri akreditaciji. Glede na Nacionalni program visokega šolstva 2011-2020 je treba okrepiti kakovost na institucionalni ravni in povečati odgovornost visokošolskih zavodov za spremembe študijskih programov. Kako je to opredeljeno v trenutno veljavnem zakonu? Visokošolski zavodi izpolnijo pogoje za izvajanje svoje dejavnosti s prvo akreditacijo ob ustanovitvi in akreditacijo študijskih programov, ki se mora podaljševati vsakih 7 let. Seveda se poleg tega izvajajo še zunanje akreditacije. Kaj pa prinaša konkretna sprememba? Torej, po spremembi se izvede prva akreditacija visokošolskega zavoda v ustanavljanju, ki se mora potrjevati vsakih 5 let, ne bo pa potrebna akreditacija študijskega programa, seveda razen prve. Tako bodo visokošolski zavodi sami spreminjali obvezne sestavine študijskih programov, seveda po evropskih standardih in smernicah za zagotavljanje kakovosti.
Seveda je pa največ polemike v javnosti, kot smo že slišali, povzročila sprememba 8. člena, ki naslavlja učni jezik. Jaz bi rada samo kot nekako osnovo za nadaljnjo razpravo citirala ta del oziroma nekaj pomembnih odstavkov iz tega 8. člena. Prvi odstavek pravi: "Učni jezik je slovenski." Potem nadalje: "Visokošolski zavodi lahko v tujem jeziku izvajajo študijske programe, če se primerljivi študijski programi na visokošolskem zavodu izvajajo tudi v slovenskem jeziku." V nadaljnji razpravi, kot smo že slišali, bo verjetno treba ta pojem, izraz, besedico "primerljivi" natančneje definirati. In to je to, bi rekla, kamen spotike, to povzroča toliko polemik in sem tudi sama na stališču, da ga je treba definirati, natančneje definirati.
Naslov enega od člankov, ki smo jih prebrali v zvezi s to novelo Zakona o visokem šolstvu, se je glasil: "Ali slovenska univerza pokleka pred angleščino?" Moje mnenje je, da ne.
Dovolite, da omenim, kar je bilo tudi že omenjeno, pa bom vseeno malce ponovila in dopolnila, katere zakonske podlage že imamo v slovenskem prostoru, ki ščitijo slovenski jezik: 11. člen Ustave Republike Slovenije, Zakon o javni rabi slovenščine – 12. in 13. člen, Resolucija o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2014–2018, Resolucija o nacionalnem programu visokega šolstva, poglavje internacionalizacija. Naj omenim še nekaj dejstev: od 900 akreditiranih študijskih programov v Sloveniji,se jih samo 18 v celoti izvaja v tujem jeziku, 3 do 6 % vseh študentov v Sloveniji ima stalno prebivališče v tujini, Slovenija ima najnižji delež tujih študentov v Evropi med manjšimi državami, na treh univerzah – Ljubljana, Maribor in Primorska univerza – jih od vpisanih študentov približno 3,5 % posluša v celoti ali delno predavanja v tujem jeziku, kamor niso všteti programi za učenje tujih jezikov. Naj pa jasno izrazim svoje stališče, da nikakor ne mislim, da je uporaba, hkratna uporaba slovenskega jezika in tujega jezika izključujoča. Zato je pomembno, da se ukvarjamo veliko bolj z vprašanjem, ali je možna internacionalizacija ob ohranitvi in razvoju slovenščine kot strokovnega in znanstvenega jezika, ter ali nam to ponuja ta novela zakona.
Vsekakor se nam je večjezičnost že zgodila; od vrtca pa vse do konca srednje šole skrbimo in uvajamo tako tuje jezike, zgodnje učenje tujega jezika v osnovni šoli, potem učenje dveh tujih jezikov v srednji šoli. Torej s tem pravzaprav nimamo nobenih težav. Na visokošolski ravni pa se pojavljajo.
Rada bi zaključila s citatom odprtega pisma znanstvenih svetov Kemijskega inštituta in Nacionalnega inštituta za biologijo. Pravi tako: "Slovenščina se je skozi zgodovino – večinoma v precej težjih razmerah – izkazala kot zelo

uspešen in trdoživ jezik, na katerega smo lahko upravičeno ponosni. Njegovega nadaljnjega razvoja ne bomo zagotovili tako, da se bomo od sveta izolirali, ampak se z njim še bolj povezali. Slovenija in slovenščina potrebujeta več samozavesti, več odprtosti in strpnosti do drugih in drugačnega ter nenazadnje več prizadevanja za odličnost na vseh področjih." Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima ministrica za izobraževanje, znanost, in šport dr. Maja Makovec Brenčič, pripravita naj se dr. Dragan Matić in gospod Saša Tabaković.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Hvala, predsedujoči. Spoštovane in spoštovani!
Nekaj pojasnil glede predlaganega člena učnega jezika. Najprej in znova naj poudarim, učni jezik v visokošolskih študijskih programih je in bo in ostaja slovenski jezik. In to je prva prioriteta, ne le samobitnosti, ampak tudi rabe, ohranjanja in razvoja slovenskega jezika. Namen tega člena je bil v resnici samo mnogo bolje opredeliti, pod katerimi izjemami pa je dopustno, da se deli programa ali celi programi oziroma ob ustreznih pogojih vključevanja tujih visokošolskih profesorjev, raziskovalcev oziroma študentov ti programi vendarle lahko, ne nujno, lahko izvajajo v tujem jeziku, kateremkoli tujem jeziku. Zakaj smo to zapisali? Zato, da ne bi prišlo do kakršnihkoli nerazumevanj, kaj so pravzaprav ti predpogoji. Vendar pa, da bi še bolj jasno in še bolj v resnici pojasnjevalno opredelili te možne izjeme, pa smo se z Ministrstvom za kulturo zavezali, tudi že v predlaganem členu, v okviru pravilnika, da to tudi na izvedbeno-operativni ravni mnogo bolje in jasneje opredelimo, torej tako, kot je potem to v nadaljevanju zaveza izvajanja v visokošolskih institucijah. Zato bi morda opozorila predvsem na način izvajanja, ki je tu ključen. V tem trenutku se preko 900 akreditiranih programov izvaja v slovenskem jeziku, torej tisti, ki so v visokošolski dejavnosti v tem trenutku v teku izvajanja. 18 je takšnih, ki se v delu ali v celoti izvajajo v tujem jeziku, ne samo angleškem, tudi v drugih. To predstavlja v resnici samo delček, zelo majhen delček ponudbe programov v tujih jezikih. Tisto, kar je tudi pomembno, je, da je v tem trenutku več študentov slovenskega jezika ali tistih, ki obiskujejo slovenski jezik na tujih univerzah – preko 60 univerz na svetu namreč spodbujamo, da tudi poučujejo bodisi v obveznih, izbirnih, fakultativnih oblikah slovenski jezik. V tem trenutku je takšnih 2 tisoč 700 in mi bomo te lektorate tudi naprej spodbujali, prav zato, da to zavest slovenskega jezika krepimo naprej ali da tiste, ki si želijo vstopati v naš prostor, že opolnomočimo z znanjem, vedenjem o slovenskem jeziku in kulturi slovenstva. Manj pa je v tem trenutku s stalnim prebivališčem v Sloveniji tujih študentov; teh je 2 tisoč 300 po trenutnih podatkih. Prihajajo iz zelo različnih držav. Vsi tuji študentje – tisti, ki pridejo začasno in tisti, ki so s stalnim prebivališčem – vsi ti prihajajo trenutno iz 93 držav sveta, torej niso samo iz nekih predelov. So zelo različni tako v smislu kulturnih privzemanj kot namenov, motivov, ali želijo tu bivati krajši čas, daljši čas, katere dele programov želijo poslušati, ne le v Erasmus okvirih.

Kaj želim tudi še dodati – da skrb za rabo slovenskega strokovnega in znanstvenega jezika poteka kontinuirano, in to je ena od temeljnih nalog, ki jih ima tudi univerza oziroma vsi visokošolski zavodi. Naj navedem podatke, da z vidika znanstvenih monografij število podpor tistim, ki so v slovenskem jeziku, raste; to govorim za obdobje 2013–2015. Prav tako je višina teh sredstev stabilna. Mi pa dodajamo še za posamezne dodatne oblike, ki jih predlagajo institucije, lahko tudi še dodatne raziskovalne vire, še posebej, če gre za nacionalno samobitne dejavnosti, torej tista področja, ki so ključna za ohranjanje nacionalnega videnja, bodisi kulturnega bodisi zgodovinskega bodisi kakršnegakoli drugega, tudi etničnega pogleda. To so posebne študijske dejavnosti, ki v resnici zahtevajo in morajo imeti posebno podporo, bodisi skozi raziskovalno agencijo bodisi skozi druge visokošolske institucije. Hkrati rastejo tudi objave slovenskih raziskovalcev. Če govorimo o strokovnih objavah, so te v pretežni meri v slovenskem jeziku, več pa je tujih znanstvenih objav, seveda v tujih jezikih, ker gre tu tudi za izpolnjevanje habilitacijskih pogojev oziroma umeščanje posameznika v visokošolski prostor. Zakaj malce več ilustriram tudi s podatki? Zato, da vemo, da raba tujega jezika v visokošolskem izobraževanju, seveda v povezavi z znanstveno-raziskovalnim prostorom že obstaja, je prisotna tudi iz razloga odpiranja v svet in primerljivosti. Na drugi strani pa želimo krepiti in ohranjati strokovnost, predvsem pa razvoj tudi znanstvenih kohort v slovenskem jeziku. In z vsemi temi oblikami, tudi terminološkimi slovarji, ki jih sofinanciramo skozi raziskovalno dejavnost, tudi z različnimi oblikami dela Centra za slovenski jezik kot drugi tuji jezik so to ključne aktivnosti, ki pomenijo skrb za razvoj, rabo in seveda tudi nadgrajevanje slovenskega jezika na strokovnem znanstvenem področju. Vendar pa naša zaveza je, tako kot je bilo slišano že iz vaše razprave in kot smo se tudi že pogovarjali s tistimi deležniki, ki so opozorili na rabo in ohranjanje slovenskega jezika, da s pomočjo tega instrumenta pravilnika in jasnimi zavezami, na kakšen način ohranimo, razvijamo in utemeljujemo strokovnost in znanstvenost slovenskega jezika, to zavedemo v navedenem pravilniku. Če bo treba, še jasneje tudi v dodatnih alinejah samega zakona. Hkrati pa bi želeli odpirati prostor tistim, ki si želijo pridobiti kompetence za njihov karierni razvoj tudi v drugih prostorih, tako kot to počnejo seveda tudi drugi visokošolski svetovi okoli nas. Naj povem, da dve tretjini članic EUA, to je visokošolsko združenje celotnega evropskega prostora, celo prepušča izbor in uporabo jezika samim institucijam. Mi menimo, da to ni prav, zato smo

tudi predlagali jasnejša pravila uporabe, kdaj pa lahko pod temi izjemami oziroma pogoji, ki jih izpolnjujejo, ponujajo dele programov ali celotne programe v tujem jeziku. Za to so zagotovo potrebne kompetence predavateljev, pa tudi študentov. In zato bomo tudi na celotni vertikali ne le ohranjali skrb za slovenski jezik, ta je prva in prvobitna, ampak tudi za dvigovanje kompetenc rabe tujih jezikov, kar smo tudi že predlagali na nivojih izobrazbe in pridobivanja izobrazbe bodisi na srednješolskem nivoju, osnovnošolskem nivoju oziroma tudi v tako imenovanih obštudijskih oziroma drugih fakultativnih dejavnosti posameznikov, mladih, otrok. Morda toliko v pojasnitev in zagotovo v zavezo, da glede na celotno diskusijo in diskurz pravzaprav tudi o tem, kako s slovenskim jezikom naprej, ni strahu, da bi sedaj preplavili univerze s tujejezičnimi programi. To ne sme biti niti ne bo, kajti treba je zagotoviti najprej ohranjanje, dobro rabo, kakovostno rabo slovenskega jezika, kar pa mislim, da ni samo domena visokošolske dejavnosti. Nasprotno, to je domena ne le celotne izobraževalne vertikale, ampak kar nas vseh kot dela splošne javnosti in seveda vseh Slovenk in Slovencev. Hvala.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Besedo ima dr. Dragan Matić, pripravita naj se gospod Saša Tabaković in mag. Julijana Bizjak Mlakar.

DR. DRAGAN MATIĆ (PS SMC): Spoštovani predsednik, spoštovana ministrica, državni sekretar, drage kolegice in kolegi!
Za razliko od nekaterih predhodnikov, ki so bili precej kritični do novele, ki jo danes obravnavamo, bi se na začetku zahvalil ministrici in njeni ekipi oziroma ji izrekel priznanje, prav tako tudi delovni skupini, ki je delala na pripravi te novele oziroma, kot razumem, naprej dela tudi na pripravi zakona o raziskovalni in razvojni dejavnosti. Mislim, da se veliko premalo upošteva dejansko stanje, v katerem se nahajamo na tem področju. Dejansko stanje je pa tako, da imamo zakon iz leta 1993, ki ni doživel nekih bistvenih sprememb, razen kozmetičnih, vse do danes. Da imamo odločbo Ustavnega sodišča iz leta 2011, ki ugotavlja, da je pravzaprav financiranje na področju visokega šolstva zelo pomanjkljivo oziroma da je praktično prazno. In dejstvo je, da od te odločbe Ustavnega sodišča v petih letih ni bil storjen noben korak v smeri razreševanja teh zagat, s katerimi se področje visokega šolstva sooča.

Nasprotniki oziroma kritiki novele, zlasti vztrajno izpostavljajo, da novela ne definira obsega javne službe. Mislim, da je ta kritika precej neutemeljena, ker je bila izpostavljena potrebnost po postopnosti reševanja te problematike. In v tem smislu bi se tudi strinjal s poslancem Škobernetom, da je neka problematika, ki je že toliko časa nerešena, da jo je verjetno smotrno reševati postopoma, v več fazah.

Z novelo, ki jo obravnavamo, bo namreč postavljen soliden temelj v obliki stabilnega in predvidljivega modela financiranja, določeni bodo pogoji in merila za pridobivanje javnih sredstev za študijsko dejavnost, in potem bo na tej podlagi lažje zgraditi celovit zakon, ki se že pripravlja – kot že rečeno, zakon o raziskovalni in razvojni dejavnosti. Brez te uskladitve med izobraževalnim in raziskovalnim področjem bi verjetno spet dobili nek model, ki bi bil pomanjkljiv.
Če govorimo o uporabi tujega učnega jezika v visokošolskem prostoru, se mi zdi nenavadno, da poskus ministrstva, da bi neurejeno področje, kjer je dejansko prihajalo do sedaj do tega, da so bili pristopi pri izvajanju programov v tujem jeziku prepuščeni posameznim visokošolskim zavodom, to se pravi, da je razumljena ta novela kot rešitev v premajhni meri kot neka pozitivna rešitev, ampak da se dojema kot napad na bit slovenstva oziroma spodkopavanje narodne identitete in je pričakana na nož tako v tej dvorani kot tudi v širši javnosti. Dejstvo je, da sedaj veljavni zakon je povsem ohlapen; predvideva sicer pravilnik, ki naj bi podrobneje opredelil uporabo slovenščine kot visokošolskega in znanstvenega jezika, vendar ta pravilnik ni bil nikoli sprejet. Čemu je temu tako, bi bilo dobro vprašati nekdanje ministre. Ta novela, ki jo imamo danes v obravnavi, prav tako predvideva pravilnik, v katerem bomo opredeljeni natančni pogoji za izjeme od načela, da je učni jezik na visokošolskem področju slovenski. To je gotovo smiselno, ker pri 900 programih, kjer imamo povsem različne situacije, tako glede vsebine poučevanja kot tudi zasedbe oziroma številčne zasebne slušateljev, je seveda težko pričakovati, da bi vse rešitve bile ustrezno in dovolj natančno opredeljene in definirane v zakonu. Novela predvideva, da bosta ta podzakonski akt sprejela skupaj minister za izobraževanje in minister za kulturo, in ravno zato ne dvomim, da gre za zadostno sistemsko varovalko položaja slovenskega jezika, o čemer je pred nekaj minutami govorila tudi gospa ministrica. Verjamem in upam, da bo pri nastajanju tega pravilnika sodelovala tudi zaskrbljena javnost, zlasti iz vrst slovenistov, hkrati pa, da bodo vključeni tudi predstavniki univerz, in da bo tako prišlo do zadovoljivega rezultata. Menim pravzaprav, da je to rešitev, ki nima alternative; oba interesa – tako odprtost univerz, za katero je predpogoj, da se v določenih primerih in v sprejemljivi meri v učnem procesu uporablja tuj jezik, kot ohranitev slovenščine kot učnega jezika – sta legitimna in nesporna. Povsem razumem skrb mnogih uglednih posameznikov za slovenski jezik, vendar se mi zdi, da z zatrjevanjem, kako bo oziroma je s prisotnostjo angleščine na slovenskih univerzah naš jezik ogrožen, da se s tem močno pretirava, zlasti z nekimi sintagmami o tem, da naj bi bili nekakšni grobarji slovenščine na ta način. Zdi se mi, da je to razmišljanje v določeni meri zamrznjeno v času

in prostoru. Nekateri očitno ocenjujejo, da se bitka vodi še vedno na fronti, ki je obstajala v 19. stoletju in v začetku 20. stoletja, ko se je prizadevalo za nastanek slovenskih univerz. Takrat se je nacionalistično krčevito borilo za slovensko inteligenco oziroma vsakega inteligenta posebej. V tej zaskrbljenosti, ki se izraža na tako zelo konkreten in zelo temperamenten način, zaskrbljenosti za slovenski jezik je po moji oceni prezentna odsotnost občutka za skrb, ali bodo visokošolki zavodi ostali v zadostni meri vpeti v tokove znanja ali pa bomo zaradi zaklinjanja na jezikovno puritanstvo v mednarodnem visokošolskem okolju ostali izjema, posebnost, da ne rečem posebneži. Tisti, ki so tako zelo zaskrbljeni nad možnostjo, da bi se nekateri programi izvajali v angleščini, bi morda del te sicer zelo spoštovane zaskrbljenosti lahko preusmerili na druga področja, ki so v 21. stoletju dosti bolj pomembna, na primer k sprotnemu prevajanju strokovne literature in njeni čim širši dostopnosti na podlagi modernih komunikacijskih orodij. To bi bila prava skrb za razvoj slovenskega jezika, na primer. Ali pa na primer medijsko opismenjevanje. Saj slabo znanje oziroma uporaba slovenščine, to je pojav, ki je med mladimi prisoten že dosti prej kot na univerzi. Kot piše prof. Tom Turk v včerajšnjem Delu, citiram: "Današnji osnovnošolci in gimnazijci so otroci sodobne tehnologije in virtualnega sveta. V vsakem trenutku so priklopljeni na virtualni svet in hkrati odklopljeni od realnega sveta, torej za nas starejše v marsikaterem pogledu popolnoma odštekani. Tukaj se skriva največja kleč pri ohranjanju slovenščine – današnja mladina ne bere več, knjiga jih ne briga, njihov besedni zaklad se zmanjšuje, komunikacija med njimi poteka hitro prek socialnih omrežij in pametnih telefonov v jeziku, ki je nekakšna mešanica slovensko-angleških skovank in okrajšav – slongleščina, ki jo obvladajo in razumejo. Za to jih seveda ne smemo obsojati, je pa dejstvo, da se vse to pozna tudi v sposobnostih njihove pismene kulture in izražanja, ki ju preprosto več ne obvladujejo."

Torej, po mojem mnenju je jasno, da poglavitna bitka za slovenščino ne poteka več med katedrom in študentskimi klopmi, pač pa na internetu in v virtualnem svetu ter seveda na polju digitalizacije in seveda z njo neločljivo povezane globalizacije. Velika večina vsakdanjega poročanja, tako javnega kot zasebnega prehaja v digitalno okolje, zato je izjemno pomembno, da slovenščina ostane enako opremljena za digitalno dobo kot jeziki z večjim številom govorcev. Po predvidevanjih nekateri jeziki tega prehoda sploh ne bodo preživeli, ker preprosto ne bodo imeli razvitih virov, orodij in aplikacij, ki jih bodo želeli govorci uporabljati. Ob tem, ko globalizacija briše tako fizične kot mentalne meje med jeziki, državami in narodi, prihaja do preizpraševanja identitet, tudi jezikovnih. Zato je nujno, da se jezikovno opremimo za prihajajočo dobo. V lastnem jeziku bo namreč treba komunicirati z virtualnimi asistenti, roboti, avtomobili in gospodinjskimi aparati. Slovenščino bo morala razumeti tudi umetna inteligenca, s pomočjo strojnih prevajalnih sistemov bo morala biti slovenščina vključena v evropski digitalni trg, na nacionalni ravni pa bo morala postati funkcionalni del e-izobraževanja, e-zdravstva, e-sodstva in tako dalje.

V razvoj digitalnih aplikacij in jezikovnih tehnologij drugi narodi v Evropi vlagajo na stotine milijonov. Pri nas smo žal še zelo daleč od teh spoznanj. In kot je videti, nekateri dojemajo, da se vodi bitka za slovenščino na po mojem mnenju ne najbolj poglavitnih frontah, v tem primeru v Zakonu o visokem šolstvu. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Saša Tabaković, pripravita se mag. Julijana Bizjak Mlakar in gospa Irena Grošelj Košnik. Izvolite gospod Tabaković.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, hvala za besedo. Spoštovana ministrica, kolegice in kolegi!

Danes me pravzaprav na nek način čudi ta dvomljivost pri podpori novele zakona glede na to, da po navadi se različne politične stranke večkrat bijejo po prsih, da je treba mladim prisluhniti, danes pa imamo seveda novelo zakona, ki jo javno podpira Študentska organizacija Slovenije in tudi Svet Vlade RS za študentska vprašanja.

Kakor koli, tudi sam mislim, da je novela vsekakor potrebna, zato ker vzpostavlja predvidljiv in stabilen sistem financiranja, saj se določa pregledna sistematizacija proračunskih sredstev za študijsko dejavnost med posameznimi visokošolskimi zavodi v skladu s kazalniki, ki omogočajo razvojnost študijske dejavnosti. Novela namreč ohranja integralno financiranje, pri čemer je seveda določena ciljna vrednost proračunskih sredstev, ki se bodo za to dejavnost namenjala, sicer v 1 % BDP. Res je, to ni malo, res je, to je v prihodnosti; ampak oprostite, tega cilja od osamosvojitve naprej mi nismo imeli.

In če govorim v luči višanja kakovosti visokega šolstva; skupaj s ciljem financiranja novela uvaja institucionalno akreditacijo, kar pomeni spremembe, povezane z delovanjem NAKVIS. Glede na zaplete, prenehanja in končevanja študijskih programov, ki so bila seveda medijsko odmevna – zadnji primer je bil na Primorskem –, se bo v tem smislu zagotovo povečala odgovornost visokošolskih zavodov pri spremembah njihovih študijskih programov. Torej, novela sledi ideji avtonomnosti visokošolskih zavodov, hkrati pa se temu primerno zahteva tudi stopnja odgovornosti, ki jo ta avtonomnost prinaša. Treba je poudariti, da se z novelo zakona želi še bolj demokratizirati

upravljanje visokošolskih zavodov z vzpostavitvijo inkluzivnega postopka za izvolitev rektorja, kar pomeni, da se bo volilna pravica podelila tudi nepedagoškim delavcem. Tako se bo vzpostavil tudi institut odpoklica rektorja. Vzpostavile se bodo neposredne volitve dekanov, pa tudi akademski zbor se bo širil na nepedagoške delavce. Kar pomeni vse skupaj spremembe, ki jih univerzitetna javnost skupaj s študenti že v resnici dolgo pričakuje, pa za to nihče na žalost ni imel posluha.

Da novela zakona v resnici sledi potrebam študentov, kažejo tudi spremembe, ki se tičejo samega ustanavljanja visokošolskih zavodov, kjer se bodo seveda ti pogoji veliko bolj zaostrili. Tako pri opredelitvi študijskih področij, kjer se bo uporabljala mednarodna klasifikacija, kot pri seveda znanstveno-raziskovalnih področjih, ki bojo seveda kvalificirani po mednarodni Frascati klasifikaciji. Zagotoviti se bodo morali seveda kvalitetno ustrezni prostori in oprema za izvedbo programa, še posebej pa kadri, torej visokošolski učitelji, znanstveni delavci in sodelavci, ki so potrebni za samo izvedbo tega programa. Tako da ne bo več možno, da bi bili priča nekim medijsko odmevnim zgodbam, kjer so se v določenem manjšem krogu stanovskih kolegov med sabo zmenili, da bi pa imeli malo svojo visoko šolo, kader in prostore, pa potem za študente, ki so se celo vpisali na to fakulteto, morda jo celo tudi plačali, za to ni bilo ustrezno poskrbljeno. To pomeni seveda, da bo moralo znotraj naštetega biti jasneje opredeljeno in razvidno, kakšna je sploh pravzaprav povezanost z raziskovalnim delom in okoljem delovanja novoustanovljenega visokošolskega zavoda.

Tu bi nadaljeval tudi s širitvijo pravic študentov, ki se tičejo lažjega nadaljevanja študija po zaključku prve stopnje, kjer se status podaljšuje za 12 mesecev pri prehodu na študijske programe druge stopnje, in v tem času bo seveda študent lahko ohranil vse pravice, ki mu pripadajo na osnovi njegovega statusa. Prav tako se bo po večletnem premoru ponovno omogočilo sofinanciranje doktorskega študija, kar pomeni, da bodo sredstva v tem delu zagotovljena iz proračunskih sredstev. Prav tako se povečujejo pravice študentov na področju zdravstvenega varstva. Vi zelo dobro veste, da je zaradi veljavnega ZViS procent študentov, ki opravijo preventivni pregled, danes padel pod 50 %, in kar je seveda zaskrbljujoče. Tako da z novelo zakona se tako uvaja obvezni preventivni sistematični zdravstveni pregled študentov prvega letnika študijskega programa prve stopnje, kar seveda pomeni ob začetku njihovega študija. Omenil bi še uvedbo uporabe evidence, imenovane eVŠ, ki bo z dostopom omogočala raziskovanje in pa spremljanje zaposljivosti študentov in diplomantov, torej kdaj se zaposlijo, kdaj prenehajo z zaposlitvijo, katere poklice opravljajo glede na študij in tako dalje. In seveda tudi študentski servisi bodo z individualnim vpogledom lahko dostopali do teh podatkov in na ta način preprečevali možnost zlorab ponarejenih potrdil o vpisu, kar se je v preteklosti na žalost že dogajalo.

In zdaj seveda še ta trdi oreh, ki se tiče 8. člena oziroma učnega jezika v našem slovenskem šolskem prostoru. Meni osebno kot nekomu, ki je svoje življenje posvetil slovenski besedi in njeni zvočni podobi, slovenskemu jeziku, slovenski kulturni identiteti in tako dalje ... Jaz osebno mislim, da je ta razprava, ta diskurz, ki se je zgodil tako v strokovni javnosti kot v laični javnosti, popolnoma pretiran. Novela zakona ne izrinja slovenskega znanstvenega jezika, zato ker učni jezik kot slovenski učni jezik ostaja zapisan v zakonu. Je pa res, da se omogoča fakultetam, da bodo lahko bolj internacionalizirale svoj prostor, ki je danes, bodimo iskreni, priznajmo si to, izrazito, izrazito tog in ozek. In ker je treba enostavno presekati ta čitalniški patos, ki se dogaja v javnosti, to izrazito polarizacijo, bi enostavno navedel suhoparne podatke, kakšna je v resnici dejanska širša slika, ki jo v resnici učni jezik nagovarja. Če pogledamo po Evropi, imajo primerljive države, torej primerljive tako po nekih zgodovinskih okoliščinah in pa primerljive tudi po številu prebivalcev, kot so recimo Litva, Slovaška, Estonija, tudi Finska, imajo te države, na primer, na tisoč akreditiranih programov – v angleškem jeziku jih izvajajo – med 350 in 400, na Finskem celo 550. V Sloveniji imamo na 900 akreditiranih programov, reci in piši, 18. 18! Ta podatek pomeni tudi to, da se moramo poslanci Državnega zbora zavedati, da imamo na slovenskih lektoratih v tujini vpisanih več študentov, ki se učijo slovenskega jezika, kot je pa vseh tujih študentov, ki se učijo na različnih področjih v Republiki Sloveniji. Torej, več imamo tujih študentov na slovenskih lektoratih, ki se učijo slovenskega jezika, kot je pa vseh tujih študentov v Republiki Sloveniji. Kar pomeni, da ima Slovenija najnižji procent tako tujih študentov kot tudi tujih profesorjev v Evropi. In če si želimo znanja, če si želimo nekih širših mentalnih horizontov, potem se bo enostavno treba odpreti. In vse tiste prvoborce za slovenski jezik sprašujem, kako pa je potem možno, da že danes slovenski študent, če želi dokončati študij, mora enostavno prebrati 80 % znanstvene literature v tujem jeziku – a to pa ne izrinja slovenskega znanstvenega jezika? Kako je možno, da že danes za to, da lahko slovenski profesor podaljša svojo habilitacijo, mora pisati znanstvene članke v angleškem jeziku in jih objavljati v tuji literaturi – a to pa ne izrinja slovenskega znanstvenega jezika? Tako da mislim, da so te izjave in da je takšen diskurz popolnoma neprimeren in pretiran in se v resnici ne odziva na neko primerno sliko stanja, v kakršnem smo danes. Je pa res, da bodo s to novelo postali slovenski profesorji veliko bolj primerljivi s tujimi profesorji in z mednarodno uveljavljenimi profesorji. In zdaj – govorim iz povsem osebnega stališča –, če dam na eno stran tehtnice skrb za kariero slovenskih

profesorjev, kar skrbi na žalost tudi nekatere poslance Državnega zbora, in na drugi strani pravico študentov do čim širšega znanja, se bom, oprostite, jaz odločil za pravico študentov, ki jim to znanje pripada in jim ga je država dolžna dati. To ni populistična floskula in bom tudi razložil, zakaj. Ko sem zadnjič gledal dogodek, ki se je zgodil na Slovenski matici, kjer so nekateri slovenski akademiki izražali protest glede novele zakona, ki jo danes obravnavamo – lahko rečem, da spoštujem njihovo mnenje, cenim jih kot neke staroste, kot neke akademike –, mislim, da je njihovo mnenje lahko popolnoma legitimno, ampak jaz se z njihovim mnenjem enostavno ne morem strinjati in se ne strinjam. To pa govorim zato, ker ko sem spremljal ta dogodek, se je pravzaprav med njimi, ki so navajali svoje argumente, in med mano in mojim stališčem enostavno zgodil nek generacijski razkorak med tem, kako si pravzaprav razlagamo kulturno identiteto, če lahko tako rečem. Namreč, treba se je zavedati, da ti cenjeni gospodje, ki jih, kot rečeno, sam izjemno cenim, da se je njihovo stališče do pomena slovenskega jezika in kulturne identitete izoblikovalo v nekih drugih zgodovinskih okoliščinah. Izoblikovalo se je takrat, ko so bili Slovenci kot narod preganjani, ko nismo smeli javno izražati svoje kulturne identitete in nismo smeli niti uporabljati slovenskega jezika. Ampak te okoliščine so danes drugačne. Mi danes imamo svojo državo, spoštujmo jo in bodimo pri tem samozavestni. Bodimo samozavestni državljani in enostavno pokažimo, da nas ni strah se mednarodno vpeti v prostor, tudi tako, da povabimo tuje profesorje in tuje študente, da pridejo k nam in nam pač pokažejo neke drugačne miselne horizonte, kot jih imamo sami. Dovolimo jim, da to počnejo zavoljo nas, tako kot dovolimo slovenskim profesorjem in slovenskim študentom, da to počnejo v tujini. Mislim, da tisti, ki govorijo o tem, da bo narod izginil zato, ker bodo določeni profesorji izvajali predavanja v angleškem jeziku … Oprostite, če je to razlog, da narod izgine, potem si pa narod to enostavno tudi zasluži.

In glede na to se moram še odzvati na izvajanje Društva slovenskih pisateljev, ki je pozivalo, ki je v resnici zelo grobo obračunavalo s tistimi, ki se jim zdi novela zakona primerna, in ki je tudi pozivalo ministrico k odstopu, bi dejal, da je to isto društvo gospoda Freliha v Bruslju predstavljalo v ličnem angleškem in francoskem jeziku, čeprav vsi zelo dobro vemo, da je slovenski jezik tudi uradni jezik Evropske unije. Še več, to isto društvo Društvo slovenskih pisateljev je objavljalo tuje razpise na svoji spletni strani, pa se pri tem sploh ni potrudilo, da bi te razpise prevedli v slovenski jezik. To pa je vprašanje skrbi in razvoja slovenskega jezika! To pa je! In glede na to, da se Društvo slovenskih pisateljev tako angažira pri različnih družbenih vprašanjih, bi pričakoval z njihove strani tudi večji odziv, recimo v zadnjem primeru Flisar-Radaljac, ko bi bil odziv na ta primer veliko bolj konstruktiven in primeren tudi za slovensko kulturno samobitnost, prav tako kot je skrb za razvoj slovenskega jezika.

Vseeno bi se moral malo odzvati na stališče Poslanske skupine Desus glede ignorance pri koalicijskem usklajevanju. Jaz pozdravljam, da bodo koalicijski kolegi iz Desusa večinsko podprli zakon v prvem branju, je pa res, da bi morda marsikateri njihov pomislek bil pa vseeno odpravljen, če bi na vsa koalicijska usklajevanja, ki so se tikala te novele zakona, hodili poslanci in ne včasih samo njihovi strokovni sodelavci. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima mag. Julijana Bizjak Mlakar, pripravita se gospa Irena Grošelj Košnik in gospod Kamal Izidor Shaker.

Izvolite, gospa Julijana Bizjak.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Spoštovani!

Pred nami je novela Zakona o visokem šolstvu, ki bi jo bilo treba kot neustrezno zavrniti. In sicer ne le, ker jo je SMC predložila v zakonodajni postopek Državnemu zboru neusklajeno z ostalima koalicijskima partnericama, temveč predvsem zato:

Prvič, ker zaradi finančnih koristi univerzitetne elite pod pretvezo potrebe po internacionalizaciji odpira možnost izgona slovenščine iz slovenske univerze, kar ni le hlapčevstvo in jezikovno odpadništvo, pač pa tudi dokazano škodljiva poteza za kakovost visokošolskega študija, in je tudi v neskladju z določbami Ustave Republike Slovenije in Zakonom o javni rabi slovenščine.

Drugič, ker predlog ni usklajen s stroko in drugimi deležniki v visokem šolstvu, javnost pa je o tem deležna zgolj sprenevedanja in neresnic pristojnega ministrstva in nekaterih drugih.

Tretjič, ker novela odpira priložnost za sofinanciranje študija tujim študentom z denarjem slovenskih davkoplačevalcev, kar vodi v manjšo dostopnost brezplačnih rednih in izrednih študijskih mest slovenskim študentom, na kar posebej opozarja visokošolski sindikat.

Četrtič, ker Zakon o visokem šolstvu sploh ne opredeljuje javne službe na univerzi, da bi bilo možno ustrezno ločiti javno od tržne dejavnosti, da bi bile jasne obveznosti univerze in določeni statusno-pravni, kadrovski, upravljavski in finančni okviri delovanja univerz oziroma visokih šol in določen nadzor nad univerzami, kot je bila to zahteva Ustavnega sodišča v odločbi z dne 14. aprila 2011.

Petič, ker brez ustreznih okvirov za delovanje univerze širi avtonomijo univerze na način, ki bi univerzam po prvi akreditaciji programov prepustil prosto oblikovanje študijskih programov, kar bi nedvomno poslabšalo kakovost študija, financiranega iz javnih sredstev.

In šestič, kjer so navedene pomanjkljivosti preveč obsežne, da bi se jih dalo odpraviti z amandmaji v zakonodajnem postopku.

Novela zakona je v neskladju z 11. členom Ustave Republike Slovenije, ki določa, da je uradni jezik v Sloveniji slovenščina, in z 12. členom Zakona o javni rabi slovenščine, ki določa, da na območju Republike Slovenije potekata vzgoja in izobraževanje v javnoveljavnih programih v slovenščini, in sicer od predšolske vzgoje pa do univerze.

Sporen pa je že sedaj veljavni 8. člen Zakona o visokem šolstvu. Da je Zakon o visokem šolstvu nastajal precej po domače in pod vplivom finančnega interesa ter hlapčevskega odnosa do tujega, je razvidno iz vsebine zakona in prej omenjene odločbe Ustavnega sodišča, ki je že presojala nekatere člene zakona in ugotovila njihovo neskladnost z ustavo. Novela Zakona o visokem šolstvu spominja na pripoved o lisici, ki sprejme nebogljenega ježka v svoj brlog, nato pa jež pokaže bodice in izžene lisico iz njenega domovanja. Novela zakona ima namen pregnati slovenščino iz slovenskih univerz. Tako zadošča za popolni izgon slovenščine iz univerze po predlogu novele zakona že oblikovanje skupnih programov slovenske univerze s katero izmed tujih univerz. Prav tako se lahko celoten študijski program izvaja v angleščini, če je v program vpisanih večje število tujih študentov, pri čemer "večje število" sploh ni definirano, ali če pri programih sodeluje kak tuj učitelj. Celotni študijski program bi se po predlogu novele izvajal v tujih jezikih tudi tedaj, če obstaja kak primerljiv študijski program v slovenščini. Nove možnosti financiranja si odpira univerza z izvajanjem študijskih programov v tujini v tujih jezikih.

Financiranje vsega tega ob odsotnosti osnovnih kriterijev za delovanje univerze je hudo sporno, saj javna služba in njen obseg ter nadzor nad univerzo v zakonu sploh niso ustrezno opredeljeni. Kljub izrecni zahtevi Ustavnega sodišča, da se to uredi. Neustrezen zakon omogoča neustrezno porabo javnofinančnih sredstev, ki jih davkoplačevalci namenimo visokošolskemu študiju. Nad predlogom novele zakona se zgražajo eminentni Slovenci, med njimi trikratni doktor, fotograf in pisatelj, prejemnik naziva Državljan Evrope, dr. Evgen Bavčar, ki poudarja, da francoskim profesorjem ne pride na misel, da bi na francoskih univerzah predavali v tujem jeziku. Kdor hoče študirati v Franciji, Italiji in v Nemčiji, mora dokazati znanje tamkajšnjih jezikov. Zakonu nasprotujejo člani Slovenske matice, Slovenska akademija znanosti in umetnosti, Senat Filozofske fakultete, Slavistično društvo, visokošolski sindikat, programski odbor Toporišičevo leto, Društvo slovenskih pisateljev, ki zahteva odstop Maje Makovec Brenčič, od Cerarja pa prevzem odgovornosti, in drugi. Strinjam se, potrebna je široka izobrazba, tudi znanje tujih jezikov. Bolno pa je in škodljivo za kakovost izobraževanja, če slovenski učitelji na slovenski univerzi slovenskim študentom predavajo v tujih jezikih. Številni eminentni Slovenci te dni dvigujejo svoj glas v zagovor slovenščine. Naj, ker mi zmanjkuje časa, omenim še, da mi je posebej hudo, da je vse to moral pri skoraj 103 letih doživeti profesor Boris Pahor, slovenski kulturni ambasador, ki je povedal, da če bo parlament sprejel to novelo zakona, da bo izstopil iz Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Spoštovani poslanci, naj / izklop mikrofona/

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Irena Grošelj Košnik. Pripravi naj se gospod Kamal Izidor Shaker in Roberto Battelli. Izvolite, gospa Košnik.

IRENA GROŠELJ KOŠNIK (PS SMC): Spoštovani podpredsednik, spoštovana ministrica, predstavniki ministrstva, kolegice in kolegi!

Danes že dolgo razpravljamo o tej noveli zakona. Jaz bi tukaj poudarila predvsem nekaj pozitivnih plati, ki jih ta zakon uvaja. Prva je ta, da že od osamosvojitve dalje novele tega zakona nismo videli. Druga je ta, da imamo pet let staro odločbo Ustavnega sodišča, ki do danes ni bila realizirana, in ta zakon v poglavju financiranja naslavlja ravno tudi ta problem, ki je zelo pomemben. Kajti univerze in visokošolski zavodi do sedaj niso imeli predvidljivega in stabilnega okvira, da bi lahko predvideli za leto naprej, kako bo njihovo financiranje potekalo, to pa je po mojem mnenju povezano tudi z avtonomijo visokošolskega zavoda. Predvsem bi tu izpostavila še to, da so v tej noveli prvič takšne zaveze in financiranje opredeljeno tudi za tretjo študijsko stopnjo, se pravi za univerzitetni študij. Druga stvar je, da se manjšajo birokratski postopki in da se bolj poudarja kultura kakovosti, kajti posamezen samostojen visokošolski zavod je sigurno sam najbolj motiviran za svojo lastno kakovost, s tem pa postane tudi bolj odgovoren pravni subjekt v tem smislu. In ko se podeli institucionalna akreditacija, lahko potem zavod samostojno in bolj odgovorno opredeljuje svoje lastne študijske programe. Ustrezno, mislim, da tudi ta zakon naslavlja demokratizacijo odločanja, ko se imenuje rektor, ko se imenuje dekan, in tudi, kako deluje akademski zbor, saj bodo pri tem sedaj sodelovali tudi nepedagoški delavci. Razveseljiva je predvsem tudi nova opredelitev statusa študenta, ko se status študenta ohranja do konca študijskega leta in ne do takrat, ko študent konča, saj so bili mnogokrat na ta račun kaznovani odlični in pridni študenti, saj jim je veliko pravic zapadlo, ko so končali študij, med drugim tudi zdravstveno zavarovanje.

Seveda smo veseli tudi skorajšnjega predvidenega celovitega zakona, ki bo ustrezno

naslavljal in opredeljeval v skladu s sodobnimi tokovi tudi raziskovalno dejavnost in vsebino javne službe.

Glede najbolj trdega oreha v 8. členu, ki je danes tu najbolj buril duhove, bi poudarila to, da ostaja učni jezik slovenščina, seveda tudi na univerzah, in da vemo, da je slovenski jezik temelj narodne samobitnosti. Interpretiralo se je, da ta novela v bistvu zelo rahlja pravila za poučevanje v tujem jeziku, v angleščini, sama pa bi poudarila, da so že zdajšnja pravila taka in da nimajo ustreznega podzakonskega akta in se bo sedaj v bistvu to začelo transparentno urejati. Kar se tiče vsebine poučevanja v angleščini, bi poudarila to, da je angleščina danes to, kar je bila na naših tleh včasih latinščina, ki je bila uradni jezik znanosti in umetnosti. Angleščina je ne glede na to, kako gledamo že sedaj, nepogrešljiv in globalen jezik komunikacije v naravoslovju, medicini, tehniki, družboslovju in to se seveda logično pretaka tudi v študijske programe. Kajti univerza res ne more biti zaprta vase. Že samo to ime univerza kaže na svobodo, širino in odprtost. In vse to v bistvu vsebuje samo po sebi imanentno sobivanje različnega. Tako da sama gledam na sobivanje različnih kultur, različnih idej, različnih povezovanj in tudi učenje in uporabo poleg maternega jezika tudi drugih jezikov kot v bistvu bogatenje, ne pa siromašenje. To se kaže na vseh področjih življenja, da nas različnosti vedno bogatijo.

Že v nacionalnem programu do leta 2020 se ugotavlja, da je privlačnost našega študija na zelo nizki ravni. S tem mislim, da je tudi povezana naša kakovost; sicer posredno, ampak vendarle. Kajti, če bodo pri nas gostovali kvalitetni in priznani profesorji, tudi tuji profesorji, potem bo naša kakovost študija sigurno pridobila. Seveda ima poučevanje na univerzah tudi in izjemoma v angleškem jeziku več plati medalj. Tako se odpira več čisto praktičnih vprašanj, na primer glede razmerja med domačimi in tujimi študenti pri posameznem predmetu. V kolikšni meri predavatelji resnično obvladajo tuji jezik, angleščino, če bodo v njem predavali, kaj to pomeni za kvaliteto podanega? Na to bodo seveda morala odgovoriti jasna pravila, ki jih pričakujemo v podzakonskih aktih, saj mislim, da na takšne čisto praktične probleme zakon zelo težko odgovarja.

Glede skrbi za slovenski jezik moramo imeti nek širši diapazon pogleda, saj mislim, da slovenski izrazi v znanosti in terminologija strokovna niso ogroženi, ker že sedaj posamezne veje znanosti skrbijo za svojo lastno strokovno terminologijo. Morda je res bolj pomembna naša občа brižnost ali pa brezbrižnost do slovenskega jezika. Od staršev, vrtca, osnovne šole, srednje šole in tudi društev. Kajti, kot je že en kolega pred menoj omenil, mladi zelo uporabljajo spletna omrežja, družbena omrežja, nove digitalne tehnologije in komunicirajo predvsem v angleškem jeziku, in se že ustvarja mešanica med slovenščino in angleščino, ki jo mladi že zelo dobro obvladajo, kar pa pomeni, da slovenski jezik funkcionalno pismeno bolj površno obvladajo. Podatki kažejo, da manj berejo, in mislim, da je tudi tu eno široko polje, kjer nas mora skrbeti za kulturo in spodbujanje, da smo dosledni in tudi natančni pri uporabi slovenskega jezika od vrtca do osnovne šole, in da bi ta občа brižnost ali pa brezbrižnost tudi morala najti prostor v skrbi za slovenski jezik. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala za izrečeno. Besedo ima gospod Kamal Izidor Shaker. Pripravita naj se gospod Roberto Battelli in gospod Janko Veber. Izvolite, gospod Kamal.

KAMAL IZIDOR SHAKER (PS SMC): Hvala lepa, predsedujoči.
Kolegice in kolegi, na to izvajanje gospe Julijane Bizjak Mlakar se načeloma ne bi odzival, ker menim, da je bilo s strani Ministrstva za izobraževanje vloženega kar nekaj napora, da je bil dosežen nek načelen konsenz ključnih deležnikov, ki so participirali pri tem procesu sprejemanja oziroma pač pri pripravi tega zakona. In ministrica je izkazala tudi neko željo in interes, da se lahko, da je to … Itak vemo, da je to prva obravnava in itak vemo, da se lahko skozi cel ta parlamentarni postopek zadeva tudi še kaj dopolni oziroma jo popravimo in jo tudi uskladimo. Ta zakon seveda ni sistemski. Seveda se večkrat izgovarjamo ali pa, ne vem, večkrat razpravljamo o tem, da je treba sistemske zakone sprejemati. Seveda je, ampak ta zakon je nek pozitiven premik, nek korak v pravo smer, in mislim, da v prvi obravnavi bi ga lahko podprli družno in potem, kot so predlagali tudi kolegi iz SDS, morda opravili tudi neko širšo razpravo tudi s ključnimi deležniki.
Ta predlog zakona uvaja neke rešitve, ki so bile danes že naštete, pa vendar bi se morda tudi jaz osredotočil na to internacionalizacijo, ki je pomemben sestavni del študijskega procesa, kar ste poudarili danes čisto vsi. Slovenija je majhna država – zelo nerad uporabljam to –, Slovencev je malo, ampak zaradi tega se moramo odpirati, zaradi tega moramo povabiti tuje profesorje, da predavajo našim študentom. Izmenjava profesorjev je res pomembna. Izmenjava študentov. Naši študentje ... Jaz mislim, da skozi ta študijski proces, kot je kolega Tabaković prej omenil, 80 % literature je v angleščini. Skozi študijski proces se učimo tudi jezika lahko. Jaz gledam na to kot na neko pozitivno stvar. Sicer je pa že v zdajšnjem zakonu omogočeno, da ob neki zadostni količini tujih študentov se že lahko izvajajo predavanja v angleščini. Skratka, še enkrat bi rad ponovil, da ta Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu je korak v pravo smer – .menim, da je zrel za to, da še opravimo kakšno razpravo na matičnem delovnem telesu ali v kakšnem drugem forumu – in pa da bo prinesel nek pozitiven naboj tudi v našem visokošolskem izobraževanju.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Roberto Battelli, pripravita naj se gospod Janko Veber in gospod Tomaž Lisec. Izvolite, gospod Battelli.

ROBERTO BATTELLI (IMNS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik, državni sekretar, kolegice in kolegi!

Kot je bilo že povedano tudi s strani gospe Novakove prej, sem želel spomniti tiste, ki morda niso bili pozorni, da italijanščina in madžarščina nista tuja jezika v Sloveniji. Tako da bi ne bilo nesporazumov glede tega. Mi imamo na obali šole, vrtce, osnovne in srednje šole z italijanskim učnim jezikom. Ampak to, kar ugotavljamo vsi in pokažejo tudi raziskave, v zadnjem času se je močno znižal interes za italijanski jezik prav tam, kjer narodna skupnost živi. Ta interes pa raste drugod po Sloveniji – v Ljubljani, na Goriškem. Ta pojav je zanimiv po svoje. Ker to, kar se ne ve v javnosti, je, da je italijanski jezik pod pritiskom tam, kjer mi živimo. In kar zadeva pa Slovence v Italiji, se dogaja ravno obratno. Da je zanimivo, da se pogoji za naše sproščeno življenje tam, kjer naj bi veljale vse pravice, zaostrujejo, medtem ko se položaj Slovencev v Italiji izboljšuje, in to izrazito.

Dovolite mi, da s tem v zvezi citiram gospoda Martina Lissiacha, ki je intelektualec, Slovenec iz Italije in predava tudi na tržaški univerzi, in ki je zadnjič na vseslovenskem srečanju, ki je bil tukaj organiziran, povedal naslednje:

"In tudi v tem primeru gre poudariti, da je podoba slovenske narodne skupnosti v Italiji v očeh matice nekoliko izkrivljena. Marsikdo si namreč predstavlja, da so etnične, jezikovne in politične napetosti še vedno zelo močne in da se Slovenci v Italiji pravzaprav dnevno borimo proti fašistom. Tu gre jasno poudariti: nihče ne izvaja na našo skupnost asimilacijskih pritiskov. Ne bojimo se govoriti našega jezika, ker so se časi spremenili. Mlada generacija je zrasla brez strahu, da jo bo kdo psoval, ker govori slovenščino v javnosti. V Italiji se je odnos večine do manjšine popolnoma spremenil. Postali smo zanimivi in dnevno gradimo našo samozavest. Samozavest naše skupnosti je tudi ključ uveljavljanja in razvijanja te skupine ljudi, ki živi zunaj meja Republike Slovenije. Ta pa se razvija v odnosu do drugih, še največ sosedov. Samozavestna narodna skupnost ima veliko večje možnosti, da še naprej razvija svojo kulturo. Posledica tega ne bi bila torej pozitivna le za Slovence v Italiji, temveč tudi za celotni slovenski kulturni prostor. Ampak dajmo, po besedah Otona Župančiča, ne le "piti nje bolesti", ampak tudi "nje prelesti". Lahko naštejem namreč ogromno faktorjev, ki so v tem obdobju pozitivni. Prvi med vsemi je že omenjena radikalna sprememba odnosa med Slovenci v Italiji in večinskim prebivalstvom. O tem pričajo tudi izsledki evropskega projekta LEX, ki ga je financiral progam čezmejnega sodelovanja Slovenija Italija med leti 2011 in 2015." Ta program se je izvedel skupaj z Italijansko unijo, našo organizacijo, ki ji tudi sam pripadam. "Veliko je otrok iz italijanskih družin, ki jih starši vpisujejo v slovenske šole iz številnih razlogov, kar nas seveda osrečuje, ker je naša različnost postala zanimiva."

V Sloveniji nimamo delujočega mehanizma izobraževanja učiteljev, ki bi obvladovali italijanščino kot učni jezik; to ta trenutek ne obstaja, že desetletja ne obstaja. Šole in vrtci so prisiljeni zaposlovati učitelje in vzgojiteljice, ki sploh ne obvladujejo italijanskega učnega jezika. Če k temu dejstvu prištejemo tisto, kar je sicer normalno, in to je, da je učenje slovenskega jezika v šolah z italijanskim učnim jezikom enako intenzivno, kot je v šolah s slovenskim učnim jezikom, in uporabljajo tudi iste učbenike, je potem učinek tega sistema preprosto asimilatoren – že na srednji rok, kaj šele na dolgi rok.

Gospa Novakova je omenila Trubarja in Prešerna. To se mi zdi zelo pomembno. Trubarjeve knjige, ki jih je omenila gospa Novakova, sta izdala dva velika človeka, ki sta v bistvu v tistem času sredi 16. stoletja prispevala k ustvarjanju tkiva sedanje Evrope, in to sta bila Trubar in Pier Paolo Vergerio mlajši. Oba sta bila izgnanca, torej ezula, in sta ustanovila inštitut za verska vprašanja in seveda založbo. Vergerio je bil Italijan. Ko je Vergerio umiral, sta bila ob njegovi smrtni postelji dva človeka, njegov nečak Aurelio in Primož Trubar. Gospa Novakova je omenila Prešerna. Prišlo je do tega, da Prešeren in Čop, ki sta postala tesna prijatelja, potem ko sta se bila že spoznala na Dunaju, ampak sta kasneje postala tesna prijatelja v Ljubljani, sta si zadala načrt, sta se zmenila, da bosta s talentom poetičnim od Prešerna in znanjem Čopa dokazala – to, kar je gospa Novakova povedala in kar sem tudi sam z istimi besedami ob neki drugi priložnosti povedal o Prešernu –, da se v slovenščini da povedati vse, kar človek čuti, razume in je sposoben tudi izraziti. Ampak, Prešeren je izbral vzorec italijanske klasične metrike. Vsi vemo, da je občudoval Petrarko, ampak Čop je bil pa ekspert za ta vprašanja in je poučeval italijansko klasično poezijo že od mladih let, še ko je bil deček, od takrat dalje. 16 jezikov je govoril, med temi je perfektno obvladoval italijanščino in tudi delal reklamo za Alessandra Manzonija, ki ga sicer nihče ne pozna. V intelektualnih krogih in vezeh, ki so jih imeli po Evropi ti ljudje, je on toplo priporočal tudi Manzonija, ki je nekakšen Josip Jurčič v italijanskem romanopisju. Torej, Prešeren je izbral tisto metriko, ker mu je bila blizu in je lažje v slovenščini skozi tiste vzorce napisal, kar je napisal. To gre za to prepletanje, ki bogati vsako kulturo. Evropa je zgrajena iz tega; vse, kar velja v Evropi, je prav to. Slovenija in slovenski jezik sta del te tradicije in po tej poti je treba nadaljevati, ker to oplajanje je tisto, kar bogati vsako od kultur, ki sodeluje pri tem oplajanju. To je empirično dokazljivo, že stoletja. In se moramo vsi truditi, kolikor moremo, za to,

da se to nadaljuje tudi za naprej, in da imamo vsi prihodnost v tem smislu. To je naša naloga tu in zdaj. Jaz tudi sam menim, da – posebej še, če bodo določeni programi v slovenščini in bodo isti programi tudi v angleškem jeziku – to ne bo predstavljalo nobene nevarnosti za nikogar. Še danes, ne samo Erasmus … Aja, Trubar je bil tajnik škofa Bonoma v Trstu. Bonomo je svojim duhovnikom predaval Erazma, so bili sodobniki. Se pravi, takrat je tisto, kar je poučeval Erazem, skorajda istočasno predaval Bonomo v Trstu svojim duhovnikom. Erazem je ta program, ki že desetletja omogoča, par desetletij omogoča te izmenjave med univerzitetnimi študenti. Kdo, ki je koristil ta inštrument, je revnejši, ker je to izkoristil? Nihče. In zdaj se uveljavlja tudi Comenius, se pravi, tudi na nivoju srednjih šol se bodo te izmenjave dogajale. Zadnjič sem bil na obisku na Institutu "Jožef Stefan"; nekaj mesecev nazaj so bili trije mladi italijanski raziskovalci, ki so prišli v Ljubljano na "Jožef Stefan" se izpopolnjevat. In istočasno talentirani študentje iz Slovenije hodijo drugam v Italijo, tudi v Trst se izpopolnjevat in v druge evropske kraje ali pa v Ameriko in drugam. To je prihodnost. Poglabljanje in širjenje znanja je edino bogastvo, ki nas bo rešilo, ki bo lahko gradilo pač boljši jutri.

Mislim, da vse te instrumente je treba razumeti in jih uporabljati in jih uveljaviti. Ta zakon ima te namene in, kot je bilo tudi že rečeno, midva ga bova tudi podprla. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Besedo ima gospod Janko Veber, pripravi naj se gospod Tomaž Lisec, nato pa bo na vrsti Vlada, gospa ministrica.

Izvolite, gospod Veber.

JANKO VEBER (PS SD): Hvala za besedo.

Mislim, da je treba vendarle še enkrat izpostaviti, da je ključni problem današnjega zakona oziroma zakona, ki ga imamo v proceduri, v tem, ker se ne loteva definicije obsega javne službe v visokem šolstvu. V tistem trenutku, ko bi določili obseg javne službe v visokem šolstvu, odpadejo vse te razprave, ki nas danes izjemno motivirajo oziroma razlogi, ki nas motivirajo k tem razpravam.

Dejstvo je, da za Slovence nikoli ni bil problem, ali bomo na tujem trgu ali v tuji državi uspeli ali ne. Kamor koli po svetu greš, boš srečal Slovenca. Torej, nobenih težav nimamo, da smo prisotni v mednarodnem prostoru, in tudi ne nazadnje slovensko gospodarstvo, ki je izvozno, je tisto, ki nam zagotavlja 70 % našega bruto domačega proizvoda.

Ampak, v vsej tej zgodovini smo vedno razvijali seveda tudi sistem svojega šolstva v slovenskem jeziku. In dokazano to ni bila ovira za naš napredek. Nasprotno, to je bil dokaz, da v bistvu kot Slovenci, kot narod znamo tudi to znanje, ki ga pridobivamo skozi poučevanje v slovenskem jeziku, uspešno nadgraditi tudi z znanjem tujega jezika in predstavitvijo tega znanja potem drugim, pa ne samo v angleščini, tudi v drugih jezikih. Tako da to za Slovenijo nikoli ni bila ovira. Vendar, dejstvo je, da ta zakon ne definira tega javnega interesa v javnem šolstvu in odpira možnosti, da izničimo to, kar smo skozi vso svojo zgodovino kot narod tudi gradili, zgolj zaradi finančnih interesov. Jaz sem po eni strani zadovoljen, da je v tej razlagi zakona jasno napisano, da gremo v ta sistem tudi zaradi tega – torej v sistem, da se izognemo definicije, kaj je javno v visokem šolstvu in s tem seveda tudi obvezno financiranje iz državnega proračuna –, ker smo sprejeli fiskalno pravilo. V tistem trenutku, ko smo sprejeli fiskalno pravilo, smo sprejeli igro mednarodnih finančnih korporacij, ki dejansko ne vidijo nič drugega kot profit, in ne vidijo vlogo naroda kot tistega, ki jo je treba spoštovati, ampak kako potegniti iz tega naroda čim več, da se ta profit nekje akumulira.

In nihče nam ne zapoveduje in tokrat se ne moremo sklicevati, kar je običajna praksa ali pa pogosta praksa pri zakonih v Sloveniji: "To nam narekuje Evropska komisija, to nam narekuje, ne vem, Evropska centralna banka, to nam narekuje Mednarodni finančni sklad, zato moramo to zapisati v zakon." Nihče nam ne narekuje, kakšen obseg predavanj in izvajanja javnega programa v visokem šolstvu bomo imeli v Sloveniji. Sami se moramo dogovoriti in to je naša izključna pristojnost. In ali bomo tudi na tej točki, ko lahko sami definiramo, to zadevo odpovedali? In ta zakon žal tega ne rešuje. In to je ta ključni problem. V tistem trenutku, ko bomo definirali, kaj je javna služba v visokem šolstvu, bomo seveda ta problem razrešili.

Poleg tega se moramo tudi zavedati, da kljub vsemu zamenjava pojma, recimo, kaj je program, opredeljen kot javna služba – že v dosedanjem zakonu se zamenjuje z izrazom programi, ki so financirani iz državnega proračuna. Torej, zavestno zamenjujemo opredelitev, kaj je javni izobraževalni program v visokem šolstvu, z izrazom program, ki je financiran iz državnega proračuna. Torej, znižujemo to zavedanje in obvezo za financiranje programov, ki se izvajajo v slovenskem jeziku.

Hkrati pa, ko se dejansko tudi dopušča možnost izvajanja študija v tujem jeziku v celotnem programu, ki je naveden v tem zakonu, to pomeni, da tudi uvajamo sistem plačljivega študija. In v tistem trenutku, ko uvajaš sistem plačljivega študija, seveda zmanjšuješ možnost pridobivanja izobrazbe tistim, ki pač nimajo dovolj denarja, da bi si plačali takšen študij. In to je ključen problem – ali bomo krčili dostopnost, omejevali dostopnost do izobrazbe ali bomo ohranjali vsaj na tem nivoju oziroma širili dostopnost do izobrazbe. In za Slovenijo je znano, da zgolj in samo dokler bomo imeli visoko stopnjo izobrazbe, bomo tudi uspešni. V tistem trenutku, ko tega ne bo, bomo seveda odvisni od drugih.

Edini sistem, ki nam je pravzaprav vsilil takšno razmišljanje in takšno razpravo, ki jo imamo danes, tudi v okviru Zakona o spremembi in dopolnitvi Zakona o visokem šolstvu, je fiskalno pravilo. Ali res ne zmoremo toliko moči, da bi zagotovili več sredstev za izobraževanje? Ali je to res tako nemogoče doseči v slovenski politiki? In zagotovo je možno izračunati, da z višjim znanjem dosegaš višjo dodano vrednost in da zato tudi lahko na ta način uravnotežuješ javne finance. To je linija manjšega odpora, ki nam pač bo naredila zelo resne posledice v prihodnosti, če bomo sledili to linijo manjšega odpora fiskalnega pravila. Pri vsakem koraku, ko se bomo seveda srečevali z razdelitvijo javnih sredstev na področju izobraževanja, kulture, zdravstva, pokojninskega sistema, vedno trčimo na to fiskalno pravilo. In to povsem po nepotrebnem, zato ker je naš gospodarski sistem bistveno bolj zdrav, kot je bilo prikazano, in tudi naše banke so bistveno bolj zdrave, kot je bilo prikazano. Stvari se prepletajo zaradi tega finančnega vidika. In dokler jasno ne pogledamo si v oči in rečemo, da bomo raje denar ne odvajali v davčne oaze, ampak odvajali v sistem izobraževanja, bomo imeli tak problem, ki ga imamo danes.

Jaz sicer razumem ta poskus, da se dodaten denar poskuša pripeljati v visokošolske zavode na način, da dobiš študente iz tujine; plačljiv študij, to je priliv denarja. Ampak to ne pomeni, da smo mi dvignili nivo znanja svojih, slovenskih študentov. Mi prodajamo pač storitve, ki jih omogočajo predavatelji na slovenskih visokošolskih zavodih. Ampak poudarjam, to ne pomeni, da smo mi naredili korak več k izobraževanju naših študentov, nasprotno. Ker je to plačljiv študij in ker je po tem zakonu predvideno, da je to lahko celo predavanje v celoti v tujem jeziku, se najbrž tudi velik del študentov v Sloveniji ne bo mogel odločiti za ta študij, kot je opredeljen oziroma bo omogočeno po tem zakonu.

Enostavno mislim, da bi bilo bistveno bolje, da v tem zakonu prečrtamo tiste določbe, ki ne rešujejo tudi odločbe Ustavnega sodišča, sprejmemo zakon v tisti vsebini, ki je dejansko dober in potreben, v tistih poglavjih, ki je pa neusklajen tudi z odločbo Ustavnega sodišča, bi bilo pa bolj enostavno črtati in se lotiti novega zakona, ki bo najprej opredelil, kaj je javno v sistemu visokega šolstva. In iz tega izhaja potem financiranje in tudi uporaba slovenskega jezika, vse je potem lažje definirano.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Besedo ima gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala za besedo, spoštovani podpredsednik.

Verjetno bi bilo veliko lažje, če bi vsi narodi govorili en jezik, pa ne bi bilo debate o našem ali pa tujem jeziku, ampak nekoč se je nekaj očitno zgodilo in imamo Slovenci čast in ponos, da govorimo v slovenskem jeziku.

Jaz moram reči, da sem zelo vesel, da je bila razprava tako v stališčih kot tudi v razpravi poslancev zelo vsebinska, da nismo uhajali na probleme na drugih področjih znotraj visokošolskega prostora, ki jih je veliko, da smo tudi govorili o vsebini teh členov, na pa odpirali drugih členov, ki so potrebni, razen enega segmenta, ki pa mislim, da je tudi po našem mnenju oziroma po mojem mnenju zelo potreben – opredelitev javne službe. Medtem, ko sem razmišljal, sem se zavedal, da s 1. oktobrom se začne študijsko leto. In če pogledamo zakon in prehodne in končne določbe – in glede na današnji datum 15. julij in to, da smo v prvi obravnavi – se resnično sprašujem, kaj izgubimo, če zakon danes zavrnemo. Itak ne bo veljal za študijsko leto 2017/2018. Uredbo imamo sprejeto. Po mojem mnenju ta uredba itak problematična, ker je podzakonski akt prehitel sam zakon. In jaz mislim, da bi s tem, ko bi danes zavrnili ta zakon, ne razmišljali o tem, da nekoč nekdaj pa bomo dobili sistemski zakon, ampak s tem današnjim "ne" obvezali ministrstvo, da na primer pa do 1. marca 2017 dobimo sistemski zakon in imamo potem možnost do oktobra tudi vse te podzakonske akte, ki so tukaj opredeljeni, sprejeti. Ker najdaljši čas je za nek podzakonski akt pol leta, da se naredi. Sicer sam osebno imam veliko problemov, glede na to, da sem že deset let v parlamentu – ko napišemo v zakonu, "podrobnejša merila", bla, bla, bla, "uredi minister s podzakonskimi akti". In potem imamo tukaj že itak politično razpravo – za, proti takšni in drugačni –, se nekako skušamo shladiti. Sicer večinoma koalicijska volja, ne glede na to, katera vlada je, bolj svoje ideje tišči. Ampak potem, ko pridemo pa do tega – podzakonski akti –, se dogaja pa tisto, ko uradniki dobijo tisto svojo moč, ki se je niti mi poslanci marsikdaj ne zavedamo, ko morda tudi tiste vrtičke, ki jih mi želimo razbiti, še bolj strnejo ali pa kaj naredijo po svoje, ker na primer v zakonu piše, "lahko, morda, postopoma", skratka vse te nedoločnike, in tukaj dobijo potem uradniki z določenimi vrtičkarji možnost, da pa te vrtičke ohranijo, ne pa razbijejo. Tako da čim manj, spoštovana ministrica, podzakonskih aktov. Verjamem, da če že odpiramo zakone, pa če imamo toliko, napišimo v zakon. Itak smo prenormirani, ampak če že itak vse leti na parlament, kako je prenormiran, nihče pa ne govori o raznih uredbah in pravilnikih, ki so potem tisti izvedbeni akti, ki so potem šele problem, do katerega potem prihaja v praksi.

Ena stvar, o kateri je morda danes bilo premalo spregovorjeno. Jaz moram reči, da ta molk Študentske organizacije oziroma pozivanje k sprejemu tega zakona ima neko drugo zgodbo, ki smo jo tudi že imeli na odboru, to pa je Zakon o skupnosti študentov. In jaz sem prepričan, da se je Študentska organizacija nekdaj, nekoč z nekom zdilala, da bo tukaj tiho, zato ker tam upa, da pa ne bo sprejet nek zakon, in da bo Študentska organizacija še

vedno imela svoj blagoslov. Pa se ne bom spuščal v to, da je Študentska organizacija, ki naj bi skrbela za pravice študentov, včeraj zapisala pišmevuhovsko, da jim dol visi, če bodo študentje do 1. 9. letošnjega leta končali z magistrskimi in doktorskimi nalogami. Tako da se resnično sprašujem, ali to obvezno članstvo v Študentski organizaciji narediti kot prostovoljno ali pa še kakšen bolj radikalen ukrep. Ker resnično, 10 let se že spopadam s Študentsko organizacijo, pa vedno prihajajo novi in mlajši obrazi na te funkcije, ampak imajo iste plače, iste privilegije, ampak o njih se ne govori, za vsakega poslanca znotraj Državnega zbora pa zna vsak državljan te države reči, "ah ti poslanci". Študentski funkcionarji imajo skoraj iste plače kot mi. Komu so odgovorni? Niti študentom ne in še niti študentskih pravic ne zagovarjajo. Toliko za uvod.

Skratka, še enkrat razmislek, ali ni bolj logično, sistemsko, če želite, zavrniti ta predlog zakona danes pa prisiliti vse skupaj, tudi nas kot zakonodajno veja oblasti, da si damo rok, da na primer do začetka marca pa res dobimo sistemski zakon. In tukaj kljub temu, da sem iz SDS, se strinjam, ker vem, da je bilo kar nekaj dobrih osnutkov sistemski zakonov že v predalu, pa je minister Turk nekaj delal, pa je predvsem minister Pikalo nekaj delal na tem segmentu in so bili dokaj dobri nastavki sistemskega reševanja celotnega področja visokega šolstva, in da se tisti osnutek ali pa dva, trije osnutki potegnejo iz predala in se v roku pol leta ali devetih mesecev uredi. Po tem, ker smo bili prepričani, da je seveda koalicija usklajena pri tem zakonu, smo že v predstavitvi stališč poslanske skupine predlagali javno predstavitev mnenj, me dokaj čudi – no vsaj do te vlade me je čudilo –, da prihajajo koalicijsko neusklajeni zakoni v proceduro, da danes so tako direktni pozivi določenih poslancev k zavrnitvi tega zakona, tako kot tudi tisti, da vsaj določene člene črtamo, ker ali niso natančno usklajeni z koalicijo oziroma določenimi partnerji iz koalicije, ali pa predvsem zaradi po mojem mnenju spornega financiranja visokega šolstva, tako na podlagi tega zakona kot tudi na podlagi uredbe. Bilo je govora, preden se vrnem in zaključim z jezikom, glede te kakovosti našega visokošolskega sistema. Mednarodne evalvacije so znane, nismo med najboljšimi, nismo pa tudi tisti, ki bi se jih tujci izogibali in rekli, "ah, Slovenija, majhna država – tja pa itak ne bom šel študirat za boljšim pogledom in boljšim znanjem, ki mi bo dalo še boljšo plačo". Me je zelo zmotila "dvomljiva kakovost". Kdo je tukaj odgovoren, če imamo kje dvomljivo kakovost znotraj posamezne univerze ali pa znotraj visokošolskih zavodov ali pa še bolj specifično? Pa ne bom govoril o raznih dodatkih pa vseh teh anomalijah, ampak kdo je kriv. Mi imamo institucije, ki bi morale skrbeti, da do teh novih visokošolskih zavodov dvomljive kakovosti sploh ne bi prišlo. Ker imamo zakonodajo, ne samo ZViS, pa imamo Svet pa imamo še kakšno drugo ustanovo, ki bi jo morala v predhodnih postopkih potrditi; dvomljiva kakovost, pika, ne gremo se več teh zgodb. In ja, jaz ravno edino v tem segmentu podpiram ta zakon. To glede akreditacij, pa evalvacija, ki vem, da je v praksi problem. Ampak, ko sem se v zadnjih tednih pogovarjal z ljudmi, ki prihajajo iz te sfere, pravijo, da – ravno to, kar sem prej govoril, ta dvomljiva kakovost in delovanje bypass sistemov – da je vprašanje, če bo tako ministrstvo kot tudi NAKVIS zmožen te bypasse prepoznati in jih predvsem presekati. Skratka, ker do sedaj je prihajalo na področju visokega šolstva ravno znotraj akreditacije in pa evalvacije do, včasih jaz pravim, črnih lukenj, ko se je kdaj kar za nekaj minut zamižalo pa je šla neka zgodba mimo, marsikje se je pa samo, ne vem, zaradi napačnega naslovnika zgodba končala. Tako da tukaj tudi poziv ne samo k premišljeni zakonski dikciji ampak tudi k izvajanju te akreditacije in evalvacije v zadostni meri.

Financiranje; če bo kakršenkoli predlog proračuna, ki bo šel v to smer, da se financiranje visokošolskega prostora še bolj proračunsko podpre, v Poslanski skupini SDS ne bomo imeli nobenega problema s tem. Imamo pa problem, kot sem že sam povedal v stališču … Nekaj prelagati na naslednjih 15 let je pa tako, kot bi za avto rekel, "saj letos ga ni treba peljati na tehnični pregled, saj ga bomo čez tri leta peljali", pa čeprav vemo, da imamo marsikatero anomalijo znotraj avtomobila, ki jo je treba popraviti. In v 15 letih se bo teh anomalij toliko nabralo, da niti tisti procent, ki naj bi ga dosegli BDP za financiranje študijskih dejavnosti, ne bo rešil slovenskega visokošolskega prostora, ne glede na to, ali bomo imeli vsa izobraževanja izključno v slovenskem jeziku ali pa v kakšnem tujem.

Jaz bi morda glede na to, da ima ministrica potem še čas za odgovor, glede tega 24. člena – zdravstvenega varstva. Jaz sem se zdaj tukaj z nekaterimi mlajšimi kolegi pogovarjal. Jaz se spomnim, da sem imel zdravniški pregled, ko sem bil v prvem letniku, pa me zanima, ker piše v obrazložitvi, da je manj kot 50 % študentov se tega udeležilo, zakaj tako malo, in po drugi strani ali bo ta člen, kjer piše, "morajo se udeležiti" dovolj, da bomo dosegli 100 %, pač neko obvezo? Ker vsi vemo, da imamo Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, in zdaj smo eno dikcijo od tam potegnili še v ta zakon, kar ni problematično. Problematično je po moje že to dosedanje neizvajanje tega, in ali bo zakonska dikcija zadostna obveza, da se bo to tudi izvajalo?

Preden zaključim z jezikom; moramo se odpirati, absolutno. Ampak ključno vprašanje je, ali je področje jezika tisti segment znotraj visokošolskega prostora, ki je ključen ali pa, bom rekel, prvi moment, na podlagi katerega se mora naš visokošolski prostor odpirati. Jaz verjamem, da so še marsikateri drugi instrumenti, ki bi naš visokošolski sistem bolj odprli. Po eni strani verjamem, da ima ministrica probleme – ne

samo z visokošolskim sindikatom, ki celo mislim da nasprotuje določenim rešitvam v zakonu, ampak z določenimi drugimi segmenti, ki ta prostor, ki ga želimo vsi skupaj odpreti, tiščijo v nek svoj vrtiček. Moram reči, ko sem se malo pozanimal – in tu tudi zaključujem glede jezika – , ko sem dobil informacijo oziroma celo odgovor nekoga, ki je rekel, "jezik je pa poslovna priložnost", sem pa rekel, "stop, rdeča luč, tu se pa ne bomo pogovarjali". Jaz verjamem, da znanje mora biti tudi na trgu, ampak upam, da se vsi skupaj zavedamo, da smo poslanci v slovenskem parlamentu in da naš jezik ne sme biti poslovna priložnost, ampak eden izmed nacionalnih simbolov naše države – poleg seveda grba, himne in zastave. In resnično, če bom še kdaj slišal, da je jezik poslovna priložnost, potem lahko vse tisto, za kar so se borili, od Trubarja, Prešerna in še drugi so bili našteti, zaključimo. In vse tiste prepire o letih 1945 in 1991 kar zaključimo, ker si tako ali tako ne zaslužimo svoje države.

Kar se tiče slovenskega jezika – in s tem bom končal – mislim, da takšna eminenca, kot je Boris Pahor, pove vse. Jaz resnično verjamem, da je gospod svetovljan in ne politik in mu verjetno "dol visi", kdorkoli predlaga; ali so to levi, desni, zgodnji, spodnji, naši, vaši. Ampak če je takšna eminenca povedala, kaj bo storil v primeru, če bo ta zakon sprejet, vsaj v takšni obliki, bi morale vsem nam zasvetiti vsaj oranžne luči, preden dokončno pritisnemo rdečo luč pri tem zakonu. In še enkrat, med tem časom sem si pogledal tudi 8. člen veljavnega zakona in 1. člen predloga zakona, pa me je zmotilo, ko sem pogledal magnetogram, ko je rekla ministrica, "prvič urejamo tuji jezik," vsaj tako je v magnetogramu. Je že urejeno v zakonu, pa tudi v praksi se izvaja. In bodimo pozorni, no, da slovenski jezik ne bo odpiranje visokošolskega prostora, ampak kupovanje visokošolskega prostora, še posebej ob dejstvu, ki ga še enkrat ponavljam, ker sem zasledil, kateri dve fakulteti sta v prvi vrsti tisti, ki želita ta zakon in 1. člen tega zakona narediti takšnega, kot je, torej kot poslovno priložnost. In, spoštovani, spoštovane, to so ljudje, ki so tudi že nekaj predhodnih ministrov te vlade odnesli z njihovih ministrskih funkcij. In, spoštovana ministrica, glede na to, da kar solidno sodelujeva, resnično upam, da ta poslovna priložnost ne bo nek korak k temu, da boste tudi vi na podlagi 1. člena tega zakona zapustili svoj ministrski položaj.

Skratka, še enkrat razmislek, ali zaustaviti in si dati 9 mesecev časa za sistemski zakon, ali pa vsaj upam, da se boste koalicijski poslanci zavezali za obvezno javno predstavitev mnenj o tem zakonu. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Prehajamo v sklepni del splošne razprave, v katerem dobi besedo še predstavnica Vlade dr. Maja Makovec Brenčič, če želi. Izvolite.

DR. MAJA MAKOVEC BRENČIČ: Najlepša hvala, predsedujoči. Spoštovani poslanci!

Najprej hvala za vse refleksije, razmišljanja in sugestije. Mi smo ne le skrbno poslušali, tudi že v vmesnih nagovorih smo se zavezali k dodatnim aktivnostim, ki bi še bolj opredelile predlagani zakon in tudi povezale cilje, ki smo jih s tem zakonom in predlaganimi spremembami zakona sprejeli že v, lahko rečem, sprejetju samega mandata, kakor tudi na sami Vladi. To je, da v resnici visokošolski dejavnosti omogočimo razvoj, kakovostni razvoj, da stabiliziramo financiranje in da hkrati omogočimo tudi odpiranje v mednarodni prostor. A poudarjam, na način in s skrbjo do ne le ohranitve, ampak predvsem razvoja slovenskega jezika.

Kar se tiče financiranja in še posebej kakovosti, naj neposredno na zadnje sugestije odgovorim, da če je ta novelacija sprejeta, začenjajo te odločbe veljati s 1. 1. 2017, kajti gre za finančno leto in gre za takojšnje uveljavljanje stabilnosti na področju financiranja. Zakaj smo letošnje leto spremenili uredbo? Iz dobrih razlogov; zato, ker smo prvič po petih letih financirali to dejavnost v večji meri, kot je rast bruto domačega produkta. Iz razloga večje rasti smo v skladu s pravili in zakonodajo morali pripraviti novo uredbo. Če sprejmemo predlog financiranja, kot je predlagan v tej spremembi zakona, potem lahko že s 1. 1. 2017 začnemo uveljavljati predvsem kriterije financiranja, in to je tisto ključno, kar nas je tudi zavezalo k zagotavljanju kakovosti, razvoju in ciljem, ki smo si jih zadali na visokošolskem področju. Prav tako je na isti način lahko tudi za področje kakovosti ob predlaganih spremembah in sprejetju te novelacije že v letu 2017 nemudoma moč preiti na institucionalno akreditiranje in s tem zagotoviti ne le fleksibilnost in odpiranje, ampak predvsem usmeritev institucij v dejansko kakovost in njen razvoj – ne le s postopki, ki jih morajo zdaj izvajati, ampak predvsem z vsebino, z odpiranjem te vsebine, povezovanjem z gospodarstvom in večjo prilagodljivostjo tudi trgu dela. Zato smo tudi namenili poseben del spremembe zakona t.i. videnju zaposljivosti in zaposlenosti študentov.

Na področju jezika smo se zavezali in tudi nadaljujemo diskusijo, dialog. O tem smo razpravljali širše, tudi s tistimi – ne le posamezniki, ampak tudi deležniki –, ki ne vidijo možnosti, da bi kakorkoli spreminjali obstoječi zakon. Naj povem, da uveljavljamo te izjeme v resnici prvič neposredno in eksplicitno prav zato, da ne bi veljavni 8. člen bil ne le narobe razumljen, ampak predvsem viden in udejanjen v namenu, kot ste vi, gospod Lisec prav zdaj to opozorili. Nikakor in nikoli ne sme biti raba jezika v kakršnikoli poslovni domeni. Raba jezika je lahko samo v domeni krepitve kompetenc, vendar ob prvem in jasnem pogoju, da je, kot to narekuje tudi ustava, jezik kot učni jezik v visokošolski dejavnosti in izvajanju študijskih procesov v Sloveniji slovenski. Izjeme pa bomo

dogovorili na mnogo bolj opredeljen način z vsemi deležniki, s celotno srenjo. Slovenisti so bili tisti, ki so dve leti pripravljali podlage za spremembo tega člena. Namreč, tudi sama srenja vidi to različno. To smo videli tudi v javnem diskurzu o tem. Zato bomo kot ministrstvo pristopili k odprtemu dialogu, in ne le to, tudi skupaj z odborom, tako kot smo tudi že najavili, skušali najti tisto razumno rešitev, ki bo omogočila sobivanje obeh ciljev: skrb, ohranjanje, razvoj slovenskega jezika kot strokovnega in znanstvenega jezika, in na drugi strani odpiranje in priložnosti odpiranja v mednarodni prostor.

Še o sistemskem zakonu. Ta je že v pripravi, upošteval bo in izhaja iz vseh do zdaj pripravljenih osnutkov zakona, iz vseh do zdaj opravljenih analiz. Delovna skupina na področju visokega šolstva, ki je namenjena že v tem času – tudi čez poletje – pripravi osnovnih izhodišč, se je že sestala. Povezali pa bomo ta izhodišča z razvojno-raziskovalno in inovacijsko dejavnostjo zato, da lahko uredimo nekatera skupna področja, ki se morajo urejati skupno, z enovitimi izhodišči. Ne bo jih enostavno doseči, ker jih v temu prostoru še nismo, vendar razumemo in vemo, da je celotni raziskovalni visokošolski prostor tisti, ki si želi sam pri sebi jasne ureditve, kako naprej. Tudi v okviru javne službe. Vendarle pa v tej predlagani novelaciji omogočamo, da se večina ustavne odločbe vendarle udejanji, hkrati pa omogočamo temu prostoru, da tudi primerljivo zaživi v, lahko rečem, mednarodnem in seveda za visokošolski in raziskovalni svet tudi pomembnem prostoru. Vendar, večina – kot smo že povedali in poudarili tudi z dejstvi – visokošolskih programov je in bo potekala v slovenskem jeziku, zato da zagotavljamo vse cilje vključenosti, dostopnosti pa tudi razvoja kakovosti na celotni tudi vertikali izobraževanja. Vendar s strani ministrstva poudarjamo tudi to, da je pomembno in potrebno, da to vertikalo vidimo kot celoto in da jo skušamo tudi krepiti na način, da tisti, ki vstopajo v visokošolski prostor, razumejo, znajo in seveda prinašajo tiste kompetence in znanja, ki lahko ta visokošolski prostor krepijo.

Hvala vam, v resnici za vse sugestije, za razmisleke. Na ministrstvu bomo tudi v teh, sicer počitniških časih skušali pripraviti vse to, kar smo si zadali, In to je bil prvi korak v sistemskem urejanju področja visokega šolstva. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi še kdo razpravljati po prvem odstavku 71. člena Poslovnika Državnega zbora? Prosim za prijavo. Izvolite, besedo ima gospod Saša Tabaković.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Hvala lepa za besedo.

Zahvaljujem se ministrici za te njene sklepne besede in tudi se moram odzvati na nekatere razprave. In tukaj se pridružujem kolegu Battelliju glede kulturne identitete in znanstvenega napredka, res je. In če je kaj bolno, je bolno zagotovo to, da se kot narod prevečkrat oklepamo neke svoje samozadostnosti, in da nas prevečkrat pekli, kadar nam sicer nekdo pokaže, da obstaja seveda neko znanje tudi onkraj naših meja, tudi miselnih meja. In enostavno moramo prenehati z neko miselno kopreno, ki pravi, da sicer glava in razum bije, ampak srce nam ne da. Mislim, da enostavno moramo prenehati s takšnimi izgovori. In poudarjam, da duha slovenstva seveda ne morejo ogroziti tuji profesorji in tuji študentje. Ravno nasprotno. Bolj ko bomo vpeti v mednarodni prostor, bolj bomo lahko duh slovenstva v resnici, bolj bomo lahko nanj pozorni in ga veliko bolj kvalitetno tudi negovali.

Kot rečeno, jaz predlog novele podpiram, ne samo zaradi internacionalizacije univerz, ki danes na ta način širi možnost in pravico do znanja na način, ki meni v resnici ni bil omogočen, ko sem še študiral, ampak tudi zato, ker novela zakona širi tudi tiste ostale pravice študentov, ki jih ti v resnici že zdavnaj upravičeno pričakujejo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Svojih pet minut ima tudi gospod Ivan Škodnik, izvolite.

IVAN ŠKODNIK (PS SMC): Hvala lepa, gospod podpredsednik, za besedo. Spoštovana ministrica z ekipo, kolegice in kolegi poslanci!

Moram reči, da sem z današnjo razpravo zadovoljen. Sem pričakoval, da bo šla pravzaprav v to smer, ker tako se je nakazovalo že zadnje dni. Ampak nekaj pa je treba vedeti – da je obstoječi zakon pravzaprav že kar dolgo obdobje, od leta 1993, in da se je pravzaprav ta vlada oziroma ministrica sedanja odločila, da to zadevo premakne naprej, ker je seveda zelo dobro, in zaveda se tudi trdega oreha, na katerega je pri tem tudi naletela. Ampak to je pravzaprav pričakovala in je že nekako pred tem nakazovala dogovarjanja in ne hitenja pri sprejemanju tega zakona. Treba mu bo dati čas, da dozori, ampak jaz mislim, da je čas, da v tem letu do konca leta vendarle ta zakon spravimo pod streho.

Danes je bilo veliko govora o drugih stvareh; o tistih, ki mogoče niso tako pomembne. So pomembne, ampak ni sama teža tega zakona. Ministrica je na začetku jasno predstavila in povedala, kaj pravzaprav ta zakon rešuje: da rešuje financiranje, daje večjo avtonomijo univerzam, prilagodljivost, večjo zaposljivost diplomantov, kar je v tem času zelo pomembno, da je skupna naloga večja kvaliteta, učinkovitost, večja odgovornost. Pri vsem tem pa seveda poudari, da slovenski jezik ostaja ključni jezik v tem. Nikakor ni iz tega hotela

kakorkoli po svoje se izmakniti. Ministrica je seveda poudarila, da je učni jezik prioriteta. Treba pa bo proučiti, v katerih programih bi bilo možno predavati tudi v tujih jezikih. Seveda ve se, da že sedaj pravzaprav imamo teh 18 programov od 900, ki pa se že nekako predavajo v tujem jeziku. In ministrica poudarja in rada bi, da bi se to zapisalo v novelo, tam kjer je pač seveda to možno, da bi bilo dobro, ker vendarle to daje neko različnost. Zelo vesel sem bil danes, da se je pravzaprav tudi opozicija velikokrat dotaknila stvari in da smo šli v zgodovino v tistih pozitivnih stvareh – od Primoža Trubarja, Prešerna. Ampak zanimivo je, da tudi Čop je pravzaprav vmes omenjen, ki je obvladal tuje jezike in dajal tudi to težo. Tudi sedaj se moramo zavedati, da tudi danes so ti tuji jeziki zelo potrebni za širjenje znanja, ki ga pravzaprav v današnjem času nujno potrebujemo. In to študenti današnji prav gotovo dobro vedo in jaz mislim, da večina študentov vendarle temu nikakor ne bo nasprotovala, ker to je pravzaprav njim tudi pisano na kožo. Seveda pa je treba o tistem delu ki se tiče pomislekov okoli zmanjševanja ali da bi se slovenski jezik okrnil, še spregovoriti. In mislim, da je še čas jeseni, da lahko naredimo še javno razpravo, ali potem na skupnih odborih za izobraževanje in kulturo, pa še koga bi lahko povabili, da bodo te stvari čim bolj jasne. Ker dejstvo pa je, da ta zadeva v zelo malem, ki je v zakonu omenjeno, pa povzroča vročo zadevo. To je skoraj tako, kot bi se lotili spreminjanja, kaj jaz vem, himne, spreminjanja grbov in tako naprej. Če bomo te stvari pravilno predočili in če bo tekla razprava v pravo smer, pa jaz mislim, da bo ta zakon zaživel pravi čas in da bo dober zakon. Moram reči, da ta zakon ali novelo tega zakona jaz tudi podpiram in ga bom danes podprl. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Zaključujem splošno razpravo.

O predlogu sklepa, da je predlog zakona primeren za nadaljnjo obravnavo, bomo odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po zaključeni 23. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam 17. točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVI ZAKONA O UVELJAVLJANJU PRAVIC IZ JAVNIH SREDSTEV PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.** Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila skupina šestih poslank in poslancev s prvopodpisanim dr. Matejem T. Vatovcem. V zvezi s tem predlogom zakona Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide predlaga Državnemu zboru sprejem sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Besedo dajem predsedniku odbora gospodu Urošu Priklu za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa.

Dobro. Za predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa dajem besedo predstavniku predlagatelja predloga dr. Mateju Tašnerju Vatovcu. Izvolite.

DR. MATEJ T. VATOVEC (PS ZL): Hvala, gospod podpredsednik.

Deloma bom verjetno tudi sam pokril to, kar se je dogajalo. Novela Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev se nanaša na subvencije najemnin za socialno ogrožene posameznike in družine, ki so sicer upravičeni do neprofitnega stanovanja, a jim ga občina ne more zagotoviti. Z novelo bi ti posamezniki ponovno pridobili subvencijo za neprofitni del najemnine; gre za tisto subvencijo, ki sta jo Vlada in koalicija ukinili februarja 2015 s sprejemom tako imenovanega občinskega Zujfa. Gre za subvencijo, katere ukinitev je bila protiustavna in nezakonita, kar je ugotovilo tudi Ustavno sodišče. Z novelo bi se torej vsem socialno ogroženim vrnila pravica, ki jim je bila vzeta s še enim zgrešenim varčevalnim ukrepom te vlade. Ukrepom, za katerega Vlada še danes ne ve, točno koliko ljudi je pahnil v še bolj brezupen položaj. Po podatkih, ki smo jih lahko zasledili v medijih, se številke gibljejo vse tja do 5 tisoč 900. Torej slabim 6 tisoč posameznikom in družinam se je zavoljo dvamilijonskega prihranka najemnina povišala za približno tretjino. Mnogim izmed njih so se v enem letu zaradi ukinitve te subvencije najverjetneje že nabrali dolgovi, najverjetneje so se tudi nekateri bili že prisiljeni izseliti oziroma zapustiti svoje domove. S predlagano novelo bi se celovito odpravilo protiustavno stanje, poleg tega pa bi s sprejetjem predloga še pred poletjem zagotovili, da bi subvencijo prejeli vsi, ki so do nje upravičeni, ter da bi jim država tudi povrnila škodo, ki jim jo je z uveljavitvijo protiustavne ukinitve subvencije nastala. A Vlada in koalicija odgovornosti za to očitno ne mislita prevzeti z izgovorom, da se bo problematika subvencije neprofitnega dela najemnine rešila z drugim zakonom in ob drugi priložnosti, zato bomo danes glasovali o sklepu, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Za Vlado in koalicijo je predlog, ki protiustavnost odpravlja v krovnem Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, kjer je subvencija urejena že vse od leta 2010 in v katerem so urejene tudi vse druge pravice in subvencije, na nek način nesistemski. Rešitev, ki bi zagotovila, da centri za socialno delo nemudoma in po uradni dolžnosti vsem upravičencem izdajo odločbe o dodelitvi subvencije, se ji ne zdi potrebna. Da bi država vsem socialno ogroženim omogočila, da s povračilom škode poravnajo dolgove, ki so jim zaradi protiustavnega varčevalnega ukrepa nastali, pa tudi ne. V Združeni levici na takšne argumente in izgovore ne moremo pristati. Vlada je tista, ki je predlagala sprejem protiustavne rešitve, Državni zbor pa je tisti, ki je s sprejemom zakona protiustavno rešitev tudi uveljavil. Pred nami je torej možnost, da Državni

zbor za to prevzame odgovornost. In s tem predlogom, ki je pred nami, lahko to naredimo v najkrajšem možnem času. Če Državni zbor zavrne sklep, da predlog ni primeren za nadaljnjo obravnavo, lahko zagotovimo odpravo protiustavnosti ter poskrbimo za to, da bo vsem upravičencem subvencija nemudoma vrnjena, ter poskrbimo tudi za to, da jim država nastalo škodo povrne ter jim s tem omogoči, da poravnajo dolgove, ki so se jim v preteklem letu že nakopičili. In na tem mestu je vsekakor treba izpostaviti, da sprejetje zakona, ki ga imamo pred sabo, nikakor ne ovira Vlade pri pripravi svoje rešitve. Ko in če jo bo pripravila bo rešitev, ki jo predlagamo v Združeni levici, preprosto prenehala veljati. Ne smemo pozabiti, da govorimo o ljudeh, za katere skladno z določbo 78. člena Ustave država ni ustvarila možnosti, da si pridobijo primerno stanovanje. Govorimo o ljudeh, ki jim občine kljub zakonski dolžnosti ustvarjanja pogojev za gradnjo stanovanj in skrbi za povečanje najemnega socialnega sklada stanovanj neprofitnega stanovanja preprosto ni zagotovila. In s sprejetjem sklepa, da predlog ni primeren za nadaljnjo obravnavo, bodo s strani Državnega zbora ti socialno najšibkejši posamezniki in njihove družine spregledani še tretjič. Kolegicam in kolegom iz koalicije zato predlagam ponovni razmislek o tem, katerega od dveh gumbov boste danes pritisnili. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Za predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa dajem besedo predstavniku Vlade gospodu Petru Pogačarju, državnemu sekretarju na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve in enake možnosti. Izvolite.

PETER POGAČAR: Spoštovani podpredsednik, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!
Skupina poslank in poslancev s prvopodpisanim dr. Matejem T. Vatovcem je Državnemu zboru predložila Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. S predlogom zakona Poslanska skupina Združena levica predlaga, da se v tretjem odstavku 28. člena zakona doda nazaj drugi stavek, ki je bil črtan z Zakonom o ukrepih za uravnoteženje javnih financ občin. Ustavno sodišče Republike Slovenije je ugotovilo neskladje 28. člena Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev z Ustavo Republike Slovenije in odločilo, da se do odprave ugotovljenega neskladja upravičencem do subvencije v tržnih in hišniških stanovanjih, ki izpolnjujejo dohodkovne in druge pogoje za pridobitev neprofitnega stanovanja, prizna tudi subvencija do priznane neprofitne najemnine na način, kot je določen za subvencije neprofitnih najemnin. V skladu z navedeno ustavno odločbo mora Državni zbor Republike Slovenije ugotovljeno neskladje odpraviti v roku enega leta po objavi odločbe v Uradnem listu. Vlada Republike Slovenije želi pojasniti, da je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti takoj po seznanitvi z odločbo Ustavnega sodišča obvestilo vse centre za socialno delo o vsebini te odločbe ter zadržalo izvajanje novih odločb o subvenciji tržne najemnine do vsebinske uskladitve med pristojnimi ministrstvi ter nadgradnje informacijskega sistema. Zaradi specifičnosti situacije se bo ta okoliščina pri vseh veljavnih pravicah do subvencije tržne najemnine upoštevala kot sprememba in centri za socialno delo bodo po uradni dolžnosti izdajali nove odločbe z veljavnostjo od 1. junija 2016 dalje. Vlada Republike Slovenije pojasnjuje, da je bila še pred odločitvijo Ustavnega sodišča v postopku priprave sprememba zakonodaje stanovanjskega področja v skladu s koalicijskim sporazumom in s sprejeto Resolucijo o nacionalnem stanovanjskem programu 2015–2025, ki jo pripravlja Ministrstvo za okolje in prostor v sodelovanju z drugimi resorji, in ki med drugim predvideva tudi sistemske spremembe javne najemninske politike, ki bodo uveljavljene skozi spremembo stanovanjske zakonodaje. Obenem Nacionalni stanovanjski program 2015–2025 predvideva vpeljavo tako imenovane stroškovne najemnine, ki bo nadomestila dosedanjo neprofitno najemnino. Prehod na sistem zaračunavanja stroškovne najemnine bo spremljala vpeljava stanovanjskega dodatka. Trenutno veljaven razdrobljen sistem subvencioniranja neprofitnega tržnega najema bo združen v enoten stanovanjski dodatek, namenjen korigiranju plačilne sposobnosti kritja stroškov najema ekonomsko najšibkejšega dela prebivalstva. Ministrstvo, pristojno za stanovanjsko politiko, bo pripravilo enotno metodologijo za izračun stanovanjskega dodatka in ustrezno spremembo zakonodaje. Na podlagi navedenega Vlada Republike Slovenije ne podpira predlagane dopolnitve Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, saj je že zgoraj navedena odločitev Ustavnega sodišča začasno uredila področje subvencioniranja tržnih najemnin. Kot izhaja tudi iz obrazložitve odločitve Ustavnega sodišča, je za spoštovanje le-te odločitve področje treba pregledati in urediti celovito. Prav to Vlada s prej navedenim tudi počne. Vlada tako pojasnjuje, da je v postopku priprave sprememba zakonodaje, ki bo celovito na novo uredila področje najemnih stanovanj, skupaj z novim načinom sofinanciranja najemnin tako v tržnih kakor tudi neprofitnih stanovanjih. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Sledi predstavitev stališč Poslanskih skupin.
Besedo ima gospa Janja Sluga, Poslanska skupina SMC. Izvolite.

JANJA SLUGA (PS SMC): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo.

S predlagano novelo Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev predlagatelj želi doseči izenačitev najemnikov v

neprofitnih stanovanjih in najemnikov v tržnih stanovanjih, ki izkazujejo enake oziroma podobne dohodke. Do sprejetja Zakona o ukrepih za uravnoteženje javnih financ občin, ki je bil sprejet v tem Državnem zboru februarja 2015 in je posegel v 28. člen Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, so bili najemniki v tržnih in hišniških stanovanjih poleg subvencije najemnine v višini razlike med priznano tržno najemnino in priznano neprofitno najemnino upravičeni še do subvencije do priznane neprofitne najemnine. Na tak način so bili izenačeni najemniki v neprofitnih stanovanjih in najemniki v tržnih stanovanjih, ki izkazujejo enake oziroma podobne dohodke. Z Zakonom o ukrepih za uravnoteženje javnih financ občin pa je bila pravica do subvencije do priznane neprofitne najemnine za najemnike v tržnih in hišniških stanovanjih ukinjena.

Skorajda istočasno z začetkom zakonodajnega postopka o predlogu zakona, ki ga danes obravnavamo, je Ustavno sodišče maja letos v postopku za oceno ustavnosti, začetem na zahtevo Varuha človekovih pravic, odločilo, da je trenutna ureditev sofinanciranja najemnin v tržnih in hišniških stanovanjih protiustavna, ter tudi določilo način izvrševanja svoje odločitve na način, da se do odprave ugotovljenega neskladja z ustavo upravičencem do subvencije v tržnih in hišniških stanovanjih, ki izpolnjujejo dohodkovne in druge pogoje za pridobitev neprofitnega stanovanja, prizna tudi subvencija do priznane neprofitne najemnine na način, kot je določen za subvencije neprofitnih najemnin. To pomeni, da z zavrnitvijo obravnavanega predloga zakona državljani ne bodo na slabšem, saj je odločba Ustavnega sodišča neposredno izvršljiva. Pri tem pa moramo izpostaviti, da je treba trenutno veljaven razdrobljen sistem subvencioniranja neprofitnega in tržnega najema združiti v enoten stanovanjski dodatek, ki je namenjen korigiranju plačilne sposobnosti kritja stroškov najema ekonomsko šibkejšega prebivalstva.

Področje stanovanjske politike in sofinanciranje najemnin je treba po našem mnenju na novo urediti, in sicer s spremenjenim konceptom in s prehodom na javna stanovanja, na stroškovno najemnino in stanovanjski dodatek, kar je napovedano tudi v veljavnem Nacionalnem stanovanjskem programu. Zato menimo, da je smiselno, da se obravnavana materija uredi v Stanovanjskem zakonu in ne v Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, vendar upoštevajoč tudi nekatere pripombe občin, ki se nanašajo predvsem na procesne določbe, predvsem na potrebo po bolj transparentnem preverjanju pogojev upravičenosti in možnosti rednih pravnih sredstev, ki bi jih imele občine na razpolago.

Pri odpravi ugotovljene protiustavnosti tako podpiramo rešitev, ki bo v skladu z normativnim programom dela Vlade za leto 2016 obravnavano materijo uredila do konca leta, in sicer v okviru novele Stanovanjskega zakona. Zato v Poslanski skupini Stranke modernega centra menimo, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospa Suzana Lep Šimenko bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Izvolite.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči. Spoštovane poslanke, poslanci, državni sekretar, lepo pozdravljeni!

Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev želi izenačiti najemnike v neprofitnih stanovanjih in najemnike v tržnih stanovanjih, ki izkazujejo podobne odhodke, pri pridobitvi subvencij za najemnine. Želi vzpostaviti stanje na področju subvencioniranja najemnin, kakršno je bilo pred uveljavitvijo Zakona o ukrepih za uravnoteženje javnih financ občin iz leta 2015. V času vložitve zakona Ustavno sodišče Republike Slovenije še ni izdalo odločbe, s katero je ugotovilo neskladnost 28. člena veljavnega zakona z ustavo, je pa odločba prišla 19. maja 2016. Ustavno sodišče je predlagalo, da bi lahko omenjeno neustavnost odpravili s spremembo Stanovanjskega zakona, in sicer v roku enega leta po objavi odločbe v Uradnem listu. Področje subvencioniranja najemnin bi bilo zagotovo treba urediti, vendar ga je treba urediti celovito. Pri tem je treba upoštevati tako ustavno odločbo kot tudi finančno stanje občin oziroma istočasno za njih poiskati že dlje časa obljubljeno razbremenitev ali dvigniti njihovo povprečnino. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke menimo, da je treba neskladnost z ustavo urediti čim prej in ne čakati na skrajni rok enega leta. Menimo pa, da je smiselno poiskati rešitev v Stanovanjskem zakonu. Pri glasovanju o tem, ali je zakon primeren za nadaljnjo obravnavo, se bomo vzdržali. Hvala.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Mag. Julijana Bizjak Mlakar bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Izvolite.

MAG. JULIJANA BIZJAK MLAKAR (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsedujoči. Spoštovane poslanke, poslanci, drugi prisotni!

Pred nami je Predlog zakona o dopolnitvi zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev. Predlog je zelo podrobno obravnaval Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide ter sprejel sklep o neprimernosti nadaljnje obravnave predloga. Temu predlogu sklepa odbora v Poslanski skupini Desus ne bomo nasprotovali. Odločba Ustavnega sodišča namreč že sama neposredno rešuje problem, ki je predmet predloga zakona. Slednje pomeni, da

se do odprave ugotovljenega neskladja 28. člena Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev z Ustavo Republike Slovenije upravičencem do subvencije v tržnih in hišniških stanovanjih, ki izpolnjujejo dohodkovne in druge pogoje za pridobitev neprofitnega stanovanja, prizna še pravica do priznane neprofitne najemnine na način, kot je določen za subvencije neprofitnih najemnin. Na osnovi ustavne odločbe morajo centri za socialno delo po uradni dolžnosti izdati upravičencem nove odločbe z veljavnostjo od 1. junija 2016 dalje. Zato predlaganega zakona v tem trenutku res ne potrebujemo. Je pa Ustavno sodišče jasno nakazalo, da naj bo stanovanjska zakonodaja tista, ki naj celovito ureja stanovanjsko problematiko. V kontekstu splošne ustavne pravice do socialne varnosti so subvencije namenjene zagotavljanju socialne varnosti tistim posameznikom, ki si zaradi slabega materialnega položaja sami težko zagotovijo primerno stanovanje. Država je dolžna vzpostaviti razmere, sprejeti ukrepe in voditi takšno politiko, da na ustrezen in pravičen način pomaga najšibkejšemu sloju državljank in državljanov. Eden izmed takšnih ukrepov je tudi ukrep aktivne stanovanjske politike, v okviru katere država in občine zagotavljajo neprofitna stanovanja. Žal pa neprofitnih stanovanj trenutno ni dovolj. Zato bi morala država in občine na drug primeren način revnim zagotoviti streho nad glavo. Gre vendarle za človekovo pravico, za katero ostajajo občine in država pogosto premalo občutljive. V Poslanski skupini Desus menimo, da je treba pospešiti aktivnosti in sprejeti odločnejše ukrepe na področju stanovanjske politike, saj nam ne nazadnje izboljšanje finančnih razmer v državi dovoljuje več manevrskega prostora kot v času varčevanja. V Poslanski skupini Desus želimo in bomo vztrajali, da programske usmeritve stanovanjske zakonodaje ne bodo mrtva črka na papirju Resolucije o nacionalnem stanovanjskem programu za obdobje 2015–2025. Prvi korak k temu je že storjen. Veseli nas, da smo se – sicer res zaradi problema s protiustavnostjo učinka, ki ga je povzročil Zakon o ukrepih za uravnoteženje javnih financ občin – z Ministrstvom za okolje in prostor dogovorili, da bodo še letos pripravili spremembe Stanovanjskega zakona, in sicer tisti del zakona, ki bo v duhu ustavne odločbe pravično urejal najemna razmerja. Predlog Stanovanjskega zakona naj bi obravnavali že jeseni. V njem pa bo vsebovana sprememba, ki bo omogočila postopno vpeljavo stanovanjskega dodatka, vključno z enotno metodologijo za izračun dodatka. Celovita prenova stanovanjske zakonodaje v skladu s sprejetim Nacionalnim stanovanjskim programom naj bi sledila v prihodnjem letu.

Zaradi navedenega Poslanska skupina Desus soglaša, da je Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev neprimeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa. Gospa Marija Bačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov. Izvolite.

MARIJA BAČIČ (PS SD): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Spoštovani državni sekretar, kolegice in kolegi!
Zakon, ki je danes na predlog Združene levice pred nami, je bil v parlamentarno proceduro vložen še pred odločitvijo Ustavnega sodišča in se dotika subvencij do priznane neprofitne najemnine. Zakon spada v delokrog Ministrstva za delo, čeprav materija sama paše v Stanovanjski zakon, in enotno mnenje Vlade je, da se tam to področje tudi celovito uredi.

Za kaj gre? Z Zakonom o ukrepih za uravnoteženje javnih financ občin je bil črtan stavek, ki je določal pravico subvencije do priznane neprofitne najemnine tistim upravičencem v tržnih in hišniških stanovanjih, ki izpolnjujejo dohodkovne in druge pogoje za pridobitev neprofitnega stanovanja, pa tega zaradi pomanjkanja stanovanj ne morejo dobiti.

Ob tem Socialni demokrati poudarjamo, da je naša ministrica tej rešitvi v postopku sprejemanja zakona nasprotovala in opozarjala na posledice, a žal ni bila uspešna. Posuti s pepelom pa se moramo tudi mi poslanci, prav vsi, saj v razpravi o sprejemanju tega občinskega Zujfa nihče, ampak res nihče ni niti z besedo tega omenil, kaj šele temu nasprotoval.

Na matičnem delovnem telesu smo poslanci večinsko podprli sklep, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. To smo naredili iz razloga, ker menimo, da začasna ureditev, ki jo je s svojo odločbo neposredno uveljavilo Ustavno sodišče, v temu trenutku ureja stvari po starem in zadostno.

Ustavno sodišče je namreč do odprave ugotovljenega neskladja odločilo, da se upravičencem do subvencije v tržnih in hišniških stanovanjih, ki izpolnjujejo dohodkovne in druge pogoje za pridobitev neprofitnega stanovanja, prizna tudi subvencija do priznane neprofitne najemnine na način, kot je določen za subvencije neprofitnih najemnin.

Naše stališče kakor tudi koalicijska zaveza pa je, da uredimo stvar celostno in uvedemo stanovanjski dodatek. Časa imamo slabo leto, a smo prepričani, da je to dovolj, da to tudi izpeljemo. V skladu z že sprejetim Nacionalnim stanovanjskim programom se predvideva vpeljava tako imenovane stroškovne najemnine, ki bi nadomestila dosedanjo neprofitno najemnino. V skladu z normativnim programom dela Vlade za leto 2016 je predvidena sprememba Stanovanjskega zakona, kjer bomo to uredili.

Menimo, da je način, da se področje pregleda in uredi celovito, pravi, saj nanj napotuje tako odločba Ustavnega sodišča kot

tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe. Zato bomo podprli predlog sklepa, da zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK PRIMOŽ HAINZ: Hvala lepa.

Gospod Miha Kordiš bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica. Izvolite.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

V Združeni levici sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo, seveda ne bomo podprli. Pa ne samo zato, ker gre za naš predlog, ampak tudi zato, ker za sprejetje takšnega sklepa ne obstaja prav nikakršen tehten razlog. Predlog zakona se nanaša na odpravo enega izmed nepremišljenih in izključno varčevalnih ukrepov te vlade in koalicije. Februarja 2015 je bil sprejet občinski Zujf, s katerim je bila ukinjena subvencija tistim socialno ogroženim posameznikom in družinam, ki so upravičeni do neprofitnega stanovanja, a so, ker jim ga občina ne more zagotoviti, kljub temu stanovanje prisiljeni najeti na trgu. In z ukinjeno subvencijo se je zagotavljalo, da so bili kljub temu v enakem položaju kot tisti, ki živijo v občinah, ki jim neprofitna stanovanja lahko zagotovijo.

Vse od ukinitve so se vrstila opozorila, da bo ukinitev subvencije socialno najšibkejše spravila v še hujšo socialno stisko. Vse od ukinitve je bilo možno s strani Vlade slišati obljube, da se bo poiskala rešitev. No in ker s strani Vlade obljubljene rešitve ni bilo, smo jo pripravili v Združeni levici. Dober teden potem, ko smo predlog vložili v zakonodajni postopek, pa se je izkazalo, da ukinitev subvencije ni bil zgolj nepremišljen ukrep Vlade, ampak da je bil ukrep tudi protiustaven in nezakonit. A kljub temu, da gre za predlog, s katerim se odpravlja protiustavnost in s katerim se zagotavlja, da se vsem socialno ogroženim upravičencem subvencija vrne še pred poletjem ter se jim povrne tudi škodo, ki jim jo je povzročila država s protiustavno ukinitvijo, bomo danes glasovali o sklepu, da predlog ni primeren za nadaljnjo obravnavo. Argument koalicije za to je, da ima Državni zbor za odpravo protiustavnosti eno leto časa in se zatorej ne mudi. V temu času bo Vlada, kot je to že v navadi, poiskala drugačno in seveda bolj sistemsko rešitev v Stanovanjskem zakonu. Ti argumenti seveda ne pijejo vode.

Rešitev, ki jo predlagamo, lahko protiustavnost odpravi v najkrajšem možnem času. Ta rešitev je tudi sistemska, ker je subvencija že vse od leta 2010 naprej urejena v Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev, ki ureja tudi vse druge pravice in subvencije. Razlogov za nasprotovanje predlaganemu sklepu je še več. Prvič lahko s tem predlogom zakona rešimo vprašanje, na katero Vlada do danes ni ponudila jasnega odgovora: kdo in kdaj bo dobil povrnjeno ukinjeno subvencijo. S ponujeno rešitvijo bi centri za socialno delo še pred poletjem in po uradni dolžnosti subvencijo povrnili vsem upravičencem. S tem se izognemo zmedi, ki jo s svojimi izjavami povzročajo predstavniki Vlade. Enkrat slišimo, da jo bodo dobili samo tisti, ki bodo za njo ponovno zaprosili, drugič, da so centri za socialno delo že pričeli izdajati odločbe, in tretjič, da jim navodilo sicer še ni bilo dano, ampak jim bo dano v kratkem. Z našim predlogom bi država prevzela odgovornost za protiustavno ukinitev subvencije in bi vsem upravičencem nemudoma zagotovila njeno ponovno pridobitev.

Drug problem, ki ga lahko rešimo samo s tem predlogom, pa se nanaša na vmesno obdobje, ko socialno ogroženi posamezniki in družine subvencije niso prejemali. V tem času so se jim zaradi ukinjanja subvencij nakopičili dolgovi; nekateri so se najverjetneje že, drugi pa se še bodo znašli v situaciji, ko bodo morali stanovanje zapustiti. In tudi za ta del je država dolžna poskrbeti. S predlogom se zato državi nalaga dolžnost, da upravičencem s povračilom nastale škode omogoči poplačilo nastalih dolgov ter prepreči morebitne deložacije. Vse to lahko torej rešimo še pred poletjem.

Vse, kar je za to potrebno, je, da danes zavrnemo predlagani sklep in zakon vrnemo v obravnavo na pristojen odbor.

Državni zbor je uzakonil protiustaven ukrep in Državni zbor mora prevzeti odgovornost za to.

V Združeni levici bomo zato glasovali proti predlaganemu sklepu, enako pa pričakujemo tudi od koalicije, ki je protiustavni ukrep uzakonila. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Predstavitev Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov bo predstavila gospa Iva Dimic.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani predsedujoči, državni sekretar, kolegice in kolegi!

Novela Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev je tekom obravnave v Državnem zboru sovpadala z odločitvijo Ustavnega sodišča, da je 28. člen sedaj veljavnega Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev v neskladju z ustavo. Državni zbor mora ugotovljeno neskladje iz prejšnje točke odpraviti v roku enega leta po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije. Novela, ki so jo predlagali kolegi iz Združene levice, rešuje to neskladje in odpravlja neustavno stanje. Ravno zaradi tega se poslanci Nove Slovenije čudimo mnenju Vlade Republike Slovenije, ki predloga zakona ne podpira, saj je to v danih okoliščinah popolnoma nerazumljivo. Očitno je, da Vlada ne obvlada razmer in opozicijske stranke ji vztrajno pomagamo s konstruktivnimi predlogi, ki pa jih praviloma zavrača. Krščanski demokrati podpiramo rešitev, ki za upravičence do subvencij v tržnih stanovanjih ponovno uvaja subvencije do

priznane neprofitne najemnine na način, kot je ta določen za subvencije neprofitnih najemnin, kar je ukinil Zujf občin leta 2015. To je rešitev, ki odpravlja kršitve načela enakosti pred zakonom. Vendar pa krščanski demokrati opozarjamo, da strošek teh subvencij nikakor ne sme pasti na občine, ki so že preobremenjene in podfinancirane; to breme naj nosi država.
Iz tega razloga bomo glasovali za novelo.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.
O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po zaključeni 23. točki dnevnega reda.
S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **5. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O DOPOLNITVAH ZAKONA O ZDRAVSTVENI USTREZNOSTI ŽIVIL IN IZDELKOV TER SNOVI, KI PRIHAJAJO V STIK Z ŽIVILI, PO SKRAJŠANEM POSTOPKU**.
Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila skupina šestih poslank in poslancev s prvopodpisanim gospodom Lukom Mescem.
V zvezi s tem predlogom zakona Odbor za zdravstvo predlaga Državnemu zboru sprejem sklepa, da predlog zakona ni primeren za nadaljnjo obravnavo.
Besedo dajem podpredsedniku odbora gospodu Branku Zormanu za dopolnilno obrazložitev predloga sklepa. Izvolite.

BRANKO ZORMAN (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, spoštovani predstavniki Ministrstva za zdravje, kolegice in kolegi!
Odbor za zdravstvo je na svoji 14. seji 22. 6. 2016 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili. Le-tega je Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo in sprejetje predložila skupina poslancev s prvopodpisanim Luko Mescem. Kolegij predsednika Državnega zbora je na svoji 63. seji dne 3. 6. 2016 sklenil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku. Članice in člani odbora so kot gradivo za sejo, objavljeno na spletni strani Državnega zbora, prejeli: predlog zakona z dne 26. 5. 2016, mnenje Zakonodajno-pravne službe z dne 7. 6. 2016, mnenje Vlade Republike Slovenije z dne 21. 6. 2016 ter mnenje Državnega sveta – Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide – z dne 20. 6. 2016. V poslovniškem roku je amandmaje k predlogu zakona vložila Poslanska skupina Združena levica, in sicer k 1., 2. in 3. členu, za novi 2.a člen ter k naslovu končna določba. Dopolnilno obrazložitev je v imenu predlagateljev podal Luka Mesec. Mnenje Vlade Republike Slovenije je predstavila državna sekretarka Ministrstva za zdravje Nina Pirnat. Poudarila je, da se Vlada Republike Slovenije s predlogom zakona ne strinja in ga ne podpira ter podrobneje predstavila vsebinske pomisleke v zvezi s predlaganimi dopolnitvami. Mnenje je podala tudi Zakonodajno-pravna služba ter predstavnik Državnega sveta – Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide –, ki je poudaril, da komisija predloga zakona ne podpira. V nadaljevanju je stališče do predloga zakona podal tudi predstavnik Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin in poudaril, da se uprava strinja z mnenjem Vlade ter predlaga, da se pristojnosti, ki so bile razdeljene med obe ministrstvi, torej med Ministrstvom za zdravje in Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, uredi s sistemskim zakonom, ki ga bo predlagala Vlada. V razpravi so se člani odbora strinjali, da transmaščobe predstavljajo resen dejavnik tveganja za zdravje ljudi, ki pomembno prispeva k razvoju bolezni srca in ožilja. Glede na to, da ministrstvo pripravlja celovito ureditev področja in razdelitev pristojnosti, je smiselno počakati na sistemski zakon, ki naj bi bil predložen do konca leta. Na koncu je Odbor za zdravstvo sprejel sklep, ki se glasi, da predlog Zakona o dopolnitvah Zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili, ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Za predstavitev stališča do predloga matičnega delovnega telesa dajem predsednici Vlade, in sicer gospe Sandri Tušar, državni sekretarki na Ministrstvu za zdravje. Izvolite, gospa.

SANDRA TUŠAR: Spoštovani predsedujoči, spoštovane poslanke, poslanci!
Vlada Republike Slovenije se s predlogom zakona ne strinja, kar utemeljuje s sledečim. Zakon o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili, je v večini določb neusklajen z evropsko zakonodajo in v določenih delih tudi z nacionalno zakonodajo. Gre za zakon, ki je bil sprejet že pred vstopom Slovenije v Evropsko unijo in je potreben korenite prenove. Poleg tega je treba zakon, ki omejuje vsebnost transmaščob in vpliva na prost pretok blaga v Evropski uniji, pred njegovim sprejetjem notificirati pri Evropski komisiji. Pri postopku notifikacije je treba s podatki dokazati, da uživanje živil s transmaščabami predstavlja tveganje za zdravje naših prebivalcev in s tem uveljaviti izjemo zaradi prostega pretoka blaga. Vlada Republike Slovenije si že nekaj let na najvišji ravni v okviru Evropske unije prizadeva, da se problematika transmaščob v živilih enotno uredi v celotnem evropskem prostoru, in sicer z zakonodajno omejitvijo vsebnosti transmaščob v živilih. Harmoniziran pristop bi bil najmanj omejujoč z vidika prostega pretoka blaga znotraj EU. Evropska komisija je decembra 2015 izdala poročilo o vsebnosti transmaščob v živilih in

splošni prehrani prebivalstva Unije, kateremu ni bil priložen zakonodajni predlog. Iz tega sledi, da skupne rešitve na ravni EU še ne bo tako kmalu. Ministrstvo za zdravje že izvaja aktivnosti za omejitev transmaščob v živilih, saj se zaveda pomembnosti ureditve tega področja in se tudi strinja s predlagateljem, da transmaščobe pomembno prispevajo k razvoju bolezni srca in ožilja. Zato je podprlo izvajanje nacionalnega raziskovalnega projekta Transmaščobe v živilih in njihov populacijski vnos – implikacije za javno zdravje, s katerim bomo pridobili natančne podatke o vsebnosti transmaščob v živilih v slovenskem prostoru. Ti podatki so namreč potrebni za oceno tveganja za zdravje ljudi zaradi uživanja živil, ki vsebujejo transmaščobe. S temi podatki bomo uveljavili izjemo za prost pretok živil. Da je problematika pomembna, kaže tudi to, da je Vlada Republike Slovenije zmanjšanje transmaščob v živilih uvrstila med strateške cilje Resolucije o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025, ki je bila lanskem letu sprejeta v Državnem zboru.

Kot sem že uvodoma navedla, je Zakon o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili, neusklajen z nacionalno in evropsko zakonodajo. Od njegovega sprejetja leta 2000 so bile na ravni EU na področju zdravstvene ustreznosti oziroma varnosti hrane sprejete številne evropske uredbe, ki so vsebinsko posegle na to področje. V zakon je prav tako leta 2009 in 2013 močno posegel Zakon o državni upravi in na področju varne hrane spremenil pristojnosti Ministrstva za zdravje in ministrstva, pristojnega za kmetijstvo in s tem tudi opravljanje uradnega nadzora nad živili. Zakon do danes ni bil ustrezno spremenjen. Predlog zakona, kot ga predlaga predlagatelj, se nanaša le na urejanje vsebnosti transmaščob v živilih zaradi varovanja zdravja ljudi, čemur Vlada Republike Slovenije z vsebinskega vidika ne nasprotuje, vendar še enkrat poudarjamo, da je pri sprejetju nacionalnih predpisov, ki vplivajo na prost pretok živil, treba upoštevati evropsko zakonodajo, ki določa postopek notificiranja v Evropski komisiji že pred njenim sprejetjem. Na podlagi prvih podatkov omenjene raziskave bo predvidoma jeseni pripravljena preliminarna ocena tveganja za zdravje prebivalcev zaradi uživanja živil s transmaščobami. Tako bo Vlada Republike Slovenije do konca leta pripravila nov predlog zakona, ki bo poleg ureditve področja transmaščob odpravil tudi navedene neskladnosti z evropsko in nacionalno zakonodajo ter pri pripravi upošteval postopek notifikacije. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala gospe državni sekretarki.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, zanjo gospa Suzana Lep Šimenko. Izvolite.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo. Lep pozdrav še enkrat!

Zakon o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili, je bil sprejet v letu 2000 in določa pogoje, ki jih morajo izpolnjevati živila, aditivi za živila in izdelki ter snovi, ki prihajajo v stik z živili, da so zdravstveno ustrezna. Zakon ureja tudi zdravstveni nadzor nad njihovo proizvodnjo in prometom z namenom, da se varuje zdravje ljudi, da se zaščitijo interesi potrošnika in da se omogoča nemoten promet na notranjem trgu in s tretjimi državami. Cilj predloga sprememb tega zakona je omejiti vsebnost transmaščobnih kislin v prehrani ter posledično zmanjšati pogostost pojavljanja srčno-žilnih, rakavih in drugih obolenj, ki so neposredno povezana z uživanjem transmaščobnih kislin. Predlog spremembe zakona zasleduje cilje v Resoluciji o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025 in s tem predstavlja konkreten ukrep za uresničevanje ciljev te resolucije. Zasleduje pa se tudi načelo javnega interesa dostopa do kvalitetne in varne hrane za državljane in načelo javne koristi za zdravje državljanov. Na dolgi rok pa lahko pričakujemo neposredno zmanjšanje obolenj in proračunskih izdatkov za zdravljenje srčno-žilnih bolezni, kot tudi zmanjšanje stroškov zdravljenja rakavih obolenj.

V Sloveniji trenutno ni predpisa, ki bi prepovedoval ali omejeval vsebnost transmaščobnih kislin v prehrani. Vendarle pa je znanstveno dokazano, da uživanje industrijsko proizvedenih transmaščobnih kislin resno škoduje zdravju. Rezultati najnovejše raziskave v letu 2015 so pokazali, da se je od leta 2012 v Sloveniji razpoložljivost živil s transmaščobami bistveno povečala. V raziskavo so bili vključeni piškoti in vaflji. Predvsem gre za uvožena živila, proizvedena z zastarelimi postopki in poceni surovinami. Ministrstvo za zdravje je po predstavitvi tega poročila sporočilo, da bo Evropska komisija kmalu prepovedala prodajo živil s transmaščobnimi kislinami na celotnem območju Evropske unije. V nasprotnem primeru je treba sprejeti zakonodajo, s katero bo Slovenija sama omejila vsebnost transmaščobnih kislin v prehranskih izdelkih.

Ministrstvo v svojem odgovoru poudarja, da vsebinsko predlogu sprememb zakona ne nasprotuje, vendar pa za spremembo tega zakona potrebuje ocene, primerjave in analize, na podlagi katerih bo sistemsko pristopilo k spremembi tega področja. Še prej pa bo seveda te ocene in analize drago plačalo. Ne ozira pa se na znanstvene dokaze in na oceno Svetovne zdravstvene organizacije.

V Slovenski demokratski stranki predlogu zakona ne nasprotujemo in menimo, da je primeren za nadaljnjo obravnavo. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospa Marija Antonija Kovačič bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MARIJA ANTONIJA KOVAČIČ (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod podpredsednik. Lep pozdrav sekretarki in vsem ostalim.

Večina Poslanske skupine DeSUS bo podprla sklep, ki je bil sprejet na matičnem delovnem telesu, da Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili, ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Po naši oceni gre za takšno vsebino, kjer se vsi strinjamo o nujnosti uvedbe omejitev višine dovoljene vsebnosti transmaščobnih kislin v prehrani. Po tem predlogu naj bi posamezno živilo v sto gramih celotne vsebine maščob vsebovalo največ 2 grama transmaščobnih kislin. Gre za maščobe, ki sodijo med najpogostejše povzročitelje srčno-žilnih, rakavih, sladkornih in drugih bolezni. Ne strinjamo pa se s postopkom, kako v slovensko zakonodajo vnesti te omejitve. Predlagatelj namreč zatrjuje, da se lahko zadeve lotimo s sprejetjem tega zakona in kasneje urejamo vse potrebno z Evropsko unijo. Ministrstvo trdi ravno obratno.

Državni zbor je lani sprejel Resolucijo o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti za zdravje 2015–2025, ki je zmanjšanje vsebnosti transmaščob v živilih opredelila kot enega od strateških ciljev izvajanja tega programa. To je v svojem mnenju izpostavilo tudi ministrstvo. Obenem pa je opozorilo, da je treba za pripravo takšne zakonodaje, ki bo omejila vsebnost transmaščob, izpolniti določene predpogoje, kot na primer izvedbo ocene tveganja za zdravje na podlagi ustreznih podatkov o razpoložljivosti transmaščobnih kislin v živilih na nacionalni ravni.

Ministrstvo nas je seznanilo, da za izdelavo omenjene ocene tveganja že poteka nacionalni raziskovalni projekt o vsebnosti transmaščob v živilih in njihov vnos v populaciji ter o implikaciji za javno zdravje. Dosedanji delni rezultati so že pokazali, da se bo na njihovi podlagi lahko ustrezno utemeljilo uvedbo omejitev vsebnosti transmaščob, s tem pa bo zagotovljena uspešna izvedba postopka notifikacije predpisa pri Evropski komisiji. Če bi namreč ravnali drugače, bi lahko to za Evropsko komisijo pomenilo, da brez dokazov neupravičeno posegamo v obstoječa pravila prostega pretoka blaga, torej živil v okviru Evropske unije.

Dejstvo je, da gre za občutljivo področje in ga moramo urediti na osnovi ustreznih podlag za določitev kriterijev ugotavljanja tveganja za zdravje ljudi. Skupna ugotovitev vseh nas je, da se transmaščobe pojavljajo predvsem v cenenih živilskih izdelkih, kar je še posebej zaskrbljujoče, če upoštevamo socialno sliko naše družbe. To pomeni, da so posledicam uživanja teh nevarnih maščob izpostavljeni predvsem socialno in ekonomsko najšibkejši prebivalci. Od ministrstva pričakujemo, da bo uresničilo svojo napoved, da bo jeseni nov predlog zakona, ki bo omejil vsebnost transmaščob v živilih, vložen v zakonodajni postopek. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov bo predstavila mag. Bojana Muršič.

MAG. BOJANA MURŠIČ (PS SD): Hvala lepa, predsedujoči, za besedo. Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Spoštovani. Transmaščobe so za zdravje izjemno nevarne in v nekaterih državah celo prepovedane. Pri nas žal nimajo niti te oznake. Na Danskem, v Avstriji, na Madžarskem in drugod je prepovedano prodajati živila, kjer količina transmaščob presega določeno mejo. Celo v Ameriki, kjer je meka industrije hitre hrane, se bodo pridelovalci hrane povsem znebili transmaščob, je določila ameriška uprava za hrano in zdravila. Tako je na Danskem že od konca leta 2003 prepovedana prodaja industrijsko predelanih olj in drugih maščob ter industrijsko predelane hrane in živil, ki vsebujejo več kot 2 % transmaščob v dodanih maščobah. Danska priporoča, da se ji pridružijo še druge države, prav tako EU. In temu naj bi sledil tudi predlog Združene levice, a žal temu ni tako. Tak predlog v praksi ne bi mogel zaživeti, saj bo ostal prazna črka na papirju, dokler ne naredimo vseh potrebnih korakov na tej poti. V mnenju Ministrstva za zdravje je zapisano, da so potrebni nacionalni podatki o razpoložljivosti transmaščob v živilih, in na podlagi teh podatkov bo narejena ocena tveganja za zdravje prebivalstva zaradi postopka notifikacije predpisa Evropski komisiji.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da je skrajni čas, da se tudi v Sloveniji spremeni zakonodaja na tem področju. Ker smo del EU, v kateri velja prost pretok blaga in storitev, moramo torej nedvoumno pokazati, da so transmaščobe pri nas zdravju škodljive v tolikšni meri, da moramo prodajo spornih artiklov prepovedati. Kot kažejo zadnje raziskave, se je trend razpoložljivosti izdelkov s transmaščobami od leta 2012 v Sloveniji kar podvojil. Na slovenskih trgovskih policah je čedalje več živil z zdravju škodljivimi, nevarnimi transmaščobami. Zavedati se moramo, da so transmaščobne kisline, s katerimi se živilom med drugim podaljšuje rok uporabe, škodljive zdravju. Viša se raven holesterola v krvi, povečujejo se tveganje za nastanek srčno-žilnih bolezni. Ob tem pa ne gre spregledati opozoril zdravnikov, ki navajajo, da je pet gramov transmaščobnih kislin dnevno za srce enako kot pet do deset pokajenih cigaret na dan. Torej, poziv k spremembi zakonodaje je dobronameren. Socialni demokrati tako trdimo, da je to področje treba urediti prednostno. K temu, da se v naš pravni red vnese prepoved uporabe transmaščob, smo se zavezali tudi v

Resoluciji o nacionalnem programu o prehrani in telesni dejavnosti 2015–2025. Po našem trdnem prepričanju je nujna sprememba zakonodaje. A žal način, ki ga predloga Združena levica, problema ne rešuje. Zato apeliramo na Ministrstvo za zdravje, da nemudoma izpelje postopke, ki so potrebni, da se to področje uredi tudi pri nas v Sloveniji. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Gospod Luka Mesec bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči, in lep pozdrav.

Danes je nedvomno dokazano, da uživanje transmaščobnih kislin zvišuje koncentracijo škodljivega holesterola na eni strani, na drugi pa znižuje koncentracijo koristnega holesterola. S tem spodbuja vnetne procese, povezane z nastankom bolezni srca, sladkorne bolezni, rakavih obolenj in drugih kroničnih nenalezljivih bolezni. Uživanje živil, ki vsebujejo transmaščobe, predstavlja kar desetkrat večje tveganje za razvoj srčno-žilnih bolezni kot uživanje nasičenih maščobnih kislin.

Transmaščobe so zlasti škodljive v nosečnosti. Škodljivo vplivajo na maščobno kislinsko sestavo možganov, ovirajo sintezo esencialnih maščobnih kislin in ovirajo nevrološki razvoj. Vse to so danes znanstveno dokazana dejstva, katerim nobena resna študija ne nasprotuje. Zato se vse več držav v svetu in v Evropski uniji odloča za zakonsko prepoved ali pa vsaj omejevanje vrednosti transmaščob v prehrani ljudi.

V Združeni levici smo v ta namen predlagali, da se z zelo majhno tehnično dopolnitvijo Zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z njimi, tudi pri nas doseže spremembo, ki bi vplivala na javno zdravje z vidika transmaščob. Naš predlog dopolnitev zakona sledi usmeritvam in ciljem nacionalnega reformnega programa o prehrani in telesni dejavnosti, dobili pa smo tudi praktično enoglasno podporo stroke.

Zakon smo želeli z amandmaji uskladiti s pripombami Zakonodajno-pravne službe, po obravnavi na Državnem svetu pa tudi s pripombami Vlade, ki pa zakonu nasprotuje zato, ker želi pred njim izvesti dodatne raziskave in izpeljati postopek notifikacije pri Evropski komisiji.

V Združeni levici smo odgovarjali, da sledimo latvijskemu zgledu, kjer so prav tako najprej sprejeli zakon, s katerim so se zavezali k omejitvi transmaščob v živilih, potem pa je vlada pripravila vse uredbe, katere bi želela tudi pri nas, se pravi vključno z notifikacijo. Ta uredba je bila ob vseh potrebnih študijah potem tista, ki je šla v notifikacijo na Evropsko unijo. Latvijski primer potrjuje to, da ni nikakršnih razlogov, da novela zakona, kakršna je naša, ne bi bila sprejeta.

Spremenili smo tudi prehodne roke, ki so zdaj dovolj dolgi, da se zaključi študija, ki se že izdeluje – o vsebnosti transmaščobnih kislin v živilih pri nas –, in da se sproži postopek notifikacije. Podaljšali smo tudi rok, v katerem morajo svoje poslovanje prilagoditi tako proizvajalci kot prodajalci prehranskih izdelkov, čeprav ne z ene ne z druge strani, se pravi ne s strani trgovcev ne s strani proizvajalcev nismo slišali nasprotovanja omejevanju transmaščobnih kislin v prehranskih izdelkih. Nasprotno. Domači proizvajalci zatrjujejo, da so načine proizvodnje, ki privedejo do visokih vrednosti transmaščobnih kislin v živilih, pri nas že opustili, prodajalci pa pravijo, da ni težava, da bi od dobaviteljev zahtevali, da dobijo na police prehrano, ki ustreza zakonskim predpisom. Skratka, s tehničnega vidika in izvedbenega vidika ni popolnoma nobenega razloga, da ne bi bila sprejeta ta majhna dopolnitev zakona, ki jo predlagamo.

Vlada pravi, da namerava pripraviti celotno prenovo tega zakona. Sprejetje naše novele je v temu primeru v ničemer ne omejuje ali ne preprečuje. Čakanje na vladni zakon pomeni samo, da se zamakne prehodno obdobje in da bodo posledično izdelki s transmaščobami pri nas še dlje časa na policah trgovin in še dlje časa škodili javnemu zdravju.

Če sprejmemo našo novelo zakona, potem bo vse začelo teči zdaj. Razprava na pristojnem matičnem odboru je pokazala, da se v Državnem zboru vsi strinjamo, da je treba vsebnost transmaščob omejiti, zatika se samo pri tehničnih vprašanjih. Pa tam smo ponudili vse rešitve in v Združeni levici smo šli nasproti Vladi in pripravili amandmaje, ki rešujejo ta problem, zato nasprotovanje našemu zakonu s strani koalicije ni več nič drugega kot stvar političnega prestiža.

Glasovali bomo seveda proti sklepu, da naš zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, hkrati pa pozivamo vse ostale, ki vam je do javnega zdravja, da glasujete enako in da s tem pokažete, da je javno zdravje in interes državljanov nad političnim prestižem. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Nove Slovenije – krščanskih demokratov.

IVA DIMIC (PS NSi): Spoštovani predsedujoči, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

V Novi Sloveniji – krščanskih demokratih podpiramo predlog zakona, saj menimo, da se je v Sloveniji razpoložljivost živil s transmaščobami bistveno povečala. Po oceni Svetovne zdravstvene organizacije le-te predstavljajo resen dejavnik tveganja, ki pomembno prispeva k razvoju srčno-žilnih bolezni. Še ne dober teden nazaj objavljena študija, ki je trajala več kot 30 let in v kateri je sodelovalo več kot 120 tisoč ljudi, ki so 32 let na vsaki dve ali štiri leta odgovarjali na vprašalnik o

prehrani, življenjskem slogu in zdravju, in je bila objavljena v medicinski reviji JAMA Internal Medicine, prihaja do podobnih zaključkov. Študija prinaša ugotovitve o koristnih učinkih nenasičenih maščob, še posebej ko nadomestijo nasičene in transmaščobe. Potrdilo se je dejstvo, da je med ljudmi, ki so zaužili več nasičenih maščob in transmaščob, višja stopnja smrtnosti kot med tistimi, ki so enako količino kalorij zaužili z ogljikovimi hidrati. Najslabši vpliv na zdravje imajo transmaščobe vključno z izdelki z delno hidrogeniziranimi olji, kot je margarina. Povečanje uživanja transmaščob za 2 % poveča možnost prezgodnje smrti za 16 %, 5 % povečanje vnosa nasičenih maščob poveča možnost smrti za 8 %.

Ob obravnavi tega zakona bi lahko rekli, "povej mi, kaj ješ, in ti povem, kdo si". Na prehranskem trgu obstaja velika razpoložljivost prehrane z visoko vsebnostjo transmaščobnih kislin, ki je praviloma cenejša, dostopnejša in prihaja z vzhodnih trgov oziroma balkanskih držav, predvsem zaradi zastarele tehnologije in postopkov pridelave. To prehrano so zaradi stopnje revščine, ki vlada ne samo med brezposelnimi ampak celo zaposlenimi v Sloveniji, prisiljene zaradi nizkih dohodkov kupovati prav najranljivejše skupine prebivalstva. S predlogom zakona bi se lahko vsaj delno približali nekaterim evropskim državam, ki so omejile vsebnost transmaščob v prehranskih izdelkih kot tudi spodbudile identifikacijo živil, ki so glavni viri transmaščob, ter določile vnos maščob v splošni populaciji in ključnih populacijskih skupinah.

V Novi Sloveniji predlog zakona podpiramo.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospa Irena Grošelj Košnik bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

IRENA GROŠELJ KOŠNIK (PS SMC): Spoštovani predsedujoči, spoštovani predstavniki ministrstev, drugi prisotni, kolegice in kolegi!

Predlog zakona o dopolnitvah Zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili, naše stališče. Ker imajo transmaščobne kisline dokazane negativne učinke, velja, da se jih je priporočljivo čim bolj izogibati oziroma jih zaužiti manj kot 1 % glede na celodnevne energijske potrebe po maščobah. Trend naraščanja teh maščob v živilih lahko pripišemo v industrijsko razvitih deželah predvsem povečevanju uživanja pripravljenih jedi. Poleg tega danes vemo, da imajo bistveno bolj škodljive učinke transmaščobne kisline, ki nastajajo s hidrogenacijo rastlinskih olj, kot tiste, ki so naravno prisotne v živilih živalskega izvora. Zato predlagatelj predlaga, da se v Zakonu o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili, omeji vsebnost transmaščobnih kislin v prehrani in posledično zmanjša pogostost pojavljanja srčno-žilnih, rakavih in drugih obolenj. Po mnenju Poslanske skupine Združena levica bi bilo slednje mogoče doseči z določitvijo največje dovoljene količine vsebnosti transmaščobnih kislin v živilih – na 2 grama od 100 gramov celotne vsebnosti maščob. Omejitev pri tem pa ne bi veljala za naravno prisotne transmaščobne kisline v prehranskih izdelkih živalskega porekla.

Slovenija si že nekaj let na najvišji ravni v okviru Evropske unije prizadeva, da se problematika teh kislin v živilih enotno uredi v celotnem evropskem prostoru, in sicer na podoben način, z zakonodajno omejitvijo vsebnosti te snovi. Pri tem ne gre zanemarjati vpliva na enoten prehrambni trg, zaradi česar je nujno potreben harmoniziran pristop vseh članic k reševanju te problematike. Tak način bi bil najmanj omejujoč z vidika prostega pretoka blaga znotraj EU. Z zakonodajnega vidika menimo, da je smiselno primerne rešitve iskati v politiki na nacionalni ravni, kar pa ne pomeni, da kot država sami ne moremo nič storiti. Ministrstvo za zdravje se zaveda resnosti problema in opozarja, da gre za resen dejavnik tveganja za zdravje ljudi. Tako je nastal projekt Transmaščobe v živilih in njihov populacijski vnos – implikacije za javno zdravje. S tem projektom bo mogoče pridobiti natančne podatke o vsebnosti transmaščobnih kislin v živilih v slovenskem prostoru. Podatki tega raziskovalnega projekta so namreč nujno potrebni za oceno tveganja za zdravje ljudi zaradi uživanja živil, ki vsebujejo te maščobe. Pridobitev takih podatkov je hkrati tudi predpogoj za določitev zakonskih omejitev na tem področju. Poleg tega smo bili pri obravnavi predloga na matičnem delovnem telesu seznanjeni z dejstvom, da je Zakon o zdravstveni ustreznosti živil zastarel, saj je bil sprejet pred pristopom Republike Slovenije k EU. Med tem časom so bile na področju varne hrane in uradnega nadzora s tega področja sprejete številne uredbe. Ker v preteklih mandatih, vse od leta 2004 naprej ta zakon ni bil primerno posodobljen, se strinjamo, da je potrebna celovita prenova zakona na tem področju. In znotraj tega urediti tudi področje transmašobnih kislin v živilih. Iz navedenih razlogov predlaganih dopolnitev Zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili, v Poslanski skupini Stranke modernega centra ne podpiramo. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. O predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po zaključeni 23. točki dnevnega reda.

S tem tudi prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O KOLEKTIVNEM UPRAVLJANJU AVTORSKE IN SORODNIH PRAVIC V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA**.
Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade, in sicer gospodu Alešu Cantaruttiju, državnemu sekretarju na Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo. Izvolite.

ALEŠ CANTARUTTI: Hvala lepa, predsedujoči.

Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!
Pred vami je Predlog zakona o kolektivnem upravljanju, s katerim v slovenski pravni red prinašamo oziroma prenašamo evropsko direktivo o kolektivnem upravljanju. Področje kolektivnega upravljanja danes ureja Zakon o avtorski in sorodnih pravicah, ki je v marsikaterih delih nedorečen. Novi zakon bo ločeno od drugih vsebin avtorskega prava celovito uredil področje kolektivnega upravljanja in sprostil proces nujno potrebne prenove avtorskega prava v drugi polovici tega leta.
S predlogom zakona zasledujemo tri cilje. Najprej, večjo vključenost članov kolektivne organizacije v sprejemanje ključnih odločitev kolektivnih organizacij. Pod dve, večjo preglednost delovanja kolektivnih organizacij. In nenazadnje, učinkovitejši nadzor nad delovanjem kolektivnih organizacij in uporabnikov avtorskih del.
Pri pripravi predloga zakona, pa tudi v zakonodajnem postopku smo pozorno prisluhnili vsem. Na mnoge pomisleke smo pisno odgovorili, številne vsebinske pripombe in pripombe nomotehnične narave smo upoštevali in so pred vami v obliki amandmajev. Odzivi deležnikov so bili raznoliki, verjamem, da ste jih bili tudi vi deležni. Na eni strani imamo podpornike, ki menijo, da zakon predstavlja pomemben korak naprej, ga podpirajo, podpirajo zasnovno zakona in osnovni namen in ter cilje. Na drugi strani imamo nasprotnike, predvsem iz vrst glasbenikov, ki predlogu – po mojem mnenju predvsem zaradi ogrožanja trenutnih privilegijev – glasno nasprotujejo. Še enkrat poudarjam, da smo kot predlagatelji še posebej si prizadevali razumeti pomisleke nasprotnikov zakona.
Naj še enkrat na kratko naštejem nekaj rešitev. V predlogu zakona določamo jasno upravljavsko strukturo kolektivnih organizacij, urejamo pravico imetnikov pravic, da postanejo člani kolektivne organizacije, tudi da sodelujejo na skupščini in sprejemajo ključne odločitve, določamo pravila delitve avtorskih honorarjev in oblikovanja namenskih skladov za širjenje kulturno-umetniškega ustvarjanja v Sloveniji, pa tudi urejamo izdajanje večozemeljskih licenc za spletno uporabo glasbenih del, vzpostavljamo podlago za uvedbo skupnega računa kolektivnih organizacij, in še bi lahko naštevali. Kar nekaj rešitev, ki jih torej prinašamo v slovenski pravni red. Daleč največ pozornosti v predlogu zakona so bile deležne določbe o kolektivnem upravljanju. Ponovno bi želel izpostaviti, da na področju obveznega kolektivnega upravljanja ne delamo, ne prinašamo revolucionarnih sprememb, ampak vanj posegamo le toliko, kot je bilo potrebno in po našem mnenju tudi utemeljeno.
Spoštovane poslanke in poslanci, dovolite mi še čisto osebno noto v tej predstavitvi. V moji širši družini imamo tudi dva ustvarjalca s področja, na katerega se nanaša predlagani zakon. Prvi tesno sodeluje z radiem, druga ustvarja na gledaliških odrih in pred filmskimi kamerami. Ne samo zaradi njiju, ampak zaradi vseh tisoč ostalih, ki podobno ustvarjajo in so mnogokrat neustrezno obravnavani, predlagam, da zakon v drugi obravnavi podprete in s tem odprete pot boljšemu upravljanju in večji preglednosti poslovanja slovenskih kolektivnih organizacij. Najlepša hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.
Predlog zakona je obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku odbora, in sicer gospodu Marku Ferlugi. Izvolite.

MARKO FERLUGA (PS SMC): Hvala za besedo. Pozdrav ekipi iz Ministrstva za gospodarstvo!
Torej, Odbor za gospodarstvo je na 19. seji in potem v nadaljevanju 19. seje odbora 29. 6. in 30. 6. kot matično delovno telo obravnaval omenjeni predlog zakona. K predlogu zakona kvalificirani predlagatelji niso vložili amandmajev. Odboru so bili predloženi predlogi za amandmaje odbora poslanskih skupin SMC, Desus, SD, o katerih je odbor glasoval in jih sprejel ter so razvidni iz poročila odbora. Odboru je bil predložen tudi predlog za amandma odbora Poslanske skupine NSi, in sicer k 70. členu. Odbor je tudi o tem predlogu za amandma glasoval in ga sprejel ter je razviden iz poročila odbora. Na seji je predstavnica Zakonodajno-pravne službe v dodatni obrazložitvi pojasnila, da se vse pripombe službe niso ustrezno upoštevale ter so nekateri predlagani amandmaji med seboj nekonsistentni, njihova obrazložitev pa skromna. V okviru razprave o členih pa je opozorila, da kljub predlaganim amandmajem koalicijskih poslanskih skupin ostajajo konkretne pripombe službe k posameznim členom predloga zakona oziroma k predlaganim amandmajem. Predsednik Odbora za kulturo je predstavil poročilo odbora, ki je predlog zakona obravnaval kot zainteresirano delovno telo. Odbor za kulturo je sprejel mnenje, da predlog zakona seveda podpira in predlaga matičnemu delovnemu

telesu, da preuči pripombe, predloge zainteresiranih organizacij in posameznikov, ki so bile podane na sami seji odbora. V nadaljevanju je predstavnik Državnega sveta dopolnil obrazložitev mnenja Državnega sveta ter pojasnil, da Državni svet tega zakona ne podpira. V razpravi so številni predstavniki kolektivnih organizacij, imetniki pravic ter predstavniki njihovih združenj o predlaganih rešitvah izrazili mnoga nasprotujoča si mnenja ter izpostavili številne dileme glede predloga zakona. Nekateri člani odbora so menili, da je predlog zakona glede na veliko število pripomb Zakonodajno-pravne službe slabo pripravljen ter predlaganemu zakonu nasprotovali, zlasti zaradi številnih nasprotovanj različnih deležnikov iz vrst avtorjev, kolektivnih organizacij in različnih združenj. Nasprotno pa so drugi člani in članice odbora menili, da je predlagani zakon dober, saj bo omogočil večjo vključenost članov kolektivnih organizacij ter večjo transparentnost delovanja kolektivnih organizacij ter povečanje nadzora nad njihovim delovanjem. Po končani razpravi je odbor, kot rečeno, glasoval o predlogih za amandmaje odbora poslanskih skupin SMC, Desus in SD ter o predlogu za amandma odbora Poslanske skupine NSi, ter jih sprejel. Odbor je glasoval tudi o vseh členih predloga zakona in ga sprejel. Glede na sprejete amandmaje je pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerem so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog zakona je sestavni del tega poročila odbora. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.
Zbor je na 19. seji opravil splošno razpravo o predlogu zakona, zato predstavitev stališč poslanskih skupin ni možna.

Prehajamo na razpravo o členih in o vloženih amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 14. 7. 2016.

V razpravo dajem 3. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 6. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 9. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Sprašujem, ali želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 10. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 14. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ne.

V razpravo dajem 16. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo opraviti razpravo? Gospod Tomaž Lisec, izvolite, beseda je vaša.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, podpredsednik, za dano besedo.

V tretjem odstavku je možnost skupnega računa vseh kolektivnih organizacij. Ampak tu piše: "Kolektivna organizacija lahko izdaja uporabnikom skupni račun." In kot veste, imamo v slovenski zakonodaji vedno problem s temi besedicami "lahko", "postopoma" in tako naprej, kar pomeni v praksi, da v bistvu nič od tega ne bo. In če koalicija resno misli s tem zakonom in z uporabo skupne položnice, bo podprla naš amandma, ki briše besedico "lahko" in bo obvezno, da se kolektivne organizacije dogovorijo za skupni račun. Sicer je po našem mnenju zakon – pa bom v obrazložitvi pri glasovanju razložil, zakaj vse – slab, predvsem zaradi Urada Republike Slovenije za intelektualno lastnino, ki še do sedaj ni opravil svojega dela in ste se vi lotili urejanja ravno tistega, kar je nezdružljivo, to pa je skupno sodelovanje kolektivnih organizacij. Ampak če resnično želite skupno delovanje in sodelovanje kolektivnih organizacij, potem si morate tudi močno želeti skupni račun in ne lahko skupni račun. Skratka, pri tem amandmaju se bo točno videlo, ali gre za lobističen zakon s strani Vlade, ki ga določen del koalicije podpira, ali pa gre le za neko željo po sistemskem urejanju zakonodaje.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa. Sprašujem, ali želi še kdo razpravljati o tem členu? Ugotavljam, da ja. Gospa Anita Koleša. Izvolite, beseda je vaša.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Najlepša hvala, gospod podpredsednik.
Rada bi se odzvala na mnenje Slovenske demokratske stranke in njihov predlog k 16. členu zakona, torej temu amandmaju, ki je na nek način povezan tudi z 79. členom, zato mislim, da ju lahko obravnavamo kar na nek način skupaj. Predlagatelji menijo, da mora biti to priporočilo ali želja, da se pride do skupnih služb na nivoju kulturnih organizacij, sedaj obligatorna, torej v zakonu. Temu mi nasprotujemo. Pa ne zato, ker bi si takšnega stanja v bodoče, v prihodnosti v Sloveniji ne želeli. Mi si tega izredno želimo. Mislimo, da daje sedaj zakon neke vrste zakonski okvir za ustanovitev te tako imenovane skupne administrativne ali tehnične računovodske službe, recimo. Vendar pa je stanje v Sloveniji takšno, da če bi ta odločitev se uveljavila – torej zakonska, obligatorna odločitev o obveznosti te službe –, bi lahko prišlo do enih izjemno težkih situacij. Namreč, v skladu z 79. členom lahko pride do tega, da v primeru, da se v dvanajstih mesecih ta služba ne ustanovi, se lahko tudi nehajo zbirati avtorski honorarji, se nehajo terjatve avtorskih honorarjev in seveda na ta način se tudi preneha izplačilo avtorjem. Jaz mislim, da v teh razmerah, kakšne v Sloveniji so na tem trgu upravljanja avtorske in sorodnih pravic, je ustanovitev te službe v enem letu v resnici popolnoma neizvedljiva. Mislim, da moramo biti dovolj trezni in odgovorni, da ne

moremo nepremišljeno zarezati v prostor kolektivnega upravljanja in tvegati neko zmedo, kup nedorečenih stanj, ki jih prinaša to določilo, tudi sodnih sporov in podobno. Mislim, da moramo najprej dati priložnost temu zakonu. Marsikatero stvar ta zakon postavlja na svoje mesto. Moramo iskati druge možnosti za to, da se resnično kolektivne organizacije med seboj dogovorijo. Tega si seveda, kot smo že uvodno rekla, izjemno želimo in si tudi želimo, da seveda pride do te skupne enotne položnice, kar je pravzaprav končni cilj tudi teh skupnih administrativne ali pa neke tehnične računovodske službe. Cilj kot tak podpiramo, vsekakor, ni pa izvedljiv, ni realen in zato predlagam, da ta amandma ne sprejmemo. Ampak vendarle imamo v mislih izrazito spremljanje tega področja, spremljanje tudi učinkov tega zakona, ki bodo zagotovo prišli do tega, da bodo avtorji imeli večjo besedo. In če bodo avtorji imeli večjo besedo, če bodo imeli avtorji večje možnosti odločanja, potem bodo prav kmalu ugotovili, da je ta skupna služba dobra in prava rešitev. Zato mislim, da bomo nekoč v prihodnosti prišli ravno do te rešitve, ki jo sedaj predlaga Slovenska demokratska stranka, vendar ne po zakonski poti, ampak po poti dogovarjanja. Da je tako tudi v svetu, nam daje jasno vedeti zakonodaja drugih držav, kjer nikjer tega izrecno zakon ne predvideva. Res pa je, da imajo nekatere države, tudi naša sosednja Hrvaška že tako rešitev, do katere pa so prišli, kot sem rekla, s skupnim dogovorom, in to predvidevam ali pa vsaj upam, da se bo zgodilo tudi v Sloveniji. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospa Koleša.

Besedo ima gospod Tomaž Lisec. Izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Spoštovana predhodnica!

Marsikje smo prvi v Evropi, na svetu in se s tem hvalimo. Ko pa imamo nek konkreten predlog, ki ga seveda predlaga opozicija, pa stvar ni realna. In spoštovani, če ta stvar ni realna, zakaj potem sploh zapišete tretji odstavek 16. člena, kjer napišete, "kolektivna organizacija lahko izdaja uporabnikom skupni račun", če ste sami rekli, da to ni izvedljivo? Niti v šestih mesecih, če bi dali, ni izvedljivo, niti v dvanajstih mesecih ni izvedljivo. Skratka, zakaj potem nekaj zapisati v zakon, če sami predstavniki vladne koalicije pravite, da to ni realno? Še več, bilo je rečeno, da bomo nepremišljeno zarezali v ta sistem. Spoštovani, ravno ta zakon je dokaz, kako se šlampasto lotevate spremembe zakonodaje. Iz obstoječega Zakona o avtorski in sorodnih pravicah ste vzeli eno poglavje, kolektivno upravljanje avtorskih in sorodnih pravic, torej delovanje kolektivnih organizacij, in ga dali v svoj zakon. In poslušam že danes in tekom sprejema tega zakona vseskozi, "večja transparentnost", "večji nadzor", "večje sodelovanje" …, kot da do sedaj tega nismo imeli. Dokaj solidno. Ne idealno, ampak solidno. Ampak ni bil problem zakonska dikcija, problem je bilo nedelovanje ključne ali pa ključnih organizacij. In resnično nočem biti oseben, ampak več sodb je reklo, "Urad Republike Slovenije ni naredil svojega dela ali pa ga je naredil po svoje". Ko pa mi predlagamo enotno položnico, je pa kar naenkrat nepremišljeno zarezanje, nesistemska zadeva, nerealna. Celotno izvajanje tega zakona ni realno, je nepremišljeno in je nesistemsko, spoštovani! Že tisti "mozaiček", ki ga želimo vsaj deloma narediti konkretnega in obveznega … Ta vlada in ta koalicija nima poguma, da bi … Kolektivne organizacije, ki so bile do sedaj skregane, bodo po temu zakonu še bolj skregane. Ukinjate možnost ustanovitve novih kolektivnih organizacij. Skratka, monopol držite. Potem pa, ko pride Slovenska demokratska stranka s predlogom, da pa dajmo za skupno mizo kolektivne organizacije – sklicali smo nujno sejo Odbora za gospodarstvo in Komisije za nadzor javnih financ, ko smo rekli, "evo, dajmo kolektivne organizacije za skupno mizo" –, je pa to kar naenkrat problem, ki ni rešljiv. In spoštovani, še enkrat, celoten ta zakon je neizvršljiv in ni realen in tudi zato ga v Slovenski demokratski stranki ne bomo podprli, smo pa želeli s kakšnim dopolnilom ga narediti korak bliže k temu, da kolektivne organizacije sodelujejo.

Ampak z nepodporo temu amandmaju se dejansko kaže, da je lobističen zakon, namenjen dvema kolektivnima organizacijama, nekaterim organizacijam na področju avtorskih in sorodnih pravic in medijske zakonodaje in določenim glavnim objektom oziroma subjektom, ki na račun slovenskih avtorjev in slovenskih izvajalcev dobro živijo, slovenski izvajalci pa od tega nimajo nič. In če bi sprejeli to obvezo enotne položnice, bi bili nižji stroške za uporabnike, avtorji bi več dobili pa še lažji nadzor nad kolektivnim organizacijami bi bil. Ampak koalicija si očitno tega ne želi in zato sprejemamo takšen zakon, kot ga sprejemamo, ki ga v praksi ne bo možno izvajati, še manj pa z glasovanjem potrditi.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Besedo ima gospa Andreja Potočnik.

ANDREJA POTOČNIK (PS SMC): Hvala.

Zanimivo, lobistični zakon. Kolega Tomaž Lisec, jaz lahko trdim za celotno poslansko skupino, da vsak stik, ki smo ga imeli s komer koli, ki se ga je tikal ta zakon, smo vse prijavili KPK. Vsak stik, absolutno. Tudi vi lahko veste, da smo dobili precej mailov na to temo, precej klicev, precej veliko zanimanja je bilo pri temu zakonu. V Poslanski skupni SMC smo vsak stik prijavili tako, kot je treba po zakonu, KPK.

Naprej. Kolegica pred menoj je obrazložila, zakaj besedice "lahko" pri skupni položnici ni moč črtati. Zato, ker obstaja nevarnost, da se v roku dvanajstih mesecev skupna služba ne bo ustanovila. Kaj pa potem? Potem bomo pa mi krivi, da smo pripravili slab zakon. Mi smo nastavili, da se lahko, in če se bodo organizacije dogovorile, ta položnica je seveda možna. Ampak je potreben dogovor in konsenz. Ampak ne poslancev tukaj, ampak kolektivnih organizacij.

Naprej. Zakaj jaz osebno mislim, da je ta zakon nujno potreben in ni slab? Zato, ker vsi vemo, da je danes področje kolektivnega upravljanja v Sloveniji slabo. S tem mislim da se vsi strinjamo. Velik problem je, ker ne obstaja zaupanje med avtorji, imetniki pravic, med uporabniki in na koncu med državo. In to je treba popraviti.

Večkrat je bilo precej kritike tudi na sam urad, na URSIL. Kakšen nadzor pa lahko URSIL naredi, če zahteva dokumente in od, ne vem, 14 dokumentov dobi 12 strani prikritih? Kakšen nadzor tukaj lahko delamo, če sploh ne dobimo dokumentacije, če ne dobimo ustreznih podatkov? Slab nadzor je to, ampak ne zato, ker URSIL ne bi mogel narediti nadzora, ampak zato, ker nima ustrezne zakonodaje. In danes, s potrditvijo tega zakona, in potem še verjamem, da tudi septembra – kljub temu, da vemo, da ni enostaven zakon –, bo pa ta nadzor lahko bistveno boljši, ker bodo kolektivne organizacije dolžne posredovati dokumente.

Zakaj verjamem, da je ta zakon dober? Zato, ker bo določal pogoje, ki bodo zagotavljali skrben, varen, nediskriminatoren in predvsem odgovoren način upravljanja. To počnemo s tem zakonom. Naj se mogoče samo na kratko že v moji razpravi, da se potem ne bi več javljala, ozrem na vse te predloge, ki smo jih pripravili v Poslanski skupini SMC in Desus.

V 10. členu smo določili, da je poročanje o javnem izvajanju oziroma o uporabi fonogramov tudi določeno.

Potem smo v 33. členu določili, da kolektivna organizacija lahko za namenske sklade nameni največ 10 % zbranih avtorskih honorarjev, vendar tukaj je dodaten pogoj, da se morajo s tem strinjati tri četrtine navzočih glasovalnih pravic o tem namenskem skladu.

Strinjamo se tudi s 70. členom predloga NSi, ki govori o tem, da je kolektivnim organizacijam, se pravi pristojnemu organu treba dati vse dokumente. To je predlagal NSi, mi smo morali samo pač korigirati samo besedilo oziroma nomotehnično korigirati njihov tekst, se pa z njimi popolnoma strinjamo.

Naprej smo v 75.b členu predlagali, da se določbe uporabljajo tudi v primeru prostovoljnega prenehanja.

Ostali amandmaji, ker jih je bilo kar nekaj, pa so predvsem nomotehnične narave.

Naj na koncu še enkrat poudarim, da na področju kolektivnega upravljanja … Vsi vemo, da je to področje slabo, ampak ni pa vse slabo. Nekatere kolektivne organizacije so storile veliko pomembnih in pozitivnih premikov v smislu predvsem ozaveščanja o pomembnosti intelektualne lastnine in kreiranja sodne prakse. In še enkrat, prepričana sem, da velik korak k izboljšanju stanja sigurno pomeni sprejetje tega zakona. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala, gospa Potočnik.

Sprašujem, ali želi še kdo razpravljati o 16. členu ter amandmaju Poslanske skupine SDS? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 19. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 21. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 25. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 26. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 27. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 30. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 33. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 34. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Gospod Tomaž Lisec, izvolite, beseda je vaša.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala.

Še en poskus, da ta zakon naredimo vsaj malenkost užiten. V 34. členu piše: "Kolektivna organizacija redno, skrbno in natančno dodeljuje in izplačuje zbrane avtorske honorarje avtorjem v skladu z vnaprej določenimi pravili o delitvi zbranih avtorskih honorarjev." Mi smo pa te določbe zapisali bolj natančno. Suma sumarum pa je, da lahko kolektivne organizacije za svoje delovanje uporabijo le maksimalno 20 % prihodkov, ki jih organizacija ustvari iz naslova prejetih plačil, 80 % pa morajo kolektivne organizacije nameniti neposredno za izplačilo avtorjem. Skratka, mi želimo pri tej debati, ko se kolektivne organizacije med seboj obtožujejo, kdo je koliko zbral, kdo je koliko delil, kdo je sploh upravičen do izplačil, katera sredstva znotraj kolektivne organizacije so sploh tista prava, ki naj bi se delila, narediti učinkovitost. Pa poglejmo pri drugih deležnikih – občine, država … Imamo primere, ko kolektivne organizacije več kot 50 % v posameznem letu sredstev obdržijo za svoje lastno delovanje. 50 %, spoštovani in spoštovane! Ampak, to ni njihov denar, to je denar njihovih članov, ampak pod neko pretvezo, v skladu s tem, kot piše, "redno,

skrbno in natančno dodeljuje", oni to zadržijo zase. Mi pa želimo, da je zakonsko predvideno, da 80 % vseh pridobljenih sredstev kolektivne organizacije namenijo članom. In če nam je resnično toliko do teh avtorjev, potem jaz ne vidim problema, da bi kdorkoli imel problem s podporo temu amandmaju. Kajti če želimo učinkovitost tudi na področju zbiranja, nadzora, predvsem pa delitve neke mase, ki nekomu pripada, je prav, da točno razdelimo, kaj pripada nekomu za delovanje, kaj pa pripada tistim članom, ki so glavni, da lahko organizacija sploh živi in preživi.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Sprašujem, ali želi še kdo razpravljati o 34. členu ter amandmaju Poslanske skupine? Gospa Anita Koleša. Se opravičujem, izvolite, beseda je vaša.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Hvala lepa.
Tudi okoli tega člena oziroma amandmaja bi rada, da povemo pač svoje mnenje. Seveda ideja o omejitvi stroškov ni nova, veliko smo jo diskutirali tudi v okviru tega zakona, in mislim, da smo sprejeli neko ustrezno rešitev, ker je točno to, kar je povedal gospod Lisec, namreč odločitev avtorjev je, kolikšen delež bodo namenili za katerega od namenov, med drugim tudi za stroške kolektivne organizacije. Namreč, v razpravah je bilo pri manjših kolektivnih organizacijah izjemno veliko pripomb in tudi strahu, da se bodo te omejitve, zakonsko določene omejitve pač dotikale njihovih sredstev v tej meri, da ne bo uspešno delovanje kolektivnih organizacij. Celo za tisto obveznost zaposlitve smo potem ugotovili, da je resnično neprimerna in smo jo v nadaljnjih postopkih zakona tudi črtali.

Seveda v manjših kolektivnih organizacijah je zelo res, da fiksni stroški kakšne od teh so bistveno nesorazmerni obsegu prihodkov velikih kolektivnih organizacij, zato je lahko omejitev v 20 % precej velik problem. Seveda je lahko tudi problem v tem, da prihajajo nove kolektivne organizacije in nikjer ne vemo potem, kako bo se odločila kolektivna organizacija v tem primeru oziroma kako naj se odloča, saj vendarle pri začetnih stroških so recimo temu fiksni stroški tudi izjemno veliki. Najprej smo celo tudi mi želeli, da bi to zapisali v statutu, vendar v diskusijah, v predlogih, ki smo jih imeli z različnimi deležniki, je potem ta zadeva pač prešla na skupščino čisto iz objektivnih razlogov, ki smo jih zelo dobro razumeli. In mislim, da ni treba nam tukaj polagati v usta, da so pri nas lobirali tisti, ki želijo pač veliko zaslužiti. To stanje se lahko rešuje na druge načine, z nadzorom in s transparentnostjo in je to pravzaprav čisto na ta način možno regulirati.
Bi pa se vseeno dotaknila, čeprav gospod Lisec tega ni omenil, namreč v tem 34. členu je še nekaj popravkov, ki ste jih namenili v amandmaju, pa bi rada omenila, ker pač jih moram, glede na to, da prav tako menim, da so neustrezni. Namreč v delu, ki ureja nedodeljene avtorske honorarje, je namreč nasprotje s 35. členom; napisali ste, da se nedodeljeni avtorski honorarji hranijo na posebnem računu 5 let. Rok je tri leta. To je ta rok iz 35. člena. Še posebej me čudi, da ste to zapisali, ker ste nas na Odboru za gospodarstvo posebej opozorili na to, da nismo bili skladni z direktivo, in tudi to je očitno vam ušlo sedaj pri amandmaju.
Pozabili ste tudi na direktivo, ki določa, da je rok za izplačilo avtorskih honorarjev 9 mesecev, to ste kar črtali. Mislim, da potem nismo zopet ne pravilno prenesli direktive v naš pravni red, zato to pač enostavno ne vzdrži. Zahtevate tudi letno poročilo URSIL; popolnoma nepotrebno, ker je pač znesek nerazdeljenih avtorskih honorarjev že del priloge s pojasnili k računovodskim izkazom. Torej, gre za neke vrste nepotrebnih določil po tem zakonu. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa, gospa Anita Koleša.
Dr. Matić, izvolite, beseda je vaša.

DR. DRAGAN MATIĆ: Hvala za besedo, gospod predsedujoči.
Če nekoliko pokomentiram ta predlog od SDS: seveda je treba poudariti, da to, kolikšen delež se bo namenjal za to, da lahko neka kolektivna organizacija opravlja tiste tekoče posle – govorim za administrativno tehnično ali pravno podporo –, je seveda prav, da se določa sorazmerno glede na obseg dela, ne pa na obseg teh prihodkov. Ker v tem primeru primerjamo nekaj, kar je neprimerljivo. Če imamo neko kolektivko, ki na leto zbere, recimo, 15 milijonov tega denarja iz naslova avtorskih pravic, potem bi 20 % pomenilo, da lahko 3 milijone porabijo samo za to, da obstajajo in da delujejo, kar seveda ni najbolj logično. To je moje osebno mnenje, da bi verjetno veljalo se zanesti na rešitve, ki jih zakon prinaša v tem smislu, da ima vsak član kolektivne organizacije pravico, da vedno in v vsakem primeru zahteva podatke o tem, v kakšen namen je bil denar porabljen. Rešitev je v transparentnosti in verjamem, da vsi člani te kolektivne organizacije bodo imeli interes, da se stroški za delovanje te kolektivne organizacije zadržijo na najnižji možni ravni, ker bo s tem seveda tudi logično tisti delež, ki bo ostal za razdelitev, toliko višji. Da bi pa sedaj z zakonom to določili pa … Kot rečeno, prihaja do zelo različnih situacij, ko imamo kolektivke, ki zberejo bistveno manj denarja od tistega primera, ki sem ga prej omenjal, in bi nekatere imele težavo s tem pokrivanjem stroškov za svoje delovanje, druge bi pa imele možnost, da ta denar uporabijo za nek namen, ki pa ni izvirno poslanstvo kolektivnih organizacij. To pa je, seveda, da se iz naslova avtorskih pravic avtorjem podeli čim več denarja. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.
Sprašujem, ali želi še kdo razpravljati o 34. členu? Gospa Anita Koleša, izvolite.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Oglasila se bom zato, ker sem mislila, da bo kolega Matić omenil še en razlog, zaradi katerega je ta stvar zelo vprašljiva in tako rekoč neprevedljiva v sam zakon. Namreč, če sprejmemo amandma koalicije, naš amandma torej k 33. členu – to pa je zelo pomemben amandma, nastal je na pobudo avtorjev, ki si želijo, da jim zakon omogoči relativno enostavno določanje višine sredstev v namenske sklade –, pri tem pa upoštevamo, recimo, to idejo o namenjanju 80 % sredstev za avtorske honorarje, seveda amandma postane neuresničljiv. To pa je izjemnega pomena. To je v bistvu tisti amandma, ki smo ga vnesli v zadnje dejanje tega odločanja o zakonu zaradi avtorjev, ki so nas spodbudili, da vendarle moramo nekaj narediti za to, da se spodbuja kulturno-umetniško delovanje, ustvarjanje. Mi smo pač jim prišli blizu in ga predlagali v takšnem besedilu, kot je bil predložen. Bi pa ta amandma, ki je bil predlagan s strani SDS, takšno odločanje članov kolektivnih organizacij močno otežil in bi pravzaprav otežil tudi spodbudo skozi te namenske sklade, bodisi za umetniško delovanje pa tudi morda za kakšne socialne korektive nekaterih avtorjev, zaradi katerih vemo, da bi bil takšen sklad, recimo tudi socialni sklad, izjemnega pomena. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala tudi vam.
Še kdo? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 35. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ne.

V razpravo dajem 43. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.
V razpravo dajem 44. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 45. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

Gospa Anita Koleša … ter amandma SDS, se opravičujem. Gospa Anita Koleša, izvolite, beseda je vaša.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Omejila se bom zgolj na amandma SDS. To pa zato, ker moram vsekakor se nekako obrniti na vas, poslanke in poslance z obrazložitvijo, zakaj smo proti temu členu oziroma temu amandmaju, ki je sicer na videz izjemno všečen. Gre namreč za 50 % popust za dobrodelne in humanitarne namene. Lahko bi naštela več razlogov, pa se bom omejila na to, da gre najprej seveda za nesorazmeren poseg v izključno avtorsko pravico. Avtor kolektivne organizacije mora odločati o dovoljenju o uporabi svojih del. Torej jim na ta način amandma oziroma bi jim zakon jemal del njihovega avtorskega honorarja, kar je pač popolnoma nesprejemljivo. Lahko pa vam zagotovim, da je ta neke vrste humanitarni cilj, ki je s tem amandmajem dan tukaj v proceduro, v bistvu nepotreben, ker znižanje tarif v takih primerih je praksa naših kolektivnih organizacij, in kolikor smo seznanjeni s tem, ni pravzaprav nikakršnih težav.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Gospod Tomaž Lisec, izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Ne bom prebral amandmaja za poslance koalicije, ki so v trmi že se odločili. Bom pa prebral za vse tiste organizatorje dobrodelnih, humanitarnih prireditev, ki se večkrat srečujejo s tem vprašanjem. Sedmi odstavek bi dodali, ki se glasi: "Za dobrodelne in humanitarne prireditve velja tarifa za uporabo avtorskih del v višini 50 % tarife za javne prireditve, ki niso dobrodelnega in humanitarnega značaja, če se prireditelj in kolektivna organizacija ne dogovorita bodisi o znesku pod to mejo bodisi o popolni oprostitvi plačila." In sedaj poslušajte, kaj je rekla poslanka SMC: "gre za všečen, a nesorazmeren poseg", zaključila pa s tem, da "gre za nepotreben poseg, ker je takšna že praksa". Najprej poslanka reče, kako je to nesorazmerno, da kako mi ne moremo se vtikati v delovanje kolektivnih organizacij, zaključi pa, da je to itak že praksa kolektivnih organizacij in prireditelj. Upam, spoštovani poslanci, če sami razmišljate, da še enkrat preberete, kaj ste povedali, če ste pa dobili ta odgovor s strani Vlade in urada, pa njim povejte, naj še enkrat preberejo, kaj so govorili. Najprej govorite, "všečen, a nesorazmeren poseg", potem pa rečete, "nepotreben, ker je to že itak praksa". Če vas kdo razume od prireditelj dobrodelnih organizacij in prireditev, ki jim rečete, da je to nesorazmeren poseg in tudi za kolektivne organizacije naj bi bil to nesorazmeren poseg, na koncu pa rečete, da itak je takšna praksa in brez zveze, da to notri pišemo. Začetek in cilj vam nista na istem koncu ideje. Resnično je še en dokaz, da je ta zakon popolnoma neusklajen in v neskladju z vsem tistim, kar ta vladna koalicija s predstavniki ministrstva in urada na čelu govori, dokazuje se pa ravno nasprotno, dokaz, da je ta zakon namenjen točno določenim ljudem in določenim lobijem.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Sprašujem ali želi še kdo razpravljati o tem členu? Ugotavljam, da ja. Gospa Maruša Škopac. Izvolite, beseda je vaša.

MARUŠA ŠKOPAC (PS SMC): Jaz bi samo razložila, zakaj gospa kolegica Anita pravi, da je to nesorazmeren poseg. Nesorazmeren poseg

je zato, ker vi tukaj želite to zakonsko določiti. Danes pa avtorji o tem odločajo svobodno, se pravi, oni se odločajo o tem, ali bodo popust dali ali ne oziroma kolektivne organizacije. Nesorazmeren poseg je pa, da njim to z zakonom predpišemo. Samo za to gre.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Lisec, izvolite, beseda je vaša.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Dve leti ste že nekateri v tem parlamentu in jaz bom enkrat predlagal zakon, "Slovenija je republika", pa bomo lahko debatirali, ali smo ali nismo za to. Spoštovani! Mi smo zakonodajna veja oblasti. Če mi predpišemo, bodo morale pač tako delati kolektivne organizacije. Če pa ne predpišemo, pa bodo delale tako kot zdaj. Vsak po svoje, zmešano, brez nadzora in brez transparentnosti. Če pa nas ni toliko v hlačah, da sprejmemo tudi kakšen obligatorni zapis ali obligatorni sklep, potem pa, spoštovani, čim prej na predčasne volitve, da pride sestava Državnega zbora, ki je bo toliko v hlačah, da bo tudi kakšno obligatorno stvar sprejela, ne pa "lahko". Če sprejmemo zakone, kaj lahko se dogaja, se ne bo nič zgodilo oziroma se bo zgodilo ravno tisto, česar se najbolj bojimo.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospa Anita Koleša, izvolite.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Meni je žal, da vas ni bilo toliko v hlačah, da bi že ta zakon sprejeli in bi bilo mogoče v tem času bistveno manj težav, kot jih je. Zato pač sprejemamo ta zakon.
Bi vam pa rada povedala, da ta nesorazmeren poseg je pravzaprav vaša želja, da posežete v protizakonitost stanja, mislim, da protizakonito delujete, kajti nesorazmeren pomeni, da odločate namesto avtorjev in avtorju jemljete pravico do njegovega avtorskega honorarja. Lahko se oni odločijo sami za ta popust, da tako rečem, ne more jim pa to zakon vzeti. In to bi verjetno bilo zelo neprimerno, da bi mi sprejeli, čeprav menda lahko poslanci sprejmemo kakršenkoli zakon.
Bi pa rekla samo še toliko, da sam zakon že zdaj v svojem, mislim, da v 18. členu opredeljuje možnosti za t.i. nekomercialno rabo in da pač je ta možnost dana tudi zdaj po zakonu v nekem določenem obsegu, da se pač sami avtorji odločijo o tem, ali ja ali ne. Koliko pa ste sledili pri tem zakonu nekim pravim, bom rekla, tudi zakonskim terminom, pa že pove to, kar ste napisali, da se pač odpovedo, kako že, tarifi ali ne vem, mislim, sploh ne ločite tarife in nadomestila ali kaj. To se pravi, v vsakem primeru je ta amandma neprimeren za sprejetje. Toliko.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod Tomaž Lisec, izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Najprej predhodnici. Direktiva je bila sprejeta, mislim, da v prvi polovici leta 2014 in Janševe vlade ni bilo več 2014. Mi bi lahko predlagali karkoli, pa ne bi bilo sprejeto. Jaz imam pred sabo predlog zakona, ki smo ga mi dali v javno razpravo 30. junija 2015. In kaj bi se zgodilo? Čisto isto kot z vsemi predlogi zakonov, ki jih predlaga opozicija.
In še enkrat, mi smo zakonodajna veja oblasti. Če lahko vi predpisujete registracijo motorjem za 25 kubikov, lahko tudi zapovedujemo kolektivnim organizacijam, kaj in kako bodo delile in čemu se bodo odpovedale. Zdaj pa, ko poslušam poslanko Koleša, pa imam občutek, da so kolektivne organizacije nad zakonodajno vejo oblasti. Mene pa to prepričuje, da pa je to še en dodaten razlog, da so kolektivne organizacije, določene pisale ta zakon po svoji meri, v smislu, "mi, kolektivne organizacije smo zakonodajna veja oblasti oziroma mi smo vladajoča koalicija, ki bomo ta zakon sprejeli po naši meri".

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Želi še kdo razpravljati o 45. členu ter amandmaju? Ne.
V razpravo dajem 46. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.
V razpravo dajem 48. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Gospod Tomaž Lisec, izvolite, beseda je vaša.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala.
Tukaj pa res izhajam iz vsaj 15-letne prakse, ki jo imam pri organizaciji takšnih in določenih prireditev in zadev. In ko dopuščamo kolektivnim organizacijam, da same določijo, kaj in kako bodo zbrale in kakšna bo njihova tarifa, ker lahko to statut določa, se je dogajalo v praksi kaj? Ko si ti kot organizator prijavil prireditev ali na policijski postaji ali na upravni enoti, si napisal, "pričakujemo toliko in toliko ljudi", in vse ostalo. Potem si bil še toliko pogumen, da si objavil članek, ne vem, na primer: "Na našem koncertu v organizaciji tega in tega društva se je zbralo 500 ljudi." "Imeli smo svetovni rekord, šli smo v medije, 18 tisoč ljudi." In se pojavi kolektivna organizacija, najprej ena, ki reče: "Super, imeli ste izvajalce, tarifa krat 18 tisoč obiskovalcev krat to krat ono krat 0,25 tarifa. Pride druga kolektivna organizacija ki reče, "aha, medtem ko pa ta ansambel z avtorskimi deli in izvajalec ni nastopal, se je pa vrtela glasba iz gostinskega lokala ali pa s strani organizatorja", in druga kolektivna organizacija spet, "toliko krat toliko krat 18 tisoč krat toliko in toliko". In kaj sedaj mi želimo? Da mora kolektivna organizacija, ker se že predhodno mora najaviti kolektivni organizaciji seznam del in vsega ostalega, da kolektivna organizacija določenih podatkov ne pridobi iz javno dostopnih

podstavkov, ampak da sama naredi še ta napor, ne pa da vse naredijo organizatorji pa izvajalci, da sama naredi ta napor, da se prijavi kakor koli, ali osebno ali prek elektronske pošte, ker smo le leta 2016, in si z organizatorji, ki pa so znani, dajo roko ali po mailu pošljejo, "poglejte, toliko in toliko ljudi je bilo, takšno in takšno tarifo vam bomo na koncu izstavili".

Ker kaj se je do sedaj dogajalo? Dobili smo zapisnike, "pri vaši prireditvi je prišel naš zastopnik in je ocenil, da je 500 ljudi". Ma klinca, ni ga bilo, no! Če pa je že bil, bi ga bilo pa lahko toliko v hlačah, da bi prišel in se predstavil. Če je 50 ljudi na prireditvi, bi vsi vedeli, kdo je to. Če je 18 tisoč ljudi na prireditvi, bi si izmed organizatorjev sigurno kdo vzel tudi dve minuti časa pa bi rekel, "spoštovani gospod iz SAZAS, IPF, iz AIPO in vseh ostalih organizacij, lepo da ste nas prišli obiskat, povejte kakšna bo tarifa, vidite, koliko ljudi je", in vse ostalo. Tako pa na lepe oči iz zapisnikov policijske postaje, upravnih enot ali pa celo iz medijskih člankov kolektivne organizacije pridobijo podatke, se zlažejo, kako so bili na prireditvi in potem ti zaračunajo. In bil sem zraven, ko je ena organizacija mladinska se pač želela malo pohvaliti, češ, "saj nas ni bilo 200, nas je bilo 500" – ja dvakrat in pol višji račun so dobili, ker je nekdo iz ene kolektivne organizacije rekel, "o, 500 ljudi, krat 500". Namesto da bi napisali, da je bilo samo 100 ljudi na prireditvi, pa bi 5-krat manjši račun plačali. Takšne anomalije se v praksi dogajajo. In tukaj ne gre nič na URSIL, čeprav sem do njega zelo kritičen, ampak dejansko kolektivne organizacije izrabljajo delo športnih, kulturnih, mladinskih, penzionističnih in ne vem kakšnih organizatorjev, pridobijo podatke in "tuf, upali".

In imeli smo prireditve, na katerih so se avtorji, ki so bili tudi izvajalci, odpovedali vsem avtorskim honorarjem, in sta prišli dve kolektivni organizaciji, ker so se prireditelji pohvalili, kako so bili uspešni, pa so dobili račun. In ni pomagal noben "rekla kazala", nobena pogodba, da se odpoveduje, nič ni pomagalo. V medijih so prebrali, 10. obletnica društva, 500 ljudi, račun. To se gredo kolektivne organizacije.

In, če vam je res do transparentnosti in do nadzora, je to le en minimum, da kolektivne organizacije obvežemo, da nekaj tudi naredijo, če že želijo dobiti denar, ne pa si ga, vsaj po vašem mnenju, polovico deliti med seboj, ne pa avtorjem in izvajalcem.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospa Anita Koleša, izvolite, beseda je vaša.

ANITA KOLEŠA (PS SMC): Hvala lepa.

Nam gre zelo za to, da morajo kolektivne organizacije kaj narediti in zato smo jim v temu zakonu naložili marsikaj, kar jim do sedaj še ni bilo in bi jim dejansko že lahko bilo, ampak znotraj recimo Zakona o avtorskih pravicah – tudi prej, preden je bila sama direktiva vložena. Tako da bi se že marsikaj dalo. Saj to so bili tudi poskusi in hvalevredno, ampak nihče ni speljal stvari do konca. In mi pa te stvari zdaj resnično želimo speljati do konca.

48. člen, da preberem, takole ste zapisali amandma: "Uporabniku se ne sme zaračunati tarife, če se predstavnik kolektivne organizacije predhodno ni fizično ali elektronsko oglasil oziroma dogovoril o obliki sodelovanja." Vzemimo hipotetično, da se ta uporabnik odloči, da s kolektivno organizacijo ne bo vzpostavil stika. Organizator prireditve preprosto kolektivno organizacijo ignorira, na telefon se ne oglaša, ne odpira vrat, kadar pride, ne vem, predstavnik kolektivne organizacije, na elektronsko pošto ne odgovarja, kaj pa sedaj? Torej v tem primeru, tako berem ta člen, pač kolektivna organizacija ne sme zaračunati nadomestila, uporabnik organizator lahko mirne duše uporablja avtorsko delo. In kje je sedaj tista ustavno varovana pravica tega avtorskega dela? Kje je varovanje premoženja avtorja, če mu nekdo lahko na ta način, torej na zelo enostaven način, ko smo ga zapisali sedaj v ta amandma, to pravico, to lastninsko pravico, to ustavno pravico preprosto ukrade? Torej ta moč uporabnika, organizatorja v tem primeru je seveda popolnoma nesorazmerna. Enostavno bi potem lahko vsi ignorirali te stike s kolektivnim organizacijam, ker bi seveda privedlo do tega, da bi na koncu ostali brez avtorskih honorarjev. In kdo je zopet tisti, ki tukaj potegne najkrajšo? Tisti, ki ima to lastninsko ustavno pravico, to pravico do svojega premoženja, avtorsko pravico. In tukaj so določeni protokoli o prijavi, tu so zadeve, bom rekla, že precej utečene. Ni tolikšnega problema v tem, kar izpostavlja sedaj tu predstavnik Slovenske demokratske stranke. Zato je ta člen lahko zelo zelo zlorabljen in nekako se mi zdi, da ste se malo hecali. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Gospod Tomaž Lisec, izvolite.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Ne, spoštovana poslanka, nismo se hecali. Gre za prakso, ki se dogaja. Dogajajo se zlorabe s strani kolektivnih organizacij. Mi pa želimo zaščititi prireditelje različnih segmentov. To je to, praksa. In ja, če prireditelj ne plača, ima problem, ki se mu reče odgovornost. In če bi vi celoten ZASP spreminjali, bi točno vedeli, o čem govorite. Ker pa vam po glavi rojijo samo kolektivne organizacije brez vprašanja, kaj je avtorska pravica in kaj so sorodne pravice, seveda vidite avtorja, kako je bogi. Saj imamo kazenske določbe. Sam kot predsednik enega društva, ko enkrat nisem mislim da en teden pred prireditvijo poslal kolektivnim organizacijam dokumentov, kaj smo dobili? Kazen smo dobili. In če ta sistem ne deluje, ne deluje tista stran, nadzor ne deluje. Torej vse besedičenje o transparentnosti in o nadzoru, ki naj bi ga uvedel ta zakon, ne deluje, ni deloval in prepričan sem, da tudi v prihodnje

ne bo deloval. Skratka, želeli smo le nekaj: da kolektivne organizacije iz foteljev ne pridobivajo podatkov, ampak tudi kaj storijo, ne pa da je vse na strani prireditelja, da vse svoje naredi, kolektivna organizacija pa po mnenju 90 % organizatorjev dobi svoje stroške, ki jih potem še nesorazmerno deli med svoje člane.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 50. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 52. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne.

V razpravo dajem 70. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus ter amandma Poslanske skupine NSi. K razpravi se je prijavil gospod Uroš Prikl. Izvolite, beseda je vaša.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa.
Jaz sicer nisem od začetka poslušal te razprave, ampak se mi zdi, da gre za en dialog med predstavnico koalicije in predstavnikom opozicije. Jaz bi rad verjel, da je zadeva, kolega Lisec, dobronamerna in verjamem v to, da je dobronamerna s tvoje strani. Ampak težko pa razumem, da je takšna kritika tega zakona, da je čisto vse narobe, da so obtožbe, da smo na nek način tisti, ki dajemo podporo oziroma bomo dali podporo temu zakonu, na nek način zlobirani, če sem prav razumel. Seveda vsi veste, da ogromno pisem, ogromno elektronske pošte je na naše naslove prišlo, bodisi tistih, ki podpirajo zakon, kot tudi tistih, ki seveda kritizirajo. Ampak, po mojem mnenju je ta zakon seveda potreben. Zakon je potreben iz večih elementov. Zakaj sem se pri tem členu oglasil? Zato ker ta člen ravno govori o tem – oziroma amandma, pa tudi seveda člen –, da mora kolektivna organizacija predložiti vse informacije in dokumentacijo pristojnemu organu v celoti. Če mene kdo vpraša – pa ne želim seveda razbijati tega amandmaja, ga bom podprl –, mislim, da celo ni treba, da pristojni organ varuje predložene informacije in dokumente v skladu s predpisi, ker se mi zdi to samo po sebi umevno. Čeprav verjetno od več besed ne bo nič škode, kvečjemu še bolj se lahko ti podatki zaščitijo oziroma varujejo.
Jaz mislim – bom morda v stavku, dveh malo širše šel od tega amandmaja oziroma tega člena –, da je poglavitna poanta tega zakona, da se poveča moč, vpliv članov, vseh članov, vseh avtorjev, da je vključenost, integriranost njihova v procese upravljanja in odločanja čim večja, da je tudi seveda večji nadzor, pa to ni zdaj samo leporečenje, in v končni fazi tudi večja transparentnost. Med drugim ta amandma tudi v prid temu govori. Da je zakon potreben, smo slišali že uvodoma s strani več razpravljavcev. Če je zakon že star, na nek način že preživet, jaz verjamem, da je tukaj v tej zakonodaji korak naprej, da je neka dodana vrednost. Ne želim razmišljati, da ta zakon ni slab. Ne želim na ta način razmišljati, da ta zakon ni slab, želim razmišljati v tej smeri, da je ta zakon dober, da bo prinesel več urejenosti, več reda. Ne govorim, da je kaos. Ampak da pa ni največje urejenosti, pa verjetno moramo si vsi skupaj priznati, in da bo dodana vrednost za vse deležnike v teh procesih sprejemanja tega zakona. Seveda, če se bo ugotovilo, bo pač vedno treba povedati, da v praksi kakšna stvar ne štima. Ne bo edini zakon, ne bo edini poseg v zakonodajo, se bo pač izboljšalo. Nameni so prav gotovo dobri, interpretacija … Dasiravno je to zelo specifično področje. Kdor ga v detajle pozna, težko o njem dokončno in vrednostno sodi. Ampak vendarle. Argumenti, ki smo jih bili slišali, tudi na tisti nočni ali pa zelo razvlečeni seji matičnega delovnega telesa, nas pač v to prepričujejo. Kot rečeno, jaz bom dal temu predlogu zakona podpro upajoč, da bojo razmere boljše, učinkovitejše, večja transparentnost, predvsem pa pravičnost za vse udeležence. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa. Želi še kdo razpravljati o 70. členu ter amandmaju? Ugotavljam da ne.
V razpravo dajem 75.b člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam da ne.
V razpravo dajem 76. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam da ne.
V razpravo dajem 77. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam da ne.
V razpravo dajem 77.a člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam da ne.
V razpravo dajem 79. člen ter amandma Poslanske skupine SDS in amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam da ne.
V razpravo dajem 80. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam da ne.
V razpravo dajem 83. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Ugotavljam da ne.
V razpravo dajem 85. člen ter amandma Poslanske skupine SMC in Desus. Želi kdo razpravljati? Gospod Tomaž Lisec, izvolite, beseda je vaša.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Ja, čisto na kratko pri zadnjem členu oziroma pri zadnjem amandmaju. Spoštovani gospod Prikl, ni vse narobe v tem zakonu. Je pa ogromno. Če ste imeli čas in možnost si prebrati mnenje Zakonodajno-pravne službe, vam je vse povedalo. In, kar je še največja ironija – mislim, da k 64 členom ali 65 od 87 so bili podani amandmaji koalicije oziroma Vlade, ker je bil zakon katastrofa. In še večji

absurd je bil, ko smo mislili na sami seji matičnega delovnega telesa, da se bodo ti amandmaji tako kot danes brez predstave, brez obrazložitve sprejemali, in na srečo se je oglasila predstavnica Zakonodajno-pravne službe, ki je dokazala, da ali ste se zlagali, ko ste pisali, da so amandmaji sprejeti na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe, ali da se z njimi niste uskladili ali pa da mnenja Zakonodajno-pravne službe ne razumete oziroma ga niste hoteli razumeti. In na podlagi tega imamo danes amandmaje koalicije, o katerih bomo tudi glasovali in ni bilo želje s strani koalicije, da bi te amandmaje sploh obrazložila. In bom pošten, niti pregledal jih nisem, razen zelo na hitro; ker celotnemu zakonu ne verjamem, ne verjamem niti tem amandmajem. Kljub temu, da smo tudi na sami seji odbora večkrat rekli predstavniki SDS, da so določeni dobri nastavki, ampak je veliko več tistih težav, ki jih ta zakon ne rešuje oziroma jih še poglablja, predvsem delovanje in sodelovanje kolektivnih organizacij, ki jim pa ne želite prisluhniti. In da imamo en ključen moment, zakaj ta zakon ni dober – zato, ker ste iz Zakona o avtorski in sorodnih pravicah vzeli tisti del, ki je najbolj nerešljiv, in ga rešujete. Medtem, ko verjamem, da ostala poglavja v obstoječem Zakonu o avtorski in sorodnih pravicah bi bila verjetno v roku osmih ur usklajena med vsemi kolektivnimi organizacijami, ker imajo iste pomisleke. In ne boste verjeli, velika večina kolektivnih organizacij se strinja z našimi amandmaji. Tega prej nisem hotel reči. To glede 20 % in 80 %; ja, morda bi kakšna manjša kolektivna organizacija imela problem, ampak je bilo rečeno, "pa bi že nekako skušali, če bi nam zakonodajna veja oblasti to predpisala, da bi to tudi uredili". Ko smo mi prvič predlagali enotno položnico – od vseh kolektivnih organizacij vik in krik, posebej iz ene, si bom drznil reči, največje kolektivne organizacije. Po treh mesecih so rekli, "glejte, sicer je to naš know-how, ampak bomo nekako že skušali, ampak če bo druga stran za to, se bomo mi že prilagodili", in je druga stran rekla, "če se bo prva stran prilagodila, se bomo mi tudi". Zato smo tudi predlagali tisti amandma glede skupne položnice. Ker s tem lahko, sem prepričan, da ne v naslednjih šestih mesecih, ne v naslednjih 12 mesecih se ne bo dogajalo nič. Vprašanje pa je, kdaj bomo dobili kakšno novelo Zakona o avtorski in sorodnih pravicah, ki pa je še bolj nujno potrebna sistemske ureditve, ne pa to, da govorimo o nadzoru transparentnosti sodelovanja članov pri upravljanju kolektivnih organizacij, če nam pa sistem v praksi propada.

Jaz imam upanje, da morda pa je vsa ta razprava koga na ministrstvu, na uradu spodbudila, da bo bolj gledal pod prste kolektivnim organizacijam. Ampak verjemite, če kolektivne organizacije so znale izrabiti sedanji sistem, ga bodo tudi naprej, pa ne glede na to, kaj napišemo glede nadzora, transparentnosti. In to, kar najbolj podpiram v tem zakonu, so kazenske določbe, ki pa so bile v začetku samo za uporabnika, ne pa za kolektivne organizacije. In sam pravim, da je prav, da kolektivnim organizacijam naložimo tudi plačilo glob. Ampak seveda jaz verjamem, da bo URSIL zasut z delom, ko se bodo kolektivne organizacije med seboj in z uporabniki kregale, kdo ima prav, kdo nima prav, kdo bo dal in kdo bo vzel.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne. S tem tudi zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po zaključeni 23. točki dnevnega reda.

S tem tudi prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **23. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA PRIPOROČILA VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE O NUJNIH SISTEMSKIH IN STRUKTURNIH UKREPIH ZA NOV RAZVOJNI ZAGON GOSPODARSTVA IN USTVARJANJA NOVIH DELOVNIH MEST, KAR JE KLJUČNO ZA BLAGINJO PREBIVALSTVA IN VZDRŽNOST JAVNIH FINANC.**

Predlog priporočila je v obravnavo zboru predložila skupina petih poslank in poslancev s prvopodpisanim mag. Matejem Toninom. Predlog priporočila je na 19. seji dne 29. 6. 2016 in 30. 6. 2016 obravnaval Odbor za gospodarstvo kot matično delovno telo. Ker po končani razpravi odbor delov predloga priporočila ni sprejel, je bila obravnava predloga priporočila na seji delovnega telesa končana.

Besedo dajem predstavnikom poslanskih skupin za predstavitev stališč. Besedo ima Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, zanjo gospod Uroš Prikl. Izvolite.

UROŠ PRIKL (PS DeSUS): Hvala lepa, predsedujoči.

Na kratko bi rad predstavil stališče Poslanske skupine Desus do priporočila. Ne toliko dolgo nazaj smo na posebni izredni seji Državnega zbora obravnavali prav tako opozicijski predlog glede priporočil o tem, kako naj bi ta Vlada ravnala pri načrtovanju proračuna in upravljanju z javnimi financami. Očitki so leteli bistveno širše in vključevali skorajda vsa področja. Večurni napor predlagatelja, da negativno izpostavi vsako besedico, vsak stavek, vsak segment koalicijske pogodbe, se pa je izkazal takrat na neuspešnega. Enako ali pa podobno se dogaja glede podpore današnjemu priporočilu Vladi, kjer se obravnava ustavila že na, kot je predsedujoči povedal, matičnem delovnem telesu. Gre za poskus kritike Vlade s tokratno razliko, da se predlagana priporočila tokrat nekoliko bolj nagibajo na področje ekonomije, gospodarstva. Torej za splošni očitek, da Vlada doslej ni naredila nič. Pa ne bo držalo. Predlagatelji svoje všečne ideje za boljše ukrepanje promovirajo tudi v plasiranju

ločenih predlogov zakonov za posamezno področje, za posamezno področno zakonodajo, čemur smo priča že kar nekaj časa. V naši poslanski skupini smo že večkrat ponovili naše trdno stališče, da je kakršenkoli nepremišljen, prehiter, rokohitrski poseg v dosedanji obstoječi sistem plačevanja prispevkov za socialno varnost nedopusten, saj bi lahko pod vprašaj postavil vzdržnost tako pokojninske kot seveda tudi zdravstvene blagajne. Ne gre torej samo za ogromen javnofinančni izpad, ampak za poseg v kvaliteto in sam obseg pravic zavezancev. Celovita davčna reforma, pa kakorkoli jo to razumemo, je projekt, ki mora po našem mnenju za vsak načrtovani ukrep natančno določiti tudi nadomestni vir tistega dohodka, torej finančnega, ki pri tem izpade oziroma definirati tako imenovani protiukrep. Brez tega lahko prav gotovo pričakujemo hude in nepopravljive finančne posledice za državo, posledično – kar je pa seveda najbolj pomembno – pa tudi za socialni status posameznika, kar je seveda še neprimerno bolj kritično. Predlagatelji kot alternativni vir predlagajo uvedbo davka na nepremičnine, ki je že bil v preteklosti obravnavan.

V Poslanski skupini Desus s tem načelno soglašamo, vendar pa opozarjamo, da to še zdaleč ni dovolj. Razbremenitev stroškov dela prav tako ne pomeni, da bodo zaposleni avtomatično bolj produktivni in, kar je še bolj pomembno, bolj zadovoljni na svojem delovnem mestu. Če denimo uvedemo drugačno ureditev za obdavčitev božičnice, to še ne pomeni, da jo bo izplačalo prav vsako podjetje, pa bi bilo fino, da bi jo. Treba bo spremeniti tudi miselnost poslovodstva, miselnost nadrejenih o vplivu posameznega ukrepa na povečanje angažiranosti svojih kolegov, svojih zaposlenih in seveda posledično uspešnost podjetja.

Vlada je sicer v fazi intenzivne priprave novih ukrepov tudi ali pa predvsem na področju davčne zakonodaje oziroma prestrukturiranja davčnih bremen, in dogovori, usklajevanja kažejo dobro; ohranili bomo tudi tisto najvišjo, 50 % davčno stopnjo, čeprav so bile nekatere tendence, da se seveda zniža in na ta način prispeva k odpustkom za najbogatejše.

Ukrepi na področju gospodarstva, če počasi zaključim, morajo iti izključno v smer ohranjanja obstoječih ter ohranjanja novih delovnih mest. Če zagotovimo pogoje v državi na način, da ima vsak prebivalec možnost, da se dokaže in izkaže na trgu dela in za to prejme pošteno in zasluženo plačilo, potem ne bi potrebovali toliko časa in energije, da ustvarjamo ukrepe, ki rešujejo njihov socialni položaj. Rešitev ni samo v rasti izvoza države – čeprav je to poglavitno –, ki je v prvem četrtletju zrasel na več kot 5 %. Skrb zbujajoča sta podatka o padcu investicij ter stagnaciji zasebne potrošnje kot ključnih faktorjih krepitve gospodarstva.

Kolegice in kolegi, za nas v Poslanski skupini DeSUS je najbolj zaskrbljujoč podatek, da se bo število delovno aktivne starejše populacije do leta 2060 podvojilo. Posledično se negativne projekcije pričakujejo tudi pri izdatkih za staranje, kot so izdatki za pokojnine, zdravstvo in dolgotrajno oskrbo, ki se bodo povečale z dosedanjih 19 na več kot četrtino. In ravno na temu mestu opozarjamo na delo, ki bi moralo biti opravljeno že daleč v preteklosti, in sicer ustanovitev demografskega rezervnega sklada. Le na ta način lahko poskrbimo, da bodo kljub fiskalnim naporom države pri uresničevanju javnofinančne uravnoteženosti pravice sedanjih in pravice bodočih upokojencev – predvsem nove generacije, generacije ki prihaja – ostale pravične in neokrnjene za zmeraj.

Vse našteto je, kolegice in kolegi, razlog, da bomo v Poslanski skupini DeSUS predlagana poročila zavrnili. Hvala lepa.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospod Luka Mesec bo predstavil stališče Poslanske skupine Združena levica, izvolite.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo.

Predlagana priporočila se sklicujejo na zahteve gospodarske in obrtne zbornice. V Združeni levici se seveda z njunimi usmeritvami ne strinjamo, ker so v nasprotju z našim socialnim in razvojnim programom. Država na naši stopnji razvitosti ne more utemeljiti razvoja na nizkih davkih, saj takšna politika favorizira predvsem tehnološko predvsem nezahtevne sektorje. Ti sektorji, ki pa ne morejo biti generatorji družbenega razvoja, so v Sloveniji že zdaj preveliki. Na to kažeta dva ključna podatka – prvič, kljub krizi se je število espejev od aprila 2008 do aprila letos povečalo skoraj za četrtino, in drugič, po zadnjih podatkih so velika podjetja v menjavi s tujino ustvarila 2,6 milijarde evrov presežka, mala in srednja podjetja pa 3,7 milijarde primanjkljaja. Takšna gospodarska baza sicer zadostuje za to, da ohranjamo sedanji standard, vendar za čedalje manj prebivalcev. Če hočemo doseči preboj, moramo ustaviti privatizacijo in siromašenje javnega dobra. Upočasniti je treba fiskalno konsolidacijo in povečati javne prihodke, zato moramo ukiniti dopolnilno zdravstveno zavarovanje in ga nadomestiti s solidarno javno dajatvijo. Povečati moramo davke na kapitalske dohodke in premoženje večje vrednosti. To bo tudi osnova za izvedbo bistvenih infrastrukturnih projektov, kot je drugi tir. Hkrati je treba preprečiti vedno večjo podreditev gospodarstva svetovnemu kapitalu. Zato moramo zavrniti sporazume, kot sta TTIP in Ceta; ti sporazumi bodo namreč prizadeli zlasti panoge, kot je farmacija, ki pa so odločilne za naš razvoj in naš standard.

V Združeni levici ne nasedamo na parole o znižani obremenitvi dela. Beg možganov ni posledica previsokih davkov, ampak dejstva, da je v Sloveniji vedno manj večjih podjetij, ki bi potrebovala visoko usposobljeni kader. Vedno večji presežek v

zunanji menjavi in plačilni bilanci, ki se na medletni ravni približuje 8 %, kaže, da je naše gospodarstvo po stroških visoko konkurenčno. Zato so davčne reforme, kakršno je ta teden predlagala koalicija, nesmiselne, predvsem pa niso pravične. So sredstvo za pretakanje javnih sredstev v privatne žepe, in to ne v žepe vseh državljanov, ampak tistih, ki imajo že tako in tako najvišje plače. Z novo dohodninsko lestvico, ki jo predlaga koalicija, bi manjšina – zgolj 7,3 % zavezancev z najvišjimi plačami – pridobila kar 56 milijonov evrov letno. Delavci, ki imajo plačo malo nad minimalno, pa bi z dvigom splošne olajšave po predlogu dobili samo 5 milijonov. In to je politično bistvo te reforme: dodatnih 56 milijonov za 7,3 % najbolje plačanih v tej državi in 5 milijonov za tiste, ki so že zdaj na eksistenčnem minimumu in praktično brez premoženja. To je tako opevana razbremenitev t.i. višjega srednjega razreda. Hkrati bo proračun v času največje konsolidacije izgubil 40 milijonov letno, torej približno toliko kot bi nas stalo financiranje drugega tira z javnimi sredstvi. Vlada, ki ne zna zagotoviti 40 milijonov za javno infrastrukturo in ki ima toliko za povedati na račun plač zaposlenih v Luki Koper, se bo torej mirno odpovedala 40 milijonom v korist 7,3 % najbolje plačanih prebivalcev v državi.
Vse navedeno še toliko bolj velja za predloge združenj delodajalcev in Nove Slovenije, ki jih zato v celoti zavračamo.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Stališče Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov bo predstavil mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Dober dan, kolegice in kolegi.
Poškodovano barko popravljaš v zatišju, popravljaš jo takrat, ko ni na vidiku večjega viharja ali nevihte. In če kdaj, potem je danes to tisti trenutek; vsaj vladna koalicija trdi, da je Slovenija na pravi poti in da imamo gospodarsko rast, da je vse v najlepšem redu. In če kdaj, potem moramo prav danes prilagoditi naše okvirje, naše sisteme na nove okoliščine, ki jih terjajo razmere v svetu in ne nazadnje, ki jih terjajo tudi demografski trendi v Sloveniji. Slovenija se stara; v prihodnjih 10 letih bo v tej državi kar 100 tisoč ljudi več, ki bodo dopolnili več kot 60 let, kar pomeni, da se bodo pritiski na zdravstveno, pokojninsko in tudi drugo državno blagajno izjemno povečali. Zato bi po naši oceni morala biti temeljna naloga tega parlamenta, da stori vse za nove zaposlitve. Kaj potrebujemo za to, da bi ustvarili v tej državi več delovnih mest? Po naši oceni najprej ustrezen izobraževalni sistem. Kakšen? Takšen, ki bo produciral mlade in izobraževal mlade za poklice, ki jih ta država dejansko potrebuje, ne pa da bo mlade silil v neka splošna izobraževanja v smeri, s katerimi si država kaj veliko ne more pomagati. In da bo vendarle ta izobraževalni sistem bolj usmerjen h kvaliteti, ne pa kvantiteti. Da smisel našega izobraževalnega sistema ne bo tekmovanje v pomnjenju čim večjega števila podatkov, ampak predvsem v razumevanju stvari. In v tej smeri si predstavljamo, da je treba spremeniti izobraževalni sistem, da bo produciral mlade, ki bodo za Slovenijo tudi uporabni.
Za nove zaposlitve je potrebna tudi učinkovita administracija, javni sektor; administracija, ki bo predvsem državljanom pomagala, da bodo svoje ideje čim prej lahko spravili v prakso, da bodo lahko svoje ideje čim prej prodali, ne pa da bo naša državna birokracija prva ovira na poti realizacije njihovih idej. In za učinkovitejšo administracijo je treba predvsem poenostaviti postopke, zmanjšati normiranost na številnih področjih in za prihodnje investicije predvsem olajšati umeščanje objektov v prostor.
Poleg teh dveh, torej ustreznega izobraževalnega sistema, učinkovite administracije je za nove zaposlitve pomemben tudi boljši poslovni okvir. Pri boljšem poslovnem okvirju pa je ključno delovanje pravne države, kar z drugimi besedami pomeni spoštovanje pravil, da za vse veljajo enaka pravila igre, da nepoštene podjetnike, ki goljufajo in delajo škodo celotnemu poslovnemu okolju, ta sodni sistem čim prej izloči iz igre in da jim tudi onemogoči nadaljnje izigravanje sistema. Pri boljšem poslovnem okolju so pomembni tudi davki. Že večkrat je bilo rečeno, da če primerjamo naše davke z davki v drugih državah v teh treh različnih kategorijah – to so pri nepremičninah, pri kapitalu in delu –, lahko ugotovimo, da so nepremičnine in kapital v Sloveniji konkurenčno obdavčeni, če smem uporabiti ta izraz, medtem ko pa pri delu izrazito nekonkurenčni, kar pomeni, da je delo v Sloveniji pretirano obdavčeno. Za zagon gospodarstva je treba povečati domačo potrošnjo. In ponovno pridemo na obdavčitev dela. In domače potrošnje ni mogoče povečati drugače kot tako, da ljudem ostane več v žepih. Kajti le tako, če bodo imeli ljudje več v žepih, bodo lahko več trošili, ko bodo več trošili, bodo podjetja več prodala in če bodo več prodala, bodo lahko tudi več zaposlovala. In to je krog, h kateremu moramo stremeti. Zato se nam zdi v Novi Sloveniji škoda, da je vladna koalicija zavrnila priporočila, ki Vladi nalagajo oziroma ji priporočajo, da gre v popravke naših sistemov v smeri, ki bi zagotovila več delovnih mest.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.
Gospa Vojka Šergan bo predstavila stališče Poslanske skupine Stranke modernega centra.

VOJKA ŠERGAN (PS SMC): Hvala, gospod podpredsednik. Pozdravljeni iz Ministrstva za gospodarstvo, kolegice in kolegi!.
Predstavila bom stališče do predloga priporočila Vladi Republike Slovenije o nujnih sistemskih in strukturnih ukrepih za nov razvojni zagon gospodarstva in ustvarjanja novih delovnih mest.

Do teh priporočil se je Vlada opredelila, opredelila do posameznih ukrepov in opredelitev tudi posredovala v Državni zbor. Ugotovila je, da so nekatere pobude že uresničene, druge v izvajanju. V nekaterih primerih pa se je odločila, da spremembe v tem trenutku niso potrebne. Poleg tega so posamezni ukrepi Ministrstva za finance ustrezno opredeljeni tudi v nacionalnem reformnem programu, ki je že bil predstavljen v Državnem zboru in vključuje vse ukrepe, za katere se v Poslanski skupini Nove Slovenije zavzemajo v svojih priporočilih, zato ne vidimo pravega razloga za dodatna priporočila. Tako je v tej finančni perspektivi na primer za internacionalizacijo zagotovljenih 80 milijonov z namenom krepitve usposobljenosti srednjih in malih podjetij. Gre za podjetja, ki imajo še veliko potenciala za rast, razvoj, ustvarjanje novih delovnih mest. Še v tem letu bo Ministrstvo za gospodarstvo z MSP testom sistemsko poskrbelo za preprečitev nastanka novih administrativnih bremen, saj bomo tehtali vpliv vseh novonastalih zakonodajnih predlogov na gospodarstvo. Novi Zakon o gostinstvu bo omogočil, da bodo na enem mestu zajeti vsi nastanitveni obrati. Tako bodo gostinci, kmetje in sobodajalci enake podatke, ki so jih do sedaj sporočali najmanj štirim različnim institucijam, sedaj pošiljali elektronsko, seveda na eno mesto. V okviru prenove mreže VEM točk bodo podjetja imela informacije o dostopu do finančnih virov, hkrati pa bo enotna nacionalna točka za tuje investitorje. Nadaljuje se projekt prenove reguliranih poklicev. Iz resorja Ministrstva za finance pa je bila za odpravo administrativnih ovir sprejeta med drugim tudi novela Zakona o davčnem postopku – prvi paket v letu 2014, drugi paket 2015 in tretji, v tem trenutku je bila zaključena javna obravnava. Pa še vrsta drugih predpisov s področja DDV, izvajanja carinske zakonodaje, trošarinske in tudi katastrski dohodek. V javni razpravi je davčno prestrukturiranje, kjer bomo z novo dohodninsko lestvico razbremenili tako srednji kot nižji sloj zaposlenih. Nagrajevanje poslovne uspešnosti bo davčno ugodnejše.
Torej, prvič po letu 2010 ima Republika Slovenije manj kot 100 tisoč brezposelnih oseb. Imamo 10 tisoč več zaposlenih mladih. Dosegli smo ekonomsko in politično stabilnost. Nadaljuje se gospodarska rast tudi v letošnjem letu. Izvoz raste. Na lestvici konkurenčnosti smo pridobili kar šest mest, prvič po nastanku krize. Smo med desetimi najbolj varnimi državami na svetu. Menimo tudi, da smo na pravi poti. Poudariti je treba, da stremimo k podobnim ciljem, kot navaja predlagatelj. Vedno je tako, da je lahko za doseganje podobnih ciljev tudi več poti. Mi v SMC izbiramo pač svojo pot, za katero verjamemo, da je prava, da bo prinesla Sloveniji in njenim ljudem dobro življenje v prihodnosti.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Hvala lepa.

Gospa Suzana Lep Šimenko bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke kot zadnja. Izvolite.

SUZANA LEP ŠIMENKO (PS SDS): Hvala za besedo, predsedujoči.
Gospodarstvo bi moralo biti hrbtenica vsega; od dobro delujočega gospodarstva je odvisno, kolikor denarja imamo v proračunu in od dobro delujočega gospodarstva je odvisno, kakšno socialno državo si sploh lahko privoščimo. Gospodarstvo ne pričakuje subvencij in pomoči, pričakuje pa ugodno podporno okolje, v katerem lahko normalno deluje, pričakuje okolje, v katerem lahko deluje konkurenčno in inovativno. Gospodarstvo pričakuje finančne in administrativne razbremenitve. Finančne razbremenitve v obliki nižjih davkov in prispevkov, zlasti na področju stroškov dela, administrativne razbremenitve pa na področju skrajšanja rokov za pridobitev potrebnih dovoljenj in seveda brez nepotrebne birokracije. Ampak trenutna vlada se namesto tega raje ukvarja z dodatnimi obremenitvami, kot so recimo davčne blagajne, fiksiranje davka na dodano vrednost na 22 %, dvig davka na zavarovalne in finančne storitve, pripravljate nepremičninski davek, govorite o bencinskem centu in tako naprej. Delujete na način, da kaznujete produktivne zaposlene in tako, da kaznujete dobro delujoča podjetja. Na drugi strani pa se tako Vlada kot tudi koalicijski poslanci radi pohvalite z obstoječo gospodarsko rastjo. Gospodarsko rastjo, ki je v večji meri posledica uspešnega dela izvoznikov. In tudi glede na napovedi v prihodnjih letih bo tako. In ravno zaradi tega bi bilo prav, da bi v največji mogoči meri seveda upoštevali opozorila in pa predloge gospodarstva. Gospodarstvo zlasti opozarja na nekonkurenčnost na področju zaposlovanja, previsoke davke, potrebo po reformi trga dela, ureditev področja šolstva, ki mora zlasti slediti potrebam gospodarstva, in seveda na nepotrebno birokracijo.

Pripravljen predlog priporočil Vladi o nujnih sistemskih in strukturnih ukrepih za nov razvojni zagon gospodarstva in ustvarjanja novih delovnih mest vsebuje zlasti pobude Gospodarske zbornice Slovenije, nekaj tudi Obrtno-podjetniške zbornice. Z večjim delom vsebine se seveda strinjamo. Ključni pomislek pri pripravljeni vsebini pa imamo pri nepremičninskem davku, ki ga v Slovenski demokratski stranki ne podpiramo. Sicer se pa je treba zavedati dejstva, da je Slovenija lahko zgolj toliko močna, kolikor je močno njeno gospodarstvo, in da je v prihodnosti treba v prvi vrsti predvsem poslušati tiste, ki so dejansko kreatorji delovnih mest, in to govorim o delovnih mestih v zasebnem sektorju. Hvala.

PODPREDSEDNIK MATJAŽ NEMEC: Tudi vam.
Kolegice in kolegi, končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. V skladu z razlago

Komisije za poslovnik z dne 9. decembra 2009 Državni zbor ugotavlja, da je zakonodajni postopek o predlogu priporočila končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 21. sejo Državnega zbora, ki jo bomo z glasovanjem nadaljevali ob 16.40. Hvala lepa.

(Seja je bila prekinjena ob 16.09 in se je nadaljevala ob 16:43.)

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora. Prehajamo na glasovanja zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 17. točko dnevnega reda, to je s prvo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o visokem šolstvu je primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Nove Slovenije – krščanskih demokratov, gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): V Novi Sloveniji tega zakona ne bomo podprli. Če bo pa vseeno sprejet v prvem branju, pričakujemo amandmaje, ki jih bomo tudi sami vložili oziroma pričakujemo tudi amandmaje koalicije prav zaradi tega, ker menimo, da moramo Slovenci zelo varovati svoj jezik in ni dopustno, da bi na visokošolski ravni bil tuji jezik tisti, v katerem bi predavali profesorji slovenskim študentom za slovenski davkoplačevalski denar. Pri tem nismo nenaklonjeni tudi temu, da tuji profesorji predavajo na slovenskih fakultetah, vendar moramo biti pri uporabi tujih jezikov na fakultetah zelo pazljivi, ker lahko s tem naredimo veliko škodo slovenščini.

In ker prav to področje ni v temu zakonu dobro urejeno, zakona v prvem branju ne moremo podpreti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Stranke modernega centra, gospod Saša Tabaković.

SAŠA TABAKOVIĆ (PS SMC): Spoštovani predsednik, hvala za besedo.

V Poslanski skupini SMC bomo predlog, da je novela primerna za nadaljnjo obravnavo, podprli, zato ker novela omogoča stabilnejše financiranje visokega šolstva, širi demokratizacijo univerz, prav tako zaostruje pogoje za ustanavljanje visokošolskih zavodov, širi pravice študentov, ki se tičejo zdravstvenega varstva, pa tudi podaljšanja njihovega statusa pri prehodu iz prve na drugo stopnjo bolonjskega študija, ker omogoča sofinanciranje doktorskih študijev. In tudi z zavedanjem, da je treba skrbeti seveda za razvoj slovenskega znanstvenega jezika, a pri tem poudarjamo, da se moramo zavedati hkrati tudi zelo močno, da samozadostnost zagotovo ne more biti pogoj za uspeh. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije, gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo.

Torej v Poslanski skupini Desus smo že v predstavitvi stališča najavili, da bomo zakon v prvem branju večinsko podprli. Zakon sicer koalicijsko ni usklajen, ampak smo se dogovorili, da z amandmaji, ki jih bomo pripravili do drugega branja, zakon uskladimo tako, da bo reševal vse to, kar smo si zadali, da bi bilo treba spremeniti v zakonu. Predvsem gre za to, kar je že zdaj gospod Tabaković povedal, gre tudi za to … In Ljudmila Novak. Gre za to uporabo jezika visokem šolstvu, kjer pač so dileme glede tega, ali ne bi prišlo do zlorabe oziroma do problemov pri uporabi tujega jezika pri predavanjih, in da to pač vsi v takšni obliki, kot je zdaj pripravljeno, ne podpiramo.

Potem gre tudi za neusklajenost z odločbo Ustavnega sodišča. Skratka, kot sem rekla, zakon bomo pri nas v Desusu večinsko podprli. Nismo vsi za to, ampak 10 glasov bo za spremembo zakona. Hvala lepa.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica, Miha Kordiš.

MIHA KORDIŠ (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Novele Zakona o visokem šolstvu v Združeni levici ne moremo podpreti oziroma ne moremo ga podpreti iz enakih razlogov, kot nasprotujemo celotni politiki te vlade na področju visokega šolstva. Prinaša še več erozije javnega in še več komercializacije. Tega pa preprosto kot socialisti ne moremo dovoliti.

Najprej je tukaj točka internacionalizacije. Seveda mora biti visokošolski prostor odprt, znanost pač se ne ozira na nacionalne meje niti ne na meje nacionalnega jezika. Ampak v tem primeru namesto dviga v kvaliteti lahko pričakujemo še več vdora komercialnih plačljivih praks v naš visokošolski prostor, ki se skrivajo za to maksimo internacionalizacije. Kratko bodo seveda potegnili naši študentje.

Naprej, financiranje. Novela predvideva financiranje v 1 % bruto družbenega proizvoda, da bo to šlo pač v visoko šolstvo. Žal je ta BDP omejen na realno rast BDP, to pomeni, da lahko kakršnakoli inflacija preprosto požre potrebno količino sredstev, namenjenih visokemu šolstvu,

in to je neka silno "škatljiva" formula. Še posebej če vemo, da novela predvideva dvig sredstev na 1 % BDP v razdobju naslednjih 15 let. V Nacionalnem programu za visoko šolstvo je napisana neka drugačna številka – 2 % BDP do leta 2020 –, in to je nekaj, kar bi morala Vlada zasledovati, ne pa takšne za lase privlečene formule financiranja.

Ta zakon ne vsebuje nekaterih izmed perečih problemov v našem visokošolskem prostoru, kot je to definicija javne službe, kot je to razmejitev javnega od zasebnega, in seveda se nam potem v tej megli, v tej močvari nejasnosti lahko dogajajo takšne stvari, kot so neupravičeni dodatki zdaj že nekdanjemu finančnemu ministru Dušanu Mramorju, pa seveda povodi za odstop prve ministrice za izobraževanje v tej vladi Stanke Setnikar Cankar. Skratka, nedefinirana ločitev med zasebnim in javnim zelo lahko pripelje do bogatenja akademske elite, t.i. akademskih mandarinov.

V eni točki pa ta novela vendarle počne nekaj dobrega oziroma vsaj stopa v pravo smer, ko širi volilno pravico pri dekanih in rektorjih. Demokratizacija je nekaj, kar v Združeni levici brezpogojno terjamo kot strukturen ukrep proti fevdalnim menedžerskim praksam, ki domujejo na univerzi in ki botrujejo, da ozka skupina univerzitetnih in fakultetnih menedžmentov v svojih rokah kopiči moč, kopiči vpliv in kopiči resurse. Zdaj ta demokratizacija niti približno ne gre dovolj daleč, je pa vsaj še en začetek. Kakor je tukaj notri v noveli ZViS napisana, žal ni dovolj, da bi nas v Združeni levici prepričala.

Mi bomo proti komercializaciji izobraževanja in proti noveli ZViS.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 66 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 15.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 15.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato bo predlog zakona dodeljen v obravnavo Odboru za izobraževanje, znanost, šport in mladino kot matičnemu delovnemu telesu.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o dopolnitvi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev v okviru skrajšanega postopka.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o dopolnitvi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica, dr. Franc Trček.

DR. FRANC TRČEK (PS ZL): Hvala za besedo, predsedujoči.

Mi v Združeni levici bomo seveda glasovali proti. Bom poskusil razložiti na način, ki bo razumljiv vsem, ne zgolj socialistom.

Ta zgodba ima izvirni greh, ima greh in ima smrtni greh. Izvirni greh je v tem, da po tako imenovanem Jazbinškovem zakonu ta družba in država 20 let ni vzpostavila neke resne stanovanjske politike, ki bi omogočala socialno ogroženim, mladim oblike najemniških stanovanj, oblike stanovanjskih kooperativ in podobno. Ima greh, ki ga imenujemo občinski Zujf, ki je tistim, ki so upravičeni do neprofitnih stanovanj, ampak zaradi dejstva … Nek poslanec, ki je sedaj v koaliciji; ko je bil še v opoziciji, je razlagal, kako so se določeni župani hvalili, "mi pa nimamo nobenega neprofitnega stanovanja pri nas, saj mi to ne potrebujemo". Sama resorna ministrica pa je izjavila, ko sem ji postavljal vprašanje v imenu Združene levice o tistem preostanku stanovanj, ki so bila v lastništvu MORS, "ja kdo bi pa potreboval takšna stanovanja v Tolminu in Ilirski Bistrici?". Zaradi take mentalne sheme in zaradi občinskega "zazujfanja" smo prišli v nek položaj, v katerem smo. Ko smo v Združeni levici to predlagali, smo rekli, da verjetno obstaja tudi protiustavnost, kar je navsezadnje Ustavno sodišče tudi dokazalo. Mi imamo tudi smrtni greh. Smrtni greh, da neka sprenevedava koalicija pravi, "ah, saj imamo leto dni časa, da rešimo ta primer". Če tisti, ki boste glasovali, da se to ukine, ker bi to protiustavnost lahko zelo hitro zelo elegantno in tudi sistemsko rešili, ker to je sistemski predlog, ljuba draga gospoda, ki dve leti že iščete sistemske rešite, boste kot politiki seveda ustvarili smrtni greh. In ne morem drugega reči na koncu kot to, da na Štajerskem take ljudi imenujemo nekaj v povezavi v nemščini s psom, kako pa naprej, ne bom povedal. Ker to je skrajno neodgovorno, da – v neki družbi zmagujete z glavami –, nekdo, ki ima polna usta in prava in etike gor in dol, dovoljuje neko stanje, ki je protiustavno, dovoljuje neke možnosti, da dejansko tisti, ki so najbolj potrebni ureditev nujnih takojšnjih, teh ne dočakajo.

Hvala za besedo. Mi bomo glasovali proti.

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 49, proti 9.

(Za je glasovalo 49.) (Proti 9.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili, v okviru skrajšanega postopka.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Predlog zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili, ni primeren za nadaljnjo obravnavo.

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Združena levica, Luka Mesec.

LUKA MESEC (PS ZL): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Ta sprememba zakona se nanaša na omejitev vsebnosti transmaščob v živih, ki jih imamo na trgovskih policah. V zadnjih dvajsetih letih so bile po svetu opravljene neštete raziskave glede škodljivosti transmaščob in vse brez izjeme so pokazale, da uživanje transmaščobnih kislin za večkrat poveča možnosti za nastanek bolezni srca, ožilja, rakavih obolenj, težav z razvojem zarodka v nosečnosti in tako naprej. Skratka, gre za dobesedno strup, ki je na naših trgovskih policah in ki ga ljudje v tej državi uživajo. Prvič zato, ker so neobveščeni o njem, drugič zato, ker mi kot zakonodajalec ne ukrepamo.

Po svetu so številne države že sprejele ukrepe v to smer. Prednjačijo Združene države Amerike kjer so praktično prepovedali transmaščobe v živilih. V Evropi pa imamo nekaj svetlih primerov, med drugim Dansko, ki je to uredila že leta 2006, in imamo Latvijo, Madžarsko in pa Avstrijo. Mi smo v svojem predlogu sledili latvijskemu zgledu, ki transmaščobe omejuje do točke, do koder to puščajo evropske regulative, in predlagali, da se sprejme zakonodajna sprememba, ki je minimalna, ki je tehnična. Gre pa za to, da bi morala Vlada v roku pol leta to področje urediti. Trgovci in pa proizvajalci bi pa imeli eno leto, da se novi zakonodaji oziroma novim omejitvam, ki bi jih vnesli, prilagodijo. Proizvajalci so nam zagotovili, da s tem nimajo problemov, ker so praktično že sami izločali te postopke predelave, v katerih nastajajo transmaščobe. Tudi trgovci nimajo problemov, ker enostavno postavijo nove zahteve do dobaviteljev, predvsem do tujih, ki v Slovenijo izvažajo izdelke s transmaščobami. Zataknilo pa se je pri Vladi. Vlada je pa nasprotovala iz razloga, da je to treba notificirati pri Evropski komisiji, in mi smo po njenih začetnih opozorilih na to težavo v Državnem svetu stvar tudi primerno uredili. Uredili smo tako, da so prehodna obdobja dovolj dolga, uredili smo z Zakonodajno-pravno službo in uredili smo tako, da ni nobenih ovir tehničnih, da se ta zakonodaja danes sprejme, ker tudi v Latviji so šli po enakem principu – najprej zakon in potem notifikacija.

In če kdo danes glasuje za to, da naš zakon ni primeren za nadaljnjo obravnavo, bo to storil zgolj iz političnega prestiža, mi pa bomo postavili javno zdravje pred politični prestiž in bomo seveda glasovali "proti".

PREDSEDNIK DR. MILAN BRGLEZ: Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti pa 19.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 19.)

Ugotavljam, da je zbor sklep sprejel, zato je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 11. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo predloga Zakona o kolektivnem upravljanju avtorske in sorodnih pravic v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 14. 7. 2016.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SMC in DeSUS k 3. členu. Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti pa 2.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SMC in DeSUS k 6. členu.
Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SMC in DeSUS k 9. členu.
Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 53,
proti pa ni bil nihče.

(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SMC in Desus k 10. členu.
Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 53,
proti nihče.

(Za je glasovalo 53.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SMC in Desus k 14. členu.
Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti nihče.

(Za je glasovalo 53.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 16. členu. Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 20,
proti 49.

(Za je glasovalo 20.) (Proti 49.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SMC in Desus k 19. členu.
Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti nihče.

(Za je glasovalo 53.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SMC in Desus k 21. členu.
Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti nihče.
(Za je glasovalo 53.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SMC in Desus k 25. členu.
Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti nihče.
(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SMC in Desus k 26. členu.
Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti nihče.
(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SMC in Desus k 27. členu.
Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti nihče.
(Za je glasovalo 53.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SMC in Desus k 30. členu.
Glasujemo. Navzočih je 68 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti eden.
(Za je glasovalo 46.) (Proti 1.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SMC in Desus k 33. členu.
Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti nihče.
(Za je glasovalo 51.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 34. členu.
Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 21, proti 47.
(Za je glasovalo 21.) (Proti 47.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Polanske skupine SMC in Desus k 35. členu. Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti nihče.
(Za je glasovalo 53.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Polanske skupine SMC in Desus k 43. členu.
Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti nihče.
(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Polanske skupine SMC in Desus k 44. členu.
Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti nihče.
(Za je glasovalo 53.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Polanske skupine SMC in Desus k 45. členu.
Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti nihče.
(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Polanske skupine SDS k 45. členu.
Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 19, proti 48.
(Za je glasovalo 19.) (Proti 48.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Polanske skupine SMC in Desus k 46. členu.
Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti nihče.
(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Polanske skupine SDS k 48. členu.
Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 15, proti 51.
(Za je glasovalo 15.) (Proti 51.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Polanske skupine SMC in Desus k 50. členu.
Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti nihče.
(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Polanske skupine SMC in Desus k 52. členu.
Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti nihče.
(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Polanske skupine SMC in Desus k 70. členu.
Če je amandma sprejet, postane amandma pod točko 2 brezpredmeten.
Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 57, proti nihče.
(Za je glasovalo 57.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.
Ker je bil amandma Poslanske skupine SMC in Desus k 70. členu sprejet, je postal amandma Poslanske skupine Nove Slovenije pod točko 2 brezpredmeten.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SMC in Desus k 75.b členu.
Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti nihče.
(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SMC in Desus k 76. členu.
Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti nihče.
(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SMC in Desus k 77. členu.
Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti nihče.
(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SMC in Desus k 77.a členu.
Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti 1.
(Za je glasovalo 52.) (Proti 1.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 79. členu. Če je ta amandma sprejet, postane amandma pod točko 2 brezpredmeten.
Glasujemo. Navzočih je 74 poslank in poslancev, za je glasovalo 23, proti 45.
(Za je glasovalo 23.) (Proti 45.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SMC in Desus k 79. členu.
Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti nihče.
(Za je glasovalo 53.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SMC in Desus k 80. členu.
Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti nihče.
(Za je glasovalo 53.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SMC in Desus k 83. členu.
Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti nihče.
(Za je glasovalo 53.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

In končno, odločamo o amandmaju Poslanske skupine SMC in Desus k 85. členu.
Glasujemo. Navzočih je 72 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti nihče.
(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Zaključili smo z odločanjem o amandmajih. S tem zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil na naslednji seji. Na podlagi tretjega odstavka 137. člena Poslovnika predlagam zboru, da sprejme naslednji sklep: Predlog zakona za tretjo obravnavo pripravi Vlada.
Glasujemo. Navzočih je 64 poslank in poslancev, za je glasovalo 56, proti nihče.
(Za je glasovalo 56.) (Proti nihče.)
Ugotavljam, da je sklep sprejet.
S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 24. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Mandatno-volilnih zadev.
Ugotavljam, da do nadaljevanja te točke dnevnega reda zboru
ni bila predložena nobena nova zadeva, zato jo zaključujem.
Zaključujem tudi 21. sejo Državnega zbora in vam želim prijetne počitnice.

Seja se je končala 15. julija 2016 ob 17.16.

INDEKS GOVORNIKOV

B

BAČIČ, MARIJA 98, 245, 305, 323
BAH ŽIBERT, ANJA 40, 41, 106, 107, 113, 115, 118, 156, 157, 181
BAN, URŠKA 199, 267
BATTELLI ROBERTO 314
BIZJAK MLAKAR, MAG. JULIJANA 97, 245, 311, 322
BOGATAJ, MAG. TANJA 253
BON KLANJŠČEK, MIRJAM 302
BOŽIČ TILEN 128, 214, 216, 218, 270, 283
BRATUŠEK, MAG. ALENKA 20, 21, 22, 80, 90, 101, 102, 145, 146, 150, 201, 205, 209, 215, 217, 219, 221, 223, 227, 233
BRECELJ, TINA 106, 115
BREZNIK, FRANC 56, 57, 58, 143, 189, 193, 235, 266, 271, 284, 287
BRGLEZ, DR. MILAN 91, 94

C

CANTARUTTI, ALEŠ 233, 263, 330
CERAR, DR. MIROSLAV 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28

D

DEKLEVA, ERIKA 33, 244
DIMIC, IVA 104, 108, 133, 140, 242, 246, 287, 324, 328
DOBOVŠEK, DR. BOJAN 88, 169, 187, 228
DOLINŠEK, MARJAN 278
DRAGONJA, METOD 200, 217

F

FERLUGA, MARKO 266, 330

G

GANTAR, TOMAŽ 267
GAŠPERŠIČ, DR. PETER 50, 51, 67
GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ 94, 294
GORENAK, DR. VINKO 40, 170, 174, 232, 255, 263
GRIMS, MAG. BRANKO 34, 36, 37, 82, 149, 235, 279, 288
GROŠELJ KOŠNIK, IRENA 97, 312, 329
GYÖRKÖS ŽNIDAR, MAG. VESNA 35, 36

H

HAINZ, PRIMOŽ 49, 84, 191, 240
HAN, MATJAŽ 163
HANŽEK, MATJAŽ 68, 69, 70, 72, 73, 74
HORVAT, DR. MITJA 81, 146
HORVAT, JOŽEF .....…37, 38, 87, 113, 129, 142, 146, 151, 157, 160, 180, 187, 192, 269, 274, 285, 289
HRŠAK, IVAN 68, 230

I

IRGL, EVA 29, 30, 112

J

JURŠA, FRANC 162, 163, 189, 193

K

KATIČ, ANDREJA 52, 53
KLEMENČIČ, MAG. GORAN 62, 75, 79, 80
KOLEŠA, ANITA 262, 331, 334, 335, 336, 337
KOPAČ MRAK, DR. ANJA 29, 30, 31, 32, 39, 40, 49, 61, 62, 64, 65
KOPMAJER, BENEDIKT 171, 259, 279
KOPRIVNIKAR, BORIS 42, 43, 165, 175, 182
KORDIŠ, MIHA ... 63, 65, 104, 108, 111, 115, 121, 123, 125, 154, 155, 158, 246, 273, 274, 280, 284, 285, 288, 300, 324, 343
KOTNIK POROPAT, MARJANA 99, 102, 111, 117, 155, 298, 343
KOTNIK, IRENA 305
KOVAČ, NATAŠA 161
KOVAČIČ, MARIJA ANTONIJA 70, 272, 327
KOZLOVIČ, MAG. LILIJANA 42, 43, 166
KRAJNC, MAG. BOJAN 188, 195
KRIVEC, DANIJEL 50, 51, 100
KUSTEC LIPICER, DR. SIMONA 151, 163

L

LAH, ZVONKO 58, 59, 60, 131, 138, 160, 235, 239
LAJ, FRANC 130, 238, 262, 265
LEP ŠIMENKO, SUZANA 46, 48, 244, 247, 251, 282, 322, 326, 342
LEVIČAR, MARINKA 39, 116
LISEC, TOMAŽ 136, 237, 296, 316, 331, 332, 333, 335, 336, 337, 338
LOGAR, DR. ANŽE 22, 23, 24, 213, 216

M

MAHNIČ, ŽAN 62, 63
MAJCEN, IRENA 34, 57, 58, 59, 69, 73, 77, 78, 82, 101
MAKOVEC BRENČIČ, DR. MAJA 41, 42, 56, 71, 72, 293, 307, 318
MATIĆ, DR. DRAGAN 153, 308, 334
MESEC, LUKA 44, 45, 78, 80, 186, 206, 233, 328, 340, 345
MEŽNAR, DR. ŠPELCA 164
MIHOVAR GLOBOKAR, KSENIJA 252, 253
MURGEL, DR. JASNA 55
MURŠIČ, MAG. BOJANA 91, 167, 255, 260, 280, 327

N

NEMEC, MATJAŽ 85
NOVAK, DR. MARKO 165
NOVAK, LJUDMILA 286, 301, 304, 343

P

PERŠAK, ANTON 46
POČIVALŠEK, ZDRAVKO 38, 44, 45, 47, 48, 185, 199
PODKRAJŠEK, BOJAN 54, 55, 137, 140
POGAČAR, PETER 242, 250, 251, 252, 321
POGAČNIK, MAG. MARKO 48, 208, 218, 222, 224, 226
POJBIČ, MARIJAN 118, 157, 248, 252, 253
POTISEK, MAG. KLEMEN 290, 291
POTOČNIK, ANDREJA 186, 197, 264, 332
PRIKL, UROŠ 66, 123, 226, 227, 243, 338, 339

R

RADIČ, DUŠAN 125
RAJIĆ, MAG. BRANISLAV 45
RANC, DANILO ANTON 229

S

SHAKER, KAMAL IZIDOR 313
SLUGA, JANJA 254, 257, 258, 276, 321
STARE, DARKO 184

Š

ŠEFIC, BOŠTJAN 258, 277
ŠERGAN, VOJKA 139, 239, 341
ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ 44, 96, 116, 156, 210, 220, 288
ŠKOBERNE, JAN 102, 103, 122, 190, 303
ŠKODNIK, IVAN 319
ŠKOPAC, MARUŠA 335
ŠORLI, MARKO 164

T

T. VATOVEC, DR. MATEJ 24, 26, 76, 77, 78, 86, 144, 152, 230, 320
TABAKOVIĆ, SAŠA 95, 295, 309, 319, 343
TANKO, JOŽE 125, 126, 127, 151, 156, 158, 178, 292
TOMIĆ, VIOLETA 51, 53, 74, 75, 76, 130, 167, 234, 236, 241, 256, 260, 264, 285, 286
TONIN, MAG. MATEJ ..... …92, 94, 145, 150, 196, 220, 225, 226, 228, 232, 268, 274, 283, 285, 286, 289, 341
TRČEK, DR. FRANC 31, 32, 33, 149, 152, 155, 157, 159, 171, 177, 344
TUŠAR, SANDRA 325

V

VEBER, JANKO 95, 124, 141, 148, 205, 211, 222, 224, 225, 241, 273, 299, 315
VERBIČ, MAG. DUŠAN 105, 119, 154, 156, 159, 202, 216, 219
VERVEGA, VESNA 60, 61, 71, 72, 306
VILFAN, PETER 27, 28, 255
VRANIČAR ERMAN, MAG. MATEJA 127, 132, 134, 139, 141, 143, 269
VRTOVEC, JERNEJ 168, 211, 256, 261, 265, 281, 287

Z

ZAJC, SIMON 89, 100, 135, 143, 150, 151, 160, 169, 182
ZORČIČ, IGOR 124
ZORMAN, BRANKO 325

Ž

ŽIDAN, MAG. DEJAN 19, 54, 55, 61, 62, 237
ŽNIDAR, LJUBO 66, 67, 230

LEGENDA

PS SMC – Poslanska skupina Stranke modernega centra
PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke
PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije
PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov
PS ZL – Poslanska skupina Združena levica
PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije
PS IMNS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti
PS NP – Poslanska skupina nepovezanih poslancev
NeP – Nepovezani poslanec